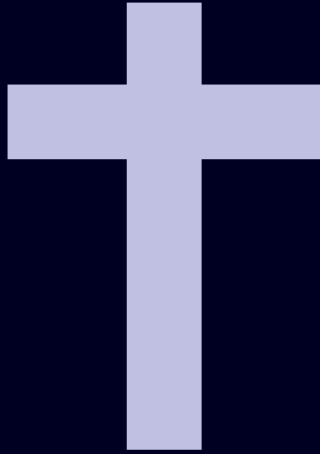

Kagi Ka Manama

New Testament and Shorter Old Testament in Tagabawa

Kagi Ka Manama

New Testament and Shorter Old Testament in Tagabawa

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tagabawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

New Testament and Shorter Old Testament

in Tagabawa

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
bb1b22b0-020d-5555-b0e4-517943a1ed25

Contents

Genesis	1
Exodo	56
Jonas	79
Mateo	82
Marcos	127
Lucas	155
Juan	201
Lumu	235
Roma	275
1 Corinto	296
2 Corinto	314
Galacia	325
Efeso	332
Filipos	339
Colosas	344
1 Tesalonica	349
2 Tesalonica	353
1 Timoteo	356
2 Timoteo	362
Tito	366
Filemon	369
Hebreo	371
Santiago	386
1 Pedro	391
2 Pedro	396
1 Juan	399
2 Juan	404
3 Juan	405
Judas	406
Igpakita	408

Genesis Tô Katigkanayan

Una Basan

Tô kóbadan kani kagi “Genesis” katigkanayan. Ni libro tingód katô tigkanayan ka langun, agad tun ta langit asta nit banuwa, tigkanayan katô mga manubù, asta tigkanayan ka mga rubbad i Israel.

Tikud tun ta kapitulo uno sippang tun ta kapitulo unsi (11), mabasa tô tingód katô kému ka Manama kani banuwa asta katô mga manubù. Ni gó tô igulit tingód ki Adan asta ki Eva, tingód ki Cain asta ki Abel, tingód ki Noe asta katô lunup, asta tingód katô turi ka Babel.

Tikud tun ta kapitulo dusi (12) sippang tun ta kapitulo singkwinta (50), mabasa tô tingód katô mga kamónaan katô mga Judio. Si Abraham tô ibantug tingód katô kapamaké din katô Manama, asta katuman din katô mga sugù ka Manama. Si Abraham tô ámmà i Isaac, asta si Isaac tô ámmà i Jacob. Si Jacob tô ánggadanán ki Israel. Tô sapulù duwa (12) mga gabatà gamama i Jacob ó Israel, tô gó tô igtikudan katô sapulù duwa (12) mga grupo ka mga rubbad i Israel. Si Jose na batà i Jacob tô inému na gobernador tun ta banuwa ka Ehipto. Purisu igalin si Jacob asta tô langun rubbad din tun ta Ehipto.

Agpasóddór ni libro ni tingód katô Manama. Sikandin tô igimu katô langit asta kani banuwa. Dakál tô ginawa din katô mga manubù. Sikandin gó tô magak asta tumabang katô mga manubù, asta sikandin tô rumuud asta sumupak katô mga áglumu ka madat.

Tô tigkanayan ka langun

¹ Tô tigkanayan ka langun, igimu ka Manama tô langit^a asta tô tibuk banuwa. ² Ándà pa bónnóng asta dalám katô banuwa. Mangittáng tô kaluwagan katô dagat, asta inalayun igbówwó tô Ugis Espiritu tun ta dagat.

³ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Duwán kappawaan.” Purisu duwán dán kappawaan. ⁴ Ikgita ka Manama na madigár tô kappawaan, asta igássa din tô kappawaan tikud tun ta kangittángngan. ⁵ Tô kappawaan, tô gó é inggadanan din na álló. Tô kangittángngan, tô gó é inggadanan din na dukilám. Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô una álló.

⁶ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Massa tô wayig tun datas ka tanà asta tô wayig tun ta bówwó ka tanà.” ⁷ Purisu inému dán ni. Igássa ka Manama tô wayig, su duwán sagulapun tun datas ka tanà, asta duwán wayig tun ta bówwó ka tanà. ⁸ Tô dadan tun datas ka tanà, tô gó é inggadanan ka Manama na langit. Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikaduwa álló.

⁹ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Malimud tô wayig tun ta bówwó ka tanà ébò duwán matákkang lugar.” Inému dán ni. ¹⁰ Tô matákkang lugar, tô gó é inggadanan ka Manama na tanà. Tô wayig na ilimud, tô gó é inggadanan din na dagat. Ikgita ka Manama na madigár tô igimu din.

¹¹ Na, igkagi tô Manama, na mà din, “Duwán marapung klasi ka pamulanán tun ta tanà, asta marapung klasi ka kayu. Duwán buuy na duwán lisu ébò tumubù yan puman.” Inému dán ni. ¹² Purisu igtubù dán tô marapung klasi ka pamulanán na duwán lisu, asta marapung tô klasi ka kayu na duwán buuy. Ikgita ka Manama na madigár tô igimu din. ¹³ Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikatállu álló.

¹⁴ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Duwán tun ta langit na giló ébò massa tô álló asta tô dukilám. Tô gó é pató ka mga timpo, mga bulan, mga álló, asta mga ámmé. ¹⁵ Duwán tun ta langit na ágsánnang ébò mappawà tô tanà.” Inému dán ni. ¹⁶ Purisu duwa tô dakál giló na igimu ka Manama. Álló tô ágsánnang ka álló, asta bulan tô giló ka dukilám. Igimu din pagsik tô mga karani. ¹⁷ Tô gó é igtagù ka Manama tun ta langit ébò mappawà tô tanà. ¹⁸ Tô gó é igsánnang ka álló asta igiló ka dukilám ébò massa tô kappawaan asta tô kangittángngan. Ikgita ka Manama na madigár tô igimu din. ¹⁹ Igdukilám asta igsállám. Tô gó ipángnga tô ikappat álló.

²⁰ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Duwán marapung klasi na manté tun ta wayig asta dagat, asta duwán marapung klasi na lumayang tun datas ka tanà.” ²¹ Purisu igimu ka Manama tô langun ka magdakál mga mannap ka dagat, langun klasi na ágkanté tun ta wayig asta dagat, asta langun klasi ka manuk na áglayang. Ikgita ka Manama na madigár tô igimu din. ²² Madigár tô igbággé ka Manama tun ta langun dan, asta igkagiyan din tô langun na ágkanté tun ta wayig asta dagat, na mà din, “Rubbad kó, asta parapung kó ébò

^a 1:1 1:1 Tô langit, tô gó tô kawang-awangan. Magunawa pagsik tun ta Genesis 1:8,15,17; 2:1,3,4,11.

mapánnù tò dagat ákniyu.” Igkagiyan din tò mga manuk na áglayang, na mà din, “Parapung kó tun ta kaluwagan ka banuwa.” ²³ Igdukulám asta igsállám. Tò gó ipángnga tò ikalima álló.

²⁴ Igkagi tò Manama, na mà din, “Duwán marapung klasi na manté tun ta tanà, mga mannanap ka kappawaan asta mga mannanap ka kabánnásson, agad magdakál asta marénták.” Inému dán ni. ²⁵ Purisu igimu ka Manama tò langun dan, asta igkita din na madigár tò igimu din.

²⁶ Na, igkagi tò Manama, na mà din, “Mimu ki ka manubù na iring áknita. Imun ta sikandan na pangulu katò langun na igimu ta, agad mga sáddà, mga manuk, asta langun mannanap, agad dakál asta délák.”

²⁷ Purisu igimu ka Manama tò manubù na iring kandin. Iring ka Manama tò manubù na igimu din. Igimu din sikandan na mama asta bayi.

²⁸ Madigár tò igbággé ka Manama tun kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Parapung kó ébò duwán mga karubbadan yu na móddò tun ta kaluwagan ka banuwa asta mangulu kó kandan. Sikiyu tò mangulu katò mga sáddà, mga manuk, asta langun mannanap na manté nit bówwò ka tanà.”

²⁹ Igkagi tò Manama, na mà din, “Igbággé ku ákniyu tò langun pamulanán na duwán lisu nit bówwò ka tanà asta tò langun kayu na duwán buuy ébò duwán ágkakan yu. ³⁰ Igbággé ku tò langun ka madigár mga pamulanán tun ta mga mannanap ka kappawaan, mga manuk, asta mga mannanap ka kabánnásson ébò duwán ágkakan ka langun na manté nit bówwò ka tanà.” Inému dán ni.

³¹ Igsállág tò Manama tun ta langun igimu din, asta igkita din na madigár tò igimu din. Igdukulám asta igsállám. Tò gó ipángnga tò ikannám ka álló.

2

¹ Na, ipángnga dán igimu ka Manama tò langit asta tò tibuk banuwa, asta tò langun-langun.

² Tò ándà pa dunggù tò ikapittu álló, ipángnga dán tò langun na igimu ka Manama. Purisu tun ta ikapittu álló igpaginawa sikandin tikud tun ta lumu din. ³ Igássa ka Manama tò ikapittu álló para kandin. Tò gó é álló na igpaginawa sikandin, su ipángnga dán tò iglumu din. ⁴ Iring kani tò kému katò langit asta tibuk banuwa.

Si Adan asta si Eva

Tò igimu katò Áglangngagán na Manama ni banuwa asta tò langit, ⁵ ándà pa pamulanán nit tanà, asta ándà igtubù, su ándà pa pódani katò Áglangngagán na Manama ni tanà, asta ándà pa manubù na igkamát. ⁶ Asal duwán wayig na igsánnáp tikud tun dalám ka tanà ébò malámmás tò kaluwagan ka tanà.

⁷ Na, igkangé tò Áglangngagán na Manama katò barukbuk ka tanà, asta igimu din tò manubù. Pángnga igimu, igidupan din tò idung katò manubù ébò lumaginawa. Purisu duwán dán kantayan katò manubù.

⁸ Na, igimu katò Áglangngagán na Manama tò kayun tun ta Eden dadan tun ta silatan, asta tò gó é igpóddòan din katò manubù na igimu din. ⁹ Igpamula katò Áglangngagán na Manama tò marapung klasi ka kayu. Tuu madigár ágsállággán, asta madigár tò buuy. Duwa tò kayu na igpamula din tun ta tángnga katò kayun. Tò gó é kayu na ágbággé ka kantayan na ándà ágtamanán asta tò kayu na ágbággé katò mga manubù ka kagpáttan ka ándin tò madigár asta ka ándin tò madat.

¹⁰ Duwán wayig tun ta Eden na áglámmás ka tanà. Dadan tun ta ágbabà ka Eden, igpasuwayé tò wayig, asta inému na ulu ka áppat magdakál mga wayig. ¹¹ Pison tò ngadan katò una wayig, asta igarus tun ta tanà na ingnadan Habila na ágkakitaan ka bulawan. ¹² Madigár tò bulawan dutun, asta duwán dità ka kayu na pamammut, asta mahal mga batu na dakál é lagà. ¹³ Gihon tò ngadan katò ikaduwa wayig, asta igarus tun ta tanà na ingnadan Cus. ¹⁴ Tigris tò ngadan katò ikatállu wayig, asta igarus dadan tun ta silatan ka tanà na ingnadan Asiria. Eufrates tò ngadan katò ikappat wayig.

¹⁵ Igpóddò katò Áglangngagán na Manama tò manubù tun ta kayun ka Eden ébò dumóppón asta ébò tumómóng sikandin. ¹⁶ Igtalan tò Áglangngagán na Manama kandin, na mà din, “Mému kannán nu tò buuy katò langun kayu tun ta kayun, ¹⁷ asal yaka ágkan katò buuy ka kayu na ágbággé ka kagpáttan ka ándin tò madigár asta ka ándin tò madat. Su atin ka kuman ka kanan, maté ka gó yan álló yan.”

¹⁸ Igkagi tò Áglangngagán na Manama, na mà din, “Dì madigár ka sábbad dád é manubù. Purisu imun ku tò duma din na nángngà para kandin ébò duwán tumabang kandin.”

¹⁹ Na, tikud tun ta tanà igimu katò Áglangngagán na Manama tò langun mannanap asta mga manuk. Igpíd ka Manama ni langun tun ta manubù ébò ngadan din. Agad ándin

tô ingnadan din, tô dán gó é ngadan dan. ²⁰ Purisu igngadanan katô manubù tô langun mannanap ka kappawaan, mga manuk, asta mga mannanap ka kabánnásson, asal tun kandan ándà palang nángngà para kandin.

²¹ Purisu igpatudug katô Áglangngagán na Manama tô manubù. Róggun igtudug sikandin, igkangé ka Manama tô gusuk, asta igsagpángngan din tô amù ka ákkud. ²² Tô igkangé dán katô Áglangngagán na Manama tô gusuk, igimu din tô bayi tikud tun ta gusuk, asta igpid din tô bayi tun ta mama.

²³ Igkagi tô mama, na mà din, “Na, duwán dán gó! Tikud tun ta tullan ku tô kandin tullan, asta tikud tun ta ákkud ku tô kandin ákkud. Ngadanan ku sikandin na bayi, su igkangé sikandin tikud tun ta mama.”^b

²⁴ Purisu tumanan tô mama katô ámmà din asta katô innà din, asta pasábbadé tô mama asta tô sawa din. Tô duwa dan mému dán sábbad.

²⁵ Agad iglawa-lawa tô mama asta tô bayi, asal ándà dan payyaé.

3

Iglumu tô manubù ka sala

¹ Na, tun ta langun mannanap na igimu katô Áglangngagán na Manama, tô áppuy tô tuu katig áglimbung. Iginàsà tô áppuy katô bayi, na mà din, “Bánnal na igkagi tô Manama ákniyu na di mému kannán yu tô buuy ka langun kayu kannun ta kayun?”

² Igtaba tô bayi, na mà din, “Mému ké kuman katô mga buuy ka kayu kannun ta kayun. ³ Asal igkagi tô Manama na kailangan di ké kuman katô buuy ka kayu tun ta tángngaan kani kayun, asta kailangan di ké mawid kanan su maté ké.”

⁴ Asal igkagi tô áppuy, na mà din, “Dì kó gó maté. ⁵ Tô gó é igkagi ka Manama su isóddóran din na atin ka kuman kó kanan, duwán kasóddóran yu asta mému kó na iring kandin, su duwán dán kagpáttan yu ka ándin tô madigár asta ka ándin tô madat.”

⁶ Na, ikagpát tô bayi na madigár kannán tô buuy katô kayu, madigár ágsállággán, asta ágbággé ka kagpáttan. Purisu igkangé din tô buuy asta igkan din. Duwán pagsik igbággé din tun ta duma din, asta igkan sikandin. ⁷ Tô ikakan dan dán, duwán dán kagpáttan dan, asta isóddóran dan na iglawa-lawa dan. Purisu igkangé dan tô mga daun ka kayu igera asta igimu dan na pagtambun katô lawa dan.

⁸ Na, tô mapun dán, igdinág dan tô kapanó-panó katô Áglangngagán na Manama tun ta kayun. Purisu igállás dan tun ta kayun ébò di dan kitanán katô Áglangngagán na Manama.

⁹ Asal igtawar tô Áglangngagán na Manama katô mama, na mà din, “Ánda ka?”

¹⁰ Igtaba sikandin, na mà din, “Igdinág ku sikuna tun ta kayun, asta imáddanganna su iglawa-lawa a. Purisu igállássa.”

¹¹ Iginàsà tô Manama, na mà din, “Manan ka isóddóran nu na iglawa-lawa ka? Sadan tô igulit ákni kó? Igkan ka katô buuy ka kayu na igkagi ku ákni kó na di mému kannán?”

¹² Igkagi tô mama, na mà din, “Tô bayi na igpaduma nu kanak, tô gó é igbággé katô buuy kanak. Purisu igkana.”

¹³ Iginàsà tô Áglangngagán na Manama katô bayi, na mà din, “Manan ka iglumu nu ni?”

Igtaba tô bayi, na mà din, “Tô áppuy tô iglimbung kanak. Purisu igkana.”

¹⁴ Na, igkagi tô Áglangngagán na Manama katô áppuy, na mà din, “Supakan ka tingód kani madat na iglumu nu. Tun ta langun mannanap, sikuna dád tô supakan iring kani. Tikud nigó, dumullug-dullug kad tun ta barukbuk ka tanà sippang ka maté ka. ¹⁵ Sikuna asta tô bayi pósigé, asta pósigé tô ákni kó mga karubbadan asta tô kandin mga karubbadan. Bunalán katô mga karubbadan din tô ulu nu, asta kagatán nu tô palu dan.”^c

¹⁶ Igkagi tô Manama katô bayi, na mà din, “Dugangan ku tô kahirapan ka kapamasusu nu. Atin ka mamasusu ka, riyun nu tô masakit. Asal kadigárran ka gó katô duma nu,^d asta mangulu sikandin ákni kó.”

¹⁷ Igkagi tô Manama katô mama, na mà din, “Igpaminág ka gó katô sawa nu, asta igkan ka katô buuy ka kayu na igkagi ku ákni kó na di mému kannán. Purisu tingód ákni kó imun ku na mahirap tô kalumu nu ka tanà. Kailangan lumumu ka gó sippang ka maté ka ébò duwán ágkakan nu. ¹⁸ Tumubù tô mga sigbát asta tô mga dugin tun ta tanà, asta mapirit ka kuman katô mga pamulanán tun ta tanà. ¹⁹ Inalayun ka lumumu asta atingan ébò duwán ágkakan nu sippang ka lábbángngán ka tun ta tanà, su igimu ka tikud tun ta tanà, asta lumónód ka tun ta tanà.”

^b 2:23 2:23 Tun ta kinagiyán ka Hebreo, atin ka madinág tô kagi ka “bayi,” iring katô kagi ka “mama.” ^c 3:15 3:15 Palu dan, ó palu din. ^d 3:16 3:16 Kadigárran ka katô duma nu, ó kadigárran ka mangulu katô duma nu.

²⁰ Iingadanan i Adan^e tô sawa din na si Eva, su sikandin tô mému na innà katô langun ka manté mga manubù.^f ²¹ Duwán mga umpak na igimu katô Áglangngagán na Manama tikud tun ta kindal ka mga mannanap, asta igbággé din ki Adan asta katô sawa din.

²² Na, igkagi tô Áglangngagán na Manama, na mà din, “Tô mga manubù inému dán na iring áknita, su duwán dán kagpáttan dan tingód ka ándin tô madigár asta ka ándin tô madat. Dì mému mudù dan katô buuy tikud tun ta kayu na makabággé ka kantayan na ándà ágtamanán, su atin ka kannán dan, di dan gó maté ka ándà ágtamanán.”

²³ Purisu igpéwà katô Áglangngagán na Manama tô duwa manubù tikud tun ta kayu ka Eden. Igpalamu ka Manama si Adan katô tanà na igtikudan din. ²⁴ Tô igpéwà dán ka Manama tô mga manubù tikud tun ta Eden, igpabanté din tô mga panaligan na ánggadanan kerubin dadan tun ta silatan katô kayun, asta igtagù ka Manama tô kampilan na ágrágrág asta ágbiring-biring ébò ándà palang manubù na makapadani tun ta kayu na ágbággé ka kantayan na ándà ágtamanán.

4

Si Cain asta si Abel

¹ Na, igpalayuké si Adan asta tô sawa din, asta igmabáddás si Eva. Tô ipamasusu dán tô batà din, igkagi si Eva, na mà din, “Ukit ka tabang katô Áglangngagán, itanggap ku tô batà ku mama.” Purisu ingadanan din tô batà din ki Cain.^g ² Pángnga ipamasusu si Cain, ipamasusu puman tô adi din mama na si Abel.

Tô igdakál dán tô duwa gabatà, si Abel tô ágdóppón ka mga karnero, asta si Cain tô ágkamát.

³ Na, duwán álló na igpid i Cain tô mga buuy katô igpamula din ébò bággén din tun ta Áglangngagán, ⁴ asta si Abel tô igsalin katô madigár tambang kaké nati ka karnero din, igiyó din, asta igpid din tô tuu madigár ákkud ébò bággén din tun ta Manama. Igtanggap katô Áglangngagán tô igbággé i Abel. ⁵ Asal ándà tanggapi ka Manama tô igbággé i Cain. Purisu tuu isókó si Cain, asta igtammud sikandin.

⁶ Na, iginsà tô Áglangngagán ki Cain, na mà din, “Manan ka isókó ka? Manan ka igtammud ka?” ⁷ Tumanggappa áknikó ka nángngà tô áglumun nu. Asal ka di nángngà tô lumun nu, banté ka, su iring na ágbanganan ka katô salà ébò talun ka. Asal kailangan makapanalu ka katô salà.”

⁸ Na, ándà kadugé, igkagi si Cain katô kataladi din na si Abel, na mà din, “Madun ki tun ta kinamát.”

Tô igdunggu dan dán tun ta kinamát, igpadaniyan i Cain tô kataladi din, asta igmatayan din.

⁹ Na, iginsà tô Áglangngagán ki Cain, na mà din, “Ánda tô kataladi nu na si Abel?”

Igtaba si Cain, na mà din, “Taman. Ánnà a taradóppón katô kataladi ku.”

¹⁰ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Manan ka iglumu nu ni madat? Iring na ágtawar kanak tô dipanug katô kataladi nu tikud tun ta tanà! ¹¹ Tikud áknganni, supakan ku sikuna, asta ándà dán pulusán nu tun ta pamulanán tun ta tanà, su tanà tô igránnábban katô dipanug din. ¹² Atin ka kumamát ka, di muuy tô pamulanán nu. Tikud áknganni, ándà dán óddóan nu, asta tumalap-talap ka nit banuwa.”

¹³ Igkagi si Cain, na mà din, “Diya makatiis katô supak nu kanak. ¹⁴ Péwaán ad ikuna nigó ébò diyad mamula, asta papanónnad ikuna tikud tun ta saruwan nu. Inalayunna tumalap-talap nit banuwa. Atin ka kitanánna ka duma mga manubù, matayanna.”

¹⁵ Asal igkagi tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Dì matuman yan, su atin ka duwán mimmaté áknikó, sulian asta supakan ku ka makapittu.”

Purisu igpatówan katô Áglangngagán si Cain ébò di matayan ka manubù na kumita kandin.

¹⁶ Purisu igtanan si Cain katô Áglangngagán, asta igóddô sikandin tun ta lunsud ka Nod,^h dadan tun ta silatan ka Eden.

Mga rubbad i Cain

¹⁷ Na, igpalayuké si Cain asta tô sawa din, asta duwán batà dan na ipamasusu na si Enoc. Ándà kadugé, igimu si Cain ka dakál lunsud, asta ingadanan din pagsik Enoc na magunawa katô ngadan ka batà din. ¹⁸ Si Enoc tô ámmà i Irad. Si Irad tô ámmà i Mehujael. Si Mehujael tô ámmà i Metusael. Si Metusael tô ámmà i Lamec.

^e 3:20 3:20a Tô kóbadan katô ngadan Adan, “manubù.” ^f 3:20 3:20b Tô kóbadan katô ngadan Eva, “kantayan.” ^g 4:1 4:1 Tô ngadan Cain, iring katô kagi ka Hebreo, “itanggap.” ^h 4:16 4:16 Tô ngadan ka Nod, iring katô kagi ka Hebreo, “tumalap-talap.”

¹⁹ Igduwé si Lamec. Si Ada tô ngadan katô una sawa din, asta si Sela tô ngadan katô ikaduwa sawa din. ²⁰ Si Ada tô innâ i Jabal, asta si Jabal tô inému na kamónaan katô langun na igóddô tun ta mga tulda asta ágódoppón ka mga mannanap. ²¹ Duwán adi i Jabal na si Jubal, asta sikandin tô inému na kamónaan katô langun manubù na katig ágpading ka alpa asta gidup ka plawta. ²² Si Sela tô innâ i Tubal-Cain na si Naama. Duwán tábbé i Tubal-Cain na si Naama.

²³ Ikgagi si Lamec katô duwa sawa din, na mà din,

“Ada asta Sela, paminág kó kanak,
su duwán ulitán ku ákniyu.

Igmatayan ku tô mallaki na igsuntuk asta igamù kanak.

²⁴ Atin ka makapittu tô kadattan ka supak na dumunggù tun ta manubù na mimmaté ki Cain,
kapittuwan pittu (77) pa tô kadattan ka supak na dumunggù tun ta manubù na sumuli kanak.”

Si Set asta si Enos

²⁵ Na, pángnga inaté si Abel, igpalayuké si Adan asta tô sawa din, asta ipamasusu tô batà mama. Ikgagi si Eva, na mà din, “Igbággayanna ka Manama kani batà na ikabullas ki Abel, su igmatayan i Cain.” Purisu inggadanán din tô batà din ki Set.¹

²⁶ Duwán batà mama na ipamasusu katô sawa i Set, asta inggadanán i Set tô batà din ki Enos.

Na, tô gó tô timpo na igtigkané tô mga manubù na iggamit katô ngadan na Áglangngagánj tun ta kapangadap dan katô Manama.

5

Mga rubbad i Adan

¹ Ni gó tô mga ngadan katô rubbad i Adan.

Tô igimu ka Manama tô manubù, igimu din sikandin na iring kandin. ² Igimu din tô manubù mama asta bayi. Madigár tô igbággé din kandan, asta inggadanán din sikandan na manubù.

³ Tô sábbad gatus tállu pulù (130) dán tô idad i Adan, ipamasusu tô batà din mama iring kandin. Inggadanán din tô batà din ki Set. ⁴ Pángnga ipamasusu si Set, walu gatus (800) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Adan, asta duwán dua mga gabatà din na ipamasusu. ⁵ Tô siyó gatus tállu pulù (930) dán tô idad i Adan, inaté sikandin.

⁶ Tô sábbad gatus lima (105) dán tô idad i Set, ipamasusu tô batà din mama na si Enos. ⁷ Pángnga ipamasusu si Enos, walu gatus pittu (807) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Set, asta duwán dua mga gabatà din na ipamasusu. ⁸ Tô siyó gatus sapulù duwa (912) dán tô idad i Set, inaté sikandin.

⁹ Tô kasiyawan (90) dán tô idad i Enos, ipamasusu tô batà din mama na si Cainan. ¹⁰ Pángnga ipamasusu si Cainan, walu gatus sapulù lima (815) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Enos, asta duwán dua mga gabatà din na ipamasusu. ¹¹ Tô siyó gatus lima (905) dán tô idad i Enos, inaté sikandin.

¹² Tô kapittuwan (70) dán tô idad i Cainan, ipamasusu tô batà din mama na si Mahalaleel. ¹³ Pángnga ipamasusu si Mahalaleel, walu gatus kappatan (840) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Cainan, asta duwán dua mga gabatà din na ipamasusu. ¹⁴ Tô siyó gatus sapulù (910) dán tô idad i Cainan, inaté sikandin.

¹⁵ Tô kannámman lima (65) dán tô idad i Mahalaleel, ipamasusu tô batà din mama na si Jared. ¹⁶ Pángnga ipamasusu si Jared, walu gatus tállu pulù (830) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Mahalaleel, asta duwán dua mga gabatà din na ipamasusu. ¹⁷ Tô walu gatus kasiyawan lima (895) dán tô idad i Mahalaleel, inaté sikandin.

¹⁸ Tô sábbad gatus kannámman duwa (162) dán tô idad i Jared, ipamasusu tô batà din mama na si Enoc. ¹⁹ Pángnga ipamasusu si Enoc, walu gatus ámmé (800) tô iglabé sippang ka inaté si Jared, asta duwán dua mga gabatà din na ipamasusu. ²⁰ Tô siyó gatus kannámman duwa (962) dán tô idad i Jared, inaté sikandin.

²¹ Tô kannámman lima (65) dán tô idad i Enoc, ipamasusu tô batà din mama na si Metusela. ²² Pángnga ipamasusu si Metusela, maggát igpamaké si Enoc katô Manama ka tállu gatus (300) ámmé. Duwán dua mga gabatà i Enoc na ipamasusu. ²³ Igdunggù dán tô idad din ka tállu gatus kannámman lima (365). ²⁴ Inalayun maggát igpamaké si Enoc katô Manama sippang ka álló na inandà sikandin, su igbatun sikandin ka Manama tun ta langit.

1 4:25 4:25 Tô ngadan Set, iring katô kagi ka Hebreo, “igbággé.” j 4:26 4:26 Áglangngagán. Tun ta kinagiyán ka Hebreo: YAHWEH, ó Jehovah. Ahaán tô Exodo 3:13-15.

²⁵ Tô sábbad gatus kawaluwan pittu (187) dán tô idad i Metusela, ipamasusu tô batà din mama na si Lamec. ²⁶ Pángnga ipamasusu si Lamec, pittu gatus kawaluwan duwa (782) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Metusela, asta duwán duma mga gabatà din na ipamasusu. ²⁷ Tô siyó gatus kannámman siyó (969) dán tô idad i Metusela, inaté sikandin.

²⁸ Tô sábbad gatus kawaluwan duwa (182) dán tô idad i Lamec, duwán batà din mama na ipamasusu. ²⁹ Ikgagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô manubù na papaginawa áknita tikud tun ta kahirapan ka lumu ta nit tanà tingód katò supak katò Áglangngagán.” Purisu ingadanan din tô batà din ki Noe.^k

³⁰ Pángnga ipamasusu si Noe, lima gatus kasiyawan lima (595) ámmé tô iglabé sippang ka inaté si Lamec, asta duwán duma mga gabatà din na ipamasusu. ³¹ Tô pittu gatus kapittuwan pittu (777) dán tô idad i Lamec, inaté sikandin.

³² Pángnga ka lima gatus (500) tô idad i Noe, ipamasusu tô tállu gabatà din gamama na si Sem, si Ham, asta si Japet.

6

Madat linumuwan ka mga manubù

¹ Na, tô igmarapung dán tô mga manubù nit bówwó ka tanà, asta tô igmarapung dán tô mga gabayi na ipamasusu, ² duwán mga sakup^l ka Manama na igkita na madigár tô bónnóng katò mga gabayi. Purisu igkalyagan dan tô mga gabayi na idigárran dan. ³ Na, igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Di mému kanak ka manté tô mga manubù ka ándá ágtamanán, su manubù dan dád na ágkamaté. Tikud nigó, sippang dád man ka sábbad gatus duwa pulù (120) tô idad ka mga manubù.”

⁴ Tô timpo sayyan asta tô mga ámmé na iglabé, duwán mga higante, su sikandan tô mga rubbad ka mga sakup ka Manama tikud tun ta langit na iglayuk katò mga gabayi nit banuwa. Magani asta ibantug dan sayyan.

⁵ Ikgita katò Áglangngagán na tuu madat tô áglumun katò mga manubù nit banuwa, asta inalayun madat tô panámdám dan asta tô kakalyag dan. ⁶ Purisu igrákkád tô Áglangngagán tingód katò mga manubù na igimu din asta igpóddô din nit banuwa. Tuu iranu sikandin.

⁷ Purisu igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Iwaán ku tô mga manubù na igimu ku tikud tun ta bówwó ka tanà. Ipánnasán ku tô mga manubù, tô mga mannap, asta tô mga manuk, su igrákkáda na igimu kandan.”

⁸ Asal idayawan gó tô Áglangngagán tingód ki Noe.

Si Noe

⁹ Ni gó tô igulit tingód ki Noe. Tun ta langun manubù, si Noe dád tô igtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, asta di ágkabuyas sikandin. Igpadumáe si Noe asta tô Manama. ¹⁰ Tállu tô gabatà din gamama, na si Sem, si Ham, asta si Japet.

¹¹ Asal igkita ka Manama na ássa dád ki Noe, madat tô langun manubù nit banuwa, asta ipánnù tô kaluwagan ka banuwa ka samuk. ¹² Igsállág tô Manama tun ta banuwa, asta igkita din na madat tô langun manubù, su inalayun madat tô áglumun dan.

¹³ Ikgagi tô Manama ki Noe, na mà din, “Kakalyag ku na dadattan ku tô langun nit banuwa. Purisu ipánnasán ku tô langun manubù, su ipánnù dán tô kaluwagan ka banuwa katò madat mga áglumun dan. ¹⁴ Purisu imu ka ka arka^m ka madigár klasi ka kayu ébó duwán sakayan nu. Imu nu tô mga kuwato tun dalám katò arka, asta padákkátti nu ka ispalto tô tun dalám asta tô tun ta luwà ébó di makahu tô wayig. ¹⁵ Sábbad gatus tállu pulù tállu (133) metros tô kalaguyudan katò arka, duwa pulù duwa (22) metros tô kaluwagan, asta sapulù tállu (13) metros tô kallayatan. ¹⁶ Atáppi nu tô arka, asta imu nu tô gukitan ka karamag madani tun ta atáp na tángngà ka metro tô kallayat. Imu nu ka tállu andana tô tun dalám asta sábbad sállat tô tun ta kilidan.

¹⁷ “Palunupan ku ni tanà ka wayig ébó mapánnas tô langun áglaginawa. Maté tô langun nit banuwa. ¹⁸ Asal mimuwa ka kasabotan tun áknikó ébó manté ka. Ahu kó tun ta arka, sikuna, tô mga gabatà nu, tô sawa nu, asta tô mga ikóddô áknikó. ¹⁹⁻²⁰ Pid nu tô sábbad mama asta sábbad bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mga mannap asta mga manuk. Madun dan tun áknikó ébó manté. ²¹ Pid nu pagsik tô marapung klasi ka makan ébó duwán ágkakan para ákniyu langun.”

²² Na, igtuman i Noe tô langun sugù ka Manama kandin.

^k 5:29 5:29 Tô kóbadan katò ngadan Noe, “kapaginawa.” ^l 6:2 6:2 Mga sakup ka Manama, ó mga panaligan ka Manama. Magunawa pagsik tun ta Genesis 6:4. ^m 6:14 6:14 Arka, ó dakál barko.

7

Tô lunup

¹ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Noe, na mà din, “Ahu ka asta tô pamilya nu tun ta arka, su agad marapung tô mga manubù áknganni, sikuna dád tô nángngà kannun ta saruwan ku. ² Pid nu tô tagpittu paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mannanap na mému góbbón asta bággén kanak, asta pid nu tô tagsábbad paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mannanap na di mému góbbón asta bággén kanak. ³ Pid nu tô tagpittu paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka manuk ébô duwán puman rubbad katô langun nit bówwó ka tanà. ⁴ Na, pángnga ka pittu álló, pódanán ku, asta di tumikkas sippang ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám ébô ipánnasán ku tô langun áglaginawa na igimu ku nit bówwó ka tanà.”

⁵ Igtuman i Noe tô langun sugù katô Áglangngagán kandin. ⁶ Tô iglunupan ni banuwa, ánnám gatus (600) tô idad i Noe. ⁷ Igsaké sikandin katô arka, asta igtákkás tô mga gabatà din, tô sawa din, asta tô mga ikóddô kandin ébô di dan mapánnas ka lunup. ⁸⁻⁹ Ilimud tô tagsábbad paris na mama asta bayi tikud tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mga mannanap asta mga manuk, agad tô mému góbbón asta bággén tun ta Manama, asta tô di mému góbbón. Igsadun tô langun tun ki Noe, asta igahu tun ta arka, iring katô igsugù ka Manama ki Noe. ¹⁰ Pángnga ka pittu álló, igtigkané iglunupan tô banuwa.

¹¹ Tô ánnám gatus (600) tô idad i Noe, tun ta ikasapulù pittu (17) álló ka ikaduwa bulan katô ámmé, ipókéan tô langun sánnáp tun dalám ka dagat, asta ipókéan tô langun ágtikudan ka udan tun ta kawang-awangan. ¹² Na, igudan ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám.

¹³ Tô ándà pa lunupi tô tanà, taganà igahu si Noe tun ta arka asta tô mga gabatà din na si Sem, si Ham, asta si Japet, tô sawa i Noe, asta tô mga ikóddô kandin. ¹⁴ Igahu tô langun klasi ka mannanap na magdakál asta marénták, asta langun klasi ka manuk. ¹⁵ Igsadun tô tagduwa-duwa katô mga klasi na áglaginawa, asta igahu dan tun ta arka tákkás ki Noe. ¹⁶ Duwán mama asta bayi, iring katô igsugù ka Manama ki Noe. Pángnga igahu dan, igsagpángngan katô Áglangngagán tô sállat katô arka.

¹⁷ Dalám ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám, inalayun igudan, asta igmadalám tô wayig sippang ka igkapó tô arka. ¹⁸ Inalayun igmadalám tô wayig tun ta banuwa, asta igkapó-kapó tô arka tun ta bówwó ka wayig. ¹⁹ Inalayun igmadalám tô wayig tun ta banuwa sippang ka iglunupan tô langun ka mallayat mga pabungan. ²⁰ Igmadalám tô wayig sippang ka pittu metros tô kadalámman tun ta bówwó ka mga pabungan. ²¹ Purisu inaté tô langun tun ta bówwó ka tanà, agad mga manuk, mga mannanap, asta mga manubù. ²² Inaté tô langun na áglaginawa nit bówwó ka tanà. ²³ Igpánnas ka Manama tô langun manubù, mga mannanap, asta mga manuk. Si Noe dád tô isamà, asta tô mga igduma kandin tun dalám katô arka.

²⁴ Sábbad gatus kaliman (150) álló tô kadugayan katô lunup.

8

Ipángnga tô lunup

¹ Ándà kalingawi ka Manama si Noe asta tô langun mannanap na igduma kandin tun ta arka. Igpakaramagan ka Manama tô wayig, asta igtigkané dán tô wayig igdelák. ² Igdalangan ka Manama tô mga sánnáp tun dalám ka dagat asta tô mga ágtikudan ka udan tun ta kawang-awangan. Purisu igtikkas tô udan. ³ Tô iglabé dán tô sábbad gatus kaliman (150) álló, igdelák tô wayig. ⁴ Tô iglabé dán tô lima bulan,ⁿ ikasapat tô arka tun ta Pabungan ka Ararat. ⁵ Igpánayun igdelák tô wayig, asta pángnga ka duwa bulan ágtángngà,^o ikitaan tô bówwó ka mga pabungan.

⁶ Pángnga ka kappatan (40) álló, igpókéan i Noe tô téwang katô arka, ⁷ asta igpaluwà din tô sábbad uwak. Asal ándà lónód tô uwak tun ta arka su inalayun iglayang-layang sippang ka matákkang tô tanà. ⁸ Na, igpaluwà i Noe tô sábbad salapati ébô kasóddóran din ka matákkang dán tô tanà. ⁹ Asal su iglunupan pa tô tanà, ándà kita tô salapati ka madigár apunan din. Purisu iglónód tô salapati tun ta arka. Igtapaya i Noe tô bállad din asta igpahu din tô salapati. ¹⁰ Pángnga ka sábbad linggo,^p igpaluwà din puman tô salapati. ¹¹ Tô igsalláp dán tô álló, iglónód tô salapati tun ki Noe, asta duwán mantu daun ka kayu olibo na igpid tun ta tuktuk din. Purisu isóddóran i Noe na igdelák dán tô wayig tun ta tanà. ¹² Na, iringat si Noe ka sábbad linggo, asta igpaluwà din puman tô salapati. Asal ándà dán lónód.

ⁿ 8:4 8:4 Ikasapulù pittu (17) álló ka ikapittu bulan. Ahaán tô Genesis 7:11. ^o 8:5 8:5 Una álló ka ikasapulù bulan. Ahaán tô Genesis 7:11 asta 8:4. ^p 8:10 8:10 Sábbad linggo, ó pittu álló. Magunawa tun ta Genesis 8:12.

¹³ Na, tō ánnám gatus sábbad (601) tō idad i Noe, tun ta una álló ka una bulan ka ámmé, igdelák tō wayig tun ta tanà. Ikgangé i Noe tō atáp katô arka ébô sumállág sikandin. Igkita dín na itákkang dán sagpu tō bówwó ka tanà. ¹⁴ Tō iglabé tō duwa pa bulan, ¶ tuu itákkang tō tanà. ¹⁵ Purisu igkagi tō Manama ki Noe, na mà din, ¹⁶ “Luwà kóð tikud tun ta arka, agad tō sawa nu, tō mga gabatà nu, asta tō mga ikóddô ákniikó. ¹⁷ Paluwà nu tō langun manuk asta mga mannap na magdakál asta marénták ébô rumubbad dan asta kumarapung dan tun ta banuwa.”

¹⁸ Purisu igluwà si Noe tikud tun ta arka na igtákkássan katô mga gabatà din, sawa din, asta mga ikóddô kandin. ¹⁹ Igluwà tō tagsábbad-sábbad klasi ka mga mannap na magdakál asta marénták, asta mga manuk.

²⁰ Na, iglimud i Noe tō mga batu ébô imun dín tō ággóbbówanan ka mannap na bággén tun ta Áglangngagán. Duwán igmatayan dín tun ta tagsábbad-sábbad klasi ka mannap asta manuk na mému góbbón asta bággén tun ta Manama, asta iggóbbó dín. ²¹ Tō ingadággan dán katô Áglangngagán tō mammut, idayawan sikandin, asta igpanámdám sikandin, na mà din, “Agad madat tō kakalyag ka mga manubù tikud tun ta kapamasusu kandan, asal diyad muman dumadat katô tanà tingód ka madat áglumun katô mga manubù. Diyad muman mipánas katô langun manubù asta mga mannap. ²² Sippang ka duwán pa banuwa, inalayun duwán timpo para ka kapamula asta kakátu, ágmagánnó asta ágménit, ágsánnang asta gudan, álló asta dukilám.”

9

Kasabotan ka Manama asta si Noe

¹ Madigár tō igbággé ka Manama ki Noe asta katô pamilya dín, asta igkagi sikandin, na mà din, “Batà kóð ka marapung ébô duwán mga rubbad yu na móddô tun ta kaluwagan ka banuwa. ² Tikud áknganni, kamáddangan ákniyu tō langun mannap, mga manuk, asta mga sáddá. Imun ku sikiyu na pangulu katô langun dan. ³ Mému kannán yu tō mga mannap asta tō mga pamulanán, su igbággé kud tō langun ákniyu para ágkakan. ⁴ Asal sábbad dád tō di mému kannán yu, tō gó ákkud na duwán pa dipanug, su duwán kantayan ukít ka dipanug.

⁵ “Di mému ka duwán mimmaté. Atin ka duwán mannap na mimmaté katô manubù, kailangan matayan. Atin ka duwán manubù na mimmaté katô duma manubù, kailangan matayan sikandin. ⁶ Igimu ka Manama tō manubù na iring kandin. Purisu kailangan matayan tō manubù na mimmaté katô duma manubù.

⁷ “Batà kóð ka marapung ébô duwán mga rubbad yu na móddô tun ta kaluwagan ka banuwa.”

⁸ Na, igkagi tō Manama ki Noe asta katô pamilya dín, na mà din, ⁹ “Mimuwa ka kasabotan tun ákniyu asta tun ta mga rubbad yu, ¹⁰ asta tun ta langun manuk asta mga mannap na igduma ákniyu tun ta arka. ¹¹ Mimuwa ka kasabotan tun ákniyu. Tō langun na áglaginawa di dán puman mapánas ka lunup. Di kud puman dadattan tō banuwa ukít ka lunup.”

¹² Igkagi tō Manama, na mà din, “Duwán pató na imun ku ébô kasóddóran yu na tumanán ku tō kasabotan ku tun ákniyu asta tun ta langun na áglaginawa nit banuwa sippang ka duwán pa mga manubù. ¹³ Taguán ku tō binangunan tun ta sagulapun. Tō gó é pató tingód ka kasabotan ku tun ta mga góddô nit banuwa. ¹⁴ Atin ka duwán sagulapun nit banuwa, asta makita tō binangunan tun ta sagulapun, ¹⁵ kasampáttan ku tō kasabotan ku tun ákniyu asta tun ta langun na áglaginawa na di dán móman mapánas tō langun ukít ka lunup. ¹⁶ Atin ka duwán binangunan tun ta sagulapun, kitanán ku, asta kasampáttan ku tō kasabotan ku na ándà ágtamanán tun ta langun na áglaginawa nit banuwa.”

¹⁷ Igkagi tō Manama, na mà din, “Tō gó é pató tingód katô kasabotan ku tun ta langun na áglaginawa nit banuwa.”

Si Noe asta gabatà dín

¹⁸ Tō mga gabatà i Noe na igluwà tikud tun ta arka, tō gó si Sem, si Ham, asta si Japet. (Si Ham tō ámmà i Canaan.†) ¹⁹ Tō tállu gabatà i Noe, tō gó é mga kamónaan katô langun manubù na góddô nit banuwa.

²⁰ Na, igtigkané si Noe igkamát, asta igpamula sikandin ka paras. ²¹ Tō iginám dín tō bino na igimu dín tikud tun ta buuy ka paras, ilasing sikandin. Igdággá sikandin na ándà tambun katô lawa dín tun dalám ka tulda na igóddóan dín. ²² Igsállág si Ham na ámmà i Canaan na ándà tambun katô lawa katô ámmà dín. Igluwà sikandin asta igulit katô mga kataladi dín. ²³ Purisu igkangé i Sem asta i Japet tō kisi ébô tambunan tō lawa dín. Igawidan dan tō kisi tun ta bókkóg dan, asta igpanó ta bókkóg na igahu tun ta tulda dín. Igtambunan dan tō lawa

¶ 8:14 8:14 Ikaduwa pulù pittu ka ikaduwa bulan. Ahaán tō Genesis 8:13. † 9:18 9:18 Tingód ki Canaan, ahaán tō Genesis 10:6.

din, asal ándà dan sérê ébò dì dan kitanán tô lawa katò ámmà dan. ²⁴Tô ikaginónó dán si Noe tikud ka kalasingan din, isóddóran din tô iglumu i Ham kandin. ²⁵Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Supakan katò Manama si Canaan na batà i Ham. Imun sikandin na állang katò mga kataladi din. ²⁶Mólà pa ka madigár tô bággén katò Áglangngagán na Manama ki Sem, asta imun si Canaan na állang i Sem. ²⁷Mólà pa ka imun ka Manama na maluwig tô góddóan katò mga rubbad i Japet.” ⁵Bággayan dan pagsik ka Manama katò madigár na bággén din tun ta mga rubbad i Sem. Asal imun tô mga rubbad i Canaan na állang katò mga rubbad i Japet.”

²⁸Pángnga katò lunup, tállu gatus kaliman (350) ámmé pa tô iglabé sippang ka inaté si Noe. ²⁹Tô siyó gatus kaliman (950) dán tô idad i Noe, inaté sikandin.

10

Mga rubbad ka mga gabatà i Noe

¹Ni gó tô mga ngadan ka rubbad katò tállu gabatà i Noe, na si Sem, si Ham, asta si Japet, su duwán mga gabatà dan na ipamasusu pángnga katò lunup.

²Tô mga gabatà gamama i Japet, tô gó si Gomer, si Magog, si Madai, si Jaban, si Tubal, si Mesec, asta si Tiras. ³Tô mga gabatà i Gomer, tô gó si Askenas, si Rifat, asta si Togarma. ⁴Tô mga rubbad i Jaban, tô gó si Elisa, si Tarsis, asta tô mga taga Kiti asta tô mga taga Dodani. ⁵Sikandan tô mga kamónaan katò langun manubù na góddó madani tun ta dagat asta tun ta mga purù. Tô gó é mga rubbad i Japet. Igóddô tô tagsábbad-sábbad grupo tun ta kandan banuwa, asta duwán kinagiyán ka tagsábbad-sábbad grupo.

⁶Tô mga gabatà gamama i Ham, tô gó si Cus, si Ehipto, si Put, asta si Canaan. ⁷Tô mga gabatà gamama i Cus, tô gó si Seba, si Habila, si Sabata, si Raama, asta si Sabaca. Tô mga gabatà gamama i Raama, tô gó si Saba asta si Dadan. ⁸Duwán sábbad rubbad i Cus na ignadanan ki Nimrod, asta sikandin tô una manubù na inému ibantug tingód ka kagani din. ⁹Katig sikandin ágpanà ukít ka tabang katò Áglangngagán. Purisu ágkagi tô mga manubù, na mà dan, “Mólà pa ka imun ka katò Manama na katig ágpanà iring ki Nimrod.” ¹⁰Tô inému dán si Nimrod na hari, igpangulu sikandin katò mga lunsud ka Babel, Erac, asta Acad, na tállu lunsud tun ta Sinar. ¹¹Tikud dutun, igsadun sikandin tun ta Asiria, asta igimu sikandin ka mga lunsud ka Ninibe, Rehobot-Ir, Cala, ¹²asta Resen tun ta tángnga na Ninibe asta dakál lunsud na Cala.

¹³Si Ehipto^t tô kamónaan ka langun manubù na igóddô tun ta Lud, Anam, Laab, Neftu, ¹⁴Fetrusim, Casluim, asta Caftor na kamónaan ka langun Filistihanon.

¹⁵Tô mga gabatà i Canaan, tô gó si Sidon na tambang kaké, asta si Het. ¹⁶Si Canaan tô kamónaan katò mga Jebusihanon, Amorihanon, Girgasihanon, ¹⁷Hebihanon, Arkihanon, Sinaihanon, ¹⁸Arvadihanon, Semarihanon, asta Hamatihanon. Italap tô tagsábbad-sábbad grupo ka mga rubbad i Canaan ¹⁹sippang ka isakup dan tô kaluwagan ka banuwa tikud tun ta lunsud ka Sidon sippang tun ta lunsud ka Gerar na madani tun ta Gasa, asta isakup tô mga lunsud ka Sodoma, Gomora, Adma, asta Seboim madani tun ta Lasa. ²⁰Tô gó é mga rubbad i Ham. Igóddô tô tagsábbad-sábbad grupo tun ta kandan mga banuwa, asta duwán kinagiyán ka tagsábbad-sábbad grupo.

²¹Si Sem na kaké i Japet, tô gó é kamónaan katò langun rubbad i Eber.^u ²²Tô mga gabatà i Sem, tô gó si Elam, si Asur, si Arfacsad, si Lud, asta si Aram, asta tô gó tô mga ngadan ka rubbad dan. ²³Tô mga gabatà i Aram, tô gó si Us, si Hul, si Geter, asta si Mes. ²⁴Si Arfacsad tô ámmà i Sela, asta si Sela tô ámmà i Eber. ²⁵Duwa tô gabatà i Eber. Iingadanan tô kaké ki Peleg,^v su tô kapamasusu kandin, itángngà-tángngà tô langun manubù nit banuwa. Iingadanan tô adi din ki Joctan. ²⁶Si Joctan tô kamónaan i Almodad, si Selap, si Hasarmabet, si Jera, ²⁷si Hadoram, si Usal, si Dicla, ²⁸si Obal, si Abimael, si Seba, ²⁹si Opir, si Habila, asta si Jobab. Mga gabatà i Joctan tô langun dan. ³⁰Igóddô tô mga rubbad i Joctan tun ta tanà na tikud tun ta Mesa sippang tun ta Separ tun ta pabungan na dadan tun ta silatan. ³¹Tô gó é mga rubbad i Sem. Igóddô tô tagsábbad-sábbad grupo dan tun ta kandan mga banuwa, asta duwán kinagiyán ka tagsábbad-sábbad grupo.

³²Tô gó tô mga rubbad katò mga gabatà i Noe, asta duwán mga grupo asta mga pamilya ka tagsábbad-sábbad kandan. Pángnga katò lunup, igtalap tô langun manubù tun ta tagsábbad-sábbad grupo ka banuwa.

11

Turi ka Babel

^S 9:27 9:27 Tô ngadan Japet, iring katò kagi ka Hebreo, “maluwag.” ^t 10:13 10:13 Si Ehipto, ó si Misraim. ^u 10:21 10:21 Duwán mga manubù na ágpanámdám na tô mga rubbad i Eber tô grupo na ángadanan Hebreo. ^v 10:25 10:25 Tô ngadan Peleg, iring katò kagi ka Hebreo, “itángngà.”

¹ Sayyan, tō ándà pa katalap tō mga manubù, sábbad dád tō kinagiyan katò langun manubù nit banuwa. ² Tō igalin-alin dan dán, duwán igsadun dadan tun ta silatan, sippang ka igdunggù dan tun ta tanà na maluwaq asta pattad tun ta Sinar, asta igóddò dan dutun. ³ Igpátóngkóé sikandan, na mà dan, “Na, imun ta tō tisa^W asta patákkangán sippang ka kumatággas ébò duwán pagimu ta katò turi.”

Purisu igimu dan tō mga tisa, asta igkangé dan tō ispalto para padákkát katò mga tisa ébò imun dan turi. ⁴ Na, igkagi sikandan, na mà dan, “Mimu ki ka lunsud asta sábbad turi sippang tun ta kawang-awangan ébò mabantug ki, asta di ki matalap tun ta kaluwagan kani banuwa.”

⁵ Na, igsadun tō Áglangngagán ébò kumita katò lunsud asta katò turi na igimu katò mga manubù. ⁶ Igkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Ágpasábbadé tō langun manubù, asta sábbad dád tō kinagiyan dan. Igtigkané dan igimu kani. Na, di maduge, agad ándin tō kakalyag dan, tō gó é imun dan. ⁷ Purisu madun ki tun kandan, asta palibugán ta tō kinagiyan dan ébò kumarapung tō mga kinagiyan, asta di dan pagpátté.”

⁸ Tō gó igpatalap katò Áglangngagán tō langun dan tun ta kaluwagan ka banuwa, asta igsóðò dan igimu katò lunsud dan. ⁹ Purisu ingnadan tō lunsud na Babel,^X su igpalibug katò Áglangngagán tō kinagiyan ka mga manubù dutun. Purisu igpatalap katò Áglangngagán tō langun dan tun ta kaluwagan ka banuwa.

Mga rubbad i Sem

¹⁰ Ni gó tō mga ngadan katò rubbad i Sem. Tō iglabé dán tō duwa ámmé pángnga katò lunup, igdunggù ka sábbad gatus (100) tō idad i Sem, asta ipamasusu tō batà din mama na si Arfacsad. ¹¹ Pángnga ipamasusu sikandin, lima gatus (500) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Sem, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

¹² Tō tállu pulù lima (35) dán tō idad i Arfacsad, ipamasusu tō batà din mama na si Sela. ¹³ Pángnga ipamasusu sikandin, áppat gatus tállu (403) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Arfacsad, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

¹⁴ Tō tállu pulù (30) dán tō idad i Sela, ipamasusu tō batà din mama na si Eber. ¹⁵ Pángnga ipamasusu sikandin, áppat gatus tállu (403) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Sela, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

¹⁶ Tō tállu pulù áppat (34) dán tō idad i Eber, ipamasusu tō batà din mama na si Peleg. ¹⁷ Pángnga ipamasusu sikandin, áppat gatus tállu pulù (430) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Eber, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

¹⁸ Tō tállu pulù (30) dán tō idad i Peleg, ipamasusu tō batà din mama na si Reu. ¹⁹ Pángnga ipamasusu sikandin, duwa gatus siyó (209) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Peleg, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

²⁰ Tō tállu pulù duwa (32) dán tō idad i Reu, ipamasusu tō batà din mama na si Serug. ²¹ Pángnga ipamasusu sikandin, duwa gatus pittu (207) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Reu, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

²² Tō tállu pulù (30) dán tō idad i Serug, ipamasusu tō batà din mama na si Nahor. ²³ Pángnga ipamasusu sikandin, duwa gatus (200) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Serug, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

²⁴ Tō duwa pulù siyó (29) dán tō idad i Nahor, ipamasusu tō batà din mama na si Tera. ²⁵ Pángnga ipamasusu sikandin, sábbad gatus sapulù siyó (119) ámmé tō iglabé sippang ka inaté si Nahor, asta duwán pa duma mga gabatà din na ipamasusu.

²⁶ Tō kapittuwan (70) dán tō idad i Tera, ipamasusu tō mga gabatà din gamama na si Abram, si Nahor, asta si Haran.

Mga rubbad i Tera

²⁷ Ni gó tō mga ngadan katò rubbad i Tera. Si Tera tō ámmà i Abram, si Nahor, asta si Haran. Si Haran tō ámmà i Lot. ²⁸ Tō ándà pa kamaté si Tera, inaté tō batà din na si Haran tun ta banuwa na ipamasusuwan din na lunsud ka Ur tun ta Caldea. ²⁹ Igkalyagan i Abram si Sarai, asta igkalyagan i Nahor si Melca na batà bayi katò kataladi din na inaté na si Haran. Duwán batà bayi i Haran na si Isca. ³⁰ Ándà batà i Sarai, su di sikandin ágbatà.

³¹ Igpíd i Tera tō batà din na si Abram, asta tō ikóddò kandin na si Sarai na sawa i Abram, asta tō apù din na si Lot na batà i Haran. Igpánò dan tikud tun ta lunsud ka Ur tun ta Caldea, asta igsadun dan tun ta Canaan. Asal tō igdunggù dan tun ta lunsud ka Haran, igóddò dan dutun. ³² Inaté si Tera tō duwa gatus lima (205) tō idad din.

^W 11:3 11:3 Tisa tō iring na hollow block para gimun balé. ^X 11:9 11:9 Tō kóbadan katò Babel ó Babilonia, “ilibugan.”

12

Igtawar ka Manama si Abram

¹ Na, igkagi tō Áglangngagán ki Abram, na mà din, “Iwà ka tikud tun ta tanà na igóddóan nu. Tanani nu tō mga gakád nu asta tō pamilya katō ámmà nu. Sadun ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó. ² Marapung tō mga rubbad na bággén ku áknikó, asta mému sikandan na dakál grupo. Madigár tō bággén ku áknikó, asta imun ku na mabantug tō ngadan nu. Madigár tō bággén ku tun ta duma mga manubù ukit áknikó. ³ Madigár tō bággén ku tun ta langun manubù na mággé ka madigár tun áknikó. Asal dadattan ku tō langun manubù na dumadat áknikó. Ukit áknikó, madigár tō bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa.”

⁴ Purisu igtuman i Abram tō igsugù katō Áglangngagán kandin, asta igpanó sikandin na igtákkásan katō bataánnán din na si Lot. Tō igpanó si Abram tikud tun ta lunsud ka Haran, kapittuwan lima (75) tō idad din. ⁵ Igpíd i Abram tō sawa din na si Sarai, asta si Lot, asta igpid din tō langun ka kaduwánnan din asta langun állang na igkangé din tun ta lunsud ka Haran, asta igpanó dan na igsadun tun ta Canaan.

Tō igdunggù dan dán tun ta Canaan, ⁶ igpanayun si Abram sippang tun ta kayu ulayan ka More tun ta lunsud ka Sikem. Tō igdunggù si Abram tun ta Sikem, taganá duwán dán mga Canaanhon na igóddó dutun. ⁷ Igpakita tō Áglangngagán ki Abram, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tō banuwa na bággén ku tun ta rubbad nu.”

Purisu igimu i Abram tō ággóbbówanan ka mannanap na bággén tun ta Áglangngagán na igpakita kandin. ⁸ Pángga igpakita tō Áglangngagán kandin, igalin si Abram tun ta pabunganán dadan tun ta silatan ka lunsud ka Betel. Tulda tō igóddóan din tun ta tángngaan ka lunsud ka Betel asta Ai. Dadan tun ta ágsalláppan tō lunsud ka Betel, asta dadan tun ta silatan tō lunsud ka Ai. Igimu din tō ággóbbówanan ka mannanap, asta igpangadapY sikandin katō Áglangngagán.

⁹ Na, inalayun igalin-alin si Abram sippang tun ta Negeb.

Igsadun si Abram tun ta Ehipto

¹⁰ Na, duwán ballus tun ta Canaan. Purisu igsadun si Abram tun ta Ehipto ébô móddó dan róggun, su dakál tō ballus. ¹¹ Tō madani dan dán tun ta Ehipto, igkagi si Abram katō sawa din na si Sarai, na mà din, “Madigár gó é bónnóng nu! ¹² Atin ka kumita tō mga taga Ehipto áknikó, manámdám dan na sikuna tō sawa ku. Purisu matayanna ikandan ébô agón ka. ¹³ Purisu kagiyi nu sikandan na tábbéZ ku sikuna ébô diya matayan ikandan, asta madigár tō imun dan kanak tingód áknikó.”

¹⁴ Na, tō igdunggù dan dán tun ta Ehipto, igkita tō mga taga Ehipto na madigár é bónnóng katō sawa i Abram. ¹⁵ Tō igkita tō mga opisyaales ka hari kandin, igulitan dan tō hari na madigár é bónnóng katō bayi. Purisu igpóddó katō hari si Sarai tun ta balé din. ¹⁶ Madigár tō igbággé katō hari ki Abram tingód ki Sarai. Igbággayan sikandin ka marapung mga karnero, mga kambing, mga baka, mga asno, mga állang, asta mga kamelyo.

¹⁷ Asal su igpóddó katō hari si Sarai tun ta balé din, duwán madat bógók na igpapid katō Áglangngagán tun ta hari asta langun duma manubù na góddó tun ta balé din. ¹⁸ Purisu igpatawar katō hari si Abram, asta igkagi sikandin, na mà din, “Manan ka madat tō igimu nu kanak? Manan ka ándà ka ulit kanak na sawa nu sikandin? ¹⁹ Manan ka igkagi ka na tábbé nu sikandin? Manan ka ignunug ka na imun ku sikandin na sawa ku? Na, ni dán ni sawa nu. Pid nu sikandin, asta panó kó!”

²⁰ Na, igsugù katō hari tō mga sundalo din, asta igpewà dan si Abram, tō sawa din, asta tō langun katō kaduwánnan din tikud tun ta banuwa dan.

13

Igpasaé si Abram asta si Lot

¹ Na, igpanó si Abram tikud tun ta Ehipto asta iglónód sikandin tun ta Negeb na sakup ka Canaan, asta igtákkás tō sawa din, asta igpid din tō langun katō kaduwánnan din. Igtákkás si Lot kandin. ² Tuu ágkaduwánnan si Abram, su duwán mga karnero din, mga kambing, mga baka, mga bulawan, asta mga mapputi bulawan.

³ Tō igpanó si Abram tikud tun ta Negeb, igalin-alin sikandin sippang tun ta Betel. Igdunggù sikandin tun ta taganá góddóan din tun ta tángngaan ka Betel asta Ai. ⁴ Tō gó tō taganá lugar na igimuwan din ka ággóbbówanan ka mannanap. Igpangadap puman sikandin katō Áglangngagán.

⁵ Na, igtákkás si Lot ki Abram, asta marapung pagsik tô pamilya din, mga állang, mga karnero, mga kambing, asta mga baka. ⁶ Purisu atin ka pasábbadé dan, ánnà nángngà tô tanà na pasabsaban katô langun mannanap dan, su tuu marapung tô mga mannanap dan. ⁷ Purisu igpamatayé tô mga taradóppón i Abram asta tô mga taradóppón i Lot. (Duwán mga Canaanhon asta Perisihanon na igóddô dutun.)

⁸ Purisu igtóngkô si Abram ki Lot, na mà din, “Na, di mému pamatayé tô mga taradóppón ta, su bataánnán ku sikuna. ⁹ Purisu madigár ka passaeé ki. Na, sállág nu tô kaluwagan kani tanà. Atin ka salinán nu tô tanà dadan tun ta ibang, malinna tun ta tanà dadan tun ta kawatan. Atin ka salinán nu tô tanà dadan tun ta kawatan, malinna tun ta tanà dadan tun ta ibang.”

¹⁰ Purisu igsállág si Lot, asta igkita din na madigár tô kaluwagan katô tanà madani tun ta Wayig ka Jordan sippang tun ta lunsud ka Soar, su nángngà tô wayig para katô tanà iring katô tun ta kayun na igpamula katô Áglangngagán sayyan, asta iring katô tun ta Ehipto. (Inému ni tô ánda pa dadatti katô Áglangngagán tô mga lunsud ka Sodoma asta Gomora madani tun ta Wayig ka Jordan.) ¹¹ Purisu igsalin i Lot tô kaluwagan ka tanà madani tun ta Wayig ka Jordan, asta iginalin sikandin dadan tun ta silatan. Purisu igpassaeé dan. ¹² Igóddô pa si Abram tun ta Canaan, asal iginalin si Lot tun ta mga lunsud madani tun ta Wayig ka Jordan, asta igóddô sikandin madani tun ta lunsud ka Sodoma. ¹³ Tuu madat tô áglumun katô mga taga Sodoma. Tuu dan masala-salà tun ta saruwan katô Áglangngagán.

Igalin si Abram tun ta Hebron

¹⁴ Tô igpanó dán si Lot, igkagi tô Áglangngagán ki Abram, na mà din, “Sállág ka tun ta kaluwagan kani tanà agad ánda tô kasállággan nu. ¹⁵ Tô kaluwagan kani tanà na kitanán nu, tô gó é bággén ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu ka ánda ágtamanán. ¹⁶ Imun ku na marapung tô mga rubbad nu sippang ka di dan méyap, iring na mga barukbuk ka tanà. ¹⁷ Purisu panó-panó ka tun ta kaluwagan kani banuwa, su bággén ku ni langun áknikó.”

¹⁸ Purisu iginalin si Abram, asta igóddô sikandin madani tun ta kayun ka mga ulayan i Mamre tun ta Hebron, asta igimu sikandin ka ággóbbówanan ka mannanap ébô mangadap sikandin katô Áglangngagán.

14

Igtabang si Abram ki Lot

¹⁻² Na, si Amrafel tô hari tun ta Sinar, si Arioc tô hari tun ta Elasar, si Cadorlahomor tô hari tun ta Elam, asta si Tadal tô hari tun ta Goyim. Róggun ighari dan, igpasábbadé dan áppat asta igsulung dan tô lima hari na si Bara na hari tun ta Sodoma, si Birs na hari tun ta Gomora, si Sinab na hari tun ta Adma, si Semeber na hari tun ta Seboim, asta tô hari tun ta Bela na ássa ngadan ka Soar. ³ Igpasábbadé tô lima hari, asta iglimud dan tô langun sundalo dan madani tun ta kapattadan ka Sidim na inému dán áknganni na Ranó Ka Asin.^a ⁴ Taganà isakup tô lima hari tun ki Cadorlahomor ka sapulù duwa (12) ámmé. Asal tô ikasapulù tállu ámmé, igatu dan kandin.

⁵ Tô ikasapulù áppat ámmé, igsulung si Cadorlahomor asta tô duma mga hari na igpasakup kandin. Igtalu dan tô langun Repaihanon tun ta Astarot-Carnaim. Igtalu dan tô mga Susihanon tun ta Ham, asta tô mga Emihanon tun ta kapattadan ka Kiriataim. ⁶ Igtalu dan tô langun Horihanon tun ta pabunganán na igóddóan dan tun ta Seir, asta iglupug dan sippang tun ta lunsud ka Elparan madani tun ta disyerto. ⁷ Iglónód dan tun ta lunsud ka Cades (Eumispat tô ássa ngadan din). Igtalu dan tô langun manubù na igóddô tun ta banuwa ka mga Amalekanhon, asta igtalu dan tô mga Amorihanon na igóddô tun ta Hasason Tamar.

⁸ Na, igpaglimud katô mga hari ka Sodoma, Gomora, Adma, Seboim, asta Belak tô mga sundalo dan. Igsadun dan tun ta kapattadan ka Sidim ébô matu dan ⁹ katô mga sundalo katô áppat hari, na si Cadorlahomor na hari tun ta Elam, si Tadal na hari tun ta Goyim, si Amrafel na hari tun ta Sinar, asta si Arioc na hari tun ta Elasar. Lima tô mga hari na igsulung katô áppat mga hari. ¹⁰ Tun ta Sidim, duwán marapung mga magdakál sábbáng na duwán ispalto na tuu ágdákkát. Tô italu tô hari ka Sodoma asta hari ka Gomora, igpalaguy tô mga sundalo dan, asta duwán tun kandan na idákkát tun ta ispalto su idabù dan tun ta mga sábbáng, asta igpalaguy tô duma mga sundalo na pabunganán. ¹¹ Na, igkangé katô áppat hari tô langun ka kaduwánnan asta ágkakan tun ta mga lunsud ka Sodoma asta Gomora, asta igpanó dan. ¹² Su igóddô si Lot na bataánnán i Abram tun ta Sodoma, igámmát dan pagsik sikandin, igkangé dan tô kaduwánnan din, asta igpanó dan.

¹³ Asal duwán sábbad manubù na ikaluwà asta igulit ki Abram na Hebreo. Tô timpo tô, igóddô si Abram madani tun ta kayun ka mga ulayan i Mamre na Amorihanon. Inalayun

^a 14:3 14:3 Ranó Ka Asin, ó Ranó Na Inaté.

ágpatabangé si Abram, si Mamre, asta tô mga kataladi i Mamre na si Escol asta si Aner. ¹⁴ Tô ikasóddór si Abram na inammát tô bataánnán din, iglimud din tô langun állang din na katig ággamit ka laniban, na tállu gatus sapulù walu (318) tô langun dan, asta igagtá dan tô áppat hari sippang tun ta lunsud ka Dan. ¹⁵ Igpagtángngà-tángngà i Abram tô mga állang din. Tô dukilám dán, igsulung dan, asta ikapanalu dan. Igagtá i Abram sikandan sippang tun ta lunsud ka Hoba dadan tun ta Damasco. ¹⁶ Ikangé i Abram tô langun ka kaduwánnan na igagó dan. Igpaluwà din pagsik tô bataánnán din na si Lot, asta iguli din tun ki Lot tô langun ka kaduwánnan na igagó tikud tun kandin. Igpaluwà din tô langun gabayi asta tô duma mga manubù na inammát.

Igdasal si Melkisedec para ki Abram

¹⁷ Tô iguli si Abram tikud tun ta kapanalu din ki Cadorlahomor asta duma mga hari, igsumar kandin tô hari ka Sodoma tun ta Kapattadan ka Sabec (igngadanan Kapattadan ka Hari).

¹⁸ Igsumar ki Abram tô hari ka Salem na si Melkisedec.^b Sikandin tô pangulu na pari ka mga manubù na ágpamaké tun ta Manama na Mallayat ka Langun. Igpipid din tô pan asta tô bino tun ki Abram. ¹⁹ Igdasal sikandin ébô madigár tô bággén ka Manama ki Abram. Ikgagi sikandin, na mà din, “Madigár tô bággén áknikó tikud tun ta Manama na Mallayat ka Langun na igimu ka langit asta tô tibuk banuwa. ²⁰ Durungán tô Manama na Mallayat ka Langun, su igtabangan ka ikandin ébô makapanalu ka katô mga usig nu!”

Na, igbággé i Abram kandin tô ikasapulù katô langun na ikangé din tikud tun ta áppat hari na igtalu din.

²¹ Ikgagi tô hari ka Sodoma ki Abram, na mà din, “Áknikó dán tô kadakállan katô kaduwánnan ku na ikangé nu tikud tun ta áppat hari na igagó tikud áknami. Mga sakup ku dád tô ulián nu kanak.”

²² Asal igkagi si Abram katô hari ka Sodoma, na mà din, “Duwán igtandô^c ku katô Áglangngagán na Manama na Mallayat ka Langun na igimu ka langit asta tibuk banuwa. ²³ Igtandô a kandin na ándà palang kaduwánnan nu na kangén ku, agad sábbad sinulid, agad sábbad listun ka sandalyas. Ulián ku tô langun tun áknikó, su di mému kumagi ka na miduwánnanna ukít áknikó. ²⁴ Ándà palang kangén ku, asal tô dád igkan katô mga állang ku tô mému bullasan nu. Asal mému ka duwán bággén nu katô mga manubù na igtabang kanak, na si Aner, si Escol, asta si Mamre.”

15

Kasabotan ka Manama ki Abram

¹ Na, duwán álló na igpakita tô Áglangngagán ki Abram, asta igkagi sikandin, na mà din, “Abram, yaka ágkamáddangan. Sakán tô kumalasag^d áknikó ébô di ka kadattan. Tuu dakál tô ágpulusán na bággén ku áknikó.”

² Asal igkagi si Abram, na mà din, “Áglangngagán na Manama na ágpangulu katô langun, ándà palang batà ku. Purisu ándà pulusán katô bággén nu kanak. Atin ka matéya, matigatun i Elieser na taga Damasco tô kaduwánnan ku. ³ Su ándà batà na igbággé nu kanak, ka matéyad, állang ku dád tô makatigatun katô kaduwánnan ku.”

⁴ Na, igkagi puman tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Ánnà si Elieser tô makatigatun katô kaduwánnan nu, su áknikó batà mama tô makatigatun katô kaduwánnan nu.”

⁵ Na, igpid ka Manama si Abram tun ta luwà ka tulda, asta igkagi sikandin, na mà din, “Langngag ka tun ta kawang-awangan. Iyap nu tô mga karani ka makéyap ka. Iring kanan mga karani tô karapungan ka mga rubbad nu.”

⁶ Igpamaké si Abram katô Áglangngagán, asta igtanggap din si Abram na nángngà tun ta saruwan din.^e

⁷ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Sakán tô Áglangngagán na igpid áknikó tikud tun ta Ur ka Caldea ébô bággén ku áknikó ni tanà ni asta matigatun nu.”

⁸ Asal iginsà si Abram, na mà din, “Áglangngagán na Manama na ágpangulu katô langun, ándin tô pató na pakitanán nu kanak ébô kasóddóran ku na makatigatunna kanan?”

⁹ Ikgagi tô Manama, na mà din, “Pid nu dini kanak tô baka, kambing, asta karnero. Kailangan tállu ámmé tô idad dan. Pid nu dini kanak tô sábbad manatað asta salapati.”

¹⁰ Purisu igpid i Abram tô langun tun ta saruwan ka Manama, asta igmatayan din. Igtángngà din tô lawa, igsánnar din na tagduwa-duwa, asta duwán állát tun ta tángngaan.

^b 14:18 14:18 Tingód ki Melkisedec, ahaán tô Hebreo 7:1-10. ^c 14:22 14:22 Igtandô, ó igsaad. ^d 15:1 15:1 Kumalasag, ó dumalang. ^e 15:6 15:6 Tingód ki Abram ó Abraham, ahaán tô Roma 4:3,9,22,23 asta Galacia 3:6-8.

Asal ándà din tángngai tô duwa manuk. ¹¹ Duwán dakál mga manuk ka kabánnásson na igapun tun ta igtángngà lawa katô mga mannanap, asal igbugó dan i Abram.

¹² Tô igsalláp dán tô álló, tuu igpatudug ka Manama sikandin, asta tuu imáddangan sikandin. ¹³ Ikgagi tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Pasóddórán ku áknikó na móddô gó tô mga rubbad nu tun ta banuwa ka duma mga manubù. Kahirapan dan asta állangán dan katô duma mga manubù sippang ka áppat gatus (400) ámmé. ¹⁴ Asal supakan ku tô mga manubù na mállang kandan, asta makaluwà dan na dakál tô pidán dan. ¹⁵ Asal sikuna, tuu ka tumugál asta maté ka na duwán kasunayan nu sippang na lábbángngán ka. ¹⁶ Móddô tô mga rubbad nu tun ta duma banuwa sippang ka lumabé tô ikappat na mga karubbadan patalundugé, asta makalónód dan kannun, su inalayun dugangan katô mga Amorihanon tô salà na áglumun dan sippang ka supakan ku sikandan.”

¹⁷ Tô igmangittáng dán, tigkô igkita i Abram tô бага na igábbál asta tô sulù na igrágrág. Igukit tun ta tángngaán katô lawa ka mga mannanap na igtángngà din. ¹⁸ Tô oras tô, igimu tô Áglangngagán ka kasabotan tun ki Abram, na mà din, “Bággén ku tun ta mga rubbad nu tô kaluwagan kani banuwa. Tikud tun ta Wayig ka Ehipto sippang tun ta dakál Wayig ka Eufrates, tô gó tô tanà na bággén ku kandan. ¹⁹ Bággén ku kandan tô tanà na igóddóan katô mga grupo da manubù na inggadanan Kenihanon, Kenisihanon, Cadmonihanon, ²⁰ Hetihanon, Perisihanon, Repaihanon, ²¹ Amorihanon, Canaanhon, Girgasihanon, asta Jebusihanon.”

16

Si Agar asta si Ismael

¹ Na, ándà palang batà i Sarai asta i Abram. Asal duwán állang bayi i Sarai na inggadanan ki Agar na taga Ehipto. ² Purisu igkagi si Sarai ki Abram, na mà din, “Ándà batà na igbággé katô Áglangngagán kanak. Purisu madigár ka lumayuk ka katô állang ku ébô duwán batà ku ukít kandin.”

Ignunug si Abram katô igkagi i Sarai. ³ Purisu igbággé i Sarai tô állang din ki Abram ébô imun din na sawa din. (Inému ni pángnga igóddô si Abram tun ta Canaan ka sapulù ámmé.) ⁴ Igpalayuké dan asta igmabáddás si Agar. Tô ikasóddór dán si Agar na igmabáddás sikandin, ándà din respetowí si Sarai, asta igbuyas din. ⁵ Purisu igkagi si Sarai ki Abram, na mà din, “Sikuna tô igtikudan ka salà na inému kanak! Sikuna tô igbággayan ku ki Agar, asta igmabáddás sikandin. Purisu ándà a respetowí ikandin. Isóddórán katô Áglangngagán na duwán salà nu kanak!”

⁶ Igtaba si Abram, na mà din, “Na, áknikó állang sikandin. Agad ándin tô kakalyag nu na lumun kandin, mému kanak.”

Na, tuu igirrayatan^f i Sarai si Agar. Purisu igpalaguy si Agar.

⁷ Na, tô panaligan na Áglangngagán igpakita ki Agar tun ta disyerto madani tun ta sánnáp tun ta dalan na pasadun tun ta lunsud ka Sur. ⁸ Ikgagi tô Áglangngagán, na mà din, “Agar na állang i Sarai, ándà é igtikudan nu, asta ándà é sadunan nu?”

Igtaba si Agar, na mà din, “Igpalaguyad tikud tun ta amo ku na si Sarai.”

⁹ Ikgagi tô panaligan na Áglangngagán, na mà din, “Uli ka tun kandin, asta tuman nu tô mga sugù din.”

¹⁰ Ikgagi pagsik tô panaligan na Áglangngagán, na mà din, “Imun ku na tuu marapung tô rubbad nu sippang ka di dan méyap. ¹¹ Duwán batà mama na pamasusun nu, asta ngadanan nu sikandin ki Ismael, su igpaminág katô Áglangngagán tô ranginán nu. ¹² Imun tô batà nu na iring ka asno na méla, su ándà palang bánnalán din. Musig sikandin ka langun manubù, asta musig dan kandin. Di sikandin móddô duma katô mga kataladi din.”

¹³ Ikgagi si Agar, na mà din, “Igkita kud gó tô Áglangngagán na igsállág kanak, asal ándà a kanné kamaté.”

Inggadanan i Agar tô Manama na igpakita kandin na mà din, “Manama na ágsállág.”

¹⁴ Purisu ángganni, tô sánnáp na inggadanan Beerla-hai-roi^h tun ta tángngaán ka lunsud ka Cades asta Bered.

¹⁵ Tô ipamasusu dán tô batà mama i Abram tikud ki Agar, inggadanan i Abram sikandin ki Ismael. ¹⁶ Kawaluwan ánnám (86) tô idad i Abram tô ipamasusu si Ismael.

^f 16:6 16:6 Igirrayatan. Ahaán tô kagi “irrayat” tun ta Lista Katô Mga Kagi. ^g 16:11 16:11 Tô kôbadan katô ngadan Ismael, “ágpaminág tô Manama.” ^h 16:14 16:14 Tô kôbadan katô ngadan Beerla-hai-roi, “Sánnáp Ka Manté Manama Na Ágsállág Kanak.”

17

Pató katô kasabotan

¹ Na, tó kasiyawan siyó (99) dán tó idad i Abram, igpakita tó Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tó Tuu Matulus Manama. Tuman nu tó kakalyag ku. Kailangan ándà salà nu tun ta saruwan ku. ² Imun ku tó kasabotan ku tun áknikó. Imun ku na tuu marapung tó mga rubbad nu.”

³ Iglíngkóód si Abram sippang ka ikadunggù tó ulu din tun ta tanà, asta igkagi tó Manama, na mà din, ⁴ “Ni gó tó kasabotan ku tun áknikó. Imun ku sikuna na kamónaan ka marapung mga grupo. ⁵ Tikud áknganni, di kad ngadanan ki Abram, asal ngadanan kad ki Abrahamⁱ su imun ku sikuna na kamónaan ka marapung mga grupo. ⁶ Imun ku na marapung tó mga rubbad nu, asta imun ku sikandan na marapung mga grupo, asta duwán tun kandan na imun na mga hari. ⁷ Imun ku tó kasabotan tun áknikó asta tun ta mga rubbad nu ka ándà ágtamanán. Sakán tó Manama nu asta Manama katô mga rubbad nu. ⁸ Tó kaluwagan ka banuwa ka Canaan na igóddóan nu, tó gó é bággen ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu ébó matigatun yu ka ándà ágtamanán. Sakán tó Manama dan.”

⁹ Igkagi tó Manama ki Abraham, na mà din, “Na, sikuna, duwán kailangan lumun nu asta langun rubbad nu ka ándà ágtamanán tingód katô kasabotan ku tun ákniyu. ¹⁰ Ni gó tó kasabotan ku na kailangan tumanán nu, agad sikuna asta tó tagsábbad-sábbad mga rubbad nu. Kailangan tupuwan tó langun gamama dini áknikó. ¹¹ Kailangan tupuwan kó, su tó gó é pató tingód katô kasabotan ku tun áknikó. ¹² Tó mga rubbad nu, kailangan tupuwan tó langun gabatà dan gamama ka ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu, agad tó tagsábbad-sábbad mga állang yu gamama, agad sadan é pamasusun tun ákniyu, agad sadan é bállin tun ta duma manubù. ¹³ Kailangan tupuwan tó langun gamama, su ukít katô pató tun ta lawa yu, kasóddóran yu na ándà ágtamanán katô kasabotan ku tun ákniyu. ¹⁴ Atin ka di tupuwan tó mama, di mému dumuma ákniyu, su di sikandin mánnal katô kasabotan ku.”

¹⁵ Igkagi tó Manama ki Abraham, na mà din, “Tikud áknganni, di dán mému si Sarai tó ngadan katô sawa nu. Kailangan ngadanan nu sikandin ki Sara. ¹⁶ Madigár tó bággen ku kandin, asta bággen ku áknikó tó batà mama na pamasusun din. Madigár tó bággen ku tun ta sawa nu, asta imun ku sikandin na kamónaan ka marapung mga grupo. Duwán gó mga rubbad din na imun hari.”

¹⁷ Iglíngkóód si Abraham sippang ka ikadunggù tó ulu din tun ta tanà. Inngisi sikandin, su ipganámdám sikandin, na mà din, “Duwán kanné batà ku na pamasusun, agad tó idad ku dumunggù tun ta sábbad gatus (100)! Mamasusu kanné si Sara ka batà, agad tó idad din dumunggù tun ta kasiyawan (90)!”

¹⁸ Igkagi si Abraham katô Manama, na mà din, “Kakalyag ku na si Ismael tó bággayan nu ka madigár!”

¹⁹ Asal igkagi tó Manama, na mà din, “Tó sawa nu na si Sara mamasusu ka batà nu mama, asta ngadanan nu tó batà ki Isaac.^k Sikandin asta tó mga rubbad din tó katumanan katô kasabotan ku na ándà ágtamanán. ²⁰ Igpaminág ku tó igpamuyù nu para ki Ismael. Purisu madigár tó bággen ku kandin. Bággen ku kandin tó marapung mga gabatà asta mga rubbad din. Imun ku sikandin na kamónaan ka sapulù duwa (12) ángpungulan, asta imun ku na dakál grupo tó mga rubbad din. ²¹ Asal tó batà nu na si Isaac tó katumanan katô kasabotan ku tun áknikó. Pamasusun sikandin i Sara kani ámmé na dumunggù.”

²² Pángnga igpatóngkóé dan, igpanó tó Manama.

²³ Na, tó álló tó, igbánnal si Abraham ka Manama, asta igtupuwan din tó batà din na si Ismael, asta tó langun ka duma mga sakup din gamama, agad tó mga állang din, tó mga ipamasusu tun kandin, asta tó igbálli din tun ta duma mga manubù. ²⁴ Kasiyawan siyó (99) tó idad i Abraham tó igtupuwan sikandin, ²⁵ asta sapulù tállu (13) tó idad katô batà din na si Ismael. ²⁶ Tó álló tó, igtupuwan si Abraham asta si Ismael, ²⁷ asta tó langun gamama na sakup i Abraham.

18

Igtandô na mapamasusu si Isaac

¹ Róggun igóddó si Abraham tun ta kayun ka mga ulayan i Mamre, igpakita tó Áglangngagán kandin. Tó ménit tó álló, igunsad si Abraham tun ta sállat ka tulda na igóddóan din. ² Igsállag sikandin, asta igkita din tó tállu manubù na igtindág tun ta luwà. Tó igkita din sikandin, igsékót sikandin igsumar kandan. Iglíngkóód sikandin sippang ka ikadunggù

ⁱ 17:5 17:5 Tó kóbadañ katô ngadan Abraham, “ámmà ka marapung mga grupo.” ^j 17:15 17:15 Tó kóbadañ katô ngadan Sara, “batà bayi ka hari,” ó “prinsesa.” ^k 17:19 17:19 Tó kóbadañ katô ngadan Isaac, “ingngisi.”

tô ulu din tun ta tanà ébô tumanggap kandan. ³ Igkagi sikandin, na mà din, “Sir, ádding kó dini kanak. Yakó áglabé. ⁴ Piddan ku sikiyu ka wayig ébô muras kó katô paa yu, asta makapaginawa kó kannun ta siráb kani kayu. ⁵ Pakannán ku sikiyu ébô kumabákkár kó ka di kó pa manayun. Idayawanna su igdunggú kó, asta kakalyag ku na tumabangnga ákniyu.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Mému áknami.”

⁶ Igsékót si Abraham igahu tun ta tulda, asta igkagiyan din si Sara, na mà din, “Sékót ka! Angé nu tô sábbad sako ka tuu madigár harina, asta imu nu tô pan na pakannán kandan.”

⁷ Igpalaguy si Abraham tun ta mga mannanap din, asta igsalin din tô tuu madigár nati ka baka. Igbággé din tun ta sábbad állang din ébô iyón din asta sékót lággaán. ⁸ Tô igtaganà dan tô langun, igpid i Abraham tô gatas na malassám, gatas na mammis, asta ákkud na igtug, asta igbuwat din tun kandan. Róggun igkan dan, igtindág sikandin madani tun ta siráb katô kayu.

⁹ Iginà dan kandin, na mà dan, “Ánda tô sawa nu na si Sara?”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Tun dalám katô tulda.”

¹⁰ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Tô ámmé na dumunggú, lumónódda dini ákniyu, asta duwán batà mama na pamasusun katô sawa nu na si Sara.”

Na, si Sara madani tun ta sállat tun ta bókkóg din, asta igpaminág sikandin katô igkagi dan. ¹¹ Tuu dán tugál si Abraham asta si Sara. Ánda bayi na mamasusu iring katô idad i Sara. ¹² Purisu ingngisi si Sara katô kandin sarili, asta igpanámdám sikandin, na mà din, “Tuuwad tugál, asta tuu dán tugál tô duma ku. Pamánmun ka kadunggú katô dayó dini kanak?”

¹³ Na, iginsà tô Áglangngagán ki Abraham, na mà din, “Manan ka ingngisi si Sara? Manan ka igkagi sikandin na pamánmun é kapamasusu din ka batà su tuu dán tugál sikandin? ¹⁴ Ánda palang na di mému katô Áglangngagán! Tô ámmé na dumunggú, duwán batà mama na pamasusun i Sara.”

¹⁵ Imáddangan si Sara. Purisu igbulaló sikandin asta igkagi, na mà din, “Ánda a ngisi.”

Asal igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Bulaló yan. Bánnal na ingngisi ka.”

Igpamuyú si Abraham para katô mga taga Sodoma

¹⁶ Na, igpanó tô tállu manubù, asta igsadun dan tun ta pabungan ébô sumállág dan katô lunsud ka Sodoma. Igtákkás si Abraham kandan ébô tumáddú kandan ka dalan.

¹⁷ Igpánámdám tô Áglangngagán, na mà din, “Di ku állássan ki Abraham tô masig dán na lumun ku, ¹⁸ su mému na dakál grupo tô mga rubbad din, asta madigár tô bággén ku tun ta langun manubù ukit kandin. ¹⁹ Igsalin ku sikandin ébô tuminurú sikandin katô mga gabatà din asta mga rubbad din na kailangan mánnal dan kanak asta lumun dan tô nángngà tun ta saruwan ku, ébô tumanán ku tô igtandó ku kandin.”

²⁰ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Abraham, na mà din, “Marapung tô igulit kanak na madat tô áglumun katô mga taga Sodoma asta taga Gomora. Tuu kun dakál tô salá dan. ²¹ Purisu madunna ébô kasóddóran ku ka bánnal ó ánnà bánnal tô igdinág ku.”

²² Na, igpanó tô duwa manubù, asta igpanayun dan tun ta Sodoma, asal igduma pa tô Áglangngagán tun ki Abraham. ²³ Igpadani si Abraham tun ta Áglangngagán, asta iginsà sikandin, na mà din, “Atin ka matayan nu tô madat mga manubù, matayan nu pagsik tô mga matalláng? ²⁴ Atin ka duwán kaliman (50) mga matalláng tun ta lunsud, dadattan nu tô langun tun ta lunsud? Duwán kédu nu katô langun tingód katô kaliman (50) mga matalláng? ²⁵ Panámdám ku na di nu matayan tô mga matalláng apil katô madat mga manubù! Di mému! Atin ka supakan nu tô madat mga manubù, di nu apilán tô mga matalláng, su sikuna tô ágruud katô langun manubù, asta kailangan nángngà tô karuud nu.”

²⁶ Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka kitanán ku tô kaliman (50) mga matalláng tun ta lunsud, di ku dadattan tô lunsud.”

²⁷ Igkagi puman si Abraham, na mà din, “Sir, agad tuu ka mallayat ka tandingán kanak, asal pallayat nu tô ginawa nu kanak ka minsà a puman áknikó. ²⁸ Atin ka duwán dád kappatan lima (45) mga matalláng, dadattan nu tô langun tun ta lunsud su ikulangan ka lima?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka kitanán ku tô kappatan lima (45) mga matalláng, di ku dadattan tô lunsud.”

²⁹ Igkagi puman si Abraham, na mà din, “Atin ka kappatan (40) dád tô kitanán nu?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwán kappatan (40), di ku dadattan.”

³⁰ Igkagi si Abraham, na mà din, “Sir, yaka ágkasókó kanak ka minsà a puman áknikó. Atin ka tállu pulù (30) dád tô kitanán nu?”

Igtaba tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka tállu pulù (30) tô kitanán ku, di ku dadattan.”

³¹ Ikgagi si Abraham, na mà din, “Sir, pallayat nu tō ginawa nu kanak ka minsà a puman áknikó. Atin ka duwa pulù (20) dád tō kitanán nu?”

Igtaba tō Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwa pulù (20) tō kitanán ku, di ku dadattan tō lunsud.”

³² Ikgagi si Abraham, na mà din, “Sir, yaka ágkasókó kanak, su ni gó é ágtamanán ka insà ku. Atin ka sapulù (10) dád tō kitanán nu?”

Igtaba tō Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwán sapulù (10), di ku dadattan.”

³³ Na, pángnga igpatóngkóé tō Áglangngagán asta si Abraham, igpanó tō Áglangngagán, asta iguli si Abraham.

19

Dakál salà katō mga taga Sodoma

¹ Tō mapun dán, igdunggu tō duwa panaligan tun ta Sodoma. Si Lot igunsad tun ta plasa madani tun ta sállat katō lunsud. Tō igkita sikandin kandan, igtindág sikandin asta igsumar kandan. Iglíngkóód sikandin sippang ka ikadunggu tō ulu din tun ta tanà, ² asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, ádding kó tun ta balé ku. Ura si yu tō paa yu, asta daggá kó, su simag ka sállám mému manayun kó tun ta sadunan yu.”

Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Di ké mádding tun ta balé nu. Dumággà kéd dini ta plasa.”

³ Asal igpanayun gingat si Lot sippang ka igtákkás dan kandin tun ta balé din. Igpému i Lot tō pan asta tō duma mga madigár ágkakan, asta igkan dan.

⁴ Tō ánda dan pa daggá tō dukilám, iglibutan tō balé katō langun gamama na taga Sodoma. Ilimud tō langun dan, agad mga mallaki asta mga tugál. ⁵ Igtawar dan ki Lot, na mà dan, “Ánda tō duwa gamama na igdunggu géna dini áknikó? Paluwà nu sikandan ébò lumayuk ké kandan.”

⁶ Igluwà si Lot tun ta balé din, asta igsagpángngan din tō sállat. ⁷ Ikgagi sikandin, na mà din, “Mga rarak ku, yakó áglumu katō madat. ⁸ Asal duwán duwa gabatà ku daraga na ánda pa palang layuki. Paluwaán ku sikandan, asta mému lumun yu kandan tō agad ándin kakalyag yu. Asal yakó ágsamuk kani duwa gamama, su igpadággà ku sikandan dini kanak, asta kailangan dóppónan ku sikandan.”

⁹ Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Yaka gilabut áknami! Ánnà ka taga kannun. Purisu di mému milabut ka katō lumun dé! Atin ka panámdám nu na madat tō lumun dé kandan, tuu pa madat tō lumun dé áknikó.”

Igsullóy dan si Lot, asta igpadani dan tun ta sagpáng ka sállat ébò siraán dan. ¹⁰ Asal igpókéan katō duwa panaligan tō sállat, igguyud dan si Lot tun dalám katō balé, asta igsagpángngan dan tō sállat. ¹¹ Na, igimu dan na bólóg tō langun gamama madani tun ta sállat ébò di dan kumita katō sállat.

Igpalaguy si Lot tikud tun ta Sodoma

¹² Ikgagi tō duwa panaligan ki Lot, na mà dan, “Atin ka duwán mga kadumaan nu dini, mga gabatà nu, utang nu, ó duma mga sakup nu na igóddó dini ta lunsud, pid nu sikandan, asta panó kó, ¹³ su dadattan déd ni lunsud ni. Idinág katō Áglangngagán na tuu madat tō áglumun dan. Purisu igpapid ké ikandin ébò dadattan dé tō langun.”

¹⁴ Purisu igsékót si Lot igsadun tun ta duwa banà katō gabatà din gabayi, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sékót kó panó tikud kannun, su dadattan dán katō Áglangngagán ni lunsud ni.”

Asal kéman dan ka ágragórú dád sikandin.

¹⁵ Tō sállám dán, igpalaguy katō mga panaligan si Lot, na mà dan, “Sékót kad! Pid nu tō sawa nu asta tō duwa gabatà nu gabayi, asta palaguy kó ébò di kó kasabban katō kadattan kani lunsud.”

¹⁶ Agad igbarang-baring si Lot, asal inéduwan tō Áglangngagán kandan. Purisu igawidan katō duwa panaligan tō ballad i Lot, tō sawa din, asta tō duwa gabatà dan, asta igpid dan tun ta luwà katō lunsud. ¹⁷ Ikgagi tō panaligan kandan, na mà dan, “Palaguy kó! Yakó ágséré! Yakó ágsódó kannun ta kapattadan, asal palaguy kó sippang tun ta pabunganán agó maté kó.”

¹⁸ Asal igkagi si Lot, na mà din, “Sir, diya. ¹⁹ Agad tuu madigár tō tabang yu kanak, asta igpaluwà a ikiyu tikud tun ta kadattan, asal kasabbanna su tuu madyù tō pabunganán, asta matéya ka diya pa dumunggu. ²⁰ Na, duwán madani lunsud na mému sadunan ku, asta délák gó yan. Papalaguyya baling dutun. Tuu gó délák tō lunsud, asta diya maté dutun!”

²¹ Igtaba tō panaligan, na mà din, “Mému malaguy ka dutun. Di ku dadattan tō lunsud tō.

²² Asal sékót kó palaguy, su ánda pa mému lumun ku sippang ka dumunggu kó.”

Purisu ingnadanan tô lunsud na Soar.¹

Idattan tô Sodoma asta Gomora

²³ Tô duwán dán álló asta tô igdunggù dán si Lot tun ta Soar, ²⁴ igdabù katô Áglangngagán tô asupri na igrágrág tikud tun ta kawang-awangan tun ta lunsud ka Sodoma asta Gomora. ²⁵ Purisu idattan tô duwa lunsud asta tô langun ka duma mga lunsud tun ta kapattadan. Inatê tô langun manubù, asta idattan tô langun ka pamulanán. ²⁶ Asal igserê tô sawa i Lot tun ta lunsud na igtananan dan. Purisu ibaluy sikandin sumbál na asin.

²⁷ Na, igsállám si Abraham tun ta lugar na igsadunan din tô igtóngkô tô Áglangngagán kandin. ²⁸ Igsállág sikandin tun ta Sodoma asta Gomora, asta tun ta kaluwagan katô kapattadan. Igkita din tô tuu dakál ábbál tikud tun ta tanà, iring na ábbál ka dakál ággóbbówanan. ²⁹ Agad igdadattan katô Manama tô mga lunsud tun ta kapattadan na igóddóan i Lot, asal ándà din kalingawi si Abraham, asta igpaluwà din si Lot ébò di sikandin maté.

Si Lot asta duwa gabatà din gabayi

³⁰ Na, imáddangan si Lot ka móddô sikandin tun ta Soar. Purisu igalin sikandin asta tô duwa gabatà din gabayi tun ta pabunganán, asta igóddô dan tun ta takub. ³¹ Duwán álló na igkagi tô batà din kaké tun ta adi din, na mà din, “Tugál dán tô ámmà ta, asta ándà palang mama nit banuwa na kumalyag áknita ébò duwán batà ta. ³² Na, madigár ka lasingán ta tô ámmà ta asta lumayuk ki kandin ébò duwán batà ta ukit kandin.”

³³ Purisu, tô dukilám dán, iglasing dan tô ámmà dan, asta iglayuk tô kaké kandin. Asal ándà kinanuwan i Lot katô iglumu katô batà din kandin, su tuu ilasing.

³⁴ Tô sállám dán, igkagi tô kaké tun ta adi din, na mà din, “Sakán tô iglayuk katô ámmà ta géna dukilám. Na, madigár ka lasingán ta puman sikandin kani ka dukilám, asta sikuna tô lumayuk kandin ébò duwán batà ta ukit kandin.”

³⁵ Tô dukilám dán, iglasing dan puman tô ámmà dan, asta iglayuk tô adi kandin. Ándà kinanuwan din katô iglumu katô batà din kandin, su tuu ilasing. ³⁶ Purisu igmabáddás dán tô duwa gabatà i Lot ukit kandin. ³⁷ Duwán batà mama na ipamasusu tun ta kaké, asta ingnadanan din ki Moab.^m Inému sikandin na kamónaan katô langun Moabihanon áknganni. ³⁸ Duwán pagsik batà mama na ipamasusu tun ta adi, asta ingnadanan din ki Benami.ⁿ Inému sikandin na kamónaan katô langun Amonihanon áknganni.

20

Si Abraham asta si Abimelec

¹ Na, igalin si Abraham tikud tun ta Mamre sippang tun ta Negeb, asta igóddô dan tun ta lunsud ka Gerar na tun ta tángngaana katô lunsud ka Cades asta Sur. ² Igulit si Abraham katô mga taga Gerar na tábbé din tô sawa din na si Sara. Purisu igpakangé si Sara katô hari ka Gerar na si Abimelec ébò mému na sawa din. ³ Asal igpakita tô Manama ki Abimelec ukit ka tagénáp, asta igkagi sikandin, na mà din, “Maté ka gó su igkangé nu tô bayi na duwán duma.”

⁴ Asal su ándà pa layuk si Abimelec ki Sara, igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, matayanna gó ikuna asta tô mga sakup ku agad ándà palang salà dé? ⁵ Si Abraham gó tô igulit kanak na tábbé din si Sara, asta igkagi tô bayi na talatábbé dan. Ándà palang madat kakalyag ku, asta ándà palang salà ku kandin.”

⁶ Tun ta tagénáp i Abimelec, igkagi tô Manama kandin, na mà din, “Óó. Isóddóran ku na ándà madat kakalyag nu. Purisu igsapadan^o ku sikuna ébò di ka makasalà kanak. Igdalangan ku tô kapadani nu kandin. ⁷ Na, uli nu tô bayi tun ta duma din. Propeta si Abraham, asta dumasal sikandin tingód áknikó ébò di ka maté. Atin ka di nu sikandin ulián, maté ka gó asta tô langun sakup nu.”

⁸ Na, igsállám si Abimelec iglimud katô langun opisyales din, asta igulit sikandin kandan tingód katô langun tun ta tagénáp din. Purisu tuu dan imáddangan. ⁹ Igpakangé i Abimelec si Abraham, asta igkagi sikandin, na mà din, “Madat tô iglumu nu áknami. Ándin tô salà na ilmu ku áknikó ébò papiddanna ikuna asta tô mga sakup ku katô kadattan? Iglumu nu kanak tô di mému lumun. ¹⁰ Ándin tô gunayan na iglumu nu ni?”

¹¹ Igtaba si Abraham, na mà din, “Tô panámdám ku na ándà palang manubù dini na duwán máddang tun ta Manama. Kéman ku na duwán mimmaté kanak ébò agón tô sawa ku. ¹² Bánnal tô igkagi ku na tábbé ku sikandin, su batà katô ámmà ku sikandin, asal igpassaé tô

¹ 19:22 Tô kóbadan katô Soar, “délák.” ^m 19:37 Tô ngadan Moab, iring katô kagi ka Hebreo, “tikud tun ta ámmà.” ⁿ 19:38 19:38 Tô ngadan Benami, iring katô kagi ka Hebreo, “batà ka gakáá.” ^o 20:6 20:6 Igsapadan, ó igbalabagan.

innà dé. Purisu igkalyagan ku sikandin. ¹³ Dángngan tò igpéwà tò Manama kanak tikud tun ta lunsud na igóddóan katò ámmà ku, igkagiyan ku tò sawa ku, na mà ku, 'Atin ka duwán kedu nu kanak, agad ánda é dungguan ta, ulit nu na talatábbé ki.' ”

¹⁴ Purisu iguli i Abimelec si Sara tun ki Abraham. Duwán igbággé din kandin na mga karnero, mga baka, asta mga állang. ¹⁵ Igkagi si Abimelec, na mà din, “Sállág nu tò kaluwagan kani tanà ku. Óddó ka tun ta agad ánda na kakalyag nu.”

¹⁶ Igkagi sikandin ki Sara, na mà din, “Sábbad mararan (1,000) abuk ka mapputi bulawan tò igbággé ku tun ta tábbé nu ébò kasóddóran katò langun sakup nu na ánda salà nu. Tò gó é patò na ánda dán salà nu kanak.”

¹⁷ Na, igdasal si Abraham tun ta Manama, asta inólian dán si Abimelec, tò sawa din, asta tò mga állang din gabayi ébò makabatà dan puman, ¹⁸ su ánda batà tò sawa i Abimelec asta tò langun sakup din gabayi su igkangé i Abimelec tò sawa i Abraham na si Sara.

21

Ipamasusu si Isaac

¹ Na, igtuman katò Áglangngagán tò igtandò din, asta madigár tò igbággé din ki Sara. ² Igmabáddás sikandin, asta igpamasusu sikandin ka batà mama, agad tugál dán si Abraham. Ipamasusu tò batà tò álló na taganá igtandò katò Manama. ³ Inggadanan i Abraham tò batà din ki Isaac. ⁴ Tò igdunggu dán tò ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu ki Isaac, igtupuwan i Abraham sikandin, su tò gó tò igsugú ka Manama kandin. ⁵ Sábbad gatus (100) tò idad i Abraham tò kapamasusu ki Isaac.

⁶ Igkagi si Sara, na mà din, “Igbággayanna ka Manama ka dayó. Purisu inggisiya. Ngumisi tò langun katò makadinág tingód katò inému kanak.”

⁷ Igkagi si Sara, na mà din, “Dángngan, ánda palang manubú na makakagi ki Abraham na dumunggu tò álló na pasusun ku tò batà din. Agad tugál dán sikandin, asal igpamasusuwad gó katò batà din.”

Igpéwà si Agar asta si Ismael

⁸ Tò igdakál si Isaac, igdiyà dán sikandin, asta igimu i Abraham tò dakál pista tingód katò álló na igdiyà tò batà din. ⁹ Asal si Ismael na ipamasusu ki Agar na taga Ehipto, inalayun sikandin igyamà-yamà katò batà i Sara na si Isaac. Tò igkita si Sara katò, ¹⁰ igkagi sikandin ki Abraham, na mà din, “Péwà nu tò állang nu asta tò batà din, su atin dumunggu tò álló na maté ka, di mému kabággayan tò batà ka állang katò tángngá katò kaduwánnan nu, su bággén tò langun tun ta batà nu na si Isaac.”

¹¹ Tuu iranu si Abraham, su batà din gó si Ismael. ¹² Asal igkagi tò Manama ki Abraham, na mà din, “Yaka ágkaranu tingód kanan batà nu asta állang nu na si Agar. Tuman nu tò igkagi i Sara áknikó, su ukít katò batà nu na si Isaac bággén ku áknikó tò mga karubbadan na igtandò ku áknikó. ¹³ Imun ku pagsik na dakál karubbadan tò mga rubbad katò batà ka állang nu, su batà nu sikandin.”

¹⁴ Purisu igsállám si Abraham igbággé ka ágkakan asta ágdalámmanan na ipánnú ka wayig tun ki Agar ébò baban din. Igpapanó din si Agar asta tò batà din. Igsadun si Agar tun ta disyerto ka Berseba, asta igpanó-panó dan.

¹⁵ Tò inémmát tò wayig na igpid dan, itákkangan dan, asta igtananan i Agar tò batà din tun ta siráb ka mabbabà kayu. ¹⁶ Igsadun si Agar tun tóna na mga sábbad gatus (100) metros é kadiyuan, asta igunsad sikandin. Igpánádmám sikandin, na mà din, “Dì mému ka kumita a na maté tò batà ku.”

Róggun igunsad si Agar, igsággó sikandin.

¹⁷ Igdinág ka Manama tò sággón din, asta igtawar tò panaligan ka Manama tikud tun ta langit, na mà din, “Agar, imánnu ka? Yaka ágkamáddangan. Igdinág ka Manama tò sággón katò batà nu. ¹⁸ Na, sadun ka tun kandin, asta órór nu sikandin, su imun ku na dakál grupo tò mga karubbadan din.”

¹⁹ Na, igpakita ka Manama tò balun tun ki Agar. Purisu igsadun sikandin tun ta balun, igipánnú din tò ágdalámmanan ka wayig, asta igpénám din tò batà din.

²⁰ Madigár tò tabang ka Manama katò batà. Sippang ka igdakál sikandin, igóddó tun ta disyerto ka Paran, asta tuu katig sikandin ágpanà. ²¹ Tun ta Paran, igpakalyag katò innà din sikandin katò bayi na taga Ehipto.

Igpasaboté si Abraham asta si Abimelec

²² Na, tò timpo tò, si Abimelec asta si Picol na pangulu katò mga sundalo din igsadun tun ki Abraham. Igkagi si Abimelec, na mà din, “Isóddóran ku na agad ándin tò áglumun nu, inalayun ka ágtabangan katò Manama. ²³ Purisu kakalyag ku na tumandò ka tun ta saruwan

ka Manama na di ka lumimbang kanak, mga gabatà ku, asta mga rubbad ku. Inalayun madigár tò iglumu ku áknikó. Purisu tandó ka na inalayun madigár tò lumun nu kanak asta katò mga sakup ku na góddô kannun ta banuwa na igóddóan nu.”

²⁴ Igkagi si Abraham, na mà din, “Tò gó é tandó ku áknikó.”

²⁵ Na, igulit si Abraham kandin na duwán balun na igagó katò mga állang i Abimelec. ²⁶ Igkagi si Abimelec, na mà din, “Ándà ku kasóddóri ka sadan tò igagó katò balun. Ándà a ikuna uliti, asta ándà ku yan kasóddóri sippang ni álló ni.”

²⁷ Na, duwán mga karnero asta mga baka na igbággé i Abraham ki Abimelec, asta igpasaboté dan. ²⁸ Igsalin si Abraham ka pittu nati bayi ka karnero tikud tun ta mga karnero din. ²⁹ Igsinà si Abimelec, na mà din, “Manan ka igsalin nu yan?”

³⁰ Igtaba si Abraham, na mà din, “Tanggap nu ni pittu nati ka karnero ébô mému pató na sakán tò igpakali kani balun ni.”

³¹ Purisu igngadanan tò lugar na Berseba, ¶ su igpasaboté dan dutun.

³² Tò igpasaboté dán si Abraham asta si Abimelec, iguli si Abimelec asta si Picol tun ta banuwa katò mga Filistihanon. ³³ Igpamula si Abraham ka kayu tamarisko tun ta Berseba, asta igpangadap sikandin katò Áglangngagán na ándà ágtamanán. ³⁴ Idugé si Abraham igóddó tun ta banuwa katò mga Filistihanon.

22

Igkinnaman ka Manama si Abraham

¹ Na, duwán álló na igkinnaman ka Manama tò kapamaké i Abraham kandin. Igtawar tò Manama, na mà din, “Abraham!”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Óó. Kannunna.”

² Igkagi tò Manama, na mà din, “Pid nu tò bugtung batà nu na si Isaac na tuu nu ágginawaan, asta sadun kó tun ta banuwa ka Moria. Tikáddág kó tun ta pabungan na tádduán ku áknikó. Matayi nu sikandin asta góbbó nu tò lawa din ébô bággén nu sikandin kanak.”

³ Purisu igzállám si Abraham, igpaningkayu, asta igruran din tun ta asno din. Igpátákkás din tò batà din na si Isaac asta tò duwa állang din, asta igpanó dan tun ta lugar na igpasadunan ka Manama kandin. ⁴ Itálluwan dan igpanó, igkita i Abraham tò lugar tun ta madiyú. ⁵ Igkagi si Abraham katò duwa állang din, na mà din, “Óddó kó dád kannun duma katò asno, su sakán asta ni batà ku tò manayun tun ta pabungan ébô mangadap ké katò Manama, asta lumónód ké dini ákniyu.”

⁶ Igpapid i Abraham tò pagsunnuk ki Isaac. Igpapad i Abraham tò kutsilyo asta tò бага ka apuy, asta igpanayun dan. ⁷ Igkagi si Isaac, na mà din, “Ámmà!”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Ándin?”

Igsinà si Isaac, na mà din, “Duwán бага ka apuy asta pagsunnuk ta, asal ánda tò nati ka karnero na góbbón asta bággén tun ta Manama?”

⁸ Igtaba si Abraham, na mà din, “Manama tò mággé áknita katò nati ka karnero na góbbón asta bággén kandin.”

Na, igpanayun dan igpanó.

⁹ Tò igdunggú dan dán tun ta pabungan na igpasadunan ka Manama ki Abraham, igimu din tò ággóbbówanan ka mannanap na bággén tun ta Manama, asta igtagú din tò pagsunnuk tun ta bówwó. Igbagkás din tò batà din asta igtagú din tun ta bówwó katò pagsunnuk. ¹⁰ Igkangé din tò kutsilyo ébô matayan din dán tò batà din. ¹¹ Asal tò panaligan na Áglangngagán igtawar kandin tikud tun ta langit, na mà din, “Abraham! Abraham!”

Igtaba si Abraham, na mà din, “Óó. Kannunna.”

¹² Igkagi tò Áglangngagán, na mà din, “Yaka ágdadat kanan batà nu. Yaka nu ágmánnuwi. Isóddóran kud na tuu ka ágbánnal ka Manama, su agad tò bugtung batà nu, bággén nu kanak.”

¹³ Na, igkita i Abraham tò karnero na ikasanggat tò panga din tun ta sigbát na dugin. Tò gó é igkangé i Abraham, igmatayan din, asta iggóbbó din na igbullas katò batà din.

¹⁴ Igngadanan i Abraham tò lugar na, “Áglangngagán tò Ágbággé.” Agad áknganni, duwán ákgagin na, “Tun ta pabungan katò Áglangngagán, duwán ágbággén din.”

¹⁵ Igtawar puman tò panaligan na Áglangngagán ki Abraham tikud tun ta langit, na mà din, ¹⁶ “Matuman gó ni tandó katò Áglangngagán áknikó. Su igbánnal ka kanak, asta ándà nu tingáti tò bugtung batà nu, asal igbággé nu sikandin kanak, ¹⁷ madigár gó tò bággén ku áknikó, su imun ku na tuu marapung tò mga rubbad nu iring na karapungan katò mga karani tun ta langit, asta iring na karapungan katò mga baklayan tun ta dagat. Makapanalu

tô mga rubbad nu katô mga lunsud ka usig dan. ¹⁸ Madigár tô bággen ku tun ta langun manubù ka banuwa ukít katô mga rubbad nu. Tô gó é lumun ku, su igtuman nu tô igsugú ku áknikó.”

¹⁹ Na, iglónód si Abraham asta si Isaac tun ta duwa állang, igulí dan langun, asta igóddô si Abraham tun ta Berseba.

Mga gabatà i Nahor

²⁰ Na, àndà kadugé, igulitan si Abraham na duwán dán mga gabatà katô kataladi din na si Nahor, su igpamasusu tô ipag din na si Melca. ²¹ Si Hus tô tambang kaké batà din, si Bus tô ikaduwa, si Camuel na ámmà i Aram, ²² si Cased, si Asau, si Feldas, si Jedaf, asta si Betuel. ²³ (Si Betuel tô ámmà i Rebecca.) Tô gó é mga ngadan katô walú gabatà i Nahor na ipamasusu ki Melca na ipag i Abraham. ²⁴ Inggadan na ki Roma tô ikaduwa sawa i Nahor. Ipmasusu tun kandin si Teba, si Gaam, si Taas, asta si Maaca.

23

Inaté si Sara

¹ Na, tô sábbad gatus duwa pulú pittu (127) tô idad i Sara, inaté sikandin ² tun ta lunsud ka Hebron na sakup ka Canaan. Iranu asta igsággó si Abraham tingód katô kamatayan i Sara.

³ Igtananan i Abraham tô inaté sawa din, igsadun sikandin tun ta mga Hetihanon, asta igkagi sikandin, na mà din, ⁴ “Ánnà a taga kannun, su iginalna dád diní ákniyu. Málliya pád ka tanà dini ákniyu ébò duwán lábbángngan ku katô sawa ku na inaté.”

⁵ Igkagi tô mga Hetihanon, na mà dan, ⁶ “Sir, paminág nu ni kagi dé. Isóddóran dé na sikuna tô ágkabantug pangulu na igsalin katô Áglangngagán. Mému lábbángngan nu tô sawa nu dini ta tuu madigár áglábbángnganan dé. Agad ándin lábbángngi tô salinán nu, kadayawan tô tigatun na mággé kanan áknikó ébò duwán lábbángngan nu katô sawa nu.”

⁷ Purisu iglingkóód si Abraham tun kandan, ⁸ asta igkagi sikandin, na mà din, “Su mému lábbángngan ku tô sawa ku dini, pamuyú yu ki Efron na batà i Sohar ⁹ ébò barigyaán din kanak tô takub ka Macpela tun ta ligad katô kinamát din. Kagi yu sikandin na agad pira tô lagá katô takub, bággen ku kandin tun ta tubang yu ébò duwán lábbángngan ku.”

¹⁰ Tô timpo tô, igunsad si Efron duma katô mga Hetihanon na ilimud tun ta sállat katô lunsud dan, asta igdinág katô langun tô igtaba din ki Abraham, na mà din, ¹¹ “Sir, paminág nu ni kagi ku. Bággen ku gó áknikó tô tibuk katô kinamát ku asta tô takub din. Tun ta tubang kani langun kadumaan ku, bággen kud áknikó ébò duwán lábbángngan nu katô sawa nu.”

¹² Na, iglingkóód puman si Abraham tun ta mga Hetihanon, ¹³ asta igkagi sikandin ki Efron tun ta tubang katô langun dan, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku. Bayadan ku áknikó tô kadakállan katô lagá katô kinamát nu. Tanggap nu tô bayad ku ébò duwán lábbángngan ku katô sawa ku.”

¹⁴ Igkagi si Efron, na mà din, ¹⁵ “Sir, paminág nu ni kagin ku. Agad áppat gatus (400) abuk na mapputí bulawan tô lagá katô kinamát, asal di ku pabayadan áknikó, su rarak ku gó sikuna. Panayun nu lábbángngi tô sawa nu dutun.”

¹⁶ Igunug si Abraham ki Efron tingód katô lagá na igdinág katô langun Hetihanon na ilimud. Purisu igpesar din tô áppat gatus (400) abuk na mapputí bulawan, iring katô ágpasaranan na gamitán katô mga negosyante, asta igbággé din ki Efron. ¹⁷ Purisu si Abraham dán tô inému na tigatun katô kinamát i Efron tun ta Macpela dadan tun ta silatan ka lunsud ka Mamre. Igbayadan din tô tanà asta tô takub, asta tô langun kayun na isakup tun ta kaluwagan katô tanà. ¹⁸ Inému si Abraham na tigatun katô tanà tun ta tubang katô langun Hetihanon na ilimud tun ta plasa madani tun ta gahuwanan katô lunsud.

¹⁹ Na, iglábáng i Abraham tô lawa katô sawa din na si Sara tun dalám katô takub ka Macpela madani tun ta lunsud ka Mamre tun ta Canaan. ²⁰ Purisu inému si Abraham na tigatun katô tanà asta takub katô Hetihanon, asta inému na áglábbángnganan din.

24

Si Isaac asta si Rebecca

¹ Na, tuu dán tugál si Abraham, asta inalayun madigár tô igbággé katô Áglangngagán kandin. ² Duwán sábbad állang i Abraham na inému na amo katô duma mga állang asta igsarigan i Abraham katô langun ka kaduwánnan din. Igkagi si Abraham kandin, na mà din, “Dappán nu yan bállad nu nit bubun ku.” ³ Tandô ka kanak ukít tun ta ngadan katô Áglangngagán na igimu katô langit asta banuwa ta. Tandô ka na di nu pakalyagán tô batà

† 24:2 24:2 Atin ágdappánnán (ó itapion) tô bállad tun ta bubun, ni gó tô pató na di dán mému mapalin tô kasabotan.

ku katô bayi na Canaanhon. ⁴ Asal lónód ka tun ta tanà na igtikudan ku, asta salin nu tô bayi tikud tun ta mga gakád ku ébô duwán kalyagan katô batà ku na si Isaac.”

⁵ Asal iginsà tò ágsarigan din, na mà din, “Pamánnun ku ka dì malyag tò bayi mákkás kanak ka muli a dini? Piddán ku tò batà nu tun ta banuwa na igtikudan nu?”

⁶ Igtaba si Abraham, na mà din, “Dì! Yaka ágpíd katô batà ku dutun. ⁷ Dángngan, tò Áglangngagán na Manama na góddô tun ta langit tò igpid kanak tikud tun ta mga gakád katô ámmà ku asta tikud tun ta banuwa na ipamasusuwan ku, asta igtandóanna ikandin na bággén din ni tanà ni tun ta mga rubbad ku. Pónan katô Áglangngagán tò panaligan din áknikó. Tumabang sikandin áknikó ébô makakangé ka katô bayi na kalyagan katô batà ku. ⁸ Atin ka dì malyag tò bayi mákkás áknikó, mému dì nu tumanán tò tandô nu kanak. Asal yaka nu ágpiddi tò batà ku dutun.”

⁹ Purisu igdappán katô ágsarigan tò bállad din tun ta bubun katô amo din na si Abraham, asta igtandô sikandin na tumanán din tò igsugù i Abraham kandin.

¹⁰ Na, igkangé katô ágsarigan tò sapulú kamelyo katô amo din, asta igruran din tò marapung klasi ka madigár gasa. Iganó sikandin igsadun tun ta lunsud na igóddóan katô kataladi i Abraham na si Nahor tun ta Mesopotamia.

¹¹ Tô igdunggù dán sikandin, tuu dán mapun. Tô gó tò oras ka kakangé katô mga gabayi ka wayig. Igádding sikandin madani tun ta balun tun ta luwà katô lunsud, asta igpapaginawa din tò mga kamelyo din. ¹² Igdasal sikandin, na mà din, “Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô amo ku na si Abraham, tabangiya nigó ébô matuman tò sugù katô amo ku na si Abraham na áginawaan nu. ¹³ Na, igtindággad dini ta balun na ákgangayanan ka wayig katô mga daraga na góddô dini. ¹⁴ Kumagiya tun ta sábbad daraga, na, ‘Pénamma tun ta tibud nu.’ Atin ka tumaba sikandin, ‘Inám ka, asta mangéya ka wayig ébô makénám tò mga kamelyo nu,’ kasóddóran ku na sikandin tò igsalin nu ébô kalyagan i Isaac. Atin ka tumanán nu ni, kasóddóran ku na igpakita nu tò dakál ginawa nu katô amo ku.”

¹⁵ Róggun ágdasal sikandin, igdunggù si Rebecca na batà bayi i Betuel. Igtiang sikandin ka tibud. Tô apù din mama si Nahor na kataladi i Abraham, asta si Melca tò apù din bayi.

¹⁶ Daraga pa si Rebecca, asta tuu madigár tò hónnóng din. Ánda palang sikandin layuki ka mama. Igsadun sikandin tun ta balun, igkangé ka wayig, asta iglónód. ¹⁷ Igsékót tò ágsarigan igsumar kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pénamma yan ta tibud nu.”

¹⁸ Igkagi tò daraga, na mà din, “Óó, sir. Inám ka.”

Sékót din igsánnar tò tibud na igtiang din, asta igpénám din sikandin. ¹⁹ Tô iginám dán sikandin, igkagi tò daraga, na mà din, “Mangéya pagsik ka wayig ébô makénám tò mga kamelyo nu sippang ka kólian tò tákkang dan.”

²⁰ Sékót din igbusbus tò wayig tun ta ginámmanan, asta igpalaguy sikandin tun ta balun asta igkangé puman ka wayig sippang ka inólian tò tákkang katô langun kamelyo. ²¹ Ánda kagi tò ágsarigan, asal igsállág dáð sikandin katô áglumun katô daraga ébô kasóddóran din ka igtuman katô Áglangngagán tò kakalyag din.

²² Tô inólian dán tò tákkang katô mga kamelyo din, igbággé katô ágsarigan kandin tò bulawan arites na dakál é lagà para ka idung din, asta tò duwa magdakál pangkis bulawan para ka bállad din. ²³ Iginás sikandin, na mà din, “Sadan tò ámmà nu? Duwán lugar tun ta balé din ébô dumággà ké?”

²⁴ Igtaba tò bayi, na mà din, “Si Betuel tò ámmà ku. Si Nahor tò ámmà din asta si Melca tò innà din.”

²⁵ Igkagi pagsik tò bayi, na mà din, “Dakál tò ragami na dággaa katô mga kamelyo nu asta dakál tò ágkakan dan tun áknami. Duwán gó lugar ébô dumággà kó.”

²⁶ Purisu iglínkóód tò ágsarigan, asta igdurung din tò Áglangngagán. ²⁷ Igkagi sikandin, na mà din, “Durungán tò Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô amo ku na si Abraham, su ágkasarigan tò Áglangngagán, asta igtuman din tò tandô din katô amo ku. Purisu igtákkássanna ikandin ébô makadunggù a tun ta balé katô gakád katô amo ku.”

²⁸ Igpalaguy tò bayi iguli, asta igulit sikandin katô innà din asta katô mga kadumaan din tingód katô langun. ²⁹⁻³⁰ Duwán kataladi mama i Rebecca na ingadanan ki Laban. Tô igkita dán si Laban katô arites asta pangkis katô tábbé din, asta tò igdinág sikandin tingód katô igkagi katô manubù na igdunggù, igsékót sikandin igsumar.

Tò igdunggù si Laban tun ta balun, dutun pô gó tò ágsarigan i Abraham asta tò mga kamelyo din. ³¹ Igkagi si Laban, na mà din, “Madigár gó tò igbággé katô Áglangngagán áknikó. Tákkás ka kanak tun ta balé. Yaka góddô kannun, su duwán lugar na igpataganà ku para áknikó, asta duwán lugar para katô mga kamelyo nu.”

³² Purisu igsadun dan tun ta balé, igpapónóg dan tò igruran katô mga kamelyo, asta igpakan dan. Igkangé dan tò wayig ébô urasan tò paa katô ágsarigan i Abraham asta mga

kadumaan din. ³³ Asal tō igsánnar dan tō ágkakan, igkagi tō ágsarigan, na mà din, “Diya pa kuman ka di ku pa ulitán tō ágdantulan ku dini ákniyu.”

Igkagi si Laban, na mà din, “Uliti ké.”

³⁴ Igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tō ágsarigan i Abraham. ³⁵ Tuu madigár tō igbággé katō Áglangngagán katō amo ku, asta inému dán ágpangulun asta ágkabantug manubù. Igbággayan sikandin katō Áglangngagán ka marapung mga karnero, mga kambing, mga baka, bulawan, mga állang, mga kamelyo, asta mga asno. ³⁶ Agad tugál dán tō sawa din na si Sara, asal igpamasusu ka batà mama na igbággayan i Abraham katō langun ka kaduwánnan din. ³⁷ Igtandò a katō amo ku na di ku pakalyagán tō batà din katō bayi na Canaanhon. ³⁸ Asal igpalónódda ikandin tun ta mga gakád din, tun ta mga rubbad katō ámmà din. Igsugù a ébò pamasakán ku tō bayi na kalyagan katō batà din.

³⁹ “Iginsà ku sikandin, na, ‘Pamánnun ku ka di malyag tō bayi na mákkás kanak ka muli a?’

⁴⁰ “Igtaba sikandin, ‘Duwán panaligan katō Áglangngagán na ágbánnalán ku na patákkássán din áknikó ébò matuman tō ágdantulan nu. Kailangan angén nu tō bayi na kalyagan katō batà ku tun ta mga gakád ku, tun ta mga rubbad katō ámmà ku. ⁴¹ Atin ka madun ka tun ta mga gakád ku asta di dan maminág áknikó asta di dan patákkássán tō bayi, mému di nu tumanán tō tandò nu kanak.’

⁴² “Na, tō igdunggù a géna tun ta balun, igdasalla, na mà ku, ‘Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katō amo ku na si Abraham, atin ka mému áknikó, patuman nu tō ágdantulan ku kannun. ⁴³ Na, igtindággad dini ta balun. Atin ka dumunggù tō daraga ébò mangé ka wayig, asta kumagiya kandin, na mà ku, ‘Pénámma yan ta tibud nu,’ ⁴⁴ atin ka tumaba sikandin, na mà din, ‘Inám ka, asta mangéya pagsik ka wayig para katō mga kamelyo nu,’ madigár gó ka sikandin tō bayi na igsalin nu, Áglangngagán, ébò kalyagan katō batà katō amo ku.’

⁴⁵ “Na, róggun ágdasalla, igdunggù si Rebecca na igtiang ka tibud. Igsadun sikandin tun ta balun asta igkangé ka wayig. Igkagiya kandin, ‘Pénámma.’

⁴⁶ “Igsékót din igsánnar tō tibud na igtiang din, asta igkagi sikandin, ‘Óó. Inám ka, asta mangéya pagsik ka wayig para katō mga kamelyo nu.’

“Purisu iginámma, asta igpénám din pagsik tō mga kamelyo ku. ⁴⁷ Iginsà a kandin ka sadan tō ámmà din, asta igkagi sikandin, ‘Si Betuel tō ámmà ku. Si Nahor tō ámmà din, asta si Melca tō innà din.’

“Purisu igbággé ku kandin tō arites para ka idung din, asta tō duwa pangkis para ka bállad din. ⁴⁸ Iglíngkóódda asta igpangadappa katō Áglangngagán. Igdurung ku sikandin na ágpangadapán katō amo ku na si Abraham, su igtákkássamma katō Áglangngagán ébò makadunggù a kannun asta mangéya katō bayi tikud tun ta rubbad katō kataladi katō amo ku ébò kalyagan katō batà din mama. ⁴⁹ Na, ulitiya ka kéduwan yu tō amo ku asta madigár tō lumun yu tingód kandin. Atin ka di mému ákniyu, ulitiya ébò kasóddóran ku ka ándin tō lumun ku.”

⁵⁰ Igkagi si Laban asta si Betuel, na mà dan, “Igpasóddór dán katō Áglangngagán tō kakalyag din. Purisu di mému méllé ké kandin. ⁵¹ Mému piddán nu si Rebecca ébò kalyagan katō batà katō amo nu, su tō gó tō igpasóddór katō Áglangngagán áknikó.”

⁵² Tō igdinág katō ágsarigan i Abraham tō igkagi dan, iglíngkóód sikandin asta igdurung din tō Áglangngagán. ⁵³ Igukar din tō mga gasa, mga umpak, mga bulawan, asta mga mapputi bulawan, asta igbággé din ki Rebecca. Duwán pagsik mga gasa na dakál é lagà na igbággé din katō kataladi asta innà katō bayi. ⁵⁴ Pángnga igbággé, igkan sikandin asta tō duma mga manubù na igtákkás kandin, asta igdággá dan.

Tō sállám dán, igkagi tō ágsarigan, na mà din, “Atin ka mému ákniyu, póli ad ikiyu tun ta amo ku.”

⁵⁵ Asal igtaba tō kataladi asta tō innà i Rebecca, na mà dan, “Madigár ka di nu pò piddán sikandin sippang ka lumabé tō mga sapulù álló, yan pa mému kód panó.”

⁵⁶ Asal igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágbaring áknami, su igtuman dán katō Áglangngagán tō ágdantulan ku dini. Atin ka mému ákniyu, póli ad gó tun ta amo ku.”

⁵⁷ Igkagi sikandan, na mà dan, “Tawarán dé si Rebecca, asta sikandin tō insaán dé ka ándin tō kakalyag din.”

⁵⁸ Purisu igtawar dan si Rebecca, asta iginsà dan kandin, na mà dan, “Ándin tō kakalyag nu? Tumákkás ka kandin nigó?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Óó, mákkássad kandin.”

⁵⁹ Purisu igpatákkás dan si Rebecca katō ágsarigan i Abraham asta mga kadumaan din. Duwán tugál bayi na taganá igdóppón ki Rebecca na igtákkás kandin. ⁶⁰ Tō ándà dan pa panó,

igdasalan dan pa si Rebecca na madigár tó bággén ka Manama kandin. Igkagi sikandan, na mà dan,

“Tábbé dé, mólà pa ka mému ka na kamónaan ka mga mararan karubbadan nu.

Mólà pa ka makapanalu tó mga rubbad nu tun ta langun lunsud ka mga usig dan!”

⁶¹ Na, igsaké si Rebecca asta tó duma mga gabayi katô mga kamelyo ébô tumákkás dan katô ágsarigan i Abraham. Iganó tó langun dan.

⁶² Na, igóddó si Isaac tun ta Negeb, asta mantu sikandin iguli tikud tun ta Beerla-hai-roi.

⁶³ Tó igsalláp dán tó álló, igsadun sikandin tun ta kinamát din ébô manó-panó.^S Igsállág sikandin asta igkita din na duwán mga manubù na igdunggu na igsaké ka mga kamelyo.

⁶⁴ Tó igkita si Rebecca ki Isaac, igpónóg sikandin tikud tun ta kamelyo, ⁶⁵ asta iginsà sikandin katô ágsarigan, na mà din, “Sadan tó manubù tun ta kinamát na igsumar áknita?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Amo ku sikandin.”

Purisu igtambunan i Rebecca tó báttuk din ukít ka respeto din.

⁶⁶ Na, igulít tó ágsarigan ki Isaac tingód katô langun na iglumu din. ⁶⁷ Igpíd i Isaac si Rebecca tun dalám katô tulda na taganà igóddóan katô innà din na si Sara. Inému din si Rebecca na sawa din, asta tuu igginawaan i Isaac sikandin. Purisu inandà tó ranu i Isaac tingód katô innà din na inaté.

25

Tó duma rubbad i Abraham

¹ Na, igkalyag puman si Abraham katô bayi na inggadanán ki Ketura. ² Tó mga gabatà gamama i Abraham na ipamasusu i Ketura, tó gó si Simran, si Jocsan, si Medan, si Midian, si Isbac, asta si Suas. ³ Si Jocsan tó ámmà i Seba asta i Dedan. Tó mga rubbad i Dedan, tó gó é inému na mga Asurim, Letusim, asta Leumin. ⁴ Tó mga gabatà gamama i Midian, tó gó si Epa, si Eper, si Hanoc, si Abida, asta si Eldaa. Mga rubbad i Ketura tó langun dan.

⁵ Si Isaac tó igbággayan i Abraham katô langun kaduwánan din. ⁶ Asal tó ándà pa kamaté si Abraham, duwán igbággé din tun ta mga gabatà katô duma mga sawa din. Igpapanó din sikandan igsadun tun ta silatan ébô makapadiyù dan tun ta batà din na si Isaac.

Inaté si Abraham

⁷ Tó sábbad gatus kapittuwan lima (175) tó idad i Abraham, inaté sikandin. ⁸ Tó inaté sikandin, tuu dán sikandin tugál asta madigár tó kóddó din. Ikatalundug sikandin katô mga kamónaan din na inaté. ⁹ Tó lawa din iglábbáng katô gabatà din na si Isaac asta si Ismael tun ta takub[†] ka Macpela tun ta tanà dadan tun ta silatan katô lunsud ka Mamre na taganà igtigatun i Efron na batà i Sohar na Hetihanon. ¹⁰ Tó gó tó tanà na taganà igbayadan i Abraham katô mga Hetihanon. Tó gó é iglábbánggan i Abraham katô sawa din na si Sara. ¹¹ Pángnga inaté si Abraham, madigár tó igbággé katô Manama tun ta batà i Abraham na si Isaac, asta igóddó sikandin madani tun ta Beerla-hai-roi.

Mga rubbad i Ismael

¹² Ni gó tó mga rubbad i Ismael na batà i Abraham na ipamasusu ki Agar na taga Ehipto na állang i Sara. ¹³ Ni gó tó ngadan katô mga gabatà i Ismael tikud tun ta tambang kaké sippang tun ta tambang adi. Si Neabiot tó kaké, si Kedar, si Adbeel, si Mibsam, ¹⁴ si Misma, si Duma, si Masa, ¹⁵ si Hadad, si Tema, si Jetur, si Napis, asta si Kedema. ¹⁶ Tó gó é mga gabatà i Ismael, asta inému dan na mga ágpangulun katô sapulù duwa (12) grupo. Purisu tó gó tó inggadan katô mga lunsud na igóddóan dan. ¹⁷ Tó sábbad gatus tállu pulù pittu (137) tó idad i Ismael, inaté sikandin. ¹⁸ Igóddó tó mga rubbad i Ismael tun ta kaluwagan ka banuwa tikud tun ta lunsud ka Habila sippang tun ta Sur dadan tun ta silatan ka Ehipto tun ta Asiria. Igássa dan góddó tun ta duma mga rubbad i Abraham.

Si Esau asta si Jacob

¹⁹ Ni gó tó tingód katô batà i Abraham na si Isaac. ²⁰ Kappatan (40) dán tó idad i Isaac tó igkalyag sikandin ki Rebecca na batà i Betuel na Arameanhon na góddó tun ta Mesopotamia. Si Rebecca tó tábbé i Laban na Arameanhon.

²¹ Na, ándà palang batà i Rebecca. Purisu igdasal si Isaac tun ta Áglangngagán tingód katô sawa din. Igpaminág tó Áglangngagán katô igpamuyù din. Purisu igmabáddás si Rebecca. ²² Duwán dáppi tun ta mabataan din, asta iring na ágpaddé dan tó ándà dan pa pamasusuwi. Igkagi si Rebecca, na mà din, “Manan ka ilumu ni kanak?”

Purisu iginsà sikandin katô Áglangngagán tingód katô dáppi. ²³ Igkagi tó Áglangngagán, na mà din, “Tó dáppi tun ta mabataan nu, tó gó é mému na kamónaan katô duwa grupo. Di dan

^S 24:63 24:63 Manó-panó. Tun ta kinagiyán ka Hebreo, ánnà matayyó ka ándin tó gunayan na igsadun sikandin tun ta kinamát. [†] 25:9 25:9 Takub, ó langob.

pasábbadé. Mému na tuu mabákkár tō sábbad grupo, asta tō kaké batà mému na állang katō adi din.”

²⁴ Na, tō igdunggū dán tō álló ka kapamasusu, dáppi tō ipamasusu. ²⁵ Mallutù tō una iglássut asta bulbulán tō lawa din. Purisu ingnadan dan sikandin ki Esau.^U ²⁶ Tō iglássut tō adi din, igawid sikandin katō palu katō kaké din. Purisu ingnadan dan sikandin ki Jacob.^V Kannámman (60) dán tō idad i Isaac tō kapamasusu kandan.

²⁷ Tō igmallaki dán tō duwa dan, katig si Esau ágpangággut, asta inalayun sikandin ágtalap tun ta kabánnássan. Asal ágtónnók si Jacob, asta góddō sikandin tun ta tulda. ²⁸ Tuu igginawa si Isaac ki Esau, su kakalyag din kannán tō mga mannanap ka kabánnássan na ágkagut i Esau. Asal tuu igginawa si Rebecca ki Jacob.

²⁹ Duwán álló na iglágga si Jacob ka mallutù gulay. Igdunggū si Esau tikud tun ta kabánnássan, asta tuu ágballúsán sikandin. ³⁰ Ikgagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Bággayiya katō mallutù gulay, su tuuwa igballús!” (Purisu duwán duma ngadan i Esau na si Edom.^W)

³¹ Ikgagi si Jacob, na mà din, “Duwán bággén ku áknikó ka bággayanna ikuna katō ágpulúsán na tanggapán nu ka maté tō ámmà ta, su sikuna tō tambang kaké batà din.”

³² Ignunug si Esau, na mà din, “Óó. Ándà palang pulúsán ku ka matéya tingód kani ballus ku.”

³³ Ikgagi si Jacob, na mà din, “Kailangan una ka pa tandô.”

Purisu igtandô si Esau na bággén din ki Jacob tō ágpulúsán na bággén katō ámmà dan tun ta tambang kaké batà din. ³⁴ Purisu duwán pan asta iglágga mallutù gulay na igbággé i Jacob ki Esau. Pángnga igkan asta iginám si Esau, igpanó sikandin. Tun ta panámdám din, iring na ándà lagá katō ágpulúsán na bággén katō ámmà din tun ta tambang kaké batà din.

26

Si Isaac asta si Abimelec

¹ Na, duwán puman ballus tun ta Canaan. Ássa tō ballus na igdunggū ki Abraham. Igsadun si Isaac tun ta banuwa i Abimelec na hari katō mga Filistihanon tun ta lunsud ka Gerar. ² Tō gó é igsadunan din, su igpakita tō Áglangngagán ki Isaac, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágsadun tun ta Ehipto. Óddô ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó. ³ Atin ka móddô ka dini, tumabangnga áknikó, asta madigár tō bággén ku áknikó. Tō kaluwagan kani banuwa tō bággén ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu, su tumanán ku tō igtandô ku katō ámmà nu na si Abraham. ⁴ Imun ku na tuu marapung tō mga rubbad nu, iring na karapungan katō mga karani tun ta langit. Bággén ku kandan tō kaluwagan kani banuwa. Madigár tō bággén ku tun ta langun manubù ka banuwa ukít katō mga rubbad nu. ⁵ Tō gó é imun ku su igbánnal si Abraham kanak. Igbánnal sikandin katō langun sugù ku, mga kagi ku, asta mga igtinurù ku kandin.”

⁶ Purisu igóddô si Isaac tun ta Gerar. ⁷ Iginsà tō mga gamama na taga Gerar tingód katō sawa din, asta igtaba sikandin, na mà din, “Tábbé ku sikandin.”

Ándà din uliti na taladuma dan, su imáddangan sikandin. Panámdám din na matayan sikandin katō mga gamama ébô agón dan si Rebecca, su tuu madigár tō bónnóng din.

⁸ Tō itagad-tagad dán tō kóddô i Isaac tun ta Gerar, igsállág si Abimelec na hari katō mga Filistihanon, asta igkita din si Isaac asta si Rebecca na igpakápkáppé. ⁹ Purisu igpatawar din si Isaac, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sawa nu kanné sikandin. Manan ka igkagi ka na tábbé nu sikandin?”

Igtaba si Isaac, na mà din, “Su panámdám ku na matayanna ka kumagiya na sawa ku sikandin.”

¹⁰ Ikgagi si Abimelec, na mà din, “Madat tō iglumu nu áknami, su atin ka duwán sakup ku na iglayuk katō sawa nu, dungguan ké ka supak ka Manama ukít áknikó.”

¹¹ Purisu igkagi si Abimelec katō langun sakup din, na mà din, “Atin ka duwán lumumu ka madat kani manubù ni asta sawa din, tō gó é matayan.”

¹² Tō ámmé tō, igpamula si Isaac tun ta Gerar, asta igkátu sikandin ka ginatus-gatus, su madigár tō igbággé katō Áglangngagán kandin. ¹³ Inalayun idugangan tō kaduwánnan din sippang ka tuu dán iduwánnan sikandin. ¹⁴ Tuu marapung tō mga karnero, mga baka, asta mga állang din. Purisu isabuan tō mga Filistihanon kandin, ¹⁵ asta igtambunan dan tō langun balun na taganá igpakali katō ámmà din na si Abraham tō ándà pa sikandin kamaté.

¹⁶ Na, igkagi si Abimelec ki Isaac, na mà din, “Twa ka tikud dini áknami, su inému kad tuu mabákkár ka tandingán áknami.”

^U 25:25 25:25 Tō kóbadan katō ngadan Esau, “bulbulán.” ^V 25:26 25:26 Tō kóbadan katō ngadan Jacob, “igawid katō palu” asta “áglimbung.” ^W 25:30 25:30 Tō kóbadan katō ngadan Edom, “mallutù.”

¹⁷ Purisu igpanó si Isaac, igalin sikandin tun ta kapattadan ka Gerar, asta igóddô sikandin. ¹⁸ Igpakali din puman tō mga balun na taganà igpakali katō ámmà din, su igtambunan katō mga Filistihanon pángnga inaté si Abraham. Inggadanan i Isaac tō mga balun magunawa katō inggadanan katō ámmà din.

¹⁹ Iggkali tō mga állang i Isaac ka mantu balun tun ta kapattadan, asta duwán wayig na igsánáp. ²⁰ Asal igpapulé tō mga taradóppón na taga Gerar asta tō mga taradóppón i Isaac, asta igkagi tō mga taga Gerar, na mà dan, “Áknami ni wayig ni.”

Purisu inggadanan i Isaac tō balun na Esec,^X su igpapulé^Y dan.

²¹ Na, igkali puman tō mga állang din ka ássa balun. Asal igapul puman tō taga Gerar kandan tingód katō balun. Purisu inggadanan i Isaac tō balun na Sitna.^Z

²² Na, igalin si Isaac, asta duwán ássa balun na igpakali din. Ándà dan dán apul. Purisu inggadanan din tō balun na Rehobut,^a su igkagi sikandin, na mà din, “Nángngà dán tō lugar na igbággé katō Áglangngagán áknita, asta madigár dán tō kóddô ta dini.”

²³ Igalin puman si Isaac, asta igsadun sikandin tun ta Berseba. ²⁴ Tō dukilám dán, igpakita tō Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tō Manama na ágpangadapán katō ámmà nu na si Abraham. Yaka ágkamáddangan, su ágtákkásan ku sikuna. Madigár tō bággén ku áknikó, asta imun ku na tuu marapung tō mga rubbad nu, su tō gó é igtandó ku ki Abraham na igbánnal kanak.”

²⁵ Igimu i Isaac tō ággóbbówanan ka mannap na ágbággén tun ta Áglangngagán, asta ippangadap sikandin katō Áglangngagán. Igóddô si Isaac, asta igkali tō mga állang din ka balun.

²⁶ Na, igahà si Abimelec ki Isaac. Igdunggù sikandin tikud tun ta Gerar. Igpátákkás din tō tarausay na si Ahusa asta tō ágpangulun ka mga sundalo din na si Picol. ²⁷ Iggkagi si Isaac, na mà din, “Dángngan isókówanna ikiyu, asta igpèwà a ikiyu. Purisu manan ka igsadun kó dini kanak?”

²⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Igsadun ké dini su isóddóran dé na inalayun ka ágtabangan katō Áglangngagán. Purisu panámdám dé na madigár ka pasaboté ki. Kakalyag dé na tumandó ka áknami ²⁹ na di ka dumadat áknami, iring na ándà ké dadat áknikó. Madigár tō iglumu dé áknikó, asta masuné^b tō ginawa dé tō igpanó ka. Isóddóran dé na madigár tō ágbággén katō Áglangngagán áknikó.”

³⁰ Na, igpému i Isaac tō kalimudan, asta igkan dan asta iginám dan. ³¹ Tō sállám dán, igpasaboté dan, asta igpapanó dan i Isaac na masuné tō ginawa dan langun.

³² Tō álló tō, igdunggù tō mga állang i Isaac, asta igulit dan kandin tingód katō mantu balun na igkali dan. Iggkagi sikandan, na mà dan, “Duwán gó wayig!”

³³ Purisu inggadanan i Isaac tō balun na Seba,^c asta sippang áknanni ánggadanan tō lunsud dutun na “Berseba.”^d

Mga sawa i Esau

³⁴ Tō kappatan (40) dán tō idad i Esau, igkalyagan din si Judita na batà i Beeri na Hetihanon. Iggkalyagan din si Basimat na batà i Elon na Hetihanon. ³⁵ Tuu iranu si Isaac asta si Rebecca tingód katō duwa ikóddô kandan.

27

Igdasal si Isaac para ki Jacob

¹ Na, tuu dán tugál si Isaac, asta di dán ágkita. Igtawar din tō tambang kaké batà din na si Esau, na mà din, “Esau.”

Igtaba si Esau, na mà din, “Kannunna, Ámmà.”

² Iggkagi si Isaac, na mà din, “Tugállad, asta masiggad maté. ³ Na, kangé nu tō panà nu, asta sadun ka tun ta kabámmásan ébó mangággut ka. ⁴ Óméng ka katō ákkud na duwán madigár nanam iring katō tuu ku ágkadigárran ébó kannán ku tō diya pa maté, su dumasalla ébó madigár tō bággén katō Áglangngagán áknikó.”

⁵ Róggun igkagi si Isaac ki Esau, igdinág i Rebecca tō igkagi din. Tō igpanó si Esau ébó mangággut, ⁶ igkagi si Rebecca katō batà din na si Jacob, na mà din, “Na, igdinág ku géna tō igkagi katō ámmà nu tun ta kaké nu na si Esau. ⁷ Iggkagi sikandin, ‘Pangággut ka asta óméng

^X **26:20** 26:20a Tō kóbadan katō ngadan Esec, “papulé.” ^Y **26:20** 26:20b Igpapulé, ó naglalis. ^Z **26:21** 26:21 Tō kóbadan katō ngadan Sitna, “pasókówé.” ^a **26:22** 26:22 Tō kóbadan katō ngadan Rehobut, “nángngà lugar.” ^b **26:29** 26:29 Masuné, ó masunay (kalinaw). ^c **26:33** 26:33a Tō kóbadan katō ngadan Seba, “pasaboté.” ^d **26:33** 26:33b Tō kóbadan katō ngadan Berseba, “balun katō pasaboté.”

ka katô ákkud na duwán madigár nanam ébô kannán ku tô diya pa maté, su dumasalla ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán áknikó.⁷

⁸ “Na, bánnal nu ni sugù ku áknikó. ⁹ Sadun ka tun ta mga mannanap, kangé nu tô duwa malambù nati ka kambing, asta sakán tô moméng katô duwán madigár nanam iring katô tuu ágkadigárran katô ámmà nu. ¹⁰ Sikuna tô mid katô ágkakan tun ta ámmà nu ébô sikuna tô bággayan ka madigár ka dumasal sikandin ka di pa maté.”

¹¹ Asal igkagi si Jacob katô innà din, na mà din, “Bulbulán si Esau, asal sakán ánnà bulbulán. ¹² Atin ka sapunna katô ámmà ku, kasóddóran din na iglimbungan ku sikandin. Purisu ándà ágpulusán na tanggapán ku, asal padungguanna baling ka kadattan.”

¹³ Igkagi tô innà din, na mà din, “Atin ka dumunggù tô kadattan, sakán tô dungguan. Bánnal nu ni sugù ku! Kangé nud tô mga kambing!”

¹⁴ Purisu igkangé i Jacob tô mga kambing asta igpid din tun ta innà din. Igóméng tô innà din katô duwán madigár nanam iring katô ágkadigárran i Isaac. ¹⁵ Igkangé i Rebecca tô madigár umpak i Esau na igtagù tun ta balé, asta igpómpak din ki Jacob. ¹⁶ Igtagù din tô kindal ka kambing tun ta bállad asta alig i Jacob. ¹⁷ Igbággé din ki Jacob tô madigár ágkakan asta tô pan na igimu din.

¹⁸ Igsadun si Jacob tun ta ámmà din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ámmà.”

Igkagi si Isaac, na mà din, “Óó, sadan ka batai?”

¹⁹ Igtaba si Jacob, na mà din, “Sakán tô tambang kaké batà nu na si Esau. Igbánnal ku tô igsugù nu kanak. Ánnó ka, asta kan ka kani na igpid ku asta dasal ka ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán kanak.”

²⁰ Iginàsà si Isaac, na mà din, “Esau, manan ka ándà ka kadugé katô kapangággut nu?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Igtabanganna katô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán nu.”

²¹ Na, igkagi si Isaac ki Jacob, na mà din, “Padani ka kanak, su sumapuwa áknikó ébô kasóddóran ku na bánnal ka gó batà ku na si Esau.”

²² Igpadani si Jacob katô ámmà din, asta igsapu si Isaac kandin. Igkagi si Isaac, na mà din, “Agad iring na kagi i Jacob tô kagi nu, asal iring na bállad i Esau tô bállad nu.”

²³ Ándà din kilalayi si Jacob, su bulbulán tô bállad din iring na bállad i Esau. Purisu igdasal si Isaac ébô madigár tô bággén ka Manama kandin.

²⁴ Iginàsà si Isaac, na mà din, “Bánnal na sikuna tô batà ku na si Esau?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Óó.”

²⁵ Igkagi si Isaac, na mà din, “Bággayiya katô ágkakan. Kumanna, asta dumasalla ébô madigár tô bággén katô Áglangngagán áknikó.”

Purisu igbággé i Jacob tô ágkakan tun kandin, asta igkan si Isaac. Igbággé i Jacob tô bino, asta iginám si Isaac. ²⁶ Na, igkagi si Isaac, na mà din, “Esau, padani ka, asta adák ka kanak.”

²⁷ Igpadani si Jacob asta igadák katô ámmà din. Tô ingadággan i Isaac tô umpak i Esau, igdasal sikandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Madigár tô ngadág kani batà ku, iring katô ngadág ka tanà na igpalambù katô Áglangngagán! ²⁸ Mólà pa ka bággayan ka katô Manama katô tanà na malambù asta inalayun ágkalámmás ka udan ébô dakál tô káttun nu, asta ébô dakál tô bino na imun nu. ²⁹ Mólà pa ka marapung tô mga grupo na mému állang nu.^e Mólà pa ka marapung tô mga manubù na lumíngkóód tun áknikó. Mólà pa ka mangulu ka tun ta langun kataladi nu. Mólà pa ka bánnalán ka katô langun gabatà katô innà nu. Supakan ka Manama tô langun manubù na dumadat áknikó, asal madigár tô bággén ka Manama tun ta langun manubù na mággé ka madigár tun áknikó!”

³⁰ Pángnga igdasal si Isaac asta róggun igpanó si Jacob, igdunggù si Esau tikud tun ta kapangággut din. ³¹ Igóméng pagsik sikandin katô duwán madigár nanam, asta igpid din tun ta ámmà din. Igkagi si Esau, na mà din, “Ámmà, ánnó kad asta kan kad kani ágkakan na igpid ku ébô dumasal ka na madigár tô bággén katô Áglangngagán kanak.”

³² Iginàsà si Isaac, na mà din, “Sadan ka batai?”

Igtaba si Esau, na mà din, “Sakán gó tô tambang kaké batà nu na si Esau.”

³³ Na, tuu igkárkár si Isaac su isalábbuan. Iginàsà sikandin, na mà din, “Atin ka sikuna si Esau, sadan tô igóméng katô ákkud géna asta igpakan kanak? Tô ándà ka pa dunggù, igkana, asta igdasallad ébô madigár tô bággén ka Manama kandin, asta di dán mému umanán ku.”

³⁴ Tô igdinág dán si Esau katô igkagi katô ámmà din, tuu igsággó sikandin asta igdarawit. Igkagi sikandin, na mà din, “Ámmà, dasal ka ébô madigár pagsik tô bággén katô Manama kanak!”

^e 27:29 27:29 Mému állang nu asta állang ka mga rubbad nu. Magunawa pagsik tun ta Genesis 27:39,40.

³⁵ Asal igkagi si Isaac, na mà din, “Iglimbunganna katô adi nu, asta igagó din dán tô dasalán ku pád para áknikó.”

³⁶ Igkagi si Esau, na mà din, “Nángngà tô pagngadan ki Jacob,^f su makaduwa dán sikandin iglimbung kanak. Dángngan igagó sikandin katô ágpulusán na tanggapán katô tambang kaké batà nu ka maté ka, asta igagó din dán tô madigár na bággén pád ka Manama kanak. Asal duwán pa basi madigár na mému dasalán nu ébô bággén katô Manama kanak?”

³⁷ Igtaba si Isaac, na mà din, “Na, igdasallad ébô mému sikandin na pangulu nu, asta mému na mga állang din tô langun gakád din. Igdasallad tun ta Áglangngagán ébô dakál tô káttun din asta dakál tô bino din. Ándà dán palang madigár na dasalán ku ébô bággén katô Áglangngagán áknikó.”

³⁸ Igkagi si Esau, na mà din, “Ámmà, ándà dán ássa madigár na bággén ka Manama kanak? Ámmà, dasal ka ébô madigár pagsik tô bággén ka Manama kanak!”

Asta igsággó si Esau.

³⁹ Na, igkagi si Isaac, na mà din, “Móddô ka tun ta tanà na ándà kalambuan asta ándà udan. ⁴⁰ Kailangan gamitán nu tô laniban ébô duwán kantayan nu. Mému ka na állang katô adi nu. Asal ka matu ka kandin, makéwà ka tikud tun ta pagpangulu din áknikó.”

Igpalaguy si Jacob tun ki Laban

⁴¹ Tuu isókó si Esau ki Jacob su igagó sikandin katô madigár na bággén kandin. Igpilano si Esau, na mà din, “Dì madugé, maté dán tô ámmà ku. Atin ka mapángnga lábbángngan sikandin, matayan ku si Jacob.”

⁴² Asal duwán igulit ki Rebecca tingód katô plano i Esau. Purisu igtawar din si Jacob, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ágpilano si Esau mimmaté áknikó ébô sulian ka. ⁴³ Purisu tuman nu ni sugú ku áknikó. Palaguy ka, asta sadun ka tun ta kataladi ku na si Laban tun ta Haran.

⁴⁴ Óddô ka tun kandin sippang ka mandà tô sókó katô kataladi nu. ⁴⁵ Atin ka kalingawan din dán tô iglumu nu kandin, pakangén ku sikuna ébô makóli ka dini. Kailangan miwà kad, su di mému ka kamatayanna ka duwa gabatà ku dalám dád ka sábbad álló.”

⁴⁶ Igkagi si Rebecca ki Isaac, na mà din, “Tuu mahirap tô kóddô ku tingód katô mga ikóddô áknita na Hetihanon. Atin ka duwán Hetihanon na kalyagan i Jacob iring kani duwa sawa i Esau, tuu pa madigár ka matéyad!”

28

¹ Purisu igtawar si Isaac ki Jacob, asta igdasal sikandin ébô madigár tô bággén katô Manama kandin. Igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Yaka ágkalyag ka bayi na Canaanhon.

² Sadun ka baling tun ta Mesopotamia tun ta pamilya katô apú nu na si Betuel. Madigár ka kalyagan nu tô batà katô amayánnán nu na si Laban. ³ Mólà pa ka madigár tô bággén katô Tuu Matulus Manama áknikó, asta imun din na marapung tô mga rubbad nu ébô mému ka na kamónaan katô marapung mga grupo ka manubù. ⁴ Mólà pa ka tumanán katô Manama tô igtandó din ki Abraham ébô matigatun nu asta katô mga rubbad nu ni tanà na igóddóan ta, su ni gó tô tanà na igtandó ka Manama ki Abraham!”

⁵ Na, igpapanó i Isaac si Jacob, asta igsadun sikandin tun ta Mesopotamia sippang tun ki Laban na batà i Betuel na Arameanhon. Si Laban tô kataladi i Rebecca na innà i Jacob asta i Esau.

⁶ Na, igulitan si Esau na igdasal si Isaac ébô madigár tô bággén ka Manama ki Jacob asta igpasadun din si Jacob tun ta Mesopotamia ébô kumalyag sikandin. Igulitan si Esau na maggát igkagi si Isaac ki Jacob na di mému kalyagan din tô bayi Canaanhon.

⁷ Ikasóddór si Esau na igtuman si Jacob katô ámmà asta innà din, asta igsadun sikandin tun ta Mesopotamia. ⁸ Agad duwán dán duwa sawa i Esau, asal tô ikasóddór sikandin na ándà kadayawi tô ámmà din tingód katô mga gabayi na Canaanhon, ⁹ igsadun sikandin tun ta amayánnán din na si Ismael na batà i Abraham, asta igkalyagan din tô batà i Ismael na si Mahalat na adi i Neabiot.

Igtagénap si Jacob tun ta Betel

¹⁰ Tô igpanó si Jacob tikud tun ta Berseba, igsadun sikandin tun ta Haran. ¹¹ Asal idukilámmán sikandin tun ta dalan. Purisu igdággà sikandin tun ta tanà ébô tumudug, asta batu tô iggulunan din. ¹² Igtagénap sikandin. Igkita din tô tété na igpatindág tun ta tanà asta igdunggù tun ta langit. Marapung tô mga panaligan na ágpénék asta ágpónóg! ¹³ Igkita din tô Áglangngagán na igtindág tun datas, asta igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Sakán tô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô apú nu na si Abraham, asta ámmà nu na si

^f 27:36 27:36 Tô kóbadan katô ngadan Jacob, “igawid katô palu” asta “áglimbung.” Ahaán tô Genesis 25:26.

Isaac. Ni tanà na igdággan nu, tô gó é bággén ku áknikó asta tun ta mga rubbad nu. ¹⁴ Imun ku na marapung tô mga rubbad nu sippang ka di dan méyap, iring na mga barukbuk ka tanà. Matalap tô mga rubbad nu tun ta kaluwagan kani banuwa agad ánda kitanán nu. Madigár tô bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa ukit áknikó asta mga rubbad nu. ¹⁵ Na, dumuma a gó áknikó, asta dôppónan ku gó sikuna agad ánda é sadunan nu. Sakán tô póli áknikó nit tanà ni, su inalayunna dumuma áknikó sippang ka tumanán ku tô langun katô igtandó ku áknikó.”

¹⁶ Na, ikannó si Jacob, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kannun gó tô Áglangngagán ta lugar ni, asal ánda ku kasóddóri.”

¹⁷ Imáddangan sikandin, asta igkagi, na mà din, “Makamáddang ni lugar ni, su ni gó tô balé katô Manama! Kannun tô sállat tun ta langit!”

¹⁸ Tô sállám dán, igkangé i Jacob tô batu na iggulunan din, asta igpatindág din ébó imun din na kasampátan batu. ^g Igbususan din tô batu ka langis ka olibo, su igimu din na ágpangadapanan din katô Manama. ¹⁹ Ingnadanán din tô lugar na Betel. ^h Asal taganá ingnadanán na Luz tô lugar tô.

²⁰ Igtandó si Jacob katô Manama, na mà din, “Atin dumuma ka asta ágbanté ka kanak tun ta panawan ku, asta mággé ka kanak ka ágkakan asta umpakán ²¹ sippang muli a tun ta balé katô ámmà ku na ánda makadadat kanak, sikuna na Áglangngagán tô inalayun ku gó pangadapán. ²² Ni batu na igpatindág ku imun ku na balé nu, asta bággén ku áknikó tô ikasapulú katô langun ka kaduwánnan na bággén nu kanak.”

29

Igdunggù si Jacob tun ki Laban

¹ Na, igpanayun si Jacob sippang ka igdunggù sikandin tun ta tanà na igóddóan katô mga manubù dadan tun ta silatan. ² Igkita din tô balun na madiyù tun ta lunsud, asta duwán tállu grupo ka mga karnero na igdággà madani tun ta balun. Ilimud tô mga karnero su minám dan. Asal duwán dakál batu na pagtambun katô balun. ³ Atin ágkalimud dán tô langun karnero, áglilidán katô mga taradóppón tô batu tikud tun ta bóbbó katô balun, asta ágkangé dan ka wayig ébó minám tô mga karnero. Pánga iginám, tambunan dan puman tô balun.

⁴ Iginà si Jacob katô mga taradóppón, na mà din, “Mga rarak ku, ánda kó tikud?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Taga Haran ké.”

⁵ Iginà si Jacob, na mà din, “Igilala kó ki Laban na apù i Nahor?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó. Igkilala ké kandin.”

⁶ Iginà si Jacob, na mà din, “Madigárrù tô kóddó din?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Madigárrù. Na, yan dán gó tô batà din bayi na si Raquel na ágpíd katô mga karnero!”

⁷ Igkagi si Jacob, na mà din, “Na, mallayat pa tô álló. Ánda pa dunggù tô oras ka kalimud katô mga karnero. Madigár ka pénámmán yu tô mga karnero asta pasabsabán yu puman.”

⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Di pa mému pénámmán dé tô mga karnero. Atin ka malimud dán tô langun, lilidán dé tô batu tikud tun ta bóbbó katô balun, asta pénámmán dé tô mga karnero.”

⁹ Róggun ágkagi si Jacob kandan, igdunggù si Raquel na igpid katô mga karnero katô ámmà din, su sikandin tô taradóppón. ¹⁰ Tô igkita i Jacob si Raquel na ágpíd katô mga karnero i Laban na amayánnán i Jacob, igsadun sikandin tun ta balun, iglilid din tô batu na igtambun katô balun, igkangé din tô wayig, asta igpénám din tô mga karnero katô amayánnán din. ¹¹ Igadák si Jacob ki Raquel asta igsággó tingód ka dayó din. ¹² Igkagi sikandin ki Raquel, na mà din, “Bataánnánna katô ámmà nu, su tábbé din si Rebecca tô innà ku.”

Purisu igpalaguy si Raquel igulí, asta igulit sikandin katô ámmà din. ¹³ Tô ikasóddór si Laban na igdunggù tô bataánnán din na si Jacob, igsékót sikandin igsumar. Igkápáppan din si Jacob, asta igadákkan din. Igpíd din si Jacob tun ta balé din. Igulit si Jacob ki Laban tingód katô langun na ilmu. ¹⁴ Igkagi si Laban, na mà din, “Bánnal gó na bataánnán ku sikuna!”

Igóddó si Jacob tun ki Laban dalám ka sábbad bulan.

Igakalyag si Jacob ki Lea asta ki Raquel

¹⁵ Na, igkagi si Laban ki Jacob, na mà din, “Agad bataánnán ku sikuna, asal di mému lumumu ka dini kanak na ánda tandan ku áknikó. Purisu ulitiya ka ándin tô tandan ku áknikó.”

^g 28:18 28:18 Kasampátan batu, ó monomento.

^h 28:19 28:19 Tô kóbadan ka Betel, “balé katô Manama.”

¹⁶ Na, duwa tô gabatà daraga i Laban. Si Lea tô kaké, asta si Raquel tô adi. ¹⁷ Agad madigár ágsállággán tô mata i Lea, asal tuu pa madigár é lawa i Raquel, asta tuu madigár ágsállággán é bónnóng din. ¹⁸ Dakál gó tô ginawa i Jacob ki Raquel. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Lumumuwa dini áknikó ka pittu ámmé ka pakalyagan nu kanak tô batà nu adi na si Raquel.”

¹⁹ Igkagi si Laban, na mà din, “Madigár gó ka sikuna tô pakalyagán ku kandin, su sikuna tô tuu madigár ka tandingán katô duma mga manubù na kumalyag pád kandin. Na, óddô ka dini, asta lumu ka dini kanak.”

²⁰ Purisu iglumu si Jacob ka pittu ámmé ébô kalyagan din si Raquel. Asal tun ta panámdám i Jacob, iring na pira dád álló tô kadugayan, su tuu dakál tô ginawa din ki Raquel.

²¹ Tô iglabé dán tô pittu ámmé, igkagi si Jacob ki Laban, na mà din, “Na, bággé nu tô batà nu kanak ébô mému dán sawa ku, su ituman dán tô pittu ámmé.”

²² Purisu igpému i Laban tô dakál kalimudan, asta igpalimud din tô langun manubù na igóddô dutun. ²³ Asal tô dukilám dán, ánnà si Raquel tô igpid i Laban tun ki Jacob, asal si Lea, asta sikandin tô iglayukan i Jacob. ²⁴ (Igbággé i Laban ki Lea tô állang din bayi na si Zilfa ébô tumabang kandin.)

²⁵ Na, tô sállám dán, igkita i Jacob na si Lea kannê tô iglayukan din. Purisu igèsà sikandin katô ugang din, na mà din, “Madat ni iglumu nu kanak! Si Raquel tô igtandô nu kanak tingód katô lumu ku. Manan ka iglimbung ka kanak?”

²⁶ Igtaba si Laban, na mà din, “Duwán ágkémun dé na di mému pakalyagan tô adi daraga ka di pa unan pakalyagan tô kaké. ²⁷ Angat ka ka sábbad linggo sippang ka mapángnga tô kalimudan ka kasal nu ki Lea, asta bággén ku pagsik áknikó tô adi din na si Raquel. Asal kailangan lumumu ka puman kanak ka pittu pa ámmé.”

²⁸ Na, ignunug si Jacob. Tô ipángnga dán tô sábbad linggo katô kasal i Jacob ki Lea, igbággé i Laban tô batà din na si Raquel ki Jacob ébô mému na sawa din. ²⁹ (Igbággé i Laban ki Raquel tô állang din bayi na si Bilha ébô tumabang kandin.) ³⁰ Iglayuk pagsik si Jacob ki Raquel, asta dakál pa tô ginawa i Jacob ki Raquel ka tandingán ki Lea. Iglumu si Jacob tun ki Laban ka pittu pa ámmé.

Mga gabatà i Jacob

³¹ Tô ikasóddór tô Áglangngagán na délák tô ginawa i Jacob ki Lea, igpabatà din si Lea, asal ándà palang batà i Raquel. ³² Igmabáddás si Lea asta igpamasusu sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Igkita katô Áglangngagán tô kahirapan ku. Na, ginawaannad pád katô duma ku.” Purisu ingngadanan din tô batà din ki Ruben.^l

³³ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu puman sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Igbággayanna puman katô Áglangngagán kani batà, su igdinág din na délák tô ginawa katô duma ku kanak.” Purisu ingngadanan din tô batà din ki Simeon.^j

³⁴ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu puman sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Ginawaannad basì katô duma ku, su igpamasuwad kani tállu gabatà din gamama.” Purisu ingngadanan din tô batà din ki Levi.^k

³⁵ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu puman sikandin ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Durungán kud tô Áglangngagán.” Purisu ingngadanan din tô batà din ki Juda.^l Pángnga igpamasusu si Lea ki Juda, ándà pa puman sikandin batà.

30

¹ Asal ándà palang batà na ipamasusu i Raquel. Purisu isabuan sikandin katô kaké din. Igkagi sikandin ki Jacob, na mà din, “Atin ka diya ikuna pabataán, matéya!”

² Isókó si Jacob ki Raquel, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ánnà a Manama! Sikandin tô ándà pabatà áknikó.”

³ Igkagi si Raquel, na mà din, “Bággén ku áknikó tô állang nu na si Bilha. Layuk ka kandin ébô duwán pamasusun din na mému mga gabatà ku ukit kandin.”

⁴ Purisu igbággé i Raquel tô állang din na si Bilha ki Jacob ébô imun na sawa din. Tô igpalayuké dan, ⁵ igmabáddás si Bilha, asta igpamasusu sikandin ka batà mama. ⁶ Igkagi si Raquel, na mà din, “Inéduwan tô Manama kanak. Igpaminág sikandin katô igpamuyú ku, asta igbággayanna ikandin kani batà mama!” Purisu ingngadanan i Raquel tô batà ki Dan.^m

^l 29:32 29:32 Tô ngadan Ruben, iring katô kagi ka Hebreo, “duwán gó batà mama” ó “igkita din tô kahirapan ku.”

^j 29:33 29:33 Tô ngadan Simeon, iring katô kagi ka Hebreo, “ágdinág.” ^k 29:34 29:34 Tô ngadan Levi, iring katô

kagi ka Hebreo, “Ginawa.” ^l 29:35 29:35 Tô ngadan Juda, iring katô kagi ka Hebreo, “kadurung.” ^m 30:6 30:6 Tô

ngadan Dan, iring katô kagi ka Hebreo, “inéduwan.”

⁷ Igmabáddás puman si Bilha, asta igpamasusu sikandin kató ikaduwa batà din mama. ⁸ Igkagi si Raquel, na mà din, “Sakán asta tò kaké ku, igpamatayé ké dǎngngan, asal áknganni italu kud sikandin.” Purisu inggadanan i Raquel tò batà ki Neftali.ⁿ

⁹ Na, tò ikapanámdám si Lea na ándà puman sikandin batà, igbággé din tò állang din na si Zilfa ki Jacob ébò mému na sawa din. ¹⁰ Igmabáddás si Zilfa, asta igpamasusu sikandin ka batà mama. ¹¹ Igkagi si Lea, na mà din, “Igtabanganna kató Manama!” Purisu inggadanan i Lea tò batà ki Gad.^o

¹² Duwán ikaduwa batà mama i Jacob na igpamasusu ki Zilfa. ¹³ Igkagi si Lea, na mà din, “Tuuwa idayawan! Kumagi dán tò duma mga gabayi na tuuwa idayawan.” Purisu inggadanan i Lea tò batà ki Aser.^p

¹⁴ Na, tun ta timpo ka kakáttu ka trigo, igsadun si Ruben tun ta kinamát, asta igkita din tò mga sigbát na ánggadanan mandragora na ákgannán ka mga gabayi ébò matà dan. Igpíd din tò mga mandragora tun ta innà din na si Lea. Igkagi si Raquel ki Lea, na mà din, “Bággayiya kató mga mandragora na igpíd kató batà nu.”

¹⁵ Igkagi si Lea, na mà din, “Iagó nu gó tò duma ku. Agón nud puman tò mga mandragora na igpíd kató batà ku?”

Igkagi si Raquel, na mà din, “Na, bággé nu kanak tò mga mandragora, asta sikuna tò palayukan ku ki Jacob kani ka dukilám.”

¹⁶ Na, tò igsalláp dán tò álló, iguli si Jacob tikud tun ta kinamát. Igsumar si Lea kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kailangan lumayuk ka kanak ni dukilám, su duwán mga mandragora na igkita kató batà ku, asta tò gó tò igbayad ku ki Raquel ébò lumayuk ka kanak.”

Purusu si Lea tò iglayukan i Jacob ka dukilám. ¹⁷ Igpaminág ka Manama tò dasalán i Lea. Purisu igmabáddás sikandin, asta igpamasusu ka ikalima batà mama i Jacob. ¹⁸ Igkagi si Lea, na mà din, “Duwán ágpulusán na igbággé ka Manama kanak su igbággé ku tò állang ku ki Jacob ébò imun sawa din.” Purisu inggadanan i Lea tò batà din ki Isacar.^q ¹⁹ Igmabáddás puman si Lea, asta igpamasusu sikandin ka ikannám batà mama i Jacob. ²⁰ Igkagi si Lea, na mà din, “Tuu madigár tò igbággé kató Manama kanak. Purisu pabantugánna basi kató duma ku, su ánnám dán tò gabatà din gamama na igpamasusu ku.” Purisu inggadanan i Lea tò batà din ki Zabulon.^r ²¹ Igpamasusu pagsik si Lea ka batà bayi, asta inggadanan din tò batà ki Dina.

²² Inéduwan tò Manama ki Raquel, igpaminág ka Manama tò dasalán din, asta igpabatà ka Manama sikandin. ²³ Igmabáddás si Raquel, asta igpamasusu ka batà mama. Igkagi sikandin, na mà din, “Ikgangé dán kató Manama tò kayyaan ku. ²⁴ Mólà pa ka dugangan kató Áglangngagán ni batà ku mama.” Purisu inggadanan i Raquel tò batà din ki Jose.^s

Igpasaboté si Jacob asta si Laban

²⁵ Na, pángnga ipamasusu si Jose, igkagi si Jacob ki Laban, na mà din, “Kakalyag ku na muli ad tun ta igpamasusuwan kanak. ²⁶ Papanó kad kanak, tò mga sawa ku, asta tò mga gabatà ku, su sikandan gó tò bullas kató lumu ku para áknikó. Isóddóran nu na madigár tò igpulusá nu ukit kató lumu ku para áknikó.”

²⁷ Igkagi si Laban, na mà din, “Atin ka duwán kédu nu kanak, óddò ka pa dini. Yaka pa áganó, su ukit kató salamangka isóddóran ku na madigár tò igbággé kató Áglangngagán kanak tingód kató kóddò nu dini. ²⁸ Agad ándin tò kakalyag nu, tò gó é tandan ku áknikó.”

²⁹ Igkagi si Jacob, na mà din, “Isóddóran nu na madigár tò kalumu ku para áknikó. Igmrapung dán tò mga mannanap nu su sakán tò igdóppón. ³⁰ Dǎngngan tò ándà a pa dunggù, délák dád tò kaduwánnan nu. Asal tuu kad iduwánnan áknganni, su madigár tò igbággé kató Áglangngagán áknikó ukit kató lumu ku. Purisu áknganni, kailangan duwán pulusán kató pamilya ku ukit kató lumu ku.”

³¹ Iginsà si Laban, na mà din, “Ándin tò tandan ku áknikó?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Yaka ágtandan kanak. Asal ka kakalyag nu na dóppónan ku pa tò áknikó mga mannanap, kailangan numunug ka kani kagin ku áknikó. ³² Ni álló ni, tumalappa tun ta langun mannanap nu, asta kangén ku tò langun nati ka karnero na métám asta tò langun nati ka kambing na kabang. Tò gó tò nángngà tandan nu kanak. ³³ Tun ta dumunggù álló, atin ka sumállág ka kató mga mannanap ku, atin ka kitanán nu tò mga kambing na ánnà kabang, asta tò mga karnero na ánnà métám, kasóddóran nu na igtakó ku yan áknikó.”

ⁿ **30:8** 30:8 Tò ngadan Neftali, iring kató kagi ka Hebreo, “igpanalu.” ^o **30:11** 30:11 Tò ngadan Gad, iring kató kagi ka Hebreo, “igtabangan.” ^p **30:13** 30:13 Tò ngadan Aser, iring kató kagi ka Hebreo, “kadayawan.” ^q **30:18** 30:18 Tò ngadan Isacar, iring kató kagi ka Hebreo, “duwán ágpulusán.” ^r **30:20** 30:20 Tò ngadan Zabulon, iring kató kagi ka Hebreo, “pabantugán.” ^s **30:24** 30:24 Tò ngadan Jose, iring kató kagi ka Hebreo, “dugangan.”

³⁴ Igunnug si Laban, na mà din, “Óó! Tuman nu tò igkagi nu.”

³⁵ Asal tò álló tò, igkangé i Laban tò langun kambing na kabang asta tò ibalátan ka mapputi agad mama ó bayi, asta tò langun karnero na métám. Igpadóppónan din katò mga gabatà din gamama. ³⁶ Igpíd i Laban tò mga mannanap tun ta madiyù tanà na ágkadunggù ka tállu álló ágpanón, asta igdóppón si Jacob katò mga mannanap i Laban na isamá.

³⁷ Na, igkangé i Jacob tò mga panga ka kayu alamo, almendras, asta platano, asta igluwitan din, asal duwán állát-állát na ándà din luwiti ébò duwán mapputi kórét. ³⁸ Igbunsud din tò mga panga madani tun ta ginámmanan ka mga mannanap ébò kitanán dan ka minám dan, su tò iginám tò mga kambing, igpatampaké dan. ³⁹ Tò igpatampaké tò mga mannanap madani tun ta panga na igkórétan, kabang tò mga nati na ipamasusu.

⁴⁰ Igássa i Jacob tò mga bayi na mga karnero asta mga kambing, asta igpatubang din katò mga mama na mga mannanap i Laban na kabang asta métám. Purisu igmarapung tò kandin mga mannanap, asta ándà din pasábbadi tun ta mga mannanap i Laban.

⁴¹ Atin ka ágpatampaké tò mga mannanap na malambù, ágbunsudán i Jacob tò mga panga na igkórétan madani tun ta ginámmanan ébò kitanán dan. ⁴² Asal ka magasà tò mga mannanap, di din ágbunsudán tò mga panga. Purisu si Laban tò ikatigatun katò mga mannanap na magasà, asta si Jacob tò ikatigatun katò mga malambù. ⁴³ Purisu tuu iduwánnan si Jacob. Marapung tò mga mannanap, mga állang, mga kamelyo, asta mga asno na itigatun din.

31

Igpalaguy si Jacob tikud tun ki Laban

¹ Na, ikadinág si Jacob katò igkagi katò mga gabatà gamama i Laban, na mà dan, “Igkangé i Jacob tò langun mannanap i Ámmà, su itigatun dán i Jacob tò taganá itigatun katò ámmà ta.”

² Ikasóddór si Jacob na iring na ándà dán ginawa i Laban kandin ka tandingán katò dakál ginawa din dangingan.

³ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Jacob, na mà din, “Uli kad tun ta tanà na igóddóan katò ámmà nu, apù nu, asta mga gakád nu. Tabangan ku gó sikuna.”

⁴ Purisu igpatawar i Jacob si Raquel asta si Lea tun ta lugar na igdóppónan din ka mga mannanap ébò patóngkóe dan. ⁵ Igkagi si Jacob kandan, na mà din, “Dangingan, dakál tò ginawa katò ámmà yu kanak. Asal ákganni, ándà dán ginawa din kanak. Asal inalayunna ágdumaan katò Manama na ágpangadapán katò ámmà ku. ⁶ Isóddóran yu na igággár-ággára iglumu para katò ámmà yu. ⁷ Asal iglimbunganna ikandin, su makapira din uman-umani tò tandò din tingód ka tandan din kanak. Asal ukít katò tabang ka Manama, ándà a ikandin dadatti. ⁸ Tò igtandò tò ámmà yu kanak na langun kambing na kabang tò tandan din kanak, kabang tò langun na ipamasusu. Tò igtandò puman sikandin kanak na langun kambing na kórétán tò tandan din kanak, kórétán tò langun na ipamasusu. ⁹ Purisu igkangé katò Manama tò mga mannanap tikud tun ta ámmà yu, asta igbággé din kanak.

¹⁰ “Dangingan tò timpo na igpatampaké tò mga kambing, igtagénáppa. Igkita ku na kórétán asta kabang tò langun kambing na mama na igtampak. ¹¹ Róggun igtagénáppa, igkagi tò panaligan ka Manama kanak, na mà din, ‘Jacob.’ Igtaba a, ‘Kannunna!’ ¹² Igkagi tò panaligan, ‘Sállág ka. Kórétán asta kabang dad tò langun kambing na mama na igtampak katò mga bayi. Imun ku na marapung tò mga mannanap nu, su igkita ku tò langun madat na iglumu i Laban áknikó. ¹³ Sakán tò Manama na ipakita áknikó dangingan tun ta Betel. Igimu nu tò kasampátan batu[†] na igbususan nu ka langis, asta igpasakup ka kanak. Na, panó kad! Uli kad tun ta igpamasusuwan áknikó.’”

¹⁴ Igkagi si Raquel asta si Lea, na mà dan, “Mému áknami, su ándà dán isamá na bággén áknami ka maté tò ámmà dé. ¹⁵ Tun ta panámdám din, iring ké na ánnà gabatà din, su igbarigya ké ikandin iring na állang, asta inémmát dán tò igsablag nu kandin. ¹⁶ Tò langun ka kaduwánnan katò ámmà dé igkangé dán katò Manama asta igbággé din dán áknita asta tun ta mga gabatà ta. Purisu agad ándin tò igkagi katò Manama áknikó, tuman nu.”

¹⁷ Purisu igpasaké i Jacob tò mga gabatà din asta tò mga sawa din tun ta mga kamelyo. ¹⁸ Igpóna din tò langun mannanap din, agad tò langun na itigatun din tun ta Mesopotamia. Igpánó sikandin igsadun tun ta tanà katò ámmà din na si Isaac din ta Canaan. ¹⁹ Tò igpanó dan, ándà si Laban, su igsadun sikandin tun ta mga karnero din na igpasabsab ébò buruwan din. Igtakó i Raquel tò mga ágmanaman tikud tun ta balé katò ámmà din, asta igpíd din. ²⁰ Iglimbug si Jacob ki Laban, su ándà din pasóddóri tingód katò kapanó dan. ²¹ Igpíd

[†] 31:13 31:13 Kasampátan batu, ó monomento.

i Jacob tō langun katō kaduwánnan din, asta igpalaguy sikandin. Igtalipag dan katō Wayig ka Eufrates, asta igsadun dan tun ta pabunganán ka Galaad.

Iglupug si Laban ki Jacob

²²Tō itálluwan dan dán, igulitan si Laban na igpalaguy dán si Jacob. ²³Purisu igpid i Laban tō mga gakád din, asta iglupug dan si Jacob. Tō iglabé dán tō pittu álló, isabban dan sikandin tun ta pabunganán ka Galaad. ²⁴Asal tō ándà dan pa ikasab kandin, igpakita tō Manama ki Laban ka dukilám ukít ka tagénáp, asta igkagi sikandin, na mà din, “Piyà-piyà ka gó. Yaka ágkagi ka madat ki Jacob.”

²⁵Na, igkampo si Jacob tun ta pabunganán ka Galaad. Tō ikasab si Laban asta tō mga kadumaan din ki Jacob, igkampo dan madani. ²⁶Igkagi si Laban ki Jacob, na mà din, “Madat tō iglumu nu. Iglimbung ka kanak, asta igpid nu tō mga gabatà ku iring na manubù na inammát ka mangayó. ²⁷Manan ka igpalaguy ka? Manan ka iglimbung ka kanak? Atin ka igpasóddórra ikuna, papanón ku pád sikiyu na duwán dakál dayó asta kanta na tákkássan ka dagingán katō tamburin asta alpa. ²⁸Ándà a ikuna padákki katō mga apù ku asta mga gabatà ku. Tuu madat tō iglumu nu kanak. ²⁹Agad mému dadattan ku sikuna, asal géna dukilám igkagiyanna katō Manama na ágpangadapán katō ámmà nu na di mému kumagiya ka madat áknikó. ³⁰Isóddóran ku na duwán kakalyag nu na muli ka tun ta ámmà nu. Asal manan ka igtakó nu tō mga ágmanaman tikud tun ta balé ku?”

³¹Igtaba si Jacob, na mà din, “Ándà a pasóddór áknikó su imáddanganna agó angén nu ni mga sawa ku. ³²Asal tingód katō mga ágmanaman nu, atin ka kitanán nu tō igtakó katō, matayan sikandin. Na, tumandó a tun ta tubang kani mga gakád ta, atin ka duwán kaduwánnan nu na kitanán nu dini, mému pidán nu.”

Asal ándà sóddór i Jacob na si Raquel tō igtakó katō mga ágmanaman i Laban.

³³Purisu igpamasak si Laban tun ta tulda i Jacob, tun ta tulda i Lea, asta tun ta tulda katō duwa állang bayi, asal ándà palang igkita din. Igahu sikandin tun ta tulda i Raquel. ³⁴Taganà igállás i Raquel tō mga ágmanaman tun ta siyà katō kamelyo din, asta igunsad sikandin tun ta bówwó. Agad igpamasak si Laban katō langun tun dalám ta tulda, asal ándà din kitayi. ³⁵Igkagi si Raquel katō ámmà din, na mà din, “Ámmà, yaka ágkasókó kanak, asal diya tumíndág su ágdipanugánna.”

Purisu igpamasak si Laban, asal ándà din kitayi tō mga ágmanaman din. ³⁶Tuu isókó si Jacob, asta igsawé din si Laban, na mà din, “Ándin tō salà ku áknikó? Ándin tō sugù nu na iglapas ku? Iglupugga ikuna iring na tulisanna. ³⁷Igahà nu tō langun kaduwánnan ku. Pakita nu kanak ka ándin tō igtakó ku tikud tun áknikó! Atin ka duwán igkita nu, pid nu dini ta tubang ta ébó ruudan ki katō mga gakád ta!

³⁸“Iglumuwa tun áknikó ka duwa pulù (20) ámmé. Róggun igdóppónan ku tō áknikó mga mannanap, ándà palang kapákkasi tō mga karnero nu asta tō mga kambing nu. Ándà karnero nu na igkan ku. ³⁹Atin ka duwán igmatayan ka mga mannanap ka kabánnássan, ándà ku pididi tun áknikó, asal kanak mannanap tō igbullas ku katō inaté. Atin ka duwán igtakó agad álló ó dukilám, igpabayadan nu kanak. ⁴⁰Mahirap tō iglumu ku, su marikitta ágkélad ka álló, asta ágkagánnawanna ka dukilám. Inalayunna ágkapuló. ⁴¹Tō gó tō inókitan ku dalám ka duwa pulù (20) ámmé tingód katō kalumu ku para áknikó. Sapulú áppat (14) ámmé tō kalumu ku áknikó su tō gó tō sablag ku katō duwa gabatà nu. Ánnám ámmé tō kalumu ku áknikó su tō gó tō bayad ku kani mga mannanap. Asal ikapira nu uman-umani tō tandó nu tingód ka tandan nu kanak. ⁴²Asal igtabanganna katō Manama na ágpangadapán katō apù ku na si Abraham asta tō ámmà ku na si Isaac. Atin ka ándà a ikandin tabangi, igpéwà a ikuna na ándà palang ágpulusán ku. Asal igkita katō Manama tō kahirapan ku asta pagud ku. Purisu igsapadan ka ikandin géna dukilám.”

⁴³Igkagi si Laban, na mà din, “Kanak gó gabatà tō mga sawa nu, asta kanak apù tō mga gabatà dan. Kanak ni mga mannanap ni. Agad ándin tō kitanán nu dini, kanak tō langun. Asal di mému madat tō lumun ku tun ta mga gabatà ku asta tun ta mga apù ku. ⁴⁴Madigár gó ka pasaboté ki. Madigár ka imun ta tō kasampáttan batu ébó di ta kalingawan tō kasabotan ta.”

⁴⁵Purisu igkangé i Jacob tō dakál batu, asta igpatíndág din ébó mému kasampáttan batu. ⁴⁶Igsugù din tō mga gakád din, na mà din, “Limud yu tō mga batu.”

Purisu iglimud dan tō mga batu, asta igpagluntud-luntud dan. Igkan dan langun tun ta madani. ⁴⁷Igngadanan i Laban tō kasampáttan batu na Jegar Sahaduta tun ta kinagiyan ka Aramea, asta ingngadanan i Jacob tō kasampáttan batu na Galeed tun ta kinagiyan ka Hebreu.^u

^u **31:47** 31:47 Tingód katō Jegar Sahaduta asta Galeed, magunawa tō kóbadan katō duwa ngadan, “kalimud ka mga batu ka kasampáttan.”

⁴⁸ Igekagi si Laban, na mà din, “Ni mga batu na igpaglimud, tò gó é kasampáttan batu ébò ò ta kalingawan tò tandò ta.”

Purisu inggadananan tò tanà na Galeed. ⁴⁹ Inggadananan tò tanà na Mispa,^V su igkagi si Laban ki Jacob, na mà din, “Atin ka pasuwayé ki tikud kannun, ágbanté tò Áglangngagán tun ta tángnga ta ébò ò ta pasulungé, agad padiyué ki. ⁵⁰ Atin ka dadattan nu tò mga gabatà ku na nga sawa nu, asta kumalyag ka katò ássa bayi na ánnà batà ku, agad ò ku kasóddóran, asal kitanán ka katò Manama, asta supakan ka ikandin. ⁵¹ Ni dán tò mga batu na iglimud ku tun ta tángnga ta, asta ni dán tò batu na igpatindág ku asta inému na kasampáttan batu. ⁵² Itagù ta ni kannun ébò ò ta kalingawan tò tandò ta na diya gó lumapas kani mga batu ni ébò dumadatta áknikó, asta ò ka gó lumapas kani mga batu ni ébò dumadat ka kanak. ⁵³ Atin ka ò ta tumanán ni tandò ta, supakan ki katò Manama na ágpangadapán katò apù nu na si Abraham asta apù ku na si Nahor.”

Igtandò si Jacob ukít katò ngadan ka Manama na ágpangadapán katò ámmà din na si Isaac. ⁵⁴ Igmatayan i Jacob tò mannanap. Iggóbbò din asta igbággé din tun ta Manama dutun ta pabungan. Igitu din tò pan, asta igpakian din tò mga gakah din. Pánga igkan dan, igdággà dan tun ta pabunganán.

⁵⁵ Tò sállám dán, igadák si Laban katò mga apù din asta tò mga gabatà din, asta igdasal sikandin ébò madigár tò bággén ka Manama kandan. Igranó sikandin asta iguli.

32

Igpapí ò Jacob tò mga gasa tun ki Esau

¹ Na, tò ipranó si Jacob, duwán mga panaligan ka Manama na igsumar kandin tun ta dalan. ² Tò igkita si Jacob kandan, igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tò góddóan ka Manama!” Purisu inggadananan din tò lugar na Mahanaim.^W

³ Na, duwán mga ágsuguánnán na igpóna i Jacob ébò sumumar katò kataladi din na si Esau tun ta tanà ka Edumea. ⁴ Igsugù si Jacob kandan, na mà din, “Ulít yu ni kagi ku tun ta kaké ku na si Esau. ‘Sakán si Jacob na tuu ágpabbabà tun áknikó. Agad idugéya igóddò tun ta amayánnán ta na si Laban, asal muli ad gó puman. ⁵ Marapung dán tò mga baka, tò mga asno, tò mga karnero, tò mga kambing, asta tò mga állang na itigatun ku. Ágpasóddórra áknikó tingód katò kadunggù ku, ébò mému pò móli tò ginawa nu kanak.’”

⁶ Tò iglónód tò mga ágsuguánnán tun ki Jacob, igkagi sikandan, na mà dan, “Igsadun kéd tun ta kataladi nu na si Esau, asta ipranó dán sikandin ébò sumumar áknikó. Áppat gatus (400) tò mga manubù na igtákkás kandin.”

⁷ Purisu tuu imáddangan si Jacob, asta itanaan sikandin. Igtánggà din tò mga manubù na igtákkás kandin, asta igtánggà din tò mga karnero, tò mga kambing, tò mga baka, asta tò mga kamelyo din, ⁸ su ipnanámdám sikandin, na mà din, “Atin ka dadattan i Esau tò una grupo, makaluwà tò tapuri grupo.”

⁹ Na, igdasal si Jacob, na mà din, “Áglangngagán na ágpangadapán katò apù ku na si Abraham asta tò ámmà ku na si Isaac, Áglangngagán ku, sikuna tò igkagi kanak na muli a tun ta igpamasusuwan kanak asta tun ta mga gakah ku. Igtandò ka na tumabang ka kanak. ¹⁰ Ánnà a nánggà para katò kédu nu kanak, asal tuwa ángkarigan asta igtuman nu gó tò tandò nu kanak. Tò igtalipaga kani Wayig ka Jordan dánggan tò igsadunna tun ki Laban, tukád ku dád tò igpid ku. Asal ákniganni duwán dán duwa magdakál grupo na ágpiddán ku. ¹¹ Tabangiya gó ébò diya dadattan katò kaké ku na si Esau. Ágkamáddanganna agó matayan ké langun ikandin, asta mapánnas tò langun sawa ku asta mga gabatà ku. ¹² Yaka nu ágkalingawi tò igtandò nu na madigár tò lumun nu kanak, asta imun nu marapung tò mga rubbad ku sippang ka ò dan méyap iring na karapungan katò mga baklayan tun ta dagat.”

¹³ Na, igdággà si Jacob dutun. Igsalin din tò mga mannanap ébò duwán bággén din ki Esau. ¹⁴ Duwa gatus (200) tò mga kambing bayi, duwa pulù (20) tò mga kambing mama, duwa gatus (200) tò mga karnero bayi, duwa pulù (20) tò mga karnero mama, ¹⁵ tállu pulù (30) tò mga kamelyo bayi asta tò mga nati dan, kappatan (40) tò mga baka bayi, sapulù (10) tò mga baka mama, duwa pulù (20) tò mga asno bayi, asta sapulù (10) tò mga asno mama. ¹⁶ Igpagtánggà-tánggà din tò langun dan, asta duwán állang na igpadóppón din tun ta tagsábbad-sábbad grupo. Igekagiyan din tò mga állang din, na mà din, “Pid yu tò mga mannanap tun tóna, asta kailangan duwán állát tun ta tagsábbad-sábbad grupo.”

¹⁷ Igsugù si Jacob katò állang na igpóna din, na mà din, “Atin ka kitanán nu tò kataladi ku na si Esau, atin ka minsà sikandin ka sadan tò amo nu asta ánda é sadunan nu, asta sadan

^V 31:49 31:49 Tò kóbadan katò Mispa, “bantéyanan.”

^W 32:2 32:2 Tò kóbadan ka Mahanaim, “duwa grupo ka mga sundalo ka Manama.”

tô tigatun kani mga mannanap na igpid nu, ¹⁸ taba ka kandin, ‘Ni gó tô mga mannanap i Jacob na tuu ágpabbabà tun áknikó. Igpapid din ni ébô bággén áknikó. Tun pa sikandin ta tapuri.’”

¹⁹ Magunawa gó pagsik tô igsugú i Jacob katô ikaduwa asta ikatállu manubù, asta tun ta langun manubù na igpid katô mga mannanap. Ikgagi sikandin, na mà din, “Atin ka kumita kó kandin, magunawa tô kagin yu kandin. ²⁰ Kailangan kumagi kó kandin, ‘Tun pa ta tapuri si Jacob na tuu ágpabbabà tun áknikó.’”

Tô gó é igsugú din kandan, su igpanámdám sikandin, “Ukit kani bággén ku kandin, makóbi a kandin. Purisu atin ka pakitaé ké, pasinsiyaan din basi tô salà na iglumu ku kandin.”

²¹ Purisu igpóna i Jacob tô mga ágbággén din ki Esau, asal igdággà pa si Jacob.

Igpadumogé si Jacob asta tô Manama

²² Na, tô dukilám dán, igánnó si Jacob asta igpid din tô duwa sawa din, tô duwa állang dan, asta tô sapulù sábbad (11) mga gabatà din gamama, asta igpatalipag din sikandan tun ta Wayig ka Jordan tun ta Jaboc. ²³ Igpatalipag din pagsik tô langun mannanap na itigatun din. ²⁴ Si Jacob dádt tô ándà talipag.

Na, duwán manubù na igdunggù tun ki Jacob asta igpadumogé dan sippang ka sállám.

²⁵ Tô ikasóddór tô manubù na di ágkatalu si Jacob, igawidan din tô laluwadan ka bubun i Jacob ébô kaliusan. ²⁶ Ikgagi tô manubù, na mà din, “Lángngaiyad, su masig dán ágkasállám.”

Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Diya gó lumángngà áknikó. Tandô ka pa na madigár tô bággén nu kanak.”

²⁷ Iginà tô manubù, na mà din, “Sadan tô ngadan nu?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Sakán si Jacob.”

²⁸ Ikgagi tô manubù, na mà din, “Tikud áknganni, di kad ngadanan ki Jacob, asal ngadanan kad ki Israel,^X su igpadumogé kó katô Manama asta katô mga manubù, asta igpanalu ka.”

²⁹ Iginà si Jacob, na mà din, “Ulitiya. Sadan tô ngadan nu?”

Igtaba tô manubù, na mà din, “Yaka ginsà ka sadan tô ngadan ku.”

Na, madigár tô igbággé din ki Jacob, asta igpanó sikandin. ³⁰ Igingadanan i Jacob tô lugar na Peniel,^Y su igkagi sikandin, na mà din, “Agad igkita ku tô bónnóng katô Manama, asal ándà a gó kamaté.”

³¹ Tô duwán dán álló, igpanó si Jacob tikud tun ta Peniel. Igténgkà sikandin su ilius tô bubun din. ³² Purisu agad áknganni, di ágkannán katô mga rubbad i Israel tô ugat ka ákkud madani tun ta laluwadan ka bubun ka mannanap na giyón dan, su tô gó é igawidan katô Manama tun ta bubun i Jacob.

33

Igpakitaé si Jacob asta si Esau

¹ Na, igkita i Jacob si Esau tun ta madyù asta tô áppat gatus (400) mga manubù na igtákkás kandin. Igpadóppón din si Lea, si Raquel, asta tô duwa állang dan katô mga gabatà dan.

² Igpóna din tô duwa állang asta tô mga gabatà dan, igpatalundug din si Lea asta tô mga gabatà din, asta igpatapuri din si Raquel asta si Jose. ³ Iguna si Jacob tun ta langun dan, asta makapittu sikandin iglingkóód tun ta tanà sippang ka igdunggù sikandin tun ta kaké din.

⁴ Asal igpalaguy si Esau igsumar ki Jacob, igkápkáppan din tô adi din, asta igadákan din. Igsággó tô duwa dan. ⁵ Tô igkita si Esau katô mga gabayi asta mga gabatà, iginsà sikandin, na mà din, “Sadan ni mga kadumaan nu?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Ni gó tô mga gabatà na igbággé katô Manama kanak ukit katô kédu din.”

⁶ Igpadani tô duwa állang asta tô mga gabatà dan, asta iglingkóód dan tun ki Esau.

⁷ Igpadani si Lea asta tô mga gabatà din, asta iglingkóód dan. Tun ta tapuri katô langun, igpadani si Jose asta si Raquel, asta iglingkóód dan.

⁸ Iginà si Esau, na mà din, “Manan ka igpid nu tô marapung mga mannanap na isumaran ku géna?”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Tô gó tô gasa ku áknikó ébô móli tô ginawa nu kanak.”

⁹ Asal igkagi si Esau, na mà din, “Nángngà dán tô kanak mga mannanap. Yakad ágbággé kanak.”

¹⁰ Ikgagi si Jacob, na mà din, “Bággén ku áknikó. Atin ka duwán ginawa nu kanak, tanggap nu ni gasa ku áknikó. Tô igkita ku tô bónnóng nu, iring na igkita ku tô bónnóng ka Manama. ¹¹ Tanggap nu ni gasa ku, su madigár tô tabang ka Manama kanak, asta nángngà tô kaduwánnan ku.”

^X 32:28 32:28 Tô kóbadan katô ngadan Israel, “Tô igdumog katô Manama.” ^Y 32:30 32:30 Tô kóbadan ka Peniel, “bónnóng katô Manama.”

Tuu igpirit i Jacob si Esau. Purisu igtanggap i Esau tô gasa.

¹² Igkagi si Esau, na mà din, “Na, panó kid. Padángngané kid.”

¹³ Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Isóddóran nu na marénták pa tô mga gabatà ku, asta duwán mga nati katò mga karnero asta mga baka ku. Atin ka pasigán tô kapanó dan ka sábbad álló, maté dan gó. ¹⁴ Mólà pa ka muna ka áknami su lumagénut ké dád na tumalundug áknikó ébò nángngà tô panawán dé, agad tô mga mannap asta tô mga gabatà ku, sippang ka dumunggu ké tun áknikó tun ta Edumea.”

¹⁵ Igkagi si Esau, na mà din, “Madigár ka tananan ku áknikó ni mga manubù ku ébò dumuma asta mullug dan ákniyu.”

Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Yakad kanan. Nángngà dán su madigár tô ginawa nu kanak.”

¹⁶ Purisu tô álló tô, igpanó si Esau asta iguli tun ta Edumea. ¹⁷ Asal igsuwé baling si Jacob tun ta Sucot, asta igpému din tô balé na góddóan dan, asta tô mga rákkó asta tô mga koral para katò mga mannap din. Purisu inggadanán tô lugar na Sucot.^Z

¹⁸ Na, tô iguli si Jacob tikud tun ta Mesopotamia, igdunggu sikandin tun ta lunsud ka Siquem tun ta Canaan na ándà ikadadat kandin. Igóddô sikandin madani tun ta lunsud ka Siquem. ¹⁹ Igbayadan din tô tanà na igóddóan din. Sábbad gatus (100) abuk ka mapputi bulawan tô bayad din tun ta mga rubbad i Hamor na ámmà i Siquem. ²⁰ Igimu i Jacob tô ággóbbówanan ka mannap na ágbággén tun ta Manama, asta inggadanán din tô El Elohe Israel.^a

34

Igpamókkós i Siquem si Dina

¹ Na, si Dina tô batà daraga i Jacob ki Lea. Sábbad álló, igbisita si Dina tun ta mga daraga na igóddô tun ta lunsud. ² Na, si Siquem tô batà mama katò ágpangulun na si Hamor na Hebihanon. Tô igkita i Siquem si Dina, igawidan din, asta igpamókkós din. ³ Idigárran si Siquem ki Dina, asta dakál tô ginawa din kandin. Purisu madigár tô igkagi din kandin. ⁴ Igkagi si Siquem katò ámmà din, na mà din, “Bággé nu tô sablag tingód kani bayi ébò kalyagan ku.”

⁵ Na, igdinág si Jacob tingód katò kapamókkós ki Dina, asal su igdóppón pa tô mga gabatà din gamama ka mga mannap din tun ta madiyu, igtagnáp sikandin sippang ka iguli dan.

⁶ Igsadun si Hamor na ámmà i Siquem tun ki Jacob ébò patóngkóé dan. ⁷ Tô igdunggu si Hamor, igdunggu pagsik tô mga gabatà i Jacob. Tô igdinág dan na igpamókkós si Dina, iranun dan asta tuu dan isókó, su tuu madat tô iglumu i Siquem tun ta pamilya i Israel. Di mému tô iglumu din.

⁸ Igkagi si Hamor kandan, na mà din, “Dakál gó tô ginawa katò batà ku na si Siquem tun ta batà nu na si Dina, asta kakalyag din na kumalyag kandin. Atin ka mému ákniyu, pakalyagan yu sikandin katò batà ku. ⁹ Madigár ka pakalyagé tô mga gabatà ta. Kumalyag ké katò mga gabatà yu daraga, asta kumalyag kó katò mga gabatà dé daraga. ¹⁰ Mému móddô kó dini áknami, agad ánda tô kadigárran yu. Mému numigosyo kó, asta makatigatun kó ka tanà.”

¹¹ Igkagi si Siquem katò ámmà asta mga kataladi i Dina, na mà din, “Atin ka kéduwan kó kanak asta mággé kó kanak kani bayi, agad ándin tô pamuyuán yu, bággén ku ákniyu.

¹² Ulitiya ikiyu ka ándin tô sablag na bággén ku, su agad ándin tô pamuyuán yu, bággén ku ákniyu ébò mému sikandin na sawa ku.”

¹³ Tô igtaba tô mga gabatà i Jacob ki Siquem asta katò ámmà din na si Hamor, iglimbung dan kandan su igpamókkós i Siquem tô tábbé dan na si Dina. ¹⁴ Igkagi sikandan, na mà dan, “Di mému pakalyagan tô tábbé dé tun ta manubù na ándà tupuwí, su kayyaan ké. ¹⁵ Asal ka patupu tô langun yu na mga gamama iring áknami, ¹⁶ mému kumalyag kó katò mga gabatà dé daraga, asta kumalyag ké katò mga gabatà yu daraga. Móddô ké dini ákniyu, asta mému ki sábbad grupo. ¹⁷ Asal ka di kó patupu, piddán dé tô tábbé dé asta panó ké.”

¹⁸ Idayawan si Hamor asta tô batà din na si Siquem, asta ignunug dan. ¹⁹ Ándà baring-baring tô mallaki tingód katò katuman din, su dakál tô ginawa din katò batà bayi i Jacob. Si Siquem tô tuu ágkabantug tun ta langun kataladi din. ²⁰ Igtubang si Hamor asta si Siquem katò mga ágtugállán tun ta lunsud dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, ²¹ “Duwán kakalyag dan na pararaké ki. Madigár ka pódóóan ta sikandan dini áknita, asta numigosyo dan, su duwán pa lugar kannun. Madigár ka kumalyag ki katò mga gabatà dan daraga, asta kumalyag dan katò mga gabatà ta daraga. ²² Asal atin ka móddô dan dini áknita asta mému ki sábbad grupo, duwán kailangan lumun ta. Kailangan patupu tô langun ta na mga gamama

^Z 33:17 Tô kóbadan ka Sucot, “mga rákkó.” ^a 33:20 33:20 Tô kóbadan ka El Elohe Israel, “Manama tô ágpangadapán i Israel.”

iring kandan. ²³ Atin ka tô gó é lumun ta, makatigatun ki katô langun mannanap dan asta langun ka kaduwánnan dan. Purisu madigár ka tumanán ta tô kakalyag dan ébò móddò dan dini áknita.”

²⁴ Na, ignunug tô langun gamama, asta igpatupu dan. ²⁵ Tô itálluwan dán, rôggun ágkasakitan pa tô langun dan tingód ka kapatupu dan, igsadun tô duwa gabatà i Jacob na si Simeon asta si Levi na bánnal tábbé i Dina. Igpíd dan tô kampilan, asta igsulung dan tô lunsud ka Siquem. Ándà palang manubù na igatu kandan. Purisu ipánnas tô langun gamama. ²⁶ Igmatayan dan si Hamor asta tô batà din na si Siquem. Iggangé dan si Dina tikud tun ta balé i Siquem, asta igulí dan. ²⁷ Igsadun tô langun gabatà gamama i Jacob, asta iggangé dan tô kaduwánnan katò mga inaté ébò makasulí dan tingód katò kapamókkós katò tábbé dan. ²⁸ Igpíd dan tô langun karnero, mga baka, asta mga asno, agad ándin tô duwán tun ta lunsud ka Siquem asta tun ta kaligadan din. ²⁹ Iggangé dan tô langun na duwán lagà, asta igpíd dan tô langun gabayí asta mga gabatà, asta tô langun kaduwánnan tun ta dalám katò mga balé.

³⁰ Tô igulí dan dán, igkagi si Jacob ki Simeon asta ki Levi, na mà din, “Igpíd yu tô samuk kanak ukit kani madat iglumú yu. Miringasa dán kanak tô mga Canaanhon asta tô mga Perisihanon na góddò dini. Ándà tuu karapungan ta. Atin ka palimudé dan ébò sumulung áknita, maté ki gó langun.”

³¹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Asal di mému péringán din tô tábbé dé na madat bayí.”

35

Iglónód si Jacob tun ta Betel

¹ Na, igkagi tô Manama ki Jacob, na mà din, “Sadun ka tun ta Betel, asta óddò ka dutun. Imu nu tô ággóbbówanan ka mga mannanap ébò mangadap ka kanak, su sakán tô Manama na igpakita áknikó dángngan tô igpalaguy ka tikud tun ki Esau na kataladi nu.”

² Purisu igkagiyan i Jacob tô pamilya din asta tô mga sakup din, na mà din, “Iwà yu tô langun ágmanaman yu, tô ágpangadapán katò mga ándà ikasóddór katò Manama. Padigus kó, asta umpak kó katò malinis ébò di kó maripà tun ta tubang ka Manama. ³ Madun kid tun ta Betel, asta imun ku tô ággóbbówanan katò mga mannanap ébò mangadappa katò Manama. Tô idungguanna ka kahirapan dángngan, igtabanganna ikandin, asta inalayunna ágtákkássa agad ánda tô igsadunan ku.”

⁴ Purisu igbággé dan ki Jacob tô langun ágmanaman dan apil tô mga igarites dan. Iglábbáng din tô langun tun ta siyung katò ulayan tun ta lunsud ka Siquem. ⁵ Tô igpanó si Jacob asta tô pamilya din, ándà manubù na iglupug kandan, su tingód katò Manama, tuu imáddangan tô langun manubù na igóddò tun ta mga lunsud na madani.

⁶ Igsadun si Jacob tun ta Luz (na ássa ngadan din Betel) tun ta Canaan, asta langun manubù na igduma kandin. ⁷ Igimu din tô ággóbbówanan ka mga mannanap, asta igngadan din tô lugar na “El-Betel,”^b su igpakita tô Manama kandin tô igpalaguy sikandin dángngan tikud tun ta kataladi din. ⁸ Inaté dutun si Debora na igdóppón ki Rebecca tikud pô tun ta kapamasusu kandin, asta iglábbáng tô lawa din ta siyung ka ulayan madani tun ta lunsud ka Betel. Purisu ingnadan tô lugar na Allon-bacuth.^c

⁹ Tô igulí si Jacob tikud tun ta Mesopotamia, igpakita puman tô Manama kandin, asta igtandó sikandin na madigár tô bággén din kandin. ¹⁰ Iggagi tô Manama, na mà din, “Ngadanan ka ki Jacob, asal tikud ni, di ka ngadanan ki Jacob, su ngadanan kad ki Israel.”^d Purisu ingnadan katò Manama sikandin ki Israel.

¹¹ Iggagi tô Manama, na mà din, “Sakán tô tuu matulus Manama. Batà kad ka marapung ébò duwán mga rubbad nu. Imun ku na marapung grupo tô mga rubbad nu, asta duwán tun kandan na imun na mga hari. ¹² Tô kaluwagan kani tanà na igbággé ku ki Abraham asta ki Isaac, tô gó é bággén ku áknikó, asta bággén ku tun ta mga rubbad nu tun ta tapuri álló.”

¹³ Pángnga igkagi tô Manama, igiwà sikandin. ¹⁴ Tun ta lugar na igtóngkóan katò Manama kandin, igpatindág i Jacob tô batu ébò imun din na kasampáttan batu. Igbususan din tô batu ka bino asta langis ka olibo, su igimu din na ágpangadapanan tun ta Manama. ¹⁵ Tô lugar na igtóngkóan katò Manama kandin, tô gó tô ingnadan din na Betel.^e

Inaté si Raquel

¹⁶ Na, igpanó si Jacob asta tô pamilya din tikud tun ta Betel. Tô ándà dan pa dunggù tun ta Efrata, igdunggù tô álló na mamasusu si Raquel, asta tuu ihirapan sikandin. ¹⁷ Tô

^b **35:7** 35:7 Tô kóbadan katò ngadan El-Betel, “Manama katò Betel.” ^c **35:8** 35:8 Tô kóbadan katò ngadan Allon-bacuth, “Ulayan ka Kasággó.” ^d **35:10** 35:10 Tô kóbadan ka ngadan Israel, “igdumog katò Manama.” ^e **35:15** 35:15 Tô kóbadan ka Betel, “balé katò Manama.”

ághahirapan sikandin, igkagi tô mabaliyan kandin, na mà din, “Yaka ághkamáddangan, su mama tô igpamasusu nu.”

¹⁸ Ibugtus tô ginawa din asta inaté sikandin. Tô ándâ pa sikandin kamaté, ingngadanan din tô batâ din ki Benoni.^f Asal ingngadanan i Jacob tô batâ ki Benjamin.^g

¹⁹ Tô inaté si Raquel, iglâbbáng dan tô lawa din madani tun ta dalan na gukitan tun ta lunsud ka Efrata. (Tô lunsud ka Efrata, tô gó é ingngadanan Betlehem áknganni.)

²⁰ Igpatingdâg i Jacob tô dakál batu tun ta lábbáng din ébô duwán kasampátan batu, asta tun ta lábbáng din ni sippang áknganni. ²¹ Igpáno si Jacob asta tô pamilya din, asta igóddô dan tun ta baluy katô turi ka Eder.

Mga gabatâ i Jacob

²² Roggun igóddô si Jacob tun ta Eder, iglayukan i Ruben tô sábbad sawa katô ámmâ din na si Bilha, asta igdinâg si Jacob tingód katô iglumu din.

Sapulû duwa (12) tô mga gabatâ gamama i Jacob. ²³ Tô mga gabatâ din gamama na ipamasusu ki Lea, tô gó si Ruben na tambang kaké batâ i Jacob, si Simeon, si Levi, si Juda, si Isacar, asta si Zabulon. ²⁴ Tô mga gabatâ gamama i Jacob na ipamasusu ki Raquel, tô gó si Jose asta si Benjamin. ²⁵ Tô mga gabatâ din gamama na ipamasusu katô állang i Raquel na si Bilha, tô gó si Dan asta si Neftali. ²⁶ Tô mga gabatâ gamama i Jacob na ipamasusu katô állang i Lea na si Zilfa, tô gó si Gad asta si Aser. Tô gó é mga gabatâ gamama i Jacob na ipamasusu tun ta Mesopotamia.

Inaté si Isaac

²⁷ Na, iguli si Jacob tun ta ámmâ din na si Isaac tun ta Mamre madani tun ta Hebron na taganâ igóddôan i Abraham asta i Isaac. ²⁸ Igdunggu ka sábbad gatus kawaluwan (180) tô idad i Isaac. ²⁹ Tô inaté sikandin, tugál dán sikandin. Ibugtus tô ginawa din, asta ikatalundug sikandin katô mga kamónaan din na inaté. Tô lawa din iglâbbáng katô mga gabatâ din na si Esau asta si Jacob.

36

Mga rubbad i Esau

¹ Ni gó tô tingód katô mga rubbad i Esau na ássa ngadan din si Edom. ² Igkalyag si Esau ka tállu gabayi na Canaanhon na si Ada na batâ i Elon na Hetihanon, si Oholibama na batâ i Anas asta apû i Sibeon na Hebihanon, ³ asta si Basimat na batâ i Ismael asta tábbé i Neabiot. ⁴ Si Elifas tô batâ i Esau ipamasusu ki Ada. Si Reuel tô batâ din igpamasusu tun ki Basimat. ⁵ Duwán mga gabatâ din na ipamasusu ki Oholibama na si Jeus, si Jalam, asta si Coras. Tô gó é mga gabatâ i Esau na ipamasusu tun ta Canaan.

⁶ Igpíd i Esau tô langun sawa din, mga gabatâ din, asta mga sakup din, asta igpid dan tô langun mannanap din asta tô langun ka kaduwáman din na ikangé din tun ta Canaan. Igpáno dan tikud tun ta kataladi din na si Jacob, asta igalin dan tun ta sábbad lugar na madiyû. ⁷ Igalin si Esau su atin ka pasábbadé dan, ánnâ nángngâ tô tanâ na igkampungwan dan ébô pasabsaban katô marapung mga mannanap dan. ⁸ Purisu igóddô si Esau tun ta pabungan tun ta Edumea.^h

⁹ Ni gó tô mga rubbad i Esau na kamónaan katô mga manubû na igóddô tun ta pabunganán ka Edumea. ¹⁰ Duwán batâ din mama na si Elifas na ipamasusu ki Ada, asta si Reuel na ipamasusu ki Basimat. ¹¹ Tô mga gabatâ gamama i Elifas, tô gó si Teman, si Omar, si Sefo, si Gatam, asta si Kenas. ¹² Duwán duma sawa i Elifas na si Timna, asta igpamasusu sikandin ki Amalec. Tô sawa i Esau na si Ada tô apû bayi katô langun dan. ¹³ Tô mga gabatâ gamama i Reuel, tô gó si Nahat, si Seras, si Samas, asta si Misas. Tô sawa i Esau na si Basimat tô apû bayi katô langun dan.

¹⁴ Tô mga gabatâ gamama i Esau na ipamasusu ki Oholibama na batâ i Anas asta apû i Sibeon, tô gó si Jeus, si Jalam, asta si Coras.

¹⁵ Ni gó tô ngadan katô mga rubbad i Esau na inému mga ágpangulun. Tô mga gabatâ i Elifas na tambang kaké batâ i Esau inému mga ágpangulun, tô gó si Teman, si Omar, si Sefo, si Kenas, ¹⁶ si Coras, si Gatam, asta si Amalec. Tô gó é mga gabatâ i Elifas na inému na mga ágpangulun tun ta Edumea, asta si Ada tô apû bayi katô langun dan. ¹⁷ Tô mga gabatâ i Reuel na batâ i Esau na inému mga ágpangulun, tô gó si Nahat, si Seras, si Samas, asta si Misas. Tô gó é mga gabatâ i Reuel na inému mga ágpangulun tun ta Edumea, asta si Basimat tô apû bayi katô langun dan. ¹⁸ Tô mga gabatâ i Esau na ipamasusu ki Oholibama na inému mga ágpangulun, tô gó si Jeus, si Jalam, asta si Coras. Tô gó é mga gabatâ katô sawa i Esau na si

^f 35:18 35:18a Tô kóbadan katô ngadan Benoni, “tô batâ ka kahirapan.” Benjamin, “tô batâ na duwán ágpulúsán.”

^h

^g 35:18 35:18b Tô kóbadan katô ngadan Edumea, ó Seir.

Oholibama na batà i Anas na inému mga ágpangulun. ¹⁹ Tô gó é mga rubbad i Esau na ássa ngadan din i Edom na inému mga ágpangulun.

Mga rubbad i Seir

²⁰ Ni gó tô mga ngadan katô mga gabatà gamama i Seir na Horihanon, asta igóddô dan tun ta Edumea. Si Lotan, si Sobal, si Sibeon, si Anas, ²¹ si Dison, si Eser, asta si Disan. Tô mga gabatà i Seir, tô gó é mga ágpangulun katô mga Horihanon na igóddô tun ta Edumea.

²² Tô mga gabatà gamama i Lotan, tô gó si Hori asta si Heman. Si Timna tô tábbé i Lotan.

²³ Tô mga gabatà gamama i Sobal, tô gó si Alban, si Manahat, si Ebal, si Sefo, asta si Onam.

²⁴ Tô mga gabatà gamama i Sibeon, tô gó si Aias asta si Anas. Si Anas tô igkita katô ménit sánáp tun ta disyerto tô igpasabsab din tô mga asno katô ámmà din.

²⁵ Tô mga gabatà i Anas, tô gó é mama na si Dison, asta bayi na si Oholibama.

²⁶ Tô mga gabatà gamama i Dison, tô gó si Hemdan, si Esban, si Etran, asta si Seran.

²⁷ Tô mga gabatà gamama i Eser, tô gó si Bilhan, si Saaban, asta si Acan.

²⁸ Tô mga gabatà gamama i Disan, tô gó si Os asta si Aran.

²⁹ Tô mga ágpangulun katô mga Horihanon, tô gó si Lotan, si Sobal, si Sibeon, si Anas, ³⁰ si Dison, si Eser, asta si Disan. Tô gó é mga ágpangulun katô tagsábbad-sábbad grupo katô mga Horihanon na igóddô tun ta Seir.

Mga hari tun ta Edumea

³¹⁻³⁹ Ni gó tô mga ngadan katô hari na igpabullas-bullasé tô pagpangulu dan tun ta Edumea tô ándà pa hari na igpangulu katô mga rubbad i Israel.

Si Belas na batà i Beor na taga Dinhaba.

Si Jobab na batà i Seras na taga Bosra.

Si Husan na taga Teman.

Si Hadad na batà i Bedad na taga Abit. (Si Bedad tô ikatalu katô mga Midianhon tun ta tanà ka Moab.)

Si Samla na taga Masreca.

Si Saul na taga Rehobot tun ta Wayig ka Eufrates.

Si Baal Hanan na batà i Achor.

Si Hadad na taga Pau. (Tô sawa din si Mehetabel na batà bayi i Matred asta apù i Mesahab.)

⁴⁰ Ni gó tô mga ngadan katô mga rubbad i Esau na inému mga ágpangulun katô tagsábbad-sábbad grupo dan asta mga lunsud dan. Si Timna, si Albas, si Jetet, ⁴¹ si Oholibama, si Elas, si Pinon, ⁴² si Kenas, si Teman, si Mibsar, ⁴³ si Magdiel, asta si Iram. Tô gó é mga ágpangulun katô tagsábbad-sábbad lunsud tun ta Edumea. Si Edom (na ássa ngadan din si Esau) tô kamónaan katô langun manubù na ángngadanan na Edom.

37

Si Jose asta mga kataladi din

¹ Igóddô si Jacob tun ta Canaan na igóddóan katô ámmà din. ² Ni gó tô inému katô mga gabatà i Jacob.

Na, tô sapulù pittu dán tô idad i Jose, igtabang sikandin katô mga kataladi din kaké na ágdóppón ka mga mannap katô ámmà dan na si Jacob. Tô mga kataladi i Jose, tô gó tô mga gabatà gamama katô duma mga sawa katô ámmà din na si Bilha asta si Zilfa. Madat tô áglumun katô mga kataladi i Jose. Purisu igsadun si Jose tun ta ámmà din, asta igulit din kandin tô tingód kandan.

³ Agad ágginawa si Jacob katô langun gabatà din, asal tuu pa dakál tô ginawa din ki Jose, su tugál dán si Jacob katô kapamasusu ki Jose. Purisu igpatábbir din tô mallayat umpak na madigár, asta igbággé din ki Jose. ⁴ Tô igkita tô mga kataladi i Jose na sikandin tô tuu pa ágginawaan katô ámmà dan, iringasa dan ki Jose, asta ándà palang madigár kagi dan kandin.

⁵ Na, igtagénáp si Jose. Tô igulit din tô tagénáp tun ta mga kataladi din, tuu dan pa iringasa. ⁶ Igkagi si Jose, na mà din, “Paminág kó tingód katô tagénáp ku. ⁷ Igkátu ki ka trigo tun ta kinamat, asta igbagkás ki katô kináttuwan ta. Ikatindág tô kanak binagkássan na iglibutan katô ákniyu mga binagkássan, asta iglangkáb tô ákniyu mga binagkássan tun ta kanak binagkássan.”

⁸ Igkagi tô mga kataladi din, na mà dan, “Kéman nu ka imun ka hari dé! Kéman nu ka mangulu ka áknami!”

Purisu igtuu pa tô ringasa dan kandin tingód katô tagénáp na igulit din kandan.

⁹ Igtagénáp puman si Jose, asta igulit din tun ta mga kataladi din, na mà din, “Igtagénáppad puman, asta igkita ku tô álló, tô bulan, asta tô sapulù sábbad karani na iglangkáb dadan tun ta paa ku.”

¹⁰ Tò igulit si Jose katò ámmà din asta katò mga kataladi din, igsawé tò ámmà din kandin, na mà din, “Ándin man tò kóbadan katò tagénáp nu? Lumangkáb ké tun ákníko, agad sakán, tò innà nu, asta tò mga kataladi nu?”

¹¹ Isabuan tò mga kataladi din, asal inalayun igpanámdám tò ámmà din tingód katò kóbadan katò tagénáp.

Igbarigyà si Jose

¹² Na, sábbad álló, igpid tò mga kataladi i Jose ka mga mannanap katò ámmà dan tun ta Sikem ébò pasabsabán. ¹³ Igkagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Tò mga kataladi nu igsadun tun ta Sikem ébò pasabsab dan katò mga mannanap. Taganá kad, su palupugán ku sikuna tun kandan.”

Igkagi si Jose, na mà din, “Ikataganà ad.”

¹⁴ Igkagi tò ámmà din, na mà din, “Panó kad, asta sállág nu sikandan asta tò mga mannanap na ágdóppónan dan. Atin ka mapángnga, uli ka dini ébò makasóddórra tingód kandan ka madigár.”

Purisu igbánnal si Jose katò ámmà din, asta igpanó sikandin tikud tun ta Kapattadan ka Hebron.

Tò igdunggù dán si Jose tun ta Sikem, ¹⁵ igpanó-panó sikandin ébò mamasak katò mga kataladi din. Duwán manubù na igkita kandin, asta iginsà ka ándin tò ágpamasakán din.

¹⁶ Igtaba si Jose, na mà din, “Ágpamasakka katò mga kataladi ku. Ulitiya ka ánda é ágpasabsaban dan ka mga mannanap.”

¹⁷ Igkagi tò manubù, na mà din, “Igpanó dan dán, asta igkagi dan na madun dan tun ta Dotan.”

Purisu igtalundug si Jose kandan, asta igkita din tun ta Dotan.

¹⁸ Tò madyù pò si Jose, igkilala dán katò mga kataladi din. Tò ándà pa dunggù tun kandan, igplano dan na matayan sikandin. ¹⁹ Igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Igsadun dán dini tò inalayun ágtagénáp. ²⁰ Bé kód. Matayan ta sikandin, asta dabuán ta tun ta madalám balun. Kumagi ki na igmatayan ka magani mannanap ka kabánnásson. Na, ahaán ta ka matuman tò mga tagénáp din.”

²¹ Asal tò igdinág i Ruben tò lumun dan, igtabangan din si Jose ukít kani kagi din, na mà din, “Madigár ka di ta matayan. ²² Yakó yu ágmatayi sikandin, asal nángngà ka dabuán ta dád tun ta madalám balun kannun ta disyerto. Tò gó tò maté sikandin asal ánnà ukít ka bállad ta.”

Tò gó é igkagi i Ruben su kakalyag din na kangén din si Jose ébò ulián din tun ta ámmà dan.

²³ Na, tò igdunggù dán si Jose tun kandan, iglusut dan tò mallayat umpak din. ²⁴ Igpid dan sikandin tun ta madalám balun na itittian, asta igdabù dan dutun.

²⁵ Na, róggun igkan tò mga kataladi din, igkita dan tò mga Midianhon na rubbad i Ismael asta tò mga kamelyo na gukít tikud tun ta Galaad. Duwán igruran katò mga kamelyo na mga anag asta bawí na mammut¹ na ágpiddán dan tun ta banuwa ka Ehipto ébò barigyaán. ²⁶ Purisu igkagi si Juda tun ta mga kataladi din, na mà din, “Atin ka matayan ta tò adi ta, asta bulunán ta, ándà pulusán ta. ²⁷ Asal madigár pa ka barigyaán ta sikandin tun ta mga rubbad i Ismael. Di mému matayan ta, su kataladi ta sikandin tun ta ámmà ta.”

Purisu ignunug tò mga kataladi din. ²⁸ Tò ikadunggù dán tò mga Midianhon tun kandan, igkangé dan si Jose tikud tun ta balun, asta igbarigyà dan sikandin. Duwa pulù (20) abuk na mapputi bulawan tò bayad katò mga rubbad i Ismael kandin, asta igpid dan si Jose tun ta Ehipto.

²⁹ Na, tò iglónód si Ruben tun ta balun, igkita din na ándà dán taddó si Jose. Purisu igbissé din tò umpak din tingód ka ranu din. ³⁰ Igsadun si Ruben tun ta mga kataladi din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pamánnun ta? Su ándà dán taddó si Jose.”

³¹ Purisu igiyó dan ka kambing, asta igarám dan tun ta dipanug tò mallayat umpak i Jose. ³² Na, igpid dan tò umpak din tun ta ámmà dan, asta igkagi dan, na mà dan, “Ni gó tò ikita dé. Sállág nu ni ébò kasóddóran nu ka umpak katò batà nu.”

³³ Igkilala i Jacob na tò gó tò umpak i Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Óó, kandin gó ni. Igmatayan basi ka magani mannanap ka kabánnásson, asta igkan tò lawa din.”

³⁴ Purisu igbissé i Jacob tò umpak din, asta igumpak sikandin katò óggét na gimun sako tingód ka ranu din. Idugé sikandin igranu tingód ka kamatayan katò batà din. ³⁵ Ilimud tò langun gabatà din ébò di maranu si Jacob, asal igéllé sikandin, na mà din, “Inalayunna ágranu tingód katò kamatayan katò batà ku sippang ka kumita a kandin tun ta góddóan ka mga manubù na inaté.”

¹ 37:25 Bawí na mammut, ó salong ug mga pahumot.

Purisu inalayun ágsággó si Jacob tingód katô batà din na si Jose.

³⁶ Asal si Jose dutun dán ta Ehipto, su igpid katô mga Midianhon, asta igbarigya dan sikandin. Igbálli i Potifar na sábbad opisyaales katô hari ka Ehipto, su si Potifar tó kapitán katô mga sundalo din.

38

Si Juda asta si Tamar

¹ Na, duwán álló na igtanán si Juda katô mga kataladi din, asta igóddó sikandin madani tun ki Hiras na taga Adulam. ² Duwán bayi na igkita i Juda na Canaanhon na batà i Suas, asta igkalyagan i Juda sikandin. ³ Igmabáddás tó sawa i Juda, duwán batà mama na ipamasusu, asta inggadanan i Juda ki Er. ⁴ Igmabáddás puman tó sawa din, duwán batà mama na ipamasusu, asta inggadanan katô innà din ki Onan. ⁵ Duwán puman batà mama na ipamasusu, asta inggadanan katô innà din ki Selas. Dutun dan ta Sesib tó kapamasusu ki Selas.

⁶ Na, tó igdakál dán tó tambang kaké batà i Juda na si Er, igpakalyag din katô daraga na si Tamar. ⁷ Madat tó áglumun i Er, asta di ágkadayawan tó Áglangngagán tingód kandin. Purisu igmatayan katô Áglangngagán. ⁸ Na, igkagi si Juda tun ki Onan, na mà din, “Kailangan lumayuk ka katô ipag nu na balu ébó matuman tó ágkémun ta tingód ka kataladi katô mama na inaté na ándà pa batà din, ébó mému batà katô inaté.”

⁹ Asal isóddóran i Onan na tó batà na pamasusun katô ipag din di mému na kandin batà, su imun yan batà katô kaké din na inaté. Purisu atin áglayuk sikandin katô ipag din na balu, inalayun din ágpaluwaán tó bánni din ébó ándà rubbad katô kaké din na inaté. ¹⁰ Asal di ágkadayawan tó Áglangngagán tingód katô iglumu i Onan. Purisu igmatayan pagsik ka Manama sikandin. ¹¹ Na, igkagi si Juda tun ta ikóddó kandin na si Tamar, na mà din, “Uli kad, asta óddó ka tun ta balé katô ámmà nu róggun ándà pa duma nu sippang ka dumakál tó adi batà ku na si Selas.”

Tó gó é igkagi i Juda, su imáddangan sikandin agó maté si Selas iring katô mga kataladi din kaké. Purisu iguli si Tamar tun ta balé katô ámmà din.

¹² Na, tó idugé dán, inaté tó sawa i Juda na batà bayi i Suas. Pángnga katô mga álló ka karanu i Juda, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Timna su paburuwan din tó mga karnero. Ipatákkássé si Juda asta tó rarak din na si Hiras na taga Adulam.

¹³ Na, igulitan si Tamar na igsadun tó ugang din tun ta Timna ébó paburuwan tó mga karnero. ¹⁴ Purisu iglusut din tó umpak na gumpakán ka bayi balu, asta igumpak sikandin ka sábbad klasi. Igtambunan din tó báttuk din ébó di sikandin kilalan. Igsadun sikandin tun ta dalan madani tun ta lunsud ka Enaim, asta igsadun sikandin tun ta ligad ka dalan, su tó gó é gukitanan ka mga manubù na ágsadun tun ta Timna. Agad igdakál dán si Selas, asal ándà dan pa pagkalyagi.

¹⁵ Na, tó igkita si Juda ki Tamar, kéman din ka madat bayi, su igtambunan i Tamar tó báttuk din. ¹⁶ Ándà din kilalay tó ikóddó kandin. Purisu igpadani si Juda tun kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka mému, lumayukka áknikó.”

Iginsà si Tamar, na mà din, “Atin ka lumayuk ka kanak, ándin tó bayad nu?”

¹⁷ Igtaba si Juda, na mà din, “Papiddán ku áknikó tó nati ka kambing tikud tun ta mga mannanap ku.”

Igkagi si Tamar, na mà din, “Duwán tananan nu kanak sippang ka papiddán nu tó kambing?”

¹⁸ Iginsà si Juda, na mà din, “Ándin tó tananan ku áknikó?”

Igtaba si Tamar, na mà din, “Tó paningsing nu na silyo apil tó tali din, asta tó tukád nu.”

Purisu tó gó é igbággé i Juda ki Tamar. Igpalayuké dan asta igmabáddás si Tamar. ¹⁹ Iguli si Tamar, asta igiwaá din tó pagtambun din ka báttuk, asta igumpak puman sikandin ka umpak ka balu.

²⁰ Na, igsugú i Juda tó rarak din na si Hiras ébó piddán tó kambing tun ta bayi, asta kangén din tó igtananan din kandin. Asal ándà din kitayi tó bayi. ²¹ Iginsà si Hiras katô mga manubù na igóddó tun ta Enaim, na mà din, “Ándà tó madat bayi na igunsad géna tun ta ligad ka dalan?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà palang madat bayi dini.”

²² Purisu iglónód si Hiras tun ki Juda, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ándà ku kitayi tó bayi. Igkagiyanna katô mga manubù dutun na ándà palang madat bayi dutun.”

²³ Igkagi si Juda, na mà din, “Tógón din. Kandin dán tó igtananan ku ébó di kid kayyaan. Bággayan ku pád sikandin ka kambing, asal ándà nu sikandin kitayi.”

²⁴ Na, pángnga katô tállu bulan, igulitan si Juda, “Iring na madat bayi tô ikóddô áknikó na si Tamar, su igmabáddás dán sikandin.”

Purisu igkagi si Juda, na mà din, “Pid yu sikandin, asta góbbô yu ébô maté!”

²⁵ Tô igkangé dan si Tamar, duwán manubù na igpapid din ébô kumagi katô ugang din, na mà din, “Igmabáddássa ukít katô tigatun kani paningsun na silyo apil tô tali din, asta kani tukád. Ikasóddór ka basi ka sadan tô tigatun kani.”

²⁶ Igkilala i Juda, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tuu madat tô iglumu ku tandingán katô iglumu din, su ándà ku sikandin pakalyagi katô batà ku na si Selas.”

Ándà puman layuk si Juda ki Tamar.

²⁷ Na, tô igdunggù tô álló ka kapamasusu i Tamar, isóddóran din na dáppi tô pamasusun din. ²⁸ Róggun katô kapamasusu din, igluwà tô bállad katô sábbad batà. Igbagkássan katô taraawat tô bállad din ka sinulid na tuu mallutù, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô una iglássut!”

²⁹ Asal igpalónód katô batà tô bállad din tun dalám, asta tô dáppi din baling tô una iglássut. Purisu igkagi tô taraawat tun ta batà, na mà din, “Magani ka iglássut!” Purisu inggadanán sikandin ki Fares.]

³⁰ Ipamasusu pagsik tô dáppi din na igbagkássan tô bállad din ka sinulid na tuu mallutù. Iggadanán sikandin ki Seras.^k

39

Si Jose asta sawa i Potifar

¹ Na, si Jose igpid katô mga rubbad i Ismael tun ta Ehipto. Igbarigya dan sikandin tun ki Potifar. Si Potifar tô sábbad opisyales katô hari ka Ehipto, asta sikandin tô kapitan ka mga sundalo katô hari. ² Igtabangan katô Áglangngagán si Jose. Purisu madigár tô langun na áglumun din. Igóddô si Jose tun ta balé katô amo din na taga Ehipto. ³ Igkita i Potifar na igtabangan katô Áglangngagán si Jose, asta tingód katô tabang katô Áglangngagán, madigár tô langun na áglumun din. ⁴ Idayawan si Potifar tingód ki Jose na ágsuguánnán din. Purisu igimu din si Jose na tarapid katô langun manubù tun ta balé din asta langun katô kaduwánnan din. ⁵ Purisu tingód ki Jose, igtabangan katô Áglangngagán si Potifar, asta dakál tô igpulus din, agad tun ta balé din asta tun ta mga kinamat din. ⁶ Igsarig i Potifar tô langun katô kaduwánnan din ki Jose, su róggun igpid si Jose, ándà ássa ágpanámdámmán i Potifar, kannà tô dád ágkakan din.

Na, madigár tô bónnóng i Jose, asta mabákkár tô lawa din. ⁷ Duwán álló na idigárran tô sawa i Potifar ki Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Layuk ka kanak.”

⁸ Asal igéllé si Jose, asta igtaba sikandin, na mà din, “Ándà dán ássa ágpanámdámmán katô amo ku, su sakán é ágsarigan din. Igsarig din kanak tô langun katô kaduwánnan din. ⁹ Magunawa tô kallayat ku katô kallayat din dini ta balé din. Igsarig din gó tô langun kanak, asal sikuna dád na sawa din tô ándà din sarigi kanak. Purisu i mému lumumuwa ka madat iring katô kakalyag nu. Di mému lumumuwa katô salà tun ta saruwan ka Manama.”

¹⁰ Na, kada álló ginggat sikandin ki Jose ébô lumayuk kandin, asal ándà paminág si Jose katô kagi din.

¹¹ Na, sábbad álló, igahu si Jose tun ta balé, su duwán lumun din. Ándà ássa ágsuguánnán tun dalám ka balé. ¹² Purisu igawidan katô bayi tô umpak i Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Layuk ka kanak.”

Igsékót si Jose igluwà tikud tun ta balé, asta igpalaguy sikandin, asal itanangan din tô umpak na igawidan katô bayi. ¹³ Tô igkita katô sawa i Potifar na itanangan i Jose tô umpak din asta igpalaguy sikandin tikud tun ta balé, ¹⁴ igtawar din tô ássa mga ágsuguánnán, asta igkagi sikandin, na mà din, “Na, igpid katô duma ku dini tô Hebreo ébô mággé ka kayyà áknita. Igahu géna sikandin tun ta kuwarto ku ébô mamókkós pád kanak, asal igpagayissa. ¹⁵ Tô igpagayissa, itanangan din tô umpak din dini kanak, igluwà sikandin tikud tun ta balé, asta igpalaguy.”

¹⁶ Na, igtagù katô bayi tô umpak i Jose sippang ka igulí tô duma din. ¹⁷ Tô igulí dán si Potifar, magunawa tô igulit katô bayi, na mà din, “Tô Hebreo állang na igpid nu dini igahu géna kannun ta kuwarto ku ébô mamókkós pád kanak. ¹⁸ Asal tô igpagayissa, itanangan din tô umpak din dini kanak, igluwà sikandin tikud tun ta balé, asta igpalaguy.”

¹⁹ Na, tô igdinág tô amo i Jose katô igulit katô sawa din na madat tô iglumu i Jose, isókó sikandin. ²⁰ Igpammát din si Jose, asta igpapriso din tun ta prisowan ka mga manubù na ágsupakan ka hari ka Ehipto. ²¹ Asal igtabangan katô Áglangngagán si Jose, asta inalayun

† **38:29** 38:29 Tô kóbadan katô ngadan Fares, “magani iglássut.”

k 38:30 38:30 Tô kóbadan katô ngadan Seras, “tuu mallutù.”

ágginawa tō Áglangngagán kandin. Idayawan tō taradóppón katō prisowan tingód ki Jose, ²² asta igimu din si Jose na tarapid katō langun manubù na igpriso. Si Jose tō ágsugù ka ándin tō áglumun tun dalám ka prisowan. ²³ Ándà ássa ágpanámdámmán katō taradóppón ka prisowan tingód katō áglumun i Jose, su igtabangan katō Áglangngagán si Jose. Purisu madigár tō langun katō áglumun din.

40

Tagénáp katō duwa mga manubù na igpriso

¹ Na, duwán tarapid ka bino para katō hari ka Ehipto, asta duwán taraimu ka pan para katō hari. Duwán sábbad álló iglumu dan ka madat katō hari. ² Isókó tō hari kandan. ³ Purisu igpapriso din sikandan tun ta balé i Potifar na kapitan ka mga sundalo katō hari. Tō gó é igprisowan ki Jose. ⁴ Igimu katō kapitan si Jose na tarabanté katō duwa manubù, asta idugé dan igpriso.

⁵ Duwán sábbad dukilám na igtagénáp tō tarapid ka bino asta tō taraimu ka pan. Ánnà magunawa tō tagénáp dan, asta ánnà magunawa tō kóbadan katō tagénáp dan. ⁶ Tō sállám dán, igsadun si Jose tun kandan, asta igkita din na ágkasasó dan. ⁷ Purisu iginsà si Jose, na mà din, “Manan ka ágkasasó kó?”

⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Igtagénáp ké, asta ándà manubù na makólit áknamí ka ándin tō kóbadan.”

Igkagi si Jose, na mà din, “Manama tō ágbággé ka kakatigan tun ta manubù ébô makólit katō kóbadan ka tagénáp. Ulit yu kanak tō tagénáp yu.”

⁹ Purisu igulit tō tarapid ka bino tingód katō tagénáp din, na mà din, “Tō igtagénáp, igkita ku tō butbut ka paras na ¹⁰ duwán tállu panga. Igdaun, igsábbung, igbuuy, asta ilutuan tō buuy. ¹¹ Igawidda katō kopa katō hari. Purisu igudù ku tō buuy ka paras, igkámás ku tun ta kopa, asta igpid ku tun ta hari.”

¹² Igkagi si Jose, na mà din, “Ni gó tō kóbadan katō tagénáp nu. Tō tállu séngé, tō gó é tállu álló. ¹³ Tállu álló tikud áknganni, paluwaán ka katō hari tikud dini ta prisowan, asta palónódán ka puman ikandin tun ta taganá lumu nu. Mid ka puman ka bino para kandin, iring katō taganá lumu nu. ¹⁴ Atin ka madigár dán tō kóddô nu, sampátta. Uliti nu tō hari tingód kanak ébô makaluwa á tikud dini ta prisowan, ¹⁵ su igpiritta igpid tikud tun ta madiyù banuwa dé na mga Hebreo. Agad ándà palang madat na iglumu ku, asal igpaprisowa dini ta Ehipto.”

¹⁶ Na, tō ikasóddór dán tō taraimu ka pan para katō hari na madigár tō kóbadan katō tagénáp katō tarapid ka bino, igkagi sikandin ki Jose, na mà din, “Duwán pagsik tagénáp ku. Duwán tállu digu na ipánnù ka pan na igsudù ku. ¹⁷ Tō ikabówwó digu duwán marapung klasi ka pan na ágpiddán ku tun ta hari, asal igkan katō mga manuk ta kayun.”

¹⁸ Na, igkagi si Jose, na mà din, “Ni gó tō kóbadan katō tagénáp nu. Tō tállu digu, tō gó é tállu álló. ¹⁹ Tállu álló tikud áknganni, paluwaán ka katō hari tikud dini ta prisowan, asta patampáddán din tō alig nu! Pabitinán tō lawa nu tun ta kayu, asta tō ákkud nu kannán ka mga manuk ta kayun.”

²⁰ Na, ituman gó tō igkagi i Jose kandan, su pángnga katō tállu álló, igimu tō hari ka dakál kalimudan, su tō gó é álló din, asta iglimud din tō langun opisyaales. Igaluwà din tikud tun ta prisowan tō tarapid ka bino asta tō taraimu ka pan. Igpapid din sikandan tun ta tubang katō mga opisyaales na ilimud. ²¹ Tō tarapid ka bino, tō gó é igpalónód katō hari tun ta taganá lumu din, asta sikandin tō igpid puman ka bino para kandin. ²² Asal tō taraimu ka pan, tō gó é igpamatayan katō hari. Ituman tō langun katō igkagi i Jose kandan. ²³ Asal ándà ikasampát tō tarapid ka bino tingód ki Jose. Ilingawan din sikandin.

41

Tagénáp katō hari

¹ Na, tō iglabé dán tō duwa ámmé, igtagénáp tō hari ka Ehipto. Igtindág sikandin tun ta ligad katō Wayig ka Nilo. ² Tigkó dáad igkita din tō pittu baka na tuu malambù asta madigár tō bónnóng. Igláttó tō mga baka tikud tun ta wayig, asta igsabsab ka sigbát tun ta ligad katō wayig. ³ Tigkó dáad igkita din tō ássa pittu baka na igláttó tikud tun ta wayig, asal tuu magasà asta madat tō bónnóng. Igsadun tō mga baka tun ta ássa pittu baka na igtúndág tun ta ligad katō wayig. ⁴ Igkan katō mga magasà baka tō mga malambù baka. Pángnga igtagénáp tō hari, ikannó sikandin.

⁵ Na, igtudug puman tō hari ka Ehipto, asta igtagénáp puman sikandin. Igkita din tō sábbad lábbut ka trigo na duwán pittu kanguy na tuu malambù asta madigár tō bónnóng. ⁶ Igtubù tō ássa pittu kanguy na madat asta igkipás guné katō ménit karamag tikud tun ta

silatan. ⁷ Igkan katô mga kipás kanguy tô mga malambù kanguy. Pángnga igtagénáp tô hari, ikannò sikandin asta ikasóddór sikandin na tagénáp din dád.

⁸ Tô sállám dán, isasò tô hari. Purisu igpakangé din tô langun tarasalamangka asta tô duma mga katig manubù tun ta Ehipto. Igulit tô hari kandan tingód katô tagénáp din, asal ándà palang manubù na ikólit kandin ka ándin tô kóbadan.

⁹ Na, igkagi tô tarapid ka bino katô hari, na mà din, “Sir, kailangan mulitta nigó tingód katô madat na ilumu ku. ¹⁰ Dángngan tô isókówana ikuna, isókówan nu tô taraimu ka pan para áknikó. Igpapriso ké ikuna tun ta balé katô kapitan ka mga sundalo nu. ¹¹ Duwán sábbad dukilám na igtagénáp ké, asal ánnà magunawa tô kóbadan katô tagénáp dé. ¹² Tun ta prisowan, duwán sábbad Hebreo na mallaki asta állang katô kapitan ka mga sundalo nu. Igulit ké kandin tingód katô tagénáp dé, asta igulit din áknami tô kóbadan. ¹³ Ituman tô langun ka igkagi din, su igpalónódda puman ikuna tun ta taganá lumu ku, asta igpamatayan nu tô taraimu ka pan.”

¹⁴ Purisu igpakangé katô hari si Jose, asta sékót igpaluwà si Jose tikud tun ta prisowan. Igpaburu sikandin, igilis, asta igsadun tun ta hari. ¹⁵ Igkagi tô hari ki Jose, na mà din, “Igtagénáp, asta ándà manubù na ikólit kanak ka ándin tô kóbadan. Igulitanna na katig ka gubad ka tagénáp ka ulitán áknikó.”

¹⁶ Igtaba si Jose, na mà din, “Sir, ánnà tikud tun kanak tô kakatigan, asal Manama dád tô pasóddór áknikó katô madigár kóbadan katô tagénáp nu.”

¹⁷ Igkagi tô hari, na mà din, “Tun ta tagénáp ku, igtindágga tun ta ligad katô Wayig ka Nilo. ¹⁸ Tigkò dád igkita ku tô pittu baka na tuu malambù asta madigár tô bónnóng. Igláttò tô mga baka tikud tun ta wayig, asta igsabsab dan ka sigbát tun ta ligad katô wayig. ¹⁹ Tigkò dád igkita ku tô ássa pittu baka na igláttò tikud tun ta wayig, asal tun magasà asta madat tô bónnóng. Ándà palang baka na igkita ku dini ta Ehipto na tuu gó magasà ka tandingán kani mga baka. ²⁰ Na, igkan katô mga magasà baka tô mga malambù baka. ²¹ Agad igkan katô mga magasà tô mga malambù, asal iring na ándà palang igkan, su tuu gó magasà tô mga baka. Pángnga igtagénáp, ikannówa.

²² “Na, igtagénáp puman, asta igkita ku tô sábbad lábbut ka trigo na duwán pittu kanguy na tuu malambù, asta madigár tô bónnóng. ²³ Igtubù pagsik tô ássa pittu kanguy na madat asta igkipás katô ménit karamag tikud tun ta silatan. ²⁴ Igkan katô mga kipás kanguy tô mga malambù kanguy. Na, tô gó é tagénáp na igulit ku katô mga tarasalamangka, asal ándà palang manubù na ikólit kanak ka ándin tô kóbadan.”

²⁵ Igkagi si Jose, na mà din, “Sir, sábbad dád tô kóbadan katô duwa tagénáp nu. Igpasóddór katô Manama áknikó tingód katô lumun din. ²⁶ Tô pittu baka na malambù, asta tô pittu kanguy ka trigo na malambù, tô gó é pittu ámmé. Sábbad dád tô kóbadan katô duwa tagénáp nu. ²⁷ Tô pittu magasà baka, asta tô pittu kanguy na igkipás katô ménit karamag tikud tun ta silatan, tô gó é pittu ámmé na ballus. ²⁸ Bánnal tô igkagi ku géna. Igpasóddór ka Manama áknikó tingód katô lumun din. ²⁹ Dalám ka pittu ámmé, tuu dakál tô káttun dini ta kaluwagan ka Ehipto. ³⁰ Asal pángnga katô pittu ámmé na madigár, dumunggù tô pittu ámmé na ballus, asta tô gó é makadadat kani langun dini ta Ehipto. Purisu kalingawan tô pittu ámmé na duwán dakál igkáttu. ³¹ Kalingawan gó tô madigár mga ámmé tingód katô kadattan ka ballus na dumunggù. ³² Makaduwa ka igtagénáp ébò kasóddóran nu na tô gó é lumun katô Manama, asta tumanán din ka di madugé.”

³³ Igkagi si Jose, na mà din, “Na, sir, madigár ka salinán nu tô sábbad manubù na duwán kakatigan, asta imun nu sikandin ágsarigan ka langun dini ta Ehipto. ³⁴ Madigár ka salinán nu tô duma mga opisyales tun ta tagsábbad-sábbad lunsud ébò limudán dan tô ikalima kináttuwan katô madigár trigo dalám ka pittu ámmé na duwán dakál káttun. ³⁵ Kailangan limudán dan tô trigo dalám ka mga ámmé na duwán dakál káttun ébò taguán tun ta tagsábbad-sábbad lunsud, asta tommóngan dan. ³⁶ Tô taguán, tô gó é kannán katô mga manubù ka dumunggù tô pittu ámmé na ballus dini ta Ehipto, ébò di maté tô mga manubù.”

Inému si Jose gobernador

³⁷ Na, idayawan tô hari asta tô duma mga opisyales tingód katô igkagi i Jose. ³⁸ Igkagi tô hari kandan, na mà din, “Ándà duma manubù na kitanán ta na tuu pa madigár ka tandingán ki Jose, su ágdumaan sikandin ka Manama.”

³⁹ Purisu igkagi tô hari ki Jose, na mà din, “Su sikuna tô igpasóddór ka Manama katô langun, ándà palang manubù na katig pa ka tandingán áknikó. ⁴⁰ Imun ku sikuna na mallayat tun ta gobyerno. Agad ándin tô sugù nu, tô gó é kailangan bánnalán katô langun manubù. Sakán dád tô mallayat pa áknikó, su sakán tô hari.”

⁴¹ Igkagi tô hari ki Jose, na mà din, “Imun ku sikuna gobernador dini ta kaluwagan ka banuwa ka Ehipto.”

⁴² Purisu iglusut katô hari tô paningsing din na patô katô pagpangulu din, asta igbággé din ki Jose. Igpómpak din si Jose katô mapputi óggét na tuu dakál é lagà, asta igpasalagbat din si Jose ka bulawan. ⁴³ Igpasaké din si Jose tun ta ikaduwa kalesa din, asta duwán mga manubù na igpóna din ki Jose ébô tumawar dan, na mà dan, “Lingkóód kól!”

Tô gó inému si Jose gobernador tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁴⁴ Ikgagi pagsik tô hari ki Jose, na mà din, “Agad sakán tô hari, ándà gó mému lumun dini na kaluwagan ka Ehipto ka dì mikit áknikó.”

⁴⁵ Igbullasan katô hari tô ngadan i Jose, su ingnadan din si Jose ki Sapenat Panea. Igpakalyag din si Jose ki Asenat na batà i Potiferas. Si Potiferas tô tarapid katô mga manubù na ágpangadap ka álló tun ta lunsud ka On. Purisu inému si Jose na ágpangulun tun ta kaluwagan ka Ehipto.

⁴⁶ Tô inému dán si Jose na opisyaes katô hari ka Ehipto, tállu pulù (30) tô idad din. Igpáno si Jose tikud tun ta balé katô hari, asta igtalap sikandin tun ta langun lunsud tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁴⁷ Dalám katô pittu ámmé na madigár, dakál tô kináttuan.

⁴⁸ Igpalmud i Jose tô ikalima kináttuan ka trigo, asta igpatagù din tun ta mga lunsud. Duwán igtagù tun ta tagsábbad-sábbad lunsud tikud tun ta mga kinamát na madani. ⁴⁹ Tô kadakállan katô trigo na igtagù iring na karapungan katô mga baklayan tun ta dagat, su tuu dakál. Purisu igpasóðo i Jose tô kéyap ka pira tô kadakállan katô trigo, su tuu dakál.

⁵⁰ Tô ándà pa dunggù tô ballus, duwa é gabatà i Jose gamama na ipamasusu i Asenat na batà i Potiferas. ⁵¹ Ingnadan din tô kaké ki Manases^l su igkagi si Jose, na mà din, “Igtabanganna katô Manama. Purisu ilingawan kud tô langun kahirapan na inókitan ku tun ta góddóan katô ámmà ku asta mga kataladi ku.”

⁵² Ingnadan din tô adi ki Efraim,^m su igkagi si Jose, na mà din, “Igtabanganna katô Manama. Purisu tuuwa igbuuy nit banuwa na ihirapan ku.”

⁵³ Na, iglabé tô pittu ámmé na dakál tô kináttuan katô mga taga Ehipto, ⁵⁴ asta igdunggù tô pittu ámmé na ballus, iring katô taganà igkagi i Jose. Iballusan tô mga manubù tun ta langun banuwa, asal duwán trigo na itagù tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁵⁵ Tô igballus dán tô mga taga Ehipto, igpamuyù dan ka trigo tun ta hari. Ikgagi sikandin, na mà din, “Sadun kó tun ki Jose, asta tuman kó katô kagin din ákniyu.”

⁵⁶ Igtuu tô ballus. Purisu igpapókéan i Jose tô langun balé na igtaguan katô trigo, asta igpabarigyà din tun ta mga taga Ehipto, su dakál tô ballus tun ta Ehipto. ⁵⁷ Marapung pagsik tô mga manubù na igsadun tun ta Ehipto tikud tun ta ássa mga banuwa ébô málli dan ka trigo tun ki Jose, su dakál tô ballus tun ta kaluwagan ka banuwa.

42

Igsadun tô mga kataladi i Jose tun ta Ehipto

¹ Na, tô ikasóddór si Jacob na duwán trigo tun ta Ehipto, igkagi sikandin tun ta mga gabatà din, na mà din, “Manan ka góddó-óddó kó dád? ² Duwán kun trigo tun ta Ehipto. Purisu sadun kó, asta bálli kó ébô dì ki maté kani ballus.”

³ Purisu igpanó tô sapulù kataladi kaké i Jose, asta igsadun dan tun ta Ehipto ébô málli ka trigo. ⁴ Asal tô bánnal kataladi i Jose na si Benjamin, ándà din patákkási, su ágkamáddangan si Jacob agó duwán madat na makadunggù ki Benjamin. ⁵ Purisu igsadun tô mga gabatà i Jacob tun ta Ehipto, asta tô duma mga manubù na igpamasak ka trigo, su iballusan tô mga Canaanhon.

⁶ Na, si Jose tô gobernador tun ta Ehipto, asta sikandin tô ágbarigyà ka trigo tun ta langun manubù. Purisu tô igdunggù tô mga kataladi i Jose tun ta Ehipto, igpadani dan tun kandin, asta iglingkóód dan sippang ka ikadunggù tô ulu dan tun ta tanà. ⁷ Tô igkita i Jose tô mga kataladi din, igkilala din sikandan, asal mà kagi ándà kilala. Ikgagi si Jose ka mabákkár, na mà din, “Ánda é igtikudan yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Igtikud ké tun ta Canaan ébô málli ké ka trigo.”

⁸ Agad igkilala i Jose tô mga kataladi din, asal ándà dan kilalayi na sikandin tô kataladi dan adi. ⁹ Isampáttan i Jose tô tagénáp din dángngan tingód kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Madat kó mga manubù! Igsadun kó dini ébô mahà kó katô kalómétan dé ébô makapanalu kó áknami.”

¹⁰ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, ánnà bánnal. Igsadun ké dini ébô málli ké ka trigo. ¹¹ Mataladi tô langun dé. Tuu ké matalláng. Ándà ké sadun dini ébô mahà katô kalómétan yu.”

¹² Ikgagi si Jose, na mà din, “Bulalón kól! Igsadun kó dini ébô mahà katô kalómétan dé ébô makapanalu kó áknami.”

^l 41:51 41:51 Tô kóbadan katô ngadan Manases, “ilingawan.” ^m 41:52 41:52 Tô kóbadan katô ngadan Efraim, “igbuuy.”

¹³ Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, sapulù duwa tò langun dé na mataladi, asta sábbad dád tò ámmà dé na góddò tun ta Canaan. Inaté tò sábbad kataladi dé, asta igpatanan tò tambang adi dé tun ta ámmà dé.”

¹⁴ Asal igkagi si Jose, na mà din, “Bánnal tò igkagi ku géna. Igsadun kó dini ébò mahà kó katò kalómétan dé. ¹⁵ Na, duwán lumun ku ébò kasóddóran ku ka bánnal tò igkagi yu. Ukit katò ngadan ka hari, kagin ku na di kó makapanó tikud dini sippang ka makasadun dini tò adi yu. ¹⁶ Pólián ku tò sábbad ákniyu ébò mangé kandin, asal paprison ku tò siyó sippang ka kasóddóran ku ka bánnal tò igkagi yu. Atin ka ánnà bánnal tò igkagi yu, kasóddóran ku na igsadun kó dini ébò mahà kó katò kalómétan dé.”

¹⁷ Purisu igpapriso din sikandan ka tállu álló.

¹⁸ Na, tò itálluwan dán, igkagi si Jose tun ta mga kataladi din, na mà din, “Atin ka mánnal kó kanak, di kó matayan, su ágrespetowan ku tò Manama. ¹⁹ Atin ka matalláng kó, sábbad dád ákniyu tò paprison ku, asta makóli tò mga duma ébò mid ka trigo tun ta mga pamilya yu na ágkabalusan. ²⁰ Asal kailangan piddán yu dini kanak tò tambang adi yu ébò kasóddóran ku na bánnal tò igkagi yu, asta di kó matayan.”

Na, ignunug dan ki Jose. ²¹ Igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Igdungguan kid kani kadattan tingód katò madat na iglumu ta katò kataladi ta dángngan. Tò igrangin sikandin áknita, agad igkita ta tò ranu din, asal ándà ta sikandin paminággi. Purisu igdungguan ki kani kadattan.”

²² Igkagi si Ruben, na mà din, “Igkagiya ákniyu na di mému dadattan yu sikandin, asal ándà kó paminág kanak. Purisu igsulian kid tingód katò kamatayan din.”

²³ Agad ikagpáttù si Jose katò langun na igkagi dan, asal ándà dan kasóddóri, su tò igtóngkò dan kandin, duwán tarasugpat na gubad katò kagi dan na Hebreo tun ki Jose. ²⁴ Na, igtanan si Jose kandan dógò su igsággò sikandin. Tò iglónód sikandin tun kandan, igsalin din si Simeon, asta igpabagkás din sikandin tun ta tubang dan.

Iguli tò mga kataladi i Jose

²⁵ Na, igsugù i Jose tò ágsuguánnán din ébò ipánnuán ka trigo tò sako katò mga kataladi din, asta ulián din tò bayad dan tun dalám ka mga sako dan. Igpabággéyan din sikandan ka makan dan róggun ágpanò dan. Tò gó é iglumu i Jose kandan. ²⁶ Na, igruran tò mga kataladi i Jose katò mga sako ka trigo tun ta mga mannanap dan na asno, asta igpanò dan. ²⁷ Tò dukilám dán, igádding dan ébò dumággà. Igukar tò sábbad kandan katò sako din ébò pakannán tò asno din. Igkita din tun dalám katò sako tò salapi na bayad din ka trigo. ²⁸ Purisu igtawar din tò mga kataladi din, na mà din, “Dini dalám kani sako tò salapi ku! Iguli kanné kanak.”

Purisu tuu dan imáddangan, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin ni iglumu ka Manama áknita?”

²⁹ Tò igdunggù dan dán tun ta Canaan, igulit dan katò ámmà dan tò langun. ³⁰ Igkagi sikandan, na mà dan, “Igsawé tò gobernador ka Ehipto áknami, asta igkagi sikandin na igsadun ké ébò mahà ké katò kalómétan dan asta makapanalu ké kandan. ³¹ Igtaba ké na ánnà bánnal, su matalláng ké. ³² Igulit ké kandin na sapulù duwa tò langun dé na mga mataladi na gamama, asta sábbad dád tò ámmà dé. Mà dé inaté tò sábbad kataladi dé, asta igpatanan tò tambang adi dé tun ta ámmà dé tun ta Canaan. ³³ Asal igkagi tò gobernador tun áknami, ‘Ni gó tò lumun ku ébò kasóddóran ku ka matalláng kó. Sábbad ákniyu tò paprison ku dini róggun muli tò mga duma ébò mid ka trigo tun ta mga pamilya yu na ágkabalusan. ³⁴ Atin ka piddán yu dini kanak tò tambang adi yu, kasóddóran ku na ánnà kó madat mga manubù, asal matalláng kó. Paluwaán ku tò kataladi yu, asta mému kó málli dini ta Ehipto.’”

³⁵ Na, tò igukar dan katò mga sako dan, igkita katò tagsábbad-sábbad kandan tò salapi na bayad dan katò trigo. Tò igkita dan dán katò salapi, imáddangan tò langun dan asta si Jacob.

³⁶ Igkagi si Jacob, na mà din, “Ukit ákniyu, mandà tò langun gabatà ku. Ándà dán si Jose, ándà dán si Simeon, asta kakalyag yu na mandà si Benjamin dini kanak. Tuuwa igdungguan ka kahirapan.”

³⁷ Igkagi si Ruben tun ta ámmà din, na mà din, “Sarig nu si Benjamin kanak, asta ulián ku sikandin dini áknikó. Atin ka di ku sikandin móli dini áknikó, matayi nu tò duwa gabatà ku gamama.”

³⁸ Asal igkagi si Jacob, na mà din, “Di mému tumákkás si Benjamin ákniyu, su inaté dán tò kaké din na si Jose, asta si Benjamin dád tò isamà. Tuuwad tugál. Mamánnuwa ka kadungguan sikandin ka madat tun ta dalan? Atin ka maté sikandin, matéya tingód katò ranu ku kandin.”

¹ Na, igtuu pa tô ballus tun ta Canaan. ² Tô inémmát dán tô trigo na igkangé dan tun ta Ehipto, igkagi si Jacob tun ta mga gabatà din, na mà din, “Lónód kó tun ta Ehipto, asta bálli kó ka délák dád trigo para áknita.”

³ Asal igtaba si Juda, na mà din, “Igakagi tô manubù na di ké makalónód tun kandin ka di mákkás tô tambang adi dé. ⁴ Atin ka patákkássán nu si Benjamin, lumónód ké ébò málli ké ka trigo para áknikó. ⁵ Asal ka di nu patákkássán, di ké lumónód, su igkagi tô manubù na atin ka di mákkás tô tambang adi dé, di ké makalónód tun kandin.”

⁶ Igkagi si Jacob na duwán ássa ngadan din si Israel, na mà din, “Manan ka iglumu kó kanak ka madat ukít ka kólit yu katò manubù na duwán pa kataladi yu?”

⁷ Igtaba sikandin, na mà dan, “Marag sikandin ginsà tingód áknita asta tingód ka pamilya ta. Iginàsà sikandin, ‘Ándà pa kamaté tô ámmà yu? Duwán pa duma kataladi yu?’ Purisu igtaba ké katò mga insà din. Ándà ké panámdám na piritán ké ikandin na piddán tô kataladi dé tun kandin.”

⁸ Igkagi si Juda tun ta ámmà din, na mà din, “Sarig nu si Benjamin kanak ébò panó ké agó maté ki langun asta ni mga gabatà ukít kani ballus. ⁹ Tumandò a áknikó na sakán tô tumómóng kandin ébò ándà makamánnu kandin. Atin ka di ku sikandin móli dini áknikó, tô gó é salá ku áknikó sippang ka ándà ágtamanán. ¹⁰ Atin ka ándà ké kabaring, ikaduwa kéd pád ikalónód.”

¹¹ Igkagi tô ámmà dan, na mà din, “Atin ka ágkailanganán, ni gó tô lumu yu. Pid yu tô mga madigár buuy tikud dini ébò duwán hággén yu katò gobernador, na délák bawí asta tánnáb, mga anag, mga pamammút, asta mga buuy ka kayu pistasiyo asta almendras. ¹² Pid yu tô duwa luppi ka salapi yu, su kailangan piddán yu puman tô salapi na inóli tun ta mga sako yu, su ilingawan dan basi. ¹³ Pid yu pagsik tô kataladi yu, asta sékót kó lónód. ¹⁴ Mólà pa ka tabangan kó katò Manama ébò kéduwan tô manubù ákniyu, asta pólián din si Benjamin asta si Simeon. Na, tingód kanak, atin ka kamatayanna katò mga gabatà ku, tógón din.”

¹⁵ Purisu igpid dan tô mga gasa asta tô duwa luppi katò salapi dan, asta igsadun dan tun ta Ehipto na igtákkássan i Benjamin. Tô igdunggu dan dán, igpanayun dan tun ki Jose. ¹⁶ Tô igkita dán si Jose na igtákkás si Benjamin kandan, igkagi sikandin tun ta ágsuguánnán din, na mà din, “Pid nu tô mga manubù tun ta balé ku. Iyó ka ka sábbad baka asta óméng ka ka ágkakan, su kuman dan duma kanak kani ka malássád álló.”

¹⁷ Igbánnal tô ágsuguánnán, asta igpid din tô mga kataladi i Jose tun ta balé din. ¹⁸ Tô ikasóddór dan na balé i Jose tô sadunan dan, imáddangan dan, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Pasadunán ki dutun su tingód katò salapi na inóli tun ta mga sako ta dangingan. Ámmáttán ki, agón tô mga asno ta, asta imun ki na mga állang din.”

¹⁹ Purisu tô igdunggu dan tun ta tété katò balé, igkagi sikandan tun ta ágsuguánnán, na mà dan, ²⁰ “Sir, paminág ka áknami. Igsadun ké dini dangingan ébò málli ké ka trigo. ²¹ Tô igdággà kéd tun ta dalan tô iguli ké, igukar ké katò mga sako dé, asta igkita tô tagsábbad-sábbad áknami katò salapi tun ta bówwó ka trigo tun dalám ka mga sako. Ni tô kadakállan katò salapi na igpid dé puman ébò ulián dé. ²² Igpíd dé tô ássa salapi na bayad dé ka trigo. Ándà sóddór dé ka sadan tô igdalám katò salapi tun ta mga sako dé dangingan.”

²³ Igkagi tô ágsuguánnán, na mà din, “Yakó ágkasasó. Yakó ágkamáddangan. Tô Manama na ágpangadapán yu asta ágpangadapán katò ámmà yu, tô gó basi é igdalám ka salapi tun ta mga sako yu. Igtanggap ku tô pagbálli yu dangingan.”

Na, igpid din si Simeon tun kandan. ²⁴ Igpahu din sikandan tun ta balé i Jose, asta igpid din tun kandan tô wayig ébò urasan dan tô mga paa dan. Igpakan din tô mga asno dan. ²⁵ Igukar dan tô mga gasa dan ki Jose ka dumunggu sikandin ka malássád álló, su igulitan dan na kuman dan tun kandin.

²⁶ Tô iguli si Jose, igbággé dan kandin tô mga gasa na igpid dan, asta iglingkóód dan sippang ka ikadunggu tô ulu dan tun ta tanà. ²⁷ Iginàsà si Jose kandan tingód katò kóddó dan. Iginàsà sikandin, na mà din, “Mabákkár pa tô ámmà yu, tô tugál na igulit yu kanak dangingan? Manté pa sikandin?”

²⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, manté pô tô ámmà dé, asta mabákkár pa sikandin.”

Na, iglingkóód dan, asta igrespetowan dan sikandin.

²⁹ Tô igkita dán si Jose katò adi din na si Benjamin, igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô tambang adi yu na igulit yu kanak dangingan?”

Igakagi si Jose tun ki Benjamin, na mà din, “Batà, mólà pa ka kéduwan tô Manama áknikó!”

³⁰ Na, masig dán pád ikasággó si Jose, su ágginawaan din tô adi din. Purisu sékót sikandin igsadun tun ta kuwarto din, asta igsággó sikandin. ³¹ Tô itagad-tagad dán, igdappug sikandin, asta iglónód tun ta mga kataladi din. Igpasarig din tô ginawa din, asta igpasánnar sikandin ka ágkakan. ³² Igássa tô ágkannanan dan, su duwán lamisa para ki Jose, asta ássa tô lamisa para katò mga kataladi din. Ássa tô lamisa para katò mga taga Ehipto na igkan

tun kandan, su tô mga taga Ehipto di mému kuman duma katô mga Hebreo, su di madigár tun kandan. ³³ Igpónsad i Jose tô tagsábbad-sábbad katô kataladi din tun ta tubang din, tikud tun ta kaké sippang tun ta adi. Tô igkita dan tô kapónsad din kandan, igpasállággé dan su isalábbuan dan. ³⁴ Igpabággé i Jose tô ágkakan tikud tun ta lamisa din tun ta mga kataladi din, asal makalima luppi tô ágkakan na igpabággé din tun ki Benjamin. Dakál tô iginám dan, asta idayawan dan.

44

Tô kopa i Jose

¹ Na, igkagiyan i Jose tô ágsuguánnán din, na mà din, “Ipánnu nu tô mga sako dan ka trigo sippang ka maggán katô mga asno dan, asta dalám nu tô salapi na bayad dan tun ta sako katô tagsábbad-sábbad kandan. ² Dalám nu tô mapputi bulawan kopa ku tun ta sako katô tambang adi dan, asta tô bayad din ka trigo.”

Purisu igbánnal tô ágsuguánnán katô igkagi i Jose. ³ Tô sállám dán, igpanó tô mga kataladi i Jose asta tô mga asno dan. ⁴ Tô ánda dan pa ikapanó ka madiyu tikud tun ta lunsud, igkagiyan i Jose tô ágsuguánnán din, na mà din, “Lupug nu sikandan. Atin ka kasabban nu, insà nu, ‘Manan ka madat tô iglumu yu katô manubù na iglumu ka madigár ákniyu?’ ⁵ Manan ka igtakó yu tô mapputi bulawan kopa katô amo ku? Tô gó é ginámmanan din, asta ággamitán din ka ágsalamangka sikandin. Tuu madat tô iglumu yu.’”

⁶ Na, tô ikasab dán tô ágsuguánnán, igkagiyan din sikandan katô igkagi i Jose. ⁷ Asal igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, manan ka ágpagtám ka ákname? Di ké gó makalumu iring katô igkagi nu! ⁸ Agad tô salapi na igkita dé tun ta mga sako dé tun ta Canaan, iguli dé áknikó. Purisu manan ka tumakó ké katô bulawan ó mapputi bulawan tikud tun ta balé katô amo nu? ⁹ Sir, atin ka kitanán nu ka sadan tô igtakó kannun ákname, mému matayan nu sikandin, asta sikami mému na mga állang nu.”

¹⁰ Igtaba tô ágsuguánnán, na mà din, “Madigár tô igkagi yu, asal tô manubù na igtakó katô kopa, tô dád gó é mému na állang, asta makóli tô mga duma.”

¹¹ Purisu sékót dan igpapónóg tô mga sako dan, asta igukar dan tô langun. ¹² Tuu igahà katô ágsuguánnán tô sako katô tagsábbad-sábbad kandan tikud tun ta kaké sippang tun ta adi, asta igkita din tô kopa tun ta sako i Benjamin. ¹³ Purisu tô langun dan igbissé katô umpak dan tingód katô ranu dan. Igruran dan puman tô mga sako tun ta mga asno, asta iglónód dan tun ta lunsud.

¹⁴ Tô igdunggu dán si Juda asta tô mga kataladi din tun ta balé i Jose, dutun pa sikandin. Iglíngkóód tô langun dan sippang ka ikadunggu tô ulu dan tun ta tanà. ¹⁵ Igkagi si Jose, na mà din, “Manan ka iglumu kó kani madat? Ánda basi sóddór yu na makémuwa makakita katô áglumun yu ukít ka salamangka.”

¹⁶ Igtaba si Juda, na mà din, “Sir, ándin basi tô lumun dé? Ánda mataba dé áknikó. Igpasóddór dán ka Manama na ikasalà ké dángngan. Purisu tô langun dé mému na mga állang nu duma katô ikitaan nu katô kopa.”

¹⁷ Asal igkagi si Jose, na mà din, “Di! Di mému! Tô manubù dád na ikitaan katô kopa tô mému na állang ku. Asal sikiyu na mga kataladi din, makóli kó tun ta ámmà yu.”

¹⁸ Na, igpadani si Juda tun ki Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, atin ka mému áknikó, malyagga pád kumagi áknikó. Yaka ágkasóko kanak. Magunawa tô kallayatan katô kamanubuan nu asta tô kallayatan katô hari. ¹⁹ Sir, dángngan iginsà ka ákname ka duwán pa ámmà dé asta mga kataladi dé. ²⁰ Igtaba ké na duwán pa ámmà dé na tugál, asta duwán pa adi dé na ipamasusu tun ta katugállan katô ámmà dé. Sikandin dád tô isamà katô duwa gabatà katô innà dan, su inaté tô kaké din. Tuu ágginawaan sikandin katô ámmà dé. ²¹ Sir, igkagi ka ákname na kailangan piddán dé sikandin dini áknikó ébò kumita ka kandin. ²² Igkagi ké áknikó na di sikandin pakatanan katô ámmà dé su agó maté tô ámmà dé tingód ka ranu din. ²³ Asal igkagi ka na di ké makalónód dini áknikó ka di mákkás tô tambang adi dé. ²⁴ Tô iguli ké tun ta ámmà dé, igulit ké kandin tingód katô igkagi nu ákname.

²⁵ “Na, sábbad álló igkagi tô ámmà dé na kailangan lumónód ké dini ébò málli ka trigo. ²⁶ Asal igkagi ké na di ké lumónód. Atin ka di mákkás tô adi dé, di ké makalónód dini. Asal ka mákkás sikandin, lumónód ké. ²⁷ Na, igkagi tô ámmà dé ákname, na mà din, ‘Isóddóran yu na duwa dád tô gabatà ku na ipamasusu katô sawa ku na si Raquel. ²⁸ Inatayannad katô sábbad. Igmatayan basi sikandin ka magani mannanap ka kabánnássan, asta ánda kud gó kitayi. ²⁹ Purisu atin piddán yu pagsik tô adi yu asta maté sikandin, matéya tingód ka ranu ku kandin, su tuuwad tugál.’

³⁰⁻³¹ “Purisu, sir, atin ka di mákkás tô adi dé ka muli ké, asta kasóddóran katô ámmà dé na ánda sikandin ikóli, maté sikandin, su tuu din ágginawaan ni batà din. Purisu ukít ákname, maté tô ámmà dé tingód ka ranu din. ³² Sakán tô igtandó katô ámmà ku na bantéyan ku

ni adi dé ébô ándà makamánnu kandin. Iggagiya na atin di ku móli mapid ni adi dé tun kandin, tó gó é salá ku kandin ka ándà ágtamanán. ³³ Purisu, sir, póddô ka kanak dini áknikó ébô imunna na állang na bullas kandin. Póli nu sikandin asta tó duma mga kataladi din. ³⁴ Diya muli tun ta ámmà ku ka di mákkás tó adi dé. Diya malyag kumita katô kadattan na dumunggù tun ta ámmà ku.”

45

Igpakilala si Jose katô mga kataladi din

¹ Na, ándà ikatiis si Jose katô igriyu din tun ta tubang katô mga ágsuguánnán din. Purisu igpéwá din tó langun dan ébô ándà duma manubù tun dalám ka balé ka kapakilala din katô mga kataladi din. ² Su tuu igsággó si Jose, ikadinág tó mga taga Ehipto tun ta luwà katô balé, asta igulitan tó mga manubù tun ta balé katô hari. ³ Iggagi si Jose tun ta mga kataladi din, na mà din, “Sakán si Jose! Manté pó tó ámmà ta?”

Tó igdinág dán tó mga kataladi din katô kagi din, ándà dan ikataba kandin tingód katô máddang dan. ⁴ Purisu igkagi si Jose, na mà din, “Padani kó dini kanak.”

Tó igpadani dan dán tun kandin, igkagi si Jose, na mà din, “Sakán tó kataladi yu na si Jose na igbarigyá yu, asta igpidda dini ta Ehipto. ⁵ Na, yakó ágkasasó. Yakó ágkaranu tingód katô kabarigyá yu kanak, su igpóna a katô Manama dini ébô di kó maté. ⁶ Agad iglabé dán tó duwa ámmé katô ballus, asal lima pa ámmé na ándà káttun tun ta mga kinamát. ⁷ Igpóna a katô Manama dini ébô makatabangnga áknuyu, su kakalyag din na di kó maté ka ballus ébô manté kó asta tó mga rubbad yu. ⁸ Purisu ánnà sikiyu tó igpapid kanak dini, asal Manama tó igpapid kanak dini. Igituwa ikandin na mallayat katô mga opisyales katô hari. Sakán tó ágsugù katô langun opisyales katô hari, asta sakán tó pangulu dini ta kaluwagan ka Ehipto.

⁹ “Purisu sékót kó uli tun ta ámmà ta, asta ulit kó kandin, ‘Ni gó tó igkagi katô batà nu na si Jose. Igpapanguluwad ka Manama dini ta kaluwagan ka Ehipto. Sékót kó sadun dini kanak. ¹⁰ Póddóan ku sikiyu dini ta banuwa ka Gosen ébô madani kó langun dini kanak, agad sikuna, asta tó mga gabatà nu, tó mga apù nu, tó mga karnero, tó mga kambing, tó mga baka, asta tó langun katô kaduwánnan nu. ¹¹ Atin ka móddô kó dini ta Gosen, dóppónan ku sikiyu. Lima pa ámmé tó ballus, asta di mému kahirapan ka, tó mga gabatà nu, asta tó mga mannanap nu.’”

¹² Iggagi si Jose, na mà din, “Na, tó langun yu mga kaké ku, asta sikuna Benjamin, ikakilala kó na bánnal sakán si Jose. ¹³ Uliti yu tó ámmà ta tingód ka kallayatan katô kamanubuan ku dini ta Ehipto, asta tingód katô langun na igkita yu dini. Purisu sékót kó, asta pid yu sikandin dini.”

¹⁴ Na, igkápkáp si Jose katô adi din na si Benjamin, asta igsággó sikandin. Tó igkápkáp si Benjamin ki Jose, igsággó sikandin. ¹⁵ Iggkápkápan i Jose tó tagsábbad-sábbad kandan, igadákan din sikandan, igsággó sikandin, asta igpatóngkóe dan.

¹⁶ Tó ikadinág dán tó hari na igdunggù tó mga kataladi i Jose, idayawan sikandin asta tó langun opisyales din. ¹⁷ Iggagi tó hari ki Jose, na mà din, “Kagiya nu tó mga kataladi nu na ruranan tó mga asno dan asta muli dan tun ta Canaan ¹⁸ ébô kangén dan tó ámmà yu asta tó mga pamilya dan, asta lumónód dan dini. Póddóan ku sikandan tun ta madigár tanà dini ta Ehipto, asta tuu madigár tó makan dan dini. ¹⁹ Bággé nu pagsik kandan tó mga kareton tikud dini ébô duwán sakayan katô mga sawa dan asta mga gabatà dan. Kailangan piddán dan tó ámmà yu. ²⁰ Kagiya nu sikandan na kailangan di dan ágkasasó tingód katô kaduwánnan dan na katananan tun ta Canaan, su bággayan dan katô tuu madigár dini ta banuwa ka Ehipto.”

²¹ Na, ignunug tó mga gabatà i Jacob. Duwán mga kareton na igbággé i Jose kandan magunawa katô sugù katô hari kandin, asta duwán igbággé din kandan na makan dan róggun ágpanó dan. ²² Duwán madigár umpak na igbággé i Jose katô tagsábbad-sábbad kandan, asal si Benjamin tó igbággayan din ka tállu gatus (300) abuk ka mapputi bulawan asta lima tó umpak. ²³ Duwán igpapid i Jose tun ta ámmà din, sapulù asno na igururanan ka madigár klasi ka kaduwánnan tikud tun ta Ehipto, asta sapulù tó asno na igururanan ka trigo, pan, asta duma mga klasi ka makan ébô duwán kannán i Jacob róggun ágpanó dan. ²⁴ Na, igkagi si Jose tun ta mga kataladi din, na mà din, “Yakó ágpóiyé tun ta dalan.”

Purisu igpapanó din sikandan. ²⁵ Igpánó dan tikud tun ta Ehipto, asta iguli dan tun ta ámmà dan na si Jacob tun ta Canaan. ²⁶ Iggagi sikandin, na mà dan, “Manté pó si Jose! Sikandin tó ágpangulun katô langun tun ta kaluwagan ka Ehipto.”

Tuu isalábbuan si Jacob, su ándà sikandin bánnal. ²⁷ Asal tó igulit dan kandin tingód katô langun na igkagi i Jose, asta tó igkita din tó mga kareton na igpapid i Jose ébô duwán sakayan din na madun tun ta Ehipto, inanté puman tó pusung din. ²⁸ Iggagi si Jacob, na mà

din, “Nāngngà dán. Isóddóran kud na manté pa tô batà ku na si Jose. Kailangan madunnad ébô kumita a kandin ka diya pa maté.”

46

Igalin si Jacob tun ta Ehipto

¹ Na, igruran i Jacob tô langun katô kaduwánnan din, asta igpanó dan tikud tun ta Canaan. Tô igdunggù dan tun ta Berseba, duwán mga mannanap na igmatayan i Jacob, asta iggóbbó din ébô mangadap sikandin katô Manama iring na kapangadap katô ámmà din na si Isaac.

² Tô dukilám tô, igpakita tô Manama ki Jacob. Igtawar tô Manama, na mà din, “Jacob.”

Igtaba si Jacob, na mà din, “Óo, kannunna.”

³ Igkagi tô Manama, na mà din, “Sakán tô Manama. Sakán tô Manama katô ámmà nu sayyan. Yaka ágkamáddangan, asal sadun ka tun ta Ehipto, su tun ta Ehipto imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu. ⁴ Mákkása áknuyu tun ta Ehipto, asta pólián ku pagsik tô mga rubbad nu dini ta Canaan. Atin ka maté ka, si Jose tô lumábbáng áknikó.”

⁵ Na, igpanayun si Jacob tikud tun ta Berseba. Igpasaké katô mga gabatà din si Jacob tun ta kareton na igpapid katô hari. Igpasaké dan tô mga gabatà asta tô mga sawa dan. ⁶ Igpapid dan pagsik tô mga mannanap dan asta tô mga kaduwánnan dan tikud tun ta Canaan, asta igсадun dan tun ta Ehipto. Igtákkás ki Jacob tô langun rubbad din, ⁷ tô mga gabatà din gamama asta gabayi, asta tô mga apù din gamama asta gabayi.

⁸ Na, ni gó tô mga ngadan katô mga rubbad i Jacob na igtákkás kandin tun ta Ehipto. Si Ruben tô kaké batà i Jacob. ⁹ Igtákkás si Ruben asta tô mga gabatà din gamama na si Hanoc, si Pallu, si Hesron, asta si Carmi.

¹⁰ Si Simeon asta tô mga gabatà din gamama na si Jemuel, si Jamin, si Ohad, si Jakin, si Sohar, asta si Saul na batà ka bayi na Canaanhon.

¹¹ Si Levi asta tô mga gabatà din gamama na si Gerson, si Cohat, asta si Merari.

¹² Si Juda asta tô mga gabatà din gamama na si Selas, si Peres, asta si Seras. (Inaté tun ta Canaan tô duma gabatà i Juda na si Er asta si Onan.) Duwán gabatà gamama i Peres na si Hesron asta si Hamul.

¹³ Si Isacar asta tô mga gabatà din gamama na si Tolas, si Puas, si Jasub, asta si Simron.

¹⁴ Si Zabulon asta tô mga gabatà din gamama na si Sered, si Elon, asta si Jaleel.

¹⁵ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Lea tun ta Mesopotamia. Duwán pagsik batà dan bayi na si Dina. Tállu pulù tállu (33) tô mga rubbad i Jacob asta i Lea.

¹⁶ Igtákkás si Gad asta tô mga gabatà din gamama na si Sifeon, si Hagi, si Suni, si Esbon, si Eri, si Arod, asta si Areli.

¹⁷ Si Aser asta tô mga gabatà din gamama na si Imnas, si Iskas, si Isvi, si Berias, asta tô tábbé dan na si Sera. Duwán gabatà gamama i Berias na si Eber asta si Malkiel.

¹⁸ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Zilfa na állang na igbággé i Laban katô batà din na si Lea. Sapulù ánnám (16) tô mga rubbad i Jacob asta i Zilfa.

¹⁹ Duwa tô mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu katô sawa din na si Raquel, asta tô mga ngadan dan na si Jose asta si Benjamin.

²⁰ Duwa tô gabatà gamama i Jose na ipamasusu tun ta Ehipto, na si Manases asta si Efraim. Tô gó é gabatà i Jose asta i Asenat na batà i Potiferas na tarapid katô mga manubù na ágpangadap katô álló tun ta lunsud ka On.

²¹ Duwán mga gabatà gamama i Benjamin na si Belas, si Betser, si Asbel, si Geras, si Naaman, si Ehi, si Ros, si Mufim, si Hufim, asta si Ared.

²² Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Raquel. Sapulù áppat (14) tô mga rubbad i Jacob asta i Raquel.

²³ Igtákkás si Dan asta tô batà din mama na si Husim.

²⁴ Si Neftali asta tô mga gabatà din gamama na si Jaseel, si Guni, si Jeser, asta si Selem.

²⁵ Tô gó é mga gabatà gamama i Jacob na ipamasusu i Bilha na állang na igbággé i Laban katô batà din na si Raquel. Pittu tô mga rubbad i Jacob asta i Bilha.

²⁶ Kannámman ánnám (66) tô langun rubbad i Jacob na igсадun tun ta Ehipto. Ándà iyapi tô mga sawa katô mga gabatà din. ²⁷ Duwa tô gabatà i Jose na ipamasusu tun ta Ehipto. Purisu kapittuwan (70) tô langun dan tun ta pamilya i Jacob na igсадun tun ta Ehipto.

Igóddó si Jacob tun ta Ehipto

²⁸ Na, igpasadun i Jacob si Juda tun tóna dan ébô madun tun ki Jose, su kakalyag din na sumarán dan i Jose tun ta Gosen. Tô igdunggù dan dán tun ta banuwa ka Gosen, ²⁹ igsaké si Jose katô kalesa din, asta igсадun sikandin tun ta Gosen ébô sumumar katô ámmà din. Tô igdunggù dán sikandin, tigkô dáad igkápkáppan din tô ámmà din, asta idugé sikandin igsággó.

³⁰ Igkagi si Jacob ki Jose, na mà din, “Mému matéyad, su igkita ad áknikó, asta isóddóran kud na manté ka pa.”

³¹ Na, igkagi si Jose tun ta mga kataladi din asta duma mga manubù tun ta pamilya katò ámmà din, na mà din, “Madunna tun ta hari ébò mulitta kandin na igdunggù dán tikud tun ta Canaan tò langun yu na mga kataladi ku asta tò duma mga manubù tun ta pamilya katò ámmà ku. ³² Mulitta kandin na taradóppón kó katò mga mannanap, asta igpid yu tò langun karnero yu, tò duma mga mannanap yu, asta tò langun katò kaduwánnan yu. ³³ Purisu atin ka tawarán kó katò hari, asta insaán kó ikandin ka ándin tò áglumun yu, ³⁴ kailangan kumagi kó kandin na taradóppón kó tikud pò tun ta kadéllakkan yu, magunawa katò áglumun katò mga kamónaan yu sayyan ébò póddóán kó ikandin tun ta Gosen.”

Tò gó é igkagi i Jose kandan, su ágbuyásan katò mga taga Ehipto tò mga taradóppón ka mannanap.

47

¹⁻² Na, igsalin i Jose tò lima kataladi din, asta igsadun dan tun ta hari. Igkagi si Jose, na mà din, “Igdunggù dán tò ámmà ku asta tò mga kataladi ku tikud tun ta Canaan na tákkás katò langun karnero dan, duma mga mannanap dan asta langun katò kaduwánnan dan. Dutun dan dán ta banuwa ka Gosen.”

Na, igpakilala din tò lima kataladi din tun ta hari. ³ I Ginsà tò hari kandan, na mà din, “Ándin tò áglumun yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, taradóppón ké ka mga mannanap, magunawa katò áglumun katò mga kamónaan dé sayyan. ⁴ Igsadun ké dini su tuu dakál tò ballus tun ta Canaan. Purisu ándà palang ágkakan katò mga mannanap dé. Atin ka mému áknikó, móddó ké tun ta banuwa ka Gosen.”

⁵ Igkagi tò hari ki Jose, na mà din, “Madigár su igdunggù dán tò ámmà nu asta ni mga kataladi nu. ⁶ Sikuna tò pangulu dini ta kaluwagan ka Ehipto. Póddó nu sikandan tun ta banuwa ka Gosen, su tò gó é tuu madigár tanà. Atin ka duwán mga manubù tun kandan na katig ágdóppón ka mannanap, imun nu sikandan na taradóppón katò mga mannanap ku.”

⁷ Na, igpid i Jose tò ámmà din na si Jacob asta igpakilala din tun ta hari. Igdasal si Jacob ébò madigár tò bággén katò Manama tun ta hari. ⁸ I Ginsà tò hari kandin, na mà din, “Pira dán é idad nu?”

⁹ Igtaba si Jacob, na mà din, “Sábbad gatus tállu pulù (130) tò idad ku. Mabbabà dád tò idad ku, asta mahirap tò kóddó ku. Ándà pa ráppà tò idad ku katò idad katò mga kamónaan ku.”

¹⁰ Igdasal puman si Jacob ébò madigár tò bággén katò Manama tun ta hari, asta igpanó sikandin.

¹¹ Na, igpóddó i Jose tò ámmà din asta tò mga kataladi din tun ta Ehipto. Tuu madigár tò tanà na igbággé i Jose kandan madani tun ta lunsud ka Rameses, magunawa katò igkagi katò hari kandin. ¹² Duwán ágkakan na igbággé i Jose katò ámmà din, mga kataladi din, asta mga manubù tun ta pamilya katò ámmà din asta mga gabatà dan.

Tò ballus

¹³ Tuu dakál tò ballus, asta ándà palang ágkakan agad ánda. Iballusan tò langun manubù tun ta Ehipto asta Canaan, su tuu dakál tò ballus. ¹⁴ Igbállì dan ka trigo tun ki Jose, asta igpid i Jose tò kadakállan katò salapi na bayad dan tun ta balé katò hari. ¹⁵ Tò inémmát tò kadakállan katò salapi tun ta kaluwagan ka Ehipto asta Canaan, igsadun tò mga taga Ehipto tun ki Jose, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bággéyi ké ka ágkakan dé, su masig kéd maté. Tabangi ké, su ándà dán trigo dé, asta inémmát dán tò salapi dé.”

¹⁶ Igkagi si Jose, na mà din, “Atin ka inémmát dán tò salapi yu, pid yu dini tò mga mannanap yu, su tò gó é bullas yu katò trigo.”

¹⁷ Purisu igpid dan tun ki Jose tò mga mannanap dan, agad tò mga kudà, tò mga karnero, tò mga kambing, tò mga baka, asta tò mga asno. Tò gó é bullas dan ka trigo tun ki Jose. Igbággé din tò trigo tun kandan na igbullasan dan katò langun mannanap dan dalám katò ámmé tò.

¹⁸ Tò iglabé dán tò sábbad ámmé, iglónód dan tun ki Jose, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, bánnal tò kaqi dé áknikó na inémmát dán tò salapi dé, asta igtigatun nud tò langun mannanap dé. Ándà dán bággén dé áknikó su kinamát dé asta lawa dé dád man tò isamá.

¹⁹ Atin ka di ka tumabang áknami, maté ké, asta kadattan tò kinamát dé. Lawa asta kinamát dé tò bullas dé ka trigo. Mému imun kéd na mga állang katò hari, asta bággén dé tò tanà dé tun kandin. Asal bággéyi ké dád ka trigo ébò di ké maté, asta ébò duwán pamulan dé tun ta kinamát.”

²⁰ Purisu igbállì i Jose tò kaluwagan ka tanà tun ta Ehipto para katò hari. Igbarigyà tò langun taga Ehipto katò mga tanà dan su tuu dakál tò ballus. Purisu inému tò hari na tigatun katò kaluwagan ka tanà. ²¹ Inému na mga állang katò hari tò langun manubù tun

ta kaluwagan ka Ehipto. ²² Asal ándà bálli i Jose tò tanà na igtigatun katò mga tarapid ka simbaan tun ta Ehipto. Ándà dan barigyai tò tanà dan su ágbággayan dan katò hari ka makan, asta nángngà dád para kandan. ²³ Ikgagi si Jose tun ta mga manubù, na mà din, “Igbálli kòd katò hari, asta igbálli din tò tanà yu. Purisu bággén kud ákniyu tò similya na pamulan yu. ²⁴ Asal ka kumáttu kó, kailangan bággén yu tò ikalima kináttuwan tun ta hari. Ákniyu tò samà katò makáttu yu ébò duwán similya na pamulan yu, asta ébò duwán makan yu asta katò mga pamilya yu.”

²⁵ Igtaba sikandan, na mà dan, “Sir, tingód katò tabang nu ákname, di kéd maté. Purisu atin ka mému áknikó, imu ké na mga taralumu katò hari.”

²⁶ Purisu igsugù si Jose tun ta mga taga Ehipto na kailangan bággén tun ta hari tò ikalima kináttuwan, asta tò gó é sugù na ágbánnalán katò mga manubù.¹ Tanà dád katò mga tarapid ka simbaan dan tò ándà tigatuni katò hari.

Tò panalan i Jacob

²⁷ Igóddò tò mga rubbad i Israel⁰ tun ta banuwa ka Gosen na sakup ka Ehipto. Inému dakál tò kaduwánnan dan, asta tuu dan igrubbad. ²⁸ Igóddò si Jacob tun ta Ehipto ka sapulù pittu (17) ámmé sippang ka sábbad gatus kappatan pittu (147) tò idad din. ²⁹ Tò ikasóddór si Jacob na masig dán sikandin maté, igtawar din tò batà din na si Jose, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka mému áknikó, dappán nu yan bállad nu nit bubun ku ébò kasóddóran ku na tumanán nu ni panalan ku áknikó. Atin ka duwán kedu nu kanak, tandò ka na di nu lábbángngán ni lawa ku kannun ta Ehipto, ³⁰ su kakalyag ku na lábbángngán ni lawa ku tun ta lábbángnganan katò mga kamónaan ku. Atin ka matéya, pid nu ni lawa ku tikud dini ta Ehipto, asta lábbángnga tun ta iglábbángngan kandan.”

Ikgagi si Jose, na mà din, “Óó. Tumanán ku ni igpanalan nu kanak.”

³¹ Ikgagi si Jacob, na mà din, “Tandò ka kanak na tò gó é lumun nu.”

Purisu igtandò si Jose. Igunduk si Jacob tun ta ágdággan din, asta igpasalamat sikandin katò Manama.

48

Igdasal si Jacob para katò duwa gabatà i Jose

¹ Na, duwán állò na igulitan si Jose na ibógókan tò ámmà din. Purisu igpid din tò duwa gabatà din na si Efraim asta si Manases, asta igsadun dan tun ki Jacob. ² Tò igulitan si Jacob na igdunggù dán tò batà din na si Jose, igmabákkár sikandin, asta igánnò tun ta ágdággan din. ³ Ikgagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Tò Tuu Matulus Manama igpakita kanak tun ta Luz sakup ka Canaan, asta madigár tò igtandò din kanak. ⁴ Ikgagi sikandin, ‘Marapung tò gabatà na bággén ku áknikó ébò kumarapung tò mga grupo ka rubbad nu. Tò tanà tun ta Canaan bággén ku tun ta mga rubbad nu ébò matigatun dan sippang ka ándà ágtamanán.’”

⁵ Ikgagi si Jacob, na mà din, “Tò duwa gabatà nu na ipamasusu dini ta Ehipto tò ándà a pa alin dini, tò gó é imun ku na mga gabatà ku. Imun ku na kanak gabatà si Efraim asta si Manases, magunawa katò bánnal gabatà ku si Ruben asta si Simeon. ⁶ Atin ka matà ka pa, di kud imun na mga gabatà ku tò mga gabatà nu, asal tingód katò tanà na tanggapán ka mga rubbad ku ka matéya, mému masakup dan katò grupo katò kaké dan na si Efraim asta si Manases. ⁷ Tò gó é lumun ku para kandan tingód ka dakál ginawa ku katò innà nu na si Raquel. Tò iguli a tikud tun ta Mesopotamia, tuuwa iranu nu inaté si Raquel tun ta Canaan madani tun ta lunsud ka Efrata. Iglábbáng ku sikandin madani tun ta dalan na gukitan tun ta lunsud ka Efrata.” (Tò lunsud ka Efrata, tò gó é ánggadan Betlehem áknganni.)

⁸ Na, tò igkita si Jacob katò duwa gabatà i Jose, iginsà sikandin, na mà din, “Sadan ni mga mallaki ni?”

⁹ Igtaba si Jose, na mà din, “Ámmà, ni gó tò duwa gabatà ku na igbággé ka Manama kanak kannun ta Ehipto.”

Ikgagi si Jacob, na mà din, “Papadani nu sikandan, su dumasalla ébò madigár tò bággén ka Manama kandan.”

¹⁰ Tabag bólóg dán si Jacob su tugál dán sikandin. Purisu di dán tuu ákita sikandin. Igpapadani i Jose tò gabatà din, asta igkápkáppan asta igadákan i Jacob sikandan. ¹¹ Ikgagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Ándà a panámdám na kumita a pa áknikó, asal ukit ka tabang ka Manama kanak, ikakita a pa áknikó asta kani mga gabatà nu.”

¹² Na, igkangé i Jose tò gabatà din, asta iglangkáb sikandin tun ta tubang katò ámmà din sippang ka ikadunggù tò ulu din tun ta tanà.

¹ 47:26 47:26 Ágbánnalán tò sugù sippang ka igsulat si Moises kani libro.

⁰ 47:27 47:27 Israel, ó Jacob na taganà ngadan din.

¹³ Igawidan i Jose tō duwa gabatà din na si Efraim dadan tun ta ibang i Jacob, asta si Manases dadan tun ta kawanan. Igpapadani din puman sikandan tun ki Jacob. ¹⁴ Asal igpagsungkálli i Jacob tō bállad din, su bállad din dadan tun ta kawanan tō igpabówwó din katō ulu i Efraim, agad adi sikandin, asta bállad din dadan tun ta ibang tō igpabówwó din katō ulu katō kaké na si Manases. ¹⁵ Na, igdasal si Jacob ébò madigár tō bággen ka Manama kandan, na mà din, “Manama, sikuna tō ágpangadapán katō mga kamónaan ku na si Abraham asta si Isaac. Sikuna tō inalayun ágdóppón kanak sippang áknganni. ¹⁶ Tō panaligan nu tō igpaluwà kanak ébò ándà gó makadadat kanak. Mólà pa ka madigár tō bággen nu kani duwa mallaki. Mólà pa ka di gó kalingawan tō ngadan ku asta tō ngadan katō mga kamónaan ku na si Abraham asta si Isaac ukit kani duwa apù ku. Mólà pa ka kumarapung tō mga gabatà dan asta tō mga rubbad dan.”

¹⁷ Na, tō igkita i Jose na si Efraim tō igpabówwówan katō kawanan bállad katō ámmà din, di mému kandin. Purisu igawidan din tō bállad katō ámmà din ébò alinán din tun ta ulu i Manases. ¹⁸ Igkagi si Jose, na mà din, “Ámmà, ánnà nángngà, su ni gó tō kaké. Ni gó tō kailangan pabówwówan nu katō kawanan bállad nu.”

¹⁹ Asal igéllé si Jacob, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isóddóran ku, Jose! Isóddóran ku! Mému mabantug pagsik tō mga rubbad i Manases, asal tuu pa mabantug si Efraim, su imun marapung mga grupo tō mga rubbad din.”

²⁰ Purisu madigár tō kadasal din tingód kandan dalám katō álló ka kakagi din kani, na mà din, “Ákniyu ngadan tō gamitán katō mga rubbad ku ka kumustan dan tō duma mga manubù, su kumagi dan, ‘Mólà pa ka madigár tō bággen ka Manama ákniyu, iring na ágbággen din ki Efraim asta ki Manases.’”

Ukit kani kadasal din, igimu i Jacob si Efraim na tuu pa mabantug ka tandingán ki Manases. ²¹ Na, igkagi si Jacob tun ki Jose, na mà din, “Na, masiggad maté, asal dóppónan ka katō Manama, asta pólián din tō mga rubbad ta tun ta tanà na igóddóan katō mga kamónaan ta sayyan. ²² Tingód katō tanà ku tun ta Sikem, ánnà mga kataladi nu tō bággayan ku, asal sikuna tō bággayan ku. Tō gó é malambù tanà na igagó ku katō mga Amorihanon tō kasulung ku kandan ukit ka kumpulan asta panà ku.”

49

Igkagi si Jacob tingód katō mga gabatà din gamama

¹ Na, igtawar i Jacob tō langun gabatà din gamama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Padani kódi dini kanak, su mulittad ákniyu tingód katō dumunggu ákniyu tun ta tapuri álló.

² Mga gabatà ku, padani kódi dini kanak. Paminág kó kanak.

³ “Sikuna Ruben tō panganayan ku, tō bákár ku, asta tō una kakilalaan ka kasarig ku. Tun ta langun kani mga gabatà ku, sikuna tō tuu ágkabantug asta tuu ágrespetowan. ⁴ Asal iring ka katō wayig na ágbahà, su di ka pakapáttud katō kakalyag nu. Purisu mandà tō bantug nu, su igpayayya ka kanak ukit ka kalayuk nu katō sábbad sawa ku!

⁵ “Si Simeon asta si Levi, magunawa kó duwa, su ágtagnus kó ka laniban ébò lumumu kó ka madat. ⁶ Diya maminág katō kagi yu. Diya mákkás ákniyu. Ukit katō sókó yu, ágmaté kó. Ukit katō di kó pakapáttud, ágpantigan yu tō mga baka. ⁷ Supakan kó katō Manama tingód katō sókó yu, su tuu kó magani asta tuu kó makamáddang! Passa-assaé tō mga rubbad yu asta makatalap dan tun ta mga lunsud katō duma mga rubbad ku.

⁸ “Sikuna Juda tō durungán kani mga kataladi nu. Makapanalu ka katō mga usig nu. Purisu lumingkóod tō mga kataladi nu tun ta tubang nu. ⁹ Juda, magani ka iring katō mannanap na ánggadanan liyun na ágdawi katō ágkakan din, asta guli tun ta góddóan din asta ágdággà. Ándà manubù na sumamuk ákniyo. ¹⁰ Si Juda tō mawid ka tukád ka hari, su manayun tō mga rubbad din mangulu sippang ka dumunggu tō bánal hari na bánalán katō langun manubù. ¹¹ Ikátán din tō natí ka asno tun ta séngê ka paras na duwán tuu madigár buuy. Makému sikandin lumaba katō umpak din tun ta támmák ka buuy ka paras na inému bino, su tuu marapung tō mga buuy ka paras din. ¹² Tō mga mata din tuu pa mallutù ka tandingán katō bino, asta tō ngipán din tuu pa mapputi ka tandingán katō gatas.

¹³ “Si Zabulon tō móddó madani tun ta dagat. Angklaan tō mga barko tun ta góddóan din. Makatigatun sikandin katō tanà sippang tun ta Sidon.

¹⁴ “Si Isacar tō iring na mabákár asno na inalayun ágdággà madani tun ta piniddan din. ¹⁵ Asal ka kumita sikandin na madigár tō lunsud asta madigár tō tanà dutun, tumiis sikandin ka kahirapan, asta mággár-ággár sikandin lumumu iring na állang.

¹⁶ “Madigár tō kapid i Dan katō mga sakup din, iring na duma mga grupo ka mga rubbad i Israel. ¹⁷ Si Dan tō iring na áppuy tun ta ligad ka dalan na tumungká katō paa ka kudà ébò madabù tō manubù na igsaké.

¹⁸ “Áglangngagán ku, gimanan ku tō katábbus nu kanak.

¹⁹ “Si Gad tô sulungán ka mga mangayó, asal atuwan din sikandan, asta agtaán din.

²⁰ “Madigár tô káttun tun ta mga kinamát i Aser. Madigár tô makan na kangén tun kandin iring na madigár ágkakan ka hari.

²¹ “Si Neftali tô iring na saladáng na di ágkammát. Madigár tô bómnóng kató mga gabatá din.

²² “Si Jose tô iring na kayu na igpamula madani tun ta sánnáp. Marapung tô buuy din, asta makadunggù tô mga panga din tun ta ágbaluy ka koral. ²³ Duwán mga manubù na sumulung kandin asta manà kandin, asta mirrayat kandin. ²⁴ Asal masarig tô panà din, asta mabákkár tô braso din tingód kató tabang ka Matulus Manama na ágpangadapán ku. Manama tô dumóppón asta pabákkár ka mga rubbad kani batá ku. ²⁵ Tô Manama na ágpangadapán ku, tô gó é tumabang áknuyu. Tô Manama na matulus, tô gó é mággé áknuyu ka madigár. Sikandin tô mággé áknuyu ka udan tikud tun ta langit, asta wayig na ágsánnáp tikud tun ta siráb ka tanà. Sikandin tô mággé áknuyu ka marapung mga mannap asta marapung mga gabatá. ²⁶ Igbággayana ka Manama ka madigár na tuu pa dakál ka tandingán kató mga pabungan, asta tuu pa dakál ka tandingán kató ágkáttun tun ta mga pabunganán na ándà ágtamanán. Jose, mólà pa ka bággayan ka ka Manama kani langun, su igsalin ka ikandin tun ta langun kataladi nu.

²⁷ “Si Benjamin tô iring na magani mannap ka kabánnássan na ánggadan lobo, su ka sállám ágmáté sikandin ka mga usig din, asta ka mapun ágkangén din tô kaduwáman dan.”

²⁸ Tô gó é mga gabatá gamama i Jacob na inému sapulù duwa (12) grupo tun ta Israel, asta tô gó é igkagi kató ámmà dan tô igpanalan sikandin kandan. Nángngà tô igkagi din tun ta tagsábbad-sábbad kandan.

Inaté asta iglábbáng si Jacob

²⁹ Na, duwán igpanalan i Jacob kató mga gabatá din, na mà din, “Masiggad tumalundug kató mga kamónaan ku na inaté. Lábbángnga tun ta iglábbángngan kató mga kamónaan ku tun ta takub kató tanà na itigatun i Efron na Hetihanon ³⁰ tun ta Macpela dadan tun ta silatan ka lunsud ka Mamre tun ta Canaan. Tô gó é takub asta tô tanà na igbállì i Abraham ki Efron ébô duwán lábbángngan din. ³¹ Iglábbángngan ki Abraham asta kató sawa din na si Sara. Iglábbángngan ki Isaac asta kató sawa din na si Rebecca. Iglábbángngan ku ki Lea. ³² Tô tanà asta tô takub igbállì tikud tun ta mga Hetihanon sayyan.”

³³ Pángnga igpanalan si Jacob kató mga gabatá din, igdággà sikandin, asta inaté.

50

¹ Na, igkápkáp si Jose kató ámmà din, asta igdággò asta igadákkán din é báttuk. ² Na, igkagi si Jose na pabalsamarán tô lawa kató ámmà din. ³ Dalám ka kappatan (40) álló tô kadugayan ka kabalsamar dan kandin yan pa ágkapángnga, su tô gó é kadugayan ka kabalsamar ka mga taga Ehipto. Igranu tô mga taga Ehipto ki Jacob dalám ka kapittuwan (70) álló.

⁴ Tô ipángnga tô ranu dan kandin, igkagi si Jose tun ta mga opisyales ka hari, na mà din, “Atin ka duwán kedu yu kanak, ulit yu ni kagi ku tun ta hari. ⁵ “Tô ándà pa kamaté tô ámmà ku, igtandô a kandin na lábbángngan ku sikandin tun ta lábbángnganan na igtaganá din dán tun ta Canaan. Purisu ka mému áknikó, madunna ébô lábbángngan ku, asta muli a dini.”

⁶ Igtaba tô hari, na mà din, “Óó. Pid nu asta lábbáng nu tô ámmà nu, su tô gó é igtandô nu kandin.”

⁷ Purisu igpanó si Jose ébô lábbángngan din tô ámmà din tun ta Canaan. Igtákkássan sikandin kató langun opisyales kató hari, mga ágtugállán na ágsarigan kató hari, asta duma mga manubù na ánggadan tun ta Ehipto. ⁸ Igtákkás pagsik tô langun kató pamilya i Jose, tô mga kataladi din, asta tô langun manubù tun ta pamilya kató ámmà din. Ándà patákkássi tô marénták mga gabatá, tô mga karnero, tô mga kambing, asta tô mga baka, asal igóddô dan tun ta banuwa ka Gosen. ⁹ Igtákkás pagsik tô mga manubù na igsaké ka mga kalesa asta mga kudá. Tuu marapung tô mga manubù na igsadun tun ta Canaan.

¹⁰ Na, tô igdunggù dan tun ta garikanan tun ta Atad dipag ka Wayig ka Jordan, idugé dan igdarawit. Iranu si Jose kató ámmà din dalám ka pittu álló. ¹¹ Tô igkita kató mga Canaanhon tô ranu dan tun ta Atad, igkagi sikandan, na mà dan, “Tuu iranu tô mga taga Ehipto!”

Purisu inggadanu tô lugar na Abel MisraimP

¹² Purisu igtuman kató mga gabatá i Jacob tô igpanalan din kandan. ¹³ Igpíd dan tô lawa din tun ta Canaan, asta iglábbáng dan tun ta takub ka Macpela dadan tun ta silatan ka lunsud ka Mamre. Tô gó é takub asta tanà na igbállì i Abraham ki Efron na Hetihanon ébô duwán lábbángngan din. ¹⁴ Pángnga iglábbáng si Jose kató ámmà din, iguli sikandin

tun ta Ehipto na igtákkássan katô mga kataladi din asta langun katô дума mga manubù na igtákkás kandin.

Igkagi si Jose katô mga kataladi din

¹⁵ Na, su inaté dán si Jacob, igpatóngkóé tó mga kataladi i Jose, na mà dan, “Pamánu ki ka kasókówan ki i Jose, asta ka sumulì sikandin áknita tingód katô madat na iglumu ta kandin?”

¹⁶ Purisu igpólit dan tó kagi dan tun ki Jose, na mà dan, “Tó ándà pa kamaté tó ámmà ta, ¹⁷ igtalan sikandin na ulitan dé sikuna katô kagi din, na mà din, ‘Mólà pa ka pasinsiyaan nu tó mga kataladi nu na iglumu áknikó ka madat dánggan.’ Purisu pasinsiyayi ké na mga ágsuguánnán ka Manama na ágpangadapán katô ámmà ta.”

Tó igdinág si Jose katô kagi dan, igsággó sikandin. ¹⁸ Na, igsadun tó mga kataladi din tun kandin, asta iglingkóód dan. Igkagi sikandan, na mà dan, “Igsadun ké dini áknikó ébò mému ké na mga állang nu.”

¹⁹ Asal igkagi si Jose, na mà din, “Yakó ágkamáddangan kanak. Ánnà sakán tó rumuud ákniyu, su Manama dád tó nángngà rumuud. ²⁰ Agad madat tó iglumu yu kanak, asal igimu yan katô Manama na madigár, su igimuwa ikandin na gobernador ébò marapung tó mga manubù na di maté ka ballus. Purisu sippang áknganni, manté ki pó. ²¹ Yakó ágkamáddangan, su sakán tó dumóppón ákniyu asta katô mga pamilya yu.”

Madigár tó kagi din kandan ébò di dan maranu.

Inaté si Jose

²² Igóddó pa tun ta Ehipto si Jose asta tó langun rubbad katô ámmà din. Ikadunggù ka sábbad gatus sapulù (110) tó idad din. ²³ Ikakita pó sikandin katô mga apù din ka abul, na mga apù i Efraim. Ikakita pó pagsik sikandin katô mga apù din ka abul, na mga gabatà i Makir na batà i Manases, asta igsipit din sikandan.

²⁴ Na, tó ándà pa kamaté si Jose, igkagi sikandin tun ta mga kataladi din, na mà din, “Masiggad gó maté, asal yakó ágkatanaan, su inalayun kó dóppónan ka Manama, asta piddán kó ikandin tikud kannun ta banuwa ni. Pólián kó ikandin tun ta Canaan na igtandô din katô mga kamónaan ta na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob.”

²⁵ Na, igpatandô i Jose tó дума mga rubbad i Jacob, na mà din, “Tandô kó kanak na piddán yu tó mga tullan ku ka pólián kód katô Manama tun ta Canaan.”

²⁶ Purisu inaté si Jose tun ta Ehipto na sábbad gatus sapulù (110) tó idad din. Igpabalsamar dan tó lawa din, asta igtágú dan tun ta lungun.

Exodo

Kéwà katò mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto

Una Basan

Tò kòbandan kani kagi “Exodo” kéwà. Ni libro tingód katò mga rubbad i Israel na inallang tun ta banuwa ka Ehipto, asta tingód katò kéwà dan. Si Moises tò igsulat kani libro ni. Sikandin tò igsalin ka Manama ébò mid katò mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto.

Tun ta libro ka Exodo duwán kappatan kapitulo, asal igubad dád tò tángngà, sippang tun ta bersikulo 17 ka kapitulo 20. Tun ta una kapitulo sippang tun ta kapitulo 14, mabasa tò tingód katò kéwà dan tun ta kallang kandan. Tun ta kapitulo 15 sippang tun ta kapitulo 18, mabasa tò tingód katò kapanò dan tun ta Pabungan ka Sinai. Tun ta kapitulo 19 sippang tun ta kapitulo 20, mabasa tò tingód katò Sapulù Sugù katò Manama kandan.

Thirapan tò mga rubbad i Israel tun ta Ehipto

¹ Ni gó tò mga gabatà gamama i Jacob^a asta tò tagsábbad-sábbad pamilya dan na igtákkás kandin tun ta Ehipto. ² Si Ruben, si Simeon, si Levi, si Juda, ³ si Isacar, si Zabulon, si Benjamin, ⁴ si Dan, si Neftali, si Gad, asta si Aser. ⁵ Tò timpo tò, taganà dán si Jose dutun ta Ehipto. Tò langun kani mga gamama na rubbad i Jacob igdunggu ka kapittuwan (70).

⁶ Na, tò iglabé dán tò pira ámmé, inaté si Jose, tò mga kataladi din, asta tò langun manubù na manté tò timpo i Jose. ⁷ Asal marapung tò mga gabatà dan asta mga apù dan. Ándà kadugé, igmarapung tò mga rubbad i Israel, asta italap dan gó tun ta kaluwagan ka banuwa ka Ehipto.

⁸ Na, duwán mantu hari tun ta Ehipto na ándà sóddór din tingód ki Jose. ⁹ Igkagi sikandin katò mga sakup din, na mà din, “Tuu marapung asta tuu pa mabákkár tò mga rubbad i Israel ka tandingán áknita. ¹⁰ Purisu kailangan mamasak ki ka kapókit ébò di dan kumarapung, su atin ka duwán gira, malát dan tun ta mga usig ta, matu dan áknita, asta miwà dan tikud tun ta banuwa ta.”

¹¹ Purisu igimu dan tò mga rubbad i Israel na iring na mga állang, asta duwán mga taga Ehipto na igimu na amo dan, su kakalyag dan na kahirapan tò mga rubbad i Israel ukít ka kalumu dan katò mabággat. Igpírit dan na igpému katò mga lunsud ka Pitom asta Rameses ébò duwán áglimudanan katò mga ágkakan para katò hari ka Ehipto. ¹² Agad tuu dan igpahirapan katò mga taga Ehipto, asal tuu gó igmarapung tò mga rubbad i Israel, asta italap dan tun ta Ehipto. Purisu ágkamáddangan tò mga taga Ehipto tingód katò mga rubbad i Israel. ¹³ Purisu tuu dan igpahirapan tò kóddò katò mga rubbad i Israel. ¹⁴ Tuu dan gó igpahirapan su igpírit dan igpému ka mga materyales ka balé asta áglumu kada állò tun ta mga kinamát. Ándà kédu dan kandan.

¹⁵ Na, igkagiyán katò hari ka Ehipto si Sipra asta si Pua na mga mabaliyan katò mga gabayi ka Hebreo, na mà din, ¹⁶ “Atin ka gawat kó katò mga gabayi ka Hebreo, matayi yu tò mga gabatà gamama, asal yakó yu ágmatayi tò mga gabatà gabayi.”

¹⁷ Asal tuu ágkamáddangan tò mga mabaliyan tun ta Manama. Purisu ándà dan bánnali tò sugù katò hari. Ándà dan matayi tò mga gabatà gamama. ¹⁸ Na, igpatawar katò hari sikandan, asta iginsà, na mà din, “Manan man ka ándà yu bánnali tò sugù ku ákniyu na kailangan matayan yu tò mga gabatà gamama?”

¹⁹ Igtaba dan, na mà dan, “Sir, magani tò mga gabayi ka Hebreo, asta sékót dan gó ágpamasusu, su tò di ké pa ágdunggu, áglássut dán tò gabatà dan. Di dan ágkatággasan iring katò mga gabayi ka taga Ehipto.”

²⁰⁻²¹ Tingód katò máddang ka mga mabaliyan tun ta Manama, inéduwan tò Manama kandan, asta igbággayan din sikandan ka mga pamilya. Purisu tò mga rubbad i Israel ágpanayun na ágrubbad, asta inalayun dan igmabákkár.

²² Na, igsugù katò hari tò langun sakup din, na mà din, “Antug yu tun ta Wayig ka Nilo tò langun gabatà gamama ka Hebreo na mantu ipamasusu, asal yakó yu gapili tò mga gabatà dan gabayi.”

2

Ipamasusu si Moises

¹ Na, duwán sábbad mama asta sábbad bayi tun ta mga rubbad i Levi na igpakalyagé. ² Igmabáddás tò bayi, asta igpamasusu ka mama. Igkita din na madigár é bónnóng katò batà, asta igállás din dalám ka tállu bulan. ³ Asal su di dán gó mému állássán tò batà, igkangé

^a 1:1 1:1 Si Jacob, ó si Israel.

katò innà din tō sábbad basket na igimu tikud tun banban^b na igtapóngan ka ispalto ébò di makahu tō wayig. Igdalám din tō batà tun ta basket asta igpakapò tun ta ligad ka wayig na sigbáttán. ⁴Igtindág tun ta madiyù puri tō tábbé katò batà ébò sumállág ka mamánnu tō batà.

⁵Ándà kadugé, igdunggù tō prinsesa tun ta wayig ébò madigus, róggun igpanó-panó tō mga ágsuguánnán din tun ta ligad katò wayig. Igkita katò prinsesa tō basket tun ta ligad ka wayig na sigbáttán, asta igsugù din tō ágsuguánnán din ébò kangén. ⁶Igpókéan katò prinsesa tō basket asta igkita din tō batà. Igsággó tō batà, asta inéduwan tō prinsesa kandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Hebreo ni batà ni.”

⁷Na, igpadani tō tábbé katò batà, asta iginsà din tō prinsesa, na mà din, “Malyag ka na mangéya ka sábbad innà ka Hebreo ébò pasusun din ni batà para áknikó?”

⁸Igtaba tō prinsesa, na mà din, “Óó. Kangé ka gó.”

Purisu igpalaguy tō bayi, asta igkangé din tō innà katò batà. ⁹Igkagi tō prinsesa kandin, na mà din, “Pid nu ni batà, asta pasusu nu sikandin. Tandanán ku sikuna.”

Purisu igpid katò innà tō batà din, asta igpasusu din.

¹⁰Tò dakál dán puri tō batà, igpid katò innà din tun ta prinsesa, asta igimu katò prinsesa na kandin sarili batà. Igkagi sikandin, na mà din, “Igkangé ku sikandin tikud tun ta wayig.”

Purisu ingngadanan din tō batà ki Moises.^c

Igpalaguy si Moises tun ta Midian

¹¹Na, tō iglabé tō pira ámmé asta dakál dán si Moises, duwán álló na igahà sikandin katò mga unawa din na Hebreo, asta igkita din na ágpíritán dan ágpalumun ka mabággat. Igkita din tō sábbad taga Ehipto na áglagpás katò sábbad Hebreo na állang. ¹²Igsérè-sérè si Moises agó duwán kumita kandin, igmatayan din tō taga Ehipto, asta igtambunan din ka baklayan. ¹³Pagkasimag, iglónód puman sikandin, asta igkita din tō duwa Hebreo na ágpamatayé. Igkagiyan din tō ikasalà, na mà din, “Manan ka áglagpásán nu tō unawa nu?”

¹⁴Igtaba sikandin, na mà din, “Ándin é katundanan nu? Sadan tō igimu áknikó na mangulu asta rumuud áknami? Matayanna ikuna iring katò kamaté nu katò taga Ehipto bani?”

Tuu imáddangan si Moises, su igpanámdám sikandin na ikasóddór kannê tō langun manubù tingód katò iglumu din.

¹⁵Na, tō ikasóddór tō hari katò iglumu i Moises, kakalyag din na matayan si Moises. Asal igpalaguy si Moises tun ta Midian.

Tō igdunggù dán si Moises tun ta Midian, igunsad sikandin madani tun ta sábbad balun.

¹⁶Na, duwán pari ka Midian na si Jetro, asta duwán pittu gabatà din gabayi. Ágsadun tō mga gabayi tun ta balun ébò mangé ka wayig na inámmán katò mga karnero asta mga kambing katò ámmá dan. ¹⁷Asal duwán ássa mga taradóppón ka karnero na ágdunggù, asta ágpéwaán dan tō mga gabayi asta tō mga mannanap dan. Asal igtabangan i Moises tō mga gabayi ébò di dan péwaán, asta igkangé din tō wayig ébò minám tō mga mannanap dan.

¹⁸Tò igulì dan tun ta ámmá dan na si Jetro,^d iginsà sikandin, na mà din, “Manan ka sékót kó ikóli?”

¹⁹Igtaba dan, na mà dan, “Duwán sábbad taga Ehipto na igtabang áknami, asta ándà ké péwai katò ássa mga tarabanté ka karnero. Igkangé pô gó sikandin ka wayig para áknami, asta igpénám din tō mga mannanap dé.”

²⁰Iginsà tō ámmá dan, na mà din, “Ánda sikandin? Manan ka ándà yu gó patákkási? Lónódi yu sikandin, asta pasadun yu dini ébò kuman sikandin duma áknita.”

²¹Ignunug si Moises, asta igtákkás kandan. Igóddó sikandin tun kandan, asta igpakalyagan i Jetro ki Moises tō batà din na si Sefora. ²²Na, igbatà si Sefora ka mama, asta ingngadanan i Moises tō batà din ki Gerson,^e su mà din, “Ánnà a tigbanuwa kannun.”

²³Tò iglabé dán tō pira ámmé, inaté tō hari ka Ehipto. Asal tuu pô gó mappait tō kahirapan katò mga rubbad i Israel tingód ka kallang kandan. Igpédu-édu dan ka tabang ka Manama kandan. ²⁴Igpaminág tō Manama katò mga arangán dan, asta isampáttan din tō kasabotan din ki Abraham, ki Isaac, asta ki Jacob. ²⁵Igkita din na mappait tō minókitan katò mga rubbad i Israel, asta inéduwan sikandin kandan.

3

Igtawar katò Manama si Moises

^b 2:3 2:3 Banban tō mallayat sigbát iring na balagán na ággamítán para gimun basket asta digu. ^c 2:10 2:10 Tò ngadan Moises, iring katò kagi ka Hebreo, “igkangé.” ^d 2:18 2:18 Duwán ássa ngadan i Jetro na si Reuel. ^e 2:22 2:22 Tò ngadan Gerson, iring katò kagi ka Hebreo, “ánnà a tigbanuwa.”

¹ Na, igdóppón si Moises katô mga karnero asta mga kambing katô ugang din na si Jetro na parí tun ta Midian. Duwán sábbad álló na igpid din tô mga mannanap tun ta disyerto sippang tun ta Sinai na pabungan ka Manama.^f ² Igpakita kandin tô panaligan na YAHWEH na Áglangngagán tun ta mabbabà kayu na ágrágrág. Isalábbuan si Moises su agad ígrágrág tô mabbabà kayu, asal ándà kagóbbó. ³ Igpánámdám sikandin, na, “Manan ka ándà gó kagóbbó tô mabbabà kayu? Padaniyan ku, asta ahaán ku ni kasalábbuan ni.”

⁴ Tô igkita tô YAHWEH na ígpadani si Moises, ígtawar sikandin tikud tun ta tángngaan katô mabbabà kayu, na mà din, “Moises, Moises!”

Igtaba si Moises, na mà din, “Kannunna.”

⁵ Igkagi tô Manama, na mà din, “Yaka ágpadani. Lusut nu yan sandalyas nu, su ugis ni lugar na ágtindággan nu. ⁶ Sakán tô Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan nu. Sakán tô ágpangadapán i Abraham, si Isaac, asta si Jacob.”

Purisu ígtambunan i Moises tô báttuk din su imáddangan sikandin agó kasállággan din tô Manama.

⁷ Igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Igkita ku na ígpahirapan tô mga sakup ku tun ta Ehipto, asta ígdnág ku tô karangin dan kanak tingód katô madat mga amo dan. Isóddóran ku tô katiis dan katô mga kahirapan. ⁸ Purisu ígsunnadda ébó paluwaán kud sikandan tikud tun ta bállad katô mga taga Ehipto, asta péwaán kud sikandan tikud tun ta banuwa ka Ehipto. Piddán ku sikandan tun ta ássa banuwa na madígár gó asta tuu malambù. Bággen ku kandan tô kaluwagan katô banuwa na ígóddóan katô mga Canaanhon, mga Hetihanon, mga Amorihanon, mga Perisihanon, mga Hebihanon, asta mga Jebusihanon. ⁹ Ígdnág ku tô karangin katô mga rubbad i Israel, asta igkita ku na tuu dan ígpahirapan katô mga taga Ehipto. ¹⁰ Purisu papiddán ku sikuna tun ta hari ka Ehipto. Sikuna tô mid katô mga sakup ku na mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto.”

¹¹ Asal igkagi si Moises, na mà din, “Mabbabà é kamanubuan ku. Dì mému na sakán tô pasadunán nu tun ta hari ébó mid katô mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto!”

¹² Igkagi tô Manama, na mà din, “Tákkássan ku sikuna, asta pángnga péwaán ku sikiyu na mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto, mangadap kó langun kanak nit pabungan ni. Ukit kani, kasóddóran nu na sakán tô ígpapíd áknikó.”

¹³ Asal igkagi si Moises tun ta Manama, na mà din, “Atin ka sadunan ku tô mga rubbad i Israel, asta kagiyan ku sikandan, na ‘Tô Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan ta tô ígpapíd kanak dñi ákniyu,’ ò dan mánnal kanak, su minsà sikandan na, ‘Sadán tô ngadan kani manama ni?’ Ándin é taba ku kandan?”

¹⁴ Igkagi tô Manama, na mà din, “Sakán gó tô sakán. Kagiyi nu tô mga rubbad i Israel, na ‘Tô ágpatawar katô sarili din na sakán, sikandin gó tô ígpapíd kanak dñi ákniyu.’”

¹⁵ Na, igkagi puman tô Manama, na mà din, “Ni gó tô kagin nu tun ta mga rubbad i Israel, ‘Tô YAHWEH na Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan yu sayyan na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob, sikandin gó tô ígpapíd kanak dñi ákniyu.’ Ni gó tô ngadan ku sippang ka ándà ágtamanán. Ni gó tô ngadan ku na kailangan gamitán katô langun rubbad yu ka dumasal dan kanak.

¹⁶ “Saduni nu asta limud nu tô mga ágpangulun katô mga rubbad i Israel, asta kagiyi nu sikandan, ‘Tô YAHWEH na Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô kamónaan yu na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob, tô gó tô ígpakita kanak. Igkagi sikandin, na mà din: Isóddóran ku asta igkita ku tô mga madat na íglumu katô mga taga Ehipto ákniyu.

¹⁷ Tumandó a ákniyu na péwaán ku sikiyu tikud tun ta kahirapan yu tun ta Ehipto. Piddán ku sikiyu tun ta banuwa na ígóddóan katô mga Canaanhon, mga Hetihanon, mga Amorihanon, mga Perisihanon, mga Hebihanon, asta mga Jebusihanon. Tuu gó malambù tô tanà dutun.’

¹⁸ Maminág tô mga ágpangulun áknikó. Patákkás ka kandan tun ta hari ka Ehipto, asta kagiyi yu sikandin, na, ‘Igpakita áknamí tô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô mga Hebreo. Purisu pasadun ké tun ta disyerto tun ta kadiyuan na tállu álló panón ébó mággé ké katô kailangan bággen tun ta Áglangngagán na Manama dé.’ ¹⁹ Asal isóddóran ku na ò kó gó papanón katô hari ka Ehipto sippang ka kasóddóran din na tuuwa matulus. ²⁰ Purisu gamitán ku tô katulusan ku, asta supakan ku tô mga taga Ehipto ukit katô mga kasalábbuan na lumun ku. Ukit katô lumun ku, papanón din sikiyu ébó miwà kó. ²¹ Ukit katô lumun ku kandan, respetowan kó katô mga taga Ehipto. Purisu ka miwà kó, tuu dakál tô bággen dan ákniyu asta piddán yu. ²² Tô tagsábbad-sábbad bayi na mga rubbad i Israel mamuyù

^f 3:1 3:1 Pabungan ka Manama, ó pabungan na ígsunnadan katô Manama. § 3:2 3:2 Tun ta kinagiyan ka Hebreo: YAHWEH, ó Jehovah. Tô mga Hebreo ágkamáddangan na kumagi katô ngadan na YAHWEH, su tun ta panámdám dan na tuu ugis tô ngadan katô Manama. Purisu tô igkagi dan, íggamit dan tô ngadan “Adonai,” na kóbadan Áglangngagán.

katô mga simbale dan na taga Ehipto asta tikud tun ta mga gabayi na góddô tun ta balé dan. Pamuyuán dan tô mga umpak, tô mga salagbat, tô mga pangkis, asta tô mga bulawan arites. Pómpak yu ni tun ta mga gabatâ yu. Ukit katô kapamuyú yu kandan, piddán yu tô langun kaduwánnan katô mga taga Ehipto.”

4

Igbággé katô Manama tô katulusan ki Moises

¹ Igtaba si Moises katô Áglangngagán, na mà din, “Asal di mánnal tô mga rubbad i Israel kanak. Di dan maminág katô kagin ku kandan, su kumagi dan, na, ‘Ándà gó pakita tô Áglangngagán áknikó,’ ”

² Iggkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Ándin yan gawidan nu?”
Igtaba si Moises, na mà din, “Tukád ku.”

³ Iggkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Dabù nu yan tun ta tanà.”

Tô igdabù dán i Moises tô tukád din tun ta tanà, minému na áppuy, asta igpalaguy si Moises.

⁴ Na, igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Awidi nu yan ikug din.”

Purisu igawidan i Moises tô ikug, asta inému dán puman na tukád. ⁵ Iggkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Lumu nu ni kasalábbuan ébô mánnal dan na igpakita áknikó tô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan dan na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob.”

⁶ Na, igkagi puman tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Dalám nu yan bállad nu yan ta umpak nu.”

Igbánnal si Moises, asta tô igpaluwà din tô bállad din, isalábbuan sikandin su iglamputi dán tô bállad din ka téték.^h ⁷ Iggkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Dalám nu puman yan bállad nu yan ta umpak nu.”

Igbánnal si Moises, asta tô igpaluwà din tô bállad din, isalábbuan gó sikandin, su minólian dán iring katô tibuk lawa din. ⁸ Iggkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Atin ka di dan maminág áknikó asta ka di dan mánnal tingód katô una kasalábbuan, mánnal dan kani ikaduwa kasalábbuan. ⁹ Asal ka di dan mánnal kani duwa kasalábbuan, asta ka di dan maminág katô ággagin nu, kangé ka ka wayig ka Nilo, asta busbus nu tun ta tanà, su tô wayig mému na dipanug.”

¹⁰ Iggkagi si Moises, na mà din, “Áglangngagán, ándà gó kakatigan ku na gulit-ulit, agad dánngan ó agad nigó ukit katô katóngkó nu kanak. Asal diya tuu pakabólós,ⁱ asta ándà sóddór ku ka ándin tô madigár kagin ku.”

¹¹ Asal igkagi tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Sadan tô igimu katô mga manubù ébô makakagi dan? Sadan tô igimu katô mga manubù na ómmó, ó bingál, ó makakita, ó bólóg? Sakán dád na Áglangngagán tô makému! ¹² Purisu panó ka, su tabangan ku sikuna ébô nángngà tô kakagi nu, asta ulitán ku áknikó ka ándin tô kagin nu.”

¹³ Asal igkagi si Moises, na mà din, “Áglangngagán, pasinsiyayiya. Atin ka mému, ássa dád tô suguán nu.”

¹⁴ Purisu isókó tô Áglangngagán ki Moises, asta igkagi sikandin, na mà din, “Duwán kataladi nu na si Aaron na Levita. Ikasóddórna na katig sikandin ággkagi-kagi. Igpanó dán sikandin ébô sumumar áknikó. Kadayawan sikandin ka kumita áknikó. ¹⁵ Sikandin dád tô pakagin nu katô kakalyan nu kagin. Tabangan ku sikiyu kumagi, asta kagiyan ku sikiyu ka ándin tô lumun yu. ¹⁶ Si Aaron tô taraulit katô kagi nu tun ta mga manubù. Méring ka na Manama tun ki Aaron, su mulit sikandin katô kagi nu, iring na propeta na gulit katô kagi ka Manama tun ta mga manubù. ¹⁷ Pid nu yan tukád nu, su yan gó tô gamitán nu ébô imun nu tô mga kasalábbuan.”

Iglónód si Moises tun ta Ehipto

¹⁸ Na, iglónód si Moises tun ta ugang din na si Jetro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka mému áknikó, lumónódda tun ta mga gakád ku tun ta Ehipto ébô kasóddóran ku ka manté pô sikandan.”

Ignunug si Jetro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Móla pa ka madigár tô kapanó nu.”

¹⁹ Tô ándà pa panó si Moises tikud tun ta Midian, igkagi tô Áglangngagán kandin, na mà din, “Lónód ka tun ta Ehipto, su inaté dán tô langun manubù na malyag mimmaté áknikó.”

²⁰ Purisu igpid i Moises tô sawa din asta tô mga gabatâ din gamama, asta igpasaké din tun ta asno. Igsadun dan tun ta Ehipto. Igpíd din tô tukád na igpapid ka Manama kandin.

21 Ikgagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Atin ka dumunggù kad tun ta Ehipto, imu nu gó tō mga kasalábbuan tun ta tubang katō hari ukit katō katulusan na igbággé ku áknikó. Asal patággasán ku tō ulu din ébò di din péwaán tō mga rubbad i Israel. 22 Kagiyi nu tō hari, ‘Ni gó tō kagi katō Áglangngagán áknikó: Tō mga rubbad i Israel iring gó na sarili batà ku, iring na tambang kaké batà ku. 23 Ikgagiyi nu sikuna na kailangan péwaán nu tō batà ku ébò mangadap sikandin kanak. Asal su igéllé ka, matayan ku tō tambang kaké batà nu mama.’”

24 Tō igdággà dan tun ta dalan, igpadani tō Áglangngagán tun ki Moises ébò matayan pád sikandin. 25 Asal igawid si Sefora ka matam batu, asta igtupuwan din tō batà din. Igpólét din tō kindal na igtampád tun ta pusù din. 26 Purisu ándà matayi katō Áglangngagán si Moises. Na, igkagi si Sefora ki Moises, na mà din, “Sikuna tō duma ku na igdaddasan ka dipanug!” Tō gó é igkagi din tingód katō katupu din katō batà din.

27 Na, igkagi tō Áglangngagán ki Aaron, na mà din, “Sadun ka tun ta disyerto, asta sumar nu si Moises.”

Purisu igpanó si Aaron, asta igkita din si Moises tun ta Sinai na pabungan ka Manama. Tō igpakitaé dan, igadákkán din si Moises. 28 Igulitan i Moises si Aaron katō langun na igkagi katō Áglangngagán kandin tingód katō lumun din asta kagin din. Igulitan din tingód katō langun kasalábbuan na palumun katō Áglangngagán kandin.

29 Purisu igsadun si Moises asta si Aaron tun ta Ehipto, asta igpaglimud dan tō langun ágpangulun ka mga rubbad i Israel. 30 Igulit si Aaron kandan tingód katō langun na igkagi katō Áglangngagán ki Moises, asta igimu din^k tō langun kasalábbuan tun ta tubang dan. 31 Igbánnal dan na si Moises asta si Aaron tō igpapid katō Áglangngagán. Tō ikasóddór dan na inéduwan tō Áglangngagán katō mga rubbad i Israel, asta igkita tō Áglangngagán katō kahirapan dan, igunduk asta igpangadap dan.

5

Igtubang si Moises asta si Aaron katō hari ka Ehipto

1 Na, pángnga igpalimudé, igsadun si Moises asta si Aaron tun ta hari ka Ehipto, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ni gó tō kagi katō Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katō mga rubbad i Israel: Péwà nud tō mga sakup ku ébò madun dan tun ta disyerto, su kailangan palimudé dan ébò pabantugánna ikandan.”

2 Asal igtaba tō hari, na mà din, “Sadán ni Áglangngagán? Manan ka kailangan bánnalán ku sikandin asta manan ka péwaán ku tō mga rubbad i Israel? Ándà a gó kilala kandin, asta di ku gó péwaán tō mga rubbad i Israel.”

3 Na, igtaba si Moises asta si Aaron, na mà dan, “Igpakita áknami tō Manama na ágpangadapán katō mga Hebreo. Pasadun ké tun ta disyerto na ágkadunggù ka tállu álló ágpánón ébò mággé ké katō kailangan bággén tun ta Áglangngagán na Manama dé. Atin ka di dé ni lumun, matayan ké ikandin ukit ka bógók ó gira.”

4 Igtaba tō hari, na mà din, “Yakó ágbaring katō mga manubù tun ta áglumun dan! Palónód yu tō langun állang tun ta mga áglumun dan! 5 Igarapung dán gó ni mga manubù kannun ta Ehipto, asta pasóddóán yu pád sikandan ébò di dan lumumu!”

6 Tō álló tō, igsugù katō hari tō mga ágsuguánnán din na taga Ehipto asta tō mga amo na mga rubbad i Israel, na mà din, 7 “Yakó ágbággé katō ragami tun ta mga manubù na ágbalát katō libutá asta ragami ébò duwán ágkagamit para gimun balé. Sikandan tō pakangén yu katō ragami. 8 Asal kailangan magunawa gó tō karapungan ka mga tisa^l na gimun dan. Yakó yu ágkulangi. Tukukán gó sikandan. Purisu ágrangin dan na péwaán ku sikandan ébò madun dan tun ta disyerto asta mággé dan tun ta manama dan. 9 Dugangi yu pa baling tō kailangan lumun dan ébò tuu dan ágkasasó tingód katō mga áglumun dan, asta di dan dán maminág katō mga bulaló.”

10 Purisu igpanó tō mga ágsuguánnán din asta tō mga amo, asta igkagi sikandan katō mga rubbad i Israel, na mà dan, “Igsugù tō hari na di kód bággayan ka ragami. 11 Sikiyu dán tō mangé katō ragami agad ánda, asal kailangan imun yu tō karapungan ka mga tisa na magunawa katō igimu yu tō iglabé.”

12 Purisu tō langun rubbad i Israel, igpanalap dan ka ragami tun ta kaluwagan ka banuwa ka Ehipto. 13 Inalayun dan ágpíritán katō mga amo dan. Ikgagi tō mga amo dan,

Ĵ 4:25 4:25 Tun ta kinagiyi ka Hebreo, “pusù din.” Ándà kasóddóri ka pusù katō batà i Sefora ó pusù i Moises. ^k 4:30 4:30 Tun ta kinagiyi ka Hebreo, “igimu din.” Ándà kasóddóri ka si Moises ó si Aaron tō igimu. ^l 5:8 5:8 Tisa tō iring na hollow block para gimun balé.

na mà dan, “Imu yu tô karapungan ka mga tisa kada álló na magunawa katô igimu yu tô iglabé.”

¹⁴ Marag áglagpássán katô mga ágsuguánnán katô hari tô mga amo na rubbad i Israel. Ginsà dan, na mà dan, “Manan ka ándà kó ikému katô karapungan ka mga tisa ni álló ni na magunawa katô igimu yu tô iglabé?”

¹⁵ Na, tô mga amo na rubbad i Israel igsadun tun ta hari, asta igpédu-édu dan, na mà dan, “Sir, yaka ágpahirap áknami! ¹⁶ Ándà dán ragami na ágbággén áknami, asal ágpémun ké pô gó katô karapungan ka mga tisa na magunawa katô igimu dé tô iglabé. Agad ándà salà dé, áglagpássán ké pô gó! Asal tô salà tun ta mga sakup nu.”

¹⁷ Asal igtaba tô hari, na mà din, “Tukukán kó gó! Ánnà kó malóggód áglumu! Purisu igpédu-édu kó na péwaán ku sikiyu ébò mággé kó tun ta Áglangngagán yu. ¹⁸ Lónód kó tun ta áglumun yu! Ándà ragami na bággén ákniyu, asal kailangan mimu kó katô karapungan ka mga tisa na magunawa katô igimu yu tô iglabé.”

¹⁹ Igkita tô mga amo ka mga rubbad i Israel na ándà gó mému dan ébò méwà tô kahirapan dan, su igsugú tô hari kandan na kailangan magunawa tô karapungan ka mga tisa na imun dan kada álló. ²⁰ Tô igtananan dan tô hari, igsumar dan si Moises asta si Aaron na gangat kandan, ²¹ asta igkagiyan dan, na mà dan, “Mólà pa ka kitanán pád katô Áglangngagán tô iglumu yu, asta supakan kó ikandin, su ukit ákniyu, miringasa tô hari asta tô mga opisyaales din áknami. Igbággé yu kandan tô gunayan ébò matayan ké ikandan.”

²² Purisu igdasal dán puman si Moises tun ta Áglangngagán. Igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, manan ka igpadunggú nu ni kahirapan tun ta mga sakup nu? Manan ka igpapidda ikuna? ²³ Su tikud gó katô katubang ku ka hari ébò ulitán ku tô kagi nu, igpahirapan din baling tô mga sakup nu, asta ándà palang tabang nu kandan!”

6

¹ Asal igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Dì madugé, kitanán nu tô lumun ku katô hari ka Ehipto. Atin kinnaman din tô katulusan ku, péwaán din tô mga sakup ku, asta piritán din gó sikandan ébò malaguy dan tikud tun ta banuwa din.”

Igtawar puman ka Manama si Moises

² Igkagi tô Manama ki Moises, na mà din, “Sakán tô Áglangngagán. ³ Igpakita a ki Abraham, ki Isaac, asta ki Jacob. Igpasóddór ku kandan na sakán tô Tuu Matulus Manama, asal ándà ku pasóddóri kandan tô ngadan ku na YAHWEH.^m ⁴ Igimu ku pagsik tô kasabotan tun kandan, su bággén ku kandan tô banuwa ka Canaan na igóddóan dan sayyan iring na mga bisita. ⁵ Igdinág ku tô mga arangán katô mga rubbad i Israel na igállang katô mga taga Ehipto, asta isampátan ku tô kasabotan ku tun kandan. ⁶ Purisu ulit nu ni kagi ku tun ta mga rubbad i Israel, ‘Sakán tô Áglangngagán. Péwaán ku sikiyu tikud tun ta kallang ákniyu tun ta Ehipto. Ukit katô katulusan ku padungguan ku sikandan katô supak na makamáddang, asta tábbúsán ku sikiyu. ⁷ Imun ku sikiyu na kanak mga manubù, asta mémuwa na Manama yu. Atin ka paluwaán ku sikiyu tikud tun ta kallang ákniyu tun ta Ehipto, kasóddóran yu na sakán tô Áglangngagán na Manama yu. ⁸ Piddán ku sikiyu tun ta banuwa na igtandó ku ki Abraham, ki Isaac, asta ki Jacob! Bággén ku ni banuwa ákniyu ébò matigatun yu. Sakán tô Áglangngagán.’ ”

⁹ Agad igulit ni i Moises tun ta mga rubbad i Israel, asal ándà dan paminág kandin, su inandaan dan dán ka gimanan tingód katô kahirapan ka kallang kandan.

¹⁰ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, ¹¹ “Lónód ka tun ta hari ka Ehipto, asta kagi ni nu sikandin na kailangan péwaán din tô mga rubbad i Israel tikud tun ta banuwa din.”

¹² Asal igtaba si Moises, na mà din, “Atin ka dì maminág kanak tô mga rubbad i Israel, sobra pa na di maminág tô hari, su diya tuu pakabólós ágkagi.”

¹³ Asal igsugú katô Áglangngagán si Moises asta si Aaron, na mà din, “Uliti yu tô mga rubbad i Israel asta tô hari na sikiyu tô igsugú ku ébò mid katô mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto.”

Mga kamónaan i Moises asta i Aaron

¹⁴ Ni gó tô mga kamónaan i Moises asta i Aaron. Si Ruben tô tambang kaké batà i Jacob. Duwán áppat gabatà din gamama, na si Hanoc, si Palu, si Hesron, asta si Carmi. Tô gó tô mga rubbad i Ruben. ¹⁵ Si Simeon duwán ánnám gabatà din gamama, na si Jemuel, si Jamin, si Ohad, si Jaquin, si Sohar, asta si Saul na batà katô bayi na Canaanhon. Tô gó tô mga rubbad

^m 6:3 6:3 Tingód katô ngadan YAHWEH, ahaán tô Exodo 3:2.

i Simeon. ¹⁶ Si Levi duwán tállu gabatà din gamama, na si Gerson, si Cohat, asta si Merari. Igdunggù ka sábbad gatus tállu pulù pittu (137) tó idad i Levi. ¹⁷ Si Gerson duwán duwa gabatà din gamama, na si Libni asta si Simei. Marapung tó mga rubbad dan. ¹⁸ Si Cohat duwán áppat gabatà din gamama, na si Amram, si Isar, si Hebron, asta si Usiel. Igdunggù ka sábbad gatus tállu pulù tállu (133) tó idad i Cohat. ¹⁹ Si Merari duwán duwa gabatà din gamama, na si Mali asta si Musi. Tó gó tó mga rubbad i Levi.

²⁰ Igkalyagan i Amram si Jocabed na tábbé katò ámmà din, asta igbatà si Jocabed ki Aaron asta ki Moises. Igdunggù ka sábbad gatus tállu pulù pittu (137) tó idad i Amram. ²¹ Si Isar duwán tállu gabatà din gamama, na si Core, si Nefeg, asta si Secri. ²² Si Usiel duwán tállu gabatà din gamama, na si Misael, si Elsafan, asta si Setri. ²³ Igkalyagan i Aaron si Eliseba na batà i Aminadab asta tábbé i Nason. Igbatà sikandin ki Nadab, ki Abihu, ki Eleasar, asta ki Itamar. ²⁴ Si Core duwán tállu gabatà din gamama, na si Aser, si Elcanas, asta si Abiasaf. Tó gó tó mga rubbad i Core. ²⁵ Si Eleasar tó batà mama i Aaron. Igkalyagan din tó sábbad batà i Futiel, asta igbatà sikandin ki Pinehas. Ni gó tó mga kamónaan katò mga rubbad i Levi, asta mga pamilya dan. ²⁶ Iglista tó ngadan i Moises asta i Aaron apil katò duma mga rubbad i Jacob. Sikandan tó igkagiyan katò Áglangngagán, na mà din, “Sikiyu tó mid katò mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto.”

²⁷ Si Moises asta si Aaron tó igkagi tun ta hari ébô péwaán din tó mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto.

Igsugù puman katò Áglangngagán si Moises asta si Aaron

²⁸ Na, tó igtóngkò tó Áglangngagán ki Moises tun ta Ehipto, ²⁹ igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tó Áglangngagán! Kagiya nu tó hari ka Ehipto katò igkagi ku áknikó.”

³⁰ Asal igtaba si Moises, na mà din, “Su diya tuu pakabólós ágkagi, manan ka maminág tó hari kanak?”

7

¹ Igkagi tó Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Imun ku sikuna iring na Manama tun ta tubang katò hari ka Ehipto, asta imun ku tó kataladi nu si Aaron iring na propeta nu na kumagi tun ta hari. ² Kagiya nu si Aaron katò langun na ágsuguán ku áknikó. Sikandin tó sumugù katò hari na kailangan péwaán din tó mga rubbad i Israel tikud tun ta banuwa din. ³ Asal patággasán ku tó ulu ka hari. Agad imun ku tó marapung mga kasalábbuan tun ta Ehipto, ⁴ asal di sikandin maminág áknikó. Purisu ukít katò katulusan ku, supakan ku tó mga taga Ehipto ukít ka marapung mga supak, asta sakán tó mid katò langun sakup ku tikud tun ta Ehipto. ⁵ Atin ka pakitanán ku tó katulusan ku tun ta mga taga Ehipto, asta piddán ku tó mga rubbad i Israel tikud tun ta banuwa dan, kasóddóran dan na sakán tó Áglangngagán.”

⁶ Purisu igbánnal si Moises asta si Aaron katò igsgugù ka Áglangngagán kandan. ⁷ Tó igtubang si Moises asta si Aaron katò hari ka Ehipto, kawaluwan (80) tó idad i Moises, asta kawaluwan tállu (83) tó idad i Aaron.

Tó tukád i Aaron

⁸ Na, igkagi tó Áglangngagán ki Moises asta ki Aaron, na mà din, ⁹ “Kumagi tó hari ka Ehipto áknuyu na kailangan duwán kasalábbuan na imun yu ébô kasóddóran din na igpapid kó ka Manama. Purisu kagiya nu si Aaron na dabuán din tó tukád din tun ta tanà na tubang katò hari ébô mému na áppuy.”

¹⁰ Na, igsadun si Moises asta si Aaron tun ta hari, asta igimu dan tó kasalábbuan na igsgugù katò Áglangngagán kandan. Igdabù i Aaron tó tukád din tun ta tanà na tubang katò hari asta mga opisayales din, asta inému na áppuy. ¹¹ Na, igpatawar katò hari tó mapandé mga sakup din asta tó mga tarasalamangka, asta ukít katò mga salamangka dan igimu dan pagsik tó kasalábbuan na igimu i Aaron. ¹² Igdabù dan tó kandan mga tukád tun ta tanà, asta inému na mga áppuy. Asal iglámád katò tukád i Aaron tó kandan mga tukád. ¹³ Asal igmatággas tó ulu ka hari, asta igéllé sikandin na maminág ki Moises asta ki Aaron, magunawa katò taganà igkagi katò Áglangngagán kandan.

Igdunggù tó mga kadattan tun ta Ehipto

Exo 7:14-12:36

Tó dipanug

¹⁴ Na, igkagi tó Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Tuu matággas tó ulu ka hari, asta di din péwaán tó mga manubù. ¹⁵ Purisu simag ka sállám, atin ka madun tó hari tun ta Wayig ka Nilo, saduni nu sikandin. Pid nu tó tukád nu na inému áppuy, asta angati nu sikandin tun ta ligad katò wayig. ¹⁶ Kagiya nu sikandin, ‘Tó Áglangngagán na Manama na ágpangadapán

katô mga Hebreo tō igpapid kanak dini áknikó ébô kagin ku áknikó na kailangan péwaán nu tō mga sakup din ébô mangadap dan kandin tun ta disyerto. Sippang ákniganni igéllé ka asta ándà ka paminág kandin. ¹⁷ Na, igkagi katô Áglangngagán na duwán gó lumun din ébô kasóddóran nu na sikandin gó tō Áglangngagán. Gamitán ku ni tukád ku asta lagpásán ku ni Wayig ka Nilo ébô mému na dipanug. ¹⁸ Maté tō mga sáddà, asta kumawù ni wayig. Di dán makénám tō mga taga Ehipto katô wayig tikud tun ta Nilo.”

¹⁹ Na igkagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Kagiyi nu si Aaron ébô tádduán din ka tukád tō langun wayig na garus tun ta Ehipto, agad tō tun ta mga kanal, tō tun ta mga basakán, asta tō tun ta mga lino. Mému dipanug tō wayig tun ta kaluwagan ka Ehipto, agad tō tun ta mga ágtaguanan na igimu ka kayu ó igimu ka batu.”

²⁰ Purisu igbánnal si Moises asta si Aaron katô igsugú ka Áglangngagán kandan. Tun ta tubang katô hari asta mga opisyaes din, igtáddù i Aaron tō tukád din, asta iglagpás din tō wayig. Inému na dipanug tō Wayig ka Nilo. ²¹ Inaté tō mga sáddà, asta igmawù tō wayig. Di dán makénám tō mga taga Ehipto katô wayig. Inému tō wayig na dipanug tun ta kaluwagan ka Ehipto. ²² Magunawa tō igimu katô mga tarasalamangka na taga Ehipto ukit katô kakatigan dan. Purisu matággas gó tō ulu ka hari. Ándà sikandin paminág ki Moises asta ki Aaron, magunawa katô taganà igkagi katô Áglangngagán. ²³ Igulì tō hari tun ta balé din, asta ándà din panámdámmi tō ilumu. ²⁴ Igkali tō langun taga Ehipto tun ta ligad katô wayig ébô makakangé dan ka wayig na ginámmán, su di gó ágkénám tō Wayig ka Nilo.

²⁵ Iglabé tō pittu álló pángnga igimu ka Áglangngagán tō Wayig ka Nilo na dipanug.

8

Tō mga bakbak

¹ Na, igkagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Sadun ka tun ta hari ka Ehipto, asta kagiyi nu sikandin, ‘Ni gó tō igkagi katô Áglangngagán: Péwa nu tō mga sakup ku ébô mangadap dan kanak. ² Asal ka méllé ka asta di nu sikandan péwaán, ipánnuán ku gó tō kaluwagan ka Ehipto ka marapung mga bakbak. ³ Mapánnù tō Wayig ka Nilo ka mga bakbak. Mahu tun ta balé nu, tun ta kuwarto nu, asta tun ta katrì nu. Mahu tō mga bakbak tun ta mga balé katô mga opisyaes nu, asta mga sakup nu. Mahu gó tō mga bakbak agad tun ta abu nu, asta tun ta ágmasaan nu ka pan. ⁴ Láttuwan ka gó asta tō mga sakup nu, asta tō mga opisyaes nu.’”

⁵ Igkagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Kagiyi nu si Aaron na tádduán din ka tukád din tō mga wayig, tō mga kanal, asta tō mga ranó ébô lumuwà tō mga bakbak asta tumalap tun ta kaluwagan ka Ehipto!”

⁶ Purisu igbánnal si Aaron ki Moises, asta igluwà tō mga bakbak tikud tun ta wayig, asta igtalap tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁷ Magunawa tō igimu katô mga tarasalamangka taga Ehipto ukit katô kakatigan dan, su igpaluwà dan tō mga bakbak tikud tun ta wayig.

⁸ Na, igpatawar katô hari si Moises asta si Aaron, asta igkagiyi din, na mà din, “Dasal kó tun ta Áglangngagán ébô iwaán din tō mga bakbak tikud kanak asta tikud tun ta mga sakup ku. Péwaán ku gó tō langun yu ébô mangadap kó katô Áglangngagán.”

⁹ Igtaba si Moises, na mà din, “Kagi ka dád ka kadángngan tō kadasal ku para áknikó, tō mga opisyaes nu, asta tō mga sakup nu ébô méwà ni mga bakbak tikud tun ákniyu asta tun ta mga balé yu. Masamá dád tō mga bakbak na tun ta Wayig ka Nilo.”

¹⁰ Igtaba tō hari, na mà din, “Dasal ka para kanak simag.”

Igkagi si Moises, na mà din, “Matuman tō kakalyag nu ébô kasóddóran nu na ándà ássa manama na duwán katulusan ka tandingán katô Áglangngagán na Manama dé. ¹¹ Méwà tō mga bakbak tun ákniyu, tun ta mga balé yu, tun ta mga opisyaes nu asta tun ta mga sakup nu. Masamá dád tō mga bakbak na tun ta Wayig ka Nilo.”

¹² Tō igluwà dán si Moises asta si Aaron tikud tun ta balé katô hari, igdasal si Moises tun ta Áglangngagán tingód katô mga bakbak na igpapid din. ¹³ Igtuman katô Áglangngagán tō igpamuyù i Moises, asta inaté tō mga bakbak tun dalám ta mga balé, tun ta luwà ka mga balé, asta tun ta mga kinamát. ¹⁴ Iglimud katô taga Ehipto tō inaté mga bakbak tun ta magdakál mga kalimud, asta igmawù tō tibuk Ehipto. ¹⁵ Asal tō igkita katô hari na inaté dán tō mga bakbak, igpatággas din tō ulu din, asta ándà paminág ki Moises asta ki Aaron, magunawa katô taganà igkagi katô Áglangngagán.

Tō mga tagánnák

¹⁶ Na, igkagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Kagiyi nu si Aaron na lagpásán din tō tanà ka tukád din ébô tō barukbuk mému na tagánnák tun ta kaluwagan ka Ehipto.”

¹⁷ Igbánnal dan katô igsugù katô Áglangngagán kandan. Tô iglagpás i Aaron tô tukád din tun ta tanà, ipánnù ka tagánnák tò mga taga Ehipto asta tò mga mannanap dan, su tò langun ka barukbuk tun ta Ehipto inému na mga tagánnák. ¹⁸ Igkinnam tò mga tarasalamangka na igimu ka mga tagánnák ukit katô mga kakatigan dan, asal ándà dan ikému. Ipánnù ka tagánnák tò mga manubù asta tò mga mannanap dan. ¹⁹ Ikgagi tò mga tarasalamangka katô hari, na mà dan, “Manama tò igimu kani kasalábbuan.”

Asal igmatággas gó tò ulu ka hari, asta ándà paminág ki Moises asta ki Aaron, magunawa katô taganà igkagi katô Áglangngagán.

Tò mga langó

²⁰ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Simag ka tuu sállám, atin ka madun tò hari tun ta wayig, angati nu sikandin, asta kagiyi nu, ‘Ni gó tò igkagi katô Áglangngagán: Péwa nu tò mga sakup ku ébò mangadap dan kanak. ²¹ Atin ka méllé ka, papiddán ku tò marapung mga langó tun áknikó, tun ta mga opisyaes nu, asta tun ta mga sakup nu. Mapánnù ka mga langó tò mga balé yu asta tò kaluwagan kani tanà. ²² Asal ássa tò lumun ku para katô mga rubbad i Israel, su ándà langó na papiddán ku tun ta Gosen na góddóan katô mga sakup ku, ébò makasóddór ka na sakán tò Áglangngagán agad kannun ta Ehipto. ²³ Ássan ku tò kanak mga sakup asta tò áknikó mga sakup. Mému ni na kasalábbuan simag.’”

²⁴ Igimu ni katô Áglangngagán, asta igahu tò marapung mga langó tun ta balé katô hari, tun ta langun balé katô mga opisyaes din, asta tun ta langun balé tun ta Ehipto. Idattan tò langun tun ta Ehipto tingód katô mga langó.

²⁵ Na, igpatawar katô hari si Moises asta si Aaron, asta igkagiyan din, na mà din, “Panó kód gó. Bággé yu tò mga mannanap tun ta Manama yu kannun ta Ehipto.”

²⁶ Igtaba si Moises, na mà din, “Di mému ni, su miringasa tò mga taga Ehipto áknami ukit katô kabággé dé ka mga mannanap tun ta Áglangngagán na Manama dé. Purisu atin ka makakita dan katô kabággé dé, timbagán ké gó ikandan ka batu ébò maté ké. ²⁷ Kailangan madun ké tun ta disyerto na ágkadunggu ka tállu álló ágpanón ébò mággé ké katô kailangan bággén tun ta Áglangngagán na Manama dé, magunawa katô igsugù din áknami.”

²⁸ Purisu igkagi tò hari, na mà din, “Atin ka di kó madun tun ta madiyù, péwaán ku sikiyu ébò madun kó tun ta disyerto asta mággé kó katô kailangan bággén yu tun ta Áglangngagán na Manama yu. Asal dasal kó tun kandin para kanak.”

²⁹ Ikgagi si Moises, na mà din, “Manówad, asta dumasalla tun ta Áglangngagán ébò simag andaán din tò langó tun áknikó, tun ta mga opisyaes nu, asta tun ta mga taga Ehipto. Asal yakó áglimbung puman áknami. Yaka nu ágbaringi tò mga rubbad i Israel, su kailangan mággé ké tun ta Áglangngagán dé.”

³⁰ Igpáno si Moises asta igdasal sikandin tun ta Áglangngagán. ³¹ Igtuman katô Áglangngagán tò igpamuyù i Moises, asta inéwà tò langun langó. Ándà palang langó na isamá. ³² Asal igpatággas puman tò hari ka ulu din, asta ándà din péwai tò mga rubbad i Israel.

9

Inaté tò mga mannanap

¹ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Saduni nu tò hari ka Ehipto, asta kagiyi nu sikandin, ‘Ni gó tò igkagi katô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô mga Hebreo: Péwa nu tò mga sakup ku ébò mangadap dan kanak. ² Atin ka méllé ka pa, asta di nu puman péwaán, ³ supakan ku sikuna ukit katô makamáddang bógók na dumunggu tun ta mga mannanap yu, tun ta mga kudá, mga asno, mga kamelyo, mga baka, mga karnero, asta mga kambing yu. ⁴ Asal ássan ku puman tò mga mannanap katô mga rubbad i Israel, su ándà palang mannanap dan na maté.’ ⁵ Na, igسالin katô Áglangngagán tò álló ébò tumanán din ni, su igkagi sikandin na imun din ni simag.”

⁶ Pagkasimag, igtuman katô Áglangngagán tò igkagi din, asta inaté tò langun mannanap ka mga taga Ehipto, asal tun ta mga mannanap katô mga rubbad i Israel, ándà palang inaté. ⁷ Duwán mga manubù na igsugù katô hari ébò kasóddóran din ka imánnu tò mga mannanap katô mga rubbad i Israel, asta igulitan dan sikandin na ándà gó palang inaté. Asal igmatággas gó puman tò ulu ka hari, asta ándà din gó péwai.

Tò mga pigsa

⁸ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Moises asta ki Aaron, na mà din, “Kangé kó ka abu tikud tun ta ággóbbówanan. Tô gó é sabudán i Moises tun ta karamag na tubang katô hari. ⁹ Matalap

ni iring na barukbuk tun ta kaluwagan ka Ehipto, asta pigsan tô mga manubù asta tô mga mannanap dan tingód katô barukbuk, asta mému ni na mga bakukang.”

¹⁰ Purisu igkangé dan tô abu tun ta ággóbbówanan, asta igtubang dan tô hari. Igsabud i Moises tun ta karamag, asta igpigsa tô mga taga Ehipto asta tô mga mannanap dan, asta inému na mga bakukang. ¹¹ Ándà ikatubang tô mga tarasalamangka ki Moises, su igpigsa dan, magunawa katô duma mga taga Ehipto. ¹² Asal igpatággas gó katô Áglangngagán tô ulu ka hari, asta ándà din paminággi si Moises asta si Aaron, magunawa katô taganá igkagi ka Áglangngagán.

Igpadabù tô magdakál mga ayis tun ta banuwa

¹³ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Simag ka tuu sállám, saduni nu tô hari, asta kagiya nu sikandin, ‘Ni gó tô igkagi katô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô mga Hebreo: Péwà nu tô mga sakup ku ébò mangadap dan kanak. ¹⁴ Atin méllé ka pa, papiddán ku tô mga supak tun áknikó, tun ta mga opisyales nu, asta tun ta mga sakup nu ébò kasóddóran nu na ándà ássa na magunawa kanak tun ta tibuk kani banuwa. ¹⁵ Atin ka ándà pa kédu ku ákniyu, igmatayan kud pád sikiyu langun. Mému ka papiddan ku sikiyu ka bógók ébò maté kó langun. ¹⁶ Asal ándà ku sikiyu matayi ébò kitanán yu tô katulusan ku, asta ébò pabantugánna ikiyu tun ta kaluwagan ka banuwa. ¹⁷ Asal ágpahirap ka pa katô mga sakup ku, asta ándà ka pa péwà kandan. ¹⁸ Purisu simag ka iring kani oras ni, padabuán ku tô magdakál mga ayis iring na mabággat mga batu. Ándà pa idabù iring kani tikud na duwán dán mga állang dan góddô tun ta Ehipto sippang áknnganni. ¹⁹ Purisu sugú ka na kailangan pallungán tô langun mannanap asta tô mga taralumú tun ta kinamát, su madabù tô magdakál mga ayis iring na mabággat mga batu, asta maté gó tô mga manubù asta tô mga mannanap na itananan tun ta luwà ka balé.’”

²⁰ Duwán mga opisyales na igbánnal katô igkagi ka Áglangngagán, asta igpasékót dan igpallung tô mga állang dan asta tô mga mannanap tun ta balé. ²¹ Asal tô duma mga opisyales na ándà bánnal katô igkagi ka Áglangngagán, itananan dan tô mga állang dan asta tô mga mannanap dan tun ta luwà ka balé.

²² Na, igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Tayó nu tô ballad nu tun ta langit ébò madabù tô magdakál mga ayis tun ta kaluwagan ka Ehipto, agad tun ta mga manubù, tun ta mga mannanap, asta tun ta mga pamulanán tun ta kinamát.”

²³ Purisu igtayó i Moises tô tukád din tun ta langit, asta igpakilat katô Áglangngagán, igpadabù din tô magdakál mga ayis, asta igkirám tun ta banuwa. Igpadabù katô Áglangngagán tô magdakál mga ayis iring na mabággat mga batu tun ta kaluwagan ka Ehipto. ²⁴ Tuu mabákkár tô kadabù ka mga ayis, asta marag igkirám. Ándà gó palang inému iring kani tikud na duwán dán mga manubù na góddô tun ta Ehipto. ²⁵ Tun ta kaluwagan ka Ehipto, isugatan ka mga ayis tô langun na ándà pallungi, agad tô mga manubù asta tô mga mannanap dan. Idattan gó puman tô langun pamulanán asta mga kayu. ²⁶ Tô banuwa ka Gosen na góddóan katô mga rubbad i Israel, tô dád gó tô lugar na ándà kadabui ka mga ayis.

²⁷ Na, igpatawar katô hari si Moises asta si Aaron, asta igkagiyan din, na mà din, “Ikasalà a. Nángngà tô iglumu katô Áglangngagán. Ánnà nángngà tô iglumu ku asta katô mga sakup ku, su ándà ké péwà katô mga rubbad i Israel. ²⁸ Dasal kó tun ta Áglangngagán su di ké pakatiis kani madat kilat asta ágkadabù na mga ayis. Péwáán kud gó sikiyu. Di kéd lumiput ákniyu.”

²⁹ Igkagi si Moises kandin, na mà din, “Atin ka panówad tikud tun ta lunsud, tayón ku tô ballad ku asta dumasalla tun ta Áglangngagán. Sumódô tô kilat asta tô mga ayis ágkadabù. Purisu kasóddóran nu na Áglangngagán tô tigatun kani tibuk banuwa. ³⁰ Asal ikasóddórra na sikuna asta tô mga opisyales nu, ándà pô gó máddang yu katô Áglangngagán na Manama.”

³¹ Idattan tô sebada asta tô mga pamula na ágkangayan katô duru, su tô sebada malutù dán, asta ágbulak dán tô pamula na ágkangayan katô iring na duru. ³² Asal ándà kadatti tô trigo, su ándà pa tubù.

³³ Na, igtananan i Moises tô hari, asta igpanó sikandin tikud tun ta lunsud. Tô igtayó si Moises katô ballad din asta igdasal sikandin tun ta Áglangngagán, igsódô tô kilat asta tô kadabù ka mga ayis. ³⁴ Tô igkita tô hari na igsódô dán tô udan, tô kadabù ka mga ayis, asta tô kirám, ikasalà dán puman sikandin asta tô mga opisyales din. ³⁵ su igpatággas din puman tô ulu din, asta ándà din péwai tô mga rubbad i Israel, magunawa katô taganá igkagi katô Áglangngagán ukít ki Moises.

10

Tô mga apang

¹ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Saduni nu tô hari ka Ehipto. Igpátággas ku tô ulu din asta tô ulu ka mga opisyaales din ébô pakitanán ku tô katulusan ku kandan ukit kani mga kasalábbuan. ² Atin ka matugál kód, kólitan yu tô mga gabatà yu asta tô mga apù yu tingód katô mga kasalábbuan na gimun ku ukit ka supak ku katô mga taga Ehipto ébô makasóddór kó langun na sakán gó tô Áglangngagán.”

³ Purisu igsadun si Moises asta si Aaron tun ta hari, asta igkagi sikandan kandin, na mà dan, “Ni gó tô igkagi katô Áglangngagán na Manama na ágpangadapán katô mga Hebreo: Manan ka ágpanayun ka géllé na pabbabà kanak? Péwà nud tô mga sakup ku ébô mangadap dan kanak! ⁴ Atin ka manayun ka méllé, banté ka gó, su simag papiddán ku tô mga apang tun ta banuwa nu. ⁵ Tingód katô karapungan dan, katambunan tô bówwó ka tanà ébô di yu gó kitanán tô tanà. Kannán dan tô langun na ándà kadatti katô kadabù ka mga ayis. Kannán dan tô langun kayu yu. ⁶ Mapánnù tun ta mga balé nu na dakál é lagà, tun ta mga balé katô mga opisyaales nu, asta tun ta mga balé katô langun sakup nu. Ándà gó palang kadattan iring kani tikud na duwán dán mga manubù na góddô tun ta Ehipto.”

Na, igtananan i Moises tô hari.

⁷ Igkagi tô mga opisyaales katô hari, na mà dan, “Manan ka ágpabayaán nu ni manubù na ágsamuk áknita? Péwà nud tô mga gamama ébô mangadap dan katô Áglangngagán na Manama dan! Ándà nu pa kasóddóri na idattan dán tô banuwa ka Ehipto?”

⁸ Purisu igpalónód katô hari si Moises asta si Aaron, asta igkagiyan din, na mà din, “Mému dán ka panó kód ébô mangadap kó katô Áglangngagán na Manama yu. Asal sadan tô manó?”

⁹ Igtaba si Moises, na mà din, “Manó ké langun, agad tô mga gabatà dé asta tô mga tugál. Piddán dé tô mga karnero dé, tô mga kambing dé, asta tô mga baka dé, su palimudé ké ébô pabantugán dé tô Áglangngagán.”

¹⁰ Igkagi tô hari, na mà din, “Atin ka piddán yu tô langun pamilya yu, kailangan tabangan kó katô Áglangngagán tingód katô lumun ku ákniyu, su di mému piddán yu sikandan. Tuu dán matayyó na madat gó tô plano yu. ¹¹ Di mému kanak! Mga gamama dád tô makapanó ébô mangadap katô Áglangngagán, su tô gó é kakalyag yu.”

Na, igpéwà dan tikud tun ta tubang katô hari.

¹² Na, igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Tayó nu tô bállad nu ébô dumunggù tô mga apang tun ta banuwa ka Ehipto. Matalap dan tô kaluwagan ka Ehipto, asta kannán tô langun pamulanán na ándà kadatti katô mga ayis.”

¹³ Purisu igtayó i Moises tô tukád din, asta igpapid katô Áglangngagán tô mabákkár karamag tikud tun ta silatan ka Ehipto igladé ka álló asta dukilám. Tô igsállám dán, duwán mga apang na igpid katô karamag. ¹⁴ Tuu marapung tô mga apang, asta igsunnad tun ta kaluwagan ka Ehipto. Ándà palang apang na ikadunggù iring kani tikud na duwán dán mga manubù na góddô tun ta Ehipto, asta ándà dán palang dumunggù iring kani. ¹⁵ Itambunan katô mga apang tô bówwó ka tanà tun ta kaluwagan ka Ehipto sippang igmétám tô tanà. Igkan dan tô langun pamulanán asta tô mga buuy ka kayu na ándà kadatti ukit ka kadabù ka mga ayis. Ándà gó palang malunnó daun na isamá tun ta kaluwagan ka Ehipto.

¹⁶ Na, sékót igpatawar katô hari si Moises asta si Aaron, asta igkagiyan din, na mà din, “Bánnal na ikasalà a tun ta Áglangngagán na Manama yu asta tun ákniyu. ¹⁷ Pasinsiyayiya kani salà na ilumu ku nigó, asta dasal kó tun ta Áglangngagán na Manama yu ébô iwaán din ni tuu madat supak.”

¹⁸ Purisu igtananan i Moises tô hari, asta igdasal sikandin tun ta Áglangngagán. ¹⁹ Purisu igpapid katô Áglangngagán tô mabákkár karamag na tikud tun ta salláppan, asta ipid tô mga apang tun ta Dagat na Mallutù.¹ Ándà gó palang apang na isamá, agad sábbad, tun ta kaluwagan ka Ehipto. ²⁰ Asal igpatággas puman katô Áglangngagán tô ulu ka hari, asta ándà din péwai tô mga rubbad i Israel.

Tô kangittángngan

²¹ Na, igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Tayó nu tô bállad nu tun ta langit ébô dumunggù tô kangittángngan tun ta kaluwagan ka Ehipto. Tuu kumangittáng asta makamáddang.”

²² Purisu igtayó i Moises tô bállad din tun ta langit, asta igdunggù tô tuu kangittángngan tun ta kaluwagan ka Ehipto sippang tun ta ikatállu álló. ²³ Ándà pakitaé tô mga taga Ehipto,

¹ **10:19** 10:19 Dagat na Mallutù, ó Dagat katô mga Banban.

asta ándà dan luwà tikud tun ta mga balé dan dalám ka tállu álló. Asal mappawà tò tun ta góddóan katò mga rubbad i Israel.

²⁴ Igpatawar katò hari si Moises, asta igkagiyan din, na mà din, “Makapanó kód langun ébò mangadap kó katò Áglangngagán. Mému ka mákkás dán ákniyu tò mga gabayi asta tò mga gabatà yu. Asal tò dád mga karnero, tò mga kambing, asta tò mga baka tò tananan yu dini.”

²⁵ Asal igtaba si Moises, na mà din, “Dì mému! Kailangan piddán dé pagsik tò mga mannanap na matayan asta góbbón ébò bággén dé tun ta Áglangngagán na Manama dé. ²⁶ Kailangan piddán dé tò langun mannanap dé. Dì mému ka duwán tananan, agad sábbad, ébò makasalin ké katò matayan dé asta bággén dé tun ta Áglangngagán na Manama dé. Dì ké pa makasóddór ka ándin mannanapi tò matayan dé sippang ka dumunggù ké.”

²⁷ Asal igpatággas puman katò Áglangngagán tò ulu ka hari, asta ándà din péwai. ²⁸ Igkagi tò hari ki Moises, na mà din, “Iwà ka kannun ta tubang ku, asta yakad gó ágpakita puman kanak, su atin ka kitanán ku puman sikuna, pamatayan ku.”

²⁹ Igtaba si Moises, na mà din, “Matuman tò kakalyag nu! Dì kad puman kumita kanak.”

11

Inaté tò mga tambang kaké gabatà gamama

¹ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Papiddán ku tò sábbad pa supak tun ta hari ka Ehipto asta tun ta mga sakup din ébò péwaán kó ikandin. Atin ka péwaán kód, pamagaan kó gó ikandin ébò makéwà kó. ² Kagiya nu tò mga rubbad i Israel ébò pamuyuan dan tò mga salagbat, tò mga pangkis, asta tò bulawan mga arites tun ta mga simbalé dan na taga Ehipto.”

³ Igimu ka Áglangngagán na kadayawan tò mga taga Ehipto tingód katò mga rubbad i Israel. Tò mga opisyaales ka hari asta tò mga taga Ehipto igrespeto ki Moises na sábbad ágkabantug manubù tun ta Ehipto.

⁴ Purisu igkagi si Moises katò hari, na mà din, “Ni gó tò igkagi ka Áglangngagán: Tángngà ka dukilám, panó-panówa tun ta kaluwagan ka Ehipto. ⁵ Maté tò langun tambang kaké gabatà gamama dini ta Ehipto, agad tò tambang kaké batà mama katò hari na sumui kandin, asta tambang kaké batà mama katò állang din na ággiling dád ka trigo. Maté tò mga tambang kaké nati mama katò mga baka. ⁶ Tuu gó mabákkár tò darawitán katò mga manubù tun ta kaluwagan ka Ehipto. Ándà gó palang darawitán iring kani tikud na duwán dán mga manubù na góddó tun ta Ehipto, asta ándà dán palang darawitán iring kani. ⁷ Asal tumagnáp gó tò tun ta mga rubbad i Israel, su agad tò mga asu di mábbu katò mga manubù ó mga mannanap ébò kasóddóran nu gó na ássan katò Áglangngagán tò mga rubbad i Israel tun ta mga taga Ehipto.”

⁸ Igkagi si Moises, na mà din, “Tumubang tò langun opisyaales nu kanak, asta lumingkóód dan. Pédu-édu dan na miwà a, asta patákkássán ku tò mga sakup ku. Atin ka matuman dán ni, miwà ad.”

Tuu isókó si Moises, asta igtananan din tò hari.

⁹ Ituman tò igkagi katò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Dì maminág tò hari áknikó ébò marapung tò mga kasalábbuan na imun ku tun ta Ehipto.” ¹⁰ Agad igimu si Moises asta si Aaron kani mga kasalábbuan tun ta tubang katò hari, asal igpatággas katò Áglangngagán tò ulu din ébò di din péwaán tikud tun ta Ehipto tò mga rubbad i Israel.

12

Tingód katò dukilám ka kalabé

¹ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Moises asta ki Aaron dutun ta Ehipto, na mà din, ² “Imun ni bulan ni na tagnà bulan ka ámmé para ákniyu. ³ Pasóddór yu tun ta langun rubbad i Israel na tun ta ikasapulú álló kani bulan ni, tò kada mama na duwán sawa kailangan sumalin ka nati ka karnero ó nati ka kambing na nángngà para kannán ka kandin pamilya. Sábbad mannanap tò iyón katò kada pamilya. ⁴ Atin ka délák dád tò pamilya, asta di makémmtát kuman ka sábbad mannanap, sábbad dád mannanap tò kannán katò duwa pamilya na ágpasibalayé. Agad ándin tò lumun dan kailangan makanángngà katò karapungan dan asta kadakállan katò makan dan. ⁵ Mému ka salinán yu tò karnero ó tò kambing, asal kailangan salinán yu tò mama na gidad ka sábbad ámmé, asta ándà gó depekto. ⁶ Iyó yu ni ka ágsalláp dán tò álló katò ikasapulú ápat álló kani bulan ni,^o su tò gó tò álló na padángngané tò langun pamilya katò mga rubbad i Israel na miyó katò mga mannanap na igsalin dan. ⁷ Atin ka iyón yu tò mannanap, pólét yu tò dipanug tun ta duwa ligad katò sállat asta dadan tun

datas katô sállat katô mga balé na kannan yu katô mga mannanap. ⁸ Atin ka dukilám dán, ággang yu, asta kan yu duma katô pan na ándà pagpatubù asta katô mga gulay na mappait. ⁹ Yakó ágkan katô karne na igsabawan ó ándà ággangi. Ággang yu gó tó tibuk mannanap, agad tó ulu, tó paa, asta tó mga bituka. ¹⁰ Kan yu tó tibuk lawa dalám ka dukilám. Yakó ágsamá, agad délák, sippang ka sállám. Atin ka duwán masamá na di ágkémát, góbbó yu. ¹¹ Atin ka kuman kó, kailangan mangómpak kó ébò tumaganá kó na panó. Állán kó, sandalyas kó, asta awid kó katô tukád yu. Sékót kó kan. Ni gó tó lumun yu ka dukilám ka lumabéya na Áglangngagán yu. ¹² Tó dukilám tó, madunna tun ta Ehipto, asta matayan ku tó langun tambang kaké mama, agad manubù ó mannanap. Sakán gó tó Áglangngagán, asta supakan ku tó langun ágmanaman na ágpangadapán tun ta Ehipto. ¹³ Tó dipanug na póletán yu tun ta duwa ligad ka sállat, tó gó é pató tun ta mga balé na góddóan yu. Atin ka kitanán ku tó dipanug, labéyan kù sikiyu. Agad supakan ku tó mga taga Ehipto, asal di kó kadattan. ¹⁴ Kailangan di yu kalingawan ni álló ni sippang tun ta ándà ágtamanán. Kada ámmé, kailangan palimudé kó asta tó mga rubbad yu ébò pabantugánna ikiyu tingód katô iglumu ku para ákniyu.”

Kalimudan Tingód Ka Pan Na Ándà Pagpatubù

¹⁵ “Dalám ka pittu álló, kan yu tó pan na ándà pagpatubù. Tun ta tagná álló, iwá yu tó langun ka pagpatubù ka pan tikud tun ta mga balé yu, su atin ka duwán kuman katô pan na duwán pagpatubù tikud tun ta tagná álló sippang tun ta ikapittu álló, kailangan péwaán yu sikandin tikud tun ta grupo yu na mga rubbad i Israel. ¹⁶ Tun ta tagná álló asta tun ta ikapittu álló, palimudé kó ébò mangadap kó kanak. Tó duwa álló tó, ándà palang lumun yu, asal makému kó móméng. ¹⁷ Imu kó gó kani Kalimudan Tingód Ka Pan Na Ándà Pagpatubù ébò di yu kalingawan na ni álló ni tó kapid ku katô langun yu tikud tun ta Ehipto. Imu yu ni álló ni na kalimudan yu, agad sikiyu ó tó mga rubbad yu, kada ámmé sippang tun ta ándà ágtamanán. ¹⁸ Tó tagná bulan, tikud tun ta dukilám katô ikasapulú áppat (14) álló sippang ka dukilám katô ikaduwa pulú sábbad (21) álló, kailangan kannán yu tó pan na ándà pagpatubù. ¹⁹ Dalám ka pittu álló, kailangan ándà palang pagpatubù tun ta mga balé yu, su atin ka duwán kuman katô pan na duwán pagpatubù, agad rubbad i Israel ó ánnà, kailangan péwaán yu sikandin tikud tun ta grupo yu na mga rubbad i Israel. ²⁰ Dalám ka pittu álló, yakó gó ágkan katô pan na duwán pagpatubù. Kan yu dád tó pan na ándà pagpatubù.”

Tagná kakan dan tingód katô dukilám ka kalabé

²¹ Igpatawar i Moises tó langun katô ágpangulun ka mga rubbad i Israel, asta igkagiyan din, na mà din, “Kagiya yu tó tagsábbad-sábbad pamilya na salinán dan tó nati ka karnero ó nati ka kambing, asta iyón dan tingód katô kalabé katô Áglangngagán. ²² Salud yu tó dipanug tun ta palanggana. Tugsak yu tó panga ka isupu tun ta dipanug na igsalud tun ta palanggana, asta pólet yu tó dipanug tun ta duwa ligad katô sállat asta dadan tun datas katô sállat. Yakó ágluwá tikud tun ta balé yu sippang ka sállám, ²³ su panó-panó tó Áglangngagán tun ta kaluwagan ka Ehipto ébò matayan din tó mga taga Ehipto. Asal ka kitanán din tó dipanug tun ta duwa ligad katô sállat asta dadan tun datas katô sállat, lumabé sikandin. Di din pahun tó taramaté na panaligan tun ta balé yu, asta di matayan tó mga tambang kaké gabatà yu gamama. ²⁴ Kada ámmé, kailangan bánnalán yu ni sugù, agad sikiyu asta tó mga rubbad yu sippang tun ta ándà ágtamanán. ²⁵ Atin ka dumunggù kó tun ta tanà na igtandó katô Áglangngagán na bággén din ákniyu, kailangan inalayun yu bánnalán ni sugù ni. ²⁶ Atin ka minsà tó mga gabatà yu ka manan ka áglumun yu ni ágkémun ni, ²⁷ kagiya yu sikandan na ni gó tó sugù tingód katô kalabé katô Áglangngagán, su iglabéyan din tó mga balé na góddóan katô mga rubbad i Israel tun ta Ehipto. Agad igmatayan din tó mga taga Ehipto, asal ándà ki ikandin matayi.”

Na, tó igpaminág dan ni igkagi i Moises kandan, iglingkóód tó langun dan, asta igpangadap dan tun ta Áglangngagán. ²⁸ Igpampanó dan, asta igbánnal dan tó igsugù katô Áglangngagán ki Moises asta ki Aaron.

Igmatayan tó mga tambang kaké gabatà gamama

²⁹ Tun ta tángngá ka dukilám, igmatayan katô Áglangngagán tó langun tambang kaké gabatà gamama tun ta kaluwagan ka Ehipto, agad tó tambang kaké batà mama katô hari na sumui kandin, agad tó mga tambang kaké gabatà gamama katô mga igpriso. Igmatayan din tó tambang kaké mama katô mga mannanap. ³⁰ Tó dukilám tó, ikannó tó hari, tó mga opisyaales din, asta tó langun taga Ehipto. Igdarawit dan, su duwán inaté tun ta tagsábbad-sábbad balé. ³¹ Tó dukilám tó, igpatawar katô hari si Moises asta si Aaron, asta igkagiyan

din, na mà din, “Na, panó kód gó langun, asta iwà kód tikud dini áknami na mga taga Ehipto. Sadun kó asta pangadap kó katò Áglangngagán na Manama yu iring katò igkagi din ákniyu. ³² Pid yu tó mga karnero yu, tó mga kambing yu, asta tó mga baka yu, asta panó kód! Dasal kó pagsik ébò madigár tó dumunggù kanak!”

³³ Igpamagaan katò mga taga Ehipto tó mga rubbad i Israel na tumanan katò banuwa ka Ehipto. Igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka di kó miwà, maté ké gó langun.”

³⁴ Purisu igkangé katò mga rubbad i Israel tó mga palanggana na igdalámman ka harina na igmasa dan asal ándà pa tagui ka pagpatubù, igdalám dan ni tun ta umpak dan, igtángngás dan, asta igpid dan. ³⁵ Igbánnal katò mga rubbad i Israel tó igkagi i Moises kandan, asta igpamuyù dan tó mga salagbat, tó mga paningsing, tó mga pangkis, tó bulawan mga arites, asta tó mga umpak tun ta mga simbalé dan na taga Ehipto. ³⁶ Igimu katò Áglangngagán na madigár tó panámdám katò mga taga Ehipto tingód katò mga rubbad i Israel, asta igbággé dan tó langun igpamuyù dan. Ukit ka kapamuyù katò mga rubbad i Israel, inémmát tó kaduwánnan katò mga taga Ehipto.

Igiwà tó mga rubbad i Israel tikud tun ta banuwa ka Ehipto

³⁷ Ipanó tó mga rubbad i Israel tikud tun ta Rameses, asta igsadun dan tun ta Sucot. Duwán mga ánnám gatus mararan (600,000) na mga gamama, asta ándà kéyap tó mga gabayu asta mga gabatà. Ippanóttanà dan. ³⁸ Marapung pagsik tó ássa mga manubù na igtákkás kandan, asta marapung tó mga karnero, tó mga kambing, asta tó mga baka dan. ³⁹ Atin ka ágsódò dan ébò kuman, ággamítán dan tó igmasa na ándà pagpatubù na igpid dan tikud tun ta Ehipto, asta áglutuán dan tó pan tun ta бага. Tó harina dan ándà tagui katò pagpatubù su sékót dan igpéwà tikud tun ta Ehipto, asta ándà timpo para taganaán tó ágkannán dan asta patubuán tó pan.

⁴⁰ Igóddò tó mga rubbad i Israel tun ta Ehipto dalám ka áppat gatus tállu pulù (430) ámmé. ⁴¹ Tun ta tapuri gó álló katò áppat gatus tállu pulù (430) ámmé, igiwà tó mga sakup katò Áglangngagán tikud tun ta Ehipto. ⁴² Tó gó tó dukilám na igbanté tó Áglangngagán ébò piddán din tó mga sakup din tikud tun ta banuwa ka Ehipto. Purisu kailangan ágbanté tó mga rubbad i Israel ébò di dan kalingawan tó iglumu katò Áglangngagán kandan, asta pabantugán dan sikandin kada ámmé sippang tun ta ándà ágtamanán.

Mga sugù tingód katò Kalimudan Ka Kalabé

⁴³ Na, igkagi tó Áglangngagán ki Moises asta ki Aaron, na mà din, “Ni gó tó mga sugù ku tingód katò Kalimudan Ka Kalabé. Di mému kuman tó mga ánnà rubbad i Israel. ⁴⁴ Asal atin ka igtupuwan tó mga állang na igbálli yu, mému makakan dan. ⁴⁵ Di makakan tó mga ágróggun na góddò, asta tó mga taralumu na ágtandanan. ⁴⁶ Kailangan kannán ni mannap tun ta balé na igággangan. Di mému piddán yu ni tun ta luwà ka balé. Di mému pantigán tó mga tullan. ⁴⁷ Kailangan padángngané tó langun rubbad i Israel tun ta Kalimudan Ka Kalabé. ⁴⁸ Atin ka duwán ánnà mga rubbad i Israel na góddò duma ákniyu, asta malyag dan na mapil ákniyu ébò mamista katò Kalimudan Ka Kalabé, kailangan patupu tó langun gamama ébò makapil dan ákniyu. Makakan dan katò Kalimudan Ka Kalabé iring katò bánnal na mga rubbad i Israel. Asal di gó makakan tó ándà tupuwi. ⁴⁹ Tó gó tó ágkémun na kailangan ágtumanán katò mga rubbad i Israel, asta tó ánnà mga rubbad i Israel na góddò tun ákniyu.”

⁵⁰ Purisu igbánnal katò langun rubbad i Israel tó igsugù katò Áglangngagán ki Moises asta ki Aaron. ⁵¹ Tó gó tó álló na igpid katò Áglangngagán tó mga rubbad i Israel tikud tun ta banuwa ka Ehipto. Ippaglimud din sikandan tun ta tagsábbad-sábbad pamilya dan.

13

Ágbággén tó mga tambang kaké gabatà tun ta Áglangngagán

¹ Na, igkagi tó Áglangngagán ki Moises, na mà din, ² “Bággé yu kanak tó langun tambang kaké gabatà yu gamama asta tó tambang kaké nati mama katò mga mannap yu, su kanak sikandan.”

Kalimudan Tingód Ka Pan Na Ándà Pagpatubù

³ Na, igkagi si Moises katò mga manubù, na mà din, “Kailangan di yu kalingawan ni álló ni, su ni gó tó kéwà yu tikud tun ta Ehipto na lugar ka kallang ákniyu. Igpéwà kó katò Áglangngagán ukit katò makasalábbù katulusan din. (Yakó ágkan katò pan na duwán pagpatubù.) ⁴ Ni álló ni tun ta tagná bulan ka AbibP tó kéwà yu tikud tun ta Ehipto.

⁵ “Purisu atin ka piddán kód katô Áglangngagán tun ta tanà na igóddóan katô mga Canaanhon, mga Hetihanon, mga Amorihanon, mga Hebihanon, asta mga Jebusihanon, kailangan palimudé kó gó ni bulan ni. Tô gó tô tanà na tuu malambù na igtandô katô Áglangngagán tun ta mga kamónaan yu na bággén din ákniyu. ⁶ Dalám ka pittu álló, kan yu tô pan na ándà pagpatubù. Tun ta ikapittu álló, palimudé kó ébò pabantugán yu tô Áglangngagán. ⁷ Dalám ka pittu álló, kan kó katô pan na ándà pagpatubù. Tun ta kaluwagan katô banuwa yu, kailangan ándà gó palang pagpatubù ó pan na duwán pagpatubù. ⁸ Tô álló tô, pénagpát yu ni tun ta mga gabatà yu, na, ‘Gimun ni langun kani ébò kasampátan tô igimu katô Áglangngagán para ákname tô igpéwà ké ikandin tikud tun ta banuwa ka Ehipto.’

⁹ “Ni áglumun yu ni iring na pató tun ta bállad yu ó tun ta bukád yu. Ukit katô kapalimudé yu, di yu ágkalingawan na kailangan ulit-ulitán yu tô mga sugú katô Áglangngagán, su sikandin tô igpéwà ákniyu tikud tun ta banuwa ka Ehipto ukit katô katulusan din. ¹⁰ Purisu palimudé kó kada ámmé tun ta timpo na igsalin katô Áglangngagán.

¹¹ “Igtandô tô Áglangngagán na póddóan kó tun ta tanà na igóddóan katô mga Canaanhon. Atin ka póddóan kó dutun, ¹² bággé yu tun ta Áglangngagán tô mga tambang kaké gabatà yu gamama, asta tô tambang kaké nati mama katô mga mannanap yu, su tô Áglangngagán tô tigatun kandan. ¹³ Atin ka ágpamasusun tô tambang kaké nati mama katô asno yu, tábbus yu ka nati ka karnero. Asal ka di yu tábbusán tô asno, kailangan táppuán yu tô alig din ébò maté. Kailangan tábbusán yu tô mga tambang kaké gabatà yu gamama.

¹⁴ “Atin ka duwán álló na minsà tô gabatà yu na manan ka ágtábbusán yu tô tambang kaké, taba yu sikandan, ‘Igpéwà tô Áglangngagán ákname tikud tun ta banuwa ka Ehipto. Inallang ké, asal ikéwà ké ukit katô katulusan din. ¹⁵ Tô igéllé tô hari na péwà ákname, igmatayan katô Áglangngagán tô mga tambang kaké gabatà gamama katô taga Ehipto, agad tô mga manubù asta tô mga mannanap. Purisu ágbággén ta tun ta Áglangngagán tô langun tambang kaké gabatà ta gamama asta tô mga tambang kaké nati mama katô mga mannanap. Asal ágtábbusán ta tô mga tambang kaké gabatà ta gamama.’ ¹⁶ Ni ágkémun ta ni iring na pató tun ta bállad ta ó tun ta bukád ta, su igpéwà ké katô Áglangngagán tikud tun ta banuwa ka Ehipto ukit katô katulusan din.”

Tô sagulapun asta tô apuy

¹⁷ Tô igpéwà katô hari ka Ehipto tô mga rubbad i Israel, ándà dan pókiti katô Manama tun ta dalan tun ta tanà na igóddóan katô mga manubù na ánggadanan na Filistihanon, agad madani, su igkagi tô Manama, na mà din. “Atin ka dungguan tô mga rubbad i Israel ka gira, mapalin tô panámdám dan, asta lumónód dan tun ta Ehipto.”

¹⁸ Purisu igpid din sikandan na igukit tun ta disyerto dadan tun ta Dagat na Mallutù. Tô igiwà tô mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto, igpid dan tô mga laniban dan agó duwán sumulung kandan.

¹⁹ Igpíd i Moises tô mga tullan i Jose, su taganà igtandô tô mga rubbad i Israel ki Jose sayyan na tô gó é lumun dan. Tô ándà pa kamaté si Jose, igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka péwaán kó katô Manama tikud tun ta Ehipto, pid yu tô mga tullan ku.”[¶] ²⁰ Tô igpanó dan tikud tun ta Sucot, igkampo dan tun ta Etam, tun ta ligad katô disyerto. ²¹ Igladé ka álló na iguna tô Áglangngagán kandan ukit katô sagulapun na iring na sumbál ébò kasóddóran dan ka ánda tô sadunan dan. Igladé ka dukilám na iguna sikandin kandan ukit ka apuy na iring na sumbál ébò tumaddó kandan. Purisu ikapanó dan agad álló asta dukilám. ²² Inalayun dan ágkitanán tô sagulapun ka álló, asta tô apuy ka dukilám.

14

Igtalipag dan tun ta Dagat na Mallutù

¹ Igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, ² “Kagiya nu tô mga rubbad i Israel na sumuwé dan, asta póddó nu pa róggun sikandan madani tun ta Pihahirod tun ta tángngaan katô Migdol asta Dagat na Mallutù madani tun ta Baalsepon, ³ su manámdám tô hari ka Ehipto na itadin kó, asta di kó makaluwà tun ta disyerto. ⁴ Patággasán ku tô ulu ka hari, asta agtaán kó ikandin. Purisu pabantugánna ukit katô kapanaluwan ku katô hari asta katô mga sundalo din. Kasóddóran katô mga taga Ehipto na sakán tô Áglangngagán.”

Igbánnal katô mga rubbad i Israel tô igsugú ka Manama kandan.

⁵ Tô igulitan tô hari ka Ehipto na igiwà dán tô mga rubbad i Israel, ipalin tô panámdám din asta tô panámdám katô mga opisyales din tingód katô mga rubbad i Israel, asta igkagi

sikandan, na mà dan, “Manan ka igpèwà ta gó tò mga rubbad i Israel? Àndà dán gó mga àllang ta.”

⁶ Na, i>taganà katò hari tò kalesa din na para ka gira asta tò mga sundalo din. ⁷ Igpìd din tò ànnám gatus (600) madigár kalesa asta tò duma pa mga kalesa na ágsakayan katò mga opisyaales din. ⁸ Igpátággas katò Áglangngagán tò ulu ka hari, asta iglupug din tò mga rubbad i Israel na igiwa ukit katò kadóppón katò Áglangngagán kandan. ⁹ Iglupig tò langun sundalo katò hari ka Ehipto, agad tò mga igsaké ka kalesa, tò mga igsaké ka kudà, asta tò mga igpanóttanà. Inasabban dan tò mga rubbad i Israel na igkampo madani tun ta Pihahirot tun ta ligad katò Dagat na Mallutù.

¹⁰ Na, tò madani dán tò hari asta tò mga sundalo din, tuu imáddangan tò mga rubbad i Israel, asta igrangin dan katò Áglangngagán. ¹¹ Ikgagi sikandan ki Moises, na mà dan, “Manan ka igpìd ké ikuna ébò maté ké dini ta disyerto? Manan? Àndà dán gó lábbángngan ákname tun ta Ehipto? Sállág nu ka ándin tò inókitan dé! ¹² Yaka nu ágkalingawi tò igkagi dé áknikò tò àndà ki pa panó na dungguan ki katò madat. Ikgagiyan dé sikuna, na mà dé, ‘Pabayà kéd na pallang katò mga taga Ehipto.’ Madigár pa gó ka manayun ké móddò na àllang ka tandingán katò maté ké tun ta disyerto.”

¹³ Ikgagi si Moises katò mga manubù, na mà din, “Yakò ágkamáddangan! Pasarig yu tò panámám yu, asta sállág yu tò lumun katò Áglangngagán ni állò ni ébò paluwaán kó ikandin. Tò mga taga Ehipto na ágkitanán yu, di yud gó kitanán puman. ¹⁴ Tò Áglangngagán tò manalu kandan, asta àndà dán lumun yu.”

¹⁵ Ikgagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Manan ka ágrangin ka kanak? Kagiya nu tò mga rubbad i Israel na kailangan manayun dan tun tóna. ¹⁶ Tayó nu tò tukád nu asta táddù nu tun ta dagat, asta matángngà tò dagat ébò makapanó tò mga rubbad i Israel tun ta matákkang tanà. ¹⁷ Patággasan ku tò ulu ka mga taga Ehipto ébò lupugán dan tò mga rubbad i Israel. Ukit kani, pabantugáma ukit katò kapanaluwan ku katò hari ka Ehipto asta tò langun sundalo din, agad tò mga igsaké ka kalesa asta tò mga igsaké ka kudà. ¹⁸ Kasóddóran katò langun taga Ehipto na sakán tò Áglangngagán ukit ka igtalu ku tò hari dan, tò mga sundalo din na ágsaké ka mga kalesa, asta tò mga ágsaké ka mga kudà.”

¹⁹ Na, tò panaligan ka Manama na guna tun ta mga rubbad i Israel igalin dadan tun ta bókkóg dan. Tò sagulapun na iring na sumbál igalin dadan tun ta bókkóg dan. ²⁰ Igsunnad tun ta tángngaan katò mga sundalo ka taga Ehipto asta mga rubbad i Israel. Tò dukilám dán, tò sagulapun na iring na sumbál inému na apuy na igbággé ka kappawaan tun ta mga rubbad i Israel. Asal tò sagulapun inému na mangittáng tun ta mga taga Ehipto, asta àndà dan ikapadani tun ta mga rubbad i Israel tò dukilám.

²¹ Na, igtayó i Moises tò bállad din, asta igtáddù din tun ta dagat. Igpapìd katò Áglangngagán tò mabákkár karamag tikud tun ta silatan na igladé ka dukilám. Itángngà tò dagat, asta itákkang tò tanà tun ta tángngaan ka dagat. ²² Inému tò dagat na iring na duwa labat tun ta ibang asta tun ta kawatanan dan, asta igukit tò mga rubbad i Israel tun ta matákkang tanà tun ta tángngaan katò dagat. ²³ Iglupug tò mga taga Ehipto, agad tò langun sundalo na igsaké katò mga kalesa dan. Igitur dan katò igukitan katò mga rubbad i Israel tun ta tángngaan katò dagat. ²⁴ Tò àndà pa kasállám, igsállág tò Áglangngagán katò mga sundalo tikud tun ta sumbál na apuy. Iglimáddang asta iglibug din sikandan. ²⁵ Ikasanggat tò mga ligid katò mga kalesa, asta ágkatággasan dan ágpapalaguy. Igpapagayisé tò mga taga Ehipto, na mà dan, “Miwà kid tikud kannun, su igdapit tò Áglangngagán kandan asta di ki manalu kandan.”

²⁶ Ikgagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Táddù nu puman yan bállad nu tun ta dagat ébò lumónód tò dagat asta katambunan tò mga taga Ehipto.”

²⁷ Purisu igtáddù i Moises tò bállad din tun ta dagat, asta tò igsállám dán, iglónód tò dagat. Iginnam tò mga taga Ehipto na malaguy, asal igpasabban katò Áglangngagán ka dagat. ²⁸ Iglónód tò dagat, asta itambunan tò mga kalesa, tò mga ágsaké kani, asta tò langun sundalo katò hari na iglupug kandan sippang tun ta dagat. Àndà gó palang sábbad na isamá. ²⁹ Asal inému tò dagat na iring na duwa labat tun ta ibang asta tun ta kawatanan dan, asta igukit tò mga rubbad i Israel tun ta matákkang tanà tun ta tángngaan katò dagat.

³⁰ Tò gó tò kapaluwà katò Áglangngagán katò mga rubbad i Israel. Ikgita dan tò mga inaté lawa katò taga Ehipto na inanud tun ta ligad ka dagat. ³¹ Tò igkita dan tò katulusan katò Áglangngagán na iggamit din ébò di dan matalu katò mga taga Ehipto, igpangadap dan kandin. Igsarigan dan tò Áglangngagán asta tò ágsuguánnán din na si Moises.

¹ Na, igkanta si Moises asta tô mga rubbad i Israel tun ta Áglangngagán. Igkanta dan kani, na mà dan,

“Kantaan ku tô Áglangngagán, su tuu madigár tô kapanaluwan din.
Igantug din tun ta dagat tô mga kudà asta tô mga igsaké kani.

² Tô Áglangngagán tô masarig taradóppón kanak,
asta ágkanta a tingód kandin.
Sikandin gó tô igpaluwà kanak.

Sikandin tô Manama na pangadapán ku,
asta durungán ku sikandin.

Sikandin tô Manama na ágpangadapán katô ámmà ku,
asta pabantugán ku sikandin.

³ Magani tô Áglangngagán,
asta YAHWEH tô ngadan din.

⁴ Igpangantug din tun ta dagat tô mga kalesa asta tô mga sundalo katô hari ka Ehipto.
Ilánnád tô mga opisyaales din tun ta Dagat na Mallutú.

⁵ Itambunan dan katô madalám dagat,
asta ilánnád dan iring na batu tun ta kadalámman ka dagat.

⁶ Áglangngagán, tuu madigár tô katulusan nu.
Ágrupákkán nu tô mga usig nu.

⁷ Tuu madigár tô kapanaluwan nu,
asta igtalu nu tô mga usig nu.

Igpandà nu sikandan tingód katô sókó nu,
iring na apuy na ággóbbó ka ragami.

⁸ Igidup ka, asta ilimud tô dagat.
Igtindág tô dagat iring na labat.
Igmátággas tô kadalámman katô dagat.

⁹ Igkagi tô usig nu, ‘Lupugán ku sikandan,
kasabban ku, asta ámmáttán ku.

Taladán ku tô mga kaduwánnan dan,
asta sulian ku sikandan.

Tagnusán ku tô kampilan ku,
asta dadattan ku tô langun dan.’

¹⁰ Asal igidup nu sikandan,
asta itambunan dan ka dagat.
Ilánnád dan tun ta kadalámman katô dagat iring na timággà.

¹¹ Áglangngagán, ándà palang mga ágmanaman na magunawa áknikó!
Ándà palang ugis na tuu madigár iring áknikó!
Ándà palang ássa na duwán katulusan na ágkasalábbuan!

¹² Iggamit nu tô bállad nu,
asta iglámád katô tanà tô mga usig dé.

¹³ Ukit katô ginawa nu na ándà ágtamanán, igpid nu tô mga manubù na igtábbus nu.
Ukit katô bákkár nu, igagak nu sikandan tun ta ugis góddóan nu.

¹⁴ Ikadinág tô mga manubù tun ta duma mga banuwa,
asta igkárkár dan tingód ka máddang dan.
Tuu imáddangan tô mga Filistihanon.

¹⁵ Imáddangan tô mga ágpangulun tun ta Edumea.
Igakárkár tô magani mga manubù tun ta Moab.
Mataló tô langun na igóddó tun ta Canaan.

¹⁶ Imáddangan asta igkállas dan.

Áglangngagán, su igkita dan tô matulus áglumun nu,
igtagnáp dan iring na batu,
sippang ka iglabé tô mga sakup nu,
sippang ka iglabé tô mga manubù na igtábbus nu.

¹⁷ Piddán nu sikandan asta póddóan nu tun ta pabungan na igsalin nu.
Tô gó tô lugar na igimu nu na góddóan nu, Áglangngagán,
tun ta templo na igimu nu.

¹⁸ Mangulu tô Áglangngagán sippang tun ta ándà ágtamanán.”

¹⁹ Tô gó tô igkanta dan su igukit tô mga rubbad i Israel katô dagat tun ta matákkang tanà.
Asal igpalónódan katô Áglangngagán ka dagat tô langun kudà katô hari ka Ehipto, tô mga

kalesa asta tō mga sundalo na igsaké na iglupug kandan tun ta tángnaan ka dagat, asta ilánnad dan langun.

Tō kanta i Miriam

²⁰ Na, propeta si Miriam na tábbé i Aaron asta i Moises. Iggangé din tō tamburin, asta igpatákkás din tō langun ka duma mga gabayi na igpadaging katō mga tamburin asta igsayó. ²¹ Iggkanta si Miriam tun kandan, na mà din,

“Kantayi yu tō Áglangngagán ta, su tuu madigár tō kapanaluwan din.

Igantug din tun ta dagat tō mga kudà asta tō mga igsaké kani.”

Tō wayig na mappait

²² Igpíd i Moises tō mga rubbad i Israel, igpanó dan tikud tun ta Dagat na Mallutù, asta igsadun dan tun ta disyerto tun ta Sur. Itálluwan dan igpanó tun ta disyerto, asal ándà wayig na igkita dan. ²³ Tō igdunggù dan tun ta Mara, agad duwán wayig, asal ándà dan ikénám su mappait. Purisu igngadanan ni na Mara.^r ²⁴ Igburáng-buráng^s tō mga manubù ki Moises, asta igsà sikandan, na mà dan, “Ándin tō inámmán ta?”

²⁵ Purisu igrangin si Moises tun ta Áglangngagán, asta duwán kayu na igpakita katō Áglangngagán kandin. Tō igantug i Moises tō panga ka kayu tun ta wayig, inému tō wayig na madigár ginámmán.

Na, dutun ta Mara duwán igsugù katō Áglangngagán kandan, asta igkinnaman din sikandan. ²⁶ Iggkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Atin ka tuu kó maminág kanak, asta lumun yu tō nángngà tun ta saruwan ku, asta mánnal kó katō mga sugù ku, asta tumanán yu tō langun ka palumun ku ákniyu, ò ku sikiyu supakan katō mga búgók na igpapid ku tun ta mga taga Ehipto. Sakán tō Áglangngagán na ágtabang ákniyu ébò kólian tō mga búgók yu.”

²⁷ Na, tō igpanó dan dán tikud tun ta Mara, igdunggù dan tun ta Elim na duwán sapulù duwa (12) mga sánnáp asta kapittuwan (70) mga kayu palmera. Igóddò dan róggun madani tun ta mga sánnáp.

16

Mana asta mga pitó

¹ Igpánó tō mga rubbad i Israel tikud tun ta Elim, asta igsadun dan tun ta Sin na disyerto tun ta tángnaan ka Elim asta Sinai. Tō igdunggù dan, iglabé tō sábbad bulan^t tikud tun ta kéwà dan tikud tun ta Ehipto. ² Tun ta disyerto, igburáng-buráng dan langun ki Moises asta ki Aaron. ³ Iggkagi sikandan, na mà dan, “Tuu pa madigár ka igmatayan ké katō Áglangngagán tun ta Ehipto, su madigár é ágkakan dé dutun. Asal igpíd ké ikiyu dini ta disyerto ébò maté ké langun ukít ka ballus.”

⁴ Na, igkagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Dabuán ku tō pan para ákniyu tikud tun ta langit iring na udan. Kada álló kailangan lumimud tō mga manubù katō pan na nángngà para kannán dan dalám ka sábbad dád álló. Ukít kani, kinnaman ku sikandan ka mánnal dan katō mga sugù ku kandan. ⁵ Sugù yu sikandan na kailangan dublin tō pan na limudán dan tun ta ikannám álló kada linggo.”

⁶ Purisu igkagiyan i Moises asta i Aaron tō langun rubbad i Israel, na mà dan, “Kani ka ágsalláp dán tō álló, kasóddoran yu na tō Áglangngagán tō igpíd ákniyu tikud tun ta Ehipto, ⁷ su simag ka sállám, kitanán yu tō séllaán katō Áglangngagán. Igdinág din tō kaburáng-buráng yu tingód kandin. Bánnal na igburáng-buráng kó tingód katō Áglangngagán, ánnà tingód áknamí.”

⁸ Iggkagi si Moises, na mà din, “Tō Áglangngagán tō mággé ákniyu ka karne kada ágsalláp tō álló, asta mággé ákniyu ka pan kada sállám. Igpaminág sikandin katō kaburáng-buráng yu tingód kandin. Bánnal na igburáng-buráng kó ánnà tingód áknamí, asal tingód katō Áglangngagán.”

⁹ Iggkagi si Moises ki Aaron, na mà din, “Kagiya nu tō mga manubù, na, ‘Padani kó tun ta saruwan katō Áglangngagán, su igpaminág din tō kaburáng-buráng yu.’ ”

¹⁰ Róggun igkagi si Aaron katō mga manubù, igsállág dan tun ta disyerto. Iggkita dan tō séllaán katō Áglangngagán tun ta sagulapun na igtákkás kandan. ¹¹ Iggkagi tō Áglangngagán ki Moises, na mà din, ¹² “Igdinág ku tō kaburáng-buráng katō mga sakup ku. Kagiya nu sikandan na kani ka ágkasalláp dán, tanggapán dan tō karne, asta simag ka sállám,

^r 15:23 15:23 Tō kóbadan ka Mara, “mappait.” ^s 15:24 15:24 Igburáng-buráng, ó igbugung-bugung. ^t 16:1 16:1 Sábbad bulan, ó tun ta ikasapulù lima (15) álló tun ta ikaduwa bulan. Igiwà dan tikud tun ta Ehipto ka ikasapulù áppat (14) álló tun ta una bulan. Igsulat ni tun ta Exodo 12:6.

tanggapán dan tô pan na nángngà para kandan. Purisu kasóddóran dan na sakán tô Áglangngagán na Manama dan.”

¹³ Tô ágkasalláp dán tô álló, marapung tô mga pitó na igdunggù, asta igsunnad tô mga pitó tun ta kaluwagan kató kampo dan. Tô igsállám dán, duwán damur tun ta kampo dan.

¹⁴ Na, tô itákkang dán tô damur, duwán igkita dan na marénták, manipis asta mapputi tun ta kaluwagan ka tanà. ¹⁵ Tô igkita dan, igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin ni?”

Igkagi si Moises kandan, na mà din, “Ni gó tô igbággé kató Áglangngagán ákniyu ébô kannán yu. ¹⁶ Igsugù tô Áglangngagán na kailangan limudán yu langun tô ágkailanganán yu. Limud kó ka duwa litro para kató tagsábbad-sábbad manubù tun ta pamilya yu.”

¹⁷ Purisu igbánnal tô mga rubbad i Israel. Duwán mga manubù na iglimud ka dakál, asta duwán mga manubù na iglimud ka délák dád. ¹⁸ Asal tô igtáppang dan kani, tô iglimud ka dakál, ándà kasobrayi, asta tô iglimud ka délák, ándà kakulangi. Nángngà tô iglimud para kató tagsábbad-sábbad manubù.

¹⁹ Na, igkagi si Moises kandan, na mà din, “Yakó ágsamà para ka simag.”

²⁰ Asal duwán gó mga manubù na ándà paminág ki Moises, asta duwán igsamà dan para ka simag. Asal tô sállám dán, igulád asta imawù. Purisu isókó si Moises kandan.

²¹ Kada sállám iglimud tô tagsábbad-sábbad pamilya kató ágkailanganán dan. Asal tô igménit dán tô álló, itunó tô isamà tun ta tanà.

²² Tun ta ikannám álló, iglimud dan tô dubli, su duwán áppat litro para kató tagsábbad-sábbad manubù. Purisu igsadun tô mga ágpangulun tun ki Moises, asta igulit dan kandin.

²³ Igkagi si Moises, na mà din, “Simag tô ikapittu álló, asta igsugù tô Áglangngagán na tô ikapittu álló, tô gó é álló ka kapaginawa. Ándà ássa lumun ta kannà pangadapán ta sikandin. Purisu lutù yu asta óméng yu tô ágkadigárran yu, asta tagù yu tô samà para kannán yu ka simag.”

²⁴ Purisu igtagù dan sippang simag, magunawa kató igsugù i Moises kandan. Pagkasimag, madigár pô tô igsamà dan, su ándà uláddi asta ándà kamawù. ²⁵ Igkagi si Moises, na mà din, “Ni gó tô kannán yu ni álló ni, su ni gó tô álló ka kapaginawa ébô pabantugán ta tô Áglangngagán. Ándà ágkakan na kitanán yu tun ta tanà ni álló ni. ²⁶ Limud yu tô ágkakan dalám ka ánnám dád álló, asal tô ikapittu álló tô álló ka kapaginawa ta. Ándà ágkakan na kitanán yu tun ta tanà.”

²⁷ Na, agad tun ta ikapittu álló, duwán duma mga manubù na igpamasak kató ágkakan. Asal ándà gó igkita dan. ²⁸ Igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Manan ka ándà kó bánnal kató mga sugù ku asta mga kagi ku? ²⁹ Manan ka ándà dan ikagpát na igsalinna kató ikapittu álló ébô paginawa dan? Tô gó tô gunayan na dubli tô ágkakan na ágbággén ákniyu tun ta ikannám álló ébô duwán nángngà para kató duwa álló. Dalám ka álló ka kapaginawa, kailangan tumónnók kó. Yakó áglimud kató ágkakan tun ta ikapittu álló.”

³⁰ Purisu igpaginawa tô langun manubù tun ta ikapittu álló.

³¹ Inggadanan dan tô ágkakan na mana.^U Mapputi ni iring na marénták lisu, asta tô nanam iring kató pan na igbaláttan ka tánnáb.

³² Igkagi si Moises, na mà din, “Igsugù tô Áglangngagán na kailangan taguán ta tô duwa litro ka mana para kató mga rubbad ta ébô makita dan tô ágkakan na igbággé din áknita tun ta disyerto pángnga igpid sikandin áknita tikud tun ta banuwa ka Ehipto.”

³³ Igkagiyan i Moises si Aaron, na mà din, “Kangé nu tô bangà, asta dalám nu tô duwa litro ka mana. Tagù nu ni tun ta saruwan kató Áglangngagán ébô duwán pa ágkakitaan para kató mga rubbad ta.”

³⁴ Igbánnal si Aaron kató igsugù kató Áglangngagán ki Moises. Igtagù din ni bangà tun dalám kató kaban tingód kató kasabotan ka Manama kandan.^V ³⁵ Mana tô igkan kató mga rubbad i Israel dalám ka kappatan (40) ámmé sippang ka igóddó dan tun ta banuwa ka Canaan. ³⁶ Na, tô pagtáppang na iggamit dan, duwán gó duwa litro.

17

Wayig tikud tun ta batu

¹ Igiwà tô mga rubbad i Israel tun ta tanà na inggadanan Sin, asta igalin-alin dan igkampo tun ta igsuguan kató Áglangngagán kandan. Tô igdunggù dan tun ta Repidim, ándà wayig na igkita dan para inámmán dan. ² Purisu igburáng-buráng dan dán puman, asta igkagi sikandan ki Moises, na mà dan, “Bággéyi ké ka wayig ébô duwán inámmán dé.”

^U 16:31 16:31 Tô kóbadan ka mana, “Ándin ni?” Ahaán tô Exodo 16:15. ^V 16:34 16:34 Tingód kató mga igdalám kató kaban, ahaán tô Hebreo 9:4.

Igkagi si Moises kandan, na mà din, “Manan ka ágburáng-buráng kó kanak? Manan ka ágkinnaman yu gó tò Áglangngagán?”

³ Asal su tuu ágkatákkangan tò mga manubù, marag dan ágburáng-buráng ki Moises, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Manan ka igpid ké ikuna tikud tun ta banuwa ka Ehipto? Malyag ka na maté ké ukít ka tákkang, agad tò mga gabatà dé asta tò mga mannanap dé?”

⁴ Na, igrangin si Moises katò Áglangngagán, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pamánnun ku ni mga manubù? Masiggad ikandan timbagán ka batu ébò matéya.”

⁵ Igkagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Pid nu tò tukád nu na iglagpás nu katò Wayig ka Nilo. Limud nu tò mga ágpangulun katò mga rubbad i Israel, asta sadun ka tun tóna kandan. ⁶ Mangatta ákníyu tun ta dakál batu tun ta Sinai.^W Lagpás nu tò batu, asta marus tò wayig ébò duwán ginámman katò mga manubù.”

Igbánnal i Moises tò igsugù kandin róggun ágsállág tò mga ágpangulun ka mga rubbad i Israel.

⁷ Iggadanan i Moises tò lugar na Masa^X asta Meriba,^Y su igburáng-buráng tò mga manubù ki Moises, asta igkinnaman dan tò Áglangngagán ukít katò igkagi dan, na mà dan, “Dumóppón tò Áglangngagán áknita, ó dì?”

Igpanalu dan katò mga Amalekanhon

⁸ Na, tò igkampo tò mga rubbad i Israel tun ta Repidim, igsulung tò mga Amalekanhon kandan. ⁹ Igkagi si Moises ki Josue, na mà din, “Tawar nu tò mga manubù, asta atu kó katò mga Amalekanhon. Simag, tumindágga tun datas katò pabungan, asta mawidda katò tukád na igbággé ka Manama kanak.”

¹⁰ Purisu igbánnal si Josue katò igkagi i Moises kandin. Igpid din tò mga manubù ébò atuwan dan tò mga Amalekanhon. Igsadun si Moises, si Aaron, asta si Hur tun datas katò pabungan. ¹¹ Róggun igtayó pa i Moises tò tukád din, igpanalu tò mga rubbad i Israel. Asal róggun igpasunnad din tò tukád din, igpanalu tò mga Amalekanhon. ¹² Na, su ibállé dán tò mga bállad i Moises, igkangé si Aaron asta si Hur ka batu ébò munsad si Moises. Igtindág si Aaron asta si Hur tun ta kilidan din, asta igtayó dan tò mga bállad i Moises. Igpanayun dan igtayó kani sippang ka igsalláp tò álló. ¹³ Purisu tò langun Amalekanhon igipánnas i Josue asta tò mga kadumaan din.

¹⁴ Na, igkagi tò Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Sulat nu ni tun ta libro, asta ulít nu ni ki Josue. Ipánmasán ku tò langun Amalekanhon ébò kalingawan sikandan ka ándà ágtamanán.”

¹⁵ Igimu i Moises tò góbbówanan katò ágbággén tun ta Manama, asta igngadanan din ni na “Tò Áglangngagán gó tò bandera ku.” ¹⁶ Igkagi sikandin, na mà din, “Igtayó tò bandera katò Áglangngagán! Purisu atuwan katò Áglangngagán tò mga Amalekanhon ka ándà ágtamanán.”

18

Ighà i Jetro si Moises

¹ Na, si Jetro na ugang i Moises asta pari tun ta Midian, ikadinág sikandin tingód katò langun na iglumu ka Manama ki Moises asta katò mga rubbad i Israel. Ikadinág sikandin na igpéwa katò Áglangngagán sikandan tikud tun ta banuwa ka Ehipto. ² Purisu igsadun sikandin tun ki Moises. Igpid din si Sefora na sawa i Moises na taganà igpóddò i Moises tun ta Midian. ³ Igpid pagsik i Jetro tò duwa gabatà i Moises. Si Gerson^Z tò ngadan katò tambang kaké batà din, su tò ipamasusu sikandin, igkagi si Moises, na mà din, “Ánnà a taga kannun.” ⁴ Si Elieser^a tò ngadan katò adi, su tò ipamasusu sikandin, igkagi si Moises, na mà din, “Igtabanganna katò Manama na ágpangadapán katò mga kamónaan ku, asta igpaluwà a tikud tun ta bállad katò hari ka Ehipto.”

⁵ Si Jetro, tò sawa i Moises, asta tò mga gabatà din igsadun tun ki Moises tun ta disyerto, su igóddò pa sikandin asta tò mga rubbad i Israel madani tun ta pabungan na igsunnadan ka Manama. ⁶ Duwán igulít ki Moises, na mà din, “Igdunggù dán tò ugang nu na si Jetro, tò sawa nu, asta tò duwa gabatà yu gamama.”

⁷ Purisu igsumar si Moises katò ugang din. Igingkóód asta igadák si Moises kandin. Igpakumustaé dan, asta igahu dan tun ta tulda i Moises. ⁸ Igulitan i Moises sikandin tingód katò langun ka iglumu katò Áglangngagán katò hari ka Ehipto asta mga sakup din ébò tabangan tò mga rubbad i Israel. Igulitan din tingód ka mga kahirapan na inóktan dan

^W 17:6 17:6 Sinai, ó Horeb na ássa ngadan ka Sinai. ^X 17:7 17:7a Tò kóbadan ka Masa, “kinnamanan.” ^Y 17:7 17:7b Tò kóbadan ka Meriba, “ágburáng-burángngan.” ^Z 18:3 18:3 Tingód katò ngadan Gerson, ahaán tò Exodo 2:22.
^a 18:4 18:4 Tò ngadan Elieser, iring katò kagi ka Hebreo, “igtabanganna katò Manama.”

tun ta dalan, asta tingód katô kapéwà katô Áglangngagán kandan. ⁹ Idayawan si Jetro tingód katô langun na iglumu katô Áglangngagán para katô mga rubbad i Israel ébô makaluwà dan tikud tun ta bállad katô mga taga Ehipto. ¹⁰ Igkagi sikandin, na mà din, “Durungán tó Áglangngagán su igpaluwà kó ikandin tikud tun ta bállad katô hari ka Ehipto asta mga sakup din! ¹¹ Ikasóddórrad na tuu pa matulus tó Áglangngagán ka tandingán tun ta langun ka ássa mga ágmanaman, su igpaluwà din tó mga sakup din tikud tun ta bállad katô mga taga Ehipto na ágpallayat-layat asta ágpahirap kandan.”

¹² Na, iggóbbó i Jetro tó mga mannanap na igbággé din katô Manama. Iglumud si Aaron asta tó mga ágpangulun katô mga rubbad i Israel, asta igkan dan дума ki Jetro tun ta saruwan ka Manama.

Igkagiyan i Jetro si Moises

¹³ Pagkasimag, igusay i Moises tó mga manubù. Igsadun dan tun kandin tikud tun ta sállám sippang ka ágkasalláp dán tó álló.

¹⁴ Tó ikakita tó ugang i Moises katô langun ka áglumun i Moises, igkagi sikandin, na mà din, “Manan ka sikuna dád tó gusay katô langun manubù? Ánnà nángngà ni! Igangat dan katô kósay nu kandan tikud tun ta sállám sippang ka ágkasalláp tó álló!”

¹⁵ Igtaba si Moises, na mà din, “Gimun ku ni su ágsadun gó tó mga manubù dini kanak ébô makasóddór dan katô kakalyag ka Manama na bánnalán dan. ¹⁶ Atin ka ágpasamuké tó mga manubù, sakán tó rumuud kandan, asta gulitan ku sikandan ka ándin tó mga sugù asta kakalyag katô Manama.”

¹⁷ Igkagi tó ugang i Moises, na mà din, “Dì madigár ni áglumun nu! ¹⁸ Mabállé ka gó, asta mabállé tó mga manubù. Tuu gó mabággat ni ka sábbad nu dád! Dì mému ka sábbad nu dád tó musay. ¹⁹ Na, paminág ka kanak. Kagiyán ku sikuna ka ándin tó madigár lumun nu. Mólà pa ka tabangan ka katô Manama! Madigár ka sikuna tó taratapid^b para katô mga manubù tun ta saruwan ka Manama. Pid nu tun kandin tó mga problema dan. ²⁰ Tinurù nu kandan ka ándin tó mga sugù asta kakalyag katô Manama. Pénagnpát nu kandan ka ándin tó madigár ágkémun dan asta áglumun dan. ²¹ Asal salin nu tó ágkasarigan mga manubù na duwán kapandayan, tó mga ágrespeto katô Manama, asta tó dì ágkapid ka tandan. Imu nu sikandan na ágpangulun katô mga sábbad mararan (1,000) manubù, ágpangulun katô mga sábbad gatus (100) manubù, ágpangulun katô mga kaliman (50) manubù, asta ágpangulun katô mga sapulù (10) manubù. ²² Sikandan tó makatabang katô mga manubù ukít katô kósay dan. Atin ka duwán kaso na tuu mahirap, tó gó tó papiddán dan tun áknikó. Asal sikandan gó tó musay katô mga kaso na di mabággat. Mému malumák tó mga áglumun nu, su makatabang dan áknikó. ²³ Atin ka tumanán nu ni ágkagin ku, asta atin ka ni gó tó sugù ka Manama áknikó, makatiis ka, asta makóll ni mga manubù na masuné tó pusung dan.”

²⁴ Igpaminág si Moises katô ugang din, asta igbánnal din tó igkagi kandin. ²⁵ Igsalin i Moises tó mga manubù na duwán kapandayan tun ta langun rubbad i Israel, asta igimu din sikandan na ágpangulun katô mga manubù. Igimu din sikandan na ágpangulun katô mga sábbad mararan (1,000) manubù, ágpangulun katô mga sábbad gatus (100) manubù, ágpangulun katô mga kaliman (50) manubù, asta ágpangulun katô mga sapulù (10) manubù. ²⁶ Inalayun dan gusay katô mga manubù. Igpapid dan tó mga kaso na tuu mahirap tun ki Moises, asal sikandan tó igusay katô mga kaso na di mabággat.

²⁷ Na, ándà kadugé, igtananan i Jetro si Moises, asta iguli tun ta kandin banuwa.

19

Igpakita tó Áglangngagán tun ta pabungan ka Sinai

¹ Na, tó iglabé tó duwa bulan^c ensakto tikud tun ta kéwà dan tikud tun ta banuwa ka Ehipto, igdunggú dan tun ta disyerto na ingnadan na Sinai. ² Igpáno dan tikud tun ta Repidim, igsadun dan tun ta lindig katô pabungan ka Sinai, asta igkampo dan.

³ Na, igitkáddág si Moises tun ta pabungan ébô madani tun ta saruwan katô Manama. Igtawar tó Áglangngagán ki Moises tikud tun ta pabungan, na mà din, “Ni gó tó kagin ku katô mga rubbad i Israel,^d ⁴ Igkita yu tó iglumu ku tun ta mga taga Ehipto. Isóddóran yu na igpid ku sikiyu tun ta madani ku, iring katô kapid katô banug katô pispis din tun ta mga pakpak din. ⁵ Atin ka mánnal kó kanak asta tumuman kó katô kasabotan ku tun ákniyu, imun ku sikiyu na mga manubù na igsalin ku tun ta langun manubù, su sakán tó tigatun katô tibuk

^b 18:19 Taratapid, ó tarausay (tigpataliwala). ^c 19:1 19:1 Duwa bulan, ó tun ta una álló tun ta ikatállu bulan.

Igiwà dan tikud tun ta Ehipto ka ikasapulù áppat (14) álló katô una bulan. Igsulat ni tun ta Exodo 12:6. ^d 19:3 19:3 Israel, ó Jacob. Si Jacob tó tagnà ngadan i Israel.

banuwa. ⁶ Imun ku sikiyu na kanak mga manubù tun ta pagpangulu ku ébô pabantugánna ikiyu tun ta langun banuwa. Na, ulit nu ni igkagi ku tun ta mga rubbad i Israel.’ ”

⁷ Purisu igtupang si Moises, iglimud din tô mga ágpangulun, asta igulitan din sikandan katô igkagi katô Áglangngagán kandin. ⁸ Igpadángngané dan langun igtaba, na mà dan, “Bánnalán dé tô langun sugù katô Áglangngagán.”

Purisu igulit si Moises katô Áglangngagán ka ándin tô igtaba dan. ⁹ Igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Madunna diyan áknikó ukít ka mangittáng sagulapun ébô makadinág tô mga manubù ka tumóngkô a áknikó. Purisu inalayun dan sumarig áknikó.”

Igulitan i Moises tô Áglangngagán katô igkagi katô mga manubù. ¹⁰ Igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Tupang ka tun ta mga manubù, asta ni álló ni asta simag, pataganà nu sikandan ébô mangadap dan kanak. Kailangan labaan dan tô umpak dan. ¹¹ Kailangan tumaganà dan ka di pa dumunggù tô ikatállu álló, su sumunnadda tun ta pabungan ka Sinai róggun na sumállág tô langun dan. ¹² Pému nu tô mga pató tun ta lindig katô pabungan ébô di lumapas tô mga manubù tun ta pabungan. Kagiya nu sikandan na di dan tumikáddág tun ta pabungan. Di gó mému awidan dan tô lindig katô pabungan, su matayan gó tô di mánnal. ¹³ Agad manubù asta mannanap, ka lumapas dan katô pató tun ta pabungan, kailangan timbagán dan ka batu ó panaán dan ébô maté, su di mému awidan yu tô lumapas katô pató. Kailangan lumili tô mga manubù katô pabungan sippang ka idupán tô trumpeta. Atín ka dinággán dan tô trumpeta, kailangan malimud dan tun ta lindig katô pabungan.”

¹⁴ Na, igtupang si Moises katô pabungan, asta igpataganà din tô mga manubù ébô mangadap dan. Iglabaan dan tô mga umpak dan. ¹⁵ Igkagiyan i Moises sikandan, na mà din, “Taganà kó para katô ikatállu álló, asta yakó ágpalayuke.”

¹⁶ Tô igsállám dán tô ikatállu álló, tuu igkilat asta igkirám tun ta pabungan. Igsunnad tô mangittáng sagulapun tun ta pabungan. Igdinág dan tô mabákkár dagingán katô trumpeta, asta igkárkár dan langun tingód ka máddang dan. ¹⁷ Igpíd i Moises tô mga manubù tikud tun ta kampo dan ébô sumumar katô Manama. Igtindág dan tun ta lindig katô pabungan. ¹⁸ Ándà kakitayi tô pabungan su isidalungan katô mangittáng ábbál, su igsunnad tô Áglangngagán na iring na bónnóng ka apuy. Ibatun tô ábbál iring na ábbál na ágtikud tun ta dakál ággóbbówanan. Tuu igkálláng-kálláng tô tibuk katô pabungan. ¹⁹ Tô tuu pa igmabákkár tô dagingán katô trumpeta, igkagi si Moises, asta mabákkár tô kataba katô Manama iring na dalágdág ka kilat. ²⁰ Igsunnad tô Áglangngagán tun ta bówwó katô pabungan ka Sinai, asta igtawar din si Moises na madun tun datas ta pabungan. Purisu igtikáddág si Moises.

²¹ Igkagi tô Áglangngagán ki Moises, na mà din, “Tupang ka, asta sugù nu tô mga manubù ébô di dan lumapas katô pató. Di mému tumikáddág dan ébô sumállág dan kanak, su maté tô lumapas. ²² Agad tô mga pari na ágpadani kanak, kailangan palinis dan agó matayan ku sikandan.”

²³ Igkagi si Moises katô Áglangngagán, na mà din, “Asal di tumikáddág tô mga manubù, su taganà ka igkagi kandan na di mému. Igkagi nu kanak na imun ku tô pató ébô di makapadani tô mga manubù tun ta pabungan.”

²⁴ Asal igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Tupang ka pa, asta tikáddág ka puman na tákkásan i Aaron. Asal yaka nu ágpalapasi tô mga pari asta tô duma mga manubù ébô tumikáddág dan agó supakan ku sikandan.”

²⁵ Purisu igtupang si Moises tun ta mga manubù, asta igulitan din sikandan katô igkagi katô Áglangngagán.

20

Tô Sapulù Mga Sugù

¹ Ni gó tô igkagi katô Manama tun ta mga manubù, na mà din, ² “Sakán tô Áglangngagán na Manama yu. Igpaluwà a ákniyu tikud tun ta kallang ákniyu tun ta banuwa ka Ehipto.

³ “Yakó ágpangadap katô ássa mga ágmanaman. Sakán dád gó tô pangadapán yu.

⁴ “Yakó gimu katô ágmanaman iring na bónnóng ka agad ándin tun ta langit, tun ta banuwa, ó tun ta dalám ka dagat. ⁵ Yakó ágpangadap asta áglíngkóód kanan, su sakán dád tô Áglangngagán na Manama yu. Diya pabayà katô mangadap katô ágmanaman. Supakan ku tô méllé kanak, asta supakan ku tô mga gabatà din asta mga rubbad din sippang tun ta apù ka abul. ⁶ Asal tô mga manubù na áginawa kanak asta ágbánnal katô mga sugù ku, tô gó é inalayun ku ginawaan sippang tun ta mga mararan karubbadan.

⁷ “Yakó ágtawang ágkagi tingód katô ngadan katô Áglangngagán na Manama yu, su supakan ku tô manubù na tumawang kumagi tingód katô ngadan ku.

⁸ “Tuman yu tô ágkémun tingód katô álló ka kapaginawa, su tuu ugis tô álló ka kapaginawa. ⁹ Makalumu kó dalám ka ánnám álló. ¹⁰ Asal tô ikapittu álló, tô gó é álló ka kapaginawa yu ébô pangadapán yu tô Áglangngagán na Manama yu. Tun ta álló ka kapaginawa, yakó áglumu, agad sikiyu, tô mga gabatà yu, tô mga taratabang yu, tô mga mannanap yu, asta tô ássa mga manubù na góddô tun ákniyu. ¹¹ Dalám ka ánnám álló, igimu ku tô langit, tô tanà, tô dagat asta tô langun-langun. Asal igpaginawa a tun ta ikapittu álló. Purisu igimu ku na madigár asta ugis tô álló ka kapaginawa.

¹² “Respetowi yu tô ákniyu ámmà asta innà ébô kumallayat tô kantayan yu diyan ta tanà na bággén ákniyu katô Áglangngagán na Manama yu.

¹³ “Yakó ágmaté.

¹⁴ “Yakó áglibug.

¹⁵ “Yakó ágtakó.

¹⁶ “Yakó ágtestigós ka bulaló tingód katô unawa yu.

¹⁷ “Yakó ágkasabuan ka balé katô unawa yu manubù. Yakó ágkasabuan ka sawa katô unawa yu manubù, mga taratabang din, baka din ó asno din, ó agad ándin tô kaduwánnan katô unawa yu manubù.”

Ni Libro Tingód Ki Jonas

Una Basan

Si Jonas tó propeta ka Manama. Sikandin tó batà i Amitai na taga Gat na sakup ka Ofer. Ahaán tó 2 Mga Hari 14:25.

Na, igsulat kannun ta libro ni tó inókitan i Jonas na sábbad propeta na igsuwé kató ágpalumun kató Manama kandin. Igpasadun ka Manama si Jonas tun ta dakál lunsud ka Ninibe ébô mulit-ulit kató kagi ka Manama, su papiddán ka Manama tó supak tun ta mga taga Ninibe tingód kató dakál salà dan. Ni lunsud ka Ninibe góddóan kató mga gusig ka mga rubbad i Israel.

Na, tó kakalyag i Jonas na supakan kató Manama tó mga taga Ninibe. Tó gó tó gunayan na ándà sikandin nunug ka Manama asta ándà sadun, su panámdám din na atin rumákkád dan, di dan supakan ka Manama. Purisu igpalaguy sikandin ébô makapadiyú pád tikud tun ta Manama.

Na, igpapiddan ka Manama si Jonas ka mabággat karasayan. Tingód kató inókitan din, igbánnal sikandin kató Manama asta igsadun tun ta Ninibe. Igulit-ulitan din tó mga taga Ninibe na kailangan rumákkád kató salà dan tun ta Manama. Purisu igrákkád sikandin. Asal tuu isókó si Jonas su kakalyag din na supakan kató Manama sikandin.

Bánnal tó inókitan i Jonas su igkagi si Jesus tingód ki Jonas. Ahaán tó Mateo 12:39-41 asta tó Lucas 11:29-32.

Na, tó lunsud ka Ninibe tapé igimu i Nimrod na sábbad apù abul i Noe. Ahaán tó Genesis 10:8-12. Basan yu tó tingód ka madat mga iglumu kató mga taga Ninibe tun ta Nahum kapitulo 2 asta kapitulo 3. Tingód ka Ninibe, ahaán tó Sofonias 2:13-15.

Na, ukít kani kantayan i Jonas, isóddóran ta na tó kakalyag ka Manama é matuman, ánnà tó áknita kakalyag, su tó langun nit banuwa tun ta bállad kató Manama. Isóddóran ta pagsik na tuu dakál tó ginawa asta kédu kató Manama tun ta mga manubù, asta pasinsiyaan din tó rumákkád kató salà, agad ándin tó ilumu.

Ándà bánnal si Jonas kató Manama

¹Na, duwán sábbad álló igkagi tó Áglangngagán ki Jonas na batà i Amitai, na mà din, ²“Panó ka, sadun ka tun ta Ninibe tó dakál lunsud, asta sapadi nu tó mga taga Ninibe, su isóddóran ku na tuu dán madat tó áglumun dan.”

³Asal ándà sadun si Jonas tun ta lunsud ka Ninibe. Igplano baling sikandin na madun tun ta banuwa ka Espanya* ébô makapadiyú pád tikud tun ta Áglangngagán. Purisu igsadun sikandin tun ta Jopa, asta ikakita sikandin ka barko na madun tun ta Espanya. Na, igbággé din tó plite, asta igsaké sikandin duma kató mga taralumu tun ta barko, su kéman din ka makapadiyú tikud tun ta Áglangngagán.

⁴Asal tó tun dan dán ta dagat, igpapiddan dan kató Áglangngagán ka tuu mabákkár karamag asta magdakál mga balud, asta masig masirà tó barko. ⁵Purisu imáddangan tuu tó mga taralumu. Igpédu-édu tó tagsábbad-sábbad tun ta kandan mga ágmanaman, asta igpangantug dan tó mga piniddan dan tun ta dagat ébô ágmagan tó barko asta di malánnád. Asal si Jonas igdággá dutun ta sunu tun dalám kató barko, asta tuu italáp sikandin ka katudug.

⁶Na, ikitaan sikandin kató kapitan ka barko, asta igkagi sikandin, na mà din, “Manan ka ágtudug ka dalám kani kadattan ta? Ánnó ka, asta pamuyú ka ka tabang kató ákníkó manama agó kéduwan sikandin áknita ébô di ki maté!”

⁷Na, igpatóngkóé tó mga taralumu, na mà dan, “Bé kódi! Rumipa ki ébô kasóddóran ta ka sadan tó gunayan kani kadattan.”

Purisu igripa dan, asta tó ngadan i Jonas tó ipudutan. ⁸Na, iginsà dan si Jonas, na mà dan, “Sikuna tó gunayan kani kadattan? Manan ka kannun ka? Ánda banuwayi é igtikudan nu? Ándin manubui é igtikudan nu?”

⁹Igtaba si Jonas, “Sakán é sábbad Hebreo. Ágpangadapán ku tó Áglangngagán na Manama tun datas ta langit na igimu kató dagat asta kató tanà.”

¹⁰Na, igulit si Jonas kandan na kéman din ka makapadiyú sikandin tikud tun ta Áglangngagán.

* 1:3 1:3 Tarsis tó taganà ngadan kató banuwa ka Espanya.

Purisu tuu imáddangan sikandan, asta igkagi dan ki Jonas, “Makamáddang gó ni iglumu nu!”

¹¹ Na, tuu dán ágdakál tó mga balud. Purisu igkagiyan dan si Jonas, na mà dan, “Mánnun dé sikuna ébò sumódò ni mabákkár karamag na ágpíd kani magdakál balud?”

¹² Igtaba si Jonas, na mà din, “Antugga tun ta dagat ébò sumódò tó magdakál balud, su isóddóran ku na sakán é gunayan kani dakál kadattan na igdunggu ákniyu.”

¹³ Na, ándà nunug tó mga taralumu, asal igággár-ággár dan baling ágbugsay sippang katò ágkémú dan ébò mapíd pád tó barko tun ta ligad ka dagat. Asal ándà dan ikémú su tuu ágmabákkár tó karamag. ¹⁴ Purisu igpédu-édu dan katò Áglangngagán, na mà dan, “Áglangngagán, yaka ágsupak áknami tingód katò kamaté dé kani manubù ni, su sikuna, Áglangngagán, tó igpapid kani tingód ka kakalyag nu.”

¹⁵ Na, igánnat dan si Jonas. Igantug dan tun ta dagat. Igtigarun dád igsódò tó magdakál balud. ¹⁶ Purisu tuu imáddangan tó mga taralumu tun ta Áglangngagán, asta igpangadap dan kandin ukit katò mannanap na igbággé asta iggóbbó dan tun ta saruwan din, asta duwán mga igtandò dan kandin.

¹⁷ Na, tó igantug si Jonas tun ta dagat, igpalámmád katò Áglangngagán ka tuu dakál sáddà. Dutun si Jonas ta gátták katò sáddà dalám ka tállu álló asta tállu dukilám.

2

Igdasal si Jonas

¹ Na, róggun si Jonas tun dalám katò gátták katò sáddà, igdasal sikandin tun ta Áglangngagán na Manama na ágpangadapán din, na mà din,

² “Áglangngagán, tó dutunna ta karasayan, igtawarra áknió, asta igtaba ka kanak.

Agad madaniya tun ta góddóan ka mga inaté, igpédu-éduwa tun áknió, asta igpaminággá ikuna.

³ Igantugga ikuna tun ta madalám dagat, ilibutanna katò dagat, asta itambunanna katò mga magdakál balud na igpapid nu.

⁴ Igpánámdámma na igpapadiyù a ikuna, asta diya muman makasadun tun ta ugis templo nu.

⁵ Ilánnádda tun ta dagat, tuuwa itambunan katò dagat, asta itángngás ni ulu ku katò mga sigbát ka dagat.

⁶ Ilánnádda sippang tun ta ágpónsadan katò mga pabungan tun dalám ka dagat. Tó milánnádda, duwán ikadalang kanak, asta kéman ku na diyad makaluwá. Asal Áglangngagán na Manama na ágpangadapán ku, igpid ka kanak na manté tikud tun ta kadalámman.

⁷ Áglangngagán, tó igriyuwa na masigad maté, isampáttan ku sikuna. Purisu igdasalla áknió asta igpaminág ka kanak tun ta ugis templo nu.

⁸ Na, tó mga manubù na ágpangadap katò mga ágmanaman na ándà ágpulúsán, ágtanan dan áknió na makatabang pád kandan.

⁹ Asal sakán, kumanta a asta dumurungnga áknió. Mangadappa áknió ukit ka mannanap na bággen ku áknió asta góbbón. Tumanán ku tó mga igtandò ku áknió.

Áglangngagán, tikud tun áknió tó kaluwaan!”

¹⁰ Na, igpapid katò Áglangngagán tó sáddà na luwaán si Jonas tun ta ligad ka dagat.

3

Si Jonas dutun ta Ninibe

¹ Na, igkagi puman tó Áglangngagán ki Jonas, na mà din, ² “Panó ka. Sadun ka tun ta Ninibe tó dakál lunsud, asta ulit-ulit nu tun ta mga manubù tó kagi ku na igsarig ku áknió.”

³ Purisu igbánnal si Jonas katò Áglangngagán, asta igsadun sikandin tun ta Ninibe. Ni Ninibe tuu dakál lunsud, su mga tállu álló ágpánón yan pa makadunggu dutun ágbaluy. ⁴ Tó una álló katò kapanó i Jonas tun ta lunsud, igullaó sikandin, na mà din, “Kappatan dád man álló, dadattan dán ni lunsud ka Ninibe!”

⁵ Na, tō langun manubù na góddō tun ta Ninibe igbánnal katō Manama. Purisu tō langun manubù, tikud tun ta mallayat é kamanubuan sippang tun ta mabbabà é kamanubuan, igpuwasa asta igumpak dan katō óggét na gimun sako na pató katō karákkád dan.

⁶ Na, tō mikadinág tō hari ka Ninibe, igtananan din tō gunsadanan din, iglusut din tō kapa din, igpapak sikandin katō óggét na gimun sako, asta igunsad tun ta abu. ⁷ Na, igpapid din tō pasóddór tun ta mga manubù na góddō tun ta Ninibe, na mà din, “Ni gó tō sugù katō hari asta mga opisyaes din, na di mému kuman asta minám tō langun ka manubù, agad tō mga baka asta tō mga karnero. ⁸ Asal kailangan mumpak tō langun manubù katō óggét na gimun sako, asta tambunan tō langun baka asta mga karnero katō óggét na gimun sako. Tō langun manubù kailangan tuu pédu-édu dumasal tun ta Manama, asta sumugban katō madat áglumun dan asta katō kamaté dan ka manubù ⁹ agó mapalin pa tō plano katō Manama. Mólà pa ka di dán tuu masókó sikandin áknita, asta di ki maté!”

¹⁰ Na, tō migkita ka Manama tō iglumu dan, asta tō igsugban sikandan katō mga madat áglumun dan, inéduwan tō Manama kandan, asta ándà din panayuni tō supak na papiddán din pád kandan.

4

Tō sókó i Jonas asta tō kédu katō Áglangngagán

¹ Asal si Jonas tuu iranu tingód katō karákkád dan, asta isókó sikandin. ² Purisu igdasal sikandin tun ta Áglangngagán, na mà din, “Áglangngagán, ituman dán tō igkagi ku tō dutunna pa ta banuwa ku, asta tō gó tō gunayan na sékóttá igsuwé asta igsadunna pád tun ta Espanya! Su ikasóddórra na sikuna tō duwán dakál ginawa, asta médu-édu ka katō mga manubù. Mallayat é ginawa nu, asta tuu ka ágginawa, asta ikataganà ka ágpalin katō plano nu tingód katō supak nu. ³ Purisu angéyad, su madigár pa ka matéyad.”

⁴ Na, igtaba tō Áglangngagán, na mà din, “Di nángngà na masókó ka.”

⁵ Na, igiwà si Jonas tikud tun ta Ninibe, igsadun dadan tun ta silatan katō lunsud, igimu din tō gállunganan din, asta igunsad sikandin róggun gangat ébō kitanán din ka mamánnu tō lunsud ka Ninibe.

⁶ Na, igpatubù katō Áglangngagán na Manama tō pamula ébō kallungan tō ulu i Jonas asta kumadigár tō ginawa din. Purisu tuu idayawan si Jonas tingód katō pamula. ⁷ Asal pagkasimag tō masig dán ágkasállám, igpakan ka Manama ka ulád tō butbut katō pamula. Purisu ilanás dán. ⁸ Tō igsilat dán tō álló, igpapid ka Manama tō ménit karamag tikud tun ta silatan, asta igmalómét si Jonas tingód katō sánnang na ikasugat katō ulu din. Purisu igkagi sikandin tun ta Manama, na mà din, “Madigár pa ka matéyad.”

⁹ Asal iginsà tō Manama kandin, na mà din, “Nángngà ka masókó ka tingód katō pamula?” Igtaba si Jonas, “Nángngà ka masókówa. Purisu kakalyag ku na matéyad.”

¹⁰ Na, igkagi tō Áglangngagán kandin, na mà din, “Ni pamula ni igtubù ka sábbad dád dukilám, na pagkasimag ilanás. Ándà nu imuwi ni. Ánnà sikuna tō igtatubù. Agad ándà kédu nu katō mga manubù tun ta Ninibe, asal iranu ka tingód kani pamula. ¹¹ Na, tuuwa pa ágkéduwan katō mga manubù tun ta Ninibe na dakál lunsud, su sobra ka sábbad gatus duwa pulù mararan (120,000) tō mga gabatà dutun na ándà kinanuwan ka ándin é mádigár asta madat, asta marapung tō mga baka asta tō mga karnero.”

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I Mateo

Una Basan

Dalám ka kóddô i Jesu-Cristo nit banuwa ta, igpangulu tô mga taga Roma tun ta kaluwagan ka banuwa na góddóan ka mga Judio. Tô emperador ka Roma tô igpangulu kandan. Purisu marapung tô mga sundalo ka Roma tun ta góddóan ka mga Judio.

Ihirapan tô mga Judio su kailangan bayadan dan tô buwis tun ta gobyerno ka Roma. Purisu duwán mga Judio na igpalumu katô gobyerno ébô lumimud ka buwis. Madat tô áglumun dan su ágdugangan dan tô lagá katô buwis na áglimudán dan. Purisu isókó tô mga unawa dan na Judio.

Si Mateo tô sábbad na taralimud ka buwis. Tô igkagi si Jesus ki Mateo na mákkás kandin, tigkô igtananan i Mateo tô áglumun din, asta igtákkás sikandin ki Jesus. Si Mateo tô sábbad katô sapulú duwa na mga manubù na igsalin i Jesus ébô tinuruan din asta mulit-ulit katô mga kagi din.

Igsulat i Mateo ni libro para katô mga unawa din na Judio. Igsulat sikandin tingód katô igtinurù asta iglumu i Jesus ébô makagpát tô mga Judio na si Jesus na taga Nazaret tô bánnal Manama. Si Jesus tô igtuman katô langun na igsulat i Moises asta mga propeta sayyan. Duwán tandò na igsulat dan na duwán Mesiyas na papiddán ka Manama nit banuwa ébô mangulu katô mga Judio asta tumabang kandan. Purisu igangat tô mga Judio katô Mesiyas na igtandò ka Manama. Igsulat i Mateo ni libro ébô mánnal dan na si Jesus tô Mesiyas.

Mga kamónaan i Jesu-Cristo

Mat 1:1-17; Luc 3:23-38

¹ Ni gó tô mga ngadan katô mga kamónaan i Jesu-Cristo na rubbad i David. Si David tô rubbad i Abraham.

² Si Abraham tô ámmà i Isaac. Si Isaac tô ámmà i Jacob. Si Jacob tô ámmà i Juda asta mga kataladi din gamama. ³ Si Juda tô ámmà i Fares asta i Sara. Si Tamar tô innà dan. Si Fares tô ámmà i Esrom. Si Esrom tô ámmà i Aram. ⁴ Si Aram tô ámmà i Aminadab. Si Aminadab tô ámmà i Naason. Si Naason tô ámmà i Salmon. ⁵ Si Salmon tô ámmà i Boos,* asta si Rahab tô innà din. Si Boos tô ámmà i Obed, asta si Ruth tô innà din. Si Obed tô ámmà i Isai.† ⁶ Si Isai tô ámmà katô hari na si David.

Si David tô ámmà i Solomon, asta innà din tô sawa dāngngan i Urias.‡ ⁷ Si Solomon tô ámmà i Roboam. Si Roboam tô ámmà i Abias. Si Abias tô ámmà i Asa. ⁸ Si Asa tô ámmà i Josafat. Si Josafat tô ámmà i Joram. Si Joram tô ámmà i Usias. ⁹ Si Usias tô ámmà i Jotam. Si Jotam tô ámmà i Acas. Si Acas tô ámmà i Ezequias. ¹⁰ Si Ezequias tô ámmà i Manases. Si Manases tô ámmà i Amon. Si Amon tô ámmà i Josias. ¹¹ Si Josias tô ámmà i Jeconias asta mga kataladi din gamama. Igámmát dan asta tô mga unawa dan na mga rubbad i Israel, asta igpid sikandan tun ta madiyù banuwa na ángngadanan Babilonia.

¹² Róggun igóddò dan tun ta Babilonia, si Jeconias tô ámmà i Salatiel. Si Salatiel tô ámmà i Sorobabel. ¹³ Si Sorobabel tô ámmà i Abiud. Si Abiud tô ámmà i Eliakim. Si Eliakim tô ámmà i Asor. ¹⁴ Si Asor tô ámmà i Sadoc. Si Sadoc tô ámmà i Aquim. Si Aquim tô ámmà i Eliud. ¹⁵ Si Eliud tô ámmà i Eleasar. Si Eleasar tô ámmà i Matan. Si Matan tô ámmà i Jacob. ¹⁶ Si Jacob tô ámmà i Jose. Si Jose tô duma i Maria na innà i Jesus. Si Jesus tô ágtawarán Mesiyas.§

¹⁷ Purisu tikud tun ki Abraham sippang tun ki David, sapulú áppat (14) é karubbadan katô mga pamilya na igpatalundugé. Tikud tun ki David sippang tun ta kapid katô mga rubbad i Israel tun ta Babilonia, sapulú áppat (14) é karubbadan katô mga pamilya na igpatalundugé. Tikud tun ta kapid kandan tun ta Babilonia sippang tun ta kapamasusu katô Mesiyas, sapulú áppat (14) é karubbadan katô mga pamilya na igpatalundugé.

Ipamasusu si Jesus

Mat 1:18-25; Luc 2:1-7

¹⁸ Na, ni gó tô gulitán tingód katô kapamasusu ki Jesu-Cristo. Si Maria tô innà din, asta duwán banà din na ángngadanan ki Jose. Tô ándà dan pa padumaé, igmabáddás si Maria ukít katô Ugis Espiritu. ¹⁹ Na, tô banà din na si Jose ágbánnal katô mga sugù ka Manama. Purisu tô ikasóddór sikandin na igmabáddás dán si Maria, igpanámdám sikandin na di dán pakasal ki Maria. Tô kakalyag i Jose na pasugbané dan na ándà manubù na makasóddór ébô di

* 1:5 1:5a Boos, ó Booz. † 1:5 1:5b Isai, ó Jesse. Magunawa pagsik tun ta 1:6. ‡ 1:6 1:6 Si Batseba. Ahaán tô 2 Samuel 12:24. § 1:16 1:16 Tô kagi Mesiyas tun ta kinagiyán ka Griego, Cristo na igpapid ka Manama.

kayyaan si Maria. ²⁰ Asal róggun katô kapanámdám din, duwán panaligan katô Áglangngagán na igpakita kandin ukit ka tagénáp. Igkagi tô panaligan, na mà din, “Jose, rubbad i David, yaka ágkamáddangan na pakasal ki Maria, su igmabáddás sikandin ukit ka Ugis Espiritu. ²¹ Duwán batà mama na pamasusun din, asta ngadanan nu tô batà ki Jesus, su sikandin tô tumábbus katô kandin mga manubù* tikud tun ta salà.”

²² Inému ni ébô matuman tô taganá igkagi katô Áglangngagán ukit katô propeta din sayyan, na mà din,

²³ “Na, kumabáddás tô sábbad bayi na ándà pa kalayuki,† asta mapamasusu tô batà mama na ngadanan ki Emmanuel.”‡

(Tô kóbadan, “Tô Manama igduma áknita.”)

²⁴ Tô igánnó dán si Jose, igbánnal sikandin katô igkagi ka panaligan katô Áglangngagán kandin, asta igpakasal sikandin ki Maria. ²⁵ Asal ándà dan palayuké sippang ka ipamasusu dán tô batà. Ingadanan i Jose tô batà ki Jesus.

2

Mga manubù tikud tun ta silatan

¹ Ipamasusu si Jesus tun ta lunsud ka Betlehem na sakup ka probinsya ka Judea dalám ka pagpangulu katô hari na si Herodes.

Na, duwán mga manubù na igdunggù tun ta lunsud ka Jerusalem tikud tun ta madiyù banuwa tun ta silatan. Sikandan tô katig tingód katô pató na kakilalaan tun ta mga karani.

² Iginàsà sikandan, na mà dan, “Ánda tô délák batà na mému Hari ka mga Judio? Tun ta góddóan dé tun ta silatan, igkita dé tô karani na pató tingód katô kapamasusu kandin. Igsadun ké dini ébô mangadap kandin.”

³ Tô igdinág i Herodes na duwán mému hari na mullas kandin, itanaan sikandin asta tô langun taga Jerusalem. ⁴ Purisu igpalimud din tô langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka mga sugù i Moises.* Iginàsà sikandin ka ánda mapamasusu tô Mesiyas. ⁵ Igtaba sikandan, na mà dan, “Tun ta Betlehem kannun ta probinsya ka Judea, su tô gó tô igsulat katô propeta ka Manama sayyan, na mà din,

⁶ “Sikiyu mga taga Betlehem, agad ibantug tô duma mga lunsud tun ta probinsya yu na Judea, asal tuu pa mabantug tô lunsud yu, su tikud tun ákniyu tô Áglangngagán na mangulu katô mga rubbad i Israel na igsalin ku.”†

⁷ Purisu igpakangé i Herodes tô mga manubù na katig tingód katô pató na kakilalaan tun ta mga karani. Ilimud dan na ándà duma manubù na ikasóddór, asta iginàsà si Herodes kandan na kadánggan dan igkita tô karani. ⁸ Igkagiyan din sikandan, na mà din, “Sadun kó tun ta Betlehem, asta pamasak yu tô batà. Atin ka kitanán yu sikandin, lónód kó dini asta ulitiya ébô madunna pagsik, asta mangadappa kandin.”

⁹⁻¹⁰ Na, igpanó dan asta igkita dan puman tô karani na igkita dan dán tun ta silatan. Tô igkita dan dán tô karani, tuu dan idayawan, asta tô gó tô igtákkássan dan sippang ka igsódo tun datas katô balé na igóddóan i Jesus. ¹¹ Tô igahu dan dán tun ta balé, igkita dan tô batà, asta tô innà din na si Maria. Iglíngkóod dan, asta ipgangadap dan katô batà. Igukar dan tô piniddan dan, na mga bulawan, mga pamammut na góbbón, asta mga bawi na ánggadanan mira. Igbággé dan tô langun tun ki Jesus.

¹² Na, igkagi tô Manama kandan ukit ka tagénáp na di mému ka lumónód dan tun ki Herodes. Purisu tô iguli dan tun ta banuwa dan, igukit dan tun ta ássa dalan.

Igpalaguy dan tun ta Ehipto

¹³ Na, tô igpanó dán tô katig mga manubù, duwán panaligan katô Áglangngagán na igpakita ki Jose ukit ka tagénáp. Igkagi tô panaligan, na mà din, “Ánnó ka. Pid nu tô batà asta tô innà din, asta palaguy kó tun ta banuwa ka Ehipto. Óddó kó tun sippang ka pólián ku sikiyu, su duwán mga sundalo na papiddán i Herodes ébô pamasakán tô batà asta matayan.”

¹⁴ Purisu tô dukilám tô, igánnó si Jose, asta igpid din tô batà asta tô innà tun ta banuwa ka Ehipto. ¹⁵ Igóddó dan tun sippang na inaté si Herodes.

Inému ni ébô matuman tô igkagi katô Áglangngagán ukit katô propeta din sayyan, na mà din, “Pólián ku tô batà ku tikud tun ta Ehipto.”‡

* **1:21** 1:21 Tô “kandin mga manubù,” tô gó é mga Judio. † **1:23** 1:23a Sábbad bayi na ándà pa kalayuki; tun ta kinagiyan ka English, “virgin.” ‡ **1:23** 1:23b Isaias 7:14. * **2:4** 2:4 Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. † **2:6** 2:6 Miqueas 5:2. ‡ **2:15** 2:15 Oseas 11:1.

Igmatayan tô marénták mga gabatà gamama

¹⁶ Na, tô ikasóddór dán si Herodes na ándà lónód tô katig mga manubù tun kandin, tuu isókó sikandin. Purisu igsugù din tô mga sundalo tun ta lunsud ka Betlehem asta madani mga lunsud ébô matayan tô langun gabatà gamama tikud tun ta mantu igpamasusu sippang ka duwa ámmé, su tô gó é kadugéyan na igulit katò katig mga manubù tingód katò tun ta kakilalaan tun ta mga karani.

¹⁷ Inému ni ébô matuman tô igkagi katò propeta ka Manama sayyan na si Jeremias, na mà din,

¹⁸ “Duwán dinággán yu tun ta lunsud ka Rama. Sumággó asta dumarawit si Raquel,[§] su maranu tingód ka mga gabatà din. Sumággó asta di mórór su inandaan ka mga gabatà din.”*

Iglónód dan tikud tun ta Ehipto

¹⁹ Na, tô inaté dán si Herodes, duwán panaligan katò Áglanggagán na igpakita ki Jose ukít ta tagénáp tun ta banuwa ka Ehipto. ²⁰ Igkagi tô panaligan, na mà din, “Ánnó ka. Pid nu tô batà asta tô innà din, asta uli kó tun ta banuwa ka Israel, su inaté dán tô manubù na mimmaté pád katò batà.”

²¹ Purisu igánnó si Jose, asta igpid din tô batà asta tô innà, asta igulí dan tun ta banuwa ka Israel. ²² Asal ándà dan sadun tun ta probinsya ka Judea. Imáddangan si Jose su igdinágg sikandin na igpangulu dán si Arquelao na bullas katò ámmà din na inaté na si Herodes. Igkagiyan ka Manama si Jose ukít ta tagénáp. Purisu igsadun dan tun ta probinsya ka Galilea. ²³ Igóddó dan tun ta lunsud ka Nazaret. Purisu ituman tô igkagi katò mga propeta ka Manama sayyan na si Jesus ngadanan na taga Nazaret.

3

Igulit-ulit si Juan na Tarabunyang

Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luc 3:1-18; Juan 1:19-28

¹ Na, duwán álló na igsadun si Juan na Tarabunyang tun ta disyerto ka probinsya ka Judea. Igulit-ulit sikandin katò mga manubù na igsadun dutun kandin, na mà din, ² “Rákkád kód, su masig dán mangulu tô Manama.”

³ Na, duwán igsulat tingód ki Juan tun ta libro katò propeta sayyan na si Isaias, na mà din, “Duwán sábbad manubù na dinággán yu na gullaó tun ta disyerto, na mà din, “Taganá yu tô ukítanan katò Áglangngagán. Tullid yu tô dalan na ukítan din.”*

⁴ Na, tô umpak i Juan igabál tikud tun ta bulbul ka mannap na kamelyo, asta tô állán din kindal ka mannap. Tô ágkannán din mga apang asta tánnáb na ágkangén din tun ta disyerto. ⁵ Marapung tô mga manubù tikud tun ta Jerusalem asta duma mga lunsud na sakup ka probinsya ka Judea asta madani tun ta Wayig ka Jordan na igsadun tun ki Juan. ⁶ Igrákkád dan katò mga salà dan, asta igbunyan din sikandan tun ta Wayig ka Jordan.

⁷ Na, tô igkita si Juan katò marapung mga Pariseo asta mga Saduseo na igsadun tun kandin ébô pabunyang dan, igkagi sikandin, na mà din, “Madat kó iring na mga áppuy! Manan ka pabunyang kó agad ándà kó rákkád? Kéman yu ka di kó supakan ka Manama tun ta tapuri álló. ⁸ Lumu yu tô nángngà tun ta saruwan ka Manama ébô kasóddóran na bánnal igrákkád kód asta igsóddó kód áglumu ka salà. ⁹ Yakó ágpanámdám na di kó supakan su sikiyu tô mga rubbad i Abraham. Kagiyán ku sikiyu, agad ni mga batu mému imun ka Manama na mga rubbad i Abraham na bullas ákniyu. ¹⁰ Iring kó na kayu na masig dán pilén, su ágpilén asta ággóbbón tô langun kayu na ándà madigár buuy. ¹¹ Agbunyangga ákniyu ka wayig ébô kakitaan na igrákkád kó ka mga salà. Asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán kanak. Ánnà a nángngà na tumabang kandin agad midda dád ka sandalyas din. Sikandin tô munyang ákniyu ka Ugis Espiritu asta apuy. ¹² Iring sikandin na manubù na ágpalayap ka trigo na igarik din, tipunán din, asta taguán din tun ta lukung. Asal tô uut asta uppis góbbón din tun ta apuy na di ágkapadáng.”

Igpabunyang si Jesus

Mat 3:13-17; Mar 1:9-11; Luc 3:21-22

¹³ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta probinsya ka Galilea, asta igsadun sikandin tun ta Wayig ka Jordan ébô pabunyang ki Juan. ¹⁴ Asal di malyag si Juan munyang ki Jesus, su igkagi si Juan, na mà din, “Di mému ka sakán tô munyang áknikó. Kailangan sikuna tô munyang kanak.”

§ 2:18 2:18a Si Raquel tô sawa i Jacob na kamónaan katò mga Judio. Iglábbáng sikandin madani tun ta lunsud ka Betlehem. Igpangunggiringan sikandin ka mga innà tun ta Betlehem na igsággó tingód ka mga gabatà dan na igmatayan.

* 2:18 2:18b Jeremias 31:15. * 3:3 3:3 Isaias 40:3.

¹⁵ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Bunyagiya gó, su kailangan tumuman ki katô langun kakalyag ka Manama.”

Purisu ignunug si Juan, ¹⁶ asta igbunyagan din si Jesus. Tô igiwà si Jesus tikud tun ta wayig, ipókéan tô langit, asta igkita din tô Ugis Espiritu na igsunnad tun kandin na iring na salapati. ¹⁷ Duwán kagi tikud tun ta langit, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na ágginawaan ku. Ágkadayawanna gó kandin.”

4

Igtintal i Maibuyan si Jesus

Mat 4:1-11; Mar 1:12-13; Luc 4:1-13

¹ Na, igpid katô Ugis Espiritu si Jesus tun ta disyerto ébô tintalán i Maibuyan. ² Dalám ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám, ándà palang igkan i Jesus. Purisu igballus sikandin. ³ Igpadani si Maibuyan kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka sikuna tô Batà ka Manama, imu nu pan ni mga batu.”

⁴ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama, “Ánnà dád ágkannán é ágkailanganán katô kantayan ka manubù, asal tuu ágkailanganán tô langun igkagi ka Manama.”*†

⁵ Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta Jerusalem, asta igpatindág din tun ta bówwó katô templo. ⁶ Igkagi si Maibuyan, na mà din, “Na, atin ka sikuna tô Batà ka Manama, tuppas ka tun ta tanà. Di ka mamámmu, su mà katô kagi ka Manama, “Papiddán katô Manama tô mga panaligan din ébô tumómmóng áknikó.’

‘Sakámmán ka katô mga panaligan din ébô di makadag tô paa nu tun ta mga batu.’ †

⁷ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà pagsik katô kagi ka Manama,

“Yakó ágtintal katô Áglangngagán na Manama yu.’ †

⁸ Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta mallayat pabungan, asta igpakita din ki Jesus tô langun banuwa dini ta bówwó ka tanà asta tô kadigárran kani. ⁹ Igkagi si Maibuyan, na mà din, “Atin ka lumingkóód ka asta mangadap ka kanak, bággén ku áknikó ni langun.”

¹⁰ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Maibuyan, iwà ka! Diya, su mà katô kagi ka Manama, “Tô dád Áglangngagán na Manama tô kailangan ágpangadapán yu, asta sikandin dád tô kailangan bánnalán yu.’ †§

¹¹ Purisu igiwà si Maibuyan, asta igdunggù tô mga panaligan ka Manama na igtabang ki Jesus.

Igtigkané si Jesus igtinurù

Mat 4:12-17; Mar 1:14-15; Luc 4:14-15

¹² Na, igpammát i Herodes si Juan na Tarabunyag, asta igpapriso din. Tô ikasóddór dán si Jesus, igulí sikandin tun ta probinsya ka Galilea. ¹³ Ándà sikandin óddô tun ta lunsud ka Nazaret, asal igallus sikandin tun ta lunsud ka Capernaum tun ta ligad ka ranó na dadan tun ta tanà ka mga rubbad i Zabulon asta mga rubbad i Neftali. ¹⁴ Purisu ituman tô igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias tingód katô kadunggù i Jesus na igpanunggiringan ka iló, na mà din,

¹⁵ “Tô langun manubù na góddô tun ta tanà ka Zabulon asta Neftali, tun ta ligad ka ranó, tun ta dipag ka Wayig ka Jordan, asta tun ta Galilea na góddóan katô mga manubù na di ágbánnal ka Manama, ¹⁶ agad iring na góddô dan tun ta kangittángngan, asal kitanán dan tô kappawaan. Agad góddô dan tun ta kangittángngan asta ágkamáddangan dan ka kamatayan, asal kataddawan dan.”*

¹⁷ Na, igtigkané si Jesus igulit-ulit, asta igkagi sikandin, na mà din, “Rákkád kód, su masig dán mangulu tô Manama.”

Igtawar i Jesus tô áppat taraággut ka sáddà

Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Luc 5:1-11

¹⁸ Duwán sábbad álló, igpanó si Jesus tun ta ligad ka Ranó ka Galilea. Igkita din tô duwa mataladi gamama na si Simon na ánggadanan ki Pedro, asta si Andres. Igpamukut dan su taraággut dan ka sáddà. ¹⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás kó kanak, su tinuruan ku sikiyu na mággut ka mga manubù.”

²⁰ Tigkó dan igtananan tô mga pukut, asta igtákkás dan ki Jesus.

²¹ Igpamayun si Jesus igpanó, asta igkita din tô ássa mataladi gamama na si Santiago asta si Juan na duwa gabatà i Sebedeo. Tun dan ta barangé† asta tô ámmà dan, su ággiyà dan ka

* 4:4 4:4 Deuteronomio 8:3. † 4:6 4:6 Salmo 91:11-12. ‡ 4:7 4:7 Deuteronomio 6:16. § 4:10 4:10 Deuteronomio 6:13. * 4:16 4:15-16 Isaias 9:1-2. † 4:21 4:21 Barangé tô ássa ngadan ka bangkà.

mga pukot. Igtawar dan i Jesus. ²² Tigkô dan igtananan tō barangé asta tō ámmà dan, asta igtákkás dan ki Jesus.

Igtinurù si Jesus tun ta Galilea

Mat 4:23-25; Luc 6:17-19

²³ Na, igsadun si Jesus tun ta langun lunsud tun ta kaluwagan ka probinsya ka Galilea, asta igulit-ulit sikandin tun ta mga simbaan ka Judio. Igtinurù sikandin ka Madigár Gulitán tingód katô pagpangulu ka Manama, asta igdappánnan din ka bállad tō langun manubù na ágkabógókan asta duwán kalómétan ébò kólian. ²⁴ Purisu ibantug sikandin tun ta kaluwagan ka Siria. Igpíd tun kandin tō langun manubù na ágkabógókan, agad ándin klasiyi ka bógók, asta manubù na gahuwan ka madat espiritu, asta manubù na ágbabuyán, asta manubù na di ágriyu é lawa. Igdappánnan din ka bállad din, asta inólian tō langun dan. ²⁵ Tuu marapung tō mga manubù na igtákkás ki Jesus tikud tun ta probinsya ka Galilea, tikud tun ta Dekapolis, Jerusalem, probinsya ka Judea, asta tikud tun ta dipag ka Wayig ka Jordan.

5

Igtinurù si Jesus tun ta pabungan

Mat 5:1-12; Luc 6:20-23

¹ Na, tō igkita i Jesus tō marapung manubù na ilimud, igtikáddág sikandin tun ta pabungan, asta igunsad sikandin. Igpadani tō langun manubù na igtinuruan din, ² asta igtinurù si Jesus kandan, na mà din,

³ “Kadayawan tō mga manubù na isóddóran dan na atin ka di dan tabangan ka Manama, di dan makému ka madigár. Kadayawan dan su mangulu tō Manama kandan.

⁴ “Kadayawan tō mga manubù na ágkaranu, su órórán dan ka Manama.

⁵ “Kadayawan tō mga manubù na ágpabbabá-babà, su makatigatun dan katô banuwa na igtandô ka Manama kandan.

⁶ “Kadayawan tō mga manubù na malyag lumumu katô nángngà tun ta saruwan ka Manama, su tabangan dan ka Manama ébò matuman tō kakalyag dan.

⁷ “Kadayawan tō mga manubù na médu-édu, su duwán kédu ka Manama kandan.

⁸ “Kadayawan tō mga manubù na malinis é pusung, su kumita dan ka Manama.

⁹ “Kadayawan tō mga manubù na gusay katô ágpasamuké ébò duwán kasunayan, su imun dan ka Manama na mga gabatà din.

¹⁰ “Kadayawan tō mga manubù na girrayatan tingód katô katuman dan katô kakalyag ka Manama, su sakupán dan tun ta pagpangulu katô Manama.

¹¹ “Kadayawan kó ka ágbuyas-buyásan kó, girrayatan kó asta górom-órómán kó tingód katô katákkás yu kanak. ¹² Atin ka tō gó é dumunggù ákniyu, kailangan tuu kó kadayawan, su dakál tō pulusán na matanggap yu tun ta langit. Sampát yu na igirrayatan pagsik tō mga propeta ka Manama sayyan.”

Asin asta sulù

Mat 5:13-16; Mar 9:50; Luc 14:34-35

¹³ “Sikiyu na ágtákkás kanak, iring kó na asin nit banuwa. Asal atin ka mandà tō nanam katô asin, di dán lumónód tō nanam. Ándà dán palang ágpulusán. Purisu antugán dán asta gittan-gittan ka mga manubù.

¹⁴ “Iring kó na sulù na ágbággé ka kappawaan tun ta langun manubù nit banuwa. Tō lunsud tun ta bówwó ka pabungan di ágkallás. ¹⁵ Atin ka ágrákkáttan é sulù, di ágtambunan, asal ágsapatán ébò kataddawan tō langun manubù tun dalám ka balé. ¹⁶ Kailangan makéring kó na sulù na ágbággé ka kappawaan, su atin ka kumita tō duma mga manubù katô madigár áglumun yu, durungán dan tō Ámmà yu na Manama tun ta langit.”

Tō mga sugù

¹⁷ “Yakó ágpanámdám na igsadunna dini ébò pandaán ku tō mga sugù ka Manama asta tō mga kagi ka mga propeta ka Manama na igsulat sayyan. Asal igsadunna dini ébò tumanán ku ni. ¹⁸ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Róggun duwán pa langit* asta tanà, ándà palang kórét tun ta mga sugù ka Manama na mandà, su matuman tō langun na igkagi din. ¹⁹ Purisu atin ka méllé tō manubù ka sábbad sugù ka Manama asta tuminurù kani tun ta duma manubù, tuu mabbabá é kamanubuan din tun ta pagpangulu ka Manama. Asal atin ka mánnal tō manubù ka langun sugù ka Manama asta tuminurù ka duma manubù kani, tuu mabantug sikandin tun ta pagpangulu ka Manama. ²⁰ Purisu kumagiya ákniyu, atin ka malyag kó sakupán katô Manama tun ta pagpangulu din, kailangan tuu pa nángngà tō áglumun yu ka tandingán katô áglumun katô mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù.”

* 5:18 5:18 Langit, ó kawang-awangan.

Tinurù tingód katò sókó

21 “Idinág yu na igsugù ka Manama ukít ki Moises tun ta mga kamónaan yu sayyan, na, ‘Yakó ágmaté, su kailangan supakan tō mimmaté.’[†] 22 Asal kumagiya ákniyu, agad masókó dád tō manubù, kailangan supakan sikandin. Atin ka kumagi tō manubù ka madat tun ta kataladí din, kailangan piddán sikandin tun ta mallayat gusayanan. Atin ka kumagi tō manubù, ‘Ágkangulág ka!’ kailangan piddán sikandin tun ta ágsupakanan ka apuy. 23 Purisu atin ka madun kó tun ta templo ébò mággé ka gasa yu tun ta Manama, asta kasampáttan yu na duwán manubù na isókó ákniyu tingód katò iglumu yu, 24 tanani yu pa tō gasa yu, asta sadun kó tun kandin ébò pólié kó. Atin ka pólié kód, mému kód lumónód tun ta templo asta mággé kód katò gasa yu tun ta Manama.

25 “Atin ka duwán manubù na dumimanda ákniyu, sékót kó pólié ka di kó pa dumunggu tun ta ágruudanan, agó piddán kó tun ta huwes, bággén kó tun ta bállad ka polis, asta prison kó. 26 Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka prison kó, di kó makaluwà sippang ka bayadan yu tō kadakállan katò kadattan na ilumu yu.”

Tinurù tingód katò áglibug

27 “Idinág yu na igsugù tō Manama ukít ki Moises sayyan, na, ‘Yakó áglibug.’[‡] 28 Asal kumagiya ákniyu na agad makasállág dád tō mama katò bayi, asta madat tō kakalyag din, ikalibug dán sikandin tun ta pusung din. 29 Purisu atin ka tō ágbaluy mata nu tō gunayan na makasalà ka, lássù nu asta antug nu, su tuu pa madigár ka mandà tō sábbad bahin katò lawa nu ka tandingán ka antugán tō tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan. 30 Atin ka tō bállad nu dadan ta kawanan tō gunayan na makasalà ka, tampád nu asta antug nu, su tuu pa madigár ka mandà tō sábbad bahin katò lawa nu ka tandingán ka makasadun tō tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan.”

Tinurù tingód ka ágpasugbané

Mat 5:31-32; 19:9; Mar 10:11-12; Luc 16:18

31 “Igsugù pagsik tō Manama ukít ki Moises sayyan na atin ka sumugban tō mama katò sawa din, kailangan duwán papeles na bággén din tingód katò pasugbané dan.[§] 32 Asal kumagiya ákniyu, atin ka sumugban tō mama katò sawa din na ándá libug, madat tō kasugban din, su ukít kandin makalibug tō sawa din ka kumalyag puman. Makalibug tō mama na kumalyag katò bayi na igsugbanan katò duma din.”

Tinurù tingód katò tandó

33 “Idinág yu pagsik na igsugù tō Manama ukít ki Moises tun ta mga kamónaan yu sayyan na di mému ka di tumanán tō tandó. Kailangan tumanán tō tandó na igsarig tun ta ngadan katò Áglangngagan.* 34 Asal kumagiya ákniyu, atin ka tumandó kó, yakó ágtandó ukít ka agad ándin. Yakó ágtandó ukít ka langit, su gunsadanan ka Manama. 35 Yakó ágtandó ukít ka tanà, su iring na ágtindággan ka Manama. Yakó ágtandó ukít ka lunsud ka Jerusalem, su tō gó é góddóan katò Hari na mallayat ka langun. 36 Yakó ágkagi, na ‘agad matéya pa,’ su agad tō sábbad dád silag ka ulu yu, di kó makapapputi ó makapamétám. 37 Atin ka ágkasarigan tō kagi yu, nángngà ka kumagi kó dád, ‘Óó,’ ó ‘Dì.’ Atin ka pasarig kó pa katò tandó yu, tikud dán tun ki Maibuyan.”

Tinurù tingód katò kasulí

Mat 5:38-42; Luc 6:29-30

38 “Idinág yu na igsugù tō Manama ukít ki Moises sayyan, na tō dumadat ka mata katò unawa din manubù, dadattan tō kandin mata. Asta tō dumadat ka ngipán katò unawa din manubù, dadattan tō kandin ngipán.[†] 39 Asal kumagiya ákniyu, atin ka duwán manubù na lumumu ka madat ákniyu, yakó áglumu ka madat kandin. Atin ka sampalán kó katò duma manubù tun ta pusángngi yu na dadan ta kawanan, pasampal yu pagsik tō pusángngi yu na dadan ta ibang. 40 Atin ka duwán mid ákniyu tun ta huwes asta mangé ka kamisita yu, agad tō umpak yu bággé yu kandin. 41 Atin ka duwán sundalo na ágpirit ákniyu na mid katò piniddan din tun ta kadiyù na sábbad kilometro, pid kó sippang ka duwa kilometro. 42 Bággéyi yu tō mamuyù, asta pabállás yu tō mállás.”

Ginawayi yu tō usig yu

Mat 5:43-48; Luc 6:27-28,32-36

† 5:21 5:21 Exodo 20:13; Deuteronomio 5:17. ‡ 5:27 5:27 Ahaán tō Exodo 20:14; Deuteronomio 5:18. § 5:31 5:31 Ahaán tō Deuteronomio 24:1-4. * 5:33 5:33 Ahaán tō Levitico 19:12; Numeros 30:2; Deuteronomio 23:21. † 5:38 5:38 Ahaán tō Exodo 21:24; Levitico 24:20; Deuteronomio 19:21.

⁴³ “Idinág yu na duwán ágtinuruán sayyan na kailangan ginawaan yu tô mga rarak yu, asta karingasayi yu tô mga usig yu.[‡] ⁴⁴ Asal kumagiya ákniyu, ginawayi yu tô mga usig yu, asta dasalan yu tô mga manubù na girrayat ákniyu. ⁴⁵ Atin ka ni gô tô áglumun yu, mému kó na bánnal na mga gabatà katò Ámmà yu na Manama tun ta langit, su ánnà dád tô mga madigár manubù tô ágpaséllaan din ka álló, asal tô mga madat pagsik. Ánnà dád tô mga ágbánnal katò mga sugù ka Manama tô igbággayan din ka udan, asal tô mga di ágbánnal pagsik. ⁴⁶ Yakó ágpanámdám na duwán pulusán yu tingód katò dakál ginawa yu tun ta mga ágginawa ákniyu, su agad tô mga taralimud ka buwis[§] na ágbuyasán yu, ágginawa dan katò mga manubù na ágginawa kandan. ⁴⁷ Atin ka mga kataladi yu dád tô tagadán yu, ándà ilumu yu na madigár ka tandingán katò áglumun ka ássa mga manubù, su agad tô langun manubù na di ágbánnal ka Manama, ágtabang dan ka mga kataladi dan. ⁴⁸ Purisu kailangan tuu nángngà tô áglumun yu iring katò tuu nángngà na áglumun katò Ámmà yu na Manama tun ta langit.”

6

Tinurù tingód katò kabággé

¹ “Banté kó! Yakó ágpasállág-sállág katò katabang yu ka mga unawa yu, su atin ka ágpasállág-sállág kó, ándà gó pulusán na tanggapán yu tikud tun ta Ámmà yu na Manama na góddò tun ta langit.

² “Purisu atin ka mággé kó tun ta ágkayu-ayuan, yakó gulit tun ta mga manubù ébò durungán kó ikandan, su tô gó é áglumun katò mga manubù na kéman dan ka nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama. Tô gó é áglumun dan tun ta mga simbaan ka Judio asta tun ta dalan ébò kitanán asta durungán dan ka duma mga manubù. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dán igpulus dan, asal ánnà tikud tun ta Manama. ³ Atin ka mággé kó katò mga ágkayu-ayuan, yakó ágpasóddór agad tun ta rarak yu ⁴ ébò ándà makasóddór tingód katò kabággé yu, asta duwán pulusán yu tikud tun ta Ámmà yu na Manama na ágkita katò áglumun yu na inallás.”

Tinurù tingód katò kadasal

Mat 6:5-15; Luc 11:2-4

⁵ “Atin ka dumasal kó tun ta Manama, yakó giring katò mga manubù na kéman dan ka nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama, su ágkadigárran dan na ágdasal tun ta simbaan asta tun ta dalan ébò kitanán dan ka duma mga manubù. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dán igpulus dan, asal ánnà tikud tun ta Manama. ⁶ Asal atin ka ágdasal kó, ahu kó tun ta kuwarta yu, sagpángngi yu tô sállat, asta dasal kó tun ta Ámmà yu na Manama na di ágkitanán, asta duwán pulusán yu tikud tun ta Ámmà yu na Manama na ágkita katò áglumun yu na inallás.

⁷ “Atin ágdasal kó, yakó ágtawang ágkagi-kagi iring katò kadasal ka mga manubù na ándà sóddór ka bánnal Manama, su kéman dan ka maminág tô Manama kandan ka marapung tô ágkagin dan. ⁸ Yakó giring kandan, su isóddóran dán katò Ámmà yu na Manama ka ándin tô ágkailanganán yu agad ándà kó pa pamuyù tun kandin. ⁹ Iring kani é kadasal yu. ‘Ámmà tun datas ta langit, mólà pa ka pangadapán ka katò langun manubù. ¹⁰ Mólà pa ka mangulu ka tun ta langun manubù. Mólà pa ka matuman tô kakalyag nu kannun ta banuwa iring katò katuman ka kakalyag nu tun ta langit. ¹¹ Bággéyi ké ka ágkannán dé álló-álló. ¹² Pasinsiyayi ké na ikasalá ákniyo, su ágpasinsiyaan dé tô langun manubù na ikasalá ákniyo. ¹³ Yaka ágpókít ákniyo tun ta pagtintal, asal papadiyù ké tikud tun ki Maibuyan.”

¹⁴ “Atin ka ágpasinsiyaan yu tô duma manubù na ikasalá ákniyo, pasinsiyaan kó pagsik katò Ámmà yu na Manama. ¹⁵ Atin ka di yu pasinsiyaan tô duma manubù na ikasalá ákniyo, di kó pagsik pasinsiyaan katò Ámmà yu na Manama.”

Tinurù tingód katò kapuwasa

¹⁶ “Atin ka ágpuwasa kó, yakó ágpasóddór ukit ka bónnóng yu iring katò áglumun ka mga manubù na kéman dan ka nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama. Gimun dan na madat tô bónnóng dan ébò kasóddóran na di dan ágkan. Paminág yu ni kagin ku ákniyo. Duwán dán igpulus dan, asal ánnà tikud tun ta Manama. ¹⁷ Asal atin ka ágpuwasa kó, suwat kó asta dappug kó ¹⁸ ébò ándà makasóddór na di kó ágkan. Asal makasóddór dád tô Ámmà yu na Manama na di ágkitanán, asta duwán pulusán yu tikud tun ta Ámmà yu na ágkita katò áglumun yu na inallás.”

[‡] 5:43 5:43 Ahaán tô Levítico 19:18. [§] 5:46 5:46 Mga taralimud ka buwis tô ágkaringasaan katò mga Judio su tô ágkémun dan, ágdugangan dan tô lagà ka buwis.

*Kaduwánnan tun ta langit**Mat 6:19-21; Luc 12:33-34*

¹⁹ “Yakó áglimud ka kaduwánnan dini ta banuwa, su ágdadattan ka mga ané, asta ágkararingán, asta ágtakón. ²⁰ Asal limud kó baling ka kaduwánnan tun ta langit, su ándà ané asta kararing na dumadat diyán, asta ándà takón na makahu. ²¹ Agad ánda é limudan yu katò kaduwánnan yu, dadun pagsik tò pusung yu.”

*Mata tò sulù ka lawa**Mat 6:22-23; Luc 11:34-36*

²² “Sulù ka lawa tò mata. Purisu atin ka mappawà tò kasállág nu, kappawaan tò tibuk lawa nu. ²³ Asal ka mangittáng tò kasállág nu, kangittángngan tò tibuk lawa nu. Purisu atin ka mangittáng tò sulù tun ta lawa nu, tuu mangittáng tò kóddò nu!”

*Manama asta kaduwánnan**Mat 6:24-34; Luc 16:13; 12:22-31*

²⁴ “Ándà palang manubù na lumumu tun ta duwa amo. Atin ka dakál tò ginawa din tun ta sábbad, karingasaan din tò sábbad. Sábbad dád tò amo din na mému tákkássan din, asta tò sábbad di din nunugan. Di mému pagdángnganán tò kapamasak katò kaduwánnan asta katuman yu katò lumu ka Manama.

²⁵ “Purisu kagiyan ku sikiyu, yakó ágkatanaan tingód katò kantayan yu ka ándin tò kannán yu asta tò inámmán yu. Yakó ágkatanaan tingód katò lawa yu ka ándin tò umpakán yu. Su tuu pa ágkailanganán tò kantayan ta ka tandingán katò ágkannán, asta tuu pa ágkailanganán tò lawa ta ka tandingán katò gumpakán. ²⁶ Sállág yu tò mga manuk ta kayun. Di dan ágpamula. Di dan ágkátu. Di dan ágtagù ka ágkakan dan tun ta ágtaguanan. Asal inalayun dan ágbággayan katò Ámmà yu na Manama ka ágkakan. Su ágdóppónan ka Manama tò langun manuk ta kayun agad iring na ándà lagà dan, yakó ágkatanaan, su tò lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katò langun manuk ta kayun. ²⁷ Agad katanaan kó, asal di kasugpatan tò kantayan yu ukit katò tana yu.

²⁸ “Yakó ágkatanaan tingód katò gumpakán yu. Panámdám yu tò mga bulak ka kabánnássan na inalayun ágtubù. Di áglumu, asta di pagsik gabál. ²⁹ Asal kagiyan ku sikiyu, agad madigár ágsállággán tò mga umpak i Hari Solomon sayyan, asal tuu pa madigár ágsállággán tò mga bulak ka kabánnássan. ³⁰ Délák tò kasarig yu ka Manama. Igimu din na madigár ágsállággán tò mga bulak ka kabánnássan na di madugé góbbón. Purisu kasóddóran yu na bággayan kó ka Manama ka gumpakán yu.

³¹ “Yakó ágkatanaan tingód katò ágkannán yu, ginámmán yu, asta gumpakán yu. ³² Tò langun manubù na di ágbánnal ka Manama, inalayun dan ágpamasakán ni langun. Isóddóran katò Ámmà yu na Manama tò mga ágkailanganán yu. ³³ Asal una yu pamasaki tò pagpangulu ka Manama asta tuman yu tò kakalyag din, asta bággayan kó pagsik ikandin katò mga ágkailanganán yu.

³⁴ “Purisu yakó ágkatanaan ka ándin tò dumunggù ákniyu simag. Pabayà yu tò kahirapan yu simag, su nángngà tò kahirapan yu ni álló ni.”

7*Tinurù tingód ka karuud**Mat 7:1-6; Luc 6:37-38,41-42*

¹ “Yakó ágruud katò duma mga manubù ébò di kó ruudan ka Manama, ² su ruudan kó ka Manama na magunawa katò kabággé yu tun ta mga manubù. ³ Sékót yu ágkitanán tò pássák tun ta mata katò kataladi yu, asal ándà yu kasóddóri na duwán pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata. ⁴ Atin ka di yu kitanán tò pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata, di kó makatabang mangé katò pássák tun ta mata katò kataladi yu. ⁵ Kéman yu ka nángngà tò áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Kangé yu pa tò pássák na iring na batang tikud tun ta ákniyu mata, ébò matayyó dán tò kasállág yu na mangé katò pássák tun ta mata katò kataladi yu.

⁶ “Yakó ágbággé katò tingód ka Manama tun ta mga asu agó kagatán kó. Yakó ágbággé katò perlas na dakál é lagà tun ta mga babuy agó gittan-gittan dan dád.”*

*Tinurù tingód ka kadasal**Mat 7:7-12; Luc 11:9-13*

⁷ “Pamuyù kó inalayun tun ta Manama, asta bággayan kó ikandin. Pamasak kó inalayun tun kandin, asta kitanán yu. Tákták kó inalayun tun ta sállat, asta pókéan kó ikandin.

* **7:6** Tò sábbad kóbadan, yakó ágtinurù katò kagi ka Manama tun ta mga manubù na di malyag maminág.

⁸ Makatanggap tô langun manubù na ágpamuyù. Makakita tô langun manubù na ágpamasak. Pókéan tô langun manubù na ágtákták. ⁹ Sikiyu na mga ámmà, atin ka mamuyù tô batà yu ka pan, ánnà batu tô bággén yu kandin. ¹⁰ Atin ka mamuyù tô batà yu ka sáddà, ánnà áppuy tô bággén yu kandin. ¹¹ Na, sikiyu, agad duwán madat mga áglumun yu, asal inalayun madigár tô mga ágbággén yu tun ta mga gabatà yu. Na, tô Ámmà yu na Manama tun ta langit tuu pa mággé ka madigár tun ta langun manubù na ágpamuyù kandin!

¹² “Agad ándin tô kakalyag yu na lumun katô duma mga manubù ákniyu, tô gó é kailangan lumun yu tun ta duma mga manubù. Atin ka malumu yu ni, tô gó tô katumanan katô langun sugù asta mga kagi katô mga propeta ka Manama na igsulat sayyan.”

Duwa sállat

Mat 7:13-14; Luc 13:24

¹³ “Ahu kó tun ta sállat na maliggát, su maluweg tô sállat, asta maluweg tô dalan na pasadun tun ta ágsupakanan, asta marapung tô mga manubù na gukit. ¹⁴ Asal maliggát tô sállat, asta maliggát tô dalan na pasadun tun ta kantayan na ándà ágtamanán, asta tagsábbadé dád tô mga manubù na gukit.”

Ágkilalan tô kayu ukit ka buuy din

Mat 7:15-20; Luc 6:43-44

¹⁵ “Banté kó ébò di kó mapid katô mga manubù na mà kagi propeta. Tun ta luwà iring dan na karnero, asal tun dalám iring dan na magani lobo na ágdadat ka mga karnero. ¹⁶ Atin ka ágkitanán yu tô áglumun ka mga propeta, ágkasóddóran yu ka mà kagi dan propeta. Ándà palang buuy ka paras na uduán tikud tun ta sigbát mayyà. Ándà buuy ka iger na uduán tikud tun ta sigbát talayid. ¹⁷ Tô áglumun ka mga manubù iring na buuy ka kayu. Tô madigár kayu ágbuuy ka madigár. Tô madat kayu ágbuuy ka madat. ¹⁸ Tô madigár kayu di ágbuuy ka madat. Tô madat kayu di pagsik ágbuuy ka madigár. ¹⁹ Tô langun ka kayu na ándà madigár buuy, tô gó é ágpilén asta ággóbbón. ²⁰ Purisu atin ka ágkitanán yu tô áglumun katô mga propeta, ágkasóddóran yu ka bánnal dan na mga propeta ka Manama.”

Bánnal mga sakup ka Manama

Mat 7:21-23; Luc 13:25-27

²¹ “Ánnà langun manubù na ágkagi na sakán tô Áglangngagán dan tô sakupán tun ta pagpangulu ka Manama, su sakupán dád tô mga manubù na ágtuman ka kakalyag katô Ámmà ku na Manama tun ta langit. ²² Tun ta álló ruudan ku, marapung tô mga manubù na kumagi kanak, ‘Áglangngagán, pasakup ké, su igulit ké katô kagi ka Manama ukit katô ngadan nu, asta igpaluwà dé tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù ukit katô ngadan nu, asta duwán mga kasalábbuan na iglumu dé ukit katô ngadan nu.’ ²³ Asal kumagiya kandan, na mà ku, ‘Ándà a kilala ákniyu. Iwà kó na áglumu ka madat.’ ”

Ágtuman asta di ágtuman

Mat 7:24-27; Luc 6:47-49

²⁴ “Tô manubù na ágpaminág asta ágtuman kani mga ágkagin ku, iring sikandin katô mapandé manubù na igimu ka balé, asta igpatindág din tun ta bówwó ka batu. ²⁵ Tô igudan, igbahà tô wayig asta idungguan tô balé din. Igdunggù tô mabákkár karamag, asal ándà kapilé tô balé din, su igpatindág tun ta bówwó ka batu.

²⁶ “Na, tô manubù na ágpaminág kani mga ágtinuruán ku asal di ágtuman, iring sikandin katô ágkatuluan manubù na igimu ka balé din tun ta bówwó ka baklayan. ²⁷ Tô igudan, igbahà tô wayig. Igdunggù tô mabákkár karamag. Ipilé tô balé din asta idattan langun.”

Matulus tinurù i Jesus

²⁸ Pángga igtinurù si Jesus, isalábbuan tô langun manubù na igpaminág katô igtinurù din, ²⁹ su duwán katulusan katô katinurù i Jesus ánnà iring katô katinurù ka mga taratinurù ka sugù.

8

Inólian tô tétékán

Mat 8:1-4; Mar 1:40-45; Luc 5:12-16

¹ Na, tô igtupang dán si Jesus tikud tun ta pabungan, marapung tô mga manubù na igtákkás kandin. ² Duwán sábbad tétékán* na igpadani tun ki Jesus. Iglíngkóód sikandin asta igkagi, na mà din, “Áglangngagán, atin ka kakalyag nu, isóddóran ku na makóli ka kani bóggók ku.”

* 8:2 8:2 Tétékán, ó sanlahon.

³ Igdappánnan† i Jesus sikandin ka bállad, asta igkagi si Jesus, na mà din, “Malyagga. Kólian kad.”

Tigkô dád inólian sikandin. ⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Dì mému ka ulitan nu tô agad sadan manubui. Asal sadun ka tun ta pangulu ka templo, asta pakita nu yan lawa nu. Bággé nu tô manuk na góbbón tun ta saruwan ka Manama, su tô gó tô igsugú i Moises ébô makasóddór tô langun manubù na inólian kad.”‡

Igsarig tô kapitan ki Jesus

Mat 8:5-13; Luc 7:1-10

⁵ Na, tô igdunggú si Jesus tun ta Capernaum, duwán sábbad kapitan ka mga sundalo ka gobyerno ka Roma na igsumar kandin, asta igpamuyú sikandin ka tabang, na mà din, ⁶ “Sir, ágakabógokan tô sábbad állang ku tun ta balé ku. Dì dán ágriyu é lawa din, asta masig dán maté.”

⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Madunna, asta dappánnan ku sikandin ka bállad ébô kólian.”

⁸ Asal igkagi tô kapitan, na mà din, “Áglangngagán, atin ka mahu ka tun ta balé ku, kayyaanna su tuu mabbabá é kamanubuan ku ka tandingán áknikó. Asal nángngá ka kumagi ka dád na kólian tô állang ku, su kólian sikandin. ⁹ Sakuppa katô manubù na ágsugú kanak, asta duwán mga sundalo na ágsuguán ku. Atin ka duwán sundalo na pakangén ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán palumun ku katô állang ku, lumumu sikandin.”

¹⁰ Tô igdinág si Jesus katô kagi din, isalábbuan sikandin. Igkagi si Jesus tun ta mga manubù na igtákkás kandin, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad tun ta mga rubbad i Israel, ándà palang manubù na ikitaan ku na igsarig kanak iring katô kasarig kani ánnà Judio. ¹¹ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tun ta álló ka pagpangulu ka Manama, marapung tô mga ánnà Judio manubù na dumunggú tikud tun ta langun banuwa, asta pasakupán dan tun ta dakál kalimudan tun ta pagpangulu ka Manama duma katô mga kamónaan yu na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob. ¹² Na, duwán mga Judio na giman ka sakupán dan, asal papiddán dan baling tun ta luwà tun ta kangittángngan ébô supakan. Dutun tuu dan sumággó asta kumurigát tô ngipán dan tingód katô kasakit dan.”

¹³ Igkagi si Jesus katô kapitan, na mà din, “Uli kad, su ituman dán tô igpamuyú nu ukit katô kasarig nu kanak.”

Tô oras tô, tigkô dád inólian tô állang katô kapitan.

Inólian tô marapung manubù

Mat 8:14-17; Mar 1:29-34; Luc 4:38-41

¹⁴ Na, igsadun si Jesus tun ta balé i Pedro, asta igkita din tô bayi na ugang i Pedro na igdággá su ágakalinturan. ¹⁵ Igdappánnan i Jesus sikandin ka bállad, asta tigkô dád inólian. Igánnó sikandin asta igbuwat ka ágkannán ki Jesus.

¹⁶ Tô ágsalláp dán tô álló, igpid katô mga manubù tun ki Jesus tô marapung na gahuwan ka madat espíritu, asta igpaluwá din tô mga madat espíritu ukit ka kagi din. Igdappánnan din ka bállad tô langun manubù na duwán ássa-ássa bógók, asta inólian dan. ¹⁷ Ukit katô iglumu i Jesus kandan, ituman tô igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias, na mà din, “Sikandin tô mangé katô langun kalómétan ta,

asta makóli katô langun bógók ta.”§

Tô mákkás ki Jesus

Mat 8:18-22; Luc 9:57-62

¹⁸ Na, tô igkita si Jesus katô marapung manubù na iglibut kandin, igkagi sikandin katô mga disipulu din na tumalipag dan tun dipag ka ranó. ¹⁹ Na, duwán taratinurú ka sugú na igpadani tun ki Jesus. Igkagi sikandin, na mà din, “Sir, mákkássa áknikó agad mánda ka madun.”

²⁰ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tô mga mannanap ka kabánnásan, duwán pa góddóan dan, asta tô mga manuk ta kayun, duwán pa gapunanan dan. Asal sakán na Igpamanubù, ándà palang góddóan ku na ágkadággan.”

²¹ Duwán ássa disipulu na igkagi, na mà din, “Áglangngagán, mákkássa áknikó, asal póli a pa ébô lábbángngán ku tô ámmá ku.”

²² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás kad kanak, su tô mga manubù na ándà kantayan, tô gó é lumábbáng katô mga kadumaan dan na inaté.”*

Igpasódo i Jesus tô mabákkár karamag asta balud

Mat 8:23-27; Mar 4:35-41; Luc 8:22-25

† **8:3** 8:3 Igdappánnan, ó gihikap, ó gitapin-an. ‡ **8:4** 8:4 Ahaán tô Levitico 14:1-9. § **8:17** 8:17 Isaias 53:4. * **8:22** 8:22 Tô kóbadan, tô mga manubù na mánnal ki Jesus, di mému ka mabaring dan su tuu pa ágakalanganán tô katuman dan ka kakalyag katô Manama.

²³ Na, tō igsaké si Jesus tun ta barangé, igsaké pagsik tō mga disipulu din. ²⁴ Ándà kadugé, igdunggu tō mabákkár karamag. Tō barangé idalámman ka dakál wayig. Asal igtudug si Jesus. ²⁵ Purisu igpadani tō mga disipulu ki Jesus, asta igánnó dan sikandin, na mà dan, “Áglangngagán, malánnád kid.”

²⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Manan ka ágkamáddangan kó? Délák é kasarig yu kanak!” Na, igánnó si Jesus, asta igpasódó din tō karamag asta tō mga balud, asta tigkó dád igtónnók tō mga balud kató ranó. ²⁷ Isalábbuan dan, asta igpatóngké sikandin, na mà dan, “Matulus gó kanné sikandin, su agad tō karamag asta tō mga balud ágbánnal kandin.”

Igpaluwà i Jesus tō madat espiritu

Mat 8:28-34; 5:1-20; Luc 8:26-39

²⁸ Na, igdunggu dan tun dipag ka ranó madani tun ta Gadara. Duwán duwa manubù na igahuwan ka madat espiritu, asta igsumar dan ki Jesus tikud tun ta mga áglábbángnganan. Tuu dan magani. Purisu ándà manubù na pakókit dutun. ²⁹ Igullaó dan, na mà dan, “Batà ka Manama, yaka ágsamuk áknami, su ándà pa dunggu tō álló ka supak nu áknami.”

³⁰ Na, marapung tō mga babuy na ágsukat tun tóna na di madiyú. ³¹ Igpédu-édu tō madat mga espiritu, na mà dan, “Atin ka péwaán ké ikuna, pahu ké tun ta mga babuy.”

³² Igkagi si Jesus, na mà din, “Tun kód.”

Purisu igluwà tō madat mga espiritu tikud tun ta duwa manubù, asta igahu dan tun ta mga babuy. Igpalaguy tō langun babuy pasadun tun ta karaban tun ta ligad ka ranó, igtuppas dan, asta ilánnád tō langun.

³³ Igpalaguy tō mga taradóppón ka babuy, asta igsadun dan tun ta lunsud. Igulit dan tō langun na igkita dan asta tō ilumu tun ta duwa manubù na igahuwan kató madat mga espiritu. ³⁴ Purisu igsadun tō langun taga Gadara tun ki Jesus. Tō igkita dan dán kandin, igpédu-édu dan na miwà si Jesus tikud tun ta banuwa dan.

9

Inólán tō manubù na di ágriyu é lawa

Mat 9:1-8; Mar 2:1-12; Luc 5:17-26

¹ Na, igsaké si Jesus kató barangé, asta igulit tun ta lunsud na igtikudan din. ² Ándà kadugé, igdunggu tō mga manubù na igié ka kadumaan dan na di ágriyu é lawa. Tō igkita si Jesus kató kasarig dan kandin, igkagi sikandin tun ta manubù na di ágriyu é lawa, na mà din, “Rarak, pasarig nu tō pusung nu, su igpasinsiyaan dán tō mga salà nu.”

³ Na, duwán mga taratinurù ka sugù na igpanámdám, “Ánnà nángngà tō igkagi kani manubù ni su igpagunawa sikandin kató Manama.” ⁴ Asal isóddóran i Jesus tō panámdám dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágpanámdám ka madat. ⁵ Atin ka matággas tō katuman ka kagi, na, ‘Igpasinsiyaan dán tō mga salà nu,’ matággas pagsik tō katuman ka kagi, na, ‘Tindág ka asta panó ka.’” ⁶ Na, sakán tō Igpamanubù, asta pakitanán kud ákniyu na makémuwa makapasinsiya kató masalà-salà† mga manubù ni banuwa.”

Purisu igkagi si Jesus tun ta manubù na di ágriyu é lawa, na mà din, “Tindág ka. Pid nu yan ágdággan nu, asta uli kad.”

⁷ Purisu igtindág sikandin asta igulí. ⁸ Tō igkita tō langun manubù, imáddangan dan, asta igdurung dan tō Manama tingód kató katulusan na igbággé din tun ta mga manubù.

Igtawar i Jesus si Mateo

Mat 9:9-13; Mar 2:13-17; Luc 5:27-32

⁹ Na, tō igpanó si Jesus tikud dutun, igkita din tō sábbad taralimud ka buwis na ángngadanan ki Mateo na igunsad tun ta opisina din. Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Purisu igtindág si Mateo, asta igtákkás ki Jesus.‡

¹⁰ Na, róggun igkan si Jesus tun ta balé i Mateo, igdunggu tō marapung mga taralimud ka buwis asta tō duma mga masalà-salà. Igunsad dan duma ki Jesus asta tō mga disipulu din. ¹¹ Tō igkita tō mga Pariseo ka sadan tō mga igduma ki Jesus, igkagi dan tun ta mga disipulu din, na mà dan, “Manan ka igkan tō taratinurù yu duma kató mga taralimud ka buwis asta duma mga manubù na masalà-salà?”

¹² Tō igdinág si Jesus kató igkagi dan, igkagi sikandin, na mà din, “Tō manubù na ándà bógó, di sikandin kailangan bawian ka doktor. Asal tō manubù na ágkabógókan, tō dád gó

* 9:5 9:5 Tō manubù di makému makóli ka mga ágkabógókan asta di makapasinsiya ka salà ka mga manubù, asal tō Manama dád tō makóli asta makapasinsiya. Ikóli si Jesus kani manubù ébó kasóddóran dan na sikandin tō makapasinsiya ka salà ka mga manubù. † 9:6 9:6 Ágtawarán dan na “masalà-salà mga manubù” su ándà dan tuman kató mga sugù ka Manama na ágtumanán kató mga Judio. ‡ 9:9 9:9 Igtákkás ki Jesus, ó inému sikandin na disipulu i Jesus.

tô kailangan bawian ka doktor. ¹³ Kailangan panámdámmán yu ka ándin tô kóbadan kani kagi ka Manama,

“Ánnà kabággé yu tô kakalyag ku, asal kakalyag ku na pédu-éduwé kó.”[§]

Igsadunna diní ánnà ébô pamasakán ku tô mga manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama, asal pamasakán ku tô mga masalà-salà.”

Tinurù tingód ka kapuwasa

Mat 9:14-15; Mar 2:18-20; Luc 5:33-35

¹⁴ Na, igسادun tô mga disipulu i Juan na Tarabunyang tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Inalayun ké ágpuwasa iring katô áglumun katô mga Pariseo. Manan ka di ágpuwasa tô áknikó mga disipulu?”

¹⁵ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán kalimudan ka kasal, tô mga kadumaan katô mama na ágkasalán, di dan ágkaranu rôggun ka dutun pa tô mama na ágkasalán. Asal duwán álló na dumunggu na kangén tikud tun kandan tô mama na ágkasalán, asta tô gó é álló na muwasa dan.”*

Tingód katô mantu ágtinuruán i Jesus

Mat 9:16-17; Mar 2:21-22; Luc 5:36-39

¹⁶ “Dì mému ka mantu óggét na ándà pa labayi tô pagtapóng katô tapé umpak, su kumáskás tô pagtapóng, asta dumakál pa tô bissé katô umpak. ¹⁷ Atin ka dalámmán tô bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na igimu tikud tun ta kindal ka kambing, di mému dalámmán tô tapé dán iglanit, su atin ka murá tô bino, máttu tô ágtaguanan na tapé dán iglanit, kólaan tô bino, asta kadattan tô ágtaguanan. Asal kailangan dalámmán tô bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na mantu iglanit ébô di kadattan.”†

Inólian tô duwa gabayi

Mat 9:18-26; Mar 5:21-43; Luc 8:40-56

¹⁸ Na, rôggun igtinurù si Jesus, duwán sábbad pangulu ka simbaan ka Judio na igdunggu. Iglíngkóód sikandin tun ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mantu pa minaté tô batà ku bayi. Sékót ka, asta dappánni nu ka bállad sikandin ébô manté puman.”

¹⁹ Purisu igtindág si Jesus, asta igtákkás sikandin asta tô mga disipulu din.

²⁰ Na, duwán sábbad bayi na gagasan ka dipanug dalám ka sapulú duwa (12) dán ámmé. Igpadani sikandin tun ta bókkóg i Jesus, asta igawidan din dád tô ugpu katô umpak i Jesus, ²¹ su taganá igpanámdám sikandin na kólian sikandin ka awidan din dád tô umpak i Jesus. ²² Igsérè si Jesus, asta igkita din tô bayi. Iggagiyán i Jesus tô bayi, na mà din, “Pasarig nu tô pusung nu. Inólian kad ukít ka kasarig nu kanak.”

Tigkó dád, inólian sikandin.

²³ Na, tô igdunggu si Jesus tun ta balé katô ágpangulun, igkita din tô mga manubù na gidup ka plawta tingód katô ranu dan, asta marapung tô ilimud mga manubù na ágsággó. ²⁴ Iggagi si Jesus, na mà din, “Luwá kó, su ándà kamaté tô batà. Igtudug dád sikandin.”

Na, ingngisyan dan si Jesus. ²⁵ Asal igpaluwá i Jesus tô ilimud mga manubù asta igahu sikandin tun ta kuwarto. Igawidan din tô bállad katô batà, asta igánnó tô batà. ²⁶ Ibantug tô kanté i Jesus katô batà tun ta kaluwagan katô probinsya.

Inólian tô duwa bólóg

²⁷ Na, tô igpanó si Jesus, duwán duwa bólóg manubù na igtalundug kandin. Igullaó sikandan, na mà dan, “Rubbad i David, † kéduwi ké.”

²⁸ Tô igdunggu si Jesus tun ta balé, igpadani tô duwa bólóg tun kandin. Iggagi si Jesus, na mà din, “Ágbánnal kó na makémuwa makóli ákniyu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó, Áglangngagán. Ágbánnal ké.”

²⁹ Na, igdappánnan i Jesus ka bállad din tô mata dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kólian kó tingód katô kapamaké yu kanak.”

³⁰ Tigkó dan dád ikakita. Maggát igsapad si Jesus kandan, na mà din, “Kailangan ándà palang manubù na ulitan yu.”

³¹ Asal igpanó dan asta igulit dan tun ta duma mga manubù. Purisu ibantug si Jesus tun ta kaluwagan katô probinsya.

Inólian tô ómmó

§ 9:13 9:13 Oseas 6:6. * 9:15 9:15 Muwasa dan su maranu dan. † 9:17 9:16-17 Tô tapé óggét asta tô tapé ágtaguanan ka bino igpanunggiringan tingód ka taganá ágtinuruán katô mga taratinurú ka sugù i Moises. Tô mantu óggét asta tô mantu bino igpanunggiringan tingód ka mantu ágtinuruán i Jesus. ‡ 9:27 9:27 Tô Mesias na gangatan ka mga Judio tô rubbad ka hari dan sayyan na si David. Purisu ágtawarán tô Mesias na Rubbad i David.

³² Na, róggun igpanó tò duwa bólóg manubù na inólian, duwán sábbad ómmó manubù na igpid tun ki Jesus. Inómmó sikandin su igahuwan ka madat espiritu. ³³ Igpaluwà i Jesus tò madat espiritu, asta ikakagi dán tò manubù. Isalábbuan tò ilimud mga manubù, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà palang igkita ta na iring kani dini áknita na mga rubbad i Israel.”

³⁴ Asal igkagi tò mga Pariseo, na mà dan, “Ágpaluwà sikandin ka madat mga espiritu ukit katò pangulu ka mga madat espiritu.”

Inéduwan si Jesus katò mga manubù

³⁵ Na, igsadun si Jesus tun ta langun lunsud. Igtinurù sikandin tun ta mga simbaan ka Judio. Igulit-ulit din tò Madigár Gulitán tingód katò pagpangulu ka Manama. Igdappánnan din ka bállad tò langun manubù na ágkabógókan asta duwán kalómétan ébò kólian. ³⁶ Tò igkita si Jesus katò marapung manubù na ilimud tun kandin, inéduwan sikandin kandan, su tuu dan ágkaranu asta makédu-édu. Iring dan katò itadin na mga karnero na ándà taradóppón. ³⁷ Purisu igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Dakál tò ágkátun, asal tagsábbadé dád tò tarakáttu. ³⁸ Purisu dasal kó tun ta Áglangngagán na tigatun ka kinamát ébò papid sikandin ka duma mga tarakáttu.”

10

Tò sapulù duwa apostoles

Mat 10:1-4; Mar 3:13-19; Luc 6:12-16

¹ Na, igsalin i Jesus tò sapulù duwa (12) disipulu din, asta igbággé din kandan tò katulusan ébò makapaluwà dan katò madat mga espiritu na igahu tun ta manubù, asta ébò makóli dan katò langun manubù na ágkabógókan asta duwán kalómétan. ² Ni gó tò mga ngadan katò sapulù duwa (12) apostoles, si Simon na ángngadanan i Jesus ki Pedro, tò kataladi i Pedro na si Andres, tò duwa gabatà i Sebedeo na si Santiago asta si Juan, ³ si Felipe, si Bartolome, si Tomas, si Mateo na taralimud ka buwis, si Santiago na batà i Alfeo, si Tadeo, ⁴ si Simon na magani, asta si Judas Iscariote na igpammát ki Jesus.

Igpapanó i Jesus tò sapulù duwa apostoles

Mat 10:5-15; Mar 6:7-13; Luc 9:1-6

⁵ Ni gó tò sapulù duwa (12) apostoles na igpapanó i Jesus, su igkagi sikandin kandan, na mà din, “Yakó ágsadun tun ta mga lunsud ka mga manubù na ánnà Judio, asta yakó ágsadun tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Samaria. ⁶ Asal sadun kó dád tun ta mga rubbad i Israel na iring na mga karnero na itadin. ⁷ Agad ánda tò sadunan yu, ulit-ulit kó na masig dán mangulu tò Manama. ⁸ Dappánni yu ka bállad tò mga ágkabógókan ébò kólian. Anté yu tò mga inaté. Dappánni yu ka bállad tò mga tétékán ébò kólian. Paluwà yu tò madat mga espiritu na igahu tun ta mga manubù. Ánda yu bayadi tò katulusan na igbággé ku ákniyu. Purisu yakó yu ágpabayadi tò mga manubù na tabangan yu. ⁹ Yakó ágpíd ka salapi. ¹⁰ Yakó ágpíd ka kabir, umpak na gilisan, sandalyas ó tukád, su tò manubù na áglumu kailangan bággayan katò ágkailanganán din. ¹¹ Atin ka ágdunggù kó tun ta lunsud ó duma banuwa, insà kó ka sadan tò madigár manubù na óddóan yu. Óddó kó tun ta balé din sippang tun ta álló ka kapanó yu tun ta duma mga lunsud. ¹² Atin ka ágdunggù kó tun ta balé, una yu kagiya tun ta mga tigbalé, na mà yu, ‘Mólà pa ka duwán kasunayan yu.’ ¹³ Atin ka tanggapan kó katò mga tigbalé, bággayan dan ka Manama ka kasunayan. Asal atin ka ò kó tanggapan katò mga tigbalé, pamuyù yu tun ta Manama na ángén din tò kasunayan na bággén yu pád tun kandan. ¹⁴ Atin ka ò kó tanggapan katò mga manubù, asta di dan paminággán tò ágtinuruán yu, ka panó kó tikud tun ta balé dan asta lunsud dan, padpad yu tò barukbuk tikud tun ta paa yu ébò kasóddóran dan na duwán sókó ka Manama kandan. ¹⁵ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tun ta álló na rumuud tò Manama, agad supakan din tò mga taga Sodoma asta tò mga taga Gomora tingód ka mga salá dan, asal tuu pa madat tò supak din katò mga manubù tun ta lunsud na di tumanggap ákniyu.”

Mga kérrayat na dumunggù

Mat 10:16-25; Mar 13:9-13; Luc 21:12-17

¹⁶ “Na, tun ta pasadunan ku ákniyu, banté kó katò madat mga manubù, su iring kó na mga karnero na ágbanganan katò mannap ka kabánnássan na ángngadanan lobo. Purisu kailangan tuu kó mapandé, asta kailangan ánda palang madat lumun yu. ¹⁷ Banté kó katò madat mga manubù na mid ákniyu tun ta mga huwes, asta palagpásán kó ikandan tun ta mga simbaan ka Judio. ¹⁸ Tingód katò kapasakup yu kanak, piddán kó tun ta tubang katò mga gobernador asta mga hari ébò mulit kó tingód kanak tun kandan asta tun ta langun manubù na ánnà Judio. ¹⁹ Atin ka piddán kó tun ta mga manubù na rumuud ákniyu, yakó ágkatanaan tingód katò taba asta kagin yu kandan, su tò álló tò, bággayan kó katò Ugis Espiritu

ka kakatigan ébô makataba kó kandan. ²⁰ Ánnà tikud tun ákniyu tô kagin yu, su tô Ugis Espiritu na papiddán ka Manama na Ámmà yu tô kumagi ukit ákniyu.

²¹ “Duwán mga manubù na pammát katô mga kataladi dan ébô matayan. Duwán mga ámmà na pamaté katô mga gabatà dan. Duwán mga gabatà na musig katô ámmà asta innà dan, asta pamatayan dan. ²² Karingasaan kó katô karapungan ka mga manubù tingód katô kapasakup yu kanak. Asal matábbus tô manubù na makatiis katô langun kahirapan. ²³ Atin ka girrayatan kó tun ta sábbad lunsud, palaguy kó asta sadun kó tun ta ássa lunsud. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô di pa mapángnga tô katinurù yu tun ta langun lunsud tun ta Israel, dumunggù a na Igpamanubù.

²⁴ “Ándà estudyante na mallayat pa katô kandin taratinurù. Ándà pagsik állang na mallayat pa katô kandin amo. ²⁵ Purisu nángngà ka makéring tô estudyante katô kandin taratinurù, asta nángngà ka makéring tô állang katô amo din. Atin ka igngadanan katô mga manubù tô Áglangngagán yu ki Belsebul,* tuu pa madat tô ngadanán dan ákniyu.”

Nángngà kamáddangan

Mat 10:26-31; Luc 12:2-7

²⁶ “Purisu yakó ágkamáddangan katô mga manubù, su ándà palang gállássan áknganni na di pakitanán tun ta tapuri álló, asta ándà ágbulunán áknganni na di pasóddórán tun ta tapuri álló. ²⁷ Agad ándin tô ígkagi ku ákniyu ka dukilám, tô gó é kailangan pasóddórán yu ka álló. Agad ándin tô igtinurù ku ákniyu na sikiyu dád, tô gó é kailangan ulit-ulitán yu tun ta duma mga manubù. ²⁸ Yakó ágkamáddangan katô mga manubù na makamaté katô lawa yu, su di dan kamatayan tô gimukud yu. Asal kamáddangi yu baling tô Manama, su sikandin tô mému ágpasadun katô gimukud asta lawa ka manubù tun ta ágsupakanan.

²⁹ “Agad délák é lagá katô duwa manuk ta kayun na ágbállin yu, asal ándà palang manuk ta kayun na madabù tun ta tanà ka ánnà kakalyag katô Ámmà yu na Manama. ³⁰ Agad tô silag katô ulu yu inéyap dán ka Manama. ³¹ Purisu yakó ágkamáddangan, su tô lagá yu tuu pa dakál ka tandingán katô marapung mga manuk ta kayun.”

Tô kumagi na igpasakup asta tô mulun

Mat 10:32-33; Luc 12:8-9

³² “Tô manubù na kumagi tun ta duma mga manubù na igpasakup sikandin kanak, kumagiya pagsik tun ta saruwan katô Ámmà ku tun datas ta langit na sikandin tô sakup ku. ³³ Asal tô manubù na mulun kanak tun ta duma mga manubù, bulunán ku pagsik sikandin tun ta saruwan katô Ámmà ku.”

Ágpósigé tô mga manubù tingód ki Cristo

Mat 10:34-39; Luc 12:51-53; 14:26-27

³⁴ “Yakó ágpanámdám na igsadunna dini ta banuwa ébô duwán kasunayan ka manubù, asal ágpósigé tô mga manubù tingód kanak. ³⁵ Tingód ka kasadun ku dini, pósigé tô mga gabatà gamama katô mga ámmà dan, pósigé tô mga gabatà gabayi katô mga innà dan, asta pósigé tô mga ikóddô katô mga ugang dan. ³⁶ Tô mga usig ka manubù tikudù tun ta kandin pamilya.†

³⁷ “Atin ka dakál tô ginawa ka manubù kanak asal tuu pa dakál tô ginawa din tun ta ámmà asta innà din, di mému pasakup kanak. Atin ka dakál tô ginawa katô manubù kanak asal tuu pa dakál tô ginawa din tun ta mga gabatà din, di mému pasakup kanak. ³⁸ Tô manubù na máddang matayan‡ tingód katô kapasakup din kanak, di ku sakupán. ³⁹ Tô manubù na áglággád katô kantayan din, kandaan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. Asal tô manubù na mákkás kanak agad matayan, matanggap din tô kantayan na ándà ágtamanán.”

Pulusán na bággén ka Manama

Mat 10:40-42; Mar 9:41

⁴⁰ “Tô manubù na ágtanggap ákniyu, ukit kani ágtanggapánna ikandin. Tô manubù na ágtanggap kanak, ágtanggapán din tô Ámmà ku na igpapid kanak. ⁴¹ Tô manubù na ágtanggap ka propeta ka Manama tingód katô kólit din ka kagi ka Manama, duwán pulusán na bággén ka Manama kandin na magunawa katô pulusán na bággén din tun ta propeta. Tô manubù na ágtanggap ka unawa din na ágbánnal katô mga sugù ka Manama, duwán pulusán na bággén ka Manama kandin na magunawa katô pulusán na bággén din tun ta manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama. ⁴² Paminág yu ni kagi ku ákniyu. Atin ka ágkatákkangan tô ágpabbabà manubù na ágpasakup kanak, asta duwán manubù na mággé ka wayig kandin tingód katô kapasakup din kanak, duwán pulusán na bággén ka Manama kandin.”

* 10:25 10:25 Si Belsebul tô ássa ngadan i Maibuyan. † 10:36 10:35-36 Ahaán tô Miqueas 7:6. ‡ 10:38 10:38 Máddang matayan, ó di tumiang ka krus.

11

Si Jesus asta si Juan na Tarabunyag

Mat 11:1-6; Luc 7:18-23

¹ Tô igtinurù dån si Jesus katô sapulù duwa (12) disipulu din, igsadun sikandin tun ta mga lunsud na madani ébô mulit-ulit katô mga manubù.

² Na, róggun igpriso si Juan na Tarabunyag, igulitan sikandin tingód katô iglumu katô Mesiyas. Purisu igpasadun i Juan tô mga disipulu din tun ki Jesus ébô minsà, na mà dan, ³ “Sikuna tô hánnal igpapid ka Manama, ó duwán pa ássa na gangatan dé?”

⁴ Igtaba si Jesus tun ta mga disipulu i Juan, na mà din, “Uli kód, asta uliti yu si Juan tingód katô langun na igdinág yu asta igkita yu kanak. ⁵ Duwán mga bólóg na ikakita dán. Duwán mga kapig na ikapanó dán. Duwán mga tétékán na inólian dán. Duwán mga bingál na ikadinág dán. Duwán mga inaté manubù na inanté dán. Duwán mga ágkayu-ayuan na igulit-ulitan dán katô Madigár Gulitán. ⁶ Uliti yu sikandin na kadayawan tô mga manubù na di ágduwa-duwa tingód kanak.”

Igkagi si Jesus tingód ki Juan na Tarabunyag

Mat 11:7-19; Luc 7:24-35

⁷ Róggun igpanó tô mga manubù na iguli tun ki Juan, igkagi si Jesus tun ta ilimud mga manubù tingód ki Juan, na mà din, “Na, tô igsadun kó tun ta disyerto, ándà yu pamasaki tô manubù na iring ka banban na ágkálláng-kállángngán ka karamag. ⁸ Ándà yu pamasaki tô manubù na gumpak ka dakál é lagá, su tô gó é góddô tun ta palasyo ka hari. ⁹ Asal ni gó tô ágpamasakán yu. Igsadun kó tun ta disyerto ébô kitanán yu tô propeta ka Manama. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa mallayat tô kamanubuan i Juan ka tandingán katô langun propeta ka Manama. ¹⁰ Igtuman din ni tandò na igsulat tun ta kagi ka Manama, “Na, duwán manubù na papiddán ku muna ákniók ébô pataganaán tô langun manubù katô kadunggù nu.”*

¹¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô kamanubuan i Juan na Tarabunyag tuu pa mallayat ka tandingán katô langun manubù. Asal tô manubù na tuu mabbabá é kamanubuan tun ta pagpangulu ka Manama, tô gó é tuu pa mallayat ka tandingán ki Juan. ¹²⁻¹³ Tô ándà pa tinurù si Juan na Tarabunyag, inalayun gulit tô mga propeta ka Manama asta igsulat si Moises na duwán álló na tumigkané tô Manama mangulu. Agad tikud tun ta katigkanayan katô katinurù i Juan sippang áknganni, duwán kakalyag katô mga manubù na pasakup tun ta pagpangulu ka Manama, asta marapung tô mga manubù na mirit pád magó katô pagpangulu ka Manama. ¹⁴ Atin ka mánnal kó kanak, kasóddóran yu na si Juan tô igtuman katô igtandò dan na duwán dumunggù na iring katô propeta ka Manama sayyan na si Elias. ¹⁵ Purisu kailangan maminág kó kanak ébô makagpát kó.

¹⁶ “Na, ulitán ku ákniyu tô tingód ka ágkéringan katô mga manubù áknganni. Iring sikandan na mga gabatà na gunsad tun ta plasa na ágkalingánnan asta ágpatawaré dan, na mà dan, ¹⁷ ‘Igidup ké ka lantuy ébô sumayó kó, asal ándà kó sayó. Igkanta ké tingód katô kamatayan, asal ándà kó sággó.’ ¹⁸ Iring kandan tô mga manubù áknganni, su si Juan na Tarabunyag inalayun ágpuwasa, asta di gó ginám. Purisu ágkagi dan na igahuwan sikandin ka madat espiritú. ¹⁹ Asal sakán na Igpamanubù, ágkana asta ginámma. Purisu ágkagi sikandan na áglólóbanna, sunnudda ginám, asta ágrarakán ku tô mga taralimud ka buwis asta tô duma mga manubù na masalà-salà! Asal ukít katô áglumun ka Manama, ágkasóddóran na nángngà tô kapandayan din.”

Tô mga manubù na ándà rákkád

Mat 11:20-24; Luc 10:13-15

²⁰ Na, igsawé i Jesus tô langun manubù na góddô tun ta mga lunsud na igimuwan din katô marapung mga kasalábbuan, su ándà dan rákkád ka mga salà dan. ²¹ Igkagi sikandin, na mà din, “Makédu-édu kó na mga taga Corasin, asta makédu-édu kó na mga taga Betsaida, su ándà kó rákkád! Atin ka igimu tô mga kasalábbuan tun ta mga taga Tiro asta mga taga Sidon sayyan iring katô mga kasalábbuan na igimu ku dini ákniyu, igumpak dan pád katô óggét na gimun sako, asta igtagú dan pád ka abu tun ta ulu dan ébô pakitanán dan na igrákkád dan dán. ²² Purisu kagiyun ku sikiyu, tun ta álló na rumuud tô Manama, agad supakan din tô mga taga Tiro asta tô mga taga Sidon tingód ka mga salà dan, asal tuu pa madat tô supak din ákniyu. ²³ Sikiyu na mga taga Capernaum, kéman yu ka pabantugán kó sippang tun ta langit, asal dabuán kó baling tun ta góddóan katô mga inaté. Atin ka igimu tô mga kasalábbuan tun ta mga taga Sodoma sayyan iring katô mga kasalábbuan na igimu ku dini ákniyu, igrákkád dan pád, asta ándà pád kadatti tô lunsud dan. ²⁴ Purisu kagiyun ku sikiyu, tun ta álló na

* 11:10 11:10 Malaquias 3:1.

rumuud tō Manama, agad supakan din tō mga taga Sodoma tingód ka mga salà dan, asal tuu pa madat tō supak din ákniyu.”

Duwán kapaginawa tun ki Jesus

Mat 11:25-30; Luc 10:21-22

²⁵ Na, tō oras tō, igdadal si Jesus, na mà din, “Ámmà, Áglangngagán katō langun tun ta langit asta dini ta banuwa, ágpasalamatá áknikó, su ándà nu pasóddóri ni kabánnalan tun ta mga manubù na kéman dan ka mapandé asta dakál é isóddóran, asal igpasóddór nud ni kabánnalan tun ta mga manubù na mabbabà dád é kamanubuan. ²⁶ Durungán ku sikuna, Ámmà, su tikud tun ta madigár kakalyag nu.”

²⁷ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Igsarig katō Ámmà ku tō langun dini kanak. Tō Ámmà ku dád tō ikasóddór kanak, su sakán tō Batà din. Sakán dád tō ikasóddór tingód katō Ámmà ku, asta tō langun manubù na ágsalinán ku ébò makasóddór tingód katō Ámmà ku.

²⁸ “Tō langun yu na ágmalómét tingód katō kapid yu katō kahirapan tun ta pusung yu, padani kó dini kanak, su iwaán ku tō kalómétan yu ébò makapaginawa kó. ²⁹ Tiang yu tō papiddán ku ákniyu iring na yugo. Iring kó kanak, su mabbabà tō kamanubuan ku, asta makapaginawa kó. ³⁰ Madigár tō papiddán ku ákniyu, asta magan tō patiangán ku ákniyu.”

12

Tingód katō álló ka kapaginawa

Mat 12:1-8; Mar 2:23-28; Luc 6:1-5

¹ Na, tō timpo tō, dalám katō álló ka kapaginawa ka mga Judio, igukit si Jesus asta tō mga disipulu din tun ta ligad ka kinamát na igparámmasan ka trigo. Igballus tō mga disipulu din. Purisu igbagti dan tō mga kanguy ka trigo, asta igkan dan. ² Tō igkita tō mga Pariseo, igkagi sikandan tun ki Jesus, na mà dan, “Ku! Iglapas tō mga disipulu nu katō sugù, su di mému kumáttu dalám ka álló ka kapaginawa.”*

³ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Ilingawan yu basi ka ándin tō igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katō iglumu i David sayyan. Igballus sikandin asta tō mga kadumaan din. ⁴ Purisu igahu sikandin tun ta balé ka Manama, asta igkan din tō pan na igbággé tun ta Manama. Duwán pan na igbággé din tun ta mga kadumaan din. Agad tō mga pangulu ka templo dád tō mému kuman katō pan, asal ándà ikasalà si David.† ⁵ Ilingawan yu basi na duwán igsulat i Moises na iglapas tō mga pangulu ka templo katō sugù tingód ka álló ka kapaginawa ukit ka kalumu dan, asal ándà dan ikasalà. ⁶ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad mallayat tō templo, asal duwán dán igdunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat ka tandingán katō templo. ⁷ Mà katō kagi ka Manama,

“Ánnà tō ágbággén yu tō kakalyag ku, asal kakalyag ku na pédu-éduwé kó.‡
Atin ka ikagpát kó kanan, di kó pád sumawé katō mga disipulu ku na ándà lapas ka mga sugù. ⁸ Sakán na Igpamanubù tō mému kumagi ka ándin tō nángngà lumun ka mga manubù dalám ka álló ka kapaginawa.”

Inólian tō manubù na igkángkáng é bállad

Mat 12:9-14; Mar 3:1-6; Luc 6:6-11

⁹ Na, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta simbaan ka Judio. ¹⁰ Duwán sábbad manubù na igkángkáng é bállad. Duwán ássa mga manubù na ágparimuya asta ágpamasak ka dimanda dan tingód ki Jesus. Purisu iginsá sikandan, na mà dan, “Atin ka duwán dumappán ka bállad katō ágbakógókan ébò kólian dalám ka álló ka kapaginawa, makalapas sikandin ka sugù ka Manama?”

¹¹ Ikgagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Atin ka duwán karnero yu na madabù tun ta madalám bóbbó dalám ka álló ka kapaginawa, sadan tun ákniyu tō di tumabang katō karnero ébò makaluwà? ¹² Tō lagá ka manubù tuu pa dakál ka tandingán katō karnero! Purisu di makalapas tō manubù ka sugù ka Manama tingód katō katabang din katō unawa din dalám ka álló ka kapaginawa.”

¹³ Na, igkagi si Jesus tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Káttáng nu yan bállad nu.”

Tō igkáttáng din, inólian dán, asta magunawa dán katō ágbaluy. ¹⁴ Asal igluwà tō mga Pariseo tikud tun ta simbaan, asta igpatóngkóé dan ka ándin tō lumun dan ébò matayan dan si Jesus.

Si Jesus tō igsalin asta igpapid ka Manama

* **12:2** 12:2 Ahaán tō Exodo 20:10, asta ahaán tō kagi “álló ka kapaginawa” tun ta Lista Katō Mga Kagi. † **12:4** 12:4 Ahaán tō 1 Samuel 21:1-6. ‡ **12:7** 12:7 Oseas 6:6.

¹⁵ Na, tō ikasóddór si Jesus na madat tō plano katō mga Pariseo, igpanó sikandin. Marapung tō mga manubù na igtákkás kandin. Igdappánan din ka bálad tō langun na ágakabógókan ébò kólian. ¹⁶ Igsapad sikandin na kailangan ándà palang manubù na ulitan dan tingód kandin ¹⁷ ébò matuman tō igkagi katō propeta ka Manama sayyan na si Isaias, na mà din,

¹⁸ “Ni gó tō igsalin ku ébò papiddán tun ákniyu.

Sikandin tō ágginawaan ku asta tō dayó ku.

Bággén ku tō Ugis Espiritu na móddô tun kandin.

Pasóddórán din na ukit kandin,

imun nángngà tō langun manubù tun ta saruwan ka Manama.

¹⁹ Dì sikandin mullaó, dì sikandin mapul,

asta dì sikandin madinág tun ta mga dalan.

²⁰ Dì din gésaan tō mga malómét,

asta dì din ágkasókówan tō ándà bákkár

sippang ka kasóddórán katō langun na nángngà tō áglumun din,

²¹ asta sikandin tō ágsarigan katō mga manubù tun ta langun banuwa.”[§]

Si Jesus asta si Maibuyan

Mat 12:22-32; Mar 3:20-30; Luc 11:14-23

²² Na, duwán sábbad manubù na bólóg asta inómómó su igahuwan ka madat espiritu. Igpíd sikandin tun ki Jesus. Igpaluwà i Jesus tō madat espiritu na igahu kandin, asta ikakagi sikandin asta ikakita dán. ²³ Isalábbuan tō langun manubù asta igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin basi tō sábbad rubbad i David.”*

²⁴ Tō igdinág tō mga Pariseo na igpaluwà i Jesus tō madat espiritu, igkagi sikandan, na mà dan, “Ágpaluwà sikandin katō mga madat espiritu ukit katō pangulu ka madat mga espiritu na si Belsebul.”†

²⁵ Isóddórán i Jesus na madat tō panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka ágpamatayé tō mga sakup ka sábbad pangulu, dì madugé mandà tō pagpangulu din. Atin ka ágpamatayé tō mga sakup ka sábbad lunsud, asta ágpamatayé tō sábbad pamilya, dì madugé padiyaé dan. ²⁶ Purisu atin ka ágpaluwà si Maibuyan katō mga sakup din, mandà tō pagpangulu din, su imun din na usig tō mga sakup din. ²⁷ Atin ka sawén yu ni kapaluwà ku katō madat mga espiritu ukit ki Belsebul, ágsawén yu tō ákniyu mga disipulu, su ágpaluwà dan ka madat mga espiritu. Purisu sikandan tō ágpasóddór na ánnà nángngà tō kasawé yu kanak. ²⁸ Atin ka ágpaluwà a katō madat mga espiritu ukit katō Ugis Espiritu ka Manama, igdunggù dán gó dñi ákniyu tō pagpangulu ka Manama.

²⁹ “Atin ka mabákkár tō manubù, dì kahuwan tō balé din asta dì kangén tō kaduwánnan din. Asal atin ka dumunggù tō ássa manubù na tuu pa mabákkár ka tandingán kandin, tō gó é makabagkás katō tigatun ka balé asta makakangé katō langun tun ta balé din.

³⁰ “Tō langun manubù na dì ágtákkás kanak, tō gó é gusig kanak, asta tō langun manubù na dì áglimud ka mga manubù dini kanak, tō gó é ágpéwà ka mga manubù tikud dini kanak.

³¹ Purisu paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō manubù na masalà-salà asta ágkagi ka madat tingód ka manubù, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsiyaan ka Manama. Asal tō manubù na ágkagi ka madat tingód katō Ugis Espiritu, dì gó sikandin kapasinsiyaan ka Manama. ³² Tō manubù na ágkagi ka madat tingód kanak na Igpamanubù, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsiyaan ka Manama. Asal tō manubù na ágkagi ka madat tingód katō Ugis Espiritu, dì gó sikandin kapasinsiyaan, agad áknganni ó tun ta tapuri álló.”

Ágkilalan tō kayu ukit katō buuy din

Mat 12:33-37; Luc 6:43-45

³³ “Atin ka madigár tō kayu, madigár tō buuy din. Atin ka madat tō kayu, madat tō buuy din. Atin ka ágkitanán ta tō buuy, kasóddórán ta ka madigár ó madat tō kayu. ³⁴ Madat kó iring na mga áppuy! Ándà palang madigár ágkagin yu, su madat tō tun ta dalám katō pusung yu. Atin ka ágkagi tō manubù, ágpasóddórán din tō tun ta dalám katō pusung din. ³⁵ Atin ka madigár tō ágkémun katō manubù, madigár tō ágkagin din. Atin ka madat tō ágkémun katō manubù, madat tō ágkagin din.

³⁶ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka dumunggù tō álló na rumuud tō Manama, supakan din tō langun manubù na igkagi ka mga ándà ágpulusán. ³⁷ Tō ágkagin yu áknganni, tō gó é gamitán ka ruudan kó ka Manama tun ta kapasóddórán din ka nángngà ó ánnà nángngà tō igkagi yu.”

§ 12:21 12:18-21 Isaias 42:1-4. * 12:23 12:23 Ágtawarán tō Mesiyas na Rubbad i David. Ahaán tō 9:27. † 12:24 12:24 Si Belsebul tō ássa ngadan i Maibuyan.

Tô mga malyag kumita ka kasalábbuan

Mat 12:38-42; Mar 8:11-12; Luc 11:29-32

³⁸ Na, igkagi tô mga Pariseo asta tô mga taratinurù ka sugù, na mà dan, “Sir, pakita ké katô kasalábbuan ébô kasóddóran dé na igpapid ka katô Manama.”

³⁹ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Tô mga malyag na duwán kasalábbuan na pakitanán kandan, tô gó é mga madat asta igtayyug ka Manama. Asal sábbad dád tô kasalábbuan na pakitanán kandan na iring katô ilumu tun ta propeta ka Manama sayyan na si Jonas. ⁴⁰ Su itálluwan si Jonas tun ta dalám ka gátták katô dakál sáddá,† sakán pagsik na Igpamanubù, katálluwanna tun ta dalám ka tanà. ⁴¹ Tun ta álló na rumuud tô Manama, tumindág tô mga taga Ninibe, asta kumagi dan na kailangan supakan kó su ándà kó rákkád katô mga salà yu. Su tô igdinág tô mga taga Ninibe katô igulit-ulit i Jonas, igrákkád dan. Na, duwán dán igdunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán ki Jonas. ⁴² Tun ta álló na rumuud tô Manama, tumindág tô rayna na igpangulu tun ta Siba sayyan, asta kumagi sikandin na kailangan supakan kó su ándà kó paminág kanak. Agad madiyù tô góddóan katô rayna, asal igсадun sikandin tun ki Solomon ébô maminág dád katô kapandayan na ágtinuruán i Solomon. Na, duwán dán igdunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán ki Solomon.”

Tô kalónód ka madat espiritu

Mat 12:43-45; Luc 11:24-26

⁴³ “Na, atin ka duwán madat espiritu na paluwaán tikud tun ta manubù, ágpanó-panó tô madat espiritu tun ta disyerto ébô mamasak sikandin ka madigár óddóan din. Atin ka ándà ágkitanán din, ⁴⁴ kumagi sikandin, na mà din, ‘Lumónódda tun ta manubù na taganà igahuwan ku.’ Purisu lumónód tô madat espiritu tun kandin, asta kitanán din na madigár dán tô manubù na taganà din igahuwan, iring na malinis asta matémós balé. ⁴⁵ Purisu kangén katô madat espiritu tô ássa pittu madat espiritu na tuu pa madat ka tandingán kandin. Madun dan langun tun ta manubù, asta mahu dan tun kandin. Purisu tuu pa madat tô dungguán kani manubù ni. Na, madat pagsik tô dungguán katô langun manubù áknganni na madat tô áglumun dan.”

Tô innà asta mga kataladi i Jesus

Mat 12:46-50; Mar 3:31-35; Luc 8:19-21

⁴⁶ Na, róggun ágtinurù si Jesus, igdunggù tô innà asta tô mga kataladi din. Igtindág dan tun ta luwà katô balé, su kakalyag dan na tumóngkô kandin. ⁴⁷ Duwán sábbad manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Tun ta luwà tô innà nu asta tô mga kataladi nu. Kakalyag dan kun na tumóngkô ákniók.”

⁴⁸ Asal igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Kagin ku ákniók ka sadan tô innà ku asta tô mga kataladi ku!”

⁴⁹ Na, igtáddù i Jesus tô mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tô innà ku asta tô mga kataladi ku. ⁵⁰ Tô mga manubù na ágbánnal ka kagi katô Ámmà ku tun ta langit, sikandan tô mému na innà ku asta mga kataladi ku na gamama asta gabayi.”

13

Tô manubù na igsabud ka bánni

Mat 13:1-9; Mar 4:1-9; Luc 8:4-8

¹ Na, tô álló tô, igluwà si Jesus tikud tun ta balé, igсадun sikandin tun ta ligad ka ranó, asta igunsad dutun. ² Asal su iglibtan sikandin katô marapung manubù, igsaké sikandin tun ta barangé na igpundowan asta igunsad ébô tuminurù. Igtindág tô langun manubù tun ta ligad ka ranó ébô maminág kandin. ³ Marapung tô kabánnalan na igitinurù din kandan ukít ka panunggiringan.

Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad manubù na igсадun tun ta kinamát ébô sumabud ka bánni. ⁴ Tô igsabud sikandin, duwán isabud tun ta dalan, asta igtuktuk katô mga manuk ta kayun. ⁵ Duwán ássa bánni na isabud tun ta batun tanà. Sékót igtubù, su ánnà madalám tô tanà. ⁶ Tô igménit dán tô álló, ilanás asta inaté, su ándà tuu ikaramut. ⁷ Duwán ássa bánni na isabud tun ta tángngaan katô dugin sigbát. Asal itambunan katô dugin sigbát tô pamula, asta inaté. ⁸ Asal duwán bánni na isabud tun ta malambù tanà. Tô gó tô madigár é tubù na igbuuy ka ginatus-gatus, ó kannámman (60), ó tállu pulù (30).”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu kailangan maminág kó kanak ébô makagpát kó.”

Ágdantulán ka mga panunggiringan

Mat 13:10-17; Mar 4:10-12; Luc 8:9-10

† 12:40 12:40 Ahaán tô Jonas 1:17.

¹⁰ Na, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Manan ka ukít ka mga panunggiringan tō katinurù nu katō mga manubù?”

¹¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikiyu tō igpakitaan ka Manama katō kabánnalan na ándà din pasóddóri dāngngan tingód katō pagpangulu din. Asal ándà din pakitayi tō duma mga manubù. ¹² Tō manubù na ágbánnal katō kabánnalan, tō gó é dugangan katō kabánnalan ébò tuu pa dakál. Asal tō manubù na di ágbánnal katō kabánnalan, tō gó é kangayan katō kabánnalan. ¹³ Purisu ukít dád tun ta mga panunggiringan tō katinurù ku katō duma mga manubù su agad sumállág dan, di dan makakita katō kóbadan. Agad maminág dan, di dan makagpát katō kabánnalan. ¹⁴ Purisu ituman tō igulit katō propeta ka Manama sayyan na si Isaias,

“Agad tuu kó gó maminág, di kó makagpát. Agad tuu kó gó sumállág, di kó makagpát, ¹⁵ su igpatággas kani mga manubù tō ulu dan agó makagpát dan. Igsagpángngan dan tō talinga dan agó duminág dan ka kabánnalan. Iglipáddáng dan tō mata dan agó kumita dan ka kóbadan ka kagi ku kandan. Ándà kakalyag dan na padani kanak ébò tabangan ku sikandan.”*

¹⁶ “Asal sikiyu, ágkadayawan kó, su ikakita kód asta ikadinág kód katō kabánnalan. ¹⁷ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō marapung mga propeta ka Manama sayyan asta tō duma mga manubù na igbánnal katō mga sugù ka Manama, agad malyag dan na kumita katō igkita yu, asal ándà dan ikakita. Agad malyag dan maminág katō igdinág yu, asal ándà dan ikadinág.”

Kóbadan katō panunggiringan tingód katō bánni na igsabud

Mat 13:18-23; Mar 4:13-20; Luc 8:11-15

¹⁸ “Na, paminág kód ka kóbadan katō panunggiringan tingód katō manubù na igsabud ka bánni. ¹⁹ Tō bánni na isabud tun ta dalan, iring katō manubù na ágpaminág tingód katō pagpangulu ka Manama, asal di sikandin pakagpát. Ágsadunan i Maibuyan ébò agón din tō kagi ka Manama na igdinág din. ²⁰ Tō bánni na isabud tun ta batun, iring katō manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama, asta ágtanggap sikandin na duwán dayó din. ²¹ Asal ka kahirapan asta kérrayatan sikandin tingód ka kabánnal din katō kagi ka Manama, sékót ágkandà tō kabánnal din, su iring sikandin katō pamulanán na ándà tuu ramut. ²² Na, tō bánni na isabud tun ta tángngaan ka dugin sigbát, iring katō manubù na ágpaminág katō kagi ka Manama na igtinurù. Asal talun sikandin katō sasó tingód ka kantayan asta kakalyag din na kaduwánnan. Purisu ándà ágpulusán din katō kagi ka Manama na igdinág din. ²³ Na, tō bánni na isabud tun ta malambù tanà, iring katō manubù na ágpaminág katō kagi ka Manama, asta makagpát. Duwán gó ágpulusán din iring katō madigár é tubù na igbuuy ka ginatus-gatus, ó kannámman (60) ó tállu pulù (30).”

Panunggiringan tingód ka sigbát

²⁴ Na, igtinurù si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Iring kani tō pagpangulu ka Manama. Duwán manubù na igsabud katō madigár klasi ka bánni ka trigo tun ta kinamát din. ²⁵ Asal róggun igtudug tō mga manubù, duwán usig na igsadun tun ta kinamát din, igsabud din tō bánni ka sigbát, asta igulí. ²⁶ Igpadángngané igtubù tō trigo asta tō sigbát. Tō igkanguy dán tō trigo, ikitaan tō sigbát. ²⁷ Igsadun tō mga állang tun ta amo dan, asta iginsà dan, ‘Tuu madigár tō bánni na igsabud ta tun ta kinamát nu. Asal ánda tikud tō sigbát?’ ²⁸ Igtaba tō tigatun, ‘Tō gó é igsabud katō usig ku.’ I Ginsà dan, ‘Malyag ka na bétótódan dé tō sigbát?’ ²⁹ Asal igkagi sikandin, ‘Yakó pa ágbétótód katō sigbát agó mabétótód pagsik tō trigo na igamula ta. ³⁰ Pabayá yu sippang ka dumakál. Atin ka dumunggù tō álló ka kakáttu, sugúan ku tō mga manubù na upusán dan pa bétótódan tō sigbát asta bagkássán dan ébò góbbón. Asal káttun dan tō trigo, asta taguán dan tun ta lukung.’”

Panunggiringan tingód ka tuu délák lisu

Mat 13:31-32; Mar 4:30-32; Luc 13:18-19

³¹ Na, igtinurù si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Tō pagpangulu ka Manama iring na lisu ka mustasa na igamula ka manubù tun ta kinamát din. ³² Agad tuu pa délák tō lisu ka mustasa ka tandingán katō mga duma lisu, asal ka tumubù, mému dakál pa ka tandingán ka langun ka duma mga pamula. Mému dakál iring na kayu. Purisu ágsalagan katō mga manuk ta kayun.”

Panunggiringan tingód ka pagpatubù ka pan

Mat 13:33; Luc 13:20-21

* 13:15 13:14-15 Isaias 6:9-10.

³³ Na, igitinurù si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Tò pagpangulu ka Manama iring katò pagpatubù ka pan, su atin ka baláttán tun ta dakál harina, tumubù tò langun harina na igmasa.”

Ukit ka panunggiringan tò igitinurù i Jesus

Mat 13:34-35; Mar 4:33-34

³⁴ Tò gó é igitinurù i Jesus katò ilimud mga manubù ukit tun ta panunggiringan tingód katò pagpangulu ka Manama. Igpókit din tun ta panunggiringan tò langun igitinurù din kandan. ³⁵ Purisu ituman tò kagi katò propeta ka Manama sayyan, na mà din, “Tuminurù a katò mga manubù ukit ka panunggiringan. Ulitán ku kandan tò ándà ku pasóddóri tikud tun ta katigkanayan kani banuwa.”†

Kóbadan katò panunggiringan tingód ka sigbát

³⁶ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta mga manubù na ilimud, asta igahu sikandin tun ta balé. Igtákkás tò mga disipulu din, asta igpédu-édu dan, na mà dan, “Uliti ké ka ándin tò kóbadan katò panunggiringan tingód katò sigbát na igtubù tun ta kinamát.”

³⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tò igsabud ka madigár bánni, sakán gó na Igpamanubù. ³⁸ Tò kinamát, ni gó banuwa. Tò madigár bánni, tò gó tò mga manubù na igpasakup tun ta pagpangulu ka Manama. Asal tò sigbát, tò gó tò mga sakup i Maibuyan. ³⁹ Tò usig na igsabud katò sigbát, tò gó si Maibuyan. Tò kóbadan katò kakáttu, tò gó tò ágtamanán kani banuwa, asta tò mga tarakáttu, tò gó tò mga panaligan ka Manama. ⁴⁰ Tò kalimud asta kagóbbó dan katò sigbát, iring katò malumu tun ta ágtamanán kani banuwa. ⁴¹ Sakán na Igpamanubù tò sumugù katò mga panaligan ka Manama ébò linisan ni banuwa na ágpanguluwan ku, su limudán dan tò langun manubù na ágtintal ka duma manubù asta áglumu ka madat. ⁴² Antugán katò mga panaligan ka Manama tò langun dan tun ta apuy na ágsupakanan. Tuu dan sumággó dutun, asta kumurigát tò ngipán dan tingód katò kasakit dan. ⁴³ Asal tò mga manubù na ágbánnal katò mga sugù ka Manama miló iring katò sánnang ka álló kannun ta banuwa, asta ágpanguluwan dan katò kandan Ámmà na Manama. Purisu kailangan maminág kó kanak ébò makagpát kó.”

Panunggiringan tingód katò bulawan na iglábáng

⁴⁴ “Iring pagsik kani tò pagpangulu ka Manama. Duwán bulawan na idugé dán iglábáng tun ta tanà. Na, duwán manubù na ikakita katò bulawan. Idayawan sikandin, asal igtambunan din puman, asta iguli sikandin. Igarigiyá din tò langun kaduwánnan din asta igbállí din tò tanà.”

Panunggiringan tingód katò perlas

⁴⁵ “Iring pagsik kani tò pagpangulu ka Manama. Duwán negosyante na ágpamasak ka madigár klasi ka perlas. ⁴⁶ Na, duwán perlas na igkita din na tuu dakál é lagá. Iguli sikandin, asta igbarigiyá din tò langun kaduwánnan din, asta igbállí din tò perlas.”

Panunggiringan tingód katò pukut

⁴⁷ “Iring pagsik kani tò pagpangulu ka Manama. Duwán pukut na igdabù tun ta ranó, asta marapung tò mga klasi ka sáddà na ikahu. ⁴⁸ Tò igmarapung dán tò sáddà, igguyud katò mga taraággut tun ta ligad ka ranó ébò kangén dan tò sáddà. Igtagu dan tò mga madigár klasi tun ta mga basket, asal igantug dan tò mga madat. ⁴⁹ Iring kanan tò malumu tun ta ágtamanán kani banuwa. Ássan katò mga panaligan ka Manama tò mga manubù na madat asta tò mga manubù na ágbánnal katò mga sugù ka Manama. ⁵⁰ Antugán dan tò madat mga manubù tun ta apuy na ágsupakanan. Tuu dan sumággó dutun, asta kumurigát tò ngipán dan tingód katò kasakit dan.”

Tapé asta mantu kabámmalan

⁵¹ Na, iginsà si Jesus katò mga disipulu din, na mà din, “Inagpáttan yu tò langun igitinurù ku?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó. Inagpáttan dé.”

⁵² Purisu igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán taratinurù na duwán kakatigan din tingód katò kagi ka Manama na taganà dán igsulat, asta miring sikandin katò mantu katinurù ku tingód katò pagpangulu ka Manama, iring sikandin katò tigatun ka balé na duwán dakál kaduwánnan na inalayun din ággamítan, agad tapé dán ó mantu.”

Ándà tanggapi si Jesus tun ta Nazaret

Mat 13:53-58; Mar 6:1-6; Luc 4:16-30

⁵³ Na, pángnga igitinurù si Jesus katò langun kani mga panunggiringan, igpanó sikandin, ⁵⁴ asta iguli tun ta kandin banuwa. Igitinurù sikandin tun ta simbaan ka Judio. Tuu

† 13:35 13:35 Salmo 78:2.

isalábbuan tō mga manubù dutun, asta igkagi dan, na mà dan, “Ánda igkangé ni manubù ni katò kapandayan din? Ánda é igkangayan din kani katulusan ébō makalumu kani mga kasalábbuan? ⁵⁵ Su batà dád katò taraímu ka balé sikandin, asta tō innà din si Maria. Tō mga kataladi din na si Santiago, si Jose, si Simon, asta si Judas. ⁵⁶ Tō mga tábbé din pagsik góddō dini áknita. Ánda é igkangayan din kani langun áglumun din?”

⁵⁷ Purisu ándà dan bánnal kandin. Asal igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Agad ágtanggapán tō propeta ka Manama tun ta ássa lunsud, asal di sikandin ágtanggapán katò mga manubù tun ta kandin banuwa asta tun ta pamilya din.”

⁵⁸ Purisu tagsábbadé dád tō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus dutun, asta ándà dan tanggap kandin.

14

Igmatayan si Juan na Tarabunyang

Mat 14:1-12; Mar 6:14-29; Luc 9:7-9

¹ Na, si Herodes tō igpangulu tun ta Galilea, asta igulitan sikandin tingód katò áglumun i Jesus. ² Igkagi sikandin tun ta mga opisyaales din, na mà din, “Sikandin gó si Juan na Tarabunyang na inanté puman. Purisu duwán katulusan din ébō imun din ni mga kasalábbuan.”

³ Tō gó é igkagi i Herodes, su dangingan igpammát din si Juan, igpabagkás din é bállad, asta igpapríso din. Tō gó é iglumu i Herodes ki Juan ébō kadayawan tō ipag din na si Herodias na igagó din tikud tun ta kataladi din na si Felipe. ⁴ Tō igagó si Herodes katò ipag din, igkagi si Juan kandin, na mà din, “Iglapas ka katò sugù ka Manama, su igagó nu tō ipag nu.”

⁵ Na, tō kakalyag i Herodes na pamatayan din si Juan, asal ándà din panayuni. Imáddangan sikandin agó masókó tō langun manubù kandin, su igpanámdám dan na propeta ka Manama si Juan.

⁶ Na, igimu si Herodes ka kalimudan tingód katò álló din, asta igsayó tō batà daraga i Herodias ébō kadayawan tō mga manubù na ilimud. Idayawan si Herodes. ⁷ Purisu igtandó sikandin na bággén din tun ta daraga tō agad ándin é pamuyuan din. ⁸ Igbánnal tō daraga katò igkagi katò innà din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Bággé nu kanak tō ulu i Juan na Tarabunyang na taguán tun ta dakál pinggan.”

⁹ Iranu si Herodes. Asal tingód katò tandó din, asta agó buyasán sikandin katò mga manubù na ilimud, igtuman din tō igpamuyù katò daraga. ¹⁰ Purisu igpatampád i Herodes tō alig i Juan tun ta prisowan. ¹¹ Igtagù tō ulu i Juan tun ta dakál pinggan, igbággé tun ta daraga, asta igpid din tun ta innà din. ¹² Igsadun tō mga disipulu i Juan tun ta prisowan, igkangé dan tō lawa din, asta iglábáang dan. Igsadun dan tun ki Jesus, asta igulit dan kandin tingód katò kamatayan i Juan.

Igpakan i Jesus tō sobra lima mararan manubù

Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luc 9:10-17; Juan 6:1-14

¹³ Na, tō igdinág si Jesus tingód katò kamatayan i Juan, igpanó sikandin tikud dutun. Igsaké sikandin ka barangé, asta igsadun tun ta lugar na ándà manubù. Asal tō ikasóddór tō langun manubù ka ánda é igsadunan i Jesus, igpanóttanà dan tikud tun ta mga lunsud asta igsadun dan tun ta igsadunan i Jesus ¹⁴ Tō igpónóg si Jesus, igkita din tō marapung manubù na ingangat kandin. Inéduwan sikandin kandan, asta igdappánnan din ka bállad tō langun na ágkabógókan, asta inólian dan. ¹⁵ Tō mapun dán, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà mga manubù na góddō kannun, asta masig dán dumukilám. Purisu papanó nu tō langun manubù tun ta mga lunsud ébō málli ka makan dan.”

¹⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Di dán kailangan na manó dan. Sikiyu é mággé ka makan dan.”

¹⁷ Igkagi sikandan, na mà dan, “Asal lima dád abuk ni pan ta, asta duwa dád abuk ni sáddà ta.”

¹⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pid yu dini kanak.”

¹⁹ Na, igpónsad i Jesus tō langun manubù tun ta sigbáttán tanà. Igkangé din tō lima abuk pan asta tō duwa abuk sáddà. Iglangngag sikandin tun ta langit, asta igpasalamat tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tō pan, asta igbággé din tun ta mga disipulu din ébō taladán dan tun ta mga manubù na ilimud. ²⁰ Ikakan tō langun manubù, asta ibássug dan. Duwán pa sapulù duwa (12) magdakál basket na ipánnù katò isamá na iglimud katò mga disipulu din. ²¹ Mga lima mararan (5,000) tō mga gamama na ikakan, asta ándà iyapi tō mga gabayi asta tō mga gabatà.

*Igpanó si Jesus tun ta bówwó ka ranó**Mat 14:22-33; Mar 6:45-52; Juan 6:15-21*

²² Na, igpóna i Jesus tô mga disipulu din igsaké ka barangé ébô tumalipag dan katô ranó rôggun ágpólián din tô langun manubù na ilimud. ²³ Tô igpanó dan dán, igtikáddág si Jesus tun ta pabungan ébô dumasal na sábbad din dád. Tô ágkasalláp dán tô álló, tun pô ta pabungan si Jesus. ²⁴ Asal madiyù dán tô barangé su tun dán ta tángngan katô ranó. Tuu dan ihirapan, su idungguan dan ka magdakál balud, asta ikasumar dan ka mabákkár karamag. ²⁵ Na, tô masig dán igsállám, igsadun si Jesus tun kandan, asta igpanó sikandin tun ta bówwó katô ranó. ²⁶ Tô igkita dan na igpanó sikandin tun ta bówwó katô ranó, tuu dan imáddangan. Tingód katô máddang dan, igullaó sikandan, na mà dan, “Gimukud!”

²⁷ Asal tigkó dád igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Pasarig yu tô pusung yu, su sakán ni. Yakó ágkamáddangan.”

²⁸ Igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, atin ka bánnal na sikuna yan, papanówa nit bówwó ka ranó ébô makasadunna diyan áknikó.”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun ka dini.”

Purisu igpónóg si Pedro tikud tun ta barangé, asta igpanó tun ta bówwó ka ranó ébô madun tun ki Jesus. ³⁰ Asal tô igriyu din tô mabákkár karamag, imáddangan sikandin asta masig pád ilánnád. Igtawar sikandin, na mà din, “Áglangngagán, tabangiya.”

³¹ Sékót si Jesus igawid kandin, asta igkagi, na mà din, “Délák tô kasarig nu kanak. Yaka ágduwa-duwa.”

³² Tô igsaké dan tun ta barangé, igsódô dán tô karamag. ³³ Iglingkóód tô mga disipulu tun ki Jesus, igpangadap dan kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sikuna tô bánnal Batà ka Manama.”

*Inólian tô mga manubù tun ta Genesaret**Mat 14:34-36; Mar 6:53-56*

³⁴ Na, tô igtalipag dan katô ranó, igdunggù dan tun ta Genesaret. ³⁵ Igkílala tô mga taga Genesaret ki Jesus. Purisu igpakangé dan tô langun ágkabógókan tikud tun ta mga banuwa na madani. ³⁶ Igpédu-édu dan ki Jesus ka mému mawid dan katô ugpu ka umpak din, asta inólian tô langun dan na ikawid.

15*Ágkémun ka kamónaan**Mat 15:1-9; Mar 7:1-13*

¹ Na, duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igsadun tun ki Jesus tikud tun ta Jerusalem. Iginsà dan kandin, na mà dan, ² “Manan ka di ágbánnal tô mga disipulu nu katô ágkémun ka mga kamónaan ta? Atin ka ágkan dan, di dan ágdamù.”

³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Áglapas kó katô mga sugù ka Manama ukit ka kabánnal yu katô ágkémun ka mga kamónaan yu. ⁴ Igsugù tô Manama, ‘Respetowi yu tô ákniyu ámmà asta innà.’” ⁵ Igsugù pagsik sikandin, ‘Kailangan matayan tô manubù na ágkagi ka madat tun ta ámmà ó innà din.’ [†] ⁵ Asal ágtinurù kó na mému ka di tumabang tô manubù katô ámmà ó innà din ka kumagi dád. ‘Tô bággén ku pád ákniyu igbággé kud tun ta Manama.’ ⁶ Asal ukit ka kabánnal yu kani ágkémun, géllé kó katô sugù ka Manama na kailangan tabangan yu tô ámmà asta innà yu. ⁷ Kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama! Sikiyu tô igtádduan kani kagi ka Manama na igulit i Isaias sayyan,

⁸ “Ágkagi tô mga manubù na ágpangadap dan kanak, asal madiyù tô pusung dan kanak. ⁹ Di nángngà tô kapangadap dan kanak, su igimu dan iring na tinurù ka Manama tô mga ágtinuruán ka manubù.’” [‡]

*Tô makaripà ka manubù**Mat 15:10-20; Mar 7:14-23*

¹⁰ Na, marapung tô mga manubù na ilimud dutun, asta igtawar si Jesus kandan ébô madani dan tun kandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Paminág kó kanak ébô makagpát kó.

¹¹ Ánnà tô ágkakan na mahu tun ta babbà tô makaripà ka manubù, asal tô madat mga kagi na ágluwà tikud tun ta babbà din tô makaripà ka manubù tun ta saruwan ka Manama.”

¹² Na, igpadani tô mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi dan, na mà dan, “Miringasa tô mga Pariseo tingód katô igkagi nu géna.”

¹³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Péwaán tô langun dan, su béttódán tikud tun ta kinamát tô langun pamula na ándà pamulayi katô Ámmà ku na góddó tun ta langit. ¹⁴ Liliyi yu tô mga

* 15:4 15:4a Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16. † 15:4 15:4b Exodo 21:17. ‡ 15:9 15:8-9 Isaias 29:13.

Pariseo. Iring dan na bólóg na gagak. Atin ka magak tó bólóg katô ássa bólóg, madabù tó duwa dan tun ta madalán bóbbó.”

¹⁵ Iggagi si Pedro, na mà din, “Uliti ké ka ándin é kóbadan katô panunggiringan na igtinurú nu géna.”

¹⁶ Iggagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su iring kó na mga manubù na di pakagpát. ¹⁷ Agad ándin tó ágkakan na pahun tun ta babbà ka manubù, tó gó é manayun tun ta gátták, asta lumuwà tikud tun ta lawa. ¹⁸ Asal tó kagi na lumuwà tikud tun ta babbà ka manubù, tikud tun ta pusung din, asta tó gó é makaripà kandin. ¹⁹ Tó pusung tó ágtikudan katô madat mga panámdám, ágmaté, áglibug, ágtakó, ágtestigos ka bulaló, asta ággagi ka madat tingód ka duma manubù. ²⁰ Karipaan tó manubù ukít kani langun. Asal di karipaan tó manubù na ágkan ka di ágdamù.”

Igsarig tó bayi na ánnà Judío

Mat 15:21-28; Mar 7:24-30

²¹ Igpánó si Jesus, asta igсадun sikandin tun ta probinsya na madani tun ta lunsud ka Tiro asta Sidon. ²² Duwán sábbad bayi na igóddó dutun na ánnà Judío, su Canaanhon tó mga kamónaan din. Igsadun sikandin tun ki Jesus, asta igtawar, na mà din, “Sir, rubbad i David, kéduwiya, su ágkatuuwan ni batà ku bayi na gahuwan ka madat espiritu.”

²³ Asal ándà taba si Jesus kandin. Purisu igpadani tó mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Péwà nu yan bayi, su ágtákkás sikandin áknita, asta tuu gótép.”

²⁴ Iggagi si Jesus, na mà din, “Igpapidda ébò tabangan ku dád tó mga rubbad i Israel na iring na mga karnero na itadin.”

²⁵ Na, igpadani tó bayi tun ki Jesus, iglingkóód asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, tabangiya.”

²⁶ Iggagi si Jesus, na mà din, “Asal duwán ágkagin na di mému ka kangén tó ágkakan ka mga gabatà ébò pakannán ka mga asu.”

²⁷ Iggagi tó bayi, na mà din, “Sir, bánnal tó igkagi nu. Asal tó mga asu mému kuman kató mumu na ágkadabù tikud tun ta lamisa kató amo.”

²⁸ Iggagi si Jesus kató bayi, na mà din, “Dakál tó kasarig nu kanak! Tumanán ku tó kakalyag nu.”

Tigkó dád igmadigár tó batà din tó oras tó.

Inólian tó marapung manubù

²⁹ Na, igpanó si Jesus, asta igukit sikandin tun ta ligad ka Ranó ka Galilea. Igtikáddág sikandin tun ta madani pabungan asta igunsad sikandin. ³⁰ Marapung tó mga manubù na igсадun tun kandin, asta igpid dan tó duma mga manubù na duwán ássa-ássa bógóok. Duwán mga kapig, mga pantig, mga bólóg, mga ómmó, asta marapung tó duma na mga ágkabógókan. Igpig dan madani tun ki Jesus. Igdappánnan din ka bállad sikandan, asta inólian dan. ³¹ Isalábbuan tó langun manubù, su igkita dan na ikakagi tó mga ómmó, inólian tó mga pantig, ikapanó tó mga kapig, asta ikakita tó mga bólóg. Purisu igdurung dan tó Manama na ágpangadapán kató mga rubbad i Israel.

Igpakan i Jesus tó sobra áppat mararan manubù

Mat 15:32-39; Mar 8:1-10

³² Na, igtawar i Jesus tó mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Inéduwanna kani mga manubù, su itálluwan dan dán na ágtákkás kanak, asta ándà dán ágkannán dan. Di mému ka pólián ku sikandan na ágballusán agó kagáttasan dan tun ta dalan.”

³³ Iggagi tó mga disipulu din, na mà dan, “Ándà góddó kannun, asta ándà palang kangayan ta ka makan para kandan, su tuu dan marapung.”

³⁴ Igsinsà si Jesus, na mà din, “Pira abuk tó pan tun ákniyu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Pittu abuk pan, asta pira dád abuk marénták sáddà.”

³⁵ Na, igpónsad i Jesus tó langun manubù tun ta tanà. ³⁶ Iggangé din tó pittu abuk pan asta tó sáddà, asta igpasalamatan din tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tó pan asta tó sáddà, igbággé din tun ta mga disipulu din, asta igtalad dan tun ta mga manubù na ilimud. ³⁷ Ikakan tó langun manubù, asta ibássug dan. Iglimud dan tó isamà, asta pittu tó magdakál basket na ipánnù. ³⁸ Mga áppat mararan (4,000) tó mga gamama na ikakan, asta ándà iyapi tó mga gabayi asta tó mga gabatà.

³⁹ Igpóli i Jesus tó langun dan, igsaké sikandin ka barangé, asta igсадun sikandin tun ta probinsya na madani tun ta Magadan.

16

Kakalyag dan na kumita katô kasalábbuan

Mat 16:1-4; Mar 8:11-13; Luc 12:54-56

¹ Na, duwán mga Pariseo asta mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus ébò kuminnam kandin. Purisu igpamuyù dan na pakitanán din tò kasalábbuan tikud tun ta Manama. ² Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágmallutù tò langit ka ágsalláp tò álló, kasóddóran yu na di mudan simag. ³ Atin ka mallutù asta mangittáng tò sagulapun ka ágsilat tò álló, kasóddóran yu na mudan. Agad ágkakilalaan yu tò gahaanan tun ta langit, asal ándà yu kagpátti tò mga kakilalaan áknganni. ⁴ Kakalyag yu na pakitanán ku ákniyu tò kasalábbuan yu madat kó asta igtayyug kó katò Manama. Asal sábbad dád é kasalábbuan na pakitanán ákniyu na iring katò ilumu ki Jonas.”*

Na, igpanó si Jesus tikud tun kandan.

Tinurù tingód katò mga Pariseo asta mga Saduseo

Mat 16:5-12; Mar 8:14-21

⁵ Na, tò igtalipag tò mga disipulu i Jesus katò ranó, ándà pan na igpid dan, su ilingawan dan tò tánnò dan. ⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Banté kó katò pagpatubù ka pan† katò mga Pariseo asta mga Saduseo.”

⁷ Igpátóngkóé tò mga disipulu din, na mà dan, “Tò gó é igkagi din su ándà pan na igpid ta.”

⁸ Asal isóddóran i Jesus ka ándin tò panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Délák tò kasarig yu kanak. Ándà kó pa ikagpát. Purisu ágpátóngkóé kó na ándà pan na igpid yu. ⁹ Isalábbuanna ákniyu, su ándà kó pa ikasóddór ka ándin tò mému lumun ku. Iring na ilingawan yud tò igpakal ku tò lima mararan (5,000) manubù katò lima abuk pan, asta marapung tò magdakál basket na igipánnù yu katò isamà. ¹⁰ Iring na ilingawan yu tò igpakal ku tò áppat mararan (4,000) manubù katò pittu abuk pan, asta marapung tò magdakál basket na igipánnù yu katò isamà. ¹¹ Asal isalábbuanna su ándà kó pa ikagpát na ánnà pan tò kóbadan katò igkagi ku géna. Kailangan banté kó katò pagpatubù ka pan katò mga Pariseo asta mga Saduseo.”

¹² Na, ikagpát dan na ánnà pagpatubù ka pan tò bantéyan dan, asal kailangan bantéyan dan tò ágtinuruán katò mga Pariseo asta mga Saduseo.

Igkagi si Pedro na si Jesus tò Mesiyas

Mat 16:13-20; Mar 8:27-30; Luc 9:18-21

¹³ Na, igsadun si Jesus madani tun ta lunsud ka Cesarea Filipos. Iginsà sikandin katò mga disipulu din, na mà din, “Ándin tò ágkagin ka mga manubù tingód kanak na Igpamanubù? Sadanna kun?”

¹⁴ Igtaba sikandan, na mà dan, “Duwán mga manubù na ágkagi na sikuna si Juan na Tarabunyang. Duwán ássa mga manubù na ágkagi na sikuna si Elias. Duwán ássa ágkagi na sikuna si Jeremias ó sábbad propeta ka Manama sayyan.”

¹⁵ Iginsà si Jesus, na mà din, “Asal ándin é ákniyu panámdám tingód kanak? Sadanna?”

¹⁶ Igtaba si Simon Pedro, na mà din, “Sikuna tò Mesiyas. Sikuna tò Batà katò manté Manama na ándà ágtamanán.”

¹⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Simon, batà i Jonas, duwán dayó nu! Ánnà manubù tò igpasóddór áknikó na sakán tò Batà ka Manama, asal Ámmà ku tun ta langit tò igpasóddór kanan áknikó. ¹⁸ Purisu kagin ku áknikó, sikuna si Pedro,† asta ni gó tò batu§ na patindággan ku katò mga ágpampamaké. Di dan talun ka katulusan ka kamatayan. ¹⁹ Bággén ku áknikó tò susi katò pagpangulu ka Manama. Tò dian nu dini ta banuwa, tò gó é dian katò Manama na góddò tun ta langit, asta tò nunugan nu dini ta banuwa, tò gó é nunugan katò Manama na góddò tun ta langit.”

²⁰ Na, maggát igsapad si Jesus na kailangan di dan mulit tun ta duma mga manubù na sikandin tò Mesiyas.

Igkagi si Jesus na matayan sikandin

Mat 16:21-28; Mar 8:31-9:1; Luc 9:22-27

²¹ Tikud katò álló tò, igulit si Jesus tun ta mga disipulu din ka ándin tò matuman dumunggù tun kandin. Kailangan madun sikandin tun ta Jerusalem, asta pahirapan sikandin katò mga ágtugállán ka Judio, mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka sugù. Matuman sikandin matayan, asal manté puman sikandin tun ta ikatállu álló.

²² Na, igpadani si Pedro tun ki Jesus, asta igsapadan din, na mà din, “Áglangngagán, mólà pa ka di malumu diyan áknikó! Di pád gó matuman.”

* **16:4** 16:4 Ahaán tò Mateo 12:40. † **16:6** 16:6 Ágkátin tò madat ágkémun katò mga Pariseo asta mga Saduseo iring ka pagpatubù ka pan. ‡ **16:18** Pedro. Tun ta kinagiyan ka Griego petrosna tò kóbadan “délák batu.” § **16:18** Batu. Tun ta kinagiyan ka Griego petrana tò kóbadan “dakál batu.” Panunggiringan ni tingód basi katò kabánnalan na igkagi i Pedro, ó tingód ki Jesu-Cristo.

²³ Asal igbariring si Jesus tun ki Pedro, asta igkagiyan din, na mà din, “Iwà ka, Maibuyan! su sumapad ka pàd kanak. Ànnà tikud tun ta Manama tō kakalyag nu, asal tikud dád tun ta panámdám nu.”

²⁴ Na, igkagi si Jesus katō mga disipulu din, na mà din, “Tō manubù na mákkás kanak, kailangan di sikandin mákkás ka kakalyag ka pusung din, asal kailangan tumiis sikandin ka kahirapan agad matayan sikandin,* asta kailangan mákkás kanak. ²⁵ Tō manubù na áglággád katō kantayan din, kandaan sikandin katō kantayan na ándà ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tō manubù tingód katō katákkás din kanak, matanggap din tō kantayan na ándà ágtamanán. ²⁶ Atin ka makatigatun tō manubù kani tibuk banuwa, asal kandaan sikandin katō kantayan, ándà palang pulusán din, su ándà bullas katō kantayan na ándà ágtamanán. ²⁷ Sakán tō Igpamanubù, asta lumónódda dini na tákkássan katō mga panaligan asta séllaán katō Ámmà ku. Atin ka lumónódda, sumulí a katō langun manubù tingód katō iglumu dan. ²⁸ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dini ákniyu na di maté sippang ka kumita dan katō katigkanayan ka pagpangulu ku na Igpamanubù.”†

17

Ipalin tō bónnóng i Jesus

Mat 17:1-13; Mar 9:2-13; Luc 9:28-36

¹ Na, pángnga ka ánnám álló, igpatákkás i Jesus si Pedro, si Santiago, asta si Juan na adi i Santiago. Igtikáddág dan tun ta mallayat pabungan na ándà palang manubù. ² Róggun igsállág dan ki Jesus, ipalin tō bónnóng din na iring na sánnang ka álló. Ágséllà ka kapputian tō langun katō umpak din. ³ Tigkó dan dád igkita si Moises asta si Elias na igtóngkó ki Jesus. ⁴ Igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, madigár su dini ké. Atin ka mému áknikó, mimuwa dini ka tállu rákkó, sábbad para áknikó, sábbad para ki Moises, asta sábbad para ki Elias.”

⁵ Róggun na igkagi si Pedro, tigkó dád duwán ágséllà sagulapun na ikatambun kandan. Igdinág dan tō kagi ka Manama tikud tun ta sagulapun, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na ágginawaan ku, asta tuuwa idayawan kandin. Paminág yu sikandin.”

⁶ Tō igdinág tō tállu disipulu, iglangkáb dan asta tuu dan imáddangan. ⁷ Asal igpadani si Jesus tun kandan, igawidan din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tindág kó. Yakó ágkamáddangan.”

⁸ Tō iglangngag dan, igkita dan si Jesus na sábbad din dád man.

⁹ Na, róggun igtupang dan tikud tun ta pabungan, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Yakó gulit tingód katō igkita yu róggun ándà a pa kanté puman na Igpamanubù.”

¹⁰ Na, iginsà tō mga disipulu din, na mà dan, “Manan ka ágtinurù tō mga taratinurù ka sugù na kailangan lumónód si Elias tō di pa dumunggù tō Mesiyas?”*

¹¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Bánnal na dumunggù pa si Elias, su sikandin tō tumaganà katō langun. ¹² Asal mulitta ákniyu na igdunggù dán sikandin, asal ándà sikandin kilalayi ka mga manubù. Asal igtuman dan tō madat kakalyag dan kandin. Iring pagsik kanan, pahirapanna na Igpamanubù ukit ka lumun dan kanak.”

¹³ Purisu ikagpát tō mga disipulu din na si Juan na Tarabunyag tō igtuman katō tandó tingód katō kadunggù i Elias.

Tō batà mama na igahuwan ka madat espiritu

Mat 17:14-21; Mar 9:14-29; Luc 9:37-43

¹⁴ Tō igdunggù dan tun ta marapung manubù na igangat kandan, duwán sábbad mama na igpadani tun ki Jesus. Iglíngkóód sikandin, asta igkagi, na mà din, ¹⁵ “Áglangngagán, kéduwi nu ni batà ku mama, su ágtuyù-tuyù sikandin, asta ágkahirapan. Marag sikandin ágkabantang tun ta apuy asta tun ta wayig. ¹⁶ Igpíd ku sikandin tun ta mga disipulu nu ébó kólian sikandin, asal ándà dan ikému.”

¹⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu mga manubù áknganni, di kó ágsarig kanak, asta madat tō panámdám yu. Di dán madugé na dumuma a ákniyu, asal kailangan tumiissa pa. Na, pid yu dini kanak tō batà.”

¹⁸ Na, igsapadan i Jesus tō madat espiritu, asta igluwà tikud tun ta batà. Tigkó inólian sikandin.

¹⁹ Na, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin na ándà duma manubù, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Manan ka ándà ké ikapaluwà katō madat espiritu?”

* 16:24 16:24 Kailangan tumiis sikandin ka kahirapan agad matayan sikandin, ó kailangan tumiang sikandin ka krus.

† 16:28 16:28 Ituman ni tō igkita si Pedro, si Santiago asta si Juan katō kapalín ka bónnóng i Jesus tun ta pabungan (Mateo 17:1-13). * 17:10 17:10 Ahaán tō Malaquias 4:5.

²⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Su délak pa tô kasarig yu kanak. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán kasarig yu kanak iring dád na délak lisu ka mustasa, makakagi kó tun ta pabungan, na mà yu, ‘Alin ka dutun.’ Purisu malin tô pabungan. Ándà palang na di yu mému. ²¹ [Asal paluwaán ni klasi ka madat espiritu ukit dád ka kadasal asta kapuwasa.]”

Igkagi puman si Jesus tingód ka kamatayan din

Mat 17:22-23; Mar 9:30-32; Luc 9:43-45

²² Na, tô ilimud dán tô mga disipulu i Jesus tun ta probinsya ka Galilea, igkagi si Jesus, na mà din, “Matuman ni dumunggú kanak na Igpamanubù. Kailangan bággénna tun ta ballad katò duma mga manubù. ²³ Matayanna ikandan, asta mantéya puman tun ta ikatállu álló.” Purisu tuu dan iranu.

Bayad ka buwis para ka templo

²⁴ Tô igdunggú dan tun ta lunsud ka Capernaum, duwán mga taralimud ka buwis para katò templo. Iginà dan ki Pedro, na mà dan, “Ágbayad tô pangulu yu ka buwis para katò templo?”

²⁵ Igtaba si Pedro, na mà din, “Óó.”

Tô igulu dán si Pedro tun ta balé, tô ándà pa kagi sikandin, igkagi si Jesus ki Pedro, na mà din, “Simon, duwán insà ku áknikó. Sadan tô mga manubù na kailangan mayad ka buwis tun ta hari? Tô kandin pamilya, ó tô ássa mga manubù?”

²⁶ Igtaba si Pedro, na mà din, “Tô ássa mga manubù.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu di ágbayad tô kandin pamilya. ²⁷ Asal ébò di maringasa tô mga taralimud ka buwis áknita, sadun ka tun ta ranó, asta pamunuwit ka. Duwán salapi na kitanán nu tun ta babbà katò tagnà sáddà na maggut nu. Nángngà tô salapi para bággén ta tun ta templo. Angé nu, asta bággé nu tun ta mga taralimud ka buwis.”

18

Sadan tô tuu mallayat?

Mat 18:1-5; Mar 9:33-37; Luc 9:46-48

¹ Na, ándà kadugé, igpadani tô mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan tô mallayat é kamanubuan tun ta pagpangulu ka Manama?”

² Purisu igtawar i Jesus tô sábbad batà, asta igpatindág din tun ta tángnga dan. ³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka malyag kó sakupán katò Manama tun ta pagpangulu din, kailangan pamantun yu tô panámdám yu asta makéring kó na mga gabatà, ⁴ su tô manubù na ágpabbabà ka kamanubuan na iring katò kapabbabà kani batà, tô gó é tuu mallayat tun ta pagpangulu ka Manama. ⁵ Atin ka ágtanggap kó katò sábbad batà tingód katò kapasakup yu kanak, iring na ágtanggapánna ikiyu.”

Mga tintal ka kalumu ka salà

Mat 18:6-9; Mar 9:42-48; Luc 17:1-2

⁶ “Atin ka duwán makandà ka kapamaké katò agad sábbad kani mga marénták gabatà, tuu pa madigár ka ikáttán tô alig din tun ta dakál batu, asta antugán sikandin tun ta dagat. ⁷ Makédu-édu tô mga manubù nit banuwa su duwán pakatintal! Ándà makalili katò pagtintal, asal makédu-édu tô manubù na mému gunayan ka pagtintal katò duma manubù!

⁸ “Atin ka tô ballad nu ó paa nu tô gunayan na makasalà ka, tampád nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad sábbad dád tô ballad ó paa nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka antugán tô tibuk lawa nu tun ta apuy na di gó mapadáng ka ándà ágtamanán. ⁹ Atin ka tô mata nu tô gunayan na makasalà ka, lássù nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad mandà tô sábbad mata nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka duwán duwa mata nu asta antugán tô tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan ka apuy.”

Panunggiringan tingód katò karnero na itadin

Mat 18:10-14; Luc 15:3-7

¹⁰ “Yakó ágbuyas katò sábbad sakup ku na mabbabà é kamanubuan iring katò kapabbabà kani batà, su kagin ku ákniyu na ágbantéyan dan katò mga panaligan ka Manama na inalayun ágtubang katò Ámmà ku tun ta langit. ¹¹ [Igsadunna na Igpamanubù dini ta banuwa ébò tumábbussa katò mga manubù na itadin tingód ka mga salà dan.]

¹² “Panámdám yu ni. Tô manubù na duwán sábbad gatus (100) karnero din, atin ka sábbad tô matadin, tananan din tô kasiyawan siyó (99) tun ta pabungan ébò pamasakán din tô sábbad karnero na itadin. ¹³ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka kitanán din dán, tuu pa dakál tô dayó din ka tandingán katò dayó din tingód katò kasiyawan siyó (99) na ándà katadin. ¹⁴ Iring kani tô riyun katò Ámmà ku tun ta langit, su di gó mému kandin ka mandà tô sábbad sakup din.”

Tô ágpamaké na makalumu ka salá

¹⁵ “Na, atin ka duwán kataladi nu na makalumu ka salá tun áknikó, sadun ka tun kandin na ándà ássa manubù, asta sapadi nu na sikandin tingód katò salá na iglumu din. Atin ka maminág sikandin katò kagi nu, mapalónód nu sikandin tun ta Manama. ¹⁶ Atin ka di sikandin maminág katò kagi nu, patákkás nu tô sábbad ó duwa manubù, asta lónód kó tun kandin, ébò duwán duwa ó tállu testigos na maminág katò tinóngkóan yu.” ¹⁷ Atin ka diyù gó sikandin maminág kandan, ulit yu tun ta mga ágpampamaké. Atin ka diyù gó sikandin maminág kandan, yakó ágtagad kandin, asal panámdám yu na iring sikandin na ánnà Judio asta iring na taralimud ka buwis.”

Tô dian asta tô nunugan

¹⁸ “Na, paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô dian yu dini ta banuwa, tô gó é dian katò Manama na góddò tun ta langit, asta tô nunugan yu dini ta banuwa, tô gó é nunugan katò Manama na góddò tun ta langit.

¹⁹ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán duwa manubù nit banuwa na pasábbadé tun ta kadasal, bággén katò Ámmà ku tun ta langit tô ágpamuyúan dan. ²⁰ Su agad ánda ágpalimudé tô duwa ó tállu manubù ébò mangadap kanak, dutunna duma kandan.”

Kapasinsiya ka salá

²¹ Na, igpadani si Pedro tun ki Jesus, asta iginsà sikandin, na mà din, “Áglangngagán, atin duwán kataladi ku na marag áglumu ka salá kanak, makapira tô kapasinsiya ku kandin? Nángngà tô makapittu?”

²² Ikgagi si Jesus, na mà din, “Ánnà nángngà ka makapittu dád, su agad luppián din tô kapittuwán (70) ka makapittu, kailangan pasinsiyaan nu sikandin.

²³ “Iring kani tô pagpangulu ka Manama. Duwán hari na igpanámdám na sumukut sikandin katò utang ka mga opisyaales din. ²⁴ Tô igtigkané sikandin, duwán sábbad opisyaales na igpatawar din na tuu dakál tô utang din, su mga mararan tô salapi na utang din. ²⁵ Asal di sikandin pakabayad. Purisu igkagi tô hari na kailangan imun sikandin na állang, apil tô sawa din asta tô mga gabatà din, asta barigyaán tô langun ka kaduwánnan dan ébò kabayadan tô utang din. ²⁶ Asal iglingkóód tô manubù, asta igpédu-édu, na mà din, ‘Sir, angkat ka pa, su bayadan ku tô langun katò utang ku áknikó.’ ²⁷ Purisu igpandà katò hari tô utang katò manubù tingód katò kédu din, asta igpóli din. ²⁸ Tô igpanó tô manubù, igkita din tun ta dalan tô ássa opisyaales na duwán délák utang kandin. Tigkò din dád igpákkál tô alig katò manubù, asta igkagi sikandin, ‘Bayadi nud tô utang nu kanak.’ ²⁹ Purisu iglingkóód tô ássa opisyaales, asta igpédu-édu, na mà din, ‘Angat ka pa, su bayadan ku tô langun katò utang ku áknikó.’ ³⁰ Asal ándà kédu din, asta igpaprisko din sikandin sippang ka kabayadan tô utang din. ³¹ Na, tô ikasóddór tô mga ássa opisyaales din, tuu iranu tô pusung dan. Purisu igsadun dan tun ta hari, asta igulit dan tingód katò langun na ilumu. ³² Purisu igpakangé katò hari tô una opisyaales, asta igkagi sikandin, ‘Madat ka manubù! Tô igpédu-édu ka kanak, igpandà ku tô langun ka utang nu. ³³ Su inéduwanna áknikó, kailangan médu-édu ka katò unawa nu na opisyaales.’ ³⁴ Tuu isókówan katò hari sikandin, asta igpaprisko din ébò supakan sippang ka kabayadan tô langun katò utang din.”

³⁵ Ikgagi si Jesus, “Atin ka di kó ágpasinsiya katò kataladi yu tikud tun ta tibuk pusung yu, magunawa pagsik tô lumun katò Ámmà ku tun ákniyu.”

19

Tinurù tingód ka ágpasugbané

Mat 19:1-12; Mar 10:1-12

¹ Na, pângnga igtinurù si Jesus kani langun, igiwà sikandin tikud tun ta probinsya ka Galilea, asta igukit sikandin tun dipag ka Wayig ka Jordan sippang tun ta probinsya ka Judea. ² Marapung tô mga manubù na igtalundug kandin, asta igdappánnan din ka bállad tô langun na ágkabógókan, asta inólian.

³ Duwán mga Pariseo na igpadani tun ki Jesus ébò kuminnam kandin. Igingsà sikandan, na mà dan, “Mému ka sumugban tô manubù katò sawa din agad ándà madat na iglumu din?”

⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà yu basi basayi tô kagi ka Manama na igsulat. Tô igimu tô Manama katò manubù sayyan, igimu din sikandan na mama asta bayi.” ⁵ Ikgagi tô Manama,

* 18:16 18:16 Ahaán tô Deuteronomio 19:15.

* 19:4 19:4 Ahaán tô Genesis 1:27; 5:2.

“Purisu tumanan tō mama katō ámmà din asta katō innà din, asta pasábbadé tō mama asta tō sawa din. Tō duwa dan mému dán sábbad.”†

⁶ Purisu ánnà dan dán duwa, su inému dan dán sábbad. Na, su igimu dan ka Manama na sábbad, di mému na pagsugbanán ka manubù.”

⁷ Igsà sikandan, na mà dan, “Atin ka di mému, manan ka igsugù si Moises sayyan na kailangan duwán papeles na bággén katō mama tun ta sawa din tingód katō kasugban din kandin, asta mému din péwaán?”‡

⁸ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Igsugù si Moises na mému kó sumugban katō sawa yu, su isóddóran din na tuu matággas tō ulu yu. Asal tō igimu tō Manama katō manubù sayyan, di mému pasugbané. ⁹ Purisu kagiyon ku sikiyu, atin ka sumugban tō mama katō sawa din na ándà libug, asta kumalyag sikandin katō ássa bayi, makalibug sikandin.”

¹⁰ Ikgagi tō mga disipulu din, na mà dan, “Atin ka tō gó é malumu, tuu pa madigár ka di dán kumalyag tō mga manubù.”

¹¹ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Ánnà langun manubù tō di gó kumalyag, asal makatiis dád tō mga manubù na ágtabangan ka Manama. ¹² Duwán mga imanubù na di kumalyag. Duwán mga duma na di kumalyag su taganá ikapunán dan. Duwán mga duma na di kumalyag su duwán lumun dan tingód katō pagpangulu ka Manama. Purisu tō makatanggap na di dan kumalyag, di dan gó kumalyag.”

Si Jesus asta tō marénták mga gabatà

Mat 19:13-15; Mar 10:13-16; Luc 18:15-17

¹³ Na, duwán mga manubù na igpid ka marénták mga gabatà dan tun ki Jesus ébò dappánnan din ka bállad asta dasalan din. Asal igsapadan dan katō mga disipulu din.

¹⁴ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Pabayà yu yan mga gabatà ébò makapadani dan dini kanak. Yakó ágsapad kandan, su tō mga manubù na ágsarig ka Manama iring katō kasarig ka mga gabatà tun ta ámmà asta innà dan, tō gó é panguluwan ka Manama.”

¹⁵ Tō igdappán dán si Jesus ka bállad tun kandan asta igdasal, igpanó sikandin.

Kahirapan tō mga ágkaduwánnan

Mat 19:16-30; Mar 10:17-31; Luc 18:18-30

¹⁶ Na, duwán sábbad manubù na igpadani tun ki Jesus, asta iginsà, na mà din, “Sir, ándin tō madigár lumun ku ébò makatangappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

¹⁷ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su iginsà ka kanak tingód katō madigár. Sábbad dád tō tuu madigár, tō dád Manama. Atin ka malyag ka tumanggap ka kantayan na ándà ágtamanán, kailangan mánnal ka katō mga sugù ka Manama.”

¹⁸ Igsà tō manubù, na mà din, “Ándin mga sugui?”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágmaté. Yakó áglibug. Yakó ágtakó. Yakó ágtestigos ka bulaló tingód katō unawa yu. ¹⁹ Respetowi yu tō ákniyu ámmà asta innà. Ginawayi yu tō unawa yu na iring katō kaginawa yu katō ákniyu sarili.”§

²⁰ Ikgagi tō manubù, na mà din, “Igbánalla katō langun. Ándin tō ándà ku pa lumuwi?”

²¹ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Atin duwán kakalyag nu na tuu nángngà tō áglumun nu, uli ka, asta barigya nu tō langun kaduwánnan nu. Tukid nu bággéyi tō salapi nu tun ta mga manubù na ágkayu-ayuan. Atin ka tō gó é lumun nu, duwán pulusán nu tun ta langit. Na, lónód ka, asta tákkás ka kanak.”

²² Tō igdinág katō manubù tō igkagi i Jesus, igpanó sikandin na iranun, su dakál tō kaduwánnan din.

²³ Na, igkagi si Jesus katō mga disipulu din, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Mahirap tō kapasakup ka ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu katō Manama.

²⁴ Kumagiya pagsik ákniyu na agad mahirap tō dakál mannap na ánggadanan kamelyo na mukit tun ta bóbbó ka simat, asal tuu pa mahirap tō kapasakup katō ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu ka Manama.”

²⁵ Tō igdinág katō mga disipulu tō igkagi din, tuu dan isalábbuan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Purisu ándà palang manubù na makaluwà tikud tun ta supak ka Manama.”

²⁶ Asal igzállag si Jesus tun kandan asta igkagi sikandin, na mà din, “Di gó ni malumu ka manubù, asal malumu ka Manama tō langun.”

²⁷ Ikgagi si Pedro, na mà din, “Sikami, igtanangan déd tō langun katō kaduwánnan dé ébò mákkás ké áknikó. Ándin tō matanggap dé?”

²⁸ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tun ta mantu banuwa na imun ka Manama, munsadda na Igpamanubù tun ta madigár gunsadanan ku. Sikiyu

† 19:5 19:5 Genesis 2:24. ‡ 19:7 19:7 Ahaán tō Deuteronomio 24:1. § 19:19 19:18-19 Exodo 20:12-16; Levitico 19:18; Deuteronomio 5:16-20.

na igtákkás kanak, munsad kó pagsik tun ta sapulù duwa (12) gunsadanan ka hari, asta mangulu kó katò sapulù duwa (12) grupo katò mga rubbad i Israel. ²⁹ Tò manubù na igtanan katò kaduwánnan din, mga kataladi din, ámmà din, innà din, mga gabatà din, asta kinamát din èbò pasakup kanak, tò gó tò makatanggap ka kadigárran na ginatus-gatus na dakál pa ka tandingán katò igtananan din, asta bággayan sikandin katò kantayan na ándà ágtamanán. ³⁰ Marapung tò mga manubù na ikóna áknganni makatapuri baling tun ta tapuri álló. Tò mga manubù na ikatapuri áknganni makóna baling tun ta tapuri álló.*

20

Panunggiringan tingód ka mga iglumu

¹ “Tring kani tò pagpangulu ka Manama. Duwán sábbad manubù na duwán tanà na igpamulaan din ka paras. Igsállám tò tigatun igpamasak ka mga manubù na lumumu tun ta kinamát din. ² Igpasábbadé dan na bággén din kandan tò sábbad salapi denario, su ni tò nángngà tandan ka sábbad álló. Igpapid din sikandan tun ta kinamát, asta iglumu dan. ³ Tò alas nuybe dán, igpamasak puman sikandin ka mga manubù na lumumu. Duwán mga manubù na igkita din tun ta plasa na ánda áglumun dan. ⁴ Purisu igkagi sikandin, ‘Atin ka lumumu kó tun ta kinamát ku, nángngà tò tandan ku ákniyu.’ Purisu igsadun dan pagsik, asta iglumu dan. ⁵ Igpamasak puman sikandin ka mga manubù tò alas dusi asta tò alas tres ka mapun, asta magunawa tò igkagi din kandan. ⁶ Masig dán alas singko ka mapun, igkita din tò duma mga manubù na ánda áglumun dan. Igsánsá sikandin, ‘Manan ka ánda palang áglumun yu ni álló ní?’ ⁷ Igtaba dan, ‘Su ánda manubù na igpalumu áknamí.’ Ikgagi sikandin, ‘Lumu kó pagsik tun ta kinamát ku.’

⁸ “Na, tò igsálláp dán tò álló, igkagi tò tigatun tun ta állang na ágsarigan din, ‘Tawar nu tò langun manubù na iglumu, asta bággé nu kandan tò tandan. Una nu tò mga manubù na tapuri iglumu, asta yan pa tò mga manubù na una iglumu.’ ⁹ Tò igtandan sikandin katò mga manubù na igtigkané ka alas singko ka mapun, sábbad denario tò salapi na igtandan din tingód ka sábbad álló tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ¹⁰ Purisu tò ánda pa tandani tò mga manubù na iglumu tikud ka sállám, igpanámdám dan na tuu pa dakál tò tandanán din kandan. Asal sábbad pagsik denario tò salapi na igtandan din tingód ka sábbad álló tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ¹¹ Tò igtanggap dan katò salapi, igpaburáng-burángngé dan tingód katò tigatun ka paras. ¹² Ikgagi dan, ‘Tò mga ikatapuri, sábbad dád oras tò kalumu dan, asal tikud ka sállám tò áknamí kalumu, asta inélad ké ka álló. Manan ka magunawa tò igtandan nu áknamí langun?’ ¹³ Ikgagi tò tigatun tun ta sábbad kandan, ‘Rarak ku, ánda a limbung áknikó, su sábbad denario tò salapi na ignunugan nu na tandan ku áknikó. ¹⁴ Purisu pid nu tò salapi na igtandan ku áknikó, asta uli kad. Kakalyag ku na magunawa tò bággén ku tun ta langun yu. ¹⁵ Atin ka malyagga mággé ka salapi ku tun ta manubù na salinán ku, ánda basi makasapad kanak. Isabuan ka basi su madigár tò iglumu ku kandan.’”

¹⁶ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Purisu tò mga manubù na ikatapuri áknganni makóna baling tun ta tapuri álló. Tò mga manubù na ikóna áknganni makatapuri baling tun ta tapuri álló.*”

Ikgagi puman si Jesus tingód ka kamatayan din

Mat 20:17-19; Mar 10:32-34; Luc 18:31-34

¹⁷ Na, róggun igpanó si Jesus tun ta Jerusalem, igpid din tò sapulù duwa (12) disipulu din tun ta ánda mga manubù, asta igkagi sikandin, na mà din, ¹⁸ “Na, madun kid tun ta Jerusalem. Sakán na Igpamanubù tò bággén tun ta bállad katò mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka sugù. Pasábbadé dan kumagi na kailangan matayanna. ¹⁹ Bággénna ikandan tun ta bállad ka mga manubù na ánnà Judio. Ngisiyanna ikandan, lagpásáanna, asta pansalanna tun ta krus. Asal mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

Tò duwa gabatà i Sebedeo

Mat 20:20-28; Mar 10:35-45

²⁰ Na, igsadun tun ki Jesus tò sawa i Sebedeo asta tò duwa gabatà din na si Santiago asta si Juan. Iglíngkóód sikandin tun ki Jesus su duwán ágpamuyúan din. ²¹ Igsánsá si Jesus, na mà din, “Ándin tò kakalyag nu kanak?”

Ikgagi sikandin, na mà din, “Tun ta pagpangulu nu, pónsad nu tò duwa gabatà ku madani tun áknikó, na sábbad dadan ta kawatanan nu, asta sábbad dadan ta ibang nu.”

* **19:30** 19:30 Marapung tò mga manubù na ákngadanan áknganni mabbabà baling é kamanubuan dan tun ta tapuri álló. Tò mga manubù na mabbabà é kamanubuan áknganni kangadanan baling tun ta tapuri álló. * **20:16** 20:16 Tò mga manubù na ákngadanan áknganni, mabbabà baling tò kamanubuan dan tun ta tapuri álló. Tò mga manubù na tuu mabbabà é kamanubuan áknganni kangadanan baling tun ta tapuri álló.”

²² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà yu kasóddóri ka ándin tó igpamuyú yu. Makatiis kó kató kahirapan iring kató kahirapan na masig dán dumunggú kanak?”†

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó, makatiis ké.”

²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Matuman na dungguan kó gó kató kahirapan iring kató kahirapan na dumunggú kanak, asal diya makatandó ákniyu ka makónsad kó madani tun kanak, su munsad madani kanak tó mga manubù na igsalin kató Ámmà ku.”

²⁴ Na, tó igdinág tó sapulú (10) disipulu ka ándin tó igkagi dan ki Jesus, isókó dan ki Santiago asta ki Juan. ²⁵ Purisu igpaglimud i Jesus tó langun dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isóddóran yud na tun ta mga manubù na ánnà Judío, inalayun ágsugú tó mga ágpangulun kató mga sakup dan. Inalayun ágsugú-sugú tó mallayat mga manubù kató mga ágpanguluwan dan. ²⁶ Asal di mému ka makéring kó kandan. Su tó manubù tun ákniyu na imun mallayat é kamanubuan, tó gó tó kailangan imun na ágsugúanán yu. ²⁷ Asta tó manubù na imun pangulu yu, tó gó tó kailangan mému na állang yu. ²⁸ Méring sikandin kanak na Igpamanubù, su igsadunna dini ánnà ébó tabanggana kató mga manubù, asal igsadunna dini ébó tumabanggana kató mga manubù. Ikataganá ad na matayan ébó tábbusan ku tó marapung manubù.”

Inólian tó duwa bólóg

Mat 20:29-34; Mar 10:46-52; Luc 18:35-43

²⁹ Na, tó igpanó dan tikud tun ta Jerico, tuu marapung tó mga manubù na igtalundug ki Jesus. ³⁰ Duwán duwa bólóg na igunsad tun ta ligad ka dalan. Tó igdinág dan na si Jesus tó iglabé, igullaó sikandan, na mà dan, “Rubbad i David, kéduwi ké!”

³¹ Igsapadan dan kató mga manubù, asta igkagi dan na kailangan di dan mótép. Asal igrayan dan baling gullaó, na mà dan, “Áglangngagán, rubbad i David, kéduwi ké!”

³² Purisu igsódó si Jesus, asta igtawar kandan, na mà din, “Ándin tó kakalyag yu na lumun ku para ákniyu?”

³³ Igtaba tó duwa bólóg, na mà dan, “Áglangngagán, malyag ké makakita.”

³⁴ Inéduwan si Jesus kandan, asta igdappánan din ka bállad tó mata dan. Tigkó dan dáð ikakita, asta igtalundug dan ki Jesus.

21

Igdunggú si Jesus tun ta Jerusalem

Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luc 19:28-40; Juan 12:12-19

¹ Na, tó igsadun dan tun ta Jerusalem, igdunggú dan tun ta lunsud ka Betpahe na tun ta Pabungan ka Olibo. Igpóna i Jesus tó duwa disipulu din, na mà din, ² “Una kó tun ta lunsud, asta kitanán yu tó asno* asta nati. Igikát tó asno, asal akas yu, asta pid yu dini kanak. ³ Atin ka duwán manubù na minsá ákniyu ka manan ka igakas yu, kagiyi yu na kailangan sakayan kató Áglangngagán yu, asta sékót din papiddán ákniyu.”

⁴ Ilumu ni ébó matuman ni igkagi kató propeta ka Manama sayyan, na mà din,

⁵ “Uliti nu tó langun taga Sion,† ‘Na, dumunggú dán tó hari yu, asta mabbabà tó kamanubuan din, su ágsaké ka nati ka asno.’‡”

⁶ Igpánó tó duwa disipulu din, asta igtuman dan tó igsugú i Jesus kandan. ⁷ Igpíd dan tó asno asta tó nati tun ki Jesus. Tó mga umpak dan igampas dan tun ta bókkóg kató nati, asta igsaké si Jesus. ⁸ Igsánnar kató karapungan ka mga manubù tó umpak dan tun ta dalan na ukitan din. Igtampád kató mga manubù tó mga daun ka palmera asta igsánnar dan tun ta dalan. ⁹ Igullaó tó langun manubù na igtákkás ki Jesus, agad tó ikóna asta tó ikatalundug, na mà dan, “Durungán ta ni rubbad i David! Durungán ta ni igpapid kató Áglangngagán! Durungán ta tó Manama tun ta langit!”*

¹⁰ Tó igdunggú si Jesus tun ta Jerusalem, isalábbuan tó langun manubù. Igpénsáé sikandan, na mà dan, “Sadan sikandin?”

¹¹ Igtaba tó mga manubù na igtákkás ki Jesus, na mà dan, “Sikandin si Jesus na propeta ka Manama tikud tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea.”

Igsadun si Jesus tun ta templo

Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Luc 19:45-48; Juan 2:13-22

† **20:22** 20:22 Tó gó é kóbadan ka kagi din, “Makému kó minám tun ta kopa na masig kud inámmán?” * **21:2** 21:2 Iring na kudá tó asno. † **21:5** 21:5a Sion tó ássa ngadan kató lunsud ka Jerusalem. ‡ **21:5** 21:5b Isaiás 62:11; Zacarias 9:9. § **21:8** 21:8 Tó gó é ágkémun dan ka tanggápán dan tó manubù na imun hari. * **21:9** 21:9 Ahaán tó Salmo 118:25-26.

¹² Na, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igabug din tô langun manubù na ágbálli asta ágbarigýa tun ta plasa ka templo.† Igbantang din tô mga lamisa katô mga manubù na ágbullas ka salapi,‡ asta igbantang din tô gunsadanan katô mga manubù na ágbarigýa ka salapati na ágbággén tun ta Manama. ¹³ Igkagi sikandin, na mà din, “Mà katô kagi ka Manama,

“ Tô balé ku, tô gó é ágdasalanán.¶

Asal igimu yud ni na gállássanan ka mga tulisan.”

¹⁴ Igpadani tun ki Jesus tô mga bólóg asta tô mga kapig, asta igdappánnan dan i Jesus ka bállad, asta inólian dan tun ta templo. ¹⁵ Asal isókó tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga taratinurù ka sugù, su igkita dan tô mga kasalábbuan na iglumu i Jesus, asta igdinág dan tô mga gabatà na igpanggullaó tun ta templo, na mà dan, “Durungán ni rubbad i David!”

¹⁶ Purisu iginsà dan ki Jesus, na mà dan, “Igpaminág nu tô kagi dan?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Óó. Ándà yu basí basayi ni kagi ka Manama, na mà din,

“Agad tô mga marénták gabatà igtinuruan nu ébò dumurung áknikó.”*

¹⁷ Na, igpanó si Jesus tikud tun kandan, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Betania, asta igdággá sikandin dutun.

Tô kayu igera na igangu

Mat 21:18-22; Mar 11:12-13,20-24

¹⁸ Tô sállám dán, róggun iglónód si Jesus tun ta Jerusalem, igballus sikandin. ¹⁹ Igkita din tô kayu igera tun ta ligad ka dalan, asta igpadani sikandin ébò mamasak ka buuy. Asal ándà palang buuy na igkita din, su marag dáð daun. Purisu igkagi sikandin tun ta kayu, na mà din, “Tikud ákniganni, di dán gó makabuuy ni kayu ni!”

Tô dáð gó, igangu tô kayu. ²⁰ Tô ikakita tô mga disipulu din, isalábbuan dan gó, asta igkagi sikandin, na mà dan, “Sékót igangu tô kayu igera.”

²¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka sumarig kó katô Manama, asta di kó ágduwa-duwa, makému kó katô mga kasalábbuan iring katô iglumu ku kani kayu igera, asta mga kasalábbuan na tuu pa matulus. Atin ka kumagi kó kani pabungan na malin tun ta dagat, mému ni. ²² Agad ándin tô pamuyuán yu katô Manama ukít ka kadasal, matanggap yu ka mánnal kó kandin.”

Insa tingód katô igpapid ki Jesus

Mat 21:23-27; Mar 11:27-33; Luc 20:1-8

²³ Na, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igtinurù sikandin. Ándà kadugé, duwán mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judío na igpadani tun kandin. Igsiná sikandin, na mà dan, “Sadan tô igtikudan katô langun na áglumun nu? Sadan tô igpapid áknikó?”

²⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán pagsik insà ku ákniyu. Atin ka makataba kó, mulitta ákniyu ka sadan tô igpapid kanak. ²⁵ Na, sadan tô igpapid ki Juan na munyag? Tô Manama, ó tô manubù?”

Purusu igpatóngkóé dan ka ándin tô madigár taba dan kandin, na mà dan, “Atin ka tumaba ki na Manama tô igpapid ki Juan, insaán ki ikandin na manan ka ándà ki bánnal ki Juan. ²⁶ Asal atin ka tumaba ki na manubù tô igpapid ki Juan, kamáddangan ki kani mga manubù na ilimud, su ágpanámdám dan na bánnal propeta ka Manama si Juan.”

²⁷ Purisu igtaba sikandin ki Jesus, na mà dan, “Ándà dé kasóddóri.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Su ándà kó taba katô insà ku, diya pagsik mulit ákniyu ka sadan tô igpapid kanak na lumumuwa katô áglumun ku.”

Panunggiringan tingód katô duwa mataladi gamama

²⁸ “Panámdám yu ni. Duwán manubù na duwán duwa gabatà din gamama. Igkagi sikandin tun ta batà din kaké, ‘Batà, lumu ka tun ta kinamát ni álló ni.’ ²⁹ Igkagi tô batà din, ‘Diya.’ Asal ándà kadugé, ipalín tô panámdám din, asta igsadun sikandin tun ta kinamát asta iglumu. ³⁰ Igsadun pagsik tô ámmà tun ta batà din adi, asta magunawa tô igkagi din kandin. Igkagi tô adi, ‘Óó, ámmà. Madunna.’ Asal ándà sikandin sadun. ³¹ Na, ulitiya ikiyu. Sadan batai tô igbánnal katô ámmà din?”

Igtaba sikandin, na mà dan, “Tô batà din kaké.”

† 21:12 21:12a Plasa ka templo; tô mga pari dáð tô makahu tun dálam ka templo. Dutun ta plasa tô duma mga manubù.

‡ 21:12 21:12b Ágbullas ka salapi; kailangan bullasán tô salapi ka ássa mga banuwa ébò duwán salapi na ággamítan tun ta templo. § 21:13 21:13 Isaias 56:7; Jeremias 7:11. * 21:16 21:16 Salmo 8:2. Tô gó tô igkanta i David para katô Manama.

Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán masalà-salà mga manubù na makóna ákniyu masakup tun ta pagpangulu ka Manama iring katò mga taralimud ka buwis asta madat mga gabayi. ³² Tò igtinurù si Juan na kailangan rumákkád kó katò salà ébò tanggapán kó ka Manama, ándà kó bánnal kandin. Asal marapung baling tò mga taralimud ka buwis asta madat mga gabayi na igbánnal kandin. Agad igkita yu ni, asal ándà kó rákkád, asta ándà kó bánnal kandin.”

Panunggiringan tingód katò kinamát
Mat 21:33-46; Mar 12:1-12; Luc 20:9-19

³³ Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Paminág yu ni panunggiringan. Duwán sábbad manubù na duwán tanà na igpamulaan din ka paras. Igpatalindág din tò balé na ágtómmónganan. Igpadóppónan din tò kinamát katò ássa mga taralumu ka tanà, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa. ³⁴ Tò igdunggù tò timpo na matássan dán tò buuy katò paras, duwán mga állang na igpapid katò tigatun ébò mangé katò buuy na kandin bahin. ³⁵ Tò igdunggù dán tò mga állang din tun ta kinamát, duwán iglagpás katò mga taradóppón, duwán igmatayan dan, asta duwán igtimbag dan ka batu. ³⁶ Marapung pa puman tò ássa mga állang na igpapid din tun kandan. Asal magunawa tò madat na iglumu katò mga taradóppón tun kandan. ³⁷ Purisu igpapid din tò batà din, su tò panámdám din na bánnalán dan tò kandin batà. ³⁸ Tò igkita tò mga taradóppón katò batà din, igpatóngkóé dan, na mà dan, ‘Ni gó tò makatigatun kani tanà ka maté tò ámmà din. Na, matayan ta sikandin ébò sikita tò makatigatun kani tanà.’ ³⁹ Purisu igámmát dan sikandin, igguyud dan tun ta luwà katò kinamát, asta igmatayan dan.

⁴⁰ “Na, ulitiya ikiyu. Atin lumónód tò tigatun katò kinamát, ándin tò lumun din tun ta mga manubù na igpadóppón din?”

⁴¹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà kedu din katò madat mga manubù, asal matayan din sikandan, asta padóppónan din katò ássa mga manubù na mággé ka bahin tun kandin ámmé-ámmé.”

⁴² Igkagi si Jesus, na mà din, “Iring na ándà kó gó basa kani kagi ka Manama, na mà din, “Duwán sábbad batu na igantug katò mga gimu ka balé, su kéman dan ka ánda ágpulusán.

Asal ándà dan kasóddóri na tò gó tò batu na tuu ágkailanganán katò balé. Madigár ni iglumu katò Áglangngagán, asta durungán ta sikandin.’”†

⁴³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu kagin ku ákniyu, di kó sakupán ka Manama tun ta pagpangulu din, asal sakupán din tò ássa mga manubù na mánnal katò kakalyag din. ⁴⁴ [Atin ka madabù tò manubù nit batu ni, katáppù-táppuan sikandin. Asal ka kadabuan tò manubù katò batu, maróddóg sikandin.]”

⁴⁵ Na, tò igdinág tò mallayat ka mga pangulu ka templo asta tò mga Pariseo katò kagi i Jesus, isóddóran dan na sikandin tò isugatan katò panunggiringan na igulit din. ⁴⁶ Purisu kakalyag dan dán gó na ámmáttán si Jesus. Asal ándà dan ikému, su imáddangan dan katò mga manubù na ágpaminág ki Jesus, su ágbánnal tò mga manubù na propeta ka Manama si Jesus.

22

Panunggiringan tingód katò dakál kalimudan
Mat 22:1-14; Luc 14:15-24

¹ Igtinurù puman si Jesus kandan ukit kani panunggiringan, na mà din, ² “Iring kani tò pagpangulu ka Manama. Duwán sábbad hari na igimu ka dakál kalimudan su kasalán tò batà din mama. ³ Igsugù din tò mga állang din ébò ulitan tò langun manubù na ágpasakupán din. Asal igéllé tò langun. ⁴ Purisu igsugù katò hari tò ássa mga állang din ébò ulitan tò mga ágpasakupán din, ‘Na, igtaganà dán tò langun. Igiyó dán tò mga baka asta tò mga igpalambù nati, asta igtaganà dán tò ágkannán. Sadun kód dini ta ágkasalan.’” ⁵ Asal ándà dan bánnal. Tò sábbad igsadun tun ta kandin kinamát, asta duwán igsadun tun ta kandin tindaan. ⁶ Duwán mga manubù na igámmát, igirrayat asta igmaté katò mga állang din. ⁷ Purisu tuu isókó tò hari, asta igpapid din tò mga sundalo din ébò matayan sikandan asta góbbón tò lunsud dan. ⁸ Na, igkagi tò hari tun ta mga állang din, ‘Igtaganà dán tò ágkannán, asal di ku gó pakannán tò mga manubù na tagnà igkagiyan ku. ⁹ Purisu sadun kó tun ta mga dalan na marapung gukit, asta piddán yu tò langun manubù na kasumaran yu.’ ¹⁰ Purisu igsadun tò mga állang din tun ta mga dalan, asta igpatákkás dan tò langun manubù na igsumar dan, agad madigár ó madat. Purisu ipánnù tò ágkasalan su marapung tò mga manubù na ilimud.

¹¹ “Na, ándà kadugé, igahu tò hari ébò tanggapán din tò mga manubù na ilimud tun ta ágkasalan. Igkita din tò sábbad manubù na ándà umpak iring katò gumpakán ka mga

† 21:42 21:42 Salmó 118:22-23.

manubù na madun tun ta ágkasalan. ¹² Purisu iginsà tò hari kandin, ‘Rarak, manan ka dini ka na ándà umpak nu iring katò gumpakán ka mga manubù na madun tun ta ágkasalan?’ Asal ándà palang igtaba din. ¹³ Purisu igkagi tò hari tun ta mga állang din, ‘Bagkás yu tò bállang din asta tò paa din, asta antug yu sikandin tun ta luwà tun ta kangittángngan ébò supakan. Tuu sumággó tò mga manubù dutun, asta kumurigát tò ngipán dan tingód katò kasakit dan.’ ¹⁴ Na, igkagi si Jesus, na mà din, ‘Tuu marapung tò mga manubù na ágtawarán ka Manama, asal tagsábbadé dád tò masakup.’”

Insa tingód katò bayad ka buwis

Mat 22:15-22; Mar 12:13-17; Luc 20:20-26

¹⁵ Na, igpalimudé tò mga Pariseo, asta igplano dan ka ándin tò insaán dan ki Jesus ébò duwán madimanda dan ukít katò taba din. ¹⁶ Purisu duwán mga disipulu dan asta mga igpasakup tun ki Herodes na igpapid dan tun ki Jesus. Igkagi dan kandin, na mà dan, “Sir, isóddóran dé na ágkasarigan ka, asta ágtinurù ka katò kabánnalan tingód ka kakalyag ka Manama. Di ka ágkapid ka panámdám ka mga manubù agad ándin tò bónnóng dan. ¹⁷ Purisu uliti ké ka ándin tò panámdám nu. Atin ka mayad ké ka buwis tun ta emperador ka Roma, lumapas ké ka mga sugù ka Manama? Mému bayadan, ó di mému?”

¹⁸ Asal isóddóran i Jesus na madat tò kakalyag dan kandin. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Kéman yu ka nánggà tò áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Manan ka kuminnam kó kanak? ¹⁹ Pakita yu kanak tò salapi na bayad yu katò buwis.”

Igpakita dan kandin tò salapi. ²⁰ I Ginsà si Jesus, na mà din, “Sadan bónnóng asta ngadan tò igtagu nit salapi?”

²¹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Tò emperador ka Roma.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu bággé yu tun ta emperador tò nánggà bággén yu tun ta emperador, asta bággé yu tun ta Manama tò nánggà bággén yu tun ta Manama.”

²² Tò igdinág dan katò kagi din, isalábbuan dan, asta igpanó dan tikud tun kandin.

Insa tingód katò kantayan

Mat 22:23-33; Mar 12:18-27; Luc 20:27-40

²³ Ándà kadugé, duwán mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus. Tò gó tò mga manubù na ágtinurù na di manté puman tò mga manubù na inaté dán. I Ginsà dan ki Jesus, na mà dan, ²⁴ “Sir, ig sugù si Moises áknita tingód katò lumun katò mga mataladi gamama. Atin ka maté tò mama na ándà pa batà katò sawa din, tò kataladi din kailangan kumalyag katò sawa katò inaté, na ipag din na ibalu, ébò ukít kandin duwán mému batà para katò kataladi din na inaté.* ²⁵ Na, duwán pittu mataladi gamama sayyan. Igkalyag tò kaké dan, asal inaté sikandin na ándà pa batà din. Purisu tò ikaduwa kataladi igkalyag katò bayi, ²⁶ asal magunawa tò inému tun kandin asta tun ta ikatállu sippang tun ta ikapittu. Tò tagsábbad-sábbad katò pittu mataladi na igkalyag katò bayi, inaté dan langun na ándà palang batà dan. ²⁷ Tun ta katapuriyan, inaté tò bayi. ²⁸ Na, ulit nu áknami. Atin ka manté puman tò mga manubù, sadan tun ta pittu mataladi tò bánnal duma katò bayi? Su igkalyag tò langun dan kandin.”

²⁹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán sayup yu, su ándà yu kagpátti tò kagi ka Manama na igsulat, asta ándà yu kasóddóri ka ándin tò lumun ka Manama ukít katò katulusan din. ³⁰ Tun ta kanté puman ka Manama katò mga manubù, di dan dán pakalyagé, su iring dan dán katò mga panaligan ka Manama tun ta langit. ³¹ Tingód katò kanté ka Manama ka mga manubù, iring na ándà kó gó basa kani kagi ka Manama áknayu, na mà din,

³² “ ‘Sakán tò Manama na ágpangadapán i Abraham, i Isaac, asta i Jacob.’ †
Di ágpangadap ka Manama tò mga manubù na ándà kantayan, asal tò mga manubù na duwán kantayan, tò gó tò ágpangadap ka Manama.”

³³ Tò igdinág tò ilimud mga manubù kani igtinurù din, tuu isalábbuan tò langun dan.

Tò sugù na tuu ágkailanganán

Mat 22:34-40; Mar 12:28-34; Luc 10:25-28

³⁴ Na, tò igdinág tò mga Pariseo na ándà ikataba tò mga Saduseo ki Jesus, igpalimudé dan puman asta igpadani dan tun ki Jesus. ³⁵ Duwán sábbad tun kandan na katig ágtinurù katò mga sugù. Kakalyag din na kuminnam sikandin minsá ki Jesus. Purisu iginsà sikandin, na mà din, ³⁶ “Sir, tun ta langun sugù ka Manama ukít ki Moises, ándin sugui tò tuu ágkailanganán?”

³⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “ ‘Ginawayi yu tò Áglangngagán na Manama yu tikud tun ta tibuk pusung yu, tikud tun ta tibuk kantayan yu, asta tikud tun ta tibuk panámdám yu.’ ‡
³⁸ Tò gó tò sugù na tuu ágkailanganán katò langun. ³⁹ Na, ni gó tò sugù na ikatalundug katò

* 22:24 22:24 Ahaán tò Deuteronomio 25:5. † 22:32 22:32 Exodo 3:6,15. ‡ 22:37 22:37 Deuteronomio 6:5.

tagnà. ‘Ginawayi yu tò unawa yu na iring katò kaginawa yu katò ákniyu sarili.’[§] 40 Atin ka ágbánnalán yu ni duwa sugù ni, ágbánnalán yu tò langun sugù ka Manama asta mga kagi ka propeta ka Manama na igsulat sayyan.”

Insà tingód katò Mesiyas

Mat 22:41-46; Mar 12:35-37; Luc 20:41-44

41 Tò ándà pa panó tò mga Pariseo, iginsà si Jesus kandan, na mà din, 42 “Ándin tò panámdám yu tingód katò Mesiyas? Sadan tò kamónaan din?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Rubbad i David tò Mesiyas.”

43 Iggkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka bánnal yan, manan ka igpakagi katò Ugis Espiritu si David na ágtawaràn din na Áglangngagán din tò Mesiyas? Igsulat i David ni kagi ni,

44 “ Iggkagi tò Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku sippang ka manaluwa katò mga usig nu, asta pabánnalán ku sikandan áknikó.*

45 Purisu su si David tò igkagi na Áglangngagán din tò Mesiyas, pamánnun na tò Mesiyas tò rubbad i David?”

46 Asal ándà palang manubù na ikataba ki Jesus. Tikud katò álló tò, ándà palang manubù na igkinnam iginsà kandin.

23

Iggkagi si Jesus tingód katò mga taratinurù ka sugù

Mat 23:1-12; Mar 12:38-39; Luc 11:43,46; 20:45-46

1 Na, igtinurù si Jesus katò mga ilimud manubù asta mga disipulu din. Iggkagi sikandin, na mà din, 2 “Tò mga taratinurù ka sugù asta tò mga Pariseo, sikandan tò igsarigan na pénagpát katò mga sugù ka Manama ukit ki Moises. 3 Purisu kailangan mánnal kó katò langun gulit-ulitán dan. Asal yakó giring katò áglumun dan, su di dan ágbánnal katò mga sugù na gulit-ulitán dan. 4 Iring dan katò mga manubù na ágpírit ka duma manubù na tumiang katò tuu mabággat asta mahirap ágpiddán, asal ándà palang tabang dan kandan.* 5 Ágpaddurungán dan tò langun ka áglumun dan. Gimun dan tuu dakál tò ágtaguanan ka kagi ka Manama na ágpiddán dan, asta ágpallayatán dan tò ugpu katò umpak dan.† 6 Malyag dan munsad tun ta lugar na igpantaganà katò mga manubù na mallayat é kamanubuan tun ta dakál kalimudan, asta tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judio. 7 Malyag dan respetowan katò duma mga manubù tun ta plasa, asta tawaràn dan na rabbi.‡ 8 Asal di mému ka tawaràn kó na rabbi, su sábbad dád tò Taratinurù yu, asta mataladi kó langun. 9 Di mému ka pabantugán yu tò duma mga manubù nit banuwa ukit katò katawar yu kandan na ámmà, su sábbad dád gó tò Ámmà yu na Manama tun ta langit. 10 Di pagsik mému ka tawaràn kó amo, su sábbad dád tò Amo yu na Mesiyas. 11 Tò manubù tun ákniyu na mallayat é kamanubuan, tò gó tò kailangan imun iring na ágsuguánnán yu. 12 Atin ka ágpallayat tò manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mabbabà. Atin ka ágpabbabà tò manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mallayat.”

Kéman dan ka nángngà tò áglumun dan

Mat 23:13-28; Mar 12:40; Luc 11:39-42,44,52; 20:47

13 “Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tò áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó! su ágdalangan yu tò mga manubù na pasakup tun ta pagpangulu ka Manama. Madat su ándà kó pasakup tun kandin, asal tuu pa madat su ágdalangan yu tò mga manubù na pasakup.

14 [“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tò áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó su gagó kó ka kaduwánnan katò mga gabayi balu. Ágtambunan yu tò madat linumuwan yu ukit katò mallayat mga kadasal. Purisu tuu madat tò supak na padungguán ka Manama ákniyu.]

15 “Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tò áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó su ágtalap-talap kó tun ta madiyù ébò sakupán yu tò sábbad dád manubù, asta ukit ka katinurù yu kandin, duwa luppi tò kadattan din ka tandingán ákniyu na makapíd kandin tun ta ágsupakanan!

16 “Makédu-édu kó, su iring kó na bólóg na gagak ka duma manubù. Ággkagi kó na atin ka tumandò tò manubù ukit dád kani templo, mému ka di din tumanán tò tandò. Asal

§ 22:39 22:39 Levítico 19:18. * 22:44 22:44 Salmo 110:1. * 23:4 23:4 Inalayun dan ágdugangan tò sugù ka Manama na tuu mahirap ágtumanán katò mga manubù, asal di dan ágtabang kandan ébò makabánnal dan katò mga sugù. † 23:5 23:5 Tò gó tò iglumu dan ébò manámdám tò duma manubù na mabákkár tò kasarig dan katò Manama. ‡ 23:7 23:7 Rabbi é pagtawar katò mga taratinurù ka mga Judio. Magunawa pagsik tun ta 23:8.

ákgagi kó pagsik, atin ka tumandô tô manubù ukit katô bulawan na igpadákkát kani templo, kailangan tumanán din gó tô tandô. ¹⁷ Iring kó na bólóg! Ánnà nángngà tô panámdám yu. Tuu pa ugis tô templo ka tandingán katô bulawan na igpadákkát kani templo, su ágkémú ugis tô bulawan tingód katô kógisan kani templo. ¹⁸ Ákgagi kó na atin ka tumandô tô manubù ukit katô ággóbbówanan ka mannanap tun ta saruwan ka Manama, mému ka ðì din tumanán tô tandô. Asal ákgagi kó pagsik na atin ka tumandô tô manubù ukit ka mannanap na góbbón tun ta saruwan ka Manama, kailangan tumanán din gó tô tandô. ¹⁹ Iring kó na bólóg! Tuu pa ugis tô ággóbbówanan ka tandingán katô mga mannanap na ággóbbón dutun, su ágkémú ugis tô mannanap na ággóbbón tun ta saruwan ka Manama tingód katô kógisan katô ággóbbówanan. ²⁰ Purisu atin ka tumandô tô manubù ukit katô ággóbbówanan, tumandô sikandin ukit katô mannanap na ággóbbón dutun. ²¹ Atin ka tumandô tô manubù ukit katô templo, tumandô sikandin ukit katô Manama na góddô tun ta templo. ²² Atin ka tumandô tô manubù ukit katô langit, tumandô sikandin ukit katô Manama asta katô gunsadanan din.

²³ “Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó su agad ágbággén yu tun ta Manama tô ikasapulù katô langun pamulanán yu agad mga anag, asal ándà yu bánnali tô mga sugù ka Manama na tuu ágkailanganán, tô tingód katô nángngà lumun yu tun ta mga manubù, asta kédu yu, asta kasarig yu ka Manama! Nángngà tô kabággé yu katô ikasapulù, asal yakó ágsódô katô mga ágkailanganán na nángngà yu áglumun. ²⁴ Iring kó na bólóg na gagak ka duma manubù! Ágkangén yu tô délák ulád tikud tun ta wayig na ginámmán yu, asal áglámmáddán yu tô dakál kamelyo.

²⁵ “Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó su iring kó na mga baso asta mga pinggan na igurasan dád tô tun ta luwà ukit katô mga áglumun ó ágkémun yu, asal maripà tô tun dalám, su tuu madat tô áglumun yu, asta tagawán kó! ²⁶ Sikiyu mga Pariseo, iring kó na bólóg! Kailangan una yu urasi tô tun dalám ka baso asta pinggan ébô malinis pagsik tô tun ta luwà.

²⁷ “Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó su iring kó na pantyun na igpinturaan ka mapputi. Agad madigár ágsállággan tô tun ta luwà, asal tô tun dalám tuu mawù asta marag mga tullan. ²⁸ Sikiyu pagsik, atin ka ágsállággán kó katô duma mga manubù, iring na ágbánnal kó katô mga sugù ka Manama. Asal tô tun dalám ka pusung yu, ipánnuan kó katô madat, asta kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama.”

Supakan dan ka Manama
Mat 23:29-36; Luc 11:47-51

²⁹ “Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Makédu-édu kó su gimun yu tô mga pantyun para katô mga propeta, asta ágpiyà-piyaan yu tô mga monomento katô mga manubù sayyan na igbánnal katô mga sugù ka Manama. ³⁰ Ákgagi kó na atin ka imanubù kó duma katô mga kamónaan yu sayyan, ðì kó pád mimmaté katô mga propeta ka Manama iring katô iglumu dan. ³¹ Asal ukit katô kagi yu na sikiyu tô mga rubbad katô manubù na igmaté katô mga propeta ka Manama, ágpasóddór kó na iring kó kandan. ³² Purisu makéring kó katô mga kamónaan yu ébô tumanán yu tô madat na ándà dan tumani. ³³ Madat kó iring na mga áppuy. ðì kó gó makaluwà tikud tun ta supak ka Manama tun ta ágsupakanan. ³⁴ Purisu pasadunán ku tun ákniyu tô mga propeta ku, tô mga manubù na ikasóddór ka kagi ku, asta tô mga manubù na tuminurù ákniyu, asal duwán tun kandan na matayan ukit ka kapansal yu tun ta krus. Duwán lagpásán yu tun ta mga simbaan, asta irrayatan yu agad ánda é sadunan dan. ³⁵ Purisu supakan kó gó katô Manama tingód ka kamatayan katô langun manubù na igbánnal katô mga sugù din, tikud katô kamaté ki Abel na ándà salà, sippang katô kamaté ki Zacarias na batà i Baraquias na igmatayan yu tun ta tángngaan katô templo asta katô ággóbbówanan ka mga mannanap. ³⁶ Paminág yu ni kagin ku ákniyu na mga manubù áknganni. Supakan kó katô Manama tingód katô kamatayan dan.”

Iranu si Jesus tingód katô mga taga Jerusalem
Mat 23:37-39; Luc 13:34-35

³⁷ “Makédu-édu kó na mga taga Jerusalem! Inalayun yu ágmatayan tô langun propeta ka Manama, asta ágtimbagán yu ka batu ébô maté tô langun manubù na igpapid ka Manama ðini ákniyu! Inalayunna lumimud pád ákniyu ébô dumóppónna, iring na marán na áglangkáb katô mga piyak din. Asal ðì kó malyag! ³⁸ Purisu iring kó na igtananan balé na ándà

dalám. ³⁹ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Di kó kumita puman kanak sippang ka kumagi kó, ‘Durungán ta sikandin na igpasadun katô Áglangngagán na Manama ta dini áknita.’ [§]

24

Tigkanayan ka kahirapan

Mat 24:1-14; Mar 13:1-13; Luc 21:5-19

¹ Na, tó igpanó si Jesus tikud tun ta templo, igpadani tó mga disipulu din, asta igpakita dan kandin tó mga ássa-ássa balé tun ta templo na madigár ágsállággán. ² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ni mga ássa-ássa balé tun ta templo na ágsállággán yu, dadattan tó langun, asta ándà palang sábbad batu na masamá tun ta bówwó katô ássa batu.”

³ Na, igsadun si Jesus tun ta Pabungan ka Olibo, asta igunsad sikandin. Igpadani tó mga disipulu din tun kandin tun ta ándà mga manubù, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Uliti ké. Kadángngan matuman tó igulit nu? Ándin tó kakilalaan na masig kad lumónód asta masig dán tó ágtamanán kani banuwa?”

⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Banté kó ébò di kó mapid, ⁵ su marapung tó mga manubù na mid ka ngadan ku, su mà kagi dan Mesiyas, asta marapung tó mga manubù na mapid asta mákkás kandan. ⁶ Atin ka ágkadinággan yu na duwán mga gira tun ta madani asta tun ta madiyù, yakó ágkamáddangan kanan. Kailangan matuman pa yan, asal ánnà pa yan tó ágtamanán. ⁷ Su marapung tó mga banuwa na pagiraé, asta sumulung tó mga sakup ka sábbad hari katô mga sakup ka ássa hari. Duwán ballus asta mga linug tun ta kaluwagan kani banuwa. ⁸ Ni gó tó tigkanayan katô kahirapan na dumunggù.

⁹ “Paruudan kó ébò irrayatan kó asta matayan kó. Karingasaan kó katô mga manubù tun ta langun banuwa tingód katô kapasakup yu kanak. ¹⁰ Marapung tó mga manubù na sumungkù katô kasarig dan kanak. Pammáttán dan tó unawa dan, asta paringasaé dan. ¹¹ Marapung tó mà kagi mga propeta ka Manama, asta marapung tó mapid dan. ¹² Tuu madat tó áglumu ka mga manubù. Purisu mandá tó ginawa katô karapungan. ¹³ Asal matábbus tó manubù na makatiis katô langun kahirapan. ¹⁴ Tó di pa dumunggù tó ágtamanán, ulit-ulitán pa ni Madigár Gulitán tingód katô pagpangulu ka Manama tun ta kaluwagan kani banuwa ébò makasóddór tó langun manubù.”

Makamáddang na kitanán tun ta templo

Mat 24:15-28; Mar 13:14-23; Luc 21:20-24

¹⁵ “Na, atin ka kitanán yu tó ágkaringasaan ka Manama na igtindág tun ta templo iring katô igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Daniel (kailangan makagpát tó manubù na masa kani), ¹⁶ kailangan malaguy tó langun taga Judea, asta madun dan tun ta pabunganán. ¹⁷ Tó mga manubù na tun ta luwá katô balé di mému makahu ébò mangé ka kaduwánman. ¹⁸ Tó mga manubù na áglumu tun ta kinamat di mému makóli ébò mangé ka gilisan dan. ¹⁹ Makédu-édu tó mga gabayi na mabáddás ó ágpasusu tó álló tó! ²⁰ Dasal kó tun ta Manama ébò ánnà magánnó timpo ó álló ka kapaginawa ka malaguy kó. ²¹ Tuu madat tó kahirapan na dumunggù. Ándà palang kahirapan na tuu pa madat tikud tun ta katigkanayan kani banuwa sippang áknganni, asta ándà palang kahirapan na dumunggù na tuu pa madat ka tandingán kani. ²² Atin ka di pabbabaán ka Manama tó kadugayan katô kahirapan, maté tó langun manubù. Asal tingód katô mga manubù na igsalin ka Manama, pabbabaán din tó kadugayan.

²³ “Purisu atin ka duwán kumagi ákniyu, ‘Na, dini dán tó Mesiyas!’ ó duwán kumagi, ‘Taddò tó Mesiyas!’ yakó ágbánnal kandan. ²⁴ Su duwán mga manubù na mà kagi Mesiyas asta mà kagi propeta ka Manama. Lumun dan tó mga pató asta mga kasalábbuan ébò mapid pát tó mga manubù na igsalin ka Manama. ²⁵ Na, banté kó, su taganá a igulit ákniyu.

²⁶ “Purisu atin ka duwán kumagi ákniyu, ‘Na, tun ta disyerto tó Mesiyas,’ yakó ágsadun. Atin ka duwán kumagi, ‘Na, tun dalám ka balé sikandin,’ yakó gó ágbánnal. ²⁷ Matayyó tó kalónód ku na Igpamanubù iring na kirám na ágséllà tun ta kaluwagan ka langit, asta kitanán katô langun manubù.

²⁸ “Atin ágkitanán yu tó mga ilimud uwak, kasóddóran yu na duwán inaté lawa dutun.”*

Lumónód si Jesus nit banuwa

Mat 24:29-31; Mar 13:24-27; Luc 21:25-28

²⁹ “Atin ka mapángnga ni kahirapan, kumangittáng tó álló asta di miló tó bulan. Mómpad tó mga karani asta makálláng tó langun tun ta langit. ³⁰ Pakitanán ku tó kakilalaan tun ta langit ka masiggad lumónód na Igpamanubù. Rumanu tó langun manubù nit banuwa

§ 23:39 23:39 Ahaán tó Salmo 118:26. * 24:28 24:28 Tó kóbadan, atin kitanán yu ni mga pató, kasóddóran yu na masiggad lumónód.

su kitanán dan tô kadunggù ku tun ta mga sagulapun tikud tun ta langit, su lumónódda na Igpamanubù na tákkásan katô katulusan ku asta katô tuu séllaán ku.[†] ³¹ Pédupán ku tô trumpeta, papiddán ku tô mga panaligan ka Manama, asta limudán dan tô langun manubù na igsalin ku tikud tun ta kaluwagan kani banuwa.”

Panunggiringan tingód katô kayu igera

Mat 24:32-35; Mar 13:28-31; Luc 21:29-33

³² “Na, paminág kó kani panunggiringan tingód katô kayu igera. Atin ka kitanán yu tô kayu na gugbus asta ágdaun, kasóddóran yu na masig dán dumunggù tô ágsánnang timpó. ³³ Purisu atin ka kitanán yu tô katumanan katô igkagi ku ákniyu, kasóddóran yu na masigad lumónód. ³⁴ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô di pa maté tô mga manubù áknganni, matuman pa ni langun. ³⁵ Mandà gó tô langit asta ni tanà, asal di gó mandà tô mga kagi ku, asal matuman gó.”

Kailangan tumaganà tô langun manubù

Mat 24:36-44; Mar 13:32-37; Luc 17:26-30,34-36

³⁶ “Asal ándà palang manubù na ikasóddór ka ándin állawi ó urasi tô kalónód ku. Ándà pagsik ikasóddór tô mga panaligan ka Manama tun ta langit. Agad sakán na Batà ka Manama, ándà a ikasóddór, su Ámmà ku dád tô ikasóddór. ³⁷ Tun ta kalónód ku na Igpamanubù, marapung tô mga manubù na di makataganà ka kadunggù ku, iring katô mga manubù sayyan na ándà paminág ki Noe. ³⁸ Inalayun ágkan tô mga manubù sayyan, ginám dan, asta ágpakalyagé dan, sippang na igdunggù tô álló na igahu dán si Noe asta tô pamilya din tun ta arka. ³⁹ Asal ándà ikasóddór tô mga manubù ka ándin tô dumunggù sippang ka ipánnas dan inaté su iglunupun tô tanà, asta ilánnad dan langun. Tô kalónód ku na Igpamanubù iring katô álló sayyan. ⁴⁰ Duwán duwa gamama na áglumu tun ta kinamát, angén tô sábbad, asta katananan tô sábbad. ⁴¹ Duwán duwa gabayi na ággiling, angén tô sábbad, asta katananan tô sábbad. ⁴² Purisu taganà kó, su ándà yu kasóddóri ka kadángnganna dumunggù na Áglanggagán yu. ⁴³ Panámdám yu ni. Atin ka kasóddóran katô tigatun ka balé ka kadángngan dumunggù tô takón, makataganà sikandin, asta di katakawan tô balé din. ⁴⁴ Purisu kailangan tumaganà kó gó, su dumunggù a na Igpamanubù katô oras na ándà yu panámdámmi.”

Tô állang na ágkasarigan

Mat 24:45-51; Luc 12:41-48

⁴⁵ “Tô állang na ágkasarigan asta katig, tô gó é imun katô amo din na tarapid ka langun ka duma mga állang tun ta balé din ébô mággé kandan ka ágkannán kada álló. ⁴⁶ Atin ka inalayun ágtuman tô állang katô igpalumu katô amo din, kadayawan sikandin ka dumunggù tô amo din. ⁴⁷ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka tô gó é áglumun katô állang, imun sikandin na tarapid ka langun tun ta balé katô amo din. ⁴⁸ Asal ágpanámdám tô madat állang na madugé pa tô kadunggù katô amo din, ⁴⁹ asta áglagpássán din tô duma mga állang na gamama asta gabayi, asta inalayun sikandin ágkan asta ginám ágdángngan katô mga tuu ágpangginám, ⁵⁰ dumunggù tô amo din katô álló na ándà din panámdámmi asta tô oras na ándà din kasóddóri. ⁵¹ Purisu supakan sikandin katô amo din, asta papiddán tun ta mga manubù na kéman dan ka nángngà tô áglumun. Tuu sumággó tô mga manubù dutun, asta kumurigát tô ngipán dan tingód katô kasakit dan.”

25

Panunggiringan tingód katô sapulù mga daraga

¹ “Iring kani tô katigkanayan katô pagpangulu ka Manama. Duwán sapulù (10) mga daraga na igsumar katô mama na ágkasalán. Tô tagsábbad-sábbad kandan igpid ka sulù. ² Lima tô mga daraga na mapandé, asta lima tô mga daraga na ágkatuluan. ³ Tô lima mga daraga na ágkatuluan igpid ka sulù, asal ándà langis* na igpid dan ébô dalámmán dan tun ta sulù ka kémáttan dan. ⁴ Asal tô lima mga daraga na mapandé igpid katô sulù asta langis na dalámmán dan puman. ⁵ Idugé na ándà dunggù tô mama na ágkasalán. Purisu itudugan tô langun daraga asta ináknákan dan.

⁶ “Tô tángngà dán ka dukilám, igdinág dan tô manubù na igkagi, na mà din, ‘Na, igdunggù dán tô ágkasalán! Sékót kó sumar kandin.’ ⁷ Purisu igánnó tô langun daraga, asta igpiyaan dan tô mitsa katô sulù dan. ⁸ Igkagi tô lima mga daraga na ágkatuluan tun ta lima mga daraga na mapandé, na mà dan, ‘Bággéyi ké ka langis, su masig dán mapadáng ni sulù dé.’ ⁹ Asal igkagi tô lima mga daraga na mapandé, ‘Di ké mággé agó di makanángngà ni langis na igpid dé. Madigár pa ka madun kó tun ta tindaan ébô málli kó.’ ¹⁰ Purisu igsadun dan tun ta

† 24:30 24:30 Ahaán tô Daniel 7:13. * 25:3 25:3 Langis ka olibo.

tindaan ebô málli dan. Róggun katô kapanó dan, igdunggù tò mama na ágkasalán. Igtákkás tò langun daraga na ikataganà, asta igasadun dan tun ta ágkasalan. Tò igahu dan dán tun ta balé, igsagpángngan dán tò sállat.

¹¹ “Tò itagad-tagad dán, igdunggù tò lima mga daraga tikud tun ta tindaan, igtawar dan tikud tun ta luwà katô balé, na mà dan, ‘Sir, abriyi ké pa.’ ¹² Asal igtaba tò ágkasalán, na mà din, ‘Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ándà a kilala ákniyu.’

¹³ “Purisu kailangan inalayun kó tumaganà, su ándà yu kasóddóri ka ándin állawi ó urasi tò kalónód ku.”

Panunggiringan tingód katô tállu mga állang

Mat 25:14-30; Luc 19:11-27

¹⁴ “Iring kani tò pagpangulu ka Manama. Duwán sábbad manubù na igasadun tun ta madiyù banuwa. Tò ándà pa sikandin panó, igpatawar din tò mga állang din, asta igsarigan din sikandan ka salapi din. ¹⁵ Duwán igbággé din tun ta tagsábbad-sábbad kandan na nángngà dád katô kakatigan dan. Lima abuk bulawan tò igbággé din tun ta sábbad állang, duwa abuk bulawan tò igbággé din tun ta ikaduwa állang, sábbad abuk bulawan tò igbággé din tun ta ikatállu állang, asta igpanó sikandin. ¹⁶ Na, tò állang na igbággayan katô lima abuk bulawan, ignegosyo din, asta duwán lima abuk bulawan na iganansya din. ¹⁷ Tò állang na igbággayan katô duwa abuk bulawan, duwán pagsik duwa abuk na iganansya din. ¹⁸ Asal tò állang na igbággayan din katô sábbad abuk bulawan, igkali sikandin tun ta tanà, asta iglábáng din tò bulawan na igbággé kandin.

¹⁹ “Na, tò idugé dán, iguli tò amo dan, asta igtawar din tò tállu állang na igbággayan din ka bulawan ebô kasóddóran din ka duwán iganansya dan. ²⁰ Tò igpadani tò állang na igbággayan katô lima abuk bulawan, igpid din tò igbággé kandin asta tò lima abuk bulawan na iganansya din. Iggagi sikandin, ‘Sir, lima abuk bulawan tò igbággé nu kanak, asta duwán dán lima abuk bulawan na iganansya ku.’ ²¹ Iggagi tò amo din, ‘Madigár tò iglumu nu. Madigár ka manubù asta ágkasarigan ka. Agad délák tò igbággé ku áknikó, ágkasarigan ka. Purisu dakál tò sarigán ku áknikó. Kadayawan ka iring katô dayó ku.’ ²² Igpadani pagsik tò állang na igbággayan ka duwa abuk bulawan, asta igkagi sikandin, ‘Sir, duwa abuk bulawan tò igbággé nu kanak, asta duwán dán duwa abuk bulawan na iganansya ku.’ ²³ Iggagi tò amo din, ‘Madigár tò iglumu nu. Madigár ka manubù asta ágkasarigan ka. Agad délák tò igbággé ku áknikó, ágkasarigan ka. Purisu dakál tò sarigán ku áknikó. Kadayawan ka iring katô dayó ku.’ ²⁴ Igpadani pagsik tò állang na igbággayan din ka sábbad abuk bulawan, asta igkagi sikandin, ‘Sir, isóddóran ku na magani ka manubù, su ágkátun nu tò igpamula ka duma mga manubù, asta ágtaguán nu tun ta lukung nu tò trigo na igpalayapan ka duma mga manubù. ²⁵ Purisu imáddanganna áknikó asta iglábáng ku tò bulawan nu tun ta tanà. Ulián kud áknikó ni sábbad abuk bulawan na igbággé nu kanak.’ ²⁶ Iggagi tò amo din, ‘Tukukán ka, asta madat tò iglumu nu! Iggagi ka na ágkátun ku tò igpamula ka duma mga manubù, asta ágtaguán ku tun ta lukung ku tò trigo na igpalayapan ka duma mga manubù. Su isóddóran nu yan, ²⁷ madigár pád ka igtagu nu tò bulawan ku tun ta bangko ebô matanggap ku pád na duwán dán tubù tò igdunggù a.’ ²⁸ Purisu igkagi sikandin tun ta duma mga állang, na mà din, ‘Kangé yu tò sábbad abuk bulawan na igbággé ku kandin, asta bággé yu tun ta állang na duwán sapulù (10) abuk bulawan. ²⁹ Su tò manubù na duwán kandin, bággayan sikandin katô tuu pa dakál katô ágkailanganán din. Asal tò manubù na ándà kandin, kangayan sikandin katô langun tun kandin. ³⁰ Na, ni madat manubù, pid yu sikandin tun ta luwà tun ta kangittángngan ebô supakan. Tuu sumággó tò mga manubù dutun, asta kumurigát tò ngipán dan tingód katô kasakit dan.’ ”

Ruudan tò langun manubù

³¹ “Tò álló na lumónódda na Igpamanubù, tákkássanna katô langun panaligan ka Manama asta katô séllaán ku. Munsadda tun ta madigár gunsadanan ka pagpangulu. ³² Tò langun manubù tikud tun ta kaluwagan ka banuwa malimud tun ta saruwan ku, asta passan ku sikandan iring na áglumun katô taradóppón ka karnero ka ágpasan din tò mga karnero asta tò mga kambing, ³³ su áglimudán din tò mga karnero na dadan ta kawatan din, asal áglimudán din tò mga kambing na dadan ta ibang din. ³⁴ Iring kani tò lumun ku ka rumuudda, su kumagiya katô mga manubù na dadan ta kawatan ku, ‘Tákkás kó kanak, su duwán kadayawan yu na igbággé katô Ámmà ku na Manama, su tumigkanéyad mangulu ákniyu iring katô plano katô Ámmà ku para ákniyu tò ándà pa imuwi ni banuwa. ³⁵ Tò igballussa, igpakanna ikiyu. Tò itákkanganna, igpénamma ikiyu. Agad ándà a ikiyu kilalayi tò kadunggù ku tun ákniyu, asal igpóddó a ikiyu tun ta balé yu. ³⁶ Tò ándà umpak ku, duwán igbággé yu kanak. Tò ibógókanna, igdóppónanna ikiyu. Tò igprisowa, igahà a ikiyu.’ ³⁷ Na, minsà tò mga igbánnal katô mga sugù ka Manama na dadan ta kawatan ku, na mà dan, ‘Sir,

kadángngan ka iballusan, asta igpakan dé sikuna? Kadángngan ka itákkangan, asta igpénám dé sikuna? ³⁸ Kadángngan ka dunggu na ándà dé sikuna kilalayi, asta igpóddô dé sikuna tun ta balé dé? Kadángngan na ándà umpak nu, asta igbággayan dé sikuna? ³⁹ Kadángngan ka ibógókan ó igpriso, asta igahà ké ákníko? ⁴⁰ Tumaba a, 'Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ukit ka kalumu yu kani tun ta agad sábbad dád kataladi ku na mabbabà é kamanubuan, iring na iglumu yu ni kanak.'

⁴¹ "Na, kumagiya katô mga manubù na dadan ta ibang ku, 'Kailangan supakan kó. Iwà kó tikud dini kanak. Sadun kó tun ta apuy na di gó mapadáng ka ándà ágtamanán, su tó gó tó igtaganà ka Manama ébô duwán antungan din ki Maibuyan asta langun panaligan din. ⁴² Tó igballussa, ándà a ikiyu pakanni. Tó itákkanganna, ándà a ikiyu pénámmi. ⁴³ Tó igdunggu a tun ákniyu, ándà a ikiyu póddói tun ta balé yu. Tó ándà umpak ku, ándà a ikiyu bággéyi. Tó ibógókanna, ó igprisowa, ándà a ikiyu dóppóni.' ⁴⁴ Minsà dan pagsik, 'Sir, kadángngan ké kita ákníko na igballus ka, itákkangan ka, ándà góddóan nu, ándà umpak nu, ibógókan ka, ó igpriso ka, asal ándà ké tabang ákníko?' ⁴⁵ Tumaba a, 'Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Su ándà kó tabang katô sábbad dád kadumaan ku na mabbabà é kamanubuan, iring na ándà kó tabang kanak.' ⁴⁶ Purisu pasadunán dan tun ta ágsupakanan na ándà ágtamanán. Asal tó mga manubù na igbánnal katô mga sugù ka Manama, bággayan dan ka kantayan na ándà ágtamanán."

26

Plano na matayan si Jesus

Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luc 22:1-2; Juan 11:45-53

¹ Tó igtinurù si Jesus kani langun, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà din, ² "Isóddóran yu na duwa pa álló tó kadunggu katô Kalimudan Ka Kalabé, asta bággénna na Igpamanubù tun ta bállad ka mga manubù na mansal kanak tun ta krus."

³ Na, ilimud tó mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó mga ágtugállán ka Judio tun ta balé katô tuu mallayat ka pangulu dan na si Caifas. ⁴ Igplano dan na ámmáttán si Jesus na ándà duma manubù na makasóddór ébô matayan sikandin. ⁵ Igkagi sikandan, na mà dan, "Kailangan di ta sikandin pammáttán dalám ka kalimudan agó sumamuk tó langun manubù na inalayun ágpaminág kandin."

Igbusbusan si Jesus ka pamammut

Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Juan 12:1-8

⁶ Na, róggun dutun si Jesus ta lunsud ka Betania, igsadun sikandin tun ta balé i Simon na inólian katô bógók din na téték. ⁷ Róggun igkan dan, duwán bayi na igpid ka pamammut na dakál é lagá asta igdalám tun ta katiyá na alabastro. Igpadani tó bayi tun ki Jesus, asta igbusbus din tó pamammut tun ta ulu i Jesus. ⁸ Na, tó igkita tó mga disipulu i Jesus katô iglumu katô bayi, isókó dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, "Inólaan tó pamammut. ⁹ Madigár pád ka barigyaán ka dakál lagá asta bággén tun ta mga ágkayu-ayuan."

¹⁰ Asal isóddóran i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, "Pabayá yu ni bayi, su madigár tó iglumu din kanak. ¹¹ Inalayun duwán mga ágkayu-ayuan na mému yu tabangan. Asal diya móddó dini ákniyu ka ándà ágtamanán. ¹² Ukit katô kabusbus din ka pamammut kani lawa ku, igpataganà a ikandin para katô kalábbáng kanak. ¹³ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad ánda é gulit-ulitan katô Madigár Gulitán tun ta kaluwagan kani banuwa, ulitán tó iglumu din kanak. Di sikandin kalingawan."

Igtandô si Judas na pammáttán din si Jesus

Mat 26:14-16; Mar 14:10-11; Luc 22:3-6

¹⁴ Na, duwán sábbad tun ta sapulù duwa (12) disipulu i Jesus na ánggadanan ki Judas Iscariote. Igsadun sikandin tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo, ¹⁵ asta igkagi sikandin, na mà din, "Atin ka pammáttán ku sikandin, ándin é bággén yu kanak?"

Purisu igbággé dan kandin tó tállu pulù (30) abuk mapputi bulawan. ¹⁶ Tikud katô oras tó, igangat si Judas ka madigár timpo ébô pammáttán din si Jesus.

Kalimudan Ka Kalabé

Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Luc 22:7-14,21-23; Juan 13:21-30

¹⁷ Na, igdunggu tó tagnà álló ka kalimudan na ágkan tó mga Judio katô Pan Na Ándà Pagpatubù. Igpadani tó mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, "Ánda táppad tó kakalyag nu na taganaan dé katô kannan katô Kalimudan Ka Kalabé?"

¹⁸ Igtaba si Jesus, na mà din, "Sadun kó tun ta sábbad manubù tun ta Jerusalem, asta kagiya yu sikandin, 'Igakagi tó Taratinurù na igdunggu dán tó oras na igsalin para kandin. Kuman sikandin katô Kalimudan Ka Kalabé nit balé nu na duma áknami na mga disipulu din.' "

¹⁹ Na, igbánnal tô mga disipulu din, asta igtaganâ dan dutun tô ágkannán para katô Kalimudan Ka Kalabé.

²⁰ Tô ágsalláp dán tô álló, igkan si Jesus asta tô sapulú duwa (12) disipulu din. ²¹ Róggun ágkan dan, igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán sábbad ákniyu na pammát kanak.”

²² Purisu tuu iranu tô pusung dan, asta iginsâ tô tagsábbad-sábbad kandan, na mà dan, “Áglangngagán, sakán?”

²³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Pammát kanak tô ágtugán kanak.* ²⁴ Matéya na Igpa-manubù, su tô gó é igsulat sayyan tingód kanak. Asal makédu-édu tô manubù na pammát kanak! Tuu pa madigár kandin ka ándâ kamanubù.”

²⁵ Igtabâ tô pammát kandin na si Judas, na mà din, “Sir, sakán?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikuna tô igkagi kanan.”

Tingód ka kamatayan katô Áglangngagán

Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; Luc 22:15-20; 1Cor 11:23-25

²⁶ Na, róggun ágkan dan, igkangé si Jesus ka pan, igpasalamat sikandin tun ta Manama, igtáppik-táppik din tô pan, asta igbággé din tun ta mga disipulu din. Igekagi sikandin, na mà din, “Tanggap yu ni pan asta kan yu, su ni gó ni lawa ku.”

²⁷ Igekangé din pagsik tô kopa, igpasalamat sikandin tun ta Manama, asta igpénám din kandan. Igekagi sikandin, na mà din, “Inám kó langun kani, ²⁸ su ni ginámmán ni tô dipanug ku na ulaán ébô kapasinsiyaan tô mga salâ katô marapung manubù. Ni gó tô ágpasóddór na duwán kapókit ka Manama dutun ta mga manubù. ²⁹ Kagin ku ákniyu, diyad muman minám kani ginámmán ta sippang ka minám ki katô mantu bino tun ta pagpangulu katô Ámmâ ku.”

³⁰ Na, igkanta dan tingód katô kadurung dan ka Manama, asta igsadun dan tun ta Pabungan ka Olibo.

Igekagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luc 22:31-34; Juan 13:36-38

³¹ Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Kani ka dukilám, tumanan tô langun yu kanak tingód katô kahirapan na dumunggù kanak, su mà katô kagi ka Manama, “Pamatayan ku tô taradóppón, asta pasállabé† tô mga karnero na igdóppónan din.‡

³² Asal pángnga ka mantéya puman, muna a ákniyu tun ta Galilea.”

³³ Igekagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Agad tumanan tô langun dan, asal diya gó tumanan áknikó.”

³⁴ Igekagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Kani ka dukilám ka di pa mukkarâ tô manuk, makatállu ka mulun kanak.”

³⁵ Igekagi si Pedro, na mà din, “Agad matayanna duma áknikó, asal diya mulun áknikó.”

Magunawa tô igkagi katô langun disipulu.

Igdasal si Jesus tun ta Getsemane

Mat 26:36-46; Mar 14:32-42; Luc 22:39-46

³⁶ Na, igsadun si Jesus asta tô mga disipulu din tun ta lugar na ánggadanan Getsemane. Igekagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Unsad kó kannun róggun madunna taddó ébô dumasalla.”

³⁷ Igpatakkás din si Pedro asta tô duwa gabatâ i Sebedeo. Tuu iranu si Jesus, asta mabággat tô pusung din. ³⁸ Igekagi sikandin, na mà din, “Tuu iranu ni pusung ku, iring na matéya. Kannun kó dád, asal yakó ágtudug.”

³⁹ Na, igpanayun si Jesus tun tóna na di madiyù, iglangkáb sikandin, asta igdasal, na mà din, “Ámmâ, atin ka mému áknikó, yaka ágpókit kanak tun ta kahirapan na masig dán dumunggù. Asal tuman nu tô áknikó kakalyag, ánnâ tô kanak kakalyag.”

⁴⁰ Tô iglónód si Jesus tun ta mga disipulu din, igpantudug dan. Igánnó din sikandan, asta igkagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Isalábbuanna su ándâ ka ikatiis ka sábbad dád oras. ⁴¹ Yakó ágtudug, asal dasal kó ébô di kó matalu ka pagtintal. Tuu madigár tô kakalyag ka pusung yu, asal malómét tô lawa yu.”

⁴² Igpanó puman si Jesus tun tóna, asta igdasal sikandin, na mà din, “Ámmâ, atin ka kailangan mukitta tun ta kahirapan na masig dán dumunggù, kakalyag ku na tô áknikó kakalyag é matuman.”

⁴³ Iglónód puman si Jesus tun ta mga disipulu din, asta igkita din sikandan na igpantudug, su ágkatudugan dan. ⁴⁴ Purisu igpanó puman si Jesus, asta igdasal sikandin ka ikatállu.

* 26:23 26:23 Ahaán tô Salmo 41:9. † 26:31 26:31a Pasállabé, ó tibulaag. ‡ 26:31 26:31b Zacarias 13:7.

Magunawa tō dasalán din. ⁴⁵ Na, iglónód sikandin tun ta mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isalábbuanna su igpantudug kó puman asta igpaginawa kó. Na, igdunggù dán tō oras na pammáttánna na Igpamanubù, su bággénna tun ta bállad katò mga manubù na masalà-salà. ⁴⁶ Tindág kód su panó kid. Igdunggù dán tō manubù na pammát kanak.”

Igámmát si Jesus

Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luc 22:47-53; Juan 18:3-12

⁴⁷ Róggun igkagi si Jesus, igdunggù si Judas na sábbad katò sapulù duwa (12) disipulu. Tuu marapung tō mga manubù na igtákkás kandin, asta igpid dan ka mga kampilan asta mga paglagpás. Igpapid dan katò mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio. ⁴⁸ Taganà igpasóddór i Judas tō kakilalaan tun kandan, su igkagi sikandin, na mà din, “Tō manubù na adákkán ku, tō gó é ágpamasakán yu. Ámmát yu sikandin.”

⁴⁹ Tō igdunggù si Judas, sékót igpadani sikandin tun ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, madigár dukiláml!”

Asta igadá k sikandin ki Jesus. ⁵⁰ Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Rarak, manan ka igsadun ka dini?”

Purisu igpadani tō duma mga manubù, asta igámmát dan si Jesus.

⁵¹ Na, duwán sábbad disipulu na igtákkás ki Jesus na igtagnus katò kampilan din, igtigbas din tō állang katò tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tō talinga din. ⁵² Asal igsapadan i Jesus sikandin, na mà din, “Uli nu tō kampilan tun ta rumà. Tō manubù na gumamit ka kampilan, tō gó é matayan ka kampilan. ⁵³ Ándà nu basi kasóddóri ni. Atin ka dumasalla tun ta Ámmà ku, mému papiddán din tō sobra pa katò sapulù duwa (12) magdakál grupo^S ka mga panaligan din ébò tumabang kanak. ⁵⁴ Asal atin ka tabanganna ikandan, di dán matuman tō kagi ka Manama na igsulat sayyan na matumanna dungguan ka kahirapan.”*

⁵⁵ Na, igkagi si Jesus tun ta mga manubù, na mà din, “Manan ka mámmát kó kanak ukit ka mga kampilan asta mga paglagpás? Ánnà a tulisan. Álló-álló ágtinurù a tun ta plasa ka templo, asal ándà a ikiyu ámmátti. ⁵⁶ Asal inému ni langun ébò matuman tō kagi ka Manama na igsulat katò mga propeta din sayyan tingód kanak.”†

Na, tō langun disipulu i Jesus igtanan kandin, asta igpalaguy dan.

Igpid si Jesus tun ta ágruudanan katò templo

Mat 26:57-68; Mar 14:53-65; Luc 22:54-55,63-71; Juan 18:13-14,19-24

⁵⁷ Na, tō mga manubù na igámmát ki Jesus igpid kandin tun ta balé katò tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Caifas. Taganà igpalimudé tō mga taratinurù ka sugù asta tō mga ágtugállán ka Judio. ⁵⁸ Igtalundug si Pedro, asal igpadiyù dád sikandin sippang ka igdunggù dan tun ta luwà ka balé katò tuu mallayat ka pangulu ka templo. Igunsad si Pedro duma katò mga tarabanté ka templo ébò kasállággan din ka ándin é lumun dan ki Jesus.

⁵⁹ Na, tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō langun ágpangulun ka templo, igpamasak ka mga testigos na mulaló tingód ki Jesus ébò duwán gunayan na matayan dan sikandin. ⁶⁰ Asal ándà dan kanángngai katò igulit dan tingód kandin, agad marapung tō mga igtestigos ka bulaló. Tō itagad-tagad dán, duwán duwa manubù na igpadani tun kandan, ⁶¹ asta igkagi sikandan, na mà dan, “Igdinág dé tō igkagi din, na mà din, ‘Makémuwa dumadat kani templo ka Manama, asta patindággán ku puman dalám ka tállu álló.’”‡

⁶² Igtindág tō tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta igsás sikandin, na mà din, “Ándin é taba nu? Bánnal tō igkagi kani mga manubù?”

⁶³ Asal ándà gó taba si Jesus. Purisu igkagi tō tuu mallayat ka pangulu ka templo, na mà din, “Maggátta ákgagi áknikó ukit ka ngadan ka manté Manama na kailangan mulit ka katò kabánnalan. Uliti ké ka sikuna tō Mesiyas na Batà ka Manama.”

⁶⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Bánnal tō igkagi nu. Ulitán ku ákniyu, duwán álló na kumita kó kanak na Igpamanubù na gunsad dadan tun ta kawanan katò Matulus Manama ébò manguluwa duma kandin. Tákkásanna katò mga sagulapun tun ta langit.”§

⁶⁵ Purisu igbissé katò tuu mallayat ka pangulu ka templo tō kapa din tingód ka sókó din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igpangunawa sikandin katò Manama. Ándà dán kailangan na ulitan ki pa ka duma manubù tingód kandin. Igdinág tad na igpagunawa sikandin katò Manama. ⁶⁶ Na, ándin é ruud yu tingód kandin?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Kailangan matayan sikandin.”

§ 26:53 26:53 Mga mararan é karapungan tun ta tagsábbad-sábbad grupo. * 26:54 26:54 Ahaán tō Zacarias 13:7.

† 26:56 26:56 Ahaán tō Isaias 50:6; 53:2-11. ‡ 26:61 26:61 Ahaán tō Juan 2:19-22. § 26:64 26:64 Ahaán tō Salmo 110:1; Daniel 7:13.

⁶⁷ Na, igilábban dan tō báttuk din, igsuntuk dan sikandin, asta duwán igsampal kandin. ⁶⁸ Igkagi sikandan, na mà dan, “Na, atin ka bálnal na sikuna tō Mesiyas, uliti ké ka sadan tō igsuntuk áknikó!”*

Igbulun i Pedro si Jesus

Mat 26:69-75; Mar 14:66-72; Luc 22:54-62; Juan 18:15-18,25-27

⁶⁹ Na, igunsad si Pedro tun ta luwà katō balé. Duwán sábbad állang bayi na igpadani tun kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sikuna pagsik tō kadumaan i Jesus na taga Galilea.”

⁷⁰ Asal igbulun si Pedro na igdinág katō langun manubù, na mà din, “Ándà sóddór ku tingód katō igkagi nu.”

⁷¹ Na, tō igalin si Pedro madani tun ta sállat, duwán ássa állang bayi na igkita kandin, asta igkagi tō bayi tun ta duma mga manubù, na mà din, “Ni manubù ni kadumaan i Jesus na taga Nazaret.”

⁷² Asal igbulun dán puman si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ándà a kilala kandin.”

⁷³ Ándà kadugé, duwán puman mga manubù na igpadani tun ki Pedro, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bálnal gó sikuna tō sábbad kadumaan i Jesus, su ágkilalan na iring kandin tō kakagi nu.”

⁷⁴ Asal igsapà gó si Pedro, na mà din, “Agad matéya pa, ándà ku gó kilalayi tō manubù tō.”

Tigkô dád igukkarà tō manuk. ⁷⁵ Purisu isampáttan i Pedro tō taganà igkagi i Jesus na mulun sikandin ki Jesus ka makatállu ka dì pa mukkarà tō manuk. Na, igluwà si Pedro, asta tuu gó igsággó.

27

Igpid si Jesus tun ki Pilato

Mat 27:1-2; Mar 15:1; Luc 23:1-2; Juan 18:28-32

¹ Na, tuu pô sállám, igpalimudé tō langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga ágtugállán ka Judio. Igpátóngkóé dan ka ándin é dimanda dan tun ta gobyerno tingód ki Jesus ébô matayan sikandin. ² Igbagkás dan tō bállad i Jesus, asta igpid dan sikandin tun ta gobernador na si Pilato.

Igpangarát si Judas

Mat 27:3-10; Lumu 1:18-19

³ Na, si Judas na igpammát ki Jesus, tō ikasóddór sikandin na igruudan si Jesus na matayan, iranu sikandin tingód katō iglumu din. Iguli din tō tállu pulù (30) abuk mapputi bulawan tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio. ⁴ Igkagi sikandin, na mà din, “Duwán salà ku, su igpammát ku tō manubù na ándà palang salà.”

Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà labut dé kanan! Áknikó salà!”

⁵ Purisu igantug din tō mga abuk mapputi bulawan tun ta dalám ka templo, igpanó sikandin, asta igpangarát na igirát katō alig din.

⁶ Igpamudut katō mallayat ka mga pangulu ka templo tō mga abuk mapputi bulawan na igantug i Judas, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka taguán ta ni mapputi bulawan tun ta ágtaguanan ka salapi ka templo, makalapas ki ka sugù, su ni gó é bayad ka kamatayan katō sábbad manubù.”

⁷ Purisu igpasábbadé dan, asta tō gó é bayad dan katō tanà katō taraimu ka kudán ébô duwán áglábbángnganan ka mga manubù na ánnà taga Jerusalem. ⁸ Purisu ángngadanan tō “Tanà Ka Dipanug” sippang áknganni.

⁹ Purisu ituman tō igkagi katō propeta ka Manama sayyan na si Jeremias, na mà din, “Tállu pulù (30) abuk mapputi bulawan tō lagà din na igsábbadan katō pira mga rubbad i Israel. ¹⁰ Tō gó é bayad dan katō tanà katō taraimu ka kudán, su tō gó é igsugù katō Áglangngagán kanak.”*

Iginsà-insà i Pilato si Jesus

Mat 27:11-14; Mar 15:2-5; Luc 23:3-5; Juan 18:33-38

¹¹ Na, tō igpid dan ki Jesus tun ta gobernador, iginsà tō gobernador, na mà din, “Sikuna tō Hari ka mga Judio?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Óó. Bálnal tō igkagi nu.”

¹² Tō igdimanda tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga ágtugállán ka Judio tingód ki Jesus, ándà gó taba si Jesus.

* 26:68 26:68 Ahaán tō Lucas 22:64.

* 27:10 27:9-10 Zacarias 11:12-13.

¹³ Purisu igkagi si Pilato, na mà din, “Marapung tō igkagi dan tingód áknikó. Ándà taba nu kandan?”

¹⁴ Asal ándà gó taba si Jesus. Purisu tuu isalábbuan tō gobernador.

Igruudan si Jesus na matayan

Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Luc 23:13-25; Juan 18:39-19:16

¹⁵ Na, kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ángkémun katō gobernador na ágpaluwaán din tō sábbad manubù na igpriso, agad sadan tō salinán katō langun manubù.

¹⁶ Na, duwán madat manubù na igpriso na tuu ibantug na ánggadanan ki Barabas. ¹⁷ Purisu tō ilimud tō marapung manubù, iginsà si Pilato, na mà din, “Sadan tō kakalyag yu na paluwaán ku? Si Barabas ó si Jesus na ágtawarán na Mesiyas?”

¹⁸ Tō gó é igkagi i Pilato, su isóddóran din na igpammát tō mga pangulu ka templo ki Jesus su gíngá dan dád kandin.

¹⁹ Róggun igunsad si Pilato tun ta ágruudanan, duwán manubù na igpapid katō sawa din ébò ulitán tō kagi din, na mà din, “Yaka gilabut katō manubù na ándà salá, su tuuwa isamuk tingód kandin ukít ka tagénáp ku géna dukilám.”

²⁰ Na, tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga ágtugállán ka Judío inalayun igsutsut katō ilimud mga manubù ébò paluwaán si Barabas asta pamatayan si Jesus. ²¹ Ándà kadugé, iginsà puman tō gobernador, na mà din, “Sadan tō kakalyag yu na paluwaán ku?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Si Barabas.”

²² Iginás si Pilato, na mà din, “Pamánnun ku si Jesus na ágtawarán Mesiyas?”

Igtaba tō langun dan, na mà dan, “Pansalan sikandin tun ta krus!”

²³ Iginás si Pilato, na mà din, “Manan? Ándin é iglumu din na madat?”

Asal igtuu baling igmabákkár tō ullaón dan, na mà dan, “Pansalan sikandin tun ta krus!”

²⁴ Na, isóddóran dán i Pilato na ándà dán mému din kandan, asta masig dan dán sumamuk. Purisu igkangé sikandin ka wayig, asta igdamù sikandin róggun igsállág dan kandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Ándà labut ku ka kamatayan kani manubù ni. Ákniyu kakalyag ni.”

²⁵ Igkagi tō langun manubù, na mà dan, “Mému supakan ké katō Manama asta tō mga rubbad dé tingód katō kamatayan din!”

²⁶ Purisu igpaluwà i Pilato si Barabas tikud tun ta prisowan. Igpalagpás din si Jesus, asta igbággé din tun ta mga sundalo din ébò pansalan tun ta krus.

Igbuyas-buyas katō mga sundalo si Jesus

Mat 27:27-31; Mar 15:16-20; Juan 19:2-3

²⁷ Na, igpid katō mga sundalo si Jesus tun dalám ka balé katō gobernador, asta iglimud dan tō langun ka kadumaan dan na mga sundalo. ²⁸ Iglusutan dan si Jesus ka umpak, asta igumpakan dan sikandin ka mallutù kapa. ²⁹ Igpákkú dan tō dugin balagán, asta tō gó é igkorona dan tun ta ulu din. Duwán iring na balakayu na igpawidan dan kandin iring na tukád ka hari. Igingkóód dan asta mà kagi ágtanggap dan ka hari. Igkagi sikandan, na mà dan, “Durungán ka na Hari ka mga Judío!”

³⁰ Igilábban dan sikandin. Igkangé dan tō iring na balakayu tikud tun kandin, asta iglagpás dan tō ulu din. ³¹ Pángnga igbuyas-buyas dan kandin, iglusut dan tō mallutù kapa tikud tun kandin, asta igpómpak dan puman ki Jesus tō kandin umpak. Igpíd dan sikandin tikud tun ta balé katō gobernador ébò pansalan tun ta krus.

Igpansalan si Jesus tun ta krus

Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luc 23:26-43; Juan 19:17-27

³² Tō igluwà dan tikud tun ta Jerusalem, ikitaan ka mga sundalo tō sábbad taga Cirene na ánggadanan ki Simon. Igpírit dan sikandin igpatiang katō krus na pansalan ki Jesus.

³³ Igsadun dan tun ta lugar na ánggadanan Golgota. (Tō kóbadan, “Bóngó-bóngó.”) ³⁴ Igbággé dan ki Jesus tō bino na igbaláttan ka mappait bawí.† Tō igkinnam sikandin, ándà din panayuni inámmi.

³⁵ Igpansalan katō mga sundalo si Jesus tun ta krus. Igtalad-talad dan tō umpak din ukít ka ripa.‡ ³⁶ Igunsad dan, asta igbanté dan kandin. ³⁷ Duwán igsulat na igpatagù tun datas ka ulu din tingód katō dimanda kandin, na ágkabasa, “SI JESUS NA HARÍ KA MGA JUDIO.”

³⁸ Madani tun ki Jesus, duwán duwa tulisan na igpansalan tun ta duwa krus, tō sábbad dadan tun ta ibang din asta tō sábbad dadan tun ta kawanan din.

³⁹ Tō mga manubù na iglabé dutun, igkiring-kiring dan na igbuyas-buyas kandin,§ ⁴⁰ asta igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka sikuna tō makému dumadat katō balé ka Manama,

† 27:34 27:34 Bággén dan pád ki Jesus tō bawí ébò di sikandin makariyu ka masakit. ‡ 27:35 27:35 Ahaán tō Salmo 22:18. § 27:39 27:39 Ahaán tō Salmo 22:7-8.

asta patindággán nu puman dalám ka tállu álló, tabangi nu tó áknikó sarili ébò di ka maté! Atin ka bánnal ka Batà ka Manama, pónóg ka tikud dun ta krus.”

⁴¹ Iring pagsik kanan tó kabuyas-buyas katò mallayat ka mga pangulu ka templo, mga taratinurú ka sugù, asta mga ágtugállán ka Judio. Ikgagi sikandan, na mà dan, ⁴² “Igtabangan din tó duma mga manubù ébò di maté. Asal di sikandin makatabang katò kandin sarili ébò di sikandin maté. Sikandin kun tó Hari ka mga rubbad i Israel. Atin ka makapónóg sikandin tikud dun ta krus, mamaké ki kandin. ⁴³ Manama kun tó ágsarigan din. Atin ka duwán kakalyag ka Manama kandin, tumabang tó Manama kandin, su igkagi sikandin, ‘Batà a katò Manama.’ ”

⁴⁴ Iring pagsik kanan tó kabuyas-buyas katò duwa tulisan na igpansalan tun ta krus duma kandin.

Inaté si Jesus

Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luc 23:44-49; Juan 19:28-30

⁴⁵ Na, tó malássád dán tó álló, igmangittáng tó kaluwagan kani banuwa dalám ka tállu oras.* ⁴⁶ Tó alas tres ka mapun, igullaó si Jesus ka mabákkár tun ta kagi ka Hebreo, na mà din, “*Eli, Eli, lama sabaktani?*” Tó kóbadan, “Manama ku, Manama ku, manan ka igpabayà a ikuna?”

⁴⁷ Tó igdinág tó duma mga manubù kandin, igkagi sikandan, na mà dan, “Igtawar sikandin ki Elias na propeta ka Manama sayyan.”

⁴⁸ Duwán sábbad manubù na igpalaguy, igkangé ka espungha, asta igarám tun ta bino na igbaláttan ka wayig. Igtakós din tun ta iring na balakayu asta igpadas tun ta babbà i Jesus.† ⁴⁹ Asal igkagi tó duma mga manubù, na mà dan, “Pabayà nu sikandin, su sállággán ta ka dumunggù si Elias ébò tumabang kandin.”

⁵⁰ Na, igullaó puman si Jesus ka mabákkár, igsarig din tó espiritu din tun ta Ámmà din asta inaté sikandin.

⁵¹ Tigkò dád itángngà tó tabir‡ tun ta tángngaan katò templo. Itángngà tikud tun datas sippang tun ta asag. Iglinug, asta itábbag tó magdakál mga batu. ⁵² Ipókéan tó mga lábbáng, asta inanté puman tó marapung manubù na igbánnal ka Manama. ⁵³ Igluwà dan tikud tun ta mga lábbáng dan. Pángnga inanté puman si Jesus, igsadun tó mga inanté tun ta Jerusalem, asta marapung tó mga manubù na ikakita kandan.

⁵⁴ Na, tó mga sundalo asta tó kapitan na igbanté ki Jesus, tó igriyu dan katò linug asta igkita dan tó ilumu, igkállas dan asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bánnal gó na Batà sikandin ka Manama!”

⁵⁵ Marapung tó mga gabayi tun ta madiyù puri na ikakita pagsik katò ilumu. Sikandan tó taganà igtákkás ki Jesus tikud tun ta Galilea asta igtabang kandin. ⁵⁶ Tó mga igapil kandan si Maria na taga Magdala, tó sangé din si Maria na innà katò mallaki na si Santiago asta si Jose, asta tó sawa i Sebedeo.

Tó kalábbáng ki Jesus

Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luc 23:50-56; Juan 19:38-42

⁵⁷ Tó mapun dán, igdunggù tó ágkaduwánnan na ánggadanan ki Jose na taga Arimatea na igpamaké ki Jesus. ⁵⁸ Igsadun si Jose tun ki Pilato, asta igpamuyù din tó lawa i Jesus ébò lábbángngán din. Ikgagi si Pilato na bággén tó lawa kandin. ⁵⁹ Na, igkangé i Jose tó lawa i Jesus tikud tun ta krus, asta igtángngás din katò mantu mapputi óggét. ⁶⁰ Duwán lábbáng na mantu igpému i Jose para kandin tun ta pangpang, asta tó gó tó iglábbángngan din katò lawa i Jesus. Iglilid din tó dakál batu na pagsagpáng katò lábbáng, asta igpanó sikandin. ⁶¹ Igusad si Maria na taga Magdala asta tó sangé din tun ta tubang katò lábbáng.

Igpabantéyan tó iglábbángngan

⁶² Pagkasimag, dalám ka álló ka kapaginawa, igsadun tun ki Pilato tó mga Pariseo asta tó mallayat ka mga pangulu ka templo. ⁶³ Ikgagi sikandan, na mà dan, “Sir, duwán isampáttan dé. Tó ándà pa kamaté tó manubù na mà kagi Mesiyas, igkagi sikandin na manté puman tun ta ikatállu álló. ⁶⁴ Purisu madigár ka pabantéyan nu tó iglábbángngan kandin ka mga sundalo dalám ka tállu álló agó takón katò mga disipulu din tó lawa din asta mulit dan na inanté dán sikandin. Atin ka makalimbung dan na mà kagi inanté sikandin, tuu pa madat ka tandingán katò una kalimbung din.”

* **27:45** 27:45 Dalám ka tállu oras, ó sippang ka alas tres ka mapun. † **27:48** 27:48 Ahaán tó Salmo 69:21. ‡ **27:51** 27:51 Tó ánggadanan “tabir” iring na kurtina na tuu makáppal tun ta tángngaan katò templo ka Jerusalem. Tó tabir igimu na sampáng katò tuu ugis góddóan katò Manama. Dalám ka sábbad ámmé, makasábbad dád makahu tó tuu mallayat ka pangulu ka templo ébò katambunan tó salà ka mga manubù. Itángngà tó tabir su ukit ka kamatayan i Jesus, mému gó makapadani tó langun manubù tun ta Manama.

⁶⁵ Purisu igkagi si Pilato, na mà din, “Óó. Patákkás yu tô mga sundalo, asta tuu yu pabantéyi tô iglábbáangnan kandin.”

⁶⁶ Purisu igsadun dan tun ta lábbáng, asta igtaguan dan ka pató tô dakál batu na igsagpáng ébô ándà makahu. Igpabantéyan dan katô mga sundalo.

28

Inanté puman si Jesus

Mat 28:1-10; Mar 16:1-10; Luc 24:1-12; Juan 20:1-10

¹ Na, pángnga katô álló ka kapaginawa, tô ándà pa silat tô álló ka sállám ka Linggo, igsadun si Maria na taga Magdala asta tô sangé din tun ta iglábbáangnan ki Jesus ébô mahà. ² Tigkó dád tuu iglinug, su duwán panaligan katô Áglangngagan na igpónóg tikud tun ta langit, iglilid din tô dakál batu na igsagpáng katô lábbáng, asta igunsadan din. ³ Tuu pakasirang tô bónnóng din iring na kirám, asta tuu mapputi tô umpak din. ⁴ Igkárkár tô mga sundalo na igbanté tingód katô máddang dan, asta ibantang dan tun ta tanà iring na inaté.

⁵ Igkagi tô panaligan tun ta mga gabayi, na mà din, “Yakó ágkamáddangan. Isóddóran ku na ágpamasakán yu si Jesus na igpansalan tun ta krus. ⁶ Ándà dini sikandin su inanté dán puman. Tô gó é igkagi din dáangnan. Padani kó asta sállág yu ni igpadággaan kandin. ⁷ Na, sékót kó tun ta mga disipulu din, asta uliti yu sikandan na inanté dán sikandin. Muna sikandin kandan tun ta probinsya ka Galilea. Kitanán dan sikandin dutun. Yakó yu ágkalingawi ni igkagi ku ákniyu.”

⁸ Purisu sékót dan igpanó tikud tun ta lábbáng. Agad imáddangan dan, asal idayawan dan. Igpalaguy dan ébô mulit dan katô mga disipulu i Jesus.

⁹ Tigkó dád igpakita si Jesus kandan tun ta dalan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Madigár sállám!”

Igpadani dan tun ki Jesus, igawidan dan tô paa din, asta igpangadap dan sikandin. ¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágkamáddangan. Sadun kó tun ta mga kataladi ku, asta kagiyi yu sikandan na madun dan tun ta Galilea, su kitanánna ikandan dutun.”

Tô igulit katô mga tarabanté

¹¹ Na, róggun igpanó tô mga gabayi, igsadun tun ta Jerusalem tô mga sundalo na igbanté katô lábbáng. Igulit dan katô mallayat ka mga pangulu ka templo tingód katô langun na ilumu. ¹² Purisu igpalimudé dan asta tô mga ágtugállán ka Judio, asta igpatóngkóé dan. Dakál tô salapi na igbággé dan tun ta mga sundalo, ¹³ asta igkagi sikandan, na mà dan, “Uliti kó katô duma mga manubù na róggun ágtudug kó tô dukilám, igsadun tô mga disipulu din asta igtakó dan tô lawa din. ¹⁴ Atin ka makasóddór tô gobernador, sikami tô tumóngkó kandin ébô ándà madat na makadunggù ákniyu.”

¹⁵ Purisu igtanggap katô mga sundalo tô salapi, asta igbánnal dan katô igkagi kandan. Tô gó tô gulit-ulitán katô mga Judio sippang áknganni.

Igpakita si Jesus tun ta mga disipulu din

Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luc 24:36-49; Juan 20:19-23; Lumu 1:6-8

¹⁶ Na, igsadun tô sapulù sábbad (11) disipulu i Jesus tun ta Galilea sippang tun ta pabungan na igpasadunan i Jesus kandan. ¹⁷ Tô igkita dan kandin, igpangadap dan kandin. Asal ágduwa-duwa tô mga duma ka bánnal gó si Jesus tô igkita dan. ¹⁸ Igpadani si Jesus tun kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igpapanguluwad katô langun tun ta langit asta dini ta banuwa. ¹⁹ Purisu sadun kó asta imu yu na mga disipulu tô mga manubù tun ta langun banuwa. Bunyagi yu sikandan ukít ka ngadan katô Ámmà na Manama, katô Batà, asta katô Ugis Espiritu. ²⁰ Tinurui yu sikandan na kailangan tumuman dan katô langun igkagi ku ákniyu. Yakó yu ágkalingawi na inalayunna dumuma ákniyu sippang tun ta ágtamanán kani banuwa.”

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I Marcos

Una Basan

Tô igpamanubù si Jesu-Cristo, mallaki pa si Marcos. Igóddô sikandin tun ta Jerusalem. Tô balé din tô marikit ágkalimudan katô mga disipulu i Jesus. Purisu ikasóddór si Marcos ki Pedro asta katô duma mga disipulu i Jesus. Ukit basi katô igkagi i Pedro ki Marcos, igpamaké sikandin ki Jesu-Cristo.

Tô igсадun si Pablo asta si Bernabe tun ta mga manubù na ánnà Judio ébô mulit-ulit kandan tingód ki Jesus, igtákkás si Marcos su si Bernabe tô imaluy kataladí din. Asal tô ándà dan pa sadun tun ta ássa mga banuwa na sadunan dan, igdiyá si Marcos kandan.

Tô iglabé tô duwa ámmé, igplano si Pablo asta si Bernabe na lumónód dan tun ta mga banuwa na igсадunan dan dängngan. Tô kakalyag i Bernabe na patákkássán dan puman si Marcos, asal di mému ki Pablo. Purisu igpasuwayé si Pablo asta si Bernabe su ándà dan pasábbadé. Igpatakkás i Bernabe si Marcos, asta igсадun dan tun ta ássa mga banuwa ébô mulit-ulit.

Tô iglabé tô mga pira ámmé, igmabákkár dán tô kapamaké i Marcos ki Jesus. Tô igóddô si Pablo tun ta lunsud ka Roma, si Marcos tô sábbad kadumaan din. Dakál tô igtinurú i Pablo ki Marcos.

Ni libro igsulat i Marcos róggun na góddô sikandin tun ta Roma. Igsulatan din tô mga manubù na ánnà Judio. Si Marcos tô tagnà igsulat tingód katô mga iglumu i Jesus. Igsulat din ni ébô makasóddór tô mga taga Roma tingód ki Jesus. Délák tô igsulat din tingód ka ágtinuruán i Jesus, asal dakál tô igsulat din tingód ka mga kasalábbuan na igimu i Jesus ébô kasóddóran dan na matulus sikandin. Igsulat din pagsik na igpasinsiya si Jesus katô mga manubù na masalá-salá.

Igtinurú si Juan na Tarabunyang

Mar 1:1-8; Mat 3:1-12; Luc 3:1-18; Juan 1:19-28

¹ Ni gó tô katigkanayan katô Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo na Batà ka Manama.

² Na, igsulat katô propeta sayyan na si Isaias tô kagi ka Manama, na mà din,

“Duwán sábbad manubù na papiddán ku muna áknikó ébô taganaán tô ukitan nu.*

³ Mabákkár tô kóllaó din tun ta disyerto, “Taganà yu tô ukitanan katô Áglangngagán. Tullid yu tô dalan na ukitan din.”†

⁴ Na, si Juan na Tarabunyang tô igсадun tun ta disyerto asta igulit-ulit sikandin na kailangan rumákkád tô mga manubù ka mga salá dan asta bunyagan dan ébô pasinsiyaan dan ka Manama. ⁵ Marapung tô mga manubù tikud tun ta mga lunsud na sakup ka probinsya ka Judea asta tikud tun ta lunsud ka Jerusalem na igсадun tun ki Juan ébô maminág kandin. Igrákkád dan katô mga salá dan, asta igbunyan din sikandan tun ta Wayig ka Jordan.

⁶ Na, tô umpak i Juan igabál tikud tun ta bulbul ka mannanap na kamelyo, asta tô állán din kindal ka mannanap. Ágkannán din tô mga apang asta tánnáb na ágkangén din tun ta disyerto. ⁷ Igulit-ulit sikandin, na mà din, “Duwán pa dumunggu na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán kanak. Purisu ánnà nängngá agad lumingkóóda ébô lumusut dád katô sandalyas din. ⁸ Sakán ágbunyang dád ákniyu ka wayig. Asal sikandin tô munyang ákniyu ka Ugis Espiritu.”

Igbunyan asta igtintal si Jesus

Mar 1:9-13; Mat 3:13-4:11; Luc 3:21-22; 4:1-13

⁹ Na, ándà kadugé, igpanó si Jesus tikud tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea, igсадun sikandin tun ta Wayig ka Jordan, asta igpabunyan ki Juan. ¹⁰ Tô igiwá si Jesus tikud tun ta wayig, tigkô dád igkita din tô langit na ipókéan asta igsunad tô Ugis Espiritu tun kandin na iring na salapati. ¹¹ Duwán kagi tikud tun ta langit, na mà din, “Sikuna tô kanak Batà na ágginaawaan ku. Ágkadayawanna gó áknikó.”

¹² Na, tigkô dád igpid katô Ugis Espiritu si Jesus tun ta disyerto. ¹³ Dalám ka kappatan (40) álló, igóddô sikandin tun ta disyerto asta igtintal i Maibuyan. Duwán magani mga mannanap ka kabánnássan dutun, asta duwán mga panaligan ka Manama na igtambang ki Jesus.

* 1:2 1:2 Malaquíás 3:1. † 1:3 1:3 Isaias 40:3.

*Igtigkané si Jesus igtinurù**Mar 1:14-15; Mat 4:12-17; Luc 4:14-15*

¹⁴ Na, pángnga igpriso si Juan na Tarabunyang, igsadun si Jesus tun ta probinsya ka Galilea, asta igulit-ulit sikandin katò Madigár Gulitán tikud tun ta Manama. ¹⁵ Ikgagi sikandin, na mà din, “Ituman dán tò álló na taganá igtandó, asta masig dán mangulu tò Manama. Purisu rákkád kó ka mga salá yu, asta bánnal kó katò Madigár Gulitán.”

*Igtawar i Jesus tò áppat taraággut ka sáddà**Mar 1:16-20; Mat 4:18-22; Luc 5:1-11*

¹⁶ Na, róggnan igpanó si Jesus tun ta ligad ka Ranó ka Galilea, igkita din tò duwa mataladi gamama na si Simon asta tò adi din na si Andres. Igpamukut dan su taraággut dan ka sáddà. ¹⁷ Ikgagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Tákkás kó kanak, su tinuruan ku sikiyu na mággut ka mga manubù.”

¹⁸ Tigkò dan igtananan tò mga pukut, asta igtákkás dan ki Jesus.

¹⁹ Igpanayun si Jesus igpanó tun ta ágkónaan, asta igkita din si Santiago asta tò adi din na si Juan na duwa gabatà i Sebedeo. Tun dan ta barangé,[‡] su ággiyà dan ka mga pukut. ²⁰ Tigkò dád, igtawar dan i Jesus. Igtananan dan tò ámmà dan tun ta barangé asta tò mga taralumu din, asta igtákkás dan ki Jesus.

*Tò manubù na igahuwan ka madat espiritu**Mar 1:21-28; Luc 4:31-37*

²¹ Na, igsadun si Jesus asta tò mga disipulu din tun ta lunsud ka Capernaum. Tò álló ka kapaginawa ka mga Judio, igsadun si Jesus tun ta simbaan dan, asta igtinurù sikandin. ²² Isalábbuan tò langun manubù na igpaminág katò igtinurù din, su duwán katulusan katò katinurù i Jesus na ánnà iring katò katinurù ka mga taratinurù ka sugù.

²³ Na, tun ta simbaan dan, tigkò dád duwán sábbad manubù na igahuwan ka madat espiritu. ²⁴ Igullaó sikandin, na mà din, “Jesus taga Nazaret, ándà labut nu áknami. Supakan ké ikuna? Isóddóran ku ka sadan ka. Sikuna tò ugis Batà ka Manama.”

²⁵ Asal igsapadan i Jesus tò madat espiritu, na mà din, “Yaka gótép! Luwà ka tikud tun kandin!”

²⁶ Na, igpatuyù-tuyù katò madat espiritu tò manubù, igullaó sikandin, asta igluwà tikud tun kandin. ²⁷ Na, isalábbuan tò langun manubù, asta igpénsaé sikandan, na mà dan, “Ándin ni? Mantu ni ágtinuruán? Su ágsuguán din tò madat mga espiritu, asta ágnunug dan kandin.”

²⁸ Purisu ibantug si Jesus tun ta kaluwagan ka probinsya ka Galilea.

*Inólian tò marapung manubù**Mar 1:29-34; Mat 8:14-17; Luc 4:38-41*

²⁹ Na, tigkò igpanó si Jesus tikud tun ta simbaan ka Judio, asta igsadun sikandin tun ta balé i Simon asta i Andres. Igtákkás pagsik si Santiago asta si Juan. ³⁰ Na, tò timpo tò, ágkalinturan tò bayi na ugang i Simon, asta tigkò igulitan dan si Jesus tingód kandin. ³¹ Purisu igsadun si Jesus tun kandin, igawidan i Jesus tò bállad din, asta igpatindág din. Tigkò dád inólian sikandin asta igbuwat ka ágkannán kandan.

³² Tò igsalláp dán tò álló, igpid katò mga manubù tò langun ágkabógókan asta igahuwan ka madat espiritu. ³³ Ilimud tò langun taga Capernaum tun ta tubang katò balé. ³⁴ Igdappánnan i Jesus ka bállad din tò marapung manubù na duwán ássa-ássa bógók, asta inólian dan. Marapung tò madat mga espiritu na igpaluwà din, asal igsapadan din sikandan ébò di dan pakakagi, su isóddóran dan ka sadan sikandin.

*Igulit-ulit si Jesus tun ta Galilea**Mar 1:35-39; Luc 4:42-44*

³⁵ Na, pagkasimag, tò ándà pa silat tò álló, igánnó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta lugar na ándà manubù ébò dumasal. ³⁶ Igpamasak sikandin i Simon asta katò mga kadumaan din. ³⁷ Tò igkita dan kandin, igkagi sikandan, na mà dan, “Tò langun igpamasak áknikó.”

³⁸ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Madun ki tun ta ássa mga lunsud ébò mulit-ulitta pagsik dutun, su tò gó tò gunayan ku na igsadunna kannun ta banuwa.”

³⁹ Na, igsadun si Jesus tun ta langun lunsud tun ta kaluwagan ka probinsya ka Galilea, asta igulit-ulit sikandin tun ta mga simbaan ka Judio. Igpaluwà din tò madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù na igahuwan.

*Inólian tò tétékán**Mar 1:40-45; Mat 8:1-4; Luc 5:12-16*

⁴⁰ Na, duwán sábbad tétékán[§] na igpadani tun ki Jesus. Iglíngkóód sikandin, igpédu-édu

[‡] 1:19 1:19 Barangé tò ássa ngadan ka bangká. [§] 1:40 1:40 Tétékán, ó sanlahon.

asta igkagi, na mà din, “Atin ka kakalyag nu, isóddóran ku na makóli ka kani bógók ku.”

⁴¹ Inéduwan si Jesus kandin, asta igdappánnan din ka bállad sikandin, asta igkagi si Jesus, na mà din, “Malyagga. Kólian kad.”

⁴² Tigkò dád inólian sikandin. ⁴³⁻⁴⁴ Maggát igsapad si Jesus kandin, na mà din, “Di mému ka ulitan nu tó agad sadan manubui. Asal sadun ka tun ta pangulu ka templo, asta pakita nu yan lawa nu. Bággé nu tó manuk na góbbón tun ta saruan ka Manama, su tó gó tó igsugù i Moises* ébò makasóddór tó langun manubù na inólian kad.”†

Igpapanó i Jesus sikandin. ⁴⁵ Asal tó kapanó din, marapung tó mga manubù na igulitan din tingód katò iglumu i Jesus kandin. Purisu di pakókit si Jesus tun ta mga lunsud na pakita katò mga manubù agó marapung tó mga malimud. Asal igóddó si Jesus tun ta madiyù ka lunsud, asta marapung tó mga manubù na igsadun tun kandin tikud tun ta langun lunsud.

2

Inólian tó manubù na di ágriyu é lawa

Mar 2:1-12; Mat 9:1-8; Luc 5:17-26

¹ Na, itagad-tagad dán, iguli si Jesus tun ta Capernaum, asta duwán mga manubù na igdinág na igóddó sikandin tun ta balé din. ² Purisu marapung tó mga manubù na ilimud tun ta luwà katò balé, asta igpaliggáté dan madani tun ta sállat tun ta luwà. Róggun igulit-ulit si Jesus katò kagi ka Manama kandan, ³ igdunggù tó áppat manubù na igié ka kadumaan dan na di ágriyu é lawa. ⁴ Ándà dan ikapadani tun ki Jesus su tuu marapung tó mga manubù na ilimud. Purisu igpénék dan tun ta pattad atáp katò balé. Igbóbbówan dan tó atáp tun ta táppad i Jesus. Igtuntun dan tó ágdággan katò manubù na di ágriyu é lawa. ⁵ Tó igkita si Jesus katò kasarig dan kandin, igkagi sikandin tun ta manubù na di ágriyu é lawa, na mà din, “Igpasinsiyaan dán tó mga salà nu.”

⁶ Na, duwán mga taratinurù ka sugù na igunsad dutun, asta igpanámdám dan, na mà dan, ⁷ “Ánnà nángngà tó igkagi kani manubù ni! Igpagunawa sikandin katò Manama, su Manama dád tó makapasinsiya ka mga salà.”

⁸ Na, tigkò isóddóran i Jesus tó panámdám dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágpánámdám iring kanan. ⁹ Atin ka matággas tó pagtuman ka kagi tun ta manubù na di ágriyu é lawa, na, ‘Igpasinsiyaan dán tó mga salà nu,’ matággas pagsik tó pagtuman ka kagi, na, ‘Tindág ka, pid nu yan ágdággan nu, asta panó ka.’* ¹⁰ Asal su sakán tó Igpamanubù, pakitanán ku ákniyu na duwán igpapid kanak ébò makapasinsiya a katò masalà-salà† mga manubù dini ta banuwa.”

Purisu igkagi si Jesus tun ta manubù na di ágriyu é lawa, na mà din, ¹¹ “Tindág ka. Pid nu yan ágdággan nu, asta uli kad.”

¹² Purisu igtindág sikandin, tigkò din dád igpid tó igdággan din, asta iguli róggun na ágsállág tó langun manubù. Purisu isalábbuan dan, asta igdurung dan tó Manama, na mà dan, “Ándà palang igkita ta iring kani!”

Igtawar i Jesus si Levi

Mar 2:13-17; Mat 9:9-13; Luc 5:27-32

¹³ Na, igsadun puman si Jesus tun ta ligad ka Ranó ka Galilea. Ilimud tó langun manubù tun kandin, asta igtinurù sikandin kandan. ¹⁴ Tó igpanó si Jesus, igkita din tó sábbad taralimud ka buwis na ángngadanan ki Levi na batà i Alfeo na igunsad tun ta opisina din. Igekagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Purisu igtindág si Levi, asta igtákkás ki Jesus.‡

¹⁵ Na, róggun igkan si Jesus asta tó mga disipulu din tun ta balé i Levi, igkan pagsik tó marapung mga taralimud ka buwis asta duma mga manubù na masalà-salà, su marapung dan na igtákkás ki Jesus. ¹⁶ Duwán mga taratinurù ka sugù na sakup ka mga Pariseo. Tó igkita dan na igkan si Jesus na igduma katò mga taralimud ka buwis asta duma mga manubù na masalà-salà, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà dan, “Manan ka igkan sikandin duma katò mga taralimud ka buwis asta katò duma mga manubù na masalà-salà?”

* **1:43-44** 1:43-44a Manama tó igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tó igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. † **1:43-44** 1:43-44b Ahaán tó Levitiko 14:1-9. * **2:9** 2:9 Tó manubù di makému makóli ka mga ágbabógókan asta di makapasinsiya ka salà ka mga manubù, asal tó Manama dád tó makóli asta makapasinsiya. Ikóli si Jesus kani manubù ébò kasóddóran dan na sikandin tó makapasinsiya ka salà ka mga manubù. † **2:10** 2:10 Ágtawarán dan na “masalà-salà mga manubù” su ándà dan tuman katò mga sugù ka Manama na ágtumanán katò mga Judio. ‡ **2:14** 2:14 Igtákkás ki Jesus, ó inému sikandin na disipulu i Jesus.

¹⁷ Tò igdinág si Jesus katò igkagi dan, igkagi sikandin, na mà din, “Tò manubù na àndà bógók, di sikandin kailangan bawian ka doktor. Asal tò manubù na ágkabógókan, tò dád gó tò kailangan bawian ka doktor. Igsadunna dini ànnà ébò pamasakán ku tò mga manubù na ágbánnal katò mga sugù ka Manama, asal pamasakán ku tò mga masalà-salà.”

Tinurù tingód katò kapuwasa

Mar 2:18-20; Mat 9:14-15; Luc 5:33-35

¹⁸ Na, inalayun ágpuwasa tò mga disipulu i Juan, asta ágpuwasa tò mga Pariseo. Duwán mga manubù na igpadani tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ágpuwasa tò mga disipulu i Juan, asta ágpuwasa tò mga disipulu katò Pariseo. Manan ka di ágpuwasa tò áknikó mga disipulu?”

¹⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán kalimudan ka kasal, tò mga kadumaan katò mama na ágkasalán, di dan ágkaranu róggun ka dutun pa tò mama na ágkasalán. ²⁰ Asal duwán álló na dumunggu na kangén tikud tun kandan tò mama na ágkasalán, asta tò gó é álló na muwasa dan.”[§]

Tingód katò mantu ágtinuruán i Jesus

Mar 2:21-22; Mat 9:16-17; Luc 5:36-39

²¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Di mému ka mantu óggét na àndà pa labayi tò pagtapóng katò tapé umpak. Atin ka tò gó é lumun, kumáskás tò pagtapóng, asta dumakál pa tò bissé katò umpak. ²² Atin ka dalámmán tò bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na igimu tikud tun ta kindal ka kambing, di mému dalámmán tò tapé dán iglanit. Su atin ka tò gó é lumun, murà tò bino, màttu tò ágtaguanan, kólaan tò bino, asta kadattan tò ágtaguanan. Asal kailangan dalámmán tò bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na mantu iglanit.”*

Álló ka kapaginawa

Mar 2:23-28; Mat 12:1-8; Luc 6:1-5

²³ Na, dalám katò álló ka kapaginawa ka mga Judio, igukit si Jesus asta tò mga disipulu din tun ta ligad ka kinamát na igparámmasan ka trigo. Igbagti katò mga disipulu din tò mga kangy ka trigo. ²⁴ Purisu igkagi tò mga Pariseo tun ki Jesus, na mà dan, “Ku! Iglapas tò mga disipulu nu katò sugù, su di mému kumáttu dalám ka álló ka kapaginawa.”†

²⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ilingawan yu basi ka ándin tò igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katò iglumu i David sayyan. Igballus sikandin asta tò mga kadumaan din, su àndà palang ágkannán dan. Tò timpo tò, si Abiatar tò tuu mallayat ka pangulu ka templo. ²⁶ Igahu si David tun ta balé ka Manama, asta igkan din tò pan na igbággé tun ta Manama. Duwán pagsik pan na igbággé din tun ta mga kadumaan din. Agad tò mga pangulu ka templo dád tò mému kuman katò pan, asal àndà ikasalá si David.”‡

²⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igimu ka Manama tò mga manubù ànnà para katò álló ka kapaginawa, asal igimu din tò álló ka kapaginawa para katò kadigárran ka mga manubù. ²⁸ Purisu sakán na Igpamanubù tò mému kumagi ka ándin tò nángngà lumun ka mga manubù dalám ka álló ka kapaginawa.”

3

Inólian tò manubù na igkángkáng é bállad

Mar 3:1-6; Mat 12:9-14; Luc 6:6-11

¹ Na, igsadun si Jesus tun ta simbaan ka Judio. Duwán sábbad manubù dutun na igkángkáng é bállad. ² Duwán mga Pariseo dutun na ágpamasak ka dimanda dan tingód ki Jesus. Purisu marag dan igsállág ka dumappán si Jesus kandin ébò kólian dalám ka álló ka kapaginawa. ³ Igkagi si Jesus tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Tindág ka dini madani kanak.”

⁴ Na, igkagi si Jesus tun ta mga Pariseo, na mà din, “Tingód ka mga sugù ka Manama, ándin tò mému lumun ta dalám ka álló ka kapaginawa? Lumun ta tò madigár, ó lumun ta tò madat? Tabangan ta tò manubù, ó matayan ta tò manubù?”

Asal àndà palang igtaba dan. ⁵ Na, igsállág i Jesus tò langun manubù. Isókó sikandin asta iranu tingód ka katággasan katò ulu dan. Igkagi sikandin tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Káttáng nu yan bállad nu.”

§ 2:20 2:20 Muwasa dan su maranu dan. * 2:22 2:21-22 Tò tapé óggét asta tò tapé ágtaguanan ka bino igpanunggiringan tingód ka taganá ágtinuruán katò mga taratinurù ka sugù i Moises. Tò mantu óggét asta tò mantu bino igpanunggiringan tingód ka mantu ágtinuruán i Jesus. † 2:24 2:24 Ahaán tò Exodo 20:10, asta ahaán tò kagi “álló ka kapaginawa” tun ta Lista Katò Mga Kagi. ‡ 2:26 2:25-26 Ahaán tò 1 Samuel 21:1-6.

Igkátáng din, asta inólian. ⁶ Asal igluwà tō mga Pariseo tikud tun ta simbaan, asta tigkō dád igpatóngkóe dan asta tō mga manubù na igpasakup ki Herodes ka ándin tō lumun dan ébō matayan dan si Jesus.

Marapung tō mga manubù tun ta ligad ka ranó

Mar 3:7-12; Mat 12:15-21; Luc 6:17-19

⁷ Na, igpanó si Jesus asta tō mga disipulu din, asta igsadun dan tun ta ligad ka ranó. Marapung tō mga manubù na igtákkás kandan tikud tun ta probinsya ka Galilea asta probinsya ka Judea, ⁸ asta mga taga Jerusalem, asta tikud tun ta probinsya ka Edumea, asta tikud tun ta dipag ka Wayig ka Jordan, asta marapung tikud tun ta madani katō lunsud ka Tiro asta Sidon. Tō igdinág dan tingód katō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus, igsadun dan tun kandin. ⁹ Igkagiyan i Jesus tō mga disipulu din na taganaán dan tō barangé na sakayan din ébō di sikandin ágkaliggát katō mga manubù na ilimud. ¹⁰ Marapung tō mga manubù na igdappánan din ka bállad ébō kólian. Purisu marapung tō mga ágkabógókan na igpadani tun kandin ébō makawid kandin asta kólian dan. ¹¹ Igsadun tun kandin tō mga manubù na igahuwan ka madat espiritu. Tō igkita dan kandin, iglangkáb dan tun ta saruwan din asta igullaó sikandan, na mà dan, “Sikuna tō bánnal Batà ka Manama.”

¹² Asal maggát igsapad si Jesus na kailangan ándà palang manubù na ulitan dan tingód kandin.

Tō sapulù duwa apostoles

Mar 3:13-19; Mat 10:1-4; Luc 6:12-16

¹³ Na, igitáddág si Jesus tun ta pabungan, asta igtawar din tō mga manubù na igsalin din, asta igsadun dan tun kandin. ¹⁴ Duwán sapulù duwa (12) disipulu na igsalin din ébō inalayun mákkás kandin. Tō gó tō mga igpapid din ébō mulit-ulit katō Madigár Gulitán, ¹⁵ asta igbággé din kandan tō katulusan ébō makapaluwà dan katō madat mga espiritu na igahu tun ta manubù. ¹⁶ Ni gó tō mga ngadan katō igsalin din, si Simon na ánggadanan i Jesus ki Pedro, ¹⁷ tō duwa gabatà i Sebedeo na si Santiago asta si Juan na ánggadanan i Jesus ki Boanerges. (Tō kóbadan, “di mataló.”) ¹⁸ Igsalin din pagsik si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas, si Santiago na batà i Alfeo, si Tadeo, si Simon na magani, ¹⁹ asta si Judas Iscariote na igpammát ki Jesus.

Si Jesus asta si Maibuyan

Mar 3:20-30; Mat 12:22-32; Luc 11:14-23; 12:10

²⁰ Na, iguli si Jesus, asta marapung tō mga manubù na ilimud puman tun kandin. Purisu si Jesus asta tō mga disipulu din ándà dán oras dan para kuman. ²¹ Tō igdinág tō mga pamilya i Jesus, igsadun dan tun kandin ébō kangén sikandin, su ágkagi tō mga manubù na ángkangulág sikandin.

²² Duwán mga taratinurù ka sugù na igdunggù tikud tun ta Jerusalem, asta igkagi dan tingód ki Jesus, na mà dan, “Igahuwan sikandin katō pangulu ka madat mga espiritu na si Belsebul.* Ukit katō katulusan i Maibuyan makapaluwà sikandin ka madat mga espiritu tikud tun ta manubù.”

²³ Asal igtawar si Jesus kandan, asta igtinurù sikandin kandan ukit kani panunggingiran, na mà din, “Di gó ágpéwà si Maibuyan katō mga sakup din tikud tun ta manubù. ²⁴ Atin ka ágpamatayé tō mga sakup ka sábbad pangulu, di madugé mandà tō pagpangulu din. ²⁵ Atin ka ágpamatayé tō sábbad pamilya, di madugé padiyaé dan. ²⁶ Atin ka sumulung si Maibuyan katō kandin mga sakup, di manayun tō pagpangulu din su mandà gó ni.

²⁷ “Atin ka mabákkár tō manubù, di kahuwan tō balé din asta di kangén tō kaduwánman din. Asal atin ka dumunggù tō ássa manubù na tuu pa mabákkár ka tandingán kandin, tō gó é makabagkás katō tigatun ka balé asta makakangé katō langun tun ta balé din.

²⁸ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō manubù na masalà-salà, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsyaan ka Manama, agad kumagi sikandin ka madat tingód katō Manama. ²⁹ Asal tō manubù na ágkagi ka madat tingód katō Ugis Espiritu, tō gó tō salà na di gó kapasinsyaan.”

³⁰ Tō gó é igkagi i Jesus tun ta mga taratinurù ka sugù, su igkagi sikandan na igahuwan sikandin ka madat espiritu.

Tō innà asta mga kataladi i Jesus

Mar 3:31-35; Mat 12:46-50; Luc 8:19-21

³¹ Na, igdunggù tō innà i Jesus asta tō mga kataladi din. Igtindág sikandan tun ta luwà ka balé, asta duwán igpatawar dan kandin. ³² Marapung tō mga manubù na igunsad madani

* 3:22 3:22 Si Belsebul tō ássa ngadan i Maibuyan.

tun ki Jesus, asta duwán igkagi kandin, na mà dan, “Tun ta luwà tò innà nu asta tò mga kataladi nu. Kakalyag dan kun na tumóngkò áknikó.”

³³ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Kagin ku áknuyu ka sadan tò innà ku asta tò mga kataladi ku.”

³⁴ Na, igsállág si Jesus tun ta langun manubù na igunsad na iglibut kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tò innà ku asta tò mga kataladi ku! ³⁵ Tò mga manubù na ágbánnal ka kagi katò Manama, sikandan tò mému na innà ku asta mga kataladi ku na gamama asta gabayi.”

4

Tò manubù na igsabud ka bánni

Mar 4:1-9; Mat 13:1-9; Luc 8:4-8

¹ Na, duwán álló na igtinurù puman si Jesus tun ta ligad ka ranó. Su iglibutan sikandin katò marapung manubù, igsaké sikandin tun ta barangé na igpundowan tun ta ranó ébò tuminurù. Igtindág tò langun manubù tun ta ligad ka ranó ébò maminág kandin. ² Marapung tò kabánnalan na igtinurù din kandan ukít ka panunggiringan. Tò igtinurù si Jesus, igkagi sikandin, na mà din, ³ “Paminág kó kanak! Duwán sábbad manubù na igsadun tun ta kinamát din ébò sumabud ka bánni. ⁴ Tò igsabud din tò bánni, duwán isabud tun ta dalan, asta igtuktuk katò mga manuk ta kayun. ⁵ Duwán ássa bánni na isabud tun ta batun na delák dád tò tanà. Sékót igtubù, su ánnà madalám tò tanà. ⁶ Tò igménit dán tò álló, ilanás asta inaté, su ándà tuu ikaramut. ⁷ Duwán ássa bánni na isabud tun ta tángngaang katò dugín sigbát. Asal itambunan katò dugín sigbát tò pamula, asta inaté. Purisu ándà ikabuuy. ⁸ Asal duwán bánni na isabud tun ta malambù tanà. Tò gó tò madigár é tubù. Igdakál asta igbuuy ka tállu pulù (30), ó kannámman (60), ó ginatus-gatus.”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu kailangan maminág kó ébò makagpát kó.”

Ágdantulan katò mga panunggiringan

Mar 4:10-12; Mat 13:10-17; Luc 8:9-10

¹⁰ Na, tò igpanó dán tò karapungan ka mga manubù, duwán mga kadumaan katò sapulù duwa (12) disipulu i Jesus na igsà kandin tingód katò mga panunggiringan na igtinurù din. ¹¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu tò igpakitaan ka Manama katò kabánnalan na ándà din pasóddóri dángngan tingód katò pagpangulu din. Asal ukít dád tun ta mga panunggiringan tò katinurù ku katò duma mga manubù ¹² ébò agad sumállág dan, di dan makakita katò kóbadan. Agad maminág dan, di dan makagpát katò kabánnalan agó rumákkád dan asta pasinsiyaan dan.”*

Kóbadan katò panunggiringan tingód katò bánni na igsabud

Mar 4:13-20; Mat 13:18-23; Luc 8:11-15

¹³ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ándà kó ikagpát kani panunggiringan, di kó makagpát katò langun panunggiringan na ágtinuruán ku. ¹⁴ Tò manubù na igsabud ka bánni, iring sikandin katò manubù na ágtinurù ka kagi ka Manama. ¹⁵ Tò bánni na isabud tun ta dalan, iring katò mga manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama, asal tigkò dád ágsadunan i Maibuyan ébò agón din tò kagi ka Manama na igdinág dan. ¹⁶ Tò bánni na isabud tun ta batun, iring katò mga manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama, asta sékót dan ágtanggap na duwán dayó dan. ¹⁷ Asal ka kahirapan asta kérayatan dan tingód ka kabánnal dan katò kagi ka Manama, sékót ágkandà tò kabánnal dan, su iring dan katò pamulanán na ándà tuu ramut. ¹⁸ Na, tò bánni na isabud tun ta tángngaang ka dugín sigbát, iring katò mga manubù na ágpaminág katò kagi ka Manama na igtinurù. ¹⁹ Asal talun dan katò sasó tingód ka kantayan dan, katò kakalyag dan na kaduwánnan, asta ássa mga kakalyag dan. Purisu ándà ágpulusán dan katò kagi ka Manama na igdinág dan. ²⁰ Asal tò bánni na isabud tun ta malambù tanà, iring katò mga manubù na ágpaminág katò kagi ka Manama, asta ágbánnal dan. Duwán gó ágpulusán dan iring katò madigár é tubù na igbuuy ka tállu pulù (30), ó kannámman (60), ó ginatus-gatus.”

Sulù na ágsapatán

Mar 4:21-25; Mat 5:15; 13:12; Luc 8:16-18

²¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágrákkátan é sulù, di ágtambunan, asta di taguán tun ta siráb ka katri. Asal madigár ka ágsapatán. ²² Na, ándà palang gállássán áknganni na di pakitanán tun ta tapuri álló. Ándà pagsik ágbulunán áknganni na di pasóddórán tun ta tapuri álló. ²³ Kailangan maminág kó ébò makagpát kó.”

* 4:12 4:12 Ahaán tò Isaias 6:9-10.

²⁴ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Kailangan bànnalán yu tō igdinág yu. Atin ka mággár-ággár kó tumuman katō igdinág yu, dakál tō kagpáttan yu, asta dugangan ka Manama tō inagpáttan yu. ²⁵ Tō manubù na ágbànnal katō kabànnalan, tō gó é dugangan katō kabànnalan ébō tuu pa dakál. Asal tō manubù na di ágbànnal katō kabànnalan, tō gó é kangayan katō kabànnalan.”

Panunggiringan tingód ka bànni na ágtubù

²⁶ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Iring kani tō pagpangulu ka Manama. Atin ka sumabud tō manubù ka bànni tun ta kinamát din, ²⁷ ándà tana din tingód ka karáttáb katō bànni agad álló asta dukilám, su manayun tumubù asta dumakál tō igsabud din agad ándà din kagpátti tō tingód ka karáttáb katō bànni. ²⁸ Inalayun tumubù tō sabudán tun ta tanà, su muna dumakál, asta dumaun, asta muuy. ²⁹ Atin ka malutù dán tō buuy, káttun ka manubù, su igdunggù dán tō álló ka kakáttu.”

Panunggiringan tingód katō tuu délák lisu ka mustasa

Mar 4:30-34; Mat 13:31-32,34; Luc 13:18-19

³⁰ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Mulittad ákniyu tingód ka pagpangulu ka Manama ukít kani panunggiringan. ³¹ Tuu délák tō lisu ka mustasa na ágpamulan ka manubù tun ta kinamát din. Agad tuu pa délák tō lisu ka mustasa ka tandingán katō langun ka duma mga lisu, ³² asal ka mapamula dán, ágtubù asta ágkémú na tuu pa dakál ka tandingán ka langun ka duma mga pamula. Magdakál tō mga panga, asta ágsalagan katō mga manuk ta kayun.”

³³ Igtinurù si Jesus kandan ukít tun ta marapung mga panunggiringan iring kani sippang dáad katō ágkagpáttan dan. ³⁴ Igpókit din tun ta panunggiringan tō langun katinurù din kandan. Asal ka ándà ássa manubù, igulit sikandin tun ta mga disipulu din ka ándin tō kóbadan katō langun panunggiringan.

Igpasódó i Jesus tō mabákkár karamag asta balud

Mar 4:35-41; Mat 8:23-27; Luc 8:22-25

³⁵ Na, tō dukilám dán, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Tumalipag ki tun dipag ka ranó.”

³⁶ Purisu igtananan katō mga disipulu tō langun manubù na ilimud, asta igsaké dan katō barangé na taganá igsakayan i Jesus. Duwán duma mga barangé na igdànggan kandan. ³⁷ Ándà kadugé, igdunggù tō mabákkár karamag. Tō barangé idalámman ka wayig. ³⁸ Asal tun ta ulin† ka barangé si Jesus asta igtudug tun ta gulunan. Igánnó dan sikandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, tabangi ké, su malánnád kid.”

³⁹ Igánnó si Jesus, asta igpasódó din tō karamag. Ikgagi sikandin tun ta mga balud, na mà din, “Sódó! Tónnók kó!”

Purisu igsódó tō karamag, asta igtónnók tō mga balud katō ranó. ⁴⁰ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágkamáddangan. Délák tō kasarig yu kanak!”

⁴¹ Tuu dan isalábbuan, asta igmatóngké sikandan, na mà dan, “Matulus gó kanné sikandin, su agad tō karamag asta tō mga balud ágbànnal kandin.”

5

Igpaluwà i Jesus tō madat espiritu

Mar 5:1-20; Mat 8:28-34; Luc 8:26-39

¹ Na, igdunggù dan tun dipag ka ranó madani tun ta Gerasa. ² Tō igpónóg si Jesus, duwán manubù na igahuwan ka madat espiritu na igsumar kandin na tikud tun ta mga takub na áglábbàngnganan, ³ su tō gó é góddóan din. Ándà manubù na makabagkás kandin, agad duwán kadina, ⁴ su marag sikandin ágbagkássán ka kadina, asta gikáttan, asal marag din ágbugtusan tō kadina, asta ágdadattan din tō pagikát kandin. Ándà palang manubù na makawid kandin. ⁵ Agad álló asta dukilám, góddó sikandin tun ta mga takub na áglábbàngnganan asta tun ta pabunganán. Marag sikandin gullaó asta gamù-amuán din tō lawa din ka batu.

⁶ Tō igkita sikandin ki Jesus tun ta madiyù, igpalaguy sikandin na igsumar ki Jesus, asta iglingkóód.

⁷ Igullaó tō manubù, na mà din, “Jesus, Batà ka Manama na Tuu Mallayat, yaka ágsamuk kanak! Ágpédu-éduwa áknikó tun ta saruwan ka Manama, yaka ágsamuk kanak.”

⁸ Tō gó é igkagi katō madat espiritu, su taganá igkagi si Jesus kandin, na mà din, “Sikuna madat espiritu, luwà ka tikud tun kandin!”

⁹ Iginàs si Jesus, na mà din, “Sadan é ngadan nu?”

† 4:38 4:38 Ulin, ó sunu na madani tun ta timon.

Igtaba sikandin, na mà din, “Mararan, su marapung ké.”

¹⁰ Tuu igpédu-édu tō madat espiritu ki Jesus na ñi dan pād suguán tun ta madiyù banuwa.

¹¹ Tuu marapung tō mga babuy na ágsukat tun ta karaban pabunganán na ñi madiyù.

¹² Purisu igpédu-édu tō madat mga espiritu ki Jesus, na mà dan, “Sugù ké tun ta mga babuy. Pahu ké tun kandan.”

¹³ Na, ignunug si Jesus. Purisu igluwà tō madat mga espiritu tikud tun ta manubù, asta igahu tun ta mga babuy. Igpalaguy tō langun babuy tun ta karaban, asta igtuppas dan tun ta ranó. Ilánád tō langun dan na mga duwa mararan (2,000).

¹⁴ Igpalaguy tō mga taradóppón katò mga babuy, asta igulit dan tō langun tun ta lunsud asta tun ta madani mga banuwa. Purisu igsadun tō mga manubù ébò kitanán dan tō ilmu. ¹⁵ Igsadun dan tun ki Jesus, asta igkita dan tō manubù na igpaluwaan ka madat mga espiritu. Igusad sikandin na igumpak dán, asta madigár dán tō panámdám din. Purisu imáddangan dan. ¹⁶ Igulit tō mga manubù na ikakita tingód katò ilmu tun ta manubù asta tun ta mga babuy. ¹⁷ Purisu igpédu-édu dan na miwà si Jesus tikud tun ta banuwa dan.

¹⁸ Róggun igsaké si Jesus tun ta barangé, tō manubù na igpaluwaan ka madat mga espiritu igpédu-édu na mákkás pád sikandin ki Jesus. ¹⁹ Asal ánda nunug si Jesus, su igkagi sikandin, na mà din, “Uli kad tun ta mga kadumaan nu, asta ulit nu kandan tō tingód katò madigár na iglumu katò Áglangngagán áknikó, asta tingód ka kédu din áknikó.”

²⁰ Purisu igpanó sikandin, asta igulitan ñin tō langun manubù tun ta sapulù (10) mga lunsud na sakup ka Dekapolis tingód katò madigár na iglumu i Jesus kandin. Purisu isalábbuan tō langun manubù.

Inólian tō duwa gabayi

Mar 5:21-43; Mat 9:18-26; Luc 8:40-56

²¹ Na, tō igdunggù si Jesus tun dipag ka ranó, tuu marapung tō mga manubù na iglibut kandin tun ta ligad ka ranó. ²² Igdunggù tō sábbad pangulu ka simbaan ka Judio na ánggadanan ki Jairo. Tō igpadani sikandin tun ki Jesus, iglingkóód sikandin, ²³ asta igpédu-édu, na mà din, “Masig dán maté tō delák batà ku bayi. Sékót ka, asta dappánni nu ka bállad sikandin ébò manté.”

²⁴ Purisu igtákkás si Jesus kandin. Tuu marapung tō mga manubù na igtákkás ki Jesus, asta igpaliggátté dan na igarurung kandin.

²⁵ Na, duwán sábbad bayi na gagasan ka dipanug dalám ka sapulù duwa (12) dán ámmé. ²⁶ Agad igbawian sikandin ka marapung mga doktor, asta inémmát tō langun salapi ñin, asal ánda sikandin kólili. Igtuu baling tō bógók ñin. ²⁷⁻²⁸ Igðinág sikandin tingód ki Jesus. Purisu igládlád sikandin tun ta mga manubù ébò makapadani tun ta bókkóg i Jesus, su taganà igpanámdám sikandin, “Atin ka awidan ku dád tō umpak ñin, kólianna.” Purisu igawidan ñin tō umpak i Jesus. ²⁹ Tigkó dád igsódó tō dipanug ñin, asta igriyu sikandin na inólian dán tō bógók ñin.

³⁰ Tō igriyu si Jesus na duwán katulusan na igluwà tikud tun kandin, igséré sikandin tun ta mga manubù na igtákkás kandin, asta iginsà sikandin, na mà din, “Sadan é igawid kani umpak ku?”

³¹ Igkagi tō mga disipulu ñin, na mà dan, “Marapung tō mga manubù na igliggát áknikó. Manan ka ginsà ka ka sadan é igawid áknikó?”

³² Asal igséré-séré pô gó si Jesus ébò kitanán ñin ka sadan tō igawid kandin. ³³ Na, tō ikasóddór tō bayi na inólian dán sikandin, agad igkárkár sikandin tingód ka máddang ñin, igpadani sikandin tun ki Jesus, asta iglingkóód tun ta saruwan ñin. Igulit ñin tō langun na iglumu ñin. ³⁴ Na, igkagi si Jesus katò bayi, na mà din, “Inólian kad ukít ka kasarig nu kanak. Uli kad na duwán kasunayan. Ánda dán bógók nu.”

³⁵ Róggun igkagi pa si Jesus tun ta bayi, duwán mga manubù na igdunggù tikud tun ta balé i Jairo, asta igkagi sikandin ki Jairo, na mà dan, “Yaka ágpapanayun katò Taratinurù tun ta balé nu, su inaté dán tō batà nu.”

³⁶ Asal ánda paminággi i Jesus tō igkagi ñin. Igkagi baling sikandin ki Jairo, na mà din, “Yaka ágkaranu! Bánnal ka dád kanak.”

³⁷ Ánda ássa manubù na igpatákkás i Jesus tun ta balé, asal si Pedro dád, si Santiago, asta tō adi i Santiago na si Juan. ³⁸ Tō igdunggù dan tun ta balé i Jairo, igkita i Jesus tō mga manubù na ágkasamuk, ágsággó, asta gullaó tingód katò ranu ñin. ³⁹ Tō igahu si Jesus tun ta balé, igkagi sikandin, na mà din, “Yakó gótép. Yakó ágsággó. Ánda kamaté tō batà. Igtudug dád sikandin.”

⁴⁰ Na, inggisiyan dan si Jesus. Asal igpéwà ñin tō langun ñin, asta igahu sikandin tun ta kuwarto. Igpátákkás ñin dád tō mga disipulu ñin asta tō ámmà asta tō innà katò batà. ⁴¹ Igawidan ñin tō bállad katò batà, asta igkagi sikandin, na mà din, “*Talita kumi.*” (Tō kóbadan, “Sumuddù, ánnó ka.”)

⁴² Tigkô dád igánnó tô batà, asta igpanó-panó, su sapulù duwa (12) tô idad din. Tuu isalábbuan tô ámmá asta tô innà katô batà. ⁴³ Asal maggát igsapad si Jesus kandan na ándà palang manubù na mému ulitan dan tingód katô ilmu. Igkagi si Jesus na pakannán dan tô batà.

6

Ándà tanggapi si Jesus tun ta Nazaret

Mar 6:1-6; Mat 13:53-58; Luc 4:16-30

¹ Na, igpanó si Jesus, asta igulì tun ta kandin banuwa. Igtákkás tô mga disipulu din. ² Tô álló ka kapaginawa, igtinurù si Jesus tun ta simbaan ka Judio. Isalábbuan tô marapung manubù tingód katô igtinág dan. Purisu igsinsà sikandan, na mà dan, “Ándà igkangé ni manubù ni kani ágtinuruán din? Ándà é igkangayan din kani kapandayan? Manan ka pakalumu sikandin kani mga kasalábbuan?” ³ Su taraimu dád ka balé sikandin, asta tô innà din si Maria. Tô mga kataladi din na si Santiago, si Jose, si Judas, asta si Simon. Tô mga tábbé din pagsik góddô dini áknita.”

Purisu ándà dan tanggapan kandin.

⁴ Na, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Agad ágtanggapán tô propeta ka Manama tun ta ássa banuwa, asal di ágtanggapán katô mga manubù tun ta kandin banuwa, tun ta mga gakád din asta pamilya din.”

⁵⁻⁶ Isalábbuan si Jesus su ándà dan bánnal kandin. Purisu tagsábbadé dád tô mga kasalábbuan na iglumu din dutun. Tagsábbadé dád tô mga manubù na igdappánnan din ka bállad asta inólian.

Igpapanó i Jesus tô sapulù duwa apostoles

Mar 6:6-13; Mat 10:5-15; Luc 9:1-6

Na, igasadun si Jesus tun ta mga lunsud, asta igtinurù sikandin. ⁷ Na, igpaglimud din tô sapulù duwa (12) disipulu. Igbággayan din sikandan ka katulusan ébô makapaluwà dan ka madat espiritu tikud tun ta manubù, asta igpasadun din sikandan na tagduwa-duwa tun ta ássa mga lunsud. ⁸ Tô ándà dan pa panó, duwán igtalan din kandan na tukád dád tô mému piddán dan. Asal di dan mid ka makan, kabir, ó salapi.* ⁹ Mému ka ágsandalyas dan, asal di dan mid ka umpak na gilisan. ¹⁰ Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Atin ka ágdunggù kó tun ta balé, óddó kó dutun sippang tun ta álló ka kapanó yu tun ta ássa lunsud. ¹¹ Atin ka di kó tanggapan katô mga manubù, asta di dan paminággán tô ágtinuruán yu, ka panó kó tikud tun kandan, padpad yu tô barukbuk tikud tun ta paa yu ébô kasóddóran dan na duwán sókó ka Manama kandan.”

¹² Purisu igpanó dan, asta igulit-ulit dan na kailangan rumákkád tô langun manubù katô mga sala dan. ¹³ Marapung tô madat mga espiritu na igpaluwà dan tikud tun ta manubù, asta marapung tô mga ágkabógókan na igpatalluan dan ka langis ka olibo, asta inólian dan.

Igmatayan si Juan na Tarabunyag

Mar 6:14-29; Mat 14:1-12; Luc 9:7-9

¹⁴ Na, igulitan tô hari na si Herodes tingód katô áglumun i Jesus, su ágkabantug dán sikandin. Duwán mga manubù na ágkagi, na mà dan, “Sikandin basi si Juan na Tarabunyag na inanté puman. Purisu duwán katulusan din ébô imun din ni mga kasalábbuan.”

¹⁵ Asal duwán mga manubù na ágkagi, na mà dan, “Sikandin si Elias na propeta sayyan.”

Duwán ássa mga manubù na ágkagi, na mà dan, “Propeta gó sikandin, iring katô mga propeta sayyan.”

¹⁶ Asal tô igtinág si Herodes tingód katô áglumun i Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Inanté puman si Juan na igpatampáddan ku ka alig.”

¹⁷ Tô gó é igkagi i Herodes, su dangngan igpammát din si Juan, asta igpapriso din. Tô gó é iglumu i Herodes ki Juan ébô kadayawan tô ipag din na si Herodias na igagó din tikud tun ta kataladi din na si Felipe. ¹⁸ Su tô igagó si Herodes katô ipag din, igkagi si Juan ki Herodes, na mà din, “Iglapas ka katô sugù ka Manama, su igagó nu tô ipag nu.”

¹⁹ Purisu isókó si Herodias ki Juan, asta kakalyag din na pamatayan si Juan. Asal ándà ikému, ²⁰ su ágkamáddangan si Herodes ki Juan. Isóddóran din na madigár manubù si Juan tun ta saruwan ka Manama, asta ándà sala din. Purisu igpabantéyan din si Juan. Atin ka ágtóngkó si Herodes ki Juan, agad ágkalibug si Herodes, ágkadayawan sikandin ágpaminág ki Juan.

²¹ Na, igimu si Herodes ka kalimudan tingód katô álló din, asta igpalimud din tô langun opisyaales, tô mga kapitan ka sundalo, asta tô ágkaduwánnan mga manubù tun ta Galilea. Tô gó é madigár timpo na igangatan i Herodias ébô pamatayan din si Juan. ²² Tô igsayó tô batà

* 6:8 6:8 Ándà piddán dan su dóppónan dan katô mga manubù na tinuruan dan.

daraga i Herodias, idayawan si Herodes asta tô mga manubù na ilimud. Purisu igkagi si Herodes tun kandin, na mà din, “Agad ándin tô kakalyag nu, pamuyù nu, su bággén ku gó áknikó.”

²³ Igtandò si Herodes tun kandin, na mà din, “Agad ándin tô pamuyuañ nu, tô gó é bággén ku áknikó, agad katángngà katò ágpanguluwan ku.”

²⁴ Na, igluwà tô daraga, asta iginsà sikandin katò innà din, na mà din, “Ándin tô pamuyuañ ku?”

Igkagi si Herodias, na mà din, “Pamuyù nu tô ulu i Juan na Tarabunyag.”

²⁵ Na, sékót iglónód tô daraga tun ki Herodes, asta igpamuyù, na mà din, “Tô kakalyag ku sékót bággé nu kanak tô ulu i Juan na Tarabunyag tun ta dakál pinggan.”

²⁶ Tuu iranu si Herodes. Asal tingód katò tandò din, asta agó buyasán sikandin katò mga manubù na ilimud, ándà din élléyi tô daraga. ²⁷ Purisu tiggò dád igsugù i Herodes tô sundalo ébò pakangén tô ulu i Juan. Igsadun tô sundalo tun ta prisowan, asta igtampád din tô alig i Juan. ²⁸ Igtagù tô ulu i Juan tun ta dakál pinggan, igbággé tun ta daraga, asta igpid din tun ta innà din. ²⁹ Tô igdinág tô mga disipulu i Juan na igmatayan sikandin, igsadun dan tun ta prisowan, igkangé dan tô lawa din, asta iglábbáng dan.

Igpakan i Jesus tô sobra lima mararan manubù

Mar 6:30-44; Mat 14:13-21; Luc 9:10-17; Juan 6:1-14

³⁰ Na, tô igulì tô mga apostoles tun ki Jesus, igulit dan kandin tingód katò langun iglumu dan asta igtinurù dan. ³¹ Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Patákkássé ki tun ta lugar na ándà manubù ébò makapaginawa kó dógò.”

Tô gó tô igkagi din kandan su marapung tô mga manubù na marag ágsadun tun kandin, asta ándà dán timpo dan agad ágkan. ³² Purisu igsaké dan ka barangé, asta igsadun dan tun ta lugar na ándà manubù.

³³ Asal marapung tô mga manubù na igkita katò kapanó dan, asta isóddóran dan ka sadan sikandan. Purisu igpanó dan tikud tun ta marapung mga lunsud, igpampalaguy dan, asta ikóna dan igdunggu tun ta sadunan ka barangé. ³⁴ Tô igpónóg si Jesus, igkita din tô marapung manubù na ingangat kandin. Inéduwan sikandin kandan, su iring dan katò itadin na mga karnero na ándà taradóppón, asta marapung tô igtinurù i Jesus kandan. ³⁵ Tô mapun dán, igpadani tô mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà mga manubù na góddò kannun, asta masig dán dumukilám. ³⁶ Purisu papanó nu tô langun manubù tun ta mga lunsud asta madani mga banuwa ébò málli dan ka makan.”

³⁷ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu é mággé ka makan kandan.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Agad málli ké ka pan na bayadan ka mga duwa gatus (200) salapi denario, † di nángngà para pakannán dé kandan.”

³⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pira abuk tô pan tun ákniyu? Ahà yu.”

Tô igahà dan, igkagi sikandan, na mà dan, “Lima abuk pan, asta duwa abuk sáddà.”

³⁹ Na, igpónsad i Jesus tô langun manubù tun ta sigbáttán tanà. ⁴⁰ Purisu duwán igunsad na mga tagsábbad gatus manubù, asta duwán igunsad na mga tagkaliman é manubù. ⁴¹ Ikgangé i Jesus tô lima abuk pan asta tô duwa abuk sáddà. Iglangngag sikandin tun ta langit, asta igpasalamat tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tô pan, asta igbággé din tun ta mga disipulu din ébò taladán dan tun ta mga manubù na ilimud. Igtalad din tô duwa abuk sáddà para katò langun manubù. ⁴² Ikakan tô langun manubù, asta ibássug dan. ⁴³ Duwán pa sapulù duwa (12) magdakál basket na ipánnù katò isamá pan asta sáddà na iglimud katò mga disipulu din. ⁴⁴ Mga lima mararan (5,000) tô mga gamama na ikakan. ‡

Igpanó si Jesus tun ta bówwó ka ranó

Mar 6:45-52; Mat 14:22-33; Juan 6:15-21

⁴⁵ Tigkò dád igpóna i Jesus tô mga disipulu din na igsaké ka barangé ébò tumalipag dan katò ranó sippang tun ta Betsaida, róggun ágpólián din tô langun manubù na ilimud. ⁴⁶ Tô igpanó dan dán, igtikáddág si Jesus tun ta pabungan ébò dumasal. ⁴⁷ Tô igsalláp dán tô álló, tô barangé tun dán ta tángngaan katò ranó, asal tun pô ta pabungan si Jesus na sábbad din dád. ⁴⁸ Igkita din na tuu ihirapan tô pagbugsay dan, su ikasumar dan ka mabákkár karamag. Na, tô masig dán igsállám, igsadun si Jesus tun kandan. Igpanó sikandin tun ta bówwó ka ranó. Iring na lumabé pád sikandin, ⁴⁹ asal tô igkita dan na igpanó sikandin tun ta bówwó ka ranó, kéman dan ka gimukud, asta igullaó sikandan. ⁵⁰ Igkita tô langun dan kandin, asta tuu dan imáddangan. Asal tiggò dád igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Pasariy yu tô pusung yu, su sakán ni. Yakó ágkamáddangan.”

† 6:37 6:37 Tô sábbad salapi denario nángngà tandan ka sábbad álló ka áglumu.

‡ 6:44 6:44 Ikakan pagsik tô mga gabayi asta tô mga gabatà, asal ándà dan iyapi.

⁵¹ Na, igsaké si Jesus tun ta barangé dan, asta igsódó tò mabákkár karamag. Tuu dan isalábbuan, ⁵² su agad igkita dan tò kasalábbuan na iglumu i Jesus tingód ka pan, asal ánda dan ikagpát tingód katò katulusan din, su matággas tò ulu dan.

Inólian tò mga manubù tun ta Genesaret

Mar 6:53-56; Mat 14:34-36

⁵³ Na, tò igtalipag dan katò ranò, igdunggu dan tun ta Genesaret asta igpundo tò barangé. ⁵⁴ Tò igpnóng dan, sékót ikakilala tò mga manubù ki Jesus. ⁵⁵ Purisu igpampalaguy dan igkangé tò mga ágbabógókan tikud tun ta madani mga banuwa. Igié dan tò mga ágbabógókan, asta igpid dan tun ta lugar na idinággan dan na dutun si Jesus. ⁵⁶ Agad tun ta lunsud asta tun ta madiyù, agad ánda é ágsadunan i Jesus, igpadággà dan tò mga ágbabógókan tun ta plasa, asta igpédu-édu dan ki Jesus ka mému mawid dád tò mga ágbabógókan katò ugpu ka umpak din, asta inólian tò langun dan na ikawid.

7

Ágkémun katò mga kamónaan

Mar 7:1-13; Mat 15:1-9

¹ Na, duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igsadun tun ki Jesus tikud tun ta Jerusalem. ² Igkita dan na igkan tò mga disipulu i Jesus na ánda dan damù. ³ (Di mému su tò ágkémun katò Pariseo asta langun Judío, marag dan ágdamù ka di dan pa kuman, su inalayun dan ágbánnalán tò ágkémun na igtinurù ka mga kamónaan dan. ⁴ Atin ka guli dan tikud tun ta palingki, ágdamù dan ka di dan pa kuman. Marapung pagsik tò duma mga ágkémun na ágtumanán dan tingód ka kóras ka mga baso, mga kaldero, asta mga burunsi kasangkapan.) ⁵ Iginás tò mga Pariseo asta tò mga taratinurù ka sugù, na mà dan, “Manan ka di ágbánnal tò mga disipulu nu katò ágkémun ka mga kamónaan ta? Su atin ka ágkan dan, di dan ágdamù.”

⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Kéman yu ka nángngà tò áglumun yu tun ta saruwan ka Manama. Sikiyu tò igtádduan kani kagi ka Manama na igsulat i Isaias sayyan,

“Ágkagi tò mga manubù na ágpangadap dan kanak, asal madiyù tò pusung dan kanak. ⁷ Di nángngà tò kapangadap dan kanak, su tò mga ágtinuruán ka manubù, tò gó tò igimu dan iring na ágtinuruán katò Manama.*”

⁸ Ágpabayaán yu tò mga sugù ka Manama, asta marag yu ágbánnalán tò mga ágkémun ka manubù.”

⁹ Igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Géllé kó katò mga sugù ka Manama ébò tumanán yu tò mga ágkémun yu! ¹⁰ Igsugù tò Manama ukit ki Moises, na, ‘Respetowi yu tò ákniyu ámmà asta innà.’† Igsugù pagsik sikandin, na, ‘Kailangan matayan tò manubù na ágkagi ka madat tun ta ámmà ó innà din.’‡ ¹¹ Asal ágtinurù kó na mému ka di tumabang tò manubù katò ámmà asta innà din ka kumagi dád, ‘Tò bággén ku pád ákniyu igbággé kud tun ta Manama.’ ¹² Purisu di mému ákniyu na tabangan din tò ámmà asta tò innà din. ¹³ Ukit ka kabánnal yu kani ágkémun, géllé kó katò sugù ka Manama na kailangan tabangan yu tò ámmà asta innà yu. Marapung pa tò madat mga ágkémun yu iring kani.”

Tò makaripà katò manubù

Mar 7:14-23; Mat 15:10-20

¹⁴ Na, marapung tò mga manubù na ilimud dutun, asta igtawar puman si Jesus kandan ébò madani dan tun kandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Paminág kó langun kanak ébò makagpát kó. ¹⁵ Ánnà tò ágkakan na gahu tun ta babbà tò makaripà ka manubù tun ta saruwan ka Manama. Asal tò madat mga kagi na ágluwà tikud tun ta babbà din tò makaripà ka manubù tun ta saruwan ka Manama. ¹⁶ [Kailangan maminág kó ébò makagpát kó.]”

¹⁷ Na, igtanan si Jesus katò mga manubù na ilimud, asta igahu sikandin tun ta balé. Iginás tò mga disipulu din tingód katò panunggiringan na igtinurù din. ¹⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su iring kó pagsik na mga manubù na di pakagpát. Agad ándin tò ágkakan na pahun tun ta babbà ka manubù, di ni makému kandin na maripà. ¹⁹ Di manayun tò ágkakan tun ta pusung ka manubù, asal tun ta gátták, asta lumuwà tikud tun ta lawa.”

Ukit kani kagi i Jesus, igpénagpát din na mému kannán tò agad ándin klasiyi ka ágkakan.

²⁰ Igkagi si Jesus, “Tò ágtikud tun ta pusung ka manubù, tò gó é makému kandin na maripà. ²¹ Pusung tò ágtikudan katò madat panámám, paglibug, katakó, kamaté, ²² kéngà, kalumu ka madat, kalímbung, kalumu ka ánda kayyà, sabù, kabuyas, kapadadurung, asta talis.

* 7:7 7:6-7 Isaias 29:13. † 7:10 7:10a Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16. ‡ 7:10 7:10b Exodo 21:17.

²³ Tikud tun dalám ta pusung tó langun kani mga madat, asta kumaripà tó manubù tun ta saruwan ka Manama ukít kani langun.”

Igsarig tó bayi na ànnà Judio

Mar 7:24-30; Mat 15:21-28

²⁴ Na, igpanó si Jesus, asta igсадun sikandin tun ta probinsya na madani tun ta lunsud ka Tiro asta Sidon. Igóddó sikandin tun ta sábbad balé, asta kakalyag din na ándà pád manubù na makasóddór ka ánda sikandin, asal ándà ikallás. ²⁵ Tigkò dád igdinág tó sábbad bayi na igdunggù si Jesus. Igahuwan tó batà din bayi ka madat espiritu. Purisu igсадun tó innà tun ki Jesus, asta iglingkóód tun kandin. ²⁶ Ánnà sikandin Judio, su Griego tó mga kamónaan din, asta Fenicia na sakup ka probinsya ka Siria tó igpamasusuwan kandin. Igpédu-édu sikandin ébó paluwaán i Jesus tó madat espiritu tikud tun ta batà din. ²⁷ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán ágkagin na kailangan unan pakannán tó mga gabatà, su di mému ka kangén tó ágkannán ka mga gabatà ébó pakannán ka mga asu.”

²⁸ Igkagi tó bayi, na mà din, “Sir, bánnal tó igkagi nu. Asal agad tó mga asu tun ta siráb ka lamisa ágkan kató mumu na ágkadabù ka mga gabatà.”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Nángngà tó igkagi nu. Purisu mému muli kad. Igluwà dán tó madat espiritu tikud tun ta batà nu.”

³⁰ Na, iguli tó bayi, asta igkita din tó batà din na igdággà, asta ándà dán madat espiritu tun kandin.

Ikadinág tó bingál

³¹ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta banuwa ka Tiro. Igukít sikandin tun ta lunsud ka Sidon asta madani tun ta banuwa ka Dekapolis sippang ka igdunggù tun ta Ranó ka Galilea.

³² Duwán manubù na igpid tun kandin na bingál asta ómmó. Igpédu-édu tó mga kadumaan din na dappánan i Jesus sikandin ka ballad. ³³ Purisu igpid i Jesus sikandin tun ta ándà mga manubù, asta igkórékór din ka tintudù din tó talinga kató bingál. Igláb si Jesus asta igpólétan din ka ngingi tó dilà kató manubù. ³⁴ Iglangngag si Jesus tun ta langit, igpanagkuy tingód ka kédu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “*Efata.*” Tó kóbadan, “Mapóké kad.”

³⁵ Tigkò dád, ikadinág tó manubù, inólian tó kalanggát din, asta ikabólós dán sikandin. ³⁶ Asal igсадun si Jesus kandan na kailangan di dan mulit kató Duma mga manubù tingód kató ilmu. Agad maggát igсадun sikandin kandan, asal tuu dan pa igulit tun ta duma mga manubù. ³⁷ Tuu dan isalábbuan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Tuu madigár tó langun iglumu din. Agad tó bingál igpadinág din, asta tó ómmó igpakagi din.”

8

Igpakan i Jesus tó sobra áppat mararan manubù

Mar 8:1-10; Mat 15:32-39

¹ Na, pángnga ka pira álló, tuu marapung tó mga manubù na ilimud puman ki Jesus. Tó inémmát tó ágkakan dan, igtawar i Jesus tó mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, ² “Inéduwanna kani mga manubù, su itálluwan dan dán na ágtákkás kanak, asta ándà dán ágkannán dan. ³ Di mému ka pólián ku sikandan na ágballusán agó kagáttasan dan tun ta dalan, su duwán mga manubù na tikud tun ta madiyù mga banuwa.”

⁴ Igkagi tó mga disipulu din, na mà dan, “Ándà góddó kannun, asta ándà palang kangayan ta ka makan para kandan.”

⁵ Iginsà si Jesus, na mà din, “Pira abuk tó pan tun ákniyu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Pittu abuk.”

⁶ Na, igpónsad i Jesus tó langun manubù tun ta tanà. Igkangé din tó pittu abuk pan, asta igpasalamatan din tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tó mga pan, asta igbággé din tun ta mga disipulu din ébó taladán dan tun ta mga manubù na ilimud. ⁷ Duwán pira dád abuk marénták sáddá dan. Igpasalamatan i Jesus tun ta Manama, asta igpatalad din pagsik tun ta mga manubù. ⁸ Ikakan tó langun manubù, asta ibássug dan. Iglimud dan tó isamá, asta pittu tó magdakál basket na ipánnù. ⁹ Mga áppat mararan (4,000) tó mga gamama na ikakan. ¹⁰ Na, tó igpóli i Jesus tó langun dan, igsaké sikandin ka barangé duma kató mga disipulu din, asta igсадun dan tun ta probinsya na madani tun ta Dalmanuta.

Kakalyag dan na kumita ka kasalábbuan

Mar 8:11-13; Mat 16:1-4

¹¹ Na, duwán mga Pariseo na igpadani tun ki Jesus. Igapul† dan kandin, su kakalyag dan na kuminnam dan pád kandin. Purisu igpamuyù dan na pakitanán din tó kasalábbuan tikud tun ta Manama. ¹² Tuu igpanagkuy si Jesus tingód ka ranu din, asta igkagi sikandin, na mà

* 8:9 8:9 Ándà iyapi tó mga gabayi asta tó mga gabatà. † 8:11 8:11 Igapul, ó iglalal.

din, “Manan ka ágpamuyù kó ka kasalábbuan? Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ándà palang kasalábbuan na pakitanán ka Manama ákniyu.”

¹³ Na, igtananan i Jesus tó mga Pariseo. Igsaké puman sikandin ka barangé ébô tumalipag katô ranó.

Igtinurù si Jesus tingód katô mga Pariseo

Mar 8:14-21; Mat 16:5-12

¹⁴ Na, tó igtalipag dan katô ranó, ándà pan na igpid katô mga disipulu i Jesus, su ilingawan dan tó tánnó dan, asta sábbad dád abuk pan tó tun ta barangé. ¹⁵ Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Banté kó katô pagpatubù ka pan katô mga Pariseo asta katô pagpatubù ka pan i Herodes.”[†]

¹⁶ Igpátóngkóé tó mga disipulu din, na mà dan, “Tó gó é igkagi din su ándà pan na igpid ta.”

¹⁷ Asal isóddóran i Jesus ka ándin tó panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágpátóngkóé su ándà pan na igpid yu. Isalábbuanna ákniyu, su ándà kó pa ikagpát. Matággas tó mga ulu yu. ¹⁸ Agad duwán mata yu, ándà kó pa kita katô kabánnalan. Agad duwán talinga yu, ándà kó pa paminág. Iring na ilingawan yu tó iglumu ku. ¹⁹ Tó igpakan ku tó lima mararan (5,000) manubù ka lima abuk pan, pira é magdakál basket na igipánnù yu katô isamá?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Sapulù duwa (12).”

²⁰ Igsà puman si Jesus, na mà din, “Tó igpakan ku tó áppat mararan (4,000) manubù ka pittu abuk pan, pira é magdakál basket na igipánnù yu katô isamá?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Pittu.”

²¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà kó pa kanné ikagpát?”

Ikakita tó bólóg

²² Na, igsadun si Jesus asta tó mga disipulu din tun ta Betsaida. Duwán mga manubù na igpid ka bólóg tun ki Jesus, asta igpédu-édu dan na dappánnan din sikandin ka bállad ébô makakita. ²³ Igawidan i Jesus tó bállad katô bólóg, asta igagak din tun ta luwá ka lunsud. Iglábban i Jesus tó mata katô bólóg, igdappánnan din, asta iginsà, na mà din, “Duwán dán igkita nu?”

²⁴ Igsállág tó manubù, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita ku tó mga manubù, asal tó bónnóng dan iring na mga kayu na ágpanó-panó.”

²⁵ Igdappánnan puman i Jesus tó mata din, asta tó igsállág sikandin, ikakita sikandin asta matayó dán tó langun. ²⁶ Na, igpólí i Jesus sikandin, na mà din, “Yaka gukit tun ta lunsud.”

Igkagi si Pedro na si Jesus tó Mesiyas

Mar 8:27-30; Mat 16:13-20; Luc 9:18-21

²⁷ Na, igpanayun si Jesus asta tó mga disipulu din, asta igsadun dan tun ta mga lunsud na sakup ka Cesarea Filipos. Róggun igpanó dan, iginsà si Jesus kandan, na mà din, “Ándin tó ákgagin ka mga manubù tingód kanak? Sadanna kun?”

²⁸ Igtaba sikandan, na mà dan, “Duwán mga manubù na ákgagi na sikuna si Juan na Tarabunyang. Duwán ássa mga manubù na ákgagi na sikuna si Elias. Duwán ássa ákgagi na sikuna tó sábbad propeta ka Manama sayyan.”

²⁹ Igsà si Jesus, na mà din, “Asal ándin é ákniyu panámdám tingód kanak? Sadanna?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Sikuna tó Mesiyas.”

³⁰ Igsapad si Jesus na kailangan di dan mulit tingód kandin tun ta duma mga manubù.

Igkagi si Jesus na matayan sikandin

Mar 8:31-9:1; Mat 16:21-28; Luc 9:22-27

³¹ Na, igulit si Jesus tun ta mga disipulu din ka ándin tó matuman dumunggù tun kandin na Igpamanubù. Pahirapan sikandin, asta élléyan sikandin katô mga ágtugállán ka Judio, mallayat ka mga pangulu ka templo, asta mga taratinurù ka sugù. Matayan sikandin asta manté puman tun ta ikatállu álló. ³² Matayó tó igkagi din kandan. Na, igpadani si Pedro ki Jesus, asta igtigkané pád sikandin igsapad ki Jesus. ³³ Asal igbariring si Jesus, igsállág sikandin tun ta mga disipulu din, asta igsapadan din si Pedro, na mà din, “Iwá ka, Maibuyan! su ánnà tikud tun ta Manama tó kakalyag nu, asal tikud dád tun ta panámdám nu.”

³⁴ Na, igpalimud i Jesus tó mga disipulu din asta tó langun manubù na ilimud. Igkagi sikandin, na mà din, “Tó manubù na tumákkás kanak, kailangan di sikandin mákkás ka kakalyag ka pusung din, asal kailangan tumiis sikandin ka kahirapan agad matayan

[†] 8:15 8:15 Ágkátin tó madat ágkémun katô mga Pariseo iring katô kakátin ka pagpatubù ka pan.

sikandin,[§] asta kailangan tumákkás kanak. ³⁵ Tô manubù na áglággád katô kantayan din, kandaan sikandin katô kantayan na ándà ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tô manubù tingód katô katákkás din kanak asta tingód katô katinurù din ka Madigár Gulitán tingód kanak, matanggap din tô kantayan na ándà ágtamanán. ³⁶ Atin ka makatigatun tô manubù kani tibuk banuwa, asal kandaan sikandin katô kantayan, ándà palang pulusán din, ³⁷ su ándà bullas katô kantayan na ándà ágtamanán. ³⁸ Atin ka ágkayyaan tô manubù tingód kanak asta tingód katô igtinurù ku tun ta tubang katô mga manubù áknganni na masalà-salà asta ágtayyug ka Manama, kayyaanna pagsik tingód kandin tun ta álló ka lumónódda na Igpamanubù na duwán séllaán katô Ámmà ku, asta tákkássanna ka mga panaligan ka Manama.”

9

¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dini ákniyu na dì maté sippang ka kumita dan katô pagpangulu ka Manama na matulus.*”

Ipalin tô bónnóng i Jesus

Mar 9:2-13; Mat 17:1-13; Luc 9:28-36

² Na, pángnga ka ánnám álló, igpatákkás i Jesus si Pedro, si Santiago, asta si Juan. Igtikáddág dan tun ta mallayat pabungan na ándà palang manubù. Róggun igsállág dan ki Jesus, tigkó dád ipalin tô bónnóng din. ³ Igséllà asta igmapputi tô umpak din. Ándà gó manubù nit banuwa na makapapputi ka umpak iring katô kapputi katô umpak din. ⁴ Tigkó dád igkita dan si Elias asta si Moises na igtóngkó ki Jesus. ⁵ Igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Sir, madigár su dini ké. Mimu ké dini ka tállu rákkó, sábbad para áknikó, sábbad para ki Moises, asta sábbad para ki Elias.”

⁶ Agad tô gó é igkagi i Pedro, asal ándà din kagpátti tô igkagi din, su tuu dan igkállas. ⁷ Tigkó dád duwán sagulapun na ikatambun kandan, asta igdinág dan tô kagi ka Manama tikud tun ta sagulapun, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na ágginaawaan ku. Paminág yu sikandin.”

⁸ Tigkó dád tô igsállág dan, igkita dan si Jesus na sábbad din dád man.

⁹ Na, róggun igtupang dan tikud tun ta pabungan, igsapad si Jesus kandan na dì mému ulitan dan tô duma manubù tingód katô igkita dan róggun ándà pa kanté puman sikandin na Igpamanubù. ¹⁰ Purisu igbánnal dan katô igkagi din kandan, asal ka sikandan dád, marag dan áppénsaé ka ándin tô kóbadan katô igkagi din na manté puman sikandin.

¹¹ Na, iginsà dan kandin, na mà dan, “Manan ka ágtinurù tô mga taratinurù ka sugù na kailangan lumónód si Elias tô dì pa dumunggù tô Mesiyas?”

¹²⁻¹³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Bánnal na dumunggù pa si Elias ébò tumaganà katô langun. Asal kumagiya ákniyu na igdunggù dán sikandin, asta madat tô iglumu katô duma mga manubù kandin, su tô gó é igsulat tingód kandin sayyan.† Mà katô kagi ka Manama tingód kanak na Igpamanubù, na kahirapanna asta ngisiyanna.”

Igahuwan tô batà mama ka madat espiritu

Mar 9:14-29; Mat 17:14-21; Luc 9:37-43

¹⁴ Tô igdunggù dan tun ta duma mga disipulu i Jesus, igkita dan na tuu marapung tô mga manubù na ilimud tun kandan, asta duwán mga taratinurù ka sugù na igapul kandan. ¹⁵ Tô igkita tô mga manubù ki Jesus, tigkó dád isalábbuan dan. Igpalaguy dan igsumar ki Jesus. ¹⁶ Iginsà si Jesus katô mga manubù, na mà din, “Ándin tô igapulan yu katô mga disipulu ku?”

¹⁷ Igtaba tô sábbad manubù, na mà din, “Sir, igpid ku tô batà ku dini áknikó, su igahuwan sikandin ka madat espiritu na igpómmó kandin. ¹⁸ Atin ka gahuwan sikandin, ágkabantang, ágburà tô babbà din, ágkurigát tô ngipán din, asta ágtuyù-tuyù sikandin. Igpédu-éduwa tun ta mga disipulu nu na paluwaán dan tô madat espiritu na igahu kandin, asal ándà dan ikému.”

¹⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu mga manubù áknganni, dì kó ágsarig kanak. Dì dán madugé na dumuma a ákniyu, asal kailangan tumiissa pa. Na, pid yu dini kanak tô batà.”

²⁰ Na, igpid dan tô batà tun ki Jesus. Tô igkita tô madat espiritu ki Jesus, igpatuyù-tuyù katô madat espiritu tô batà, igpabantang asta igpatalilid sikandin, asta igburà tô babbà din. ²¹ Iginsà si Jesus katô ámmà, na mà din, “Kadánggan ni igtigkané?”

Igtaba tô ámmà din, na mà din, “Tikud pô tun ta kadélaákan din. ²² Marag sikandin ágpabantangan katô madat espiritu tun ta apuy asta tun ta wayig ébò matayan sikandin. Atin ka makému ka, kéduwi ké, asta tabangi ké.”

§ 8:34 8:34 Kailangan tumiis sikandin ka kahirapan agad matayan sikandin, ó kailangan tumiang sikandin ka krus tukid ka álló. * 9:1 9:1 Ituman ni tô igkita si Pedro, si Santiago asta si Juan katô kapalin katô bónnóng i Jesus tun ta pabungan. (Marcos 9:2-13). Tô bónnóng i Jesus na ikitaan dan iring katô bónnóng din ka mangulu sikandin tun ta tapuri álló. † 9:12-13 9:12-13 Ahaán tô Mateo 17:13.

²³ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Manan ka ágkagi ka na, ‘Atin ka makému ka?’ Ándà palang na di imun ka Manama para katò manubù na mamaké kandin.”

²⁴ Tigkò dád igullaò tò ámmà ka mabákkár, na mà din, “Ágpamakéya! Pabákkár nu tò kapamaké ku!”

²⁵ Tò igkita si Jesus na tuu pa marapung tò mga manubù na ilimud, igsapadan din tò madat espiritu, na mà din, “Sikuna na madat espiritu na igpómmò asta igpabingál kani batà, igsugù ku sikuna, luwà kad tikud tun kandin, asta yakad gó áglónód tun kandin.”

²⁶ Na, igullaò pa tò madat espiritu, tuu din igpatuyù-tuyù tò batà, asta igluwà. Iring na inaté tò batà. Purisu igkagi tò karapungan ka mga manubù, na mà dan, “Inaté dán sikandin.”

²⁷ Asal igawidan i Jesus tò bállad katò batà, asta igpatindág din. Purisu ikatindág tò batà.

²⁸ Na, tò igahu si Jesus tun ta balé, iginsà tò mga disipulu din na ándà duma manubù, na mà dan, “Manan ka ándà ké ikapaluwà katò madat espiritu?”

²⁹ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paluwaán ni klasi ka madat espiritu ukit dád ka kadasal.”

Ikgagi puman si Jesus tingód katò kamatayan din

Mar 9:30-32; Mat 17:22-23; Luc 9:43-45

³⁰ Na, igpanó si Jesus asta tò mga disipulu din, asta igukit dan tun ta probinsya ka Galilea. Tò kakalyag i Jesus na ándà manubù na makasóddór ka ánda sikandin, ³¹ su igtinurù sikandin katò mga disipulu din, na mà din, “Matuman ni dumunggù kanak na Igpamanubù. Kailangan bággénna tun ta bállad katò duma mga manubù, asta matayanna ikandan. Pángnga ka kamatayan ku, mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

³² Asal ándà gó kagpátti katò mga disipulu din tò kóbadan katò igkagi din. Ándà dan insà kandin, su ágkamáddangan dan.

Sadan tò tuu mallayat?

Mar 9:33-37; Mat 18:1-5; Luc 9:46-48

³³ Na, igdunggù si Jesus asta tò mga disipulu din tun ta Capernaum. Tò igahu dan tun ta balé, iginsà si Jesus kandan, na mà din, “Ándin tò igapulan yu róggun ágpanó kó tun ta dalan?”

³⁴ Asal ándà palang taba dan, su igpapulé dan tingód ka sadan tun kandan tò tuu mallayat.

³⁵ Purisu igunsad si Jesus, igpaglimud din tò sapulú duwa (12) disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tò manubù na imun mallayat é kamanubuan, tò gó é kailangan pabbabà-babà katò kamanubuan din tun ta langun manubù, asta kailangan imun sikandin na ágsuguánnán ka langun.”

³⁶ Na, igtawar i Jesus tò sábbad batà, asta igpatindág din tun ta tángnga dan. Igsipit din tò batà, asta igkagi sikandin, na mà din, ³⁷ “Atin ka ágtanggap kó katò sábbad batà iring kani batà tingód ka kapasakup yu kanak, iring na ágtanggapánna ikiyu. Tò manubù na ágtanggap kanak, ágtanggapán din tò igpapid kanak.”

Mga kadumaan ta tò mga manubù na ánnà usig ta

Mar 9:38-41; Luc 9:49-50

³⁸ Na, igkagi si Juan tun ki Jesus, na mà din, “Sir, duwán sábbad manubù na igkita dé na igpaluwà ka madat mga espiritu ukit ka kagamit din katò ngadan nu. Asal igsapadan dé sikandin su ánnà kadumaan ta.”

³⁹ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágsapad kandin, su tò manubù na makému ka kasalábbuan ukit ka kagamit din katò ngadan ku, di sékót sikandin kumagi ka madat tingód kanak. ⁴⁰ Mga kadumaan ta tò mga manubù na ánnà usig ta. ⁴¹ Paminág yu ni kagin ku áknuyu. Tò manubù na pénám áknuyu ka sábbad baso ka wayig tingód katò kapasakup yu kanak na Mesiyas, duwán gó pulusán din tikud tun ta Manama.”

Tò gunayan na makasalà

Mar 9:42-50; Mat 18:6-9; Luc 17:1-2

⁴² “Atin ka duwán makandà ka kapamaké katò agad sábbad kani mga marénták gabatà, tuu pa madigár ka ikátán tò alig din tun ta dakái batu, asta lánnáddán sikandin tun ta dagat. ⁴³⁻⁴⁴ Atin ka tò bállad nu tò gunayan na makasalà ka, tampád nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad sábbad dád tò bállad nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka antugán tò tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan na duwán apuy na di gó mapadáng ka ándà ágtamanán. ⁴⁵⁻⁴⁶ Atin ka tò paa nu tò gunayan na makasalà ka, tampád nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad sábbad dád tò paa nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka antugán tò tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan. ⁴⁷ Atin ka tò mata nu tò gunayan na makasalà ka, lássù nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad mandà tò sábbad mata nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka duwán duwa mata nu asta antugán tò tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan. ⁴⁸ Di gó maté tò mga ulád na

ágkan katò lawa dan dutun, asta di gó mapadáng tô apuy, ⁴⁹ su linisan[†] tô langun manubù ukít ka apuy.

⁵⁰ “Na, madigár tô asin, asal atin ka mandà tô nanam katò asin, di dán lumónód tô nanam. Padigárré kó ébò makéring kó katò madigár klasi ka asin na di mandà tô nanam.”

10

Tinurù tingód ka ágpasugbané

Mar 10:1-12; Mat 19:1-12; Luc 16:18

¹ Na, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Judea tun dipag ka Wayig ka Jordan. Marapung puman tò mga manubù na ilimud tun kandin, asta igtinurù sikandin kandan, su tò gó é inayadan din áglumun.

² Duwán mga Pariseo na igpadani tun ki Jesus ébò kuminnam kandin. Iginsà sikandan, na mà dan, “Mému ka sumugban tô manubù katò sawa din?”

³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándin tô igsugù i Moises tingód ka ágpasugbané?”

⁴ Igkagi sikandan, na mà dan, “Igsugù si Moises sayyan na kailangan duwán papeles na bággén katò mama tun ta sawa din tingód katò kasugban din kandin, asta mému din péwaán.”*

⁵ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tò gó é igsugù i Moises su isóddóran din na tuu matággas tô ulu yu. ⁶ Asal tô igimu tô Manama katò manubù sayyan, igimu din sikandan na mama asta bayi. ⁷ Igkagi sikandin, ‘Purisu tumanan tô mama katò ámmà din asta katò innà din, asta pasábbadé tô mama asta tô sawa din. ⁸ Tô duwa dan mému dán sábbad.’[†] Purisu ánnà dan dán duwa, su inému dan dán sábbad. ⁹ Na, su igimu dan ka Manama na sábbad, di mému na pagsugbanán ka manubù.”

¹⁰ Tô igahu si Jesus tun ta balé, iginsà puman tô mga disipulu din tingód ka ágpasugbané. ¹¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka sumugban tô mama katò sawa din asta kumalyag sikandin katò ássa bayi, makalibug sikandin. ¹² Atin ka sumugban tô bayi katò duma din asta kumalyag katò ássa mama, makalibug sikandin.”

Si Jesus asta tô marénták gabatà

Mar 10:13-16; Mat 19:13-15; Luc 18:15-17

¹³ Na, duwán mga manubù na igpid ka marénták mga gabatà dan tun ki Jesus ébò dappánnan din asta dasalan din. Asal igsapadan dan katò mga disipulu din. ¹⁴ Tô igkita si Jesus katò kasapad dan, isókó sikandin, asta igkagi, na mà din, “Pabayà yu yan mga gabatà ébò makapadani dan dini kanak. Yakó ágsapad kandan, su tò mga manubù na ágsarig ka Manama iring katò kasarig ka mga gabatà tun ta ámmà asta innà dan, tò gó é panguluwan ka Manama. ¹⁵ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka di sumarig tò manubù tun ta Manama iring katò kasarig ka mga gabatà tun ta ámmà asta innà dan, di sikandin sakupán ka Manama tun ta pagpangulu din.”

¹⁶ Na, igsipit i Jesus tô mga gabatà, igdappánnan din sikandan ka bállad, asta igdasalan din.

Kahirapan tô mga ágkaduwánnan

Mar 10:17-31; Mat 19:16-30; Luc 18:18-30

¹⁷ Na, tô igpanó si Jesus tikud dutun, duwán sábbad manubù na igpalaguy tun kandin, iglingkóód, asta iginsà, na mà din, “Sir, madigár ka taratinurù. Ándin tô kailangan lumun ku ébò makatangappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

¹⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su igkagi ka na madigárna. Sábbad dád tô tuu madigár, tò dád Manama. ¹⁹ Isóddóran nu tò mga sugù ka Manama. Yakó ágmaté. Yakó áglibug. Yakó ágtakó. Yakó ágtestigos ka bulaló tingód katò unawa yu. Yakó áglimbung. Respetowi yu tò ákniyu ámmà asta innà.”[§]

²⁰ Igtaba tò manubù, na mà din, “Sir, igbánnalla katò langun tikud pô tô déláka pa.”

²¹ Igsállág si Jesus tun kandin, asta dakál tô ginawa din kandin. Igkagi si Jesus, na mà din, “Sábbad dád tô kailangan lumun nu. Uli ka, asta barigya nu tò langun kaduwánnan nu. Tukid nu bággéyi tô salapi nu tun ta mga manubù na ágkayù-ayuan.* Atin ka tò gó é lumun nu, duwán pulusán nu tun ta langit. Na, lónód ka, asta tákkás ka kanak.”

²² Tô igdinág tò manubù katò igkagi i Jesus, igtammud sikandin, asta igpanó na iranun, su dakál tò kaduwánnan din.

[†] 9:49 9:49 Linisan, ó asinan. * 10:4 10:4 Ahaán tò Deuteronomio 24:1,3. † 10:6 10:6 Ahaán tò Genesis 1:27; 5:2.

[‡] 10:8 10:7-8 Ahaán tò Genesis 2:24. § 10:19 10:19 Ahaán tò Exodo 20:12-16; Deuteronomio 5:16-20. * 10:21

10:21 Ágkayù-ayuan, ó kabos, timawa.

²³ Na, igsérê-sérê si Jesus tun ta mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mahirap tō kapasakup ka ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu katō Manama!”

²⁴ Isalábbuan tō mga disipulu din tingód katō igkagi din. Asal igkagi puman si Jesus, na mà din, “Tuu mahirap tō kapasakup ka manubù tun ta pagpangulu ka Manama! ²⁵ Agad mahirap tō dakál kamanap na ánggadanan kamelyo na mukit tun ta bóbbó ka simat, asal tuu pa mahirap tō kapasakup katō ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu ka Manama.”

²⁶ Na, tuu dan isalábbuan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Purisu ándà palang manubù na makaluwà tikud tun ta supak ka Manama.”

²⁷ Igsállág si Jesus tun kandan asta igkagi sikandin, na mà din, “Dì gó ni malumu ka manubù, asal malumu ka Manama, su tō langun malumu ka Manama.”

²⁸ Igkagi si Pedro, na mà din, “Sikami, igtananan déd tō langun katō kaduwánnan dé ébò mákkás ké áknikó.”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō manubù na igtanan katō kaduwánnan din, mga kataladi din, innà din, ámmà din, mga gabatà din, asta kinamát din ébò pasakup kanak asta ébò tuminurù katō Madigár Gulitán, ³⁰ tō gó tō makatanggap ka kadigárran áknganni na ginatus-gatus na dakál pa ka tandingán katō igtananan din. Su bággayan sikandin ka mga kaduwánnan, mga kataladi, mga innà, mga gabatà, asta mga kinamát. Agad girrayatan sikandin áknganni, asal tun ta tapuri álló bággayan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. ³¹ Marapung tō mga manubù na ikóna áknganni makatapuri baling tun ta tapuri álló. Tō mga manubù na ikatapuri áknganni makóna baling tun ta tapuri álló.”†

Igkagi puman si Jesus tingód katō kamatayan din

Mar 10:32-34; Mat 20:17-19; Luc 18:31-34

³² Na, tō iganpó si Jesus tun ta Jerusalem, sikandin tō iguna tun ta dalan. Isalábbuan tō mga disipulu din, asta imáddangan tō mga manubù na ikatalundug. Igpaglimud i Jesus tō sapulù duwa (12) disipulu din, asta igulit sikandin ka ándin tō dumunggù tun kandin, na mà din, ³³ “Na, madun kid tun ta Jerusalem. Sakán na Igpamanubù tō bággén tun ta bállad katō mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka sugù. Pasábbadé dan kumagi na kailangan matayanna. Bággénna ikandan tun ta bállad ka mga manubù na ánnà Judio. ³⁴ Ngisiyanna ikandan, ilábbanna, lagpássánna, asta matayanna. Asal mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

Tō duwa gabatà i Sebedeo

Mar 10:35-45; Mat 20:20-28

³⁵ Na, igsadun tun ki Jesus tō duwa gabatà i Sebedeo na si Santiago asta si Juan. Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, kakalyag dé na lumun nu para áknami tō pamuyúan dé áknikó.”

³⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándin tō kakalyag yu na lumun ku para ákniyu?”

³⁷ Igkagi sikandan, na mà dan, “Tun ta pagpangulu nu, pónsad ké madani tun áknikó, na sábbad dadan ta kawanan nu, asta sábbad dadan ta ibang nu.”

³⁸ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà yu kasóddóri ka ándin tō igpamuyù yu. Makatiis kó katō kahirapan iring katō kahirapan na masig dán dumunggù kanak? Makatiis kó katō ranu iring katō ranu na masig dán dumunggù kanak?”‡

³⁹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó, makatiis ké.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Matuman na dungguan kó gó katō kahirapan na dumunggù kanak, asta dungguan kó gó katō ranu na dumunggù kanak. ⁴⁰ Asal diya makatandò ákniyu ka makónsad kó madani kanak, su munsad madani kanak tō mga manubù na taganà dán igsalin.”

⁴¹ Na, tō igdinág tō sapulù (10) disipulu ka ándin tō igkagi dan tun ki Jesus, isókó dan ki Santiago asta ki Juan. ⁴² Purisu igpaglimud i Jesus tō langun dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isóddóran yud na tun ta mga manubù na ánnà Judio, inalayun ágsugù tō mga ágpangulun katō mga sakup dan. Inalayun ágsugù-sugù tō mallayat mga manubù katō mga ágpanguluwan dan. ⁴³ Asal di mému ka makéring kó kandan. Su tō manubù tun ákniyu na imun mallayat é kamanubuan, tō gó é kailangan imun na ágsuguánnan yu. ⁴⁴ Asta tō manubù na imun pangulu yu, tō gó é kailangan mému na állang katō langun. ⁴⁵ Méring sikandin kandan na Igpamanubù, su igsadunna dini ánnà ébò tabanganna katō manubù,

† **10:31** 10:31 Marapung tō mga manubù na ákgangadanan áknganni mabbabà baling é kamanubuan dan tun ta tapuri álló. Tō mga manubù na mabbabà é kamanubuan áknganni kangadanan baling tun ta tapuri álló. ‡ **10:38** 10:38 Tō gó é kóbadan ka kagi din, “Makénám kó tun ta mappait kopa ka ranu na masig kud inámmán? Makapabunyang kó tun ta bunyang ka ranu na masig dán bunyagán kanak?”

asal igsadunna dini ébô tumabangnga katô mga manubù. Ikataganà ad na matayan ébô tábbusan ku tô marapung manubù.”

Ikakita tô bólóg na si Bartimeo

Mar 10:46-52; Mat 20:29-34; Luc 18:35-43

⁴⁶ Na, igukit si Jesus asta tô mga disipulu din tun ta lunsud ka Jerico, asta tuu marapung tô mga manubù na igtákkás kandan. Tô igpanó dan tikud tun ta Jerico, duwán bólóg na igunsad tun ta ligad ka dalan asta ágpamuyù. Ánggadanán sikandin ki Bartimeo na batà i Timeo. ⁴⁷ Tô igdinág sikandin na si Jesus na taga Nazaret tô iglabé, igullaó sikandin, na mà din, “Jesus, rubbad i David, kéduwiyal!”

⁴⁸ Marapung tô manubù na igsapad kandin, asta igkagi dan na kailangan di sikandin mótép. Asal ágrayan baling sikandin gullaó, na mà din, “Rubbad i David, kéduwiyal!”

⁴⁹ Purisu igsódó si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Angé yu sikandin.”

Purisu igkangé dan sikandin, na mà dan, “Pasarig ka katô pusung nu. Tindág ka, su igpakangé ka ikandin.”

⁵⁰ Igtananan din tô kisi din, sékót sikandin igtindág, asta igpadani tun ki Jesus. ⁵¹ Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Ándin tô kakalyag nu na lumun ku para áknikó?”

Igkagi tô bólóg, na mà din, “Sir, malyagga makakita.”

⁵² Igkagi si Jesus, na mà din, “Mému muli ka. Inólian kad su igsarig ka kanak.”

Tigkô dád ikakita dán sikandin, asta igtalundug sikandin ki Jesus tun ta dalan.

11

Igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem

Mar 11:1-11; Mat 21:1-11; Luc 19:28-40; Juan 12:12-19

¹ Na, tô igsadun dan tun ta Jerusalem, igpadani dan tun ta mga lunsud ka Betpahe asta Betania na tun ta Pabungan ka Olibo. Igpóna i Jesus tô duwa disipulu din, na mà din, ² “Una kó tun ta lunsud. Ka dumunggù kó, kitanán yu tô nati ka asno* na ándà pa kinnamí sakayi ka manubù. Igikát tô nati, asal akas yu, asta pid yu dini kanak. ³ Atin ka duwán manubù na minsà ákníyu ka manan ka igakas yu, kagiyi yu na kailangan sakayan katô Áglangngagán, asta sékót din pólián.”

⁴ Na, igpanó dan, asta igkita dan tô asno na igikát tun ta luwá ka sállat ka balé madani tun ta dalan, asta igakas dan. ⁵ Iginás tô mga manubù na ágtindág dutun, na mà dan, “Manan ka igakas yu tô nati?”

⁶ Igulit tô duwa disipulu tingód katô igkagi i Jesus kandan, asta ignunug dan. ⁷ Na, igpid dan tô nati tun ki Jesus, igampas dan tô mga umpak dan tun ta bókkóg katô nati, asta igsaké si Jesus. ⁸ Igsánnar katô marapung manubù tô mga umpak dan tun ta dalan na ukitan din. Igtampád katô duma mga manubù tô mga daun ka palmera asta igsánnar dan tun ta dalan.†

⁹ Igullaó tô langun manubù na igtákkás ki Jesus, agad tô ikóna asta tô ikatalundug, na mà dan, “Durungán ta tô Áglangngagán! Durungán ta ni igpapid katô Áglangngagán! ¹⁰ Madigár tô pagpangulu din na iring katô pagpangulu katô kamónaan ta sayyan na si David. Durungán ta tô Manama tun ta langit!”†

¹¹ Na, igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem, asta igpanayun sikandin tun ta templo. Tô igsállág din tô langun, igsadun sikandin asta tô sapulú duwa (12) disipulu din tun ta Betania, su masig dán ágsalláp tô álló.

Tô kayu igera na ándà buuy

Mar 11:12-14; Mat 21:18-19

¹² Tô sállám dán, róggun igpanó dan tikud tun ta Betania, igballus si Jesus. ¹³ Tun ta madiyù, igkita din tô kayu igera na daunán, asta igsadun sikandin ébô mamasak ka buuy. Tô igdunggù sikandin, marag dád daun tô igkita din, su ándà pa dunggù tô timpo katô kabuuy ka igera. ¹⁴ Igkagi sikandin tun ta kayu, na mà din, “Tikud áknganni, ándà dán manubù na makakan ka buuy kani kayu ni.”

Igdinág katô mga disipulu tô igkagi din.

Tô madigár áglumun tun ta templo

Mar 11:15-19; Mat 21:12-17; Luc 19:45-48; Juan 2:13-22

¹⁵ Tô igdunggù dan tun ta Jerusalem, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igabug din tô langun manubù na ágbarigya asta ágbayad tun ta plasa ka templo. Igbantang din tô mga

* 11:2 11:2 Tô asno iring na kudá. † 11:8 11:8 Tô gó é ágkémun dan ka tanggápán dan tô manubù na imun hari.

† 11:10 11:9-10 Ahaán tô Salmó 118:25-26.

lamisa katò mga manubù na ágbullas ka salapi,^S asta igbantang din tô gunsadanan katò mga manubù na ágbarigya ka salapati. ¹⁶ Igsapadan din tô langun manubù na igpid ka kaduwánnan dan na gukit tun ta plasa ka templo. ¹⁷ Na, igtinurù sikandin, na mà din, “Mà katò kagi ka Manama,

“Tò balé ku, tô gó é ágdasalanan katò langun manubù.”^{*}
Asal igimu yud ni na gállásanan ka mga tulisan.”

¹⁸ Tô igdinág tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta katò mga taratinurù ka sugù katò igkagi i Jesus, igplano dan na matayan dan sikandin. Imáddangan dan ki Jesus, su isalábbuan tô langun manubù tingód katò ágtinuruán din.

¹⁹ Tô igsalláp dán tô álló, igpanó si Jesus asta tô mga disipulu din tikud tun ta Jerusalem.

Igangu tô kayu igera

Mar 11:20-26; Mat 21:20-22

²⁰ Tô sállám dán, iglabé si Jesus asta tô mga disipulu din katò kayu igera, asta igkita dan na igangu dán agad tun ta daliid. ²¹ Ikasampát si Pedro, asta igkagi sikandin tun ki Jesus, na mà din, “Sir, sállág nu! Igangu dán tô kayu igera na igkagiyán nu bani.”

²² Igkagi si Jesus, na mà din, “Kailangan sumarig kó ka Manama. ²³ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka kumagi tô manubù kani pabungan na makangé asta malin tun ta dagat, ka di ágduwa-duwa tô pusung din, asal ágbánnal sikandin na matuman tô kagi din, matuman gó malumu. ²⁴ Purisu kumagiya ákniyu, atin ka ágdasal kó katò Manama, asta duwán pamuyuan yu, bánnal kó na matanggap yu, asta matuman para ákniyu. ²⁵ Atin ka ágdasal kó, ka duwán duma manubù na ánda yu pa pasinsiyayi, pasinsiyayi yu gó sikandin ébó pasinsiyaan kó katò Ámmà yu na Manama tun ta langit. ²⁶ [Atin ka di yu pasinsiyaan tô duma manubù, di kó pasinsiyaan katò Ámmà yu na Manama tun ta langit.]”

Insà tingód katò igpapid ki Jesus

Mar 11:27-33; Mat 21:23-27; Luc 20:1-8

²⁷ Na, igsadun puman si Jesus asta tô mga disipulu din tun ta Jerusalem. Róggun ágpanó-panó si Jesus tun ta plasa katò templo, igpadani tun ki Jesus tô mallayat ka mga pangulu ka templo, tô mga taratinurù ka sugù, asta tô mga ágtugállán ka Judio. ²⁸ Iginà sikandan, na mà dan, “Sadan é igtikudan katò langun na áglumun nu? Sadan tô igpapid áknikó?”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán insà ku ákniyu. Atin ka makataba kó, mulitta ákniyu ka sadan tô igpapid kanak. ³⁰ Na, sadan tô igpapid ki Juan na munyag? Tô Manama, ó tô manubù? Taba kó kanak.”

³¹ Purisu igpatóngkóé dan ka ándin tô madigár taba dan kandin, na mà dan, “Atin ka tumaba ki na Manama tô igpapid ki Juan, insaán ik ikandin na manan ka ánda ki bánnal ki Juan. ³² Asal di ki tumaba na manubù tô igpapid ki Juan.”

Tô gó é igkagi dan su imáddangan dan katò mga manubù na ilimud, su ágpanámdám tô langun na bánnal propeta ka Manama si Juan. ³³ Purisu igtaba dan ki Jesus, na mà dan, “Ánda dé kasóddóri.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Su ánda kó taba katò insà ku, diya pagsik mulit ákniyu ka sadan tô igpapid kanak na lumumuwa katò áglumun ku.”

12

Panunggiringan tingód katò kinamát

Mar 12:1-12; Mat 21:33-46; Luc 20:9-19

¹ Na, igulit i Jesus ni mga panunggiringan tun kandan, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán tanà na igpamulaan din ka paras. Igkoralan din ni, asta igimu din tô garikanan ka buuy ka paras. Igpatingág din tô balé na ágtómónganan. Igpadóppónan din tô kinamát katò ássa mga taralumu ka tanà, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa. ² Tô igdunggu tô timpo na matássan dán tô buuy katò paras, duwán sábbad állang na igpapid katò tigatun tun ta mga taradóppón ébó mangé katò buuy na kandin bahin. ³ Asal igámmát dan tô állang, iglagpás dan, asta igplóé dan na ánda palang piniddan din. ⁴ Duwán ássa állang na igpapid katò tigatun, asal iglagpás dan tô ulu din, asta igpayayya dan sikandin. ⁵ Duwán ássa állang na igpapid katò tigatun, asal igmatayan dan. Marapung pa tô ássa mga állang na igpapid din tun kandan, asal duwán iglagpás dan, asta duwán igmatayan dan. ⁶ Na, tun ta katapuriyan, igpapid din tô kandin batà na ágginawan din, su panámdám din na bánnalán dan tô kandin batà. ⁷ Asal igpatóngkóé tô mga taradóppón, na mà dan, ‘Ni gó é makatigatun kani tanà ka maté tô ámmà din. Na, matayan ta sikandin ébó sikita tô makatigatun kani

^S 11:15 11:15 Ágbullas ka salapi; kailangan bullasán tô salapi ka ássa mga banuwa ébó duwán salapi na ággamítan tun ta templo. * 11:17 11:17 Isaias 56:7; Jeremias 7:11.

tanà.’⁸ Purisu igámmát dan sikandin, igmatayan dan, asta igguyud dan tó lawa din tun ta luwà katò kinamát.”

⁹ Ikgagi si Jesus, “Na, kagin ku ákniyu ka ándin tó lumun katò tigatun kandan. Madun sikandin, matayan din tó madat mga taradóppón, asta padóppónan din katò ássa mga manubù.”

¹⁰ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Iring na ándà kó gó basa kani kagi ka Manama, na mà din, “Duwán sábbad batu na igantug katò mga gimu ka balé, su kéman dan ka ándà ágpulusán. Asal ándà dan kasóddóri na tó gó tó batu na tuu ágkailanganán katò balé. ¹¹ Madigár ni iglumu katò Áglangngagán, asta durungán ta sikandin.’”*

¹² Na, tó igdinág dan katò igkagi i Jesus, isóddóran dan na sikandan tó isugatan katò panunggiringan na igulit din. Purisu ámmáttán dan pád sikandin, asal ándà dan ikému, su imáddangan dan katò mga manubù na ágpaminág ki Jesus. Purisu igtananan dan sikandin, asta igpanó dan.

Insà tingód katò bayad ka buwis

Mar 12:13-17; Mat 22:15-22; Luc 20:20-26

¹³ Na, duwán mga Pariseo asta mga sakup i Herodes na igpapid katò mga ágtugállán ka simbaan ka Judio tun ki Jesus. Ágpamasak dan ka dimanda dan ukít katò ágkagin din. ¹⁴ Tó igdunggú dan tun ki Jesus, igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, isóddóran dé na ágkasarigan ka, asta di ka ágkapid ka panámdám ka mga manubù, su agad ándin tó bónnóng ka manubù, bánnal tó ágtinuruán nu tingód katò kakalyag ka Manama. Na, uliti ké. Atin ka mayad ké ka buwis tun ta emperador ka Roma, lumapas ké ka mga sugù ka Manama? Kailangan mayad ké, ó di?”

¹⁵ Asal isóddóran i Jesus na ánnà nángngà tó kakalyag dan tun ta saruwan ka Manama. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Manan ka kuminnam kó kanak? Pakita yu kanak tó salapi na bayad yu katò buwis ébò sállággán ku.”

¹⁶ Igpakita dan kandin tó salapi. Iginsà si Jesus, na mà din, “Sadan bónnóng asta ngadan tó igtagù nit salapi?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Tó emperador ka Roma.”

¹⁷ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Bággé yu tun ta emperador tó nángngà bággén yu tun ta emperador, asta bággé yu tun ta Manama tó nángngà bággén yu tun ta Manama.”

Purisu isalábbuan dan gó kandin.

Insà tingód katò kantayan

Mar 12:18-27; Mat 22:23-33; Luc 20:27-40

¹⁸ Na, duwán mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus. Tó gó tó mga manubù na ágtinuru na di manté puman tó mga manubù na inaté dán. Iginsà dan ki Jesus, na mà dan, ¹⁹ “Sir, igtagù si Moises áknita tingód katò lumun katò mga mataladi gamama. Atin ka maté tó mama na ándà pa batà katò sawa din, tó kataladi din kailangan kumalyag katò sawa katò inaté, na ipag din na ibalu, ébò ukít kandin duwán mému batà para katò kataladi din na inaté.”[†] ²⁰ Na, duwán pittu mataladi gamama. Ikgalyag tó kaké dan, asta inaté sikandin na ándà pa batà din. ²¹ Purisu tó ikaduwa kataladi igkalyag katò bayi, asal inaté sikandin na ándà pa batà din. Magunawa tó inému tun ta ikatállu mama ²² sippang tun ta ikapittu, su tó tagsábbad-sábbad katò pittu mataladi na igkalyag katò bayi inaté langun na ándà palang batà dan. Tun ta katapuriyan, inaté pagsik tó bayi. ²³ Na, ulit nu áknami. Atin ka manté puman tó mga manubù, sadan tun ta pittu mataladi tó bánnal duma katò bayi? Su igkalyag tó pittu dan kandin.”

²⁴ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Duwán sayup yu, su ándà yu kagpátti tó kagi ka Manama na igsulat, asta ándà yu kasóddóri ka ándin tó lumun ka Manama ukít katò katulusan din. ²⁵ Ka antén puman ka Manama tó mga manubù, di dan dán pakalyagé, su iring dan dán katò mga panaligan ka Manama tun ta langit. ²⁶ Tingód katò kanté puman ka Manama ka mga manubù, iring na ándà kó gó basa tun ta libro na igsulat i Moises tingód ka igpakita tó Manama kandin tun ta mabbabà kayu na igrágrág. Ikgagi tó Manama kandin, na mà din, “Sakán tó Manama na ágpangadapán i Abraham, i Isaac, asta i Jacob.”[‡]

²⁷ Di ágpangadap ka Manama tó mga manubù na ándà kantayan, asal tó mga manubù na duwán kantayan, tó gó tó ágpangadap ka Manama. Purisu ánnà nángngà tó kénagpát yu.”

Tó sugù na tuu ágkailanganán

Mar 12:28-34; Mat 22:34-40; Luc 10:25-28

* 12:11 12:10-11 Salmo 118:22-23. † 12:19 12:19 Ahaán tó Deuteronomio 25:5. ‡ 12:26 12:26 Exodo 3:6,15.

²⁸ Na, igpadani tô sábbad taratinurù ka sugù, asta igdinág din tô tinóngkóan dan. Tô ikasóddór sikandin na madigár tô igtaba i Jesus kandan, iginsà sikandin, na mà din, “Tun ta langun sugù, ándin sugui é una na ágkailanganán?”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ni gó tô sugù na una na ágkailanganán.

“Tô langun yu mga rubbad i Israel, paminág kó kanak. Tingód katô Áglangngagán na Manama ta, tô dád gó tô Manama. ³⁰ Ginawayi yu tô Áglangngagán na Manama yu tikud tun ta tibuk pusung yu, tikud tun ta tibuk kantayan yu, tikud tun ta tibuk panámdám yu, asta tikud tun ta tibuk bákkár yu.”[§]

³¹ Ni gó tô sugù na ikatalundug katô tagná,

‘Ginawayi yu tô unawa yu na iring katô kaginawa yu katô ákniyu sarili.’*

Ándà dán ássa sugù na tuu pa ágkailanganán ka tandingán katô duwa sugù.”

³² Igkagi tô taratinurù, na mà din, “Sir, nángngà tô igkagi nu na tô dád gó tô Manama, asta ándà dán ássa.† ³³ Asta kailangan ginawaan ta sikandin tikud tun ta tibuk pusung ta, tikud tun ta tibuk panámdám ta, asta tikud tun ta tibuk bákkár ta, asta kailangan ginawaan ta tô unawa ta na iring katô kaginawa ta katô áknita sarili. Tô gó tô tuu pa ágkailanganán ka tandingán katô paggóbbó ta katô mga mannanap na bággén tun ta Manama.”‡

³⁴ Tô ikasóddór si Jesus na mapandé tô taba din, igkagi sikandin, na mà din, “Masig kad masakup tun ta pagpangulu ka Manama.”

Tikud katô álló tô, ándà palang manubù na igkinnam iginsà kandin.

Insà tingód katô Mesiyas

Mar 12:35-37; Mat 22:41-46; Luc 20:41-44

³⁵ Na, róggun igtinurù si Jesus tun ta templo, igkagi sikandin, na mà din, “Tô mga taratinurù ka sugù ágtinurù na rubbad i David tô Mesiyas. ³⁶ Asal si David tô igpasulat katô Ugis Espiritu kani kagi,

“‘Igkagi tô Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku sippang ka manaluwa katô mga usig nu.’[§]

³⁷ Purisu su si David tô igkagi na Áglangngagán din tô Mesiyas, pamánun na tô Mesiyas tô rubbad i David?”

Igkagi si Jesus tingód katô mga taratinurù ka sugù

Mar 12:37-40; Mat 23:1-12; Luc 20:45-47

Na, idayawan tô langun manubù na igpaminág ki Jesus. ³⁸ Tô igtinurù si Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Banté kó katô mga taratinurù ka sugù. Atin ka ágpanó-panó dan, gumpak dan ka kapa, asta malyag dan respetowan katô duma mga manubù tun ta plasa. ³⁹ Malyag dan munsad tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judio. Malyag dan munsad tun ta igpantaganá katô mga manubù na mallayat é kamanubuan tun ta dakál kalimudan. ⁴⁰ Sikandan tô gagó ka kaduwánnan katô mga gabayi balu. Ágtambunan dan tô madat linumuwan dan ukit katô mallayat mga kadasal. Purisu tuu madat tô supak na padungguán ka Manama kandan.”

Tô igbággé katô bayi balu

Mar 12:41-44; Luc 21:1-4

⁴¹ Na, igunsad si Jesus tun ta tubang katô ágtaguanan ka salapi na ágbággén tun ta Manama tun ta templo. Iparimuya sikandin katô mga manubù na ágdabù ka salapi. Marapung tô mga ágkaduwánnan na ágdabù ka dakál salapi. ⁴² Na, igdunggu tô sábbad ágkayù-ayuan bayi balu, asta igdabù sikandin ka duwa dád kadakù na délák é lagá. ⁴³ Igtawar i Jesus tô mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa dakál tô igbággé katô bayi balu ka tandingán katô igbággé katô langun dan tun ta templo. ⁴⁴ Su tô dád sobra tô igbággé katô langun dan, asal tô bayi balu, agad ágkayù-ayuan sikandin, igbággé din tô langun ka salapi din, asta ándà palang isamá tun kandin.”

13

Tigkanayan ka kahirapan

Mar 13:1-13; Mat 24:1-14; 10:17-22; Luc 21:5-19

¹ Na, tô igpanó si Jesus tikud tun ta templo, igkagi tô sábbad disipulu din, na mà din, “Sir, sállág nu, su madigár ágsállággán ni mga batu na iglabat, asta madigár ágsállággán tô mga ássa-ássa balé!”

§ 12:30 12:29-30 Deuteronomio 6:4-5. * 12:31 12:31 Levitico 19:18. † 12:32 12:32 Ahaán tô Deuteronomio 6:4; 4:35; Isaias 45:21. ‡ 12:33 12:33 Ahaán tô Deuteronomio 6:5; Levitico 19:18. § 12:36 12:36 Salmo 110:1.

² Ikgagi si Jesus kandin, na mà din, “Ni mga ássa-ássa balé tun ta templo na ágsállággán yu, dadattan tò langun, asta ándà palang sábbad batu masamá tun ta bówwó katò ássa batu.”

³ Na, igسادun dan tun ta Pabungan ka Olibo na ikatubang katò templo. Igسادun si Jesus, asta igpadani tun kandin si Pedro, si Santiago, si Juan, asta si Andres na ándà duma manubù. Igsà sikandan, na mà dan, ⁴ “Uliti ké. Kadángngan matuman tò igulit nu? Ándin tò kakilalaan na masig dán matuman tò langun kani?”

⁵ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Banté kó ébò di kó mapid. ⁶ Marapung tò mga manubù na mid ka ngadan ku, su mà kagi dan Mesiyas, asta marapung tò mga manubù na mapid asta mákkás kandan. ⁷ Atin ka ágkadinággan yu na duwán mga gira tun ta madani asta tun ta madiyù, yakó ágkamáddangan. Kailangan matuman pa yan, asal ánnà pa yan tò ágtamanán. ⁸ Su marapung tò mga banuwa na pagirae, asta sumulung tò mga sakup ka sábbad hari katò mga sakup ka ássa hari. Duwán mga linug tun ta kaluwagan kani banuwa, asta duwán ballus. Ni gó tò katigkanayan katò kahirapan na dumunggù.

⁹ “Purisu banté kó, su paruudan kó, asta palagpásán kó tun ta mga simbaan ka Judio. Piddán kó tun ta tubang ka mga gobernador asta mga hari tingód katò kapasakup yu kanak ébò mulit kó kandan tingód kanak. ¹⁰ Tò di pa dumunggù tò ágtamanán, ulit-ulitán pa ni Madigár Gulitán ébò makasóddòr tò langun manubù. ¹¹ Atin ka piddán kó tun ta ora to mga manubù na rumuud ákniyu, yakó ágkatanaan tingód katò kagin yu kandan, su tò mas tò, bággayan kó ka kakatigan ébò makataba kó kandan, su ánnà tikud tun ákniyu tò kagin yu, asal tikud tun ta Ugis Espiritu. ¹² Duwán mga manubù na pammát katò mga kataladi dan ébò matayan. Duwán mga ámmà na pamaté katò mga gabatà dan. Duwán mga gabatà na musig katò ámmà asta innà dan, asta pamatayan dan. ¹³ Karingasaan kó katò langun manubù tingód katò kapasakup yu kanak. Asal matábbus tò manubù na makatiis katò langun kahirapan.”

Makamáddang na kitanán tun ta templo

Mar 13:14-23; Mat 24:15-28; Luc 21:20-24

¹⁴ “Na, atin ka kitanán yu tò ágkaringasaan ka Manama na igtindág tun ta di nángngà tindággan (kailangan makagpát tò manubù na masa kani), kailangan malaguy tò langun taga Judea, asta madun dan tun ta pabunganán. ¹⁵ Tò mga manubù na tun ta luwà katò balé di mému makahu ébò mangé ka kaduwánnan. ¹⁶ Tò mga manubù na áglumu tun ta kinamát di mému makóli ébò mangé ka gilisan dan. ¹⁷ Makédu-édu tò mga gabayi na mabáddás ó ágpasusu tò álló tò! ¹⁸ Dasal kó tun ta Manama ébò ánnà magánnó timpo tò kapalaguy yu. ¹⁹ Tuu madat tò kahirapan na dumunggù. Ándà palang kahirapan na tuu pa madat tikud tun ta katigkanayan kani banuwa sippang áknganni, asta ándà palang kahirapan na dumunggù na tuu pa madat ka tandingán kani. ²⁰ Atin ka di pabbabaán katò Áglangngagán tò kadugayan katò kahirapan, maté tò langun manubù. Asal tingód katò mga manubù na igsalin ka Manama, pabbabaán din tò kadugayan.

²¹ “Purisu atin ka duwán kumagi ákniyu, ‘Na, dini dán tò Mesiyas!’ ó duwán kumagi, ‘Taddò tò Mesiyas!’ yakó ágbánnal kandan. ²² Su duwán mga manubù na mà kagi Mesiyas asta mà kagi propeta ka Manama. Lumun dan tò mga pató asta mga kasalábbuan ébò mapid pát tò mga manubù na igsalin ka Manama. ²³ Purisu banté kó, su taganà a igulit ákniyu.”

Lumónód si Jesus nit banuwa

Mar 13:24-27; Mat 24:29-31; Luc 21:25-28

²⁴ “Atin ka mapángnga ni kahirapan, kumangittáng tò álló asta di miló tò bulan. ²⁵ Mómpad tò mga karani asta makálláng tò langun tun ta langit. ²⁶ Kitanán katò langun manubù tò kadunggù ku tun ta sagulapun, su lumónódda na Igpamanubù na tákkássan katò katululan ku asta katò tuu séllaán ku.* ²⁷ Papiddán ku tò mga panaligan ku na lumimud katò langun manubù na igsalin ku tikud tun ta kaluwagan kani banuwa, agad ánda é góddóan dan.”

Panunggiringan tingód katò kayu igera

Mar 13:28-31; Mat 24:32-35; Luc 21:29-33

²⁸ “Na, paminág kó kani panunggiringan tingód katò kayu igera. Atin ka kitanán yu tò kayu na gugbus asta ágdaun, kasóddóran yu na masig dán dumunggù tò ágsánnang timpo. ²⁹ Purisu atin ka kitanán yu tò katumanan katò igkagi ku ákniyu, kasóddóran yu na masiggad lumónód. ³⁰ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò di pa maté tò mga manubù áknganni, matuman pa ni langun. ³¹ Mandà gó tò langit asta ni tanà, asal di gó mandà tò langun ka kagi ku.”

Kailangan tumaganà tò langun manubù

Mar 13:32-37; Mat 24:36-44

* 13:26 13:26 Ahaán tò Daniel 7:13.

³² “Asal ándà palang manubù na ikasóddór ka ándin állawi ó urasi tô kalónód ku. Ándà pagsik ikasóddór tô mga panaligan ka Manama tun ta langit. Agad sakán na Batà ka Manama, ándà a ikasóddór, su Ámmà ku dád tô ikasóddór. ³³ Purisu taganà kó, su ándà yu kasóddóri ka kadángngan dumunggù a. ³⁴ Tô kalónód ku iring na manubù na madun tun ta madiyù banuwa. Tô di pa panó, duwán talan din tun ta langun ágsuguánnán din, su duwán lumun ka tagsábbad-sábbad kandan sippang ka muli sikandin. Suguán din tô manubù na ágbanté tun ta sállat ka balé din, na mà din, ‘Banté ka!’ ³⁵ Purisu taganà kó, su ándà yu kasóddóri ka kadángnganna dumunggù na iring ka tigatun ka balé, agó kasalláp ka álló, ó tángngà ka dukilám, ó masig dán ágkasállám, ó sállám. Purisu taganà kó, ³⁶ agó tigkó lumónódda asta kitanán ku sikiyu na ágtudug. ³⁷ Tô igkagi ku ákniyu, tô gó tô ágkagin ku tun ta langun manubù, na, taganà kó.”

14

Plano na matayan si Jesus

Mar 14:1-2; Mat 26:1-5; Luc 22:1-2; Juan 11:45-53

¹ Na, duwa pa álló tô kadunggù katò Kalimudan Ka Kalabé asta tô kakan katò mga Judio ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Ágplano tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga taratinurù ka sugù tingód katò lumun dan ébò ámmáttán dan si Jesus na ándà duma manubù na makasóddór ébò matayan sikandin. ² Su igkagi sikandan, na mà dan, “Dì ta sikandin pammáttán dalám ka kalimudan agó sumamuk tô langun manubù na inalayun ágpaminág kandin.”

Igbusbusan si Jesus ka pamammut

Mar 14:3-9; Mat 26:6-13; Juan 12:1-8

³ Na, róggun dutun si Jesus ta lunsud ka Betania, igsadun sikandin tun ta balé i Simon na inólian katò bógók din na téték. Róggun igkan dan, duwán bayi na igpid ka pamammut na dakál é lagà na igimu tikud ka nardo asta igdalám tun ta katiyà na alabastro. Igpadani tô bayi tun ki Jesus, igpássà din tô katiyà, asta igbusbus din tô pamammut tun ta ulu i Jesus. ⁴ Na, duwán mga manubù na isókó, asta igpanámdám sikandan, na mà dan, “Inólaan tô pamammut. ⁵ Madigár pád ka barigyaán ka sobra ka tállu gatus (300) abuk ka salapí denario asta bággén tun ta mga ágkayù-ayuan.”

Purisu igbuyas dan tô bayi. ⁶ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Pabayà yu ni bayi. Yakó ágbuyas kandin. Madigár tô iglumu din kanak. ⁷ Inalayun duwán mga ágkayù-ayuan na mému kó makatabang kandan. Asal diya móddò dini ákniyu ka ándà ágtamanán. ⁸ Iglumu kani bayi tô nángngà lumun din. Ukit ka kabusbus din katò pamammut, igtaganà din ni lawa ku para katò kalábbáng kanak. ⁹ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad ánda é gulit-ulitan katò Madigár Gulitán tun ta kaluwagan kani banuwa, ulitán tô iglumu din kanak. Dì sikandin kalingawan.”

Igtandò si Judas na pammáttán din si Jesus

Mar 14:10-11; Mat 26:14-16; Luc 22:3-6

¹⁰ Na, duwán sábbad tun ta sapulù duwa (12) disipulu i Jesus na ángngadanan ki Judas Iscariote. Igsadun sikandin tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo ébò tumóngkó kandan tingód ka kapammát din ki Jesus. ¹¹ Tô igdinág dan katò kagi din, idayawan dan, asta igtandò dan na duwán salapí na bággén dan tun kandin. Purisu igangat si Judas ka madigár timpo ébò pammáttán din si Jesus.

Kalimudan Ka Kalabé

Mar 14:12-21; Mat 26:17-25; Luc 22:7-14,21-23; Juan 13:21-30

¹² Na, igdunggù tô tagnà álló ka kalimudan na ágkan tô mga Judio ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Tô gó tô álló na giyón dan tô nati ka karnero na ágsáddaán dan dalám katò Kalimudan Ka Kalabé. Na, igpadani tô mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Ánda táppad tô kakalyag nu na taganaan dé katò kannan katò Kalimudan Ka Kalabé?”

¹³ Purisu igsugù din tô duwa disipulu din, na mà din, “Sadun kó tun ta Jerusalem, asta sumarán yu tô sábbad mama na igtiang ka bangà na ipánnù ka wayig. Tákkás kó kandin. ¹⁴ Tô igahu sikandin tun ta balé, uliti yu tô tigatun katò balé, ‘Iginsà tô Taratinurù ka ánda táppad tô kannan din katò Kalimudan Ka Kalabé na duma áknami na mga disipulu din.’ ¹⁵ Pakitanán din ákniyu tô dakál kuwarto tun datas ka balé na igtaganà dán. Tô gó é taganaan yu katò ágkannán ta.”

¹⁶ Purisu igpanó tô duwa disipulu din, asta igsadun dan tun ta Jerusalem. Igkita dan tô kuwarto na iring katò igulit i Jesus kandan, asta igtaganà dan tô langun para katò Kalimudan Ka Kalabé.

¹⁷ Tò igsalláp dán tò álló, igsadun si Jesus asta tò sapulù duwa (12) disipulu din. ¹⁸ Róggun ágkan dan, igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán sábbad ákniyu na pammát kanak. Sikandin tò sábbad na ágkan duma kanak.”

¹⁹ Purisu tuu iranó tò pusung dan, asta iginàsà tò tagsábbad kandan, na mà dan, “Sakán?”

²⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikandin tò sábbad tun ta sapulù duwa (12) ákniyu. Sikandin tò sábbad na ágtugán kanak. ²¹ Matéya na Igpamanubù, su tò gó é igsulat sayyan tingód kanak. Asal makédu-édu tò manubù na pammát kanak! Tuu pa madigár kandin ka ándà kamanubù.”*

Tingód ka kamatayan katò Áglangngagán

Mar 14:22-26; Mat 26:26-30; Luc 22:15-20; 1Cor 11:23-25

²² Na, róggun ágkan dan, igkangé i Jesus tò pan, igpasalamat sikandin tun ta Manama, igtáppik-táppik din tò pan, asta igbággé din tun kandan. Igkagi sikandin, na mà din, “Tanggap yu ni pan, su ni gó ni lawa ku.”

²³ Igkangé din pagsik tò kopa, igpasalamat sikandin, igpénám din kandan, asta iginám dan langun. ²⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ni ginámmán ni tò dipanug ku na ulaán para katò marapung manubù. Ni gó tò ágpasóddór na duwán kapókit ka Manama dutun ta mga manubù. ²⁵ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Diyaad muman minám kani ginámmán ta sippang ka minámma katò mantu bino tun ta pagpangulu katò Manama.”

²⁶ Na, igkanta dan tingód katò pagdurung dan ka Manama, asta igsadun dan tun ta Pabungan ka Olibo.

Igkagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Mar 14:27-31; Mat 26:31-35; Luc 22:31-34; Juan 13:36-38

²⁷ Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Kani ka dukilám, tumanan tò langun yu kanak, su mà katò kagi ka Manama,

“Pamatayan ku tò taradóppón, asta pasállabé tò mga karnero na igdóppónan din.”†

²⁸ Asal pángnga ka mantéya puman, muna a ákniyu tun ta Galilea.”

²⁹ Igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Agad tumanan tò langun dan, asal diya gó tumanan áknikó.”

³⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Kani ka dukilám ka di pa makaduwa tò manuk mukkarà, makatállu ka mulun kanak.”

³¹ Asal maggát igkagi si Pedro, na mà din, “Agad matayanna duma áknikó, asal diya mulun áknikó.”

Magunawa tò igkagi katò langun dan.

Igdasal si Jesus tun ta Getsemane

Mar 14:32-42; Mat 26:36-46; Luc 22:39-46

³² Na, igsadun dan tun ta lugar na ánggadanan Getsemane. Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Unsad kó kannun róggun dumasalla.”

³³ Igpatakkás din si Pedro, si Santiago, asta si Juan. Tuu iranó si Jesus, mabággat tò pusung din, ³⁴ asta igkagi sikandin, na mà din, “Tuu iranó ni pusung ku, iring na matéya. Kannun kó dáad, asal yakó ágtudug.”

³⁵ Na, igpanayun si Jesus tun tóna na di madiyù, iglangkáb sikandin tun ta tanà, asta igdasal. Igpédu-édu sikandin na atin ka mému, di pád sikandin pókitán tun ta kahirapan na masig dán dumunggú kandin. ³⁶ Igdasal sikandin, na mà din, “Ámmà, malumu nu tò langun. Yaka ágpókit kanak tun ta kahirapan na masig dán dumunggú. Asal tuman nu tò áknikó kakalyag, ánnà tò kanak kakalyag.”

³⁷ Tò iglónód si Jesus tun ta mga disipulu din, igpantudug dan. Igámmó din sikandan, asta igkagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Simón, manan ka igtudug ka? Isalábbuanna su ándà ka ikatiis ka sábbad dáad oras. ³⁸ Yakó ágtudug, asal dasal kó ébò di kó matalu ka pagtintal. Tuu madigár tò kakalyag ka pusung yu, asal malómét tò lawa yu.”

³⁹ Igpanó puman si Jesus tun tóna, asta igdasal sikandin. Magunawa tò igpamuyù din. ⁴⁰ Iglónód puman si Jesus tun ta mga disipulu din, asta igkita din sikandan na igpantudug, su tuu dan ágkatudugan. Ándà dan kasóddóri ka ándin tò taban dan kandin.

⁴¹ Na, iglónód si Jesus tun kandan ka ikatállu, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isalábbuanna su igpantudug kó puman asta igpaginawa kó. Na, nángngà dán! Igdunggú dán tò oras na pammáttánna na Igpamanubù. Bággénna tun ta bállad katò mga manubù na masalà-salà. ⁴² Tindág kód su panó kid! Igdunggú dán tò manubù na pammát kanak.”

Igámmát si Jesus

Mar 14:43-52; Mat 26:47-56; Luc 22:47-53; Juan 18:3-12

* 14:21 14:17-21 Ahaán tò Salmo 41:9. † 14:27 14:27 Zacarias 13:7.

⁴³ Róggun igkagi si Jesus, igdunggù si Judas na sábbad katô sapulú duwa (12) disipulu. Marapung tó mga manubù na igtákkás kandin, asta igpid dan ka mga kampilan asta mga paglagpás. Igsugù dan katô mallayat ka mga pangulu ka templo, mga taratinurù ka sugù, asta mga ágtugállán ka Judio. ⁴⁴ Taganà igpasóddór i Judas tó kakilalaan tun kandan, su igkagi sikandin, na mà din, “Tò manubù na adákkan ku, tó gó tó ágpamasakán yu. Ámmát yu asta santayi yu tó kapid yu kandin.”

⁴⁵ Purisu sékót igpadani si Judas ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir!”

Asta igadákk sikandin ki Jesus. ⁴⁶ Purisu igámmát katô duma mga manubù si Jesus. ⁴⁷ Asal duwán sábbad kadumaan i Jesus na igtagnus katô kampilan din, igtigbas din tó állang katô tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tó talinga din. ⁴⁸ Na, igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Manan ka mámmát kó kanak ukít ka mga kampilan asta mga paglagpás? Ánnà a tulisan. ⁴⁹ Álló-álló ágtinurù a tun ta plasa ka templo, asta diyan kó pagsik, asal ándà a ikiyu ámmátti. Asal kailangan matuman tó kagi ka Manama na igsulat tingód kanak.”†

⁵⁰ Na, tó langun disipulu i Jesus igtanan kandin, asta igpalaguy dan.

⁵¹ Duwán sábbad mallaki na igtalundug ki Jesus, asta igpanapis dád sikandin ka mapputi óggét. Igámmát katô mga sundalo sikandin, ⁵² asal igtananan din tó tapis na igawidan dan, asta igpalaguy na ándà palang umpak din.

Igpíd si Jesus tun ta ágruudanan katô templo

Mar 14:53-65; Mat 26:57-68; Luc 22:54-55,63-71; Juan 18:13-14,19-24

⁵³ Na, igpid dan si Jesus tun ta balé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Taganà igpalimudé tó mallayat ka mga pangulu ka templo, tó mga ágtugállán ka Judio, asta tó mga taratinurù ka sugù. ⁵⁴ Igtalundug si Pedro, asal igpadiyú dád sikandin sippang ka igdunggù dan tun ta luwà ka balé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Igunsad si Pedro duma katô mga tarabanté ka templo, asta iginadang sikandin tun ta apuy dan.

⁵⁵ Na, tó mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó langun ágtugállán ka templo igpamasak ka mga testigos na mulaló tingód ki Jesus ébò duwán gunayan katô kamaté dan kandin. Asal ándà ikita dan. ⁵⁶ Agad marapung tó mga manubù na igtestigós ka bulaló tingód kandin, asal ánnà magunawa tó igulít dan. ⁵⁷ Duwán mga manubù na igtestigós ka bulaló tingód kandin, na mà dan, ⁵⁸ “Igdinág dé tó igkagi din, na mà din, ‘Makémuwa dumadat kani templo na igimu ka manubù, asta dalám ka tállu álló, patindággán ku tó ássa na di imun ka manubù.’”§

⁵⁹ Agad tó gó é igulít dan tingód kandin, asal ánnà magunawa tó igulít dan. ⁶⁰ Igtindág tó tuu mallayat ka pangulu ka templo tun ta tángngaán dan, asta iginsà sikandin ki Jesus, na mà din, “Ándin é taba nu? Bánnal tó igkagi kani mga manubù?”

⁶¹ Asal ándà gó taba si Jesus. Iginásà tó tuu mallayat ka pangulu ka templo, na mà din, “Sikuna gó tó Mesiyas na Batà ka Manama?”

⁶² Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán gó, asta kumita kó kanak na Igpamanubù na gunsad dadan tun ta kawanan katô Matulus Manama ébò manguluwa duma kandin. Tákkássanna katô mga sagulapun tun ta langít.”*

⁶³ Purisu igbissé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo tó umpak din tingód ka sókó din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ándà dán kailangan na ulitan ki pa ka duma manubù tingód kandin. ⁶⁴ Igdinág tad na igpagunawa sikandin katô Manama. Na, ándin é ruud yu tingód kandin?”

Igkagi tó langun dan na kailangan matayan sikandin. ⁶⁵ Na, duwán pira na igiláb kandin, igbagkássan dan tó mata din, igsuntuk dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Na, uliti ké ka sadan tó igsuntuk áknikó!”†

Igsuntuk kandin tó mga tarabanté ka templo.

Igbulun i Pedro si Jesus

Mar 14:66-72; Mat 26:69-75; Luc 22:54-62; Juan 18:15-18,25-27

⁶⁶ Róggun dutun si Pedro ta luwà ka balé, duwán sábbad bayi na állang katô tuu mallayat ka pangulu ka templo na igukít dutun. ⁶⁷ Tó igkita sikandin ki Pedro na ginadang tun ta apuy, igisállag sikandin ki Pedro asta igkagi sikandin, na mà din, “Sikuna pagsik tó kadumaan i Jesus na taga Nazaret.”

⁶⁸ Asal igbulun si Pedro, na mà din, “Ándà ku kagpátti. Ándà sóddór ku tingód katô igkagi nu.”

† **14:49** 14:49 Ahaán tó Isaias 50:6; 53:2-11. § **14:58** 14:58 Ahaán tó Juan 2:19-22. * **14:62** 14:62 Ahaán tó Daniel 7:13. † **14:65** 14:65 Ahaán tó Lucas 22:64.

Na, iganin si Pedro madani tun ta sállat [asta igukkarà tò manuk]. ⁶⁹Igkita tò bayi ki Pedro, asta igkagi puman sikandin tun ta дума mga manubù, na mà din, “Ni manubù ni sábbad disipulu din.”

⁷⁰Asal igbulun puman si Pedro.

Ándà kadugé, duwán puman дума mga manubù na igkagi ki Pedro, na mà dan, “Bánnal gó sikuna tò sábbad kadumaan din, su taga Galilea ka.”

⁷¹Asal igsapà gó si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Agad matéya pa, ándà ku gó kilalayì tò manubù na ágkagin yu.”

⁷²Tigkò dád igukkarà tò manuk ka ikaduwa. Purisu isampátan i Pedro tò taganà igkagi i Jesus na makatállu sikandin mulun ki Jesus ka di pa mukkarà tò manuk ka makaduwa. Na, tuu gó igsággò sikandin.

15

Igpid si Jesus tun ki Pilato

Mar 15:1-5; Mat 27:1-2,11-14; Luc 23:1-5; Juan 18:28-38

¹Na, tuu pò sállám, igpatóngkóé tò langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo, tò mga ágtugállán ka Judío, asta tò mga taratinurù ka sugù. Igbagkás dan tò bállad i Jesus, asta igpid dan sikandin tun ki Pilato. ²Iginsà si Pilato ki Jesus, na mà din, “Sikuna tò Hari ka mga Judío?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Óó. Bánnal tò igkagi nu.”

³Na, marapung tò dimanda katò mallayat ka mga pangulu ka templo tingód ki Jesus.

⁴Igkagi si Pilato, na mà din, “Marapung tò dimanda dan tingód áknikò. Ándà mataba nu kandan?”

⁵Asal ándà gó taba si Jesus. Purisu isalábbuan si Pilato.

Igruudan si Jesus na matayan

Mar 15:6-15; Mat 27:15-26; Luc 23:13-25; Juan 18:39-19:16

⁶Na, kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ágkémun katò gobernador na ágpaluwaán din tò sábbad manubù na igpriso, agad sadan tò salinán katò langun manubù.

⁷Na, duwán mga igpriso su igatu dan ka gobyerno asta duwán igmatayan dan. Duwán sábbad tun kandan na ánggadanán ki Barabas. ⁸Marapung tò mga manubù na igpadani tun ki Pilato, asta igpamuyù dan na paluwaán din tò igpriso, su tò gó é ágkémun din. ⁹Purisu igsà si Pilato, na mà din, “Kakalyag yu na paluwaán ku tò Hari ka mga Judío?”

¹⁰Tò gó é igkagi i Pilato, su isóddóran din na igpammát tò mallayat ka mga pangulu ka templo ki Jesus su gingà dan dád kandin. ¹¹Asal tò mallayat ka mga pangulu ka templo igsutsut katò ilimud mga manubù ébò paluwaán din baling si Barabas. ¹²Iginsà puman si Pilato, na mà din, “Pamánnun ku tò manubù na ágtawarán yu na Hari ka mga Judío?”

¹³Igullaó puman sikandan, na mà dan, “Papansali nu sikandin tun ta krus!”

¹⁴Iginsà si Pilato, na mà din, “Manan? Ándin é iglumu din na madat?”

Asal igtuu baling igmabákkár tò kóllaó dan, na mà dan, “Pamatayi nu sikandin! Papansali nu sikandin tun ta krus!”

¹⁵Purisu igpaluwà i Pilato si Barabas tikud tun ta prisowan, su kakalyag din na kadayawan tò marapung manubù. Igpalgpás din si Jesus, asta igbággé din tun ta mga sundalo ébò pansalan tun ta krus.

Igbuyas-buyas katò mga sundalo si Jesus

Mar 15:16-20; Mat 27:27-31; Juan 19:2-3

¹⁶Na, igpid katò mga sundalo si Jesus tun dalám ka balé katò gobernador, asta iglimud dan tò langun kadumaan dan na mga sundalo. ¹⁷Igumpakan dan sikandin ka mallutù umpak iring katò gumpakán ka hari. Igpákkù dan tò dugin balagán, asta tò gó é igkorona dan tun ta ulu din. ¹⁸Mà kagi ágtanggap dan ka hari, na mà dan, “Durungán ka na Hari ka mga Judío!”

¹⁹Iglagpás dan tò ulu din ka balakayu, asta igilábban dan sikandin. Iglíngkóód dan tun ta saruwan din iring na karespeto dan ka hari. ²⁰Pángnga igbuyas-buyas dan kandin, iglusut dan tò mallutù umpak tikud tun kandin, asta igpómpak dan puman ki Jesus tò kandin umpak. Igpíd dan sikandin ébò pansalan tun ta krus.

Igpansalan si Jesus tun ta krus

Mar 15:21-32; Mat 27:32-44; Luc 23:26-43; Juan 19:17-27

²¹Na, duwán sábbad taga Cirene na ánggadanán ki Simon na ámmà i Alejandro asta i Rufo. Mantu sikandin igdunggù tikud tun ta kinamát. Igpírit dan sikandin igpatiang katò krus na pansalan ki Jesus. ²²Igpíd dan si Jesus tun ta lugar na ánggadanán Golgota. (Tò kóbadan,

“Bóngó-bóngó.”²³ Igbággé dan ki Jesus tó bino na igbaláttan ka bawì na ánggadanan mira,^{*} asal ándà din inámmi.²⁴ Igpansalan katò mga sundalo si Jesus tun ta krus. Igtalad-talad dan tó umpak din ukít ka ripa ébò kasóddóran dan ka ándin tó piddán katò tagsábbad-sábbad kandan.[†] ²⁵ Tó mga alas nuybe ka sállám, igpansalan dan sikandin tun ta krus. ²⁶ Duwán igsulat tingód katò dimanda kandin, na ágkabasa, “TÓ HARÌ KA MGA JUDIO.”

²⁷ Madani tun ki Jesus, duwán duwa tulisan na igpansalan tun ta duwa krus, tó sábbad dadan tun ta ibang din asta tó sábbad dadan tun ta kawanan din. ²⁸ [Purisu ituman tó kagi ka Manama na igsulat sayyan,

“Péringán sikandin katò mga masalà-salà.”[‡]]

²⁹ Tó mga manubù na iglabé dutun, igkiring-kiring dan na igbuyas-buyas kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka sikuna tó makému dumadat katò balé ka Manama, asta patindággán nu puman dalám ka tállu álló,[§] ³⁰ tabangi nu tó áknikó sarili, asta pónóg ka tikud dun ta krus!”

³¹ Igbuyas-buyas pagsik tó mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó mga taratinurù ka sugù. Igkagi sikandan, na mà dan, “Igtabangan din tó duma mga manubù ébò di dan maté. Asal di sikandin makatabang katò kandin sarili ébò di maté. ³² Mólà pa ka mónóg tó Mesiyas na Harì ka mga rubbad i Israel tikud tun ta krus ébò kitanán ta asta mamaké ki kandin.”[§]

Igbuyas-buyas pagsik tó duwa manubù na igpansalan tun ta krus duma kandin.

Inaté si Jesus

Mar 15:33-41; Mat 27:45-56; Luc 23:44-49; Juan 19:28-30

³³ Na, tó malásád dán tó álló, igmangittáng tó kaluwagan kani banuwa dalám ka tállu oras.^{*} ³⁴ Tó mga alas tres dán ka mapun, igullaó si Jesus, na mà din, “*Eloi, Eloi, lama sabaktani?*” Tó kóbadan, “Manama ku, Manama ku, manan ka igpabayà a ikuna?”[†]

³⁵ Tó igdinág tó duma mga manubù kandin, igkagi sikandan, na mà dan, “Na, igtawar sikandin ki Elias na propeta ka Manama sayyan.”

³⁶ Duwán sábbad manubù na igpalaguy, igkangé ka espungha, asta igarám tun ta bino na igbaláttan ka wayig. Igtakós din tun ta balakayu asta igpadatas tun ta babbà i Jesus.[‡] Duwán igkagi, na mà din, “Pabayà nu sikandin, su sállággán ta ka dumunggu si Elias ébò mangé kandin.”

³⁷ Igullaó si Jesus, asta inaté sikandin.

³⁸ Tigkò dád itángngà tó tabir[§] tun ta tángngaan katò templo. Itángngà tikud tun datas sippang tun ta asag. ³⁹ Na, duwán kapitan ka mga sundalo na igtubang ki Jesus. Tó igkita sikandin katò kamatayan i Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Bánnal gó na Batà sikandin ka Manama!”

⁴⁰ Duwán pagsik mga gabayi tun ta madiyù puri na ikakita katò ilmu. Tó mga igapil kandan si Maria na taga Magdala, si Salome, asta si Maria na innà katò mallaki na si Santiago asta si Jose. ⁴¹ Sikandan tó taganà igtákkás ki Jesus dutun ta probinsya ka Galilea asta igtabang kandin. Duwán pagsik marapung duma mga gabayi na igtákkás ki Jesus sippang tun ta Jerusalem.

Tó kalábbáng ki Jesus

Mar 15:42-47; Mat 27:57-61; Luc 23:50-56; Juan 19:38-42

⁴²⁻⁴³ Na, tó mapun dán, igdunggu si Jose na taga Arimatea. Sikandin tó sábbad igre-spetowan membro ka ágruudanan, asta giman sikandin katò pagpangulu ka Manama. Tó ándà pa dunggu tó álló ka kapaginawa, igpabákkár din tó pusung din, igsadun tun ki Pilato, asta igpamuyù din tó lawa i Jesus ébò lábbángngán din. ⁴⁴ Tó igdinág si Pilato na inaté dán si Jesus, isalábbuan sikandin. Purisu igpakangé din tó kapitan ka sundalo, asta iginsà ka inaté dán si Jesus. ⁴⁵ Tó igulit tó kapitan na inaté dán gó, ignunug si Pilato na mému kangén i Jose tó lawa. ⁴⁶ Purisu igbállí si Jose ka mapputi óggét, igkangé din tó lawa i Jesus tikud tun ta krus, asta igtángngás din katò mapputi óggét. Iglábbáng din tun ta lábbáng na igpému tun ta pangpang. Iglilid din tó dakál batu na pagsagpáng katò lábbáng. ⁴⁷ Si Maria na taga Magdala asta tó sangé din si Maria na innà i Jose tó igkita katò iglábbángngan ki Jesus.

^{*} **15:23** 15:23 Bággén dan pád ki Jesus tó mira ébò di sikandin makariyu ka masakit. [†] **15:24** 15:24 Ahaán tó Salmo 22:18. [‡] **15:28** 15:28 Isaias 53:12. [§] **15:32** 15:31-32 Ahaán tó Salmo 22:7-8. ^{*} **15:33** 15:33 Dalám ka tállu oras, ó sippang ka alas tres ka mapun. [†] **15:34** 15:34 Ahaán tó Salmo 22:1. [‡] **15:36** 15:36 Ahaán tó Salmo 69:21. [§] **15:38** 15:38 Tó ánggadanan “tabir” iring na kurtina na tuu makáppal tun ta tángngaan katò templo ka Jerusalem. Itángngà tó tabir su ukít ka kamatayan i Jesus, mému gó makapadani tó langun manubù tun ta Manama.

16

Inanté puman si Jesus

Mar 16:1-8; Mat 28:1-8; Luc 24:1-12; Juan 20:1-10

¹ Na, pångnga katô álló ka kapaginawa, igpatákkássé si Maria na taga Magdala, asta tô sangé din si Maria na innà i Santiago, asta si Salome. Igbállí dan ka pamammut ébò duwán busbusán dan tun ta lawa i Jesus. ² Tô álló ka Linggo, igsállám dan igsadun tun ta lábbáng. ³ Tô ándà dan pa dunggù, igpénsaé sikandan, na mà dan, “Sadun tô lumilid katô batu na igsagpáng katô lábbáng ébò makahu ki?”

⁴ Na, tô igsállág dan, igkita dan na taganà dán ililid tô batu na igsagpáng. Tuu dakál tô batu. ⁵ Tô igahu dan tun ta lábbáng, igkita dan tô mallaki na igunsad dadan tun ta kawanan asta igumpak ka kapa na tuu mapputi. Imáddangan tô mga gabayi. ⁶ Na, igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágkamáddangan. Isóddóran ku na igpamasak kó ki Jesus na taga Nazaret na igpansalan tun ta krus. Ándà dini su inanté dán puman sikandin. Sállág yu ni igpadággaan kandin. ⁷ Asal panó kó asta uliti yu tô mga disipulu din asta si Pedro na ikóna dán si Jesus igsadun tun ta probinsya ka Galilea. Kitanán yu sikandin dutun, su tô gó é igkagi din ákniyu.”

⁸ Purisu igluwà dan tikud tun ta lábbáng, asta igpalaguy dan, su igkárkár dan asta isalábbuan dan. Ándà palang manubù na igulitan dan su imáddangan dan.

Igpakita si Jesus ki Maria na taga Magdala

Mar 16:9-11; Mat 28:9-10; Juan 20:11-18

⁹ [Na, tô inanté puman si Jesus tô tuu sállám ka Linggo, si Maria na taganà igpaluwaan ka pittu madat espiritu tô una igpakitaan i Jesus. ¹⁰ Igsadun si Maria tun ta mga disipulu i Jesus na iranu asta igsággó, asta igulit sikandin tingód katô igkita din. ¹¹ Tô igdinág dan na inanté puman si Jesus asta igkita si Maria kandin, ándà dan bánnal.

Igpakita si Jesus tun ta duwa disipulu din

Mar 16:12-13; Luc 24:13-35

¹² Na, tô igpanó tô duwa disipulu tun ta pabunganán, igpakita si Jesus tun kandan, asal ipalin tô bónnóng din. ¹³ Iglónód dan tun ta Jerusalem, asta igulit dan katô duma mga disipulu din, asal ándà dan bánnal kandan.

Igpapanó i Jesus tô mga disipulu din

Mar 16:14-18; Mat 28:16-20; Luc 24:36-49; Juan 20:19-23; Lumu 1:6-8

¹⁴ Na, igpakita si Jesus tun ta sapulù sábbad (11) mga disipulu din róggun igkan dan. Igsawé si Jesus kandan su ándà dan bánnal asta matággas tô ulu dan, su ándà dan bánnal katô mga manubù na ikakita kandin pångnga inanté puman sikandin. ¹⁵ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun kóid tun ta kaluwagan kani banuwa, asta ulit-ulit yu tô Madigár Gulitán tingód kanak tun ta langun manubù. ¹⁶ Tô manubù na mamaké asta pabunyag, tábbusán sikandin tikud tun ta salà. Asal tô manubù na di mamaké, supakan sikandin. ¹⁷ Ni gó tô mga kasalábbuan na lumun katô mga manubù na ágpamaké kanak. Paluwà dan katô madat mga espiritu tikud tun ta manubù ukit ka ngadan ku. Kumagi dan ka ássa-ássa mga kinagiyán. ¹⁸ Atin ka makawid dan ka áppuy, atin ka makénám dan ka pakélu, di dan mamánnu. Atin ka dappánnan dan tô mga ágkabógókan, kólian gó sikandan.”

Ibatun si Jesus tun ta langit

Mar 16:19-20; Luc 24:50-53; Lumu 1:9-11

¹⁹ Na, pångnga igkagi tô Áglangngagán na si Jesus kandan, ibatun sikandin tun ta langit, asta igunsad dadan tun ta kawanan katô Manama. ²⁰ Na, igpanó tô mga disipulu i Jesus tikud tun ta Jerusalem, asta igulit-ulit dan katô kagi ka Manama tun ta kaluwagan ka banuwa, agad ánda é igsadunan dan. Igtabangan dan katô Áglangngagán, asta igpasóddór din na bánnal tô igtinurù dan ukit katô mga kasalábbuan na iglumu dan. Matuman ni!]

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I Lucas

Una Basan

Si Lucas tô ngadan katô manubù na igsulat kani libro. Judio tô langun duma manubù na igsulat ka mga libro tun ta Bibliya, asal ánnà Judio si Lucas, su Griego sikandin.

Doktor si Lucas, asta dakál tô isóddóran din. Ágpararaké si Lucas asta si Pablo. Si Lucas tô sábbad manubù na igtákkás ki Pablo dalám katô kasadun din tun ta marapung mga banuwa ébô mulit-ulit katô kagi ka Manama.

Igsulat i Lucas ni libro, asta igppapad din tun ki Teofilo na sábbad ágkabantug manubù na Griego. Si Lucas tô igsulat pagsik katô libro na ánggadanan “Mga Lumu Katô Mga Apostoles.”

Nit libro na igsulat i Lucas, igulit din tingód katô Batà ka Manama na Igpamanubù ébô makaluwà ki tikud tun ta salà. Igulit i Lucas tô tingód katô tabang i Jesus ka mga manubù na ibógókan, asta ihirapan, asta masalà-salà. Igulit i Lucas tô tingód ki Jesus tikud katô kapamasusu kandin sippang tun ta kamaté din asta kanté din puman.

¹ Madigár rarak ku Teofilo:

Marapung dán tô mga manubù na igsulat tingód katô inému dini áknita. ² Tô igsulat dan, tô gó é igulit katô mga manubù na igkita katô langun linumuwan i Jesus tikud tun ta katigkanayan, asta igulit-ulit dan áknami tô kagi katô Áglangngagán. ³ Madigár rarak ku, igahà ku tô langun linumuwan din tikud tun ta katigkanayan. Purisu igpanámdámma na kailangan tapidán ku asta sulatán ku tô langun para áknikó ⁴ ébô kasóddóran nu na bánnal gó tô mga igtínurù áknikó.

Igpakita tô panaligan ka Manama ki Zacarias

⁵ Dángngan, dalám katô ighari si Herodes tun ta probinsya ka Judea, duwán sábbad pangulu ka templo na ánggadanan ki Zacarias. Sikandin tô sábbad pangulu ka templo na sakup ka grupo i Abias. Duwán sawa i Zacarias na ánggadanan ki Elisabet na sábbad rubbad i Aaron na pangulu ka templo sayyan. ⁶ Idayawan tô Manama kandan duwa, su nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama. Ágbánnal dan katô langun sugú katô Áglangngagán.

⁷ Ándà palang batà dan, su di ágbatà si Elisabet, asta tugál dan dán duwa.

⁸ Duwán sábbad álló na iglumu si Zacarias tun ta templo, su tô gó tô mga álló ka kalumu katô grupo na isakupan din tun ta templo. ⁹ Tô ágkémun katô mga pangulu ka templo, igripa dan ka sadan tun kandan tô gumóbbó ka pamammut, asta si Zacarias tô isalin ukít ka ripa.* Purisu igahu sikandin tun ta templo katô Áglangngagán. ¹⁰ Róggun na ággóbbó sikandin katô pamammut tun dalám, marapung tô mga manubù na ágdasal tun ta luwà.

¹¹ Duwán sábbad panaligan katô Áglangngagán na igpakita ki Zacarias tun ta ággóbbówanan katô pamammut dadan tun ta kawanan. ¹² Tô igkita si Zacarias katô panaligan, igkállas sikandin, asta imáddangan. ¹³ Asal igkagi tô panaligan, na mà din, “Zacarias, yaka ágkamáddangan. Igdinág dán ka Manama tô áknikó dasalán, su duwán batà nu mama na pamasusun katô sawa nu na si Elisabet. Kailangan ngadanan nu sikandin ki Juan. ¹⁴ Tuu ka gó kadayawan, asta marapung tô mga manubù na kadayawan tingód katô kapamasusu kandin, ¹⁵ su imun sikandin mabantug tun ta saruwan katô Áglangngagán. Di gó minám sikandin ka bino ó agad ándin tô ginámmán na pakalasing. Agad tô di pa sikandin mapamasusu, kapánnuan sikandin katô Ugis Espiritu. ¹⁶ Ukít kandin, marapung tô mga rubbad i Israel na lumónód tun ta Áglangngagán dan na Manama. ¹⁷ Muna sikandin katô Áglangngagán, asta duwán katulusan din ébô mulit-ulit ka kagi katô Áglangngagán iring ki Elias na propeta katô Áglangngagán sayyan. Ukít kandin, duwán kasunayan katô mga ámmà asta gabatà, asta tô mga manubù na di ágbánnal ka Manama, palónódán tô panámdám dan tun ta katallángngan ébô makataganà dan ka kadunggú katô Áglangngagán.”

¹⁸ Igkagi si Zacarias tun ta panaligan, na mà din, “Pamánnun ku ka kasóddór tô katumanan kani ágkagin nu kanak? Su tugállad, asta tugál dán tô sawa ku.”

¹⁹ Igtaba tô panaligan, “Sakán si Gabriel, asta inalayunna ágtindág tun ta saruwan ka Manama. Igpapidda ikandin dini áknikó ébô pasóddóran ni madigár gulitán áknikó. ²⁰ Na, tikud ákngami, mómmó ka, su ándà ka bánnal katô igkagi ku áknikó. Di ka makakagi sippang ka dumunggú tô álló na matuman ni igkagi ku, su matuman gó ni tun ta nángngà álló.”

* 1:9 1:9 Su marapung tô mga pangulu ka templo, tô gó igripa dan ka sadan é gumóbbó katô pamammut. Iring na makasábbad dad gumóbbó tô tagsábbad-sábbad pangulu tun ta tibuk kantayan din.

²¹ Na, tō mga manubù tun ta plasa katō templo, igangat dan katō kaluwà i Zacarias, asta isalábbuan dan su idugé sikandin tun dalám. ²² Tō igluwà sikandin tikud tun ta templo, di dán sikandin pakakagi. Purisu isóddóran dan na duwán igpakita katō Manama kandin tun dalám katō templo. Asal marag dád sikandin ágsingyas ukít ka bállad din, su inóm mó dán.

²³ Pángnga iglumu si Zacarias tun ta templo, igulí sikandin tun ta balé din.

²⁴ Ándà kadugé, igmabáddás tō sawa i Zacarias na si Elisabet. Dalám ka lima bulan, ándà sikandin luwà tun ta balé din. ²⁵ Igkagi sikandin, na mà din, “Inéduwan gó tō Áglangngagán kanak. Ikgangé din dán dini kanak tō kayyaan ku, su sippang áknganni ándà a ikabatá.”

Igpasóddór tō tingód katō kapamasusu ki Jesus

²⁶ Tō ánnám dán bulan tō gátták i Elisabet, igpapid ka Manama tō panaligan din na si Gabriel tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea. ²⁷ Duwán sábbad bayi na ándà pa kalayuki† na ángngadanan ki Maria. Duwán banà din na ángngadanan ki Jose na sábbad rubbad i Harí David sayyan. ²⁸ Tō igdunggu si Gabriel tun ki Maria, igkagi sikandin, na mà din, “Kadayawan ka! Ágkéduwan tō Áglangngagán áknikó, asta ágtákkássan ka ikandin!”

²⁹ Isalábbuan si Maria tingód katō igkagi katō panaligan. Igpánámdám sikandin ka ándin tō kóbadan kani. ³⁰ Igkagi tō panaligan, na mà din, “Maria, yaka ágkamáddangan, su inéduwan tō Manama áknikó. ³¹ Kumabáddás ka, asta duwán batá mama na pamasusun nu, asta ngadanan nu tō batá ki Jesus. ³² Mabantug sikandin, asta tawarán sikandin na Batá ka Manama na Tuu Mallayat. Imun katō Áglangngagán na Manama sikandin na hari iring katō kamónaan din sayyan na si David. ³³ Mangulu sikandin katō langun rubbad i Jacob sippang ka ándà ágtamanán. Ándà dán ágtamanán katō pagpangulu din.”

³⁴ Igkagi si Maria tun ta panaligan, na mà din, “Ándà pa duma ku. Purisu pamánnun na mému ni?”

³⁵ Igtaba tō panaligan, na mà din, “Sunnadan ka katō Ugis Espiritu, asta tabangan ka ukít katō katulusan ka Manama na Tuu Mallayat. Purisu tō batá na pamasusun nu, ándà salá din, asta tawarán sikandin na Batá ka Manama. ³⁶ Na, paminág ka kanak. Tō gakád nu na si Elisabet, agad isóddóran ka mga duma na di sikandin matá su tugál dán sikandin, asal igmabáddás dán sikandin ka ánnám bulan, ³⁷ su ágkému katō Manama tō langun.”

³⁸ Igkagi si Maria, na mà din, “Inalayunna ágbánnal katō Áglangngagán. Mólà pa na matuman dini kanak tō igkagi nu.”

Na, igiwà tō panaligan.

Ighà i Maria si Elisabet

³⁹ Ándà kadugé, sékót si Maria igsadun tun ta pabungan sippang tun ta sábbad lunsud na sakup ka probinsya ka Judea. ⁴⁰ Igahu si Maria tun ta balé i Zacarias, asta igpangumusta sikandin ki Elisabet. ⁴¹ Tō igdinág si Elisabet katō kapangumusta i Maria, igkállang-kállang tō batá tun dalám katō gátták din, asta ipánnuan si Elisabet katō Ugis Espiritu. ⁴² Purisu igkagi si Elisabet ka mabákkár, na mà din, “Tun ta langun gabayi, inéduwan tō Manama áknikó ka tandingán kandan, asta inéduwan tō Manama katō pamasusun nu! ⁴³ Dakál gó tō dayó ku su igahà a katō innà katō Áglangngagán ku. ⁴⁴ Tō igdinágga katō kapangumusta nu, agad tō batá tun dalám katō gátták ku idayawan asta igkállang-kállang. ⁴⁵ Ágkadayawan ka su igbánnal ka na tumanán katō Áglangngagán tō igkagi din áknikó.”

Igdurung i Maria tō Manama

⁴⁶ Na, igkagi si Maria, na mà din, “Ágdurungán ku tō Áglangngagán, ⁴⁷ asta idayawanna tingód katō Manama na Taratábbus ku, ⁴⁸ su agad mabbabà dád tō kamanubuan ku, asal isampáttanna katō Manama. Purisu tikud áknganni, kumagi tō langun manubù na ágkéduwan tō Manama kanak, ⁴⁹ su madigár tō mga kasalábbuan na iglumu katō matulus Manama kanak, asta ugis gó sikandin. ⁵⁰ Tikud tun ta katigkanayan, ágpapanayun tō kedu katō Manama tun ta langun ka karubbadan na ágpangadap asta ágbánnal kandin. ⁵¹ Ágpasóddóran din na matulus sikandin ukít katō mga áglumun din. Ágpéwaán din tō mga manubù na ágpallayat-layat katō sarili dan. ⁵² Giwaán din tō mga pangulu tikud tun ta gunsadanan dan, asta gimun din na mallayat tō kamanubuan katō mga ágpabbabà. ⁵³ Tō mga manubù na ágpamballúsán, gimásugán din ka kadigárran. Asal tō mga ágkaduwánnan manubù ágpéwaán din na ándà ágkapid. ⁵⁴ Sikita na mga rubbad i Israel na ágbánnal kandin tō igtabangan din. Ándà din kalingawi tō tandó din na keduwan sikandin kandan, ⁵⁵ su igtandóan ka Manama si Abraham asta tō mga rubbad din na keduwan sikandin kandan sippang ka ándà ágtamanán.”

⁵⁶ Na, igóddó si Maria tun ki Elisabet dalám ka mga tállu bulan, asta igulí sikandin.

† 1:27 1:27 Sábbað bayi na ándà pa kalayuki; tun ta kinagiyan ka English, “virgin.”

Tô kapamasusu ki Juan na Tarabunyag

⁵⁷ Na, igdunggu tô álló ka kapamasusu i Elisabet, asta batà mama tô ipamasusu din. ⁵⁸ Igdinág tô mga simbalé din asta tô mga gakád din na tuu inéduwan tô Áglangngagán kandin, asta idayawan dan pagsik.

⁵⁹ Na, tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katô batà, igpalimudé tô mga simbalé din asta tô mga gakád din ébô tupuwan asta ngadanan tô batà. Kakalyag dan na ngadanan sikandin ki Zacarias na magunawa ka ngadan katô ámmà din. ⁶⁰ Asal igkagi si Elisabet, na mà din, “Dì mému yan, su kailangan Juan tô ngadanán kandin.”

⁶¹ Iggkagi sikandan ki Elisabet, “Asal ándà gó kaditaan yu na duwán ngadan iring kanan.”

⁶² Na, igsingyas dan ki Zacarias ka ándin tô ngadan na inalyagan din. ⁶³ Igsingyas sikandin na bággyan ka ágsulatan, asta igsulat din ni kagi, “Si Juan tô ngadanán kandin.”

Isalábbuan dan gó langun. ⁶⁴ Tigkô ikakagi dán si Zacarias, asta igdurung din tô Manama. ⁶⁵ Iggkállas tô langun simbalé dan, asta italap tô tingód kani langun ilumu tun ta kaluwagan ka pabunganán tun ta probinsya ka Judea. ⁶⁶ Ikapanámdám tô langun na ikadinág tingód kani, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin basi tô dungguán kani batà?” Su duwán gó katulusan katô Áglangngagán tun kandin.

Igpakagi ka Manama si Zacarias

⁶⁷ Na, si Zacarias ipánmuan katô Ugis Espiritu, asta igpakagi ka Manama sikandin, na mà din, ⁶⁸ “Durungán ta tô Áglangngagán na Manama na ágsarigan katô langun rubbad i Israel, su igpakita sikandin áknita ébô tábbusán ki ikandin na mga sakup din. ⁶⁹ Duwán papiddán katô matulus Manama ébô tumábbus áknita tikud tun ta salà. Sikandin tô sábbad rubbad i David na ágbánnal katô Manama sayyan. ⁷⁰ Ni gó é igtandô ka Manama sayyan ukit ka mga propeta na igbánnal kandin, su igkagi sikandin ⁷¹ na tabangan ki ikandin ébô makaluwà ki tikud tun ta bállad katô mga usig ta asta tikud tun ta mga manubù na ágkaringasa áknita. ⁷² Igtandô katô Manama na kéduwan din tô mga kamónaan ta, asta ándà din kalingawi tô kasabotan din. ⁷³ Igtandô din tun ta kamónaan ta na si Abraham ⁷⁴ na paluwaán ki ikandin tikud tun ta bállad katô mga usig ta ébô mangadap ki kandin na ándà máddang ta. ⁷⁵ Kakalyag ka Manama na ándà salà ta, asta nángngà tô áglumun ta tun ta saruwan din ka ándà ágtamanán.

⁷⁶ “Na, sikuna na batà ku, tawarán ka na propeta ka Manama na Tuu Mallayat. Muna ka katô Áglangngagán ébô taganaán nu tô mga manubù tingód ka kadunggu katô Áglangngagán. ⁷⁷ Sikuna tô pasóddór tun ta mga sakup din na matábbus dan ukit katô kapasinsiya din katô mga salà dan. ⁷⁸ Tingód katô kédu asta ginawa ka Manama, dumunggu tô papiddán din tikud tun ta langit iring katô kasilat ka álló ébô tábbusán ki ikandin. ⁷⁹ Suméllá sikandin dini áknita na góddô tun ta kangittángngan asta imáddangan katô kamatayan, ébô pakitanán ki ikandin katô gukitan na ágsadun tun ta kasunayan.”

⁸⁰ Na, igdakál si Juan, asta ágkasarigan sikandin. Igóddô sikandin tun ta disyerto sippang katô álló na igpakita sikandin tun ta mga rubbad i Israel.

2

Tô kapamasusu ki Jesus

Luc 2:1-7; Mat 1:18-25

¹ Na, dalám katô si Augusto tô emperador tun ta Roma, duwán sugù din na kailangan palistan tô ngadan katô langun manubù na isakup katô gobyerno ka Roma. ² Ni gó tô una kapalista ka ngadan dalám katô si Cirenio tô gobernador tun ta Siria. ³ Purisu igpansadun tô langun manubù tun ta lunsud katô kamónaan dan ébô palistan tô ngadan dan.

⁴ Tô gó tô gunayan na igpanó si Jose tikud tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Judea sippang tun ta lunsud ka Betlehem, su Betlehem tô lunsud na igtikudan katô kamónaan din na si Hari David sayyan. ⁵ Igpíd i Jose tô banà din na si Maria na mabáddás dán ébô palistan tô ngadan dan. ⁶ Na, róggun dutun dan, igdunggu tô álló na mamasusu dán si Maria. ⁷ Igbatà sikandin katô tambang kaké batà din na mama. Igtángngás i Maria tô batà ka óggét, asta igpadággà din tun ta ágkannan ka mannap, su ándà lugar para kandan tun ta balé na ágdungguan.

Igpakita tô mga panaligan tun ta mga taradóppón ka karnero

⁸ Na, madani tun ta lunsud ka Betlehem, duwán mga taradóppón ka karnero na igladé ka dukilám igdóppón ka mga karnero dan tun ta sigbátán tanà. ⁹ Tigkô duwán sábbad panaligan katô Áglangngagán na igpakita kandan. Igséllaan tô mga taradóppón katô séllaán katô Áglangngagán, asta tuu dan gó imáddangan. ¹⁰ Asal igkagi tô panaligan, na mà din, “Yakó ágkamáddangan! Duwán madigár gulitán ku ákniyu na makabággé ka dayó tun ta langun

manubù. ¹¹ Ni dukilám ni, tun ta lunsud na igtikudan i Hari David sayyan, ipamasusu tó ákniyu Taratábbus. Sikandin tó Mesiyas na Áglangngagán.* ¹² Ni gó tó kakilalaan ébò kasóddórán yu na bánnal ni igulit ku ákniyu. Kitanán yu tó batà na igtángngás ka óggét, asta igpadággà tun ta ágkannanan ka mga mannanap.”

¹³ Tigkò dád igláltó tó marapung mga panaligan tikud tun ta langit na igduma katò tagnà, asta igdurung dan katò Manama, na mà dan, ¹⁴ “Durungán tó Manama tun datas ta langit. Duwán kasunayan tun ta mga manubù na makadayó ka Manama dini ta banuwa!”

¹⁵ Tò iguli dán tó mga panaligan tun ta langit, igpatóngkóé tó mga taradóppón ka karnero, na mà dan, “Madun ki tun ta Betlehem ébò kitanán ta tó ilumu na igpasóddór katò Áglangngagán áknita.”

¹⁶ Purisu sékót dan igsadun tun ta Betlehem. Igkita dan si Maria asta si Jose, asta igkita dan tó batà na igpadággà tun ta ágkannanan ka mannanap. ¹⁷ Tò igkita dan katò batà, igulit dan tó igkagi katò panaligan kandan tingód katò batà. ¹⁸ Isalábbuan gó tó langun manubù na igdinág katò igulit katò mga taradóppón. ¹⁹ Tò langun katò igdinág asta igkita i Maria itagù din tun ta pusung din, asta inalayun din ágpánámdámmán. ²⁰ Iguli tó mga taradóppón na ágpabantug asta igdurung katò Manama tingód katò langun na igdinág asta igkita dan, su bánnal tó igulit katò panaligan kandan.

Igngadanan si Jesus

²¹ Tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katò batà, igtupuwan sikandin, asta igngadanan ki Jesus, su tó gó tó ngadan na igkagi katò panaligan ki Maria tó ándà pa sikandin mabáddás.

Igpid si Jesus tun ta templo

²² Na, igdunggù tó álló na igsadun si Jose asta si Maria tun ta Jerusalem ébò mánnal katò sugù i Moises† tingód ka mantu igpamasusu. Igpid dan tó batà ébò bággén tun ta Áglangngagán, ²³ su duwán sugù katò Áglangngagán na kailangan bággén tun ta Áglangngagán tó langun ka panganayan mga gabatà gamama.‡ ²⁴ Igsadun si Jose asta si Maria tun ta templo ébò góbbón dan tun ta saruwan katò Áglangngagán tó duwa manatad ó duwa salapati na marénták pa, su tó gó tó igsugù katò Áglangngagán tingód ka mantu igpamasusu.§

²⁵ Na, duwán sábbad taga Jerusalem na ánggadanan ki Simeon. Nángngà tó áglumun din tun ta saruwan ka Manama, asta ágbánnal sikandin ka Manama. Inalayun sikandin giman katò álló na paluwaán ka Manama tó mga rubbad i Israel. Inalayun sikandin ipánnuan katò Ugis Espiritu. ²⁶ Taganà igpasóddór katò Ugis Espiritu na di pa maté sikandin sippang ka kitanán din tó Mesiyas na papiddán katò Áglangngagán. ²⁷ Na, tó álló tó, igpid katò Ugis Espiritu si Simeon tun ta templo. Tò igpid tó ámmà asta tó innà ki Jesus tun ta templo ébò tumanán dan tó sugù ka Manama,* ²⁸ igsipit i Simeon tó batà, asta igpasalamat sikandin ka Manama, na mà din, ²⁹ “Áglangngagán ku, ituman dán tó igtandó nu kanak. Purisu mému dán ka matéya na duwán kasunayan. ³⁰ Igkita kud tó igpapid nu ébò tumábbus áknami tikud tun ta salà dé. ³¹ Sikandin tó itaganà nu tun ta tubang katò langun manubù. ³² Iring sikandin katò sulù, su pakitanán din tó kakalyag nu tun ta langun manubù na ánnà Judío, asta ukit kandin pabantugán ké na mga rubbad i Israel na igsalin nu.”

³³ Na, isalábbuan tó ámmà asta tó innà katò igkagi i Simeon tingód katò batà. ³⁴ Igdasal si Simeon na tabangan dan ka Manama, asta igkagiyan din si Maria, na mà din, “Na, ni batà nu tó igsalin ka Manama ébò ássan din tó mga rubbad i Israel. Su marapung tó méllé kandin, asta supakan dan katò Manama. Asal marapung tó kadayawan tingód kandin, asta makaluwà dan tikud tun ta supak ka Manama, ³⁵ su ukit kani batà ni, pasóddórán tó panámdám katò marapung manubù. Agad sikuna, iring na kótángngan tó áknikó pusung.”

³⁶ Tun ta templo, duwán sábbad bayi na ánggadanan ki Ana na propeta ka Manama. Si Panuel tó ngadan katò ámmà din na sakup katò grupo i Aser na kamónaan dan. Duwán duma i Ana, asal pittu dád ámmé tó kapadumaé dan, asta ibalu sikandin. Tugál dán sikandin, ³⁷ su kawaluwan áppat (84) dán é idad din. Marag sikandin ágsadun tun ta templo, su álló asta dukilám ágpangadap sikandin katò Manama, ágpuwasa, asta ágdasal. ³⁸ Róggun na igkagi pa si Simeon ki Maria, igpadani si Ana tun kandan, asta igpasalamat sikandin tun

* **2:11** 2:11 Tállu tó igkagi katò panaligan tingód ki Jesus: sikandin tó Taratábbus, sikandin tó Cristo ó Mesiyas na igsalin ka Manama, asta sikandin tó Áglangngagán na Manama. † **2:22** 2:22 Manama tó igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tó igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. ‡ **2:23** 2:23 Ahaán tó Exodo 13:2,12. § **2:24** 2:24 Ahaán tó Levitico 12:8. * **2:27** 2:27 Tingód katò sugù ka Manama, ahaán tó 2:24.

ta Manama. Igulit sikandin tingód ki Jesus tun ta langun manubù na gangat katò papiddán ka Manama ébò tumábbus katò mga taga Jerusalem.

Iguli dan tun ta Nazaret

³⁹ Na, tò igtuman dán i Jose asta i Maria tò langun sugù katò Áglangngagán tingód ka batà na mantu igpamasusu, iguli dan tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea. ⁴⁰ Igdakál si Jesus, igmabákkár tò lawa din, asta duwán kapandayan din, su inéduwan tò Manama kandin.

Dutun si Jesus ta templo

⁴¹ Na, kada ámmé, ágsadun tò ámmà asta tò innà i Jesus tun ta Jerusalem ébò mapil dan katò Kalimudan Ka Kalabé.[†] ⁴² Tò sapulù duwa (12) dán é idad i Jesus, igsadun dan tun ta Jerusalem ébò mapil dan, su tò gó tò ágkémun dan. ⁴³ Tò ipángnga dán tò kalimudan, igtigkané dan iguli tun ta Nazaret. Asal si Jesus igpatanan pa tun ta Jerusalem. Tò ámmà asta tò innà din ándà ikasóddór, ⁴⁴ su kéman dan ka igtákkás sikandin katò mga kadumaan dan tun ta dalan. Igladé dan ka álló igpanó. Tò mapun dán, igpamasak dan si Jesus tun ta mga kaditaan dan asta tun ta duma mga manubù na ágpanó tun ta dalan. ⁴⁵ Tò ikasóddór dan na ándà ikatákkás si Jesus kandan, iglónód dan tun ta Jerusalem ébò pamasakán sikandin. ⁴⁶ Tun ta ikatállu álló, igkita dan si Jesus tun ta templo. Igunsad sikandin duma katò mga taratinurù, ágpaminág sikandin, asta ginsà kandan. ⁴⁷ Isalábbuan tò langun na ikadinág kandin tingód katò kapandayan din asta mga taba din.

⁴⁸ Tò igkita tò ámmà asta tò innà din kandin, isalábbuan dan. Igkagi tò innà din, na mà din, “Ánnà nángngà tò iglumu nu áknami. Igpamasak ké áknikó su tuu ké itanaan.”

⁴⁹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su igpamasak kó kanak. Nángngà pád na kasóddóran yu na kannunna ta balé katò Ámmà ku.”

⁵⁰ Asal ándà dan kagpátti tò igkagi i Jesus kandan.

⁵¹ Igtákkás si Jesus kandan, iguli dan tun ta Nazaret, asta ágbánnal sikandin kandan. Tò langun katò igdinág asta igkita i Maria igtagù din tun ta pusung din. ⁵² Ágkadugangan pô gó tò kapandayan i Jesus, asta ágpanayun sikandin ágdakál. Ágkadayawan tò Manama asta tò mga manubù tingód kandin.

3

Igulit-ulit si Juan na Tarabunyang

Luc 3:1-20; Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Juan 1:19-28

¹ Na, tun ta ikasapulù lima ámmé na si Tiberio tò emperador tun ta Roma, si Poncio Pilato tò gobernador tun ta Judea, si Herodes tò pangulu tun ta Galilea, tò kataladi din na si Felipe tò pangulu tun ta Iturea asta Trakonite, si Lisaniyas tò pangulu tun ta Abilena, ² asta si Anas asta si Caifas tò mga tuu mallayat ka pangulu katò templo. Na, róggun na igóddó si Juan na batà i Zacarias tun ta disyerto, igkagi tò Manama kandin. ³ Na, igsadun si Juan tun ta langun banuwa madani tun ta Wayig ka Jordan. Igulit-ulit sikandin na kailangan rumákkád tò mga manubù asta bunyagan dan ébò pasinsiyaan ka Manama tò mga salà dan. ⁴ Na, mà katò kagi ka Manama tingód ki Juan tun ta libro katò propeta na si Isaiaas,

“Duwán sábbad manubù na dinággán yu na gullaó tun ta disyerto, na mà din, “Taganà yu tò ukitanan katò Áglangngagán. Tullid yu tò dalan na ukitan din.’ ⁵ Tambunan tò langun banád, asta pattadán tò langun pabungan. Tullidán tò béngkóg dalan, asta piyaan tò dalan na marapung mga sábbáng asta batun. ⁶ Kitanán katò langun tò katábbus ka Manama katò mga manubù.”*

⁷ Na, marapung tò mga manubù na igsadun tun ki Juan ébò pabunyang kandin. Igkagi si Juan kandan, na mà din, “Madat kó iring na mga áppuy! Manan ka pabunyang kó agad ándà kó rákkád? Kéman yu ka ñi kó supakan ka Manama ka tapuri álló. ⁸ Lumu yu tò nángngà tun ta saruwan ka Manama ébò kasóddóran na bánnal igtanan kó asta igsódó kó áglumu ka salà. Yakó ágpanámdám na ñi kó supakan su sikiyu tò mga rubbad i Abraham. Kagiyan ku sikiyu na agad ni mga batu mému imun ka Manama na mga rubbad i Abraham na bullas ákniyu. ⁹ Iring kó na kayu na masig dán pilén, su ágpilén asta ággóbbón tò langun kayu na ándà madigár buuy.”

¹⁰ Igingná tò ilimud mga manubù ki Juan, na mà dan, “Ándin tò kailangan lumun dé?”

[†] **2:41** 2:41 Ni gó tò kalimudan katò mga Judio na ágkasampátan dan tingód katò kapaluwà ka Manama katò mga kamónaan dan tikud tun ta kallang kandan tun ta Ehipto. * **3:6** 3:4-6 Isaiaas 40:3-5.

¹¹ Igtaba si Juan, na mà din, “Atin ka duwán duwa umpak yu, bágge yu tô sábbad tun ta manubù na ándà palang gumpakán. Atin ka duwán ágkakan yu, bággeyi yu tô manubù na ándà palang ágkakan.”

¹² Duwán pagsik mga taralimud ka buwis na igsadun tun ki Juan ébò pabunyang dan kandin. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Sir, ándin tô kailangan lumun dé?”

¹³ Igtaba si Juan, na mà din, “Yakó ágpamuyù ka buwis na sobra katò sugù ka gobyerno.”

¹⁴ Duwán pagsik mga sundalo na igsà kandin, na mà dan, “Na, sikami, ándin é kailangan lumun dé?”

Igtaba si Juan, na mà din, “Yakó ágpurit katò manubù ébò bággayan kó ka salapì. Yakó ágdimanda ukít ka bulaló ébò bággayan kó ka salapì. Asal agad ándin é tandan katò gobyerno para ákniyu, kailangan kanángngaan kó.”

¹⁵ Na, tô igdinág tô mga manubù ki Juan, igpanámdám dan na si Juan dán gó tô Mesiyas na gangatan dan. ¹⁶ Asal igkagi si Juan, na mà din, “Ágbunyangga ákniyu ka wayig. Asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán kanak. Ánnà a nángngà na tumabang kandin agad lumusutta dáad katò sandalyas din. Sikandin tô munyang ákniyu katò Ugis Espiritu asta apuy. ¹⁷ Iring sikandin na manubù na ágpalayap ka trigo na igarik din, tipunán din, asta taguán din tun ta lukung. Asal tô uut asta uppis góbbón din tun ta apuy na di ágkapadáng.”

¹⁸ Igulit-ulit i Juan tô Madigár Gulitán tun ta langun manubù, asta igkagiyán din sikandan na kailangan bánnalán dan tô ágtinuruán din.

¹⁹ Na, si Herodes tô pangulu tun ta Galilea. Asal igsapadan i Juan sikandin, su igagó din tô ipag din na si Herodias, asta marapung pa tô madat mga linumuwan din. ²⁰ Tun ta katapuriyan, igdugangan pô gó i Herodes tô mga salá din su igpapriso din si Juan.

Igpabunyang si Jesus

Luc 3:21-22; Mat 3:13-17; Mar 1:9-11

²¹ Na, tô ándà pa prisowi si Juan, duwán álló na igbunyang sikandin katò langun manubù, asta igpabunyang pagsik si Jesus. Róggun na igdasal si Jesus, ipókéan tô langit, ²² asta igsunnad tô Ugis Espiritu tun kandin na iring na bónnóng ka salapati. Duwán kagi tikud tun ta langit, na mà din, “Sikuna tô kanak Batà na ágginawaan ku. Ágkadayawanna gó áknikó.”

Mga kamónaan i Jesus

Luc 3:23-38; Mat 1:1-17

²³ Tô igtigkané si Jesus igtinurù, mga tállu pulù (30) é idad din. Kéman katò langun manubù na batà i Jose si Jesus.[†] Si Jose tô batà i Heli. ²⁴ Si Heli tô batà i Matat. Si Matat tô batà i Levi. Si Levi tô batà i Melki. Si Melki tô batà i Jana. Si Jana tô batà i Jose. ²⁵ Si Jose tô batà i Matatias. Si Matatias tô batà i Amos. Si Amos tô batà i Nahum. Si Nahum tô batà i Eslí. Si Eslí tô batà i Nagai. ²⁶ Si Nagai tô batà i Maat. Si Maat tô batà i Matatias. Si Matatias tô batà i Semei. Si Semei tô batà i Jose. Si Jose tô batà i Joda.

²⁷ Si Joda tô batà i Joana. Si Joana tô batà i Resa. Si Resa tô batà i Sorobabel. Si Sorobabel tô batà i Salatiel. Si Salatiel tô batà i Neri. ²⁸ Si Neri tô batà i Melki. Si Melki tô batà i Addi. Si Addi tô batà i Cosam. Si Cosam tô batà i Elmodam. Si Elmodam tô batà i Er. ²⁹ Si Er tô batà i Josue. Si Josue tô batà i Eliezer. Si Eliezer tô batà i Jorim. Si Jorim tô batà i Matat. Si Matat tô batà i Levi.

³⁰ Si Levi tô batà i Simeon. Si Simeon tô batà i Juda. Si Juda tô batà i Jose. Si Jose tô batà i Jonan. Si Jonan tô batà i Eliakim. ³¹ Si Eliakim tô batà i Melea. Si Melea tô batà i Mainan. Si Mainan tô batà i Matata. Si Matata tô batà i Natan. Si Natan tô batà i David. ³² Si David tô batà i Isai. Si Isai tô batà i Obed. Si Obed tô batà i Boos. Si Boos tô batà i Salmon. Si Salmon tô batà i Naason.

³³ Si Naason tô batà i Aminadab. Si Aminadab tô batà i Aram. Si Aram tô batà i Arni. Si Arni tô batà i Esrom. Si Esrom tô batà i Fares. Si Fares tô batà i Juda. ³⁴ Si Juda tô batà i Jacob. Si Jacob tô batà i Isaac. Si Isaac tô batà i Abraham. Si Abraham tô batà i Tare. Si Tare tô batà i Nakor. ³⁵ Si Nakor tô batà i Serug. Si Serug tô batà i Ragau. Si Ragau tô batà i Peleg. Si Peleg tô batà i Eber. Si Eber tô batà i Sala.

³⁶ Si Sala tô batà i Cainan. Si Cainan tô batà i Arfaxad. Si Arfaxad tô batà i Sem. Si Sem tô batà i Noe. Si Noe tô batà i Lamec. ³⁷ Si Lamec tô batà i Metusela. Si Metusela tô batà i Enoc. Si Enoc tô batà i Jared. Si Jared tô batà i Mahalaleel. Si Mahalaleel tô batà i Cainan. ³⁸ Si Cainan tô batà i Enos. Si Enos tô batà i Set. Si Set tô batà i Adan. Si Adan tô batà ka Manama.

[†] **3:23** 3:23 Si Jose tô ámmà-ámmà i Jesus su ánnà sikandin tô bánnal ámmà din (Mateo 1:25). Si Jesus tô Batà ka Manama, su igmabáddás tô innà din si Maria ukít katò Ugis Espiritu na igsunnad tun kandin (Lucas 1:35).

4

*Katintal ki Jesus**Luc 4:1-13; Mat 4:1-11; Mar 1:12-13*

¹ Na, ipánnuan katô Ugis Espiritu si Jesus, asta igpanó sikandin tikud tun ta Wayig ka Jordan. Igpíd sikandin katô Ugis Espiritu tun ta disyerto ² asta igtintal i Maibuyan dalám ka kappatan (40) álló. Dalám katô mga álló tó, ándà palang igkan i Jesus. Purisu igballus sikandin. ³ Iggagi si Maibuyan, na mà din, “Atin ka sikuna tó Batà ka Manama, imu nu pan ni mga batu.”

⁴ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama, “Ánnà dád ágkannán é ágkailanganán katô kantayan ka manubù.”*

⁵ Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta mallayat pabungan. Ándà kadugé, igpakita din ki Jesus tó langun lugar dini ta tibuk banuwa. ⁶ Iggagi si Maibuyan, na mà din, “Bággén ku áknikó tó pagpangulu asta tó sélaán kani langun banuwa, su igbággé kanak, asta makabággéya tun ta agad sadan tó salinán ku. ⁷ Atin ka mangadap ka kanak, bággén ku áknikó tó langun kani.”

⁸ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama,

“Tó dád Áglangngagán na Manama tó kailangan ágpangadapán yu, asta sikandin dád tó kailangan bánnalán yu.”†

⁹ Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta Jerusalem, asta igpatindág din tun ta bówwó katô templo. Iggagi si Maibuyan, na mà din, “Na, atin ka sikuna tó Batà ka Manama, tuppas ka tun ta tanà. ¹⁰ Di ka mamánu, su mà katô kagi ka Manama,

“Papiddán katô Manama tó mga panaligan din ébô tumómómóng áknikó.”

¹¹ ‘Sakámmán ka katô mga panaligan din ébô di makadag tó paa nu tun ta mga batu.’ ‡

¹² Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama,

“Yakó ágtintal katô Áglangngagán na Manama yu.”§

¹³ Na, pángnga igtintal i Maibuyan si Jesus ukít ka marapung kapókit, igiwà sikandin, asta igangat ka ássa álló.

*Igtigkané si Jesus igtinurú**Luc 4:14-15; Mat 4:12-17; Mar 1:14-15*

¹⁴ Na, ipánnuan si Jesus ka katulusan katô Ugis Espiritu, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Galilea. Ándà kadugé, ibantug sikandin tun ta mga kaligadan banuwa. ¹⁵ Igtinurú sikandin tun ta mga simbaan ka Judio, asta ágpabantugán sikandin katô langun manubù.

*Ándà tanggapi si Jesus tun ta Nazaret**Luc 4:16-30; Mat 13:53-58; Mar 6:1-6*

¹⁶ Na, igsadun si Jesus tun ta lunsud ka Nazaret na igdakállan din. Tó álló ka kapaginawa, igsadun sikandin tun ta simbaan ka Judio, su tó gó é ágkémun din. Igtindág sikandin ébô masa katô kagi ka Manama na igsulat. ¹⁷ Igbággé dan kandin tó igsulat i Isaias na propeta sayyan. Igbákka i Jesus, igkita din ni kagi ni, asta igbasa din, na mà din,

¹⁸ “Ipánnuannad katô Ugis Espiritu katô Áglangngagán, su igsalinna ikandin ébô mulit-ulitta katô Madigár Gulitán tun ta mga manubù na ágkayú-ayuan. Igpapidda ikandin dini ákniyu ébô mulit-ulitta tun ta mga igpriso na paluwaán dan dán. Igpapidda dini ákniyu ébô mulit-ulitta tun ta mga bólóg na makakita dan dán. Igpapidda ikandin dini ákniyu ébô tabangan ku tó langun manubù na ágkahirapan, ¹⁹ asta pasóddórán ku na igdunggú dán tó álló na pakitanán katô Áglangngagán tó kédu din.”*

²⁰ Na, iglulun i Jesus tó ágbasaan na igbasa din, asta igulí din tun ta opisyales ka simbaan. Igsadun si Jesus ébô tuminurú, asta igsállág tó langun manubù kandin. ²¹ Igtigkané si Jesus igkagi, na mà din, “Ni álló ni, ituman dán tó kagi ka Manama na igbasa ku asta igdinág yu.”

²² Igdurung si Jesus katô langun manubù, asta isalábbuan dan katô madigár kagi din, su kémán dan ka batà i Jose si Jesus. ²³ Iggagi si Jesus, na mà din, “Kakalyag yu na ulitán kanak tó igkagi tun ta panunggirangan, na, ‘Atin ka doktor ka, bawii nu tó áknikó lawa.’ Kagin yu pád kanak ni, ‘Lumu nu puman dini ta lunsud ta tó kasalábbuan, iring katô iglumu nu tun ta lunsud ka Capernaum.’ ²⁴ Asal paminág yu ni kagin ku ákniyu. Di ágtanggapán tó propeta tun ta kandin lunsud. ²⁵ Kagin ku ákniyu, na dalám katô igulit si Elias sayyan ka kagi ka Manama, duwán tuu dakál ballus tun ta langun banuwa na igóddóan katô mga kamónaan ta, asta ándà pódani katô Manama dalám ka tállu ámmé ágtángngà. Agad marapung tó mga

* 4:4 4:4 Deuteronomio 8:3. † 4:8 4:8 Deuteronomio 6:13. ‡ 4:11 4:10-11 Salmo 91:11-12. § 4:12 4:12 Deuteronomio 6:16. * 4:19 4:18-19 Isaias 61:1-2.

gabayi balu na ágkahirapan tun ta mga rubbad i Israel, ²⁶ asal ánnà sikandan tó igpasadunan ka Manama ki Elias, su igpasadun din si Elias tun ta Sarepta na sakup ka Sidon ébô tabangan tó sábbad bayi balu na ánnà Judio.† ²⁷ Iring kani tó inému sayyan dalám kató kólit-ólit i Eliseo ka kagi ka Manama. Agad marapung tó mga tétékán‡ tun ta mga rubbad i Israel, asal ánnà sikandan tó inólian, su inólian dád tó ánnà Judio na si Naaman na sakup ka Siria.”§
²⁸ Na, tó mga Judio na ilimud tun ta simbaan, isókó dan kató igkagi i Jesus na ágkéduwan tó Manama kató mga manubù na ánnà Judio. ²⁹ Igtindág dan langun, asta igpéwà dan si Jesus tikud tun ta lunsud dan. Tó lunsud dan tun datas ka pabungan, asta igpid dan si Jesus tun ta pangpang, ébô dabuán dan pád. ³⁰ Asal igukit dád si Jesus tun ta tángngaán kató mga manubù na ilimud, asta igpadiyù sikandin.

Tó manubù na igahuwan ka madat espiritu

Luc 4:31-37; Mar 1:21-28

³¹ Na, igsadun si Jesus tun ta lunsud ka Capernaum na sakup ka probinsya ka Galilea. Tó álló ka kapaginawa, igtinurù sikandin tun ta simbaan ka Judio. ³² Isalábbuan gó tó langun manubù na igpaminág kandin, su duwán katulusan kató katinurù din. ³³ Na, tun ta simbaan dan, duwán sábbad manubù na igahuwan ka madat espiritu. Igullaó sikandin ka mabákkár, na mà din, ³⁴ “Jesus taga Nazaret, ándà labut nu ákname! Supakan ké ikuna? Isóddóran ku ka sadan ka. Sikuna tó ugis Batà ka Manama.”

³⁵ Asal igsapadan i Jesus tó madat espiritu, na mà din, “Yaka gótép! Luwà ka tikud tun kandin!”

Na, igbuntug kató madat espiritu tó manubù tun ta saruwan dan, asta igluwà tun kandin, asal ándà din pasakiti tó manubù. ³⁶ Na, isalábbuan tó langun manubù, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Makasalábbù tó katinurù din, su ukít kató katulusan din, ágsuguán din tó madat mga espiritu, asta ágluwà dan.”

³⁷ Na, ibantug si Jesus tun ta kaluwagan ka probinsya.

Inólian tó marapung manubù

Luc 4:38-41; Mat 8:14-17; Mar 1:29-34

³⁸ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta simbaan ka Judio, asta igsadun sikandin tun ta balé i Simon na ánggadanan din ki Pedro. Tuu ágkalinturan tó bayi na utang i Pedro, asta igpédu-édu dan na tabangan i Jesus sikandin. ³⁹ Na, igtindág si Jesus madani kandin, asta igsapadan din tó kénit ka lawa kató utang i Pedro. Tigkó dád inólian sikandin. Igánnó sikandin asta igbuwat ka ágkannán kandan.

⁴⁰ Tó igsalláp dán tó álló, igpid kató mga manubù tun ki Jesus tó langun kadumaan dan na duwán ássa-ássa mga bógók. Igtukid i Jesus igdappánan tó langun dan, asta inólian dan. ⁴¹ Igpíd pagsik tun ki Jesus tó marapung manubù na igahuwan ka madat espiritu. Na, róggun igluwà tó madat mga espiritu, igullaó sikandan, na mà dan, “Sikuna tó Batà ka Manama!”

Asal igsapadan i Jesus sikandan ébô di dan pakakagi, su isóddóran dan na sikandin tó Mesiyas.

Igulit-ulit si Jesus tun ta Galilea

Luc 4:42-44; Mar 1:35-39

⁴² Na, pagkasimag, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta lugar na ándà manubù. Asal igpamasak tó marapung manubù kandin. Tó igkita dan kandin, igpédu-édu dan na di pád panó sikandin. ⁴³ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Kailangan madunna tun ta ássa mga lunsud ébô mulit-ulitta pagsik kandan kató Madigár Gulaitán tingód ka pagpangulu ka Manama, su tó gó tó gunayan ku na igsadunna nit banuwa.”

⁴⁴ Na, igulit-ulit si Jesus tun ta mga simbaan dan tun ta kaluwagan ka Judea.

5

Igtawar i Jesus tó mga disipulu

Luc 5:1-11; Mat 4:18-22; Mar 1:16-20

¹ Na, duwán sábbad álló, igtindág si Jesus tun ta ligad ka ranó na ánggadanan Genesaret. Igpaliggáté tó langun manubù na garurung madani tun ki Jesus, su kakalyag dan na maminág kató kagi ka Manama na ágtinuruán din. ² Duwán duwa barangé na igkita din tun ta ligad ka ranó na igtanangan kató mga taraággut ka sáddà, su iguras dan ka pukut. ³ Igsaké si Jesus tun ta barangé i Simon, asta igkagi si Jesus na ássudán i Simon tó barangé

† 4:26 4:25-26 Ahaán tó 1 Mga Hari 17:1,8-16; 18:1. ‡ 4:27 4:27a Tétékán, ó sanlahon. § 4:27 4:27b Ahaán tó 2 Mga Hari 5:1-14.

ébô kumapó madani tun ta ligad. Igunsad si Jesus tun ta barangé, asta igtinurù sikandin katò mga manubù tun ta baklayanán.

⁴ Pángnga igtinurù si Jesus, igkagiyan din si Simon, na mà din, “Pasadun nu ni barangé nu tun ta tángngaan ka ranó, asta dabù yu tò pukut ébô duwán maggut yu.”

⁵ Asal igtaba si Simon, na mà din, “Áglangngagán, igladé ké ka dukilám igdabù ka pukut, asal ándà palang inaggut dé! Asal su sikuna tò ágsugù kanak, dumabù a ka pukut.”

⁶ Igdabù dan tò pukut, asta ikaggut dan ka marapung mga sáddà. Na, su masig pád mabissé tò pukut dan, ⁷ iginggat dan tò mga kadumaan dan tun ta ássa barangé ébô tumabang kandan. Tò igdunggù dan, igruran dan tò sáddà tun ta duwa barangé. Purisu masig pád malánnád tò duwa barangé. ⁸ Na, tò igkita si Simon Pedro na tuu dakál tò inaggut dan, iglingkóód sikandin tun ta saruwan i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, padiyù ka kanak, su masalà-salà a.”

⁹ Tò gó tò igkagi din su isalábbuan gó sikandin asta tò mga kadumaan din tingód katò tuu marapung mga sáddà na inaggut dan. ¹⁰ Isalábbuan pagsik tò mga kadumaan din tun ta duma barangé na si Santiago asta si Juan na duwa gabatà i Sebedeo. Igkagi si Jesus ki Simon, na mà din, “Yaka ágkamáddangan. Tikud áknganni, ánnà dán sáddà tò ággután nu, asal mga manubù tò ággután nu.”

¹¹ Tò igpaligad dan tò mga barangé dan, igtananan dan tò langun, asta igtákkás dan ki Jesus.*

Inólian tò tétékán

Luc 5:12-16; Mat 8:1-4; Mar 1:40-45

¹² Róggun na igukit si Jesus tun ta sábbad lunsud, isumaran din tò manubù na ipánnù tò lawa dín ka téték. Tò igkita sikandin ki Jesus, igpadani sikandin asta iglangká. Igpédu-édu sikandin, na mà din, “Áglangngagán, atin ka kakalyag nu, isóddóran ku na makóli ka kani bógók ku.”

¹³ Igdappánnan i Jesus sikandin ka bállad, asta igkagi si Jesus, na mà din, “Malyagga. Kólian kad.”

Tigkò dád inólian sikandin.

¹⁴ Maggát igsapad si Jesus kandin na di mému ulitan din tò agad sadan manubui. Igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun ka tun ta pangulu ka templo, asta pakita nu yan lawa nu. Bággé nu tò manuk na góbbón tun ta saruwan ka Manama, su tò gó tò igsugù i Moises ébô makasóddór tò langun manubù na inólian kad.”

¹⁵ Agad tò gó tò igsugù din, asal tuu pò gó italap tò bantug i Jesus. Purisu tuu pa marapung tò mga manubù na ilimud ébô maminág katò ágtinuruán din, asta ébô kólian tò mga bógók dan. ¹⁶ Asal si Jesus igsadun tun ta disyerto ébô dumasal.

Inólian tò manubù na di ágriyu é lawa

Luc 5:17-26; Mat 9:1-8; Mar 2:1-12

¹⁷ Na, sábbad álló, róggun igtinurù si Jesus, duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igunsad madani tun kandin. Igtikud dan tun ta marapung mga lunsud tun ta probinsya ka Galilea asta Judea, asta duwán igtikud tun ta lunsud ka Jerusalem. Duwán katulusan i Jesus tikud tun ta Áglangngagán ébô makóli sikandin katò mga ágkabógókan.

¹⁸ Ándà kadugé, igdunggù tò mga manubù na igié ka kadumaan dan na di ágriyu é lawa. Kakalyag dan na mapid dan sikandin tun dalám katò balé ébô padággaan tun ta saruwan i Jesus. ¹⁹ Asal su marapung tò mga manubù na ilimud, ándà gó gukitan dan na pasadun tun dalám. Purisu igpénék dan tun ta pattad atáp katò balé, asta igbóbbówan dan tò atáp. Igtuntun dan tò di ágriyu é lawa apil tò ágdággaan din tun ta saruwan i Jesus. ²⁰ Tò igkita si Jesus katò kasarig dan kandin, igkagi sikandin, na mà din, “Rarak, igpasinsiyaan dán tò mga salà nu.”

²¹ Asal duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igpanámdám, “Ánnà nángngà tò igkagi kani manubù ni. Igpangunawa sikandin katò Manama, su Manama dád tò makapasinsiya ka mga salà.”

²² Asal isóddóran i Jesus tò panámdám dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágpanámdám iring kanan. ²³ Atin ka matággas tò pagtuman ka kagi tun ta manubù, na, ‘Igpasinsiyaan dán tò mga salà nu,’ matággas pagsik tò pagtuman ka kagi, na, ‘Tindág ka

* 5:11 5:11 Igtákkás dan ki Jesus, ó inému dan na mga disipulu i Jesus.

asta panó ka.’²⁴ Na, sakán tô Igpamanubù,[†] asta pakitanán kud ákniyu na makémuwa makapasinsiya katô masalà-salà[‡] mga manubù nit banuwa.”

Purisu igkagi si Jesus tun ta manubù na di ágriyu é lawa, na mà din, “Tindág ka. Pid nu yan ágdággaan nu, asta uli kad.”

²⁵ Na, róggun igsállág tô langun manubù katô manubù na di ágriyu é lawa, tigkô dád igtindág sikandin, igpid din tô ágdággaan din, asta igulí sikandin na ágdurung katô Manama.²⁶ Isalábbuan gó tô langun manubù, asta igdurung dan tô Manama. Tuu dan isalábbuan, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Makasalábbù tô igkita ta ni álló ni.”

Igtawar i Jesus si Levi

Luc 5:27-32; Mat 9:9-13; Mar 2:13-17

²⁷ Na, tô igpanó si Jesus, igkita din tô sábbad taralimud ka buwis na ánggadanan ki Levi na igsadunna tun ta opisina din. Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

²⁸ Purisu igtindág si Levi, igtananan din tô langun, asta igtákkás ki Jesus.

²⁹ Na, igimu si Levi ka dakál kalimudan tun ta balé din para ki Jesus. Marapung tô mga taralimud ka buwis asta tô duma mga manubù na igkan duma kandan.³⁰ Duwán mga Pariseo asta taratinurù ka sugù na igóróm-óróm katô mga disipulu i Jesus, asta iginsà, na mà dan, “Manan ka igkan kó duma katô mga taralimud ka buwis asta duma mga manubù na masalà-salà?”

³¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Tô manubù na ándà bógók, di sikandin kailangan bawian ka doktor. Asal tô manubù na ágkabógókan, tô dád gó tô kailangan bawian ka doktor.³² Igsadunna dini ánnà ébò pamasakán ku tô mga manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama, asal pamasakán ku tô mga masalà-salà ébò rumákkád dan.”

Tinurù tingód katô kapuwasa

Luc 5:33-35; Mat 9:14-15; Mar 2:18-20

³³ Na, igkagi tô mga manubù ki Jesus, na mà dan, “Marag ágpuwasa asta ágdasal tô mga disipulu i Juan asta tô mga disipulu katô Pariseo. Manan ka marag ágkan asta ginám tô áknikó mga disipulu?”

³⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán kalimudan ka kasal, tô mga kadumaan katô mama na ágkasalán, di dan ágkaranu róggun ka dutun pa tô mama na ágkasalán.³⁵ Asal duwán álló na dumunggù na kangén tikud tun kandan tô mama na ágkasalán, asta tô gó é álló ka muwasa dan.”[§]

Tingód katô mantu ágtinuruán i Jesus

Luc 5:36-39; Mat 9:16-17; Mar 2:21-22

³⁶ Igulit si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Ándà missé ka mantu óggét ébò tapóngán tun ta tapé umpak, su atin ka tô gó é lumun, kadattan tô mantu óggét, asta di magunawa tô bónnóng katô umpak na tapóngan din.³⁷ Atin ka dalámmán tô bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na igimu tikud tun ta kindal ka kambing, di mému dalámmán tô tapé dán iglanit. Su atin ka tô gó é lumun, máttu tô ágtaguanan, kólaan tô bino, asta kadattan tô ágtaguanan.³⁸ Kailangan dalámmán tô bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na mantu iglanit.”*

³⁹ Igulit i Jesus tô sábbad panunggiringan, na mà din, “Atin ka inayadan ka manubù tô tapé bino, di sikandin ágkadigárran katô mantu bino, su tuu pa madigár para kandin tô tapé.”

6

Tingód katô álló ka kapaginawa

Luc 6:1-5; Mat 12:1-8; Mar 2:23-28

¹ Na, duwán sábbad álló ka kapaginawa ka mga Judio, igukit si Jesus asta tô mga disipulu din tun ta ligad ka kinamát na igparámmasan ka trigo. Igbagti katô mga disipulu din tô mga

[†] 5:24 5:24a Marapung tô mga pagngadan ki Jesus. Ánggadanan sikandin Batà ka Manama su bánnal sikandin Manama (Lucas 1:35). Ánggadanan sikandin rubbad i David su sikandin é Judio na rubbad i Hari David (Lucas 18:38-39). Ánggadanan sikandin Manama na Igpamanubù, su igpapid katô Manama sikandin ébò ukit kandin kumita tô langun manubù ka ándin tô ágkémun asta malumu ka Manama. Igpamanubù sikandin ébò maté tingód katô mga salà ka langun manubù (Lucas 2:26-32). [‡] 5:24 5:24b Ágtawarán dan na “masalà-salà mga manubù” su ándà dan tuman katô mga sugù ka Manama na ágtumanán katô mga Judio. [§] 5:35 5:35 Muwasa dan su maranu dan. * 5:38 5:36-38 Tô tapé umpak asta tô tapé ágtaguanan ka bino igpanunggiringan tingód ka taganà ágtinuruán katô mga taratinurù ka sugù i Moises. Tô mantu óggét asta tô mantu bino igpanunggiringan tingód ka mantu ágtinuruán i Jesus.

kangyu ka trigo, igkusu dan, asta igkan dan. ² Asal duwán mga Pariseo na igkagi ki Jesus, na mà dan, “Manan ka áglumun yu tò dì mému lumun dalám katò álló ka kapaginawa?”*

³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ilingawan yu basi ka ándin tò igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katò iglumu i David sayyan. Igballus sikandin asta tò mga kadumaan din. ⁴ Igahu si David tun ta balé ka Manama, igkangé asta igkan din tò pan na igbággé tun ta Manama. Duwán pagsik pan na igbággé din tun ta mga kadumaan din. Agad tò dád mga pangulu ka templo tò mému kuman katò pan, asal ándá ikasalà si David.”†

⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán na Igpamanubù tò mému kumagi ka ándin tò nángngà lumun ka mga manubù dalám ka álló ka kapaginawa.”

Inólian tò manubù na igkángkáng é bállad

Luc 6:6-11; Mat 12:9-14; Mar 3:1-6

⁶ Na, duwán ássa álló ka kapaginawa na igsadun si Jesus tun ta simbaan ka Judio asta igtinurù. Duwán sábbad manubù dutun na igkángkáng é bállad dadan ta kawatan. ⁷ Duwán mga taratinurù ka sugù asta mga Pariseo dutun na ágpamasak ka dimanda dan tingód ki Jesus. Purisu marag dan igsállág ka dumappán si Jesus katò mga ágbabógókán ébò kólian dalám katò álló ka kapaginawa. ⁸ Asal isóddóran i Jesus ka ándin tò ágpánámdámmán dan, asta igkagi sikandin tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Tindág ka dini madani kanak.”

Na, igsadun tò manubù tun ki Jesus, asta igtindág madani tun kandin. ⁹ Igkagi si Jesus tun ta mga taratinurù ka sugù asta mga Pariseo, na mà din, “Duwán insà ku ákniyu. Tingód ka mga sugù ka Manama, ándin tò mému lumun ta dalám ka álló ka kapaginawa? Lumun ta tò madigár, ó lumun ta tò madat? Tabangan ta tò manubù, ó matayan ta tò manubù?”

¹⁰ Na, igsállág i Jesus tò langun manubù, asta igkagi sikandin tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Káttáng nu yan bállad nu.”

Igkátáng din tò bállad din, asta inólian. ¹¹ Asal tuu isókò tò mga Pariseo asta tò mga taratinurù ka sugù. Purisu igpatóngkóé dan ka ándin tò lumun dan ki Jesus.

Igsalín i Jesus tò sapulù duwa apostoles

Luc 6:12-16; Mat 10:1-4; Mar 3:13-19

¹² Na, tò timpo tò, igitkáddág si Jesus tun ta pabungan ébò dumasal, asta igdasal sikandin dutun igladé ka dukilám. ¹³ Tò sállám dán, iglimud din tò langun disipulu din, asta igsalín din tò sapulù duwa (12) na ánggadanan din na mga apostoles. ¹⁴ Ni gó tò mga ngadan dan. Si Simon na ánggadanan i Jesus ki Pedro, tò kataladi i Simon na si Andres, si Santiago, si Juan, si Felipe, si Bartolome, ¹⁵ si Mateo, si Tomas, si Santiago na batà i Alfeo, si Simon na igatu katò gobyerno ka Roma dángngan, ¹⁶ si Judas na batà katò sangé i Santiago, asta tò sangé din si Judas Iscariote na igpammát ki Jesus.

Igtinurù si Jesus tun ta Galilea

Luc 6:17-19; Mat 4:23-25

¹⁷ Na, igtupang si Jesus asta tò mga apostoles, asta igsódò dan tun ta kapattadan. Duwán marapung mga disipulu din, asta marapung tò mga manubù na tikud tun ta langun lunsud na sakup ka probinsya ka Judea, asta tikud tun ta lunsud ka Jerusalem, asta tikud tun ta lunsud ka Tiro asta Sidon na madani tun ta dagat. Ilimud tò langun ébò maminág katò ágtinuruán i Jesus, asta ébò kólian tò mga bógók dan. ¹⁸ Igsadun tun kandin tò mga manubù na igahuwan ka madat mga espiritu, asta igpaluwà din tò madat mga espiritu tikud tun kandan. ¹⁹ Igággár-ággár tò langun manubù na makawid ki Jesus, su duwán katulusan din na makóli kandan langun.

Igtinurù si Jesus tun ta kapattadan

Luc 6:20-26; Mat 5:1-12

²⁰ Na, igsállág si Jesus tun ta mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kadayawan kó na mga ágkayù-ayuan, su mangulu tò Manama ákniyu.

²¹ “Kadayawan kó na mga ágpamballusán áknganni, su imásugán kó.

“Kadayawan kó na mga ágsággó áknganni, su ngumisi kó.

²² “Kadayawan kó ka ágkasókówan kó, asta ágpéwaán kó, asta ágbuyas-buyasán kó, asta girrayatan kó katò duma mga manubù tingód katò kapasakup yu kanak na Igpamanubù! ²³ Kailangan tuu kó kadayawan tò álló tò, su dakál tò pulusán na matanggap yu tun ta langit. Sampát yu na igirrayatan pagsik katò mga kamónaan dan tò mga propeta ka Manama sayyan.

²⁴ “Asal makédu-édu kó na mga ágkaduwánnan, su itanggap yud tò ákniyu dayó.

²⁵ “Makédu-édu kó na ibásug áknganni, su dumunggù tò álló na ballusán kó.

* 6:2 6:2 Ahaán tò kagi “álló ka kapaginawa” tun ta Lista Katò Mga Kagi. † 6:4 6:3-4 Ahaán tò 1 Samuel 21:1-6.

“Makédu-édu kó na ángngisi áknganni, su dumunggù tò álló na rumanu asta sumággó kó.
²⁶ “Makédu-édu kó na ágdurungán katô langun manubù, su tò kandan mga kamónaan igdurung pagsik katô mga mà kagi propeta sayyan.”

Tingód ka dakál ginawa

Luc 6:27-36; Mat 5:38-48; 7:12

²⁷ “Asal ni gó tò kagin ku ákniyu na ágpaminág kanak. Ginawayi yu tò mga usig yu, asta lumuwi yu ka madigár tò mga manubù na ágkaringasa ákniyu. ²⁸ Pamuyù yu tò kédu ka Manama para katô mga manubù na ágtulád ákniyu. Dasali yu tò manubù na girrayat ákniyu. ²⁹ Atin ka sampalán kó tun ta pusángngi yu, pasampal yu pagsik tò ágbaluy. Atin ka duwán ágkangé ka kamisita yu, bággé yu pagsik tò umpak yu kandin. ³⁰ Bággéyi yu tò mamuyù. Atin duwán ágkangé katô mga kaduwánnan yu, yakó yu ágkangayi. ³¹ Agad ándin tò kakalyag yu na lumun katô duma mga manubù ákniyu, tò gó é kailangan lumun yu tun ta duma mga manubù.

³² “Atin ka ginawaan yu dád tò mga manubù na ágginawa ákniyu, di kó madurung, su agad tò mga masalà-salà ágginawa katô mga masalà-salà na ágginawa kandan. ³³ Atin ka lumuwan yu dád ka madigár tò mga manubù na áglumu ka madigár tun ákniyu, di kó madurung, su tò gó tò áglumun katô mga masalà-salà. ³⁴ Atin ka pabállássán yu dád tò mga makabullas, di kó madurung, su agad tò mga masalà-salà ágpabállás tun ta mga masalà-salà na makabullas. ³⁵ Asal ginawayi yu tò mga usig yu, asta lumu yu tò madigár tun kandan. Pabállás kó asta yakó gangat na bullasan, su dakál tò pulusán na matanggap yu, asta makéring kó katô Manama† na Tuu Mallayat, su madigár tò áglumun din agad tun ta mga manubù na madat asta di ágpasalamat. ³⁶ Purisu kailangan médu-édu kó iring katô Ámmà yu na Manama na médu-édu.”

Tinurù tingód ka karuud

Luc 6:37-42; Mat 7:1-5

³⁷ “Yakó ágruud katô mga unawa yu na manubù, asta di kó ruudan ka Manama. Yakó ágkagi na supakan tò mga unawa yu, asta di kó supakan ka Manama. Pasinsiyayi yu tò mga ikasalá ákniyu, asta pasinsiyaan kó ka Manama. ³⁸ Bággé kó, asta bággayan kó ka Manama. Tuu dakál tò bággén din ákniyu, su dasákkán, ipánmuán, asta palimpópón ébò tuu dakál tò matanggap yu. Bággayan kó ka Manama na magunawa ka kabággé yu tun ta mga unawa yu.”

³⁹ Na, igulit pagsik si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Di mému ka magak tò bólóg katô ássa bólóg, su madabù tò duwa dan tun ta madalám bóbbó. ⁴⁰ Ándà estudyante na mallayat pa katô kandin taratinurù. Asal atin ka madigár tò késtudo din, makéring tò estudyante katô kandin taratinurù.

⁴¹ “Sékót yu ágkitanán tò pássák tun ta mata ka kataladi yu asal ándà yu kasóddóri na duwán pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata. ⁴² Atin ka di yu kitanán tò pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata, di kó makatabang mangé katô pássák tun ta mata katô kataladi yu. Kéman yu ka ándà salà yu. Kangé yu pa tò pássák na iring na batang tikud tun ta ákniyu mata ébò matayyó dán tò kasállág yu na mangé katô pássák tun ta mata katô kataladi yu.”

Ágkilalan tò kayu ukit katô buuy din

Luc 6:43-45; Mat 7:16-20; 12:33-35

⁴³ “Tò áglumun ka mga manubù iring na buuy ka kayu. Tò madigár kayu di ágbuuy ka madat. Tò madat kayu di ágbuuy ka madigár. ⁴⁴ Atin ka ágkitanán tò buuy ka kayu, kasóddóran ka ándin kayuwi. Ándà buuy ka igera na uduán tikud tun ta sigbát na mayyà. Ándà pagsik buuy ka paras na uduán tikud tun ta sigbát na talayid. ⁴⁵ Iring kanan tò manubù. Atin ka madigár tò tun dalám ka manubù, madigár tò áglumun din. Atin ka madat tò tun dalám ka manubù, madat tò áglumun din. Atin ka ágkagi tò manubù, ágpasóddóran din tò dalám katô pusung din.”

Tò ágtuman asta tò di ágtuman

Luc 6:46-49; Mat 7:24-27

⁴⁶ “Atin ka di kó ágbánnal katô sugù ku ákniyu, di mému ka kumagi kó na sakán tò Áglangngagán yu. ⁴⁷ Ulitán ku ákniyu tò tingód katô manubù na ágpadani kanak na ágpaminág asta ágtuman kani mga ágkagin ku. ⁴⁸ Iring sikandin katô manubù na igimu ka balé. Igkali sikandin tun ta madalám, asta igpatindág din tò balé tun ta batu. Tò igbahà tò wayig, idunguan tò balé din. Asal ándà kakálláng tò balé, su tuu masarig tò pónsadan. ⁴⁹ Asal

† 6:35 6:35 Makéring kó katô Manama, ó mému kó na mga gabatà ka Manama.

tô manubù na ágpaminág kani mga ágkagin ku asal di ágtuman, iring sikandin katô manubù na igimu ka balé din tun ta bówwó ka tanà na ándà masarig pónsadan. Tô igbahà tô wayig, tigkó ibantang tô balé, asta idattan langun.”

7

Igsarig tô kapitan ki Jesus

Luc 7:1-10; Mat 8:5-13

¹ Na, pángnga igtinurù si Jesus kani langun tun ta ilimud mga manubù, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Capernaum. ² Duwán sábbad kapitan ka mga sundalo ka gobyerno ka Roma, asta duwán sábbad állang din na ágginawaan din na ibógókan asta masig dán maté. ³ Tô igdinág tô kapitan tingód ki Jesus, igpasadun din tô mga ágtugállán ka Judio tun ki Jesus ébô pédu-édu kandin na madun tun ta balé din asta dappánnan tô állang din ébô kólian. ⁴ Tô igdunggù dan tun ki Jesus, igpédu-édu dan kandin, na mà dan, “Atin mému, tabangi nu tô kapitan, su madigár sikandin manubù, ⁵ su dakál tô ginawa din áknita na mga Judio, asta sikandin tô igpému katô simbaan dé.”*

⁶ Purisu igtákkás si Jesus kandan. Tô masig dan dán dumunggù tun ta balé katô kapitan, duwán mga rarak katô kapitan na igpasadun din tun ki Jesus. Igulit dan ni mga igkagi katô kapitan, na mà dan, “Áglangngagán, pabayà kad kanak. Diya pahu áknikó tun ta balé ku, su tuu mabbabà tô kamanubuan ku ka tandingán áknikó. ⁷ Ándà kaganiyan ku. Purisu ándà a sadun tun áknikó. Mému ka kumagi ka dád na kólian tô állang ku, asta kólian sikandin. ⁸ Sakuppa katô mga manubù na ágsugù kanak, asta duwán mga sundalo na ágsuguán ku. Atin ka duwán sundalo na suguán ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán sundalo na pakangén ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán palumun ku katô állang ku, lumumu sikandin.”

⁹ Tô igdinág si Jesus katô igkagi ka kapitan na igulit dan, isalábbuan sikandin. Igbariring si Jesus tun ta mga manubù na igtákkás kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kagin ku ákniyu, agad tun ta mga rubbad i Israel, ándà palang manubù na ikitaan ku na igsarig kanak iring katô kasarig kani ánnà Judio.”

¹⁰ Tô igulì tô mga manubù tun ta balé katô kapitan, igkita dan tô állang na inólian dán.

Iganté i Jesus tô batà mama na inaté

¹¹ Na, ándà kadugé, igsadun si Jesus tun ta lunsud ka Nain. Igtákkás pagsik tô mga disipulu din asta tô marapung manubù. ¹² Tô madani dan dán tun ta lunsud, igkita dan tô mga manubù na gié ka inaté ébô lábbángngán dan. Bugtung batà mama tô inaté, asta ándà dán ámmà din. Marapung tô mga manubù na igtákkás tun ta lábbángngan katô batà. ¹³ Tô igkita tô Áglangngagán katô innà katô inaté, inéduwan sikandin, asta igkagi, na mà din, “Yaka ágsággó.”

¹⁴ Igpadani si Jesus, igawidan din tô igpadággaan katô inaté, asta igsodó tô mga manubù na igié. Igkagi si Jesus tun ta manubù na inaté, na mà din, “Ánnó ka.”

¹⁵ Igánnó tô batà, asta ikakagi dán sikandin. Igbággé i Jesus tô batà tun ta innà din. ¹⁶ Imáddangan asta isalábbuan tô langun dan, asta igdurung dan tô Manama, na mà dan, “Duwán matulus propeta ka Manama na igdunggù áknita! Igpakita dán tô Manama áknita na mga sakup din!”

¹⁷ Italap tô bantug i Jesus tun ta kaluwagan ka probinsya ka Judea asta tun ta kaligadan.

Si Jesus asta si Juan na Tarabunyang

Luc 7:18-23; Mat 11:2-6

¹⁸ Na, tô mga disipulu i Juan na Tarabunyang igulit kandin tingód katô iglumu i Jesus. ¹⁹ Purisu igtawar i Juan tô duwa disipulu din, asta igpasadun din sikandan tun ta Áglangngagán ébô minsà dan, na, “Sikuna tô bánnal igpapid ka Manama, ó duwán pa ássa na gangatan dé?” ²⁰ Tô igdunggù tô mga manubù na igpasadun i Juan tun ki Jesus, igkagi sikandan, na mà dan, “Igpasadun ké i Juan dini áknikó ébô minsà ké ka sikuna tô bánnal igpapid ka Manama, ó duwán pa ássa na gangatan dé.”

²¹ Dalám katô álló tô, igdappánnan i Jesus tô marapung mga ágkabógókan ébô kólian, asta igpaluwà din tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù na igahuwan. Igdappánnan din tô mga bólóg, asta ikakita dan. ²² Igtaba si Jesus tun ta mga igpapid i Juan, na mà din, “Uli kód, asta uliti yu si Juan tingód katô langun na igkita yu asta igdinág yu kanak. Duwán mga bólóg na ikakita dán. Duwán mga kapig na ikapanó dán. Duwán mga tétékan na inólian dán.

* 7:5 7:5 Sábbad dád tô templo ka mga Judio tun ta Jerusalem. Asal marapung tô mga simbaan (ágnadanan “sinagoga”) tun ta kaluwagan ka Judea. Tun ta mga simbaan, ágbasa dan ka kagi ka Manama, ágtinurù tô mga ágtugállán, asta ágdasal dan.

Duwán mga bingál na ikadinág dán. Duwán mga inaté manubù na inanté dán. Duwán mga ágkayu-ayuan na igulit-ulitan dán katò Madigár Gulitán. ²³ Uliiti yu sikandin na kadayawan tò mga manubù na di ágduwa-duwa tingód kanak.”

Igkagi si Jesus tingód ki Juan na Tarabunyag

Luc 7:24-35; Mat 11:7-19

²⁴ Tò igpanò tò mga manubù na igpapid i Juan, igkagi si Jesus tun ta ilimum mga manubù tingód ki Juan, na mà din, “Na, tò igsadun kó tun ta disyerto, ándà yu pamasaki tò manubù na iring ka banban na ágkállang-kállangngán ka karamag. ²⁵ Ándà yu pamasaki tò manubù na gumpak ka dakál é lagà, su tò mga gumpak ka madigár asta madigár é kóddò, tò gó tò góddò tun ta palasyo ka hari. ²⁶ Asal ni gó tò ágpamasakán yu. Igsadun kó tun ta disyerto ébò kitanán yu tò propeta ka Manama. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa mallayat tò kamanubuan i Juan ka tandingán katò langun propeta ka Manama. ²⁷ Igtuman din ni tandò na igsulat tun ta kagi ka Manama,

“Na, duwán manubù na papiddán ku muna áknikò ébò pataganaán tò langun manubù katò kadunggù nu.” †

²⁸ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò kamanubuan i Juan tuu pa mallayat ka tandingán katò langun manubù. Asal tò manubù na tuu mabbabà tun ta pagpangulu ka Manama, tò gó é tuu pa mallayat ka tandingán ki Juan.”

²⁹ Tò igdinág dan katò igkagi din, tò langun manubù asta tò mga taralimud ka buwis igkagi na nángngà tò iglumu katò Manama, su taganà igpabunyag dan ki Juan. ³⁰ Asal tò mga Pariseo asta tò mga taratinurù ka sugù, igéllé dan katò kakalyag ka Manama, su ándà dan pabunyag ki Juan.

³¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, ulitán ku ákniyu tò tingód ka mga manubù áknganni. Ni gó tò ágkéringan dan. ³² Iring sikandan na mga gabatà na gunsad tun ta plasa na ágkalingánman asta ágpatawaré dan, na mà dan, ‘Igidup ké ka lantuy ébò sumayó kó, asal ándà kó sayó. Igkanta ké tingód katò kamatayan, asal ándà kó sággó.’ ³³ Iring kandan tò mga manubù áknganni, su si Juan na Tarabunyag inalayun ágpuwasa, asta di gó ginám ka bino. Purisu ágkagi kó na igahuwan sikandin ka madat espiritu. ³⁴ Asal sakán na Igpamanubù, ágkanna asta ginámma. Purisu ágkagi kó na áglólóbanna, sunnudda ginám, asta ágrarakán ku tò mga taralimud ka buwis asta tò duma mga manubù na masalà-salà! ³⁵ Asal ukít katò langun na áglumun ka Manama, ágkasóddóran na nángngà tò kapandayan din.”

Igbususan katò bayi tò paa i Jesus

³⁶ Duwán sábbad Pariseo na igpakan ki Jesus. Purisu igsadun si Jesus tun ta balé din, asta igkan sikandin. ‡ ³⁷ Na, duwán sábbad bayi na góddò tun ta lunsud, asta ibantug sikandin na masalà-salà. Tò igdinág sikandin na igkan si Jesus tun ta balé katò Pariseo, igpid din tò pamammut na igdalám tun ta katiyà ka alabastro. ³⁸ Igtindág sikandin tun ta táppad katò paa i Jesus. Igsággó sikandin, igpatallù din tò luhà din tun ta paa i Jesus, asta igpunasan din tò paa i Jesus katò ulu din. Marag din gadákan tò paa i Jesus, asta igbususan din katò pamammut.

³⁹ Na, tò Pariseo na igpakan ki Jesus, tò igkita sikandin katò iglumu katò bayi, igpanámdám sikandin, na, “Atin ka bánnal propeta ni manubù ni, kasóddóran din gó na masalà-salà ni bayi na igawid kandin.”

⁴⁰ Igkagi si Jesus tun ta Pariseo, na mà din, “Simon, duwán kagin ku áknikó.”

Igtaba si Simon, na mà din, “Sir, ándin é kagin nu kanak?”

⁴¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán duwa manubù na igbállás ka salapi tun ta tarapabállás. Tò sábbad igbállás ka lima gatus (500) abuk ka salapi. Tò ássa manubù igbállás ka kaliman (50) abuk ka salapi. ⁴² Su ándà ikabullás tò duwa dan katò salapi na igbállásan dan, igpandà katò tarapabállás tò utang katò duwa dan. Na, tun ta duwa dan, sadan tò duwán tuu dakál ginawa tun ta tarapabállás?”

⁴³ Igtaba si Simon, na mà din, “Sikandin basi na tuu dakál tò utang na igpandà.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Nángngà tò taba nu.”

⁴⁴ Na, igsérè si Jesus tun ta bayi, asta igkagi sikandin ki Simon, na mà din, “Sállág nu ni bayi ni. Tò igdunggù a kannun ta balé nu, ándà wayig na igpid nu ébò urasán kani paa ku. Asal ni bayi ni, iglámás din tò paa ku ka luhà din, asta igpunasan din katò ulu din. ⁴⁵ Ándà ka adák kanak. Asal ni bayi ni, ándà sikandin sódò na gadák ka paa ku tikud tun ta igahuwa kani balé nu. ⁴⁶ Ándà ka tagù ka langis ka olibo nit ulu ku. Asal ni bayi ni, igbusbus din nit paa ku tò pamammut na dakál é lagà. ⁴⁷ Purisu kagiyan ku sikuna, igpasinsiyaan dán

† 7:27 7:27 Malaquias 3:1. ‡ 7:36 7:36 Tò igsadun si Jesus tun ta balé katò Pariseo na igsulat nit Lucas 7:36-50, ánnà magunawa tò ilumu na igsulat tun ta Mateo 26:6-13, Marcos 14:1-9, asta Juan 12:1-8.

ka Manama tō salà din agad marapung, su dakál tō ginawa kani bayi. Asal tō manubù na délák tō salà din na igpasinsiyaan ka Manama, délák tō ginawa din tun ta Manama.”

⁴⁸ Ikgagi si Jesus tun ta bayi, na mà din, “Igpasinsiyaan dán tō mga salà nu.”

⁴⁹ Purisu igpatóngkóé tō mga manubù na igkan дума ki Jesus, na mà dan, “Ánnà nángngà tō igkagi kani manubù ni, su Manama dád tō makapasinsiya ka mga salà.”

⁵⁰ Na, igkagi si Jesus tun ta bayi, na mà din, “Igtábbus kad ukit katò kasarig nu. Uli kad na duwán kasunayan.”

8

Igtákkás tō mga gabayi ki Jesus

¹ Na, ándà kadugé, igpanayan si Jesus, asta igsadunan din tō ássa mga lunsud asta mga banuwá. Igulit-ulit din tō Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama. Igtákkás tō sapulù duwa (12) disipulu din. ² Igtákkás pagsik tō mga gabayi na inólian asta igpaluwaan din ka madat espiritu. Sikandan si Maria na ánggadanan na taga Magdala na igpaluwaan ka pittu madat espiritu, ³ asta si Juana na sawa i Cusa na sábbad opisyaes i Herodes, asta si Susana, asta marapung tō ássa mga gabayi. Ni mga gabayi igbággé ka salapi tun ki Jesus asta mga disipulu din ébò duwán magasto dan.

Tō manubù na igsabud ka báníni

Luc 8:4-8; Mat 13:1-9; Mar 4:1-9

⁴ Tō ilimud tō marapung manubù tikud tun ta langun lunsud, igulit si Jesus kani panunggiringan, na mà din, ⁵ “Duwán sábbad manubù na igsadun tun ta kinamát ébò sumabud ka báníni. Tō igsabud sikandin, duwán isabud tun ta dalan, asal igittan ka mga manubù, asta igtuktuk katò mga manuk ta kayun. ⁶ Duwán ássa báníni na isabud tun ta batun tanà. Tō igtubù, ándà kadugé ilanás asta inaté, su ándà man wayig katò tanà. ⁷ Duwán ássa báníni na isabud tun ta tángngaan katò dugin sigbát. Igtubù tō báníni, asal itambunan katò dugin sigbát tō pamula. ⁸ Asal duwán báníni na isabud tun ta malambù tanà. Tō gó tō madigár é tubù na igbuuy ka ginatus-gatus.”

Na, igkagi si Jesus ka mabákkár, na mà din, “Purisu kailangan maminág kó kanak ébò makagpát kó.”

Ágdantulan katò mga panunggiringan

Luc 8:9-10; Mat 13:10-17; Mar 4:10-12

⁹ Na, iginsà tō mga disipulu i Jesus ka ándin tō kóbadan kani panunggiringan. ¹⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikiyu tō igpakitaan ka Manama katò kabánnalan na ándà din pasóddóri dángngan tingód katò pagpangulu din. Asal ukit dád tun ta mga panunggiringan tō katinurù ku katò duwa mga manubù ébò agad sumállág dan, di dan makakita katò kóbadan. Agad maminág dan, di dan makagpát katò kabánnalan.”*

Kóbadan katò panunggiringan tingód katò báníni na igsabud

Luc 8:11-15; Mat 13:18-23; Mar 4:13-20

¹¹ “Ni gó tō kóbadan katò panunggiringan na igulit ku ákniyu. Tō báníni na igsabud, tō gó é kagi ka Manama. ¹² Tō báníni na isabud tun ta dalan, iring katò mga manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama. Na, ágsadunan i Maibuyan ébò agón din tō kagi ka Manama na igdinág dan ébò di dan mánnal, asta di dan matábbus. ¹³ Na, tō báníni na isabud tun ta batun, iring katò mga manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama, asta ágtanggap dan na duwán dayó dan. Asal di ágdadugé tō kabánnal dan. Atin ka tintalán dan, ágkandá dán tō kabánnal dan, su iring dan katò pamulanán na ándà tuu ramut. ¹⁴ Na, tō báníni na isabud tun ta tángngaan ka dugin sigbát, iring katò mga manubù na ágpaminág katò kagi ka Manama na igtinurù. Asal di dan makapanayun su talun dan katò sasó dan, kakalyag dan tō kaduwánnan, asta kadayawan kani banuwá. Purisu ándà ágpulusán dan katò kagi ka Manama na igdinág dan. ¹⁵ Na, tō báníni na isabud tun ta malambù tanà, iring katò mga manubù na ágpaminág katò kagi ka Manama, asta ágtaguán dan tun ta pusung dan, su ágkasarigan asta madigár sikandan. Sikandan tō ágtiis ka kahirapan sippang ka duwán ágpulusán dan.”

Sulù na ágsapatán

Luc 8:16-18; Mar 4:21-25

¹⁶ “Na, atin ka ágrákkátan é sulù, di ágtambunan, asta di taguán tun ta siráb ka katri. Asal ágsapatán ébò kataddawan tō langun manubù na mahu tun ta balé. ¹⁷ Ándà palang gállássán áknganni na di pakitanán tun ta tapuri álló. Ándà pagsik ágbulunán áknganni na di kasóddóran tun ta tapuri álló.

* **8:10** 8:10 Ahaán tō Isaias 6:9.

¹⁸ “Purisu kailangan bánnalán yu tó igdinág yu, su tó manubù na ágbánnal katô kabánnalan, tó gó é dugangan katô kabánnalan. Asal tó manubù na di ágbánnal katô kabánnalan, tó gó é kangayan katô kabánnalan na igpanámdám din na duwán tun kandin.”

Tô innà asta mga kataladi i Jesus

Luc 8:19-21; Mat 12:46-50; Mar 3:31-35

¹⁹ Na, igdunggù tó innà i Jesus asta tó mga kataladi din, asal ándà dan ikapadani tun kandin su marapung tó mga manubù na ilimud. ²⁰ Duwán igkagi ki Jesus, na mà din, “Tun ta luwà tó innà nu asta tó mga kataladi nu. Kakalyag dan kun ta kumita áknikó.”

²¹ Asal igkagi si Jesus tun ta mga manubù, na mà din, “Tó mga manubù na ágpaminág asta ágbánnal katô kagi ka Manama, tó gó tó innà ku asta tó mga kataladi ku.”

Igpasódó i Jesus tó mabákkár karamag asta balud

Luc 8:22-25; Mat 8:23-27; Mar 4:35-41

²² Na, sábbad álló, igsaké si Jesus asta tó mga disipulu din ka barangé, asta igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Tumalipag ki tun dipag ka ranó.”

Purisu igtalipag dan. ²³ Róggun na igtalipag dan, igtudug si Jesus. Ándà kadugé, igdunggù tó mabákkár karamag. Tó barangé idalámman ka wayig, asta masig dán malánnád.

²⁴ Igpadani tó mga disipulu ki Jesus, asta igánnó dan sikandin, na mà dan, “Áglangngagán, Áglangngagán, malánnád kid!”

Igánnó si Jesus, asta igpasódó din tó karamag asta tó magdakál mga balud. Purisu igsódó asta igtónnók. ²⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Délák tó kasarig yu kanak.”

Asal imáddangan dan, isalábbuan dan, asta igpatóngkóé sikandin, na mà dan, “Matulus gó kanné sikandin, su agad tó karamag asta tó mga balud ágbánnal kandin.”

Igpaluwà i Jesus tó madat espiritu

Luc 8:26-39; Mat 8:28-34; Mar 5:1-20

²⁶ Na, igdunggù dan madani tun ta Gerasa na tun ta dipag katô probinsya ka Galilea.

²⁷ Tó igpónóg si Jesus, duwán sábbad taga Gerasa na igsumar kandin na igahuwan ka madat espiritu. Idugé sikandin ándà pangómpak, asta di góddó tun ta balé, asal góddó tun ta mga lábbáng. ²⁸ Tó igkita sikandin ki Jesus, igullaó sikandin, iglingkóód tun ta saruwan i Jesus, asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Jesus, Batá ka Manama na Tuu Mallayat, yaka ágsamuk kanak.”

²⁹ Tó gó é igkagi katô madat espiritu, su taganà igsugù si Jesus na lumuwà tó madat espiritu tikud tun ta manubù. Marag gahuwan sikandin ka madat espiritu. Ágbagkássán sikandin ka kadina, gikáttan, asta inalayun ágbantéyan. Asal ágbugtusan din tó pagbagkás kandin, asta ágpiddán sikandin katô madat espiritu tun ta disyerto. ³⁰ Na, iginsà si Jesus kandin, na mà din, “Sadan é ngadan nu?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Mga mararan.”

Tó gó tó igtaba din su marapung tó madat mga espiritu na igahu kandin. ³¹ Ágpédu-édu tó madat mga espiritu ki Jesus na di dan pád suguán ikandin tun ta siráb ka tanà.†

³² Na, tuu marapung tó mga babuy na ágsukat tun ta karaban ka pabunganán na di madiyù, asta igpédu-édu tó madat mga espiritu ki Jesus na pahun sikandin tun ta mga babuy. Na, ignunug si Jesus. ³³ Purisu igluwà tó madat mga espiritu tikud tun ta manubù, asta igahu dan tun ta mga babuy. Igpalaguy tó langun babuy tun ta karaban, igtuppas dan tun ta ranó, asta ilánnád.

³⁴ Na, tó igkita tó mga taradóppón katô ilmu, igpalaguy dan, asta igulit dan tun ta lunsud asta tun ta madani mga banuwa. ³⁵ Purisu igsadun tó mga manubù ébó kitanán dan tó ilmu. Igsadun dan tun ki Jesus, asta igkita dan tó manubù na igpaluwaan ka madat mga espiritu. Igsadun sikandin madani tun ta paa i Jesus, igumpak dán, asta madigár dán tó panámdám din. Purisu imáddangan dan. ³⁶ Tó mga manubù na ikakita igulit tingód katô kapaluwà i Jesus ka madat mga espiritu tikud tun ta manubù. ³⁷ Purisu igpédu-édu tó langun taga Gerasa na miwà si Jesus tikud tun ta banuwa dan, su tuu dan imáddangan. Purisu igsaké si Jesus tun ta barangé, asta igulí. ³⁸ Asal tó ándà dan pa panó, tó manubù na igluwaan ka mga madat espiritu igpédu-édu na mákkás pád sikandin ki Jesus. Asal ándà nunug si Jesus, su igkagi sikandin, na mà din, ³⁹ “Ulí kad, asta ulit nu tó tingód katô madigár na iglumu ka Manama áknikó.”

Purisu igpanó sikandin, asta igulitan din tó langun manubù tun ta lunsud tingód katô madigár na iglumu i Jesus kandin.

† 8:31 8:31 Tun ta siráb ka tanà tó prisowanán katô madat mga espiritu sippang ka supakan dan.

*Inólian tō duwa gabayi**Luc 8:40-56; Mat 9:18-26; Mar 5:21-43*

⁴⁰ Na, tō igdunggu si Jesus tun dipag katō ranó, marapung tō mga manubù na igsumar, su igangat dan kandin. ⁴¹ Na, duwán sábbad pangulu ka simbaan ka Judío na ánggadanan ki Jairo na igpadani tun ki Jesus. Igingkóód sikandin, asta igpédu-édu na madun si Jesus tun ta balé din, ⁴² su masig dán maté tō batà din bayi. Tō gó é bugtung batà din na mga sapulù duwa (12) é idad.

Tō igtákkás si Jesus kandin, marapung tō mga manubù na igpaliggátte na igarurung kandin.

⁴³ Na, duwán sábbad bayi na gagasan ka dipanug dalám ka sapulù duwa (12) dán ámmé, asta ándà palang ikóli kandin. ⁴⁴ Igpadani sikandin tun ta bókkóg i Jesus, asta igawidan din dád tō ugpu katō umpak i Jesus. Tigkó dád igsódó tō dipanug din. ⁴⁵ Na, iginsà si Jesus, na mà din, “Sadan é igawid kanak?”

Igpanguntaman tō langun. Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, tuu marapung tō mga manubù na igpaliggátte asta igarurung áknikó!”

⁴⁶ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán igawid kanak, su igriyuwa na duwán katulusan na igluwà tikud dini kanak.”

⁴⁷ Na, tō ikasóddór tō bayi na di mabulun tō iglumu din, igpadani sikandin tun ki Jesus. Igingkár sikandin tingód katō máddang din, iglingkóód sikandin tun ta saruwan i Jesus, asta igulit din tō gunayan katō pagawid din kandin. Igdinág tō langun manubù na tigkó dád inólian tō bógóok din. ⁴⁸ Iggagi si Jesus katō bayi, na mà din, “Inólian kad ukit ka kasarig nu kanak. Uli kad na duwán kasunayan.”

⁴⁹ Róggun na igkagi pa si Jesus tun ta bayi, duwán sábbad manubù na igdunggu tikud tun ta balé i Jairo, asta igkagi sikandin ki Jairo, na mà din, “Yakad ágpapanayun katō Taratinurù tun ta balé nu, su inaté dán tō batà nu.”

⁵⁰ Asal tō igdinág si Jesus katō kagi din, igkagi sikandin ki Jairo, na mà din, “Yaka ágkaranu! Bánnal ka dád kanak, asta kólian tō batà nu.”

⁵¹ Tō igdunggu dan tun ta balé i Jairo, ándà duma manubù na igpatákkás i Jesus tun dalám, asal si Pedro dád, si Juan, si Santiago, asta tō ámmà asta tō innà katō batà. ⁵² Ágsággó asta gullaó tō langun manubù, asal igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágsággó, su ándà kamaté ni batà. Igtudug dád sikandin.”

⁵³ Na, iginisiyan dan si Jesus, su isóddóran dan na inaté dán tō batà. ⁵⁴ Asal igawidan i Jesus tó ballad katō batà, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sumuddù, tindág ka!”

⁵⁵ Na, iglónód tō gimukud din, asta igtindág tō batà. Na, igsumar si Jesus na pakannán tō batà. ⁵⁶ Isalábbuan tō ámmà asta tō innà katō batà. Asal maggát igsapad si Jesus kandan na ándà palang manubù na mému ulitan dan tingód katō ilumu.

9*Igpapanó i Jesus tō sapulù duwa apostoles**Luc 9:1-6; Mat 10:5-15; Mar 6:7-13*

¹ Na, iglimud i Jesus tō sapulù duwa (12) apostoles, igbággayan din sikandan ka katulusan ébó makapaluwà dan ka mga madat espiritu tikud tun ta manubù, asta ébó makóli dan ka mga ágkabógókan. ² Igpapanó dan ikandin ébó mulit-ulit dan tingód ka pagpangulu ka Manama, asta ébó dappánnan dan tō mga ágkabógókan ébó kólian. ³ Iggagi sikandin tun kandan, na mà din, “Yakó ágpíd ka kaduwánnan yu, agad tukád, kabir, ágkakan asta salapi. Yakó ágpíd ka umpak na gilisan. ⁴ Atin ka ágdunggu kó tun ta balé, óddó kó dutun sippang ka panó kó tun ta ássa lunsud. ⁵ Atin ka di kó tanggapán katō mga manubù, ka panó kó tikud tun ta lunsud dan, padpad yu tō barukbuk tikud tun ta paa yu ébó kasóddóran dan na duwán sókó ka Manama kandan.”

⁶ Na, igpanó dan asta igsadun dan tun ta mga lunsud. Igulit-ulit dan katō Madigár Gulitán asta igdappánnan dan tō mga ágkabógókan ébó kólian.

*Ágduwa-duwa si Herodes tingód ki Jesus**Luc 9:7-9; Mat 14:1-12; Mar 6:14-29*

⁷ Na, si Herodes tō igpangulu tun ta Galilea. Tō igdinág sikandin tingód katō áglumun i Jesus, ágduwa-duwa tō panámdám din, su duwán mga manubù na ágkagi na sikandin si Juan na Tarabunyang na inanté puman. ⁸ Duwán duma mga manubù na ágkagi na sikandin si Elias na inanté puman, asta duwán duma ágkagi na sikandin tō sábbad propeta sayyan na inanté puman. ⁹ Iggagi si Herodes, na mà din, “Si Juan tō igpatampáddan ku ka alig. Purisu sadan ni manubù ni na igdinág ku?”

Na, kakalyag i Herodes na kumita sikandin ki Jesus.

*Igpakan i Jesus tō sobra lima mararan manubù**Luc 9:10-17; Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Juan 6:1-14*

¹⁰ Na, tō iguli tō mga apostoles tun ki Jesus, igulit dan kandin tingód katō langun iglumu dan. Igpatakkás i Jesus sikandan, iktananan dan tō duma mga manubù, asta igsadun dan tun ta lunsud na ánggadanan Betsaida. ¹¹ Asal tō ikasóddór tō langun manubù ka ánda é igsadunan i Jesus, igtalundug dan kandin. Igtanggap si Jesus kandan, asta igulit sikandin kandan tingód katō pagpangulu ka Manama. Igdappánnan din tō langun ágkabógókan, asta inólian dan.

¹² Tō mapun dán, igpadani tō sapulù duwa (12) disipulu tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Papanó nu tō langun manubù tun ta mga lunsud asta tun ta kaligadan dan ébò duwán kadággaan dan, asta ébò málli dan ka makan, su ánda mga manubù na góddò kannun.”

¹³ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu é mággé ka makan dan.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Asal lima dád abuk ni pan ta, asta duwa dád abuk ni sáddà ta. * Panó ké ébò málli ka pan para katō langun?”

¹⁴ Mga lima mararan (5,000) tō mga gamama na ilimud.† Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Pónsádu yu tō mga manubù na tagkaliman tō sábbad grupo.”

¹⁵ Igbánnal tō mga disipulu din, asta igpónsádu dan tō langun. ¹⁶ Igkangé i Jesus tō lima abuk pan asta tō duwa abuk sáddà. Iglangngag sikandin tun ta langit, asta igpasalamat tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tō pan asta tō sáddà, asta igbággé din tun ta mga disipulu din ébò taladán dan tun ta mga manubù na ilimud. ¹⁷ Ikakan tō langun manubù, asta ibássug dan. Iglimud katō mga disipulu din tō pan asta sáddà na isamá, asta duwán sapulù duwa (12) magdakál baskit na ipánnu.

*Igkagi si Pedro na si Jesus tō Mesiyas**Luc 9:18-22; Mat 16:13-21; Mar 8:27-29*

¹⁸ Na, sábbad álló, igdasal si Jesus na sábbad din dád, asta madani tun kandin tō mga disipulu din. Iginà si Jesus kandan, na mà din, “Ándin tō ágkagin ka mga manubù tingód kanak? Sadanna kun?”

¹⁹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Duwán mga manubù na ágkagi na sikuna si Juan na Tarabunyang. Duwán ássa mga manubù na ágkagi na sikuna si Elias. Duwán ássa na ágkagi na sikuna tō sábbad propeta ka Manama sayyan na inanté puman.”

²⁰ Iginà si Jesus, na mà din, “Asal ándin é ákniyu panámdám tingód kanak? Sadanna?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Sikuna tō Mesiyas na igpapid ka Manama dini áknami.”

²¹ Asal maggát igsapad si Jesus na kailangan di dan mulit kani tun ta duma mga manubù.

²² Igkagi si Jesus, na mà din, “Pahirapanna na Igpamanubù, asta élléyanna katō mga ágtugállán ka Judio, mallayat ka mga pangulu ka templo, asta mga taratinurù ka sugù. Matayanna, asta mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

*Tō manubù na mákkás ki Jesus**Luc 9:23-27; Mat 16:24-28; Mar 8:34-9:1*

²³ Na, igkagi si Jesus tun ta langun na igpaminág kandin, na mà din, “Tō manubù na mákkás kanak, kailangan dian din tō kakalyag ka pusung din, tumiis sikandin ka kahirapan tukid ka álló agad matayan sikandin,‡ na mákkás kanak. ²⁴ Tō manubù na áglággád katō kantayan din, kandaan sikandin katō kantayan na ánda ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tō manubù tingód katō katákkás din kanak, matanggap din tō kantayan na ánda ágtamanán. ²⁵ Atin ka makatigatun tō manubù kani tibuk banuwa, asal kandaan sikandin katō kantayan, ánda palang pulusán din. ²⁶ Atin ka ágkayyaan tō manubù tingód kanak asta tingód katō igtinurù ku, kayyaanna tingód kandin tun ta álló ka lumónódda na Igpamanubù na duwán séllaán ku, asta séllaán katō Ámmà ku asta mga panaligan din. ²⁷ Asal paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dini ákniyu na di maté sippang ka kumita dan katō pagpangulu ka Manama.”§

*Ipalin tō bónnóng i Jesus**Luc 9:28-36; Mat 17:1-8; Mar 9:2-8*

* **9:13** 9:13 Malumpipi tō pan katō mga Judio, magimpuruk, asta mga sábbad dangó é kadakállan. Igággang basi tō sáddà.

† **9:14** 9:14 Ikakan pagsik tō mga gabayi asta tō mga gabatá, asal ánda dan iyapi. ‡ **9:23** 9:23 Kailangan tumiis sikandin ka kahirapan tukid ka álló agad matayan sikandin, ó kailangan tumiang sikandin ka krus tukid ka álló. § **9:27** 9:27 Ituman ni tō igkita si Pedro, si Santiago asta si Juan katō kapalin katō bónnóng i Jesus tun ta pabungan (Lucas 9:28-36). Tō bónnóng i Jesus na ikitaan dan iring katō bónnóng din ka mangulu sikandin tun ta tapuri álló.

²⁸ Na, pángnga ka mga walú álló tikud tun ta igkagi i Jesus ni langun, igpatákkás din si Pedro, si Juan, asta si Santiago. Igtikáddág dan tun ta pabungan ébô dumasal sikandin. ²⁹ Róggun na igdasal si Jesus, ipalin tó bónnóng din, asta igséllà ka kapputian tó umpak din. ³⁰ Tigkó dád duwán duwa manubù na igtóngkó ki Jesus, na si Moises asta si Elias ³¹ na duwán séllaán dan. Igpatóngkóé tó tállu dan tingód ka kamatayan i Jesus na matuman kandin tun ta Jerusalem. ³² Na, ináknákan si Pedro asta tó duwa kadumaan din. Tó igánnó dan, igkita dan tó séllaán i Jesus asta tó duwa manubù na igtindág madani tun kandin. ³³ Róggun na igpanó si Moises asta si Elias, igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, madigár su dini ké. Mimu ké dini ka tállu rákkó, sábbad para áknikó, sábbad para ki Moises, asta sábbad para ki Elias.”

Agad tó gó é igkagi i Pedro, asal ándà din kagpátti tó igkagi din. ³⁴ Róggun na igkagi si Pedro, igdunggù tó sagulapun na ikatambun kandan. Tó isidalungan dan kató sagulapun, imáddangan dan. ³⁵ Igdinág dan tó kagi ka Manama tikud tun ta sagulapun, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na igsalin ku. Paminág yu sikandin!”

³⁶ Na, pángnga igkagi tó Manama, igkita dan si Jesus na sábbad din dád. Tó timpo tó, ándà igulitan dan tingód kató igkita dan.

Tó batà mama na igahuwan ka madat espiritu

Luc 9:37-43; Mat 17:14-18; Mar 9:14-27

³⁷ Na, pagkasimag, tó igtupang si Jesus asta tó tállu disipulu din tikud tun ta pabungan, isumaran dan ka marapung manubù. ³⁸ Na, duwán sábbad manubù na igtawar ki Jesus, na mà din, “Sir, kéduwi nu ni batà ku, su sikandin tó bugtung batà ku. ³⁹ Marag sikandin gahuwan ka madat espiritu, gullaó sikandin, ágtuyù-tuyù sippang ka ágburá tó babbà din asta girrayatan sikandin. Mahirap paluwaán tó madat espiritu tikud tun kandin. ⁴⁰ Igpédu-éduwa kató mga disipulu nu na paluwaán dan tó madat espiritu na igahu kandin, asal ándà dan ikému.”

⁴¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikiyu mga manubù áknnganni, ò kó ágsarig kanak, asta madat tó panámdám yu. Dì dán madugé na dumuma a ákniyu, asal kailangan tumiissa pa. Na, pid nu dini tó batà nu.”

⁴² Róggun na igsadun tó batà tun ki Jesus, igpabuntug kató madat espiritu tó batà, asta igpatuyù-tuyù sikandin. Asal igsapadan i Jesus tó madat espiritu. Purisu inólian tó batà, asta igpid i Jesus tun ta ámmà din. ⁴³ Tuu isalábbuan tó langun manubù tingód kató katulusan ka Manama.

Igkagi puman si Jesus tingód kató kamatayan din

Luc 9:43-45; Mat 17:22-23; Mar 9:30-32

Róggun na isalábbuan tó langun manubù tingód kató mga iglumu i Jesus, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà din, ⁴⁴ “Kailangan paminággán yu ni kagin ku ákniyu. Matuman ni dumunggù kanak na Igpamanubù. Kailangan bággenna tun ta bállad kató duma mga manubù.”

⁴⁵ Asal ándà gó kagpátti kató mga disipulu din tó kóbadan kató igkagi din, su ándà pasóddóri kandan ébô ò dan kagpáttan. Ándà dan insà kandin tingód kató igkagi din, su ágkamáddangan dan.

Sadan tó tuu mallayat?

Luc 9:46-48; Mat 18:1-5; Mar 9:33-37

⁴⁶ Na, igpapulé tó mga disipulu i Jesus tingód ka sadan tun kandan tó tuu mallayat é kamanubuan. ⁴⁷ Asal isóddóran i Jesus tó ágpanámdámmán dan. Purisu igtawar din tó sábbad batà, asta igpatindág din madani tun kandin. ⁴⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágtanggap kó kani sábbad batà tingód ka kapasakup yu kanak, iring na ágtanggapánna ikiyu. Tó manubù na ágtanggap kanak, ágtanggapán din tó igpapid kanak, su tun ta langun yu, tó manubù na tuu mabbabà é kamanubuan, sikandin tó tuu mallayat.”

Mga kadumaan yu tó mga manubù na ánnà usig yu

Luc 9:49-50; Mar 9:38-40

⁴⁹ Na, igkagi si Juan, na mà din, “Áglangngagán, duwán sábbad manubù na igkita dé na igpaluwà ka madat mga espiritu ukít ka kagamít din kató ngadan nu. Asal igsapadan dé sikandin su ánnà kadumaan ta.”

⁵⁰ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágsapad kandin, su kadumaan yu tó mga manubù na ánnà usig yu.”

Igpanó si Jesus tikud tun ta probinsya ka Galilea

⁵¹ Na, tó masig dán dumunggù tó álló na muli si Jesus tun ta langit, igplano sikandin na madun tun ta Jerusalem. ⁵² Duwán mga manubù na igpóna i Jesus. Igpanó dan, asta

igsadun dan tun ta sábbad lunsud na sakup ka Samaria ébô tumaganà dan katô balé na áddingan din. ⁵³ Ánnà Judio tó mga manubù na góddò dutun. Purisu ándà dan tanggapi si Jesus, su isóddóran dan na madun sikandin tun ta Jerusalem. ⁵⁴ Tó ikasóddór si Santiago asta si Juan na di dan tanggapán katô mga taga Samaria, igkagi sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, kakalyag nu na padabuan dé ka apuy tikud tun ta langit ébô mapánnas dan?”*⁵⁵

⁵⁵ Asal igseré si Jesus, asta igsapadan din sikandan. ⁵⁶ Na, igpanayun dan tun ta ássa lunsud.

Tô mákkás ki Jesus

Luc 9:57-62; Mat 8:19-22

⁵⁷ Róggun na ágpanó dan, duwán sábbad manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Mákkássa áknikó agad ánda ka madun.”

⁵⁸ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tó mga mannanap ka kabánnásson, duwán pa góddóan dan, asta tó mga manuk ka kayun, duwán pa gapunanan dan. Asal sakán na Igpamanubù, ándà palang góddóan ku na ágkadággan.”

⁵⁹ Igkagi si Jesus tun ta ássa manubù, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Asal igtaba sikandin, na mà din, “Áglangngagán, mákkássa áknikó, asal póli a pa ébô lábbángngán ku tó ámmà ku.”

⁶⁰ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tó mga manubù na ándà kantayan na ándà ágtamanán, tó gó é lumábbáng katô mga kadumaan dan na inaté.† Asal sikuna na duwán kantayan na ándà ágtamanán, kailangan mulit-ulit ka tingód katô pagpangulu ka Manama.”

⁶¹ Duwán ássa manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, mákkássa áknikó. Asal muli a pa ébô pasóddóran ku tó pamilya ku.”

⁶² Igkagi si Jesus, na mà din, “Yaka giring katô manubù na ágdaru na inalayun ágséré, su tó manubù na ágduwa-duwa na mákkás kanak, di sikandin masakup tun ta pagpangulu ka Manama.”

10

Igpóna i Jesus tó kapittuwan duwa

¹ Na, igsalin katô Áglangngagán tó kapittuwan duwa (72) manubù, asta igpóna din sikandan na tagduwa-duwa ébô madun dan tun ta langun lunsud asta mga lugar na sadunan din. ² Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Dakál tó ágkátun, asal tagsábbadé dád tó tarakáttu. Purisu dasal kó tun ta Áglangngagán na tigatun ka kinamat ébô papid sikandin ka duma mga tarakáttu. ³ Na, panó kó. Banté kó katô madat mga manubù, su iring kó na mga karnero na ágbanganan katô mannanap ka kabánnásson na ánggadanan lobo. ⁴ Yakó ágpíd ka salapi, kabir, asta sandalyas. Yakó ágtóngkó-tóngkó katô mga manubù na ágkitanán yu tun ta dalan ébô di kó ágkabaring. ⁵ Atin ka ágdunggù kó tun ta balé, una yu kagiya, na mà yu, ‘Mólà pa ka duwán kasunayan yu!’ ⁶ Atin ka masuné tó tigbalé, bággayan sikandin ka Manama ka kasunayan. Asal atin ka ánnà masuné tó tigbalé, pamuyú yu tun ta Manama na angén din tó kasunayan na bággén yu pád tun kandin. ⁷ Agad ándin tó pakannán dan ákniyu, tó dád gó é kannán yu asta inámmán yu, su tó manubù na áglumu kailangan tandanan. Yakó galin-alin tun ta duma balé, asal óddó kó tun ta sábbad dád balé. ⁸ Atin ka ágdunggù kó tun ta lunsud asta ágtanggapán kó ikandan, agad ándin tó pakannán dan ákniyu, tó dád gó é kannán yu. ⁹ Dappánni yu ka bállad tó mga ágkabógókan ébô kólian. Kagiya yu sikandan, na, ‘Masig dán mangulu tó Manama ákniyu.’ ¹⁰ Atin ka ágdunggù kó tun ta lunsud asta di kó ikandan tanggapán, panó kó tun ta dalan, asta kagiya yu tó mga tigbalé, na mà yu, ¹¹ ‘Agad tó barukbuk nit banuwa yu na igdákkát kannun ta paa dé padpadán dé ébô kasóddóran yu na duwán sókó ka Manama ákniyu. Pénagpáttán dé síkiyu na masig dán mangulu tó Manama.’ ¹² Kagiyan ku síkiyu na supakan ka Manama tó mga taga Sodoma tun ta tapuri álló tingód katô salà dan, asal tuu pa madat tó supak ka Manama katô mga manubù tun ta lunsud na di tumanggap ákniyu.”

Tó mga manubù na ándà rákkád

Luc 10:13-16; Mat 11:20-24

¹³ “Makédu-édu kó na mga taga Corasin! asta makédu-édu kó na mga taga Betsaida! su ándà kó rákkád. Atin ka igimu tó kasalábbuan tun ta mga taga Tiro asta mga taga Sidon sayyan iring katô mga kasalábbuan na igimu ku dini ákniyu, igumpak dan pád katô óggét

* **9:54** 9:54 Iring katô ilumu i Elias sayyan na igsulat tun ta 2 Mga Hari 1:10-12. † **9:60** 9:60 Tó kóbadan, tó mga manubù na mánnal ki Jesus, di mému ka mabaring dan su tuu pa ágkailanganán tó katuman dan katô kakalyag ka Manama.

na gimun sako, asta igtagù dan pàd ka abu tun ta ulu dan ébô pakitanán dan na igrákkád dan dán. ¹⁴ Tun ta álló ka rumuud tó Manama, agad supakan din tó mga taga Tiro asta tó mga taga Sidon, asal tuu pa madat tó supak din ákniyu. ¹⁵ Sikiyu mga taga Capernaum, kéman yu ka pabantugán kó sippang tun ta langit, asal dabuán kó baling tun ta góddóan ka mga inaté.*

¹⁶ Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Tó manubù na maminág ákniyu, ukit kaní ágpaminággánna ikandin. Tó manubù na méllé ákniyu, méllé kanak. Tó manubù na méllé kanak, méllé katò igpapid kanak.”

Iguli tó kapittuwan duwa

¹⁷ Na, tó iguli tó kapittuwan duwa (72) na igpóna i Jesus, idayawan dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, agad tó madat mga espiritu ignunug áknami ukit ka kagamit dé katò ngadan nu!”

¹⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Bánnal, su igkita ku si Maibuyan na iring na kirám na idabù tikud tun ta langit.† ¹⁹ Yakó yu ágkalingawi ni. Igpapid ku sikiyu ébô manalu kó ka katulusan katò usig ka Manama. Agad makagit kó ka áppuy asta mananipit, asal ándà palang makadadat ákniyu. ²⁰ Na, agad ikapanalu kó ka madat mga espiritu, ánnà ni tó kadayawan yu. Asal kailangan kadayawan kó su igsulat dán tó ngadan yu tun ta langit.”‡

Idayawan si Jesus

Luc 10:21-24; Mat 11:25-27; 13:16-17

²¹ Na, tó oras tó, dakál tó dayó na igbággé katò Ugis Espiritu ki Jesus, asta igdasal sikandin, na mà din, “Ámmà na Áglangngagán katò langun tun ta langit asta dini ta banuwa, ágpasalamatta áknikó, su ándà nu pasóddóri ni kabánnalan tun ta mga manubù na kéman dan ka mapandé asta dakál é isóddóran, asal igpasóddór nud ni kabánnalan tun ta mga manubù na mabbabà é kamanubuan. Durungán ku sikuna, Ámmà, su tikud tun ta madigár kakalyag nu.”

²² Igkagi si Jesus, na mà din, “Igsarig katò Ámmà ku tó langun dini kanak. Tó Ámmà ku dád tó ikasóddór kanak, su sakán tó Batà din. Sakán dád tó ikasóddór katò Ámmà ku, asta tó langun manubù na ágsalinán ku ébô makasóddór tingód katò Ámmà ku.”

²³ Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din na ándà ássa manubù, na mà din, “Ágkadayawan kó su ikakita kó katò kabánnalan! ²⁴ Kagiyan ku sikiyu na tó marapung mga propeta ka Manama asta tó mga hari sayyan, agad malyag dan na kumita katò igkita yu, asal ándà dan ikakita. Agad malyag dan na maminág katò igdinág yu, asal ándà dan ikadinág.”

Panunggiringan tingód katò sábbad taga Samaria

²⁵ Na, igtindág tó sábbad taratinurù katò mga sugù. Kakalyag din na kuminnam minsà ki Jesus. Purisu iginsà sikandin, na mà din, “Sir, ándin tó kailangan lumun ku ébô makatangappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

²⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándin tó igsulat tun ta mga sugù ka Manama? Ándin tó igbasa nu?”

²⁷ Igtaba tó manubù, na mà din,

“Ginawayi yu tó Áglangngagán na Manama yu tikud tun ta tibuk pusung yu, tikud tun ta tibuk kantayan yu, tibuk tun ta tibuk panámdám yu, asta tikud tun ta tibuk bákkár yu. Ginawayi yu tó unawa yu na iring katò kaginawa yu katò ákniyu sarili.”§

²⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Nángngà tó igtaba nu. Lumu nu yan ébô makatanggap ka katò kantayan na ándà ágtamanán.”

²⁹ Asal kakalyag katò manubù na pasóddóran din na nángngà tó áglumun din tun ta saruwan ka Manama. Purisu iginsà sikandin, na mà din, “Sadan tó unawa ku?”

³⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad Judio na igpanó tikud tun ta Jerusalem, asta igsadun tun ta Jerico. Na, isabban sikandin ka mga tulisan. Igadólan dan, igpakuy dan, asta igtananan dan sikandin na ágkamaté-maté dán. ³¹ Na, igdunggù tó sábbad pangulu ka templo ka Judio. Asal tó igkita din tó manubù na inamù, iglili sikandin tun ta ágbaluy. ³² Na, igdunggù pagsik tó sábbad Judio na sakup ka grupo i Levi. Asal tó igkita din tó manubù na inamù, iglili sikandin tun ta ágbaluy. ³³ Na, duwán sábbad taga Samaria na igdunggù

* **10:15** 10:15 Hades tó ngadan katò góddóan ka mga inaté sippang ka ruudan dan. Ahaán tó Igpakita 20:11-15. † **10:18** 10:18 Tó katulusan katò Manama tuu pa mabákkár ka tandingán katò katulusan i Maibuyan, su tó Manama, igpéwà din si Maibuyan tikud tun ta langit. Duwán katulusan na igbággé i Jesus tun ta kapittuwan duwa. Purisu igpaluwà dan tó madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù. ‡ **10:20** 10:20 Tingód katò libro na igsulatan katò mga ngadan, ahaán tó Igpakita 3:5. § **10:27** 10:27 Deuteronomio 6:5; Levitico 19:18.

tun ta Judio na inamù. Tò igkita sikandin katò inamù, inéduwan sikandin. ³⁴ Igpadianyan din, igbawian din tò amù katò Judio ka langis ka olibo asta bino, asta igbagkásan din. Igpasaké din tò Judio tun ta asno din, asta igpid din tun ta balé na ágdungguan, asta igdóppónan din. ³⁵ Pagkasimag, igbággé din tò duwa abuk salapi tun ta tigatun katò balé, asta igkagi sikandin, na mà din, “Dóppóni nu sikandin. Atin ka duwán kulang, bayadan ku ka lumónódda.”

³⁶ “Na, ándin tò panámdám nu? Tun ta tállu manubù na igkita katò isabban ka mga tulisan, sadan tun kandan tò igpakita na unawa din?”

³⁷ Igtaba tò taratinurù, na mà din, “Tò taga Samaria na inéduwan asta igtabang kandin.” Iggagi si Jesus, na mà din, “Purisu kailangan tò gó pagsik tò lumun nu.”

Igdáding si Jesus tun ki Marta asta ki Maria

³⁸ Na, tò igpanó dan, igukit dan tun ta sábbad lunsud. Duwán sábbad bayi na ánggadanan ki Marta na igpadding ki Jesus tun ta balé din. ³⁹ Duwán adi din na si Maria na igunsad madani tun ta paa katò Áglangngagán ébò maminág katò ágtinuruán i Jesus. ⁴⁰ Asal si Marta, ágkasasò tò panámdám din tingód katò marapung mga áglumun din. Purisu igpadani si Marta tun ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, sábbad ku dád tò góméng, su di ágtabang ni adi ku. Atin ka duwán kédu nu kanak, kagiyi nu sikandin ébò tumabang kanak.”

⁴¹ Asal igtaba tò Áglangngagán, na mà din, “Marta, Marta, tuu ka ágkatanaan tingód katò mga áglumun nu. ⁴² Sábbad dád tò ágkailanganán. Tò gó tò madigár na igsalin i Maria, asta di ni makangé tikud tun kandin.”

11

Tingód ka kadasal

Luc 11:1-13; Mat 6:9-13; 7:7-11

¹ Na, sábbad álló na igdasal i Jesus tun ta sábbad lugar. Pángnga katò kadasal din, duwán sábbad disipulu din na igkagi, “Áglangngagán, tinurui ké ágdasal iring katò igtinurù i Juan na Tarabunyang katò mga disipulu din.”

² Iggagi si Jesus, na mà din, “Iring kani é kadasal yu. ‘Ámmà, mólà pa ka pangadapán ka katò langun manubù. Mólà pa ka mangulu ka tun ta langun manubù. ³ Bággéyi ké ka ágkannán dé álló-álló. ⁴ Pasinsiyayi ké na ikasalà áknikó, su ágpasinsiyaan dé tò langun manubù na ikasalà áknami. Yaka ágpókít áknami tun ta pagkinnam.’”

⁵ Iggagi si Jesus kandan, na mà din, “Atin ka madun ka tun ta balé katò rarak nu, agad tángngà ka dukilám, ébò mállás ka tállu abuk pan, kumagi ka kandin, na, ⁶ Duwán rarak nu na mantu igdunggu, asta ándà pakannán ku kandin.” ⁷ Tumaba tò tun dalám, na mà din, “Yaka ágsamuk kanak. Igsagpángngan dán tò sállat, asta ágdággà ad asta ni mga gabatà ku. Diyad makannó ébò mággé áknikó.” ⁸ Na, kumagiya áknuyu, agad di pád sikandin mánnó ébò tumabang katò rarak din, ka di sumungkù tò manubù na mamuyù, kailangan mánnó sikandin ébò bággén tò agad ándin é ágpamuyuan din. ⁹ Purisu kumagiya áknuyu, pamuyù kó inalayun tun ta Manama, asta bággayan kó ikandin. Pamasak kó inalayun tun kandin, asta kitanán yu. Tákták kó inalayun tun ta sállat, asta pókéan kó ikandin. ¹⁰ Makatanggap tò langun manubù na ágpamuyù. Makakita tò langun manubù na ágpamasak. Pókéan tò langun manubù na ágtákták. ¹¹ Sikiyu na mga ámmà, atin ka mamuyù tò batà yu ka sáddà, ánnà áppuy tò bággén yu kandin. ¹² Atin ka mamuyù tò batà yu ka tállug, ánnà mananipit tò bággén yu kandin. ¹³ Na, sikiyu, agad duwán madat mga áglumun yu, asal inalayun madigár tò mga ágbággén yu tun ta mga gabatà yu. Na, tò Ámmà yu na Manama tun ta langit tuu pa mággé katò Ugis Espiritu tun ta langun manubù na ágpamuyù kandin!”

Si Jesus asta si Maibuyan

Luc 11:14-23; Mat 12:22-30; Mar 3:20-27

¹⁴ Na, duwán madat espiritu na igpaluwà i Jesus tikud tun ta sábbad manubù na inómómó, ikakagi tò manubù, asta isalábbuan tò langun manubù. ¹⁵ Asal duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Ágpaluwà sikandin katò madat mga espiritu ukit katò pangulu ka madat mga espiritu na si Belsebul.”*

¹⁶ Duwán ássa mga manubù na igpamuyù ki Jesus na pakitanán din kandan tò kasalábbuan tikud tun ta langit ébò kasóddóran dan na sikandin tò bánnal igpapid ka Manama. ¹⁷ Asal isóddóran i Jesus na madat tò panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka ágpamatayé tò mga sakup ka sábbad pangulu, di madugé mandà tò pagpangulu din. Atin ka ágpamatayé tò sábbad pamilya, di madugé padiyaé dan. ¹⁸ Purisu atin ka ágpaluwà si Maibuyan katò mga sakup din, mandà tò pagpangulu din, su imun din

* **11:15** 11:15 Si Belsebul tò ássa ngadan i Maibuyan.

na usig tō mga sakup din. Ágkagi kó na ágpaluwà a katō madat mga espiritu su igsugù a i Belsebul. ¹⁹ Atin ka ágsawén yu ni kapaluwà ku katō madat mga espiritu su ágpanámdám kó na igsugù a i Belsebul, ágsawén yu tō ákniyu mga disipulu, su ágpaluwà dan pagsik ka madat mga espiritu. Purisu sikandan tō ágpasóddór na ánnà nángngà tō kasawé yu kanak. ²⁰ Atin ka ágpaluwà a katō madat mga espiritu ukit katō katulusan ka Manama, igdunggu dán gó dini ákniyu tō pagpangulu ka Manama.

²¹ “Atin ka ágtómmóng tō mabákkár manubù katō balé din asta duwán laniban din, di magó tō kaduwánnan din. ²² Asal atin ka dumunggu tō ássa manubù na tuu pa mabákkár ka tandingán kandin, tō gó tō sumulung asta makapanalu katō tigbalé, makagó katō langun laniban na ágsarigan din, asta tumalad-talad katō inagó din.

²³ “Tō langun manubù na di ágtákkás kanak, tō gó é gusig kanak, asta tō langun manubù na di áglimud ka mga manubù dini kanak, tō gó é ágpéwà ka mga manubù tikud dini kanak.”

Tō kalónód katō madat espiritu

Luc 11:24-26; Mat 12:43-45

²⁴ “Na, atin ka duwán madat espiritu na paluwaán tun ta manubù, ágpanó-panó tō madat espiritu tun ta disyerto ébō mamasak sikandin ka madigár óddóan din. Atin ka ándà kitanán din, kumagi sikandin, na mà din, ‘Lumónódda tun ta manubù na taganà igahuwan ku.’ ²⁵ Purisu lumónód tō madat espiritu tun kandin, asta kitanán din na madigár dán tō manubù na taganà din igahuwan, iring na malinis asta matémós balé. ²⁶ Purisu kangén katō madat espiritu tō ássa pittu madat espiritu na tuu pa madat ka tandingán kandin. Madun dan langun tun ta manubù, asta mahu dan tun kandin. Purisu tuu pa madat tō dungguán kani manubù ni.”

Tō bálnal dayó

²⁷ Na, róggun ágtinurù si Jesus, duwán sábbad bayi na igtawar kandin, na mà din, “Duwán dayó katō innà nu na igpamasusu asta igpasusu áknikó!”

²⁸ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Asal duwán dayó katō langun manubù na ágpaminág asta ágtuman katō kagi ka Manama!”

Tō mga malyag kumita katō kasalábbuan

Luc 11:29-32; Mat 12:38-42

²⁹ Tō marapung dán tō mga manubù na ilimud tun ki Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Madat tō kakalyag katō mga manubù áknganni, su kakalyag dan na pakitanán ku tō kasalábbuan kandan. Asal sábbad dád tō kasalábbuan na pakitanán ka Manama kandan na iring katō iglumu din ki Jonas sayyan. ³⁰ Ukit katō ilumu ki Jonas,† ikasóddór tō mga taga Ninibe na Manama tō igpapid kandin. Iring pagsik kani, ukit katō malumu kanak, kasóddóran katō mga manubù áknganni na Manama tō igpapid kanak na Igpamanubù.

³¹ “Tun ta álló ka rumuud tō Manama, tumindág tō rayna na igpangulu tun ta Siba sayyan, asta kumagi sikandin na kailangan supakan kó su ándà kó paminág kanak. Agad madiyù tō góddóan katō rayna, asal igsadun sikandin tun ki Solomon ébō maminág dád katō kapandayan na ágtinuruán i Solomon. Na, duwán dán igdunggu dini ákniyu na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán ki Solomon. ³² Tun ta álló ka rumuud tō Manama, tumindág tō mga taga Ninibe, asta kumagi dan na kailangan supakan kó su ándà kó rákkád ka mga salá yu. Su tō igdinág tō mga taga Ninibe katō igulit-ulit i Jonas, igrákkád dan. Na, duwán dán igdunggu dini ákniyu na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán ki Jonas.”

Kailangan duwán kappawaan yu

Luc 11:33-36; Mat 5:15; 6:22-23

³³ “Atin ka ágrákkáttan é sulù, di gállássán, asta di ágtambunan, asal ágsapatán ébō katad-dawan tō langun manubù na mahu tun ta balé. ³⁴ Sulù ka lawa tō mata. Purisu atin ka mappawà tō kasállág nu, kappawaan tō tibuk lawa nu. Asal ka mangittáng tō kasállág nu, kangittángngan tō tibuk lawa nu. ³⁵ Purisu banté ka ébō di kumangittáng tō sulù tun ta lawa nu. ³⁶ Atin ka kappawaan tō tibuk lawa nu, asta ándà palang kangittángngan, mappawà dán tō langun, iring na sulù na ágséllà tun áknikó.”

Tō mga Pariseo asta taratinurù ka sugù

Luc 11:37-54; Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

³⁷ Na, pángnga igtinurù si Jesus, duwán sábbad sakup ka mga Pariseo na igpakan kandin. Purisu igahu si Jesus tun ta balé katō Pariseo, asta igkan dan. ³⁸ Isalábbuan tō Pariseo, su di giring si Jesus katō ágkémun ka mga Judio tingód ka kadamù ka di pa kuman. ³⁹ Asal igkagi

† **11:30** 11:30 Ahaán Ni Libro Tingód Ki Jonas ébō kasóddóran tō tingód katō inému kandin.

tô Áglangngágán, na mà din, “Sikiyu mga Pariseo, iring kó na mga baso asta mga linipung na igurasan dád tô tun ta luwà, asal maripà tô tun dalám, su tuu madat tô áglumun yu, asta tagawán kó. ⁴⁰ Ánnà nángngà tô panámdám yu! Ánnà dád tô tun ta luwà katô lawa yu tô igimu ka Manama, asal igimu din pagsik tô tun dalám. ⁴¹ Kailangan tikud tun ta kedu yu tô kabággé yu tun ta manubù na ágkahirapan, asta ukit katô kedu yu, madigár tô langun áglumun yu.

⁴² “Asal makédu-édu kó na mga Pariseo! su agad ágbággén yu tun ta Manama tô ikasapulù katô langun ka pamulanán yu agad mga anag, asal ándà yu bánnali tô tuu ágkailanganán, tingód katô nángngà lumun yu tun ta mga unawa yu, asta ándà yu ginawayi tô Manama. Nángngà tô kabággé yu katô ikasapulù, asal yakó ágsódó katô mga ágkailanganán na nángngà lumun yu.

⁴³ “Makédu-édu kó na mga Pariseo! su malyag kó munsad tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judio, asta malyag kó respetowan katô duma mga manubù tun ta plasa. ⁴⁴ Makédu-édu kó! su iring kó na mga lábbáng na ággittan katô mga manubù na gukit su di ágkakilalaan.”

⁴⁵ Duwán sábbad taratinurù ka sugù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Sir, ukit ka igkagi nu katô mga Pariseo, igbuyas ké pagsik ikuna.”

⁴⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Makédu-édu kó pagsik na mga taratinurù ka sugù! su iring kó katô manubù na ágpírit ka duma manubù na tumiang katô tuu mabággat asta mahirap ágpiddán, asal di kó gó gawid katô piniddan ébò tumabang kandan. ⁴⁷ Makédu-édu kó! su gimun yu tô mga pantyun para katô mga propeta na igmatayan katô ákniyu kamónaan. ⁴⁸ Ukit ka kému yu katô mga pantyun dan, ágpasóddórán yu na ágnunug kó katô iglumu katô kamónaan yu. Kamónaan yu tô igmaté katô mga propeta, asta sikiyu tô gimu katô mga pantyun dan. ⁴⁹ Purisu igkagi tô Manama ukit katô kapandayan din, na mà din, ‘Papiddán ku tô mga propeta asta tô mga apostoles tun kandan. Asal duwán matayan dan asta duwán irrayatan dan.’

⁵⁰ Purisu supakan ka Manama tô mga manubù áknganni tingód ka kamatayan katô mga propeta din, tikud tun ta katigkanayan ka banuwa sippang áknganni, ⁵¹ tikud katô kamaté ki Abel sippang katô kamaté ki Zacarias na igmatayan yu tun ta tángngaan katô ággóbbówanan ka mga mannanap asta katô templo. Paminág yu ni kagin ku ákniyu na mga manubù áknganni. Supakan kó katô Manama tingód katô kamatayan dan.

⁵² “Makédu-édu kó na mga taratinurù ka sugù! su iring kó na manubù na igállás ka susi ka balé ébò ándà manubù na makahu, su agad sikiyu, ándà kó ahu, asta igbalabagan yu tô mga manubù na mahu pád.”§

⁵³ Na, róggun ipganó si Jesus tikud tun ta balé, tô mga Pariseo asta tô mga taratinurù ka sugù, igirrayat dan kandin asta maggát dan igággut-ággut kandin, ⁵⁴ su ágbangan dan ka ándin tô ágpangkagin din ébò duwán dimanda dan.

12

Yakó giring katô mga Pariseo

Luc 12:1-3; Mat 10:26-27

¹ Na, dalám ka igtinurù si Jesus, mga mararan tô mga manubù na ilimud sippang ka igpagitté dan. Una igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Banté kó katô pagpatubù ka pan katô mga Pariseo.* Kéman dan ka nángngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama. ² Ándà palang gállássán áknganni na di pakitanán tun ta tapuri álló. Ándà ágbulmán áknganni na di pasóddórán tun ta tapuri álló. ³ Purisu agad ándin tô igkagi yu ka dukilám, tô gó é paminággán ka álló. Agad ándin tô igtinurù yu na sikiyu dád, tô gó é ullaón tun ta langun manubù.”

Tô nángngà kamáddangan

Luc 12:4-7; Mat 10:28-31

⁴ “Mga rarak ku, kagiyan ku sikiyu, yakó ágkamáddangan katô mga manubù na makamaté katô lawa yu, asta ándà dán ássa na malumu dan ákniyu. ⁵ Asal kagiyan ku sikiyu, kamáddangi yu baling tô Manama, su pángnga matayan din tô mga manubù, duwán katulusan din ébò sumugù kandan tun ta ágsupakanan. Kagiyan ku sikiyu, kamáddangi yu tô Manama!

† **11:46** 11:46 Inalayun dan ágdugangan tô sugù ka Manama na tuu mahirap ágtumanán katô mga manubù, asal di dan ágtabang kandan ébò makatuman dan katô mga sugù. § **11:52** 11:52 Igbalabagan dan tô mga manubù ébò di dan makagpát tingód katô kapókít ka katábbus. Ándà ikagpát tô taratinurù tingód katô katábbus, asta igbalabagan dan tô mga manubù na duwán kakalyag na makagpát pád. * **12:1** 12:1 Ágkátin tô madat ágkémun katô mga Pariseo iring katô kakátin na pagpatubù ka pan.

⁶ “Agad délak é lagà katò lima manuk ta kayun na ágbállin yu, asal ándà palang manuk ta kayun na ágkalingawan katò Manama. ⁷ Agad tò silag katò ulu yu inéyap dán ka Manama. Purisu yakó ágkamáddangan, su tò lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katò marapung mga manuk ta kayun.”

Tò kumagi na igpasakup asta tò mulun

Luc 12:8-12; Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20

⁸ “Na, kagiyun ku sikiyu na tò manubù na kumagi tun ta duma mga manubù na igpasakup sikandin kanak na Igpamanubù, kumagiya pagsik tun ta saruwan katò mga panaligan ka Manama na sikandin tò sakup ku. ⁹ Asal tò manubù na mulun kanak tun ta duma mga manubù, bulunán ku sikandin tun ta saruwan katò mga panaligan ka Manama.

¹⁰ “Tò manubù na ágkagi ka madat tingód kanak na Igpamanubù, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsiyaan ka Manama. Asal tò manubù na ágkagi ka madat tingód katò Ugis Espiritu, di gó sikandin kapasinsiyaan.

¹¹ “Atin ka ruudan kó katò mga pangulu ka simbaan ka Judio asta mga opisyaales ka gobyrno tingód katò katákkás yu kanak, yakó ágkatanaan tingód katò taba yu asta katò kagin yu kandan, ¹² su tò álló tò, tinuruan kó katò Ugis Espiritu ka ándin tò kailangan kagin yu kandan.”

Panunggiringan tingód katò ágkaduwánnan

¹³ Na, tun ta mga manubù na ilimud, duwán sábbad manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Sir, kagiyu nu tò kaké ku ébò bággén din kanak tò katángngà katò kaduwánnan na igtananan katò ámmà dé na inaté.”

¹⁴ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Ánnà a huwes na tumángngà katò áknuyu kaduwánnan.”

¹⁵ Iggagi si Jesus tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Banté kó. Yakó ágkasabuan, su agad dakál ó délak tò kaduwánnan ka manubù, tò bánnal kantayan din ánnà ukit katò kaduwánnan.”

¹⁶ Na, igulit si Jesus ka panunggiringan, na mà din, “Duwán sábbad ágkaduwánnan na ikakátu ka tuu dakál. ¹⁷ Ippanámdám sikandin, ‘Ánnà nángngà tò ágtaguanan ku katò kináttuan. Pamánnun ku?’ ¹⁸ Na, ni gó tò lumun ku. Gábbaán ku tò tapé mga ágtaguanan asta imun ku tò mantu mga ágtaguanan na tuu pa dakál, asta tò gó é taguan ku katò langun ka kináttuan ku asta kaduwánnan ku. ¹⁹ Tò gó makakagiya na tò kaduwánnan ku nángngà dán para katò pira ámmé. Diya lumumu, asal kumanna dád, minámma dád, asta inalayunna gó kadayawan.’ ²⁰ Asal igkagi tò Manama kandin, na mà din, ‘Kulang tò panámdám nu! Ni dukilám ni maté kad. Agad dakál tò kaduwánnan na ilimud nu, asal tananan nu tò langun.’ ²¹ Tò gó tò dungguán katò manubù na áglimud katò kaduwánnan, asal ándà panámdám din tingód ka Manama.”

Sarig kó katò Manama

Luc 12:22-31; Mat 6:25-34

²² Iggagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Purisu kagiyun ku sikiyu, yakó ágkatanaan tingód katò kantayan yu ka ándin tò kannán yu. Yakó ágkatanaan tingód katò lawa yu ka ándin tò umpakán yu. ²³ Su tuu pa ágkailanganán tò kantayan ta ka tandingán katò ágkannán, asta tuu pa ágkailanganán tò lawa ta ka tandingán katò gumpakán. ²⁴ Sállág yu tò mga uwak. Di dan ágpamula. Di dan ágkátu. Ándà ágtaguanan dan ka ágkakan. Asal inalayun ágbággayan ka Manama ka ágkakan. Purisu yakó ágkatanaan, su tò lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katò langun manuk ta kayun! ²⁵ Agad katanaan kó, asal di kasugpatan tò kantayan yu agad délak ukit katò tana yu. ²⁶ Purisu atin ka di kó makému sumugpat katò áknuyu kantayan ukit katò tana yu, yakó ágkatanaan tingód ka mga duma pa. ²⁷ Panámdám yu tò mga bulak ka kabánnássan na inalayun ágtubù. Di áglumu, asta di gabál. Asal kagiyun ku sikiyu na agad madigár ágsállággán tò mga umpak i Hari Solomon sayyan, asal tuu pa madigár ágsállággán tò mga bulak ka kabánnássan. ²⁸ Délak tò kasarig yu ka Manama. Igimu din na madigár ágsállággán tò mga bulak ka kabánnássan na di madugé góbbón. Purisu kasóddóran yu na bággayan kó ka Manama ka gumpakán yu! ²⁹ Purisu yakó ágkatanaan tingód katò kapamasak yu ka ágkannán yu asta ginámmán yu. Yakó ágkatanaan. ³⁰ Tò langun manubù na di ágbánnal ka Manama, inalayun dan ágpamasakán ni. Isóddóran katò Ámmà yu na Manama tò mga ágkailanganán yu. ³¹ Pamasak yu baling tò pagpangulu ka Manama, asta bággayan kó pagsik ikandin katò mga ágkailanganán yu.”

Kaduwánnan tun ta langit

Luc 12:32-34; Mat 6:19-21

³² “Yakó ágkamáddangan. Agad délak kó dád, igsalin kó katò Ámmà yu na Manama ébò sakupán kó tun ta pagpangulu din. ³³ Barigya yu tò kaduwánnan yu, asta bággé yu tò salapi tun ta mga ágkayù-ayuan. Atin ka tò gó é lumun yu, duwán pulusán yu tun ta langit na di

kumarungu asta di mandà, su di makahu tō takón, asta ándà makadadat. ³⁴ Agad ánda é limudan yu katō kaduwánnan, dutun pagsik tō pusung yu.”

Kailangan makataganà kó

³⁵⁻³⁶ “Agad ándin tō dumunggù, kailangan makataganà kó. Ingingi yu tō mga állang na ágtaganà ka kadunggù katō amo dan tikud tun ta kalimudan ka kasal. Agad dukilám dán, inalayun dan ágparágrág ka sulù, asta gumpak dan ébò ka dumunggù asta tumákták tō amo dan, sékót dan pókéan tō sállat. ³⁷ Atin ka makataganà dan, asta di dan tumudug ka dumunggù tō amo dan, tuu dan kadayawan. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Mullas tō amo katō umpak din, pónsádán din tō mga állang din tun ta ágkannanan, asta buwatan din sikandan ka ágkannán. ³⁸ Atin ka dumunggù tō amo dan agad tángngá ka dukilám, agad masig dán ágkasállám, ka makataganà dan katō kadunggù din, tuu ágkadayawan tō mga állang din!

³⁹ “Panámdám yu ni. Atin ka kasóddóran katō tigatun ka balé ka kadángngan dumunggù tō takón, di katakawan tō balé din. ⁴⁰ Kailangan tumaganà kó gó, su dumunggù a na Igpamanubù katō oras na ánda yu panámdámmi.”

Tō állang na ágkasarigan

Luc 12:41-48; Mat 24:45-51

⁴¹ Igingá si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, sadan tō igkagiyan nu kani panunggiringan? Sikami dád, ó tō langun manubù?”

⁴² Igtaba tō Áglangngagán, na mà din, “Tō állang na ágkasarigan asta katig, tō gó é imun katō amo din na taradóppón ka langun ka duma mga állang tun ta balé din ébò mággé kandan ka ágkannán kada álló. ⁴³ Atin ka inalayun ágtuman tō állang katō sugù katō amo din, kadayawan sikandin ka dumunggù tō amo din. ⁴⁴ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka tō gó é áglumun katō állang, imun sikandin na taradóppón ka langun tun ta balé katō amo din. ⁴⁵ Asal atin ka ágpanámdám tō madat állang na madugé pa tō kadunggù katō amo din, asta áglagpásán din tō duma mga állang na gamama asta gabayi, asta inalayun sikandin ágkan, ginám, asta ágkalasing, ⁴⁶ dumunggù tō amo din katō álló na ánda din panámdámmi asta tō oras na ánda din kasóddóri. Purisu supakan sikandin katō amo din, asta paduman katō mga manubù na di ágkasarigan.

⁴⁷ “Tō állang na ikasóddór katō kakalyag katō amo din, asal ánda ikataganà asta ánda tuman ka kakalyag katō amo din, tuu lagpásán sikandin. ⁴⁸ Asal tō állang na ánda ikasóddór katō kakalyag katō amo din, ka duwán inému din na madat, lagpásán sikandin, asal di tuu. “Tō manubù na bággayan ka dakál, dakál pagsik tō kailangan sulíán din. Tō manubù na sannaan ka dakál, dakál pagsik tō gimanan na matanggap tikud tun kandin.”

Ágpósigé tō mga manubù tingód ki Cristo

Luc 12:49-53; Mat 10:34-36

⁴⁹ “Igsadunna dini ta banuwa ébò piddán ku tō apuy, asta mólà pa pád ka igrágrág dán!† ⁵⁰ Duwán kahirapan na dumunggù kanak, asta diya gó makatónók sippang ka matuman ni!‡ ⁵¹ Yakó ágpanámdám na igsadunna dini ta banuwa ébò duwán kasunayan ka manubù. Kagiyan ku sikiyu na ágpósigé tō mga manubù tingód kanak, ⁵² su tikud áknganni, di ágpasábbadé tō mga manubù na góddó tun ta sábbad balé. Atin ka duwán lima, tállu tō musig katō duwa, asta duwa tō musig katō tállu. ⁵³ Agad tō mga ámmà, mga innà, asta mga gabatà dan, di dan ágpasábbadé. Agad tō ugang asta tō ikóddó, di dan ágpasábbadé tingód kanak.”

Rákkád kó dalám ka duwán pa álló

Luc 12:54-59; Mat 16:2-3; 5:25-26

⁵⁴ Ikgagi pagsik si Jesus tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Atin ka ágkitanán yu tō mangitáng sagulapun tun ta salláppan, kasóddóran yu na mudan, asta ágkatuman. ⁵⁵ Atin ka duwán karamag na habagat, kasóddóran yu na sumánnang, asta ágkatuman. ⁵⁶ Kéman yu ka nángngá tō áglumun yu tun ta saruwan ka Manama! Agad ágkakilalaan yu tō gahaanan nit banuwa asta tun ta langit, asal ánda yu kagpátti tō mga ágkalumu áknganni.

⁵⁷ “Ánda kó kanné ikasóddór ka ándin tō nángngá áglumun yu. ⁵⁸ Atin ka duwán manubù na dumimanda ákniyu, sékót kó polié róggun na tun kó pa ta dalan, agó piddán kó tun ta huwes, asta bággén kó tun ta bállad ka polis ébò prison kó. ⁵⁹ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka prison kó, di kó makaluwá sippang ka bayadan yu tō kadakállan katō kadattan na ilumu yu.”

† 12:49 12:49 Tō apuy igpanunggiringan ka supak.

‡ 12:50 12:50 Tō kahirapan na dumunggù igpanunggiringan katō kamatayan i Jesus tun ta krus.

13

Rákkád kó katô mga salà yu

¹ Na, tó álló tó, duwán mga manubù na igulit ki Jesus tingód katô mga taga Galilea na igpamatayan i Pilato dalám ka kagóbbó dan ka mga mannanap tun ta saruwan ka Manama. ² Ikgagi si Jesus kandan, na mà din, “Kéman yu ka inaté dan su tó mga salà dan tuu pa madat ka tandingán katô mga kadumaan dan na taga Galilea. ³ Kagiyan ku sikiyu na atin ka di kó rumákkád katô mga salà yu, maté kó langun pagsik iring kandan. ⁴ Tó sapulù walu (18) manubù na ibantangan katô turi tun ta Siloe, ipánnas dan inaté. Kéman yu ka inaté dan su tó mga salà dan tuu pa madat ka tandingán katô mga kadumaan dan na taga Jerusalem. ⁵ Kagiyan ku sikiyu na atin ka di kó rumákkád katô mga salà yu, maté kó langun pagsik iring kandan.”

Panunggiringan tingód ka kayu igera

⁶ Na, igulit i Jesus ni panunggiringan, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán kayu igera tun ta kinamát din. Igsadun sikandin tun ta kinamát ébô mamasak ka buuy katô kayu, asal ándà palang igkita din. ⁷ Purisu igkagi sikandin tun ta taradóppón katô kinamát, na mà din, ‘Na, tállu ámmé dán, maragga ágsadun dini ébô mamasakka ka buuy kani kayu ni, asal ándà palang igkita ku. Pilé nu ni kayu ébô duwán pa pulusán ku kani tanà.’ ⁸ Asal igtaba tó taradóppón, na mà din, ‘Sir, pabayà nu ka sábbad pa ámmé, su kaliyan ku tó tanà, asta abunowan ku pa. ⁹ Madigár pád ka muuy nit sumui ámmé. Asal ka di muuy, mému ka papilén nu.’”

Itullid tó bókkóg katô bayi ka álló ka kapaginawa

¹⁰ Na, tó álló ka kapaginawa, igtinurù si Jesus tun ta sábbad simbaan ka Judio. ¹¹ Duwán sábbad bayi na igbungkug* ka madat espiritu dalám ka sapulù walu (18) dán ámmé, asta di ágkatullid tó bókkóg din. ¹² Tó igkita si Jesus katô bayi, igtawar i Jesus sikandin asta igkagiyan, na mà din, “Matullid dán ni bókkóg nu.”

¹³ Na, igdappánan i Jesus tó bayi, tigkó dád igmatullid tó bókkóg din, asta igdurung din tó Manama. ¹⁴ Asal isókó tó pangulu ka simbaan su dalám katô álló ka kapaginawa igdappánan i Jesus tó bayi ébô kumatullid. Purisu igkagi tó pangulu ka simbaan tun ta langun manubù, na mà din, “Kada linggo, duwán ánnám álló na mému lumumu tó mga manubù, asta tó gó é álló na mému madun dini tó mga manubù ébô kólian dan. Asal ni álló ni, di mému, su álló ka kapaginawa.”

¹⁵ Igtaba tó Áglangngagán kandin, na mà din, “Kéman yu ka nángngà tó áglumun yu tun ta saruwan ka Manama! Agad dalám katô álló ka kapaginawa, galinán yu langun tó baka yu asta tó kudà yu, asta ágpiddán yu tun ta wayig ébô makénám. ¹⁶ Purisu mému ka tabangan ni bayi ni na sábbad rubbad i Abraham na igbungkug i Maibuyan dalám ka sapulù walu (18) dán ámmé. Kailangan tabangan sikandin agad dalám katô álló ka kapaginawa.”

¹⁷ Inayyaan tó langun usig i Jesus ukit katô igkagi din. Asal idayawan tó duma mga manubù, su marapung tó mga kasalábbuan na iglumu i Jesus.

Panunggiringan tingód katô tuu délák lisu

Luc 13:18-19; Mat 13:31-32; Mar 4:30-32

¹⁸ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Mulittad ákniyu tingód ka pagpangulu ka Manama ukit kani panunggiringan. ¹⁹ Tó pagpangulu ka Manama iring na lisu ka mustasa na igpamula ka manubù tun ta kinamát din. Igtubù tó lisu, asta inému iring na kayu, asta igسالagan katô mga manuk ta kayun.”

Panunggiringan tingód katô pagpatubù ka pan

Luc 13:20-21; Mat 13:33

²⁰ Ikgagi pagsik si Jesus, na mà din, “Mulittad ákniyu tingód ka pagpangulu ka Manama. ²¹ Tó pagpangulu ka Manama iring katô pagpatubù ka pan, su atin ka baláttán tun ta dakál harina, tumubù tó langun harina na igmasa.”

Tó duwa sállat

Luc 13:22-30; Mat 7:13-14,21-23

²² Igtinurù si Jesus tun ta mga lunsud asta tun ta duma mga banuwa na igukitan din róggun igsadun sikandin tun ta Jerusalem. ²³ Duwán sábbad manubù na inginsà kandin, na mà din, “Sir, tagsábbadé dán tó mga manubù na matábbus tikud tun ta salà?”

Igtaba si Jesus, na mà din, ²⁴ “Ággár-ággár kó ahu tun ta sállat na maliggát, su marapung tó mga manubù na duwán kakalyag dan na mahu, asal di dan makahu. ²⁵ Pángnga igسالpángngan katô tigbalé tó sállat, agad tumindág kó tun ta luwà asta tumákták kó, asal

* 13:11 13:11 Igbungkug, ó ibákkut.

di kó pahun. Agad kumagi kó pa, ‘Sir, abriyi ké pa,’ tumaba sikandin, na mà din, ‘Ándà ku kasóddóri ka ánda kó tikud.’²⁶ Kumagi kó, na, ‘Igkan ké duma áknikó, asta igtinurú ka tun ta lunsud dé.’²⁷ Asal kumagi sikandin, na mà din, ‘Kagin ku ákniiyu, ánda ku kasóddóri ka ánda kó tikud. Iwà kó langun na áglumu ka madat!’²⁸ Tuu kó sumággó asta kumurigát tó ngipán yu tingód katò kahirapan, su kitanán yu si Abraham, si Isaac, si Jacob, asta tó langun propeta na igpahu tun ta pagpangulu ka Manama. Asal sikiiyu tó di pahun.²⁹ Marapung tó mga manubù na dumunggù tikud tun ta langun banuwa, agad ánnà dan Judio, asta pasakupán dan tun ta dakál kalimudan tun ta pagpangulu ka Manama.³⁰ Na, duwán mga manubù na ikatapuri áknganni, asal makóna dan baling tun ta pagpangulu ka Manama. Duwán mga manubù na ikóna áknganni, asal makatapuri dan baling tun ta pagpangulu ka Manama.”†

Iranu si Jesus katò taga Jerusalem

Luc 13:31-35; Mat 23:37-39

³¹ Na, tó oras tó, duwán mga Pariseo na igpadani tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Iwà ka tikud kannun, su kakalyag i Herodes na matayan ka.”

³² Igtaba si Jesus, na mà din, “Agad katig si Herodes na áglimbung, sadun kó tun kandin, asta kagiyi yu sikandin na paluwaán ku pa tó madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù, asta dappánnan ku tó mga ágkabógókan ébò kólian dan ni álló ni asta simag, asta ipángngan ku ni lumun ku tun ta ikatállu álló.³³ Na, kailangan manayunna pa ni álló ni, simag, asta duwa áknganni sippang ka dumunggù a tun ta Jerusalem, su di mému ka matayan tó propeta tun ta luwà ka Jerusalem.

³⁴ “Makédu-édu kó na mga taga Jerusalem. Inalayun yu ágmatayan tó langun propeta ka Manama, asta ágtimbagán yu ka batu ébò maté tó langun manubù na igpapid ka Manama dini ákniiyu! Inalayunna lumimud pád ákniiyu ébò dumóppónna, iring na marán na áglangkáb katò mga piyak din. Asal di kó malyag!³⁵ Na, iring kó na igtananan balé na ánda dalám. Paminág yu ni kagin ku ákniiyu. Di kód gó kumita kanak sippang ka kumagi kó, ‘Durungán ta sikandin na igpapid katò Áglangngagán na Manama dini áknita!’”‡

14

Inólian tó manubù na ibógókan

¹ Na, sábbad álló ka kapaginawa, igsadun si Jesus tun ta balé ka sábbad Pariseo na ágtugállán ka Judio ébò kuman duma kandin. Duwán mga Pariseo na ágparimuya ki Jesus.² Na, igpadani tun ki Jesus tó sábbad manubù na iglábbag tó bállad asta paa din.³ Iginás si Jesus katò mga Pariseo asta mga taratinurú ka sugú, na mà din, “Atin ka duwán dumappán ka bállad katò ágkabógókan ébò kólian dalám ka álló ka kapaginawa, makalapas sikandin ka sugú ka Manama, ó di?”

⁴ Asal ánda palang taba dan. Na, igdappánnan i Jesus tó manubù, asta inólian sikandin. Igpapanó i Jesus sikandin.⁵ Na, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Atin ka duwán batá yu ó baka yu na madabù tun ta madalám balun dalám ka álló ka kapaginawa, sadan tun ákniiyu tó di tumabang ébò makaluwà agad álló ka kapaginawa?”

⁶ Asal ánda palang manubù na ikataba katò insá din.

Tó mga ágpabbabà-babà

⁷ Na, igkita i Jesus tó mga manubù na iguna-una ébò munsad dan tun ta igpantaganà para katò mga manubù na mallayat é kamanubuan. Purisu igulit i Jesus ni panunggiringan tun ta langun dan, na mà din,⁸ “Atin ka ágpasakupán kó tun ta kalimudan ka kasal, yakó guna gunsad tun ta lugar na igpantaganà para katò mga manubù na mallayat é kamanubuan, agó duwán ássa manubù na pónsadan na tuu pa mallayat é kamanubuan din ka tandingán ákniiyu.⁹ Atin ka ikónsad kó, dumunggù tó manubù na igpasakup ákniiyu, asta kumagi sikandin, na mà din, ‘Tindág kó, su pónsadan ku tó ássa manubù.’ Purisu kayyaan kó, su alinán kó tun ta gunsadanan katò mabbabà dád é kamanubuan.¹⁰ Madigár pa ka ni tó lumun yu. Atin ka ágpasakupán kó tun ta kalimudan ka kasal, unsad kó duma katò mga manubù na mabbabà dád é kamanubuan. Atin ka kitanán kó katò manubù na igpasakup ákniiyu, kumagi sikandin, na mà din, ‘Rarak ku, unsad ka tun ta lugar na igpantaganà para katò mga manubù na mallayat é kamanubuan.’ Purisu pabantugán kó tun ta saruwan katò langun na ilimud.¹¹ Atin ka ágpallayat tó manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mabbabà. Atin ka ágpabbabà tó manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mallayat.”

† 13:30 13:30 Duwán mga manubù na mabbabà tó kamanubuan áknganni, asal kangadanan dan baling tun ta pagpangulu ka Manama. Duwán mga manubù na ágkangadanan áknganni, asal mabbabà baling tó kamanubuan dan tun ta pagpangulu ka Manama. ‡ 13:35 13:35 Ahaán tó Salmo 118:26.

¹² Igkagi pagsik si Jesus tun ta manubù na igpakan kandin, na mà din, “Atin ka gimun nu tò dakál kalimudan, agad malássád é álló ó dukilám, yaka nu ágpasakupi tò mga rarak nu, tò mga kataladi nu, tò mga gakád nu, asta tò mga simbalé nu na ágkaduwánnan. Atin ka sikandan tò pasakupán nu, magunawa tò lumun dan áknikó, su sumuli dan áknikó. ¹³ Atin ka gimun nu tò dakál kalimudan, pasakup nu baling tò mga ágkayù-ayuan, tò mga pantig, tò mga kapig, asta tò mga bólóg, ¹⁴ Atin ka sikandan tò pasakupán nu, duwán pulusán nu, su di dan makasulí áknikó. Asal sulian kó tun ta álló ka antén puman ka Manama tò mga manubù na nánggà tò áglumun dan tun ta saruwan din.”

Panunggiringan tingód katò dakál kalimudan

Luc 14:15-24; Mat 22:1-10

¹⁵ Na, duwán sábbad manubù na igkan duma kandan. Tò igdinág sikandin katò igkagi i Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Duwán gó pulusán katò manubù na pasakupán ka Manama tun ta dakál kalimudan tun ta pagpangulu din!”

¹⁶ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad manubù na igimu ka dakál kalimudan, asta marapung tò mga manubù na igkagiyan din. ¹⁷ Tò igdunggu tò álló ka kalimudan, igpapid din tò állang ébó ulitan tò mga pasakupán din, ‘Na, sadun kó dini, su igtaganà dán tò langun.’ ¹⁸ Asal igéllé tò langun dan. Duwán sábbad na igkagi, ‘Duwán tanà na igbállu ku, asta kailangan madunna ébó sállággán ku. Pasinsiyayiya su diya makasadun.’ ¹⁹ Duwán ássa na igkagi, ‘Igbállu ka sapulú (10) baka na ágdaru, asta madunna ébó kinnaman ku. Pasinsiyayiya su diya makasadun.’ ²⁰ Duwán ássa manubù na igkagi, ‘Mantuwa igkalyag, Purisu diya makasadun.’ ²¹ Purisu iguli tò állang, asta igulitan din tò amo din. Isókó tò tigbalé, asta igkagi, na mà din, ‘Sékót ka sadun tun ta mga karsada asta tun ta mga dalan tun ta lunsud, asta patákkás nu tò mga manubù na kitanán nu, agad tò mga ágkayù-ayuan, tò mga pantig, tò mga bólóg, asta tò mga kapig.’ ²² Na, igkagi tò állang, na mà din, ‘Sir, ítuman dán tò sugù nu, asal duwán pa lugar.’ ²³ Purisu igkagi tò amo din, na mà din, ‘Sadun ka tun ta mga dalanán, asta pirit nu patákkási tò mga manubù ébó mapánnu ni balé ku. ²⁴ Asal kagiyan ku sikiyu na tò una mga manubù na igkagiyan ku di ku gó pakannán nit dakál kalimudan ku.’”

Tò ágpasakup ki Jesus

Luc 14:25-33; Mat 10:37-38

²⁵ Na, tuu marapung tò mga manubù na igtákkás ki Jesus. Igsérè si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, ²⁶ “Atin ka pasakup tò manubù kanak, asal ka tuu pa dakál tò ginawa din katò ámmà din, katò innà din, katò sawa din, katò gabatà din, katò mga kataladi din, katò mga tábbé din, asta agad katò kandin kantayan, di mému sikandin na disipulu ku. ²⁷ Tò manubù na máddang ka matayan* tingód katò kapasakup din kanak, di mému na disipulu ku.

²⁸ “Tò manubù na imun disipulu ku, iring sikandin katò manubù na mimu ka turi. Unan din pa panámdámmán ka nánggà tò magasto din ébó mapángnga. ²⁹ Su atin ka imun din tò ágpónsadan an asta di nánggà tò magasto, di mapángnga tò turi. Purisu ngumisi tò langun manubù na kumita katò lumun din, móróm-óróm dan kandin, ³⁰ asta kumagi sikandan, na, ‘Igtigkané sikandin, asal ándà ikapángnga.’

³¹ “Tò manubù na imun na disipulu ku, iring sikandin katò hari na sumulung katò ássa hari. Unan din pa panámdámmán ka nánggà tò bákkár katò sapulú mararan (10,000) sundalo din ébó makapanalu dan katò duwa pulú mararan (20,000) sundalo katò usig din. ³² Atin ka kasóddóran din na di dan makapanalu, agad madiyù pa tò usig din, duwán mga manubù na pasumarán din katò usig din ébó pasábbadé dan asta duwán kasunayan. ³³ Purisu tò manubù na di tumanan katò langun ka kaduwánnan din, di mému na disipulu ku.”

Tò asin na inandaan ka nanam

Luc 14:34-35; Mat 5:13; Mar 9:50

³⁴ “Na, madigár tò asin, asal atin ka mandà tò nanam katò asin, di dán lumónód tò nanam. ³⁵ Tò asin na ándà nanam, ándà dán palang ágpulusán agad taguán pa tun ta kinamát ó baláttán tun ta abono, su kailangan antugán. Purisu kailangan makagpát tò ágpaminág kanak.”

15

Panunggiringan tingód katò karnero na itadin

Luc 15:1-7; Mat 18:12-14

* **14:27** 14:27 Máddang ka matayan, ó di tumiang ka kandin krus.

¹ Na, sábbad álló, marapung tó mga taralimud ka buwis asta tó duma mga manubù na masalà-salà na igpadani tun ki Jesus ébò maminág dan katò ágtinuruán din. ² Purisu igburáng-buráng tó mga Pariseo asta tó mga taratinurú ka sugù, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Madat tó áglumun din, su ágduma sikandin katò mga masalà-salà, asta ágkan duma kandan.”

³ Igulit si Jesus kani panunggiringan, na mà din, ⁴ “Atin ka duwán manubù tun ákniyu na duwán sábbad gatus (100) karnero din, asta sábbad tó matadin, tananan din tó kasiyawan siyó (99) tun ta ágpatababan, asta pamasakán din tó sábbad na itadin sippang ka kitanán din. ⁵ Atin ka kitanán din dán, tiangán din asta dakál tó dayó din. ⁶ Ka muli sikandin, tawarán din tó mga rarak din asta tó mga simbalé din, na mà din, ‘Kailangan kadayawan kó pagsik, su igkita kud tó karnero ku na inandà.’ ⁷ Na, kagiyan ku sikiyu na iring kanan, agad sábbad dád tó masalà-salà manubù na rumákkád, tó dayó tun ta langit dakál pa ka tandingán katò kasiyawan siyó (99) na matalláng mga manubù na di dán kailangan na rumákkád.”

Panunggiringan tingód katò mapputi bulawan na inandà

⁸ “Atin ka duwán sábbad bayi na duwán sapulù (10) abuk na mapputi bulawan, asta mandà tó sábbad abuk, rákkátan din tó sulù, dónnakan din tó balé, asta pamasakán din sippang ka kitanán din. ⁹ Atin ka kitanán din dán, tawarán din tó mga rarak din asta tó mga simbalé din, na mà din, ‘Kailangan kadayawan kó pagsik, su igkita kud tó sábbad abuk na mapputi bulawan ku na inandà.’ ¹⁰ Na, kagiyan ku sikiyu na iring kanan, kadayawan tó mga panaligan ka Manama tingód katò sábbad dád manubù na rumákkád ka salà din.”

Panunggiringan tingód katò batà na inandà

¹¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán duwa gabatà din gamama. ¹² Igkagi tó adi tun ta ámmà din, ‘Ámmà, kakalyag ku na bággén nud kanak áknganni tó kanak bahin katò tanà nu asta kaduwánnan nu na tananan nu áknami.’

“Purisu igtángngà katò ámmà tó tanà din, asta igbággé din tun ta duwa gabatà din. ¹³ Na, ándà kadugé, igbarigya katò adi tó tanà na igbággé kandin, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa. Dutun iggasto din tó salapi ukít ka lumu din na ándà ágpulusán. ¹⁴ Tó inémmát dán tó salapi din, duwán dakál ballus, asta ihirapan sikandin. ¹⁵ Purisu igpasakup sikandin katò sábbad góddô dutun, asta igpadóppón sikandin ka mga babuy. ¹⁶ Kannán din pád tó mga buyu ka kayu na ágkannán ka mga babuy, su ándà manubù na igbággé kandin ka ágkakan.

¹⁷ “Na, tó ikapanámdám dán sikandin, igkagi sikandin, na mà din, ‘Nángngà asta sobra tó ágkakan katò langun taralumu katò ámmà ku. Asal sakán, masiggad maté ka ballus! ¹⁸ Purisu muli a tun ta ámmà ku, asta kumagiya kandin, Ámmà, duwán salà na iglumu ku tun ta Manama asta diyan áknikó. ¹⁹ Yakad ágtawar kanak na batà nu. Imuwad baling iring na sábbad katò mga taralumu nu.’ ²⁰ Purisu igpanó sikandin asta igulí tun ta ámmà din.

“Agad madiyù pa sikandin tun ta balé, isállággan katò ámmà tó batà din, asta inéduwan tó ámmà kandin. Igpalaguy tó ámmà. Igsumar din tó batà din. Igkápkáppan asta igadákkan din.

²¹ “Igakagi tó batà, na mà din, ‘Ámmà, duwán salà na ilumu ku tun ta Manama asta diyan áknikó. Yakad ágtawar kanak na batà nu.’ ²² Asal igtawar katò ámmà din tó mga állang, na mà din, ‘Sékót kó. Pid yu tó kapa ébò umpakan sikandin. Paningsingi yu sikandin, asta sandalyasi yu. ²³ Kangé yu tó nati ka baka na igpalambù ébò iyón, su mimu ki ka dakál kalimudan. ²⁴ Su iring na inaté dán ni batà ku, asal inaté puman. Inandà sikandin, asal igkita puman.’ Purisu igtigkané dan igpalimudé.

²⁵ “Na, tó álló tó, iglumu tó kaké din tun ta kinamát. Tó madani dán sikandin tun ta balé, igdinág din tó mga manubù na ágkanta asta ágsayó. ²⁶ Purisu igtawar din tó sábbad állang, asta iginsà ka ándin tó gunayan.

²⁷ “Igtaba tó állang, na mà din, ‘Igulí dán tó adi nu, asta igpéyó katò ámmà nu tó nati ka baka na igpalambù, su igulí dán tó adi nu na ándà ikadadat.’ ²⁸ Na, isókó tó kaké, asta di sikandin malyag mahu tun ta balé. Purisu igsadun tó ámmà tun kandin, asta igkagiyan din ébò mahu sikandin. ²⁹ Asal igkagi tó kaké batà din, na mà din, ‘Ámmà, pira dán ámmé na inalayunna áglumu para áknikó, asta ándà palang sugù nu na igélléyan ku. Asal ándà palang igbággé nu kanak, agad sábbad dád nati ka kambing, ébò kadayawanna asta tó mga rarak ku. ³⁰ Asal tó batà nu na igulá-ulá katò salapi nu ukít ka madat mga gabayi, su igulí dán sikandin, igpéyó nu kun para kandin tó nati ka baka na igpalambù!’ ³¹ Igkagi tó ámmà din, ‘Batà ku, inalayun ki ágpudumae, asta áknikó dán tó langun ka kaduwánnan ku. ³² Nángngà ka mimu ki ka kalimudan asta kadayawan ki, su iring na inaté dán ni adi nu, asal inaté puman. Inandà sikandin, asal igkita puman.’”

16

Panunggiringan tingód katò taratómmóng

¹ Igulit pagsik i Jesus ni tun ta mga disipulu din, na mà din, “Duwán sábbad ágkaduwánnan na igpatómmóngan din tò kaduwánnan din katò sábbad taratómmóng. Asal ikadinág tò ágkaduwánnan na igulaan dád katò taratómmóng tò kaduwánnan din. ² Purisu igpatawar katò ágkaduwánnan tò taratómmóng, asta igkagi tò ágkaduwánnan, na mà din, ‘Madat tò igdinág ku tingód áknikó. Pid nu dini tò langun libro na áglistaan tingód ka salapì na igsarig ku áknikó, su tikud áknganni di mému ka sikuna tò taratómmóng.’ ³ Purisu igpanámdám tò taratómmóng, ‘Péwaánna katò amo ku. Na, ándin tò madigár lumun ku? Su diya gumaga lumumu tun ta kinamát, asta kayyaanna ka mémuwa na tarapamuyù. ⁴ Na, isóddóran ku ka ándin tò lumun ku ébò póddóánna katò mga rarak ku tun ta mga balé dan ka péwaánna katò amo ku.’ ⁵ Purisu igpatawar din tò tagsábbad-sábbad mga manubù na duwán utang tun ta amo din. Iginà din tò ikóna, na mà din, ‘Pira tò utang nu tun ta amo ku?’ ⁶ Igtaba sikandin, na mà din, ‘Sábbad gatus (100) lata ka langis ka olibo.’ Na, igkagi tò taratómmóng, na mà din, ‘Ni gó tò papeles na igpérmaan nu dángngan. Unsad ka, asta sulat nu na kaliman (50) dád lata. Sékót ka.’ ⁷ Na, igtawar din tò ássa manubù, asta iginsà sikandin, na mà din, ‘Pira tò utang nu?’ Igtaba sikandin, na mà din, ‘Sábbad gatus (100) sako ka trigo.’ Iggagi tò taratómmóng, ‘Ni gó tò papeles na igpérmaan nu dángngan. Sulat nu na kawaluwan (80) dád sako.’ ⁸ Na, igdurung katò amo tò taratómmóng din na áglimbung, su katig sikandin ágpókit ka kadigárran din, su tò mga manubù na di ágsarig ka Manama tuu pa katig na ágpókit katò kadigárran dan ka tandingán katò mga sakup ka Manama. ⁹ Purisu kagiyán ku sikiyu, rarak yu tò duma mga manubù ukít katò kaduwánnan yu ébò ka mémmát tò kaduwánnan yu, póddóán kó tun ta langit.

¹⁰ “Atin ka ágkasarigan tò manubù agad délák tò igsarig kandin, ágkasarigan sikandin ka dakál. Atin ka di ágkasarigan tò manubù agad délák tò igsarig kandin, di pagsik sikandin ágkasarigan ka dakál. ¹¹ Purisu, atin ka di kó ágkasarigan tingód katò kaduwánnan na ánnà ákniyu, di kó sarigan katò bálnal kaduwánnan tun ta langit. ¹² Atin ka di kó ágkasarigan tingód katò kaduwánnan na igsarig ka ássa manubù ákniyu, di kó hággayan katò kaduwánnan tun ta langit.

¹³ “Ándà palang állang na lumumu tun ta duwa amo. Atin ka dakál tò ginawa din tun ta sábbad, karingasaan din tò sábbad. Sábbad dád tò amo din na mému tákkásan din, asta tò sábbad di din nunugan. Di mému pagdángnganán yu tò kapamasak katò kaduwánnan asta tò katuman yu katò lumu ka Manama.”

Tò duma mga ágtinuruán i Jesus

Luc 16:14-18; Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12

¹⁴ Na, tò igdinág tò mga Pariseo katò igtinurù i Jesus, ingngisiyan dan sikandin, su dakál tò ginawa dan ka salapì. ¹⁵ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu tò ágpasóddór katò duma mga manubù na nángngà tò áglumun yu, asal isóddóran ka Manama tò tun ta pusung yu. Tò ágpamasakán katò mga manubù, tò gó tò ágkaringasaan katò Manama.

¹⁶ “Tò ándà pa tinurù si Juan na Tarabunyang, kailangan bálnalán tò mga sugù ka Manama asta mga propeta. Asal tikud tun ta katigkanayan katò katinurù i Juan sippang áknganni, inalayun gulit-ulítan tò Madigár Gulítan tingód ka pagpangulu ka Manama, asta gággár-ággár tò mga manubù na ágpasakup.

¹⁷ “Agad mandà tò langit asta ni banuwa, di gó mandà tò mga sugù ka Manama.

¹⁸ “Atin ka sumugban tò mama katò sawa din asta kumalyag sikandin katò ássa bayi, makalibug sikandin. Atin ka kumalyag tò mama katò bayi na igsugbanan katò duma din, makalibug sikandin.”

Tò ágkaduwánnan manubù asta si Lazaro

¹⁹ “Duwán sábbad ágkaduwánnan na gumpak ka dakál é lagà asta ágkan ka tuu madigár kada álló. ²⁰ Duwán pagsik sábbad manubù na ágkayù-ayuan na ángadanan ki Lazaro. Raruán tò lawa din, asta ágpiddán sikandin tun ta sállat katò ágkaduwánnan. ²¹ Kakalyag din na kuman pád katò mumu na ágkadabù tikud tun ta lamisa katò ágkaduwánnan. Marag ágdélotan pagsik ka mga asu tò mga rarù din. ²² Na, inatè si Lazaro, asta igpid sikandin katò mga panaligan ka Manama tun ta kilidan katò kamónaan din na si Abraham tun ta langit.* Inatè pagsik tò ágkaduwánnan, asta iglábbang sikandin. ²³ Ihirapan sikandin tun ta góddóan ka mga inatè.† Iglangngag sikandin, asta igkita din si Abraham tun ta madiyu asta si Lazaro tun ta kilidan i Abraham.

* **16:22** 16:22 “Kilidan i Abraham” tò ássa ngadan katò góddóan ka Manama na igsadunan katò mga ágpampamaké na inatè. Ahaán tò Lucas 23:43; 2 Corinto 12:4. † **16:23** 16:23 Tingód ka Hades, ahaán tò Lucas 10:15.

²⁴ “Purisu igtawar tô ágkaduwánnan, na mà din, ‘Ámmà Abraham, kéduwiya. Sugù nu si Lazaro ébò arámmán din tò tintudù din tun ta wayig ébò patalluan din ni dilà ku, su ágkahirapanna kannun ta apuy.’

²⁵ “Asal igkagi si Abraham kandin, na mà din, ‘Sampát nu ni. Tô ándà ka pa kamaté, madigár tô itanggap nu, asta madat tô itanggap i Lazaro. Asal áknganni, sikandin tò ágkadawayan dinì, asta sikuna tò ágkahirapan. ²⁶ Duwán pagsik madalám pangpang tun ta állát ta ébò di makókit tò manubù na madun pád diyan áknikó, asta ándà makókit tikud diyan áknikó ébò madun dini áknami.’

²⁷ “Igkagi tô ágkaduwánnan, na mà din, ‘Ámmà, ágpédu-éduwa áknikó na pasadunán nu si Lazaro tun ta balé katò ámmà ku, ²⁸ su duwán pa lima mga kataladi ku, ébò ulitan din sikandan na kailangan rumákkád dan agó mapid dan pagsik kannun ta ágsupakanaan.’

²⁹ “Asal igkagi si Abraham, na mà din, ‘Duwánnù sugù na igsulat i Moises asta igsulat katò mga propeta na ágbasaan dan. Kailangan maminág dan katò igsulat.’

³⁰ “Igkagi tô ágkaduwánnan, na mà din, ‘Ámmà, di nángngà. Asal ka madun tun kandan tò inaté manubù na inanté, rumákkád dan.’

³¹ “Igkagi si Abraham, na mà din, ‘Atin ka di dan maminág katò igsulat i Moises asta tò mga propeta, di dan pagsik mánnal agad duwán pa inaté na manté puman.’ ”

17

Mga tintal ka kalumu ka salà

Luc 17:1-4; Mat 18:6-7,21-22; Mar 9:42

¹ Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Ándà makalili katò pagtintal ka salà, asal makédu-édu tò manubù na mému gunayan ka pagtintal katò duma manubù! ² Tuu pa madigár ka ikátán tò alig din tun ta dakál batu, asta antugán sikandin tun ta dagat ka tandingán ka mému sikandin gunayan na mandà tò kapamaké katò agad sábbad kani mga marénták gabatà. ³ Banté kó.

“Na, atin ka duwán kataladi yu na makalumu ka salà, sapadi yu sikandin. Atin ka rumákkád sikandin, pasinsiyayi yu. ⁴ Agad makapittu sikandin makalumu ka salà ákniyu dalám ka sábbad dád álló asta makapittu sikandin rumákkád, kailangan pasinsiyaan yu sikandin.”

Tô kasarig

⁵ Igkagi tò mga apostoles tun ta Áglangngagán, na mà dan, “Pabákkár nu pa tò kasarig dé!”

⁶ Igkagi tò Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwán kasarig yu kanak iring dád na délák lisu ka mustasa, makakagi kó tun ta dakál kayu sikomoro, na, ‘Mabéttód ka, asta mapamula ka tun ta dagat,’ na mánnal tò kayu ákniyu.”

Tô lumu katò manubù na ágkasarigan

⁷ “Atin ka duwán tun ákniyu na duwán állang na ágdaru ó ágódoppón ka mga karnero, ka mapángnga dán tò lumu din tun ta kinamát, asta muli dán sikandin tun ta balé yu, di yu pa sikandin pónsadan asta pakannán. ⁸ Asal kumagi kó baling tun ta állang, na, ‘Óméng ka ka ágkannán ku, umpak ka katò madigár, asta buwatiya. Ka pángnga a kuman, mému kad kuman.’ ⁹ Mému ka di yu pasalamatan tò állang na igtuman katò sugù yu, su tò gó é kailangan lumun din. ¹⁰ Iring kó pagsik katò állang, su ka pángnga kó tumuman katò langun sugù ka Manama, kailangan kumagi kó dád kandin, na mà yu, ‘Yakad ágdurung áknami, su mga állang nu dád sikami, asta iglumu dé dád tò kailangan áglumun dé.’ ”

Inólian tò sapulù térékán

¹¹ Tô igsadun si Jesus tun ta Jerusalem, igukit sikandin tun ta tángngaán katò probinsya ka Samaria asta Galilea. ¹² Tô igdunggù sikandin tun ta sábbad lunsud, duwán sapulù (10) térékán na igsumar kandin. Igtindág dan tun ta madiyù, ¹³ asta igtawar sikandan, na mà dan, “Jesus, Áglangngagán, kéduwi ké.”

¹⁴ Tô igkita si Jesus kandan, igkagi sikandin, na mà din, “Sadun kó tun ta mga pangulu ka templo, asta pakita yu yan lawa yu.”

Tô ándà dan pa dunggù tun ta templo, inólian dan langun. ¹⁵ Na, tò sábbad kandan, tò igkita sikandin na inólian tò lawa din, igdurung din tò Manama na mabákkár tò kagi din, asta iglónód sikandin tun ki Jesus. ¹⁶ Iglangkáb sikandin tun ta paa i Jesus, asta ipasalamat sikandin. Na, taga Samaria tò manubù tò. ¹⁷ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Sapulù (10) tò langun na inólian. Ánda tò siyó? ¹⁸ Sábbad dád kannê tò iglónód asta igdurung ka Manama, asta ánnà gó Judio sikandin.”

¹⁹ Na, igkagi si Jesus tun ta manubù na inólian, na mà din, “Tindág ka, asta mému kad manó. Inólian kad ukít katò kasarig nu kanak.”

*Katigkanayan katô pagpangulu ka Manama**Luc 17:20-37; Mat 24:23-28,37-41*

²⁰ Duwán mga Pariseo na iginsá ki Jesus ka kadángngan tumigkané mangulu tô Manama. Igtaba si Jesus, na mà din, “Tun ta pagpangulu ka Manama, ándà kasalábbuan na kitanán yu.

²¹ Ándà manubù na makakagi, na, ‘Dini dán tô pagpangulu din!’ asta ándà makakagi, na, ‘Taddô dán tô pagpangulu din!’ su igdunggù dán tô pagpangulu katô Manama dini ákniyu.”*

²² Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Tun ta álló na dumunggù, kakalyag yu na kumita kó pád katô sábbad dád álló ka pagpangulu ku na Igpamanubù, asal di kó kumita. ²³ Duwán mga manubù na kumagi ákniyu, na mà dan, ‘Taddô tô Mesiyas!’ ó ‘Kannun sikandin!’ Asal yakó ágsadun. Yakó ágtákkás kandan, ²⁴ su matayyó tô kalónód ku iring na kirám na ágséllá tun ta kaluwagan ka langit, asta kitanán katô langun manubù. Iring pagsik kanan tô kadunggù ku na Igpamanubù. ²⁵ Asal muna a pa kahirapan, asta élléyanna pa katô mga manubù áknganni. ²⁶ Ka lumónódda na Igpamanubù, marapung tô mga manubù na di makataganá ka kadunggù ku, iring pagsik katô mga manubù sayyan na ándà paminág ki Noe. ²⁷ Inalayun árgan tô mga manubù sayyan, ginám dan, asta ágpakalyagé dan, sippang na igdunggù tô álló na igahu dán si Noe asta tô pamilya din tun ta arka. Asal ipánnas inaté tô duma mga manubù su iglunupan tô taná, asta ilánnád dan langun. ²⁸ Ka lumónódda, duwán di makataganá, iring pagsik katô mga kadumaan i Lot na taga Sodoma sayyan. Inalayun dan árgan, ginám dan, ágbálli dan, ágbarigýá dan, ágpamula dan, asta gimu dan ka balé. ²⁹ Asal tô álló tô igpalaguy si Lot tikud tun ta Sodoma, idabù tô apuy asta tô asupri tikud tun ta langit, asta ipánnas inaté tô langun dan. ³⁰ Makéring pagsik kandan tô mga manubù na di makataganá katô álló ka pakita a na Igpamanubù.

³¹ “Tô álló tô, tô mga manubù na tun ta luwà katô balé di mému makahu ébô mangé ka kaduwánnan tun dalám. Tô mga manubù na áglumu tun ta kinamát di mému makóli. ³² Sampát yu tô supak ka Manama katô sawa i Lot na igseré. ³³ Tô manubù na áglággád katô kantayan din, kandaan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tô manubù, matanggap din tô kantayan na ándà ágtamanán. ³⁴ Kagiyan ku sikiyu na atin ka dumunggù tô álló tô, duwán duwa manubù na ágtudug tun ta sábbad ágdágganaan, angén tô sábbad, asta katananan tô sábbad. ³⁵ Duwán duwa gabayi na ággiling, angén tô sábbad, asta katananan tô sábbad. ³⁶ [Duwán duwa gamama na áglumu tun ta kinamát, angén tô sábbad, asta katananan tô sábbad.]”

³⁷ I Ginsá tô mga disipulu din, na mà dan, “Áglangngagán, ánda tô kalumuwan kani?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágkitanán yu tô mga uwak, kasóddóran yu na duwán inaté lawa dutun.”†

18*Panunggiringan tingód katô bayi balu*

¹ Na, igulit i Jesus ni panunggiringan ni ébô kagpátan dan na kailangan inalayun dan dumasal, asta di dan sumungkú. ² Igkagi si Jesus, na mà din, “Tun ta sábbad lunsud, duwán huwes na di ágbánnal ka Manama, asta di sikandin ágkéduwan ka mga manubù. ³ Duwán pagsik sábbad bayi balu tun ta lunsud na inalayun áglónód-lónód tun ta huwes, asta ágpédu-édu, na mà din, ‘Tabangiya ébô manaluwa katô manubù na girrayat kanak.’ ⁴ Asal igéllé tô huwes. Na, tô idugé-dugé dán, ikapanámdám tô huwes, ‘Agad diya ágbánnal ka Manama, asta diya ágkéduwan ka mga manubù,’ asal tabangan ku tô bayi balu, su ágsamukánna ikandin. Atin ka inalayun sikandin lumónód-lónód kanak, mappus tô pasinsiya ku.”

⁶ Na, igpanayun igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Paminág yu tô igkagi katô huwes na di ágbánnal ka Manama. ⁷ Na, tô Manama ágtabang katô mga manubù na igsalin din na ágpédu-édu kandin álló asta dukilám. Di ágbaring-baring tô Manama na ágtabang. ⁸ Kagiyan ku sikiyu na di madugé tô Manama tumabang kandan. Tô álló ka lumónódda na Igpamanubù nit banuwa, tagsábbadé dád tô mga manubù na ágpamaké kanak.”

Panunggiringan tingód ka duwa manubù na igdasal

⁹ Na, igulit i Jesus ni panunggiringan tun ta mga manubù na kéman dan ka nángngá tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama, asta ágbuyas katô duma mga manubù. ¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán duwa manubù na igsadun tun ta templo ébô dumasal. Pariseo tô sábbad, asta taralimud ka buwis tô sábbad. ¹¹ Igtindág tô Pariseo, asta igdasal tingód ka kandin kamanubuan, na mà din, ‘Manama, ágpasalamatta áknikó su ándà a ikéring katô duma mga manubù na ágpandalapi, áglapas ka sugù, asta áglibug. Ágpasalamatta su ánná a

* **17:21** 17:21 Igdunggù dán tô pagpangulu katô Manama dini ákniyu, ó ágpangulu dán tô Manama tun ta tángngaan yu.

† **17:37** 17:37 Tô kóbadan, atin ka kitanán yu ni mga pató, kasóddóran yu na masiggaad lumónód.

madat manubù iring kani taralimud ka buwis. ¹² Kada linggo, makaduwa a ágpuwasa. Ágbággén ku áknikó tò ikasapulù katò salapì na ágkatanggap ku.’ ¹³ Asal tò igdasal tò taralimud ka buwis, igpadiyù sikandin su ágkayyaan. Ándà langngag tun ta langit, asal igtagpuk din tò kagpa din tingód ka karákkád din, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Manama, kéduwiya na masalà-salà!’ ¹⁴ Na, kagiyan ku sikiyu na tò igulì ni taralimud ka buwis, nángngà sikandin tun ta saruwan ka Manama, asal ánnà nángngà tò Pariseo. Atin ka ágpallayat tò manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mabbabà. Atin ka ágpabbabà tò manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mallayat.”

Si Jesus asta marénták gabatà

Luc 18:15-17; Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

¹⁵ Na, duwán mga manubù na igpid ka marénták mga gabatà dan tun ki Jesus ébò dappánnan din. Tò igkita tò mga disipulu din kandan, igsapadan dan. ¹⁶ Asal igtawar i Jesus tò langun dan ébò madani dan tun kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pabayà yu yan mga gabatà ébò makapadani dan dini kanak. Yakó ágsapad kandan, su tò mga manubù na ágsarig ka Manama iring katò kasarig ka mga gabatà tun ta ámmà asta innà dan, tò gó é panguluwan ka Manama. ¹⁷ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka di sumarig tò manubù tun ta Manama iring katò kasarig ka mga gabatà tun ta ámmà asta innà dan, di sikandin sakupán ka Manama tun ta pagpangulu din.”

Kahirapan tò mga ágkaduwánnan

Luc 18:18-30; Mat 19:16-30; Mar 10:17-31

¹⁸ Na, duwán sábbad pangulu katò mga Judio na iginsà ki Jesus, na mà din, “Sir, madigár ka taratinurù. Ándin tò kailangan lumun ku ébò makatangappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

¹⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su igkagi ka na madigárna. Sábbad dád tò tuu madigár, tò dád Manama. ²⁰ Isóddóran nu tò mga sugù ka Manama. Yakó áglibug. Yakó ágmaté. Yakó ágtakó. Yakó ágtestig ka bulaló tingód katò unawa yu. Respetowi yu tò ákniyu ámmà asta innà.”*

²¹ Igtaba tò manubù, na mà din, “Igbánnalla katò langun tikud pò tò déláka pa.”

²² Tò igdinág si Jesus katò kagi din, igkagi si Jesus, na mà din, “Sábbad dád tò kailangan lumun nu. Barigyà nu tò langun kaduwánnan nu, asta tukid nu bággéyi tò salapì nu tun ta mga manubù na ágkayù-ayuan. Atin ka tò gó é lumun nu, duwán pulusán nu tun ta langit. Na, lónód ka, asta tákkás ka kanak.”

²³ Asal tò igdinág katò manubù tò igkagi i Jesus, iranu sikandin, su tuu ágkaduwánnan. ²⁴ Igsállág si Jesus kandin, asta igkagi, na mà din, “Mahirap tò kapasakup ka ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu katò Manama! ²⁵ Agad mahirap tò dakál mannanap na ánggadanan kamelyo na mukit tun ta bóbbó ka simat, asal tun pa mahirap tò kapasakup katò ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu ka Manama.”

²⁶ Igkagi tò mga manubù na ikadinág kandin, na mà dan, “Purisu ándà palang manubù na makaluwà tikud tun ta supak ka Manama.”

²⁷ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Tò di malumu ka manubù, tò gó é malumu ka Manama.”

²⁸ Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Sikami, agad tò mga balé dé igtananan dé ébò mákkás ké áknikó.”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò manubù na igtanan katò balé din, sawa din, mga kataladi din, ámmà din, innà din, asta mga gabatà din ébò pasakupán tun ta pagpangulu ka Manama, ³⁰ tò gó é makatanggap áknganni ka tuu pa dakál ka tandingán katò igtananan din, asta bággayan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán tun ta tapuri álló.”

Igkagi puman si Jesus tingód katò kamatayan din

Luc 18:31-34; Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

³¹ Na, igpaglimud i Jesus tò sapulù duwa (12) disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Na, madun kid tun ta Jerusalem, asta matuman tò langun kagi na igsulat katò mga propeta tingód kanak na Igpamanubù. ³² Bággénna tun ta ballad ka mga manubù na ánnà Judio. Ngisiyanna ikandan, irrayatanna, asta ilábbanna. ³³ Lagpássánna, asta matayanna. Asal mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

³⁴ Asal ándà dan ikagpát katò igkagi din. Ándà pasóddóri tò kóbadan kandan, asta ándà palang inagpáttan dan.

* **18:20** 18:20 Ahaán tò Exodo 20:12-16; Deuteronomio 5:16-20.

*Inólian tó bólóg**Luc 18:35-43; Mat 20:29-34; Mar 10:46-52*

³⁵ Tò igpadani si Jesus tun ta lunsud ka Jerico, duwán bólóg na igunsad tun ta ligad ka dalan, asta ágpamuyù. ³⁶ Tò igdinág sikandin katò marapung manubù na iglabé, iginsà sikandin ka ándin tó gunayan. ³⁷ Igkagi dan kandin, na mà dan, “Áglabé si Jesus na taga Nazaret.”

³⁸ Purisu igullaó sikandin, na mà din, “Jesus, rubbad i David, kéduwiya!”

³⁹ Igsapadan sikandin katò mga manubù na ikóna ki Jesus, asta igkagiyan dan na kailangan di sikandin mótép. Asal ágrayan baling sikandin gullaó, na mà din, “Rubbad i David, kéduwiya!”

⁴⁰ Purisu igsódò si Jesus, asta igpakagé din tó bólóg. Tò igpadani tó bólóg, iginsà si Jesus, na mà din, ⁴¹ “Ándin tó kakalyag nu na lumun ku para áknikó?”

Igtaba tó bólóg, na mà din, “Áglangngagán, malyagga makakita.”

⁴² Igkagi si Jesus, na mà din, “Makakita kad. Inólian kad su igсарig ka kanak.”

⁴³ Tigkò dád ikakita dán sikandin, asta igtalundug sikandin ki Jesus. Igpabantug din tó Manama. Tò igkita tó langun manubù kandin, igdurung dan tó Manama.

19*Si Jesus asta si Saqueo*

¹ Na, igdunggu si Jesus tun ta lunsud ka Jerico, asta iglabé sikandin. ² Duwán sábbad taga Jerico na ánggadanan ki Saqueo. Sikandin tó pangulu katò mga taralimud ka buwis, asta ágkaduwánnan sikandin. ³ Kakalyag din na kumita ki Jesus, asal ándà sikandin ikakita, su mabbabà manubù sikandin, asta marapung tó ilimud mga manubù. ⁴ Purisu igpalaguy sikandin tun tóna katò ukitan i Jesus, asta igpénék sikandin tun ta dakál kayu na ánggadanan sikomoro ébò makakita ki Jesus ka mukit. ⁵ Tò igdunggu si Jesus tun ta kayu na igpénékan i Saqueo, iglangngag si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Saqueo, sékót kad pónóg, su kailangan móddò a tun ta balé nu ni álló ni.”

⁶ Sékót igpónóg si Saqueo, igpid din si Jesus tun ta balé din, asta igsumar kandin na duwán dayó din. ⁷ Asal igburáng-buráng tó langun manubù na igkita kandan, na mà dan, “Igóddò sikandin tun ta balé katò masalà-salà.”

⁸ Igtindág si Saqueo, asta igkagi sikandin tun ta Áglangngagán, na mà din, “Sir, bággén ku tó katángngà ka kaduwánnan ku tun ta mga ágkayù-ayuan. Atin ka duwán mga manubù na iglimbungan ku ka salapi, makappat ku luppián tó bullas ku kandan.”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ni álló ni, itábbus tó tigbalé tikud tun ta salà, su igpamaké dán sikandin iring katò kapamaké katò kamónaan din sayyan na si Abraham. ¹⁰ Igsadunna na Igpamanubù ébò mamasakka asta tumábbussa katò mga manubù na itadin tingód ka mga salà dan.”

*Panunggiringan tingód katò mga állang**Luc 19:11-27; Mat 25:14-30*

¹¹ Róggun na igpaminág tó langun manubù ki Jesus, igulit din ni panunggiringan, su madani dán sikandin tun ta Jerusalem, asta kéman dan ka masig dán tumigkané tó Manama na mangulu kandan. ¹² Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Duwán sábbad manubù na mallayat é kamanubuan, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa ébò imun sikandin hari katò kandin banuwa, asta pángnga katò, muli. ¹³ Tò ándà pa sikandin panó, igpatawar din tó sapulù (10) állang din. Sábbad abuk bulawan tó igсарig din tun ta tagsábbad-sábbad kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Ni salapi ni tó negosyon yu sippang ka muli a.’ ¹⁴ Na, tó mga manubù na góddò tun ta banuwa ágkaringasa kandin. Purisu duwán mga manubù na igpatalundug kandin ébò kumagi tun ta gobyerno na di mému kandan ka mangulu sikandin kandan. ¹⁵ Asal inému sikandin hari, asta iguli sikandin. Igpatawar din tó sapulù (10) állang din na igсарigan din ka bulawan ébò kasóddóran din ka duwán iganansya dan ukít katò negosyo dan. ¹⁶ Igpadani tó una állang, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sir, tó sábbad abuk bulawan nu inému dán sapulù (10) abuk.’ ¹⁷ Igkagi tó hari, na mà din, ‘Madigár ka asta madigár tó iglumu nu! Agad délák tó igсарig ku áknikó, ágkasarigan ka. Purisu imun ku sikuna na ágpangulun ka sapulù (10) lunsud.’ ¹⁸ Igpadani tó ikaduwa állang, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sir, tó sábbad abuk bulawan nu inému dán lima abuk.’ ¹⁹ Igkagi tó hari, na mà din, ‘Imun ku sikuna na ágpangulun ka lima lunsud.’ ²⁰ Na, igpadani tó ássa állang, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sir, ulián ku áknikó tó sábbad abuk bulawan na igtángngás ku ka panyù asta igállás ku. ²¹ Imáddanganna áknikó, su magani ka manubù. Ágkangén nu tó ándà nu kapagudi, asta ágkátun nu tó igpamula ka duma mga manubù.’ ²² Igkagi tó hari, na mà din, ‘Tukukán ka. Gamítan ku tó áknikó kagi ébò supakan

ku sikuna! Isóddóran nu na maganiya, su ágkangén ku tô ándà ku kapagudi, asta ágkáltun ku tô igpamula ka duma mga manubù. ²³ Purisu madigár pád ka igtagù nu tô bulawan ku tun ta bangko ébô matanggap ku pád na duwán tubù nit kadunggu ku.’ ²⁴ Na, igkagi tô hari tun ta ássa mga manubù, na mà din, ‘Kangé yu tô sábbad abuk bulawan na igbággé ku kandin, asta bággé yu tun ta állang na duwán sapulù (10) abuk bulawan.’ ²⁵ Asal igkagi tô duma mga manubù, na mà dan, ‘Sir, di mému, su duwán dán kandin sapulù (10) abuk bulawan!’ ²⁶ Igtaba tô hari, na mà din, ‘Kagiyan ku sikiyu na tô manubù na duwán kandin, bággayan sikandin katò tuu pa dakál. Asal tô manubù na ándà kandin, kangayan sikandin katò langun tun kandin. ²⁷ Asal tô mga usig ku na kakalyag dan na diya mangulu kandan, kangé yu sikandan, asta matayi yu nit saruwan ku.’”

Igdunggu si Jesus tun ta Jerusalem

Luc 19:28-40; Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Juan 12:12-19

²⁸ Pángga igkagi si Jesus katò panunggiringan, igpanayun sikandin tun ta Jerusalem, asta iguna sikandin katò duma mga manubù tun ta dalan. ²⁹ Tô madani dán si Jesus tun ta lunsud ka Betpahe asta Betania na tun ta Pabungan ka Olibo, igpóna din tô duwa disipulu din, na mà din, ³⁰ “Una kó tun ta lunsud na sadunan ta. Ka dumunggu kó, kitanán yu tô nati ka asno* na ándà pa kinname sakayi ka manubù. Igikát tô nati, asal akas yu, asta pid yu dini kanak. ³¹ Atin ka duwán manubù na minsà ákniyu ka manan ka igakas yu, kagiya yu na kailangan sakayan katò Áglangngagán.”

³² Na, igpanó sikandan, asta igkita dan tô nati na magunawa katò taganà igkagi i Jesus kandan. ³³ Tô igakas dan katò nati, iginsà tô mga tigatun, na mà dan, “Manan ka igakas yu tô nati?”

³⁴ Igtaba sikandan, na mà dan, “Kailangan sakayan katò Áglangngagán.”

³⁵ Na, igpid dan tun ki Jesus, igampas dan tô mga umpak dan tun ta bókkóg katò nati, asta igpasaké dan si Jesus. ³⁶ Tô igsaké sikandin, igsánnar katò duma mga manubù tô mga umpak dan tun ta dalan na ukitan din.†

³⁷ Tô igtupang si Jesus tikud tun ta Pabungan ka Olibo na madani ka lunsud ka Jerusalem, tô langun disipulu na igtákkás kandin, idayawan dan, asta igtigkané dan ágdurung ka Manama na mabákkár tò kagi dan tingód katò marapung mga kasalábbuan na igkita dan. ³⁸ Igullaó sikandan, na mà dan, “Durungán ta ni Hari ta na igpapid katò Áglangngagán! Mólà pa ka duwán kasunayan tun ta langit, asta pabantugán ta tô Manama tun ta langit!”‡

³⁹ Duwán mga Pariseo na igtákkás ki Jesus, asta igkagi dan tun kandin, na mà dan, “Sir, sapadi nu tô mga disipulu nu.”

⁴⁰ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Kagiyan ku sikiyu na atin ka tumagnáp dan, mullaó gó tô mga batu.”

Igságó si Jesus katò taga Jerusalem

⁴¹ Tô igpadani si Jesus tun ta Jerusalem asta tô igsállág sikandin katò lunsud, igsággó sikandin tingód ka kedu din katò mga taga Jerusalem, ⁴² asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka isóddóran yu tô makabággé ka kasunayan ni álló ni! asal ándà yu kakitayi. ⁴³ Dumunggu tô álló na lumibut tò mga sundalo ka usig yu tun ta lunsud yu, asta banganan kó ikandan ébô di kó makaluwà. § ⁴⁴ Dadattan dan tô lunsud asta matayan tô mga manubù. Ándà palang sábbad batu na masamà tun ta bówwó katò ássa batu. Tô gó é malumu ákniyu su ándà kó kilala na ni gó tô álló na tábbusan kó ka Manama.”

Igsadun si Jesus tun ta templo

Luc 19:45-48; Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Juan 2:13-22

⁴⁵ Na, igpadun si Jesus tun ta templo, asta igabug din tô langun manubù na ágbarigya tun ta plasa ka templo. ⁴⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Mà katò kagi ka Manama,

“Tô balé ku, tô gó é ágdasalanan.”*

Asal igimu yud ni na gállassanan ka mga tulisan.”

⁴⁷ Kada álló, igtinurù si Jesus tun ta templo. Asal tô mallayat ka mga pangulu ka templo, tô mga taratinurù ka sugù, asta tô mga ágtugállán ka Judío, igplano dan na matayan dan sikandin. ⁴⁸ Asal ándà dan ikému, su tô langun manubù ágpaminág katò kagi din.

* 19:30 19:30 Tô asno iring na kudá. † 19:36 19:36 Tô gó é ágkémun dan ka tanggapan dan tô manubù na imun hari.

‡ 19:38 19:38 Ahaán tô Salmo 118:25-26. § 19:43 19:43 Ituman ni katò mga sundalo ka Roma tô ámmé 70. * 19:46 19:46 Isaías 56:7; Jeremias 7:11.

20

*Insà tingód katò igpapid ki Jesus**Luc 20:1-8; Mat 21:23-27; Mar 11:27-33*

¹ Duwán sábbad álló, igtinurù si Jesus katò mga manubù na ilimud tun ta templo, asta igulit-ulit sikandin katò Madigár Gulitán. Róggun na ágtinurù sikandin, igpadani tò mallayat ka mga pangulu ka templo, tò mga taratinurù ka sugù, asta tò mga ágtugállán ka Judío.

² Iginsà sikandan ki Jesus, na mà dan, “Uliti ké ka sadan é igtikudan katò langun na áglumun nu. Sadan tò igpapid áknikó?”

³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán pagsik insà ku ákniyu. Na, ulit yu kanak. ⁴ Sadan tò igpapid ki Juan na munyag? Tò Manama, ó tò manubù?”

⁵ Purisu igpatóngkóé dan ka ándin tò madigár taba dan kandin, na mà dan, “Atin ka tumaba ki na Manama tò igpapid ki Juan, insaán ki ikandin na manan ka ándà ki bánnal ki Juan. ⁶ Asal atin ka tumaba ki na manubù tò igpapid ki Juan, timbagán ki ka batu katò langun manubù ébò maté ki, su taganá igpanámdám ni mga manubù na bánnal propeta si Juan.”

⁷ Purisu igtaba sikandan ki Jesus, na mà dan, “Ándà dé kasóddóri ka sadan tò igpapid ki Juan.”

⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Su ándà kó taba katò insà ku, diya pagsik mulit ákniyu ka sadan tò igpapid kanak na lumumuwa katò áglumun ku.”

*Panunggiringan tingód katò kinamát**Luc 20:9-18; Mat 21:33-46; Mar 12:1-12*

⁹ Na, igulit i Jesus ni panunggiringan tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán tanà na igpamulaan din ka paras. Igpadóppónan din tò kinamát katò ássa mga taralumu ka tanà, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa, asta idugé pa igóddò. ¹⁰ Tò igdunggù tò timpo na matássan dán tò buuy katò paras, duwán sábbad állang na igpapid katò tigatun tun ta mga taradóppón ébò mangé katò buuy na kandin bahin. Asal iglagpás dan, asta igpóli dan na ándà palang piniddan din. ¹¹ Duwán ássa állang na igpapid katò tigatun, asal iglagpás dan pagsik sikandin, igpayayà dan, asta igpóli dan na ándà palang piniddan din. ¹² Duwán pagsik ikatállu állang na igpapid katò tigatun, asal igamuan dan, asta igpéwà dan. ¹³ Purisu igpanámdám tò tigatun, ‘Ándin tò madigár lumun ku? Papiddán ku tò kanak batà na ágginawaan ku, su bánnalán dan sikandin.’ ¹⁴ Asal tò igkita tò mga taradóppón kandin, igpatóngkóé sikandan, na mà dan, ‘Ni gó tò makatigatun kani tanà ka maté tò ámmà din. Na, matayan ta sikandin ébò sikita tò makatigatun kani tanà.’ ¹⁵ Purisu igguyud dan sikandin tun ta luwà katò kinamát, asta igmatayan dan.

“Na, kagin ku ákniyu ka ándin tò lumun kandan katò tigatun. ¹⁶ Madun sikandin, matayan din tò mga taradóppón, asta padóppónan din tò kinamát din katò ássa mga manubù.”

Na, tò igpaminág tò mga manubù kani, igkagi sikandan, na mà dan, “Mólà pa ka di matuman yan!”

¹⁷ Asal igsállág si Jesus kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Matuman yan, su mà katò kagi ka Manama,

“ ‘Duwán sábbad batu na igantug katò mga gimu ka balé,
su kéman dan ka ándà ágpulusán.

Asal ándà dan kasóddóri na tò gó tò batu

na tuu ágkailanganán katò balé.*”

¹⁸ Atin ka madabù tò manubù nit batu ni, katáppù-táppuan sikandin. Asal ka kadabuan tò manubù katò batu, maróddóg sikandin.”

*Insà tingód katò bayad ka buwis**Luc 20:19-26; Mat 22:15-22; Mar 12:13-17*

¹⁹ Na, tò mga taratinurù ka sugù asta tò mallayat ka mga pangulu ka templo, isóddóran dan na sikandan tò isugatan katò panunggiringan na igulit i Jesus. Purisu kakalyag dan gó na ámmáttán dan pád si Jesus tò oras tò. Asal ándà dan ikému, su imáddangan dan katò mga manubù na ágpaminág ki Jesus. ²⁰ Purisu igparimuya dan ki Jesus. Duwán mga manubù na igpapid dan na mà kagi mákkás kandin, asta igsállág dan kandin ébò duwán madimanda dan tingód katò ágpangkagin din asta papiddán dan tun ta gobernador. ²¹ Igkagi sikandan ki Jesus, na mà dan, “Sir, isóddóran dé na ágkasarigan ka, asta nángngà tò ágtinuruán nu. Ándà manubù na ágmusingán nu agad ándin tò hónnóng dan, asal ágtinurù ka katò kabámmalan tingód katò kakalyag ka Manama. ²² Na, atin ka mayad ké ka buwis tun ta emperador ka Roma, lumapas ké ka mga sugù ka Manama? Kailangan mayad ké, ó di?”

* 20:17 20:17 Salmo 118:22.

²³ Asal isóddóran i Jesus na limbungan dan pád sikandin. Purisu igkagi sikandin, na mà din, ²⁴ “Pakita yu kanak tó salapì na bayad yu katò buwis. Sadan bónnóng asta ngadan tó igtagù nit salapì?”

²⁵ Igtaba sikandan, na mà dan, “Tò emperador ka Roma.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu bággé yu tun ta emperador tò nángngà bággén yu tun ta emperador, asta bággé yu tun ta Manama tò nángngà bággén yu tun ta Manama.”

²⁶ Agad kakalyag dan na duwán dimanda dan tingód katò ágpangkagin din tun ta saruwan katò ìlimud mga manubù, ándà dan ikému. Isalábbuan dan tingód katò taba din, asta igtagnáp dan.

Insà tingód katò kantayan

Luc 20:27-40; Mat 22:23-33; Mar 12:18-27

²⁷ Duwán mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus. Tò gó tò mga manubù na ágtinurù na di manté puman tò mga manubù na inaté dán. ²⁸ Iginsà sikandan ki Jesus, na mà dan, “Sir, igtagù si Moises áknita tingód katò lumun katò mga mataladi gamama. Atin ka maté tò mama na ándà pa batà katò sawa din, tò kataladi din kailangan kumalyag katò sawa katò inaté na ipag din na ibalu, ébò ukít kandin duwán mému batà katò kataladi din na inaté.†

²⁹ Na, duwán pittu mataladi gamama sayyan. Igkalyag tò kaké dan, asal inaté sikandin na ándà pa batà din. ³⁰ Purisu tò ikaduwa kataladi ³¹ asta tò ikatállu kataladi igkalyag katò bayi. Tò tagsábbad-sábbad katò pittu mataladi igkalyag katò bayi, asal inaté dan langun na ándà palang batà dan. ³² Tun ta katapurian, inaté pagsik tò bayi. ³³ Na, ulit nu áknami. Atin ka manté puman tò mga manubù, sadan tun ta pittu kataladi tò bánnal duma katò bayi? Su igkalyag tò pittu dan kandin.”

³⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Nit banuwa ni áknangani, ágpakalyagé tò mga gamama asta gabayi. ³⁵ Asal tò mga manubù na nángngà tun ta saruwan ka Manama asta antén din puman, di dan dán pakalyagé tun ta langit. ³⁶ Di dan puman maté, su iring dan dán katò mga panaligan ka Manama. Sikandan tò mga gabatà ka Manama, su inaté dan puman. ³⁷ Asal antén puman tò inaté manubù, su agad si Moises tò igpasóddór kanan. Tò ígsulat sikandin tingód ka kapakita katò Manama kandin tun ta mabbabà kayu na igrágrág, igtawar din tò Áglangngagán na ‘Manama na ágpangadapán i Abraham, i Isaac, asta i Jacob.’‡ ³⁸ Purisu di ágpangadap ka Manama tò mga manubù na ándà kantayan, asal tò mga manubù na duwán kantayan, tò gó tò ágpangadap ka Manama. Purisu isóddóran ta na tun ta saruwan ka Manama, manté tò langun manubù.”

³⁹ Na, duwán mga taratinurù ka sugù na igkagi, na mà dan, “Sir, madigár gó tò igtaba nu kandan.”

⁴⁰ Na, ándà manubù na igkinnam iginsà kandin.

Insà tingód katò Mesiyas

Luc 20:41-44; Mat 22:41-46; Mar 12:35-37

⁴¹ Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Manan ka ágtinurù dan na rubbad i David tò Mesiyas? ⁴² Su si David tò ígsulat tun ta libro katò Salmo,

“ ‘Igkagi tò Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku ⁴³ sippang ka manaluwa katò mga usig nu, asta pabánnalán ku sikandan áknikó.’§

⁴⁴ Na, su si David tò igkagi na Áglangngagán din tò Mesiyas, pamánnun na tò Mesiyas tò rubbad i David?”

Igkagi si Jesus tingód katò mga taratinurù ka sugù

Luc 20:45-47; Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

⁴⁵ Róggun na igpaminág tò marapung manubù ki Jesus, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà din, ⁴⁶ “Banté kó katò mga taratinurù ka sugù. Atin ka ágpanó-panó dan, gumpak dan ka kapa, malyag dan respetowan katò duma mga manubù tun ta plasa, asta munsad dan tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judio. Malyag dan na munsad tun ta igpantaganà katò mga manubù na mallayat é kamanubuan tun ta dakál kalimudan. ⁴⁷ Sikandan tò gagó ka kaduwánnan katò mga gabayi balu, asta ágtambunan dan tò madat linumuwan dan ukít katò mallayat mga kadasal. Purisu tuu madat tò supak na padungguán ka Manama kandan.”

21

Tò igbággé katò bayi balu

Luc 21:1-4; Mar 12:41-44

† 20:28 20:28 Ahaán tò Deuteronomio 25:5. ‡ 20:37 20:37 Ahaán tò Exodo 3:6. § 20:43 20:42-43 Salmo 110:1.

¹ Tun ta templo, igkita i Jesus tô mga ágkaduwánnan na ágdabù ka salapi dan tun ta ágtaguanan ka salapi. ² Igkita din tô sábbad ágkayù-ayuan bayi balu, asta igdabù sikandin ka duwa dád kadakù. ³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa dakál tô igbággé katô bayi balu ka tandingán katô igbággé katô langun dan. ⁴ Su tô dád sobra tô igbággé katô langun dan, asal tô bayi balu, agad ágkayù-ayuan sikandin, igbággé din tô langun ka salapi din, asta ándà palang isamá tun kandin.”

Tigkanayan ka kahirapan

Luc 21:5-19; Mat 24:1-14; Mar 13:1-13

⁵ Na, duwán mga manubù na ipatóngkóé tingód katô templo, su madigár ágsállággán tô mga batu na iglabat asta igpiyá-piyaan ukít ka duma mga mahal na igpambággé. Igkagi si Jesus, na mà din, ⁶ “Tingód kani mga balé na ágsállággán yu, dumunggù tô álló na dadattan tô langun, asta ándà palang sábbad batu na masamá tun ta bówwó katô ássa batu.”

⁷ Duwán iginsà, na mà dan, “Sir, kadángngan matuman tô igulit nu? Ándin tô pató na masig dán matuman tô langun kani?”

⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Banté kó ébô di kó mapid, su marapung tô mga manubù na mid ka ngadan ku. Mà kagi dan Mesiyas! Kumagi dan na masig dán dumunggù tô álló na gimanan yu! Asal yakó ágtákkás kandan. ⁹ Atin ka ágkadinággan yu na duwán mga gira asta mga samuk, yakó ágkamáddangan kanan. Kailangan matuman pa yan, asal ánnà pa yan tô oras katô ágtamanán.”

¹⁰ Na, igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Marapung tô mga banuwa na pagiraé, asta sumulung tô mga sakup ka sábbad hari katô mga sakup ka ássa hari. ¹¹ Duwán mabákkár mga linug, asta marapung tô mga manubù na ágpangkamaté ka ballus asta ágpangkamaté ka bógók tun ta kaluwagan kani banuwa. Pakitanán ka Manama tô mga kasalábbuan na makamáddang tun ta langit. ¹² Asal tô di pa matuman ni, ámmáttán kó, irrayatan kó, ruudan kó katô mga ágtugállán ka simbaan ka Judio, asta prison kó. Piddán kó tun ta tubang ka mga hari asta mga gobernador tingód katô kapasakup yu kanak. ¹³ Tô gó tô álló na mulit-ulit kó tingód kanak. ¹⁴ Pahu yu ni tun ta panámdám yu na di kó katanaan ka ándin tô taba yu kandan, ¹⁵ su bággén ku ákniyu tô kakatigan ébô makataba kó kandan. Purisu ándà usig yu na makataba katô kagin yu. ¹⁶ Agad tô mga ámmà yu, tô mga innà yu, tô mga kataladi yu, tô mga gakád yu, asta tô mga rarak yu, sikandan tô mámmát ákniyu, asta duwán tun ákniyu na matayan dan. ¹⁷ Karingasaan kó katô langun manubù tingód katô kapasakup yu kanak. ¹⁸ Asal ándà palang makadadat katô kantayan yu na ándà ágtamanán.* ¹⁹ Sarig kó kanak, asta makaluwà kó gó.”

Makamáddang na kitanán tun ta templo

Luc 21:20-24; Mat 24:15-21; Mar 13:14-19

²⁰ “Atin ka kitanán yu tô lunsud ka Jerusalem na iglibutan katô marapung mga sundalo, kasóddóran yu na masig dán kadattan tô lunsud. ²¹ Kailangan malaguy tô langun taga Judea, asta madun dan tun ta pabunganán, asta kailangan malaguy tô langun manubù tikud tun ta lunsud. Kailangan di madun tun ta lunsud tô mga manubù na tun ta luwà katô lunsud. ²² Tô gó tô mga álló na supakan ka Manama tô mga madat, asta tumanán din tô langun tandô din na igsulat. ²³ Makédu-édu tô mga gabayi na mabáddás ó ágpasusu tô álló tô! su tuu madat tô kahirapan na dumunggù nit banuwa, asta supakan ka Manama tô mga manubù. ²⁴ Duwán tigbasán asta matayan. Duwán ámmáttán asta piddán tun ta langun banuwa. Dadattan tô lunsud ka Jerusalem katô mga manubù na ánnà Judio sippang ka mapángnga tô pagpangulu dan.”

Lumónód si Jesus nit banuwa

Luc 21:25-28; Mat 24:29-31; Mar 13:24-27

²⁵ “Duwán mga kasalábbuan na pakitanán ka Manama tun ta álló, bulan asta mga karani. Dini ta banuwa, katanaan asta kamáddangan tô langun manubù tingód katô arukán katô dagat asta magdakál mga balud. ²⁶ Kagáttasan tô mga manubù tingód katô máddang dan katô kadattan na dumunggù nit banuwa, su makálláng tô langun tun ta langit.† ²⁷ Kitanán katô mga manubù tô kadunggu ku tun ta sagulapun, su lumónódda na Igpamanubù na tákkásan katô katulusan ku asta katô tuu séllaán ku.‡ ²⁸ Na, ka tumigkané tô katumanan kani, tindág kó asta langngag kó, su masig kó tábbusan katô Manama.”

Panunggiringan tingód katô kayu igera

Luc 21:29-33; Mat 24:32-35; Mar 13:28-31

* **21:18** 21:18 Ni gó tô kóbadan katô ágkagin, na, “Di mandà tun ákniyu, agad sábbad silag ka ulu yu.” † **21:26** 21:26 Tô langun tun ta langit, ó tô duwán katulusan tun ta langit. ‡ **21:27** 21:27 Ahaán tô Daniel 7:13.

²⁹ Na, igulit i Jesus ni panunggiringan, na mà din, “Sállág yu tô kayu igera asta tô mga ássa kayu. ³⁰ Atin ka kitanán yu tô kayu na gugbus dán asta ágdaun, kasóddóran yu na masig dán dumunggù tô ágsánang timpo. ³¹ Purisu atin ka kitanán yu tô katumanan katô igkagi ku ákniyu, kasóddóran yu na masig dán mangulu tô Manama.

³² “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô di pa maté tô mga manubù áknganni, matuman pa ni langun. ³³ Mandà gó tô langit asta ni tanà, asal di gó mandà tô mga kagi ku, asal matuman gó.”

Kailangan tumaganà tô langun manubù

³⁴ “Asal banté kó agó baringán kó ukít katô sobra ágkakan yu, ginámmán yu, asta tana yu tingód ka kóddô yu. Agad di kó makataganà, matuman na dumunggù tô álló tô ³⁵ iring na tagán, su dumunggù tun ta langun manubù na góddô tun ta kaluwagan kani banuwa. ³⁶ Purisu banté kó inalayun. Dasal kó na bággayan kó ka Manama ka bákár ébò makatiis kó katô langun ka kahirapan, asta ébò ándà kayyaan yu tun ta saruwan ku na Igpamanubù.”

³⁷ Álló-álló igtinurù si Jesus tun ta templo, asal ka dukilám, ágsadun sikandin tun ta Pabungan ka Olibo, asta ágdággà sikandin dutun. ³⁸ Igsállám tô marapung manubù na igpadani kandin tun ta templo ébò maminág dan kandin.

22

Plano na matayan si Jesus

Luc 22:1-6; Mat 26:1-5,14-16; Mar 14:1-2,10-11; Juan 11:45-53

¹ Na, masig dán tô Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù na ángnadan Kalimudan Ka Kalabé. ² Ágplano tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga taratinurù ka sugù tingód katô lumun dan ébò matayan dan si Jesus na ándà samuk, su imáddangan dan katô mga manubù na inalayun igpaminág ki Jesus.

³ Na, igahu si Maibuyan tun ki Judas na ángnadan Iscariote. Sikandin tô sábbad tun ta sapulù duwa (12) disipulu i Jesus. ⁴ Igsadun si Judas tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo asta tun ta mga opisyaes katô mga tarabanté ka templo. Igpátóngkóé dan tingód katô kapammát din ki Jesus. ⁵ Idayawan dan, asta igtandó dan na duwán salapi na bággén dan tun kandin. ⁶ Ignunug si Judas, asta igangat sikandin ka madigár timpo ébò pammáttán din si Jesus na ándà manubù na makasóddór.

Kalimudan Ka Kalabé

Luc 22:7-13; Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Juan 13:21-30

⁷ Na, igdunggù tô álló ka kalimudan na ágkan tô mga Judio ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Tô gó tô álló na giyón dan tô nati ka karnero na ágsáddaán dan dalám katô Kalimudan Ka Kalabé. ⁸ Purisu igpóna i Jesus si Pedro asta si Juan, na mà din, “Taganà kó katô kannán ta tingód ka Kalimudan Ka Kalabé.”

⁹ Igingná sikandan, na mà din, “Ánda táppad tô kakalyag nu na taganaan dé?”

¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, ka madun kó tun ta lunsud ka Jerusalem, sumarán yu tô sábbad mama na igtiang ka bangà na ipánnù ka wayig. Tákkás kó kandin tun ta balé na ahuwan din. ¹¹ Uliti yu tô tigatun katô balé, ‘Igingná tô Taratinurù ka ánda táppad tô kannan din katô Kalimudan Ka Kalabé na duma áknami na mga disipulu din.’ ¹² Pakitanán din ákniyu tô dakál kuwarto tun datas ka balé na igtaganà dán. Tô gó é taganaan yu katô kannán ta.”

¹³ Purisu igpanó dan, asta igkita dan tô kuwarto na iring katô igulit i Jesus kandan, asta igtaganà dan tô langun para katô Kalimudan Ka Kalabé.

Tingód ka kamatayan katô Áglangngagán

Luc 22:14-23; Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1Cor 11:23-25

¹⁴ Tô igdunggù tô oras ka kakan, igkan si Jesus asta tô mga apostoles din. ¹⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Maggát tô kakalyag ku na kumanna duma ákniyu kani Kalimudan Ka Kalabé tô diya pa matayan. ¹⁶ Kagiyan ku sikiyu na diyad muman kuman katô Kalimudan Ka Kalabé sippang ka matuman tô kóbadan kani langun tun ta pagpangulu ka Manama.”

¹⁷ Na, igkangé i Jesus tô kopa, igpasalamat sikandin tun ta Manama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Inám kó langun kani. ¹⁸ Kagiyan ku sikiyu na tikud ni álló ni, diyad muman minám kani ginámmán ta sippang ka matuman mangulu tô Manama.”

¹⁹ Na, igkangé din tô pan, igpasalamat sikandin, igtáppik-táppik din, igbággé din tun kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó ni lawa ku na bággén para ákniyu. Lumu yu ni ébò kasampáttanna ikiyu.”

²⁰ Pángnga igkan dan, igkangé din pagsik tô kopa na duwán ginámmán, asta igkagi, na mà din, “Ni ginámmán ni tô mantu kasabotan ukít katô dipanug ku na ulaán para ákniyu.*

²¹ “Na, kannun ta lamisa duma kanak tô manubù na pammát kanak. ²² Matéya na Igpamanubù, su tô gó é kakalyag katô Ámmà ku. Asal makédu-édu tô manubù na pammát kanak!”

²³ Na, igpénsaé sikandan ka sadan tun kandan tô pammát kandin.

Igpapulé dan ka sadan tô mallayat

²⁴ Na, igpapulé pagsik tô mga disipulu ka sadan tun kandan tô mallayat é kamanubuan. ²⁵ Purisu igkagi si Jesus, na mà din, “Tun ta mga manubù na ánnà Judio, inalayun ágsugù tô mga hari katô mga sakup dan, asta kakalyag katô mga opisyales dan na tawarán sikandan na mga taratabang. ²⁶ Asal di mému ka makéring kó kandan. Su tô manubù tun ákniyu na imun mallayat é kamanubuan, tô gó é kailangan makéring katô kinaadiyan, asta tô mangulu ákniyu makéring katô ágsuguánnán. ²⁷ Sadan tô tuu pa mallayat é kamanubuan din? Tô gunsad asta ágkan tun ta lamisa, ó tô ágbuwat kandin? Isóddóran yu na mallayat tô kamanubuan katô gunsad. Asal tô ágkémun ku dini ákniyu iring na ágsuguánnán.

²⁸ “Agad mahirap tô ágkókitan ku, sikiyu tô inalayun ágtákkás kanak. ²⁹ Igpapidda katô Ámmà ku ébò manguluwa, asta magunawa pagsik tô kapapid ku ákniyu, ³⁰ su sikiyu tô dumuma kanak ka kumanna tun ta pagpangulu ku, asta sikiyu tô munsad tun ta gunsadanan katô hari ébò mangulu kó katô sapulù duwa (12) grupo ka mga rubbad i Israel.”

Igkagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Luc 22:31-34; Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Juan 13:36-38

³¹ Na, igkagi si Jesus ki Pedro, na mà din, “Simon, paminág ka kanak. Igpabayá ka Manama si Maibuyan ébò kuminnam ákniyu ébò ássan tô ágkasarigan asta tô di ágkasarigan, iring na taralumu na gáttap katô trigo ébò ássan tô tahup. ³² Asal igdasalla tingód áknikó ébò di mandà tô kasarig nu kanak. Atin ka mákkás ka puman kanak, kailangan tumabang ka katô mga kataladi nu na ágpampamaké.”

³³ Igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ikataganà a mákkás áknikó agad prisonna asta matayanna duma áknikó.”

³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pedro, paminág nu ni kagin ku. Kani ka dukilám ka di pa mukkarà tô manuk, makatállu ka mulun na ándà ka kilala kanak.”

Kahirapan na masig dumunggù

³⁵ Na, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Dángngan, tô igpapanó ku sikiyu na mulit-ulit na ándà salapi, kabir, ó sandalyas na piddán yu, ikulangang kó?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà gó.”

³⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Asal áknganni, atin ka duwán salapi yu asta kabir yu, pid yu yan. Atin ka ándà kampilan yu, barigyà yu tô umpak yu ébò makabáli kó ka kampilan.

³⁷ Su kagiyon ku sikiyu na matuman tô kagi ka Manama na igsulat tingód kanak,

“Supakan sikandin iring na mga tulisan.”†

Kailangan matuman tô langun na igsulat tingód kanak.”

³⁸ Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Áglangngagán, duwán dán duwa kampilan ta.” Igsapadan dan i Jesus, na mà din, “Nángngà dán.”

Igdasal si Jesus tun ta Pabungan ka Olibo

Luc 22:39-46; Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

³⁹ Na, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta Pabungan ka Olibo, su tô gó é ágkémun din. Igtákkás tô mga disipulu din kandin. ⁴⁰ Tô igdunggù sikandin tun ta lugar, igkagi sikandin tun kandan, na mà din, “Dasal kó ébò di kó matalu ka pagtintal.”

⁴¹ Na, igpanayun si Jesus tun tóna na di madiyù, iglingkóód sikandin, asta igdasal, na mà din, ⁴² “Ámmà, atin ka mému áknikó, yaka ágpókít kanak tun ta kahirapan na masig dán dumunggù. Asal tuman nu tô áknikó kakalyag, ánnà tô kanak kakalyag.”

⁴³ Na, duwán panaligan ka Manama na igpakita kandin tikud tun ta langit ébò pabákkár kandin. ⁴⁴ Su tuu ihirapan sikandin, maggát pa igdasal sikandin, asta igtallù tô ating din iring na dipanug tun ta tanà.

⁴⁵ Pángnga igdasal si Jesus, iglónód sikandin tun ta mga disipulu din, asal igpantudug dan, su igmalómét dan tingód katô ranu dan. ⁴⁶ Igánnó din sikandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Manan ka igtudug kó? Ánnó kó, asta dasal kó ébò di kó matalu ka pagtintal.”

* **22:20** 22:20 Tô mantu kasabotan tô tinóngkóan asta tandô katô Manama tun ta mga manubù. † **22:37** 22:37 Isaias 53:12.

*Igámmát si Jesus**Luc 22:47-53; Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Juan 18:3-11*

⁴⁷ Róggun na igkagi si Jesus, igdunggu tò marapung manubù na igpid i Judas na sábbad katò sapulù duwa (12) disipulu. Igpadani si Judas ki Jesus ébò madák kandin. ⁴⁸ Asal igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Judas, pammáttánna na Igpamanubù ukít ka kadák nu?”

⁴⁹ Tò igkita tò mga disipulu na ámmáttán sikandin, iginsà sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, tigbasán dé sikandan?”

⁵⁰ Duwán sábbad kadumaan i Jesus na igtigbas din tò állang katò tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tò talinga din dadan ta kawatan. ⁵¹ Asal igsapadan i Jesus sikandin, na mà din, “Nángngá dán!”

Igdappánnan i Jesus tò talinga katò állang, asta inólian sikandin.

⁵² Na, tò mga manubù na igsadun ébò mámmát ki Jesus, tò gó é mallayat ka mga pangulu ka templo, tò mga kapitan ka mga tarabanté ka templo, asta tò mga ágtugállán ka Judío. Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Manan ka mámmát kó kanak ukít ka mga kumpulan asta mga paglagpás? Ánnà a tulisan. ⁵³ Álló-álló ágtinurù a tun ta plasa ka templo, asal ándà a ikiyu ámmátti. Asal nigó tò oras na igsalin ka Manama na lumumu si Maibuyan ka madat.”

*Igbulun i Pedro si Jesus**Luc 22:54-62; Mat 26:57-58,69-75; Mar 14:53-54,66-72; Juan 18:12-18,25-27*

⁵⁴ Na, igámmát dan si Jesus, asta igpid dan tun ta balé katò tuu mallayat ka pangulu ka templo. Igtalundug si Pedro, asal igpadiyù dád sikandin. ⁵⁵ Duwán mga manubù na igtapun ka apuy tun ta luwà, asta igunsad dan ébò minadang. Igduma si Pedro kandin. ⁵⁶ Tò iséllaan ka apuy tò bónnóng i Pedro, duwán sábbad állang bayi na ikakita kandin. Igsállág tò bayi kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni manubù ni ágtákkás-tákkás katò igámmát.”

⁵⁷ Asal igbulun si Pedro katò bayi, na mà din, “Ándà ku kilalayí sikandin.”

⁵⁸ Na, ándà kadugé, duwán ássa manubù na igkita ki Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sikuna pagsik tò sábbad kadumaan din.”

Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Sir, ánnà a kadumaan din.”

⁵⁹ Tò iglabé tò mga sábbad oras, duwán pagsik ássa manubù na marag ágkagi, na mà din, “Bánnal ni manubù ni tò ágtákkás-tákkás pagsik katò igámmát, su taga Galilea sikandin.”

⁶⁰ Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Sir, ándà sóddór ku tingód katò ágkagin nu.”

Na, róggun igkagi si Pedro, tigkò igukkarà tò manuk. ⁶¹ Igséré si Jesus, asta igsállág ki Pedro. Purisu isampáttan i Pedro tò taganá igkagi katò Áglangngagán, na, “Kani ka dukilám ka di pa mukkarà tò manuk, makatállu ka mulun kanak.” ⁶² Na, igluwà si Pedro, asta tuu igságóg sikandin.

*Igbuyas-buyas asta iglagpás si Jesus**Luc 22:63-65; Mat 26:67-68; Mar 14:65*

⁶³ Na, tò mga manubù na igbanté ki Jesus, igbuyas-buyas dan asta iglagpás dan ki Jesus. ⁶⁴ Igdalangan dan tò mga mata din, asta igkagi sikandin, na mà dan, “Atuk nu ka sadan tò iglagpás áknikó!”

⁶⁵ Igirrayatan dan sikandin, asta madat tò igkagi dan kandin.

*Igpid si Jesus tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo**Luc 22:66-71; Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Juan 18:19-24*

⁶⁶ Na, pagkasállám dán, igpalimudé tò langun ágtugállán ka Judío, tò mallayat ka mga pangulu ka templo, asta tò mga taratinurù ka sugù. Igpakangé dan si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà dan, ⁶⁷ “Atin ka sikuna tò Mesiyas, uliti ké.”

Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ulitan ku sikiyu, di kó mánnal. ⁶⁸ Atin ka minsà a ákniyu, di kó tumaba. ⁶⁹ Asal di madugé, munsadda na Igpamanubù dadan tun ta kawatan katò Matulus Manama.”[†]

⁷⁰ I Ginsà tò langun dan, na mà dan, “Purisu Batà ka katò Manama?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Bánnal tò igkagi yu.”

⁷¹ Purisu igpatóngkóé sikandin, na mà dan, “Ándà dán kailangan na ulitan ki pa ka duma manubù tingód kandin, su kandin kagi tò igdinág ta.”[§]

[†] 22:69 22:69 Ahaán tò Salmo 110:1. [§] 22:71 22:71 Kéman katò mga Judío ka igbulaló si Jesus su igkagi sikandin na Batà ka Manama. Purisu igplano dan na matayan si Jesus.

23

*Igpid si Jesus tun ki Pilato**Luc 23:1-5; Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Juan 18:28-38*

¹ Na, igtindág tò langun ágtugállán ka Judío, asta igpid dan si Jesus tun ta gobernador na si Pilato. ² Igdimanda dan si Jesus tun ki Pilato, na mà dan, “Igkita dé ni manubù ni na ágsutsut tun ta mga manubù kani banuwa ta, su ágsapadan òn tò kabayad dé ka buwis tun ta emperador ka Roma. Mà kagi sikandin Mesiyas asta hari.”

³ Iginsà si Pilato ki Jesus, na mà din, “Sikuna tò Hari ka mga Judío?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Óó. Bánnal tò igkagi nu.”

⁴ Igkagi si Pilato tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo asta tun ta duma mga manubù na ilimud, na mà din, “Ándà palang madat na igkita ku kani manubù ni.”

⁵ Asal maggát igkagi sikandan ki Pilato, na mà dan, “Ukit katò ágtinuruán òn, ágsamukán òn tò langun manubù tun ta kaluwagan ka Judea, tikud tun ta Galilea asta sippang kannun.”

Igpid si Jesus tun ki Herodes

⁶ Tò igdinág si Pilato katò igkagi dan, iginsà sikandin ka sakup ka probinsya ka Galilea si Jesus. ⁷ Tò ikasóddór si Pilato na itgikud si Jesus tun ta probinsya na isakupan i Herodes, igpapid òn si Jesus tun ki Herodes, su si Herodes igóddò tun ta Jerusalem tò állò tò. ⁸ Tò ikakita si Herodes ki Jesus, tuu idayawan sikandin, su ikadinág òn sikandin tingód ki Jesus, asta idugé òn duwán kakalyag òn na kumita ki Jesus asta katò kasalábbuan na áglumun òn. ⁹ Purisu marapung tò mga insà i Herodes kandin, asal ándà taba si Jesus. ¹⁰ Tò mallayat ka mga pangulu ka templo asta tò mga taratinurú ka sággò igpadani tun ki Herodes, asta maggát dan igdimanda tingód ki Jesus. ¹¹ Si Herodes asta tò langun sundalo òn ingngisi asta igóróm-óróm ki Jesus. Na, igpompakan i Herodes si Jesus ka madigár kapa, asta igpalónód òn tun ki Pilato. ¹² Purisu igpararaké si Herodes asta si Pilato tò állò tò, su taganá òn ágpasókówé.

*Igruudan si Jesus na matayan**Luc 23:13-25; Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Juan 18:39-19:16*

¹³ Na, igpalimud i Pilato tò langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo, tò mga pangulu ka Judío, asta tò duma mga manubù. ¹⁴ Igkagi si Pilato, na mà din, “Igpid yu ni manubù ni dini kanak, asta igulit kó kanak na ágsutsut sikandin ka mga manubù. Iginsà ku sikandin tun ta saruwan yu, asal isóddóran ku na ándà òn lumuwí tò igdimanda yu tingód kandin. ¹⁵ Magunawa pagsik tò isóddóran i Herodes, su igpalónód òn sikandin dini áknita. Purisu ándà palang iglumu òn na nángngá na supakan asta matayan sikandin. ¹⁶ Purisu palagpásán ku dáð sikandin, asta paluwaán ku.”

¹⁷ [Na, kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ágkémun òn na ágpaluwaán òn tò sábbad manubù na igpriso, agad sadan tò salinán katò mga Judío.] ¹⁸ Asal igpasábbadé dan langun igullaó, na mà dan, “Pamatayi nu ni manubù ni. Paluwa nu áknami si Barabas.”

¹⁹ Na, si Barabas tò igpriso su sikandin tò igpid katò mga manubù na igatu katò gobyerno tun ta lunsud ka Jerusalem, asta duwán igmatayan òn.

²⁰ Kakalyag i Pilato na paluwaán òn si Jesus. Purisu iguman òn igkagiyan tò mga manubù na ilimud. ²¹ Asal igullaó sikandan, na mà dan, “Pamatayi nu! Papanjali nu sikandin tun ta krus!”

²² Na, ikatállu igkagi si Pilato, na mà din, “Manan? Ándà palang madat na iglumu òn! Ándà palang iglumu òn na igkita ku na nángngá supakan asta matayan sikandin. Purisu palagpásán ku dáð sikandin, asta paluwaán ku.”

²³ Asal maggát dan igullaó ka mabákkár, su kakalyag dan na pansalan sikandin tun ta krus ébò maté. Ikapanalu dan ukit ka kóllaó dan. ²⁴ Purisu igruud si Pilato na tumanán òn tò kakalyag dan. ²⁵ Igpaluwa òn tò igpriso na igatu ka gobyerno asta igmaté ka mga manubù. Asal si Jesus tò igbággé òn tun ta mga sundalo ébò matayan, su tò gó tò kakalyag dan.

*Igpansalan si Jesus tun ta krus**Luc 23:26-43; Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Juan 19:17-27*

²⁶ Na, igpid katò mga sundalo si Jesus tikud tun ta balé i Pilato. Tun ta dalan na gukitan dan, isumaran dan si Simon na taga Cirene na mantu igdunggú tikud tun ta pabunganán. Igpirit dan sikandin igpatiang katò krus, asta igpatalundug dan sikandin ki Jesus.

²⁷ Marapung tò mga manubù na igtákkás ki Jesus, asta marapung tò mga gabayi na igpansággò tingód katò ranu dan kandin. ²⁸ Asal igsérè si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sikiyu na mga gabayi na taga Jerusalem, yakó ágsággò tingód katò kahirapan na igdunggú kanak. Asal sággò kó tingód katò kahirapan na matuman dumunggú ákniyu asta

tun ta mga gabatà yu. ²⁹ Su dumunggu gó tò álló na kumagi tò mga manubù na kadayawan tò mga gabayi na di àgbatà, di àgpamasusu, asta di àgpasusu! ³⁰ Tò álló tò, tumawar tò mga manubù tun ta mga pabungan, na mà dan, ‘Kanónór kó dini áknami, asta tambuni ké ébò maté ké.’* ³¹ Atin ka mahirap tò kókitan ku áknganni na manté pa tò kayu, tuu pa mahirap tò kókitan yu tun ta tapuri álló ka igangu dán tò kayu.”†

³² Duwán pagsik duwa tulisan na igpid katò mga sundalo ébò matayan duma ki Jesus. ³³ Tò igdunggu dan tun ta lugar na ánggadanán Bóngó-bóngó, igpansalan dan si Jesus tun ta krus, asta tò duwa tulisan, na tò sábbad dadan tun ta ibang din asta tò sábbad dadan tun ta kamanan din. ³⁴ Igdasal si Jesus tingód katò mga igpansal kandin tun ta krus, na mà din, “Ámmà, pasinsiyayi nu sikandan, su ándà dan kasóddóri ka ándin tò áglumun dan.”

Na, igripa tò mga sundalo ébò talad-taladán dan tò umpak din.† ³⁵ Igsállág tò ilimud mga manubù ki Jesus. Asal tò mga pangulu ka Judio igbuyas kandin, na mà dan, “Igtabangan din tò duma mga manubù ébò di dan maté. Sállággán ta ka makatabang sikandin katò kandin sarili. Kitanán ta ka bánnal sikandin tò Mesiyas na igsalin ka Manama!”

³⁶ Igóróm-óróm pagsik tò mga sundalo. Igpapani dan tun kandin, asta igpénám dan sikandin ka bino na igbaláttan ka wayig. ³⁷ Ikgagi sikandan, na mà dan, “Atin ka bánnal ka na Hari ka mga Judio, tabangi nu tò áknikó sarili!”

³⁸ Duwán pagsik igsulat na igtagù tun datas ta ulu i Jesus, na, “NI GÓ TÒ HARÌ KA MGA JUDIO.”

³⁹ Igbuyas-buyas tò sábbad tulisan na igpansalan madani ki Jesus, na mà dan, “Atin sikuna tò Mesiyas, paluwà nu tò áknikó sarili asta sikami!”

⁴⁰ Asal igsapadan sikandin katò kadumaan din, na mà dan, “Kailangan kamáddangan ka katò Manama, su magunawa tò supak áknita. ⁴¹ Nángngà tò supak áknita, su igsulian ki gó tingód katò madat linumuwan ta. Asal sikandin, ándà palang madat linumuwan din.”

⁴² Ikgagi sikandin, na mà din, “Jesus, atin ka mangulu ka, sampátta.”

⁴³ Ikgagi si Jesus, na mà dan, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Ní álló ni, dumuma ka kanak tun ta madigár góddóan ku.”

Inaté si Jesus

Luc 23:44-49; Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Juan 19:28-30

⁴⁴ Na, tò malássád dán tò álló, igmangittáng tò kaluwagan kani banuwa dalám ka tállu oras,§ ⁴⁵ su ándà sámang tò álló. Itángngà tò tabir* tun ta tángngaan katò templo. ⁴⁶ Na, igullaó si Jesus ka mabákkár, na mà dan, “Ámmà, sarigán ku ni espiritu ku tun áknikó!”†

Pángnga igullaó sikandin, inaté.

⁴⁷ Na, tò igkita tò kapitan ka mga sundalo katò ilumu, igdurung din tò Manama, asta igkagi sikandin, na mà dan, “Bánnal na ándà palang salá din!”

⁴⁸ Na, tò langun manubù na ilimud, tò igkita dan katò ilumu, igpanggulì dan, asta ágtagpukán dan tò kagpa dan tingód katò ranu dan. ⁴⁹ Asal tò langun rarak i Jesus asta tò mga gabayi na igtákkás kandin tikud tun ta Galilea, igtindág dan tun ta madyù, asta igzállág dan tò ilumu.

Tò kalábbáng ki Jesus

Luc 23:50-56; Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Juan 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Na, duwán sábbad manubù na ánggadanán ki Jose na taga Arimatea tun ta probinsya ka Judea. Madigár manubù sikandin, nángngà tò áglumun din tun ta saruwan ka Manama, asta giman sikandin katò pagpangulu ka Manama. Agad sikandin tò sábbad ágtugállán tun ta mga ágtugállán ka Judio, asal ándà nunug sikandin katò madat plano katò mga kadumaan din na iglumu dan ki Jesus. ⁵² Igsadun si Jose tun ki Pilato, asta igpamuyù din tò lawa i Jesus ébò lábbángngán din. ⁵³ Ikgangé din tò lawa tikud tun ta krus, igtángngás din katò mapputì óggét, asta iglábbáng din tun ta áglábbángngan na mantu igkalian tun ta pangpap asta ándà pa lábbángngi. ⁵⁴ Masig dán sumalláp tò álló, asta simag tò álló ka kapaginawa.

⁵⁵ Na, igtalundug ki Jose tò mga gabayi na taganà igtákkás ki Jesus tikud tun ta Galilea, asta igkita dan tò lábbáng asta tò kapadággà katò lawa. ⁵⁶ Na, igpanggulì dan, asta igtaganà dan tò ássa-ássa mga pamammun na taguán tun ta lawa. Tò álló ka kapaginawa, igpaginawa dan, su tò gó é sugú ka Manama.

* **23:30** 23:30 Ahaán tò Oseas 10:8. † **23:31** 23:31 Tò kóbadan kani panunggiringan, atin ka igsupakan si Jesus na ándà salá din, tuu pa madat tò supak na dumunggu tun ta mga Judio na duwán salá dan. † **23:34** 23:34 Ahaán tò Salmo 22:18. § **23:44** 23:44 Dalám ka tállu oras, ó sippang ka alas tres ka mapun. * **23:45** 23:45 Tò ánggadanán “tabir” iring na kurtina na tuu makáppal tun ta tángngaan katò templo ka Jerusalem. Itángngà tò tabir su ukít ka kamatayan i Jesus, mému gó makapadani tò langun manubù tun ta Manama. † **23:46** 23:46 Ahaán tò Salmo 31:5.

24

*Inanté puman si Jesus**Luc 24:1-12; Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Juan 20:1-10*

¹ Asal sállám ka Linggo, igsállám tó mga gabayi na igpid ka mga pamammut na igtaganà dan, asta igsadun dan tun ta iglábbángngan. ² Igkita dan na taganà ililid tó batu na igsagpáng. ³ Asal tó igahu dan, ándà lawa na ikita dan. ⁴ Na, isalábbuan dan tingód kató igkita dan, asta tigkó igpakita kandan tó duwa gamama na igumpak ka mapputi na ágséllá. ⁵ Imáddangan tó gabayi asta iglangkáb dan. Asal igkagi tó duwa gamama, na mà dan, “Yakó ágpamasak kató manté nit áglábbángngan. Ándà dini sikandin, su inanté. ⁶ Sampát yu tó taganà igkagi din ákniyu tun ta Galilea. ⁷ Igkagiyan kó ikandin na kailangan bággén sikandin na Igpamanubù tun ta bállad kató masalà-salà mga manubù, pansalan sikandin tun ta krus ébó maté, asta manté puman sikandin tun ta ikatállu álló.”

⁸ Purisu isampátan kató mga gabayi tó taganà igkagi i Jesus. ⁹ Igpánó dan tikud tun ta lábbáng, asta igulit dan kani langun tun ta sapulù sábbad (11) apostoles asta tun ta mga duma. ¹⁰ Tó mga gabayi tó, si Maria taga Magdala, si Juana, si Maria na innà i Santiago, asta duwán pa ássa mga gabayi. Sikandan tó igulit tingód kató langun na igkita dan tun ta mga apostoles. ¹¹ Asal kéman dan ka igimu-imu dád tó igkagi dan, asta ándà dan bánnal kandan. ¹² [Asal igpalaguy si Pedro igsadun tun ta lábbáng. Iggkóg-kógó sikandin, igsállág tun dalám, asta igkita din tó mapputi óggét, asal ándà lawa na igkita din. Tó iguli sikandin, isalábbuan sikandin tingód kató ilumu.]

*Igpakita si Jesus tun ta duwa disipulu din**Luc 24:13-35; Mar 16:12-13*

¹³ Tó álló tó, duwán duwa disipulu i Jesus na igsadun tun ta lunsud ka Emmaus na mga sapulù sábbad (11) kilometro tikud tun ta Jerusalem. ¹⁴ Igpátóngkóé dan tingód kató langun na ilumu. ¹⁵ Róggun na igpatóngkóé dan, igpadani si Jesus, asta igtákkás kandan, ¹⁶ asal ándà dan ikakilala ka sadan sikandin. ¹⁷ Igsà si Jesus, na mà din, “Ándin tó ágtóngkóán yu róggun igpanó kó?”

Igsódó tó duwa dan, asta iranu tó bónnóng dan. ¹⁸ Igtaba tó sábbad na ánggadanan ki Cleopas, na mà din, “Tun ta langun taga Jerusalem, sábbad nu dád tó ándà ikasóddór tingód kató ilumu áknganni.”

¹⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándin tó ilumu?”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Tó inému ki Jesus na taga Nazaret. Propeta sikandin, asta matulus tó langun na iglumu din asta igtinurù din tun ta saruwan ka Manama asta tun ta mga manubù. ²⁰ Tó mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó mga pangulu ka Judio igpammát kandin, asta igmatayan dan sikandin na igpansalan dan tun ta krus. ²¹ Asal igiman ké na sikandin tó makatábbus kató mga rubbad i Israel. Tállu dán álló tó iglabé. ²² Isalábbuan ké, su duwán mga kadumaan dé na gabayi na igsállám tun ta iglábbángngan kandin, ²³ asal ándà lawa din na igkita dan. Tó iguli dan, igulit dan áknamí na igpakita kandan tó mga panaligan ka Manama na igkagi na inanté dán si Jesus. ²⁴ Duwán ássa mga kadumaan dé na igsadun tun ta lábbáng, asta tó igkita dan magunawa kató igulit kató mga gabayi. Asal ándà dan kitayi sikandin.”

²⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna ákniyu, su ándà kó pa bánnal kató langun na igkagi kató mga propeta ka Manama sayyan! ²⁶ Kailangan matayan pa tó Mesiyas iring kató ilumu dán tó ò pa matuman na duwán séllaán din tun ta langit.”

²⁷ Na, igpénagpát i Jesus tun kandan tó langun na igsulat tun ta kagi ka Manama tingód kandin, tikud tun ta igsulat i Moises asta kató langun propeta ka Manama sayyan.

²⁸ Tó madani dan dán tun ta lunsud na ágsadunan kató duwa disipulu, manayun pád si Jesus. ²⁹ Asal igpédu-édu dan kandin, na mà dan, “Dággà ka dini áknamí, su igsalláp dán tó álló, asta masig dán dumukilám.”

Purisu igtákkás si Jesus kandan. ³⁰ Tó igiyambung dan, igkangé i Jesus tó pan, igpasalamat sikandin tun ta Manama, igtáppik-táppik din, asta igbággé din tun kandan. ³¹ Tákkó ikakilala dan na sikandin si Jesus. Asal inandà sikandin. ³² Igpátóngkóé sikandan, na mà dan, “Agud ta na iring na duwán ménit tun ta pusung ta tingód ka dayó ta róggun na igtóngkó sikandin áknita tun ta dalan, asta igpénagpát din áknita tó kagi ka Manama.”

³³ Na, tó oras tó, sékót dan iglónód tun ta Jerusalem. Igkita dan tó sapulù sábbad (11) mga disipulu i Jesus na ilimud, asta tó mga kadumaan dan. ³⁴ Igkagi tó mga manubù na ilimud, na mà dan, “Bánnal inanté dán puman tó Áglangngagán, asta igpakita sikandin ki Simon!”

³⁵ Na, igulit tó duwa disipulu tingód kató ilumu kandan tun ta dalan, asta tingód ka kakilala dan kandin dalám ka katáppik-táppik din kató pan.

*Igpapanó i Jesus tô mga disipulu din**Luc 24:36-49; Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Juan 20:19-23; Lumu 1:6-8*

³⁶ Róggun na igulit dan tô tingód katô igkita dan, igdunggù si Jesus na igtindág tun ta tángngaan dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Móla pa ka duwán kasunayan yu.”

³⁷ Asal itingkámmád dan asta imáddangan dan, su kéman dan ka gimukud sikandin. ³⁸ Asal igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Yakó ágkatanaan, asta yakó ágduwa-duwa. ³⁹ Sállág yu ni mga amù nit bállad ku asta nit paa ku, su bánnal sakán gó. Awid kó kanak ébô kasóddóran yu na ánnà a gimukud. Ándà lawa katô gimukud, asal duwán lawa ku na ágkitanán yu.”

⁴⁰ Na, igpakita i Jesus kandan tô bállad asta paa din. ⁴¹ Agad idayawan dan, asal iring na ándà dan bánnal na bánnal gó sikandin, su isalábbuan dan. Iginsà si Jesus, na mà din, “Duwán ágkannán yu kannun?”

⁴² Igbággayan dan sikandin ka sábbad abuk sáddà na igággang. ⁴³ Igtanggap i Jesus, asta igkan din tun ta saruwan dan.

⁴⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tô igduma a pa ákniyu dángngan tô ándà a pa kamaté, igkagi ku ákniyu na kailangan matuman tô langun tingód kanak na igsulat i Moises, asta katô mga propeta sayyan, asta tun ta libro ka Salmo.”

⁴⁵ Igpénagpát i Jesus kandan tô kóbadan katô kagi ka Manama na igsulat sayyan.

⁴⁶ Igkagi sikandin, na mà din, “Mà katô kagi ka Manama na kailangan matayan tô Mesiyas, asta manté puman sikandin tun ta ikatállu álló. ⁴⁷ Igpapidda ákniyu ébô mulit-ulit kó katô mga manubù tun ta langun banuwa na pasinsiyaan ka Manama tô mga salà dan ka rumákkád dan. Kailangan tumigkané kód mulit-ulit nit lunsud ka Jerusalem. ⁴⁸ Sikiyu tô ikakita kani langun, asta kailangan ulitán yu tun ta duma mga manubù. ⁴⁹ Papiddán ku dini ákniyu tô Ugis Espiritu na igtandô katô Ámmà ku. Asal angat kó pa kannun ta lunsud ka Jerusalem sippang ka matanggap yu tô Ugis Espiritu tikud tun ta langit.”

*Ibatun si Jesus tun ta langit**Luc 24:50-53; Mar 16:19-20; Lumu 1:9-11*

⁵⁰ Na, igpid si Jesus kandan, igpanó dan tikud tun ta Jerusalem, asta igsadun dan sippang tun ta Betania. Igtayó i Jesus tô bállad din, asta igdasal sikandin na tabangan dan ka Manama. ⁵¹ Róggun na igdasal sikandin, igtananan din sikandan, asta ibatun sikandin tun ta langit. ⁵² Na, igpangadap dan kandin, asta iguli dan tun ta Jerusalem na duwán dayó dan. ⁵³ Inalayun dan ágsadun tun ta templo, asta ágdurungán dan tô Manama.

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I Juan

Una Basan

Si Juan tó sábbad katô sapulû duwa disipulu na igsalin asta igpapid i Jesus ébô mulit-ulit katô ágtinuruán i Jesus. Si Santiago tó adi i Juan. Si Sebedeo tó ámmà dan na taraággut ka sáddà, asta tó innà i Juan si Salome na sábbad katô mga gabayi na ágbággé ka salapi ki Jesus asta katô mga disipulu din.

Róggun iguras si Juan asta si Santiago ka pukut katô ámmà dan madani tun ta ranó, igtawar si Jesus kandan ébô mákkás dan kandin. Tigkó dád igtananan dan tó ámmà dan tun ta barangé, asta igtákkás dan ki Jesus.

Tuu igpamaké si Juan ki Jesus. Agad tó itugal dán si Juan, ándà kapalín tó kapamaké din ki Jesus, asta ágpaginawaé sikandan.

Igulit si Juan tingód ka gunayan katô kasulat din kani libro ébô mámmal tó mga manubù na si Jesus tó bánnal Batà ka Manama, asta tingód katô kapamaké dan kandin, bággayan sikandan ka kantayan na ándà ágtamanán.

Duwán pittu mga ágtinuruán i Jesus na igulit i Juan nit libro. Duwán pagsik pittu kasalábbuan na iglumu i Jesus na igulit din. Ukit katô mga tinurú asta mga kasalábbuan, makasóddór ki na Manama tó igpapid ki Jesus nit banuwa.

Tó kakalyag ka Manama na mamaké tó langun manubù ki Jesus, su ukit dád katô kapamaké ta ki Jesus, kabággayan ki ka kantayan na ándà ágtamanán.

Igpamanubù tó Kagi ka Manama

¹ Tó ándà pa kému tó langun,* taganà dán sikandin na ánggadanan Kagi ka Manama. Sikandin tó ágduma ka Manama, asta Manama sikandin. ² Tikud tun ta katigkanayan katô langun, sikandin tó ágduma ka Manama. ³ Igimu tó langun ukit kandin, asta ándà palang inému na ánnà ukit kandin. ⁴ Sikandin tó ágtikudan ka kantayan, asta sikandin tó kappawaan tun ta kangittángngan katô pusung ka mga manubù. ⁵ Sikandin tó kappawaan tun ta kangittángngan. Tó kangittángngan ándà gó ikapanalu katô kappawaan.

⁶ Duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Juan na Tarabunyang. Igpapid ka Manama si Juan ⁷ ébô mulit-ulit tingód katô kappawaan[†] ka Manama, asta ébô mamaké tó langun manubù ukit katô ágtinuruán din. ⁸ Ánnà si Juan tó kappawaan, asal sikandin tó igpapid ébô mulit-ulit tingód katô kappawaan. ⁹ Tó bánnal kappawaan igsadun nit banuwa ébô kumappawà tó kangittángngan tun ta pusung katô langun manubù.

¹⁰ Igsadun si Jesus kannun ta banuwa. Agad igimu tó langun nit banuwa ukit ki Jesus, asal ándà sikandin kilalayi ka mga manubù nit banuwa. ¹¹ Agad igsadun si Jesus tun ta kandin banuwa, ándà sikandin tanggapi katô kandin mga kaditaa.[‡] ¹² Asal tó langun manubù na igtanggap kandin asta igpamaké kandin, tó gó tó igimu din na mga gabatà ka Manama. ¹³ Inému dan na mga gabatà ka Manama ánnà ukit ka kapamasusu ka manubù. Ánnà pagsik tikud tun ta kakalyag asta panámdám ka manubù. Asal tikud tun ta kakalyag ka Manama, inému dan na mga gabatà din.

¹⁴ Igpamanubù sikandin na ánggadanan Kagi ka Manama, asta igóddó sikandin duma áknita. Igkita dé tó séllaán din, su tuu médu-édu sikandin asta ágkasarigan tó kagi din.[§] Sikandin tó bugtung Batà katô Ámmà din. ¹⁵ Sikandin tó igulit-ulit i Juan na Tarabunyang tó igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Ni gó tó taganà ku igulit-ulit ákniyu na duwán pa dumunggu na tuu pa mallayat tó kamanubuan din ka tandingán kanak, su tó ándà a pa pamasusuwi, taganà dán sikandin.”

¹⁶ Dakál tó kédu i Jesus áknita, asta ándà ágtamanán katô kédu din. ¹⁷ Ukit ki Moises, igbággé tó mga sugù ka Manama. Asal ukit ki Jesu-Cristo, igdunggu dini áknita tó kédu asta tó kabánnalan. ¹⁸ Ándà palang manubù na ikakita ka Manama. Asal tó bugtung Batà ka Manama na inalayun ágduma ka Manama, sikandin tó igpasóddór áknita tingód katô Ámmà din.

* **1:1** 1:1 Tó ándà pa kému tó langun, ó tó katigkanayan katô langun. † **1:7** 1:7 Si Jesus tó ánggadanan na kappawaan su sikandin tó ágtikudan ka kadigárran katô Manama. Ágpakitanán din tó Manama asta tó kakalyag ka Manama tun ta mga manubù, asta ágpasinsiya sikandin ka salà ka mga manubù na ágpamaké kandin. ‡ **1:11** 1:11 Kandin mga kaditaa tó mga Judio. § **1:14** 1:14 Tuu médu-édu sikandin asta ágkasarigan tó kagi din, ó ágkapánnaan sikandin na panalangin asta kabánnalan. Magunawa pagsik tun ta 1:17.

*Ánnà Mesiyas si Juan na Tarabunyag**Juan 1:19-28; Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luc 3:1-18*

¹⁹⁻²⁰ Na, duwán mga pangulu ka templo asta mga rubbad i Levi na igsadun tun ki Juan na Tarabunyag. Igpapid dan tó mga pangulu ka Judio tikud tun ta Jerusalem ébô minsà dan ki Juan ka sadan sikandin. Ni go tó igulit i Juan, su ándà din buluni tó kabánnalan, na mà din, “Ánnà a Mesiyas.”

²¹ Iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan ka? Si Elias ka?”

Igtaba si Juan, na mà din, “Ánnà.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Sikuna basi tó propeta na gimanan dé.”*

Igtaba si Juan, na mà din, “Ánnà.”

²² Igkagi puman sikandan, na mà dan, “Uliti ké ka sadan ka, ébô duwán taba dé katô mga manubù na igpapid áknamí. Ándin tó taba nu tingód katô áknikó kamanubuan?”

²³ Igtaba si Juan, na mà din, “Sakán tó katumanan katô igkagi katô propeta sayyan na si Isaias, na mà din,

“ ‘Duwán sábbad manubù na dinággán yu na gullaó tun ta disyerto: Tullid yu tó dalan na ukitan katô Áglangngagán.’ ”†

²⁴ Igpapid ka mga Pariseo tó mga manubù na iginsà ki Juan. ²⁵ Iginsà sikandan, na mà dan, “Atin ka ánnà ka Mesiyas, asta ánnà ka si Elias na iglónód, asta ánnà ka tó propeta na gimanan dé, manan ka ágbunyag ka?”

²⁶ Igtaba si Juan, na mà din, “Ágbunyagga ukit ka wayig. Asal duwán sábbad manubù dini ákniyu na ándà yu pa kilalayí. ²⁷ Agad ikatapuri sikandin kanak, asal ánnà a nángngà agad lumusutta dáad ka sandalyas din.”

²⁸ Ilumu ni tun ta lunsud ka Betania dipag katô Wayig ka Jordan na dutun ágbunyag si Juan.

*Tó Nati Karnero na igbággé ka Manama**Juan 1:29-34; Mat 3:13-17; Mar 1:9-11; Luc 3:21-22*

²⁹ Na, pagkasimag, igkita i Juan si Jesus na ágpadañi kandin. Igkagi si Juan tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Na, sikandin tó Nati Karnero na igbággé ka Manama, su sikandin tó miwà ka salà katô langun manubù nit banuwa! ³⁰ Sikandin tó taganà ku igulit-ulit ákniyu na duwán pa dumunggu na tuu pa mallayat tó kamanubuan din ka tandingán kanak, su tó ándà a pa pamasusuwi, taganà dán sikandin. ³¹ Dángngan, ándà sóddór ku ka sadan sikandin. Asal ágbunyagga ukit ka wayig ébô pasóddórán ku katô mga rubbad i Israel tó tingód kandin.”

³² Na, igulit-ulit si Juan, na mà din, “Igkita ku tó Ugis Espiritu na igsunnad tikud tun ta langit iring na salapati, asta igóddó tun kandin. ³³ Dángngan, ándà sóddór ku ka sadan sikandin, asal tó Manama na igpapid kanak ébô munyagga ukit ka wayig, sikandin tó igulit kanak na kitanán ku tó sunnadan asta óddóan katô Ugis Espiritu. Sikandin tó munyag ukit ka Ugis Espiritu. ³⁴ Igkita ku sikandin, asta gulitán ku ákniyu na sikandin tó Batà ka Manama.”

Tó tagnà mga disipulu i Jesus

³⁵ Na, pagkasimag, dutun puman si Juan na Tarabunyag asta tó duwa disipulu din. ³⁶ Tó igkita i Juan si Jesus na iglabé, igkagi si Juan, na mà din, “Na, sikandin tó Nati Karnero na igbággé ka Manama!”

³⁷ Tó igdinág tó duwa disipulu i Juan katô kagi din, igtalundug dan ki Jesus. ³⁸ Igsérê si Jesus, asta igkita din na igtalundug dan. Iginsà si Jesus, na mà din, “Ándin tó ágpamasakán yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Rabbi.” (Tó kóbadan, Taratinurù.) “Ánda é góddóan nu?”

³⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás kó kanak ébô kitanán yu.”

Purisu igtákkás dan ki Jesus, asta igkita dan tó góddóan din. Igóddó dan tun kandin tó álló tó, su mga alas kuwatro dán ka mapun.

⁴⁰ Si Andres tó sábbad katô duwa disipulu na ikadinág ki Juan asta igtákkás ki Jesus. Mataladí si Andres asta si Simon Pedro. ⁴¹ Tigkô dáad igpamasak si Andres katô kaké din na si Simon, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita dé tó Mesiyas.” (Tó kóbadan, Cristo.)

⁴² Igpatákkás i Andres tó kaké din tun ki Jesus. Tó igkita si Jesus ki Simon, igkagi si Jesus, na mà din, “Sikuna si Simon na batà i Juan. Asal ngadanan ka ki Cefas.” (Magunawa tó kóbadan ka Cefas asta Pedro.)‡

* 1:21 1:21 Ahaán tó Deuteronomio 18:15,18; Malaquias 4:5-6. † 1:23 1:23 Isaias 40:3. ‡ 1:42 1:42 Tó kóbadan ka ngadan Cefas asta Pedro, “batu.”

Igtákkás si Felipe asta si Natanael ki Jesus

⁴³ Na, pagkasimag igtaganà si Jesus na madun tun ta probinsya ka Galilea. Igpamasak si Jesus ki Felipe, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

⁴⁴ Na, taga Betsaida si Felipe, asta Betsaida tō lunsud na góddóan i Andres asta i Pedro. ⁴⁵ Igpamasak si Felipe ki Natanael, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita dé sikandin na igkagi i Moises asta tō mga propeta tun ta igsulat dan sayyan. Tō gó si Jesus na taga Nazaret na batà i Jose.”

⁴⁶ Igkagi si Natanael, na mà din, “Ándà palang madigár na ágtikud tun ta Nazaret.”

Igkagi si Felipe, na mà din, “Tákkás ka ébô kumita ka kandin.”

⁴⁷ Tō igdunggù dan tun ki Jesus, igkagi si Jesus tingód ki Natanael, na mà din, “Na, sikandin tō bännal rubbad i Israel, su ándà palang ágbulunan din!”

⁴⁸ Igkagi si Natanael, na mà din, “Igpamánu nu ka kasóddór kanak?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Tō ándà ka pa tawari i Felipe, igkita kud taganà sikuna tun ta siráb katō kayu igera.”

⁴⁹ Igkagi si Natanael, na mà din, “Sir, sikuna tō bännal Batà ka Manama! Sikuna tō Hari na mangulu áknamì na mga rubbad i Israel!”

⁵⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpamaké ka su igkagiya na igkita ku sikuna tun ta siráb katō kayu igera. Asal kumita ka katō lumun ku na tuu pa makasalábbù.”

⁵¹ Igkagi si Jesus kandin, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Kitanán yu tō langit na kapókéan, asta kitanán yu tō mga panaligan ka Manama na ágpénék asta ágpónóg dinì kanak na Igpamanubù.”[§]

2

Kasal tun ta Cana

¹ Na, tō ikatállu ta álló, duwán kalimudan ka kasal tun ta lunsud ka Cana na sakup ka probinsya ka Galilea. Igsadun tō innà i Jesus tun ta kalimudan ka kasal. ² Igpasadun pagsik si Jesus asta tō mga disipulu din dutun. ³ Na, tō inémmát tō bino, igkagi tō innà i Jesus kandin, na mà din, “Inémmát dán tō bino.”

⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Innà, yaka ágtinurù kanak. Ándà pa dunggù tō oras na pakitanán ku tō katulusan ku.”

⁵ Igkagi tō innà din katō mga ágsuguánán, na mà din, “Agad ándin tō kagin din ákniyu, lumu yu.”

⁶ Na, duwán ánnám magdakál bangà para katō ágkémun ka mga Judio tingód ka kalinis. Mga sábbad gatus (100) litro tō dalám katō tagsábbad-sábbad bangà. ⁷ Igkagi si Jesus katō mga ágsuguánán, na mà din, “Ipánnu yu ka wayig tō mga bangà.”

Purisu igipánnu dan tō ánnám bangà. ⁸ Tō ipánnu dán, igkagi puman si Jesus, na mà din, “Suruk yu, asta pid yu tun ta pangulu ka kalimudan.”

Purisu igpid dan. ⁹ Igkinnam tō pangulu katō wayig na inému na bino. Ándà sóddór din ka ánda é igtikudan katō bino, asal ikasóddór tō mga ágsuguánán na igsuruk katō wayig. Igtawar tō pangulu katō mama na igpakasal, ¹⁰ asta igkagi sikandin, na mà din, “Duwán ágkémun ta na una ágpénámmán tō bino na madigár é nanam. Pángnga iginám tō mga manubù ka dakál bino, ágpénámmán puman kandan tō bino na ñi tuu madigár. Na, isalábbuanna su sippang ni ándà nu kanné pénámmi tō tuu madigár bino.”

¹¹ Tō iglumu si Jesus kani kasalábbuan tun ta Cana na sakup ka probinsya ka Galilea, ni gó tō tagnà kasalábbuan na iglumu din ébô pakitanán din tō séllaán din. Igpamaké tō mga disipulu i Jesus kandin.

¹² Pángnga katō kasal, igasadun tun ta Capernaum si Jesus, tō innà din, tō mga kataladi din, asta tō mga disipulu din. Igóddò dan dutun ka mga pira álló.

Igsadun si Jesus tun ta templo

Juan 2:13-22; Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luc 19:45-46

¹³ Na, masig dán dumunggù tō álló ka mga Judio na ángngadanan Kalimudan Ka Kalabé, asta igasadun si Jesus tun ta Jerusalem. ¹⁴ Tō igdunggù sikandin tun ta plasa katō templo,* igkita din tō mga manubù na ágbarigya ka mga baka, mga karnero, asta mga salapati.† Duwán pagsik mga tarabullas ka salapi.‡ ¹⁵ Na, igimu si Jesus ka paglagpás na tali, asta igabug din tō langun dan, tō mga karnero asta tō mga baka dan tikud tun ta plasa katō templo. Igsabud

§ 1:51 1:51 Ahaán tō Genesis 28:10-17. * 2:14 2:14a Plasa katō templo; tō mga pari dád tō makahu tun dalám katō templo. Dutun dád ta plasa tō duma mga manubù. † 2:14 2:14b Tō mga mannanap na ágbarigyaán tun ta plasa katō templo, tō gó tō ágbállin ka mga manubù ébô hággén tun ta Manama. ‡ 2:14 2:14c Tarabullas ka salapi; kailangan bullasan tō salapi ka ássa mga banuwa ébô duwán salapi na ággamitán tun ta templo.

din tō mga salapi katō mga tarabullas, asta igbantang din tō mga lamisa dan. ¹⁶ Ikgagi si Jesus katō mga manubù na ágbarigvâ ka salapati, na mà din, “Pid yu ni langun tun ta luwâ. Yakó yu gimuwí na ágbarigyaanan ni balé katō Ámmâ ku.”

¹⁷ Purisu isampáttan katō mga disipulu din tō kagi na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na,

“Manama, tuu ménit ni pusung ku, su ágginawaan ku tō balé nu.”[§]

¹⁸ Na, iginsâ tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Ándin é kasalábbuan na pakitanán nu áknami ébô kasóddóran dé na nánggâ ni iglumu nu?”

¹⁹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka dadattan yu ni templo, patindággán ku puman dalám ka tállu álló.”

²⁰ Ikgagi sikandan, na mà dan, “Kappatan ánnám (46) ámmé igimu ni templo. Dì nu mému ni na patindággán puman dalám dád ka tállu álló.”

²¹ Asal ándâ dan kasóddóri na tō lawa din tō ágkagin din na templo. ²² Pángnga inanté puman si Jesus, isampáttan katō mga disipulu din ni igkagi din kandan, asta igbánnal dan na ituman tō kagi ka Manama na igsulat sayyan, asta igbánnal dan katō igkagi i Jesus.

Isóddóran i Jesus tō dalám ka pusung ka langun manubù

²³ Na, róggun igóddô si Jesus tun ta Jerusalem dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, marapung tō mga manubù na igpamaké kandin, su igkita dan tō mga kasalábbuan na iglumu din. ²⁴ Asal ándâ sarig si Jesus katō kapamaké dan kandin, ²⁵ su isóddóran din tō tingód katō mga manubù. Agad ándâ manubù na gulit kandin, ágkasóddóran din gó tō dalám katō pusung ka mga manubù.

3

Igtinurù si Jesus ki Nicodemo

¹ Na, duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Nicodemo. Sikandin tō sábbad tun ta mga pangulu ka Judio, asta isakup sikandin tun ta mga Pariseo. ² Igsadun sikandin tun ki Jesus ka dukilám, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, isóddóran dé na igpapid ka katō Manama, su ándâ manubù na makalumu ka mga kasalábbuan iring katō iglumu nu ka ándâ katulusan na ágbággén ka Manama kandin.”

³ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Atin ka di puman pamasusun tō manubù, di sikandin pasakupán tun ta pagpangulu ka Manama.”

⁴ Ikgagi si Nicodemo, na mà din, “Asal di mému na pamasusun puman tō tugál, su di dán makalónód tun ta gátták katō innâ din ébô pamasusun puman.”

⁵ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Atin ka di pamasusun tō manubù ukit ka wayig asta ukit katō Ugis Espiritu, di sikandin masakup tun ta pagpangulu ka Manama. ⁶ Tō ágpamasusun ka manubù, tō gó tō mga gabatâ ka manubù. Asal tō mga manubù na ágpamasusun puman ukit katō Ugis Espiritu, tō gó tō imun na mga gabatâ ka Manama. ⁷ Yaka ágkasalábbuan tingód katō igkagi ku áknikó na kailangan pamasusun ka puman. ⁸ Gukit tō karamag agad ánda. Agad ágdingággán nu tō karamag, asal di nu kasóddóran ka ánda é ágtikudan ó ánda é ágsadunan. Iring kanan tō kapamasusu katō mga manubù ukit katō Ugis Espiritu.”

⁹ Iginâ si Nicodemo, na mà din, “Pamánnun ka kalumu kanan?”

¹⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Agad sikuna tō taratinurù ka mga rubbad i Israel, asal ándâ nu ni kanné kagpátti. ¹¹ Paminág nu ni kagin ku áknikó. Ágkagin dé tō tingód katō isóddóran dé, asta gulitán dé tō tingód katō igkita dé, asal ándâ kó bánnal katō igkagi dé. ¹² Atin ka di kó mánnal katō igulit ku tingód ka ágkalumu nit banuwa, di kó mánnal ka mulitta ákniyu tingód katō ágkalumu tun ta langit. ¹³ Ándâ palang manubù na ikasadun tun ta langit, asal sakán dád na Igpamanubù tō igtikud tun ta langit.

¹⁴ “Sayyan igtayó i Moises tō burunsi áppuy tun ta disyerto.* Iringnga kanan, su sakán na Igpamanubù tō tayón ¹⁵ ébô tō langun manubù na mamaké kanak kabággayan ka kantayan na ándâ ágtamanán.”

¹⁶ Tuu igginawaan ka Manama tō langun manubù nit banuwa. Purisu igbággé din tō bugtung Batâ din ébô di supakan tō langun manubù na mamaké kandin, asal bággayan dan ka kantayan na ándâ ágtamanán. ¹⁷ Igpapid ka Manama tō Batâ din nit banuwa ánnâ ébô ruudan tō mga manubù, asal ébô tábbusan dan ukit kandin.

§ 2:17 2:17 Salmo 69:9. * 3:14 3:14 Tō igtungká katō mga áppuy tō mga rubbad i Israel tun ta disyerto, marapung tō inaté. Asal igsugú ka Manama si Moises na patayón tō burunsi áppuy ébô di maté tō mga manubù na sumállág katō igpému ka Manama. Ahaán tō Numeros 21:9 asta 2 Mga Hari 18:4.

¹⁸Tô mga manubù na mamaké katô Batà ka Manama di karuudan ka supak. Asal tô mga manubù na di mamaké iruudan dán, su ándà dan pamaké katô bugtung Batà ka Manama. ¹⁹Supakan dan, su tô igdunggù tô ánggadanan na kappawaan kannun ta mga manubù nit banuwa, idigárran dan tô kangittánggan. Di dan ágkadigárran tô kappawaan, su madat tô áglumun dan. ²⁰Tô mga manubù na áglumu ka madat ágkaringasa asta áglili katô kappawaan agó kasóddóran na madat tô áglumun dan. ²¹Asal tô mga manubù na áglumu ka madigár ágpádani tun ta kappawaan ébô ágkasóddóran na kakalyag ka Manama tô áglumun dan.

Si Juan na Tarabunyang asta si Jesus

²²Na, igsadun si Jesus asta tô mga disipulu din tun ta probinsya ka Judea. Igóddô dan, asta igpambunyang dan. ²³⁻²⁴Igbunyang pagsik si Juan na Tarabunyang tô ándà pa prisowi sikandin. Igbunyang tun ta Enon na madani ka Salim, su dakál tô wayig dutun. Igsadun tô mga manubù tun ki Juan, asta igbunyan din sikandan.

²⁵Na, duwán sábbad Judio asta tô mga disipulu i Juan na igpapulé tingód ka ágkémun dan ka kalinis. ²⁶Purisu igsadun dan tun ki Juan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, tô manubù na igduma áknikó dánggan tun dipag ka Jordan asta igulit nu tô tingód kandin, tô gó kun tô ágbunyang, asta marapung dán tô mga manubù na igtákkás baling kandin.”

²⁷Igkagi si Juan, na mà din, “Manama tô ágsugú ka ándin tô áglumun ka tagsábbad-sábbad manubù. ²⁸Isóddóran yu na igkagiya na ánnà a Mesiyas, asal igpapidda ébô tumaganà a katô kadunggù din. ²⁹Tô bayi na kasalán, tô gó tô tumákkás katô mama na kasalán. Asal tô rarak katô kasalán mama tô ágkadayawan tingód katô igdinág din tô kagi katô rarak din na kasalán. Iringnga kandin, su tuuwa ágkadayawan.† ³⁰Kailangan kumallayat tô kamanubuan i Jesus, asal kailangan kumabbabà tô kanak kamanubuan.”

Si Jesus tô igpapid tikud tun ta langit

³¹Tô igdunggù tikud tun ta langit, tuu mallayat é kamanubuan din ka tandingán katô langun. Tô manubù nit banuwa, tô gó tô tikud tun ta banuwa, asta tingód katô banuwa tô ágtinuruán din. Asal tô igdunggù tikud tun ta langit, tuu mallayat é kamanubuan din ka tandingán katô langun. ³²Gulit sikandin tingód ka igkita din asta igdinág din tun ta langit, asal tagsábbadé dád tô mga manubù na ágbánnal katô kagi din. ³³Asal tô manubù na ágbánnal ka kagi din, tô gó tô ágpasóddór na bánnal tô Manama. ³⁴Tô igpapid ka Manama makólit katô kagi tikud tun ta Manama, su ándà kulangi ka Manama tô Ugis Espiritu na igbággé din katô igpapid din. ³⁵Áginawaan katô Ámmà na Manama tô Batà din, asta igbággé din kandin tô pagpangulu katô langun. ³⁶Tô manubù na ágpamaké katô Batà ka Manama duwán kantayan na ándà ágtamanán. Asal tô manubù na di ágbánnal katô Batà ka Manama di bággayan ka kantayan, asal dungguan ka supak ka Manama.

4

Si Jesus asta bayi na taga Samaria

¹Na, igdinág katô mga Pariseo na agad marapung tô mga manubù na igtákkás ki Juan na Tarabunyang asta igbunyan din, asal tuu pa marapung tô mga manubù na igtákkás ki Jesus asta igbunyan din. ²Na, tô kabánnalan, ánnà si Jesus tô igbunyang, asal mga disipulu dád i Jesus tô igpambunyang. ³Tô ikasóddór tô Áglangngagán kani, igpanó sikandin tikud tun ta probinsya ka Judea, asta igsadun puman sikandin tun ta probinsya ka Galilea. ⁴Tô igsadun si Jesus, kailangan mikit sikandin tun ta probinsya ka Samaria.

⁵Igpádani sikandan tun ta lunsud ka Sikar na sakup ka Samaria na tanà na igbággé i Jacob katô batà din na si Jose sayyan. ⁶Taddô tô balun na igpému i Jacob. Purisu igunsad si Jesus madani tun ta balun, su ibállé sikandin tingód katô kapanó din, asta malássád dán é álló. ⁷⁻⁸Na, duwán sábbad bayi na taga Samaria na igdunggù tun ta balun ébô mangé ka wayig. Sábbad dád i Jesus dutun, su igpanayun tô mga disipulu din tun ta lunsud ka Sikar ébô málli dan ka makan. Igkagi si Jesus, na mà din, “Pénámma.”

⁹Na, su duwán ágkémun ka mga Judio asta tô mga taga Samaria na di dan ágpatóngkóé, igkagi tô bayi, na mà din, “Sikuna tô sakup ka Judea, asta sakán tô sakup ka Samaria. Purisu manan ka igpamuyù ka kanak ka inámmán nu?”

¹⁰Igtaba si Jesus, na mà din, “Átin ka isóddóran nu pád ka ándin tô bággén ka Manama áknikó, asta sadanna na igpamuyù áknikó ka inámmán, sikuna pád tô mamuyù kanak, asta bággén ku áknikó tô wayig na makabággé ka kantayan.”

¹¹Igkagi tô bayi, na mà din, “Sir, ándà áknikó pagsuruk, asta madiyù tô wayig tun dalám katô balun. Ánda tô ágkangayan nu katô wayig na makabággé ka kantayan? ¹²Kamónaan ta sayyan na si Jacob tô igpému kani balun na ágkangayan ta ka wayig. Ni gó tô ginámmán i

† 3:29 3:29 Idayawan si Juan su marapung tô mga manubù na igtákkás ki Jesus.

Jacob, tō langun gabatà din, asta tō mga mannap din. Tuu pa mallayat tō kamanubuan nu ka tandingán kandin?”

¹³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Tō manubù na minám kani wayig, katákkangan puman sikandin. ¹⁴ Asal tō manubù na minám katō wayig na bággén ku kandin, di dán gó katákkangan, su tō wayig na bággén ku kandin mému na sánnáp na makabággé kandin ka kantayan na ándà ágtamanán.”

¹⁵ Igkagi tō bayi, na mà din, “Sir, pénamma katō wayig ébô diya gó katákkangan, asta ándà dán palang kailangan na mangéya puman kani wayig kannun.”

¹⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, angé nu tō duma nu, asta lónód kó kannun.”

¹⁷ Igkagi tō bayi, na mà din, “Ándà duma ku.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Bánnal tō igkagi nu na ándà duma nu, ¹⁸ su ikalima ka igkalyag, asta ánnà bánnal duma nu tō mama na ágduman nu áknganni. Bánnal gó tō igkagi nu.”

¹⁹ Igkagi tō bayi, na mà din, “Sir, isóddóran ku na propeta ka. ²⁰ Tō mga kamónaan dé na taga Samaria, tō gó tō igpangadap ka Manama nit pabungan ni. Asal sikiyu na mga Judio, ágtinurú kó na Jerusalem dád tō ágpangadapanan ta.”

²¹ Igkagi si Jesus katō bayi, na mà din, “Paminág ka kanak. Duwán álló na dumunggù na ánnà dád nit pabungan ni tō pangadapan ka Manama, asta ánnà dád pagsik tun ta Jerusalem.* ²² Sikiyu na mga taga Samaria, ándà yu kasóddóri ka sadan tō ágpangadapán yu. Asal sikami na mga Judio, isóddóran dé ka sadan tō ágpangadapán dé, su tikud dini ákname na mga Judio tō makatábbus katō langun manubù. ²³ Asal duwán álló na dumunggù, agad igdunggù dán yan, na kailangan tikud tun ta pusung tō kapangadap katō manubù ka Manama, asta kailangan kasóddóran dan tō kabánnalan tingód kandin na ágpangadapán dan, su tō gó tō kakalyag ka Manama na mangadap kandin. ²⁴ Ándà lawa ka Manama na kitanán ka manubù. Purisu kailangan tikud tun ta pusung ka manubù tō kapangadap dan ka Manama, asta kailangan kasóddóran dan tō kabánnalan tingód ka Manama na ágpangadapán dan.”

²⁵ Igkagi tō bayi, na mà din, “Isóddóran ku na dumunggù tō Mesiyas na ánggadanano Cristo. Ka dumunggù sikandin, ulitán din áknita tō langun.”

²⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán gó sikandin na ágtóngkó áknikó.”

²⁷ Na, igdunggù dán tō mga disipulu din. Isalábbuan dan su igtóngkó si Jesus katō bayi. Asal ándà dan gó insá katō bayi ka ándin tō gulitán din, ó manan ka igtóngkó sikandin katō bayi. ²⁸ Na, igtananan katō bayi tō bangà din, asta iglónód sikandin tun ta lunsud. Igkagi sikandin katō mga manubù, na mà din, ²⁹ “Tákkás kó kanak ébô kitanán yu tō manubù na igulit kanak tingód katō langun na iglumu ku. Sikandin basi tō Mesiyas.”

³⁰ Purisu igpampanó dan tikud tun ta lunsud, asta igpansadun dan tun ki Jesus.

³¹ Tō igtanan dán tō bayi ki Jesus, igkagi tō mga disipulu din, na mà dan, “Sir, kan kad.”

³² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán ágkannán ku na ándà yu kasóddóri.”

³³ Purisu igpénsaé tō mga disipulu din, na mà dan, “Duwán kanné igbággé kandin ka ágkannán?”

³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Iring na ágkannán tō katuman ku ka kakalyag katō igpapid kanak, asta tō kapángnga katō ágpalumun din kanak. ³⁵ Ágkagin yu na duwán áppat bulan sippang ka kumáttu. Asal kumagiya áknuyu na igdunggù dán tō álló ka kakáttu. Sállág yu ni marapung manubù na duwán kakalyag dan na mamaké, su iring dan na mga pamula na nánggà dán káttun. ³⁶ Duwán ágpulusán katō tarakáttu kani mga manubù na mamaké, asta kantayan na ándà ágtamanán tō bággén ka Manama kandan. Agad sábbad tō mamula, asta ássa tō kumáttu katō buuy, asal kadayawan dan langun. ³⁷ Purisu bánnal tō ágkagin, ‘Sábbad manubù tō mamula, asal ássa manubù tō kumáttu.’ ³⁸ Papiddán ku sikiyu ébô kumáttu kó tun ta kinamat na ándà yu pamulayu. Tingód katō pagud ka duma mga manubù, marapung tō mga manubù na káttun yu ébô masakup dan tun ta pagpangulu ka Manama.”

³⁹ Na, marapung tō mga taga Samaria na igpamaké ki Jesus tingód katō igulit katō bayi, na mà din, “Igulitanna ikandin katō langun na iglumu ku.” ⁴⁰ Purisu tō igdunggù tō mga taga Samaria, igpédu-édu dan ki Jesus na móddó sikandin tun kandan. Purisu igóddó si Jesus tun kandan ka duwa álló. ⁴¹ Tō igtinurú sikandin, tuu pa marapung tō mga manubù na igpamaké kandin. ⁴² Igkagi sikandin katō bayi, na mà dan, “Igpamaké ké ánnà dád ukít katō igkagi nu ákname, asal igpamaké ké su igpaminág ké kandin, asta isóddóran dé na sikandin gó tō Taratábbus ka langun manubù nit banuwa.”

Igdappánan i Jesus tō batà ka opisyaales

⁴³ Na, pángnga ka duwa álló, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Galilea. ⁴⁴ Taganà dán igkagi si Jesus na di ágtanggapán é propeta tun ta probinsya na

* 4:21 4:21 Su mému ágpangadapán tō Manama tun ta agad ánda.

igpamasusuwan kandin. ⁴⁵ Asal tō igdunggu si Jesus tun ta probinsya ka Galilea, isalábbuan sikandin su madigár tō katanggap kandin katō mga taga Galilea, su marapung tō igsadun tun ta Kalimudan Ka Kalabé tun ta Jerusalem, asta igkita dan tō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus.

⁴⁶ Purisu igsadun puman si Jesus tun ta lunsud ka Cana na sakup ka probinsya ka Galilea. Tō gó tō lunsud na igimuwan i Jesus katō wayig na bino. Na, tun ta lunsud ka Capernaum, duwán sábbad opisyaales ka gobyerno ka Roma, asta ibógókan tō batà din mama. ⁴⁷ Tō igdinág tō opisyaales na igpanó si Jesus tikud tun ta probinsya ka Judea asta igdunggu tun ta probinsya ka Galilea, igsadun tō opisyaales tun ki Jesus, asta igpédu-édu sikandin na madun si Jesus tun ta Capernaum ébò dappánnan din tō batà din, su masig dán maté. ⁴⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ándà kasalábbuan na kitanán yu, di kó mamaké kanak.”

⁴⁹ Igkagi tō opisyaales, na mà din, “Sir, tákkás ka kanak palad manté pa tō batà ku.”

⁵⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Uli kad, su inólian dán tō batà nu.”

Igbánnal tō opisyaales katō igkagi i Jesus kandin, asta igpanó sikandin. ⁵¹ Róggun ágpanó sikandin na guli tun ta balé din, igsumar tō mga állang din kandin tun ta dalan, asta igulit dan na inólian dán tō batà din. ⁵² Iginsà sikandin ka ándin urasi na inólian tō batà din. Igtaba sikandan, na mà dan, “Bani ala una ka mapun, inandà tō kalintura din.”

⁵³ Na, isóddóran din na tō gó tō oras na igkagi si Jesus na inólian dán tō batà din. Purisu igpamaké sikandin ki Jesus, asta tō langun katō дума mga manubù na igóddò tun ta balé din.

⁵⁴ Ni gó tō ikaduwa kasalábbuan na iglumu i Jesus tun ta probinsya ka Galilea pángnga igdunggu sikandin tikud tun ta probinsya ka Judea.

5

Igdappánnan i Jesus tō manubù tun ta ranó

¹ Na, duwán kalimudan ka mga Judio, asta igsadun si Jesus tun ta Jerusalem. ² Na, tun ta Jerusalem duwán ranó madani tun ta sállat ka mallayat koral na áglibut katō lunsud na ánggadanan Sállat ka Mga Karnero. Tō ranó ánggadanan Bitsata katō mga manubù na ágkagi ka Hebreo, asta duwán lima gállunganan tun ta ligad. ³ Marapung tō ibógókan mga manubù na ágdággà tun ta lima gállunganan, asta gangat dan ka kólian. Duwán mga bólóg, mga kapig, asta mga manubù na di ágriyu é lawa. [Inalayun dan gangat ka makállang tō wayig, ⁴ su duwán timpo na duwán panaligan katō Áglangngagán na ágsunnad tun ta ranó, asta áglénggò sikandin katō wayig. Atin ka makóna tō manubù suminugbu tun ta wayig, kólian sikandin.] ⁵ Duwán sábbad manubù na ibógókan dalám dán ka tállu pulù walu (38) ámmé. ⁶ Igkita si Jesus kandin na igdággà, asta isóddóran din na idugé dán ibógókan. Purisu iginsà si Jesus, na mà din, “Duwán kakalyag nu na kólian ka?”

⁷ Igtaba tō manubù, na mà din, “Sir, atin ka ágkalénggò tō wayig, ándà manubù na ágpasinugbu kanak tun ta wayig. Róggun ágsadunna, pakóna dán tō дума mga manubù tun ta wayig.”

⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tindág ka. Pid nu yan ágdággan nu, asta uli kad.”

⁹ Tigkò dád inólian sikandin. Igpíd din tō igdággan din, asta iguli sikandin.

Inému ni dalám ka álló ka kapaginawa. ¹⁰ Purisu tō mga pangulu ka Judio igkagi katō manubù na inólian, na mà dan, “Ni gó tō álló ka kapaginawa. Ikalapas ka katō sugù su igpid nu tō ágdággan nu.”

¹¹ Asal igtaba sikandin, na mà din, “Tō manubù na ikóli kanak, tō gó tō igsugù kanak na piddán ku ni ágdággan ku, asta muli ad.”

¹² Iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan manubui tō igsugù áknikó na piddán nu tō ágdággan nu asta muli kad?”

¹³ Asal ándà ikasóddór tō manubù na inólian ka sadan tō ikóli kandin, su igpanó dán si Jesus, asta marapung tō mga manubù na ilimud.

¹⁴ Ándà kadugé, igkita si Jesus kandin tun ta plasa ka templo. Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, inólian kad! Yaka gabé áglumu ka salà ébò di ka dungguan katō tuu pa madat.”

¹⁵ Na, igpanó tō manubù na inólian, asta igulit sikandin katō mga pangulu ka Judio na si Jesus tō ikóli kandin. ¹⁶ Purisu igirrayatan dan si Jesus, su ikóli sikandin katō manubù dalám ka álló ka kapaginawa. ¹⁷ Asal igkagi si Jesus kandin, na mà din, “Inalayun áglumu tō Ámmà ku agad ni álló ni. Purisu áglumuwa pagsik.”

¹⁸ Purisu igrayan dan igplano na matayan dan si Jesus, su agad di sikandin ágbánnal katō ágkémun dan tingód katō álló ka kapaginawa, asal igkagi pagsik sikandin na Manama tō Ámmà din. Purisu magunawa sikandin asta tō Manama.

Kantayan ukít ki Jesus

¹⁹ Na, igkagi si Jesus katô mga pangulu ka Judio, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Sakán na Batà ka Manama, ándà palang áglumun ku na tikud tun ta kanak kakalyag, asal áglumun ku dád tò igkita ku na áglumun katô Ámmà ku. Tò áglumun katô Ámmà ku, tò gó pagsik tò áglumun ku, ²⁰ su ágginawaanna katô Ámmà ku, asta ágpakitanán din kanak tò langun ka áglumun din. Duwán pa lumun din na pakitanán din ukít kanak na tuu pa matulus ka tandingán katô iglumu ku kani manubù ni ébò kasalábbuan kó. ²¹ Gantén katô Ámmà ku tò mga inaté, asta ágbággayan din sikandin ka kantayan. Magunawa tò áglumun ku, su ágbággéya pagsik ka kantayan tun ta mga salinán ku. ²² Ánnà tò Ámmà ku tò rumuud ka mga manubù, asal igbággé din kanak tò karuud, ²³ su kakalyag din na durungánna katô langun manubù na magunawa katô pagdurung dan kandin. Tò manubù na di ágdurung kanak, di sikandin ágdurung katô Ámmà ku na igpapid kanak.

²⁴ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò manubù na ágpaminág ka kagi ku, asta ágbánnal katô Ámmà ku na igpapid kanak, duwán kantayan din na ándà ágtamanán. Di sikandin ágkaruudan su ikaluwà dán sikandin tikud tun ta kamatayan, asta duwán dán kantayan din na ándà ágtamanán. ²⁵ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán álló na dumunggù, agad igdunggù dán yan, na tò mga manubù na ándà kantayan makadinág ka kagi ku na Batà ka Manama, asta tò maminág bággayan ka kantayan. ²⁶ Su tò Ámmà ku na Manama tò ágtikudan katô kantayan, igimuwa pagsik ikandin na ágtikudan ka kantayan. ²⁷ Igbággé din kanak tò karuud ka mga manubù, su sakán tò Igpamanubù. ²⁸ Yakó ágkasalábbuan kani kagi ku, su duwán álló na dumunggù na tò langun manubù na inaté maminág katô pagtawar ku kandin, ²⁹ asta manté dan puman tun ta tapuri álló. Tò manubù na iglumu ka madigár, tò gó tò antén puman ébò di dán maté. Asal tò manubù na iglumu ka madat, tò gó tò antén puman ébò ruudan.”

Si Jesus tò bánnal igpapid ka Manama

³⁰ “Ánnà tikud dini kanak tò áglumun ku. Tò karuud ku igtinurù katô Ámmà ku kanak. Purisu nángngà tò karuud ku, su ánnà kanak kakalyag tò ágtumanán ku, asal ágtumanán ku tò kakalyag katô Ámmà ku na igpapid kanak.

³¹ “Atin ka sábbad ku dád tò mulit-ulit ákniyu tingód kanak, di kó mánnal ka kagi ku. ³² Asal duwán duma na makólit tingód kanak, asta isóddóran ku na ágkasarigan tò gulitán din. ³³ Duwán mga manubù na igpapid yu ébò minsà ki Juan na Tarabunyag tingód kanak, asta igulit si Juan ka kabánnalan tingód kanak. ³⁴ Ándà kailangan na duwán manubù na mulit ka kabánnalan tingód kanak. Asal igkagiyan ku sikiyu tingód katô igkagi i Juan na Tarabunyag ébò matábbus kó. ³⁵ Si Juan na Tarabunyag iring na sulù na inalayun giló, asta idayawan kó tingód katô igtinurù din ákniyu tun ta mabbabà dád timpo. ³⁶ Asal duwán pa duma na ágpasóddór ka kabánnalan tingód kanak na tuu pa ágkasarigan ka tandingán ki Juan, su tikud tun ta Ámmà ku tò langun kasalábbuan na áglumun ku, asta tò gó tò ágpasóddór na igpapidda gó katô Ámmà ku. ³⁷ Ámmà ku na igpapid kanak tò igulit ka kabánnalan tingód kanak, asal ándà yu gó dinággi tò kagi din. Ándà yu kakitayi tò báttuk din. ³⁸ Di yu ágtaguán tò kagi din tun ta pusung yu, su agad igpapidda ikandin, asal di kó ágpamaké kanak. ³⁹ Marag kó ágbasa katô kagi ka Manama na igsulat sayyan, su tun ta panámdám yu, ukít katô kabasa yu kabággayan kó ka kantayan na ándà ágtamanán. Kagi ka Manama na igsulat tò gulit katô kabánnalan tingód kanak, ⁴⁰ asal géllé kó kanak. Purisu di kó kabággayan katô kantayan na ándà ágtamanán. ⁴¹ Ándà kakalyag ku na durungánna katô mga manubù, ⁴² asal isóddóran ku na di kó ágginawa katô Manama. ⁴³ Agad igpapidda katô Ámmà ku, ándà kó tanggap kanak. Asal atin ka duwán manubù na ágtinurù agad ándà sikandin papiddi ka Manama, tò gó tò ágtanggapán yu. ⁴⁴ Kakalyag yu na durungán kó ka duma mga manubù, asal ándà kakalyag yu na durungán kó katô sábbad dád Manama. Purisu di kó ágpamaké. ⁴⁵ Tun ta tapuri álló, ánnà sakán tò dumimanda tun ta Manama tingód ákniyu, su tò kamónaan yu na si Moises na ágsarigan yu, sikandin tò dumimanda tingód ákniyu tun ta tapuri álló. ⁴⁶ Atin ka igbánnal kó pád katô kagi i Moises, igbánnal kó pád katô kagi ku, su igsulat si Moises tingód kanak. ⁴⁷ Asal atin ka di kó ágbánnal katô igsulat i Moises, di kó pagsik mánnal katô ágkagin ku ákniyu.”

6

Igpakan i Jesus tò sobra lima mararan manubù

Juan 6:1-5; Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luc 9:10-17

¹ Na, pángnga igtinurù si Jesus, igsadun sikandin tun dipag ka Ranó ka Galilea na ánggadanan Ranó ka Tiberias. ² Tuu marapung tò mga manubù na igtalundug ki Jesus, su ikitaan dan tò mga kasalábbuan na iglumu din tò igdappánnan din tò mga manubù na ágkabógókan. ³ Igtikáddág si Jesus asta tò mga disipulu din tun ta pabungan, asta igunsad

dan. ⁴ Na, masig dán dumunggu tô kalimudan ka mga Judio na ánggadan Kalimudan Ka Kalabé. ⁵ Tô igsállág si Jesus, igkita din tô marapung manubù na ágsadun tun kandin. Igkagi si Jesus ki Felipe, na mà din, “Ánda é bálliyan ta ka pan ébô makakan dan?”

⁶ Tô gó tô iginsà i Jesus ébô kinnaman din tô kapamaké i Felipe kandin, su taganà dán isóddóran i Jesus ka ándin tô lumun din. ⁷ Igtaba si Felipe, na mà din, “Atin ka duwán duwa gatus (200) salapi na denario* para pagbállli ta ka pan, di makanángngà tô pan na pakannán katô marapung manubù.”

⁸ Taddô tô sábbad disipulu i Jesus na si Andres na adi i Simon Pedro. Igkagi si Andres, na mà din, ⁹ “Duwán mallaki kannun na igpid ka lima abuk pan na sebada, asta duwa abuk sáddá. Asal pamánnun ni, su tuu marapung tô mga manubù.”

¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pónsad yu tô mga manubù.”

Na, maluwig tô sigbáttán. Purisu igunsad dan. Mga lima mararan (5,000) tô mga gamama na ilimud.[†] ¹¹ Igkangé i Jesus tô lima abuk pan, igpasalamat tun ta Manama, asta igpatalad din para katô mga manubù na igunsad. Magunawa pagsik tô iglumu din katô sáddá sippang ka ibássug tô langun dan. ¹² Tô ibássug dan dán, igkagi si Jesus katô mga disipulu din, na mà din, “Limud yu tô samà ka ágkannán ébô di ágkanugunan.”

¹³ Purisu iglumud dan tô samà ka lima abuk pan na sebada, asta sapulú duwa (12) tô magdakál basket na ipánnú. ¹⁴ Tô igkita tô mga manubù katô kasalábbuan na iglumu i Jesus, igkagi sikandan, na mà dan, “Sikandin gó tô bánnal propeta‡ ka Manama na madun nit banuwa!”

¹⁵ Asal igpanó si Jesus tikud tun kandan na sábbad din dád, asta igtikáddág puman sikandin tun ta pabungan, su isóddóran din na mirit dan pád kandin ébô imun dan na hari.

Igpanó si Jesus tun ta bówwó ka ranó

Juan 6:16-21; Mat 14:22-33; Mar 6:45-52

¹⁶ Na, tô igsálláp dán tô álló, igtupang tô mga disipulu i Jesus sippang tun ta ligad ka ranó. ¹⁷ Tô dukilám dán, agad ándà pa dunggu si Jesus, igsaké dan ka barangé ébô tumalipag dan tun ta Capernaum. ¹⁸ Na, igdakál tô mga balud su mabákkár tô karamag. ¹⁹ Tô igbugsay dan ka mga lima ó ánnám kilometro, igkita dan si Jesus na igpanó tun ta bówwó ka ranó, asta igpadani sikandin tun kandan. Imáddangan dan. ²⁰ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán ni. Yakó ágkamáddangan.”

²¹ Purisu idayawan dan, asta igpasaké dan si Jesus tun ta barangé dan. Tigkô dád igdunggu dan tun ta lugar na sadunan dan.

Si Jesus tô ágkakan na makabággé ka kantayan

²² Na, pagkasimag, tô mga manubù na igtananan ka mga disipulu tun dipag ka ranó, isóddóran dan na sábbad dád tô barangé, asta ándà tákkás si Jesus katô mga disipulu din katô kasaké dan. ²³ Asal duwán mga barangé tikud tun ta Tiberias na igdunggu madani tun ta lugar na igkannan dan ka pan na igpasalamatan katô Áglangngagán. ²⁴ Tô ikasóddór dan na ándà taddô si Jesus asta tô mga disipulu din, igsaké pagsik sikandan ka mga barangé, asta igsadun dan tun ta Capernaum ébô mamasak ki Jesus.

²⁵ Tô igdunggu dan tun ta Capernaum, igkita dan si Jesus, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Sir, kadángngan ka igdunggu kannun?”

²⁶ Igtaba si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Igpamasak kó kanak ánnà su igpamaké kó ukit katô kasalábbuan na igpakita ku ákniyu, asal igpamasak kó kanak su ibássug kó katô pan na igpakan ku ákniyu bani. ²⁷ Yakó ágpamasak katô ágkakan na ágkandà dád. Asal pamasak kó katô ágkakan na di ágkandà, su tô gó tô makabággé ka kantayan na ándà ágtamanán. Tô gó tô bággén ku ákniyu, su sakán tô Igpamanubù, asta igpasóddór katô Ámmà ku na Manama na sakán tô igppapad din.”

²⁸ Purisu igkagi sikandan ki Jesus, na mà dan, “Ándin tô kailangan lumun dé ébô makatuman ké katô kakalyag ka Manama?”

²⁹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ni gó tô kakalyag ka Manama na lumun yu. Pamaké kó kanak na igppapad ka Manama.”

³⁰ Iginásà sikandan, na mà dan, “Ándin tô kasalábbuan na pakitanán nu áknami ébô mamaké ké áknikó? Ándin tô lumun nu? ³¹ Su sayyan róggun igóddô tô mga kamónaan ta tun ta disyerto, igkan dan tô ánggadan mana, su mà katô kagi ka Manama,

“ ‘Igbággé din kandan tô ágkakan tikud tun ta langit.’”[§]

* 6:7 6:7 Tô sábbad abuk ka salapi na denario, tô gó tô tandan ka sábbad álló. † 6:10 6:10 Ikakan pagsik tô mga gabayi asta tô mga gabatà, asal ándà dan iyapi. ‡ 6:14 6:14 Deuteronomio 18:15,18. § 6:31 6:31 Exodo 16:4; Salmo 78:24.

³² Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ánnà si Moises tō igbággé katō ágkakan tikud tun ta langit, asal tō Ámmà ku tō ágbággé ákniyu katō bállnal ágkakan tikud tun ta langit. ³³ Tikud tun ta langit tō bállnal ágkakan na bággén ka Manama, asta tō gó tō makabággé ka kantayan tun ta mga manubù nit banuwa.”

³⁴ Ikgagi sikandan, na mà dan, “Sir, bággéyi ké kani ágkakan tukid ka álló.”

³⁵ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Sakán tō ágkakan na ágbággé ka kantayan. Tō manubù na padani kanak asta mamaké kanak di gó ballusán, asta di gó katákkangan. ³⁶ Asal taganà ku igkagi ákniyu na agad igkita kó kanak, ándà kó gó pamaké kanak. ³⁷ Tō langun manubù na igsarig katō Ámmà ku dini kanak, tō gó tō padani kanak. Tō manubù na padani kanak, di ku sikandin élléyan.* ³⁸ Igpónógga tikud tun ta langit ánnà ébò lumun ku tō kanak kakalyag, asal ébò tumanán ku tō kakalyag katō igpapid kanak. ³⁹ Ni gó tō kakalyag katō igpapid kanak, na dōppónan ku tō langun manubù na igsarig din kanak ébò ándà mandà kandan, asta antén ku puman tō langun dan tun ta tapuri álló. ⁴⁰ Kakalyag katō Ámmà ku na bággayan ka kantayan na ándà ágtamanán tō langun manubù na ágpamasak asta ágpamaké kanak, asta antén ku puman sikandin tun ta tapuri álló.”

⁴¹ Igburáng-buráng tō mga pangulu ka Judio, su igkagi si Jesus na sikandin tō ágkakan na tikud tun ta langit. ⁴² Purisu igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin gó si Jesus, asta si Jose dád tō ámmà din. Ikilalaan ta tō ámmà asta tō innà din. Purisu manan ka igkagi sikandin na igpónóg sikandin tikud tun ta langit?”

⁴³ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágburáng-buráng. ⁴⁴ Ándà manubù na makapadani kanak ka di taganà kállángngán tō pusung din katō Ámmà ku na igpapid kanak. Tō manubù na padani kanak, tō gó tō antén ku puman tun ta tapuri álló. ⁴⁵ Duwán igsulat katō sábbad propeta, na mà din,

“Tinuruan ka Manama tō langun dan.”†

Tō langun na maminág asta mánnal katō ágtinuruán katō Ámmà ku, tō gó tō padani kanak. ⁴⁶ Ándà manubù na ikakíta katō Ámmà ku na Manama, asal sakán na igtikud tun ta Manama tō igkita kandin. ⁴⁷ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō ágpamaké kanak, duwán kantayan din na ándà ágtamanán. ⁴⁸ Sakán tō ágkakan na ágbággé ka kantayan. ⁴⁹ Róggun igóddó tō mga kamónaan yu tun ta disyerto, agad igkan dan katō mana na igbággé ka Manama kandan tikud tun ta langit, inatè dan gó. ⁵⁰ Asal ássa ni ágkakan na igpónóg tikud tun ta langit, su tō manubù na kuman kani, di gó maté. ⁵¹ Sakán tō ágkakan na manté tikud tun ta langit. Tō manubù na kuman kani ágkakan, ándà ágtamanán katō kantayan din. Ni ágkakan na ágbággén ku, ni gó tō ákkud ku, ébò duwán kantayan na ándà ágtamanán katō mga manubù nit banuwa.”

⁵² Na, igpapulè tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Pamánnun din ka kabággé áknita katō ákkud din ébò kannán ta?”

⁵³ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka di kó kuman kani ákkud ku na Igpamanubù, asta di kó minám kani dipanug ku, ándà kantayan na ándà ágtamanán tun ákniyu.† ⁵⁴ Tō manubù na kuman kani ákkud ku asta minám kani dipanug ku, sikandin tō bággayan ku ka kantayan na ándà ágtamanán, asta antén ku puman sikandin tun ta tapuri álló. ⁵⁵ Bánnal ágkakan tō ákkud ku, asta bánnal ginámmán tō dipanug ku. ⁵⁶ Tō manubù na kuman kani ákkud ku asta minám kani dipanug ku, móddó sikandin dini kanak, asta móddó a tun kandin. ⁵⁷ Igpapidda katō Ámmà ku na duwán kantayan din, asta duwán kantayan ku tikud tun kandin. Iring pagsik kani tō manubù na kuman kanak, su sikandin tō bággayan ka kantayan ukit kanak. ⁵⁸ Ni gó tō ágkakan na tikud tun ta langit. Ánnà ni iring katō mana na igkan katō mga kamónaan yu, su inatè dan. Asal tō manubù na kuman kani ágkakan, ándà palang ágtamanán katō kantayan din.”

⁵⁹ Tō gó tō igtinuru i Jesus tun ta simbaan ka Judio tun ta lunsud ka Capernaum.

Marapung tō mga disipulu na igtanan ki Jesus

⁶⁰ Na, tō igdinág tō mga disipulu i Jesus kani igtinuru din, marapung tō igpatóngkóé, na mà dan, “Matággas ágkagpátan ni igtinuru din. Ándà manubù na makatanggap kani.”

⁶¹ Asal isóddóran i Jesus na duwán mga disipulu din na igburáng-buráng tingód katō igtinuru din. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka méléllé kó kanak tingód katō igkagi

* 6:37 6:37 Élléyan ó péwaan. † 6:45 6:45 Isaias 54:13. ‡ 6:53 6:53 Tō igkagi i Jesus tingód katō kakan katō ákkud din asta kénám katō dipanug din, tō gó é panunggiringan ébò makagpát ki na sikandin dád tō Taratábbus na kailangan pangadapán ta, su sikandin tō inatè na bullas áknita ébò mému ki na nángngà tun ta saruwán ka Manama asta kabággayan ki katō kantayan na ándà ágtamanán. Ahaán tō Juan 6:27,29,35,40,47-48. Ahaán pagsik tō igkagi i Jesus tun ta Mateo 26:26-30, Marcos 14:22-26, Lucas 22:15-20, asta 1 Corinto 11:23-25.

ku géna, ⁶² mamánnu kó ka kumita kó kanak na Igpamanubù ka mabatunna tun ta langit na taganà igtikudan ku? ⁶³ Tikud tun ta Ugis Espiritu tó kantayan. Di kangén ni ukít ka pagud ka manubù. Asal tikud tun ta Ugis Espiritu na ágbággé ka kantayan tó kabánnalan na igtinurù ku ákniyu. ⁶⁴ Asal duwán kannun ákniyu na di ágpamaké kanak.”

Tò gó tó igkagi i Jesus, su taganà din dán isóddóran ka sadan tó mga manubù na di ágpamaké, asta isóddóran din ka sadan tó pammát kandin.

⁶⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu igkagiya ákniyu na ándà manubù na pasakup kanak ka di nunugan katò Ámmà ku.”

⁶⁶ Na, tikud katò oras tó, marapung tó mga disipulu na igtanan ki Jesus, asta ándà dan tákkás kandin. ⁶⁷ Purisu igkagi si Jesus katò sapulù duwa (12) disipulu din, na mà din, “Tumanan kó pagsik kanak?”

⁶⁸ Igtaba si Simon Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ándà ássa na sadunan dé, su sikuna dád tó ágtinurù tingód katò kantayan na ándà ágtamanán. ⁶⁹ Igpamaké ké áknikó, asta isóddóran dé na sikuna tó Ugis na Igpapid ka Manama.”

⁷⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igsalin ku sikiyu na sapulù duwa (12), asal sakup i Maibuyan tó sábbad.”

⁷¹ Tò gó tó igkagi i Jesus tingód ki Judas na batà i Simon Iscariote, su agad si Judas tó sábbad katò sapulù duwa (12) disipulu i Jesus, asal sikandin gó tó pammát ki Jesus.

7

Si Jesus asta mga kataladi din

¹ Na, igpanó-panó si Jesus tun ta probinsya ka Galilea. Igliliyan din tó probinsya ka Judea, su kakalyag katò mga pangulu ka Judio na matayan dan sikandin. ² Tò masig dán dumunggù tó kalimudan ka mga Judio na ánggadanan Kalimudan Ka Mga Rákkó, ³ igkagi tó mga kataladi i Jesus kandin, na mà dan, “Madigár ka miwà ka kannun, asta sadun ka tun ta probinsya ka Judea ébò kumita tó mga disipulu nu katò mga kasalábbuan na áglumun nu. ⁴ Atin ka malyag tó manubù na ákgangadanan sikandin, di din állásán tó áglumun din. Purisu ka duwán kasalábbuan na lumun nu, madigár pád ka pakitanán nu tun ta langun manubù nit banuwa.”

⁵ Tò gó tó igkagi dan, su agad sikandin tó mga kataladi i Jesus, ándà dan pamaké kandin. ⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà pa dunggù tó nángngà álló para katò kalumu ku. Asal agad ándin állawi tó nángngà para ákniyu. ⁷ Di kó ágkaringasaan ka mga manubù nit banuwa, asal sakán tó ágkaringasaan dan, su maragga gulit kandan na madat tó áglumun dan. ⁸ Una kó sadun tun ta kalimudan. Diya pa madun, su ándà pa dunggù tó nángngà álló para katò kasadun ku.”

⁹ Pángnga igkagi si Jesus kani, igóddò pa sikandin tun ta probinsya ka Galilea.

Igsadun si Jesus tun ta Kalimudan Ka Mga Rákkó

¹⁰ Na, pángnga igsadun tó mga kataladi i Jesus tun ta kalimudan tun ta Jerusalem, igsadun pagsik si Jesus asal igállás-állás, su kakalyag din na ándà makasóddór tingód katò kasadun din. ¹¹ Tun ta kalimudan, duwán mga pangulu ka Judio na igpamasak ki Jesus, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ánda sikandin?”

¹² Marapung pagsik tó mga manubù na igpasisip-sisipé tingód ki Jesus. Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Madigár manubù sikandin.” Duwán ássa mga manubù na igkagi, su imáddangan dan katò mga pangulu ka Judio. ¹³ Asal igállás-állás dan igkagi, su imáddangan dan katò mga pangulu ka Judio.

¹⁴ Na, tó ágtángngà dán tó kalimudan, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igtinurù sikandin. ¹⁵ Isalábbuan tó mga pangulu ka Judio, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Ánda é ágtikudan ka kapandayan kani manubù ni? Su ándà sikandin tinurui katò mga pangulu ka templo.”

¹⁶ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ánnà tikud dini kanak tó ágtinuruán ku, asal tikud tun ta igpapid kanak. ¹⁷ Atin ka malyag tó manubù na mánnal katò kakalyag ka Manama, makasóddór sikandin ka ánda é ágtikudan katò ágtinuruán ku, ka tikud tun ta Manama, ó tikud dini kanak. ¹⁸ Atin ka tikud dád tun kandin tó ágtinuruán ka manubù, kakalyag din na ágdurungán sikandin. Asal atin ka ukít ka ágtinuruán din, madurung tó igpapid kandin, kasóddóran ta na bánnal tó ágtinuruán din, asta ánnà bulalón sikandin. ¹⁹ Ándà manubù tun ákniyu na ágtuman katò igsgù i Moises* ákniyu. Manan ka malyag kó mimmaté kanak?”

* **7:19** 7:19 Manama tó igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tó igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises.

²⁰ Igtaba tō mga manubù na ilimud, na mà dan, “Ighuwan ka katō madat espiritu! Ánda mimmaté áknikó.”

²¹ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Duwán iglumu ku dalám ka álló ka kapaginawa, su igdappánman ku tō sábbad manubù ébô kólian. Purisu isalábbuan kó. ²² Asal sikiyu pagsik tō áglumu dalám ka álló ka kapaginawa su ágtumanán yu tō igtinurù i Moises na kailangan tupuwan tō déláak gabatá yu gamama. Tō kabánnalan, ánnà si Moises tō igtigkané kani ágkémun, asal tikud tun ta mga kamónaan yu sayyan.† ²³ Na, atin ka mému kó tumupu ka manubù dalám ka álló ka kapaginawa ébô tumanán yu tō igsugù i Moises, manan ka ágkasókó kó kanak su ikóli a katō tibuk lawa katō manubù dalám ka álló ka kapaginawa? ²⁴ Yakó ágruud ukit katō ikitaan yu dád. Kailangan pamasakán yu tō kabánnalan ka di kó pa rumuud.”

Mesiyas si Jesus?

²⁵ Na, duwán mga taga Jerusalem na igpatóngkóé, na mà dan, “Sikandin tō ágpamasakán dan ébô matayan. ²⁶ Asal ágtinurù sikandin kannun ta tubang ta, asta ánda palang ágsapad kandin! Isóddóran basi katō mga pangulu ka templo na sikandin tō Mesiyas. ²⁷ Asal isóddóran ta tō igtikudan kani manubù ni. Tō dumunggu tō Mesiyas, ánda makasóddór katō tikudan din.”

²⁸ Tō igtinurù si Jesus tun ta templo, igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Kéman yu ka isóddóran yu ka sadanna asta tō igtikudan ku. Igsadunna dini ánnà tingód katō kanak kakalyag, asal igpapidda. Ágkasarigan tō igpapid kanak, asal ánda yu kasóddóri sikandin. ²⁹ Ikasóddórra kandin su igtikudda tun kandin, asta sikandin tō igpapid kanak.”

³⁰ Na, duwán mga manubù na mámmát pád kandin, asal ánda igawid kandin, su ánda pa dunggu tō nángngá álló para ámmáttán sikandin. ³¹ Asal marapung tō duma mga manubù na igpamaké kandin. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Tō mga kasalábbuan na iglumu kani manubù ni magunawa katō lumun katō Mesiyas na gimanan ta.”

Igpapid tō mga tarabanté ébô ámmáttán si Jesus

³² Na, tō igdinág tō mga Pariseo katō ágkagin katō mga manubù na ilimud, igpasábbadé dan asta tō mallayat ka mga pangulu ka templo. Igpapid dan tō mga tarabanté ka templo ébô ámmáttán dan si Jesus. ³³ Ikgagi si Jesus katō mga manubù na ilimud, na mà din, “Móddó a pa dini ákniyu róggun, asta pángnga kanan, muli a tun ta igpapid kanak. ³⁴ Agad mamasak kó kanak, asal di kó makakita, su di kó makasadun tun ta sadunan ku.”

³⁵ Igpénsaé tō mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Ánda é sadunan din na di ta kitanán sikandin? Madun sikandin tun ta madiyah banuwa na góddóan ka mga Judio na isakup ka mga Griego ébô tinuruan din tō mga Griego? ³⁶ Ándin tō kóbadan katō igkagi din na di ki makakita kandin agad mamasak ki kandin? Manan ka igkagi sikandin na di ki makasadun tun ta sadunan din?”

Bággén tō Ugis Espiritu

³⁷ Na, igdunggu tō katapuriyan álló katō Kalimudan Ka Mga Rákkó, asta tō gó tō mallayat álló tun ta kalimudan dan. Igtindág si Jesus tun ta templo, asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Tō mga ágkatákkangan, padani kó kanak, asta pénámmán ku sikiyu. ³⁸ Atin ka mamaké tō manubù kanak, matuman tun kandin tō kagi ka Manama na igsulat sayyan, “Tikud tun ta pusung din marus tō wayig na ágbággé ka kantayan.” †

³⁹ Tō igkagi i Jesus tingód katō Ugis Espiritu na bággén tun ta mga manubù na mamaké kandin. Asal ánda pa dunggu tō Ugis Espiritu tun kandan, su ánda pa kabatun si Jesus tun ta langit.

Ánda pasábbadé tō mga manubù tingód ki Jesus

⁴⁰ Na, tō igdinág dan katō igkagi i Jesus, duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Sikandin tō propeta na gimanan ta.” †

⁴¹ Ikgagi tō duma mga manubù, na mà dan, “Mesiyas sikandin.” Asal igkagi tō duma mga manubù, na mà dan, “Ánnà, su di tumikud tō Mesiyas tun ta Galilea. ⁴² Mà katō kagi ka Manama na tō Mesiyas tō bánnal rubbad ka kamónaan ta na si David. Pamasusun tō Mesiyas tun ta lunsud ka Betlehem na igóddóan i David sayyan.”*

⁴³ Purisu igpassa-assaé dan ka panámdám tingód ki Jesus. ⁴⁴ Duwán mga manubù tun kandan na mámmát pád ki Jesus, asal ánda manubù na ikému.

Ánda pamaké tō mallayat ka mga pangulu ka templo

† 7:22 7:22 Tikud tun ki Abraham tō ágkémun dan tingód ka katupu. Ahaán tō Genesis 17:10-12; Levitico 12:3. † 7:38 7:38 Isaias 44:3; 55:1; 58:11. § 7:40 7:40 Ahaán tō Deuteronomio 18:15,18. * 7:42 7:42 Ahaán tō Miqúeas 5:2.

⁴⁵ Na, tō iglónód tō mga tarabanté ka templo tun ta mga manubù na igsugù kandan, iginsà tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga Pariseo, na mà dan, “Manan ka ándà yu sikandin ámmátti asta piddi dini?”

⁴⁶ Igtaba tō mga tarabanté, na mà dan, “Ándà palang manubù na igtinurù iring kandin!”

⁴⁷ Igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Iglimbungan kó pagsik ikandin. ⁴⁸ Ándà palang pangulu ka templo na igpamaké kandin. Ándà palang dini áknami na mga Pariseo na igpamaké kandin. ⁴⁹ Asal tō ilimud mga manubù, ándà dan ikagpát katò kagi ka Manama na igsulat sayyan. Purisu supakan dan ka Manama.”

⁵⁰ Na, taddô si Nicodemo na igsadun tun ki Jesus dāngngan, su sikandin tō sábbad Pariseo. Igkagi si Nicodemo katò mga kadumaan din, na mà din, ⁵¹ “Di mému tun ta sugù i Moises ka ruudan tō manubù ka di una sikandin insaán ka ándin tō áglumun din, ébò makataba pa sikandin.”†

⁵² Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Manan? Taga Galilea ka pagsik? Atin pamasakán nu tun ta kagi ka Manama na igsulat sayyan, kasóddóran nu na ándà palang propeta na tumikud tun ta probinsya ka Galilea.”

Tō bayi ikitaan na ikalibug

⁵³ [Na, igpanggulì dan langun.

8

¹ Asal igsadun si Jesus tun ta Pabungan ka Olibo. ² Igsállám si Jesus iglónód tun ta templo. Marapung tō mga manubù na igpadani tun kandin. Igunsad si Jesus, asta igtinurù sikandin kandan.

³ Na, tō mga taratinurù ka sugù asta tō mga Pariseo, igpid dan tō sábbad bayi na ikitaan dan na ikalibug. Igpid dan tō bayi tun ta saruwan i Jesus, ⁴ asta igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, ikitaan dé ni bayi ni na ikalibug. ⁵ Duwán igsugù i Moises na kailangan timbagán ka batu tō manubù na ikalibug ébò maté. Na, mánnun ni bayi ni? Ándin tō kagin nu?”

⁶ Tō gó tō iginsà dan su kinnaman dan si Jesus ébò duwán dimanda dan pád tingód kandin. Asal igunduk si Jesus, asta igsulat sikandin tun ta tanà ukít ka tintudù din. ⁷ Róggun katò ginsà dan kandin, igtindág si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tō manubù tun ákniyu na ándà palang salà, tō gó tō muna tumimbag ka batu kani bayi.”

⁸ Pángnga igkagi si Jesus, igunduk puman sikandin, asta igsulat sikandin tun ta tanà ukít ka tintudù din. ⁹ Tō igdinág tō mga Pariseo katò igkagi i Jesus, pasipanó dan langun, asta tō mga tugál tō una igpampanó. Si Jesus dád tō isamà asta tō bayi tun ta saruwan din. ¹⁰ Igtindág si Jesus, asta iginsà sikandin katò bayi, na mà din, “Ánda dán sikandan? Ánda dán manubù na sumupak áknikó?”

¹¹ Igtaba tō bayi, na mà din, “Ándà, Sir.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Diya pagsik sumupak áknikó. Uli kad, asta yakad gabé áglumu ka salà.”]

Si Jesus tō ágtikudan ka kappawaan

¹² Na, igkagi puman si Jesus katò mga manubù na ilimud, na mà din, “Sakán tō ágtikudan ka kappawaan para katò mga manubù nit banuwa. Atin ka mákkás tō manubù kanak, ándà kangittángngan tun ta pusung din, su duwán kappawaan tun kandin na makabággé ka kantayan.”

¹³ Na, igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Sikuna dád tō igulit áknami tingód áknikó. Di ágabánnal tō igulit nu.”

¹⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Agad sakán dád tō igulit tingód kanak, asal bánnal tō igkagi ku, su isóddóran ku tō igtikudan ku, asta isóddóran ku tō sadunan ku. Asal sikiyu, ándà yu kasóddóri tō igtikudan ku asta tō sadunan ku. ¹⁵ Atin ka ágruud kó, tikud dád tun ta ákniyu panámdám tō karuud yu. Asal sakán, ándà pa igruudan ku. ¹⁶ Asal ka rumuudda, ágkasarigan tō karuud ku, su ánnà sábbad ku dád tō rumuud, asal rumuudda asta tō Ámmà ku na igpapid kanak. ¹⁷ Duwán sugù na ágbánnalán yu na ágkasarigan tō kagin katò duwa testigos ka magunawa tō gulitán dan.* ¹⁸ Purisu ágkasariganna, su sakán tō gulit ákniyu tingód kanak, asta tō Ámmà ku na igpapid kanak, sikandin tō gulit tingód kanak.”

¹⁹ Purisu igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Ánda tō ámmà nu?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà yu kasóddóri ka sadanna asta sadan tō Ámmà ku. Atin ka kasóddóran yu ka sadanna, kasóddóran yu pagsik ka sadan tō Ámmà ku.”

† 7:51 7:51 Ahaán tō Deuteronomio 17:6. * 8:17 8:17 Ahaán tō Deuteronomio 19:15.

²⁰ Tò gó tò igkagi i Jesus tun ta templo tò igtinurù sikandin tun ta kuwarto na ágtaguanan ka salapi na ágbággén. Asal ándà manubù na igámmát kandin, su ándà pa dunggù tò nángngá álló para ámmáttán sikandin.

Di kó makasadun tun ta sadunan ku

²¹ Na, igkagi puman si Jesus katò mga manubù na ilimud, na mà din, “Masiggad panó. Agad mamasak kó kanak, asal maté kó na di kapasinsiyaan tò salà yu. Di kó makasadun tun ta sadunan ku.”

²² Purisu igpénsaé tò mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Mangarát sikandin? Su igkagi sikandin na di ki makasadun tun ta sadunan din.”

²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu tò taga tanà, asal sakán tò taga langit. Ni banuwa tò igtikudan yu, asal ánnà ni banuwa tò igtikudan ku. ²⁴ Igkagiya na maté kó na di kapasinsiyaan tò salà yu, su ka di kó mánnal na sakán tò tikud tun ta langit, maté kó na di kapasinsiyaan tò salà yu.”

²⁵ Igsà sikandan, na mà dan, “Sadán ka?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Marag ku igulit ákniyu ka sadanna tikud pô tun ta katigkanayan ka katinurù ku. ²⁶ Dakál pa tò kagin ku tingód ákniyu, asta dakál pa tò ruudan ku. Asal ágkasarigan tò igppapad kanak, asta kailangan mulitta katò langun manubù nit banuwa tingód katò igpasóddór din kanak.”

²⁷ Asal ándà dan kagpáti na igkagi si Jesus tingód katò Ámmà din na Manama.

²⁸ Purisu igkagi si Jesus, na mà din, “Pángnga ka katayó yu kanak na Igpamanubù, kasóddóran yu na sakán tò tikud tun ta langit asta ánnà tikud kanak tò áglumun ku, asal ágkagin ku tò taganá igtinurù katò Ámmà ku kanak. ²⁹ Inalayunna ágdumaan katò igppapad kanak. Ándà a ikandin tanani, su inalayun ku áglumun tò makadayó kandin.”

³⁰ Tò igkagi si Jesus, marapung tò mga manubù na igpamaké kandin.

Mga rubbad i Abraham

³¹ Na, igkagi si Jesus katò mga Judio na igpamaké kandin, na mà din, “Atin ka manayun kó tumuman katò ágtinuruán ku, bánnal kó mga disipulu ku. ³² Kasóddóran yu tò kabánnalan, asta ukít katò kabánnalan, paluwaán kó tikud tun ta ikallang ákniyu.”

³³ Igtaba sikandan, na mà dan, “Síkami tò mga rubbad i Abraham, asta ándà palang ikallang áknami. Purisu manan ka igkagi ka na paluwaán ké?”

³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò manubù na gimu ka salà, tò gó tò állang ka salà. ³⁵ Tò állang di móddò tun ta balé katò amo din ka ándà ágtamanán. Asal tò batà mému móddò tun ta balé katò ámmà din ka ándà ágtamanán. ³⁶ Purisu atin ka tò Batà ka Manama tò paluwá ákniyu, bánnal kó makaluwá. ³⁷ Isóddóran ku na mga rubbad kó i Abraham. Asal ágpanámdám kó na mimmaté kanak, su ándà yu tagui tò ágtinuruán ku tun ta pusung yu. ³⁸ Tò ágtinuruán ku, tò gó tò igpasóddór katò Ámmà ku kanak. Asal tò áglumun yu, tò gó tò madat na inéringan yu katò ákniyu ámmà.”

³⁹ Igkagi sikandan, na mà dan, “Si Abraham tò ámmà dé.”†

Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka bánnal kó mga gabatà i Abraham, madigár tò áglumun yu iring ki Abraham. ⁴⁰ Asal agad igtinurù a ákniyu katò kabánnalan na igpasóddór katò Manama kanak, ágpanámdám kó na mimmaté kanak. Ánnà iring kanan tò iglumu i Abraham. ⁴¹ Purisu iring na iglumu katò ámmà yu tò áglumun yu.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Ánnà ké gabatà ta dalan. Sábbad dád tò Ámmà dé, asta Manama sikandin.”

⁴² Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka Manama tò ámmà yu, ágginawaanna pád ikiyu, su tò igasadunna dini, Manama tò igtikudan ku. Igsadunna dini ánnà tikud tun ta kanak kakalyag, asal igppapidda ikandin. ⁴³ Ándà yu kagpáti tò igkagi ku, su ándà kakalyag yu na maminág katò ágtinuruán ku. ⁴⁴ Si Maibuyan tò bánnal ámmà yu, asta tò madat kakalyag din, tò gó tò kakalyag yu na lumun. Tikud tun ta katigkanayan kani banuwa, ágmaté si Maibuyan. Ándà palang áglabután din katò kabánnalan, su ándà kabánnalan tun kandin. Atin ka ágbulaló sikandin, tò gó tò ágkémun din, su bulalón sikandin, asta sikandin tò ágtikudan katò langun bulaló. ⁴⁵ Asal kabánnalan tò ágkagin ku ákniyu. Purisu di kó ágpamaké kanak. ⁴⁶ Ándà tun ákniyu na makakagi na duwán salà ku. Ágtinurù a katò kabánnalan, asal ándà kó pamaké kanak. ⁴⁷ Ágpaminág tò mga gabatà ka Manama katò kagi din. Asal ánnà kó mga gabatà ka Manama. Purisu di kó ágpaminág.”

Si Jesus asta si Abraham

† 8:39 8:39 Ágtawarán dan na “ámmà” tò mga kamónaan dan.

⁴⁸ Na, igkagi tô mga Judio, na mà dan, “Bánnal tô ágkagin dé na ássa ka manubù na taga Samaria,[†] asta igahuwan ka katò madat espiritu.”

⁴⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà madat espiritu na igahu kanak. Ágpabantugán ku tô Ámmà ku, asal ágpayayaána ikiiyu. ⁵⁰ Ánnà kakalyag ku na durungánna, asal Ámmà ku tô malyag na durungánna katò mga manubù, asta sikandin tô ágpasóddór na bánnal tô ágkagin ku. ⁵¹ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô mga manubù na ágbánnal kaní ágtinuruán ku di dungguan ka kamatayan.”

⁵² Igkagi tô mga Judio, na mà dan, “Isóddóran dé gó na igahuwan ka katò madat espiritu. Inaté si Abraham, asta inaté tô langun propeta sayyan. Asal igkagi ka na tô mga manubù na mánnal katò ágtinuruán nu di dungguan ka kamatayan. ⁵³ Manan? Tuu ka pa madigár ka tandingán ki Abraham? Inaté sikandin, asta inaté tô langun propeta sayyan! Sadan ka kanné?”

⁵⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka sakán dád tô ágdurung katò sarili ku, ándà pulusán ku. Asal Ámmà ku tô ágdurung kanak, asta ágkagi kó na sikandin tô Manama na ágpangadapán yu. ⁵⁵ Asal ándà kó pa ikasóddór kandin. Ikasóddórra kandin. Atin ka kumagiya na ándà a ikasóddór kandin, bulalónna iring ákniyu. Asal ikasóddórra gó kandin, asta ágbánnalán ku tô mga kagi din kanak. ⁵⁶ Idayawan tô ámmà yu na si Abraham su kitanán din tô kadunggù ku. Igkita a i Abraham, asta idayawan dán sikandin.”

⁵⁷ Igkagi tô mga Judio, na mà dan, “Ándà pa dunggù ka kaliman (50) tô idad nu. Igpamánu nu ka kakita ki Abraham?”

⁵⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô ándà pa kamanubù si Abraham, duwánnad taganà.”

⁵⁹ Purisu igpampudut dan ka mga batu ébô timbagán dan asta matayan dan sikandin. Asal si Jesus igukit tun ta marapung manubù, asta igluwà sikandin tikud tun ta templo.

9

Ikakita tô bólóg

¹ Na, tô igluwà si Jesus tikud tun ta templo, igkita din tô sábbad bólóg tikud tun ta kapamasusu kandin. ² Iginsà tô mga disipulu i Jesus, na mà dan, “Sir, sadan tô ikému ka salà na gunayan ibólóg ni manubù ni tikud tun ta kapamasusu kandin? Sikandin tô ikému ka salà, ó tô ámmà asta tô innà din?”

³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ibólóg sikandin ánnà tingód katò salà din. Ánnà pagsik tingód katò salà katò ámmà asta katò innà din. Asal ibólóg sikandin ébô ukít kandin pakitanán tô katulusan ka Manama. ⁴ Dalám ka duwán pa álló, kailangan lumun ta tô kakalyag ka Manama na igpapid kanak, su ándà manubù na makalumu ka dukilám. ⁵ Róggun na góddó a nit banuwa, sakán tô ágtikudan katò kappawaan tun ta pusung ka mga manubù nit banuwa.”

⁶ Pángnga igkagi si Jesus, igiláb sikandin tun ta tanà, igbalát din tô ngingi din tun ta tanà, asta igpólét din tun ta mata katò bólóg. ⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun ka tun ta ranó na ánggadanán Siloe, asta dappug ka.” (Tô kóbadan ka Siloe, tô gó tô kagi “igpapid.”)

Purisu igsadun tô bólóg, asta igdappug sikandin. Tô iglónód sikandin, ikakita dán sikandin. ⁸ Isalábbuan tô mga simbalé din asta tô mga manubù na igkita kandin na ágpálimus dánggan, asta igpénsaé dan, na mà dan, “Sikandin tô marag gunsad asta ágpálimus?”

⁹ Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Sikandin gó.”

Asal duwán duma mga manubù na igkagi, na mà dan, “Ánnà sikandin, asal tô bónnóng din iring katò bólóg.”

Asal igkagi sikandin, na mà din, “Sakán gó!”

¹⁰ Iginsà sikandan, na mà dan, “Igpamánu na ikakita kad?”

¹¹ Igtaba sikandin, na mà din, “Duwán sábbad manubù na ánggadanán ki Jesus na igiláb tun ta tanà, igbalát din tô ngingi din tun ta tanà, igpólét din tun ta mata ku, asta igpasadunna ikandin tun ta Siloe ébô dumappugga. Purisu igsadunna, asta tô igdappugga, ikakita ad.”

¹² Iginsà sikandan, na mà dan, “Ándà sikandin?”

Igtaba tô manubù, na mà din, “Taman. Ándà sóddór ku.”

Iginsà tô mga Pariseo tingód katò bólóg na ikakita dán

¹³ Na, igpid dan tun ta mga Pariseo tô bólóg na ikakita dán. ¹⁴ Álló ka kapaginawa ka mga Judio tô igbalát si Jesus katò ngingi din tun ta tanà, asta tô igpabákka din tô mata katò bólóg. ¹⁵ Iginsà puman tô mga Pariseo kandin ka igpamánu na ikakita dán sikandin. Igulit

[†] 8:48 8:48 Tô bánnal mga Judio igbuyas katò mga taga Samaria su tô mga taga Samaria ánnà bánnal Judio, su mestiso sikandan.

sikandin, na mà din, “Igpólét din tô libutà tun ta mata ku, asta igdappugga. Purisu ikakita ad.”

¹⁶ Na, duwán mga Pariseo na igkagi tingód ki Jesus, na mà dan, “Ándà sikandin papiddi ka Manama, su masalà-salà sikandin.”

Asal duwán ássa mga manubù na igkagi, na mà dan, “Atin ka masalà-salà sikandin, di sikandin makalumú katô mga kasalábbuan iring katô iglumu din.”

Igpasa-assaé tô panámdám dan tingód ki Jesus.

¹⁷ Purisu iginsà puman sikandan katô bólóg na ikakita dán, na mà dan, “Su áknikó mata tô igpabákka din, ándin tô áknikó panámdám tingód kandin?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Propeta gó sikandin.”

¹⁸ Ándà bánnal tô mga pangulu ka Judio na bólóg sikandin dángngan asta ikakita dán sikandin. Purisu igpakangé dan tô ámmà din asta tô innà din. ¹⁹ Iginà tô mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Batà yu ni manubù ni? Bólóg sikandin tikud tun ta kapamasusu kandin? Igpamánu na ikakita dán sikandin?”

²⁰ Igtaba tô ámmà asta tô innà din, na mà dan, “Isóddóran dé na sikandin gó tô batà dé, asta isóddóran dé na bólóg sikandin tikud tun ta kapamasusu kandin. ²¹ Asal ándà dé kasóddóri ka igpamánu na ikakita dán sikandin. Ándà dé pagsik kasóddóri ka sadan tô igpabákka katô mata din. Asal madigár insaán yu tô batà dé, su dakál dán sikandin. Sikandin gó tô makataba katô mga insà yu.”

²² Tô gó tô igkagi katô ámmà asta tô innà din, su imáddangan dan katô mga pangulu ka Judio. Tô mga pangulu ka Judio taganà dán igpasábbadé na di pahun tun ta simbaan tô manubù na kumagi na si Jesus tô Mesiyas. ²³ Purisu igkagi tô ámmà asta tô innà din, na mà dan, “Dakál dán tô batà dé. Madigár ka insaán yu sikandin.”

²⁴ Purisu igpakangé dan puman tô bólóg na ikakita dán, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Na, tandô kad tun ta saruwan ka Manama na bánnal tô kagin nu. Isóddóran dé na masalà-salà manubù sikandin.”

²⁵ Igtaba tô manubù, na mà din, “Ándà ku kasóddóri ka bánnal ó ánnà bánnal na masalà-salà sikandin. Asal sábbad dád tô isóddóran ku, agad bólógga dángngan, pakakita ad ákganni.”

²⁶ Igekagi sikandan, na mà dan, “Ándin tô iglumu din áknikó? Igpamánu din ka kapabákka katô mata nu?”

²⁷ Igtaba sikandin, na mà din, “Tô gó tô taganà ku igulit áknuyu géna, asal ándà kó paminág kanak. Manan ka malyag kó maminág puman? Malyag kó imun pagsik na mga disipulu din?”

²⁸ Igbuyas dan kandin, na mà dan, “Sikuna tô kandin disipulu, asal sikami tô mga disipulu i Moises. ²⁹ Isóddóran dé na si Moises tô igsugú ka Manama. Asal tô manubù tô, ándà dé kasóddóri ka ánda é igtikudan din.”

³⁰ Igekagi tô bólóg na ikakita dán, na mà din, “Isalábbuanna áknuyu! Agad igpabákka sikandin kani mata ku, asal ándà yu pa kasóddóri ka ánda é igtikudan din. ³¹ Isóddóran ta na di ágtabangan ka Manama tô masalà-salà. Asal tô manubù na ágpangadap ka Manama asta ágbánnal katô kakalyag din, tô gó tô ágtabangan ka Manama. ³² Tikud tun ta katígkanayan kani banuwa, ándà palang manubù na isóddóran ta na ikapabákka ka mata ka bólóg tikud tun ta kapamasusu kandin. ³³ Atin ka ándà sikandin papiddi ka Manama, ándà palang kasalábbuan na ágkalumu din.”

³⁴ Igekagi sikandan, na mà dan, “Tô imanubù ka, masalà-salà kad. Purisu di mému ka sikuna tô tuminurù áknami.”

Pángnga igkagi dan kani, igpéwà dan sikandin tikud tun ta simbaan.

Tô mga manubù na ándà pa ikakita katô kabánnalan

³⁵ Na, tô igdinág si Jesus na igpéwà tikud tun ta simbaan tô bólóg na ikakita dán, igpamasak si Jesus kandin. Tô igkita sikandin, iginsà si Jesus, na mà din, “Igpamaké ka katô Igpamanubù?”

³⁶ Igtaba sikandin, na mà din, “Sir, ulitiya ka sadan sikandin ébô mamakéya kandin.”

³⁷ Igekagi si Jesus, na mà din, “Igkita nud tô Igpamanubù, su sakán gó sikandin na ágtóngkó áknikó.”

³⁸ Igekagi tô manubù, na mà din, “Áglangngagán, igpamakéyad gó.”

Na, igpangadap sikandin ki Jesus.

³⁹ Igekagi si Jesus, na mà din, “Igpapidda kannun ébô pakitanán ku tô tun dalám katô pusung ka langun manubù nit banuwa. Tô mga manubù na iring na bólóg su ándà dan pa ikakita katô kabánnalan, tô gó tô tabangan ku ébô makakita dan. Asal tô mga manubù na kéman dan ka ikakita dan katô kabánnalan, tô gó tô pakitanán ku na iring dan na bólóg.”

⁴⁰ Duwán mga Pariseo madani tun ki Jesus na igdinág katô igkagi din, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bólóg ké pagsik?”

⁴¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka iring kó na bólóg, mému pasinsiyaan ka Manama tò salà yu. Asal su mà kagi ikakita kó, duwán pa salà yu.”

10

Tò taradóppón asta mga karnero din

¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò manubù na di gukit tun ta sállat ka koral ka mga karnero asal ágsalapó katò koral, tò gó tò takón ó tulisan.* ² Asal tò manubù na gukit tun ta sállat, tò gó tò taradóppón ka karnero. ³ Sikandin tò ágpókéan katò tarabanté ka sállat. Tò mga karnero din tun dalám, tò gó tò ágkanayad ka kagi katò taradóppón. Ágtawarán din tò mga ngadan dan, asta ágpatákkássán din tò mga karnero tun ta luwà. ⁴ Atin ka ágpatákkássán din tò mga karnero tun ta luwà, ágpanó sikandin tun tóna katò mga karnero, asta ágtákkás tò mga karnero kandin, su ágkanayad dan katò kagi din. ⁵ Asal di ágtákkás tò mga karnero katò ássa manubù. Ágpalayuy tò mga karnero tikud tun kandin, su ándà dan kanayad katò kagi ka duma manubù.”

⁶ Tò gó tò panunggiringan na igulit i Jesus kandan, asal ándà dan kagpátti ka ándin tò kóbadan.

Si Jesus tò Madigár Taradóppón

⁷ Purisu igkagi puman si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Iringnga ka sállat tun ta koral ka mga karnero. ⁸ Tò mga manubù na ikóna kanak, tò gó tò iring na takón ó tulisan. Purisu ándà dan paminággi katò mga karnero. ⁹ Iringnga na sállat. Atin ka gukit tò manubù dini kanak, ándà makadadat kandin. Iring sikandin na karnero na ágpanó-panó tun dalám ka koral, asta tun ta luwà ébò makakan. ¹⁰ Ágsadun tò takón tun ta koral ébò tumakó, mimmaté, asta lumumu ka madat. Asal igsadunna dini ébò mággéya katò kantayan tun ta langun manubù, asta di dan kakulangan.

¹¹ “Iringnga na madigár taradóppón ka karnero. Tò madigár taradóppón ka karnero, tò gó tò ágtaganà agad maté para katò mga karnero din.† ¹² Asal tò taradóppón na ágtandanan, ánnà sikandin tò tigatun katò karnero, asta ánnà sikandin tò bánnal taradóppón katò karnero. Atin ka ágkitanán din tò asu ka kabánnássan na ánggadanan lobo, malaguy sikandin, asta tananan din tò mga karnero. Purisu dawin katò asu ka kabánnássan tò mga karnero, asta pasállabé tò duma mga karnero. ¹³ Ágpalayuy tò taradóppón na ágtandanan su ánnà sikandin tò tigatun, asta di din ágginawaan tò mga karnero na ágdóppónan din. ¹⁴⁻¹⁵ Iringnga na madigár taradóppón ka karnero. Isóddóranna katò Ámmà ku, asta isóddóran ku sikandin. Iring kanan tò mga sakup ku, su isóddóran ku sikandan, asta isóddóranna ikandan. Mému ka matayanna para katò mga manubù na pasakup kanak. ¹⁶ Duwán pa duma mga karnero na ándà pa pasakup kanak. Kailangan sakupán ku pagsik sikandan, asta maminág dan kanak. Purisu mému dan na sábbad grupo, asta sábbad dád tò taradóppón dan.‡

¹⁷ “Dakál tò ginawa katò Ámmà ku kanak, su mému ka matayanna ébò mantéya puman. ¹⁸ Ándà manubù na ágpirit kanak, asal tikud tun ta kanak kakalyag, mému ka matayanna. Duwán katulusan ku na mémuwa maté, asta duwán katulusan ku na mémuwa manté puman, su tò gó tò gunayan na igpapidda katò Ámmà ku.”

¹⁹ Igpapulé puman tò mga Judio tingód katò igkagi i Jesus. ²⁰ Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Ighuwan sikandin ka madat espiritu. Ágkangulág sikandin. Yakó ágpaminág kandin.”

²¹ Asal duwán duma mga manubù na igkagi, na mà dan, “Atin ka igahuwan sikandin ka madat espiritu, ánnà iring kani tò ágkagin din, su tuu madigár tò igkagi din. Tò manubù na gahuwan ka madat espiritu di makapabákka ka mata ka bólóg.”

Ándà pamaké tò mga Judio ki Jesus

²² Na, igdunggu dán tò álló ka kalimudan na ágkasampáttan dan tò kapiyà katò templo tun ta Jerusalem sayyan. ²³ Tò gó tò magánnó timpo, asta igpanó-panó si Jesus tun ta gállunganan tun ta templo na ánggadanan Balkon i Solomon. ²⁴ Igpadani tò mga pangulu ka Judio tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Manan ka di ka pénagpát áknami? Atin ka sikuna tò Mesiyas, patayyó nu áknami.”

²⁵ Igtaba si Jesus, na mà din, “Taganà ku igulit ákniyu, asal di kó ágpamaké kanak. Áglumun ku tò mga kasalábbuan su igpapidda katò Ámmà ku, asta tò gó tò pasóddór ákniyu ka sadanna.

²⁶ Asal di kó ágpamaké, su ándà kó pasakup tun ta mga karnero ku. ²⁷ Ágpaminág tò mga

* **10:1** 10:1 Igulit si Jesus kani panunggiringan tingód ka mga sakup din, asta tingód ka kadóppón din kandan. † **10:11** 10:11 Ahaán tò Isaias 40:11. ‡ **10:16** 10:16 Ahaán tò Isaias 56:8.

karnero ku katô kagi ku, ágkasóddóran ku sikandan, asta ágtákkás dan kanak. ²⁸ Ágbággén ku kandan tó kantayan na ándà ágtamanán, asta di dan dungguan ka kamatayan. Ándà palang makagó kandan tikud dini kanak. ²⁹ Ámmà ku tó igbággé kandan kanak, asta sikandin tó tuu pa matulus ka tandingán katô langun. Purisu ándà palang makagó kandan tikud tun ta Ámmà ku. ³⁰ Sakán asta tó Ámmà ku sábbad dád.”

³¹ Purisu igpampudut puman tó mga pangulu ka Judio ka mga batu ébô timbagán dan si Jesus. ³² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Marapung tó madigár iglumu ku na igkita yu na igpalumu katô Ámmà ku ukít kanak. Ándin tó iglumu ku na gunayan matayanna ikiyu?”

³³ Igtaba tó mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Timbagán dé sikuna ka batu ánnà su iglumu ka katô mga madigár, asal su duwán salà nu tun ta Manama. Agad manubù ka dád, asal igkagi ka na Manama ka.”

³⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isóddóran yu basi na duwán kagi ka Manama na igsulat sayyan na igtawar din tó mga manubù na mga manama. ³⁵ Na, di mému ka palinán tó kagi ka Manama na igsulat sayyan. Purisu su tó mga manubù na igpapid din sayyan igtawar din na mga manama, ³⁶ kéman yu ka duwán salà ku tun ta Manama tingód katô igkagi ku na sakán tó Batà ka Manama, su igsalinna ikandin, asta igpapidda ikandin kannun ta mga manubù nit banuwa. ³⁷ Atin ka ánnà tikud tun ta Manama tó áglumun ku, yakó ágpamaké kanak. ³⁸ Atin ka tó gó tó áglumun ku, agad di kó ágpamaké kanak, asal pamaké kó ka Manama tingód katô áglumun ku, asta kasóddóran yu na dini kanak tó Ámmà ku, asta tunna ta Ámmà ku.”

³⁹ Na, mámmát dan pád puman ki Jesus, asal ikaluwà sikandin tikud tun kandan.

Igtalipag si Jesus tun ta Wayig ka Jordan

⁴⁰ Na, ippanó si Jesus tikud tun ta Jerusalem, asta igtalipag sikandin tun ta Wayig ka Jordan. Igsadun sikandin tun ta lugar na ágbunyagan i Juan na Tarabunyang dangingan, asta dutun sikandin igóddó. ⁴¹ Marapung tó mga manubù na igsadun tun kandin, su igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà kasalábbuan na iglumu i Juan na Tarabunyang, asal bánnal tó langun na igkagi i Juan tingód ki Jesus.”

⁴² Na, marapung tó mga manubù na igpamaké ki Jesus.

11

Inaté si Lazaro

¹ Na, duwán ibógókan manubù na ánggadanán ki Lazaro. Igóddó sikandin tun ta Betania duma katô duwa tábbé din na si Maria asta si Marta. ² Si Maria tó igbusbus ka pamammut tun ta paa katô Áglangngagán, asta igpunasan din katô mallayat ulu din. Ibógókan tó tábbé dan na si Lazaro. ³ Purisu duwán manubù na igpapid dan tun ki Jesus ébô kumagi, na mà din, “Sir, ibógókan tó ágginawaan nu.”

⁴ Tó igdinág si Jesus katô kagi din, igkagi sikandin, na mà din, “Ibógókan si Lazaro ánnà ébô maté, asal ébô durungán tó Manama, asta ukít kani durungánna na Batà ka Manama.”

⁵ Agad ágginawaan i Jesus si Marta, si Maria asta si Lazaro, ⁶ asal tó igdinág si Jesus na ibógókan si Lazaro, ándà pa sikandin sadun dalám ka duwa álló. ⁷ Pángnga ka duwa álló, igkagi si Jesus katô mga disipulu din, na mà din, “Lumónód ki tun ta probinsya ka Judea.”

⁸ Igkagi tó mga disipulu din, na mà dan, “Sir, duwán mga pangulu ka Judio na malyag pa tumimbag áknikó ka batu. Purisu madigár ka di ka pa lumónód.”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ágsánnang tó álló ka sapulù duwa (12) oras kada álló. Purisu ka manó tó manubù ka álló, di sikandin makadugsù, su ágsánnang tó álló nit banuwa. ¹⁰ Asal ka manó tó manubù ka dukilám, makadugsù sikandin, su ándà dán álló.”*

¹¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Igtudug dán tó rarak ta na si Lazaro. Purisu madunna ébô ánnón ku sikandin.”

¹² Igkagi tó mga disipulu din, na mà dan, “Áglangngagán, atin ka igtudug dád si Lazaro, kóliannù sikandin.”

¹³ Tó gó tó igkagi dan su kéman dan ka igpaginawa asta igtudug dád si Lazaro. Asal tó igkagi i Jesus tingód katô kamatayan i Lazaro. ¹⁴ Purisu igpatayó si Jesus igkagi, na mà din, “Inaté dán si Lazaro. ¹⁵ Tingód ákniyu, idayawanna na ándà a diyan ébô mamaké kó. Na, madun ki tun kandin.”

¹⁶ Na, si Tomas na ánggadanán pagsik Dáppi, igkagi sikandin katô duma mga disipulu, na mà din, “Mákkás ki pagsik katô Áglangngagán agad matayan ki duma kandin.”

§ 10:34 10:34 Ahaán tó Salmo 82:6. * 11:10 11:10 Tó gó tó panunggiringan na igluit i Jesus ébô kasóddóran dan na duwán lumun din tun ta Judea, asta ándà makabalabag kandin.

Si Jesus tô ágbággé ka kantayan

¹⁷ Na, tô igdunggu si Jesus tun ta Betania, duwán igulit kandin na inappatan dán si Lazaro iglabbáng. ¹⁸ Tô lunsud ka Betania madani tun ta Jerusalem, iring na mga tállu kilometro tô kadiyù. ¹⁹ Purisu marapung tô mga Judio na taga Jerusalem na igsadun tun ki Marta asta ki Maria ébô mórór† kandan tingód katô tábbé dan na inaté. ²⁰ Tô igdinág si Marta na igdunggu dán si Jesus, igsumar si Marta kandin. Asal igóddô dáð tô adi ðin na si Maria tun ta balé. ²¹ Tô igkita si Marta ki Jesus, igkagi sikandin, na mà ðin, “Áglangngagán, atin ka kannun ka, ði páð maté tô tábbé ku. ²² Agad inaté dán sikandin, asal isóddóran ku na agad ándin tô pamuyúan nu katô Manama, tô gó tô bággén ðin áknikó.”

²³ Igkagi si Jesus, na mà ðin, “Manté puman tô tábbé nu.”

²⁴ Igkagi si Marta, na mà ðin, “Isóddóran ku na manté puman sikandin tun ta tapuri álló ka antén puman ka Manama tô mga inaté.”‡

²⁵ Igkagi si Jesus, na mà ðin, “Sakán tô ganté ka mga inaté. Sakán tô ágbággé ka kantayan. Agad maté tô manubù na igpamaké kanak, asal manté puman sikandin. ²⁶ Atin ka mamaké kanak tô manubù na manté pa, ði gó sikandin dungguan ka kamatayan. Ágbánnal ka kani?”

²⁷ Igtaba si Marta, na mà ðin, “Óó, Áglangngagán. Ágbánnalla na sikuna tô Mesiyas. Sikuna tô Batá ka Manama na igpapid ðin kannun ta mga manubù nit banuwa.”

Igsággó si Jesus

²⁸ Na, pángnga igkagi si Marta, iguli sikandin ébô kangén ðin tô adi ðin na si Maria. Igkagi si Marta na ándà duma manubù na ikadinág, na mà ðin, “Igdunggu dán tô Taratinurù, asta igpakangé ka ikandin.”

²⁹ Na, tô igdinág si Maria katô kagi i Marta, sékót sikandin igtindág, asta igsadun sikandin tun ki Jesus. ³⁰ Na, ándà pa dunggu si Jesus tun ta lunsud, su dutun pa sikandin ta lugar na igsumaran i Marta kandin. ³¹ Na, tô mga Judio na igórór ki Maria tun ta balé, tô igkita dan na igpanó si Maria tikud tun ta balé, igtalundug dan, su kéman dan ka madun si Maria tun ta lábbáng ébô sumággó sikandin. ³² Asal tô igdunggu si Maria tun ki Jesus, iglingkóó asta igkagi sikandin, na mà ðin, “Áglangngagán, atin ka kannun ka, ði páð maté tô tábbé ku.”

³³ Na, tô igkita si Jesus na igsággó si Maria asta tô langun Judio na igtákkás kandin, ikálláng tô pusung i Jesus, asta iranu sikandin. ³⁴ Igkagi si Jesus, na mà ðin, “Ánda tô iglabbángngan kandin?”

Igkagi sikandan, na mà ðin, “Áglangngagán, tákkás ka áknami.”

³⁵ Igsággó si Jesus. ³⁶ Purisu igkagi tô mga Judio, na mà ðin, “Tuu dakál tô ginawa ðin katô inaté!”

³⁷ Asal duwán mga manubù na igkagi, na mà ðin, “Sikandin tô ikapabákka ka mata ka bólóg. Atin ka kannun sikandin, ði páð maté si Lazaro.”

Iganté i Jesus si Lazaro

³⁸ Na, tô igdunggu si Jesus tun ta lábbáng, ikálláng puman tô pusung ðin. Takub tô iglabbángngan ki Lazaro, asta duwán dakál batu na igsagpáng katô takub. ³⁹ Igkagi si Jesus, na mà ðin, “Iwà yu tô batu.”

Asal igkagi tô tábbé katô inaté na si Marta, na mà ðin, “Áglangngagán, imawù dán sikandin, su inappatan dán sikandin iglabbáng.”

⁴⁰ Igkagi si Jesus ki Marta, na mà ðin, “Taganà a igkagi áknikó na atin ka mamaké ka kanak, duwán kitanán nu na makapabantug katô Manama.”

⁴¹ Na, igiwà dan tô batu na igsagpáng katô takub. Iglangngag si Jesus, asta igdasal sikandin, na mà ðin, “Ámmà, ágpalamatta su igdinág nu tô igpamuyù ku áknikó. ⁴² Isóddóran ku na inalayunna ikuna ágpaminággán. Asal igdasalla áknikó para katô duma mga manubù kannun, su kakalyag ku na mánnal dan na sikuna tô igpapid kanak.”

⁴³ Pángnga igdasal si Jesus, igtawar sikandin ka mabákkár, na mà ðin, “Lazaro, luwà ka!”

⁴⁴ Na, igluwà si Lazaro na inanté puman. Itángngás pa tô lawa ðin ka mapputi óggét, agad paa ðin asta bállad. Duwán panyù na igtángngás katô báttuk ðin. Igkagi si Jesus, na mà ðin, “Akasi yu sikandin ébô makapanó.”

Plano na matayan si Jesus

Juan 11:45-57; Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luc 22:1-2

⁴⁵ Na, marapung tô mga Judio na igtákkás ki Maria tun ta lábbáng. Tô igkita dan katô kasalábbuan na iglumu i Jesus, igpamaké dan kandin. ⁴⁶ Asal duwán ássa mga Judio na igsadun tun ta mga Pariseo, asta igulit dan tingód katô iglumu i Jesus. ⁴⁷ Purisu tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga Pariseo, igpalimud dan tô langun duma dan na mga

† 11:19 11:19 Mórór, ó paghupay. ‡ 11:24 11:24 Ahaán tô Daniel 12:2.

konseyal ka Judio, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándin tō lumun ta kani manubù ni? Su marapung tō kasalábbuan na áglumun din. ⁴⁸ Atin ka di ki sumapad kandin, tō langun Judio mamaké kandin. Purisu madun dini tō mga sundalo ka Roma ébō dadattan tō templo ta, asta matayan ki langun na mga Judio.”

⁴⁹ Asal duwán sábbad manubù tun kandan na ángngadanan ki Caifas, asta inému sikandin na tuu mallayat ka pangulu ka templo tō ámmé tō. Igkagi sikandin, na mà din, “Kulang tō panámdám yu. ⁵⁰ Ándà yu basi kasóddóri na madigár ka sábbad dád tō manubù na maté ébō duwán bullas katō mga Judio asta di ki matayan.”

⁵¹ Na, ánnà tikud tun ta panámdám i Caifas tō igkagi din. Asal su sikandin tō tuu mallayat ka pangulu ka templo tō ámmé tō, igpakagi sikandin ka Manama na matuman matayan si Jesus para katō mga Judio. ⁵² Ánnà dád para katō mga Judio, asal para katō langun manubù na limudán ka Manama, asta imun din na mga gabatà din, agad ánda é góddóan dan.

⁵³ Na, tikud katō álló tō, marag dan ángplano na matayan si Jesus. ⁵⁴ Purisu igsódo si Jesus ka kapanó-panó din tun ta mga lunsud ka Judio. Asal igсадun sikandin tun ta lunsud ka Efraim na madani tun ta disyerto. Igóddó si Jesus dutun asta tō mga disipulu din.

⁵⁵ Na, masig dán dumunggù tō kalimudan ka mga Judio na ángngadanan na Kalimudan Ka Kalabé. Tō ándà pa dunggù tō álló ka kalimudan, marapung tō mga manubù na igсадun tun ta Jerusalem tikud tun ta duma mga lunsud ébō tumanán dan tō ágkémun ka Judio tingód ka kalinis. ⁵⁶ Tō ilimudan dan tun ta templo, igpamasak dan ki Jesus, asta igpénsae dan, na mà dan, “Ándin tō áknuyu panámdám? Mapil sikandin tun ta kalimudan, ó di?”

⁵⁷ Taganà dán igsgù tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga Pariseo na kailangan ulitán kandan ka ánda si Jesus ébō ámmáttán dan sikandin.

12

Igbusbusan si Jesus ka pamammut

Juan 12:1-8; Mat 26:6-13; Mar 14:3-9

¹ Na, tō ánnám dád man álló tō ándà pa dunggù tō Kalimudan Ka Kalabé, igсадun si Jesus tun ta Betania. Tō gó tō lunsud na góddóan i Lazaro na iganté puman i Jesus. ² Tō igdunggù si Jesus, igóméngan dan sikandin ka ágkannán. Si Marta tō igbuwat, asta si Lazaro tō sábbad katō mga kadumaan i Jesus na igkan. ³ Si Maria igpid katō mga tángngà ka litro ka pamammut na ángngadanan na nardo na dakál é lagà. Tō gó tō igbusbus din tun ta paa i Jesus, asta igpunasan din katō mallayat ulu din. Imammutan tō langun manubù tun ta balé. ⁴ Na, tō disipulu i Jesus na pammat kandin na si Judas Iscariote, igkagi sikandin, na mà din, ⁵ “Madigár pád ka barigyaán yan ka tállu gatus (300) abuk ka salapi na denario ébō bággén tun ta mga ágkayù-ayuan.”

⁶ Tō gó tō igkagi i Judas na ánnà tingód katō kédu din katō mga manubù na ágkayù-ayuan, asal su takón sikandin, asta marag din ángkangén tō salapi na igсарig kandin katō langun dan. ⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Pabayà nu sikandin. Tō gó tō iglumu din ébō pataganaánna ikandin ka kalábbáng kanak. ⁸ Inalayun duwán mga ágkayù-ayuan na mému yu tabangan. Asal diya móddó dini áknuyu ka ándà ágtamanán.”

Plano na matayan si Lazaro

⁹ Na, marapung tō mga Judio na igdinág na tun ta Betania si Jesus. Purisu igсадun dan. Agad igpamasak dan ki Jesus, asal kakalyag dan pagsik na kumita ki Lazaro na iganté puman i Jesus. ¹⁰ Purisu igplano tō mallayat ka mga pangulu ka templo na matayan dan pagsik si Lazaro, ¹¹ su tingód katō kanté puman i Jesus kandin, marapung tō mga Judio na igsódo ágtákkás katō mallayat ka mga pangulu ka templo, asta igpamaké dan dán ki Jesus.

Igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem

Juan 12:12-19; Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luc 19:28-40

¹² Na, pagkasimag, igdinág tō marapung manubù na igapil katō kalimudan na masig dán dumunggù si Jesus tun ta Jerusalem. ¹³ Purisu igpid dan tō mga daun ka palmera na igtampád dan,* asta igsumar dan si Jesus. Igullaó dan, na mà dan, “Durungán ta tō Áglangngagán! Durungán ta tō igpapid katō Áglangngagán, su sikandin tō Hari katō langun ta na mga rubbad i Israel!”†

¹⁴ Na, igpakangé i Jesus tō nati katō asno,‡ asta tō gó tō igsakayan din. Purisu igtuman din ni tandó na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan,

* **12:13** 12:13a Tō gó é ágkémun dan ka tanggapan dan tō manubù na imun hari. † **12:13** 12:13b Ahaán tō Salmo 118:25-26; Sofonias 3:15. ‡ **12:14** 12:14 Tō asno iring na kudà.

15 “Na, tô langun yu na mga taga Sion, § yakó ágkamáddangan, su dumunggù dán tô hari yu na ágsaké katô nati ka asno!”*

16 Na, tô álló tô, ándà pa ikagpát tô mga disipulu din ka ándin tô kóbadan katô ilumu. Asal pángnga ibatun si Jesus tun ta langit, isampáttan dan na tô gó tô tandô na igsulat tingód kandin sayyan asta ituman dán kandin.

17 Na, marapung tô mga manubù na igkita katô kapaluwà i Jesus ki Lazaro tikud tun ta lábbáng, asta katô kanté din puman kandin. Igulit dan katô duma mga manubù. 18 Purisu marapung tô mga manubù na igsumar ki Jesus, su igdinág dan tô tingód katô kasalábbuan na iglumu din. 19 Igpátóngkóé tô mga Pariseo, na mà dan, “Italu kid ikandin, su tô langun manubù nit banuwa igtákkás dán kandin.”

Kakalyag katô mga Griego na kumita ki Jesus

20 Na, duwán pagsik mga Griego na igsadun tun ta Jerusalem ébò mangadap dan dalám ka kalimudan. 21 Igpadaní dan tun ki Felipe na taga Betsaida na sakup ka probinsya ka Galilea. Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, kakalyag dé na kumita ké ki Jesus.”

22 Purisu igulit si Felipe ki Andres tingód katô kakalyag katô mga Griego, asta igsadun dan tun ki Jesus ébò mulit kandin. 23 Igkagi si Jesus, na mà din, “Masig dán dumunggù tô álló na pabantugánna na Igpamanubù. 24 Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ándà pulusán katô bánni ka di pamulan asta lábbángngán tun ta tanà. Atin ka lábbángngán tô bánni asta tumubù, muuy ka marapung. 25 Tô manubù na áglággád katô kantayan din nit banuwa, kandaan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. Asal tô manubù na di áglággád katô kantayan din nit banuwa, bággayan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. 26 Tô manubù na ágbánnal kanak kailangan tumákkás kanak, su agad ka ánda a, dutun pagsik sikandin. Tô manubù na ágbánnal kanak, tô gó tô pabantugán katô Ámmà ku.”

Igkagi si Jesus tingód katô kamatayan din

27 Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Ágkasasówa. Pamánnuwa? Diya mamuyù katô Ámmà ku na paluwaána ikandin tikud tun ta kahirapan na dumunggù dán kanak, su tô gó tô gunayan katô kasadun ku dini ébò tiisán ku ni timpo ka kahirapan.”

28 Na, igdasal si Jesus, na mà din, “Ámmà, pakita nu tô katulusan nu.”

Na, igdinág dan tô kagi tikud tun ta langit, na, “Taganà kud igpakita, asta umaná ku pakitanán puman.”

29 Tô mga manubù na ikadinág katô kagi, kéman dan ka ágkilat. Igkagi tô duma mga manubù, na mà dan, “Duwán panaligan na igkagi kandin.”

30 Igkagi si Jesus, na mà din, “Ánnà para kanak tô kagi na igdinág yu, asal para ákniyu. 31 Tikud áknganni, ruudan ka Manama tô langun manubù nit banuwa. Talun ka Manama si Maibuyan na pangulu kani banuwa. 32 Asal ka tayónna tikud tun ta bówwó ka tanà, papadanin ku tô langun manubù dini kanak.”

33 Ukit katô igkagi i Jesus, igpasóddór din ka ándin tô kapókit katô kamatayan din. 34 Asal igkagi tô ilimud mga manubù, na mà dan, “Mà katô kagi ka Manama na igbasa ákname na ándà kun ágtamanán katô pagpangulu katô Mesiyas.† Manan ka igkagi nu na kailangan tayón tô Igpamanubù? Sadan tô Igpamanubù?”

35 Igkagi si Jesus, na mà din, “Dì dán madugé dumuma ákniyu tô ágtikudan katô kappawaan. Purisu kailangan dumuma kó katô kappawaan ébò di kó kasabban ka kangittángngan. Tô manubù na ágpanó tun ta kangittángngan di makasóddór ka ánda tô ágsadun din. 36 Purisu dalám ka duwán pa kappawaan dini ákniyu, kailangan mamaké kó katô kappawaan ébò imun kó na mga sakup katô kappawaan.”

Ándà pamaké tô mga Judio

Na, pángnga igkagi si Jesus, igpanó sikandin, asta ándà dan dán kitayi. 37 Agad igkita tô mga manubù katô marapung mga kasalábbuan na iglumu i Jesus, asal ándà dan pamaké kandin. 38 Purisu ituman tô igkagi katô propeta sayyan na si Isaias, na mà din,

“Áglangngagán, agad igpakita nu na duwán katulusan nu, asal ándà manubù na ágbánnal katô ágtinuruán dé.”‡

39 Purisu di dan makapamaké, su igkagi pagsik si Isaias, na mà din, 40 “Purisu pabólógán ka Manama tô mata dan ébò di dan makakita katô kabánnalan. Patággasán ka Manama tô pusung dan ébò di dan makagpát, asta di dan tumákkás katô Manama ébò katabangan dan.”§

§ 12:15 12:15a Sion tô ássa ngadan katô lunsud ka Jerusalem. * 12:15 12:15b Zacarias 9:9. † 12:34 12:34 Ahaán tô Isaias 9:7. ‡ 12:38 12:38 Isaias 53:1; Roma 10:16. § 12:40 12:40 Isaias 6:10.

⁴¹ Tò gó tò igkagi i Isaias sayyan, su igkita din tò séllaán i Jesus. Purisu igulit si Isaias tingód kandin.

Mga manubù na igbulun katò kapamaké dan

⁴² Na, marapung tò mga manubù na igpamaké ki Jesus, asta duwán mga pangulu ka Judio na igpamaké. Asal igbulun dan tò kapamaké dan ébò di dan péwaán katò mga Pariseo tikud tun ta simbaan ka Judio. ⁴³ Talón dan su tuu pa kakalyag dan tò durung katò duma mga manubù ka tandingán katò durung ka Manama kandan.

Gulit si Jesus ka kagi katò Ámmà din

⁴⁴ Na, igkagi si Jesus ka mabákkár, na mà din, “Tò manubù na ágpamaké kanak, ánnà sakán dád tò ágpamakén din, asal ágpamakén din pagsik tò igpapid kanak. ⁴⁵ Tò manubù na igkita kanak, tò gó tò igkita pagsik katò igpapid kanak. ⁴⁶ Sakán tò kappawaan na igsadun nit banuwa ébò tò manubù na mamaké kanak di móddò tun ta kangittángngan. ⁴⁷ Tò manubù na igdinág katò ágtinuruán ku, asal di ágtuman, ánnà sakán tò rumuud kandin. Igpapidda dini ánnà ébò rumuud katò mga manubù nit banuwa, asal ébò tumábbussa katò mga manubù. ⁴⁸ Tò manubù na méllé kanak, asta di tumuman katò ágtinuruán ku, tò gó tò supakan tun ta tapuri álló ukit katò ágtinuruán ku na ándà din tumani. ⁴⁹ Ánnà tikud kanak tò igtinurù ku, asal tò Ámmà ku na igpapid kanak, sikandin tò igsugù ka ándin tò ágkagin asta ágtinuruán ku. ⁵⁰ Isóddóran ku na tò sugù katò Ámmà ku tò ágtikudan katò kantayan na ándà ágtamanán. Purisu gulitán ku tò kagi na igsugù katò Ámmà ku kanak.”

13

Igurasan i Jesus tò paa katò mga disipulu din

¹ Na, tò ándà pa dunggù tò álló ka Kalimudan Ka Kalabé, taganá dán isóddóran i Jesus na masig dán tumanan sikandin kani banuwa ébò muli sikandin tun ta Ámmà din. Ágginawaan din tò mga disipulu din nit banuwa, asta igginawaan din sikandan sippang tun ta kamatayan din.

² Na, tò igiyambung dan, dutun si Judas Iscariote na batà i Simon na taganá dán igsutsutan i Maibuyan na pammátán din si Jesus. ³ Isóddóran dán i Jesus na igbággé ka Manama kandin tò pagpangulu ka langun, asta isóddóran din na Manama tò igtikudan din asta tò sadunan din. ⁴ Purisu róggun igiyambung dan, igtindág si Jesus, iglábbas din tò umpak din, asta igbagkásan din tò awak din ka tuwalya. ⁵ Ighusbud din tò wayig tun ta palanggana, asta igtukid din na igurasan tò paa ka mga disipulu din. Igpunasan din tò paa dan katò tuwalya tun ta awak din. ⁶ Tò igdunggù sikandin tun ki Simon Pedro, igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, di mému ka sikuna tò muras kani paa ku.”

⁷ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà nu kagpátti áknganni ka ándin ni áglumun ku. Asal kagpáttan nu tun ta tapuri álló.”

⁸ Igkagi si Pedro, na mà din, “Diya gó póras kani paa ku.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka di ku sikuna urasan, ánnà ka sakup ku.”

⁹ Igkagi si Simon Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ánnà dád paa ku tò urasan nu, asal ni bállad ku pagsik, asta ni ulu ku!”

¹⁰ Igkagi si Jesus, na mà din, “Tò manubù na igpadigus dán, paa din dád tò kailangan urasan ébò malinis tò tibuk lawa din. Malinis kó, asal ánnà langun yu tò malinis.”

¹¹ Isóddóran i Jesus ka sadan tò pammát kandin. Purisu igkagi sikandin na ánnà langun dan tò malinis.

¹² Pángnga igurasan i Jesus tò paa dan, igumpak puman sikandin, asta iglónód tun ta lamisa. Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà yu basi kagpátti tò tingód katò iglumu ku géna ákniyu. ¹³ Ágkagi kó na sakán tò Taratinurù, asta ágtawaránna ikiyu na Áglangngagán. Nángngà yan, su sakán tò bánnal Taratinurù yu asta Áglangngagán yu. ¹⁴ Na, agad sakán tò Taratinurù asta Áglangngagán yu, asal igpabbabà a, asta igurassa katò paa yu. Purisu kailangan pabbabà kó pagsik, asta pórasé kó katò paa yu. ¹⁵ Tò gó tò iglumu ku ébò miring kó kanak. Tò iglumu ku ákniyu, tò gó tò lumun yu pagsik. ¹⁶ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tò állang, ánnà mallayat tò kamanubuan din ka tandingán katò amo din. Tò ágsuguánnán, ánnà pagsik mallayat tò kamanubuan din ka tandingán katò manubù na ágsugù kandin. ¹⁷ Atin ka kagpáttan yu tò igtinurù ku ákniyu, kadayawan kó ka tumanán yu. ¹⁸ Asal ánnà langun yu tò igkagiyam ku. Isóddóran ku tò langun yu na igsalin ku, asta kailangan matuman ni kagi ka Manama na igsulat sayyan,

“Tò manubù na ágtugán kanak, tò gó tò tumayyug kanak.*”

* 13:18 13:18 Salmo 41:9.

¹⁹ Igulittad kani ákniyu tô di pa matuman ébô ka matuman ni, mánnal kó na sakán tô Mesiya. ²⁰ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô manubù na ágtanggap katô mga ágsuguánnán ku, tanggapánna ikandin, asta tô manubù na ágtanggap kanak, tanggapán din tô Ámmà ku na igpapid kanak.”

Igkagi si Jesus na pammáttán sikandin

Juan 13:21-30; Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luc 22:21-23

²¹ Na, pángnga igkagi si Jesus, isasó tô pusung din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán sábbad ákniyu na pammát kanak.”

²² Na, igpasállággé tô mga disipulu din, su ánda dan kasóddóri ka sadan tô itáddù ukit katô igkagi i Jesus. ²³ Madani tun ki Jesus tô disipulu na tuu din ágginawaan.† ²⁴ Igsingyas si Simon Pedro kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Insà nu ki Jesus ka sadan manubui tô itáddù ukit katô igkagi din.”

²⁵ Purisu igsisip si Juan ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, sadan manubui tô pammát áknikó?”

²⁶ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikandin na bággayan ku kani pan na arámmán ku tun ta linipung.”

Purisu igarám i Jesus tô pan, asta igbággé din ki Judas na batà i Simon Iscariote. ²⁷ Tô igtanggap si Judas katô pan, igahuwan sikandin i Maibuyan. Igkagi si Jesus, na mà din, “Sékót nu tô lumun nu.”

²⁸ Na, ánda kasóddóri katô дума mga disipulu tun ta lamisa ka ándin tô gunayan katô igkagi i Jesus ki Judas. ²⁹ Su si Judas tô igsarigan katô salapi dan, kéman dan ka igsugù si Judas ébô málli ka mga ágkailanganán dan tingód ka kalimudan. Kéman katô mga дума ka igsugù ébô mággé ka salapi tun ta mga ágkayù-ayuan. ³⁰ Na, pángnga igkan si Judas katô pan, tigkó dáad igluwà sikandin tikud tun ta balé. Na, dukilám dán.

Mantu sugù

³¹ Na, tô igluwà si Judas, igkagi si Jesus, na mà din, “Pabantugánna na Igpamanubù, asta ukit kanak pabantugán tô Manama. ³² Atin ka pabantugán tô Manama ukit kanak, sikandin pagsik tô pabantug kanak, asta pabantugánna ikandin ka di madugé.

³³ “Mga gabatà ku, di dán madugé dumuma a ákniyu. Agad mamasak kó kanak, asal tô kagi ku ákniyu magunawa katô igkagi ku dángngan katô mga pangulu ka Judio, na di kó makasadun tun ta sadunan ku. ³⁴ Duwán dán mantu sugù ku ákniyu. Paginawaé kó. Kailangan paginawaé kó iring katô ginawa ku ákniyu. ³⁵ Atin ka ágpaginawaé kó, makasóddór tô langun manubù na mga disipulu ku sikiyu.”

Igkagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Juan 13:36-38; Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luc 22:31-34

³⁶ Na, iginsà si Simon Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ánda é sadunan nu?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Di ka pa makatákkás kanak tun ta sadunan ku. Asal tumalundug ka kanak tun ta tapuri álló.”

³⁷ Igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, manan ka diya makatákkás áknikó? Ikatanà ad na agad matayanna para áknikó.”

³⁸ Igtaba si Jesus, na mà din, “Kéman nu ka ikatanà kad matayan para kanak. Paminág nu ni kagin ku áknikó. Ka di pa mukkarà tô manuk ka sállám, makatállu ka mulun na ánda ka kilala kanak.”

14

Si Jesus tô dalan tun ta Manama

¹ Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágkasasó. Pamaké kó katô Manama. Pamaké kó pagsik kanak. ² Marapung tô mga góddóan tun ta balé katô Ámmà ku.* Atin ka ánnà bánnal ni, diya pàd mulit ákniyu. Asal madunna ébô taganaán ku tô lugar para ákniyu. ³ Pángnga ka kataganà ku katô lugar para ákniyu, lumónódda puman dini, asta patákkássán ku sikiyu ébô móddó kó tun kanak. ⁴ Isóddóran yu tô dalan tun ta sadunan ku.”

⁵ Igkagi si Tomas, na mà din, “Áglangngagán, ánda ké ikasóddór katô sadunan nu. Purisu pamánnun dé ka kasóddór katô dalan?”

⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán gó tô dalan. Sakán tô kabánnalan. Sakán tô ágtikudan katô kantayan. Ánda manubù na makasadun tun ta Ámmà ku ka di mikit kanak. ⁷ Atin ka ikasóddór kó kanak, ikasóddór kó pagsik katô Ámmà ku. Na, ikasóddór kó kandin, asta ikakita kó kandin.”

† **13:23** 13:23 Tô disipulu na tuu ágginawaan i Jesus, tô gó si Juan na igsulat kani libro. * **14:2** 14:2 Góddóan, ó kuwarto.

Balé katô Manama, ó langit.

⁸ Igkagi si Felipe, na mà din, “Áglangngagán, pakita nu áknami tō Ámmà nu, asta nángngà dán yan para áknami.”

⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Felipe, idugé kid igpadumaé. Isalábbuanna su ándà nu pa kasóddóri ka sadanna. Tō manubù na ikakita kanak ikakita katō Ámmà ku. Purisu isalábbuanna su kakalyag nu na pakitanán ku ákniyu tō Ámmà ku. ¹⁰ Iring na ándà ka bánnal na sakán dutun ta Ámmà ku, asta tō Ámmà ku dini kanak. Agad tō ágkagin ku ákniyu, ánnà tikud kanak. Tō Ámmà ku na dini kanak, tō gó tō áglumu ukit kanak. ¹¹ Bánnal kó katō igkagi ku na dutunna ta Ámmà ku, asta tō Ámmà ku dini kanak. Atin ka di kó mánnal katō ágkagin ku, bánnal kó kanak tingód katō mga kasalábbuan na áglumun ku.

¹² “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō manubù na mamaké kanak, tō lumun din iring pagsik katō áglumun ku, asta sobra pa tō lumun din ka tandingán kanak, su muli a tun ta Ámmà ku. ¹³ Agad ándin tō pamuyuán yu ukit ka ngadan ku, tō gó tō lumun ku ákniyu, ébō pabantugán tō Ámmà ku ukit katō áglumun ku. ¹⁴ Agad ándin tō pamuyuán yu ukit ka ngadan ku, sakán tō lumumu.”

Igtandò i Jesus tō Ugis Espiritu

¹⁵ “Na, atin ka ágginawaanna ikiyu, tumanán yu tō mga sugù ku ákniyu. ¹⁶ Mamuyú a katō Ámmà ku ébō mággé sikandin ákniyu katō Taratabang na mullas kanak, asta móddò sikandin tun ákniyu ka ándà ágtamanán. ¹⁷ Tō gó tō Ugis Espiritu na ágtinurù ka kabánnalan. Sikandin tō di ágtanggapán ka mga manubù na ágtákkás ka madat ágkémun kani banuwa, su di dan ágkita kandin, asta di dan makasóddór kandin. Asal sikiyu, ikasóddór kó katō Ugis Espiritu, su ágdumaan kó ikandin, asta óddóan kó ikandin ka ándà ágtamanán.

¹⁸ “Diya tumanan ákniyu na iring na ándà ágdóppón, asal lumónódda puman diyana ákniyu. ¹⁹ Ka di madugé, diya puman kitanán ka duma mga manubù nit banuwa. Asal sikiyu, kumita kó puman kanak. Su duwán kantayan ku, bággayan kó pagsik ka kantayan. ²⁰ Atin ka mantéya puman, makasóddór kó na diyanna ta Ámmà ku, asta dini kó kanak, asta diyanna ákniyu.

²¹ “Tō manubù na maminág asta tumuman katō mga sugù ku, tō gó tō ágginawa kanak. Tō manubù na ágginawa kanak, tō gó tō ágginawaan katō Ámmà ku, asta ginawaan ku sikandin, asta pakita a kandin.”

²² Igkagi si Judas na sangé i Judas Iscariote, na mà din, “Áglangngagán, pamánnun nu ka kapakita áknami, asal di ka pakita katō duma mga manubù nit banuwa?”

²³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Tō manubù na ágginawa kanak, ágtuman sikandin katō mga sugù ku. Ginawaan sikandin katō Ámmà ku, asta madun ké tun kandin, asta móddò ké tun kandin. ²⁴ Tō manubù na di ágginawa kanak di ágtuman katō mga sugù ku. Tō igkagi ku ákniyu ánnà tikud dini kanak, asal tikud tun ta Ámmà ku na igpapid kanak.

²⁵ “Ni mga kabánnalan ni igtinurù ku ákniyu róggun na kannunna pa ákniyu. ²⁶ Asal duwán Taratabang na papiddán katō Ámmà ku ébō mullas kanak, asta tō gó tō Ugis Espiritu. Sikandin tō tuminurù ákniyu katō langun, asta pasampát sikandin ákniyu tingód katō langun na igtinurù ku ákniyu.

²⁷ “Tananan ku tun ákniyu tō kasunayan ka pusung. Tō kanak kasunayan tō bággén ku ákniyu. Di makabággé ni banuwa katō kasunayan ka pusung na bággén ku ákniyu. Purisu yakó ágkasasó. Yakó pagsik ágkamáddangan. ²⁸ Igdinág yu tō igkagi ku géna ákniyu na masiggaad panó, asta lumónódda puman dini ákniyu. Atin ka ágginawaanna ikiyu, kadayawan kó, su muli a tun ta Ámmà ku. Sikandin tō tuu mallayat ka tandingán kanak. ²⁹ Tō di pa matuman ni, taganá ad igkagi ákniyu tingód kani, ébō ka matuman, mamaké kó. ³⁰ Di dán madugé tō katinurù ku ákniyu, su si Maibuyan na pangulu kani banuwa masig dán dumunggú ébō talunna ikandin. Di sikandin makapanalu kanak, ³¹ asal ágbánnalán ku tō igsugú katō Ámmà ku kanak ébō makasóddór tō langun manubù nit banuwa na ágginawa a katō Ámmà ku. Na, tindág kó su panó kid.”

15

Tō butbut asta mga séngé ka paras

¹ Na, igpanayun si Jesus igkagi, na mà din, “Sakán tō iring na bánnal butbut ka séngé ka paras, asta Ámmà ku tō iring na taradóppón ka paras. ² Tō mga séngé dini kanak na di ágbuuy, tō gó tō ágtampáddán din, asta tō mga séngé dini kanak na ágbuuy, tō gó tō áglinisan din ébō tuu marapung tō mga buuy. ³ Iglinisan kó ukit ka kabánnalan na igtinurù ku ákniyu. ⁴ Óddò kó dini kanak, asta móddò a tun ákniyu. Di muuy tō séngé ka di móddò tun ta butbut. Sikiyu pagsik, di kó makabuuy ka di kó móddò dini kanak.

⁵“Sakán tō iring na butbut, asta sikiyu tō iring na mga séngê ku. Atin ka móddô tō manubù dini kanak asta móddô a diyan kandin, tō gó tō makabuuy ka marapung. Asal atin ka ándà kó dini kanak, ándà palang malumu yu. ⁶Atin ka di móddô tō manubù dini kanak, antugán sikandin iring na mga séngê na magangu. Tō gó tō limudán ébô góbbón. ⁷Asal ka móddô kó dini kanak, asta taguán yu tō mga kagi ku tun ta pusung yu, mému kó mamuyú katò agad ándin na kakalyag yu, asta tō gó tō lumun para ákniyu. ⁸Ukit ka kabuuy yu ka marapung, ágpabantugán tō Ámmà ku, asta ágpasóddórán yu na sikiyu tō mga disipulu ku. ⁹Ágginawa tō Ámmà ku kanak, asta magunawa tō ginawa ku ákniyu. Óddô kó tun ta ginawa ku. ¹⁰Atin ka ágtuman kó katò mga sugù ku ákniyu, móddô kó tun ta ginawa ku, iring kanak na igtuman katò mga sugù katò Ámmà ku, asta góddô a tun ta ginawa din.

¹¹“Ni gó tō igtinurù ku ákniyu ébô masakup kó tun ta kadayawan ku, su kakalyag ku na tuu kó kadayawan. ¹²Ni gó tō sugù ku ákniyu. Paginawaé kó iring katò ginawa ku ákniyu. ¹³Ni gó tō kinadakállan ka ginawa, ka maté tō manubù na bullas katò mga rarak din. ¹⁴Atin ka tumuman kó katò mga sugù ku ákniyu, mga rarak ku sikiyu. ¹⁵Tikud áknganni, di ku sikiyu tawarán na mga ágsuguánnán, asal tawarán ku sikiyu na mga rarak ku. Tō mga ágsuguánnán di pakasóddór ka ándin tō kakalyag katò amo dan. Asal sikiyu tō mga rarak ku, su igpasóddór ku ákniyu tō langun na igtinurù katò Ámmà ku kanak. ¹⁶Ánnà sikiyu tō igsalin kanak, asal sakán tō igsalin ákniyu. Igsalinna ákniyu ébô manayun kó muuy ka marapung mga buuy na di ágkandà. Purisu agad ándin tō pamuyúán yu katò Ámmà ku ukít katò ngadan ku, bággén din ákniyu. ¹⁷Ni gó tō sugù ku ákniyu. Paginawaé kó.”

Irrayatan tō mga sakup i Jesus

¹⁸“Atin ka karingasaan kó katò mga gusig ka Manama nit banuwa, sampát yu na taganà a iringasaan ikandan tō ándà kó pa ikandan karingasayi. ¹⁹Atin ka sikiyu pa tō kadumaan dan, ginawaan kó pád ikandan su magunawa kó kandan, asal ánnà kó kadumaan dan. Igsalin ku sikiyu ébô ássan kó tikud tun kandan. Purisu ágkaringasaan kó ikandan. ²⁰Sampát yu tō igkagi ku ákniyu, na tō állang, ánnà mallayat tō kamanubuan din ka tandingán katò amo din. Purisu atin ka igirrayat tō duma mga manubù kanak, mirrayat dan ákniyu. Atin ka igtuman dan katò ágtinuruán ku, tumuman dan pagsik katò ákniyu ágtinuruán. ²¹Miringasa dan gó ákniyu na mga sakup ku, su ándà dan kasóddóri tō igpapid kanak. ²²Atin ka ándà a sadun dini asta ándà a tinurù kandan, di dan ruudan na duwán salá. Asal áknganni di dan makakagi na ándà salá dan. ²³Tō mga manubù na ágkaringasa kanak, ágkaringasaan dan pagsik tō Ámmà ku. ²⁴Atin ka ándà dan kita katò mga kasalábbuan na iglumu ku na di malumu ka duma manubù, di dan ruudan na duwán salá. Asal igkita dan tō mga iglumu ku, asta iringasa dan kanak asta tō Ámmà ku. ²⁵Ukit ka ringasa dan, ituman dán ni kagi na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan,

“‘Ándà tindággan katò ringasa dan kanak.’* ”

²⁶“Asal papiddán ku dini ákniyu tō Taratabang tikud tun ta Ámmà ku. Tō gó tō Ugis Espiritu na tuminurù ákniyu ka kabánnalan. Ka dumunggù sikandin tikud tun ta Ámmà ku, mulit sikandin katò kabánnalan tingód kanak. ²⁷Mulit kó pagsik katò duma mga manubù tingód kanak, su igduma kó kanak tikud tun ta katigkanyan ka katinurù ku.”

16

¹Igkagi si Jesus, na mà din, “Igtinurù a ákniyu kani langun ébô di mandà tō kapamaké yu kanak. ²Dumunggù tō álló na péwaán kó ikandan tikud tun ta mga simbaan ka Judio. Matayan kó ka mga manubù su ukít kani kéman dan ka makatuman dan katò kakalyag ka Manama. ³Tō gó tō lumun dan ákniyu su ándà dan ikasóddór katò Ámmà ku, asta ándà dan pagsik ikasóddór kanak. ⁴Asal igtinurù ku ákniyu ni langun ébô ka irrayatan kó ikandan, makasampát kó na tō gó tō taganà igulit ku ákniyu.”

Tō áglumun katò Ugis Espiritu

“Tō igtigkané kó igtákkás kanak, ándà a tinurù ákniyu katò langun, su igduma a pa ákniyu. ⁵Asal masiggad muli tun ta Ámmà ku na igpapid kanak. Agad panówad, ándà kó kanné insà kanak tingód katò sadunan ku. ⁶Iranu baling tō pusung yu tingód katò igtinurù ku ákniyu. ⁷Asal paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán pulusán yu ukít katò kapanó ku, su atin ka diya panó, di dumunggù tō Taratabang tun ákniyu. Asal ka panówa, papiddán ku tō Taratabang tun ákniyu. ⁸Ka dumunggù sikandin, pénagpáttán din tō mga manubù nit banuwa tingód katò salá dan, tingód katò nángngà áglumun tun ta saruwan ka Manama, asta tingód katò karuud. ⁹Pénagpáttán din sikandan na duwán salá dan, su ándà dan pamaké kanak. ¹⁰Pénagpáttán din tō tingód katò nángngà áglumun tun ta saruwan ka Manama, su

* 15:25 15:25 Salmo 35:19; 69:4.

muli a tun ta Ámmà ku, asta diyad ikiyu kitanán. ¹¹ Pasóddórán din tô tingód katô karuud ka Manama kandan, su igruudan si Maibuyan na pangulu kani banuwa.

¹² “Marapung pa pád tô tinuruán ku ákniyu, asal di yu pa kagpáttan. ¹³ Asal ka dumunggù tô Ugis Espiritu na ágtinurù ka kabánnalan, sikandin tô pénagpát ákniyu katô langun ka kabánnalan. Ánnà tikud tun kandin tô gulitán din ákniyu, asal agad ándin tô dinággán din tikud tun ta Ámmà ku, tô gó tô kagin din ákniyu, asta ulitán din ákniyu tô tingód katô dumunggù. ¹⁴ Pabantugánna katô Ugis Espiritu, su pasóddórán din tô langun na ágtanggapán din tikud dini kanak, ¹⁵ su igsarig katô Ámmà ku tô langun dini kanak. Tô gó igkagiya na pasóddórán katô Ugis Espiritu tô langun na ágtanggapán din tikud dini kanak.”

Agad rumanu kó, asal kadayawan kó

¹⁶ “Na, di dán madugé, di kód kumita kanak. Asal di pagsik madugé, kumita kó puman kanak.”

¹⁷ Na, igpénsaé tô mga disipulu din, na mà dan, “Ándin tô kóbadan katô igkagi din na di dán madugé, di kid kumita kandin, asal di pagsik madugé, kumita ki puman kandin? Ándin tô kóbadan katô igkagi din na muli sikandin tun ta Ámmà din?”

¹⁸ Igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin tô kóbadan katô kagi din na di dán madugé? Ándà ki igkagpát katô igkagi din.”

¹⁹ Isóddórán i Jesus na duwán pád insà dan kandin. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Igpénsaé kó tingód katô igkagi ku géna, na di dán madugé, di kód kumita kanak, asal di pagsik madugé, kumita kó puman kanak. ²⁰ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Sumággó kó asta rumanu kó tingód katô dumunggù kanak, asal kadayawan tô mga manubù nit banuwa. Agad rumanu kó, asal kadayawan kó ka kumita kó puman kanak. ²¹ Atin ka ágpamasusu é bayi, ágkasakitan sikandin su igdunggù dán tô álló ka kapamasusu. Asal pángnga igpamasusu sikandin, kalingawan din dán tô kasakit tingód katô dayó din, su imanubù tô batà din. ²² Agad ágranu kó áknganni, asal kumita a puman ákniyu. Kadayawan puman tô pusung yu, asta ándà manubù na makakangé katô dayó tikud tun ákniyu. ²³ Ka kumita kód puman kanak, ándà dán pamuyuán* yu kanak. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán pamuyuán yu katô Ámmà ku ukit katô ngadan ku, bággén din ákniyu. ²⁴ Sippang áknganni, ándà kó pa pamuyù kandin ukit katô ngadan ku. Pamuyù kó, asta makatanggap kó ébò tuu kó kadayawan.”

Igpanalu si Jesus katô langun nit banuwa

²⁵ “Sippang áknganni, igtinurù a ákniyu ukit katô mga panunggiringan. Asal di madugé, di kud pókitán tun ta panunggiringan tô ágtinuruán ku, su imun kud matayyó tô tinuruán ku ákniyu tingód katô Ámmà ku. ²⁶ Ka matuman dán ni, sikandin tô mému pamuyuan yu ukit ka ngadan ku. Purisu ándà a kagi na sakán tô mamuyù kandin para ákniyu, ²⁷ su ágginawa tô Ámmà ku ákniyu tingód katô kaginawa yu kanak, asta igbánnal kó na igpapidda katô Ámmà ku. ²⁸ Igpapidda katô Ámmà ku nit banuwa, asta tumanan ad kani banuwa su muli ad tun ta Ámmà ku.”

²⁹ Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Na, matayyó dán tô igkagi nu su ándà nu pókiti ka panunggiringan! ³⁰ Inagpáttan dé na ikasóddór ka katô langun, asta ándà ka kailangan na duwán pa minsà áknikó. Purisu igbánnal ké na igpapid ka katô Manama.”

³¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpamaké kó gó, ³² asal duwán álló na dumunggù, agad igdunggù dán ni, na pasállabé kó, asta muli kó langun, su tumanan kó kanak na sábbad ku dád man masaná. Asal duwámù kadumaan ku, su ágdumaanna katô Ámmà ku.† ³³ Igkagiya ákniyu kani ébò duwán kasunayan yu tingód katô kapasakup yu kanak. Irrayatan kó nit banuwa, asal kailangan kadayawan kó, su igtalu kud tô langun madat nit banuwa.”

17

Igdasal si Jesus

¹ Na, pángnga igkagi si Jesus katô mga disipulu din, iglangngag sikandin tun ta langit, asta igdasal sikandin, na mà din, “Ámmà, igdunggù dán tô oras na igsalin nu. Pabantugga ikuna ébò pabantugán ku sikuna. ² Igsarig nu kanak tô pagpangulu katô langun manubù ébò makabággéya katô kantayan na ándà ágtamanán tun ta langun manubù na igbággé nu kanak. ³ Tanggapán dan tô kantayan na ándà ágtamanán ukit katô kasóddór dan áknikó na sikuna dád tô bánnal Manama, asta ukit katô kasóddór dan kanak na si Jesu-Cristo na igpapid nu. ⁴ Igpabantugga áknikó nit banuwa, su igtuman ku tô langun ka sugù nu kanak.

* 16:23 16:23 Pamuyuán, ó insaán. † 16:32 16:32 Ahaán tô Zacarias 13:7.

⁵ Na, Ámmà, pabantugga ikuna tun ta saruwan nu iring katô kabantug ku sayyan dalám katô igduma a áknikó tó ándà pa imuwi ni banuwa.

⁶ “Igpasóddórta tingód áknikó tun ta langun kani mga manubù na igsarig nu kanak nit banuwa. Igsalin nu sikandan, asta igbággé nu sikandan kanak, asta igtuman dan katô sugù nu. ⁷ Isóddóran dan dán na tikud tun áknikó tó langun katô igsarig nu kanak, ⁸ su igulit ku kandan tó kabánnalan na igsarig nu kanak, asta igbánnal dan, asta isóddóran dan na sikuna tó bánnal igtikudan ku. Igbánnal dan na igpapid ka kanak.

⁹ “Ágdasalla áknikó tingód kani mga manubù. Ánnà tingód katô langun manubù nit banuwa, asal tingód katô mga manubù na igsarig nu kanak, su mga sakup nu sikandan. ¹⁰ Tó langun sakup ku, tó gó tó mga sakup nu. Áknikó tó langun dan na igsarig nu kanak, asta igpabantug ka kanak ukít kandan. ¹¹ Na, diya móddó nit banuwa su muli a tun áknikó. Asal tó langun sakup ta móddó pa nit banuwa. Na, Ugis Ámmà, dóppóni nu tó langun dan na igsarig nu kanak ébò pasábbadé dan, iring na sikita ágpasábbadé. ¹² Róggun igduma a kandan, igdóppónan ku tó langun dan na igsarig nu kanak. Igdóppónan ku sikandan, asta ándà gó tun kandan na inandá ássa dád katô sábbad na kailangan supakan ébò matuman tó kagi nu na igsulat tingód kandin sayyan.

¹³ “Na, masiggad muli tun áknikó. Róggun na diniya pa ta banuwa, igkagiya kani ébò kadayawan dan iring katô dayó ku. ¹⁴ Igulit ku kandan tó kagi nu, su isóddóran ku na karingasaan dan katô mga manubù nit banuwa. Karingasaan dan su ánnà dan sakup kani banuwa. Iring dan kanak, su ánnà a sakup kani banuwa. ¹⁵ Igdasalla áknikó ánnà ébò kangén nu sikandan tikud nit banuwa, asal kakalyag ku na dóppónan nu sikandan ébò di dan matalu i Maibuyan. ¹⁶ Ánnà dan mga sakup kani banuwa, su iring dan kanak na ánnà sakup kani banuwa. ¹⁷ Kakalyag ku na ássan nu sikandan ébò makabánnal dan áknikó ukít katô kabánnalan, su kabánnalan tó kagi nu. ¹⁸ Iring katô kapapid nu kanak nit banuwa, papiddán ku sikandan tun ta kaluwagan kani banuwa. ¹⁹ Purisu bággén ku tó sarili ku tun áknikó ébò katabangan dan, su kakalyag ku na bággén dan gó pagsik tó sarili dan tun áknikó ukít katô kabánnalan.

²⁰ “Ánnà dád ni mga sakup ta tó igdasalan ku áknikó, asal dasalan ku pagsik tó langun manubù na mamaké kanak ukít katô kólit-ólit dan. ²¹ Kakalyag ku na pasábbadé dan iring na sikita ágpasábbadé, su sikuna Ámmà tó dini kanak, asta sakán tó diyan áknikó, ébò sikandan tó dini áknita, asta mánnal tó mga manubù nit banuwa na sikuna tó igpapid kanak. ²² Igbággé ku kandan tó séllaán na igbággé nu kanak, ébò pasábbadé dan iring na sikita ágpasábbadé, ²³ su sakán tó diyan kandan, asta sikuna tó dini kanak. Kakalyag ku na bánnal dan pasábbadé ébò kasóddóran katô langun nit banuwa na sikuna tó igpapid kanak, asta ágginawaan nu sikandan iring katô kaginawa nu kanak.

²⁴ “Ámmà, tingód katô mga manubù na igsarig nu kanak, kakalyag ku na móddó dan duma kanak tun ta langit ébò kitanan dan tó séllaán ku na igbággé nu kanak tingód katô kaginawa nu kanak sayyan tó ándà pa imuwi ni banuwa. ²⁵ Ugis Ámmà, tó mga sakup kani banuwa ándà ikasóddór áknikó, asal isóddóran ku sikuna, asta isóddóran kani mga sakup ta na sikuna tó igpapid kanak. ²⁶ Igpasóddór ku sikandan tingód áknikó, asta duwán pa pasóddóran ku kandan tingód áknikó, su kakalyag ku na paginawaé dan iring katô kaginawa nu kanak, asta sakán tó diyan kandan.”

18

Igámmát si Jesus

Juan 18:1-11; Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luc 22:47-53

¹ Na, pángnga igdasal si Jesus, igsadun sikandin asta tó mga disipulu din tun dipag ka Wayig ka Kidron. Duwán kayun tun na igsadunan i Jesus asta katô mga disipulu din. ² Na, si Judas na igpammát ki Jesus, isóddóran din tó lugar na sadunan dan, su marikit ágsadun tun si Jesus asta tó mga disipulu din. ³ Purisu igkangé i Judas tó mga sundalo, tó mga tarabanté ka templo na igsugú katô mallayat ka mga pangulu ka templo, asta tó mga Pariseo. Igsadun dan tun ta kayun, asta igpid dan ka mga sulú, tarésá, asta laniban dan. ⁴ Na, taganá dán isóddóran i Jesus ka ándin tó dumunggu kandin. Purisu tó igdunggu tó mga manubù na igtákkás ki Judas, igsumar i Jesus sikandan, asta iginsá sikandin, na mà din, “Sadan tó ágpamasakán yu?”

⁵ Igtaba sikandan, na mà dan, “Si Jesus na taga Nazaret.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán tó ágpamasakán yu.”

Si Judas na igpammát ki Jesus igduma katô mga sundalo. ⁶ Tó igdinág dan katô igkagi i Jesus na sikandin tó ágpamasakán dan, igtalilónód dan, asta ikalayyang dan tun ta taná. ⁷ Iginásá puman si Jesus, na mà din, “Sadan tó ágpamasakán yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Si Jesus na taga Nazaret.”

⁸ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Ikgagiyad ákniyu na sakán tò ágpamasakán yu. Na, atin ka sakán tò ágpamasakán yu, pabayà yu ni duma mga manubù.”

⁹ Purisu ituman tò kagi na taganà din dán igdasalan, na ándà mga manubù na igsarig ka Manama kandin na mandà.

¹⁰ Na, igtagnus si Simon Pedro katò kampilan din, igtibas din tò állang katò tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tò talinga din dadan ta kawanan. Si Malco tò ngadan katò állang. ¹¹ Igsapad si Jesus ki Pedro, na mà din, “Uli nu yan kampilan tun ta rumà, su kailangan tanggapán ku tò kahirapan na igbággé* katò Ámmà ku kanak.”

Igpíd dan si Jesus tun ki Anas

¹² Na, tò mga sundalo, tò kapitan dan, asta tò mga tarabanté ka templo, igámmát dan si Jesus, asta igbakli dan tò bálad din. ¹³ Una dan igpid si Jesus tun ki Anas, su si Anas tò ugang i Caifas na tuu mallayat ka pangulu ka templo tò ámmé tò. ¹⁴ Si Caifas tò taganà igkagi katò mga pangulu ka Judío na madigár ka sábbad dád tò manubù na maté ébò duwán bullas katò mga Judio.†

Igbulun i Pedro si Jesus

Juan 18:15-18; Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luc 22:54-57

¹⁵ Na, si Simon Pedro asta tò sábbad disipulu i Jesus, igtalundug dan ki Jesus. Tò sábbad disipulu na ikilalaan katò tuu mallayat ka pangulu ka templo tò igtákkás ki Jesus tun ta luwà ka balé katò tuu mallayat ka pangulu ka templo. ¹⁶ Asal si Pedro dutun ta luwà katò koral na madani tun ta sállat. Na, tò disipulu i Jesus na ikilalaan katò tuu mallayat ka pangulu ka templo, iglónód sikandin tun ta sállat katò koral, asta igkagiyán din tò bayi na ágbanté ébò mahu si Pedro tun dalám. ¹⁷ Tò bayi na ágbanté katò sállat igkagi ki Pedro, na mà din, “Sikuna pagsik tò sábbad disipulu katò manubù na igámmát?”

Asal igtaba si Pedro, na mà din, “Ánnà!”

¹⁸ Na, magánnó tò dukilám tò. Purisu igtabun ka apuy ukít ka uling tò mga állang asta tò mga tarabanté ka templo ébò minadang dan. Igduma pagsik si Pedro kandan, asta iginadang sikandin.

Iginsà tò tuu mallayat ka pangulu ka templo ki Jesus

Juan 18:19-24; Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luc 22:66-71

¹⁹ Na, tò tuu mallayat ka pangulu ka templo iginsà ki Jesus tingód katò mga disipulu din, asta tingód katò ágtinuruán din. ²⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Isóddóran katò langun manubù nit banuwa tò igkagi ku, su maragga ágtinurù tun ta mga simbaan ka Judio asta tun ta templo na áglimudanan ka langun Judio. Ándà ku állási tò ágtinuruán ku. ²¹ Purisu yaka ginsà kanak. Madigár pa ka minsà ka katò mga manubù na ágpaminág kanak, su isóddóran dan tò ágtinuruán ku.”

²² Pángnga igkagi si Jesus kani, duwán sábbad tarabanté ka templo na igsampal ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ánnà nángngà tò taba nu katò tuu mallayat ka pangulu ka templo.”

²³ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Atin ka madat tò igkagi ku, ulit nu ka ándin tò kadattan. Asal ka bánnal tò igkagi ku, manan ka igsampalla ikuna?”

²⁴ Na, igbakli pa tò bálad i Jesus, asta igpapid i Anas sikandin tun ta tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Caifas.

Igbulun puman i Pedro si Jesus

Juan 18:25-27; Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luc 22:58-62

²⁵ Na, iginadang si Simon Pedro. Iginsà tò mga manubù kandin, na mà dan, “Sikuna pagsik tò sábbad disipulu din?”

Asal igbulun si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ánnà!”

²⁶ Taddò tò sábbad állang katò tuu mallayat ka pangulu ka templo. Sikandin tò kataladi katò állang na igpangulan i Pedro ka talinga. Ikgagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Sikuna tò igkita ku na ágduma kandin tun ta kayun?”

²⁷ Igbulun puman si Pedro, asta tigkò dád igukkarà tò manuk.

Igpíd si Jesus tun ki Pilato

Juan 18:28-38; Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luc 23:1-5

²⁸ Na, igpid dan si Jesus tikud tun ta balé i Caifas, asta igsadun dan tun ta balé na igóddóan katò gobernador na igpapangulu katò gobyerno ka Roma. Sállám dán. Ándà

* **18:11** 18:11 Kailangan tanggapán ku tò kahirapan na igbággé, ó kailangan inámmán ku tò kopa na igbággé. † **18:14** 18:14 Ahaán tò Juan 11:49-52.

ahu tô mga Judio tun ta balé katô gobernador ébô di dan makalapas ka sugù tingód ka kalinis, su kakalyag dan na makakan dan tun ta Kalimudan Ka Kalabé.[‡] ²⁹ Purisu igluwà tô gobernador na si Pilato, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Ándin tô dimanda yu tingód kani manubù ni?”

³⁰ Igtaba sikandan, na mà dan, “Atin ka ándà madat na iglumu din, di dé sikandin piddán dini áknikó para ruudan nu sikandin.”

³¹ Igtagi si Pilato, na mà din, “Madigár ka sikiyu tô rumuud kandin tingód ka mga sugù na ágbánnalán yu.”

Igtagi tô mga Judio, na mà dan, “Asal di mému tun ta gobyerno ka Roma ka sikami tô mimmaté ka manubù na ágruudan dé.”

³² Ilumu ni ébô matuman tô igkagi i Jesus tingód katô kapókit ka kamatayan din.[§]

³³ Igahu puman si Pilato tun ta balé din. Igpakangé din si Jesus, asta iginsà sikandin, na mà din, “Síkuna tô Hari ka mga Judio?”

³⁴ Igtagi si Jesus, na mà din, “Tikud tun ta áknikó panámdám tô insà nu, ó tikud tun ta duma manubù na igulit áknikó tingód kanak?”

³⁵ Igtaba si Pilato, na mà din, “Ánnà a Judio. Tô mga kadumaan nu na Judio asta tô mallayat ka mga pangulu ka templo yu tô igpid áknikó dini kanak. Ándin tô salà na iglumu nu?”

³⁶ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ánnà nit banuwa tô ágpanguluwan ku. Atin ka nit banuwa tô ágpanguluwan ku, matu tô mga sakup ku ébô diya ámmáttán katô mga pangulu ka Judio. Asal ánnà nit banuwa tô ágpanguluwan ku.”

³⁷ Igtagi si Pilato, na mà din, “Bánnal ka kanné hari?”

Igtagi si Jesus, na mà din, “Óó. Bánnal tô igkagi nu na hari a, su tô gó imanubù a, asta tô gó igsadunna nit banuwa ébô mulitta katô kabánnalan. Ágpaminág kanak tô langun na igpasakup tun ta kabánnalan.”

³⁸ Igtagi si Pilato, na mà din, “Ándin tô kabánnalan?”

Igruudan si Jesus na matayan

Juan 18:38-19:16; Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luc 23:13-25

Na, pángnga igkagi si Pilato ki Jesus, igluwà puman si Pilato tikud tun ta balé din, asta igkagi sikandin katô mga Judio na ilimud, na mà din, “Ándà palang madat na igkita ku kani manubù ni. ³⁹ Asal kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ágkémun yu na ágpaluwaán ku para ákniyu tô sábbad manubù na igpriso. Kakalyag yu na paluwaán ku tô Hari ka mga Judio?”

⁴⁰ Igullaó dan, na mà dan, “Dì mému ka sikandin, asal si Barabas!”

(Na, tulisan si Barabas.)

19

¹ Na, igpapid i Pilato si Jesus, asta igpalagpás din. ² Igpákkù katô mga sundalo tô dugin balagán, asta tô gó tô igkorona dan tun ta ulu din. Igumpakan dan sikandin ka mallutù kapa. ³ Igpadani dan tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Durungán ka na Hari ka mga Judio!”

Igsuntuk dan sikandin.

⁴ Igluwà puman si Pilato tikud tun ta balé, asta igkagi sikandin katô mga manubù na ilimud, na mà din, “Na, papiddán ku sikandin kannun ákniyu ébô kasóddóran yu na ándà palang madat na igkita ku kandin.”

⁵ Purisu igluwà si Jesus tikud tun ta balé. Igkoronaan sikandin katô dugin balagán, asta igumpakan sikandin katô mallutù kapa. Igtagi si Pilato, na mà din, “Na, ni dán ni manubù!”

⁶ Asal tô igkita tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga tarabanté ka templo ki Jesus, igullaó dan, na mà dan, “Pamatayi nu sikandin! Papansali nu sikandin tun ta krus!”

Igtagi si Pilato, na mà din, “Sikiyu tô mid kandin asta mansal kandin tun ta krus, su sakán, ándà palang madat na igkita ku kandin!”

⁷ Igtagi tô mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Tingód katô sugù na ágbánnalán dé, kailangan matayan sikandin, su igkagi na Batà sikandin ka Manama.”

⁸ Na, tô igdinág si Pilato katô igkagi dan, tuu pa imáddangan sikandin. ⁹ Igpipid din puman si Jesus tun dalám ka balé, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ánda é igtikudan nu?”

[‡] **18:28** 18:28 Atin ka mahu dan tun ta balé ka manubù na ánnà Judio, di dan mému kuman tun ta Kalimudan Ka Kalabé.

[§] **18:32** 18:32 Ahaán tô Juan 3:14 asta 12:32. Sayyan, gobyerno ka Roma dád tô ágmaté ka mga manubù ukit ka kapansal tun ta krus.

Asal ándà gó taba si Jesus. ¹⁰ Purisu igkagi si Pilato, na mà din, “Manan ka di ka ágtaba kanak? Isóddóran nu na makasugù a ébò paluwaán ka, asta makasugù a ébò papansalan ka tun ta krus?”

¹¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka ándà ka papanguluwi ka Manama, di ka makapan-gulu kanak. Purisu tó manubù na igpapid kanak diní áknikó, tuu pa madat tó salà din ka tandingán áknikó.”

¹² Na, tó igdinág si Pilato katò kagi i Jesus, paluwaán din pád sikandin. Asal igullaó tó mga pangulu ka Judio, na mà dan, “Atin ka paluwaán nu sikandin, ánnà ka rarak katò emperador, su tó manubù na kumagi na hari sikandin mému na usig katò emperador.”

¹³ Na, tó igdinág si Pilato katò igkagi dan, igpid din si Jesus tun ta luwà asta igunsad tun ta ágruudanan na ánggadanán Tindágganán Batu, asta ánggadanán Gabbata tun ta kinagiyan ka Hebreo. ¹⁴ Na, tó álló tó, álló ka kataganà dan katò Kalimudan Ka Kalabé. Tó masig dán malássád tó álló, igkagi si Pilato katò mga manubù na ilimud, na mà din, “Na, ni gó tó hari yu!”

¹⁵ Asal igullaó dan, na mà dan, “Pamatayi nu sikandin! Pamatayi nu sikandin! Papansali nu sikandin tun ta krus!”

Igkagi si Pilato, na mà din, “Papansalan ku tó hari yu tun ta krus?”

Igtaba tó mallayat ka mga pangulu ka templo, na mà dan, “Ándà duma hari dé, asal tó dáð emperador.”

¹⁶ Na, igbággé i Pilato si Jesus tun kandan ébò pansalan sikandin tun ta krus.

Igpansalan si Jesus tun ta krus

Juan 19:17-27; Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luc 23:26-43

¹⁷ Na, igpid katò mga sundalo si Jesus, asta igpatiang dan kandin tó krus na pansalan kandin. Igsadun dan tun ta lugar ánggadanán Bóngó-bóngó na ánggadanán Golgota tun ta kinagiyan ka Hebreo. ¹⁸ Dutun igpansalan dan si Jesus tun ta krus. Duwán duwa manubù na igpansalan tun ta krus dadan tun ta kilidan din, asta si Jesus tó tun ta tángngaán dan. ¹⁹ Duwán igsulat i Pilato na igpatagù din tun ta krus na ágkabasa, “SI JESUS NA TAGA NAZARET, TÓ HARI KA MGA JUDIO.” ²⁰ Marapung tó mga Judio na igbasa katò igsulat, su tó lugar na igpansalan ki Jesus madani tun ta lunsud ka Jerusalem. Igsulat yan tun ta tállu klasi ka kinagiyan, na Hebreo, Latin, asta Griego. ²¹ Igkagi tó mallayat ka mga pangulu ka templo ki Pilato, na mà dan, “Yaka nu ágsulati tó kagi, ‘Tó Hari ka mga Judio.’ Asal sulat nu tó kagi, ‘Igkagi sikandin na Hari ka mga Judio.’”

²² Igtaba si Pilato, na mà din, “Tó gó tó igsulat ku, asta di kud bullasan.”

²³ Tó igpansal tó mga sundalo ki Jesus tun ta krus, igkangé dan tó mga umpak din, asta igtalad-talad dan ka áppat ébò duwán para katò tagsábbad-sábbad kandan. Igkangé dan pagsik tó umpak din na inabál asta ándà tinábbiran. ²⁴ Purisu igpatóngkóé dan, na mà dan, “Di ta bissén ni, asal rumipa ki ébò kasóddóran ta ka sadan tó makatigatan.”

Ukit katò karipa dan, ituman tó igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na, “Talad-taladán dan tó mga umpak ku,

asta ripan dan tó umpak ku.”*

Tó gó tó iglumu katò mga sundalo.

²⁵ Na, duwán mga gabayi na igtindág madani tun ta krus na igpansalan ki Jesus. Ni gó sikandan, tó innà i Jesus, tó tábbé katò innà din, si Maria na duma i Clopas, asta si Maria na taga Magdala. ²⁶ Tó igkita si Jesus katò innà din asta katò sábbad disipulu na ágginawaan din madani tun kandin, igkagi sikandin katò innà din, na mà din, “Innà, sikandin dán gó tó batà nu!”

²⁷ Na, igkagi si Jesus katò disipulu din, na mà din, “Sikandin dán gó tó innà nu!”

Tikud katò álló tó, igpóddó katò disipulu tó innà i Jesus tun ta kandin balé.

Inaté si Jesus

Juan 19:28-30; Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luc 23:44-49

²⁸ Na, tó ikasóddór si Jesus na ipángnga din dán tó langun, ébò tumanán din tó igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, igkagi sikandin, na mà din, “Ágkatákkanganna.”† ²⁹ Duwán linipung na igdalámman ka bino na igbaláttan ka wayig. Igarám dan tó espungna na igtakós tun ta panga katò kayu isupu, asta igtayó dan tun ta babbà i Jesus. ³⁰ Pángnga inanaman i Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Ipángnga dán.”

Na, igunduk si Jesus, asta igсарig din tó espíritu din tun ta Ámmà din.

Igbunù tó kilidan i Jesus

* 19:24 19:24 Salmó 22:18. † 19:28 19:28 Ahaán tó Salmó 22:15; 69:21.

³¹ Na, masig dán sumalláp tô álló na kataganà dan katò álló ka kapaginawa. Di mému tananan tun ta krus tô lawa katò mga inaté dalám ka álló ka kapaginawa, asta simag dán tô álló ka kapaginawa na tuu dan ágrespetowan. Purisu igpédu-édu dan ki Pilato na papantigan din tô paa katò mga igpansalan tun ta krus[†] ébò kangén tô lawa dan. ³² Purisu igsadun tô mga sundalo, asta igpantigan dan tô paa katò sábbad manubù asta tô paa katò ássa manubù na igpansalan madani tun ki Jesus. ³³ Asal tô igdunggu dan tun ki Jesus, asta tô igkita dan na inaté dán sikandin, ánda dan pantigi tô kandin paa. ³⁴ Asal duwán sábbad sundalo na igbunù katò kilidan i Jesus ka pangidù, asta tiggò dád igarus tô dipanug asta wayig. ³⁵ (Igkita ku ni langun na igulit ku ákniyu, asta ágkasarigan tô kagi ku. Isóddóran ku na bánnal ni ilumu ébò mamaké kó pagsik.) ³⁶ Inému ni ébò matuman tô igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, “Ánda palang tullan din na pantigan.”[§]
³⁷ Duwán ássa tandò na igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, “Sállággán dan tô igbunù dan.”*

Tô kalábbáng ki Jesus

Juan 19:38-42; Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luc 23:50-56

³⁸ Na, duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Jose na taga Arimatea na igpamaké ki Jesus, asal gállássán dád tô kapamaké din su ágkamáddangan sikandin katò mga pangulu ka Judio. Igpédu-édu si Jose tun ki Pilato ébò kangén din tô lawa i Jesus, asta ignunugan i Pilato. Purisu igsadun si Jose, asta igkangé din tô lawa i Jesus. ³⁹ Igtákkás kandin si Nicodemo na igsadun tun ki Jesus ka dukilám dángngan. Igpíd din tô mga kaliman (50) kilo ka pamammut bawí na ánggadanan mira asta aloe na igpagbalát. ⁴⁰ Igkangé dan tô lawa i Jesus, asta igtángngás dan ka mapputi óggét apil tô mga pamammut, su tô gó tô ágkémun ka mga Judio ka lábbángngán dan tô inaté. ⁴¹ Duwán kayun madani tun ta lugar na igpansalan ki Jesus, asta duwán lábbángngan na mantu igkaliyan tun ta pangpang asta ánda pa kalábbángngi. ⁴² Tô gó tô igpadággan dan katò lawa i Jesus, su madani tô lábbángngan, asta simag tô álló ka kapaginawa katò mga Judio.

20

Inanté puman si Jesus

Juan 20:1-10; Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luc 24:1-12

¹ Na, sállám ka Linggo, tô mangittáng pa, igsállám si Maria na taga Magdala, asta igsadun sikandin tun ta lábbáng. Igkita din na taganà dán inéwà tô dakál batu na igsagpáng katò lábbáng. ² Purisu igpalaguy sikandin na igsadun tun ki Simon Pedro asta tun ta sábbad disipulu na ángginawaan i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkangé dan tô lawa katò Áglangngagán tikud tun ta lábbáng, asta ánda dé kasóddóri ka ánda tô igpiddan dan kandin.”
³ Na, igtindág si Pedro asta tô sábbad disipulu, asta igsadun dan tun ta lábbáng. ⁴ Igpalaguy tô duwa dan, asal ikóna tô sábbad disipulu ki Pedro, asta sikandin tô una igdunggu tun ta lábbáng. ⁵ Igkógó-kógó sikandin ébò sumállág sikandin tun dalám, asta igkita din tô mapputi óggét, asal ánda sikandin ahu. ⁶ Ikatalundug si Simon Pedro na igdunggu, asta igahu sikandin tun dalám katò lábbáng. Igkita din dutun tô mapputi óggét ⁷ asta tô panyù na taganà igtángngás katò ulu. Asal tô panyù ilulun asta inassa tikud tun ta mapputi óggét.
⁸ Na, igahu pagsik tô disipulu na una igdunggu, igkita din tô langun asta igbánnal sikandin na inanté si Jesus. ⁹ Su sippang katò álló tô, ánda pa kagpátti katò mga disipulu tô igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na kailangan manté puman si Jesus. ¹⁰ Na, igpanggulí tô duwa disipulu tun ta balé dan.

Igpakita si Jesus ki Maria na taga Magdala

Juan 20:11-18; Mat 28:9-10; Mar 16:9-11

¹¹ Asal igtindág pa si Maria na taga Magdala tun ta luwà katò lábbáng, asta igsággó sikandin. Róggun igsággó si Maria, igkógó-kógó sikandin ébò sumállág tun dalám. ¹² Igkita din tô duwa panaligan na gumpak ka mapputi. Igunsad dan tun ta igpadággan katò lawa i Jesus, na tô sábbad dadan tun ta ulu, asta tô sábbad dadan tun ta paa. ¹³ Iginà sikandin katò bayi, na mà dan, “Manan ka ágsággó ka?”

Igtaba si Maria, na mà din, “Su igkangé dan tô lawa katò Áglangngagán ku, asta ánda ku kasóddóri ka ánda tô igpiddan kandin.”

¹⁴ Tô igkagi si Maria, igséré sikandin, asta igkita din si Jesus na igtindág tun ta bókkóg din, asal ánda din kilalayí. ¹⁵ Iginà si Jesus katò bayi, na mà din, “Manan ka ágsággó ka? Sadan tô ágpamasakán nu?”

[†] 19:31 19:31 Pantigan tô paa dan ébò sékót dan maté. [§] 19:36 19:36 Exodo 12:46; Numeros 9:12; Salmo 34:20.

* 19:37 19:37 Zacarias 12:10.

Su kéman i Maria ka sikandin tô taradóppón katô kayun, igkagi sikandin, na mà din, “Sir, atin ka sikuna tô igkangé katô lawa din, ulitiya ka ánda tô igpiddan nu, ébô kangén ku.”

¹⁶ Igkagi si Jesus kandin, na mà din, “Maria.”

Purisu igtubang si Maria tun kandin, asta igkagi sikandin ka kinagiyán ka Hebreo, na mà din, “Raboni!” (Tô kóbadan, Taratinurù.)

¹⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “Yaka gawid kanak, su ánda a pa kabatun tun ta Ámmà ku. Asal sadun ka tun ta mga kataladí ku, asta ulit ka kandan na madunna pa tun ta Ámmà ku asta Ámmà yu, tun ta Manama ku asta Manama yu.”

¹⁸ Purisu igsadun si Maria na taga Magdala tun ta mga disipulu i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igkita ku tô Áglangngagán!”

Na, igulit i Maria kandan tô langun katô igkagi i Jesus kandin.

Igpapanó i Jesus tô mga disipulu din

Juan 20:19-23; Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luc 24:36-49

¹⁹ Na, tô dukilám katô álló ka Linggo, ilimud tô mga disipulu i Jesus tun ta sábbad balé na igsagpángngan tô sállat, su imáddangan dan katô mga pangulu ka Judio. Tigkô dád igdunggù si Jesus na igtindág tun ta tángngaán dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka duwán kasunayan yu.”

²⁰ Na, tô igkagi sikandin, igpakita din kandan tô mga bállad din asta tô kilidan din. Idayawan tô mga disipulu din su igkita dan tô Áglangngagán. ²¹ Igkagi puman si Jesus, na mà din, “Mólà pa ka duwán kasunayan yu. Iring katô kapapid katô Ámmà ku kanak, papiddán ku pagsik sikiyu.”

²² Pángnga igkagi si Jesus kani, igidupan din sikandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tanggap yu tô Ugis Espiritu. ²³ Atin ka pasinsiyaan yu tô salà ka manubù, ipasinsiyaan dán sikandin. Asal ka di yu pasinsiyaan tô salà ka manubù, ánda sikandin kapasinsiyayi.”

Igpakita si Jesus ki Tomas

²⁴ Na, si Tomas na ánggadanan pagsik Dáppi, sikandin tô sábbad katô sapulù duwa (12) disipulu i Jesus. Tô igpakita si Jesus katô mga disipulu din, ánda diyan si Tomas. ²⁵ Purisu igkagi tô duma mga disipulu ki Tomas, na mà dan, “Igkita dé tô Áglangngagán.”

Asal igkagi si Tomas, na mà din, “Atin ka di ku makita tô amù ukit katô pansal tun ta bállad din, asta ka di ku méram ka tintudù ku tô amù ukit katô pangidù tun ta kilidan din, diya mánnal na inanté puman sikandin.”

²⁶ Pángnga ka sábbad linggo, ilimud puman tô mga disipulu i Jesus tun ta balé, asta dutun pagsik si Tomas. Agad igsagpángngan tô sállat, asal tigkô dád igdunggù si Jesus na igtindág tun ta tángngaán dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka duwán kasunayan yu.”

²⁷ Na, igkagi si Jesus ki Tomas, na mà din, “Iram nu ka tintudù nu, asta ahà nu ni bállad ku. Iram nu ka bállad ni kilidan ku. Yaka ágduwa-duwa, asal pamaké kad kanak.”

²⁸ Asal igkagi si Tomas, na mà din, “Sikuna tô Áglangngagán ku! Sikuna tô Manama ku!”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpamaké ka su igkita ka kanak. Kadayawan tô mga manubù na mamaké agad ánda dan kita kanak.”

Tô gunayan katô kasulat i Juan

³⁰ Na, marapung pa tô mga kasalábbuan na iglumu i Jesus na igkita katô mga disipulu din, asal ánda ku sulati tô langun nit libro ni. ³¹ Asal igsulat ku ni ébô mánnal kó na si Jesus tô Mesiyas asta tô Batà ka Manama. Atin ka mamaké kó kandin, hággayan kó ka kantayan na ánda ágtamanán.

21

Igpakita si Jesus katô pittu disipulu din

¹ Na, igpakita puman si Jesus katô mga disipulu din tun ta ligad ka Ranó ka Tiberias. Mulitta ákniyu tingód katô kapakita din kandan. ² Ilimud tô mga disipulu i Jesus. Ni gó sikandan, si Simon Pedro, si Tomas na ánggadanan pagsik Dáppi, si Natanael na taga Cana na sakup ka probinsya ka Galilea, tô duwa gabatà i Sebedeo, asta duwán duwa ássa disipulu i Jesus. ³ Igkagi si Simon Pedro, na mà din, “Mamukutta.”*

Igkagi tô duma mga disipulu, na mà dan, “Mákkás ké áknikó.”

Igsadun dan tun ta ranó, asta igsaké dan ka barangé. Agad igladé dan ka dukilám, asal ánda palang inaggun dan.

* 21:3 21:3 Tô taraággut ka sáddà ággamit ka pukut.

⁴ Na, pagkasállám, igtindág si Jesus tun ta ligad ka ranó, asal ándà kilala tô mga disipulu kandin. ⁵ Igtawar si Jesus kandan, na mà din, “Mga rarak ku, duwán inaggut yu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà palang.”

⁶ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Dabù yu puman tô pukut dadan ta kawanan, asta duwán maggut yu.”

Purisu igdabù dan tô pukut dan. Asal tô igbugkut dan, ándà dan kaggán tô pukut, su marapung tô mga sáddà na inaggut dan. ⁷ Tô disipulu na tuu ágginawaan i Jesus, igkagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Sikandin gó tô Áglangngagán!”

Tô ikasóddór si Simon Pedro na sikandin tô Áglangngagán, igumpak sikandin, su iglábbas sikandin ka umpak dalám ka kadabù dan katô pukut. Igláttu si Pedro tun ta ranó. [†] ⁸ Asal igtalundug tô duma mga disipulu na igsaké katô barangé. Igbugkut dan tô pukut na ipánnù ka sáddà, su madani dan tun ta ligad ka ranó, na mga kasiyawan (90) dád metros tô kadiyù.

⁹ Na, tô igpónóg dan tun ta tanà, igkita dan tô бага ka uling, asta duwán mga sáddà na igtug asta pan. ¹⁰ Ikgagi si Jesus, na mà din, “Pid yu dini tô mga sáddà na inaggut yu géna.”

¹¹ Purisu igpénék si Simon Pedro tun ta barangé, asta igbugkut din tô pukut tun ta tanà. Ipánnù tô pukut dan ka mga magdakál sáddà, na sábbad gatus kaliman tállu (153) tô langun. Agad tuu marapung tô sáddà, asal ándà kabissé tô pukut dan. ¹² Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun kó dini, asta pamahaw kó.”

Na, ándà disipulu na iginsà ki Jesus ka sadan sikandin, su isóddóran dan na sikandin tô Áglangngagán. ¹³ Na, igpadani si Jesus katô бага, igkangé din tô pan asta tô sáddà, asta igbuwat din kandan. ¹⁴ Tô gó tô ikatállu kapakita i Jesus katô mga disipulu din pángnga katô kanté din puman.

Ikgagiyan i Jesus si Pedro

¹⁵ Na, pángnga dan igpamahaw, iginsà si Jesus ki Simon Pedro, na mà din, “Simon na batà i Juan, tuu dakál tô ginawa nu kanak ka tandingán kani duma?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Óó, Áglangngagán. Isóddóran nu na ágginawaan ku sikuna.”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Dóppóni nu tô mga karnero na igpasakup kanak.”

¹⁶ Iginàsà puman si Jesus ka ikaduwa, na mà din, “Simon na batà i Juan, dakál tô ginawa nu kanak?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Óó, Áglangngagán. Isóddóran nu na ágginawaan ku sikuna.”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Dóppóni nu tô mga karnero na igpasakup kanak.”

¹⁷ Iginàsà puman si Jesus ka ikatállu, na mà din, “Simon na batà i Juan, ágginawaan ka kanak?”

Na, iranu si Pedro su iginsà si Jesus kandin ka ikatállu ka ágginawaan sikandin ki Jesus. Igtaba si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, isóddóran nu tô langun. Isóddóran nu na tuu ku ágginawaan sikuna.”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Dóppóni nu tô mga karnero na igpasakup kanak. ¹⁸ Paminág nu ni kagin ku áknikó. Tô mallaki ka pa, sikuna dád tô gumpak katô áknikó lawa, asta sikuna dád tô ágsalin ka ánda é ágsadunan nu. Asal ka matugál kad, dápan nu tô bállad nu ébò bagkássan katô duma mga manubù, asta piddán ka ikandan tun ta di nu kakalyag.”

¹⁹ (Tô gó tô igkagi i Jesus ébò pasóddóran din ki Pedro ka ándin tô kapókit ka kamatayan i Pedro ébò pabantugán tô Manama.)

Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Si Jesus asta si Juan

²⁰ Na, igsérè si Pedro, asta igkita din tô disipulu na tuu ágginawaan i Jesus. Sikandin tô igpadani tun ki Jesus dangingan tô igkan dan, asta iginsà sikandin katô Áglangngagán ka sadan tô pammat kandin. ²¹ Na, iginsà si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ándin tô tingód kandin?”

²² Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka kakalyag ku na di sikandin maté sippang katô álló ka lumónódda, ándà labut nu kanan. Tákkás ka kanak!”

²³ Purisu igpólité tô mga kataladi na di maté tô disipulu tô. Asal ánnà yan tô igkagi i Jesus, su tô igkagi din, na mà din, “Atin ka kakalyag ku na di sikandin maté sippang katô álló ka lumónódda, ándà labut nu kanan.”

²⁴ Sikandin tô disipulu na igulit asta igsulat kani langun, asta isóddóran ta na bánnal tô igulit din.

Ándà kasulat tô langun

† 21:7 21:7 Igláttu si Pedro tun ta ranó ébò makóna sikandin tun ta tanà.

²⁵ Na, marapung pa tô iglumu i Jesus na ándà ku kasulat kannun ta libro, su atin ka sulatán tô langun, panámdám ku na ándà basi lugar nit banuwa ébô taguan katô langun libro na masulat.

Mga Lumu Katô Mga Apostoles

Una Basan

Si Lucas tō igsulat kani libro, asta ni gó ni ikaduwa na igsulat din ki Teofilo. Ágkangadanan manubù si Teofilo.

Igsulat si Lucas tingód ka mga lumu katô mga apostoles na igpasadun i Jesus tun ta kaluwagan ka banuwa ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán. Tagnà igulitan dan tō mga unawa dan na Judio, yan pa igulitan dan tō mga manubù na ánnà Judio sippang na igdunggù dan tun ta madiyù mga lunsud.

Igsulat pagsik si Lucas tingód katô Ugis Espiritu na igppapid ka Manama. Ukit ka tabang katô Ugis Espiritu, ikatuman dan katô igsugù i Jesus kandan.

Si Lucas tō sábbad kadumaan i Pablo tō igsadun sikandin tun ta mga banuwa ébô mulit-ulit tingód ki Jesu-Cristo. Agad dalám ka igpriso si Pablo tun ta lunsud ka Roma, ándà tanani i Lucas sikandin.

¹ Teofilo na ágginawaan ku. Igsulat ku áknikó dángngan tingód katô langun ka iglumu i Jesus asta igtinurù din tikud tun ta katigkanayan katô iglumu din ²⁻³ sippang ka ibatun sikandin tun ta langit. Tō ándà pa kabatun, duwán mga sugù na igkagi i Jesus ukit katô Ugis Espiritu tun ta mga apostoles na taganà igsalin din. Pángnga inaté asta inanté puman sikandin, igpakita sikandin tun ta mga apostoles dutun ta ássa-ássa kapókit dalám ka kappatan (40) álló. Puris isóddóran dan na bámmal inanté sikandin su igkita dan, asta igtinurù sikandin tingód katô pagpangulu ka Manama.

⁴ Na, róggun ka igduma* si Jesus kandan, igtalan sikandin na di dan pa miwà tikud tun ta Jerusalem, su igkagi sikandin, na mà din, “Kailangan mangat kó katô Ugis Espiritu na igtandó† katô Ámmà Manama, su tō gó tō taganà igulit ku ákniyu. ⁵ Dángngan, ukit ka wayig tō kabunyang i Juan, asal di madugé bunyagan kó ukit ka Ugis Espiritu.”

Ibatun si Jesus tun ta langit

⁶ Na, tō ilimud tō mga apostoles, iginsà dan ki Jesus, na mà dan, “Áglangngagán, ni dán gó tō timpo na lónódán nu tō pagpangulu katô mga rubbad i Israel?”

⁷ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà kailangan na kasóddóran yu tingód katô álló na igsalin katô Ámmà ka kadángngan matuman, su tō Ámmà ku tō igsalin katô álló na matuman tikud tun ta kandin kakalyag. ⁸ Asal makatanggap kó katô katulusan ka dumunggù tō Ugis Espiritu tun ákniyu, asta makólit-ólit kó tingód kanak tun ta lunsud ka Jerusalem, tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Judea asta Samaria, asta sippang tun ta kaluwagan kani banuwa.”

⁹ Na, pángnga igkagi sikandin kani, ibatun si Jesus tun ta langit. Róggun ágsállág dan ki Jesus na ágkabatun, isidalungan sikandin ka sagulapun. ¹⁰ Róggun ágsállág dan katô kabatun din tun ta langit, tigkó dád igpakita tō duwa gamama‡ na mapputi é kapa na ágtindág madani tun kandan. ¹¹ Igkagi tō gamama, na mà dan, “Sikiyu na taga Galilea, yakód áglangngag. Ibatun dán si Jesus tun ta langit, asal lumónód puman sikandin dini na magunawa katô kéwà din na igkita yu nigó.”

Igsalin katô mga apostoles tō bullas ki Judas

¹² Purisu iguli tō mga apostoles tun ta Jerusalem tikud tun ta Pabungan ka Olibo. Na, mga sábbad dád kilometro tō kadiyù katô pabungan tikud tun ta lunsud ka Jerusalem. ¹³ Na, tō igdunggù dan tun ta Jerusalem, ilimud dan tun ta kuwarto katô balé na igóddóan dan. Na, tō mga manubù na ilimud, sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago na batà i Alfeo, si Simon na magani, asta si Judas na batà katô sangé i Santiago. ¹⁴ Inalayun ágpalmudé asta ágpasábbadé tō langun dan na ágdasal tun ta Manama. Igapil pagsik tō mga gabayi asta si Maria na innà i Jesus, asta tō mga kataladi i Jesus.

¹⁵ Na, duwán sábbad álló, ilimud tō mga ágpampamaké, asta mga sábbad gatus duwa pulù (120) sikandan. Igtindág si Pedro, ¹⁶ asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi na Judio, igpasulat katô Ugis Espiritu ki David sayyan tingód ki Judas na igrpid katô mga manubù na igámmát ki Jesus. Ituman dán ni su kailangan matuman tō kagi ka Manama. ¹⁷ Bámmal si Judas tō kadumaan ta, su sikandin tō ágtabang kani áglumun ta.”

* 1:4 1:4a Igduma, ó igkan. † 1:4 1:4b Ahaán tō Juan 14:15-17; 15:26; 16:7-8,13-15. ‡ 1:10 1:10 Tō duwa gamama, tō gó tō mga panaligan ka Manama.

¹⁸ (Na, tō salapī na igbággé ki Judas tingód katō kapammát din ki Jesus, tō gó tō igbayad katō tanà.[§] Na, igtuppas si Judas na iguna é ulu, igbáttu tō gátták din, igluwà tō bituka din, asta inatè sikandin. ¹⁹ Na, isóddóran ni katō langun manubù tun ta Jerusalem. Purisu ángngadanan tō tanà na Akeldama tun ta kinagiyan dan. Tō kóbadan kani, “Tanà ka Dipanug.”)

²⁰ Igpānayun si Pedro igkagi, na mà din, “Mà katō kagi ka Manama tun ta libro ka Salmo, “Pabayaán din tō góddóan din. Ándà manubù na móddô kani.”*
Duwán pagsik igsulat,

‘Duwán mullas kandin.’†

²¹⁻²² Purisu kailangan salinán dé tō bullas ki Judas ébô mulit-ulit na si Jesus tō inanté puman. Kailangan salinán tō manubù na inalayun ágtákkás áknami dāngngan dalám ka igduma tō Áglangngagán na si Jesus áknami tikud tun ta kabunyag i Juan ki Jesus sippang ka ibatun sikandin tun ta langit.”

²³ Purisu igpasulat dan tō ngadan katō duwa manubù, na si Matias asta si Jose Justo na ángngadanan ki Barsabas. ²⁴ Na, igdasal dan tun ta Manama, na mà dan, “Áglangngagán, isóddóran nu tō pusung katō langun manubù. Purisu pasóddór nu áknami ka sadan kani duwa tō igsalin nu ²⁵ na bullas ki Judas tun ta áglumun dé na mga apostoles, su igtananan i Judas tō lumu din, asta igsadun sikandin tun ta lugar na nángngà kandin.”

²⁶ Pángnga igdasal dan, igripa dan, asta si Matias tō isalin. Inému sikandin na kadumaan katō sapulù sábbad (11) apostoles.

2

Igdunggù tō Ugis Espiritu

¹ Na, tō igdunggù tō álló ka kalimudan na ángngadanan Pentecostes, ilimud dan tun ta sábbad lugar. ² Tigkò dád duwán dagunután tikud tun ta langit iring na tuu mabákkár karamag. Tō dalám katō balé na ilimudan dan ipánnù katō dagunután. ³ Na, igkita dan tō iring na rágrág ka apuy na igpabówwò tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ⁴ Na, ipánnù dan langun katō Ugis Espiritu, asta igpangkagi dan katō ássa-ássa kinagiyan na ánnà kandan kinagiyan, su igpakagi dan katō Ugis Espiritu.

⁵ Na, tun ta Jerusalem, marapung tō mga Judio na ágbánnal ka Manama asta tikud dan tun ta ássa-ássa mga lugar nit banuwa. ⁶ Tō igdinág dan katō gótép tun dalám katō balé, tuu marapung tō mga manubù na igpadāngngané na igpadani. Tuu dan isalábbuan, su tō tagsábbad-sábbad kandan igdinág katō kandin kinagiyan na ákgagin katō mga ágpamaké ki Jesus. ⁷ Purisu tuu isalábbuan tō mga manubù. Igpátóngkóé sikandan, na mà dan, “Tikud gó tun ta Galilea tō langun dan. ⁸ Manan ka pakakagi dan katō áknita mga kinagiyan? ⁹ Marapung tō mga banuwa na igtikudan ta, su duwán mga taga Partia, taga Media, asta taga Elam. Duwán mga manubù tikud tun ta Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, asta Asia. ¹⁰ Duwán mga manubù tikud tun ta Frigia, Pamfilia, Ehipto, asta mga lunsud tun ta Libya na isakup ka Cirene. Duwán mga unawa ta na Judio tikud tun ta lunsud ka Roma asta mga ánnà Judio na ágtuman katō mga ágkémun ta na Judio. ¹¹ Duwán mga taga Creta asta taga Arabia. Asal tuu ta inagpáttan tō gulitán katō mga taga Galilea tingód ka mga kasalábbuan na iglumu ka Manama, su ikakagi dan katō ássa-ássa kinagiyan ta.”

¹² Tuu dan isalábbuan, asta ágkataláng dan. Purisu igpénsaé dan, na mà dan, “Ándin ni ilumu?”

¹³ Asal duwán ássa mga manubù na igyamà-yamà kandan, na mà dan, “Ágkalasing ni mga manubù ni!”

Igtinurù si Pedro tingód katō katumanan katō igtandò ka Manama

¹⁴ Na, igtindág si Pedro na duma katō sapulù sábbad (11) apostoles. Ikgagi si Pedro ka mabákkár tun ta langun manubù na ilimud, na mà din, “Sikiyu na mga Judio asta tō langun yu kannun ta Jerusalem, paminág kó kanak, su duwán kagin ku ákniyu. ¹⁵ Ánnà nángngà tō panámdám yu na ágkalasing ni mga manubù ni. Ánnà, su atin ka minám tō manubù, ñi pa malasing, su alas nuybe pa ka sállám. ¹⁶ Asal ássa ni ilumu ni, su ituman dán tō kagi na igsulat katō propeta ka Manama sayyan na si Joel, na mà din,

¹⁷ “ ‘Ni gó tō kagi ka Manama. Atin ka masig dán tō ágtamanán kani banuwa, bággén ku tō Ugis Espiritu tun ta langun manubù. Purisu tō mga gabatá yu pakagin ku katō kagi ku. Duwán pakitanán ku tun ta mga mallaki yu. Patagénnáppán ku tō mga tugál. ¹⁸ Tō álló tō, bággén ku tō Ugis Espiritu tun ta langun na ágbánnal kanak, agad gamama asta gabayi. Pakagin ku sikandan katō kagi ku. ¹⁹ Pakitanán ku tō mga kasalábbuan tun

§ 1:18 1:18 Tō salapī na igulí i Judas tun ta mga ágpangulun ka templo, tō gó tō igbayad katō tanà. Ahaán tō Mateo 27:3-8.

* 1:20 1:20a Salmo 69:25. † 1:20 1:20b Salmo 109:8.

ta langit asta nit banuwa ukit ka dipanug, apuy asta ábbál. ²⁰ Kumangittáng tō álló. Kumallutù tō bulan iring na dipanug. Matuman ni ka di pa rumuud tō Áglangngagán ta katò langun manubù. Tō gó tō álló na tuu pa makamáddang asta mabantug. ²¹ Asal makaluwà tikud tun ta supak na ándà ágtamanán tō langun manubù na ágtawar tun ta Áglangngagán ta.’*^{*}

²² Igpamayun si Pedro igkagi, na mà din, “Na, mga unawa ku na mga rubbad i Israel, paminág kó kani ágkagin ku. Si Jesus na taga Nazaret tō igpapid ka Manama. Igpasóddór ni ákniyu ukit katò ilumu ka katulusan din, mga kasalábbuan, asta mga pató na ágkatuman na ilumu ka Manama ukit ki Jesus dini ákniyu. Isóddóran yud ni. ²³ Na, si Jesus tō igbággé tun ta bállad yu ukit katò taganà plano asta sinóddóran ka Manama. Igpamatayan yu si Jesus, su igpansalan yu sikandin tun ta krus ukit katò madat mga manubù, ²⁴ asal iganté puman ka Manama si Jesus ukit katò kapaluwà din kandin tikud tun ta hirap ka kamatayan, su di makawid tō kamatayan kandin. ²⁵ Su igsulat si David na kamónaan ta tingód ki Jesus, na mà din,

“Inalayun ku ágsállággán tō Áglangngagán tun ta saruwan ku, su inalayun sikandin ágduma kanak ébò diya masasó. ²⁶ Purisu tuuwa idayawan, asta ágdurungán ku sikandin. Su agad maté ni lawa ku, asal duwán pa gimanan ku, ²⁷ su diya ikuna pabayaán tun ta Hades.† Di mému áknikó ka maróddóg ni lawa ku, su sakán dád tō sábbad Ugis na ágginaawaan nu. ²⁸ Igpakita nu kanak tō gukitan na madun tun ta kantayan. Tuuwa idayawan su ágdumaana ikuna.’ †

²⁹ Na, igpamayun igkagi si Pedro, na mà din, “Mga kataladi na Judio, isóddóran yu ni kagin ku ákniyu tingód katò kamónaan ta sayyan na si David. Sikandin gó tō inaté, asta iglábbáng tō lawa din tun ta takub, asta iróddóg sikandin. Taddò pò tō iglábbángngan kandin sippang áknganni. ³⁰ Su propeta si David, isóddóran din tō igtandò katò Manama kandin na imun harì tō sábbad rubbad din, asta mangulu tun ta tapuri álló iring ki David.‡ ³¹ Igpasóddór ki David tō katumanan katò tandò. Purisu igkagi sikandin tingód katò kanté puman katò Mesiyas, su mà din,

“Di sikandin pabayaán tun ta Hades. Di mému tun ta Manama ka maróddóg tō lawa din.*^{*}

³² Na, si Jesus tō iganté puman ka Manama, asta igkita ké langun na inanté puman sikandin. ³³ Inému dán si Jesus na mallayat tun ta langit, asta igunsad sikandin dadan tun ta kawatan katò Ámmà din. Pángnga igtanggap si Jesus katò Ugis Espiritu na igtandò ka Manama, igbággayan ki ikandin katò Ugis Espiritu. Tō gó tō igkita yu asta igdinág yu. ³⁴ Tō igkagi i David ánnà tingód katò kandin lawa, su tō lawa i David ándà kabatun tun ta langit, asal igkagi si David sayyan,

‘Igakgi tō Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawatan ku ³⁵ sippang ka manaluwa katò mga usig nu asta pabánnalán ku sikandan áknikó.†

³⁶ Purisu sikiyu na mga rubbad i Israel, kailangan kasóddóran yu langun na agad igpansalan yu si Jesus tun ta krus, asal igimu ka Manama sikandin na Mesiyas asta Áglangngagán.”

³⁷ Na, tō igdinág katò mga manubù tō igkagi i Pedro, tuu ikálláng tō pusung dan. Iginsà dan ki Pedro asta katò duma mga apostoles, na mà dan, “Mga kataladi, ándin tō nángngà lumun dé?”

³⁸ Igtaba si Pedro, na mà din, “Rákkád kó katò mga salà yu. Pabunyang kó tingód katò kapasakup yu ki Jesu-Cristo. Pasinsiyaan ka Manama tō salà yu, asta bággén din tō Ugis Espiritu tun ákniyu. ³⁹ Igtandò katò Áglangngagán na Manama ta na bággén din tō Ugis Espiritu tun ákniyu, tun ta mga gabatà yu, asta tun ta mga manubù na madiyù ébò bággayan din tō langun manubù na ágsalinán din.‡

⁴⁰ Marapung pa tō igkagi i Pedro kandan. Igpédu-édu sikandin, na mà din, “Luwà kó tikud tun ta supak na dumunggù kani mga manubù na masalà-salà.”

⁴¹ Na, igpabunyang tō mga manubù na igbánnal katò igkagi i Pedro. Tō álló tō, mga tállu mararan (3,000) tō mga manubù na igpamaké ki Jesu-Cristo asta isakup tun ta mga manubù na taganà igpamaké. ⁴² Igpamayun dan igpaminág ka ágtinuruán katò mga apostoles. Igpadumáé tō mga ágpampamaké, asta igpalimudé dan ébò kuman asta dumasal tun ta Manama.

Tō kantayan katò mga ágpampamaké

* **2:21** 2:17-21 Joel 2:28-32. † **2:27** 2:27 Hades tō ngadan katò góddóan ka mga inaté sippang ka ruudan dan. Magunawa tun ta 2:31. ‡ **2:28** 2:25-28 Salmo 16:8-11. § **2:30** 2:30 Ahaán tō Salmo 132:11. * **2:31** 2:31 Salmo 16:10. † **2:35** 2:34-35 Salmo 110:1. ‡ **2:39** 2:39 Isaias 57:19; Joel 2:32.

⁴³ Marapung tō mga kasalábbuan na ilumu katō mga apostoles ukit katō katulusan ka Manama. Purisu imáddangan tō langun manubù. ⁴⁴ Inalayun igpalimudé tō mga ágpampamaké. Igpagsábbad dan tō kaduwánnan dan, ⁴⁵ asta igbarigýa dan tō kaduwánnan dan ébō duwán salapí na bággén dan tun ta duma mga manubù tingód katō ágkailanganán dan. ⁴⁶ Kada álló ágpalmudé tō langun dan tun ta templo, asta tuu dan gó ágkadayawan na ágpabággayé katō mga ágkakan tun ta mga balé dan. ⁴⁷ Inalayun dan ágdurung katō Manama. Ágrespetowan dan katō karapungan ka mga manubù. Kada álló igdungang katō Áglangngagán tun ta grupo dan tō mga manubù na igtábbus tikud tun ta salà dan.

3

Inólian tō manubù na kapig

¹ Na, duwán sábbad álló tō alas tres ka mapun, igsadun si Pedro asta si Juan tun ta templo, su tō gó tō oras ka kadasal. ² Na, duwán sábbad manubù na kapig tikud tun ta kapamasusu kandin. Gunsad sikandin tun ta sállat* katō templo na ánggadanan Madigár Sállat. Kada álló ágpínggaan sikandin ka mga kadumaan din tun ta sállat katō templo ébō mamuyù ka salapí tun ta mga manubù na gahu. ³ Tō igkita tō kapig ki Pedro asta ki Juan na mahu, igpamuyù sikandin ka salapí kandan. ⁴ Igsállág si Pedro asta si Juan kandin, asta igkagi si Pedro, na mà din, “Sállág ka áknami!”

⁵ Purisu igsállág tō kapig kandan, su kéman din ka duwán salapí na bággén dan kandin. ⁶ Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Ándà palang salapí ku, asal duwán bággén ku áknikó. Na, ukit katō katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo na taga Nazaret, panó ka!”

⁷ Na, igawidan i Pedro tō bállad din na kawanan, asta igpatindág din sikandin. Tigkó dád igmabákkár tō paa din. ⁸ Purisu igtindág asta igpanó-panó sikandin. Na, igahu sikandin tun ta templo, asta igdumaan din si Pedro asta si Juan. Ágpanó-panó, ágláttu-láttu, asta ágdurung sikandin ka Manama. ⁹ Igkita katō langun manubù na pakapanó dán sikandin asta ágdurung sikandin katō Manama. ¹⁰ Igkilala dan na sikandin tō manubù na taganá gunsad asta ágpamuyù tun ta sállat katō templo na ánggadanan Madigár Sállat. Purisu tuu dan isalábbuan tingód katō ilumu kandin.

Igtinurù si Pedro tun ta templo

¹¹ Na, tingód katō dayó katō manubù na ikapanó dán, marag sikandin gawid ki Pedro asta ki Juan. Na, isalábbuan tō langun manubù asta pasipalaguy dan tun kandan tun ta kallungan katō templo na ánggadanan Balkon i Solomon. ¹² Tō igkita si Pedro katō mga manubù na ilimud, igkagi sikandin, na mà din, “Mga unawa ku na mga rubbad i Israel, yakó ágkasalábbuan kani. Yakó ágsállág áknami. Ánnà áknami katulusan ó katallánggan tō ikóli kani kapig. ¹³ Tō Manama na ágpangadapán katō mga kamónaan ta na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob,† sikandin tō ikóli katō kapig ébō durungan katō Manama tō igpapid din na si Jesus. Asal sikiyu tō igpammát kandin. Agad kakalyag i Pilato na paluwaán din si Jesus, igéllé kó ki Pilato ébō matayan yu si Jesus. ¹⁴ Sikandin tō ugis na ándà palang salà, asal igélléyan yu sikandin. Igpédu-édu kó baling ki Pilato ébō paluwaán din tō manubù na ikamaté. ¹⁵ Igmatayan yu sikandin na ágtikudan ka mantu kantayan tikud tun ta Manama, asal iganté puman sikandin ka Manama. Igkita dé sikandin na inanté puman. ¹⁶ Ukit katō katulusan katō ngadan i Jesus, igmabákkár dán ni manubù na igkita asta igkilala yu. Ukit katō kapamaké din ki Jesus, ikapanó dán sikandin nit tubang yu.

¹⁷ “Mga kataladi, isóddóran ku na sikiyu asta tō mga pangulu yu tō igpamaté ki Jesus su ándà kó ikasóddór na sikandin tō Mesiyas. ¹⁸ Purisu ituman tō kagi ka Manama na igulit katō langun propeta din sayyan na pahirapan asta matayan tō Mesiyas na igsalin din. ¹⁹ Purisu rákkád kó, asta padani kó tun ta Manama ébō pasinsiyaan din tō mga salà yu, ²⁰ asta duwán kani timpo dumunggu na bággayan kó katō mantu kabákkárran tikud tun ta Áglangngagán. Palónódán din puman si Jesus na Mesiyas na taganá igsalin din para ákniyu ébō mangulu sikandin. ²¹ Asal kailangan móddó pa si Jesus tun ta langit sippang ka timpo na pamantun ka Manama tō langun na igtandó din ukit katō mga propeta na igbánnal kandin sayyan. ²² Na, igkagi si Moises sayyan, na mà din,

“Papidán katō Áglangngagán na Manama tō propeta din tun ákniyu iring katō kapapid din kanak. Tō gó tō sábbad rubbad yu. Kailangan mánnal kó katō langun na ágkagin din ákniyu. ²³ Tō manubù na di mánnal ka kagi katō propeta tō, tō gó tō péwaán tikud tun ta mga manubù na igsalin ka Manama asta supakan sikandin.†

* **3:2** 3:2 Duwán mga sállat tun ta mallayt koral na igimu ka batu asta áglibut katō plasa ka templo. † **3:13** 3:13 Ahaán tō Exodo 3:6,15. ‡ **3:23** 3:22-23 Deuteronomio 18:19; Levitico 23:29.

²⁴ “Tò langun propeta ka Manama sayyan, si Samuel asta tò duma mga propeta na ikatalundug kandin, igulit tò langun dan tingód katò ituman dán áknganni. ²⁵ Sikita tò igtanggap katò kasabotan ka Manama ukit katò mga propeta din sayyan. Ituman dán áknganni tò kasabotan ka Manama tun ta mga kamónaan ta, su igkagi tò Manama ki Abraham,

“Madigár tò bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa ukit katò mga rubbad nu.”[§] Ni gó tò igtandò ka Manama ki Abraham. ²⁶ Purisu igsalin ka Manama si Jesus asta taganà igpapid din diyán ákniyu ébò tabangan kó langun ukit ka karákkád yu katò mga madat ágkémun yu.”

4

Igpriso si Pedro asta si Juan

¹ Na, róggun ágkagi si Pedro asta si Juan tun ta mga manubù na ilimud, igpadani tò mga pangulu ka templo, tò kapitan ka mga tarabanté ka templo, asta tò mga Saduseo.*

² Ágkaringasa dan su ágtinurù si Pedro asta si Juan na duwán álló na antén puman ka Manama tò mga inaté, iring katò kanté puman ki Jesus. ³ Purisu igámmát dan si Pedro asta si Juan. Insa-insaán dan pád sikandan, asal su ágsalláp dán tò álló, igpahu dan dád tun ta prisowan sippang ka sállám.

⁴ Asal igbánnal tò marapung manubù na igpaminág ki Pedro asta ki Juan. Tò kaditaan katò mga gamama dád igdunggù ka mga lima mararan (5,000).

Igpatubang si Pedro asta si Juan tun ta konseho

⁵ Na, tò sállám dán, ilimud tun ta Jerusalem tò langun pangulu ka templo, tò mga ágtugállán ka Judio, asta tò mga taratinurù ka mga sugù i Moises.[†] ⁶ Dutun tò tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Anas, asta si Caifas, si Juan, si Alejandro, asta tò duma mga gakád i Anas. ⁷ Igpatindág dan si Pedro asta si Juan tun ta tángngaan, asta iginsà dan ki Pedro asta ki Juan, na mà dan, “Sadan tò igbággé ákniyu kani katulusan? Sadan tò igpapid ákniyu ébò makému kó kani?”

⁸ Na, ipánnù si Pedro katò Ugis Espiritu, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga pangulu ta asta mga ágtugállán ka Judio, ⁹ atin insaán ké ikiyu tingód katò madigár na ilmu dé katò kapig, ulitán ku ákniyu tingód katò ikóli kandin. ¹⁰ Pénagpáttán ku ákniyu asta langun unawa ku na mga rubbad i Israel na ikapanó ni manubù ni ukit katò katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo na taga Nazaret. Si Jesu-Cristo tò igpansalan yu tun ta krus, asal iganté puman sikandin ka Manama. ¹¹ Si Jesus tò katumanan katò kagi ka Manama na igsulat sayyan, na, “Duwán sábbad batu na igantug katò mga gimu ka balé,

su kéman dan ka ánda ágpulusán.

Asal ánda dan kasóddóri na tò gó tò batu

na tuu ágkailanganán katò balé.[‡]

¹² Si Jesus dád tò makatábbus áknita tikud tun ta salà. Agad nit kaluwagan kani banuwa, ánda dán ássa ngadan na igbággé tun ta mga manubù na mému tawarán ta ébò makatábbus áknita tikud tun ta salà.”

¹³ Na, tò igkita tò mga sakup ka konseho ka Judio na di ágkatalu si Pedro asta si Juan ágtaba, tuu dan isalábbuan, su isóddóran dan na ánda dan ikóskuwila. Isóddóran dan pagsik na igtákkás-tákkás si Pedro asta si Juan ki Jesus dángngan. ¹⁴ Asal su tun ta tubang dan tò manubù na ikapanó dán, ánda ágkagagi katò mga konseyal ki Pedro asta ki Juan. ¹⁵ Purisu igpaluwà dan si Pedro asta si Juan tikud tun ta konseho, asta igpatóngkóé dan, na mà dan, ¹⁶ “Ándin tò lumun ta kani mga manubù ni? Su di ki makabulun kani kasalábbuan na iglumun dan, asta isóddóran katò langun manubù nit Jerusalem. ¹⁷ Asal madigár ka sapadan ta sikandan ébò di dan manayun mulit-ulit tingód kani. Sumapad ki kandan ébò ánda manubù na ulitan dan tingód kani ngadan ni.”

¹⁸ Purisu igpakangé dan si Pedro asta si Juan, asta igsapad dan na di dan mému mulit-ulit asta tuminurù tingód katò ngadan i Jesus. ¹⁹ Asal igtaba si Pedro asta si Juan, na mà dan, “Panámdám kó ka ándin tò nángngà lumun dé tun ta saruwan ka Manama, sikiyu tò bánnalán dé, ó tò Manama tò bánnalán dé. ²⁰ Di ké gó sumungkù mulit-ulit katò kabánnalan na igkita asta igdinág dé.”

²¹ Asal tuu pa iglimáddang katò mga konseyal si Pedro asta si Juan, asta igpaluwà dan, su ánda sóddór dan ka ándin tò lumun dan kandan agó kasókówan dan katò langun manubù,

§ 3:25 3:25 Genesis 22:18; 26:4. * 4:1 4:1 Tò mga Saduseo di ágbánnal na manté puman tò mga manubù na inaté

dán. † 4:5 4:5 Manama tò igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tò igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. ‡ 4:11 4:11 Salmo 118:22.

su ágduring dan langun katô Manama tingód katô ilmu. ²² Na, tó manubù na ikapanó dán ukit ka katulusan ka Manama, sobra ka kappatan (40) tó idad din.

Igdasal tó mga ágpampamaké

²³ Na, tó igpaluwà dan si Pedro asta si Juan, igsadun dan tun ta mga ágpampamaké, asta igulit dan tó langun ka igkagi katô mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio. ²⁴ Tó igdinág dan katô igkagi i Pedro asta i Juan, igpasábbadé dan igdasal tun ta Manama, na mà dan, “Áglangngagán na Manama, sikuna gó tó igimu ka langit, tanà, dagat, asta katô langun-langun. ²⁵ Sikuna tó igkagi ukit ka kamónaan dé na si David na igbánnal áknikó sayyan, su ukit katô Ugis Espiritu, igpakagi sikandin, “Manan ka masókó tó mga ánnà Judio? Manan ka ágpiano tó mga manubù ka madat na ándà ágpulusán? ²⁶ Igpasábbadé tó mga hari asta tó mga pangulu nit banuwa ébò matu dan katô Áglangngagán na Manama asta tó Mesiyas.”[§]

²⁷ Ituman dán ni kannun ta Jerusalem, su igpasábbadé si Herodes, si Poncio Pilato, tó mga rubbad i Israel, asta tó mga ánnà Judio ébò matu dan ki Jesus na Ugis Batà nu na igsalin nu. ²⁸ Ukit katô katulusan nu igtuman dan tó langun ka kakalyag nu sayyan. ²⁹ Áglangngagán, isóddóran nu na iglimáddang dan áknami. Purisu tabangi ké na mga ágsuguánnán nu ébò ñi ké máddang mulit-ulit katô kagi nu. ³⁰ Pakita nu tó katulusan nu ébò kólian tó mga ágkabógókan. Pakita nu tó mga makasalábbù lumu nu ukit katô ngadan katô Ugis Batà nu na si Jesus.”

³¹ Pángnga igdasal dan, ilubà tó lugar na ilimudan dan, asta ipánnù dan katô Ugis Espiritu. Tikud taddò, ándà máddang dan gulit-ulit katô kagi ka Manama.

Igpatabangé tó mga ágpampamaké

³² Na, igpasábbadé tó panámám asta tó ginawa katô langun ágpampamaké. Ñi dan ágpalággáddé tingód katô kaduwánnan dan, asal inalayun dan ágpatabangé. ³³ Ukit katô katulusan na igbággé ka Manama katô mga apostoles, ikému dan ka mga kasalábbuan, asta igulit-ulit dan tingód katô kantayan puman katô Áglangngagán na si Jesus. Tuu igtabangan ka Manama tó langun ágpampamaké. ³⁴ Purisu ándà manubù tun kandan na ikulangan ka ágkakan asta kaduwánnan, su igbarigya katô mga manubù tó tanà dan asta balé dan, ³⁵ asta igbággé dan tó salapi tun ta mga apostoles, asta igbággayan katô mga apostoles tó tagsábbad-sábbad mga manubù na ágkahirapan. ³⁶ Duwán sábbad taga Cipre na rubbad i Levi na ángnadanan ki Jose. Ángnadanan sikandin katô mga apostoles ki Bernabe. (Tó kóbadan “Tarapabákkár ka Kapamaké.”) ³⁷ Duwán tanà na igbarigya din, asta igbággé din tó salapi tun ta mga apostoles.

5

Si Ananias asta si Safira

¹ Na, duwán sábbad mama na si Ananias asta tó sawa din na si Safira. Duwán tanà na igbarigya dan. ² Asal igpasábbadé dan na állássán tó katángngà katô lagà ka tanà na igbarigya dan. Igpíd i Ananias tó samà tun ta mga apostoles. ³ Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Manan ka igipánnù i Maibuyan tó pusung nu ébò mulaló ka tun ta Ugis Espiritu? Manan ka igállás nu tó katángngà katô lagà ka tanà na igbarigya nu? ⁴ Tó ándà nu pa barigyai tó tanà, áknikó yan. Pángnga igbarigya nu, ándà manubù na igpirit áknikó ébò bággén nu ni. Kéman nu ka manubù dáð tó igbulalówan nu, asal Manama tó igbulalówan nu.”

⁵⁻⁶ Tó igdinág si Ananias katô igkagi i Pedro, ibantang sikandin, asta inaté. Na, igtángngás katô mga mallaki tó lawa din, igpíd dan tun ta luwà, asta iglábáng dan. Tuu imáddangan tó langun manubù na ikadinág kani.

⁷ Tó iglabé dán tó mga tállu oras, igdunggù si Safira, asal ándà sóddór din na inaté dán tó duma din. ⁸ Igkagi si Pedro kandin, na mà din, “Ulít ka kanak. Ni dáð gó tó kadakállan katô salapi na igbayad ka tanà na igbarigya nu?”

Igtaba si Safira, na mà din, “Óó. Yan dáð gó.”

⁹ Purisu igkagi si Pedro, na mà din, “Manan ka igpasábbadé kó ébò kuminnam katô Ugis Espiritu? Taddò dán ta luwà tó mga manubù na iglábáng géna katô duma nu. Piddán ka ikandan ébò lábbángngán ka.”

¹⁰ Tigkó dáð ibantang si Safira asta inaté. Tó igahu tó mga mallaki, igkita dan sikandin na inaté dán. Purisu igpíd dan tó lawa din tun ta luwà, asta iglábáng dan madani tun ta duma din. ¹¹ Imáddangan tó langun ágpampamaké asta tó langun manubù na ikadinág tingód kani.

Marapung tó mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles

¹² Na, marapung tó mga kasalábbuan na iglumu katô mga apostoles na igkita katô duma mga manubù. Inalayun ágkalimud tó mga ágpampamaké tun ta kallungan ka templo na

ágnadanan Balkon i Solomon. ¹³ Duwán дума mga manubù na ándà pasakup tun ta mga ágpampamaké tingód ka máddang dan, asal ágrespetowan dan tò mga ágpampamaké. ¹⁴ Na, tuu pa igmarapung tò mga ágpampamaké, su duwán igdugang katò Áglangngagán, agad mga gamama asta mga gabayi.

¹⁵ Na, tingód katò mga kasalábbuan na iglumu katò mga apostoles, duwán mga manubù na igpid katò mga ágkabógókan tun ta ligad ka mga dalan. Igpadággà dan tun ta ágdággaan ébò ka lumabé si Pedro, kallungan dan katò alung din asta kólian dan. ¹⁶ Igsadun pagsik tò marapung manubù tikud tun ta дума mga lunsud na madani tun ta Jerusalem. Igpíd dan tò mga ágkabógókan asta tò дума na igahuwan ka madat espíritu. Inólian tò langun ágkabógókan, asta igpaluwà tò madat mga espíritu tikud tun ta mga manubù.

Igirrayatan tò mga apostoles

¹⁷ Na, isókò tò tuu mallayat ka pangulu ka templo asta tò mga kadumaan din na mga Saduseo, su tuu dan gingà katò mga apostoles. ¹⁸ Purisu igámmát dan tò mga apostoles, asta igpriso dan. ¹⁹ Asal tò dukilám dán, igpókéan katò panaligan ka Manama tò sállat katò prisowanan, asta igpid din sikandan tun ta luwà. Ikgagi tò panaligan ka Manama kandan, na mà din, ²⁰ “Sadun kó tun ta templo, asta uliti yu tò mga manubù tingód kani mantu kantayan na bággén ka Manama.”

²¹ Na, igtuman dan tò igkagi katò panaligan. Tò sállám dán, igahu tò mga apostoles tun ta templo, asta igtigkané dan igtinurù. Na, tò tuu mallayat ka pangulu ka templo asta tò mga kadumaan din, iglimud dan tò langun konseyal ka Judio. Duwán mga igpapid dan tun ta prisowan ébò kangén tò mga apostoles. ²² Asal tò igdunggù dan tun ta prisowanan, ándà dán taddò tò mga apostoles. Iglónód dan tun ta mga konseyal, asta igkagi sikandan, na mà dan, ²³ “Tò igdunggù ké tun ta prisowanan, igsapángngan gó, asta igbantéyù tò mga tarabanté tun ta mga sállat. Asal tò igpóké ké katò sállat, ándà dán manubù na igkita dé tun dalám.”

²⁴ Na, tò ikasóddór tò mallayat mga pangulu ka templo asta katò kapitan ka mga tarabanté ka templo, tuu dan isalábbuan. Igpánámdám dan ka ándin tò dungguán. ²⁵ Na, duwán igdunggù asta igulit kandan, na mà din, “Tò mga manubù na igpriso yu bani, ágtindág dan dán tun ta templo, asta ágtinurù dan katò mga manubù.”

²⁶ Na, tò kapitan asta tò mga tarabanté ka templo igsadun asta igkangé dan tò mga apostoles. Ándà dan piriti tò mga apostoles su imáddangan dan agó timbagán dan ka mga batu katò mga manubù. ²⁷ Tò igpid dan katò mga apostoles, igpatubang dan tun ta mga konseyal na ilimud, asta igkagi tò tuu mallayat ka pangulu ka templo kandan, na mà din, ²⁸ “Dángngan, maggát ké igsapad áknuyu na ò kó tuminurù tingód katò ngadan i Jesus. Asal ándà kó bánnal, su ákanganni, tò ágtinuruán yu isóddóran katò langun manubù kannun ta Jerusalem, asta sikami tò igpagtámmay yu na igmaté kandin.”

²⁹ Na, igtaba si Pedro asta tò дума mga apostoles, na mà dan, “Kailangan bánnalán dé tò Manama, ánnà tò mga manubù. ³⁰ Igmatayan yu si Jesus na igpansalan tun ta krus, asal tò Manama na ágbánnalán katò mga kamónaan ta, tò gó tò iganté puman kandin. ³¹ Manama tò igimu kandin na mallayat dadan tun ta kawatanan din tun ta langit, su sikandin tò Pangulu asta Taratábbus. Tò gó tò iglumu din ébò rumákkád tò mga rubbad i Israel asta pasinsiyaan din tò mga salà ta. ³² Sikami tò testigos na bánnal ni ilmu, asta ágtestigos pagsik tò Ugis Espiritu na ágbággén ka Manama tun ta langun manubù na mánnal kandin.”

³³ Na, tò igdinág dan katò igkagi i Pedro, tuu dan isókò, asta kakalyag dan na matayan tò mga apostoles. ³⁴ Asal duwán sábbad konseyal ka Judio na Pariseo na ánggadanan ki Gamaliel na ágtinurù ka mga sugù i Moises. Ágrespetowan sikandin katò langun manubù. Igtindág sikandin ébò kumagi, asal igpaluwà din pa tò mga apostoles yan pa igkagi sikandin. ³⁵ Na, igkagi si Gamaliel tun ta mga konseyal, na mà din, “Mga unawa ku na mga rubbad i Israel, banté kó ka ándin tò lumun yu kani mga manubù. ³⁶ Su dángngan, duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Teudas na ágpabantug, asta mga áppat gatus (400) tò manubù na igpasakup tun kandin. Asal igmatayan sikandin, ikatalap tò mga sakup din, asta inandà dán tò grupo din. ³⁷ Na, pángnga kani, ágpabantug si Judas na sábbad taga Galilea dalám katò kapalista ka gobyerno katò langun ngadan ka manubù. Agad marapung tò mga manubù na igpasakup tun kandin, igmatayan pagsik sikandin, asta ikatalap tò langun sakup din. ³⁸ Purisu kagin ku áknuyu, pabayà yu ni mga manubù ni, asta yakó gilabut kandan, su atin ka ánnà Manama tò igpapid kandan, mandà gó tò plano dan asta tò mga áglumun dan. ³⁹ Asal atin ka Manama tò igpapid kandan, ò kó makasapad kandan. Piyà-piyà kó agó imun kó na mga usig ka Manama!”

⁴⁰ Purisu igtuman dan tò igkagi i Gamaliel. Na, igkangé dan tò mga apostoles, igpalaggás dan, asta igsapadan dan na ò dan mému mulit-ulit tingód katò ngadan i Jesus, asta igpaluwà dan tò mga apostoles.

⁴¹ Na, tō igpanó tō mga apostoles tikud tun ta konseho, ágkadayawan dan, su tun ta panámám dan, isóddóran ka Manama na madigár ka irrayatan dan tingód katō kapamaké dan ki Jesus. ⁴² Kada álló, agad dutun ta templo asta tun ta mga balé, inalayun dan igtinurù asta igulit-ulit na si Jesus tō Mesiyas.

6

Igsalin tō pittu gamama

¹ Na, tō timpo tō, tuu igmarapung tō mga ágpampamaké. Asal tō mga Judio na Griego é kinagiyan igburáng-buráng katō mga Judio na Hebreo é kinagiyan, su igkagi dan na tō kandan dád mga gabayi balu tō ágbággayan dan kada álló, asta igpabayá dan tō mga gabayi balu na Griego é kinagiyan.

² Purisu iglimud katō sapulù duwa (12) apostoles tō langun ágpampamaké. Igkagi sikandan, na mà dan, “Di mému ka sumungkù ké mulit-ulit katō kagi ka Manama ébò mággé katō ágkailanganán tun ta mga manubù na ágkahirapan. ³ Purisu mga kataladi, madigár ka salinán yu tō pittu mga gamama na nánggà tō áglumun dan tun ta saruwan ka Manama, ágrespetowan, ipánnuan katō Ugis Espiritu, asta duwán kapandayan dan ébò palumun dé sikandan kani lumu ni. ⁴ Su gamitán dé tō oras ka kadasal asta mulit-ulit ké katō kagi ka Manama.”

⁵ Na, tō igdinág tō langun ágpampamaké katō igkagi dan, idigárran dan. Purisu igsalin dan si Esteban, su ágsarig sikandin ka Manama tun ta tibuk pusung din, asta ipánnuan sikandin katō Ugis Espiritu. Tō duma mga manubù na igsalin dan, sikandan si Felipe, si Procoro, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, asta si Nicolas na taga Antioquia na ágtuman katō mga ágkémun ka Judio agad ánnà Judio sikandin. ⁶ Igpatubang dan tō pittu gamama tun ta mga apostoles, igdasalan dan katō mga apostoles, asta igdappánnan ka bállad dan.*

⁷ Purisu italap tō kagi ka Manama. Igmarapung tō mga ágpampamaké tun ta Jerusalem, asta marapung tō mga pangulu ka templo na igpamaké ki Jesus.

Igámmát si Esteban

⁸ Na, si Esteban tō tuu ágtabangan ka Manama. Purisu marapung tō mga kasalábbuan na iglumu din na igkita katō mga manubù. ⁹ Na, duwán mga manubù na tikud tun ta mga lunsud ka Cirene asta Alejandria na ágpangadap tun ta simbaan ka Judio na ánggadanan “Simbaan ka Mga Manubù na Ikaluwà,”† asta duwán pagsik tikud tun ta probinsya ka Cilicia asta Asia igapul ki Esteban. ¹⁰ Asal ándà dan ikapanalu ki Esteban, su igtabangan sikandin katō Ugis Espiritu ébò katig sikandin ágkagi-kagi. ¹¹ Purisu igsututan dan tō mga manubù ébò kumagi dan na igdinág dan si Esteban igbuyas ki Moises asta katō Manama. ¹² Ukit katō ilumu dan, isamuk tō mga manubù, tō mga ágtugállán ka Judio, asta tō mga taratinurù ka mga sugù i Moises. Na, igámmát dan si Esteban, asta igpid dan sikandin tun ta konseho. ¹³ Duwán mga manubù na igpatestigos dan na igbulaló, na mà dan, “Sikandin tō marag ágbuyas kani ugis lugar asta katō mga sugù i Moises. ¹⁴ Igdinág dé tō igkagi din na dumadat tō taga Nazaret na si Jesus kani templo ni, asta bullasan din tō mga ágkémun ta na igugù i Moises sayyan.”

¹⁵ Igsállág tō langun konseyal ki Esteban, asta igkita dan tō bónnóng din na inéring katō bónnóng ka panaligan ka Manama.

7

Tō igkagi i Esteban

¹ Na, iginsà tō tuu mallayat ka pangulu ka templo ki Esteban, na mà din, “Bánnal tō igkagi kani mga manubù?”

² Na, igtaba si Esteban, na mà din, “Mga kataladi asta mga ágtugállán, paminág kó kanak. Tō sayyan, dalám katō kóddò katō kamónaan ta na si Abraham tun ta banuwa ka Mesopotamia, tō ándà pa sikandin alin tun ta lunsud ka Haran, igpakita tun kandin tō Manama na makasalábbù. ³ Igkagi tō Manama, “Tanani nu tō banuwa na igóddóan nu, tō mga gakád nu, asta tō pamilya katō ámmà nu. Sadun ka tun ta banuwa na tádduán ku áknikó.*” ⁴ Purisu igpanó si Abraham tikud tun ta banuwa ka Caldea, asta igalin tun ta Haran. Tō inaté tō ámmà i Abraham, igpalin ka Manama sikandin nit banuwa na góddóan ta. ⁵ Na, ándà palang tanà na igbággé ka Manama kandin agad délák, asal igtandó tō Manama ki Abraham na duwán tanà na bággén kandin asta tō mga rubbad din, agad ándà palang batà din.† ⁶ Igkagi tō Manama na móddò tō mga rubbad i Abraham tun ta ássa banuwa. Állangan

* **6:6** 6:6 Igdappánnan dan ka bállad katō mga apostoles ébò kasóddóran na sikandan tō igsalin ébò tumabang. † **6:9**

6:9 Tō gó tō mga manubù na ikaluwà tun ta kallang kandan dángngan. * **7:3** 7:3 Genesis 12:1. † **7:5** 7:5 Ahaán tō Genesis 17:8; 48:4.

dan asta irrayatan dan dalam ka áppat gatus (400) ámmé. ⁷ Igkagi tô Manama, ‘Supakan ku tô mga manubù na mállang kandan. Paluwaán ku tô mga rubbad nu, asta mangadap dan kanak kannun.’[†] Ni gó tô igtandô katô Manama ki Abraham. ⁸ Na, igsugú tô Manama na kailangan tu puwan si Abraham asta tô langun rubbad din gamama tingód katô kasabotan ka Manama kandan. Purisu tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katô batà din na si Isaac, igtupuwan i Abraham sikandin. Inému si Isaac na ámmà i Jacob, asta inému si Jacob na ámmà katô sapulú duwa (12) gabatà din gamama na mga kamónaan ta. [§]

⁹ “Na, si Jose na sábbad batà i Jacob, isabuan kandin tô mga kataladi din, asta igbarigya dan sikandin. Purisu inallang sikandin tun ta banuwa ka Ehipto. Asal igtambangan ka Manama sikandin, ¹⁰ asta igpaluwà din si Jose tun ta langun kahirapan din. Duwán kapandayan na igbággé ka Manama kandin. Purisu idayawan tô hari ka Ehipto. Igimu din si Jose na gobernador tun ta Ehipto asta amo katô langun tun ta balé din. ¹¹ Na, duwán ballus tun ta kaluwagan ka mga banuwa ka Ehipto asta Canaan. Tuu ihirapan tô langun manubù. Ándà ágkakan katô mga kamónaan ta. ¹² Na, tô ikasóddór si Jacob na duwán ágkakan tun ta Ehipto, igpasadun din tô mga gabatà din tun ta Ehipto. Tô gó tô tagná kasadun dan ébò málli dan ka ágkakan. ¹³ Tô ikaduwa kasadun dan tun ta Ehipto, igpakilala si Jose katô mga kataladi din, asta igpasóddór din tô hari tingód katô mga gakád din. ¹⁴ Purisu igpakangé i Jose tô ámmà din na si Jacob asta tô langun gakád din. Kapittuwan lima (75) tô langun dan. ¹⁵ Purisu iginalin si Jacob asta tô mga gabatà din tun ta Ehipto. Na, inaté tô tagsábbad-sábbad kandan tun ta Ehipto agad si Jacob asta tô duma mga kamónaan ta. ¹⁶ Na, tô igpanó tô mga rubbad dan tikud tun ta Ehipto, igpid dan tô mga taganá inaté lawa tun ta Siquem, asta iglábáng dan tun ta takub na igbálli i Abraham tikud tun ta mga gabatà i Hamor.

¹⁷ “Na, tô masig dán matuman tô tandô ka Manama ki Abraham, igmarapung pô gó tô mga kamónaan ta tun ta Ehipto ¹⁸ sippang ka igpangulu tô ássa hari na ándà sóddór din tingód ki Jose.* ¹⁹ Iglimbungan katô hari tô mga kamónaan ta, asta igpirit din tô mga ámmà na antugán tô mga gabatà na mantu ipamasusu tun ta luwà ébò maté. ²⁰ Tô timpo tô, ipamasusu si Moises na sábbad batà na ikadayó ka Manama. Igdóppónan si Moises katô ámmà asta innà din tun ta balé dan dalam ka tállu bulan. ²¹ Tô igpid dan kandin tun ta luwà, ikitaan sikandin katô batà bayi ka hari. Purisu inému si Moises na batà din asta iganté din sikandin. ²² Igtinuruan si Moises ka langun ka kapandayan katô mga taga Ehipto, asta ibantug sikandin tingód katô kakagi-kagi din asta linumawan din.

²³ “Na, tô kappatan (40) dán tô idad i Moises, igpanámdám sikandin na mahà katô mga kataladi din na rubbad i Israel. ²⁴ Igkita din tô sábbad taga Ehipto na igirrayat katô sábbad unawa din na rubbad i Israel. Na, igdapitan i Moises tô unawa din, asta igmatayan din tô taga Ehipto. ²⁵ Kéman i Moises ka makagpát tô mga rubbad i Israel na sikandin tô gamitán ka Manama ébò mid kandan na makaluwà tikud tun ta kallang kandan. Asal ándà dan ikagpát. ²⁶ Pagkasimag, igkita din tô duwa rubbad i Israel na ágpamatayé. Kakalyag i Moises na usayán din sikandin. Igkagi sikandin, na, ‘Mga kataladi ku, magunawa kó na mga rubbad i Israel. Yakó ágpamatayé.’ ²⁷ Asal tô manubù na igirrayat katô unawa din igsullóy ki Moises, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sadan tô imung áknikó na mangulu asta rumuud áknami?’ ²⁸ Matayanna pagsik ikuna iring katô kamaté nu katô taga Ehipto bani?’[†] ²⁹ Tô igdinág si Moises katô igkagi din, igpalaguy sikandin tun ta Midian na madyù banuwa. Igóddô sikandin dutun, igkalyag sikandin, asta dutun imanubù tô duwa gabatà din gamama.

³⁰ “Na, pángnga katô kappatan (40) ámmé, igpakita tô panaligan ka Manama ki Moises tun ta mabbabà kayu na igrágrág tun ta diserto na madani tun ta pabungan na ánggadanan Sinai.[‡] ³¹ Tô igkita si Moises katô mabbabà kayu na igrágrág, isalábbuan sikandin. Tô igpadani sikandin ébò mahà, igdinág din tô kagi katô Áglangngagán tikud tun ta apuy, na mà din, ³² ‘Sakán tô Manama na ágpangadapán katô mga kamónaan nu na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob.’ Na, ándà gó sállág si Moises, su imáddangan sikandin asta igkárkár.* [§] ³³ Igkagi tô Áglangngagán, ‘Lusut nu yan sandalyas nu, su ugis ni lugar na ágtindággan nu. ³⁴ Igkita ku na igpahirapan tun ta Ehipto tô mga manubù na igsalin ku. Igdinág ku tô karangin dan. Purisu igsunnadda ébò paluwaán ku sikandan, asta sikuna tô papiddán ku tun ta Ehipto.’*

³⁵ “Na, si Moises tô taganá igélléyan katô mga unawa din na rubbad i Israel, su sikandin tô taganá igkagiyan, ‘Sadan é igimu áknikó na mangulu asta rumuud áknami?’ Asal sikandin

[†] 7:7 7:6-7 Ahaán tô Genesis 15:13-15; Exodo 3:12. [§] 7:8 7:8 Ahaán tô Genesis 17:10-14. * 7:18 7:18 Ahaán tô

Exodo 1:8. [‡] 7:28 7:27-28 Ahaán tô Exodo 2:14. [†] 7:30 7:30 Ahaán tô Exodo 3:2. [§] 7:32 7:32 Ahaán tô Exodo

3:6. * 7:34 7:33-34 Ahaán tô Exodo 3:5-10

tô igpapid ka Manama ébô mangulu asta mid katô mga rubbad i Israel ukit katô tabang katô panaligan ka Manama na igpakita kandin tun ta mabbabâ kayu na igrágrág.[†] 36 Na, ukit katô mga kasalábbuan na iglumu i Moises, igpid din tô mga rubbad i Israel tô igiwâ dan tikud tun ta Ehipto, asta tô igukit dan tun ta dagat na ánggadanan Mallutù Dagat, asta tun ta disyerto dalám ka kappatan (40) ámmé. 37 Si Moises tô igulit katô mga rubbad i Israel na duwán pa sábbad kataladi dan na imun ka Manama na propeta iring katô kasalin din ki Moises.[‡] 38 Si Moises tô igulitan katô panaligan ka kagi ka Manama tun ta pabungan na ánggadanan Sinai. Sikandin tô igulit katô kagi ka Manama na ágbággé ka kantayan tun ta mga kamónaan ta na ilimud tun ta disyerto, asta igulit áknita. 39 Asal ándâ bánnal tô kamónaan ta ki Moises, asta igéllé dan kandin, su kakalyag dan na lumónód dan tun ta Ehipto. 40 Purisu tô igtikáddág si Moises tun ta pabungan, igpédu-édu sikandan ki Aaron, ‘Imuwi ké ka mga ágmanaman dé ébô duwán mid áknami, su ándâ sóddór dé ka imánu si Moises na igpid áknita tikud tun ta Ehipto.’[§] 41 Purisu igimu dan tô ágmanaman na iring na bónnóng ka nati ka baka. Duwán ágbággén dan tun ta saruwan katô ágmanaman dan, asta ágpistaan dan tô igimu dan su ágkadayawan dan. 42 Purisu igtayyugan ka Manama sikandan. Igpabayâ ka Manama tô kapangadap dan katô mga karani tun ta langit, iring katô kagi ka Manama na igsulat katô sábbad propeta din, na mà din,

“Mga rubbad i Israel, ánnâ sakán tô igbággayan yu ka mannanap na iggóbbó yu tun ta disyerto dalám ka kappatan (40) ámmé. 43 Asal duwán mga igimu yu na ágmanaman yu ébô pangadapán yu. Igpíd yu tô ágpangadapanan katô ágmanaman yu na si Moloc. Igpíd yu tô ágmanaman yu na iring na karani na ánggadanan Repan. Purisu supakan ku sikiyu, su papiddán ku sikiyu tun ta madiyù banuwa ka Babilonia.’”^{*}

44 Na, igpanayun igkagi si Esteban, na mà din, “Tô mga kamónaan ta, duwán tulda na ágpangadapanan dan tun ta disyerto tu igóddô tô Manama tun kandan. Igpému i Moises tô tulda magunawa katô plano na igpakita ka Manama kandin. 45 Na, tô inaté dán si Moises, si Josue tô igpid katô mga kamónaan ta dalám ka igsadun dan tun ta banuwa na igtandó ka Manama kandan. Inalayun dan ágpiddán tô tulda. Igtabang tô Manama kandan, asta igpéwâ din tô duma mga manubù tikud kannun ébô duwán góddóan dan. Inalayun dan ágpangadap ka Manama tun ta tulda na ágpiddán dan sippang katô ighari si David.

46 “Tô inému na hari si David, idayawan tô Manama kandin, asta kakalyag i David na sikandin tô patindág katô templo para ka Manama. 47 Asal tô batâ i David na si Solomon tô igpatindág katô templo. 48 Asal di góddô tô Manama na Tuu Mallayat tun dalám katô mga balé na igimu ka manubù, su duwán igsulat katô propeta ka Manama sayyan, na mà din, 49 “Langit tô gunsadanan ku, asta banuwa tô ággittanan ku. Di kó makapatindág ka balé na nánggâ óddóan ku. Ándâ ágpaginawaanan na mému imun yu para kanak,’ mà katô Áglangngagán, 50 ‘su igimu ku ni langun.’[†]

51 “Na, matággas tô mga ulu yu, su di kó ágbánnal ka Manama. Di kó ágpaminág katô kabánnalan. Iring kó katô mga kamónaan yu, su inalayun kó géllé katô Ugis Espiritu. 52 Igirrayatan katô mga kamónaan yu tô langun propeta ka Manama, su igmatayan dan tô mga manubù na igulit kandan na dumunggù tô nánggâ tun ta saruwan ka Manama na igpammát yu asta igmatayan yu. 53 Agad sikiyu tô igbággayan katô mga sugù i Moises na igulitan katô mga panaligan ka Manama, asal ándâ yu bánnali.”

Igmatayan si Esteban

54 Na, tô igdinág tô mga konseyal ka Judio katô igkagi i Esteban, tuu dan isókó, asta gésâ dan[‡] tingód katô sókó dan. 55 Asal ipánman si Esteban katô Ugis Espiritu, asta marag iglangngag sikandin tun ta langit, asta igkita din tô Matulus Manama asta si Jesus na igtindág dadan tun ta kawanan din. 56 Igkagi si Esteban, na mà din, “Sállág yu! Igkita ku tô langit ipókéan, asta dutun tô Igpamanubù na ágpangulu dán na igtindág dadan tun ta kawanan ka Manama.”

57 Asal tô mga konseyal igullaó tingód katô sókó dan, asta igsagpáng dan katô talinga dan ébô di dan makadinág katô ágkagin din. Na, igpalaguy dan igarurung ki Esteban, 58 asta igguyud dan sikandin tun ta luwâ ka lunsud ka Jerusalem. Igtimbag dan sikandin ka mga batu ébô maté. Na, duwán sábbad mallaki na si Saulo na igbanté katô mga umpak na iglábbas katô mga manubù na igtimbag ki Esteban. 59 Tô igtimbag dan ki Esteban, igdasal sikandin, na mà din, “Áglangngagán Jesus, tanggap nu ni espiritu ku.”

† 7:35 7:35 Ahaán tô Exodo 2:14. ‡ 7:37 7:37 Ahaán tô Deuteronomio 18:15. § 7:40 7:40 Exodo 32:1,23. * 7:43 7:42-43 Amos 5:25-27. † 7:50 7:49-50 Isaias 66:1-2. ‡ 7:54 7:54 Gésâ dan, ó ángnitál é ngipán dan.

⁶⁰ Na, iglingkóód si Esteban, asta igullaó sikandin, na mà din, “Áglangngagán, yaka ágsupak kandan tingód kani salà na iglumu dan kanak.”

Na, pángnga din igkagi ni, inaté sikandin.

8

¹⁻² Na, ignunug si Saulo katò kamaté dan ki Esteban. Iglábbáng tò lawa din katò mga manubù na mabákkár é kapamaké. Tuu dan igsággó tingód katò ranu dan kandin.

Igirrayat si Saulo katò mga ágpampamaké

Na, tikud katò álló ka kamatayan i Esteban, igpahirapan tò langun ágpampamaké tun ta Jerusalem. Purisu ikatalap dan tun ta mga lunsud ka probinsya ka Judea asta Samaria. Asal igóddò pa tò mga apostoles tun ta Jerusalem. ³ Na, igpahirapan i Saulo tò mga ágpampamaké, asta igpamasak din sikandan tun ta mga balé dan ébò ámmáttán din tò mga gamama asta tò mga gabayi, asta prison din.

Igtinurù si Felipe tun ta Samaria

⁴ Na, agad ánda tò igsadunan katò mga ágpampamaké na italap, igulit-ulit dan tingód ki Jesus tun ta duma mga manubù. ⁵ Na, igsadun si Felipe tun ta lunsud ka Samaria. Igulit-ulit sikandin ka mga manubù na si Jesus tò Mesiyas. ⁶ Igpasábbadé tò mga manubù igpaminág katò katinurù i Felipe tingód katò kadinág dan asta kakita dan katò mga kasalábbuan na iglumu din. ⁷ Duwán madat mga espiritu na igpaluwà din tikud tun ta mga manubù, asta igullaó dan ka mabákkár tò igluwà dan. Marapung tò mga manubù na di ágriyu é lawa asta tò mga kapig na inólian. ⁸ Purisu tuu idayawan tò langun manubù tun ta lunsud ka Samaria.

⁹ Na, tun ta Samaria, duwán sábbad manubù na ánggadanan ki Simon. Ágkasalábbuan tò mga taga Samaria tingód katò áglumun din tikud dángngan, su ágsalamangka sikandin. Ágpadadurung sikandin na duwán katulusan din. ¹⁰ Ágpaminág tò langun manubù kandin, agad tò mga ágkayù-ayuan asta tò mga ágkaduwánnan manubù, su kéman dan ka sikandin tò mallayat ka langun na duwán katulusan ka Manama tun kandin. ¹¹ Purisu igpaminág tò langun dan kandin, su idugé dan dán inapid katò salamangka din.

¹² Asal tò igulit-ulit si Felipe kandan katò Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama asta tingód ki Jesu-Cristo, igbánnal dan, asta igpabunyang dan na mga gamama asta mga gabayi. ¹³ Agad si Simon igbánnal. Pángnga igbunyanan sikandin, igtákkás-tákkás sikandin ki Felipe, asta isalábbuan sikandin tingód katò mga kasalábbuan na iglumu i Felipe.

¹⁴ Na, tò ikasóddór tò mga apostoles tun ta Jerusalem na igbánnal tò mga taga Samaria ka kagi ka Manama, igpasadun dan si Pedro asta si Juan tun ta Samaria. ¹⁵ Tò igdunggu dan tun ta Samaria, igdasal dan tun ta Manama ébò matanggap katò mga manubù tò Ugis Espiritu, ¹⁶ su agad igbunyanan dan dán tingód katò kapamaké dan katò ngadan i Jesus, asal ánda dan pa ikatanggap katò Ugis Espiritu. ¹⁷ Igdappán si Pedro asta si Juan ka bállad kandan, asta itanggap dan tò Ugis Espiritu.

¹⁸ Na, tò igkita si Simon na itanggap dan tò Ugis Espiritu ukit ka kadappán ka bállad katò mga apostoles kandan, igbággé pád sikandin ka salapi tun kandan, ¹⁹ asta igkagi sikandin, na mà din, “Bággayiya pagsik katò katulusan ébò kabággayan ka Ugis Espiritu tò langun manubù na dappánnan ku ka bállad.”

²⁰ Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Kadattan ka duma katò salapi nu, su kéman nu ka ágkabayadan tò gasa ka Manama! ²¹ Ánda áglabután nu tingód kani áglumun dé, su ánnà nángngà tò pusung nu tun ta saruwan ka Manama. ²² Purisu rákkáddi nu tò salà nu, asta dasal ka tun ta Áglangngagán ébò pasinsiyaan din tò madat kakalyag nu. ²³ Isóddóran ku na tuu ka gingà, asta inallang ka ka salà.”

²⁴ Igtaba si Simon kandan, na mà din, “Dasaliya tun ta Áglangngagán ébò di matuman tò igkagi yu.”

²⁵ Na, tò igulit si Pedro asta si Juan katò igtinurù katò Áglangngagán kandan asta tingód katò mga ilumu i Jesus na igkita dan, iguli dan tun ta Jerusalem, asta igulit-ulit dan katò Madigár Gulitán tun ta mga lunsud na igukitan dan tun ta probinsya ka Samaria.

Si Felipe asta taga Etiopia

²⁶ Na, igpakita tò panaligan ka Manama tun ki Felipe, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sadun ka tun ta dalan na tikud tun ta Jerusalem na pasadun tun ta lunsud ka Gasa. Ni dalan ni tagsábbadé dád man gukitan.”

²⁷ Purisu ignunug si Felipe, asta igsadun sikandin tun ta dalan na igtáddù kandin. Na, igkita din tò sábbad mama na taga Etiopia na igtikud tun ta Jerusalem na igpangadap. Opisyales sikandin, su tesorero katò rayna na ágpangulu tun ta Etiopia, tò ánggadanan na Candace. ²⁸ Na, tò iguli sikandin tun ta Etiopia, igsaké sikandin ka kalesa asta igbasa katò

libro na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias. ²⁹ Na, tó Ugis Espiritu igkagi ki Felipe, na mà din, “Lupug nu tó kalesa, asta dumai nu tó manubù.”

³⁰ Purisu igpalaguy si Felipe tun ta kalesa, asta igdinág din tó taga Etiopia na ágbasa katô libro na igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias. Iginàs si Felipe, na mà din, “Ikagpát ka kanan ágbasan nu?”

³¹ Igtaba tó taga Etiopia, na mà din, “Diya makagpát kani ka ándà tuminurù kanak.”

Na, igpasaké din si Felipe. ³² Na, ni gó tó kagi ka Manama na igbasa katô taga Etiopia. “Iring sikandin ka karnero na di géllé ka piddán ébò iyón. Ágtagnáp dád sikandin iring na nati ka karnero na di gótép ka ágguntingán tó bulbul din. ³³ Agad ándà salà din, asal payayyaán asta supakan sikandin. Ándà rubbad din, su matayan sikandin.”*

³⁴ Iginàs tó taga Etiopia ki Felipe, na mà din, “Sadan tó ágkagin katô propeta na igsulat kani? Sikandin ó ássa manubù? Ulitiya.”

³⁵ Purisu igtigkané si Felipe igubad kani kagi ka Manama para katô taga Etiopia. Igulit sikandin katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus. ³⁶ Ándà kadugé, igdunggu dan tun ta wayig. Igkagi tó taga Etiopia, na mà din, “Duwán wayig! Mému ka bunyaganna ikuna?”

³⁷ [Igkagi si Felipe, na mà din, “Atin ka bánnal kad igpamaké, mému bunyagan ka.” Igkagi tó taga Etiopia, na mà din, “Igbánnallad na si Jesu-Cristo tó bánnal Batà ka Manama.”]

³⁸ Purisu igpasódó katô taga Etiopia tó kalesa din, igsadun dan tun ta wayig, asta igbunyagan sikandin i Felipe. ³⁹ Tó igluwà dan tikud tun ta wayig, si Felipe igpid katô Ugis Espiritu. Ándà dán kitayi katô taga Etiopia, asta igpanayun sikandin iguli na ágkadayawan. ⁴⁰ Asal ikita si Felipe tun ta lunsud ka Asoto. Agad ánda tó ágsadunan i Felipe, inalayun sikandin gulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus tun ta langun lunsud na igukitan din sippang ka igdunggu sikandin tun ta lunsud ka Cesarea.

9

Igpamaké si Saulo

¹ Na, tó timpo tó, inalayun ágkasókó si Saulo katô mga ágpamaké ka Áglangngagán, asta iglimáddang din na matayan sikandan. Igsadun sikandin tun ta tuu mallayat ka pangulu ka templo, ² asta igpamuyú sikandin ka sulat ébò piddán din tun ta mga simbaan ka Judio tun ta lunsud ka Damasco. Ukit ka sulat makému sikandin mámmát katô mga kakitaan din agad mga gamama ó mga gabayi na ágbánnal katô kapókit katô Áglangngagán, asta piddán din sikandan tun ta Jerusalem ébò prison.

³ Na, tó madani dán sikandin tun ta Damasco, tígkô dád isugatan sikandin katô séllaán tikud tun ta langit. ⁴ Ibantang sikandin tun ta tanà, asta duwán igdinág din na igkagi, na mà din, “Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak?”

⁵ Iginàs si Saulo, na mà din, “Sir, sadan ka?”

Na, duwán igtaba, na mà din, “Sakán si Jesus na girrayatan nu. ⁶ Tindág ka, asta sadun ka tun ta lunsud. Ulitan ka dutun ka ándin tó kailangan lumun nu.”

⁷ Na, ándà ótép tó mga manubù na ágtákkás kandin tingód ka máddang dan, su agad igdinág dan tó kagi, asal ándà manubù na igkita dan. ⁸ Na, igtindág si Saulo. Asal tó ibákka tó mata din, di dán sikandin ágkita. Purisu igawidan dan tó bállad din, asta igagak dan sikandin sippang tun ta lunsud. ⁹ Dalám ka tállu álló, di sikandin ágkita, asta ándà sikandin kan asta inám.

¹⁰ Na, duwán sábbad manubù na ágpamaké ki Jesus na igóddô tun ta Damasco na ánggadanan ki Ananias. Igpakita tó Áglangngagán kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ananias.”

Igtaba si Ananias, na mà din, “Áglangngagán, ándin tó kakalyag nu kanak?”

¹¹ Igkagi tó Áglangngagán, na mà din, “Sadun ka tun ta dalan na ánggadanan na Matullid Dalan. Pamasak nu tó sábbad taga Tarso na si Saulo tun ta balé i Judas. Ni timpo ni, ágdasal sikandin. ¹² Igpakita ku kandin na dumunggu ka, asta dappánnan nu sikandin ka bállad ébò makakita puman sikandin.”

¹³ Igkagi si Ananias, na mà din, “Óó, Áglangngagán, asal marapung tó ikólit kanak na madat tó iglumu din katô mga manubù na ágpampamaké áknikó tun ta Jerusalem. ¹⁴ Duwán mallayat ka mga pangulu ka templo na igpasadun kandin kannun ta Damasco ébò mámmát katô langun manubù na ágtawar katô ngadan nu tingód katô kapamaké dan áknikó.”

¹⁵ Igkagi tó Áglangngagán, na mà din, “Saduni nu, su sikandin tó igsalin ku ébò lumumu para kanak asta pabantugán din tó ngadan ku tun ta mga ánnà Judio, tun ta mga hari,

* 8:33 8:32-33 Isaias 53:7-8.

asta tun ákniyu na mga rubbad i Israel. ¹⁶ Pasóddórán ku sikandin na duwán kahirapan na dumunggù tun kandin tingód katò kapamaké din katò ngadan ku na tinuruán din.”

¹⁷ Purisu igsadun si Ananias tun ta balé na igóddóan i Saulo. Tò igahu si Ananias, igdappánnan din si Saulo ka bállad, asta igkagi sikandin, na mà din, “Saulo, kataladi ku, igpapidda katò Áglangngagán na si Jesus na igpakita áknikó tun ta dalan. Igpapidda ikandin dini áknikó ébò makakita kad puman asta mapánnù ka katò Ugis Espiritu.”

¹⁸ Tigkò dád duwán iring na ánnir na idabù tikud tun ta mata i Saulo. Purisu ikakita dán sikandin. Igtindág asta igbunyagan sikandin. ¹⁹ Pángnga igkan sikandin, igmabákkár dán tò lawa din.*

Na, mga pira álló igóddò si Saulo tun ta mga ágpampamaké tun ta Damasco. ²⁰ Igsadun si Saulo tun ta mga simbaan ka Judio, asta inalayun sikandin gulit-ulit na si Jesus tò bánnal Batà ka Manama. ²¹ Isalábbuan tò langun manubù na igdinág kandin, asta igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin tò girrayat katò mga ágpampamaké tun ta Jerusalem. Ikadinág ké na igsadun sikandin dini ébò ámmátán din tò mga manubù na ágtawar katò ngadan i Jesus, asta piddán din sikandan tun ta Jerusalem ébò prison katò mallayat ka mga pangulu ka templo.”

²² Asal tuu pa igmabákkár si Saulo igulit-ulit, asta ikapanalu sikandin katò mga Judio na góddò tun ta Damasco, su tuu matayyó tò igpasóddór din na bánnal si Jesus tò Mesiyas.

²³ Na, tò iglabé tò mga pira álló, duwán mga Judio igplano na matayan dan si Saulo. ²⁴ Agad álló asta dukilám, ágbanganan dan si Saulo tun ta mga sállat tikud tun ta lunsud ka Damasco ébò matayan dan. Asal duwán manubù na igulit ki Saulo tingód katò kakalyag dan. ²⁵ Purisu igtabangan sikandin katò mga disipulu din. Tángnga ka dukilám, igdalám dan si Saulo tun ta dakál basket, asta igtuntun dan tun ta luwà katò mallayat koral na iglibut ka Damasco ébò makaluwà sikandin.†

Igsadun si Saulo tun ta Jerusalem

²⁶ Na, tò igdunggù si Saulo tun ta Jerusalem, kakalyag din na dumuma pád katò mga ágpampamaké. Asal imáddangan dan, su ándà dan bánnal na igpamaké dán sikandin ki Jesus. ²⁷ Asal igtabangan sikandin i Bernabe. Igpíd din si Saulo tun ta mga apostoles, asta igulit din kandan tingód katò igpakita asta igkagi katò Áglangngagán kandin tun ta dalan. Igulit din kandan na ándà máddang i Saulo ka kólit-ólit din tingód ki Jesus tun ta Damasco. ²⁸ Purisu igduma dán si Saulo katò mga ágpampamaké tun ta Jerusalem. Na, ándà máddang din ágtinurù tingód katò ngadan katò Áglangngagán. ²⁹ Ándà kamáddangi si Saulo na igulit-ulit tun ta mga Judio na Griego é kinagiyan, asta ikapanalu sikandin katò mga igapul kandin tingód katò ágtinuruán din. Asal matayan dan pád sikandin. ³⁰ Tò ikasóddór tò mga kataladi, igpíd dan si Saulo tun ta Cesarea, asta igpóli dan sikandin tun ta lunsud ka Tarso.

³¹ Purisu duwán kasunayan katò mga ágpampamaké tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Judea, Galilea asta Samaria. Igarapung dan asta igmabákkár tò kapamaké dan, asta duwán máddang dan katò Áglangngagán, su igtabangan dan katò Ugis Espiritu.

Igsadun si Pedro tun ta Lida asta Jope

³² Na, tò igsadun si Pedro tun ta marapung mga lunsud, igsadun pagsik sikandin tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Lida. ³³ Duwán manubù na igkita i Pedro na si Eneas na ò gó pakannò tikud tun ta ágdággaan din dalám ka walu dán ámmé su ò ágriyu é lawa din. ³⁴ Igkagi si Pedro kandin, na mà din, “Eneas, inólian kad ukit ki Jesu-Cristo. Tindág kad asta témmós nu yan ágdággaan nu.”

Tigkò dád igtindág si Eneas. ³⁵ Ikakita kandin tò tuu marapung manubù tun ta Lida asta duma lunsud ka Saron, asta igpamaké dan katò Áglangngagán.

³⁶ Na, duwán sábbad bayi na ágpamaké tun ta lunsud ka Jope na ánggadan ki Tabita. (Dorcas tò ngadan din tun ta Griego kinagiyan, asta tò kóbadan kulápping.) Inalayun madigár tò áglumun din asta ágtabang gó sikandin katò mga ágkayù-ayuan. ³⁷ Tò timpo tò, ágkabógokan si Dorcas asta inaté sikandin. Igdigus dan tò lawa din, asta igpakátang dan tun datas ta kuwarto. ³⁸ Tò ikasóddór tò mga ágpampamaké na dutun si Pedro ta Lida, igpapid dan tò duwa manubù ébò mangé kandin, su ánnà madyù tò Jope tikud tun ta Lida. Igpédu-édu dan ki Pedro, na mà dan, “Sékót ka tákkás áknami tun ta Jope.”

³⁹ Purisu igtákkás si Pedro kandan. Tò igdunggù sikandin, igpíd dan sikandin tun ta kuwarto. Igarurung tò mga gabayi balu ki Dorcas, asta igsággó dan. Igpakita dan ki Pedro tò mga umpak na igtábbir i Dorcas tò ándà pa sikandin kamaté. ⁴⁰ Na, igpéwà i Pedro tò langun dan tikud tun ta kuwarto. Iglíngkóód si Pedro asta igdasal sikandin. Igtubang sikandin tun ta inaté asta igkagi sikandin, na mà din, “Tabita, ánnó ka.”

* 9:19 9:1-19 Ahaán pagsik tò Mga Lumu 22:4-16; 26:9-18. † 9:25 9:25 Ahaán tò 2 Corinto 11:32-33.

Purisu ibákka tō mata din. Tō igkita sikandin ki Pedro, igánnó sikandin. ⁴¹ Igawidan i Pedro tō bállad i Dorcas, asta igpatindág din. Na, igtawar i Pedro tō mga gabayi balu asta tō duma mga ágpampamaké, asta igkita dan si Dorcas na inanté dán puman. ⁴² Inému na ibantug ni tun ta kaluwagan ka Joje, asta marapung tō mga manubù na igpamaké katō Áglangngagán. ⁴³ Idugé si Pedro igóddó tun ta Joje tun ta balé i Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.

10

Igkangé i Cornelio si Pedro

¹ Na, tun ta Cesarea, duwán kapitan na ánggadanan ki Cornelio. Sikandin tō kapitan katō mga sundalo na ánggadanan Grupo ka Italia. Sikandin tō pangulu katō sábbad gatus (100) sundalo. ² Ánnà Judio sikandin asal nángngà tō áglumun din asta inalayun sikandin ágpangadap ka Manama duma katō mga manubù na góddó tun ta balé din. Ágtabangan din tō mga ágkayù-ayuan, asta inalayun sikandin ágdasal tun ta Manama. ³ Na, tō mga alas tres dán ka mapun, duwán panaligan ka Manama na igpakita ki Cornelio, asta tuu matayyó tō igkita din. Igpadani tō panaligan ka Manama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Cornelio.”

⁴ Na, igsállág si Cornelio katō panaligan su imáddangan, asta igtaba sikandin, na mà din, “Sir, ándin tō kakalyag nu kanak?”

Igkagi tō panaligan, na mà din, “Igpaminág ka Manama tō dasalán nu, asta idayawan tō Manama tingód katō kédu nu katō mga ágkayù-ayuan. ⁵ Na, sugù ka ka manubù tun ta Joje ébò ángén si Simon na ánggadanan ki Pedro. ⁶ Igóddó sikandin madani tun ta dagat tun ta balé katō sangé din na si Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.”

⁷ Tō igiwà tō panaligan, igtawar i Cornelio tō duwa állang din asta sábbad sundalo na ágbánnal ka Manama asta ágkasarigan din. ⁸ Igulit din kandan tō langun na ikitaan din, asta igpasadun din sikandan tun ta Joje.

Tō igpakita ka Manama ki Pedro

⁹ Pagkasimag, tō masig dán malássád é álló, igdunggù tō mga igppapí i Cornelio madani tun ta Joje. Na, tō ánda dan pa dunggù, igpénék si Pedro tun ta pattad atáp katō balé na igóddóan din ébò dumasal tun ta Manama. ¹⁰ Ágballusán si Pedro, asta kakalyag din na kuman. Asal róggun na igtaganà dan tō ágkannán, duwán igpakita katō Manama kandin. ¹¹ Igkita i Pedro tō langit na ipókéan, asta duwán igsunnad tun kandin iring na dakál kisi na igtuntun tikud tun ta langit, asta iring na igikáttan tō áppat sunu. ¹² Tun ta dalám katō kisi, igkita din tō ássa-ássa mga mannanap asta mga manuk ta kayun. ¹³ Duwán igkagi ki Pedro tikud tun ta langit, na mà din, “Pedro, tindág ka, iyó ka, asta kan ka.”

¹⁴ Asal igtaba si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, diya mému kuman, su diya lumapas katō mga sugù i Moises* na inalayun ku ágtumanán.”

¹⁵ Tō igkagi ki Pedro igkagi puman, na mà din, “Yaka ágkagi na di ka mému kuman, su Manama tō igkagi na mému gó makan.”

¹⁶ Ikatállu ni ilumu, asta tō iring na kisi ibatun tun ta langit.

¹⁷ Na, róggun ágpanámdám si Pedro ka ándin tō kóbadan katō igkita din, iginsà tō mga manubù na igppapí i Cornelio ka ánda tō balé i Simon. Ikadunggù dan dán tun ta luwà katō balé na igóddóan din. ¹⁸ Igtawar dan, asta iginsà dan ka ni gó tō balé na igóddóan i Simon na ánggadanan ki Pedro.

¹⁹ Na, róggun ágpanámdám si Pedro tingód katō igkita din, igkagi tō Ugis Espiritu kandin, na mà din, “Na, igdunggù dán tō tállu manubù na ágpamasak áknikó. ²⁰ Purisu pónóg kad, asta yaka géllé ágtákkás kandan, su igppapí ku sikandan.”

²¹ Purisu igpónóg si Pedro, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Sakán tō ágpamasakán yu. Ándin tō ágkailanganán yu kanak?”

²² Na, igtaba dan, na mà dan, “Igpapí ké i Kapitan Cornelio. Sikandin áglumu ka nángngà tun ta saruwan ka Manama, ágpangadap ka Manama, asta ágrespetowan katō marapung mga Judio. Duwán panaligan ka Manama na igkagi kandin na pakangén ka ébò tuminurù ka kandin.”

²³ Na, igpahu i Pedro sikandan, asta igpadággà din sikandan tō dukilám tō.

Igsadun si Pedro tun ki Cornelio

Pagkasimag, igtákkás kandan si Pedro asta tō mga kataladi tikud tun ta Joje. ²⁴ Pagkasimag, igdunggù dan tun ta Cesarea. Gangatan dan i Cornelio, asta taganà din

* **10:14** 10:14 Duwán mga sugù na igbággé ka Manama ki Moises sayyan na tō mga Judio mému kuman katō mga mannanap na karnero, kambing, baka, asta manuk. Asal di mému makan tō ássa mga mannanap iring na babuy, mga mannanap ka kabánnásan, asta mga manuk ta kayun. Ahaán tō Levítico 11.

iglimud tō mga gakád din asta tō mga rarak din. ²⁵ Tō igdunggu si Pedro tun kandin, igsumar si Cornelio, asta iglingkóód sikandin tun ta tubang i Pedro ébō mangadap kandin. ²⁶ Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Tindág ka, su manubù a dád. Ánnà a Manama.” Purisu igpatindág i Pedro si Cornelio.

²⁷ Na, tō igpatóngkóé si Pedro asta si Cornelio róggun igahu dan tun ta balé, igkita i Pedro tō marapung manubù na ilimud. ²⁸ Igkagi si Pedro kandan, na mà din, “Isóddóran yu na di mému dumuma tō Judio katō ánnà Judio, agad madun tun ta balé din. Asal igpasóddórra ka Manama ukit katō igpakita din kanak na diya méllé dumuma katō mga ánnà Judio. ²⁹ Purisu tō igkangé dan kanak, ándà a éllé, asal igsadunna dini. Na, manan ka igpakangéya ikiyu?”

³⁰ Igkagi si Cornelio, na mà din, “Tállu dán álló é iglabé, igdasalla tun ta Manama tō alas tres ka mapun. Tigkō dád igpakita kanak tō manubù na igumpak ka ágséllà,† ³¹ asta igkagi sikandin kanak, ‘Cornelio, igdinág ka Manama tō dasalán nu, asta isóddóran din tō kédu nu katō mga ágkayù-ayuan. ³² Na, pasadun nu tō mga manubù tun ta Jope ébō mangé dan ki Simon na ánggadanan ki Pedro. Igóddō sikandin madani tun ta dagat tun ta balé katō sangé din na si Simon na katig áglanit ka kindal ka mannanap.’ ³³ Purisu sékóttà igpakangé áknikō. Madigár su igdunggu kad. Na, ilimud ké langun kannun ta saruwan ka Manama ébō maminág ké ka kagi katō Áglangngagán na ulitán nu áknami.”

Igtinurù si Pedro tun ki Cornelio

³⁴ Na, igtigkané si Pedro igtinurù kandan, na mà din, “Isóddóran ku na ándà manubù na ágmusingán ka Manama agad ándin tō bónnóng dan. ³⁵ Su tun ta langun banuwa, agad sadan tō duwán máddang ka Manama asta áglumu katō nángngá tun ta saruwan din, tō gó tō tanggapan ka Manama. ³⁶ Isóddóran yu na igpapid ka Manama tun ta mga rubbad i Israel tō Madigár Gulitán na mému na masábbad ki tun ta Manama ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán katō langun manubù. ³⁷ Ni gó tō igulit-ulit tun ta kaluwagan ka banuwa ka Judea, su tō ipángnga si Juan igtinurù tingód ka kabunyag, igtigkané si Jesus na taga Nazaret igulit-ulit tun ta probinsya ka Galilea. ³⁸ Si Jesus tō igsalin ka Manama asta igipámmù ka Ugis Espiritu, asta igbággayan katō katulusan. Agad ándà é igsadunan din, igtabangan din tō mga manubù, asta igpéwà din tō madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù, su igdumaan sikandin ka Manama. ³⁹ Igkita dé tō langun ka iglumu i Jesus tun ta kaluwagan ka banuwa na góddóan katō mga Judio asta tun ta Jerusalem. Igpansalan dan si Jesus tun ta krus ébō maté. ⁴⁰ Asal igité puman ka Manama sikandin tun ta ikatállu álló, asta igpakita ka Manama si Jesus áknami. ⁴¹ Ándà sikandin kitayi katō langun manubù, asal sikami dád na mga igsalin ka Manama tō ikakita kandin. Pángnga inanté puman sikandin, igpadumaé ké ágkan asta ginám. ⁴² Igpapid ké i Jesus ébō mulit-ulit ké katō Madigár Gulitán tingód kandin tun ta mga manubù, asta ébō kumagi ké na bánnal si Jesus tō igsalin ka Manama ébō rumuud katō langun manté asta mga inaté dán. ⁴³ Tō langun propeta ka Manama igsulat tingód ki Jesus na ukit katō ngadan din, tō langun manubù na ágpamaké kandin, igpasinsiyaan tō mga salà dan.”

Igdunggu tō Ugis Espiritu tun ta mga ánnà Judio

⁴⁴ Róggun igkagi si Pedro, igdunggu tō Ugis Espiritu tun ta mga manubù na igpaminág kandin. ⁴⁵ Na, isalábbuan tō mga Judio na ágpampamaké na igtákkás ki Pedro su igdunggu tō Ugis Espiritu tun ki Cornelio asta tun ta mga duma manubù agad ánnà dan Judio, ⁴⁶ su igdinág dan tō mga ánnà Judio na ikakagi ka ássa-ássa mga kinagiyán katō mga manubù, asta igdurung dan katō Manama. Na, igkagi si Pedro katō mga Judio na igtákkás kandin, na mà din, ⁴⁷ “Igdunggu dán tō Ugis Espiritu tun kandan magunawa katō kadunggu din áknita. Ándà dán makasapad katō kabunyag kandan.”

⁴⁸ Purisu igkagi si Pedro na kailangan bunyagan dan ukit katō ngadan i Jesu-Cristo. Na, igpóddó dan pa si Pedro tun kandan ka pira álló.

11

Igulit si Pedro katō mga ágpampamaké tun ta Jerusalem

¹ Na, tō mga apostoles asta tō mga kataladi tikud tun ta kaluwagan ka Judea, ikadinág dan na tō mga ánnà Judio igbánnal katō kagi ka Manama. ² Purisu tō iglónód si Pedro tun ta Jerusalem, iginsà-insà tō mga Judio na ágtinurù na kailangan tupuwan tō langun ágpampamaké, na mà dan, ³ “Manan ka igsadun ka tun ta mga ánnà Judio, asta igpadumaé kō igkan?”

† **10:30** 10:30 Mga panaligan ka Manama tō gumpak ka ágséllà.

⁴ Purisu igtigkané si Pedro igulit kandan tingód katô langun na ilmu. ⁵ Igkagi si Pedro, na mà din, “Tô igóddô a tun ta Joep, róggun igdasalla, duwán igpakita ka Manama kanak. Duwán igsunnad kanak iring na dakál kisi na igtuntun tikud tun ta langit asta iring na igikáttan tô áppat sunu. ⁶ Tô igsállága, igkita ku tun dalám tô ássa-ássa mga mannanap asta mga manuk ta kayun. ⁷ Na, duwán kagi na igdinág ku tikud tun ta langit, na mà din, ‘Pedro, tindág ka, iyó ka, asta kan ka.’ ⁸ Asal igtaba a, ‘Áglangngagán, diya mému kuman, su diya lumapas katô mga sugú i Moises na inalayun ku ágtumanán.’ ⁹ Asal igkagi puman sikandin kanak tikud tun ta langit, ‘Yaka ágkagi na di ka mému kuman, su Manama tô igkagi na mému gó makan.’ ¹⁰ Ikatállu ni ilmu kanak, ibatun tô iring na kisi tun ta langit. ¹¹ Na, sékót dád igdunggú tun ta balé na igóddóan ku tô tállu manubú na igpapid tikud tun ta Cesarea ébô mangé kanak. ¹² Na, igkagi tô Ugis Espiritu kanak na diya mélé mákkás kandan agad ánnà dan Judio. Na, igtákkás pagsik kanak ni ánnám kataladi tikud tun ta Joep. Tô igdunggú ké tun ta balé i Cornelio, igahu ké langun. ¹³ Igulit si Cornelio áknami na igkita din tô panaligan ka Manama tun ta balé din. Igkagi kun tô panaligan, ‘Pasadún nu tô manubú tun ta Joep ébô mangé ki Simon na ánggadanan ki Pedro. ¹⁴ Tuminurú sikandin áknikó asta katô langun manubú na góddô tun ta balé nu ébô matábbus kó.’ ¹⁵ Tô igtinurú a kandan, igdunggú tô Ugis Espiritu tun kandan magunawa katô kadunggú din áknita tun ta katigkanayan. ¹⁶ Purisu isampátan ku tô igkagi katô Áglangngagán áknami dánggan, na mà din, ‘Ukit ka wayig tô kabunyag i Juan, asal bunyagan kó ukit katô Ugis Espiritu.’ ¹⁷ Na, magunawa tô igbággé ka Manama tun ta mga ánnà Judio asta tun áknita na mga Judio tô igpamaké ki katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo. Purisu diya makasapad katô Manama.”

¹⁸ Tô igdinág dan katô igkagi i Pedro, ándà dan dán óróm-óróm kandin. Asal igdurung dan tô Manama, su igkagi sikandan, na mà dan, “Agad tô mga ánnà Judio igrákkád asta igpasinsiyaan ka Manama, asta igbággayan din katô kantayan na ándà ágtamanán.”

Mga ágpampamaké tun ta Antioquia

¹⁹ Na, tikud katô kamatayan i Esteban, igirrayatan tô mga ágpampamaké. Purisu igpalagay dan asta igpasuwayé dan tun ta banuwa ka Fenicia, purú ka Cipre, asta lunsud ka Antioquia tun ta probinsya ka Siria. Igulit-ulit dan katô kagi ka Manama tun ta mga unawa dan na Judio na igóddô dutun. ²⁰ Asal duwán mga ágpampamaké na mga taga Cipre asta taga Cirene na igsadun tun ta Antioquia, asta igulit-ulit dan pagsik tingód katô Áglangngagán na si Jesus tun ta mga ánnà Judio. ²¹ Igdungguan dan katô katulunan katô Áglangngagán, asta marapung tô mga manubú na igbánnal asta igpamaké katô Áglangngagán. ²² Tô ikasóddór tô mga ágpampamaké tun ta Jerusalem, igpasadun dan si Bernabe tun ta Antioquia. ²³ Tô igdunggú sikandin tun ta Antioquia, idayawan sikandin, su igkita din tô kédu ka Manama kandan. Igtinurú si Bernabe kandan na kailangan pabákkárrán tô kapamaké dan tun ta Áglangngagán na di ágduwa-duwa. ²⁴ Na, madigár manubú si Bernabe. Ipánnun sikandin katô Ugis Espiritu asta tuu ágsarig katô Áglangngagán. Tô igdinág tô mga taga Antioquia katô igkagi i Bernabe, marapung pa tô mga manubú na igbánnal katô Áglangngagán.

²⁵ Na, igsadun si Bernabe tun ta lunsud ka Tarso ébô mamasak ki Saulo. ²⁶ Tô igkita si Bernabe ki Saulo, igpid din sikandin tun ta Antioquia. Igóddô dan dutun sippang ka sábbad ámmé, asta igtinurú dan ka marapung mga ágpampamaké. Na, tô mga ágpampamaké tun ta Antioquia, tô gó tô tagnà ánggadanan na mga Ágpampamaké ki Jesu-Cristo.†

²⁷ Na, tô timpo tô, duwán mga propeta na igdunggú tikud tun ta Jerusalem. ²⁸ Igtindág si Agabo na sábbad propeta ka Manama, asta igpakagi sikandin katô Ugis Espiritu na masig dán dumunggú tô ballus nit tibuk banuwa. Ituman tô ballus dalám ka pagpangulu i Claudio tun ta Roma. ²⁹ Purisu igpasábbadé tô langun ágpampamaké tun ta Antioquia ébô tumabang dan katô mga kataladi tun ta probinsya ka Judea. Igbággé tô tagsábbad-sábbad kandan ka salapi tikud dád tun ta kandan magaga. ³⁰ Purisu tô ilimud dán tô salapi dan, igpapid dan ki Bernabe asta ki Saulo tun ta mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Judea.

12

Igirrayatan i Herodes tô mga ágpampamaké

¹ Na, tô timpo tô, igirrayatan i Hari Herodes tô mga ágpampamaké. ² Igpamatayan din si Santiago na kaké i Juan ukit ka kampilan. ³ Tô ikasóddór si Herodes na idayawan tô mga Judio, igpammát din pagsik si Pedro dalám ka Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubú. ⁴ Tô igámmát dan ki Pedro, igpriso sikandin, su kakalyag i Herodes na ruudan din si Pedro ka

* 11:16 11:16 Mga Lumu 1:5. † 11:26 11:26 Mga Ágpampamaké ki Jesu-Cristo, ó Mga Cristohanon.

mapángnga tô kalimudan,* ébô kakitaan ka langun manubù. Na, igbantéyan si Pedro ka ápat grupo na duwán ápat sundalo tun ta kada grupo na ágbanté kandin. ⁵ Na, dalám katô igpriso si Pedro, tuu ménit tô kadasal katô mga ágpampamaké tingód kandin.

Igpaluwà si Pedro tikud tun ta prisowan

⁶ Na, tô tángnga ka dukilám tô ánda pa dunggù tô álló ka ruudan si Pedro, igtudug si Pedro tun dalám katô prisowan. Duwa tô kadina na igikát kandin. Igpátángnga sikandin katô duwa sundalo, asta duwán mga sundalo na ágbanté tun ta sállat katô prisowan. ⁷ Tigkò dád iséllaan tô dalám katô prisowan, su igpakita tô sábbad panaligan ka Manama. Iggállang din tô kilidan i Pedro asta igánnó din. Iggagi tô panaligan, na mà din, “Sékót ka tindág.”

Na, inakas tô kadina tikud tun ta ballad din. ⁸ Iggagi tô panaligan, na mà din, “Bagkási nu yan awak nu asta sandalyas ka.”

Tô igbánnal si Pedro kandin, igkagi tô panaligan, na mà din, “Salingkumut ka asta tákkás ka kanak.”

⁹ Na, igtákkás si Pedro katô panaligan. Asal ánda sóddór din ka bánnal tô ilumu kandin, su kéman din ka tagénáp din dád. ¹⁰ Igukit dan tun ta duwa sundalo na ágbanté kandin. Tô igdunggù dan tun ta putó sállat katô prisowan na ágsadun tun ta luwà, ipókéan agad ánda manubù na igpóké. Purisu ikaluwà dan. Tô igdunggù dan tun ta dalan na ágsuwéyanan, tigkò inandà tô panaligan. ¹¹ Na, isóddóran dán i Pedro na igpapid katô Áglangngagán tô panaligan din ébô paluwaán sikandin tikud tun ta ballad i Herodes, asta ébô di matuman tô gimanan katô mga Judio.

¹² Na, tô ikasóddór si Pedro katô ilumu, igsadun sikandin tun ta balé i Maria na innà i Juan Marcos. Taganà ilimud tô marapung manubù su ágdasal dan tun ta Manama. ¹³ Tô igdunggù si Pedro, igtákták din tô sállat katô koral. Duwán sábbad állang bayi na ánggadanan ki Roda na igahà ka sadan tô tun ta sállat. ¹⁴ Tô igdinág si Roda katô kagi i Pedro, igkilala si Roda kandin, asal ánda din pókéi tô sállat, su tingód katô dayó din sékót sikandin iglónód ébô mulit katô duma mga manubù na igdunggù dán si Pedro tun ta luwà katô balé. ¹⁵ Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Ágkamánu ka? Yaka ágragóru!”

Asal marag igkagi si Roda na bánnal si Pedro gó. Purisu igkagi sikandan, na mà dan, “Tô basi panaligan ka Manama na ágtómmóng kandin!”

¹⁶ Asal igpanayun si Pedro igtákták sippang ka igpókéan dan. Tô igkita dan kandin, isalábbuan dan. ¹⁷ Igsingyas si Pedro kandan ébô di dan motép, asta igulit sikandin tingód katô kapaluwà katô Áglangngagán kandin tikud tun ta prisowan. Iggagi si Pedro kandan, na mà din, “Uliti yu si Santiago asta tô mga kataladi.” Na, igpanó si Pedro, asta igsadun sikandin tun ta ássa lugar.

¹⁸ Tô sállám dán, tuu ágkasamuk tô langun sundalo, su ánda sóddór dan ka ánda si Pedro. ¹⁹ Igsugù si Herodes ébô pamasakán si Pedro, asal ánda dan kitayi. Purisu iginsà-insà i Herodes tô mga sundalo na igbanté, asal ánda sóddór dan ka ánda si Pedro. Purisu igpamatayan i Herodes tô langun dan. Na, igpanó si Herodes tikud tun ta probinsya ka Judea, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Cesarea, asta igóddó sikandin dutun.

Tô kamatayan i Herodes

²⁰ Na, duwán álló na isókó si Herodes katô mga taga Tiro asta mga taga Sidon. Purisu marapung dan tô igsadun tun ki Herodes ébô pakitaé dan. Na, tô ánda dan pa pakitaé, taganà dan igsadun tun ki Blasto na sábbad taratabang i Herodes ébô panunugán dan katô kakalyag dan na móli tô madigár ginawa i Herodes kandan, asta makému dan puman makabállli katô mga ágkakan dan tikud tun ta banuwa na sakup i Herodes. ²¹ Tô álló ka karuud, igumpak si Herodes ka kapa, igunsad sikandin tun ta gunsadanan ka hari, asta igkagi sikandin tun ta mga manubù na ilimud. ²² Na, igullaó tô mga manubù, na mà dan, “Tô kagi din iring na kagi ka manama, ánnà kagi ka manubù!”

²³ Tigkò dád igsupakan si Herodes katô panaligan ka Áglangngagán, su ánda din sapadi tô mga manubù na ágdurung kandin. Purisu igulád tô bituka i Herodes, asta inaté.

²⁴ Asal marapung tô mga manubù na igulitan katô kagi ka Manama, asta igmarapung tô mga ágpampamaké. ²⁵ Na, tô ikapángnga dán si Bernabe asta si Saulo igpid katô ágbággén dan tun ta Jerusalem, iguli dan tun ta Antioquia. Igpátákkás dan pagsik si Juan Marcos.

13

Igsugù katô Ugis Espiritu si Saulo asta si Bernabe

* 12:4 12:4 Kalimudan Ka Kalabé. Igpátángngané tô Kalimudan Ka Kalabé asta tô Kalimudan Ka Pan Na Ánda Patubù. Ahaán tô Lista Katô Mga Kagi, asta tô Exodo 12:2-27.

¹ Na, tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Antioquia duwán mga propeta asta mga taratinurù. Sikandan si Bernabe, si Simeon na ánggadanan Negro,* si Lucio na taga Cirene, si Saulo, asta si Manaen na igdakál duma ki Herodes.

² Róggun igpuwasa tô mga ágpampamaké tun ta Antioquia asta igpangadap dan katô Áglangngagán, igkagi tô Ugis Espiritu tun kandan, na mà din, “Assa yu si Bernabe asta si Saulo para kanak, su duwán palumun ku kandan.”

³ Purisu igpuwasa dan, igdasal dan, asta igdappánnan dan si Bernabe asta si Saulo ka bállad. Igpapanó dan sikandan.

Tun ta Cipre

⁴ Na, tô igpapid katô Ugis Espiritu sikandan, igsadun dan tun ta Seleucia, asta igsaké dan ka barko† na madun tun ta purù na ánggadanan Cipre.

⁵ Tô igdunggu dan, igpónóg dan tun ta lunsud ka Salamina, asta igulit-ulit dan katô kagi ka Manama tun ta mga simbaan ka Judio. Igtákkás kandan si Juan Marcos ébô tumabang kandan. ⁶ Na, tô igpanó dan tikud tun ta Salamina, igsadun dan tun ta mga lunsud katô purù sippang ka igdunggu dan tun ta lunsud ka Papos. Na, igkita dan tô Judio na ágsalamangka na ánggadanan ki Bar-Jesus. Mà kagi sikandin propeta ka Manama. ⁷ Rarak sikandin i Sergio Paulo na mapandé gobernador katô purù. Na, igpatawar i Sergio Paulo si Bernabe, su kakalyag din na maminág katô kagi ka Manama. ⁸ Asal igdalangan dan katô ágsalamangka na si Elimas (tô gó tô ngadan din tun ta kinagiyan ka Griego), su kakalyag din na di mamaké tô gobernador tun ta Áglangngagán. ⁹ Na, ipánnù katô Ugis Espiritu si Saulo na tô ássa ngadan din si Pablo. Igsállág si Pablo ki Elimas, ¹⁰ asta igkagi sikandin, na mà din, “Sakup ka i Maibuyan, su sikuna tô usig katô langun na madigár. Ipánnuan ka katô limbung asta kadattan. Marag nu áppalinán tô kabánnalan katô Áglangngagán. ¹¹ Purisu mabólóg ka dalám ka mga pira álló, su supakan ka katô Áglangngagán. Ándà kitanán nu, agad tô sánnang ka álló.”

Tigkó dád ibólóg sikandin. Purisu ágpamasak sikandin ka manubù na magak kandin. ¹² Tô igkita tô gobernador katô ilumu, igpamaké sikandin, su isalábbuan gó sikandin katô ágtinuruán tingód katô Áglangngagán.

Tun ta Antioquia na sakup ka Pisidia

¹³ Na, igsaké si Pablo asta tô mga kadumaan din tun ta barko tikud tun ta Papos, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Perga na sakup ka probinsya ka Pamfilia. Asal igdiyà si Juan Marcos kandan, asta iguli sikandin tun ta Jerusalem.

¹⁴ Na, igpanó si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta Perga, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Antioquia na sakup ka probinsya ka Pisidia. Tô álló ka kapaginawa, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio, igahu dan, asta igunsad dan. ¹⁵ Duwán igbasa katô kagi ka Manama na igsulat i Moises asta katô duma mga propeta ka Manama. Na, tô mga tarapid ka simbaan ka Judio igkagi ki Pablo asta ki Bernabe, na mà dan, “Mga kataladi, atin ka duwán tinuruán yu áknami langun, mému tuminurù kó.”

¹⁶ Purisu igtindág si Pablo, asta igsingyas sikandin ébô di dan motép. Iggkagi si Pablo, na mà din, “Mga unawa ku na rubbad i Israel, asta langun yu na ánnà Judio na ágpangadap ka Manama, paminág kó kani kagin ku. ¹⁷ Manama tô ágsarigan ta, asta sikandin tô igsalin katô mga kamónaan ta. Tô igóddô dan tun ta banuwa ka Ehipto, igtabang tô Manama kandan, asta igmarapung dan. Ukit katô katulusan ka Manama, ikaluwá dan tikud tun ta Ehipto. ¹⁸ Dalám ka kappatan ámmé, igdópónan dan ka Manama tun ta disyerto. ¹⁹⁻²⁰ Igdadattan ka Manama tô pittu grupo ka manubù tun ta banuwa ka Canaan, asta igbággé din tô tanà dan tun ta mga Judio ébô óddóan dan dalám ka áppat gatus kaliman (450) ámmé. Na, duwán tagsábbad-sábbad mga manubù na igpapid ka Manama ébô mid kandan sippang dumunggu si Samuel na sábbad propeta ka Manama. ²¹ Na, kakalyag dan na duwán hari na mid kandan. Purisu igpapid ka Manama tô batà i Cis na si Saulo na sábbad sakup ka grupo i Benjamin. Igpangulu si Saulo kandan dalám ka kappatan (40) ámmé. ²² Pángnga igpéwà ka Manama si Saulo, igbullasan din ki David ébô mangulu kandan, su igkagi tô Manama, “ ‘Igsalin kud tô batà i Isai na si David. Ágkadayawanna kandin su tumanán din tô langun kagi ku kandin.’ ” †

²³ Na, igpanayun igkagi si Pablo, na mà din, “Si Jesus tô sábbad rubbad i David na igsalin ka Manama asta igimu na Taratábbus ta na mga rubbad i Israel, su sikandin tô taganá

* 13:1 13:1 Si Negro, ó si Métám. Métám tô kóbadan katô kagi Negro. † 13:4 13:4 Tô barko dāngngan, ándà makina asal duwán mga magdakál layag na pakapid katô barko. Mému sakayan katô marapung manubù sippang ka mga sábbad gatus kaliman (150) asta mga piniddan dan. † 13:22 13:22 Salmo 89:20; 1 Samuel 13:14.

igtandô ka Manama áknita. ²⁴Tô ándà pa dunggù si Jesus, igulit-ulit si Juan katô mga rubbad i Israel na kailangan rumákkád dan ébô bunyagan din sikandan. ²⁵Tô ándà pa ikapángnga si Juan katô lumu din, igkagi sikandin, ‘Ánnà sakán tô gimanan yu, asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tô kamanubuan din ka tandingán kanak. Purisu ánnà nángngà agad lumusutta dád katô sandalyas din.’”§

²⁶Na, igpanayun si Pablo igkagi, na mà din, “Paminág kó na mga kataladi na mga rubbad i Abraham, asta langun yu na ánnà Judio na ágpangadap ka Manama. Sikita tô igdungguan katô kagi ka Manama na duwán dán katábbusan. ²⁷Na, tô mga manubù tun ta Jerusalem asta tô mga pangulu dan, ándà sóddór dan na si Jesus tô Taratábbus. Kada álló ka kapaginawa, agad igbasa dan tô kagi na igsulat katô mga propeta ka Manama sayyan tun ta simbaan dan, ándà dan ikagpát. Purisu ituman dan tô igsulat katô mga propeta ka Manama, asta igruudan dan si Jesus. ²⁸Agad ándà palang salá din na mému matayan, igpamuyù dan ki Pilato ébô matayan si Jesus. ²⁹Tô igtuman dan katô langun ka kagi ka Manama na taganá igsulat, igkangé dan tô lawa din tikud tun ta krus, asta iglábbáng dan tun ta takub. ³⁰Asal iganté puman sikandin katô Manama. ³¹Idugé sikandin igpakita tun ta mga manubù na igtákkás kandin dángngan tikud tun ta Galilea sippang tun ta Jerusalem. Igulit dan áknita na mga Judio tô tingód katô bánnal na igkita dan. ³²Igsadun ké dini ákniyu ébô mulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus. Agad mga kamónaan ta tô igtandóan ka Manama, ³³asal kannun áknita ituman, su iganté puman katô Manama si Jesus. Ni gó tô kagi ka Manama na igsulat tun ta Ikaduwa Salmo,

“ ‘Sikuna tô Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tô Ámmà nu.’*
³⁴Si Jesus tô iganté puman ka Manama, asta tô lawa din di maróddóg, su ni gó tô kagi ka Manama,

‘Bággén ku áknikó tô madigár na igtandô ku ki David, asta matuman yan.’†

³⁵Duwán pagsik kagi na igsulat tun ta duma Salmo,
 ‘Di mému ka maróddóg tô lawa katô Ugis Batà nu.’‡

³⁶Sayyan, igtuman si David katô kakalyag ka Manama sippang ka inaté sikandin. Iglábbáng sikandin magunawa katô mga kamónaan din, asta iróddóg tô lawa din. ³⁷Asal si Jesus na iganté puman ka Manama, ándà gó karóddóg tô lawa din.

³⁸“Purisu mga kataladi ku, igulit ké ákniyu ébô kasóddórán yu na ukit ka kamatayan kani manubù ni, duwán kapasinsiyaan katô mga salá. ³⁹Di kó makaluwà tikud tun ta salá ukit katô katuman yu katô mga sugù i Moises, asal ukit ki Jesus makaluwà tikud tun ta salá tô langun manubù na mamaké kandin.

⁴⁰“Purisu taganá kó ébô di kó supakan iring katô mga manubù na igsulat katô mga propeta ka Manama,

⁴¹“ ‘Sikiyu mga manubù na ágbuyas-buyas, piyà-piyà kó. Kasalábbuan kó ka supakan ku sikiyu, su agad duwán kasalábbuan na lumun ku ákniyu, asal di kó ágbánnal agad duwán mulit ákniyu kani.’”§

⁴²Na, tô igluwà si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta simbaan ka Judio, igpédu-édu tô mga manubù na tuminurù dan puman tun ta álló ka kapaginawa na dumunggù. ⁴³Tô igpanó tô mga manubù tikud tun ta simbaan ka Judio, marapung tô mga manubù na igtákkás ki Pablo asta ki Bernabe, agad tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio na ágbánnal katô ágkémun ka Judio. Igkagi si Pablo asta si Bernabe kandan na kailangan sumarig dan ka Manama na ágtabang kandan.

⁴⁴Tô igdunggù tô álló ka kapaginawa, ilimud tô karapungan ka mga taga Antioquia ébô maminág dan katô kagi ka Manama. ⁴⁵Tô igkita tô mga Judio katô marapung manubù na ilimud, tuu dan gingà, igkagi dan na ánnà nángngà tô igtinurù i Pablo, asta igbuyas dan kandin. ⁴⁶Asal ándà máddang i Pablo asta i Bernabe, asta igtaba dan, na mà dan, “Kailangan sikiyu na mga Judio tô tagná ulitan dé katô kagi ka Manama. Su ándà kó paminág kani, asta igélléyan yu tô kantayan na ándà ágtamanán na ágbággén ka Manama, tô mga ánnà Judio tô ulitan dé katô kagi ka Manama. ⁴⁷Tô gó tô lumun dé su mà katô kagi ka Áglangngágán,

“ ‘Imun ku sikuna na sulù na suméllà tun ta mga ánnà Judio ébô mulit-ulit ka na duwán katábbusan tikud tun ta salá para katô langun manubù tun ta kaluwagan kani banuwa.’”*

§ 13:25 13:25 Ahaán tô Mateo 3:11; Marcos 1:7; Lucas 3:16; Juan 1:20. * 13:33 13:33 Salmo 2:7. † 13:34 13:34 Isaias 55:3. ‡ 13:35 13:35 Salmo 16:10. § 13:41 13:41 Habacuc 1:5. * 13:47 13:47 Isaias 49:6.

⁴⁸ Tò ikadinág tò mga ánnà Judio, idayawan dan, asta igdurung dan tò Manama tingód katò igdinág dan. Igpamaké tò langun manubù na igsalin ka Manama na bággayan katò kantayan na ándà ágtamanán.

⁴⁹ Na, igdunggù tò kagi katò Áglangngagán tun ta дума mga lunsud na madani tun ta Antioquia. ⁵⁰ Asal igtsutsutan katò mga pangulu ka Judio tò mga gabayí na ágrespetowan asta ágpangadap ka Manama, asta tò mga pangulu ka lunsud. Igirrayatan dan si Pablo asta si Bernabe, asta igpewà dan tikud tun ta banuwa dan.

⁵¹ Tò igpanó si Pablo asta si Bernabe tikud tun ta Antioquia, igpadpad dan tò barukbuk tikud tun ta sandalyas dan ébò pasóddórán dan na duwán sókó ka Manama kandan.† Na, igsadun si Pablo asta si Bernabe tun ta lunsud ka Iconio. ⁵² Tò langun ágpampamaké tun ta Antioquia ipánnù ka dayó asta katò Ugis Espiritu.

14

Tun ta Iconio

¹ Na, tò igdunggù si Pablo asta si Bernabe tun ta Iconio, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio na iring katò iglumu dan tun ta Antioquia. Tò igtinurù dan, igpamaké tò marapung mga Judio asta tò дума mga ánnà Judio. ² Asal tò mga Judio na di ágpamaké ki Jesus igtsutsut katò дума mga ánnà Judio ébò masókó dan katò mga kataladi. ³ Idugé igóddó si Pablo asta si Bernabe dutun. Ándà máddang dan katò katinurù dan tingód katò Áglangngagán. Na, ukít katò mga kasalábbuan na iglumu dan, ikasóddór tò mga manubù na bánnal tò igtinurù i Pablo asta i Bernabe tingód katò kédu ka Manama. ⁴ Asal ándà pasábbadé tò mga manubù na góddó dutun, su duwán igdadán tun ta mga Judio asta duwán igdadán tun ta mga apostoles. ⁵ Na, tò mga Judio asta tò mga ánnà Judio, asta tò mga pangulu dan, igplano dan mirrayat asta timbagán dan ka batu si Pablo asta si Bernabe ébò maté dan. ⁶ Tò ikasóddór tò duwa apostoles, igpalaguy dan tun ta Listra asta tun ta Derbe na duwa lunsud tun ta probinsya ka Licaonia asta tun ta madani mga banuwa. ⁷ Igulit-ulit dan katò Madigár Gulitán dutun.

Tun ta Listra asta Derbe

⁸ Tun ta Listra, duwán sábbad manubù na kapig na di pakapanó tikud pa tun ta kapamasusu kandin. ⁹ Igusad sikandin asta igpaminág katò ágtinuruán i Pablo. Na, isóddórán i Pablo na igbánnal tò kapig na makému tò Manama makóli kandin. Purisu igsállág si Pablo kandin, ¹⁰ asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Tindág ka!”

Tigkò dád igtindág tò kapig, asta igpanó-panó.

¹¹ Na, tò igkita tò дума mga manubù katò ilumu i Pablo, igkagi tò mga taga Licaonia ukít katò kandan kinagiyan,* asta igpatawaré dan, na mà dan, “Sikandan tò mga manama na igpamanubù asta igsunnad dini áknita!”

¹² Igpamádmám dan na si Bernabe tò ágmanaman dan na si Seus,† asta si Pablo tò ágsuguánnán i Seus na si Hermes, su si Pablo tò ágtinurù. ¹³ Duwán templo dan tun ta luwà ka Listra na ágpangadapanan dan ki Seus. Igpíd katò pangulu ka templo tò mga baka asta tò mga bulak tun ta ilimudan katò mga manubù ébò matayan asta góbbón dan su mangadap dan ki Pablo asta ki Bernabe.

¹⁴ Na, tò ikasóddór si Pablo asta si Bernabe katò lumun ka mga manubù, igbissé dan tò umpak dan,‡ igpalaguy dan tun ta mga manubù na ilimud, asta igullaó dan, na mà dan, ¹⁵ “Manan ka áglumu kó kanan? Ánnà ké manama, asal manubù ké dád iring ákniyu. Igsadun ké dini ébò mulit ákniyu katò Madigár Gulitán. Kailangan tumanan kó katò ágmanaman na ándà ágpulusán, asta mamaké kó katò manté Manama, su sikandin tò igimu katò langit, tanà, dagat, asta langun-langun nit banuwa. ¹⁶ Sayyan, igpabayawù ka Manama tò langun katò ágkémun yu na ánnà Judio. ¹⁷ Asal inalayun din ágpasóddórán na duwán Manama, su madigár tò áglumun din ákniyu. Manama tò ágbággé ka udan asta ágpatabù katò mga pamula ébò duwán ágkakan yu asta dayó yu.”

¹⁸ Agad tò gó tò igkagi dan kandan, tuu mahirap tò kasapad dan katò mga manubù na mimmaté ka mga baka ébò mangadap kandan.

¹⁹ Na, igdunggù tò mga Judio tikud tun ta Iconio asta Antioquia na sakup ka Pisidia. Igsutsutan dan tò mga taga Listra. Purisu igpasábbadé dan igtimbag ki Pablo ka batu, asta igguyud dan tun ta luwà katò lunsud su kéman dan ka inaté dán sikandin. ²⁰ Asal tò ilimud

† **13:51** 13:51 Ahaán tò Lucas 9:5. * **14:11** 14:11 Ándà kagpátti i Pablo asta i Bernabe tò kinagiyan ka mga taga Licaonia. Purisu ándà sóddór dan ka ándin tò ágkagin katò mga manubù tingód kandan. † **14:12** 14:12 Si Seus tò mallayat katò langun ágmanaman ka mga Griego. ‡ **14:14** 14:14 Igbissé dan tò umpak dan ébò sapadan dan tò mga manubù na mangadap kandan.

tô mga ágpampamaké tun ki Pablo, igtindág sikandin, asta iguli tun ta Listra. Pagkasimag, igsadun si Pablo asta si Bernabe tun ta Derbe.

Iglónód dan tun ta Antioquia

²¹ Igulit-ulit si Pablo asta si Bernabe katô Madigâr Gulitan tun ta Derbe, asta marapung tô mga manubù na igpamaké ki Jesus. Na, iglónód dan tun ta Listra, Iconio, asta Antioquia na sakup ka probinsya ka Pisidia. ²² Igpabákkár dan tô mga ágpampamaké ukit katô mga ágtinuruán dan ébô tuu dan sumarig ka Manama. Igpapanámdám dan sikandan na marapung tô mga kahirapan na kailangan kókitan ta ka mapil ki katô pagpangulu ka Manama.

²³ Duwán mga igsalin i Pablo asta i Bernabe tun ta tagsábbad-sábbad lunsud ébô imun dan na mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké. Ukit katô kapuwasa asta kadasal i Pablo asta i Bernabe, igsarig dan tô mga tarapid ka simbaan tun ta Áglangngagán na ágsarigan dan ébô tabangan din sikandan.

²⁴ Na, igukit dan tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Pisidia sippang ka igdunggu dan tun ta probinsya ka Pamfilia. ²⁵ Igtinurù dan tun ta lunsud ka Perga, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Atalia. ²⁶ Igsaké dan ka barko tikud tun ta Atalia, asta iguli dan tun ta Antioquia, su tô gó tô igtikudan dan. Dángngan tô igtikud dan tun ta Antioquia, igdasal tô mga manubù tun ta Manama ébô tabangan din tô lumu na ituman dan dán. ²⁷ Tô igdunggu dan tun ta Antioquia, iglimud dan tô langun ágpampamaké ébô mulit dan tingód katô langun ka iglumu ka Manama ukit kandan, su igtabangan dan katô Manama tô kólit dan katô mga ánnà Judio, su igbánnal dan katô kagi ka Manama. ²⁸ Na, idugé dan igóddô tun ta mga ágpampamaké tun ta Antioquia.

15

Kalimudan tun ta Jerusalem

¹ Na, duwán mga kataladi na tikud tun ta probinsya ka Judea na igdunggu tun ta Antioquia, asta igtinurù dan, na mà dan, “Dì kó matábbus ka dì kó patupu iring katô igsugù i Moises.”

² Asal igapul si Pablo asta si Bernabe katô mga manubù na ágtinurù kani, asta ándà dan pasábbadé. Purisu igplano tô mga ágpampamaké na pasadunán dan si Pablo, si Bernabe, asta tô duma mga manubù tun ta Jerusalem ébô patóngkóé dan, tô mga apostoles asta tô mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tingód ka pamánnun tô katinurù katô mga manubù. ³ Purisu igpapanó dan katô mga ágpampamaké. Tô igukit dan tun ta Fenicia asta Samaria, igulit dan katô mga ágpampamaké na igpamaké dán tô mga ánnà Judio. Tô ikadinág tô langun kataladi, tuu dan idayawan. ⁴ Tô igdunggu dan tun ta Jerusalem, tô mga ágpampamaké, tô mga apostoles, asta tô mga tarapid ka simbaan igtanggap kandan. Na, igulit si Pablo asta si Bernabe tingód katô langun ka iglumu ka Manama ukit kandan. ⁵ Asal igtindág tô mga sakup ka Pariseo na ágpampamaké ki Jesus. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Atin ka mamaké tô mga ánnà Judio, kailangan tupuwan dan asta tumuman dan katô langun igsugù i Moises.”

⁶ Na, igpalimudé tô langun apostoles asta mga tarapid ka simbaan ébô patóngkóé dan tingód ka pamánnun tô mga manubù na ánnà Judio, ka kailangan tupuwan dan ó dì. ⁷ Pángnga katô idugé dan ágpátóngkóé, igtindág si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi, isóddóran yud na dángngan sakán tô igsalin ka Manama tun ta langun ta ébô tuminurù a katô Madigâr Gulitan tun ta mga ánnà Judio ébô mamaké dan. ⁸ Na, isóddóran ka Manama tô tun ta pusung katô langun manubù, asta igpasóddór din na igtanggap din dán tô mga ánnà Judio ukit ka kabággé din kandan katô Ugis Espiritu na magunawa katô kabággé din áknita dángngan. ⁹ Ándà kassaan katô mga Judio asta katô mga ánnà Judio tun ta saruwan ka Manama, su iglinisan din pagsik tô pusung katô mga ánnà Judio ukit katô kapamaké dan. ¹⁰ Purisu manan ka kinnaman yu tô Manama ukit katô ágpalumun yu katô mga ánnà Judio tô ándà gó katuman katô mga kamónaan ta asta dì ta matuman? ¹¹ Asal igbánnal ki na itábbus ki ukit ka kedu katô Áglangngagán na si Jesus, magunawa katô katábbus din katô mga ánnà Judio.”

¹² Na, igtagnáp tô langun manubù, asta igpaminág dan katô igulit i Bernabe asta i Pablo tingód katô mga kasalábbuan na iglumu ka Manama ukit kandan tun ta mga ánnà Judio. ¹³ Pángnga dan dán igulit, igkagi si Santiago, na mà din, “Mga kataladi, paminág kó kanak. ¹⁴ Igulit dán si Simon Pedro na duwán dán mga ánnà Judio na igsalin ka Manama ébô sakupán din. ¹⁵ Magunawa tô kagi ka Manama na igsulat katô mga propeta din, ¹⁶ “Pángnga kani, lumónódda. Agad igsódô tô pagpangulu katô mga rubbad i David, umanánu ku tô pagpangulu dan ¹⁷ ébô mamasak katô Áglangngagán tô langun manubù

na igsalin ku agad ánnà dan Judio. ¹⁸ Ni gó tò igkagi katò Áglangngagán na igpasóddór din sayyan.*

¹⁹ “Na, panámdám ku na di ta imun mahirap tò kapamaké katò mga ánnà Judio tun ta Manama ukit ka kapirit ta kandan na kailangan tupuwan dan. ²⁰ Asal madigár ka sumulat ki kandan, asta sumugù ki na kailangan di dan kannán tò mga ágkakan na taganá igbággé tun ta mga ágmanaman, asta di dan lumayuk katò ánnà kandan sawa ó duma. Kailangan di dan kannán tò mga mannanap na inérát† asta tò dipanug. ²¹ Madigár ka mánnal dan kani, su tikud sayyan inalayun duwán mga manubù na gulit-ulit ka mga sugù i Moises kada álló ka kapaginawa tun ta mga simbaan ka Judio tun ta tagsábbad-sábbad lunsud.”

Sulat tun ta mga ágampamaké na ánnà Judio

²² Na, igpasábbadé tò langun kataladi, tò mga apostoles, asta tò mga tarapid ka simbaan na sumalin dan ka duwa manubù na mákkás ki Pablo asta ki Bernabe ébò madun tun ta Antioquia. Tò igsalin dan si Silas asta si Judas na ánggadanan ki Barsabas, su ágrespetowan dan katò langun ágampamaké. ²³ Ni gó tò igsulat dan na igpapid.

“Mga kataladi na ánnà Judio tun ta lunsud ka Antioquia, asta tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia. Tò igsulat kani, sikami mga apostoles asta mga tarapid ka simbaan. Sikami tò kataladi yu. ²⁴ Duwán kun mga manubù na tikud dini áknami na sikandan tò gunayan katò samuk katò ákniyu panámdám ukit katò ágtinuruán dan. Asal ándà ké sugù kandan. ²⁵ Purisu igpasábbadé ké, asta igsalin dé tò mga manubù na papiddán dé tun ákniyu. Dumuma sikandan katò mga kataladi ta na ágginawaan ta na si Bernabe asta si Pablo ²⁶ na inalayun ikataganà na matayan ébò mólit-ólit tò tingód katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ²⁷ Na, igpapid dé si Judas asta si Silas tun ákniyu ébò mulit dan ákniyu kani igsulat dé. ²⁸ Tò Ugis Espiritu asta sikami igpasábbadé na di ké mirit ákniyu ébò tumuman kó katò langun ágkémun dé, asal ni dád gó tò kailangan lumun yu. ²⁹ Yakó ágkan katò ágkakan na taganá igbággé tun ta mga ágmanaman, tò dipanug, asta tò mga mannanap na inérát. Yakó áglayuk katò ánnà ákniyu sawa ó duma. Madigár ka tumuman kó kani. Kannun dád gó sippang.”

³⁰ Na, igpanó tò mga manubù na igpasadun tun ta Antioquia. Tò igdunggù dan, iglimud dan tò langun ágampamaké, asta igbággé dan tò surat kandan. ³¹ Tò igbasa dan katò surat, idayawan dan su igmabákkár tò kapamaké dan.

³² Na, mga propeta ka Manama si Judas asta si Silas. Marapung pa tò igtinurù dan katò mga kataladi ébò pénitán asta pabákkárrán tò kapamaké dan katò Manama. ³³ Pángnga katò mga pira álló, igpanó si Judas asta si Silas, asta igkagi tò mga kataladi na madigár tò kapanó dan. Pángnga kani, iguli si Judas asta si Silas tun ta Jerusalem. ³⁴ [Asal panámdám i Silas, madigár ka móddówú sikandin.] ³⁵ Asal igóddó si Pablo asta si Bernabe tun ta Antioquia. Igtinurù dan asta igulit-ulit dan katò kagi ka Áglangngagán. Marapung tò mga manubù na gulit-ulit duma kandan.

Igpadiyaé si Pablo asta si Bernabe

³⁶ Na, pángnga katò mga pira álló, igkagi si Pablo ki Bernabe, na mà din, “Na, lumónód kid tun ta langun lunsud na igtinuruan ta katò kagi ka Áglangngagán dángngan ébò ahaán ta ka imánnu tò mga kataladi.”

³⁷ Tò kakalyag i Bernabe na patákkássán dan si Juan Marcos. ³⁸ Asal ándà nunug si Pablo, su igdiyá si Juan kandan dángngan tun ta Pamfilia, asta ándà panayun tabang katò lumu dan. ³⁹ Purisu igpapulé si Bernabe asta si Pablo, asta igpadiyaé dan. Na, igpatákkás i Bernabe si Juan Marcos, igsaké dan ka barko, asta igsadun dan tun ta Cipre. ⁴⁰ Asal igsalin i Pablo si Silas na mákkás kandin. Igdasal tò mga kataladi na tabangan dan katò Áglangngagán tun ta ágsadunan dan. ⁴¹ Igsadun dan tun ta mga lunsud tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia na duwán mga ágampamaké ébò pabákkárrán dan tò kapamaké dan katò Áglangngagán.

16

Igtákkás si Timoteo ki Pablo asta ki Silas

¹ Na, igsadun pagsik si Pablo asta si Silas tun ta mga lunsud ka Derbe asta Listra. Duwán manubù na ánggadanan ki Timoteo. Ágpamaké sikandin asta tò innà din. Judio tò innà din, asal Griego tò ámmà din.* ² Ágpabantugán si Timoteo katò langun kataladi tun ta Listra asta

* 15:18 15:16-18 Amos 9:11-12; Jeremias 12:15. † 15:20 15:20 Inérát, ó inaté na ándà ikaluwà é dipanug. * 16:1 16:1 Si Eunice tò innà i Timoteo, asta si Loida tò apù din bayi. Ahaán tò 2 Timoteo 1:5; 3:15. Igtinuruan dan si Timoteo katò kagi ka Manama tikud tun ta délak pa sikandin. Inaté dán basi tò ámmà din.

tun ta Iconio. ³ Tô kakalyag i Pablo na mákkás si Timoteo kandan. Purisu igpatupuwan† i Pablo si Timoteo ébô respetowan katô mga Judio tun ta mga lunsud na sadunan dan, su isóddóran katô mga Judio na ándà pa sikandin tupuwi su Griego tô ámmà din.

⁴ Tô igukit si Pablo asta si Timoteo tun ta mga lunsud, igulit dan tô mga igkagi katô mga apóstoles asta tô mga tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Jerusalem ébô tumanán dan. ⁵ Purisu igmabákkár tô kapamaké katô mga ágpampamaké, asta kada álló duwán duma mga manubù na igpamaké ki Jesus.

Igkita i Pablo tô taga Macedonia

⁶ Na, igtinurù dan katô kagi ka Manama tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Frigia asta Galacia, su ándà nunug tô Ugis Espiritu kandin na tuminurù tun ta probinsya ka Asia. ⁷ Tô madani dan dán tun ta probinsya ka Misia, kakalyag dan na madun tun ta probinsya ka Bitinia, asal ándà nunugi katô Ugis Espiritu. ⁸ Purisu iglabé dan tun ta Misia, asta igсадun dan tun ta lunsud ka Troas. ⁹ Tô dukilám dán, duwán igpakita ka Manama ki Pablo. Tô igkita din iring na bónnóng ka taga Macedonia na igpédu-édu, na mà din, “Sadun ka dini ta Macedonia, asta tabangi ké!”

¹⁰ Pángnga igkita si Pablo kani, igpamasak ké ka sakayan dé na madun tun ta probinsya ka Macedonia, su isóddóran dé na igpapid ké ka Manama tun kandan ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus.

Igpamaké si Lydia

¹¹ Purisu igsaké ké katô barko tikud tun ta Troas, asta igtalipag ké pasadun tun ta purù na ánggadanan Samotrasia. Pagkasimag, igsaké ké pasadun tun ta lunsud ka Neapolis. ¹² Tikud dutun, igpanóttanà ké dád pasadun tun ta lunsud ka Filipos. Ni gó tô ágkabantug lunsud tun ta Macedonia, asta mga sakup ka Roma tô góddó dutun. Igóddó ké dutun ka pira álló. ¹³ Na, tô álló ka kapaginawa, igsadun ké tun ta wayig tun ta luwá katô lunsud ka Filipos, su duwán kun ágkalimudanan ka mga manubù na ágdasal. Igusad ké tun ta ligad ka wayig, asta igtóngkó ké katô mga gabayi na ilimud. ¹⁴ Na, duwán sábbad bayi na igpaminág áknami na ánggadanan ki Lydia na taga Tiatira, asta tarabarigya sikandin katô mga mallutù óggét na dakál é lagá dutun ta Filipos. Inalayun sikandin ágpangadap katô Manama. Na, tô igdinág si Lydia katô igtinurù i Pablo, igpénagpát katô Áglangngagán sikandin ébô mamaké ki Jesus. ¹⁵ Igpabunyang sikandin asta tô langun manubù na igóddó tun ta balé din. Igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka igbánalla kó na bálnalla ágpamaké katô Áglangngagán, óddó kó tun ta balé ku.”

Tuu igpédu-édu si Lydia áknami. Purisu ignunug ké.

Igpriso si Pablo asta si Silas

¹⁶ Na, sábbad álló, tô igsadun ké tun ta ágdasalanán, igkita dé tô sábbad állang bayi na duwán katulusan i Maibuyan. Sikandin tô taraatuk ka ándin tô dumunggù tun ta manubù. Purisu dakál tô isalapi katô mga amo din ukít katô pagatuk din. ¹⁷ Igtalundug tô bayi áknami, asta igullaó sikandin, na mà din, “Ni gamama ni mga ágsuguánán ka Manama na Tuu Mallayat. Igsadun dan dini ébô tinuruán tô tingód ka sábbad kapókit ébô matábbus kó tikud tun ta salá.”†

¹⁸ Tô gó tô áglumun katô bayi álló-álló. Na, ándà ikatiis si Pablo. Purisu igbariring sikandin tun ta bayi, asta igkagi tun ta madat espiritu, na mà din, “Ukít katô katulusan ka ngadan i Jesu-Cristo, luwá ka tikud tun ta bayi.”

Tigkó igluwá tô madat espiritu.

¹⁹ Na, tô ikasóddór tô mga amo din na ándà dán ágkakangayan dan ka salapi, igámmát dan si Pablo asta si Silas asta igguyud dan tun ta ágruudanan. ²⁰ Igpíd dan tun ta mga opisyaales, asta igkagi sikandan, na mà dán, “Judio ni mga manubù ni, asta ágsamuk dan katô mga manubù nit lunsud ta. ²¹ Duwán ágkémun na ágtinuruán dan na di mému tumanán ta na mga sakup ka Roma.”

²² Purisu isóké tô langun manubù ki Pablo asta ki Silas. Igwaswasan katô mga opisyaales si Pablo asta si Silas ka mga umpak dan ébô palagpásán sikandan. ²³ Pángnga katô tuu kalagpás kandan, igpriso dan. Igsugù dan tô tarabanté na piyaan din tô kabanté kandan

† **16:3** 16:3 Agad ánnà Judio tô ámmà i Timoteo, asal Judio tô innà din asta tô apù din bayi. Purisu kailangan tupuwan si Timoteo su tô gó tô ágkémun katô mga Judio. Atin ka di tupuwan si Timoteo, tô mga Judio di maminág katô ágtinuruán dan tingód ki Cristo. Ahaán tô 1 Corinto 9:19-23. Ándà kailangan na tupuwan tô mga ánnà Judio. Ahaán tô Mga Lumu 15:20 asta Galacia 2:3-5. † **16:17** 16:17 Duwán kabánalan asta duwán kabulalawan tun ta igkagi katô bayi, su tô kóbadan, marapung tô kapókit ka katábbusan, asal sábbad dád tô ágtinuruán i Pablo. Su tô bulaló tikud tun ta madat espiritu na igahu katô bayi, igsapadan i Pablo sikandin (bersikulo 18) ukít katô kapaluwá katô madat espiritu.

ébô di dan makaluwà. ²⁴Na, ignunug tō tarabanté asta igpahu din sikandan tun ta kuwarto tun dalám katō prisowan, asta igpasung sikandan.

²⁵Na, tō tánggà ka dukilám, igdasal si Pablo asta si Silas tun ta Manama, asta igkanta dan ka pagdurung tun ta Manama. Igpaminág kandan tō duma mga manubù na igpriso. ²⁶Na, tigkò dád iglinug ka tuu mabákkár, asta tuu ilubà tō prisowan. Ipókéan tō langun sállat, asta inakas tō kadina na igikát katō mga manubù na igpriso. ²⁷Tō ikannò tō tarabanté, igkita din tō mga sállat na ipókéan, asta igtagrus din tō kumpulan din ébô mangarát, su kéman din ka ikapalaguy dán tō mga igpriso. ²⁸Asal igullaó si Pablo, na mà din, “Yaka ágpangarát, su kannun ké langun.”

²⁹Na, igpakangé katō tarabanté tō sulú, asta sékót sikandin igahu. Iglingkóód sikandin tun ta tubang i Pablo asta ki Silas, asta igkárkár sikandin tingód katō máddang din. ³⁰Igpid din sikandan tun ta luwà, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ándin tō lumun ku ébô matábbussa?”

³¹Igtaba si Pablo asta si Silas, na mà dan, “Pamaké ka katō Áglangngagán na si Jesus ébô matábbus ka, sikuna asta tō langun na góddò tun ta balé nu.”

³²Na, igtinurù si Pablo asta si Silas katō kagi ka Áglangngagán tun kandin asta katō langun na góddò tun ta balé din. ³³Tō oras tō, agad dukilám, igurasan katō tarabanté tō mga amù i Pablo asta i Silas. Na, tigkò dád igpabunug tō tarabanté asta tō langun na góddò tun ta balé din. ³⁴Igpid din si Pablo asta si Silas tun ta balé din, asta igpakan din sikandan. Ágkadayawan tō tarabanté asta tō langun sakup din, su igpamaké dán sikandin katō Manama.

³⁵Asal tō sállám dán, igpasadun katō mga opisyaes tō mga sundalo tun ta tarabanté, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Paluwà nu yan mga manubù.”

³⁶Purisu igkagi tō tarabanté ki Pablo, na mà din, “Paluwaán kó katō mga opisyaes. Purisu mému kó lumuwà. Panó kó na duwán kasunayan yu.”

³⁷Asal ándà nunug si Pablo. Igkagi sikandin katō mga sundalo, na mà din, “Agad sakup ké ka Roma, igpalagpás ké ikandan tun ta tubang katō mga manubù, asta igpriso ké agad ándà salá dé. Na, manan ka állássán dan tō kapanó dé? Di ké manó ka di dan madun dini ébô paluwà áknami!”

³⁸Na, igulitan katō mga sundalo tō mga opisyaes tingód katō igkagi i Pablo asta i Silas. Na, tō ikasóddòr tō mga opisyaes na sakup ka Roma si Pablo asta si Silas, imáddangan dan. ³⁹Purisu igsadun tō mga opisyaes tun ta prisowan ébô paluwaán dan si Pablo asta si Silas. Igpamuyù dan ka pasinsiya ki Pablo asta ki Silas, asta igpédu-édu dan na miwà dan tikud tun ta Filipos. ⁴⁰Purisu igpaluwà dan tikud tun ta prisowan, asta igsadun dan tun ta balé i Lydia. Igkita dan tō mga kataladi, igpabákkár dan tō kapamaké dan ka Manama, asta igpanó dan.

17

Tun ta Tesalonica

¹Na, tō igukit si Pablo asta si Silas tun ta mga lunsud ka Ampipolis asta Apolonia, igdunggu dan tun ta lunsud ka Tesalonica na duwán sábbad simbaan ka Judio. ²Na, igahu si Pablo, su tō gó tō inayadan din, asta dalám katō tállu álló ka kapaginawa, igtinurù sikandin katō mga manubù tingód katō kagi ka Manama asta igpénsà-énsaé dan. ³Igpénagpát din na tō Mesiyas kailangan irrayatan asta matayan, asal inanté puman sikandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Si Jesus tō Mesiyas na gulit-ulítan ku ákniyu.”

⁴Duwán mga Judio na igbánnal katō igtinurù i Pablo. Purisu igduma dan ki Pablo asta ki Silas. Igbánnal tō marapung mga ánnà Judio na ágpangadap ka Manama, asta tō marapung mga gabayi na ágkangadanan. ⁵Asal duwán mga pangulu ka Judio na ínggà, asta iglimud dan tō madat mga manubù na ándà áglumun. Tō igmarapung dan dán, igsamuk asta igsulung dan tun ta balé i Jason ébô ámmáttán dan si Pablo asta si Silas, asta piddán dan pád tun ta mga manubù na ilimud. ⁶Asal ándà dan kitayi. Purisu igpid dan si Jason asta tō duma mga kataladi tun ta mga konseyal. Igkagi sikandan, na mà dan, “Si Pablo asta si Silas tō ágsamuk katō mga manubù tun ta marapung mga banuwa, asta igdunggu dán dini áknita. ⁷Igóddò dan tun ki Jason, asta igélléyan dan tō langun sugú katō emperador, su ágtinurù dan na duwán ássa mangulu na ánggadanan ki Jesus.”

⁸Na, isamuk tō mga konseyal asta tō mga manubù tingód katō igdinág dan. ⁹Na, igpabayad ka salapí si Jason asta tō duma mga ágpampamaké ébô paluwaán dan.

Tun ta Berea

§ 16:27 16:27 Atin ka makaluwà asta makapalaguy tō manubù na igpriso, supakan tō tarabanté. Ahaán tō Mga Lumu 12:18-19. Purisu tō panámdám katō igbanté ki Pablo, madigár pa ka mangarát sikandin ka tandingán katō kérrayat asta kamaté ka gobyerno kandin.

¹⁰ Tò dukilám dán, igpapanó si Pablo asta si Silas katò mga kataladi, asta igsadun dan tun ta lunsud ka Berea. Tò igdunggu dan, igsadun dan tun ta simbaan ka Judio. ¹¹ Tò mga Judio tun ta Berea ánnà iring katò mga taga Tesalonica, su tuu ágkadigárran tò taga Berea na ágpaminág katò kagi ka Manama. Kada álló, ágbasa dan katò kagi ka Manama ébò kasóddóran dan ka bánnal tò igtinurù i Pablo. ¹² Purisu igpamaké tò marapung mga Judio, tò mga Griego gabayi na ágkangadanan, asta tò mga gamama. ¹³ Asal ikasóddór tò mga Judio tun ta Tesalonica na igulit-ulit si Pablo katò kagi ka Manama tun ta Berea, igsadun dan asta igsutsutan dan tò mga manubù ébò sumamuk. ¹⁴ Purisu sékót igpapanó si Pablo katò mga ágpampamaké, asta igsadun sikandin tun ta dagat. Asal si Silas asta si Timoteo igóddò pô tun ta Berea. ¹⁵ Duwán mga manubù na igatád ki Pablo sippang tun ta lunsud ka Atenas. Tò iguli dan tun ta Berea, igkagiyan dan si Silas asta si Timoteo na kakalyag i Pablo na sékót dan madun tun ta Atenas.

Tun ta Atenas

¹⁶ Na, róggun igangat si Pablo ki Silas asta ki Timoteo tun ta Atenas, iranu sikandin, su igkita din tò marapung mga ágmanaman dan tun ta lunsud. ¹⁷ Purisu igsadun si Pablo tun ta simbaan ka Judio asta igpénagpát din pát tò mga Judio asta tò mga ánnà Judio na ágpangadap ka Manama. Kada álló ágpénagpáttán pát i Pablo tò mga manubù na ágkitanán din tun ta plasa. ¹⁸ Tò mga taratinurù na sakup ka mga Epikureo* asta mga Estoiko† igapul ki Pablo. Igbuyas dan kandin, na mà dan, “Tò gótépán din asta tò gulit-ulitán din ándà ágpulusán.”

Duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Gulit-ulit basi sikandin tingód katò ássa mga ágmanaman na ágpangadapán tun ta madiyù banuwa.” Tò gó tò igkagi dan su igulit-ulit si Pablo tingód ki Jesus asta tingód katò kantayan puman.

¹⁹ Purisu igpid dan si Pablo tun ta Areopago na ágkalimudan katò konseho, asta igkagi sikandan ki Pablo, na mà dan, “Uliti ké tingód katò mantu ágtinuruán nu. ²⁰ Duwán igtinuru nu na ándà dé gó kadinággi, asta malyag ké na kasóddóran dé.”

²¹ Tò gó tò igkagi dan, su kakalyag katò mga taga Atenas asta tò duma mga manubù na ágsadun tun ta Atenas na inalayun dan gulit asta ágpaminág tingód katò mantu ágtinuruán, su tò gó tò inayadan dan.

²² Purisu igtindág si Pablo tun ta tubang katò langun konseyal na ilimud. Igkagi sikandin, na mà din, “Paminág kó na mga taga Atenas. Isóddóran ku na tuu kó ágpangadap katò mga ágmanaman yu, ²³ su tò igpanó-panówa dini, igkita ku tò marapung ágmanaman yu. Duwán sábbad na igsulatan kani kagi, na ‘Para ka manama na ándà pa kasóddóri.’ Na, tò Manama na ágpangadapán yu agad ándà yu kasóddóri, sikandin gó tò gulit-ulitán ku ákniyu. ²⁴ Tò Manama na igimu kani banuwa asta tò langun kannun, sikandin tò Áglangngagán katò langun tun ta langit asta nit banuwa. Purisu di sikandin góddò tun ta ágpangadapanan na igimu ka manubù. ²⁵ Di gó sikandin ágkailangan ka tabang ka mga manubù, su sikandin tò ágbággé katò langun áknita, agad ni lagingawan ta asta ni kantayan ta. ²⁶ Igimu ka Manama tò sábbad manubù na si Adan, asta sikandin tò kamánaan katò langun manubù na góddò nit kaluwagan kani banuwa. Taganá igplano ka Manama tò kadugéyan katò ágpíd asta katò ágsippangán katò tagsábbad-sábbad mga banuwa na góddóan dan. ²⁷ Igimu katò Áglangngagán tò langun-langun ébò mamasak tò langun manubù kandin, asta kitanán dan sikandin, su ánnà madiyù tò Manama tun ta tagsábbad-sábbad áknita. ²⁸ Su duwán ágkagin, na, “‘Ukit ka Manama, manté ki, asta makalumu ki, asta inému ki.’ Duwán igsulat katò mapandé mga unawa yu, na mà dan, ‘Sikita gó tò mga gabatà ka Manama.’”

²⁹ Atin ka bánnal na sikita tò mga gabatà ka Manama, di mému ka manám lám ki na tò bónnóng ka Manama magunawa katò ágmanaman na igimu tikud tun ta bulawan, mapputi bulawan, asta batu na igimu katò katig manubù. ³⁰ Na, sayyan, igpabayà ka Manama tò áglumun katò mga manubù su ándà dan ikasóddór kandin, asal ákngami igsugù tò Manama na kailangan rumákkád tò langun manubù asta tayyugan dan tò madat mga áglumun dan, ³¹ su taganá dán igsalin ka Manama tò álló ka ruudan din tò langun manubù. Igsalin din dán tò nángngà rumuud, asta nángngà tò karuud din. Matuman ni, su iganté dán puman ka Manama sikandin.”

³² Tò igdinág dan na duwán kantayan puman katò mga inaté, duwán mga manubù na igtinú asta igbuyas ki Pablo. Asal igkagi tò duma mga manubù, “Maminág ké puman áknikó tingód kani.”

* **17:18** 17:18a Tò mga manubù na ánggadanan Epikureo ágpánámdám na tò dayó dan é tuu ágkailanganán. Yan gó tò kakalyag dan. † **17:18** 17:18b Tò mga manubù na ánggadanan Estoiko ágpánámdám na kailangan tiisán dan tò langun katò ágdunggu kandan, su tò gó tò kakalyag katò mga ágmanaman dan.

³³ Purisu igpanó si Pablo. ³⁴ Asal duwán duma mga gamama na igpasakup tun kandin asta igpamaké ki Jesus. Sábbad kandan si Dionisio na sakup katò konseho ka Areopago, asta duwán pagsik bayi na si Damaris, asta duwán pô gó mga duma.

18

Tun ta Corinto

¹ Na, igpanó si Pablo tikud tun ta Atenas, asta igsadun sikandin tun ta lunsud ka Corinto. ² Igkita din tô sábbad Judio na si Aquilas na taga Ponto. Mantu sikandin igdunggu tikud tun ta banuwa ka Italia asta tô sawa din na si Priscila, su igsugù tô hari na si Claudio na kailangan miwà tô langun Judio tikud tun ta Roma na kapital ka Italia. Igsadun si Pablo tun kandan. ³ Igóddô si Pablo tun kandan, asta igpatabangé dan, su sikandan tô katig gimu ka tulda na magunawa katò áglumun i Pablo. ⁴ Kada álló ka kapaginawa, inalayun ágpénagpát si Pablo katò mga manubù tun ta simbaan ka Judio ébò mamaké tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio. ⁵ Asal tô igdunggu si Silas asta si Timoteo tikud tun ta probinsya ka Macedonia, inalayun dán gulit-ulit si Pablo katò mga Judio tingód katò kagi ka Manama, asta tô ágtinuruán din kandan na si Jesus tô Mesiyas. ⁶ Asal isókó asta igbuyas tô mga Judio ki Pablo. Purisu igsakórab i Pablo tô umpak din* asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka supakan kó, ákniyu kakalyag! Ándà labut ku. Tikud áknganni, tuminurù a katò mga ánnà Judio.”

⁷ Purisu igpanó si Pablo tikud tun ta simbaan ka Judio, asta igalin sikandin tun ta balé i Tito Justo na ágpangadap katò Manama agad ánnà sikandin Judio. Madani tô simbaan ka Judio tun ta balé din. ⁸ Tô tarapid katò simbaan ka Judio na si Crispo igpamaké katò Áglangngagán, asta tô langun manubù na góddô tun ta balé din. Igpamaké tô marapung mga taga Corinto na igpaminág ki Pablo, asta igbunyagan sikandan.

⁹ Na, tô tángngà dán ka dukilám, igpakita tô Áglangngagán ki Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan, asal panayun ka tinurù. Yaka ágsódò, ¹⁰ su dumaan ku sikuna. Ándà manubù na makadadat áknikó, su marapung tô mga manubù na ágpamaké kanak kannun ta Corinto.”

¹¹ Purisu igóddô si Pablo tun ta Corinto sippang ka sábbad ámmé ágtángngà, asta igtinurù sikandin katò kagi ka Manama.

¹² Na, róggun gobernador si Galio tun ta probinsya ka Acaya,† igpasábbadé tô mga Judio na igámmát ki Pablo, asta igpid dan sikandin tun ki Galio ébò ruudan sikandin. ¹³ Igkagi sikandan, na mà dan, “Ágtinurù sikandin na mangadap ki ka Manama tun ta ássa kapókít na ánnà nángngà tun ta mga sugù ka goyerno ka Roma na ágtumanán ta.”

¹⁴ Kumagi pád si Pablo, asal igkagi si Galio katò mga Judio, na mà din, “Atin ka sikandin tô taradadat ó taramaté, maminágga ákniyu. ¹⁵ Asal ka papulé kó dád tingód katò ágtinuruán yu, asta kamánaan yu, asta mga sugù na ágtumanán yu, sikiyu tô rumuud kandin, su diya malyag rumuud.”

¹⁶ Na, igpéwà i Galio sikandan tikud tun ta ágruudanan. ¹⁷ Na, igámmát katò mga manubù si Sostenes na tarapid katò simbaan ka Judio. Iglappás dan sikandin tun ta luwà katò ágruudanan. Asal igpabayà dád i Galio.

Iglónód si Pablo tun ta Antioquia

¹⁸ Na, idugé pa si Pablo igóddô tun ta mga ágpampamaké tun ta Corinto. Na, tô igsadun si Pablo tun ta Cencrea, igtákkás si Aquilas asta tô sawa din na si Priscila. Dutun igpaburu si Pablo, su tô gó tô pató na ituman din dán tô tandò din tun ta Manama. Na, igsabi dan tun ta mga kataladí asta igsaké dan katò barko na igsadun tun ta probinsya ka Siria. ¹⁹ Tô igdunggu dan tun ta lunsud ka Efeso, igtananan i Pablo si Aquilas asta si Priscila, su igsadun tun ta simbaan ka Judio, asta igpénagpát sikandin katò mga Judio. ²⁰ Kakalyag dan na madugé pa móddô si Pablo tun kandan, asal ándà nunug si Pablo. ²¹ Tô igpanó si Pablo tikud tun ta Efeso, igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka kakalyag ka Manama, lumónódda dini ákniyu.”

Na, igsaké si Pablo ka barko tikud tun ta Efeso. ²² Tô igdunggu si Pablo tun ta Cesarea, igpanayun sikandin tun ta Jerusalem ébò mahà katò mga ágpampamaké, asta igpanayun sikandin tun ta Antioquia. ²³ Na, pángnga katò pira mga álló, igpanó si Pablo. Igsadun sikandin tun ta mga lunsud tun ta kaluwagan ka mga probinsya ka Galacia asta Frigia ébò pabákkárrán din tô kapamaké katò mga ágpampamaké.

* **18:6** 18:6 Igsakórab i Pablo tô umpak din ébò kasóddóran dan na duwán salà dan, su ándà dan bánnal. Magunawa tô gunayan ka sakórabán tô umpak asta padpadán tô barukbuk tikud tun ta sandalyas. Ahaán tô Lumu 13:51. † **18:12** 18:12 Acaya, ó Grecia. Magunawa tun ta kapitulo 18 asta 19.

Si Apolos

²⁴ Duwán sábbad Judio na ánggadanan ki Apolos na tikud tun ta lunsud ka Alejandria[‡] na igdunggu tun ta Efeso. Mapandé sikandin na ágtinurù, asta tuu ikasóddór sikandin katò kagi ka Manama. ²⁵ Itinuruan sikandin katò kapókit ka Áglangngagán. Tuu ágkadigárran sikandin ágtinurù, asta matullid tó katinurù din tingód ki Jesus, asal tingód katò kabunyag, tó dád ki Juan na Tarabunyag tó isóddóran din. ²⁶ Ándà máddang i Apolos katò katinurù din tun ta simbaan ka Judio. Tó igdinág si Priscila asta si Aquilas kandin, igpatákkás dan sikandin tun ta balé dan ébò tinuruan dan sikandin tingód katò kapókit ka Manama tingód ki Jesus na ándà din kasóddóri.

²⁷ Tó igtaganá si Apolos na madun tun ta Acaya, igtabang kandin tó mga kataladi tun ta Efeso ébò panó sikandin, asta igsulatan dan tó mga manubù na sadunan din ébò tanggapán dan sikandin. Tó igdunggu si Apolos tun ta Acaya, madigár tó tabang din katò mga igpamaké ukit katò kédu ka Manama kandan. ²⁸ Tuu matayyó tó ágtinuruán din, asta igpénagpát din tó kagi katò Manama ébò kasóddóran katò mga Judio na si Jesus tó Mesiyas. Purisu igpanalu sikandin katò mga Judio na gapul kandin tun ta tubang katò mga manubù.

19

Tun ta Efeso

¹ Na, róggun igóddò si Apolos tun ta Corinto, igukit si Pablo dadan daya asta igusawug sippang ka ikadunggu tun ta Efeso. Ikitaan din tó mga ágpampamaké. ² Iginà si Pablo, na mà din, “Tó igpamaké kó ki Jesus, itanggap yu tó Ugis Espiritu?”

Igtaba dan, na mà dan, “Ándà, su ándà ké dinág ka duwán Ugis Espiritu.”

³ Iginà si Pablo, na mà din, “Ándin bunyagi tó itanggap yu?”

Igtaba dan, na mà dan, “Igpabunyag ké tun ta kapókit na igtinurù i Juan na Tarabunyag.”

⁴ Igkagi si Pablo, na mà din, “Igbunyagan i Juan tó mga manubù na igrákkád katò salá dan. Igtinurù sikandin na kailangan mamaké tó mga Judio katò sábbad manubù na tumalundug kandin, asta tó gó si Jesus.”

⁵ Tó igdinág dan, igbunyagan dan ukit ka ngadan katò Áglangngagán na si Jesus. ⁶ Tó igdappánnan i Pablo ka bállad sikandan, igsunnad tó Ugis Espiritu tun kandan, asta ikakagi sikandan ka ássa-ássa kinagiyan, asta igulit dan katò kagi ka Manama. ⁷ Mga sapulú duwa (12) dan langun.

⁸ Na, dalám ka tállu bulan, inalayun ágsadun si Pablo tun ta simbaan ka Judio. Ándà máddang din ka katinurù din, asta tuu ágpénagpát sikandin kandan tingód katò pagpangulu ka Manama. ⁹ Asal duwán mga manubù na igéllé, asta madat tó igkagi dan tun ta tubang ka mga manubù tingód katò kapókit ka Áglangngagán na igtinurù i Pablo. Purisu igiwà si Pablo tikud tun ta simbaan, asta igpid din tó mga ágpampamaké tun ta iskuwilaan na ágtinuruan i Tirano. Igpénagpát si Pablo kandan kada álló ¹⁰ dalám ka duwa ámmé. Purisu tó langun manubù tun ta probinsya ka Asia, agad Judio asta ánnà Judio, ikadinág katò kagi ka Áglangngagán.

Pittu mga gabatà i Esceva

¹¹ Na, igimu tó Manama katò mga kasalábbuan ukit ki Pablo, ¹² su agad tó mga panyù asta tó umpak i Pablo ágpiddán tun ta mga ágkabógókan ébò kólian, asta ébò miwà tó madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù.

¹³ Duwán mga Judio na ágpánó-panó na ágkagi na duwán katulusan dan na makéwà katò madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù. Igkagi dan katò ngadan ka Áglangngagán na si Jesus tun ta madat espiritu, na mà dan, “Ukit katò ngadan i Jesus na gulit-ulitán i Pablo, suguán ku sikuna, luwà ka.”

¹⁴ Tó gó tó áglumun katò pittu gabatà katò mallayat ka pangulu ka templo na si Esceva. ¹⁵ Asal igkagi tó madat espiritu kandan, na mà din, “Igakilala ku si Jesus asta si Pablo. Asal sadan kó?”

¹⁶ Na, igtóppaan dan katò manubù na igahuwan ka madat espiritu, asta italu sikandan langun. Purisu igpalaguy dan tikud tun ta balé na ándà umpak asta inamun dan.

¹⁷ Ibantug ni tun ta Efeso, asta isóddóran katò langun Judio asta katò mga ánnà Judio. Imáddangan dan langun, asta tuu dan igrespetowan tó ngadan katò Áglangngagán na si Jesus. ¹⁸ Duwán mga ágpampamaké na igulit katò mga gállássán dan pa na madat mga linumuwan dan. ¹⁹ Duwán tun kandan na mga ágsalamangka. Igpíd dan tó mga libro dan tingód ka salamangka asta iggóbbó dan tun ta tubang katò langun manubù. Igiyap dan tó lagà katò langun libro na iggóbbó na mga kaliman mararan (50,000) abuk ka mapputi

[‡] 18:24 18:24 Alejandria tó ánggadanan lunsud tun ta banuwa ka Ehipto.

bulawan. ²⁰ Tingód katò ilumu, ibantug asta italap tò kagi katò Áglangngagán na igitnurù, asta marapung tò mga manubù na igpamaké.

Samuk tun ta Efeso

²¹ Na, tò kakalyag i Pablo na mukit sikandin tun ta mga probinsya ka Macedonia asta Acaya sippang ka dumunggù tun ta Jerusalem. Iggkagi sikandin, na mà din, “Pángnga madunna tun ta Jerusalem, kailangan manayunna tun ta Roma.”

²² Na, igpasadun i Pablo tun ta Macedonia si Timoteo asta si Erasto na tò duwa ágtabang kandin. Asal igóddò pô si Pablo ka mga pira álló tun ta probinsya ka Asia.

²³ Na, róggun igóddò si Pablo tun ta Efeso, duwán dakál samuk tingód ka katinurù din katò kapókit ka Áglangngagán. ²⁴ Duwán sábbad manubù na si Demetrio na katig ágtunó ka mapputi bulawan. Marapung tò mga manubù na áglumu tun kandin, su igimu dan ka mga marénták templo na igimu ka mapputi bulawan iring na templo katò sábbad ágmanaman dan na ánggadanan ki Diana.* Dakál é ágkasalapi dan ukít katò ágbarigyaán dan. ²⁵ Na, iglimud i Demetrio tò mga manubù na áglumu tun kandin, asta duma mga manubù na ágtunó ka mapputi bulawan. Iggkagi si Demetrio kandan, na mà din, “Mga rarak ku, isóddóran yu na ukít kani áglumun ta, dakál tò salapi na ágkakangé ta. ²⁶ Asal igkita yu si Pablo, asta igdinág yu tò igkagi din. Mà din, ándà áppulusán katò ágmanaman na gimun ka manubù, su ánnà kun manama. Marapung tò mga manubù na inapid katò ágtinuruán din, agad dini ta Efeso asta tun ta kaluwagan kani probinsya ka Asia. ²⁷ Na, ándà dán manubù na málli katò áglumun ta. Dì dán pagsik respetowan tò templo katò ágkabantug na ágmanaman ta na si Diana, asta méwà dán tò kabantug din, agad sikandin gó tò ágpangadapán katò langun manubù kannun ta Asia asta tun ta kaluwagan kani banuwa.”

²⁸ Tò igdinág dan katò igkagi i Demetrio, tuu dan gó isókó, asta igullaó dan, na mà dan, “Pabantugán si Diana na ágpangadapán ta na mga taga Efeso!”

²⁹ Isamuk tò langun manubù na góddò tun ta lunsud. Igámmát dan tò duwa manubù na igtákkás ki Pablo tikud tun ta Macedonia na si Gayo asta si Aristarco. Igguyud dan tò duwa, asta igpalaguy dan langun tun ta ágkalimudanan ka mga manubù. ³⁰ Malyag pád si Pablo na madun dutun ébò kumagi katò mga manubù na ilimud, asal tò mga ágpampamaké igsapad kandin. ³¹ Duwán mga opisyaes na rarak i Pablo igpédu-édu kandin na di madun.

³² Na, tuu ágkasamuk tò langun manubù na ilimud. Ánnà magunawa tò ágkagin dan na gullaó. Tagsábbadé dád tò mga manubù na ikasóddór ka manan ka ilimud dan. ³³ Igpatingdág katò mga Judio tò unawa dan na si Alejandro tun ta tubang dan. Igsingyas sikandin ébò di dan mótep, su kakalyag din na kumagi katò mga manubù na ilimud. ³⁴ Asal tò ikasóddór dan na Judio si Alejandro, tuu dan igullaó dalám ka duwa oras, na mà dan, “Pabantugán si Diana na ágpangadapán ta na mga taga Efeso!”

³⁵ Na, tò igsapad tò konseyal katò mga manubù na ilimud, igkagi sikandin, na mà din, “Mga taga Efeso, isóddóran katò langun manubù na sikita na mga taga Efeso tò ágtómmóng ka templo katò ágkabantug na ágmanaman ta na si Diana na idabù tikud tun ta langit. ³⁶ Ándà manubù na makéllé kani. Purisu kailangan tagnáp kó. Yakó ágkasamuk. ³⁷ Ándà palang salà katò duwa manubù na igpid yu dini, su ándà palang igtakó dan tikud tun ta simbaan. Ándà dan buyas katò ágmanaman ta. ³⁸ Atin ka duwán salà dan tun ki Demetrio asta tun ta mga kadumaan din, kailangan sikandan tò dumimanda tun ta huwes tò álló ka pagusay ébò patabaé dan. ³⁹ Asal atin ka duwán pa duma mga insà yu, angati yu tò álló na palimudé tò langun manubù. ⁴⁰ Su atin ka dimandan ki ka gobyerno tingód kani samuk ta, ándà mataba ta.”

⁴¹ Na, igpóli din tò langun manubù na ilimud.

20

Igukit si Pablo tun ta Macedonia asta Grecia

¹ Na, pángnga katò samuk tun ta Efeso, iglimud i Pablo tò mga ágpampamaké. Igpabákkár din tò kapamaké dan ka Manama, igسابi sikandin kandan, asta igpanó sikandin na madun tun ta Macedonia. ² Tò igukit sikandin tun ta mga lunsud, igpabákkár din tò kapamaké katò mga ágpampamaké. Tò igdunggù sikandin tun ta Grecia,* ³ igóddò sikandin dalám ka tállu bulan. Tò masig dán sumaké si Pablo ka barko na ágsadun tun ta Siria, duwán kun mga pangulu ka Judio na mimmaté pád kandin. Purisu igplano si Pablo lumónód na mukit tun ta Macedonia. ⁴ Duwán mga manubù na igtákkás kandin na madun tun ta Jerusalem. Sikandan tò batà i Piro na si Sopater na taga Berea, si Aristarco asta si Segundo na taga Tesalonica dan duwa, si Gayo na taga Derbe, si Tiquico asta si Trofimo na taga Asia dan

* 19:24 19:24 Diana, ó tun ta kinagiyan ka Griego, Artemis. * 20:2 20:2 Grecia, ó Acaya.

duwa, asta si Timoteo. ⁵ Tò langun dan iguna igsaké ka barko na madun tun ta lunsud ka Troas, asta igtang dan áknami. ⁶ Igádding ké tun ta Filipos. Igóddó ké sippang ka ipángnga tò Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Ándà kadugé, igsaké ké ka barko. Pángnga katò lima dukilám, igpakitaé ké dutun tun ta Troas. Igóddó ké dutun dalám ka sábbad linggo.

Inanté puman si Eutico

⁷ Tò dukilám katò álló ka kapaginawa, ilimud tò langun dé ébò kuman katò kasampátan ka kamaté i Jesus. Igpanayun si Pablo igtinurù sippang ka tángngà ka dukilám, su kakalyag din na panó sikandin pagkasimag. ⁸ Marapung tò mga sulù tun ta datas kuwato na iglimudan dé. ⁹ Na, duwán sábbad mallaki na si Eutico na igunsad tun ta téwang. Idugé si Pablo ágtinurù, asta tuu dán ágkatudugan si Eutico. Na, tò italáp sikandin, idabù tun ta tanà tikud tun ta ikatállu andana katò balé. Tò igahà dan, inaté dán sikandin. ¹⁰ Igpónóg si Pablo, iglangkábban din si Eutico, igkápkáppan din, asta igkagi si Pablo tun ta duma mga manubù, na mà din, “Yakó ágkatanaan, su mantéwù sikandin.”

¹¹⁻¹² Na, igpid dan si Eutico tun ta balé din, asta tuu idayawan tò langun manubù su mantéwù sikandin. Na, tò igpénék puman si Pablo tun ta iglimudan dé, igtigkané sikandin igkan ukit katò katáppik din katò pan na igkan dé. Idugé sikandin igtóngkò kandan sippang ka masig dán sállám. Na, igpanó sikandin.

Igtalan si Pablo katò mga tarapid ka simbaan tun ta Efeso

¹³ Na, igplano si Pablo na manó dád sikandin na madun tun ta lunsud ka Ason. Purisu igdiyà ké kandin asta igsaké ké ka barko na pasadun tun ta Ason ébò áddingan dé si Pablo. ¹⁴ Tò igkita ké kandin tun ta Ason, igsaké si Pablo katò barko na igsakayan dé, asta igsadun tò langun dé tun ta lunsud ka Mitilene. ¹⁵ Igtikud ké tun ta Mitilene, asta pagkasimag, iglabé ké tun ta purù ka Quió. Tò ikaduwa álló, igádding ké tun ta purù na ánggadanan Samo. Pángnga igóddó ké, tun ta ikatállu álló igdunggù ké tun ta lunsud ka Mileto. ¹⁶ Ándà ké ádding tun ta Efeso, su di malyag si Pablo ka madugé ké tun ta probinsya ka Asia. Áglukut sikandin ébò makadunggù ké tun ta Jerusalem ka di pa dumunggù tò álló ka kalimudan na ánggadanan Pentecostes.

¹⁷ Tò igdunggù ké tun ta Mileto, igpakangé i Pablo tò langun tarapid katò simbaan ka mga ágpampamaké tun ta Efeso. ¹⁸ Tò igdunggù dan tun ta Mileto, igkagi si Pablo kandan, na mà din, “Isóddóran yu tò tingód katò iglumu ku ákniyu tikud tun ta kadunggù ku tun ta Asia. ¹⁹ Igággár-ággárna igbánnal katò Áglangngagán ta. Igpabbabà a ka kamanubuan ku. Igsággówa su igginawaan ku sikiyu. Ihirapanna ukit katò madat mga plano katò mga Judio. ²⁰ Ándà a kamáddangi katò igtinurù ku na makatabang ákniyu, agad tun ta ágkalimudanan asta tun ta tagsábbad-sábbad balé. ²¹ Igulitta tun ta langun yu, agad Judio ó ánnà Judio, na kailangan rumákkád kó tun ta Manama, asta mamaké kó katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

²² “Na, madunna tun ta Jerusalem, su tò gó tò kakalyag katò Ugis Espiritu kanak. Ándà sóddór ku ka ándin tò dumunggù kanak dutun. ²³ Asal inalayunna gulitan katò Ugis Espiritu na irrayatanna asta prisonna. ²⁴ Asal tò panámdám ku, mému kanak ka matayanna, asal tò tuu ku ágkailanganán na mapángnga ku tò áglumun ku, asta tumanán ku tò sugú katò Áglangngagán na si Jesus, su igpapidda ikandin ébò mulit katò Madigár Gulitán tingód katò kédu ka Manama áknita. ²⁵ Sippang áknganni, ágpanó-panówa ébò mulit-ulitta ákniyu tingód katò pagpangulu ka Manama. Asal panówad, asta di kid pakitaé. ²⁶ Purisu panámdám yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán pa manubù na ándà pa pamaké, ándà dán salá ku kandin, ²⁷ su ándà máddang ku igtinurù ákniyu tingód ka langun katò kakalyag ka Manama. ²⁸ Piyá-piyá kó. Dóppóni yu tò langun ágpampamaké na igsarig katò Ugis Espiritu ákniyu ébò sikiyu tò mid kandan. Inému dan na mga sakup ka Manama ukit katò kamatayan i Jesus. ²⁹ Isóddóran ku na duwán mga manubù na dumunggù ákniyu ébò dumadat ka kapamaké katò mga manubù tun ta Manama, iring katò magani mannanap na mimmaté katò mga karnero. ³⁰ Duwán gó mga unawa yu na tuminurù ka ánnà bánnal ébò mákkás tò mga manubù kandan. ³¹ Purisu banté kó. Yakó yu ágkalingawi na inalayunna igtinurù ákniyu agad álló asta dukilám dalám ka tállu ámmé, asta igsággówa su itanaanna ákniyu. ³² Manama tò dumóppón ákniyu. Yakó yu ágkalingawi tò kagi ka Manama tingód katò ginawa din ákniyu, su sikandin tò makapabákkár katò kapamaké yu, asta bággén din ákniyu tò ágbággén din tun ta langun sakup din.

³³ “Ándà a gó ingà katò ákniyu salapi ó umpak, ³⁴ su isóddóran yu na inalayunna iglumu ébò duwán magasto ku katò ágkailanganán ku asta tò ágkailanganán katò mga manubù na ágtákkás kanak. ³⁵ Tò gó tò áglumun ku ébò ágkasóddóran yu na madigár ka mággár-ággár

ki lumumu ébò makatabang ki katò mga ágkayù-ayuan. Yakó yu ágkalingawi tò igkagi katò Áglangngagán na si Jesus, “Tuu pa ágkadayawan tò ágbággé ka tandingán katò ágtanggap.”

³⁶ Na, pángnga igkagi si Pablo tun ta mga tarapid katò mga ágpampamaké tun ta Efeso, iglingkóód dan langun, asta igdasal si Pablo tun ta Manama. ³⁷ Igsággó dan, asta igkápkáp dan ki Pablo, asta igadák dan kandin. ³⁸ Tuu dan iranu, su igkagi si Pablo na di dan dán pakitaé. Na, igatád dan sikandin tun ta barko na sakayan dé.

21

Igsadun si Pablo tun ta Jerusalem

¹ Na, tò igsaké ké ka barko tikud tun ta Mileto, igpanayun ké tun ta purù ka Cos. Pagkasimag, igdunggù ké tun ta purù ka Rodas. Tikud tun ta Rodas, igsadun ké tun ta lunsud ka Patara. ² Tò igdunggù ké, igkita dé tò duma barko na madun tun ta Fenicia. Purisu igsaké ké. ³ Róggun igsaké ké, igkita dé tò purù ka Cipre, asal iglabé ké dadan ta ibang katò dagat. Igsadun ké tun ta probinsya ka Siria. Igpónóg ké tun ta lunsud ka Tiro su duwán igruran na papónógán. ⁴ Igpamasak dé tò mga ágpampamaké, asta igóddò ké tun kandan dalám ka sábbad linggo. Ukít katò Ugis Espiritu, igulit dan ki Pablo na di mému madun sikandin tun ta Jerusalem.

⁵ Tò állò ka kapanó dé, igatád ké katò langun ágpampamaké gamama, gabayi asta gabatà tun ta ligad ka dagat. Tò igdunggù ké, iglingkóód ké langun, asta igdasal ké tun ta Manama. ⁶ Na, igsabi ké kandan na padiyaé kéd. Na, igsaké ké katò barko, asta igpangguli sikandan.

⁷ Na, tò igsaké ké tikud tun ta Tiro, igsadun ké tun ta lunsud ka Tolemaida. Igpónóg ké, igpamasak dé tò mga kataladi, asta igdágga ké dutun ka sábbad dukilám. ⁸ Pagkasimag, igsaké ké pasadun tun ta Cesarea. Tò igpónóg ké, igsadun ké tun ta balé i Felipe, asta igóddò ké dutun. Si Felipe tò sábbad katò pittu manubù na igtabang katò mga apostoles tun ta Jerusalem. Sikandin tò gulit-ulit katò Madigár Gulitán tingód ki Jesus. ⁹ Duwán áppat mga gabatà din daraga na mga propeta ka Manama. ¹⁰ Róggun igóddò ké, duwán sábbad propeta na ánggadanan ki Agabo na igdunggù tikud tun ta probinsya ka Judea. ¹¹ Tò igsumar sikandin áknami, igkangé din tò akus* i Pablo, igikát din tun ta paa din asta tun ta bállad din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tò igkagi katò Ugis Espiritu. Iring kani, ikátan katò mga Judío tò tigatun kani akus tun ta Jerusalem. Bággén dan sikandin tun ta bállad katò mga manubù na ànnà Judío.”

¹² Tò igdinág ké kandin, igpédu-édu ké asta tò langun ágpampamaké tun ta Cesarea na di madun si Pablo tun ta Jerusalem. ¹³ Asal igkagi si Pablo, na mà din, “Yakó ágsapad kanak ukít katò kasággó yu, su mému gó kanak ka prisonna tun ta Jerusalem, asta mému gó kanak ka matayanna tingód katò kapamaké ku katò Áglangngagán ta na si Jesus.”

¹⁴ Na, tò ánda ké ikasapad kandin, igsungkù ké. Purisu igkagi ké, na mà dé, “Mólà pa ka malumu tò kakalyag katò Áglangngagán ta.”

¹⁵ Na, ánda kadugé, igtémós ké ka mga piniddan dé, asta igpanó ké na madun tun ta Jerusalem. ¹⁶ Duwán mga ágpampamaké tikud tun ta Cesarea na igtákkás áknami. Igpíd ké ikandan tun ta balé i Mnason ébò móddò ké dutun. Na, si Mnason sábbad taga Cipre na idugé dán igpamaké ki Jesus.

Igdunggù si Pablo tun ta Jerusalem

¹⁷ Na, tò igdunggù ké tun ta Jerusalem, ágkadayawan ágtanggap áknami tò mga kataladi. ¹⁸ Pagkasimag, igahé ké asta si Pablo ki Santiago, asta ilimud tò langun duma tarapid ka simbaan ka mga ágpampamaké. ¹⁹ Tò pángnga dan igpallaé, igulit si Pablo tingód katò langun na iglumu ka Manama tun ta mga ànnà Judío ukít ka katinurù din. ²⁰ Tò igdinág dan katò igkagi din, igdurung dan tò Manama, asta igkagi sikandan ki Pablo, na mà dan, “Yaka nu ágkalingawi na duwán dán mga pira mararan Judío na ágpamaké ki Jesus. Tuu dan ágtumar katò mga sugù i Moises. ²¹ Asal igulitan dan na ágtinurù ka kun tun ta langun Judío na góddò tun ta mga banuwa ka ànnà Judío na mému ka di dan tumanán tò mga sugù i Moises. Iggagi ka kun na mému ka di tupuwan tò mga gabatà dan gamama, asta di dan tumanán tò mga ágkémun ta na Judío. ²² Pamánnun ta ka makasóddór dan na igdunggù kad? ²³ Na, madigár ka nununug ka kani palumun dé. Duwán áppat gamama na igtandó† dán ka Manama tingód katò ágkémun ta na Judío. ²⁴ Apil ka tun kandan katò seremonyas ka kalinis. Bayadi

* **21:11** 21:11 Akus tò ággamítan katò mga manubù sayyan iring na sinturon áknganni. † **21:23** 21:23 Róggun igtumar dan katò igtandó, di dan minám katò bino, di dan kuman katò buuy ka paras, di dan mawid katò lawa ka inaté, agad mannap asta manubù, asta di dan tumampád katò ulu dan sippang ka matuman dán tò tandó dan.

nu tō gasto dan ébō pakiskisan tō ulu dan.[†] Atin ka lumun nu ni, makasóddór tō langun na ánnà bánnal tō igdinág dan tingód áknikó, su ágtumanán nu tō mga sugù i Moises. ²⁵ Asal tingód katō mga ágpampamaké na ánnà Judio, igsulat ké kandan dāngngan na òi makan tō ágkakan na taganà igbággé tun ta mga ágmanaman, òi makan tō dipanug asta tō mannanap na inérát, asta òi dan lumayuk katō ánnà kandan sawa ó duma.”

²⁶ Purisu pagkasimag, igapil si Pablo tun ta áppat gamama, asta igpalumu dan katō seremonyas ka kalinis tingód katō igtandó dan ka Manama. Igsadun si Pablo tun ta templo, asta igpasóddór òin katō mga pangulu ka templo tō tingód katō álló na matuman tō igtandó dan, su tō gó tō álló na mággé tō lima dan ka tagsábbad mannanap ébō matayan asta bággén tun ta Manama.

Igámmát si Pablo

²⁷ Na, pángnga katō pittu álló, iglónód si Pablo tun ta templo ébō ipángngan tō seremonyas ka kalinis. Duwán mga Judio tikud tun ta probinsya ka Asia na igkita ki Pablo tun ta templo, asta igsutsutan dan tō duma mga manubù ébō tumabang kandan na mámmát ki Pablo. ²⁸ Igullaó dan, na mà dan, “Mga unawa dé na rubbad i Israel, tabangi ké! Ni gó tō manubù na ágtinurù katō langun manubù na buyasán ki na mga Judio, tō mga sugù i Moises, asta ni ugis lugar ta. Tuu pa madat tō iglumu òin nigó, su igpid òin tō mga ánnà Judio kannun ta ugis lugar, agad òi gó mému.” ²⁹ Tō gó tō igkagi dan, su igkita dan tō sábbad taga Efeso na ánnà Judio na si Trofimo na igtákkás ki Pablo tun ta Jerusalem. Asal kéman dan ka igpid i Pablo sikandin tun ta templo.

³⁰ Isamuk tō langun manubù tun ta Jerusalem. Marapung tō mga manubù na ilimud. Igámmát dan si Pablo, asta igguyud dan sikandin tun ta luwá katō templo. Na, igsagpángngan dan tō templo. ³¹ Matayan dan pád si Pablo. Asal duwán igulit katō kapitan ka sundalo na isamuk tō langun manubù tun ta Jerusalem. ³² Tigkò dád igpid katō kapitan tō mga sarhento asta sundalo, asta sékót dan igsadun tun ta mga manubù na ilimud. Tō igkita tō mga manubù katō kapitan asta katō mga sundalo, igsódoan dan tō paglagpás ki Pablo. ³³ Tō igdunggù tō kapitan, igámmát òin si Pablo. Igpabagkás òin tō bállad i Pablo ka duwa kadina. Iginás tō kapitan ka sadan tō ngadan òin, asta ándin tō madat na iglumu òin. ³⁴ Igtaba tō mga manubù na igpanggullaó, asal ánnà magunawa tō igkagi dan. Ándà ikasóddór tō kapitan ka ándin tō kabánnalan, su marapung tō igullaó. Purisu igpapid òin si Pablo tun ta baraks. ³⁵ Tō igdunggù dan tun ta tété katō baraks, igánnat katō mga sundalo si Pablo ébō makókít dan, su tuu ágkasókó tō mga manubù na ilimud, ³⁶ asta igullaó tō mga manubù na igtákkás, na mà dan, “Matayi yu sikandin!”

Igkagiyán i Pablo tō mga manubù na ilimud

³⁷ Na, tō ándà dan pa ahú tun ta dalám katō baraks, igkagi si Pablo tun ta kapitan, na mà òin, “Atin ka mému, duwán kagin ku áknikó.”

Isalábbuan tō kapitan. Purisu igkagi sikandin, na mà òin, “Katig ka kanné ágkagi ka Griego? ³⁸ Kéman ku ka sikuna tō sábbad taga Ehipto na igatu ka gobyerno dāngngan, asta igpid katō áppat mararan (4,000) na mga taramaté tun ta disyerto.”

³⁹ Igkagi si Pablo, na mà òin, “Juduiowa. Sakuppa ka Tarso na ágkabantug lunsud tun ta Cilicia. Atin ka mému áknikó, duwán kagin ku tun ta mga manubù na ilimud.”

⁴⁰ Tō ignunug tō kapitan, igtindág si Pablo tun ta tété. Igsingyasan òin sikandan ébō òi dan motép. Tō igtagnáp dan, igkagi si Pablo ka kinagiyán ka Hebreo.[§]

22

¹ Na, igkagi si Pablo, na mà òin, “Mga kataladi ku asta mga ágtugállán, paminág kó kani kagin ku ákniyu.”

² Tō igdinág dan na igkagi sikandin ka kinagiyán ka Hebreo, tuu dan igtagnáp. Purisu igkagi si Pablo, na mà òin, ³ “Sakán tō unawa yu na Judio. Tarso é igpamasusuwan kanak na sábbad lunsud tun ta Cilicia, asal igdakálla kannun ta Jerusalem. Si Gamaliel tō maestro na igtinurù kanak, asta igtinuruanna katō langun sugù i Moises na ágtumanán katō mga kamónaan ta. Tuuwa igággár-ággár ébō mabantug tō Manama iring ákniyu áknganni. ⁴ Purisu igirrayatan ku dāngngan tō mga manubù na ágbánnal katō mantu kapókít, asta igmatayan ku sikandan. Duwán mga igámmát ku asta igpriso ku agad mga gamama asta mga gabayi. ⁵ Isóddóran yan katō tuu mallayat ka pangulu ka templo asta katō langun konseyal ka mga ágtugállán ka Judio, su sikandan tō igbággé kanak ka mga sulat na igpid ku tun ta mga

[†] **21:24** 21:24 Dakál é lagá ka bayad katō mga mannanap na kailangan bággén asta góbbón dan tun ta saruwan ka Manama ébō kasóddóran katō mga Judio na ituman dán tō igtandó dan ka Manama. Ágpakiskisan ka manubù tō ulu òin ka matuman dán tō igtandó òin ka Manama. [§] **21:40** 21:40 Hebreo tō kinagiyán katō mga Judio.

ágpangulu tun ta Damasco. Purisu igsadunna ébô ámmáttán ku asta piddán ku sikandan kannun ta Jerusalem ébô supakan sikandan.

⁶ “Asal tó malássád dán é álló, tó madaniyad tun ta Damasco, tígkô dád isugatanna kató séllaán tikud tun ta langit. ⁷ Ibantangnga tun ta tanà, asta duwán igdinág ku na igkagi, ‘Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak?’ ⁸ Na, iginsà a, ‘Sir, sadan ka?’ Na, igtaba sikandin, ‘Sakán si Jesus na taga Nazaret na girrayatan nu.’ ⁹ Agad igkita tó mga manubù na igtákkás kanak kató séllaán, asal ándà dan ikadinág kató igkagi din kanak. ¹⁰ Ikinsà a, ‘Áglangngagán, ándin tó lumun ku?’ Purisu igkagi tó Áglangngagán, ‘Tindág ka, asta sadun ka tun ta Damasco, su ulitan ka kató langun na igplano ka Manama na palumun áknikó.’ ¹¹ Ibólógga tingód kató séllaán tikud tun ta langit. Purisu igagakka kató mga kadumaan ku pasadun tun ta Damasco.

¹² “Na, duwán sábbad manubù na si Ananias na tuu ágtuman kató mga sugù i Moises, asta ágrespetowan sikandin kató langun Judio. ¹³ Igpadani sikandin kanak, asta igkagi sikandin, ‘Saulo, kataladi ku, kumita kad.’ Na, tígkô dád ikakita a kandin. ¹⁴ Igkagi si Ananias, ‘Taganá kad igsalin ka Manama na ágpangadapán kató mga kamónaan ta ébô makasóddór ka kató kakalyag din. Igsalin kad ikandin ébô kumita ka kató Nángngà na Ágsuguánnán din,* asta ébô maminág ka kató kagi din. ¹⁵ Kakalyag din na mulit-ulit ka kató langun manubù tingód kató igkita nu asta igdinág nu. ¹⁶ Purisu yakad ágbaring-baring. Tindág kad, asta papunyang ka. Dasal ka ukit kató ngadan kató Áglangngagán ébô kórasan ka kató mga sala nu.†

¹⁷ “Na, tó iguli a nit Jerusalem, róggun igdasalla tun ta templo, duwán isállággan ku na igpakita kanak. ¹⁸ Igkagi tó Áglangngagán na igkita ku, ‘Sékót ka panó tikud nit Jerusalem, su di maminág ni mga manubù kató ákgagin nu tingód kanak.’ ¹⁹ Asal igtaba a, ‘Áglangngagán, tó panámdám ku na maminág dan, su isóddóran dan na sakán tó igsadun tun ta langun simbaan ka unawa dan na mga Judio ébô ámmáttán ku asta lagpássán ku tó langun ágpamaké áknikó. ²⁰ Tó inaté si Esteban na igulit-ulit tingód áknikó, igapilla, ignunugga, asta igbantéya kató mga umpak na iglábbas kató mga manubù naigmaté kandin.’ ²¹ Asal igkagi tó Áglangngagán, ‘Panó kad, su papiddán ku sikuna tun ta madiyù mga banuwa ébô tuminurù ka kató kagi ku tun ta mga ánnà Judio.’”

Sakup ka Roma si Pablo

²² Na, tó igdinág tó mga Judio na pasadunán sikandin tun ta mga ánnà Judio, ándà dan dán paminág kandin. Igullaó dan, na mà dan, “Matayi yu! Madigár pa ka maté gó sikandin.”

²³ Igullaó dan, asta igsakórab dan tó umpak dan asta igsabud dan tó barukbuk tun ta karamag tingód kató sóko dan. ²⁴ Purisu igpapid kató kapitan si Pablo tun dalám kató baraks, asta igsugù din tó mga sundalo na lumagpás ki Pablo ébô kumagi ka bánnal, su kakalyag kató kapitan na kasóddóran din ka manan ka igullaówan kató mga manubù si Pablo.‡ ²⁵ Tó igbagkás dan kandin, igkagi si Pablo tun ta sarhento na igtindág madani tun kandin, na mà din, “Manan ka lagpássán tó sábbad sakup ka Roma ka di pa sikandin insaán ka huwes?”

²⁶ Tó igdinág tó sarhento kató igkagi din, igsadun sikandin tun ta kapitan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Dì nángngà palagpássán nu sikandin, su sábbad sikandin sakup ka Roma.”

²⁷ Purisu igsadun tó kapitan tun ki Pablo, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ulitiya ka kabánnalan. Sakup ka ka Roma?”

Igtaba si Pablo, na mà din, “Óó.”

²⁸ Igkagi tó kapitan, na mà din, “Dakál tó salapi na igbayad ku ébô imunna sakup ka Roma.”

Igkagi si Pablo, na mà din, “Asal sakán, ándà palang igbayad ku, su dutun é igpamasusuwan kanak ta sakup ka Roma.”

²⁹ Purisu tígkô dád igpadiyù tó mga sundalo, asta ándà dan lagpási si Pablo. Imáddangan tó kapitan su igpabagkás din tó sábbad sakup ka Roma.

Igruudan si Pablo kató mga konseyal ka Judio

³⁰ Na, tó kakalyag kató kapitan na kasóddóran din ka ándin tó dimanda kató mga pangulu ka Judio tingód ki Pablo. Purisu pagkasimag, iglimud din tó mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó langun konyeal ka Judio. Igpaluwà din si Pablo asta igpid din tun ta mga manubù na ilimud. Igpatingág din si Pablo tun ta tubang dan.

* **22:14** 22:14 Nángngà na Ágsuguánnán ka Manama tó pagngadan ki Jesu-Cristo. † **22:16** 22:4-16 Ahaán tó Mga Lumu 9:1-19; 26:9-18; Galacia 1:14. ‡ **22:24** 22:24 Ándà sóddór kató kapitan ka manan ka igullaó dan na matayan si Pablo su ándà sikandin ikagpát kató kinagiyán ka Hebreo.

23

¹ Na, igsállág i Pablo tō langun konseyal asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi, tō panámdám ku na nángngà tō langun na iglumu ku tun ta saruwan ka Manama sippang áknganni.”

² Tō igdinág si Ananias na tuu mallayat ka pangulu ka templo, igpasampal din si Pablo katō mga manubù na madani tun kandin ébō kasupakan sikandin. ³ Igkagi si Pablo ki Ananias, na mà din, “Supakan ka katō Manama, su kéman nu ka nángngà ka tun ta saruwan ka Manama! Rumuud ka kanak ukit katō mga sugù i Moises, asal sikuna tō iglapas katō mga sugù, su igpasampalla ikuna.”

⁴ Na, duwán mga manubù madani tun kandin na igkagi, na mà dan, “Manan ka igtabataba nu tō tuu mallayat ka pangulu ka templo na igsalin ka Manama.”

⁵ Purisu igkagi si Pablo, na mà din, “Mga kataladi, ándà sóddór ku na sikandin tō tuu mallayat ka pangulu ka templo. Isóddóran ku na mà katō kagi ka Manama na kailangan di buyasán tō manubù na ágpangulu áknita.”*

⁶ Tō ikasóddór si Pablo na di ágpasábbadé tō langun katō konseyal, su duwán mga Saduseo asta duwán mga Pariseo, igullaó si Pablo kandan, na mà din, “Mga kataladi, sakán tō Pariseo, asta Pariseo tō mga kamónaan ku. Igpidda dini ébō insaánna ikiyu ni álló ni su gimanna katō kanté puman ka Manama katō mga manubù na inaté.”

⁷ Tō igkagi sikandin kani, igpapulé tō mga Pariseo asta tō mga Saduseo. Purisu ándà pasábbadé tō langun konseyal. ⁸ Na, tō mga Pariseo ágtinurù na antén puman ka Manama tō mga manubù na inaté, asta duwán mga panaligan ka Manama, asta duwán espiritu ka manubù. Asal tō mga Saduseo, di dan ágbánnal kani. ⁹ Purisu ágkasamuk dan. Na, igtindág tō mga taratinurù ka mga sugù i Moises na sakup ka mga Pariseo, asta igkagi sikandin, na mà dan, “Tō panámdám dé na ándà madat na iglumu din. Duwán basì panaligan ka Manama na igkagi kandin.”

¹⁰ Na, tuu dan isamuk, asta imáddangan tō kapitan ka matayan dan si Pablo. Purisu igpapid din tō mga sundalo ébō kangén dan si Pablo, asta piddán dan sikandin tun ta baraks.

¹¹ Na, tō dukilám dán, igtindág tō Áglangngagán madani tun ki Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan. Igulit ka tingód kanak nit Jerusalem, asta mulit ka pagsik tingód kanak tun ta Roma.”

Plano na matayan si Pablo

¹² Na, pagkasimag, duwán mga Judio na igpasábbadé na mimmaté ki Pablo. Igpandóé dan na di dan kuman ó minám sippang ka matayan dan pa si Pablo. ¹³ Sobra ka kappatan (40) tō manubù na igpatandóé. ¹⁴ Purisu igsadun dan tun ta mga mallayat ka pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio, asta igkagi sikandin, na mà dan, “Igpandóé ké na di ké kuman sippang ka matayan dé pa si Pablo. ¹⁵ Na, nigó tō plano dé. Madigár ka pédu-édu kó asta tō mga konseyal tun ta kapitan ébō papiddán din puman si Pablo dini ákniyu. Madigár ka kumagi kó na duwán pa mga insà yu kandin. Asal banganan dé sikandin ébō matayan dé ka di pa dumunggù dini ákniyu.”

¹⁶ Asal ikadinág tō bataánnán i Pablo katō plano dan na banganan dan si Pablo. Purisu igsadun sikandin tun ta baraks ébō mulit ki Pablo. ¹⁷ Na, igtawar i Pablo tō sábbad sarhento, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pid nu ni mallaki tun ta kapitan, su duwán ulitán din kandin.”

¹⁸ Purisu igpid katō sarhento tō mallaki tun ta kapitan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Si Pablo na igpriso tō igpédu-édu na piddán ku ni mallaki dini áknikó, su duwán ulitán din áknikó.”

¹⁹ Purisu igawidan katō kapitan tō bállad katō mallaki, igpid din tun ta lugar na ándà duma manubù, asta igsà sikandin, na mà din, “Ándin tō ulitán nu kanak?”

²⁰ Na, igkagi tō mallaki, na mà din, “Duwán mga Judio na igplano na pédu-édu dan áknikó ébō papiddán nu simag si Pablo tun ta konseho ka Judio. Kumagi dan na duwán pa mga insà dan kandin. ²¹ Asal yaka ágnunug kandan, su sobra ka kappatan (40) tō mga manubù na mangan kandin tun ta dalan. Igpandóé dan na di dan kuman ó minám sippang ka matayan dan pa si Pablo. Igtaganà dan dán, asta gangat dan dád katō kagin nu.”

²² Igsapad tō kapitan, na mà din, “Yaka gulit katō duma manubù tingód katō igulit nu kanak.”

Na, igpapanó din tō mallaki.

Igpid si Pablo tun ta Cesarea

* 23:5 23:5 Ahaán tō Exodo 22:28.

²³ Na, igpakangé katò kapitan tò duwa sarhento, asta igkagi sikandin kandan, na mà din, “Limud yu tò duwa gatus (200) sundalo na manóttanà, tò kapittuwan (70) sundalo na sumaké ka kudà, asta tò duwa gatus (200) na mid ka pangidù, su panó kó kani ka alas nuybe ka dukilám na madun tun ta Cesarea. ²⁴ Pasaké yu si Pablo ka kudà. Bantayi yu sikandin ébò ándà makadadat kandin sippang ka dumunggù kò tun ta gobernador na si Felix.”

²⁵ Duwán sulat na igpapid katò kapitan, na mà din, ²⁶ “Sakán si Claudio Lisias na igsulat áknikó Felix na ágkabantug gobernador dé. Kumusta ka! ²⁷ Ni manubù na igpapid ku dini áknikó, igámmát sikandin katò mga pangulu ka Judio, asta matayan dan pád sikandin. Purisu igpatákkás ku tò mga sundalo ébò tabangan sikandin, su isóddóran ku na sakup ka Roma sikandin. ²⁸ Iglimud ku tò konseho katò mga Judio, su kakalyag ku na kasóddóran ka ándin tò dimandan dan kandin. ²⁹ Igdimanda dan kandin su igéllé kun sikandin katò mga sugù na ágtumanán dan, asal isóddóran ku na ándà salà din na mému prison asta matayan. ³⁰ Igpapid ku sikandin dini áknikó, su duwán kun mga Judio na ágbangan ébò matayan sikandin. Papiddán ku pagsik tò mga manubù na igdimanda kandin ébò mulit dan áknikó katò dimanda dan. Kannun dád gó sippang.”

³¹ Purisu igbánnal tò mga sundalo katò sugù kandan, asta tò dukilám tò, igpid dan si Pablo tun ta lunsud ka Antipatris. ³² Na, pagkasimag, igulì tò mga sundalo na igpanóttanà tun ta Jerusalem. Asal igpanayun si Pablo tun ta Cesarea asta tò mga sundalo na igsaké ka mga kudà. ³³ Tò igdunggù dan tun ta Cesarea, igbággé dan tò sulat tun ta gobernador, asta igpid dan pagsik si Pablo tun kandin. ³⁴ Tò igbasa tò gobernador katò sulat, iginsà sikandin ka ándin tò probinsya na igtikudan i Pablo. Tò ikasóddór sikandin na Cilicia tò igtikudan i Pablo, ³⁵ igkagi sikandin, na mà din, “Insaán kù sikuna ka dumunggù tò mga manubù na igdimanda áknikó.”

Purisu igsugù din tò mga sundalo ébò bantéyan dan si Pablo tun ta palasyo na igimu katò taganà hari na si Herodes.

24

Igruud si Felix

¹ Na, tò iglabé dán tò lima álló, igsadun tun ta Cesarea tò tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Ananias, asta igtákkás kandin tò mga ágtugállán ka Judio asta tò sábbad abogado na si Tertulo ébò dumimanda dan ki Pablo tun ki Gobernador Felix. ² Igpakangé i Felix si Pablo, asta igtigkané si Tertulo igkagi katò dimanda dan ki Pablo tun ta gobernador, na mà din, “Ágkabantug Gobernador dé Felix, ágdurungán dé sikuna. Su sikuna tò ágpangulu áknami, masuné dán tò kóddó ta. Su ukit katò madigár kapid nu, duwán dán inassudan katò kóddó ta. ³ Inalayun ni ágkabantug tun ta langun banuwa. Ágpasalamatan dé tò madigár áglumun nu. ⁴ Na, diyad maring áknikó. Asal pédu-éduwa na maminág ka kani kagin ku. ⁵ Isóddóran dé na madat manubù ni, su ágsamukán din tò langun Judio tun ta kaluwagan kani banuwa, asta sikandin tò ágpit katò mga ágpamaké katò sábbad taga Nazaret. ⁶ Ágripaan din pád pagsik tò templo ka Jerusalem, asal igámmát dé sikandin. [Tò kakalyag dé na ruudan dé sikandin ukit katò mga sugù dé. ⁷ Asal igdunggù tò kapitan ka mga sundalo na si Lisias, asta igpirit sikandin áknami ébò bággén dé si Pablo tun ta bállad din. ⁸ Igkagi sikandin na kailangan madun dini tò mga manubù na igdimanda kandin.] Atin ka insaán nu sikandin, kasóddóran nu na bánnal tò dimanda dé kandin.”

⁹ Na, igdapit pagsik tò mga Judio na kadumaan i Tertulo, asta igkagi dan na bánnal tò igkagi din.

¹⁰ Na, igsingyas tò gobernador ki Pablo ébò kumagi sikandin. Purisu igkagi si Pablo, na mà din, “Isóddóran ku na idugé kad igpangulu kannun ta probinsya ni. Purisu idayawanna su sikuna tò maminág ka taba ku katò dimanda dan. ¹¹ Iglabé dán tò sapulù duwa (12) álló, igsadunna tun ta Jerusalem ébò mangadappa tun ta Manama. Atin ka minsà ka katò duma mga manubù, makólit dan na bánnal ni. ¹² Ándà a apul katò mga manubù. Ándà a samuk katò mga manubù agad tun ta templo, ó tun ta mga simbaan ka Judio, ó tun ta agad ánda tun ta lunsud ka Jerusalem. ¹³ Ándà palang pakitanán dan áknikó na bánnal duwán salà ku. ¹⁴ Asal ni gó tò bánnal kagin ku na ágbánnalla katò kapókit katò Áglangngagán na ágkagin dan na bulaló. Ágpangadappa tun ta Manama na ágpangadapán katò mga kamónaan dé, asta ágbánnalla katò langun sugù i Moises asta tò mga igsulat katò mga propeta ka Manama. ¹⁵ Magunawa tò gimanan ku asta tò gimanan katò mga manubù na igdimanda kanak, su gimanna na antén puman ka Manama tò langun manubù na inaté, agad tò mga manubù na nángngà tò áglumun dan tun ta saruwan ka Manama ó tò mga manubù na masalà-salà. ¹⁶ Purisu gággár-ággárá áglumu ka madigár, su kakalyag ku na diya gó kayyaan tun ta saruwan ka Manama asta tun ta tubang ka mga manubù. ¹⁷ Agad pira dán ámmé ándà a

lónód tun ta Jerusalem, igsadunnad su igpid ku tô salapi na tabang tun ta unawa ku na mga Judio na ágkahirapan, asta igpid ku tô ágbággén tun ta Manama. ¹⁸ Igsadunna tun ta templo ébô tumanán ku tô seremonyas ka kalinis. Ándà a limud ka mga manubù. Ándà a samuk ka duma mga manubù. Asal duwán mga Judio tikud tun ta probinsya ka Asia na igkita kanak. ¹⁹ Isókó dan kanak. Madigár pád ka sikandan tô madun dini ébô dumimanda kanak ka duwán salà ku. ²⁰ Insà nu tô mga manubù kannun ka ándin tô salà ku na igkita dan tun ta konseho tô iginsà dan kanak dǎngngan. ²¹ Asal bánnal igullaówa gó, na mà ku, ‘Igpidda dini ébô insaánna ni álló ni, su gimanna katô kanté puman ka Manama katô mga manubù na inaté.’”

²² Na, igsódô si Felix igruud, su isóddóran din dán tô ágtinuruán katô mga manubù na ágbánnal katô kapókit ka Áglangngagán. Igkagi sikandin, na mà din, “Rumuudda puman ákniyu ka dumunggù tô kapitan na si Lisias.”

²³ Purisu igkagi si Felix katô sarhento na panayunán din bantéyan si Pablo, asal di mému ka pahirapan sikandin. Mému ka tabangan sikandin katô mga unawa din tingód katô mga ágkailanganán din.

Igpatubang si Pablo tun ki Felix asta ki Drusila

²⁴ Na, tô iglabé dán tô pira álló, igdunggù si Felix asta tô sawa din na si Drusila na sábbad Judio. Igpakangé din si Pablo ébô maminág dan katô ágtinuruán din tingód katô kapamaké ki Jesu-Cristo. ²⁵ Igpénagpát i Pablo na kailangan nángngá tô áglumun katô mga manubù, asta kailangan makapáttud ka kandin sarili, asta rumuud tô Manama katô langun manubù tun ta tapuri álló. Purisu imáddangan si Felix, asta igkagi sikandin, na mà din, “Panó kad! Atin ka duwán álló na ándà áglumun ku, pakangén ku puman sikuna.”

²⁶ Marag ágpakangén i Felix si Pablo ébô patóngkóé dan, su tô kakalyag din na duwán salapi na bággén i Pablo ébô makaluwá. ²⁷ Na, tô iglabé dán tô duwa ámmé, inému na gobernador si Porcio Festo na igbullas ki Felix. Asal igpaprisko pa i Felix si Pablo, su kakalyag din na kadayawan tô mga Judio.

25

Igruud si Festo ki Pablo

¹ Na, tô igdunggù si Festo tun ta probinsya ka Judea, igóddô sikandin tun ta Cesarea ka tállu álló, asta igsadun sikandin tun ta Jerusalem. ² Tô igdunggù sikandin dutun, igulit tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mallayat ka mga Judio tingód katô dimanda dan ki Pablo. ³ Ágpédu-édu dan ki Festo ébô pakangén din si Pablo tikud tun ta Cesarea, asta papiddán din tun ta Jerusalem, su tô kakalyag dan na banganan dan si Pablo tun ta dalan ébô matayan. ⁴ Asal igkagi si Festo, na mà din, “Igpabantéyan pa si Pablo tun ta Cesarea, asta di madugé muli a dutun. ⁵ Purisu patákkás yu kanak tô mallayat ka mga tarapid yu tun ta Cesarea. Atin ka duwán salà i Pablo, mému dan dumimanda dutun.”

⁶ Igóddô si Festo tun ta Jerusalem sopra ka sábbad linggo. Iguli sikandin tun ta Cesarea. Pagkasimag, igsadun sikandin tun ta ágruudanan, asta igpakangé din si Pablo. ⁷ Tô igdunggù si Pablo tun ki Festo, igtindág tô mga Judio na tikud tun ta Jerusalem asta igpalibutan dan si Pablo. Igulit dan tingód katô marapung asta mabággat dimanda dan ki Pablo, asal ándà kabánnalan na igpakita dan. ⁸ Tô igtaba si Pablo, igkagi sikandin, na mà din, “Ándà salà ku, agad tun ta mga sugù i Moises na ágtumanán dé na mga Judio, agad tun ta templo dé, ó agad tun ta emperador ka Roma.”

⁹ Asal tô kakalyag i Festo na kadayawan tô mga Judio. Purisu iginsà sikandin ki Pablo, na mà din, “Mému ákniók ka madun ka tun ta Jerusalem ébô ruudan ku sikuna dutun?”

¹⁰ Igtaba si Pablo, na mà din, “Ni gó tô sábbad ágruudanan ka gobyerno. Kailangan ruudanna kannun, su isóddóran nu gó na ándà palang salà ku tun ta mga Judio. ¹¹ Atin ka bánnal na duwán salà ku na mému matayanna, diya méllé ka supakanna asta matayanna ikiyu. Asal ka ánnà bánnal tô igkagi dan, di mému ka bággénna tun ta bállad dan. Purisu pédu-éduwa na tô emperador tô rumuud kanak.”

¹² Pángnga igpatóngkóé si Festo asta tô konseyal din, igkagi si Festo, na mà din, “Su igpédu-édu ka na tô emperador tô rumuud ákniók, papiddán ku sikuna tun kandin.”

Igkagi si Pablo tun ki Agripa

¹³ Na, tô iglabé dán tô pira álló, igdunggù tô hari katô mga Judio na si Agripa, asta tô tábbé din na si Berenice. Mahà dan ki Festo tun ta Cesarea. ¹⁴ Róggun igóddô dan dutun, igulit si Festo ki Agripa tingód ki Pablo. Igkagi si Festo, na mà din, “Duwán sábbad manubù dini na si Pablo na igpaprisko i Felix. ¹⁵ Tô igsadunna tun ta Jerusalem, marapung tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga ágtugállán ka Judio na igdimanda ki Pablo. Ágpédu-édu dan na supakan ku sikandin. ¹⁶ Asal igkagiya kandan na di mému tun ta gobyerno ka supakan

tô sakup ka Roma ka di pa kumita katô mga manubù na igdimanda kandin ébô makataba sikandin. ¹⁷ Purisu tô igdunggù ké dini, ándà a baring-baring, su pagkasimag, igpakangé ku sikandin ébô ruudan ku. ¹⁸ Na, kéman ku ka tuu madat tô ilumu din na pasóddórán dan kanak, asal tô igdimanda dan kandin, ánnà kanné madat tô iglumu din, ¹⁹ su ágpapulé dan dád tingód katô ágbánnalán dan, asta tingód katô sábbad manubù na inaté na si Jesus, asal igkagi si Pablo na inanté puman sikandin. ²⁰ Na, ándà ku kasóddóri ka ándin tô ruudan ku tingód kani. Purisu iginsà a ki Pablo ka mému kandin ka madun tun ta Jerusalem ébô ruudan. ²¹ Asal ándà nunug sikandin, asta igpédu-édu na tô emperador tô rumuud kandin. Purisu igpaprisko ku pa sikandin sippang ka papiddán ku tun ta emperador.”

²² Igkagi si Agripa, na mà din, “Malyagga maminág kandin.”

Igkagi si Festo, na mà din, “Simag mému ka maminág kandin.”

²³ Na, pagkasimag, igdunggù si Agripa asta si Berenice na igparada dan igahu tun ta ágruudanan na igtákkásan katô mga kapitan ka sundalo asta katô mallayat ka mga opisyales tun ta Cesarea. Igpakangé i Festo si Pablo. ²⁴ Na, igkagi si Festo, na mà din, “Hari Agripa, asta langun yu na ilimum dini, ni gó tô manubù na ágdimandan katô mga Judio, agad nit Cesarea asta tun ta Jerusalem. Inalayun dan gullaó na matayan ku sikandin. ²⁵ Asal tun ta panámdám ku, ándà ilumu din na mému sikandin matayan. Asal tô igpédu-édu sikandin na tô emperador tô rumuud kandin, igplanowa na papiddán ku sikandin tun ta emperador. ²⁶ Asal ándà sóddór ku ka ándin tô sulatán ku tun ta ágkabantug emperador ta tingód kani manubù ni. Purisu igpakangé ku sikandin ébô maminág si Agripa asta tô langun yu ébô duwán sulatán ku, ²⁷ su tun ta panámdám ku, di mému papiddán ku sikandin tun ta emperador ka ándà dimanda kandin na sulatán ku.”

26

¹ Na, igkagi si Agripa ki Pablo, na mà din, “Mému kad kumagi.”

Na, igtayó i Pablo tô bállad din, asta igkagi sikandin, na mà din, ² “Hari Agripa, idayawanna su sikuna tô maminág kanak ébô makataba a katô langun dimanda katô mga Judio kanak, ³ su tuu ka ikasóddór tingód katô mga ágkémun ta na Judio, asta tingód katô gapulan dé. Purisu pallayat nu tô ginawa nu ka maminág ka kanak.

⁴ “Ikasóddór tô langun Judio tingód katô kóddó ku dángngan tikud tô mallakiya pa tun ta Tarso asta tun ta Jerusalem. ⁵ Atin ka minsà ka kandan, makólit dan na bánnal, su isóddórán dan na tuuwa ágtuman katô mga ágkémun ka Judio, su sakuppa katô mga Pariseo. ⁶ Na, ágruudanna su gimanan ku tô katumanan katô igtandó ka Manama tun ta mga kamónaan ta. ⁷ Tô gó tô gimanan katô langun ka sapulú duwa (12) grupo ta na mga Judio róggun ágpangadap ki ka Manama agad álló ó dukilám. Sir, igdimanda tô mga unawa ku na Judio kanak su tô gó tô gimanan ku! ⁸ Yakó ágpanámdám na di makému makanté puman tô Manama katô mga manubù na inaté.

⁹ “Agad sakán dángngan, kéman ku ka madigár ka mirrayatta katô mga ágpamaké ki Jesus na taga Nazaret. ¹⁰ Tô gó tô iglumu ku tun ta Jerusalem, su sakán tô igpaprisko katô marapung manubù na ágpamaké ki Jesus, su igsugù kanak tô mallayat ka mga pangulu ka templo ka Jerusalem. Tô igruud ké kandan, igkagiya pagsik na matayan dan. ¹¹ Inalayun ku sikandan ágsupakan tun ta langun simbaan ka Judio, su kakalyag ku pád na pasóddóan ku tô kapamaké dan ki Jesus. Su tuuwa ágkasóko kandan, iglupug ku sikandan agad tun ta madiyù mga lunsud ébô irrayatan.

¹² “Purisu igsugù kanak tô mallayat ka mga pangulu ka templo tun ta Damasco ébô ámmáttán ku tô mga manubù na ágpamaké ki Jesus. ¹³ Asal Hari, tô malássád dán é álló, tô madaniyad tun ta Damasco, igkita ku tô séllaán tikud tun ta langit na tuu pa ágsélla ka tandingán katô álló. Iséllaanna asta tô дума mga manubù na igtákkás kanak. ¹⁴ Ibantang ké tun ta taná, asta duwán igdinág ku na igkagi ka kinagiyán ka Hebreo, na mà din, ‘Saulo, Saulo, manan ka girrayat ka kanak? Sikuna dád tô kasakitan ukit katô katu nu kanak.’

¹⁵ Purisu iginsà a, ‘Sir, sadan ka?’ asta igtaba tô Áglangngagán, ‘Sakán si Jesus na girrayatan nu. ¹⁶ Tindág ka. Igpakita a ákníko su ígsalín ku sikuna ébô imun ka na ágsuguánnán* ku. Mulit ka katô дума mga manubù tingód katô igkita nu ni álló ni, asta tingód katô pakitanán ku ákníko tun ta dumunggù pa mga álló. ¹⁷ Tómmóngan ku sikuna ébô di ka matayan katô mga Judio asta katô mga ánnà Judio, su pasadunán ku sikuna tun kandan. ¹⁸ Péngapáttán nu kandan tô kabánnalan ébô tayyugan dan tô kangittángngan, asta madun dan tun ta kappawaan, ébô makaluwá dan tikud tun ta bállad i Maibuyan, asta masakup dan tun ta Manama. Ukit katô kapamaké dan kanak, pasinsiyaan ka Manama tô mga salá dan asta matanggap dan tô bággén ka Manama tun ta langun manubù na igsalín din.†

* 26:16 26:16 Ágsuguánnán, ó apostoles. † 26:18 26:9-18 Ahaán tô Mga Lumu 9:1-19; 22:4-16.

¹⁹ “Purisu Harì Agripa, igtuman ku tô igpakita din kanak tikud tun ta langit. ²⁰ Igtinurù a tun ta Damasco, tun ta Jerusalem, tun ta mga lunsud ka Judea, asta tun ta mga ànnà Judio. Igtinurù a kandan na kailangan rumákkád dan, kailangan pasakup dan tun ta Manama, asta kailangan madigár tô áglumun dan ébò pakitanán dan na bánnal igrákkád dan. ²¹ Tingód katò katinurù ku, igámmátta katò mga Judio tun ta templo ka Jerusalem ébò matayanna ikandan. ²² Asal inalayunna ágtabangan ka Manama sippang kani álló ni. Purisu gulitta katò kabánnalan tun ta langun manubù, agad tun ta mabantug asta tun ta di ágkabantug. Tô ágtinuruán ku, ni dán gó tô katumanan katò tandò na igulit katò mga propeta ka Manama asta i Moises. ²³ Ágtinuruán ku tô igsulat dan na kailangan irrayatan asta matayan tô Mesiyas, asta ukít kandin na tagná inanté puman, pasóddórán din na duwán katábbusan katò langun manubù tikud tun ta salà, agad Judio ó ànnà Judio.”

²⁴ Róggun na igkagi si Pablo, igullaó si Festo, na mà din, “Pablo, ágkangulág ka! Tô sobra kakatigan nu tô ikangulág áknikó!”

²⁵ Igkagi si Pablo, na mà din, “Ágkabantug Festo, diya ágkangulág, su bánnal tô igkagi ku. ²⁶ Isóddórán katò hari tô langun katò ilumu. Purisu ándà máddang ku ágkagi kandin, su isóddórán din na bánnal tô langun katò igkagi ku, su ándà lumuwi ni tun ta ikallás lugar.

²⁷ “Harì Agripa, ágbánnal ka katò igkagi ka mga propeta? Isóddórán ku na ágbánnal ka.”

²⁸ Igkagi si Agripa ki Pablo, na mà din, “Kéman nu basi ka sékotta dád papamakén ki Cristo!”

²⁹ Igkagi si Pablo, na mà din, “Agad madugé pa ó di madugé, kakalyag ku na mému ka iring kanak, asta langun yu na igpaminág kanak ni álló ni. Asal diya malyag na kadinaan kó iring kanak.”

³⁰ Na, igtindág tô hari, tô gobernador, asta si Berenice, asta tô langun dan. ³¹ Tô igpanó dan, igpatóngké dan, na mà dan, “Ándà ilumu din na mému prison ó matayan.”

³² Igkagi si Agripa ki Festo, na mà din, “Atin ka ándà sikandin pédu-édu na tô emperador tô rumuud kandin, mému paluwaán sikandin.”

27

Igsadun si Pablo tun ta Roma

¹ Na, tô igpid dan ki Pablo tun ta Italia, igsaké ké ka barko. Duwán sábbad sarhento ka mga sundalo katò Grupo i Augusto, asta ngadan din si Julio na igpabanté i Festo ki Pablo asta katò duma mga manubù na igpriso. ² Igtákkás áknami si Aristarco na taga Tesalonica na sakup ka probinsya ka Macedonia. Duwán barko na igdunggù tikud tun ta lunsud ka Adramito na pasadun tun ta mga lunsud katò probinsya ka Asia, asta tô gó tô igsakayan dé tikud tun ta Cesarea. ³ Pagkasimag, igádding ké tun ta lunsud ka Sidon. Inéduwan si Julio ki Pablo. Purisu igpapónóg din asta igpadding tun ta mga ágpampamaké, asta igpóssiyán dan si Pablo. ⁴ Na, tô igsaké ké tikud tun ta Sidon, tuu mabákkár tô karamag na ágkasumaran dé. Purisu igpasidalung ké tun ta ágbaluy katò purù ka Cipre. ⁵ Igukit ké tun ta dagat na tubang katò mga probinsya ka Cilicia asta Pamfilia. Igpónóg ké tun ta Mira na sábbad lunsud na sakup ka Licia. ⁶ Ikitaan i Julio tô sábbad barko na tikud tun ta Alejandria na pasadun tun ta Italia. Purisu tô gó tô igsakayan dé tikud tun ta Mira. ⁷ Mabuwoy tô kapanó katò barko. Purisu idugé ké ikalabé tun ta tubang katò lunsud ka Nido. Tô ikasumar ké katò mabákkár karamag, igpasidalung ké tun ta ágbaluy katò purù na ánggadanán Creta. Igukit ké tun ta tubang katò lunsud ka Salmon. ⁸ Mahirap tô igpaligad tô barko, asta idugé ké igdunggù tun ta lugar na ánggadanán Madigár Ágdungguanán na madani tun ta lunsud ka Lasea. ⁹ Na, tuu idugé tô panawán dé, asta tuu mahirap tô kapanó katò barko tô timpo tô, su ipángnga dán tô álló ka kapuwasa.* Purisu igtambag si Pablo kandan, na mà din, ¹⁰ “Tô panámdám ku, atin ka manayun ki, tuu ki kahirapan, su kadattan ni barko asta tô piniddan ta, asta mapánnas ki pagsik maté.”

¹¹ Asal ándà paminág tô sarhento ki Pablo, su ágsarigan din tô tarapid asta tô tigatun katò barko. ¹² Tô panámdám dan na di madigár ni pónógan ka magánnó timpo. Purisu tô kakalyag katò karapungan na mga igsaké na manayun ké tun ta lunsud ka Fenice na sábbad lunsud tun ta purù ka Creta na duwán madigár ágpónóganán, su ágkasidalungan tô karamag, asta móddó ké pád dutun dalám ka magánnó timpo.

Igdunggù tô bagyo

* **27:9** 27:9 Tô timpo katò álló ka kapuwasa katò mga Judio, tô gó tô bulan ka Septyembre asta magánnó timpo. Tô timpo tô, inalayun ágmabákkár tô karamag asta magdakál tô balud tun ta dagat. Purisu ánnà madigár tô kapanó ka mga barko tun ta dagat su ágkadattan katò mabákkár karamag asta magdakál balud.

¹³ Na, tò di dán mabákkár é karamag, kéman dan ka mému dán madun tun ta Fenice. Purisu igkangé dan tò angkla, asta igpókit dan tò barko madani tun ta ligad katò purù ka Creta. ¹⁴ Asal ándà kadugé, tuu igmabákkár tò karamag tikud tun ta puru, su igbagyowan ké. ¹⁵ Tò di dé ágkagaga na ágkasumar dé tò mabákkár karamag, igpabayà dé ka mapid ké katò balud asta katò karamag. ¹⁶ Na, igpasidalung ké tun ta délák purù na ánggadanan Cauda. Igággár-ággárran dé igdalám tò buti na igpaguyud katò barko. ¹⁷ Tò igdalám ké katò buti, igággát dan igikáttan tun ta barko ébò di kadattan. Imáddangan dan ka masayad tò barko tun ta baklayanán na madani tun ta banuwa ka Libya. Purisu igláppei dan tò mga layag, asta inapid ké katò karamag. ¹⁸ Pagkasimag, su tuu pa mabákkár tò balud, igtigkané dé ágdabuán tò mga piniddan dé ébò di ké malánnád. ¹⁹ Tun ta ikatállu álló, agad tò mga kasangkapan katò barko igdabù dé. ²⁰ Tuu idugé na ándà dé kitayi tò álló asta tò mga karani. Tò panámdám dé langun di kéd manté, su igpanayun tò udan asta tuu igmabákkár tò karamag.

²¹ Idugé dán na ándà igkan dé. Purisu igtindág si Pablo, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga unawa ku, madigár pád ka igbánnal kó katò igkagi ku ákniyu tò ándà ki pa panó tikud tun ta Creta ébò di kadattan tò piniddan ta, asta ándà kahirapan ta. ²² Na, kumagiya ákniyu na pabákkár kó, su ándà sábbad áknita na malánnád, asal ni barko dád tò kadattan. ²³ Su géna dukilám, igpakita kanak tò panaligan na igpapid ka Manama na ágpangadapán ku asta igtigatun kanak. ²⁴ Igkagi sikandin, na mà din, ‘Pablo, yaka ágkamáddangan, su matuman na kumita ka katò emperador, asta ruudan ka ikandin tun ta Roma. Na, tingód áknikó di maté tò mga manubù na igsaké duma áknikó.’ ²⁵ Purisu mga unawa ku, yakó ágkamáddangan. Ágsarigga katò Manama na matuman tò langun katò igkagi din kanak. ²⁶ Asal masayad ni barko tun ta sábbad purù.”

²⁷ Na, tò iglabé tò duwa linggo, inalayun ké inapid ka karamag tun ta dagat na ánggadanan Mediteraneo. Tò tángngá ka dukilám, igpanámdám tò mga taralumu ka barko na madani ké tun ta ligad ka dagat. ²⁸ Purisu igtuntun dan tò tali na igikáttan ka mabággat ébò kasóddóran dan tò kadalámman katò dagat. Duwa pulù (20) dáppa tò kadalámman. Ándà kadugé, igtuntun dan puman, asta sapulù lima (15) dáppa tò kadalámman. ²⁹ Imáddangan ké ka mapid tò barko tun ta batun. Purisu igdabù dan tò áppat angkla tikud tun ta bókkóg ka barko, asta igdasal ké na makatiis ké sippang ka sállám. ³⁰ Na, miwà pád tò mga taralumu ka barko. Purisu igtuntun dan tò buti tun ta dagat, su mà kagi dabuán dan tò angkla tun ta tubang katò barko. ³¹ Asal igkagi si Pablo tun ta mga sundalo asta tun ta sarhento, na mà din, “Atin ka di dan móddò nit barko, di kó manté.”

³² Purisu iggáttas katò mga sundalo tò ikát katò buti, asta inanud.

³³ Na, tò masig dán ágkasállám, igkagi si Pablo na madigár ka kuman dan. Igkagi sikandin, na mà din, “Sapulù áppat (14) dán álló na imáddangan kó, asta igballus kó su ándà kó ikakan. ³⁴ Purisu kan kó ébò kumabákkár kó. Yakó ágkamáddangan, su di kó mamánnu. Ándà tun ákniyu na maté, agad sábbad.”

³⁵ Na, igkangé i Pablo tò pan, igpasalamat sikandin katò Manama tun ta tubang katò langun, igtáppik-táppik din asta igkan sikandin. ³⁶ Tò igkita ké kandin, igmabákkár tò ginawa dé, asta igkan ké. ³⁷ Duwa gatus kapittuwan ánnám (276) ké langun na igsaké katò barko. ³⁸ Tò ibássug kéd, igdabù dé tò samà ka trigo na igpid dé ébò kumagan tò barko.

Idattan tò barko

³⁹ Tò álló dán, ándà kasóddóri katò taralumu ka barko ka ánda tò dungguan dé, asal igkita dan tò baklayanán. Purisu igpatóngkóé dan ka mému padungguán dan tò barko. ⁴⁰ Purisu iggáttas dan tò mga ikát katò mga angkla, asta itananan tò langun angkla tun dalám ka dagat. Igakas dan tò ikát tun ta timon. Igbákka dan tò layag tun ta tubang ébò mapid ké pasadun tun ta ligad. ⁴¹ Asal igsayad tò barko tun ta mababó, ikasapat tò tubang katò barko asta di ágkakangé, asta idattan tò dadan dutun ta bókkóg katò barko ukit katò mga balud. ⁴² Na, igpanámdám tò mga sundalo na matayan dan tò mga igpriso ébò di dan makasilám asta makaluwà. ⁴³ Asal igsapadan dan i Sarhento Julio, su kakalyag din na di matayan si Pablo. Purisu igpóna din tò mga manubù na katig ágsilám ébò tumuppas tun ta dagat asta sumilám na pasadun tun ta ligad. ⁴⁴ Ikatapuri tò mga manubù na di katig ágsilám. Igawidan dan tò mga tabla asta tò mga itáppù bahin katò barko. Purisu ándà kamánnu tò langun dé, asta ikadunggù ké tun ta baklayanán.

28

Tun ta Malta

¹ Na, tò igdunggù ké tun ta baklayanán, ikasóddór ké na tò gó tò purù na ánggadanan Malta. ² Tuu inéduwan áknamì tò mga taga Malta. Igsumar ké ikandan, asta igtabun dan

ka dakál apuy, su gudan asta magánnó. ³ Igkangé si Pablo ka mga kayu na pagsunnuk. Na, tò igsunnuk din tò kayu tun ta apuy, igluwà tò áppuy tingód katò kénit, asta igkagat tò bállad i Pablo. ⁴ Tò igkita tò mga taga Malta katò áppuy tun ta bállad din, igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin basi tò taramaté. Ándà sikandin kamaté tun ta dagat, asal maté sikandin kannun ta tanà, su tò gó tò supak kandin katò ágmanaman ta.”*

⁵ Asal igpanapirik i Pablo tò áppuy tun ta apuy, asta ándà gó sikandin kamánnu. ⁶ Igsállág tò mga manubù ka lumábbag tò bállad din asta mabantang na maté. Agad idugé dan igangat, asal ándà gó sikandin kamánnu. Purisu ipalin tò panámdám dan, asta igkagi dan na si Pablo tò sábbad manama.

⁷ Na, si Publio tò gobernador katò purù, asta sikandin tò tigatun katò maluweg tanà na madani tun ta dagat. Inéduwan sikandin áknami. Purisu igpóddò ké tun ta balé din ka tállu álló. ⁸ Na, ágkabógókan tò ámmà din, su igkalintura sikandin asta marag gindás. Igsadun si Pablo tun kandin, asta igdasal sikandin tun ta Manama. Igdappánnan i Pablo ka bállad sikandin, asta inólian. ⁹ Na, tò ikasóddór tò duma mga manubù, igpid dan tò langun ágkabógókan tun ki Pablo, asta inólian dan. ¹⁰ Igpóssi dan áknami, asta tò igpanó ké puman, igpid dan tò langun ágkailanganán dé tun ta dalám katò ássa barko.

Igsadun ké tun ta Roma

¹¹ Na, tò iglabé dán tò tállu bulan, igsaké ké katò barko tikud tun ta Alejandria na taganà igpundo tun ta Malta dalám katò magánnó timpo. Ángngadanan tò barko na Tò Dáppi na Ágmanaman. ¹² Tò igdunggù ké tun ta lunsud ka Siracusa, igóddò ké dutun ka tállu álló. ¹³ Tikud tun ta Siracusa, igsadun ké tun ta lunsud ka Regio. Pagkasimag, nángngà-nángngà dád tò karamag. Purisu igpanó ké, asta igdunggù ké tun ta lunsud ka Puteoli tò ikaduwa álló. ¹⁴ Tun ta Puteoli, igkita dé tò mga kataladi, asta igpóddò ké ikandan ka sábbad linggo. Na, igpanó ké puman pasadun tun ta Roma. ¹⁵ Tò ikasóddór tò mga kataladi tun ta Roma na dumunggù ké, duwán igsumar áknami tun ta Ágbariyyaanan i Apio, asta duwán duma mga manubù na igsumar áknami tun ta lunsud na ángngadanan Tállu Ágtindaan. Tò igkita si Pablo kandan, igpasalamat sikandin katò Manama, asta idayawan sikandin.

Igtinurù si Pablo tun ta Roma

¹⁶ Na, tò igdunggù ké tun ta Roma, ándà prisowi si Pablo, asal igpóddò sikandin tun ta balé na igbantéyan ka sábbad dád sundalo. ¹⁷ Na, tò iglabé tò tállu álló, iglimud i Pablo tò mga pangulu ka Judio, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mga kataladi ku, agad ándà madat na ilumu ku tun ta mga uwawa ta na mga Judio ó tun ta ágkémun katò mga kamónaan ta, asal igámmátta tun ta Jerusalem, asta igbággéya tun ta bállad katò gobyerno ka Roma. ¹⁸ Tò igruud dan kanak, kakalyag dan na paluwaáña pád ikandan, su ándà ilumu ku na mému matayanna. ¹⁹ Asal duwán mga pangulu ka Judio na igsapad kandan. Purisu ipiritta igpédu-édu na tò emperador tò rumuud kanak. Asal ándà dimanda ku tingód katò mga Judio, su sakán tò sábbad Judio. ²⁰ Ni gó tò gunayan na iglimud ku sikiyu ébò pakitaé ki asta patóngkóé ki. Ákngani igikáttanna ka kadina, su ágbánnalán ku sikandin na gimanan ta na mga rubbad i Israel.”

²¹ Igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà sulat na igdunggù áknami tikud tun ta mga Judio tingód áknikó. Ándà manubù na igsadun dini ébò kumagi áknami na madat ka manubù. ²² Asal isóddóran dé dád na duwán kun mga manubù tun ta agad ánda banuwayi na ágbuyas katò mga ágpamaké ki Jesus. Purisu tò kakalyag dé na maminág ké katò kagin nu.”

²³ Purisu igsalin dan tò álló ébò palimudé dan. Tò igdunggù tò álló, tuu marapung tò mga manubù na ilimud tun ta balé na igóddóan i Pablo. Tikud ka sállám sippang ka dukilám igtinurù si Pablo. Igulit sikandin kandan tingód katò pagpangulu ka Manama, asta igtinurù sikandin tingód ki Jesus tikud tun ta igsulat i Moises asta katò duma mga propeta ka Manama ébò mamaké tò mga manubù ki Jesus. ²⁴ Na, duwán mga manubù na igbánnal katò igkagi din, asta duwán mga manubù na ándà bánnal. ²⁵ Ándà dan pasábbadé. Asal tò ándà dan pa panó, igkagi si Pablo, na mà din, “Nángngà tò kagi na igpólit katò Ugis Espiritu ukit katò propeta na si Isaias, su igkagi sikandin tingód ka mga kamónaan ta, na mà din,

²⁶ “ ‘Sadun ka tun ta mga Judio, asta ni gó tò kagin nu kandan:

Agad tuu kó gó maminág, di kó makagpát.

Agad tuu kó gó sumállág, di kó makagpát, ²⁷ su igpatággas kani mga manubù tò ulu dan agó makagpát dan.

Igsagpángngan dan tò talinga dan agó duminág dan ka kabánnalan.

Iglipáddáng dan tò mata dan agó kumita dan ka kóbadan katò kagi ku kandan.

* **28:4** 28:4 Duwán ágmanaman ka Griego na ángngadanan Tarasupak.

Ándà kakalyag dan na padani kanak ébô tabangan ku sikandan.’ ”†

²⁸ Igpanayun si Pablo igkagi, na mà din, “Purisu paminág kó kanak. Igulitan dán tô mga ánnà Judio na tábbusán dan katô Manama, su sikandan tô maminág.”

²⁹ [Pángnga igkagi si Pablo, igpanó tô mga pangulu ka Judio, asta igpapulé dan tingód katô igkagi i Pablo kandan.]

³⁰ Na, igóddô si Pablo ka duwa ámmé tun ta balé na igarkilaan din. Igtanggap din tô langun manubù na igsadun tun kandin. ³¹ Igulit-ulit sikandin katô kabánnalan tingód ka Áglangngagán na si Jesu-Cristo, asta tingód katô pagpangulu ka Manama. Ándà máddang din ágtinurú, asta ándà igsapad kandin.

† 28:27 28:26-27 Isaias 6:9-10.

Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Roma

Una Basan

Ni libro igpasulat i Pablo para katô mga ágpampamaké na góddô tun ta lunsud ka Roma. Ágpanámdám tô mga katig manubù na igpasulat ni i Pablo rôggun igóddô sikandin tun ta lunsud ka Corinto ó Filipos. Si Tercio tô igsulat kani mga kagi i Pablo. Tô igpasulat si Pablo kani libro, ándà pa sikandin sadun tun ta Roma, asal igpasulat din ébô makataganà dan para katô kadunggù din. Si Pablo taganà dán igpriso tô ándà pa sadun tun ta Roma. Mabasa ni tun ta libro na igsulat i Lucas, Lumu kapitulo 21 sippang ka kapitulo 28.

Nit libro, igtinurù si Pablo na Batà ka Manama si Jesu-Cristo na Áglangngagán na matulus. (Ahaán tô Roma 1:1-5.)

Igpénagpát din na ikasalà tô langun manubù asta supakan dan ka Manama. Kailangan duwán makatábbus kandan. (Ahaán tô kapitulo 1 bersikulo 18 sippang ka kapitulo 3 bersikulo 20.)

Igtinurù sikandin na mému tanggapán ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit dád katô kapamaké ta ki Jesu-Cristo na igsupakan tingód katô mga salà ta, su igbullas sikandin áknita asta igmatayan sikandin. (Ahaán tô kapitulo 3 bersikulo 21 sippang ka kapitulo 5 bersikulo 21.)

Igtinurù sikandin na mému kadayawan tô Manama ukit dád katô kapóddô ta ki Cristo dini áknita. (Ahaán tô kapitulo 6 sippang ka kapitulo 8.)

Igtinurù pagsik sikandin tingód katô mga gasa na ágbággén katô Ugis Espiritu ka Manama tun ta mga ágpampamaké (12:3-8), asta tingód katô bánnal ginawa tun ta mga kataladi ta. (Ahaán tô kapitulo 12 sippang ka kapitulo 15.)

¹ Ni sulat ni tikud dini kanak si Pablo na ágsuguánán i Jesu-Cristo. Igsalinna ka Manama asta igimuwa ikandin na apostoles na ágtinurù katô Madigár Gulitán din.

² Ni Madigár Gulitán igtandô ka Manama sayyan ukit katô mga propeta din na igsulat katô kagi ka Manama. ³ Ni gó tô Madigár Gulitán tingód katô Batà ka Manama na si Jesu-Cristo. Tingód katô kamanubuan din, rubbad sikandin i Hari David sayyan. ⁴ Tingód katô kamanamaan i Jesu-Cristo na Áglangngagán ta, tuu gó igpasóddór ka Manama na Batà din sikandin ukit katô kanté din puman kandin. ⁵ Ukit ka kedu asta tabang i Cristo kanak, igimuwa ka Manama na apostoles ébô ukit kanak marapung tô mamaké asta tumuman katô kakalyag i Cristo asta pabantugán sikandin tun ta langun banuwa. ⁶ Sikiyu na mga ágpampamaké tun ta Roma tô igsalin ka Manama ébô pasakup kó tun ki Jesu-Cristo.

⁷ Ni sulat ni para katô langun yu na mga sakup ka Manama na góddô tun ta lunsud ka Roma. Ágginawaan kó ka Manama, asta igsalin kó ikandin ébô imun kó na mga sakup din.

Mólà pa ka tabangan kó ka Manama na Ámmà ta asta katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo, asta bággayan kó ka kasunayan.

Igpasalamat asta igdasal si Pablo

⁸ Tô una kagin ku áknuyu, ágpasalamatta tun ta Manama tingód katô iglumu i Jesu-Cristo áknuyu langun, su tô kapamaké yu ki Jesu-Cristo isóddóran katô mga manubù tun ta langun banuwa. ⁹ Ágtumanna katô sugù ka Manama kanak tô igtinurù a ka Madigár Gulitán tingód katô Batà din. Isóddóran ka Manama na inalayunna ágdasal tingód áknuyu. ¹⁰ Ágpamuyù a tun ta Manama na atin ka mému kandin, makasadunna tun áknuyu. ¹¹ Ágpanimólà a gó na kitanán ku sikiyu, su kakalyag ku na makatabangnga áknuyu ébô ukit katô Ugis Espiritu kumabákkár tô kapamaké yu ki Jesu-Cristo. ¹² Kakalyag ku na madunna tun áknuyu ébô pabákkárré ki ka pusung ukit ka kapatóngkóé ta tingód katô kapamaké ta ki Jesus.

¹³ Mga kataladi, kakalyag ku na kasóddóran yu na inalayunna ágplano madun tun áknuyu, asal inalayunna ágkadalangan sippang áknganni. Madunna tun áknuyu ébô duwán mapid tun ta kapamaké ki Cristo iring katô inému tun ta mga ánnà Judio na igsadunan ku tun ta duma mga banuwa. ¹⁴ Kailangan mulit-ulitta katô Madigár Gulitán tun ta langun na mga ánnà Judio, tun ta mga ikóskuwila ó tun ta ándà, tun ta mga duwán kakatigan ó tun ta ándà kakatigan. ¹⁵ Purisu magan tô pusung ku na ulit-ulitan ku pagsik sikiyu asta tô duma mga taga Roma tingód katô Madigár Gulitán.

Tô katulusan katô Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo

¹⁶ Ándà a duwa-duwa igulit-ulit katô Madigár Gulitán, su tô gó tô katulusan na gamitán ka Manama ébô tábbusan din tô langun mamaké ki Jesu-Cristo. Mga Judio tô una igtábbus, yan

pa tō mga ánnà Judio. ¹⁷Ukit kani Madigár Gulitán, ágpasóddór tō Manama na tanggapán din na nángngà tun ta saruwan din tō mga manubù. Tō gó tō lumun din ukít dád katō kapamaké dan, iring katō igsulat sayyan, “Tō mga tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít katō kapamaké dan, tō gó tō bággayan din ka kantayan na ándà ágtamanán.”*

Duwán salà ka langun manubù

¹⁸Tō Manama ágpasóddór na ruudan asta supakan din tō langun manubù na di ágpamaké kandin asta áglumu ka madat, su ukít ka madat na áglumun dan, ágdalangan dan tō kasóddóran ka kabánnalan tingód katō Manama. ¹⁹Tō kabánnalan tingód katō Manama ágkasóddóran katō langun manubù, su Manama tō igpasóddór kandan. ²⁰Tikud tun ta kému ka Manama kani banuwa sippang áknganni, ágpasóddór tō Manama tingód katō kamanamaan din, agad di sikandin ágkitanán. Igpasóddór din na matulus sikandin ukít katō langun na iglumu din. Purisu di makakagi tō mga manubù na ándà sóddór dan tingód katō Manama. ²¹Agad isóddóran dan na duwán Manama, asal ándà dan respeto kandin, asta ándà dan pasalamat kandin. Asal igpanámdám dan na ándà ágpulusán dan tun kandin. Purisu ándà dan kagpátti tō kabánnalan. ²²Agad igkagi dan na mapandé dan, asal inému dan baling ágkangulág-ngulág. ²³Igtayyugan dan tō matulus Manama na di ágkamaté asta igpangadap dan baling tō mga ágmanaman na igimu dan iring na bónnóng katō mga manubù na ágkamaté, mga manuk ta kayun, mga mannanap, asta mga áppuy.

²⁴Purisu igpabayà ka Manama sikandan ébò tumanán dan tō kandan madat kakalyag. Purisu madat tō iglumu dan tun ta lawa ka mga unawa dan gamama asta unawa dan gabayi. ²⁵Ándà dan tanggap katō kabánnalan tingód katō Manama, asal igpangadap dan baling ka ánnà bánnal manama. Ándà dan pangadap ka Manama na igimu katō langun, asal igpangadap dan baling tō igimu ka Manama. Mólà pa ka durungán tō Manama ka ándà ágtamanán. Matuman ni!

²⁶Su igtayyug tō mga ánnà Judio ka Manama, igpabayà din sikandan. Purisu tō ágkémun dan, igtuman dan dád katō kakalyag dan na makayayyà. Agad tō mga gabayi, igsódó dan áglayuk katō mga duma dan asta áglayuk dan katō unawa dan na mga gabayi. ²⁷Iring pagsik kani tō iglumu katō mga gamama, su igsódó dan áglayuk katō mga gabayi, asta igpamasak dan katō unawa dan na mga gamama ébò lumayuk kandan. Ándà kayyà dan igpamasak ka unawa dan na mga gamama. Su kulang tō panámdám dan tingód katō Manama, igsupakan dan dán katō supak na nángngà gó kandan.

²⁸Su igélléyan dan tō kasóddóran tingód katō Manama, igpabayà ka Manama sikandan ébò kapánnuan dan katō ánnà nángngà panámdám dan. Purisu iglumu dan tō ánnà nángngà tun ta saruwan ka Manama. ²⁹Inalayun dan iglumu ka marapung klasi ka madat. Kakalyag dan na lumumu ka madat tun ta mga duma, angén dan pád tō kaduwánnan ka mga duma, asta gingá dan, ágmaté, ágsamuk, áglimbung, asta ágringasa ka duma mga manubù, ágsarupát, ³⁰ágbuyas, asta madat tō pusung dan tun ta Manama. Magani dan, ágpallayat-layat, asta ágpapadurung. Inalayun dan ágplano ka madat. Di dan ágbánnal katō ámmà dan asta innà dan. ³¹Ágkatuluan dan. Di dan ágtuman ka tandô. Ándà palang ágginawaan dan agad mga sakup ka kandan pamilya, asta ándà kédu dan. ³²Agad isóddóran dan na igsugú tō Manama na kailangan matayan tō langun na áglumu ka madat iring kani, asal ágpapanayun dan baling áglumu ka madat, asta ágkadigárran dan pagsik katō mga manubù na áglumu ka madat.

2

Tō supak ka Manama

¹Purisu agad sikiyu, di kó kaliyasan katō supak ka Manama. Atin ka rumuud kó katō ássa manubù na áglumu ka madat asal áglumu kó pagsik katō madat na magunawa katō áglumun dan, igruudan yu pagsik tō ákniyu sarili. ²Isóddóran ta na nángngà tō karuud ka Manama ka supakan din tō mga manubù na áglumu ka madat. ³Purisu sikuna, atin ka ágbuyas ka katō duma manubù na áglumu ka madat, asta madat pagsik tō áglumun nu, kéman nu ka makaluwà ka tikud tun ta supak ka Manama. ⁴Yaka ágpanámdám na di ka supakan ka Manama ukít katō kadakállan asta kadalámman ka ginawa din. Iring na ilingawan nu na dakál tō ginawa ka Manama áknikó ébò rumákkád ka. ⁵Asal géllé ka na rumákkád. Purisu tuu pa madat tō supak ka Manama áknikó tun ta tapuri álló ka pasóddóran din na nángngà tō karuud din.

⁶Duwán bággén ka Manama tun ta tagsábbad-sábbad manubù tingód katō mga iglumu dan. ⁷Duwán kantayan na ándà ágtamanán na bággén ka Manama tun ta mga manubù na pakatiis áglumu ka madigár asta malyag na durungán asta pabantugán dan ka Manama asta

* 1:17 1:17 Habacuc 2:4.

malyag katô kantayan na ándà ágtamanán. ⁸ Asal tô mga manubù na ágtuman ka kakalyag ka kandan pusung, asta di ágbánnal katô kabánnalan tikud tun ta Manama, asal áglumu dan baling ka madat, tô gó tô tuu supakan ka Manama. ⁹ Madat gó tô kahirapan na padungguán ka Manama tun ta langun manubù na áglumu ka madat, tun ta mga Judio na igsalin ka Manama asta tun pagsik ta mga ánnà Judio. ¹⁰ Asal duwán durung, bantug asta kasunayan na bággén ka Manama tun ta langun manubù na áglumu ka madigár, tun ta mga Judio na igsalin ka Manama asta tun ta mga ánnà Judio. ¹¹ Tô gó tô lumun ka Manama su ka rumuud sikandin, ándà manubù na ágmusingán din agad ándin tô bónnóng dan.

¹² Tô mga ánnà Judio na ándà ikasóddór katô mga sugù i Moises* sayyan, atin ka iglumu dan ka salà, supakan dan ka Manama tingód katô salà dan. Tô mga Judio na ikasóddór ka mga sugù i Moises, atin ka iglumu dan ka salà, supakan dan ka Manama ukít katô mga sugù i Moises. ¹³ Nángngà tô supak ka Manama kandan su ánnà tô mga manubù na ikasóddór dád katô mga sugù tô tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. Asal tô mga manubù na inalayan ágtuman katô langun sugù tô tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁴ Atin ka tô mga ánnà Judio na ándà ikasóddór ka mga sugù i Moises áglumu katô nángngà na magunawa tun ta mga sugù, ágpasóddór dan gó na duwán sugù tun ta panámdám dan, agad ándà dan tinurui tingód katô mga sugù i Moises. ¹⁵ Ágpasóddórán dan na duwán sugù tun ta panámdám dan, su isóddórán dan na duwán madigár áglumun asta duwán madat, su duwán timpo na ágpanámdám dan na madigár tô iglumu dan, asta duwán timpo na ágpanámdám dan na madat tô iglumu dan. ¹⁶ Dumunggu tô álló na supakan ka Manama tô langun manubù tingód katô igpanámdám asta iglumu dan agad inallás, su papiddán din si Jesu-Cristo ébô rumuud kandan. Tô gó tô Madigár Gulitán na ágtinuruán ku.

Mga Judio asta mga sugù

¹⁷ Na, duwán kagin ku tun ta tagsábbad-sábbad mga Judio. Idayawan kó su Judio kó. Ágsarig kó na duwán ágpulusán yu tingód katô mga sugù i Moises. Ágpapadurung kó su igsalin kó ka Manama. ¹⁸ Ikasóddór kó ka ándin é kakalyag ka Manama, asta katig kó ágsalin ka ándin é madigár, su igitinuruan kó katô mga sugù i Moises. ¹⁹ Ágpanámdám kó na katig kó ágpénagpát katô kabánnalan tingód katô Manama tun ta mga ánnà Judio, su iring kó katô gagak ka mga bólog. Ágpanámdám kó na katig kó ágtinurù tingód katô Manama tun ta mga ánnà Judio na di pakagpát, su iring kó na sulú na makappawá ka dalan para ka mga ágpanó tun ta kangittángngan. ²⁰ Ágpanámdám kó na katig kó tuminurù katô mga ándà ikagpát katô kabánnalan, asta katig kó tuminurù katô mga manubù na mababó pa é isóddórán dan tingód katô Manama su tun dán ákniyu tô mga sugù i Moises na igsulatan katô kabánnalan tingód katô Manama. ²¹ Agad duwán ágpulusán yu su mga Judio kó, asal iring na ándà, su agad ágtinurù kó na kailangan tumanán tô mga sugù, asal sikiyu tô di ágtuman kanan. Agad gulit-ulit kó na madat tô ágtakó, asal ágpanakó kó. ²² Agad ágtinurù kó na di mému ka lumibug, asal áglibug kó. Agad ágkaringasa kó katô mga ágmanaman, asal ágtakó kó tikud tun ta mga simbaan dan. ²³ Agad ágpapadurung kó su duwán mga sugù tun ákniyu, asal ágpayayyaán yu tô Manama su áglapas kó katô mga sugù. ²⁴ Sikiyu tô ágkasugatan kani kagi ka Manama na igsulat,

“Tingód katô madat áglumun yu na mga rubbad i Israel, madat tô ágkagin katô mga ánnà rubbad i Israel tingód katô Manama.”†

²⁵ Sikiyu na mga Judio, atin ka tumuman kó katô mga sugù i Moises, duwán gó ágpulusán yu ka igtupuwan‡ kó. Asal ka lumapas kó katô mga sugù, ánnà kó nángngà tun ta saruwan ka Manama agad igtupuwan kó, su inému kó iring katô ándà katupuwi. ²⁶ Tô mga ánnà Judio, atin ka ágtuman dan katô mga sugù, nángngà dan tun ta saruwan ka Manama agad ándà dan katupuwi. ²⁷ Tô mga ánnà Judio na ágtuman katô mga sugù agad ándà dan katupuwi tikud tun ta kapamasusu dan, makakagi dan na nángngà tô supak ka Manama ákniyu na áglapas katô mga sugù, agad duwán kagi ka Manama tun ákniyu asta igtupuwan kó.

²⁸ Ánnà bánnal Judio tô mga ágtuman katô mga ágkémun ka Judio ébô pasóddór na isakup dan tun ta Manama. Asta ánnà nángngà tun ta saruwan ka Manama tô mga manubù na igtupuwan dád, ²⁹ su tô bánnal Judio, tô dád gó tô inému na mantu é kantayan ánnà ukít katô katuman katô mga sugù i Moises, asal ukít katô Ugis Espiritu. Tô inému na mantu

* 2:12 2:12 Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. † 2:24 2:24 Isaias 52:5. ‡ 2:25 2:25 Tô ikawalu álló pángnga ka kapamasusu, ágtupuwan tô mga gamama ka Judio su tô gó tô pató na isakup dan ka Manama asta ágtumanán dan tô mga sugù din.

é kantayan, tô dád gó tô nángngà tun ta saruwan ka Manama. Agad di dan durungán ka duma manubù, asal durungán dan ka Manama.

3

¹ Na, duwán basi ágpánámdám iring kani, “Atin ka di tanggapán ka Manama tô mga Judio ukit ka katupu kandán, ándà dán ágpulusán dan ka tandingán katô mga ánnà Judio, su ándà dán lagà katô katupu.” ² Asal tô taba ku na marapung tô ágpulusán katô mga Judio. Tô una katô langun, tô áknita mga kamónaan tô igsarigan ka Manama katô kagi din. ³ Na, duwán basi minsà iring kani, “Su marapung tô mga Judio na ándà tuman katô igtandô dan tun ta Manama, di tumuman tô Manama katô igtandô din katô mga Judio?” ⁴ Tô taba ku na ánnà yan! Agad bulalón tô langun manubù, asal inalayun ágtuman tô Manama katô mga tandô din. Duwán igsulat i Hari David sayyan tingód katô supak ka Manama kandin tingód katô salà din, na mà din,

“Manama, atin ka maminág tô mga manubù katô kagi nu tingód katô salà dan, makasóddór dan na nángngà tô langun katô áglumun nu.

Atin ka duwán manubù na dumimanda tingód áknikó, sikuna tô manalu kandán.”*

⁵ Purisu duwán basi kumagi iring kani, “Atin ka ukit ka kalumu ta ka madat, pasóddórán na nángngà tô áglumun ka Manama, madigár ni. Purisu di mému ka supakan ki ka Manama.” Tô gó basi tô panámdám ka manubù. ⁶ Asal di gó mému ka kumagi ki na madat tô Manama ka supakan ki na mga Judio! su atin ka di ruudan ka Manama tô mga Judio, di mému ka sikandin tô rumuud ka duma mga manubù nit banuwa.

⁷ Asal duwán basi kumagi na, “Atin ka ukit ka kéllé ku katô mga tandô, ágasóddórán na nángngà tô áglumun ka Manama, madurung sikandin. Purisu di mému ka supakanna ikandin tingód katô salà ku.” ⁸ Atin ka bánnal ni, madigár ka lumumu ki ka madat ébô madigár tô dungguán. Duwán mga manubù na ágbuyas kanak su kéman dan ka tô gó tô ágtinuruán ku. Asal nángngà ka supakan ka Manama tô ágkagi iring kani.

Masalà-salà tô langun manubù

⁹ Purisu di mému ka manámdám ki na tuu pa madigár tô ágpulusán ka mga Judio ka tandingán katô mga ánnà Judio, su taganá a igkagi ákniyu na supakan ka Manama tô langun masalà-salà, agad Judio ó ánnà Judio. ¹⁰ Mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Ándà palang manubù na ándà salà, agad sábbad.

¹¹ Ándà palang manubù na ikagpát ka kabánnalan tingód katô Manama, Asta ándà palang malyag na makasóddór kandin.

¹² Tô langun igsuwé tikud tun ta Manama

Asta inému dan na ándà ágpulusán tun ta Manama.

Ándà palang manubù na ándà salà, agad sábbad.”†

¹³ “Madat tô ágkagin dan iring na kamawù ka igpókéan lábbáng.

Ukit ka ágkagin dan áglimbung dan ka duma mga manubù.

Atin ka ágkagi dan, tô dilà dan iring na aras ka áppuy.”‡

¹⁴ “Inalayun dan ágtulád asta ágbuyas.”§

¹⁵ “Agad delák dád tô gunayan dan, ágmaté dan.

¹⁶ Agad ánda é ágsadunan dan, duwán ágdadattan dan, asta ágbággé dan ka kahirapan.

¹⁷ Ándà isóddórán dan tingód katô kapókit ka kasunayan.”*

¹⁸ “Ándà gó máddang dan katô Manama.”†

¹⁹ Isóddórán ta na mga Judio na ágtuman pád katô mga sugù tô igsulatan tingód kani. Purisu ándà palang makakagi na di ki supakan, su tô langun ta tô iglumu katô salà na supakan ka Manama. ²⁰ Ánnà ukit ka katuman katô mga sugù tô katanggap ka Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din, su di ki makatuman katô mga sugù. Ukit katô mga sugù kasóddórán ta na masalà-salà ki gó.

Tanggapán ki ka Manama ukit ka kapamaké

²¹ Asal áknigani ánnà ukit ka katuman ta katô mga sugù tô katanggap ka Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din, su igpasóddór dán ka Manama áknita na duwán dán mantu kapókit na igimu din. Mabasa ni kapókit tun ta kagi ka Manama na igsulat i Moises asta igsulat katô duma mga propeta ka Manama. ²² Tanggapán tô mga manubù ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katô kapamaké dan ki Jesu-Cristo. Tô langun manubù na mamaké ki Cristo agad Judio ó ánnà Judio, tô gó tô tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, su ándà kassaan katô mga manubù tun ta saruwan ka Manama. ²³ Tô langun

* 3:4 3:4 Salmo 51:4. † 3:12 3:12 Salmo 14:1-3; 53:1-3. ‡ 3:13 3:13 Salmo 5:9; 140:3. § 3:14 3:14 Salmo 10:7.

* 3:17 3:17 Isaias 59:7-8. † 3:18 3:18 Salmo 36:1.

manubù ikasalà. Ándà gó palang manubù na ikatuman katò kakalyag ka Manama. ²⁴ Asal ukít katò kédu ka Manama, igtanggap sikandin katò manubù na nángngà tun ta saruwan din. Tô gó tô gasa na igbággé din tô igtábbus ki ikandin ukít ki Jesu-Cristo. ²⁵ Igpasóddór ka Manama na si Jesu-Cristo tô ágpasinsiya katò mga salà ta ukít katò dipanug din tô inaté sikandin tun ta krus. Igpasinsiyaan ki ka Manama ukít katò kapamaké ta ki Cristo ébò pasóddórán ka Manama na tanggapán din tô mga manubù. Tô ándà pa kamaté si Cristo, ándà kasóddóri ka nángngà tô supak ka Manama katò mga masalà-salà, su ukít katò kallayat ka ginawa din, ándà din supaki tô iglumu ka salà dángngan. ²⁶ Asal áknganni igpasóddór din na nángngà tô langun ka áglumun din, asta ágpasóddórán din na ándà dán salà katò manubù na ágpamaké ki Jesus.

²⁷ Purisu di mému ka padadurung ki, su di ki makakagi na ukít katò katuman ta katò mga sugù tô katanggap ka Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din, su ukít dád katò kapamaké ta ki Cristo tô katanggap ka Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din. ²⁸ Di ki padadurung su isóddórán ta na igtanggap ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké ta ki Cristo. Ánnà ukít katò katuman ta katò mga sugù, su di ki gó pakatuman kani. ²⁹ Sikiyu na mga Judio, yakó ágpanámdám na sikiyu dád tô mému pasakup tun ta Manama, su mému pagsik pasakup tô mga ánnà Judio. ³⁰ Sábbad dád tô Manama, asta sikandin tô tumanggap katò mga Judio na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké dan ki Cristo. Iring kanan, tumanggap sikandin katò mga ánnà Judio na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké dan. ³¹ Purisu tingód katò mga sugù i Moises, yakó ágpanámdám na ándà dán ágpulusán kani! su ukít katò kapamaké ta ki Cristo tô katanggap ka Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din. Asal ukít ka kapamaké ta, igmasarig baling tô mga sugù.

4

Itanggap si Abraham su igpamaké sikandin

¹ Na, panámdám kó tingód katò inému ki Abraham na kamónaan katò langun ta na mga Judio. ² Atin ka ukít katò madigár iglumu i Abraham tô katanggap ka Manama kandin na nángngà tun ta saruwan din, mému ka padadurung si Abraham. Asal ánnà ukít katò iglumu i Abraham tô katanggap ka Manama kandin na nángngà tun ta saruwan din. ³ Isóddórán ta ni su mà katò kagi ka Manama na igsulat, “Igpamaké si Abraham katò Manama.

Purisu igtanggap tô Manama ki Abraham na nángngà tun ta saruwan din.”*

⁴ Atin ka lumumu tô manubù, ánnà gasa tô bággén kandin, asal tandan ukít katò pagud din. ⁵ Tô manubù na mamaké katò Manama na ágtanggap katò mga masalà-salà, tô gó tô tanggapán katò Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít ka kapamaké katò manubù, ánnà ukít katò pagud din. ⁶ Iring kani tô igkagi i Hari David sayyan na kadayawan tô mga manubù na tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ánnà ukít katò pagud dan asal ukít katò kapamaké dan, su igkagi sikandin, na mà din,

⁷ “Ágkadayawan tô mga manubù na igpasinsiyaan tingód katò kalapas dan ka mga sugù, Asta tingód katò kalumu dan ka madat na igtambunan ka Manama.

⁸ Ágkadayawan tô manubù na ándà dán panámdámni ka Manama tô mga salà din.”†

⁹ Na, tô kadayawan ta tingód katò katanggap ka Manama na ándà salà ánnà dád para áknita na mga Judio na igtupuwan, asal para pagsik katò mga ánnà Judio agad ándà dan tupuwi. Isóddórán tad na igtanggap katò Manama si Abraham na nángngà tun ta saruwan din su igpamaké sikandin.‡ ¹⁰ Asal kadángngan tô katanggap ka Manama ki Abraham na ándà salà? Pángnga igtupuwan sikandin ébò duwán pató na igpasakup sikandin tun ta Manama, ó tô ándà pa tupuwi? Inému ni tô ándà pa sikandin tupuwi. ¹¹ Tô igpamaké dán si Abraham, igkagi tô Manama na kailangan patupu si Abraham, su tô gó tô pató na igtanggap ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké din tô ándà pa sikandin tupuwi. Purisu inému si Abraham na ámmà katò langun ágpamaké agad ándà dan tupuwi, asta igtanggap ka Manama sikandan na nángngà tun ta saruwan din. ¹² Inému pagsik si Abraham na ámmà katò langun na igtupuwan asta igpamaké ka Manama iring katò kapamaké i Abraham tô ándà pa sikandin tupuwi.

Tô manubù na ágpamaké makatanggap katò igtandô

¹³ Tô sayyan, igtandô tô Manama ki Abraham asta tun ta mga rubbad din na bággén din kandan tô madigár na igtandô din tun ta langun manubù nit banuwa. Tô gó tô igtandô ki Abraham ánnà su igtuman din tô mga sugù, asal igtandô su igpamaké sikandin ka Manama.

* 4:3 4:3 Genesis 15:6. † 4:8 4:7-8 Salmo 32:1-2. ‡ 4:9 4:9 Ahaán tô Genesis 15:6.

Purisu iktanggap ka Manama si Abraham na ándà salà tun ta saruwan din. ¹⁴ Atin ka tô mga manubù dád na ágtuman ka sugù tô bággayan katô igtandô ka Manama, ándà dán ágpulúsán ka kapamaké ta ka Manama, asta di matuman tô igtandô din. ¹⁵ Igtandóan si Abraham ánnà ukít katô katuman din ka mga sugù, su supakan ka Manama tô manubù na di pakatuman katô langun sugù din. Atin ka ándà mga sugù, ándà áglapas katô mga sugù.

¹⁶ Purisu sikita dád na ágpamaké tô bággayan ka Manama katô igtandô din, su ukít katô kedu ka Manama, ágtanggap sikandin áknita na nángngà tun ta saruwan din. Purisu matuman tô igtandô ka Manama tun ta langun manubù na inému na mga rubbad i Abraham ukít katô kapamaké dan katô Manama iring ki Abraham. Tô gó tô ágbággén ka Manama ánnà dád tun ta mga ágpampamaké na Judio na ágtuman katô mga sugù, asal tun ta mga ánnà Judio na ágpamaké ka Manama iring katô kapamaké i Abraham, su inému si Abraham na ámmà katô langun ta na ágpampamaké. ¹⁷⁻¹⁸ Bánnal ni su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Imun ku sikuna na kamónaan ka marapung mga grupo.”[§]

Agad iring na di matuman tô igtandô ka Manama na igimanan i Abraham su tugál dán sikandin asta tô sawa din, asal igbánnal sikandin na marapung tô mga rubbad na bággén ka Manama kandin. Manama tô makanté puman ka manubù na inaté, asta ágkagi sikandin tingód katô ándà pa imuwi iring na igimu dán.

Igbánnal si Abraham na mému sikandin kamónaan ka marapung mga grupo, iring katô igtandô ka Manama kandin, na mà din,

“Iring na karapungan katô mga karani tô langun rubbad nu.”^{*}

¹⁹ Isóddóran i Abraham na tugál dán sikandin, asta di dán sikandin makapabatà, su mga sábbad gatus (100) dán tô idad din. Isóddóran din na ándà kinnam batà tô sawa din na si Sara. Agad isóddóran din ni, asal ándà sikandin duwa-duwa tingód ka katumanan katô igtandô ka Manama kandin. ²⁰ Ándà sikandin duwa-duwa tingód katô igtandô ka Manama kandin, asal igpabákkár din baling tô kapamaké din ka Manama, asta igpasalamat sikandin tun ta Manama. ²¹ Isóddóran din na makému tô Manama tumuman katô igtandô din. ²² Purisu mà katô kagi ka Manama na ukít katô kapamaké din ka Manama, “Iktanggap ka Manama si Abraham na nángngà tun ta saruwan din.”[†]

²³ Ánnà dád para ki Abraham tô igsulat kagi ka Manama, na, “Iktanggap na nángngà tun ta saruwan din,” ²⁴ asal igsulat pagsik ni para áknita ébò kumabákkár tô kapamaké ta na tanggapán ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. Igsulat ni para áknita na ágpamaké ka Manama na iganté puman katô Áglangngagán ta na si Jesus. ²⁵ Igmatayan si Jesus tingód katô mga salà ta, asta iganté puman sikandin ébò pasóddóran ka Manama na tanggapán ki ikandin na nángngà tun ta saruwan din.

5

Kadayawan tô manubù na igpasábbad tun ta Manama

¹ Na, su iktanggap kid ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít katô kapamaké ta, ándà dán sókò ka Manama áknita. Igpasábbadé ki asta tô Manama ukít katô kamatayan katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ² Ukít katô iglumu din isakup kid tun ta mga ágtabangan ka Manama su igpamaké kid ki Cristo. Idayawan kid su gimanan ta tô állò na pabantugán ki duma katô Manama tun ta langit. ³ Idayawan ki pagsik dalám katô kahirapan ta, su isóddóran ta na ukít katô mga kahirapan, makatiis ki na mallayat é ginawa ta. ⁴ Atin ka makatiis ki na mallayat é ginawa ta, kasóddóran ta na kadayawan tô Manama tingód áknita. Atin ka kadayawan tô Manama tingód áknita, isóddóran ta na matuman tô gimanan ta. ⁵ Atin ka manayun ki giman katô katumanan, kasóddóran ta na di ki makabullug, su igpasóddór dán ka Manama na ágginawaan ki ikandin ukít katô Ugis Espiritu na igbággé din áknita.

⁶ Dángngan tô ándà pa ágkémú ta ébò matábbus ki, tô állò na igsalin ka Manama, inaté si Cristo ébò tábbusán ki na mga masalà-salà. ⁷ Tagsábbadé dád tô manubù na pamaté para bullas katô duma manubù, agad nángngà tô áglumun din. Asal para katô manubù na madigár é áglumun din, duwán basi manubù na numunug na pamaté para bullas kandin. ⁸ Asal igpasóddór ka Manama na dakál tô ginawa din áknita, su dalám katô kósig ta kandin, inaté si Cristo para bullas áknita. ⁹ Purisu su iktanggap kid ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít katô dipanug i Cristo na inaté tun ta krus, isóddóran ta na paluwaán ki gó pagsik tikud tun ta supak tun ta tapuri állò. ¹⁰ Dángngan mga usig ki katô Manama, asal ukít katô kamatayan katô Batà din, igpagsábbad kid tun ta Manama. Na, su tô gó tô igimu din para áknita, isóddóran ta na tábbusán ki i Cristo ukít katô kantayan din. ¹¹ Duwán pagsik

§ 4:17-18 4:17-18a Genesis 17:5. * 4:17-18 4:17-18b Genesis 15:5. † 4:22 4:22 Ahaán tô Genesis 15:6.

kadayawan ta tingód katô iglumu ka Manama áknita ukit ka kamatayan katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo asta kapasábbad din áknita tun ta Manama.

Si Adan asta si Jesu-Cristo

¹² Masalâ-salâ ki langun su tō una manubù na si Adan iglumu ka salâ. Inaté sikandin tingód katô salâ din. Purisu ágkamaté tō langun manubù, su tō iglumu si Adan ka salâ, iring na langun manubù tō iglumu ka salâ. ¹³ Tō ándà pa bággéyi ka Manama tō mga sugù ki Moises, taganà gó iglumu tō mga manubù ka salâ, asal tō salâ dan ánnà ukit katô kalapas ka sugù, su ándà pa sugù. ¹⁴ Asal isóddóran ta na tikud tun ki Adan sippang tun ki Moises, inaté tō langun manubù su tō langun dan iglumu ka salâ. Inaté tō mga manubù agad tō salâ dan ánnà iring katô salâ i Adan.

Duwán igtanggap katô langun manubù ukit katô iglumu i Adan, asta duwán igtanggap katô langun manubù ukit katô iglumu i Cristo agad tō ándà pa sikandin dunggù. ¹⁵ Asal ánnà magunawa tō gasa na igpulus ta ukit katô katanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din asta tō igpulus ta ukit katô kalumu i Adan ka salâ. Agad isóddóran ta na ágkamaté tō langun manubù ukit katô salâ i Adan, asal tuu pa bánnal na marapung tō mga manubù na igdungguan katô kédu ka Manama asta igtanggap din na nángngà tun ta saruwan din ukit katô iglumu i Jesu-Cristo. ¹⁶ Duwán pa дума kassaan. Su duwán salâ katô sábbad dád manubù na si Adan, igkagi tō Manama na kailangan supakan tō langun manubù. Asal su duwán salâ katô marapung manubù, duwán kédu ka Manama áknita, asta igtanggap ki ikandin na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁷ Ukit ka iglumu katô sábbad manubù na si Adan, ágkamaté tō langun manubù. Asal tō mga manubù na tumanggap katô kédu ka Manama asta tanggapán dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, tō gó tō mangulu дума ki Cristo ka móddó dan дума kandin tun ta langit. Tō gó tō gasa na ágpulusán dan ukit ka iglumu katô sábbad manubù na si Jesu-Cristo.

¹⁸ Purisu ukit katô sábbad salâ i Adan, kailangan supakan tō langun manubù. Asal ukit katô nángngà lumu i Jesus tun ta krus, duwán kantayan na mému bággén ka Manama tun ta langun manubù asta tanggapán dan ikandin na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁹ Si Adan tō sábbad na ándà bánnal ka Manama, asta inému masalâ-salâ tō langun manubù. Iring kani, si Jesus tō sábbad na igbánnal ka Manama, asta marapung tō mga tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din.

²⁰ Igbággé ka Manama tō mga sugù ki Moises ébô kasóddóran ta na tuu dakál tō salâ ta. Agad dakál tō salâ ta, asal tuu pa dakál tō kédu ka Manama áknita. ²¹ Agad tō langun manubù ágkamaté ukit katô salâ, asal tō langun manubù mému dungguan katô kédu ka Manama su tanggapán dan ikandin na nángngà tun ta saruwan din. Bággayan dan pagsik ikandin ka kantayan na ándà ágtamanán ukit ka iglumu katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

6

Inaté ki asta inaté kid puman дума ki Cristo

¹ Na, su duwán kédu ka Manama áknita, duwán basi manámdám na madigár ka manayun ki lumumu ka salâ ébô dakál pa tō kédu ka Manama áknita. ² Asal di mému! Di mému ka manayun ki lumumu ka salâ, su inéring kid katô inaté manubù na di dán ágkapiirit lumumu ka salâ. ³ Panámdám yu ni. Tō igpabunyang ki tingód katô kapasakup ta tun ki Jesu-Cristo, igpasóddór ki na iring na inaté ki дума kandin. ⁴ Purisu tō igpabunyang ki, iring na iglábáng kid дума kandin ébô di ki mapirit lumumu ka salâ iring na inaté manubù na di dán ágkapiirit lumumu ka salâ. Tō igpabunyang ki, iring na inaté kid puman дума kandin ébô duwán mantu kantayan ta, iring katô kanté puman ki Cristo ukit ka katulusan katô Ámmà din na Manama.

⁵ Na, su di kid mapirit lumumu ka salâ ukit katô kasábbad ta tun ta kamatayan i Cristo, mantu dán pagsik tō kantayan ta ukit katô kasábbad ta tun ta kanté puman ki Cristo. ⁶ Kailangan di ki malingó na tō igpansalan si Jesus tun ta krus ébô maté, iring na igpansalan tun ta krus tō tapé kamanubuan ta na masalâ-salâ ébô dadattan tō madat kakalyag ka lawa ta, asta ébô di ki mallang ka salâ. ⁷ Igpaluwà kid ébô di ki mapirit lumumu ka salâ, iring katô inaté manubù. ⁸ Su iring na inaté kid дума ki Cristo, isóddóran ta na igbággayan kid pagsik ka kantayan na ándà ágtamanán iring katô kandin.

⁹ Isóddóran tad na inaté puman si Cristo, asta di dán sikandin maté puman. Di dán makawid tō kamatayan kandin. ¹⁰ Makasábbad dád inaté sikandin ébô talun din tō salâ. Asta tingód katô kanté din puman, manté dán sikandin ébô pabantugán din tō Manama. ¹¹ Iring kani, kailangan panámdámán yu pagsik na di kó ágkapid ka madat kakalyag, iring na inaté manubù na di dán ágkapid ka agad ándin. Mantu dán tō kantayan yu su igpasábbad kód tun ki Jesu-Cristo ébô pabantugán yu tō Manama.

¹² Purisu yakó yu ágpapanguluwi tó salá tun ta lawa yu na ágkamaté ébô di kó mapirit tumuman kató masalà-salà kakalyag yu. ¹³ Yakó ággamit kató lawa yu ébô lumumu ka salá. Asal bággé yu tó sarili yu tun ta Manama ébô imun kó na mga manubù na inaté dāngngan asal manté kó puman. Bággé yu tó tibuk lawa yu tun ta Manama ébô gamitán din ukit kató nāngngā lumu yu tun ta saruwan din. ¹⁴ Tó masalà-salà kakalyag yu di makapid ákniyu, su ándà dán kailangan ka katuman yu kató mga sugù i Moises. Asal gagakán kó ka Manama na ágkéduwan asta ágtabang ákniyu ébô di kó lumumu ka salá.

Kailangan nāngngā tó áglumun ta tun ta saruwan ka Manama

¹⁵ Na, su igtanggap ki ka Manama ánnà ukit ka katuman ta kató mga sugù i Moises, asal ukit ka kédu asta tabang ka Manama, duwán basi manámdám na mému dán ka lumumu ki ka salá. Asal tó taba ku, di gó mému! ¹⁶ Panámdám kó tingód kani. Atin ka pasakup kó tun ta duma manubù ébô mánnal kó kandin iring na állang, mému kó állang kató ágbánnalán yu. Kailangan tumanán ka állang tó sugù kató amo din. Iring kani, atin ka sumalin kó na tumuman ka madat mga kakalyag yu, diyaan kó ka Manama ka ándà ágtamanán. Asal ka sumalin kó na mánnal ka Manama, di kó áglumu ka salá. ¹⁷ Dāngngan, iring kó na mga állang su igtuman kó kató madat mga kakalyag yu. Asal ágpasalamatta tun ta Manama su igtigkané kó igbánnal kató kabánnalan, asta igtuman kó kató igtinurú ákniyu. ¹⁸ Igpaluwá kó ká Manama ébô di kó ágkapirit lumumu ka salá. Inému kó iring na mga állang ka Manama su kailangan ándà salá na áglumun yu. ¹⁹ Igsulat ku tingód kató állang su mahirap tó kénagpát yu kani kabánnalan. Dāngngan igtuman kó kató madat mga kakalyag yu, su tó panámdám yu tó igririt kató lawa yu ébô lumumu kó kató di nāngngā, iring kató állang na ágtuman ka sugù kató amo din. Purisu igrayan kó iglumu ka salá. Asal áknganni, kailangan bággén yu tó lawa yu tun ta Manama ébô ándà salá na ágkalumu yu su iglinisan kó ká Manama.

²⁰ Dāngngan, iring kó na állang su ipirit kó igtuman ka madat kakalyag yu, asta ándà panámdám yu na kailangan lumun yu tó nāngngā tun ta saruwan ka Manama. ²¹ Ándà madigár na igpulus yu ukit kató kalumu yu kató madat na ágkayyaan yud áknganni, su tó lumumu ka madat iring kani, tó dungguán dan kamatayan.* ²² Asal igpaluwá kó ká Manama ébô di kó ágkapirit lumumu ka salá, asta inému kó iring na mga állang ka Manama. Purisu iglinisan kó ká Manama, asta igbággayan kó ká kantayan na ándà ágtamanán. ²³ Tó tandan na matanggap kató mga áglumu ka salá tó kamatayan. Asal tó gasa na bággén ka Manama tó kantayan na ándà ágtamanán ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta.

7

Di ki mapirit tumuman kató mga sugù

¹ Mga kataladi, ikasóddór kó tingód kató mga sugù. Purisu isóddóran yu na kailangan mánnal tó manubù kató mga sugù róggun na manté pa sikandin. Atin ka maté tó manubù, di mapirit mánnal. ² Iring na bayi na duwán duma, kailangan pasábbadé dan róggun manté dan pa. Asal ka maté tó mama, di mapirit tó bayi balu tumuman kató sugù tingód kató taladuma. ³ Purisu ka lumayuk tó bayi tun ta ássa mama tó ándà pa kamaté tó duma din, makalibug sikandin. Asal ka inaté dán tó duma din, di mapirit tó bayi balu tumuman kató sugù tingód kató taladuma. Atin ka kumalyag puman tó bayi balu, di sikandin makalibug kató una duma din.

⁴ Mga kataladi, iring ki na inaté manubù na di mapirit tumuman kató mga sugù. Tó inaté si Cristo tun ta krus, iring na inaté ki duma kandin. Purisu igpasakup ki tun ta ássa, asta iring ki kató bayi na inatayan ka duma din asta igkalyag ka ássa mama. Sikita tó mga sakup i Cristo na iganté puman ka Manama ébô ándà salá na áglumun ta asta ébô durungán tó Manama. ⁵ Dāngngan, róggun na igtuman ki kató áknita kakalyag, igkinnaman ki kató madat kakalyag ta ukit kató mga sugù. Purisu igdiyaan ki ka Manama, su inalayun ki iglumu ka salá. ⁶ Asal su iring na inaté kid, di ki mapirit tumuman kató mga sugù su igpaluwá kid ka Manama tikud tun ta kallang áknita. Dāngngan tó igsarig ki kató mga sugù i Moises, ándà ki ikatuman kató kakalyag ka Manama. Asal áknganni, makému kid tumuman kató kakalyag ka Manama su ágtabang tó Ugis Espiritu áknita.

Tó ágpulusán ka mga sugù

⁷ Na, duwán basi manámdám iring kani. Atin ka mga sugù i Moises tó makadadat áknita, madat basi tó mga sugù. Asal tó taba ku na ánnà madat tó mga sugù agad makadadat áknita! su ukit dád kató mga sugù, isóddóran ku na masalà-salá a. Na, isóddóran ku na salá tó sabù su mà kató igsulat tun ta mga sugù i Moises, “Yakó ágkasabuan.”* ⁸ Asal ukit kató sugù, inapidda kató madat kakalyag ku asta marapung tó mga isabuan ku. Atin ka ándà palang sugù tingód

* 6:21 6:21 Kamatayan, ó supakan ka Manama ka ándà ágtamanán.

* 7:7 7:7 Exodo 20:17.

katô salà, di ki ágkapid ka kakalyag ébô lumumu ka salà. ⁹ Dángngan ándà ku kasóddóri ka ándin tó ágkailanganán ébô makatumanna katô mga sugù. Asal tó isóddóran ku na duwán sugù, “Yakó ágkasabuan,” isóddóran ku na iglumuwa ka salà asta isóddóran ku na ágpiddánna tun ta kamatayan. ¹⁰ Kéman ku ka mugtukka tun ta Manama ukit katô katuman ku katô mga sugù. Asal ukit katô sugù, isóddóran ku na ágpiddánna tun ta kamatayan. ¹¹ Iglimbunganna katô madat kakalyag ku, su agad madigár pát tó gimanan ku ukit katô katuman ku ka mga sugù, asal ukit katô madat kakalyag ku, ágpiddánna tun ta kamatayan.

¹² Purisu nángngà tó mga sugù na igbággé ka Manama ki Moises. Ugis, nángngà asta madigár tó langun sugù.

¹³ Na, duwán basi minsà na manan ka ágpiddán ki tun ta kamatayan ukit katô sugù na madigár? Tumaba a na ánnà! Iglumuwa ka salà ukit katô kakalyag ku na lumumu ka salà. Iggamit tó madigár sugù ébô kasóddóran ku na ágpiddánna tun ta kamatayan asta madat tó áglumun ku. Ukit katô kalapas ku katô sugù, isóddóran kud na tuu madat tó salà.

Tô duwa kakalyag

¹⁴ Isóddóran ta na tikud tun ta Ugis Espiritu tó mga sugù i Moises. Asal ágkapidda katô madat kakalyag ku. Iring na inallangnga tun ta madat kakalyag ku. ¹⁵ Duwán timpo na di ku ágkagpáttan tó áglumun ku, su tó madigár kakalyag ku na lumun ku pát, di ku baling ágkatuman. Asta tó madat na di ku pát lumun, tó gó baling tó ágkatuman ku. ¹⁶ Agad ándà kakalyag ku na lumumuwa ka madat na áglumun ku, asal tó gó tó pató na isóddóran ku na madigár tó mga sugù. ¹⁷ Purisu ánnà sakán tó ágsalin katô madat na áglumun ku, asal áglumuwa ka madat su ágpiddánna katô salà dini kanak. ¹⁸ Isóddóran ku na ándà palang madigár dini kanak, su agad duwán kakalyag ku na lumumuwa ka madigár, asal di ku ágkalumu. ¹⁹ Tó madigár na kakalyag ku pát lumun, di ku ágkalumu, asal tó madat na ánnà kakalyag ku lumun, tó gó baling tó ágkalumu ku. ²⁰ Purisu su áglumun ku tó madat na di ku pát lumun, isóddóran ku na ánnà tikud tun ta kasalin ku, asal madat baling tó áglumun ku su ágpiddánna katô salà dini kanak.

²¹ Isóddóran ku na ni gó tó inalayun ágkalumu. Atin ka kakalyag ku na lumumuwa ka madigár, ágdalanganna katô kanak madat kakalyag. ²² Tun ta kadalámman ka pusung ku, ágkadayawanna tingód katô mga sugù. ²³ Asal isóddóran ku na duwán ássa kakalyag dini dalám ka lawa ku. Iring na ágpagawé tó kakalyag ka lawa ku asta tó kakalyag na ágsalinán ku tun ta panámdám ku. Purisu ágkapidda katô salà. ²⁴ Tuu madat tó ágriyun ku tingód kani! Mólà pa pát ka duwán makapaluwà kanak tikud tun ta kakalyag katô salà dini ta lawa ku na ápid kanak tun ta kamatayan. ²⁵ Ágpasalamatta tun ta Manama su ukit katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo, duwán kaluwaan ta tikud tun ta kakalyag katô salà dini ta lawa ta!

Purisu tun ta panámdám ta duwán kakalyag ta na tumanán tó mga sugù, asal ágkapid ki katô madat kakalyag ta na masalà-salà.

8

Tô ágkapánnuan ka kakalyag katô Ugis Espiritu

¹ Su igtanggap dán tó Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din ukit katô iglumu i Cristo para áknita, di gó supakan ka Manama tó mga igpasakup tun ki Jesu-Cristo. ² Duwán mantu kantayan na igbággé katô Ugis Espiritu áknita, asta ukit ki Jesu-Cristo duwán dán mantu kókitan na igimu din ébô paluwaán ki tikud tun ta ágpit áknita na lumumu ka salà na ápid áknita tun ta kamatayan. ³ Ándà ki ikatuman katô mga ígsugù i Moises su mabákkár tó kakalyag ta na lumumu ka salà. Asal tó ándà ta kagaga, tó gó tó igaga katô Manama. Igpapit din tó kandin Batà na duwán lawa din iring kani lawa na masalà-salà, ébô tumábbus áknita tikud tun ta salà. Igsupakan ka Manama tó Batà din na igbullas áknita na masalà-salà ⁴ ébô makatumán kid katô langun sugù ánnà ukit katô katuman ta katô madat kakalyag ta, asal ukit katô katuman ta katô kakalyag ka Ugis Espiritu. ⁵ Tó mga ágtuman ka madat kakalyag dan, tó gó tó ágpanámdám asta ágnunug ka kandan kakalyag. Asal tó mga ágtuman ka kakalyag katô Ugis Espiritu, tó gó tó ágpanámdám asta ágnunug ka kakalyag katô Ugis Espiritu. ⁶ Tó mga ágkapánnuan ka madat kakalyag dan, tó gó tó mapid tun ta kamatayan. Asal tó mga ágkapánnuan ka kakalyag katô Ugis Espiritu, tó gó tó mugtuk tun ta Manama ka ándà ágtamanán asta bággayan ka kasunayan. ⁷ Tó mga ágkapánnuan ka madat kakalyag dan, tó gó tó usig ka Manama. Gélléyan dan tó mga sugù ka Manama, asta di dan gó pakatuman kani. ⁸ Tó mga ágkapid ka madat kakalyag dan, tó gó tó di makabággé ka dayó tun ta Manama.

⁹ Di kó gó mapirit ágtuman katô madat kakalyag yu, asal mému kó mapid katô Ugis Espiritu su góddó dán tó Ugis Espiritu ka Manama diyan ákniyu. Atin ka duwán manubú na ándà Ugis Espiritu tikud ki Cristo dutun kandin, tó gó tó ánnà sakup i Cristo. ¹⁰ Atin ka góddó si

Cristo dini áknita, agad maté ni lawa ta tingód ka salà, manté tò espiritu ta,* su igtanggap tò Manama áknita na nángngà tun ta saruwan din. ¹¹ Su góddóan kó gó katò Ugis Espiritu na iganté puman ki Jesu, antén gó puman ka Manama tò ákniyu lawa na ágkamaté. Tò gó tò lumun ka Manama na iganté puman ki Jesu-Cristo, su lumun din ni ukít katò Ugis Espiritu na góddò diyan ákniyu.

¹² Purisu mga kataladi, kailangan tumanán ta tò tinurù katò Ugis Espiritu. Ándà dán kailangan na tumanán ta tò tinurù ka madat kakalyag ta, ¹³ su atin ka ágtuman kó ka madat kakalyag yu, mapid kó tun ta kamatayan. Asal ka sumódò kó ágtuman ka madat kakalyag yu ukít katò tabang ka Ugis Espiritu, muqtuk kó tun ta Manama ka ándà ágtamanán.

¹⁴ Tò mga ágbánnal katò Ugis Espiritu, tò gó tò mga gabatà ka Manama. ¹⁵ Bánnal ni, su igbággayan kó ka Manama katò Ugis Espiritu ánnà ébò kamáddangan kó puman kandin, iring na mga állang na ágkamáddangan katò amo dan, asal igbággayan kó ka Manama katò Ugis Espiritu, asta ukít katò iglumu din, igimu kó ka Manama na mga gabatà din. Ukít katò Ugis Espiritu, makatawar kid katò Manama na Ámmà! ¹⁶ Tò Ugis Espiritu ágpasóddór na bánnal tò isóddóran katò espiritu ta na mga gabatà kid ka Manama. ¹⁷ Su sikita tò mga gabatà din, bággayan ki katò mga kadigárran ka ándà ágtamanán. Manama tò mággé áknita, asta tò kadigárran na igbággé din ki Cristo, tò gó tò bággén din áknita. Isóddóran ta na bánnal ni su girrayatan ki iring ki Cristo ébò pabantugán ki pagsik duma kandin.

Madigár tò igtaganà áknita

¹⁸ Isóddóran ku na tò kahirapan ta áknganni iring na kalingawan ta su tuu madigár tò igtaganà ka Manama áknita na pasóddóran din tun ta tapuri álló. ¹⁹ Gangatan katò langun-langun na igimu ka Manama tò dumunggù álló na pakitanán din ka sadan tò bánnal mga gabatà din. ²⁰ Tò langun-langun na igimu ka Manama igruudan na ándà ágpulusán ánnà su ándà kakalyag katò langun-langun, asal tò kakalyag ka Manama na duwán pa gimanan, ²¹ su dumunggù tò álló na paluwaán ka Manama tò langun-langun tikud tun ta karóddógan ébò bággén din kandan tò mabantug kaluwaan na magunawa katò igbággé din áknita na mga gabatà din. ²² Róggun ka di pa matuman, isóddóran ta na iring na garang tò langun igimu ka Manama nit banuwa sippang áknganni, su gangatan tò katumanan, iring na arangán katò bayi na masig dán mamasusu, su gangatan din tò batà na pamasusun. ²³ Ánnà dád mga igimu ka Manama tò garang, asal sikita pagsik garang tun ta pusung ta. Góddóan ki katò Ugis Espiritu na iring na una gasa tingód katò katumanan na gangatan ta. Garang ki tun ta pusung ta róggun na gangat ki katò álló ka katanggap ta katò bággén ka Manama áknita na mga gabatà din. Tò gó tò álló na pamantun ka Manama ni mga lawa ta. ²⁴ Tikud tun ta katábbus din áknita, inalayun ki giman katò katumanan. Atin ka ituman dán tò igimanan ta, ándà kailangan na manayun ki giman, su ándà palang manubù na giman katò ituman dán. ²⁵ Asal su ándà pa katuman tò gimanan ta, kailangan pallayatán ta tò ginawa ta róggun na gangat ki.

²⁶ Tingód katò kalómétan ta, ágtabangan ki katò Ugis Espiritu. Atin ka dumasal ki, di ki pakasóddór ka ándin tò nángngà pamuyuán ta tun ta Manama. Asal ágpédu-édu tò Ugis Espiritu para áknita tákkás ka arangán din na di ágkabólós, ²⁷ asta isóddóran ka Manama ka ándin tò tun ta pusung ta, asta ágkagpáttan din ka ándin tò kakalyag katò Ugis Espiritu. Isóddóran din na ágdasal tò Ugis Espiritu para áknita na mga sakup ka Manama tingód katò kakalyag din.

²⁸ Isóddóran tad na ukít katò langun na ágdunggù áknita, duwán kadigárran na lumun ka Manama para katò langun ta na ágginawa kandin. Tò gó tò lumun din áknita na igsalin din tingód katò kandin kakalyag. ²⁹ Tò ándà pa imuwi ni banuwa, taganà isóddóran ka Manama na mamaké ki kandin, asta taganà igsalin pagsik sikandin na imun ki iring na Batà din ébò imun si Cristo na kaké ta na mga gabatà ka Manama. ³⁰ Asta tò langun ta na igsalin ka Manama ébò imun ki iring na Batà din, tò gó pagsik tò igtawar din. Asta tò langun ta na igtawar din, tò gó pagsik tò igtanggap din na nángngà tun ta saruwan din. Asta tò langun ta na igtanggap din na nángngà tun ta saruwan din, tò gó pagsik tò bággayan din ka kadigárran na igtaganà din.

Tò ginawa ka Manama áknita

³¹ Atin ka manámdám ki tingód katò langun kani na igimu ka Manama para áknita, kasóddóran ta na ándà palang makapanalu áknita su Manama tò ágtabang áknita. ³² Tò kandinnù Batà ándà din awidi, asal igbággé din baling tun ta bállal katò mga manubù na igmaté kandin ébò duwán ágpulusán katò langun ta na mga ágpampamaké. Purisu su igpapid ka Manama si Cristo dini áknita, isóddóran ta na bággén din gó pagsik áknita tò langun na ágkailanganán ta. ³³ Ándà palang makakagi na masalà-salà ki na igsalin ka Manama, su

* 8:10 8:10 Manté tò espiritu ta, ó bággén katò Ugis Espiritu tò kantayan áknita.

Manama gó tó igkagi na ándà dán salà ta tun ta saruwan din. ³⁴ Ándà palang makakagi na kailangan supakan ki su si Jesu-Cristo gó tó taratapid tun ta Manama para áknita. Sikandin tó inaté na igbullas áknita, asta inanté puman, asta igpabantug dán dadan tun ta kawanan kató Manama. ³⁵ Isóddóran ta na ándà palang makapadiyá áknita tikud tun ta ginawa i Cristo. Agad kahirapan ki asta samukán ki, agad irrayatan ki, agad ándà makan ta asta kakulangan ki ka umpak, agad limáddangán ki asta matayan ki, asal inalayun gó sikandin ágginawa áknita. ³⁶ Duwán igsulat i Hari David sayyan tun ta kagi ka Manama tingód kani mga kahirapan, na mà din,

“Tingód kató kapasakup dé áknikó,

inalayun ágpanámdám tó duma mga manubù na matayan ké.

Panámdám dan na matayan ké

iring dád na mga karnero na giyón.”†

³⁷ Agad ágdungguan ki kani mga kahirapan, asal manalu ki gó ukit ka tabang i Cristo na igginawa áknita. ³⁸⁻³⁹ Isóddóran ku gó na agad matayan ki, agad duwán problema ta róggun manté ki pa, agad mga panaligan, agad madat mga espiritu, asal ándà palang makapadiyá áknita tikud tun ta ginawa ka Manama. Agad ándin tó dumunggù ákniganni ó tun ta tapuri álló, agad ándin tó duwán katulusan, agad tó tun datas ta langit, agad tó tun dalám ka dagat, agad ándin tó nit banuwa, asal ándà palang makapadiyá áknita tikud tun ta ginawa ka Manama. Igpasóddór tó Manama áknita na tuu dakál tó ginawa din áknita ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta.

9

Igélé tó karapungan ka mga Judio ki Cristo

¹ Na, bánnal ni kagin ku tun ta saruwan i Cristo. Ánnà bulaló ni kagin ku. Isóddóran ku asta isóddóran kató Ugis Espiritu na bánnal ni. ² Tuuwa iranun tingód kató mga kadumaan ku na rubbad i Israel, asta iring na diya ágkórór. ³ Atin ka mému katabangan tó mga kataladi ku na Judio ukit kató supak ka Manama kanak asta padiyaána ikandin tikud tun ki Cristo, mému kanak ébò matábbus dan. ⁴ Sikandan tó mga rubbad i Israel na igsalin ka Manama, asta iring dan na mga gabatà din. Sikandan tó igpakitaan din kató séllaán din, asta sikandan tó igtandóan din ka kadigárran. Sikandan tó igbággayan din ka mga sugù, asta sikandan tó igtinuruan din tingód kató kapangadap kandin. Sikandan tó inalayun igtandóan ka Manama. ⁵ Sayyan igsalin ka Manama tó kandan ibantug mga kamónaan na si Abraham, si Isaac asta si Jacob. Asta tó tuu pa madigár, tó mga rubbad i Israel tó igtikudan kató Mesiyas na ipamasusu. Sikandin tó Manama na ágpangulu kató langun. Mólà pa ka durungán sikandin ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

⁶ Asal ándà ku kagiyi na ándà tuman tó Manama kató tandò din. Agad marapung tó mga rubbad i Jacob na ángadanan mga sakup ka banuwa ka Israel, asal ánnà langun dan tó igtanggap ka Manama na kandin mga sakup. ⁷ Ánnà su rubbad dan i Abraham tó katanggap ka Manama na mga sakup din, su tagsábbadé dád tun kandan tó igtanggap ka Manama na bánnal mga rubbad i Abraham. Tó gó tó igpasóddór áknita ukit kató igkagi ka Manama ki Abraham, na mà din,

“Ukit kató batà nu na si Isaac bággén ku áknikó tó mga karubbadan na igtandò ku áknikó.”*

⁸ Ukit kató igkagi ka Manama, isóddóran ta na ánnà langun gabatà i Abraham tó tanggapán ka Manama na mga gabatà din, asal tó dád ipamasusu ukit kató tandò din. ⁹ Isóddóran yu na ni gó tó igtandò ka Manama ki Abraham, na mà din,

“Tó ámmé na dumunggù, lumónódda dini ákniyu, asta duwán batà mama na pamasusun kató sawa nu na si Sara.”†

¹⁰ Na, ukit kató duwa gabatà i Rebecca asta kató kamónaan ta na si Isaac, duwán igpasóddór ka Manama na ánnà langun rubbad i Abraham tó mému tanggapán din. ¹¹⁻¹² Agad tó ándà pa pamasusuwi si Jacob asta si Esau, agad tó ándà pa iglumu dan na madigár ó madat, taganá igkagi tó Manama tun ta innà dan tingód kató dáppi, na mà din, “Tó kaké batà mému na állang kató adi din.”‡ Tó igsalin ka Manama tó adi, igpasóddór din na matuman tó kakalyag ka Manama ánnà ukit kató áglumun ka mga manubù, asal ukit kató Manama na ágsalin kandan. ¹³ Bánnal ni su mà kató kagi ka Manama na igsulat kató sábbad propeta, na mà din,

“Igginawaan ku tó adi na si Jacob. Ándà ku ginawayi tó kaké na si Esau.”§

† 8:36 8:36 Salmo 44:22. * 9:7 9:7 Genesis 21:12. † 9:9 9:9 Genesis 18:10,14. ‡ 9:11-12 9:11-12 Genesis 25:23.

§ 9:13 9:13 Malaquias 1:2-3.

¹⁴ Na, atin ka duwán minsà, “Nángngà tò kasalin ka Manama?” tò taba ku na nángngà gó tò kasalin din! ¹⁵ Su igkagi tò Manama ki Moises, na mà din, “Sakán tò sumalin ka sadan tò nángngà tabangan ku.

Sakán tò sumalin ka sadan tò nángngà kéduwan ku.”*

¹⁶ Purisu isóddóran ta na ágsalin tò Manama katò mga manubù na tanggapán din ánnà ukit katò kandan kakalyag ó kandan pagud, asal ukit katò kédu din. ¹⁷ Panámám kó tingód katò igkagi ka Manama tun ta hari ka Ehipto sayyan, na mà din,

“Ándà ku sikuna matayi ébò kitanán yu tò katulusan ku, asta ébò mabantugga tun ta kaluwagan ka banuwa.”†

¹⁸ Purisu isóddóran ta na ágkéduwan tò Manama katò mga manubù ukit katò kandin kakalyag, asta patággasán din tò ulu katò mga manubù ukit katò kandin kakalyag.

¹⁹ Na, atin ka duwán minsà, “Atin ka Manama tò ágsalin ka ándin tò lumun ka mga manubù, manan ka supakan ka Manama tò áglumu ka madat? Su ándà palang manubù na makatu katò kakalyag ka Manama.” ²⁰ Tumaba a na di mému ka muyas ka katò Manama, su manubù ka dád. Igimu ka katò Manama iring na kudán na gimun ka manubù. Di mému ka muyas tò kudán katò taraimu ukit ka insà din ka manan ka igimu din na iring kanan. ²¹ Tò taraimu ka kudán tò mému sumalin ka ándin klasiyi tò kudán na imun din. Mému ka tángngaán din tò sábbad dád palad ka libutá ébò imun din tò sábbad kudán na madigár asta ágdurungán, asta tò sábbad kudán para gamitán dád ka álló-álló.

²² Iring kani tò Manama, su mému ka tumanán din tò kandin kakalyag. Agad duwán kakalyag ka Manama na pasóddórán din na supakan din tò iglumu ka salá, asal igpallayat ka Manama tò kandin ginawa para katò mga iringasaan din asta kailangan supakan. ²³ Igpallayat ka Manama tò kandin ginawa ébò pasóddórán din na tuu madigár tò lumun din para katò mga igsalin din ébò duwán kédu din kandan. Tò gó tò taganá mga igsalin din ébò mugtuk dan tun kandin. ²⁴ Sikita gó tò mga igsalin din. Ánnà dád tikud tun ta mga Judio tò igsalin din, asal tikud pagsik tun ta mga ánnà Judio. ²⁵ Nángngà tò kasalin ka Manama, su tun ta libro na igsulat i Oseas, duwán gó kagi ka Manama tingód kani, na mà din, “Pasóddórán ku na sakupán ku tò mga ándà ku pa sakupi.

Pasóddórán ku na ginawaan ku tò mga ándà ku pa pasóddóri na ginawaan ku.”‡

²⁶ Asta,

“Agad tun ta lugar na igkagiyan ka Manama tò mga manubù, ‘Ánnà kó mga sakup ku,’ tawarán sikandan na mga gabatá katò manté Manama.”§

²⁷ Igkagi gó si Isaias sayyan tingód katò mga rubbad i Israel, na mà din,

“Agad marapung tò mga rubbad i Israel na di ágkéyap iring na baklayanán tun ta dagat, asal tagsábbadé dád tò tábbusán ka Manama. ²⁸ Matuman ni, su di madugé tumanán ka Manama tò igkagi din asta masig dán supakan tò mga manubù nit banuwa.”*

²⁹ Atin ka ándà kédu ka Manama, ándà palang manubù na isamá, su igkagi si Isaias sayyan, na mà din,

“Sikita na mga sakup ka banuwa ka Israel, atin ka ándà palang mga rubbad ta na igsamá ka Áglangngagán na ágpangulu katò langun tun ta langit, makéring ki katò mga taga Sodoma asta taga Gomora na igmatayan ka Manama sippang ka ándà palang isamá.”†

Mga sakup ka banuwa ka Israel asta Madigár Gulitán

³⁰ Purisu ni gó tò isóddóran ta. Agad tò mga ánnà sakup ka banuwa ka Israel na ándà pamasak katò kapókit ébò tanggapán dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, ígtanggap dan ikandin na nángngà tun ta saruwan din ukit katò kapamaké dan ki Cristo.

³¹ Asal tò mga sakup ka banuwa ka Israel, agad igpamasak dan katò kapókit ébò tanggapán dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, ándà dan ikatuman katò mga sugú i Moises. ³² Ándà dan ikatuman su ándà dan pamasaki tò katanggap ka Manama kandan ukit katò kapamaké dan, asal igpamasak dan baling tò katanggap ka Manama kandan ukit katò áglumun dan, su si Jesus iring na batu tun ta dalan na ágkasungkulan dan.‡ ³³ Mà katò kagi ka Manama na igsulat,

“Paminág kó kanak. Duwán sánnarán ku tun ta lunsud na ánggadanan Sion.§
Iring sikandin na batu na kasungkulan dan

* 9:15 9:15 Exodo 33:19. † 9:17 9:17 Exodo 9:16. ‡ 9:25 9:25 Oseas 2:23. § 9:26 9:26 Oseas 1:10. * 9:28 9:27-28 Isaias 10:22-23. † 9:29 9:29 Isaias 1:9. ‡ 9:32 9:32 Tò kamatayan i Jesus iring na batu na ágkasungkulan, su tò mga Judio ándà ikasóddór na kailangan maté tò Mesiyas. Purisu igélléyan dan sikandin. § 9:33 9:33a Sion tò ássa ngadan ka Jerusalem.

asta gélléyan dan.
Asta tō mamaké kandin,
di dan gó kayyaan.”*

10

¹ Mga kataladi, tō kakalyag ku asta tō ágdasalán ku gó tun ta Manama na mólà pa ka tábbusán din tō mga kadumaan ku Judio. ² Bánnal ni kagi ku tingód kandan na gággár-ággár ágpamasak ka Manama, asal ándà dan ikasóddór ka pamánnun tō nángngà kapamasak kandin. ³ Su igélléyan dan tō kapókit na igimu ka Manama ébô tanggapán sikandan na nángngà tun ta saruwan din, asta igsuwé dan baling tun ta kandan kapókit, ándà dan nunug katō kapókit na igimu ka Manama ébô tanggapán sikandan na nángngà tun ta saruwan din, ⁴ su ukit katō iglumu i Cristo, ándà dán kailangan na tumanán ta tō mga sugù* ébô tanggapán ki katō Manama na nángngà tun ta saruwan din. Purisu mému dán tanggapán ka Manama na nángngà tō langun na mamaké ki Cristo.

Mému tábbusán tō langun

⁵ Igsulat si Moises tingód katō tanggapán ka Manama na ándà salà tun ta saruwan din ukit ka katuman ka mga sugù, na mà din, “Kailangan tumanán katō manubù tō langun-langun katō mga sugù ébô duwán kantayan din.”†

⁶ Asal tō igtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katō kapamaké ki Cristo, di mému ka kumagi na, “Kailangan duwán madun tun ta langit ébô papónógán si Cristo.” ⁷ Di mému ka kumagi na, “Kailangan duwán madun tun dalám ka tanà ébô antén puman si Cristo,” su ituman dán. ⁸ Tō igpamaké ki Cristo, mému ka kumagi kani na igkagi i Moises, “Madani gó tō kagi ka Manama tun áknikó, su tō gó tō mému gulitán nu asta ágpanámdámmán nu.”‡

Tō gó tō kagi ka Manama na gulit-ulitán dé na kailangan mamaké tō manubù ki Cristo. ⁹ Ágtinuruán dé na atin ka mulit kó na si Jesus tō Áglangngagán yu, asta igbánnal kó gó na iganté puman sikandin ka Manama, tábbusán kó ka Manama. ¹⁰ Su tō manubù na mamaké ki Cristo tikud tun ta pusung din, tanggapán ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din. Asta tō manubù na kumagi tun ta duma mga manubù na bánnal si Jesus tō Áglangngagán din, tábbusán ka Manama sikandin. ¹¹ Mà katō kagi ka Manama na igsulat i Isaias tingód ki Cristo, na mà din, “Atin ka mamaké tō manubù kandin,

di gó sikandin kayyaan.”§

¹² Tun ta saruwan ka Manama, ándà kassaan katō Judio asta katō ánnà Judio, su sábbad dád tō Áglangngagán katō langun ágpamaké kandin. Ágkéduwan gó sikandin katō langun manubù na tumawar tun kandin, ¹³ su mà katō kagi ka Manama,

“Tábbusán katō Áglangngagán tō langun manubù na tumawar tun ta ngadan din.”*

¹⁴ Duwán basi manubù na manámdám na di mému ka tumawar tō mga manubù ki Cristo ka ándà dan pa pamaké kandin. Di dan gó mamaké ki Cristo ka di dan maminág tingód kandin. Di dan gó maminág ka ándà manubù na mulit kandan. ¹⁵ Ándà gó mulit-ulit kandan tingód ki Cristo ka ándà manubù na papiddán ka Manama tun kandan. Mólà pa ka duwán papiddán ka Manama tun kandan, su duwán igsulat i Isaias sayyan tun ta kagi ka Manama, na mà din,

“Tuu madigár tō kadunggù katō mga manubù na mulit-ulit katō madigár gulitán!”†

¹⁶ Atin ka iring kani tō panámdám ka manubù, ni gó tō taba ku. Duwán dán gó mga manubù na igpapid ka Manama tun ta mga Judio, asal tagsábbadé dád tō igbánnal katō Madigár Gulitán. Tō gó é igkagi katō propeta na si Isaias sayyan, na mà din,

“Áglangngagán ku, tagsábbadé dád tō mga igbánnal katō igulit dé kandan.”‡

¹⁷ Purisu isóddóran ta na duwán gó mga igpamaké su igpaminág dan tingód ki Cristo, asta duwán gó mga igpaminág tingód ki Cristo su duwán gó igulit-ulit kandan tingód ki Cristo.

¹⁸ Atin ka duwán minsà ka igulitan tō mga Judio tingód ki Cristo, tumaba a na igulitan dan gó, su mà katō kagi ka Manama,

“Madinág tō kagi tingód ka Manama tun ta langun manubù nit banuwa.

Makadunggù tō kagi ka Manama tun ta kaluwagan kani banuwa.”§

* 9:33 9:33b Isaias 8:14; 28:16. * 10:4 10:4 Su ukit katō iglumu i Cristo, ándà dán kailangan na tumanán ta tō mga sugù, ó su si Cristo tō kapángngaan katō mga sugù. † 10:5 10:5 Levítico 18:5. ‡ 10:8 10:6-8 Deuteronomio 30:12-14.

§ 10:11 10:11 Isaias 28:16. * 10:13 10:13 Joel 2:32. † 10:15 10:15 Isaias 52:7. ‡ 10:16 10:16 Isaias 53:1.

§ 10:18 10:18 Salmo 19:4.

¹⁹ Atin ka duwán minsà ka ikagpát tō mga rubbad i Israel katō igulit kandan, tumaba a na igéllé dan maminág kani, asal ikagpát tō mga ánnà Judio. Si Moises tō una igpasóddór kani, su igsulat din tō igkagi ka Manama tun ta mga kamónaan ka Judio, na mà din, “Tanggapán ku tō mga manubù na ágkaringasaan yu ébō kasabuan kó kandan.

Tanggapán ku tō mga manubù na kéman yu ka ágkatuluan dan ébō masókó kó.”*

²⁰ Tuu matayyó tō kagi ka Manama na igsulat i Isaias sayyan tingód katō mga manubù na ánnà sakup ka banuwa ka Israel, na mà din,

“Kitanánna katō mga ándà pamasak kanak.

Pakita a tun ta mga ándà insà tingód kanak.”†

²¹ Asal tingód katō mga sakup ka banuwa ka Israel, igsulat i Isaias tō igkagi ka Manama sayyan, na mà din,

“Idugéya igangat katō mga manubù ébō lumónód dan dini kanak, asal ándà dan bánnal, asta igéllé dan kanak.”‡

11

Tō kédu ka Manama katō mga Judio

¹ Na, agad tagsábbadé dád tō mga Judio* na igpamaké, atin ka duwán minsà kanak ka igtayyugan ka Manama tō mga Judio na igsalin din, tumaba a na ándà gó tayyugi tō langun ta! su sakán tō sábbad rubbad i Israel. Si Abraham tō kamónaan ku, asta sakuppa katō grupo i Benjamin, asal ándà a tayyugi ka Manama. ² Ándà tayyugi ka Manama tō mga Judio na taganà din igsalin sayyan. Panámdám yu tō igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katō propeta sayyan na si Elias. Tō igdasal sikandin tun ta Manama, igulit sikandin tingód katō madat na iglumu katō mga Judio, na mà din,

³ “Áglangngagán ku, igmatayan dan tō duma mga propeta nu.

Igdadattan dan tō mga ággóbbówanan katō ágbággén dé áknikó.

Sábbad ku dád man isamá, asta mimmaté dan pád kanak.”†

⁴ Yakó yu ágkalingawi ni igtaba katō Manama kandin, na mà din,

“Ágtómóngan ku tō pittu mararan (7,000) mga gamama na ándà pangadap katō ágmanaman na ánggadan Baal.”‡

⁵ Purisu iring kani, duwán pagsik tagsábbadé na mga Judio ákngami na igpamaké. Igsalin ki ka Manama su tuu dakál tō kédu din. ⁶ Su ánnà ukit katō madigár iglumu ka mga manubù tō kasalin din kandan, asal ukit dád katō kédu din. Atin ka salinán ka Manama tō mga manubù ukit katō madigár iglumu dan, ándà dán ágpulusán katō kédu din.

⁷ Purisu su tagsábbadé dád tō mga Judio na igsalin ka Manama, ni gó tō isóddóran ku. Agad igággár-ággár tō mga Judio igpamasak katō kapókit ébō matanggap dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, asal tō karapungan dan ándà ikakita. Ikakita dád tō mga Judio na igsalin ka Manama, asal tō duma mga Judio igpatággas tō mga ulu dan. ⁸ Tō gó tō igpasóddór tun ta kagi ka Manama, na mà din,

“Iring na igpatudug ka Manama sikandan.

Agad duwán mata dan, inéring dan katō di pakakita.

Agad duwán talinga dan, inéring dan katō di pakadinág sippang ákngami.”§

⁹ Iring kani tō igsulat i Hari David sayyan tingód katō mga usig din, na mà din,

“Mólà pa ka ukit katō mga ágkadigárran dan, tigkó dád mammát asta supakan dan.

¹⁰ Mólà pa ka imun sikandan iring na bólóg ébó di dan pakakita katō kabánnal.

Mólà pa ka inalayun baban dan tō mabággat iring katō ágbaban ka mga állang.”*

¹¹ Na, atin ka duwán minsà, “Tō ikasalà tō mga Judio ukit katō kélé dan ki Cristo, igdiyà dan tikud tun ta Manama ka ándà ágtamanán?” Tumaba a na ándà! Asal su ikasalà tō mga Judio, marapung dán tō mga ánnà Judio na ágtábbusán ka Manama ébō kasabuan pád tō mga Judio kandan asta mamaké dan ki Cristo. ¹² Su ikasalà tō mga Judio, igtabangan ka Manama tō duma mga manubù nit banuwa. Su ikasalà tō mga Judio, igtabangan ka Manama tō mga ánnà Judio. Purisu atin ka mamaké ki Cristo tō langun Judio na igsalin ka Manama, tuu pa madigár tō katamanan!

Igpasakup tō mga ánnà Judio

¹³ Na, sikiyu na ánnà Judio, duwán sulatán ku ákniyu. Igiuwuwa ka Manama na apostoles ébō tinuruan ku tō mga ánnà Judio. Tuu madigár ni áglumun ku ¹⁴ asta kakalyag ku

* **10:19** 10:19 Deuteronomio 32:21. † **10:20** 10:20 Isaias 65:1. ‡ **10:21** 10:21 Isaias 65:2. * **11:1** 11:1 Judio tō ássa ngadan katō mga Hebreo ó mga rubbad i Israel. † **11:3** 11:3 1 Mga Hari 19:10,14. ‡ **11:4** 11:4 1 Mga Hari 19:18. § **11:8** 11:8 Isaias 29:10; Deuteronomio 29:4. * **11:10** 11:10 Salmo 69:22-23.

na kasabuan tô mga kadumaan ku Judio ákníyu na ánnà Judio ébô duwán tun kandan na mamaké asta matábbus. ¹⁵ Tô igtayyug tô Manama katô karapungan ka mga Judio, igpasábbadé tô Manama asta tô mga ánnà Judio. Purisu atin ka mamaké tô mga Judio ki Cristo, tanggapán dan ka Manama, asta méring dan na inaté manubù na inanté puman.

¹⁶ Atin ka bággén tun ta Manama tô sábbad bahin ka pan, kandin pagsik tô tibuk pan.† Atin ka bággén tun ta Manama tô mga dalid ka kayu, kandin pagsik tô mga panga ka kayu.

¹⁷ Tô karapungan ka mga Judio na ándà tanggapi ka Manama, iring dan katô mga panga ka kayu olibo na igtampád. Asal sikíyu na mga ánnà Judio na igtanggap ka Manama, iring kó na mga panga ka kayu olibo na igtubù tun ta kabánnásan, asal igkangé asta igsugpat duma katô isamá mga panga tun ta lawa ka kayu na igpamula. Purisu igsakup kóð ka Manama tun ta mga manubù na makatanggap katô igtandò din ki Abraham asta katô mga rubbad din. ¹⁸ Purisu sikíyu na mga ánnà Judio, di mému ka miringasa kó katô mga Judio na ándà tanggapi ka Manama, agad inéring dan na mga panga na igtampád. Yakó ágpdadurung. Yakó yu ágkalingawi na ánnà tikud tun ta panga tô kalambù ka dalid, asal tikud tun ta dalid tô kalambù ka panga.

¹⁹ Duwán basi ánnà Judio na kumagi, “Igtayyugan ka Manama tô mga Judio iring na mga panga na igtampád ébô sikami na ánnà Judio tô tanggapán din, iring na mga panga na igsugpat.” ²⁰ Tô taba ku na bánnal gó ni. Tô mga Judio, iring dan na mga panga na igtampád su ándà dan pamaké ki Cristo. Asal sikíyu na ánnà Judio, iring kó na mga panga na ándà tampáddi ukit dád katô kapamaké yu. Purisu yakó ágpdadurung, asal kailangan banté kó. ²¹ Ándà kédu ka Manama katô mga Judio na iring na bánnal panga ka kayu, asta igiwà din sikandan. Purisu isóddóran yu na ándà kédu din ákníyu, asal iwaán kó pagsik ikandin ka di kó manayun mamaké. ²² Purisu isóddóran tad na duwán kédu ka Manama asta duwán kaganiyan ka Manama. Igpéwà din tô mga Judio na ándà panayun pamaké. Asal duwán kédu din katô tagsábbad-sábbad ákníyu na ánnà Judio ka manayun kó tumanggap katô kédu din. Asal ka di kó manayun mamaké kandin, imun kó ikandin iring na panga na tampáddan. ²³ Atin ka mamaké tô mga Judio ki Cristo, sakupán dan puman ka Manama iring na mga panga na sugpatán puman tun ta kayu, su mému din sakupán puman sikandan. ²⁴ Tô tagsábbad-sábbad ákníyu na ánnà Judio, madiyù kó tun ta Manama dangingan, asal duwán dán igpulus yu tun ta tabang ka Manama katô mga Judio, su iring kó na mga panga na igtampád tun ta kayu na igtubù tun ta kabánnásan, asta igsugpat kó baling tun ta kayu na igpamula. Purisu malumák tanggapán puman ka Manama tô mga Judio na taganá igsakup din, su iring dan na mga panga na sugpatán puman tun ta kayu olibo na taganá igtampáddan.

Tô kédu ka Manama para katô langun manubù

²⁵ Mga kataladi na ánnà Judio, móla pa ka kagpáttan yu ni kabánnalan‡ na ándà pasóddóri ka Manama sippang áknganni ébô di kó ágpdadurung asta di kó ágpánámdám na sikíyu dád tô ágginawaan ka Manama. Inalayun matággas tô ulu ka karapungan ka mga Judio sippang ka masakup tô langun ánnà Judio na igsalin ka Manama. ²⁶ Ka matuman ni, tábbusán ka Manama tô mga Judio, su mà katô kagi ka Manama,

“Tô Taratábbus tumikud ka Sion.‡
Tábbusán din tô mga rubbad i Jacob.”*

²⁷ Mà katô kagi ka Manama,

“Ni gó tô kasabotan ku kandan, pasinsiyaan ku tô salà dan.”†

²⁸ Ukit katô kéllé katô mga Judio katô Madigár Gulitán tingód ki Cristo, inéring dan na mga usig ka Manama. Purisu duwán gó igpulus yu. Asal ukit katô kasalin ka Manama kandan, dakál pa tô ginawa ka Manama kandan tingód katô igtandò din tun ta mga kamónaan dan. ²⁹ Di ágkapalin tô panámdám ka Manama tingód katô mga manubù na igsalin din asta igbággayan din ka mga gasa. ³⁰ Sikíyu na ánnà Judio, ándà kó bánnal ka Manama dangingan, asal su ándà bánnal tô mga Judio ka Manama, inéduwan baling tô Manama ákníyu. ³¹ Iring kani, agad di ágbánnal tô karapungan katô mga Judio áknganni, asal tun ta tapuri álló kéduwan puman tô Manama kandan iring katô kédu din ákníyu na ánnà Judio. ³² Igpasóddór ka Manama na iglumu ka salà tô langun manubù, agad Judio ó ánnà Judio, ébô pakitanán din tô kédu din tun ta langun.

Kapasalamat tun ta Manama

† **11:16** 11:16 Tô kóbadan: Mému pagsik sakupán ka Manama tô mga Judio su sikandan tô mga rubbad katô mga kamónaan dan sayyan na igsakup ka Manama. ‡ **11:25** 11:25 Tingód kani kabánnalan, ahaán tô Roma 16:25. § **11:26** 11:26a Sion tô ássa ngadan ka Jerusalem. * **11:26** 11:26b Isaias 59:20-21. † **11:27** 11:27 Isaias 27:9.

³³ Ágkasalábbuanna katô tuu madigár kapandayan katô Manama asta tô isóddóran din! Di ágkagpáttan tô panámdám din, asta di ágkasóddóran tô kapókit ka mga iglumu din áknita!

³⁴ Igpasóddór ni ukit kani kagi ka Manama na igsulat, na mà din, “Ándà manubù na ikasóddór katô panámdám katô Áglangngagán ta.

Ándà manubù na ikatinurù kandin ka ándin tô nángngà lumun din.”[†]

³⁵ “Ándà manubù na igbággé ka gasa tun ta Manama ébô sullivan sikandin ka Manama, su tô langun na ágbággén ta tun kandin taganà igtanggap ta tikud tun kandin.”[§]

³⁶ Isóddóran ta na bánnal ni, su tô langun na duwán áknganni, tô gó tô igimu ka Manama asta ágpanguluwan din ébô durungán sikandin ukit ka langun. Mólà pa ka pabantugán sikandin ka ándà ágtamanán! Matuman ni.

12

Bággé yu tô sarili yu tun ta Manama

¹ Mga kataladi, su inalayun duwán kedu ka Manama áknita, ni gó tô kagin ku katô langun yu. Kailangan bággén yu tô sarili yu tun ta Manama, iring na ugis ágbággén tun kandin. Sikiyu gó tô manté ágbággén na ágkadigárran din. Tô gó tô nángngà áglumun ka manubù na igpasakup tun kandin. ² Yakó yu giringi tô áglumun ka mga manubù na di ágpamaké nit banuwa, asal pamuyù kó baling na palinán ka Manama tô áglumun yu ukit ka kapamantu din katô panámdám yu ébô makasóddór kó ka ándin tô kakalyag ka Manama na lumun yu. Purisu makasóddór kó ka ándin tô madigár, tô nángngà asta tô makabággé ka dayó tun kandin.

³ Su ukit ka tabang ka Manama igimuwa ikandin na apostoles din, ni gó tô sugù ku tun ta langun yu na ágpamaké. Yakó ágpánámdám na mallayat kó sopra pa katô kabánnalan. Asal kailangan ándà salá tun ta panámdám yu ukit katô igbággé ka Manama ákniyu tô igpamaké kó kandin. ⁴ Agad sábbad dád tô lawa ka manubù, asal marapung tô mga bahin ka lawa, asta ássa-ássa tô ágkagamitan katô mga bahin ka lawa. ⁵ Iring kani, agad marapung ki na ágpampamaké, asal igpasábbadé ki su igpamaké ki ki Cristo, asta mataladi ki langun. ⁶ Ássa-ássa tô mga klasi ka gasa na igbággé ka Manama tun ta tagsábbad-sábbad áknita ukit katô kedu din. Purisu kailangan gamitán ta tô gasa na igbággé ka Manama ébô patabangé ki. Tô mga manubù na igbággayan ka Manama ka gasa na gulit-ulit ka mga kagi tikud tun ta Manama, * kailangan mulit-ulit dan ukit katô kapamaké na igbággé ka Manama. ⁷ Tô mga manubù na igbággayan ka gasa na ágtabang, kailangan tumabang. Tô mga manubù na igbággayan ka gasa na ágtinurù, kailangan tuminurù. ⁸ Tô mga manubù na igbággayan ka gasa na ágpabákkár ka duma mga ágpampamaké, kailangan tumuman. Tô mga manubù na igbággayan ka gasa na ágbággé tun ta mga ágkahirapan, kailangan di dan ágduwa-duwa ágbággé. Tô mga manubù na igbággayan ka gasa na ágpangulu katô mga ágpampamaké, kailangan di dan ágbaring-barang na ágpangulu. Tô mga manubù na igbággayan ka gasa na ágtabang katô mga ágkayù-ayuan, kailangan kadayawan na ágtabang.

⁹ Kailangan bánnal tô ginawa yu tun ta duma mga manubù. Kailangan karingasayi yu tô madat. Kailangan mággár-ággár kó lumumu ka madigár tun ta saruwan ka Manama. ¹⁰ Paginawae kó iring na mga mataladi. Kailangan maggát kó parespetowé. ¹¹ Yakó ágpatukuk-tukuk ágbánnal ka Manama. Pakita kó na duwán Ugis Espiritu tun ákniyu. Bánnal kó katô kakalyag ka Áglangngagán. ¹² Kailangan kadayawan kó su duwán gimanan yu. Atin ka girrayatan kó, tiis kó. Kailangan inalayun kó dumasal. ¹³ Tabangi yu tô duma mga sakup ka Manama na ágkahirapan, asta kailangan alit-alit yu tô mga bisita.

¹⁴ Pamuyù kó tun ta Manama ébô duwán kedu din para katô mga manubù na girrayat ákniyu. Yakó ágpamuyù na pasupakan dan, asal dasal kó ébô duwán kedu din kandan. ¹⁵ Atin ka kadayawan tô duma manubù, kailangan pasábbadé kó kadayawan. Atin ka duwán ágranu, kailangan pasábbadé kó ágranu. ¹⁶ Kailangan magunawa tô kalit-alit yu katô tagsábbad-sábbad. Yakó ágpadaadurung, asal madigár ka paduma kó katô mga manubù na mabbabà é kamanubuan. Yakó ágpallayat-layat.

¹⁷ Atin ka duwán lumumu ka madat ákniyu, yakó ágsulí ka madat. Panámdám kó baling ka ándin é kapókit na makému kó ka madigár tun ta tubang ka mga manubù. ¹⁸ Lumu yu tô ágkagaga yu na pakabággé ka kasunayan tun ta langun ka duma mga manubù.

¹⁹ Mga ágginawaan ku, yakó ágsulí katô mga manubù na iglumu ka madat ákniyu. Asal angati yu tô supak ka Manama kandan, su mà katô kagi ka Manama na igsulat, “Igakagi tô Manama, sakán tô sumuli kandan.

Sakán tô sumupak katô mga iglumu ka madat ákniyu.”[†]

† 11:34 11:34 Isaias 40:13-14. § 11:35 11:35 Job 35:7; 41:11. * 12:6 12:6 Mga kagi tikud tun ta Manama, ó propesiya. † 12:19 12:19 Deuteronomio 32:35.

20 Kailangan tumanán yu ni kagi ka Manama na igsulat, na mà din, “Atin ka ágballusán tō manubù na gusig ákniyu, pakan yu sikandin. Atin ka ágkatákkangan, pénám yu,

su ukit ka tabang yu kandin, tuu kayyaan sikandin.”[‡]

21 Atin ka madat tō lumun yu tun ta manubù na iglumu ka madat ákniyu, talun kó ka madat ukit ka kasuli yu. Asal ka madigár tō lumun yu tun ta manubù na iglumu ka madat ákniyu, makapanalu kó tun ta madat.

13

Tō lumun ta tun ta mga opisyales ka gobyerno

¹ Kailangan bánnalán katō langun yu tō mga opisyales ka gobyerno, su Manama tō ágpapangulu katō mga opisyales. Àndà ássa makapangulu. Igsalin ka Manama tō langun pangulu. ² Purisu tō gatu katō mga opisyales ka gobyerno gatu katō igssalin ka Manama, asta tō gatu dungguan gó ka supak. ³ Tō mga manubù na áglumu ka madigár di nángngà kamáddangan katō mga pangulu. Asal tō mga áglumu ka madat, tō gó tō nángngà kamáddangan katō mga pangulu. Purisu ka malyag kó na di kó kamáddangan ka mga opisyales ka gobyerno, lumu kó ka madigár. Atin ka madigár tō áglumun yu, durungán kó ikandan. ⁴ Mga ágsuguánnán ka Manama tō langun opisyales ébō madigár tō kóddō yu. Atin ka madat tō áglumun yu, nángngà ka kamáddangan kó, su nángngà tō supak dan ákniyu. Sikandan tō mga ágsuguánnán ka Manama ébō supakan tō manubù na áglumu ka madat. ⁵ Purisu kailangan mánnal kó katō mga opisyales ka gobyerno, ánnà dád ébō di kó supakan, asal su isóddóran yu na nángngà tō kabánnal yu kandan.

⁶ Kailangan mayad kó ka buwis, su ágsuguánnán ka Manama tō mga opisyales na ágtuman ka mga sugù ka gobyerno. ⁷ Purisu bayad kó katō bayadanan ka gobyerno. Bayad kó katō langun klasi ka buwisanan ka gobyerno. Respetowí yu tō kailangan respetowan, asta pabantug yu tō kailangan pabantugán.

Tō lumun ta tun ta unawa ta

⁸ Di mému ka manayun kó na di mayad katō utang yu, asal kailangan manayun kó paginawaé. Atin ka dakál tō ginawa ka manubù tun ta unawa din, igtuman dán sikandin katō langun sugù. ⁹ Duwán mga sugù na igsulat, “Yakó áglibug. Yakó ágmaté. Yakó ágtakó. Yakó ágkasabuan.” Duwán pagsik duma mga sugù na igsulat, asal igpasábbad tō langun tun ta sábbad dád sugù na, “Ginawayi yu tō mga unawa yu na iring katō kaginawa yu katō ákniyu sarili.”* ¹⁰ Atin ka ginawaan yu tō unawa yu, ándà madat na lumun yu kandan. Purisu tō manubù na ágginau katō unawa din, tō gó tō igtuman katō langun sugù.

¹¹ Tuman yu ni igkagi ku ákniyu, su isóddóran yu ka ándin tō timpo áknganni. Isóddóran yu na ni gó tō oras na kailangan ngumilam kó iring na manubù na ikatanud, su madani dán tō álló na paluwaán ki i Cristo ka tandingán katō mantu ki pa igpamaké kandin. ¹² Asal masig dán mapángnga tō kóddō ta nit banuwa, iring na dukilám na masig dán kumalló, su masig lumónód si Cristo. Purisu kailangan sumugban ki lumumu ka madat iring katō áglumun tun ta kangittángngan, asta kailangan lumumu ki katō makatabang áknita ébō makapanalu ki katō pangulu ka madat. Madigár ka méring ki katō sundalo na gumpak ka salimbutung álló-álló. ¹³ Kailangan nángngà tō áglumun ta iring na nigó tō álló na lumónód si Cristo. Kailangan di ki ágsamuk asta ágkalasing. Kailangan di ki lumayuk katō ánnà áknita sawa ó duma. Kailangan di ki papulé, asta di ki kasabuan. ¹⁴ Asal kailangan pakitanán tō ágkémun katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo tun ta ákniyu kantayan. Yakó ágpanámdám tingód katō katuman yu ka madat mga kakalyag yu.

14

Yakó ágruud katō mga duma manubù

¹ Na, tanggap yu tō mga ágpampamaké agad ánnà magunawa tō panámdám dan tingód katō mému áglumun dan. Atin ka tanggapán yu sikandan, yakó ágbuyas kandan tingód katō panámdám dan. ² Duwán mga manubù na ágpanámdám na mému makan tō langun klasi ka ágkakan. Duwán pagsik ágpanámdám na gulay dád tō mému makan. ³ Tō mga manubù na ágpanámdám na mému makan tō langun klasi ka ágkakan, kailangan di dan muyas katō mga manubù na ágpanámdám na di mému tun ta Manama ka makan tō langun. Tō mga manubù na ágpanámdám na di mému makan tō langun klasi, kailangan di dan rumuud katō mga manubù na ágpanámdám na mému makan tō langun, su Manama tō igtanggap

[‡] 12:20 12:20 Panulihon 25:21-22. Tuu kayyaan sikandin, ó limudán yu tō mga baga tun ta bówwó katō ulu din. * 13:9 13:9 Exodo 20:13-15,17; Deuteronomio 5:17-19,21; Levítico 19:18.

kandan. ⁴ Manama tō igsakup kandan, ánnà sikiyu. Purisu di mému ka rumuud kó katō ánnà sakup yu na ágpanámdám na mému makan tō langun, su Manama dád tō tumanggap ó rumuud áknita na mga sakup din, iring na amo na tumanggap ó rumuud katō mga sakup din. Matanggap dan ka Manama agad kuman dan katō langun ó di, su Áglangngagán ta tō makapabákkár katō kapamaké dan.

⁵ Duwán mga manubù na ágpanámdám na kada linggo, sábbad dád tō álló na nángngà para mangadap ka Manama. Duwán pagsik mga manubù na ágpanámdám na nángngà tō langun ka álló para mangadap ka Manama. Kailangan manámdám tō tagsábbad-sábbad manubù asta sumalin ka ándin tō madigár para kandin. ⁶ Tō mga manubù na igsalin ka sábbad álló, igsalin dan ébó pabantugán tō Manama. Asta tō mga manubù na ágpanámdám na mému ka makan tō langun, ágkan dan ébó Manama tō pabantugán dan, su Manama tō ágpasalamatan dan tingód katō ágkakan dan. Asta tō mga manubù na ágkan dád ka gulay, ágkan dan ébó Manama tō pabantugán dan, asta Manama pagsik tō ágpasalamatan dan tingód katō ágkakan dan. ⁷ Di ki manté asta di ki maté tingód katō áknita sarili, ⁸ su róggun ka manté ki pa, Áglangngagán tō igpasakupan ta asta ágpadayón. Agad maté ki, Áglangngagán tō padayón ta. Purisu agad manté ki ó maté ki, Áglangngagán tō igpasakupan ta asta ágpadayón, ⁹ su inaté asta inanté puman si Cristo ébó imun sikandin na Áglangngagán katō langun manubù, agad tō mga inaté ó tō mga manté pa.

¹⁰ Sikiyu na mga ágpampamaké na ágtuman katō mga ágkémun yu, di mému ka rumuud kó katō kataladi yu na di ágtuman kani. Asta sikiyu na mga ágpampamaké na di ágtuman katō mga ágkémun na ágtumanán ka kataladi yu, di pagsik mému ka muyas kó kandan, su langun ta tō tumubang tun ta Manama ébó pasóddórán din ka nángngà tō iglumu ta. ¹¹ Bánnal ni, su mà katō kagi ka Manama na igsulat,

“Ikgagi tō Áglangngagán: Matuman gó ni kagin ku áknuyu. Lumingkóód tō langun manubù kanak, asta kumagi tō langun na Manama a.”*

¹² Purisu isóddórán ta na tumubang tō tagsábbad-sábbad áknita tun ta Manama ébó rumuud sikandin katō langun na iglumu ta.

¹³ Purisu yakó ágpabuyasé. Asal kailangan ándà lumun yu na makapid ka kataladi yu ébó makasalà. ¹⁴ Ukit katō kapasábbad ku tun ki Jesus, isóddórán ku gó na ándà palang klasi ka ágkakan na di mému kannán ta. Asal ka manámdám tō manubù na duwán di mému kannán, di mému ka kuman sikandin. ¹⁵ Atin ka kadattan tō panámdám katō kataladi yu ukit katō ágkannán yu, ándà ginawa yu kandin. Yakó ágdadat katō kapamaké ka kataladi yu ukit katō ágkannán yu, su inaté si Cristo tun ta krus bullas kandin. ¹⁶ Íring pagsik kani, agad isóddórán yu na duwán mému lumun, yakó áglumu kani ka buyasán kó ka mga duma. ¹⁷ Tun áknita na mga sakup ka pagpangulu ka Manama, ándà palang sugù tingód katō ágkannán ta asta ginámmán ta. Asal kailangan ándà salà ta, asta masuné tō ginawa ta tun ta kataladi ta, asta kadayawan ki ukit ka tabang katō Ugis Espiritu. ¹⁸ Atin ka bánnalán ta si Cristo ukit ka katuman ta kani, kadayawan tō Manama asta respetowan ki katō duma mga manubù.

¹⁹ Purisu kailangan mággár-ággár ki lumumu ka kasunayan para katō mga ágpampamaké, asta patabangé ki ébó kumasarig tō kapamaké ta ki Cristo. ²⁰ Yakó ágdadat katō iglumu ka Manama tun ta kataladi yu ukit katō kakan yu katō di din makan. Agad mému gó tun ta Manama ka makan tō langun klasi ka ágkakan, asal di mému ka mapid tō kataladi yu makasalà ukit katō ágkakan yu. ²¹ Madigár pa ka di ki kuman ka karne, asta di ki minám ka bino, asta di ta lumun tō agad ándin ébó di mapid makasalà tō kataladi ta ukit katō áglumun ta. ²² Agad ándin tō panámdám yu tingód katō mému áglumun yu, yakó ágpasóddór kanan tun ta duma manubù, su nángngà ka Manama dád tō ikasóddór kanan. Kadayawan tō Manama tingód katō mga manubù na ikasóddór na nángngà tō áglumun dan asta ándà áglumun dan na makayayyá kandan. ²³ Asal tō mga manubù na ágduwa-duwa su ándà dan ikasóddór ka kadayawan tō Manama tingód katō ágkannán dan, atin ka kuman dan, makalumu dan ka salà su áglumun dan tō ánnà nángngà para kandan. Atin ka lumun katō manubù tō ánnà nángngà tun ta panámdám din, makalumu sikandin ka salà.

15

¹ Na, sikita na ikasóddór na igtanggap tō Manama na nángngà ki tun ta saruwan din, kailangan mallayat tō ginawa ta tingód katō mga ágpampamaké na ágduwa-duwa, su di mému ka tumanán ta dád tō áknita kakalyag. ² Kailangan lumun katō tagsábbad-sábbad áknita tō makapasarig ka kapamaké katō duma. ³ Kailangan makéring ki ki Cristo, su ánnà kandin kakalyag tō igtuman din. Agad igbuyas ka mga manubù sikandin, asal igtuman din tō kakalyag ka Manama, su duwán igsulat tun ta Salmo,

* 14:11 14:11 Isaias 45:23.

“Isakitanna katô mga kabuyas ka mga manubù na igbuyas ákníkö.”*

⁴Igsulat tó kagi ka Manama sayyan ébô tinuruan ki, su ukit ka kabasa ta kani, kumallayat tó ginawa ta, asta kumabákkár tó ginawa ta róggun na giman ki katô katuman ka Manama katô langun na igtandô din.

⁵Manama tó ágtikudan ka mallayat ginawa ta asta ágtikudan katô bákkár ka ginawa ta. Mólà pa ka tabangan kó ikandin ébô pasábbadé kó tun ta panámdám asta ágkagin yu, iring katô iglumu i Jesu-Cristo ⁶é bô pasábbadé kó dumurung ka Manama na Ámmà katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

Tanggapán ka Manama tó mga ánnà Judío

⁷Purisu patanggapé kó ébô durungán tó Manama ukit katô kéring yu ki Cristo. Patanggapé kó iring katô katanggap i Cristo ákniyu. ⁸Yakó yu ágkalingawi na ukit katô iglumu i Cristo, itabangan ké na mga Judío ébô pasóddórán din na ágkasarigan tó Manama. Igtuman i Cristo tó igtandô ka Manama tun ta mga kamónaan dé sayyan. ⁹Igpasóddór din tun ta mga ánnà Judío na duwán kédu katô Manama kandan ébô dumurung dan kandin, su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Purisu agad dutun ta mga ánnà Judío, durungán ku sikuna,
asta kumanta a ébô pabantugán ku sikuna.”†

¹⁰Duwán pa kagi ka Manama na igsulat,

“Sikiyu na mga ánnà Judío, duwán dán kadayawan yu duma katô mga Judío na taganà igsalin ka Manama.”‡

¹¹Duwán pa kagi ka Manama na igsulat,

“Tó langun yu na mga ánnà Judío, durung kó katô Áglangngagán.

Mólà pa ka langun manubù tó dumurung kandin.”§

¹²Duwán pagsik igsulat katô propeta na si Isaias sayyan, na mà din,

“Tikud tun ta mga rubbad i Isai, duwán dumunggú na mangulu katô mga ánnà Judío.

Sikandin tó gimanan dan ébô tumuman katô igtandô.”*

¹³Gimanan yu na tumanán ka Manama tó langun katô igtandô din. Mólà pa ka bággayan kó ikandin ka bánnal kadayawan asta kasunayan ka ginawa tingód katô kapamaké yu kandin ébô kumabákkár tó pagiman yu katô igtandô din ukit katô katulusan ka Ugis Espiritu.

Tó gunayan katô sulat i Pablo

¹⁴Mga kataladí, isóddórán ku gó na tuu madigár tó áglumun yu tun ta duma mga manubù, isóddórán yu tó kabánnalan, asta makému kó patinurué. ¹⁵Asal maganiya ágsulat ákniyu ébô di yu kalingawan ni ígkagi ku. Ukit katô kédu ka Manama kanak, igsalinna ikandin ¹⁶é bô imunna na ágsuguánnán i Jesu-Cristo tun ta mga ánnà Judío. Igpapidda na mulit kandan katô Madigár Gulitán ka Manama ébô tanggapán ka Manama tó mga ánnà Judío na mamaké, iring katô ágbággén tun kandin na iglinisan katô Ugis Espiritu.

¹⁷Purisu su igpasakuppa ki Jesu-Cristo, ándà kayyaan ku tingód katô áglumun ku para katô Manama. ¹⁸Kumagiya dád ákniyu tingód katô iglumu i Cristo ukit kanak ébô mánnal tó mga ánnà Judío ukit katô katinurú ku asta kalumu ku, ¹⁹asta tingód katô mga kasalábbuan na iglumu ku. Tó gó tó iglumu ku ukit katô katulusan ka Ugis Espiritu. Purisu igsadunna tun ta mga lunsud tikud tun ta Jerusalem sippang tun ta Ilirico ébô tumanán ku tó kólít-ólít ku katô Madigár Gulitán tingód ki Cristo. ²⁰Tó igulit-ulitka katô Madigár Gulitán, inalayun duwán kakalyag ku na mulit-ulitka tun ta mga lugar na duwán mga manubù na ándà pa ikasóddór tingód ki Cristo, su kakalyag ku na diya mulit-ulit katô mga manubù na taganà dán igulit-ulitka ka duma. ²¹Tó áglumun ku iring katô igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katô Mesiyas,

“Tó mga manubù na ándà pa kóliti tingód kandin, tó gó tó makagpát katô kabánnalan,

asta tó mga manubù na ándà pa ikadinág tingód kandin, tó gó tó maminág asta makagpát katô kagi din.”†

Igplano si Pablo na madun tun ta Roma

²²Ándà ku pa tumani tó kakalyag ku na madunna tun ákniyu su ágtinurú a tun ta ássa-ássa mga lugar. ²³Asal áknganni, ikatinurú a kannun ta langun lugar, asta duwán dán kakalyag ku na madunna tun ákniyu. ²⁴Purisu tó plano ku na máddingnga tun ákniyu ka madunna tun ta Espanya. Tuuwa kadayawan ka makóddó a tun ákniyu agad di madugé, asta makatabang kó kanak ka manayunna tun ta Espanya. ²⁵Asal madunna pa tun ta Jerusalem ébô piddán

* 15:3 15:3 Salmo 69:9. † 15:9 15:9 Salmo 18:49; 2 Samuel 22:50. ‡ 15:10 15:10 Deuteronomio 32:43. § 15:11 15:11 Salmo 117:1. * 15:12 15:12 Isaias 11:10. † 15:21 15:21 Isaias 52:15.

ku tō salapi na tabang para katō mga sakup ka Manama. ²⁶ Kakalyag katō mga manubù nit Macedonia asta Grecia na tumabang dan katō ágkayù-ayuan mga sakup ka Manama tun ta Jerusalem. ²⁷ Tō gó tō kandan kakalyag ébō katabangan tō mga Judio. Asal tō gó tō kasulì dan kandan, su ukít katō mga Judio, igulítan dán tō mga ánnà Judio katō kagi ka Manama. Purisu nángngà ka tabangan katō mga ánnà Judio tō mga Judio na ágkahirapan. ²⁸ Purisu pángnga píddán ku tō salapi na tabang tun kandan, máddingnga tun ákniyu ka diya pa madun tun ta Espanya. ²⁹ Isóddóran ku na ka madunna tun ákniyu, marapung tō madigár na matanggap ta tikud tun ki Cristo.

³⁰ Mga kataladi, ígpasábbadé ki tun ta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo, asta ágpaginawáé ki ukít katō Ugis Espiritu. Purisu kakalyag ku na dumasal kó tun ta Manama tingód kanak. ³¹ Dasal kó na dóppónanna ikandin ébō diya dadattan ka mga Judio na ándà pa pamaké tun ta Judea. Dasal kó na tumanggap tō mga sakup ka Manama tun ta Jerusalem katō tabang na píddán ku tun kandan. ³² Tō gó tō dasalán yu ébō ka duwán kakalyag ka Manama, kadayawanna na makasadun tun ákniyu, asta kumabákkár tō ginawa ku ka máddingnga tun ákniyu. ³³ Mólà pa ka dumaan kó katō Manama na ágbággé ka kasunayan. Matuman ni.

16

Igpangumusta si Pablo katō mga manubù

¹ Na, madigár tō ulítan ku ákniyu tingód ki Febe na sábbad tábbé ta na opisyaes ka simbaan tun ta Cencrea. ² Atin ka dumunggù sikandin tun ákniyu, tanggap kó kandin tingód katō kapasakup din tun ta Áglangngagán ta, su kailangan tanggapán ta tō mga sakup ka Manama. Atin ka duwán ágkailanganán din, tabang kó kandin, su sikandin tō igtabang katō marapung manubù. Agad sakán, igtabanganna pagsik ikandin.

³ Ágpangumusta a ki Priscila asta katō duma din na si Aquilas, su sikandan tō igtabang kanak tō igtinurù a tingód ki Jesu-Cristo. ⁴ Ikataganà dan na matayan ébō katabanganna ikandan. Purisu ágpasalamatta kandan, asta ágpasalamat kandan tō langun ágpampamaké kannun na ánnà Judio. ⁵ Ágpangumusta a pagsik katō langun manubù na ágpangadap tun ta kandan balé.

Ágpangumusta a ki Epeneto na ágginawaan ku. Sikandin tō una manubù na igpamaké ki Cristo tun ta probinsya ka Asia. ⁶ Ágpangumusta a ki Maria, su tuu ipagud sikandin na ágtabang ákniyu. ⁷ Ágpangumusta a ki Andronico asta ki Junias na kadumaan ku Judio asta igpriso duma kanak. Sikandan tō ágrespetowan katō mga apostoles,* asta una dan pa kanak na igpamaké ki Cristo.

⁸ Ágpangumusta a ki Ampliato na sábbad sakup katō Áglangngagán ta na ágginawaan ku. ⁹ Ágpangumusta a ki Urbano na duma dé ágtinurù tingód ki Cristo, asta ki Estakis na ágginawaan ku. ¹⁰ Ágpangumusta a ki Apeles na ikatiis igpamaké ki Cristo agad igkinnaman sikandin. Ágpangumusta a katō mga ágpampamaké na góddò tun ki Aristobulo. ¹¹ Ágpangumusta a ki Herodion na kadumaan ku Judio. Ágpangumusta a katō mga ágpampamaké na góddò tun ki Narciso.

¹² Ágpangumusta a ki Trifena asta ki Trifosa, su gággár-ággár dan áglumu para katō Áglangngagán. Ágpangumusta a ki Persida na ágginawaan dé asta gággár-ággár áglumu para katō Áglangngagán. ¹³ Ágpangumusta a ki Rufo na ágkabantug ágsarig katō Áglangngagán. Ágpangumusta a pagsik katō innà din na ágkédúwan kanak iring na bánnal innà ku. ¹⁴ Ágpangumustaan ku si Asincrito, si Flegonte, si Hermes, si Patrobas, si Hermas, asta tō langun kataladi na ágpangadap tun ta balé dan. ¹⁵ Ágpangumustaan ku si Filologo, si Julia, si Nereo asta tō tábbé din, asta si Olimpás, asta tō langun sakup ka Manama na ágpálimudé asta ágpangadap duma kandan.

¹⁶ Tō langun yu na ágpamaké ki Cristo, atin ka malimud kó mangadap, kailangan papangumustáé kó, su tō gó tō pató na sikita tō mga sakup ka Manama. Tō langun ágpampamaké kannun, ágpangumusta dan ákniyu.

¹⁷ Na, mga kataladi, banté kó katō mga manubù na ágtikudan ka samuk asta ágpasuwé ka manubù tikud tun ta Manama, su tō ágtinuruán dan ánnà iring katō kabánnalan na taganà igtinurù ákniyu. Purisu liliyi yu sikandan. ¹⁸ Di dan áglumu para katō Áglangngagán ta na si Cristo, asal ágtumanán dan baling tō kandan kakalyag. Su ukít ka madigár ágkagin dan, áglimbung dan katō mga manubù na ándà ikasóddór na madat tō gugtunán dan. ¹⁹ Ibantug kó su igbánnal kó gó katō igtinurù ákniyu, asta tuuwa idayawan ákniyu. Asal kakalyag ku na mapandé kó ébō lumumu kó ka madigár, asta lumili kó lumumu ka madat. ²⁰ Atin ka liliyan

* 16:7 16:7 Ágrespetowan katō mga apostoles, ó apostoles na ágrespetowan.

yu tô mga manubù na áglumu ka madat, di madugé tabangan kó ka Manama na ágbággé ka kasunayan ébô makapanalu kó ki Maibuyan.

Mólà pa ka inalayun kó tabangan katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

²¹ Si Timoteo na duma ku na ágtinurù ágpangumusta ákniyu. Ágpangumusta pagsik tô mga kadumaan ku Judio na si Lucio, si Jason, asta si Sosipatro.

²² Sakán si Tercio na igpasulat i Pablo kani, ágpangumusta a ákniyu na igpasakup tun ta Áglangngagán.

²³ Ágpangumusta si Gayo ákniyu. Igpóddô a ikandin tun ta balé din na ágpangadapanan katô langun manubù nit lunsud. Ágpangumusta si Erasto na tesorero kani lunsud, asta ágpangumusta si Quarto na sábbad kataladi ta.

²⁴ [Mólà pa ka inalayun kó tabangan katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. Matuman ni.]

Durungán tô Manama

²⁵ Na, durungán ta tô Manama na makapabákkár katô kapamaké yu ukit katô Madigár Gulitán na gulit-ulitán ku tingód ki Jesu-Cristo. Tô gó tô kabánnalan na ándà pasóddóri ka Manama sayyan, ²⁶ asal igpasóddór din dán. Igulit-ulit dé tô igsulat ka mga propeta sayyan tingód ki Cristo iring katô igsugù ka Manama na ándà ágtamanán ébô tô langun manubù mánnal kandin ukit katô kapamaké dan.

²⁷ Mólà pa ka ukit ka tabang i Jesu-Cristo, ándà ágtamanán ka kadurung ta katô sábbad dád Manama na ikasóddór ka langun! Matuman ni.

Una Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Corinto

Una Basan

Corinto tō tuu dakál asta tuu ágkabantug lunsud sayyan tun ta banuwa ka Acaya. Ni banuwa ka Acaya ánggadanan Grecia áknganni. Tō lunsud ka Corinto madani tun ta dagat, asta ágsódóan katō marapung mga barko tikud tun ta ássa-ássa mga banuwa. Purisu ágkabantug tō Corinto tingód katō mga ágbarigyaán dan asta tingód katō mga madat áglumun dan. Ángpangadapán dan tō marapung mga ágmanaman.

Marapung tō mga Judio na igóddó tun ta Corinto. Duwán mga simbaan dan asta ágtuman dan katō mga ágkémun dan tingód katō kapangadap dan.

Ni sulat tun ta mga ágpampamaké tun ta Corinto igsulat i Pablo. Sikandin tō taraimu ka tulda ébō duwán magamít din. Kada Sabado ágsadun sikandin tun ta simbaan ka mga Judio ébō mulit-ulit tingód ki Jesu-Cristo. Igulit-ulitan din pagsik tō mga Griego. Tō gó tō iglumu i Pablo tun ta Corinto dalám ka sábbad ámmé ágtángngà. Purisu duwán mga taga Corinto na igpamaké ki Cristo. Mabasa ni tun ta libro na igsulat i Lucas, Lumu 18:1-18.

Pángnga katō kapanó i Pablo tikud tun ta Corinto, idugangan tō mga manubù na igpamaké ki Cristo. Asal igpapulé dan. Purisu duwán mga manubù na igpasadun tun ki Pablo tun ta Efeso ébō piddán tō sulat dan tun kandin. Iginà dan kandin tingód katō igapulan dan. Tō itanggap i Pablo tō sulat dan, igsulat sikandin kani Una Corinto tun kandan ébō taban din tō langun insà dan.

Tikud tun ta tagnà kapitulo sippang tun ta kapitulo 11, igsulat si Pablo tingód katō mga madat áglumun dan. Tikud tun ta kapitulo 12 sippang tun ta kapitulo 16, igsulat sikandin tingód katō mga gasa na ágbággén katō Ugis Espiritu.

¹ Ni gó tō sulat tikud ákname na si Pablo asta si Sostenes na kataladi ta. Igsalinna katō Manama asta igimuwa na apostoles i Jesu-Cristo. ² Ni gó tō sulat ku tun ta langun ágpampamaké diyan ta Corinto. Igsalin kó katō Manama ébō imun kó na mga sakup din. Igtanggap kó ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katō kasábbad yu tun ki Jesu-Cristo, asta isakup kó tun ta grupo katō langun ágpangadap katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo tun ta duma mga lugar, su sikandin tō Áglangngagán katō langun ta.

³ Mólà pa ka matanggap yu tō kedu asta tō kasunayan tikud tun ta Manama na Ámmà ta asta ki Jesu-Cristo na Áglangngagán.

Igpasalamat si Pablo

⁴ Inalayunna ágpasalamat tun ta Manama tingód katō madigár mga gasa na igbággé din ákniyu ukit katō kasábbad yu tun ki Jesu-Cristo, ⁵ su tuu kó igtabangan ka Manama ébō makagpát kó asta makólit-ólit kó katō langun ka kabánnalan. ⁶ Ituman ni magunawa katō isóddóran yu na bánnal gó tō mga igtinurù dé tingód ki Cristo. ⁷ Purisu di kó gó ágkukulangan katō gasa na tikud tun ta langit na igbággé ka Manama róggun gangat kó katō kalónód katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ⁸ Si Cristo tō pasarig katō kapamaké yu sippang tun ta katapuriyan ébō di kó mabuyas ka dumunggu tō álló ka rumuud tō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ⁹ Ágkasarigan tō Manama na igtawar ákniyu ébō pasábbad kó tun ta Batà din na si Jesu-Cristo na Áglangngagán ta.

Kailangan pasábbadé tō mga ágpamaké ki Cristo

¹⁰ Na, mga kataladi, su ágsuguánnánna katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo, ágpédu-éduwa ákniyu ébō pasábbadé tō langun yu asta liliyan yu tō kapassaé. Pasábbadé kó tun ta mga panámám yu asta tun ta gugtunán yu. ¹¹ Mga kataladi ku, igkagi ku ni su duwán tun ta pamilya i Cloe na igulit kanak na duwán ágpapulé diyan ákniyu. ¹² Kakalyag ku na kagin ku ni. Duwán tun ákniyu na ágkagi, “Si Pablo tō igpasakupan ku,” asta ágkagi tō duma, “Si Apolos tō igpasakupan ku.” Duwán pō gó mga ágkagi, “Si Pedro tō igpasakupan ku,” asta ágkagi tō duma, “Si Cristo tō igpasakupan ku.” ¹³ Ánnà madigár ni! Itángngà-tángngà kanné si Cristo? Ánnà gó sakán tō igpansalan tun ta krus para ákniyu! Ándà kó gó bunyagi ukit katō kapasakup yu kanak!

¹⁴ Ágpasalamatta tun ta Manama su ándà tun ákniyu na igbunyagan ku, asal si Crispo asta si Gayo dád tō igbunyagan ku. ¹⁵ Purisu ándà makakagi na igbunyagan dan ukit katō kapasakup dan kanak. ¹⁶ (Igbunyagan ku kanné pagsik si Estefanas asta tō pamilya din,

asal ándà dán дума na ipanámdámman ku na igbunyagan ku.)¹⁷ Ándà a papiddi i Cristo ébò munyagga, asal igpapidda ikandin ébò mulit-ulitta katò Madigár Gulitán. Tò igulit-ulitta, ándà ku gamiti tò mapandé mga kagi agó ándà ágpulusán katò ágtinuruán ku tingód katò kamatayan i Cristo tun ta krus.

Si Cristo tò ágpasóddór na matulus asta mapandé tò Manama

¹⁸ Para katò mga manubù na ágsadun tun ta ágsupakanan, tò ágtinuruán tingód katò kamatayan i Cristo tun ta krus kangulággan dád tun kandan. Asal para áknita na igtábbus, tò ágtinuruán tingód katò kamatayan i Cristo tò ágpasóddór na makatábbus tò Manama. ¹⁹ Su mà katò kagi ka Manama, “Andaán ku tò kapandayan ka mga mapandé,

asta pasóddórán ku na ándà ágpulusán katò kénagpát ka mga duwán kakatigan.”*

²⁰ Imánnu tò mga mapandé? Imánnu tò mga taratinurù ka sugù? Imánnu tò mga katig ginsà-insà áknganni? Igpasóddór dán ka Manama na kangulággan dád tò kapandayan ka mga manubù nit banuwa.

²¹ Su tingód katò kapandayan ka Manama, di makakilala tò mga manubù kandin ukit dád katò kandan kapandayan. Asal kakalyag ka Manama na tábbusan din tò langun manubù na mamaké kandin ukit katò kólit-ólit ka Madigár Gulitán, agad tò mga géllé kandin, kéman dan ka kangulággan dád ni. ²² Tò mga Judio di mamaké ka ándà kasalábbuan na kitanán dan, asta tò mga Griego géllé katò di nángngá tun ta kandan kapandayan. ²³ Asal sikami, gulit-ulit ké tingód ki Cristo na igpanalan tun ta krus. Gélléyan ni katò mga Judio, asta ágkagi tò mga ánnà Judio na kangulággan dád ni. ²⁴ Asal tò langun katò igtawar ka Manama, agad Judio ó ánnà Judio, gulit-ulitan ta sikandan tingód ki Cristo na ágpasóddór na matulus asta mapandé tò Manama. ²⁵ Su tò igimu ka Manama na ágpamádmámán dan na kangulággan dád, tò gó tò tuu pa mapandé ka tandingán katò kapandayan ka mga manubù, asta tò igimu ka Manama na ágpamádmámán dan na kalómétan dád, tò gó tò tuu pa mabákkár ka tandingán katò kabákkáran ka mga manubù.

²⁶ Mga kataladi, panámdám yu tò ákniyu kóddò tò ándà kó pa tawari ka Manama. Tun ta panámdám ka дума mga manubù, tagsábbadé dád gó tun ákniyu tò mga mapandé, tagsábbadé dád gó tun ákniyu tò mga ágpangulu, asta tagsábbadé dád gó tun ákniyu tò mga pamilya na ágkangadanan. ²⁷ Asal igsalin gó ka Manama tò mga manubù na igpanámdám katò дума mga manubù na kangulággan dád nit banuwa ta ébò payayyaán tò mga mapandé, asta igsalin ka Manama tò igpanámdám katò дума mga manubù na malómét dád ébò payayyaán din tò mga mabákkár. ²⁸ Igsalin ka Manama tò mga ágkayù-ayuan asta tò mga ándà kaduwánnan na ágpamádmámán na ándà ágpulusán nit banuwa ta ébò andaán din tò ágpamádmámán na duwán ágkailanganán. ²⁹ Tò gó tò igimu ka Manama ébò ándà palang manubù na makapadadurung tun ta saruwan ka Manama. ³⁰ Tikud tun ta kakalyag ka Manama igimu kó na mga sakup i Jesu-Cristo na igpasóddór áknita katò kapandayan ka Manama. Ukit ki Cristo igtanggap ki ka Manama na nángngá tun ta saruwan din. Si Cristo tò igpalinis asta igpógis áknita, asta sikandin tò igtábbus áknita tikud tun ta salà. ³¹ Purisu tuman kó kani sugù na igsulat tun ta kagi ka Manama, “Tò malyag padadurung,

kailangan padadurungán din tò igimu katò Áglangngagán.”†

2

Kamatayan i Cristo tun ta krus

¹ Mga kataladi, tò igsadunna diyan ákniyu ébò mulit-ulitta katò kabánnalan na igpasóddór dán ka Manama, ándà ku gamiti tò mga madalám kagi ó tò madalám kapandayan. ² Su igplanowa na ándà dán ássa na ulit-ulitán ku ákniyu asal si Jesu-Cristo dád asta tò kapansal kandin tun ta krus. ³ Tò diyanna pa дума ákniyu, duwán kalómétan ku, ágpangákkárránna asta ágkállasánna. ⁴ Tò igtinurù a ákniyu asta tò igulit-ulitta, ándà ku gamiti tò mapandé mga kagi ébò mapid kó dád, asal igpasóddór katò Ugis Espiritu na bánnal gó tò igkagi ku ukit katò katulusan din ⁵ ébò mamaké kó ánnà ukit ka kapandayan ka manubù, asal ukit katò katulusan ka Manama.

Kapandayan ka Manama

⁶ Na, atin ka ágdutunna ta mga manubù na masarig é kapamaké dan ka Manama, kapandayan tò ágtinuruán ku, asal ni kapandayan ánnà tikud tun ta mga manubù nit banuwa áknganni ó tikud tun ta mga ágpangulun nit banuwa áknganni na mandà ka di madugé. ⁷ Asal ni kapandayan ka Manama na ágkagin ku, ni gó tò inallás sayyan asal igpasóddór din dán, su tò ándà pa imuwi ka Manama ni banuwa, igplano din na mému

* 1:19 1:19 Isaias 29:14. † 1:31 1:31 Jeremias 9:24.

ki iring ki Cristo. ⁸ Tò mga ágpangulun nit banuwa áknganni ándà ikagpát kani plano ka Manama. Su atin ka inagpátan dan, ándà dan pád pansali tò ágkabantug Áglangngagán tun ta krus. ⁹ Asal mà katò kagi ka Manama na igsulat,

“Ándà gó manubù na ikakita, ikadinág, ó ikapanámdám katò mga igtaganà ka Manama para katò mga ágginawa kandin.”*

¹⁰ Ni plano ka Manama igpasóddór dán áknita ukít katò Ugis Espiritu. Su tò langunlangun isóddóran katò Espiritu, asta igpakita din áknita tò ándà pa pakitayi katò Manama. ¹¹ Iring áknita na mga manubù, ándà palang pakasóddór katò panámdám ka duma manubù, su kandin dád sarili tò pakasóddór kanan. Magunawa tun ta Manama, su ándà palang manubù na pakasóddór katò panámdám ka Manama, asal tò Ugis Espiritu dád ka Manama tò pakasóddór kanan. ¹² Asal inagpátan ta tò langun gasa na igbággé ka Manama áknita su sikita na mga ágpampamaké tò igbággayan ka Manama kani Ugis Espiritu. Purisu ánnà magunawa tò panámdám ta asta tò panámdám katò mga manubù nit banuwa.

¹³ Purisu tò ágkagin dé tingód kani mga gasa na igbággé ka Manama, tò gó tò igtinurù áknami ánnà tikud tun ta kapandayan ka manubù, asal igtinurù katò Ugis Espiritu. Igpénagpát dé tò mga kabánnalan na igtinurù katò Ugis Espiritu tun ta mga manubù na duwán Ugis Espiritu tun kandan. ¹⁴ Asal tò mga manubù na ándà Ugis Espiritu ka Manama tun kandan di ágtanggap katò mga gasa na ágbággén katò Ugis Espiritu. Kéman dan ka kangulággan dád. Di dan ágpakagpát, su tò mga manubù na duwán Ugis Espiritu tun kandan, tò dád gó tò ágpakagpát kani. ¹⁵ Sikita na duwán Ugis Espiritu tò ágpakagpát kani langun. Asal di ki ágkagpátan katò duma mga manubù. ¹⁶ Bánnal ni, su mà katò kagi ka Manama na igsulat,

“Ándà palang manubù na ikasóddór katò panámdám katò Áglangngagán!

Ándà palang manubù na makatinurù kandin!”†

Asal sikita na ágpampamaké tò ikagpát kani, su dini áknita tò panámdám i Cristo.

3

Igpasaé tò mga ágpampamaké tun ta Corinto

¹ Na, mga kataladi, tò igduma a ákniyu dángngan, ándà a ikatinurù ákniyu iring na mga manubù na ágtinuruan ku na ágkapánnuan katò Ugis Espiritu. Asal igtinurù a gó ákniyu iring na mga manubù na ágtuman katò ágkémun kani banuwa asta iring na mga gabatà pa tun ta kapamaké ki Cristo. ² Purisu igtinurù ku ákniyu tò mababó dád, iring na gasa na ágpénámmán ka délak batà. Su iring kó na délak batà na di pa pakakan, ándà ku tinurui ákniyu tò madalám su di yu pa kagpátan tò madalám mga ágtinuruán. Agad áknganni di kó pa gó pakagpát. ³ Su sippang áknganni, ágkapid kó pa katò madat mga kakalyag yu. Ágpéngae kó pa asta ágpapulé kó. Ni iglumu yu igpasóddór na ágkapid kó pa katò madat mga kakalyag yu. Tò áglumun yu iring pò gó katò mga manubù na ándà pa pamaké katò Áglangngagán ta. ⁴ Tun ákniyu duwán mga ágkagi, “Si Pablo tò igpasakupan ku,” asta duwán mga duma na ágkagi, “Si Apolos tò igpasakupan ku.” Purisu tò áglumun yu iring katò mga manubù na ándà pamaké ki Cristo.

⁵ Manan ka si Apolos asta si Pablo tò igpabantug yu? Mga ágsuguánnán ké dád ka Manama na iggamit din ébò mamaké kó ki Cristo. Igtuman dé dád tò igpalumu katò Áglangngagán áknami, ⁶ su sakán tò igpamula, si Apolos tò igbisbis, asal Manama gó tò igpatubù. ⁷ Ánnà mabantug tò ágpamula asta tò ágbisbis. Asal Manama gó tò tuu pa mabantug ka tandingán katò langun, su sikandin tò ágpatabù. ⁸ Magunawa tò ágdantulán katò ágpamula asta katò ágbisbis. Duwán pulusán na bággén ka Manama tun ta tagsábbad-sábbad kandan tingód katò linumuwan dan. ⁹ Sakán asta si Apolos tò ágsuguánnán ka Manama, asta ágpatabangé ké tun ta lumu dé. Iring kó na kinamát ka Manama.

Iring kó na balé ka Manama. ¹⁰ Ukít katò gasa na igbággé ka Manama kanak, igimuwa katò ágpónsadan an iring na katig taraimu ka balé. Áknganni duwán mga duma na ágpanayun ágpatingág katò balé tun ta bówwó kani ágpónsadan an. Asal kailangan tuu gó piyà-piyaan tò lumu katò tagsábbad-sábbad manubù na áglumu. ¹¹ Di mému ka taguán tò ássa ágpónsadan an, su duwán dán ágpónsadan an na igtagù na si Jesu-Cristo. ¹² Tò mga ággamítan ka mga manubù na ágpatingág katò balé iring na mga bulawan, mapputi bulawan, asta mga batu na dakál é lagá, ó iring na kayu, karan asta ragami. ¹³ Asal ka dumunggu tò tapuri álló ka karuud, kitanán ka ándin é igimu katò tagsábbad-sábbad manubù. Tò igimu katò langun manubù pókitán tun ta apuy ébò kitanán ka magóbbó ó di. ¹⁴ Atin ka di magóbbó tò igimu ka manubù, duwán pulusán na tanggapán din. ¹⁵ Asal ka magóbbó tò igimu ka manubù, ándà pulusán

* 2:9 2:9 Isaias 64:4. † 2:16 2:16 Isaias 40:13.

na tanggapan din. Makaluwà sikandin iring katô manubù na ikaluwà tikud tun ta balé na magóbbó.

¹⁶ Kailangan kasóddóran yu na langun yu na ágpampamaké iring na templo* katô Manama asta góddóan kó katô Ugis Espiritu ka Manama. ¹⁷ Atin ka duwán manubù na dumadat katô templo ka Manama, dadattan sikandin ka Manama, su ugis tô templo ka Manama, asta sikiyu tô iring na templo din.

¹⁸ Yakó áglimbung katô ákniyu sarili! Atin ka ágpanámdám tô manubù tun ákniyu na duwán kapandayan din nit banuwa, kailangan iwaán din tô kapandayan kani banuwa ébó mému sikandin mapandé tun ta saruwan ka Manama. ¹⁹ Su tô ágpanámdámmán ta na kapandayan ka mga manubù nit banuwa, kangulággan dád tun ta saruwan ka Manama. Su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Ággután ka Manama tô mapandé mga manubù ukit katô kandan kalimbung.”†

²⁰ Asta mà pagsik katô kagi ka Manama na igsulat,

“Isóddóran katô Áglangngagán na ándà ágpulusán katô ágpanámdámmán ka mapandé mga manubù.”‡

²¹ Purisu yakó ágpadadurung tingód katô iglumu ka manubù. Su igbággé ka Manama tô langun tun ákniyu, ²² agad sakán, si Apolos asta si Pedro, agad ni banuwa ta, agad tô ágkalumu áknganni asta tô dumunggù, agad tô kantayan yu asta tô kamatayan. Dutun ákniyu ni langun, ²³ asta sikiyu dutun ki Cristo, asta si Cristo dutun ta Manama.

4

Áglumun katô mga apostoles

¹ Na, panámdám yu na sikami tô mga ágsuguánnán i Cristo asta ágsarigan ké ka Manama ébó pasóddóran dé tô kabánnalan din na ándà pasóddóri sayyan. ² Na, kailangan ágkasarigan gó tô manubù na duwán igsarig tun kandin.

³ Para kanak, agad ándin tô ágpanámdámmán yu ó duma mga manubù tingód katô áglumun ku, tógón din. Agad sakán, diya ágkagi ka nángngà ó di nángngà tô katuman ku katô sugù ka Manama kanak. ⁴ Agad ándà sóddór ku ka duwán iglumu ku na di nángngà, asal tógón din, su tô Áglangngagán dád gó tô makaruud kanak asta kumagi ka nángngà ó di nángngà tô áglumun ku. ⁵ Purisu yakó ágruud ka duma manubù ka ándà pa dunggù tô timpo ka lumónód tô Áglangngagán. Su sikandin gó tô pakita katô mga gállássán ta asta mga ágpanámdámmán ta. Durungán ka Manama tô tagsábbad-sábbad manubù na nángngà gó tô kandin linumuwan.

⁶ Mga kataladi, iggamit ku ni kanak sarili asta si Apolos iring na panunggiringan para katô ákniyu kadigárran ébó kagpáttan yu tô kóbadan kani ágkagin, “Yakó ágsuwé tikud tun ta mga sugù tun ta kagi ka Manama.” Purisu yakó ágkagi na sábbad áknami tô tuu madigár tun ta duma. ⁷ Manan ka ágpanámdám kó na tuu kó madigár ka tandingán katô duma? Ándin tô tun ákniyu na ándà bággéyi katô Manama? Su tikud tun ta Manama tô langun, manan ka ágpadadurung kó kani iring na ámmá gasa din ákniyu?

⁸ Kéman yu ka ándà dán kulang katô ágkailanganán yu! Kéman yu ka ágkaduwánnan kó! Inému kódn na mga hari, agad sikami ándà pa! Mólá pa ka ágpangulu kódn ébó makapangulu ké pagsik duma ákniyu! ⁹ Tô panámdám ku na sikami na mga apostoles tô igimu ka Manama na tuu mabbabá é kamanubuan. Inéring ké na mga igpriso na igruudan asta matayan. Inému ké ángngisiyan ka langun nit banuwa, agad langun panaligan asta langun manubù. ¹⁰ Su ágtinurù ké tingód ki Cristo, duwán ágkagi na ágkangulág ké, asal ágpanámdám kó na mapandé kó su igpasakup kódn tun ki Cristo. Malómét ké kun, asal panámdám yu na masarig kó. Di ké ágdurungán ka duma mga manubù, asal ágdurungán kó ikandan. ¹¹ Sippang gó ni álló ni, ágbalusán ké asta ágkatákkangan ké, ágakulangan ké ka umpak, ágpasakitan ké, asta ágpanópanó ké na ándà góddóan dé. ¹² Áglumu ké ébó duwán magasto dé. Atin ka duwán ágbuyas-buyas áknami, ágpamuyú ké ka Manama na duwán kédu din kandan. Atin ka girrayatan ké, ágtiis ké dád. ¹³ Atin ka ágbuyasán ké, madigár tô ágtaban dé. Agad áknganni inéring ké dád na ussu su ágpayayaán ké ka duma mga manubù nit banuwa. Tun ta panámdám ka mga duma, sikami tô tuu ágkayù-ayuan katô langun.

¹⁴ Ándà a surat kani ákniyu ébó payayaán kó, asal kakalyag ku na katinuruan kó iring na mga gabatá ku na ágginawaan ku. ¹⁵ Su agad marapung tô duma mga taratinurù tun ákniyu tingód ki Cristo, asal sakán dád gó tô iring na ámmá yu ukit katô kapamaké yu. Su tô igulit-ulitta katô Madigár Gulitán tun ákniyu dángngan, ikéring kó na mga gabatá ku ukit katô kapamaké yu ki Jesu-Cristo. ¹⁶ Purisu su iringnga na ámmá yu, ágpédu-éduwa ákniyu na miring kó katô kanak ágkémun. ¹⁷ Tô gó tô igpasadun ku si Timoteo diyán ákniyu. Iring

* 3:16 3:16 Templo tô ágpangadapanaan ka Manama. † 3:19 3:19 Job 5:13. ‡ 3:20 3:20 Salmo 94:11.

na kanak batà sikandin su ágginawaan ku, asta ágkasarigan sikandin tun ta kapamaké katò Áglangngagán. Pasampáttán din ákniyu tó mga ágkémun ku tun ta kapamaké ku ki Cristo, su magunawa tó ágkémun na ágtinuruán ku tun ta langun simbaan ka mga ágpampamaké.

¹⁸ Duwán dán tun ákniyu na ágpallayat-layat, su kéman dan ka diya lumónód puman tun ákniyu. ¹⁹ Asal ka duwán kakalyag katò Áglangngagán, di dán madugé madunna diyan ákniyu. Atin ka madunna, ahaán ku ka duwán katulusan ka Manama tun ta mga manubù na ágpallayat-layat ukít ka kagi. ²⁰ Su di nángngà ka ágkagi-kagi dádtó tó mga manubù na igpasakup dan tun ta pagpangulu ka Manama, asal kailangan pasóddórán dan na bánnal dan na mga sakup ka Manama ukít katò mga áglumun dan ukít katò katulusan ka Manama. ²¹ Ka dumunggu a diyan ákniyu, ándin tó kakalyag yu na lumun ku? Sumupakka ákniyu, ó pakitanán ku ákniyu tó ginawa ku asta kédu ku?

5

Madat lumu katò sábbad taga Corinto

¹ Idinág ku gó na duwán tun ákniyu na áglumu ka madat na di mému lumun agad tun ta mga manubù na di ágpamaké. Idinág ku na duwán mama tun ákniyu na áglayuk katò sawa katò ámmá din. ² Agad madat tó áglumun din, asal ágpdadurung kó pò gó! Kailangan maranu kó gó, asta péwaán yu tikud tun ta grupo yu tó mama na iglumu kani. ³⁻⁴ Agad ándà a diyan ákniyu, asal tun ta panámdám ku diyanna ákniyu. Su ágsuguánnánna katò Áglangngagán na si Jesus, igruudan kud tó iglumu kani salá. Purisu atin ka palimudé kó, panámdám yu iring na diyanna ákniyu. Asta tingód katò kapasakup yu tun ta Áglangngagán ta na si Jesus, ⁵ bággé yu tó manubù tun ki Maibuyan para dadattan tó lawa din ébò matábbus sikandin tun ta tapuri álló ka rumuud tó Áglangngagán na si Jesus.

⁶ Di nángngà tó kapadadurung yu. Iring na ándà kó pa ikasóddór na, “Atin ka baláttán tó pagpatubù ka pan tun ta dakál harina, tumubù tó langun harina na igmasa.”* ⁷ Purisu péwa yu gó ni iglumu ka salá tikud tun ta grupo yu ébò mému kó gó puman na malinis tun ta saruwan ka Manama.† Tó kabánnalan, igpasinsiyaan tó salá yu asta ikéring kó katò pan na ándà patubù, su si Cristo tó igmatayan ébò nullas áknita. Sikandin tó iring na karnero na giyón ka mga Judio dalám katò Pista ka Kalabé. ⁸ Purisu atin ka ágpalmudé ki, kailangan kadayawan ki ánnà ukít ka kalumu ta ka salá, iring na pan na duwán pagpatubù, asal ukít ka kalumu ta ka malinis asta bánnal, iring na pan na ándà pagpatubù.

⁹ Tun ta una sulat ku ákniyu, igkagiya na di mému ka dumunggu kó katò mga manubù na áglumu ka madat. ¹⁰ Asal tó kóbádan katò kagi ku na ánnà ébò liliyan yu tó mga manubù na di ágpamaké na áglumu ka madat, asta tó mga ágkasabuan, tó mga tulisan, ó tó mga ágpangadap katò ágmanaman. Atin ka sikandan tó liliyan yu, kailangan miwà kó gó tikud kani banuwa. ¹¹ Asal kakalyag ku na tó mga ágpampamaké gó tó liliyan yu ka áglayuk dan katò ánnà kandan sawa ó duma, ágkasabuan dan, ágpangadap dan katò ágmanaman, ágbuyas-buyas dan, marag dan ágkalasing, asta áglapas dan katò mga sugú. Di mému agad kuman kó dád duma kandan.

¹²⁻¹³ Di mému ka sakán tó rumuud katò mga di ágpamaké, su Manama gó tó rumuud kandan. Asal kailangan ruudan yu tó mga ágpampamaké na áglumu ka madat, su mà katò kagi ka Manama na igsulat,

“Péwa yu tó madat manubù tikud tun ta grupo yu.”‡

6

Kósay katò mga ágpampamaké

¹ Atin ka dimandan yu tó kataladi, di mému ka pósayán yu katò huwes na di ágpamaké ka Manama. Kailangan pósayán yu katò mga ágpampamaké. ² Iring na ándà sóddór yu na tun ta katapuriyan mga álló, sikita na ágpampamaké tó musay katò langun manubù nit banuwa. Purisu atin ka sikiyu tó musay katò langun-langun, manan ka di kó pakósay katò mga délák dád samuk ákniganni? ³ Iring na ilingawan yu na sikita tó rumuud katò mga panaligan. Purisu mému gó ka sikiyu tó musay katò mga manubù nit banuwa! ⁴ Purisu atin ka dumimanda kó, di mému ka pósayán yu katò masalá-salá manubù na di ágrespetowan ka mga ágpampamaké. ⁵ Nángngà ka kayyaan kó! Manan ka ándà palang manubù diyan ákniyu na nángngà tó kapandayan din ébò musay? ⁶ Agad mataladi kó tun ta kapamaké,

* 5:6 5:6 Tingód katò pagpatubù ka pan, ahaán tó Mateo 13:33 asta Lucas 13:20-21. Ágkátin tó salá tun ta duma mga manubù, iring na pagpatubù ka pan na ágpapubù katò harina na igmasa. † 5:7 5:7 Kada ámmé tó ándà pa tigkané tó Pista Ka Kalabé, áglinis tó mga Judio katò balé dan ébò iwaán dan tó pagpatubù ka pan. Tó iglumu ka salá igpéring i Pablo katò pagpatubù ka pan na iwaán tikud tun ta balé. ‡ 5:12-13 5:12-13 Deuteronomio 17:7.

asal madat tô áglumun yu su ágpamidandaé kó, asta tô gó tô áglumun yu tun ta tubang katô mga di ágpamaké.

⁷Ukit ka kapadimandaé yu, igpasóddór yu na tô langun yu italu. Madigár pa ka pabayaán yu dád tô áglumu ka madat asta tô áglimbung ákniyu. ⁸Asal tô áglumun yu, sikiyu gó baling tô áglumu ka madat asta tô áglimbung agad tun ta mga kataladi yu.

⁹Iring na ándà yu kasóddóri na tô mga áglumu ka madat di masakup tun ta pagpangulu ka Manama. Yakó áglimbung katô ákniyu sarili! Tô mga áglayuk katô ánnà kandan sawa ó duma, tô mga ágpangadap katô ágmanaman, tô mga áglibug, asta tô mga áglayuk katô unawa din gamama ó gabayi, di dan gó masakup tun ta pagpangulu ka Manama. ¹⁰Tô mga takón, tô mga ágkasabuan, tô mga ágpangkalasing, tô mga ágbuyas-buyas, asta tô mga áglimbung, di dan gó masakup tun ta pagpangulu ka Manama. ¹¹Duwán gó tun ákniyu na iglumu iring kani dánggan. Asal áknganni igurasan dán tô mga salà yu, inému kód na mga gabatà ka Manama, asta igtanggap ka Manama na nángngà kód tun ta saruwan din ukit ka iglumu katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo asta katô Ugis Espiritu ka Manama ta.

Góddóan tô lawa ta katô Ugis Espiritu

¹²Idinág yu basi ni ágkagin, “Agad ándin tô kakalyag ku, mému ka lumun ku tô langun.” Bánnal ni, asal ánnà langun kani tô duwán ágpulusán. Agad mému ka lumun ku tô langun, diya gó malyag ka állangánna katô áglumun ku. ¹³Atin ka duwán kumagi, “Tô ágkakan para katô gátták, asta tô gátták para katô ágkakan.” Bánnal ni, asal tun ta tapuri álló, andaán gó ka Manama tô gátták asta tô ágkakan. Ni lawa ta ánnà gó igimu ébô lumayuk ki katô ánnà áknita sawa ó duma. Asal igimu ni lawa ta ébô makatuman ki katô kakalyag ka Áglangngagán, asta sikandin gó tô ágpangulu kani lawa ta. ¹⁴Ukit katô katulusan ka Manama, iganté din puman tô Áglangngagán, asta tô áknita lawa pagsik tô antén puman ka Manama tun ta tapuri álló ukit katô katulusan din.

¹⁵Iring na ilingawan yu na tô lawa yu iring na bahin tun ta lawa i Cristo. Su si Cristo tô tigatun kani lawa yu, di gó mému ka pasábbadán yu tô lawa yu tun ta madat bayi!* Di gó mému ni! ¹⁶Iring na ándà sóddór yu kani. Atin ka lumayuk tô mama tun ta madat bayi, tô lawa dan mému gó iring na sábbad dád lawa. Su mà katô kagi ka Manama na igsulat, “Tô duwa dan mému dán sábbad.”†

¹⁷Asal tô igpasakup tun ta Áglangngagán, sikandin asta tô Áglangngagán mému sábbad.

¹⁸Purisu yakó áglayuk katô ánnà ákniyu sawa ó duma. Liliyi yu tô mga salà iring kani. Tuu gó madat, su tô duma mga salà ándà labut katô lawa, asal ka palayuké tô ánnà taladuma, tô gó tô salà na pakadadat katô sarili lawa. ¹⁹Iring na ándà sóddór yu na tô lawa yu iring na templo na góddóan katô Ugis Espiritu na igbággé ka Manama ákniyu. Purisu ánnà dán gó ákniyu tô lawa yu. ²⁰Igtigatun kó ka Manama su igbayadan kó ikandin asta igtábbus kó gó ukit katô iglumu i Cristo. Purisu kailangan durungán yu tô Manama ukit katô lawa yu.

7

Tô kapakalyagé

¹Na, ni gó tô taba ku tingód katô mga insà na igsulat yu kanak. Óó, madigár pád ka di kumalyag tô manubù. ²Asal su marapung tô mga áglayuk katô ánnà kandan sawa ó duma, madigár gó ka duwán sawa katô tagsábbad-sábbad gamama, asta duwán duma katô tagsábbad-sábbad gabayi. ³Tô mama kailangan tumuman katô kakalyag ka sawa din tingód katô áglumun ka taladuma, asta tô bayi pagsik kailangan tumuman katô kakalyag ka duma din tingód katô áglumun ka taladuma. ⁴Su tô lawa ka sawa tingód dán katô kakalyag ka duma din, asta tô lawa ka mama tingód dán pagsik katô kakalyag ka sawa din. ⁵Purisu yakó géllé na lumayuk katô ákniyu sawa ó duma. Asal mému ka pasábbadé kó na duwán timpo na di kó pa palayuké ébô makatuganul kó dumasal.* Asal pángnga katô timpo ka kadasal yu, palayuké kó puman. Purisu di kó matintal i Maibuyan ka di kó makapáttud. ⁶Ni igkagi ku ánnà sugú ku ákniyu, asal ka duwán kakalyag yu na tumanán, mému ni kanak. ⁷Kakalyag ku pád na mólá pa ka tô langun makéring kanak na ándà sawa. Asal ánnà magunawa tô langun ta na ágpampamaké su ássa-ássa tô gasa na igbággé ka Manama tun ta tagsábbad-sábbad áknita.

⁸Na, ni gó tô kagin ku tun ta mga ándà pa sawa ó duma, asta tun ta mga balu. Tuu pa madigár ka manayun kó na ándà sawa ó duma yu iring kanak. ⁹Asal ka di kó makatiis, kailangan kumalyag kó baling ébô di kó ágkapid katô kénit katô kébág ka lawa yu.

¹⁰⁻¹¹Na, sikiyu na mga taladuma, duwán gó sugú ku ákniyu. Ni sugú ánnà tikud kanak, asal tikud tun ta Áglangngagán. Kailangan di dumiyà tô sawa katô kandin duma, asta kailangan

* 6:15 6:15 Tô madat bayi ágbarigýá katô kandin lawa. † 6:16 6:16 Genesis 2:24. * 7:5 7:5 Makatuganul kó dumasal, ó makabággé kó ka timpo tun ta kadasal.

dì sumugban tō mama katō kandin sawa. Asal ka duwán sawa na dumiyà katō kandin duma, kailangan inalayun sikandin móddō na ándà duma din. Mému ka lumónód sikandin tun ta kandin duma.

¹² Duwán sugù ku tun ta mga duma manubù. Kanak dád ni sugù ni, su ánnà tikud tun ta Áglangngagán. Tō mama na ágpamaké na duwán kandin sawa na di ágpamaké, atin ka kadayawan tō sawa din na dumuma pa kandin, di mému ka sumugban katō kandin sawa. ¹³ Asta tō bayi na ágpamaké na duwán kandin duma na di ágpamaké, atin ka kadayawan tō duma din na dumuma pa kandin, di mému ka sumugban katō kandin duma. ¹⁴ Su tō mama na di ágpamaké igbággayan dán katō Manama ka madigár ukit katō kandin sawa na ágpamaké. Asta tō bayi na di ágpamaké igbággayan dán katō Manama ka madigár ukit katō kandin duma na ágpamaké. Su atin ka ánnà bánnal ni, tō kandan mga gabatà di bággayan ka Manama ka madigár. Asal tō kabánnalan, igbággayan dan dán katō Manama ka madigár.

¹⁵ Asal ka dumiyà tō ákniyu sawa ó duma na di ágpamaké, mému ka nunugan yu sikandin. Yakó yu gawidi. Asal madigár ka pasábbadé tō mga taladuma, su igtawar kó katō Manama ébō duwán kasunayan. ¹⁶ Su sikiyu na ágpamaké, atin ka di kó sumuwé, makému kó makapid katō ákniyu sawa ó duma na di ágpamaké ébō matábbus dan.

Kailangan panayunán tō madigár kóddō yu

¹⁷ Agad sumugban tō mga di ágpamaké, tō tagsábbad-sábbad na ágpamaké, kailangan panayunán yu tō madigár kóddō iring na igbággé katō Áglangngagán tō timpo na igtawar tō Manama ákniyu. Ni gó tō ágtinuruán ku tun ta mga ágpampamaké tun ta langun banuwa. ¹⁸ Na, sikiyu na mga Judio gamama, atin ka igtupuwan kó asta isakup kó tun ta mga Judio tō igtawar tō Manama ákniyu, yakó giring katō mga ánnà Judio na ándà pa katupuwi. Asta sikiyu na mga ánnà Judio gamama, atin ka ándà kó pa katupuwi tō igtawar tō Manama ákniyu, yakó giring katō Judio ukit ka kapatupu yu, ¹⁹ su agad igtupuwan kó ó ándà kó katupuwi, tógón din su di dán ágkailanganán tun ta saruwan ka Manama. Asal tō ágkailanganán ta, tō dád gó tō katuman ta katō mga sugù ka Manama áknita. ²⁰ Purisu manayun gó tō tagsábbad-sábbad tun ta áknita kóddō tō timpo na igtawar tō Manama áknita.

²¹ Atin ka állang ka tō igtawar tō Manama áknikó, tógón din. Yaka ágkatanaan tingód kani. Asal ka mému ka makaluwà tikud tun ta kallang áknikó, luwà ka gó. ²² Tō állang na igtawar ka Manama ébō pasábbad tun ta Áglangngagán, tō gó tō igpaluwà dán katō Áglangngagán tikud tun ta salà. Asta tō ánnà állang na igtawar ka Manama, tō gó tō inému dán na állang i Cristo. ²³ Igtigatun kó ka Manama su itábbus kó gó ukit katō iglumu i Cristo. Purisu yakó ágpallang tun ta duma manubù. ²⁴ Mga kataladi, tō tagsábbad-sábbad manubù na igpasábbad tun ta Manama kailangan manayun katō madigár kóddō iring katō igbággé katō Manama ákniyu tō timpo ka katawar din ákniyu.

Tō mga ándà pa sawa ó duma, asta mga balu

²⁵ Na, ni gó tō taba ku katō insà na igsulat yu kanak tingód katō mga ándà pa sawa ó duma. Ándà sugù na ulitán ku kandan tikud tun ta Áglangngagán. Asal ukit ka kedu din kanak, ágkasariganna asta ni gó tō tinurù ku.

²⁶ Tingód katō mga kahirapan áknganni, tuu pa madigár ka manayun ki dád katō áknita kóddō. ²⁷ Purisu atin ka duwán dán sawa nu, yaka nu sikandin ágdiyai. Atin ka ándà pa sawa nu, yakad ágkalyag. ²⁸ Asal ka kumalyag ka, ánnà salà ni. Atin ka kumalyag tō daraga, ánnà salà ni. Igkagiya na mému ka di kó pád kumalyag su kakalyag ku na di kó kadungguan katō mga kahirapan na dumunggù tun ta mga taladuma.

²⁹ Na, mga kataladi, kakalyag ku na kasóddoran yu ni. Masig dán dumunggù tō tapuri álló. Purisu tikud áknganni, tō tuu ágkailanganán katō mga gamama na duwán sawa, ánnà tingód katō kapataladumaé yu. ³⁰ Di dán ágkailanganán ka maranu kó asta kadayawan kó. Di dán ágkailanganán ka duwán bállin yu asta ándà inatunán yu. ³¹ Tō mga manubù na ággamit katō mga impán nit banuwa, di mému ka mawiid dan kani, su di madugé mandà ni banuwa asta tō langun kani.

³² Kakalyag ku na makalili kó pád katō mga makatana ákniyu nit banuwa. Tun ta mga ágpampamaké, tō mama na ándà sawa ágkasasó dád tingód katō mga ágpalumun katō Áglangngagán ébō kadayawan sikandin. ³³ Asal tō mama na duwán sawa ágkasasó tingód katō mga ágkémun kani banuwa ébō kadayawan tō kandin sawa. ³⁴ Purisu ágduwa-duwa tō kandin panámdám. Iring gó kanan tō mga gabayi na ágpamaké. Tō bayi na ándà duma mému bággén din tō tibuk kantayan din tun ta Áglangngagán. Asal tō bayi na duwán duma ágkasasó tingód katō mga ágkémun kani banuwa ébō kadayawan tō kandin duma.

³⁵ Igkagi ku ni ébō katabangan kó, ánnà ébō kadalangan kó. Kakalyag ku na nángngà tō áglumun yu tun ta saruwan ka Manama, asta makatuman kó katō kakalyag katō Áglangngagán tikud tun ta tibuk pusung yu.

³⁶ Na, tingód katò mga talabana, atin ka manámdám tó mama na duwán basi malumu din tun ta kandin banà na di nánggà su di pa sikandin makapáttud katò kandin ágriyun, ka manámdám sikandin na madigár pa ka kumalyag dan dán, mému ka tumanán din tó kakalyag din. Madigár ka kumalyag dan. Ánnà salà ni. ³⁷ Asal ka manámdám tó sábbad mama na di pa kumalyag katò banà din su makapáttud pa sikandin katò ágriyun din asta di pa ágkailanganán na kumalyag dan, nánggà tó kandin kapókit. ³⁸ Purisu madigár tó lumun ka mama na kumalyag katò kandin banà. Asal madigár pa tó kapókit ka mama na di pa kumalyag.

³⁹ Kailangan pasábbadé tó taladuma róggun manté pa tó duwa dan. Asal ka maté tó mama, mému dán kumalyag puman tó bayi balu. Asal tó kalyagan din kailangan ágpamaké katò Áglangngagán. ⁴⁰ Asal tun ta panámdám ku, tuu pa kadayawan tó bayi balu ka di puman sikandin kumalyag. Tó gó tó ágkagin ku, asta ágpanámdámna na igtáduanna gó katò Ugis Espiritu ka Manama.

8

Ágkakan na ágbággén tun ta mga ágmanaman

¹ Na, tingód katò ágkakan na ágbággén tun ta mga ágmanaman, ka mému kannán ta ó di mému. Isóddóran ta na duwán kapandayan katò langun ta tingód kani. Asal ágpapadurung dád gó tó mga manubù na kéman dan ka sikandan dád gó tó duwán kapandayan. Tuu pa madigár ka ágpaginawaé ki, su ni gó ni makatabang áknita. ² Atin ka ágpanámdám tó manubù na isóddóran din gó tó langun, kulang pô gó tó kapandayan din. ³ Asal tó manubù na ágginawa katò Manama, tó gó tó isakup ka Manama.

⁴ Na, tingód katò kakan ta katò ágkakan na igbággé tun ta mga ágmanaman, isóddóran ta na ánnà bánnal manama tó ágbággayan dan, su sábbad dád gó tó Manama. ⁵ Ágkagi gó tó duma mga manubù na duwán mga manama tun ta langit asta nit banuwa. Agad marapung tó ágtawarán ka mga duma manubù na “manama” asta “áglangngagán,” ⁶ asal para áknita na ágpampamaké, isóddóran ta na sábbad dád gó tó Manama, asta sikandin tó Ámmà ta. Sikandin tó igimu katò langun, asta igimu ki ikandin ébô dumurung ki kandin. Isóddóran ta na sábbad dád gó tó Áglangngagán na si Jesu-Cristo. Ukit kandin igimu ka Manama tó langun, asta ukit kandin igbággayan ki katò kantayan.

⁷ Agad sábbad dád tó Manama, asal duwán mga ágpampamaké na ándà ikasóddór kani kabánnalan. Su dángngan tó ándà dan pa pamaké, inayadan dan gó tó mga ágmanaman, asta sippang ákganni, atin ka ágkan dan katò ágkakan na igbággé tun ta mga ágmanaman, tó panámdám dan iring na ágpangadapán dan gó tó mga ágmanaman. Purisu ágpanámdám dan na makasalà dan ukit katò kakan dan kani. ⁸ Asal di ki gó makapadani tun ta Manama ukit katò ágkakan ta. Agad kuman ki ó di ki kuman, ándà gó palang ágpulusán ta tun ta saruwan ka Manama tingód kani.

⁹ Asal agad mému kó kuman katò ágkakan na igbággé tun ta mga ágmanaman, banté kó agó tó lumun yu mému gunayan na makasalà tó mga malómét é kapamaké. ¹⁰ Agad isóddóran yu ni kabánnalan, atin ka kuman kó tun ta templo ka mga ágmanaman asta kitanán kó katò kadumaan yu na ágpamaké na ándà pa sóddór din kani kabánnalan, mapid basi sikandin kuman katò ágkakan na igbággé tun ta mga ágmanaman, agad tun ta panámdám din na salà ni. ¹¹ Purisu ukit katò kabánnalan na isóddóran yu, kadattan tó malómét é kapamaké din agad sikandin tó kataladi yu asta inaté si Cristo para kandin. ¹² Atin ka ukit katò áglumun yu, mapid na makasalà tó mga kataladi yu asta kadattan tó panámdám dan na ándà sóddór ka kabánnalan, makasalà kó gó ki Cristo. ¹³ Purisu atin ka makasalà tó kataladi ku ukit katò kakan ku ka ágkakan, diya gó kuman kanan ébô di sikandin makasalà ukit kanak.

9

Ágkémun katò mga apostoles

¹ Agad sakán, mému ka tumanán ku tó agad ándin é kakalyag ku, su apostolesa na igkita gó ki Jesus na Áglangngagán ta, asta sikiyu tó igpamaké kandin ukit katò iglumu ku. Purisu mému ka sumulatta kani ákniyu. ² Agad duwán mga duma manubù na kéman dan ka ánnà a apostoles, asal sikiyu tó ágpakita na bánnala apostoles katò Áglangngagán.

³ Atin ka duwán mga manubù na di ágbánnal na apostolesa, ni gó tó taban ku kandan. ⁴ Su apostoles ké, mému ké gó pakannán katò mga manubù na ágtinuruan dé. ⁵ Mému ka patákkássán dé tó sawa na ágpamaké, su tó gó tó áglumun katò duma mga apostoles, mga kataladi katò Áglangngagán, asta ki Pedro. ⁶ Yakó ágpanámdám na sikami dád si Bernabe tó kailangan lumumu ébô duwán magamit dé. ⁷ Ándà palang sundalo na ágtandan gó katò

kandin sarili. Ándà palang taralumu na di gó kuman ka buuy katò igpamula din. Ándà gó palang taradóppón ka mga kambing na di gó minám ka gatas katò ágtómmóngan din.

⁸ Ni mga panunggiringan ku tikud tun ta kóddò ta, asal magunawa pagsik tò igsulat tun ta kagi ka Manama, ⁹ su duwán sugù ka Manama na igsulat i Moises sayyan, na mà din, “Yakó ágpungus katò babbà ka baka na marik ka trigo ébò makakan.”*

Na, ánnà dád kadigárran ka mga baka tò ágpanámdámmán ka Manama, ¹⁰ su kakalyag ka Manama na sikami gó na mga taratinurù tò duwán ágpulusán.

Agad tò manubù na dumaro asta tò manubù na kumáttu, duwán ágpulusán na gimanan dan tun ta ágkátuwán. ¹¹ Sikami na mga taratinurù, iring ké katò manubù na ágparámmas, su tò kabánnalan tingód katò Manama iring na igpamula dé diyan ákniyu. Purisu nángngà gó ka bággayan ké ikiyu katò mga ágkailanganán dé álló-álló. ¹² Atin ka tò duma mga taratinurù mému tumanggap katò tabang yu kandan, sikami gó tò tuu pa makatanggap.

Agad mému ké pád tumanggap katò tabang tikud tun ákniyu, asal ándà palang igpamuyù dé. Agad ihirapan ké, asal ikatiis ké katò langun ébò di ágkadalangan tò kólit-ólit katò Madigár Gulitán tingód ki Cristo.

¹³ Isóddóran yu na tò mga manubù na áglumu tun ta templo ka Judio, tikud tun ta templo tò ágkangayan dan ka ágkakan. Tò mga manubù na ággóbbò katò mga mannanap tun ta templo, duwán bahin dan katò mga mannanap na ágbággén tun ta Manama. ¹⁴ Iring kanan, igkagi tò áglangngagán na tò mga gulit-ulit ka Madigár Gulitán, kailangan tanggapan dan tò kailanganán dan tikud tun ta mga manubù na gulitan dan.

¹⁵ Asal ándà palang igpamuyù ku tikud tun ákniyu, asta ándà a gó sulat kani ébò bággayanna ikiyu. Bánnal ni kagin ku ákniyu. Tuu pa madigár ka matéya ka tandingán katò katanggap ku ka tandan tingód katò kólit-ólit ku ka Madigár Gulitán. ¹⁶ Diya padadurung tingód katò kólit-ólit ku katò Madigár Gulitán, su igsugù a katò Manama. Di mému ka di ku tumanán, su ándà ágpulusán ku ka diya mulit-ulit katò Madigár Gulitán! ¹⁷ Atin ka gulit-ulit su sakán tò igsalin katò áglumu ku, mému ka gangatan ku pád tò tandan. Asal ánnà sakán tò igsalin kani áglumu ku, su igsariganna ka Manama kani kólit-ólit ku. Purisu atin ka ágtumanán ku dád tò kanak lumu, ¹⁸ ándin tò gangatan ku? Tò ágpulusán ku tò kadayawan ku ukít ka kólit-ólit ku katò Madigár Gulitán na ándà a patandan. Agad mému ka pamuyuán ku tò tandan tun ta mga ágtinuruan ku, asal diya gó mamuyù.

¹⁹ Agad ánnà a állang ka manubù, inémuwa iring na állang katò langun ka manubù ébò tuu pa marapung tò mapid ku tun ki Cristo. ²⁰ Purisu atin ka ágdumaan ku tò mga Judio, ágtumanán ku tò mga ágkémun dan ébò mapid ku sikandan tun ki Cristo. Agad mému ka di ku ágtumanán tò mga sugù i Moises† na ágtumanán katò mga Judio, ágtumanán ku gó ébò mapid ku tò mga Judio tun ki Cristo. ²¹ Atin ka ágdumaan ku tò mga ánnà Judio na di ágtumanán katò mga sugù na ágtumanán katò mga Judio, ágtumanán ku tò mga ágkémun katò mga ánnà Judio na di ágtumanán katò mga sugù na ágtumanán katò mga Judio ébò mapid ku sikandan tun ki Cristo. Ándà ku kagiyi na di ku ágtumanán tò mga sugù ka Manama, su tò kabánnalan ágtumanna gó katò mga sugù i Cristo. ²² Ágpapunawan ku tò kanak sarili katò mga manubù na malómét pa tò kapamaké ébò mapid ku sikandan tun ki Cristo. Ágpapunawan ku tò kanak sarili katò langun manubù agad ándin tò ágkémun dan ébò ukít ka langun katò áglumu ku duwán gó tun kandan na matábbus. ²³ Ni gó tò áglumu ku su kakalyag ku na tuu pa mabantug tò Madigár Gulitán tingód ki Cristo ébò masakuppa tun ta mga manubù na duwán ágpulusán tikud tun ta Madigár Gulitán.

²⁴ Isóddóran yu na tun ta ágpatónaé, agad marapung tò ágpalayuy, asal sábbad dád tò makatanggap katò ágpulusán.† Purisu panayun kó sarig ki Jesu-Cristo ébò makatanggap kó katò ákniyu ágpulusán. ²⁵ Tò langun ágtaganà para malaguy, kailangan pakapáttud dan gó ébò tanggapan dan tò korona ka kapanaluwan, agad tò korona dan igimu dád tikud ka mga daun na sekót ágkalanás. Asal sikíta na mga ágpampamaké, pakapáttud ki ébò tanggapan ta tò ágpulusán na ándà ágtamanán. ²⁶ Purisu ágpabákkarra katò kapamaké ku iring katò manubù na ágpanayun ágpalayuy tun ta kapanaluwan. Ikéringnga katò manubù na ágbuksing na di ágsuntuk tun ta karamag su inalayun ágsugat katò gatuwán din. ²⁷ Purisu ágpabákkárrán ku ni lawa ku asta ágtiisa agó ka mapángnga tò kólit-ólit ku katò mga duma, sakán baling tò di makatanggap katò ágpulusán tikud tun ta Manama.

10

Yakó ágpangadap katò mga ágmanaman

* **9:9** 9:9 Deuteronomio 25:4. † **9:20** 9:20 Manama tò igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tò igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. ‡ **9:24** 9:24 Ágpulusán, ó ganti.

¹ Mga kataladi, kakalyag ku na sampáttán yu tó inému katô mga kamónaan ta na igtákkás ki Moises sayyan. Tô langun dan igdóppónan ka Manama tun ta siyung katô sagulapun din, asta igukit tó langun dan tun ta dalan na igimu ka Manama para kandan tun ta tángngaan katô Mallutú Dagat. ² Ukit ka katákkás dan katô sagulapun asta kókit dan tun ta dagat, iring na igbunyan tó langun dan ébô tumákkás dan ki Moises. ³ Tô langun dan igkan katô ágkakan na igbággé ka Manama kandan, ⁴ asta tó langun dan iginám katô wayig na igbággé ka Manama kandan. Igarus ka Manama tó wayig tikud tun ta Batu na igtákkás kandan, asta tó gó si Cristo. ⁵ Asal agad madigár tó tabang ka Manama kandan, ándà gó kadayawi tó Manama tingód katô karapungan dan. Purisu igmatayan din sikandan tun ta disyerto.*

⁶ Na, ni langun na inému katô mga kamónaan ta, tó gó tó pasóddór para áknita ébô di ki kadigárran na lumumu ka madat iring kandan. ⁷ Yakó ágpangadap katô mga ágmanaman iring katô iglumu katô mga duma. Su mà katô kagi ka Manama na igsulat, “Tô mga manubú igpalimudé, igkan, iginám, asta igsayó tun ta kapangadap dan katô mga ágmanaman.”†

⁸ Kailangan di ki gó lumayuk katô ánnà áknita sawa ó duma iring katô mga kamónaan ta. Tô gó igsupakan dan ka Manama, asta inaté tó mga duwa pulú tállu mararan (23,000) dalám ka sábbad dád álló.† ⁹ Kailangan di ta gó kinnaman tó Áglangngagán iring katô mga duma. Tô gó igkagat dan ka mga áppuy asta inaté.‡ ¹⁰ Yakó ágburáng-buráng tun ta Manama iring katô mga duma. Tô gó igmatayan dan katô Panaligan ka Kamatayan na igpapid katô Manama.*

¹¹ Inému ni langun tun ta mga kamónaan ta ébô pasóddórán na supakan ka Manama tó mga áglumu ka madat. Igsulat tó inému kandan ébô mému tambag para áknita na mga manté tun ta katapurian.

¹² Purisu atin ka ágpanámdám kó na masarig dán gó tó kapamaké yu, banté kó agó makasalá kó. ¹³ Atin ka ágkinnaman kó, kailangan sampáttán yu na duwán duma mga manubú na igkinnaman iring ákniyu. Asal ágkasarigan tó Manama, asta di kó ikandin pókitán tun ta pagkinnam na sobra pa katô matiis yu. Su atin ka ágkinnaman kó, duwán pagsik kapókit na imun ka Manama ébô makaluwà kó asta makatiis kó.

¹⁴ Purisu mga ágginawaan ku, yakó gó ágpangadap katô mga ágmanaman. ¹⁵ Sikiyu na igsulatan ku, nánggà tó kapandayan yu ébô kagpáttan yu ni igkagi ku ákniyu. ¹⁶ Atin ka ágpalimudé ki ébô sampáttán ta tó kamatayan i Cristo tun ta krus, ni gó tó áglumun ta. Atin ka ginámman ta tó kopa na igsalamatan ta tun ta Manama, pasábbad ki langun tun ta dipanug i Cristo. Atin ka ágtáppik-táppikán ta asta ágkannán ta tó pan, pasábbad ki langun tun ta lawa i Cristo. ¹⁷ Sábbad dád abuk tó pan na ágkannán ta. Purisu agad marapung ki, pasábbadé ki.

¹⁸ Panámdám yu gó tó mga Judio. Atin ka ágpalimudé dan tun ta templo asta ágkan dan katô ágkakan na ágbággén tun ta Manama, mapil dan tun ta kapangadap ka Manama. ¹⁹ Tô ágkagin ku na ándà ágpulusán katô mga ágmanaman asta ágkakan na ágbággén tun kandan. ²⁰ Tô kóbadan katô igkagi ku na tó mga manubú na di ágpamaké katô Manama, atin ka ágbággé dan katô ágkakan, ánnà Manama tó ágbággayan dan, asal tó madat mga espiritu. Purisu kakalyag ku na ándà labut yu tun ta madat mga espiritu. ²¹ Di mému ka ginámman yu tó kopa katô Áglangngagán asta tó kopa katô madat mga espiritu. Di mému ka kuman kó tun ta ágkannanan katô Áglangngagán asta tun ta ágkannanan katô madat mga espiritu. ²² Atin ka tó gó tó lumun ta, masóko gó tó Áglangngagán. Kéman ta gó ka makaluwà ki tikud tun ta supak din.

²³ Idinág yu basi ni ágkagin, “Agad ándin tó kakalyag ta, mému ka lumun ta tó langun.” Bánnal ni, asal ánnà langun kani tó duwán ágpulusán. Agad mému ka lumun tó langun, asal ánnà langun kani tó makatabang. ²⁴ Yakó yu ágpanámdámni tó kadigárran katô ákniyu dád sarili, asal panámdám yu tó kadigárran katô mga unawa yu.

²⁵ Agad ándin karneyi tó ágbarigyaán tun ta plasa, mému ka kannán yu tó langun. Yakó ginsà ka igbággé tun ta mga ágmanaman ébô di kadattan tó panámdám yu tingód kani. ²⁶ Mému ka kannán yu tó langun su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Tô Áglangngagán tó tigatun kani banuwa asta katô langun-langun.”†

²⁷ Atin ka pasadunán kó ka manubú na di ágpamaké tun ta balé din, asta malyag kó madun, nunug kó. Mému kannán yu tó langun ágbuwatán ákniyu. Yakó ginsà ka igbággé ni tun ta mga ágmanaman. Yakó ágkatanan tingód kani. ²⁸ Asal ka duwán ágkagi ákniyu na igbággé tó ágkakan tun ta mga ágmanaman, yakó yu ágkanni guné katô manubú na igkagi

* 10:5 10:5 Ahaántó Numeros 14:16,29-30. † 10:7 10:7 Exodo 32:6. ‡ 10:8 10:8 Ahaántó Numeros 25:1-9. § 10:9 10:9 Ahaántó Numeros 21:5-6. * 10:10 10:10 Ahaántó Numeros 16:41-50. † 10:26 10:26 Salmo 24:1.

ákníyu, ébò dì kadattan tò panámdám. ²⁹ Su atin ka manayun kó kuman, agad dì kadattan tò ákníyu panámdám, asal kadattan tò panámdám katò manubù na igkagi ákníyu.

Atin ka duwán minsà kanak, “Manan ka dì nu tumanán tò ákníkò kakalyag guné katò panámdám ka duma manubù?” ³⁰ Atin ka pasalamatán nu tun ta Manama tò ágkakan, manan ka buyasán ka guné katò ágkakan na igpasalamatán nu?”

³¹ Ni gó tò taba ku: Agad ándin tò lumun yu, agad kuman kó ó minám kó, lumu yu tò langun ébò mabantug tò Manama. ³² Yakó gó áglumu katò makapid ka duma manubù ébò makasalà, agad mga Judío ó agad mga ánnà Judío, agad mga ágpampamaké. ³³ Iring kó gó kanak, su agad ándin tò áglumun ku, kakalyag ku na katabangan tò langun manubù. Dì ku ágpamasakán tò kanak kadigárran asal ágpamasakán ku tò kadigárran katò langun ébò matábbus dan.

11

1 Purisu iring kó kanak, iring katò kéring ku ki Cristo.

Táddung ka ulu tun ta simbaan

² Na, madigár tò iglumu yu, su inalayun kó ágsampát katò iglumu ku asta igtinurù ku, asta ágtumanán yu tò mga ágkémun na igtinurù ku ákníyu. ³ Asal kakalyag ku na kasóddóran yu na si Cristo gó tò pangulu katò mga gamama, asta mama gó tò pangulu katò kandin sawa, asta Manama gó tò pangulu i Cristo. ⁴ Purisu atin ka ágdasal ó gulit-ulit tò mama katò kagi na igbággé ka Manama* na duwán táddung din, payayyaán din si Cristo na pangulu din. ⁵ Asal atin ka ágdasal ó gulit-ulit tò bayi katò kagi tikud tun ta Manama na ándà táddung din, payayyaán din tò duma din na ágpangulu kandin. Sikandin iring na bayi na igpaburu ébò payayyaán. ⁶ Su tò bayi na ándà táddung tun ta ulu din, madigár pa ka tampáddan din tò ulu din. Asal su kayyaan tò bayi ka tampáddan tò ulu din ó buruwan, kailangan duwán táddung din. ⁷ Asal mému ka ándà táddung katò mama na dumasal, su mama tò igimu ka Manama iring kandin ébò kitanán tò bantug ka Manama tun kandin. Asal bayi tò igimu ka Manama ébò mému mabantug tò mama. ⁸ Sayyan ánnà mama tò igkangé tikud tun ta bayi, asal bayi tò igkangé tikud tun ta mama. ⁹ Asta ánnà mama tò igimu para katò bayi, asal bayi tò igimu para katò mama. ¹⁰ Purisu kailangan duwán táddung katò bayi ébò agad tò mga panaligan ka Manama makasóddór na mama tò pangulu katò bayi. ¹¹ Asal tun ta saruwan katò Áglangngagán, tò mama ágkailanganán ka bayi, asta tò bayi ágkailanganán ka mama. ¹² Agad igimu ka Manama tò una bayi sayyan tikud tun ta mama, áknganni ipamasusu tò mga gamama tikud tun ta mga gabayi. Asal tò langun tikud gó tun ta Manama.

¹³ Panámdám kó tingód kani. Dì gó nángngà ka dumasal tò bayi tun ta Manama na ándà táddung din. ¹⁴ Nángngà tò mama ka mabbabà tò ulu din, su dì ágrespetowan tò mama ka mallayat é ulu din iring na bayi. ¹⁵ Asal madigár sállággán tò bayi ka mallayat é ulu din, su igbággé ka Manama tò mallayat ulu tun ta bayi ébò katáddungan sikandin. ¹⁶ Asal ka duwán méllé kani igkagi ku, kumagiya dád na ándà ássa ágkémun dé agad tun ta karapungan ka mga simbaan ka Manama.

Iyambung katò Áglangngagán

1 Cor 11:17-34; Mat 26:1-29; Mar 14:22-25; Luc 22:14-20

¹⁷ Tun ta tinuruán ku pa ákníyu, diya dumurung ákníyu, su atin ka ágpalmudé kó, ánnà madigár tò áglumun yu, asal madat! ¹⁸ Una katò kagin ku ákníyu, igulitanna na tò ágpalmudé kó na mga ágpampamaké, ágpasa-assaé kó kun, asta panámdám ku na duwán kabánnalan tun ta idinág ku. ¹⁹ Asal madigár tò kapassa-assaé yu, su ukít kani, kasóddóran yu ka sadan tò nángngà tun ta saruwan ka Manama. ²⁰ Atin ka ágpalmudé kó ágkan ébò sampáttán yu tò iyambung katò Áglangngagán, ánnà madigár tò áglumun yu, ²¹ su atin ka ágkan kó, dì kó kun ágpangaté. Purisu duwán mga ágpamballusán asta duwán ágpangkatákkangan, asal tò mga duma ágpangkabássug asta ágpangkalasing. ²² Madat gó tò áglumun yu! Atin ka kakalyag yu na mabássug kó dád asta malasíng kó dád, yakó yu ágtumani tò kakalyag yu tun ta simbaan, su duwán gó mga balé yu. Asal ágkaringasaan yu tò mga ágpamaké ka Manama asta ágpayayyaán yu tò mga duwán délák makan. Ándin tò kagin ku ákníyu tingód kani áglumun yu? Durungán ku sikíyu? Dì gó!

²³ Tò igtinurù ku ákníyu dángngan, tò gó tò igtinurù katò Áglangngagán kanak. Na, tò dukilám tò ándà pa ámmátti tò Áglangngagán na si Jesus, igkangé din tò pan. ²⁴ Igpasalamat sikandin, igtáppik-táppik din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tò lawa ku na bággén para ákníyu. Lumu yu ní ébò kasampáttanna ikíyu.” ²⁵ Pángnga ka igkan sikandan, igkangé din pagsík tò kopa na duwán ginámmán, igpasalamatán din, asta igkagi, na mà din, “Ni

* 11:4 11:4 Kagi na igbággé ka Manama, ó propesiya.

ginámmán ni tó mantu kasabotan ukit katô dipanug ku na ulaán para ákniyu. Lumu yu ni ébô kasampáttanna ikiyu.”

²⁶ Sippang ka lumónód tó Áglangngagán, atin ka ágkan kó kani pan asta ginám kó kani ginámmán, ágpasóddórán yu na inaté sikandin para áknita. ²⁷ Purisu atin ka ágkan kó kani pan katô Áglangngagán asta ginám kó kani ginámmán tun ta kopa din tun ta ánnà nángngà kapókit, makasalá kó tingód katô lawa asta dipanug katô Áglangngagán. ²⁸ Purisu tó di kó pa kuman katô pan asta tó di kó pa minám katô ginámmán, tó tagsábbad-sábbad manubù kailangan minsà pa katô sarili din. ²⁹ Su atin ka duwán kuman katô pan asta minám tun ta kopa na ándà dan panámdámmi tingód katô lawa katô Áglangngagán, ágpasupakan dan tó kandan sarili. ³⁰ Tó gó tó gunayan na marapung tó mga igmalómét asta lbógókan tun ákniyu, asta duwán mga inaté. ³¹ Asal ka insaán ta gó tó sarili ta tó di ki pa kuman, ándà dán madat dini áknita na supakan katô Áglangngagán. ³² Atin ka ágsupakan ki katô Áglangngagán, madigár ni su ágtinuruan ki ikandin ébô tun ta tapuri álló di ki mapil tun ta mga manubù na supakan din su ándà dan bánnal kandin.

³³ Purisu mga kataladi ku, atin ka ágpalimudé kó ágkan ébô sampáttán tó iyambung katô Áglangngagán, pangaté kó gó. ³⁴ Atin ka duwán ágballúsán na di pakapáttud, madigár ka muna pa sikandin kuman tun ta kandin balé ébô di kó supakan katô Áglangngagán tingód katô madat lumun yu ka palimudé kó. Na, tó duma mga insà yu anak taban ku ka dumunggu a tun ákniyu.

12

Mga gasa na ágbággén katô Ugis Espiritu

¹ Na, mga kataladi, kakalyag ku na kagpáttan yu gó tó tingód katô mga gasa na ágbággén katô Ugis Espiritu. ² Isóddórán yu na tó ándà kó pa pamaké katô Manama, inapid kó ébô mangadap kó katô mga ágmanaman na di pakakagi. ³ Purisu kakalyag ku na kasóddórán yu ni. Tó manubù na ágkapánnuan katô Ugis Espiritu ka Manama di makakagi katô madat tingód ki Jesus, asta tó manubù na di ágkapánnuan katô Ugis Espiritu di gó makakagi na si Jesus tó Áglangngagán.

⁴ Na, agad ássa-ássa tó mga gasa, asal sábbad dád tó Ugis Espiritu na ágbággé kani langun. ⁵ Agad ássa-ássa tó mga kapókit ka kapatabangé ta, asal sábbad dád tó Áglangngagán na ágsugú áknita. ⁶ Agad ássa-ássa tó mga áglumun ta, asal sábbad dád tó Manama na áglumu ukit áknita. ⁷ Duwán ágbággén katô Ugis Espiritu tun ta tagsábbad-sábbad áknita ébô patabangé ki. ⁸ Duwán mga ágbággayan katô Ugis Espiritu ka gasa ébô mulit-ulit tingód katô kapandayan ka Manama, asta duwán duma mga ágbággayan katô Ugis Espiritu ka gasa ébô kagpáttan tó gulit-ulitán. ⁹ Duwán mga ágbággayan katô Ugis Espiritu ka dakál kapamaké tun ta Manama, asta duwán mga ágbággayan katô Ugis Espiritu ka gasa ébô makóli katô mga ágkabógókan. ¹⁰ Duwán mga ágbággayan katô Ugis Espiritu ka katulusan ébô makalumu katô mga kasalábbuan. Duwán mga ágbággayan ka gasa ébô mulit-ulit katô kagi na igbággé ka Manama tun kandan,* asta duwán mga ágbággayan ka gasa ébô makasóddór ka ágkagi tó manubù ukit katô Ugis Espiritu ó ánnà. Duwán mga ágbággayan ka gasa ébô makakagi ka ássa-ássa kinagiyan na ándà pa kasóddóri, asta duwán mga ágbággayan ka gasa ébô makóbad katô kinagiyan na ándà pa kasóddóri. ¹¹ Asal Ugis Espiritu dád gó tó ágbággé kani langun, asta sikandin tó ágsalin ka ándin tó bággén din tun ta tagsábbad-sábbad áknita.

Marapung tó mga bahin tun ta lawa

¹² Na, agad ássa-ássa tó mga bahin tun ta lawa ka manubù, asal isábbad tó langun tun ta sábbad dád lawa. Iring kani tó mga ágpampamaké, su agad ássa-ássa tó mga gasa na igbággé tun ta tagsábbad-sábbad áknita, sikita tó sábbad dád lawa dutun ki Cristo. ¹³ Iring kanan, tó langun ta, agad Judio ó ánnà Judio, agad állang ó ánnà, igbunyagan ki langun tun ta sábbad dád Ugis Espiritu ébô mému ki na sábbad lawa, asta sábbad dád tó Ugis Espiritu na igbággé ka Manama tun ta langun ta.

¹⁴ Agad sábbad dád tó lawa ka manubù, asal marapung tó mga bahin katô lawa. ¹⁵ Agad kumagi tó paa, “Su ánnà a bállad, ánnà a bahin tun ta lawa,” asal bahin pa ni katô lawa. ¹⁶ Agad kumagi tó talinga, “Su ánnà a mata, ánnà a bahin tun ta lawa,” asal bahin pa ni katô lawa. ¹⁷ Atin ka marag mata tó tibuk lawa, di makadinág tó lawa. Atin ka marag talinga tó tibuk lawa, di makapangadák tó lawa. ¹⁸ Asal tó kabánnalan, igtagú ka Manama tó ássa-ássa mga bahin tun ta lawa ukit katô kakalyag din. ¹⁹ Atin ka sábbad dád bahin tó tibuk lawa, di ni matawar na lawa. ²⁰ Asal tó kabánnalan, marapung tó mga bahin tun ta lawa, asal sábbad dád gó tó lawa.

* **12:10** 12:10 Kagi na igbággé ka Manama tun kandan, ó propesiya.

²¹ Purisu tō mata di makakagi na ándà ágkailanganán katō bállad. Asta tō ulu di makakagi na ándà ágkailanganán katō paa. ²² Asal tō kabánnalan, agad tō mga bahin tun ta lawa na ágpanámdámmán ta na malómét, tō gó tō ágkailanganán. ²³ Tō mga bahin tun ta lawa na ágpanámdámmán ta na ánnà tuu madigár, tō gó tō ágdóppónan ta. Asta tō mga bahin tun ta lawa na di mému ágkitanán, tō gó tō tambunan ka umpak. ²⁴ Asal tō mga bahin tun ta lawa na mému kitanán, mému ka di ágtambunan. Igtagù ka Manama tō langun bahin tun ta lawa ta, asta ágdóppónan ta tō mga bahin na di mému ágkitanán. ²⁵ Tō gó tō igimu ka Manama ébò di ágpasuwayé tō mga bahin tun ta lawa. Kakalyag din na patabangé tō langun. ²⁶ Atin ka ágkasakitan tō sábbad bahin, ágriyu tō langun ka duma mga bahin. Atin ka ágdurungán tō sábbad bahin, ágkadayawan tō langun ka duma mga bahin.

²⁷ Ni gó tō kóbadan kani panunggiringan ku. Tō langun ta na ágpampamaké, sikita tō lawa na igtigatun i Cristo, asta tō tagsábbad-sábbad áknita tō mga bahin tun ta lawa din. ²⁸ Tō tagsábbad-sábbad áknita na mga ágpampamaké tō igbággayan katō Manama ka gasa para katō palumun din. Una tō mga apostoles. Ikaduwa tō mga taraulit ka kagi na ágbággén ka Manama. Ikatállu tō mga taratinurù. Ágtalundug tō mga taraimu ka mga kasalábbuan, tō mga igbággayan ka katulusan ébò makóli katō mga ágkabógókan, tō mga taratabang, tō mga tarapangulu, asta tō ágkagi ka ássa-ássa kinagiyan na ándà dan pa kasóddóri. ²⁹ Isóddóran yu gó na ánnà apostoles tō langun ta. Ánnà mga taraulit ó mga taratinurù tō langun ta. Ánnà taraimu katō mga kasalábbuan tō langun ta. ³⁰ Ándà bággéyi tō langun ta ka gasa ébò makóli ki katō mga ágkabógókan. Di pakakagi tō langun ta katō ássa-ássa kinagiyan na ándà ta kasóddóri. Asta di pakóbad tō langun ta katō kinagiyan na ándà ta pa kasóddóri. ³¹ Asal ággár-ággár kó ébò matanggap yu tikud tun ta Manama tō mga gasa na ágkailanganán yu. Asal tinuruán kud áknuyu tō tuu pa madigár.

13

Tō ginawa

¹ Agad makakagiya katō ássa-ássa mga kinagiyan ka manubù asta kinagiyan ka mga panaligan, asal ka ándà ginawa ku tun ta mga unawa ku, ándà maminág kanak su iringnga na dagingán ka agung na pakabingál. ² Agad makólitta katō kagi tikud tun ta Manama, agad duwán igpasóddór ka Manama kanak na ándà din pasóddóri tun ta duma manubù, agad isóddóran ku tō langun kabánnalan, agad makapalinna katō pabungan ukít ka dakál kasarig ku ka Manama, asal ka ándà ginawa ku tun ta mga unawa ku, ándà gó palang ágpulusán kanak. ³ Agad bággén ku tō langun kaduwánnan ku tun ta mga unawa ku, agad mému kanak ka góbbón ni lawa ku, asal ka ándà ginawa ku tun ta duma mga manubù, ándà gó ágpulusán kanak.

⁴ Ni gó tō áglumun ka manubù na ágginawa. Mallayat é ginawa din, asta madigár tō áglumun din tun ta mga unawa din. Di gingà asta di ágpadadurung. ⁵ Tō ágginawa di ágpallayat-layat. Di ágtuman katō kandin dád kakalyag. Di sékót ágkasókó. Di inalayun ágsampát katō salà ka duma mga manubù. ⁶ Tō ágginawa di ágkadayawan tingód katō madat mga linumuwan ka mga manubù, asal ágkadayawan tingód katō ágtuman ka kabánnalan. ⁷ Tō ágginawa inalayun ágtiis katō langun, inalayun ágbánnal katō madigár, giman katō madigár, asta inalayun mallayat é ginawa din agad ándin tō dumunggù kandin.

⁸ Tō ginawa ándà gó ágtamanán. Asal duwán ágtamanán katō gasa ka kólit-ólit ka kagi na igbággé ka Manama tun ta mga manubù.* Duwán ágtamanán katō gasa ka kakagi katō ássa-ássa mga kinagiyan na ándà pa kasóddóri, asta duwán ágtamanán katō gasa ka kakatigan ta áknganni. ⁹ Su kulang pa tō kakatigan ta asta kulang pa tō kólit-ólit ta katō kagi na igbággé ka Manama áknita. ¹⁰ Asal ka dumunggù dán tō álló na mapángnga tō langun, mandà dán ni mga gasa na kulang.

¹¹ Tō déláka pa, iring gó na batà tō kakagi ku, tō kakalyag ku, asta tō panámdám ku. Asal su igdakál ad, igtananan kud tō ágkémun ka batà. ¹² Áknganni tō isóddóran ta iring na bónnóng na kitanán tun ta pangalungan na di tuu matayyó. Asal dumunggù tō álló na matayyó tō kakita ta ki Jesu-Cristo. Áknganni délák dád tō isóddóran ku tingód katō Manama, asal duwán dumunggù álló na nángnga gó tō isóddóran ku, iring katō isóddóran katō Manama kanak.

¹³ Purisu duwán tállu na di gó mandà ka ándà ágtamanán: tō kasarig, tō pagiman, asta tō ginawa. Asal tō ginawa tō tuu ágkailanganán.

14

Kakagi katō kinagiyan na ándà pa kasóddóri

* 13:8 13:8 Kagi na igbággé ka Manama tun ta mga manubù, ó propesiya.

¹ Purisu ággár-ággár kó gó ébò makatuman kó guminawa. Asal ággár-ággár kó ébò kabággayan kó katò Ugis Espiritu ka mga gasa din. Ággár-ággári yu gó na kabággayan kó ka gasa katò kólit-ólit ka kagi na bággén ka Manama ákniyu. ² Atin ka kumagi tó manubù katò kinagiyán na ándà din pa kasóddóri, ánnà duma mga manubù tó tóngkóán din, su di dan pakagpát katò mga kagi din, asal Manama dád tó ágtóngkóán din. Ukit katò katulusan ka Ugis Espiritu ágkagin din tó tingód katò mga ándà kasóddóri ka duma manubù. ³ Asal ka mulit-ulit tó manubù katò kagi na bággén ka Manama kandin, tóngkóán din tó duma mga ágpampamaké ébò tuu dan kumasarig, ébò katabangan dan, asta ébò mórór dan. ⁴ Atin ka kumagi tó manubù katò kinagiyán na ándà din pa kasóddóri, kumasarig dád tó kandin sarili, asal ka mulit-ulit tó manubù ka kagi na bággén ka Manama kandin, kumasarig tó langun ágpampamaké na ágpalimudé. ⁵ Kakalyag ku pád na makakagi tó langun yu katò kinagiyán na ándà pa kasóddóri, asal tuu pa tó kakalyag ku na makólit-ólit kó katò kagi na bággén ka Manama ákniyu. Su tó kólit-ólit katò kagi na bággén ka Manama tuu ágkailanganán ka tandingán katò kakagi katò kinagiyán na ándà pa kasóddóri. Asal ka duwán makóbad katò kinagiyán na ándà pa kasóddóri, magunawa tó kólit-ólit ka kagi na bággén ka Manama asta tó kakagi katò kinagiyán na ándà pa kasóddóri ébò kumasarig tó kapamaké katò langun ki Cristo ukit ka kénagpát dan.

⁶ Na, mga kataladi, atin ka madunna tun ákniyu, asta kumagiya dád katò kinagiyán na di yu ágkagpáttan, ándà gó palang pulusán yu kanak. Kailangan duwán kagin ku ákniyu na ipgasóddór ka Manama kanak, ó tinuruán ku tó kabánnalan, ó ulit-ulitán ku tó kagi na bággén ka Manama, ó duwán tinuruán ku ákniyu. ⁷ Agad tó dagingán katò mga ágpadagingán na ándà kantayan, iring na plawta ó alpa, atin ka di madigár tó kédup ó kapadaging ka mga nota, di gó kasóddóran ka ándin tó tunada. ⁸ Agad idupán tó trumpeta ébò malimud tó mga sundalo, atin ka di madigár tó kédup, ándà gó makataganà para katò gira. ⁹ Sikiyu pagsik, atin ka kumagi kó katò kinagiyán na di ágkagpáttan, ándà pulusán katò mga maminág ákniyu, su iring na áglayapán dád ka karamag tó ágkagin yu. ¹⁰ Agad marapung gó tó ássa-ássa mga kinagiyán nit banuwa, asal duwán kóbadan katò tagsábbad-sábbad kinagiyán. ¹¹ Asal ka di ku kagpáttan tó kinagiyán ka manubù na tumóngkó kanak, asta di din kagpáttan tó kinagiyán ku, ándà pulusán ku kandin, asta ándà pulusán din kanak. ¹² Sikiyu pagsik, atin ka kakalyag yu na matanggap yu tó mga gasa na ágbággén katò Ugis Espiritu, ággár-ággár kó ébò matanggap yu tó gasa na makatabang katò mga ágpampamaké.

¹³ Purisu tó manubù na makakagi katò kinagiyán na ándà din pa kasóddóri kailangan dumasal ébò bággayan sikandin ka gasa ébò móbad din tó ágkagin din na di ágkagpáttan. ¹⁴ Róggun dumasalla, atin ka gamitán ku tó kinagiyán na ándà ku pa kasóddóri, agad dumasal tó kanak espiritu, tó kanak panámdám di makagpát. ¹⁵ Purisu ni gó tó lumun ku. Dumasalla asta kumanta a ukit katò kanak espiritu, asta dumasalla asta kumanta a ukit pagsik katò kanak panámdám. ¹⁶ Atin ka ágdurung ka katò Manama tun dád ta áknikó espiritu, tó duma mga manubù na di pakagpát di makapil katò kadurung nu. Di dan makakagi na, “Amen,”* su ándà dan ikagpát katò kapasalamat nu tun ta Manama. ¹⁷ Agad tuu madigár tó kapasalamat nu tun ta Manama, asal ka di makagpát tó duma mga manubù, di ka gó makatabang kandan.

¹⁸ Ágpasalamatta tun ta Manama su ándà duma manubù na makalampas kanak na ágkagi katò mga kinagiyán na ándà pa kasóddóri. ¹⁹ Asal atin ka ágpalimudé tó mga ágpampamaké, madigár pa ka kagin ku tó kagpáttan dan ébò katabangan dan. Agad ka lima dád mga kagi tó kagin ku na kagpáttan dan, tuu pa madigár ka tandingán katò mga mararan kagi ku na di dan kagpáttan.

²⁰ Mga kataladi, yakó ágpánámdám iring na batà. Péring kó na batà na ándà kinanuwan tingód katò madat linumuwan. Asal tun ta kagamit yu katò ákniyu panámdám, pasunnad kó ka panámdám yu. ²¹ Mâ katò kagi ka Manama na igsulat,

“Agad kumagiya ukit katò mga manubù tikud tun ta ássa banuwa na ágkagi ka ássa-ássa mga kinagiyán, asal ni mga manubù na igsalin ku di gó maminág kanak, mà katò Áglangngagán.”†

²² Purisu tó kakagi katò kinagiyán na ándà pa kasóddóri ánnà pató para katò mga ágpampamaké, asal pató para katò mga di ágpamaké. Asal tó kólit-ólit katò kagi na ágbággén ka Manama ánnà pató para katò mga di ágpamaké, asal pató para katò mga ágpampamaké.

²³ Purisu atin ka ágpalimudé kó ébò mangadap, asta kumagi tó langun yu katò mga kinagiyán na ándà yu pa kasóddóri, atin ka dumunggù tó mga ándà gasa ó di ágpamaké, makakagi dan gó na ágkangulág kó. ²⁴ Asal atin ka mulit-ulit kó katò kagi na ágbággén ka Manama ákniyu, ka dumunggù tó di ágpamaké ó ándà gasa, ukit katò langun na paminággán

* **14:16** 14:16 Tó kóbadan katò kagi Amen, “Mólà pa ka matuman ni.” † **14:21** 14:21 Isaias 28:11-12.

din makasóddór sikandin na masalà-salà asta ruudan sikandin ka Manama. ²⁵ Ukit katò kagi ka Manama, pakitanán tò mga igállás din tun ta pusung din. Purisu lumingkóód sikandin ébò mangadap katò Manama, asta kumagi sikandin na duwán gó Manama diyán ákniyu.

Tò kapangadap

²⁶ Na, mga kataladi, atin ka ágpalmudé kó ébò mangadap, ni gó tò nángngà lumun yu. Duwán kumani. Duwán tuminurù. Duwán mulit-ulit katò kagi na ágbággén ka Manama. Duwán kumagi katò kinagiyan na ándà din pa kasóddóri, asta duwán pènapát katò kóbadan kani. Ni gó tò lumun yu ébò kumasarig tò kapamaké katò langun yu. ²⁷ Atin ka duwán kumagi katò kinagiyan na ándà din pa kasóddóri, mému dád ka duwa ó tállu dád tò kumagi. Di dan padángngané na kumagi, asal tagsábbad-sábbad dan gó, asta kailangan duwán makóbad katò igkagi dan. ²⁸ Asal ka ándà gó makóbad, kailangan tumagnáp dan asta kumagi dan dád gó tun ta kandan sarili, asta tun ta Manama. ²⁹ Atin ka duwán tun ákniyu na katig mulit-ulit katò kagi na ágbággén ka Manama, mému ka kumagi tò duwa ó tállu dan, asta tò mga duma kailangan maminág katò kagin dan ébò kasóddóran ka bálnal tò ákgagin dan. ³⁰ Atin ka duwán igunsad na tumanggap katò kagi na ágbággén ka Manama, kailangan tumagnáp tò una igkagi ébò makakagi tò duma manubù. ³¹ Mému kó langun makólit-ólit katò kagi na ágbággén ka Manama asal kailangan pasábbadé kó ébò makakatig tò langun yu asta kumabákkár tò kapamaké katò langun yu. ³² Tò gulit-ulit katò kagi na ágbággén ka Manama mému makapáttud katò kandin kakagi, ³³ su kakalyag ka Manama na ándà samuk tun ta mga áglumun ta, asal kakalyag din na duwán kasunayan.

Na, tingód katò mga gabayi, ni gó tò áglumun katò mga ágpampamaké na ágpangadap ka Manama tun ta langun banuwa. ³⁴ Atin ka ágpalmudé kó, kailangan tumagnáp asta maminág tò mga gabayi, su di mému tun ta ágkémun ta ka kumagi dan. Di mému ka mangulu tò mga gabayi tun ta mga gamama, su duwán sugù na igsulat tingód kanan tun ta mga sugù i Moises. ³⁵ Atin ka duwán insà katò mga gabayi, madigár ka minsà dan katò kandan duma tun ta balé, su di nángngà ka kumagi tò bayi tun ta kapalimudé katò mga ágpampamaké.

³⁶ Yakó géllé kani igtinurù ku, su ánnà gó sikiyu tò igtikudan katò kagi ka Manama! Ánnà dád gó sikiyu tò igbággayan ka kabánnalan! ³⁷ Atin ka duwán tun ákniyu na ágpánámdám na gulit-ulit sikandin katò kagi na ágbággén ka Manama, asta igbággayan sikandin ka gasa tikud tun ta Ugis Espiritu, kasóddóran din na mga sugù gó katò Áglangngagan ni igsulat ku ákniyu. ³⁸ Atin ka duwán méllé kani igsulat ku, élléyi yu sikandin.

³⁹ Purisu mga kataladi ku, ággár-ággár kó na mulit-ulit katò kagi na ágbággén ka Manama, asal yakó yu ágsapadi tò kakagi katò mga kinagiyan na ándà pa kasóddóri. ⁴⁰ Kailangan nángngà tò langun ka áglumun yu asta ándà samuk.

15

Tingód katò kantayan puman i Cristo

¹ Na, mga kataladi ku, kakalyag ku na panámdámmán yu tò Madigár Gulitán na igulit-ulit ku ákniyu. Tò gó tò igtanggap yu asta ágsarigan yu sippang áknganni. ² Ukit kani Madigár Gulitán, matábbus kó ka inalayun kó mánnal. Asal ka di kó manayun na mánnal, ándà pulusán katò kapamaké yu.

³ Igtinurù ku ákniyu tò igtinurù pagsik kanak, asta ni gó tò tuu ágkailanganán. Inaté si Cristo ébò matábbus ki tikud tun ta salà ta, iring katò taganá igsulat tun ta kagi ka Manama.*

⁴ Iglábbang tò lawa din, asta inanté puman sikandin tun ta ikatállu álló, iring katò taganá igsulat tun ta kagi ka Manama. ⁵ Igpakita sikandin una ki Pedro, asta igpakita pagsik tun ta sapulù duwa (12) mga apostoles. ⁶ Igpakita pagsik sikandin tun ta sobra ka lima gatus (500) mga kataladi na igpalmudé. Tò karapungan dan manté pa, asal tò mga duma inaté dán. ⁷ Na, igpakita sikandin ki Santiago asta tun ta langun apostoles.

⁸ Sakán pagsik tò igpakitaan din tun ta katapurian, agad inéringnga na batà na ánnà pa nángngà pamasusun. ⁹ Sakán tò tuu mabbabá é kamanubuan ka tandingán katò langun apostoles. Di pád nángngà ka tawaranna na apostoles, su dángngan igirrayatan ku tò mga ágpamaké ka Manama. ¹⁰ Asal ukit katò kédu ka Manama kanak, igimuwa ikandin na apostoles. Madigár su duwán ágpulusán katò kédu ka Manama kanak, su tuuwa pa igággár-ággár ka tandingán katò langun ka duma mga apostoles. Asal tò iglumu ku ánnà ukit katò kanak bákkár, asal ukit katò tabang ka Manama na igbággé din kanak. ¹¹ Purisu agad sakán ó tò duma mga apostoles tò mulit-ulit, magunawa tò Madigár Gulitán na inalayun gulit-ulitán katò langun dé, asta tò gó tò igbálnal yu.

Manté puman tò mga ágpampamaké

* 15:3 15:3 Ahaán tò Isaias 53:5-12.

¹² Na, su igulit-ulit dé ákniyu na inanté puman si Cristo, di gó mému ka duwán tun ákniyu na kumagi na di manté puman tó mga inaté! ¹³ Atin ka ándà palang kantayan puman, ándà gó kanté puman si Cristo. ¹⁴ Atin ka ándà kanté puman si Cristo, ándà ágpulusán katô kólit-ólit dé, asta ándà ágpulusán katô kapamaké yu. ¹⁵ Tuu pa madat, su bulaló tó igulit dé tingód katô iglumu ka Manama, su igkagi ké na iganté din puman si Cristo. Atin ka di manté puman tó mga inaté, ánnà bállal tó igulit-ulit dé. ¹⁶ Atin ka di manté puman tó mga inaté, ándà gó kanté puman si Cristo. ¹⁷ Atin ka ándà kanté puman si Cristo, ándà ágpulusán katô kapamaké yu, asta ándà pa kapasinsiyayi tó mga salá yu. ¹⁸ Atin ka ándà kanté puman si Cristo, tó mga igpamaké ki Cristo na inaté dán, igdungguan dan dán ka supak ka Manama. ¹⁹ Atin ka sippang dá d tun ta kamatayan ta duwán gimanan ta ukit katô kapamaké ta ki Cristo, sikita gó tó tuu makédu-édu ka tandingán katô langun manubù.

²⁰ Asal tó kabállalan, inanté gó puman si Cristo, asta sikandin gó tó ágpasóddór na antén puman ka Manama tó mga inaté. ²¹ Ágkamaté gó tó mga manubù ukit katô madat na iglumu katô sábbad manubù. Asal ukit pagsik katô madigár na iglumu katô ássa manubù, manté gó puman tó mga manubù. ²² Ágkamaté tó langun manubù su sikita tó mga kógpuwan i Adan. Íring pagsik kanan, antén puman tó langun ta na ágpamaké ukit katô kapasábbad ta tun ki Cristo. ²³ Tó langun antén puman ka Manama tun ta timpo na taganá igsalin din. Si Cristo tó una gó inanté puman. Ka lumónód si Cristo, manté puman tó mga sakup i Cristo. ²⁴ Ka matuman ni, dumunggù pa tó katapuriyan. Talun pa i Cristo tó langun ágpangulu, agad mga manubù ó agad mga madat espiritu, asta bággén din tó pagpangulu din tun ta Ámmà na Manama. ²⁵ Kailangan mangulu pa si Cristo sippang ka talun din tó langun gusig kandin asta mánnal dan kandin. ²⁶ Tó katapuriyan ka mga usig na iwaán asta andaán din, tó gó kamatayan. ²⁷ Mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Igpasakup gó ka Manama tó langun tun ta pagpangulu i Cristo.”†

Na, ukit kani kagi “langun,” isóddóran ta na tó Manama ándà gó kasakup tun ta mga panguluwan i Cristo, su Manama gó tó igpapangulu ki Cristo tun ta langun-langun. ²⁸ Ka matuman na masakup tó langun tun ta pagpangulu din, pasakup pagsik tó Batà ka Manama tun ta pagpangulu katô Manama na igbággé katô langun tun kandin. Purisu mangulu gó tó Manama tun ta langun-langun.

²⁹ Na, ándin tó gugtunán katô mga manubù na ágpabunyag para katô mga inaté? Su atin ka di manté puman tó mga inaté, ándà ágpulusán katô kapabunyag para katô mga inaté. ³⁰ Atin ka ándà kantayan, ándà ágpulusán dé agad inalayun ké ágdungguan katô mga pakamaté áknami. ³¹ Mga kataladi, bállal na ágpadaturungán ku ákniyu tó tingód katô kapasábbad ta tun ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta, asta bállal gó na kada álló ágtubangán ku tó kamatayan tingód katô kapamaké ku kandin! ³² Ihirapanna gó tun ta Efeso, su tó mga manubù na gusig kanak, íring dan na magani mga mannanap ka kabánnássan. Purisu atin ka di manté puman tó mga inaté, ándà palang ágpulusán ku tingód katô katiis ku kani mga kahirapan. Atin ka di manté puman tó mga inaté, madigár pa ka tumanán tad baling ni ágkagin, “Mému ka tumanán ta dá d tó kakalyag ta na inalayun ki dá d kuman asta minám, su masig kid maté.”‡

³³ Asal yakó áglimbung katô ákniyu sarili! Bállal gó ni ágkagin, “Tó madat mga rarak yu makadad katô madigár ágkémun yu.” ³⁴ Piyai yu tó panámdám yu, asta sódó kó áglumu ka salá. Kailangan kayyaan kó su duwán tun ákniyu na ándà ikasóddór katô Manama.

Tó lawa na antén puman ka Manama

³⁵ Duwán tun ákniyu na iginà ka pamánmun ka Manama tó kanté din puman katô mga inaté, asta ándin é bónnóng katô lawa dan. ³⁶ Ágkatuluan gó tó manubù na iginà! Panámdám yu tó bállal na ágpamulan. Ka di pa tumubù tó bállal, íring na maté asta lábbángngán. ³⁷ Tó bállal na ágpamulan yu, agad trigo ó mga дума klasi, atin ka tumubù dán, ánnà magunawa tó bónnóng. ³⁸ Manama tó ágsalin ka ándin tó lawa ka pamulanán na tumubù. Tó tagsábbad-sábbad klasi ka bállal duwán sarili lawa ka tumubù.

³⁹ Ánnà magunawa tó langun lawa na igimu ka Manama, su duwán lawa katô mga manubù, duwán lawa katô mga mannanap, duwán lawa katô mga manuk ta kayun, asta duwán lawa katô mga sáddà. ⁴⁰ Ássa-ássa tó lawa katô mga ágkasállággan tun ta langit, asta ássa-ássa tó mga lawa na ágkitanán ta nit banuwa. Asal ánnà magunawa tó séllaán katô ágkasállággan ta tun ta langit asta tó séllaán katô mga lawa na ágkitanán ta nit banuwa. ⁴¹ Duwán séllaán katô álló, asta duwán séllaán katô bulan. Duwán séllaán katô mga karani, asta ánnà gó magunawa tó séllaán katô langun karani.

† 15:27 15:27 Salmó 8:6. ‡ 15:32 15:32 Isaiás 22:13.

⁴² Iring kanan tô imun katô Manama ka antén din puman tô mga lawa katô inaté manubù. Ni lawa ta ni ágkamaté asta ágkaróddóg. Asal tô lawa na antén puman ka Manama di gó maté ka ándà ágtamanán. ⁴³ Atin ka lábbángngán ni lawa ta, malómét asta di madigár ágsállággán, asal ka antén ki puman, tô lawa ta masarig gó asta tuu madigár. ⁴⁴ Tô lawa na lábbángngán, tô gó tô lawa ta nit banuwa, asal tô lawa ta na antén puman ka Manama, tô gó tô mantu lawa ta para tun ta langit.

Su duwán gó lawa ta nit banuwa, duwán pagsik lawa ta tun ta langit. ⁴⁵ Su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Tô una manubù na si Adan tô duwán dán kantayan.”[§]

Asal si Cristo na ágtawarán na “tapuri na Adan,” sikandin gó tô ágbággé ka mantu kantayan.

⁴⁶ Ánnà ikóna tô mantu lawa tun ta langit, asal ikóna tô lawa ta nit banuwa, asta bullasan ni katô mantu lawa ta tun ta langit. ⁴⁷ Tikud tun ta tanà tô una manubù na si Adan, su igimu ka Manama tô lawa din tikud tun ta tanà. Asal tikud tun ta langit tô “ikaduwa Adan” na si Cristo. ⁴⁸ Tô mga lawa ta nit bówwó ka tanà iring gó na lawa katô una manubù na igimu tikud tun ta tanà. Asal sikita na mga ágpampamaké, tô mga lawa na bággén áknita tun ta langit iring gó na lawa i Cristo na igtikud tun ta langit. ⁴⁹ Agad igimu ni lawa ta iring katô lawa i Adan na igtikud tun ta tanà, dumunggù gó tô álló na tô lawa ta méring pagsik ki Cristo na igtikud tun ta langit.

⁵⁰ Na, mga kataladi, kakalyag ku na kagpáttan yu ni. Ni mga lawa ta áknganni di gó masakup tun ta langit. Tô ágkamaté asta ágkaróddóg di gó makapanayun ka ándà ágtamanán.

⁵¹ Paminág kó! su pasóddórán kud áknuyu tô kabánnalan na ándà pa pasóddóri ka Manama asal igpasóddór din dán kanak. Di maté tô langun ta, asal kabullasan tô lawa katô langun ta. ⁵² Matuman ni iring dán na sábbad kaparák-parák ka mata. Atin ka pédupán tô trumpeta ka Manama ébò pasóddór na igdunggù dán tô katapuriyan álló, antén puman ka Manama tô mga inaté. Bullasan gó ni lawa ta asta di kid gó maté ka ándà ágtamanán. ⁵³ Su ni lawa ta na maróddóg asta maté kailangan bullasan katô lawa na di dán maróddóg asta di dán maté. ⁵⁴ Purisu ni lawa ta na ágkaróddóg kabullasan gó katô di ágkaróddóg, asta ni lawa ta na maté kabullasan gó katô di maté. Ka matuman dán ni, matuman tô igtandò ka Manama na igsulat,

“Andaán ka Manama tô kamatayan su talun din tô langun-langun!”^{*}

⁵⁵ “Matalu gó tô kamatayan, asta di gó makadadat.”[†]

⁵⁶ Ágkadungguan ki ka kamatayan su ikasalà ki, asta ikasalà ki su ándà ki ikatuman katô mga sugù i Moises. ⁵⁷ Asal pasalamat ki katô Manama, su ukít katô iglumu katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo, duwán dán kapanaluwan ta kani langun.

⁵⁸ Purisu mga kataladi ku na ágginawaan ku, pasarig kó. Yakó ágkapid tikud tun ta kabánnalan. Pabákkár kó ágtuman katô ágpalumun ka Áglangngagán áknuyu, su isóddórán yu na duwán gó ágpulusán yu tingód katô áglumun yu para katô Áglangngagán.

16

Igtabang dan katô mga ágpampamaké tun ta Judea

¹ Na, tingód katô tabang yu katô mga ágpampamaké tun ta Judea, kailangan lumun yu pagsik tô igpalumu ku tun ta mga ágpampamaké tun ta Galacia. ² Kada Linggo, taguán katô tagsábbad-sábbad áknuyu tô bahin ka sweldo yu ébò duwán bággén yu. Limud yu ni ébò ka dumunggù a diyan áknuyu mataganà dán tô tabang yu. ³ Salin yu tô mga manubù na mid katô tabang yu tun ta Jerusalem. Atin ka madunna tun áknuyu, pasadunán ku sikandan tun ta Jerusalem ébò píddán dan tô tabang yu asta tô sulat yu na bánnal ágkasarigan dan. ⁴ Atin ka kailangan madunna pagsik tun ta Jerusalem, mákkás dan kanak.

Plano i Pablo

⁵ Tô plano ku, mukitta tun ta Macedonia, asta tikud dutun mallussa diyan áknuyu. ⁶ Iring gó na madugéya diyan áknuyu, su móddò a basi róggun na magánnó tô timpo. Atin ka matuman, katabanganna ikuyu katô mga ágkailanganán ku ka manayunna tun ta sadunan ku. ⁷ Diya malyag ka dógowa dád diyan áknuyu, su kakalyag ku na madugéya pa diyan áknuyu, ka mému tun ta Áglangngagán.

⁸ Asal móddò a pa kannun ta Efeso sippang katô álló ka Pentecostes. ⁹ Marapung pa tô maminág pád katô ágtinuruán ku, asta panámdám ku na marapung pa tô mamaké, agad marapung tô mga géllé.

§ 15:45 15:45 Genesis 2:7. * 15:54 15:54 Isaias 25:8. † 15:55 15:55 Hoseas 13:14.

¹⁰ Ka dumunggu si Timoteo diyan ákniyu, dóppóni yu sikandin ébô di ágkamáddangan, su sikandin tó ágsuguánnán katô Áglangngagán, iring kanak. ¹¹ Yakó géllé ágtanggap kandin. Ka panó sikandin tikud diyan ákniyu, tabangi yu sikandin tingód katô mga ágkailanganán din ébô masuné tó ginawa din ka lumónód dini kanak. Angatan ku sikandin asta tó duma mga kataladi.

¹² Na, tingód katô kataladi ta na si Apolos, igpédu-éduwa gó kandin ébô madun tun ákniyu na mákkás katô duma mga ágpampamaké, asal di pa kun sikandin makasadun áknganni. Madun gó sikandin ka duwán dán madigár timpo.

Katapuriyan mga panalan

¹³ Na, banté kó. Pasarig kó katô kapamaké yu ki Jesu-Cristo. Yakó ágmataló, asal pabákkár kó. ¹⁴ Agad ándin tó áglumun yu, lumu yu na duwán dakál ginawa.

¹⁵ Isóddóran yu na si Estefanas asta tó pamilya din tó una igpamuké diyan ta ákniyu probinsya ka Grecia. Malóggód dan ágtabang katô mga sakup ka Manama. Na, mga kataladi, ágpédu-éduwa ákniyu. ¹⁶ Pasakup kó gó tun ta mga manubù iring kandan asta tun ta langun katô duma mga manubù na ágtabang.

¹⁷ Idayawanna gó su igdunggu dán si Estefanas, si Fortunato, asta si Acaico, su agad ándà kó dini, asal sikandan tó bullas ákniyu, ¹⁸ su igórór dan kanak iring katô kórór dan ákniyu. Kailangan pabantugán ta tó mga manubù iring kandan.

¹⁹ Ágpangumusta ákniyu tó mga ágpampamaké nit probinsya ka Asia. Si Aquilas, si Priscila, asta tó mga ágpampamaké na ágpalmudé tun ta balé dan, ágpangumusta dan ákniyu su igpasábbadé tó langun yu na igpamaké katô Áglangngagán. ²⁰ Ágpangumusta ákniyu tó langun kataladi ta dini.

Papangumustaé kó langun na ágpampamaké ágtákkássan katô kapaginawaé yu.

²¹ Na, sakán si Pablo tó igsulat kani. Kumusta kó langun.

²² Supakan gó tó langun na ándà ginawa tun ta Áglangngagán.

Áglangngagán dé, lónód kad!

²³ Mólà pa ka tó Áglangngagán na si Jesus kéduwan ákniyu. ²⁴ Ágginawaan ku tó langun yu na ágpamaké ki Jesu-Cristo. Matuman ni.

Ikaduwa Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Corinto

Una Basan

Ni gó tò ikaduwa sulat i Pablo tun ta mga ágpampamaké tun ta lunsud ka Corinto. Tò igsulat din ni, igpriso sikandin tun ta Macedonia. Mga sábbad ámmé tò iglabé tikud tun ta una kasulat din kandan.

Igsulat i Pablo tò una sulat din tun ta mga taga Corinto su agad duwán sábbad manubù tun kandan na iglumu ka madat, asal ándà sapadi katò duma mga ágpampamaké. Igsulat din na kailangan disiplinan dan tò iglumu ka madat. Pángnga ka kapapid din katò sulat, itanaan sikandin su ándà sóddór din ka igtuman dan tò igsulat din kandan ó agó isókó dan. Purisu igpasadun din si Tito tun ta Corinto ébò kasóddóran din ka ándin tò itamanan. Tò iguli si Tito, igulit din ki Pablo na igtuman dan tò igsulat din. Asal duwán pagsik igbuyas kandin, su igkagi dan na ánnà sikandin ágsuguánnán i Jesu-Cristo.

Purisu igsulat puman si Pablo tun kandan, asta ni gó tò igsulat din. Nit sulat, iggamit din tò kagi “sikami” asta tò kagi “sikiyu.” Tò kagi “sikiyu,” tò gó tò mga taga Corinto na igsulatan din. Tò kagi “sikami,” tò gó si Pablo, si Timoteo, asta si Tito na mga kadumaan i Pablo.

Igsulat si Pablo tingód katò mga inókitan din ébò kasóddóran dan na ágsuguánnán i Jesu-Cristo sikandin. Igsulat din tingód katò katiis din katò mga kérrayat asta katò mga kahirapan ébò tumanán din tò kakalyag ka Manama. Igsulat din na dakál gó tò ginawa din katò mga ágpampamaké tun ta Corinto. Duwán pagsik duma mga kabánnalan na igtinurù din kandan ukit kani sulat din.

Si Tito asta tò mga kadumaan din tò igpid kani sulat i Pablo tun ta Corinto.

¹ Sakán si Pablo na inému apostoles i Jesu-Cristo tingód katò kakalyag ka Manama. Sakán asta tò kataladi ta na si Timoteo ágpangumusta ákniyu na mga ágpamaké katò Manama tun ta lunsud ka Corinto asta katò langun ka duma mga sakup ka Manama tun ta kaluwagan ka probinsya ka Grecia.* ² Mólà pa ka matanggap yu tò tabang asta tò kasunayan tikud tun ta Manama na Ámmà ta asta tikud tun ta Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

³ Durungán ta gó tò Manama na Ámmà katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. Sikandin tò Ámmà na médu-édu áknita, asta tò ágtikudan ka langun ka kabákkárran. ⁴ Agad ándin tò kahirapan dé, ágpabákkárrán ké ka Manama ébò ukit katò kapabákkár din áknami, makapabákkár ké pagsik katò duma mga ágkahirapan. ⁵ Su agad marapung tò karasayan dé su igpasábbad ki tun ki Cristo, asal ukit kandin marapung gó pagsik tò mga kabákkárran na tanggapán dé. ⁶ Atin ka ágkahirapan ké, matuman kó pabákkárrán ka Manama asta tábbusán kó. Ukit katò kapabákkár ka Manama áknami, pabákkárrán kó ikandin ébò makatiis kó katò mga kahirapan na iring katò mga ágtiisán dé. ⁷ Purisu masarig tò gimanan dé para ákniyu, su isóddóran dé na atin ka kahirapan kó iring áknami, pabákkárrán kó pagsik katò Manama iring áknami.

⁸ Na, mga kataladi, kakalyag dé na makasóddór kó tingód katò kahirapan na inókitan dé tun ta probinsya ka Asia. Tuu gó dakál tò kahirapan na inókitan dé, iring na di kéd gó makatiis, asta kéman dé ka maté kéd. ⁹ Kéman dé ka tò dán gó tò ágtamanán dé. Asal inému ni ébò di ké sumarig katò áknami sarili, asal ébò sumarig ké katò Manama na makanté puman katò mga inaté. ¹⁰ Igpaluwà ké gó ikandin tikud tun ta kadattan ka kamatayan, asta isóddóran dé na paluwaán ké gó ikandin. Sikandin dád gó tò ágsarigan dé na manayun paluwà áknami ébò manté ké pa. ¹¹ Madigár ka tabangan ké ikiyu ukit katò kadasal yu para áknami ébò marapung tò mga makapasalamat ka Manama tingód katò mga tabang na matanggap dé tikud kandin ukit ka kadasal katò marapung manubù.

Igpalin i Pablo tò plano din

¹² Ni gó tò padadurungán dé su isóddóran dé na matullid asta bánnal tun ta saruwan ka Manama tò langun ka áglumun dé. Ituman ni ánnà ukit katò áknami kakatigan asal ukit katò ginawa ka Manama áknami. Matullid gó tò ágkémun dé tun ta langun manubù, asta tuu pa gó tun ákniyu. ¹³⁻¹⁴ Igsulat dé dád tò mabasa yu asta tò kagpáttan yu. Agad duwán pô gó na di yu tuu ágkagpáttan áknganni, asal kakalyag ku na dumunggù tò álló na kagpáttan yu gó ébò ka dumunggù tò Áglangngagán na si Jesus, kadayawan kó tingód áknami, iring katò dayó dé tingód ákniyu.

* 1:1 1:1 Grecia, ó Acaya.

¹⁵ Na, su isóddóran ku na makagpát kó langun, kakalyag ku pád dángngan na makaduwa a madun tun ákniyu ébò makatabangnga ákniyu. ¹⁶ Kakalyag ku pád na máddingnga pa diyan ákniyu ka madunna tun ta Macedonia, asta máddingnga puman diyan ákniyu ka lumónódda tikud tun ta Macedonia ébò makatabang kó kanak ka madunna tun ta Judea. ¹⁷ Tò gó pád tò plano ku. Asal su ándà a ikatuman, yakò ágpanámdám na di ágkasarigan tò kagi ku. Tò kanak plano, ánnà iring katò duma mga manubù nit banuwa na ágkagi “Óó,” asal tò kannè kóbádan “Di.” ¹⁸ Ágkasarigan tò Manama, asta ágkasarigan tò igkagi dé ákniyu, su di ké gó ágduwa-duwa. ¹⁹ Sikami si Silas asta si Timoteo tò igulit-ulit ákniyu tingód katò Batà ka Manama na si Jesu-Cristo, asta ágkasarigan tò kagi din, su di gó sikandin ágduwa-duwa. ²⁰ Ukit ki Cristo ágkatuman tò langun tandò ka Manama. Purisu makakagi ké na ágkasarigan gó tò Manama, asta ukit kani madurung sikandin. ²¹ Manama gó tò ágtabang áknami asta ákniyu ébò masarig tò kapasábbad ta tun ki Cristo. Igsalin ki ikandin ²² asta igpasóddór din na sikita tò kandin mga sakup ukit katò Ugis Espiritu na igpóddò din tun ta pusung ta ébò kasóddóran ta na matuman tò langun tandò din áknita.

²³ Na, ikasóddór tò Manama na bánnal ni ágkagin ku. Ándà a sadun diyan ákniyu tun ta Corinto su kakalyag ku na di ku sikiyu supakan. ²⁴ Di ké ágpurit ákniyu tingód katò kapamaké yu, su masarig gó. Asal kakalyag dé na tumabang ké ákniyu ébò kadayawan kó.

2

¹ Purisu kakalyag ku na atin ka kabággayan kó puman ka ranu, diyad baling madun diyan ákniyu. ² Su atin ka maranu kó ukit katò kasapad ku ka madat linumuwan yu, iring na ándà dán gó palang makabággé ka dayó kanak! ³ Tò gó tò gunayan na iguna a igsulat ákniyu ébò tullidán yu tò linumuwan yu. Purisu ka madunna diyan ákniyu, diya kabággayan ka ranu katò mga makadayó pád kanak. Su isóddóran ku na atin ka kadayawanna tingód ákniyu, kadayawan kó gó pagsik. ⁴ Tò igsulatta ákniyu dángngan, ándà dayó ku, su iranuwa gó asta igsággowa. Ánnà kakalyag ku na kabággayan kó ka ranu, asal kakalyag ku dád na kasóddóran yu na ágginawaan ku gó sikiyu.

Pasinsiyayi yu tò ikasalà

⁵ Na, tingód katò manubù diyan ákniyu na ikasalà dángngan, diya pasobra katò kabánnalan ka kumagiya na ánnà dád sakán tò igbággayan din ka ranu asal sikiyu pagsik langun. ⁶ Igpasábbadé tò karapungan yu na igruud kandin, asal nángngà dán tò supak tingód katò iglumu din. ⁷ Purisu pasinsiyayi yud sikandin asta pabákkár yu ébò di mapid katò tuu ranu. ⁸ Purisu kakalyag ku na pasóddór kó na duwán pa ginawa yu kandin. ⁹ Ni gó tò gunayan na igsulatta ákniyu dángngan ébò kasóddóran ku ka ágkasarigan kó na tumuman katò langun na igtalan ku ákniyu. ¹⁰ Atin ka pasinsiyaan yu tò ikasalà, pasinsiyaan ku pagsik sikandin. Su agad ándin tò salà din, igpasinsiyaan kud sikandin tun ta saruwan i Cristo ébò katabangan kó. ¹¹ Nángngà ka masinsiya ki kandin ébò di ki mapid i Maibuyan, su isóddóran ta na madat gó tò mga kapókit din.

Tò tana i Pablo tun ta Troas

¹² Na, tò igdunggù a tun ta Troas ébò mulit-ulitta katò Madigár Gulitán tingód ki Cristo, igkita ku na tapé igtaganá katò Áglangngagán tò mga pusung dan ébò maminág dan kanak. ¹³ Asal ándà a ikatónnók su ándà pa dunggù si Tito na kataladi ku. Purisu igtananan ku tò mga ágpampamaké diyan ta Troas asta igpanayunna tun ta Macedonia.

Pamammut i Cristo

¹⁴ Pasalamat ki katò Manama! Su tingód katò kapasakup dé ki Cristo, Manama tò ágpíd áknami tun ta kapanaluwan. Ukit áknami matalap tò Madigár Gulitán tingód ki Cristo iring na pamammut na ágkangadággan tun ta agad ánda banuwa. ¹⁵ Su tò ágtalapán dé tingód ki Cristo tò iring na pamammut na ággóbbón tun ta saruwan ka Manama, asta ágkangadággan katò mga ágpampamaké na ágtábbusán asta katò mga di ágpamaké na ágdungguan ka supak. ¹⁶ Tun ta mga di ágpamaké, tò kabánnalan na ágtalapán dé iring na mawù na makamaté. Asal tun ta mga ágpampamaké, tò kabánnalan na ágtalapán dé iring na pamammut na makanté.

Atin ka di ki tabangan ka Manama, ándà palang makému kani! ¹⁷ Ánnà ké iring katò marapung manubù na ágpanalapi dád ukit katò kólit-ólit dan katò kagi ka Manama. Asal su igpapid ké katò Manama asta igpasábbad ké tun ki Cristo, bánnal tò kólit-ólit dé katò kagi ka Manama, su ágkasóddóran ka Manama tò langun na ágtinuruán dé.

3

Mantu kapókit ka kapadani ta tun ta Manama

¹ Yakó ágpánámdám na ágdurungán déd puman tó sarili dé. Ánnà ké iring katò duma mga taratinurú na ágkailangan pa ka mga sulat na ágpasóddór tingód kandan ébò tanggápán yu. Ánnà ké iring katò mga ágpamuyú ákniyu ka sulat na ágpasóddór tingód kandan ébò tanggápán dan katò mga manubù tun ta duma mga banuwa. ² Ándà ké kailangan ka sulat na ágpasóddór, su sikiyu gó tó ágpasóddór tingód áknami, su iring na sikiyu tó igsulat tun ta pusung dé na ágkitanán asta ágkabasa katò langun. ³ Matayyó na sikiyu tó iring na sulat i Cristo na igpapid ukit áknami. Ánnà tinta na pagsulat ó malumpipi mga batu na ágsulatanan tó iggamit din, asal iring na igsulat din tun ta pusung ka mga manubù ukit katò Ugis Espiritu ka manté Manama.

⁴ Isóddóran dé na bánnal ni su ágsarig ké katò Manama tingód katò iglumu i Cristo. ⁵ Atin ka sikami dád, di ké makému kani lumu ni, asal makému ké su ágtabangan ké katò Manama. ⁶ Manama tó ágtabang áknami ébò makému ké makólit-ólit tingód katò mantu kapókit na igimu din ébò tanggápán ki ikandin, ánnà ukit katò mga sugù na igsulat, asal ukit katò Ugis Espiritu, su tó mga sugù ágsippang tun ta supak ka kamatayan, asal tó Ugis Espiritu ágbággé katò kantayan na ándà ágtamanán.

⁷ Tó igbággé ka Manama tó mga sugù na igsulat din tun ta mga batu na ágsulatanan, ikita tó séllaán ka Manama tun ta báttuk i Moises. Agad ágkatagitú ágkandà tó séllaán ka báttuk din, asal di pakasállág tó mga rubbad i Israel su ágkasirang dan. Purisu agad ágséllà tó kabággé ka Manama katò mga sugù na ágsippang dád tun ta kamatayan, ⁸ asal tuu pa ágséllà tó kabággé ka Manama katò Ugis Espiritu tun ta mga manubù. ⁹ Agad ágséllà tó tapé kapókit na ágsippang dád tun ta supak, asal tuu pa gó ágséllà tó mantu kapókit na ágtanggápán ki katò Manama na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁰ Tó kabánnalan, tó kaséllà ka mga sugù sayyan iring na ándà dán gó ka tandingán katò kaséllà kani mantu kapókit. ¹¹ Su agad duwán kaséllà katò tapé kapókit na igbullasan dán, asal tuu pa gó ágséllà tó mantu kapókit na ágsippang tun ta ándà ágtamanán.

¹² Purisu su tuu gó madigár ni gimanan dé, ándà máddang dé ka kólit-ólit dé katò kagi ka Manama. ¹³ Ánnà ké iring ki Moises na igtambun katò báttuk din ébò di ágkitanán katò mga rubbad i Israel tó kandaan katò séllaán tun ta báttuk din. ¹⁴ Asal ándà ni kagpátti katò mga rubbad i Israel su itambunan tó panámdám dan. Agad sippang áknganni, atin ka ágbasan dan tó tapé kapókit, duwán gó iring na pagtambun tun ta panámdám dan ébò di dan kagpáttan tó kabánnalan. Di gó makangé tó pagtambun sippang ka mamaké dan dán ki Cristo. ¹⁵ Sippang gó áknganni atin ka ágbasa dan katò mga sugù na igsulat i Moises,* di dan gó pakagpát su duwán ikatambun katò panámdám dan. ¹⁶ Asal atin ka mamaké tó manubù katò Áglangngagán,† makangé tó pagtambun. ¹⁷ Na, ni kagi na “Áglangngagán” na igsulat kannun, tó gó tó Ugis Espiritu. Atin ka duwán Ugis Espiritu katò Áglangngagán tun ta manubù, duwán dán kaluwaan din tikud tun ta katuman katò mga sugù. ¹⁸ Purisu su ándà dán ikatambun áknita, ágkitanán tó séllaán katò Áglangngagán tun ta báttuk ta. Su ágpamantun ki katò Ugis Espiritu katò Áglangngagán, tuu pa ágkitanán tó séllaán din dini áknita asta makéring ki kandin.

4

Tò dakál é lagà na igdalám tun ta kudán

¹ Tingód katò kédu ka Manama, igsalin ké ikandin ébò mulit-ulit ké kani mantu kapókit na mému matábbus tó mga manubù. Purisu di ké ágmalomét. ² Igélléyan dé tó mga linumuwan na makayayyà asta gállássán. Di ké áglimbung katò mga manubù, asta di dé ágpalinán tó kagi ka Manama tingód ki Cristo. Isóddóran gó ka Manama na kabánnalan dád tó gulit-ulitán dé, asta isóddóran katò mga manubù na ágkasarigan ké. ³ Atin ka duwán di pakagpát katò Madigár Gulitán tingód ki Cristo na gulit-ulitán dé, tó gó tó manubù na ágdungguan ka supak. ⁴ Di dan ágpamaké su tó panámdám dan igtambunan i Maibuyan na pangulu katò mga manubù nit banuwa. Igtambunan din ébò di dan séllaan katò Madigár Gulitán. Di dan pakagpát katò gulit-ulitán dé tingód ki Cristo na ágkakitaan ta gó katò Manama.

⁵ Di ké gulit-ulit tingód katò sarili dé, asal gulit-ulit ké na si Jesu-Cristo tó Áglangngagán. Ágkagin dé dád na sikami tó mga ágsuguánnán din ébò tumanán dé tó kakalyag din na tum-abang ákniyu. ⁶ Tó Manama na igkagi na, “Duwán dán kappawaan tun ta kangittángngan,”* sikandin pagsik tó igpappawá kani pusung ta ébò makagpát ki na ni gó tó kappawaan din na ágkitanán tun ta bónnóng i Cristo.

* **3:15** 3:15 Manama tó igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tó igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. † **3:16** 3:16 Ahaán tó Exodo 34:33-35. * **4:6** 4:6 Genesis 1:3.

⁷ Agad malómét é lawa dé iring na kudán na ándà lagà, asal igsarig ka Manama dini áknami tó Madigár Gulitán na tuu dakál é lagà ébò kasóddóran katò langun manubù na tó bánnal katulusan katò Madigár Gulitán ánnà tikud dini áknami asal tikud tun ta Manama. ⁸ Agad marag ké ágkahirapan, asal di ké gó ágkadalangan. Agad ágkalibug ké, asal di ké gó ágsódò. ⁹ Agad girrayatan ké, asal di ké ágtananan katò Manama. Agad ágmatayan ké, asal ágkanté ké pò. ¹⁰ Inalayun ágdungguan ka kamatayan tó mga lawa dé iring katò kamaté i Jesus ébò pakitanán tó kantayan i Jesus nit mga lawa dé. ¹¹ Róggun manté ké pa, inalayun dé ágbantéyan tó mga manubù na mimmaté pád áknami tingód ka katuman dé katò kakalyag i Jesus. Ágtiis ké kani ébò ágkitanán tó kantayan din ukit kani lawa dé na maté. ¹² Purisu mému ki matayan ébò sikiyu tó makatanggap katò kantayan na ándà ágtamanán.

¹³ Mà katò kagi ka Manama na igsulat, “Igpamakéya katò Manama. Purisu igulitta kani.”† Ni gó pagsik tó áglumun dé. Gulit-ulit ké su ágpamaké ké katò Manama. ¹⁴ Su isóddóran dé na tó Manama na iganté puman katò Áglangngagán na si Jesus manté pagsik áknami su igpasábbad ké tun ki Jesus, asta Manama tó mid áknami duma ákniyu tun ta saruwan din. ¹⁵ Ikatiis ké katò langun kani mga kahirapan ébò duwán ágpulusán yu. Atin ka kumarapung tó mga manubù na tumanggap katò kédu ka Manama, kumarapung pagsik tó mga pasalamat asta tó mga dumurung kandin.

¹⁶ Purisu di ké ágsódò. Agad ágkatagitù dán ágmalómét ni mga lawa dé, asal tó espiritu dé inalayun ágmabákkár álló-álló. ¹⁷ Tó mga kahirapan na ágriyun dé áknganni di mabággat asta di manayun ka ándà ágtamanán. Asal ukit kani mga kahirapan, tanggapán dé tó tuu pa madigár na ándà ágtamanán na igtaganá ka Manama para áknami asta di gó katáppángngan. ¹⁸ Di dé ágpanámdámmán tó mga kahirapan na ágkitanán áknganni, asal ágpanámdámmán dé tó gimanan dé na ándà pa kitayi. Su tó mga kahirapan na ágkitanán dé di ágpanayun, asal tó mga kadigárran na di ágkitanán ágpanayun ka ándà ágtamanán.

5

¹ Isóddóran ta na iring na rákkó ni lawa ta na góddóan ta áknganni róggun kannun ki pa ta banuwa. Asal ka maté ki asta tananan ta ni lawa ta, isóddóran ta na duwán mantu lawa na óddóan ta tun ta langit sippang ka ándà ágtamanán. Ni mantu lawa ta di imun ka manubù asal imun ka Manama para áknita. ² Su agad ágkahirapan ki gó áknganni, asal gimanan ta tó mantu lawa na tanggapán ta tun ta langit ³ ébò ka matanggap ta ni mantu lawa, inalayun duwán góddóan ka gimukud ta. ⁴ Róggun góddó ki pa kani lawa ta nit banuwa, ágkahirapan ki ánnà su kakalyag ta na maté kid, asal su kakalyag ta na bággayan ki katò mantu lawa ta tun ta langit ébò ni lawa ta na ágkaróddóg kabullasan katò lawa na di gó maté sippang ka ándà ágtamanán. ⁵ Manama gó tó igtaganá áknita ébò matanggap ta ni mantu lawa, asta sikandin tó igbággé katò Ugis Espiritu áknita ébò kasóddóran ta na matuman gó na bággayan ki ikandin.

⁶ Purisu inalayun ágpasarigán tó pusung ta, agad isóddóran ta na róggun igóddó ki pa nit banuwa, di ki pa móddó tun ta Áglangngagán. ⁷ Agad ándin tó áglumun ta, sumarig ki gó katò Manama, agad ándà ta pa kitayi. ⁸ Agad duwán pád kakalyag ta na tananan tad ni lawa ta asta móddó ki tun ta Áglangngagán, asal ágpabákkárrán gó ni pusung ta. ⁹ Purisu agad kannun ki pa ó tun ki kandin, asal kakalyag ta na kadayawan sikandin tingód áknita, ¹⁰ su kailangan tumubang ki langun tun ki Cristo ébò ruudan ki ikandin. Tó tagsábbad-sábbad áknita tumanggap katò ágpulusán tingód katò linumuwan na nit banuwa, agad madigár ó madat.

Igpasábbad ki ka Manama tun kandin ukit ki Cristo

¹¹ Na, su isóddóran dé na kailangan respetowan ta tó Áglangngagán na ágtubangán ta, gággár-ággár ké na mapid tó mga manubù ébò mamaké dan kandin. Isóddóran katò Manama tó áknami kamanubuan, asta kakalyag dé pagsik na kasóddóran yu ni. ¹² Ándà dé puman durungi tó áknami sarili, asal kakalyag dé dád na bággayan kó katò gunayan ébò pabantugán ké ikiyu, asta ébò makataba kó katò mga manubù na ágpadaurung dád tingód katò kandan mga linumuwan na ágkitanán, asta ánnà matullid tó pusung dan tun ta saruwan ka Manama. ¹³ Atin ka panámdám yu na ágkangulág ké tingód katò kasulat ku kani, taban ku gó ni tun ta saruwan ka Manama. Atin ka nángngá tó áknami panámdám, katabangan kó. ¹⁴ Agad ándin tó áglumun dé, ágpiddán ké katò ginawa i Cristo. Su igbánnal ké na inaté si Cristo para katò langun manubù, igbánnal ké na inaté kid langun duma kandin.* ¹⁵ Inaté si Cristo para katò langun ébò tó mga manubù na ágtanggap katò mantu kantayan

† 4:13 4:13 Salmo 116:10. * 5:14 5:14 Inaté ki duma kandin su iring na inaté tó tapé ágkémun asta áglumun ta na di madigár tun ta saruwan ka Manama, su atin ka maté tó manubù, di dán áglumu katò tapé áglumun din.

din, ánnà kandan sarili kakalyag tô tumanán dan, asal tumanán dan tô kakalyag i Cristo na inaté asta inanté puman para kandan.

¹⁶ Purisu áknganni diya sumállág katô duma mga manubù ukit katô panámdám dád ka mga manubù. Dángngan ígsállága ki Cristo ukit katô panámdám dád ka manubù, asal ipalin dán gó tô panámdám ku tingód kandin. ¹⁷ Purisu tô manubù na ígpasakup ki Cristo, mantu dán sikandin. Tô ágkémun din áknganni ánnà dán iring katô tapé, su tô tapé ágkémun din ibullasan dán katô mantu ágkémun. ¹⁸ Tikud gó tun ta Manama tô mantu ágkémun ta. Sikandin tô ígpasábbad áknita tun kandin ukit katô íglumu i Cristo, asta ígpapíd ké ikandin na mulit-ulit na mému dán pasábbad tô mga manubù tun kandin. ¹⁹ Ni gó tô gulit-ulitán dé na duwán kapókit na ígimu ka Manama ukit ki Cristo ébô pasábbadán din tô mga manubù tun kandin asta pasinsiyaan din dán tô mga salà dan. Ni gó tô madigár gulitán na ígbággé din áknami ébô talapán dé tun ta duma mga manubù.

²⁰ Purisu ígpapíd ké ébô mulit-ulit ké para ki Cristo. Iring na ágkagi tô Manama ákniyu ukit áknami. Purisu gulit-ulit ké katô kagi i Cristo na ágpédu-édu ákniyu, “Pasábbad kóid tun ta Manama.” ²¹ Agad ándà palang salà i Cristo, asal sikandin gó tô ígpasupakan ka Manama tingód katô mga salà ta ébô ukit ki Cristo, tanggapán ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din.

6

¹ Su sikami tô mga ágsuguánnán katô Manama, ágpédu-édu ké gó ákniyu na yakó ágpanámdám na ándà ágpulusán katô dakál ginawa ka Manama na ígtanggap yu tikud tun kandin. ² Su mà katô kagi ka Manama na ígsulat, “Tô ígdunggù dán tô nángngà timpo na ígsalin ku, ígpaminág ku gó sikuna.

Tô ígdunggù dán tô nángngà álló na tábbusán ka, ígtabangan ku gó sikuna.”* Purisu paminág kó kanak! Ikatagana dán gó tô Manama tumabang ákniyu! Ni gó tô nángngà timpo ébô tábbusán kó ka Manama!

³ Kakalyag dé na di gó ágkasawé tô mga áglumun dé agó duwán manubù na di mamaké. ⁴ Asal su mga ágsuguánnán ké ka Manama, ágpakita ké na madigár gó tô langun áglumun dé. Agad marapung tô mga kahirapan na inókitan dé, ágtiis ké gó. ⁵ Ílagpás ké, ipriso ké, asta isamuk ké. Duwán timpo na tuu ké ibállé asta ípuló ké tingód katô kalumu dé, asta ándà ágkakan dé. ⁶ Ágpasóddórán dé na mga ágsuguánnán ké ka Manama su ándà salà na áglumun dé, ígbággayan ké ka kagpáttan, mallayat é ginawa dé, médu-édu ké, dini áknami tô Ugis Espiritu, asta bánnal ké ágginawa katô mga unawa dé. ⁷ Kabánnalan dád tô gulit-ulitán dé. Duwán katulusan ka Manama dini áknami. Tô katanggap ka Manama áknami na nángngà tun ta saruwan din iring na laniban asta kalasag dé ébô manalu ké katô mga usig dé. ⁸ Duwán ágpabantug áknami, duwán ágpayayá áknami, duwán ágkagi ka madat áknami, asal duwán ágdurung áknami. Duwán ágkagi na bulalón ké, asal bánnal gó tô gulit-ulitán dé. ⁹ Agad duwán na di ágrespeto áknami, asal ágkilalan ké katô langun. Agad inalayun ké ágmatayan, asal manté ké pò. Agad ágsupakan ké, asal ándà ké pa matayi. ¹⁰ Agad duwán ranu katô pusung dé, asal inalayun duwán dayó dé. Agad ágkayú-ayuan ké, asal marapung tô mga manubù na ágbággayan dé ka kadigárran tikud tun ta Manama. Agad ándà palang kaduwánnan dé, asal ándà ké kakulangí.

¹¹ Mga taga Corinto, ándà palang ígbulun dé ákniyu, su dakál gó tô ginawa dé ákniyu. ¹² Atin ka duwán kasaan katô ginawa ta, ánnà su délák tô ginawa dé ákniyu, asal sikiyu tô duwán délák ginawa áknami. ¹³ Ígkagiya ákniyu iring na kanak mga gabatà. Ginawayi ké iring katô kaginawa dé ákniyu.

Sikita tô templo na góddóan katô Manama

¹⁴ Yakó ágpasábbad tun ta mga di ágpamaké, su di mému ka ágpadumae tô manubù na ígtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din asta tô masalà-salà! Di ágpatakkássé tô kappawaan asta tô kangitángngan. ¹⁵ Di ágpanunugé si Cristo asta si Maibuyan. Purisu di pagsik ágpasábbadé tô ágpamaké asta tô di ágpamaké. ¹⁶ Di mému ka duwán mga ágmanaman tun ta templo ka Manama. Tô langun ta na ágpampamaké, sikita gó tô templo na góddóan ka manté Manama! Su ígkagi tô Manama sayyan, “Móddó a duma kani mga manubù, asta dumuma a kandan.

Sakán tô Manama dan,

asta sikandan tô kanak mga manubù.”†

¹⁷ “Iwà kó tikud tun ta mga di ágpamaké kanak.

Liliyi yu sikandan.

* 6:2 6:2 Isaias 49:8. † 6:16 6:16 Levitico 26:12; Ezequias 37:27.

Yakó gilabot katô agad ándin maripà,
Asta tanggapán ku sikiyu, mà katô Áglangngagán.”[†]
18 “Mémuwa na Ámmà yu,
asta mému kó na mga gabatà ku.
Tô gó tô igkagi katô Áglangngagán na matulus.”[§]

7

¹ Sikiyu na mga ágginawaan dé, tô gó tô mga tandô ka Manama áknita. Purisu kailangan palinis ki katô langun na ágparipà katô áknita panámdám asta linumuwan. Kailangan ándà palang salà ta su ágrespeto kó katô Manama.

Tô dayó i Pablo

² Na, ginawayi ké ikiyu. Ándà palang tun ákniyu na iglumuwan dé ka madat. Ándà palang na igtadin dé. Ándà palang tun ákniyu na iglimbungan dé. ³ Ándà a kagi kani ébò ruudan ku sikiyu. Asal iring katô igkagi ku dângngan, ágginawaan dé gó sikiyu, su agad manté ki ó maté ki, di ki gó padiyaé. ⁴ Dakál tô kasarig ku ákniyu, asta ágpapadurungán ku gó sikiyu. Igpabákkár kó gó kanak. Agad ágkahirapan ké, asal tuuwa idayawan.

⁵ Tô igdunggù ké dini ta Macedonia, ándà ké gó paginawa, su marapung tô mga kahirapan dé. Duwán mga duma na igapul áknami, asta duwán tana katô pusung dé. ⁶ Asal ágpabákkár gó tô Manama katô mga ágkaranu, asta tô gó tô igimu din para áknami ukit katô kadunggù i Tito dini áknami. ⁷ Idayawan ké su igdunggù sikandin, asal idayawan ké pagsik su igulitan ké ikandin na igpabákkár yu sikandin. Igulitanna ikandin na ágkabugaan kó kanak, ágkaranu kó tingód katô inému, asta duwán kakalyag yu na dumapit kanak. Purisu tuuwa gó ágkadayawan ákngami.

⁸ Agad ikaparanuwa ákniyu ukit katô sulat ku dângngan, asal ándà a rákkád na igsulatta. Tun ta katigkané, bánnal na igrákkádda su isóddóran ku na iranu kó agad dógò dád.

⁹ Ágkadayawanna ánnà su iranu kó, asal su ukit katô ranu yu igrákkád kó asta ipalin tô ágkémun yu. Tô gó tô ranu na ágkadigárran ka Manama. Purisu ándà kó kadatti ukit áknami.

¹⁰ Kakalyag ka Manama na maranu tô manubú asta rumákkád tingód katô salà din ébò matábbus. Tô gó tô nángngà ranu na ándà karákkáddan. Asal tô maranu na di rumákkád ka mga salà din, dungguan sikandin ka supak na ándà ágtamanán. ¹¹ Panámdám yu tô inému katô Manama ukit katô ranu yu. Duwán dán gó kakalyag yu na pasóddór áknami na ipalin tô linumuwan yu. Isókó kó gó tingód katô manubú na iglumu katô salà, asta imáddangan kó agó supakan kó! Kakalyag yu gó na pasábbadé ki puman! Igsupakan yu gó tô iglumu ka salà, asta igpakita yu na nángngà gó tô iglumu yu tingód kani!

¹² Purisu tô igsulatta ákniyu dângngan, ánnà dád para katô iglumu ka madat asta ánnà dád para katô iglumuwan ka madat, asal kakalyag ku na pakitanán ka Manama ákniyu na dakál gó tô ginawa yu áknami. ¹³ Purisu igmabákkár ké ukit ákniyu.

Tô igkita dé tô dayó i Tito, tuu ké pa igmabákkár su madigár tô katanggap yu kandin.

¹⁴ Dângngan tô igulit ku ki Tito, igdurung ku sikiyu, asta ándà a kayyai, su bánnal tô langun na igulit dé ákniyu, asta igpakita yu gó na bánnal tô igulit dé ki Tito tingód ákniyu. ¹⁵ Ákngami atin ka ágkapanámdámman i Tito tô tingód katô kabánnal yu katô igkagi din asta katô katanggap yu kandin agad ágkamáddangan kó, ágkadugangan pa gó tô kaginawa din ákniyu.

¹⁶ Ágkadayawanna su ágkasarigan ku gó sikiyu.

8

Kapatabangé katô mga ágpampamaké

¹ Na, mga kataladi, kakalyag ku na ulitán ku ákniyu ka ándin tô iglumu katô Manama para katô mga ágpampamaké tun ta Macedonia ukit katô ginawa din kandan. ² Agad marapung tô kahirapan na igdunggù tun kandan asta tuu dan ágkayù-ayuan, asal dakál gó tô igbággé dan tingód katô dayó dan. ³ Makólitta ákniyu na tô igbággé dan ánnà dád tô ágkagaga dan asal sobra pa katô ágkagaga dan, su tô gó tô kandan kakalyag. ⁴ Igpédu-édu dan gó áknami ébò mému dan pagsik makabággé katô tabang dan tun ta mga sakup ka Manama na ágkahirapan tun ta Jerusalem. ⁵ Tuu madigár, su tô igbággé dan sobra pa ka tandingán katô gimanan dé, su igbággé dan pa tô kandan sarili tun ta Áglangngagán asta tun áknami, su tô gó tô kakalyag ka Manama kandan. ⁶ Su dakál tô igbággé dan, igpédu-édu ké ki Tito na lumónód sikandin tun ákniyu ébò panayunán din tô igtigkanayan din asta tumanán yu tô kalimud katô tabang yu para katô mga ágkahirapan tun ta Jerusalem. ⁷ Sikiyu na mga taga Corinto tô tuu ágkabantug, su tuu kó ágsarig katô Manama, mapandé kó ágtinurù, marapung gó tô

[†] 6:17 6:17 Isaias 52:11; Ezequias 20:34. [§] 6:18 6:18 2 Samuel 7:14.

isóddóran yu, malóggód kó ágbánnal katô Manama, asta dakál tô ginawa yu ákname. Purisu kakalyag dé na pakitanán yu pagsik na ágkabantug kó gó tingód katô kabággé yu katô tuu dakál.

⁸ Agad malóggód tô mga duma ágbággé, ándà ku sikiyu piriti na mággé, asal ukit katô kabággé yu, kasóddóran na duwán gó bánnal ginawa yu. ⁹ Yakó yu ágkalingawi tô dakál ginawa katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. Tô kóddô din tun ta langit, agad sikandin tô tigatun katô langun, asal su dakál tô ginawa din áknita, igtananan din tô langun asta igpamanubù sikandin ébô ukit katô katanan din katô langun, sikita tô makatanggap katô langun.

¹⁰ Na, ni gó tô kagin ku ákniyu. Madigár ka tumanán yu tô igtigkanayan yu tô iglabé ámmé. Sikiyu gó tô tagnà na igplano na tumabang, asta sikiyu pagsik tô tagnà na igbággé.

¹¹ Dángngan malóggód kó ágbággé. Purisu panayun yud ni igtigkanayan yu sippang ka matuman. Madigár ka bággén yu tô ágkagaga yu. ¹² Atin ka malóggód kó ágbággé, tanggapán katô Manama tô bággén yu, su di kó ikandin piritán na mággé katô ándà tun ákniyu.

¹³ Ánnà kakalyag ku na kahirapan kó asta mému kaduwánnan tô mga bággayan yu, asal kakalyag ku na magunawa tô kóddô yu langun. ¹⁴ Áknganni madigár tô kóddô yu asta makatabang kó kandan. Atin ka duwán álló na madigár tô kandan kóddô asta sikiyu tô kahirapan, sikandan tô mému tumabang ákniyu. Ukit kani, patabangé kó ébô ándà palang kakulangán. ¹⁵ Mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Tô iglimud ka dakál, ándà kasobrayi,

asta tô iglimud ka delák, ándà kakulangí.”*

Si Tito asta mga kadumaan din

¹⁶ Ágpalamatta tun ta Manama su sikandin tô igbággé ki Tito katô dakál ginawa ákniyu iring katô ginawa dé ákniyu. ¹⁷ Tô igpédu-édu ké ki Tito na lumónód sikandin tun ákniyu, ignunug sikandin, su duwán dán gó kakalyag din na madun diyan ákniyu. ¹⁸ Patákkássán dé kandin tô kataladi na ágdurungán katô langun ágpampamaké tun ta duma mga lunsud tingód katô kólít-ólít din katô Madigár Gulitán. ¹⁹ Sikandin gó tô igsalin katô langun ágpampamaké tun ta duma mga banuwa ébô mákkás ákname katô kapid dé kani tabang tun ta Jerusalem. Ukit kani lumun dé, madurung tô Áglangngagán asta makita na malóggód ké tumabang. ²⁰ Atin ka patákkássé ké madun, ándà palang makabuyas ákname tingód katô kapid dé katô dakál tabang. ²¹ Kakalyag dé na matullid tô lumun dé tun ta saruwan ka Manama, asta tun pagsik ta mga manubù.

²² Duwán pô gó sábbad kataladi na patákkássán dé kandan. Ikapira dé kinnami ni manubù ni tun ta ássa-ássa kapókit, asta isóddóran dé na duwán gó kakalyag din na tumabang ákniyu. Áknganni tuu gó malóggód sikandin na tumabang su dakál tô kasarig din ákniyu. ²³ Tingód ki Tito, sikandin tô kadumaan ku na ágtabang ákniyu. Tingód kani duwa kataladi na mákkás kandin, sikandan tô igpapid katô mga ágpampamaké tikud tun ta duma mga banuwa. Ágpabantugán si Cristo ukit katô áglumun dan. ²⁴ Purisu madigár ka pakitanán yu tô ginawa yu kandan ébô kasóddóran katô mga ágpampamaké tun ta duma mga banuwa na bánnal gó tô kadurung dé ákniyu.

9

Tabang para katô mga ágpampamaké

¹ Di dán kailangan na sumulatta puman tingód katô tabang para katô mga sakup ka Manama tun ta Jerusalem, ² su isóddóran ku na malóggód kó gó tumabang. Igdurung ku sikiyu tun ta mga ágpampamaké na taga Macedonia, su igulitta kandan na sikiyu dutun ta Grecia tô ikataganán dán na tumabang tikud pa tun ta iglabé ámmé. Tô ikadinág dan tingód katô kakalyag yu, tô pusung katô karapungan dan ikálláng gó na mággé. ³ Purisu pónan ku tun ákniyu si Tito asta tô mga duma kataladi ébô matuman tô igpadadurung dé tingód ákniyu su igulit ku kandan na ikataganán kó. ⁴ Atin ka duwán mga taga Macedonia na mákkás kanak tun ákniyu, asta atin ka kitanán dan na ándà kó pa kanné ikataganán katô tabang yu, kayyaan ké, asta tuu kó pa kayyaan ka di matuman tô kalimud katô bággén yu. ⁵ Purisu igpanámdámma na madigár ka pónan ku si Tito asta tô mga duma kataladi tun ákniyu ébô ka diya pa dumunggù, malimud dán gó tô tabang na igtandó yu. Kakalyag ku na malóggód kó mággé, ánnà su ipirit kó.

⁶ Panámdám yu ni. Tô kabággé ta iring katô kaparámmas. Atin ka delák dád tô bánni na parámmasán, delák dád pagsik tô makáttu. Asal ka dakál tô bánni na parámmasán, dakál pagsik tô makáttu. ⁷ Kailangan sumalin tô tagsábbad-sábbad ákniyu ka ándin tô bággén yu

* 8:15 8:15 Exodo 16:18. Igsulat ni tingód katô mga rubbad i Israel saynan na iglimud katô mana.

tikud tun ta pusung yu. Di mému ka ágduwa-duwa kó mággé ó su ipirit kó, su ágginawaan ka Manama tó mga manubù na duwán dayó dan na ágbággé. ⁸ Atin ka malóggód kó ágbággé, bággén gó ka Manama ákniyu tó ágkailanganán yu, asta duwán pa sobra kató ágkailanganán yu ébò makatabang kó kató duma mga manubù. ⁹ Mà kató kagi ka Manama na igsulat, “Mabasa sikandin ágbággé tun ta mga ágkayù-ayuan.

Di ágkalingawan ni madigár linumuwan din.”*

¹⁰ Tó Manama na ágbággé kató bänni asta kató mga buuy tun ta taralumu ka tanà, sikandin pagsik tó mággé ákniyu ka sobra pa kató ágkailanganán yu ébò tuu pa dakál tó tabang yu kató duma mga ágkahirapan. ¹¹ Tabangan kó gó ka Manama ébò inalayun kó makatabang kató duma. Atin ka piddán dé tó bággén yu tun ta mga ihirapan tun ta Jerusalem, marapung tó makapasalamat tun ta Manama tingód kató tabang yu kandan asta kató langun. ¹² Ukit kani bággén yu, ánnà dád katabangan tó mga sakup ka Manama na ihirapan, asal ukit pagsik kani marapung tó pasalamat tun ta Manama. ¹³ Ukit kani madigár lumu yu, ágpasóddór kó na igpamaké kó kató Madigár Gulitán tingód ki Cristo asta ágtumanán yu tó kakalyag din. Purisu mabantug asta madurung tó Manama ukit kató tabang yu kandan asta kató langun. ¹⁴ Dumasal dan para ákniyu su dakál tó ginawa dan tingód kató di ágkatáppángngan tabang ka Manama tun kandan ukit ákniyu. ¹⁵ Mólà pa ka pasalamat ki kató Manama tingód kató tuu madigár gasa din áknita. † Ándà nángngà kagi tingód kató kadigárran kani gasa din, su tuu gó madigár!

10

Taba i Pablo tun ta mga igbuyas kandin

¹ Duwán kun tun ákniyu na igkagi na sakán si Pablo tó talón ka diyanna ákniyu, asal maganiya dád kun ka ágsulatta ákniyu tikud tun ta madiyu! Ágpédu-éduwa ákniyu ukit kató kédu i Cristo. ² Yakó ágpírit kanak na pakita a kató kaganiyan ku ka dumunggú a diyan ákniyu. Duwán mga manubù diyan ákniyu na kéman dan ka iring kató ánnà mga sakup ka Manama tó ágkémun dé. Atin ka dumunggú a diyan, pakitanán ku gó kandan na ánnà a mataló. ³ Agad mga manubù ké, asal ka atuwan dé tó madat, di ké ágsarig kató áknami kabákkárran. ⁴ Tó mga laniban na ággamitán dé ánnà iring kató mga laniban ka gira nit banuwa, asal duwán gó matulus mga laniban na igbággé ka Manama áknami ébò dadattan dé tó madat mga lumu kató usig dé na si Maibuyan. ⁵ Tó gó tó gamitán dé ébò talun dé tó langun kató ágpangkagin kató mga ágpallayat-layat asta ágsuwé tikud tun ta kabánnalan, tó pakadalang kató kasóddóran dan tingód kató Manama. Palinán dé tó panámdám dan na ánnà nángngà ébò mánnal dan ki Cristo. ⁶ Atin ka kitanán dé na ágbánnal kód, supakan dé tó mga di ágbánnal.

⁷ Panámdám yu ni kabánnalan. Atin ka duwán ágkagi na sakup sikandin i Cristo, kailangan di din kalingawan na mga sakup ké pagsik i Cristo. ⁸ Agad kumagiya puman na ágsuguánnán ké kató Áglangngagán, asal diya kayyaan, su igpapid ké ikandin ánnà ébò dadattan tó kapamaké yu, asal ébò imun na masarig tó kapamaké yu. ⁹ Yakó ágpánámdám na áglimáddangán ku sikiyu ukit kató mga sulat ku ákniyu. ¹⁰ Su duwán diyan ákniyu na ágkagi na maganiya dád tun ta mga sulat ku, asal ka ágtubangnga, ágmalómétta asta ándà ágpulusán kató mga ágkagin ku. ¹¹ Kailangan makasóddór tó mga ágkagi kani na agad ándin tó ágkagin dé tun ta sulat, tó gó tó tumanán dé ka diyan kéd ákniyu.

¹² Di ké malyag na tandingán tó sarili dé kató duma mga taratinurú diyan na ágpadadurung kató kandan sarili. Ánnà nángngà tó panámdám dan, su ágpatingé dan dád kató sarili dan tingód kató linumuwan dan. ¹³ Asal di ké ágpadadurung tingód kató ándà palumuwi kató Manama áknami. Ágpadadurung ké dád tingód kató igpalumu kató Manama áknami, asta apil ni áglumun dé diyan ákniyu. ¹⁴ Atin ka ándà ké sadun diyan ákniyu, tó ágkagin dé mému sobra pa kató kabánnalan tingód ka kapapid ka Manama áknami. Asal tó kabánnalan, sikami tó tagná igsadun diyan ákniyu ébò ulitán dé tó Madigár Gulitán tingód ki Cristo. ¹⁵ Di ké ágpadadurung tingód kató linumuwan ka duma manubù tun ta ándà dé saduni. Asal giman ké na imun na masarig pa tó kapamaké yu, asta marapung pa tó malumu dé diyan ákniyu. ¹⁶ Atin ka matuman yan, mému ké mulit-ulit kató Madigár Gulitán tun ta duma mga banuwa na madiyu pa tun ákniyu na ándà gó palang duma na mulit-ulit. Purisu ándà palang makapadadurung na inatunán dé tó linumuwan kató duma. ¹⁷ Su mà kató kagi ka Manama,

“Tó malyag padadurung,

kailangan padadurungán din tó igimu kató Áglangngagán.”*

* 9:9 9:9 Salmo 112:9. † 9:15 9:15 Tó tuu madigár gasa ka Manama áknita, tó gó si Jesus na igpapid din ébò matábbus ki. * 10:17 10:17 Jeremias 9:24.

¹⁸ Tò makabággé katò dayó tun ta Áglangngagán ánnà tò ágdurung katò sarili din, asal tò manubù na durungán katò Áglangngagán.

11

Si Pablo asta tò mà kagi mga apostoles

¹ Na, tingód kani kagin ku, atin ka panámdámmán yu na ágkangulágga, mólà pa ka pallayatán yu tò ginawa yu kanak! ² Ágginawaan ku sikiyu iring katò kaginawa ka Manama ákniyu, su igpakasal kó tun ki Cristo iring katò malinis daraga na igtaganà ébò pakasal katò banà din. ³ Asal ágkamáddanganna agó mapid kó, iring ki Eva na inapid katò bulalón na áppuy. Ágkamáddanganna agó tananan yu tò bálnal ginawa yu tun ki Cristo. ⁴ Ágkatanaanna gó su agad ássa tò ágtinuruán katò duma mga taratinurù na ágsadun tun ákniyu tingód ki Jesus na ánnà magunawa katò igulit-ulit dé ákniyu, asal ágtanggapán yu sikandan. Agad ássa tò ágtinuruán dan tingód katò espiritu na ánnà magunawa katò Ugis Espiritu na itanggap yu, agad ássa tò gulit-ulitán dan na ánnà magunawa katò Madigár Gulitán na igbálnal yu dangan, asal ágtanggapán yu.

⁵ Tun ta panámdám ku, ánnà a tun ta katapuriyan ka tandingán katò mga mà kagi mapandé mga apostoles. ⁶ Agad diya tuu katig gulit-ulit, asal duwán gó kakatigan ku na makasóddórra katò kabálnalan. Isóddóran yu na bálnal tò langun na ágtinuruán dé, su ikapira kó gó ikakita.

⁷ Tò kólit-ólit ku katò Madigár Gulitán na tikud tun ta Manama, ándà a patandan ákniyu. Salà ku basì tò kapabbabà ku ébò mému kó mallayat? ⁸ Róggun iglumuwa diyan ákniyu, tò mga ágpampamaké tun ta duma mga banuwa tò igbággé katò mga ágkailanganán ku. Iring na igtakawan ku sikandan ébò tabangan ku gó sikiyu. ⁹ Tò kóddò ku diyan ákniyu, agad inandaanna katò mga ágkailanganán ku, asal ándà a gó pamuyù ka tabang tun ákniyu. Tò mga kataladi na igdunggú tikud tun ta Macedonia, tò gó tò igpid katò mga ágkailanganán ku. Ándà ku gó sikiyu pamuyui ka gasto ku, asta diya gó mamuyù. ¹⁰ Su si Cristo dini kanak, bálnal gó ni kagin ku ákniyu. Agad ánda tò sadunan ku tun ta kaluwagan ka probinsya ka Grecia, inalayun ku tumanán ni igkagi ku na ándà palang ágpamuyuan ku ka tabang. ¹¹ Agad di ku sikiyu pamuyuan ka tabang, asal yakó ágpanámdám na ándà ginawa ku ákniyu, su isóddóran ka Manama na ágginawaan ku gó sikiyu!

¹² Manayunna gó tumunan kani na diya mamuyù ka tabang tikud tun ákniyu ébò tò mga mà kagi apostoles di makakagi na tò linumuwan dan magunawa katò áknami linumuwan. ¹³ Agad ákagi dan na sikandan tò apostoles i Cristo, asal bulalón dan, áglimbung dan ákniyu tingód katò áglumun dan, asta mà kagi sikandan apostoles i Cristo. ¹⁴ Asal di ki kasalábbuan kani, su agad si Maibuyan giring-iring ka bónnóng katò bálnal panaligan ka Manama. ¹⁵ Purisu di ki pagsik kasalábbuan katò mga sakup i Maibuyan na mà kagi madigár tò linumuwan dan. Asal tun ta katapuriyan, supakan dan tingód katò madat mga linumuwan dan.

Mga kahirapan na inókitan i Pablo

¹⁶ Kumagiya puman na yakó ágpanámdám na ágkangulágga. Asal agad ágpanámdám kó na ágkangulágga, paminág kó kanak su duwán délák padadurungán ku. ¹⁷ Atin ka padadurungnga katò sarili ku, ánnà tikud tun ta Áglangngagán tò kagin ku, asal iringnga na ágkangulág. ¹⁸ Su duwán diyan ákniyu na ágpadadurung tingód katò linumuwan dan, padadurungnga pagsik. ¹⁹ Su ágpanámdám kó na mapandé kó, ágpaminág kó katò mga ágkangulág! ²⁰ Mému gó ákniyu agad imun kó ikandan na mga állang, agad ágkangén dan tò mga kaduwánnan yu, agad áglimbungan kó ikandan, agad ágpallayat-layat dan tun ákniyu asta ágsampal dan ákniyu. Agad iring kani tò áglumun dan, asal igpabayá yu dád gó sikandan. ²¹ Kayyaan ké ka makéring ké kandan!

Atin ka padadurung dan, padadurungnga pagsik, agad iringnga na ágkangulág. ²² Atin ka mga Judio* sikandan, Judiowa gó pagsik. Atin ka mga sakup dan katò grupo ka Israel, sakuppa gó pagsik. Atin ka mga rubbad dan i Abraham, rubbadda gó pagsik. ²³ Atin ka sikandan tò mga apostoles i Cristo, tuuwa pa bálnal na apostoles ka tandingán kandan. Isóddóran ku na iringnga na ágkangulág su ágpadadurungnga, asal tò kabálnalan, tuu pa marapung tò mga linumuwan ku, maragga gó igpriso, di ágkéyap tò kalagpás kanak, asta maragga gó ágmatayan ka tandingán kandan. ²⁴ Ikalima a lagpási katò unawa ku na mga Judio ka tállu pulu siyó (39) kada kalagpás kanak. ²⁵ Ikatálluwa bunali katò mga taga Roma. Ikasábbadda timbagi ka mga Judio ka batu ébò matéya. Ikatállu ilánnád tò barko na igsakayan ku, asta ikasábbadda igkapó-kapó tun ta lawud dalám ka sábbad dukilám asta sábbad álló. ²⁶ Marapung tò mga kahirapan ku su igpanówa tun ta ássa-ássa mga banuwa. Makamáddang tò mga wayig na iglalipag ku. Makamáddang tò mga tulisan. Makamáddang

* 11:22 11:22 Judio, ó Hebreo.

tô mga unawa ku na Judio asta tô mga ánnà Judio. Makamáddang tô tun ta mga lunsud, tô tun ta disyerto, asta tô tun ta dagat. Makamáddang tô mga mà kagi mga kataladi. ²⁷ Ikatiissa ka bállé ku, ihirapanna asta ipulówa tingód katô mahirap lumu ku. Iballusanna, itákkanganna, marag ándà ágkakan ku, asta inókitan ku tô kagánnó, su ikulanganna ka gumpakán ku. ²⁸ Duwán pagsik ássa kahirapan ku su tukid ka álló ágkatanaanna tingód katô langun ágpampamaké tun ta ássa-ássa simbaan. ²⁹ Atin ka duwán malómét tun ta kapamaké din, ágriyuwa katô kalómétan din. Atin ka duwán mapid tun ta salà, tuuwa gó ágkaranu.

³⁰ Atin ka kailangan na padadurungnga, kakalyag ku na padadurungán ku dád tô mga kalómétan ku. ³¹ Ándà a bulaló asta ikasóddór tô Manama na Ámmà katô Áglangngagán na si Jesus. Mólà pa ka ágdurungán sikandin ka ándà ágtamanán. ³² Tô diyanna pa ta lunsud ka Damasco, igpabangananna katô gobernador na sakup i Hari Aretas tun ta mga sállat katô lunsud ébò ámmáttánna pád. ³³ Asal igdalámma tun ta dakál basket asta igtuntunna tikud tun ta bentana tun ta mallayat koral na iglibut katô lunsud. Purisu ikapalaguyya gó.

12

Igpakita tô Manama ki Pablo

¹ Ikasóddórna na ándà ágpulusán ka padadurungnga tingód katô sarili ku, asal ipiritta gó. Ulitán kud áknuyu tô mga igpakita asta igpasóddór katô Áglangngagán kanak. ²⁻³ Na, mga sapulú áppat (14) dán ámmé tô iglabé, igpidda* tun datas ta langit na góddóan ka Manama. Taman dád ka lawa ku ó espíritu ku dád tô inapid dutun. Manama dád tô ikasóddór. ⁴ Asal isóddóran ku na igpidda tun datas ta langit, asta duwán mga kasalábbuan kagi na idinág ku na di ku mému ulitán. ⁵ Agad mému ka padadurungnga tingód katô igpakita katô Manama kanak, asal diya padadurung, su padadurungán ku dád tô mga kalómétan ku. ⁶ Agad padadurungnga tingód katô mga inókitan ku, asal diya méring na ágkangulág, su mulitta dád gó katô kabánnalan. Asal diya padadurung ébò tô panámdám ka mga duma tingód kanak di mému sumobra pa katô kabánnalan. Kakalyag ku na tô panámdám dan magunawa katô áglumun ku na igkita dan asta ágtinuruán ku na igdinág dan.

⁷ Kakalyag ka Manama na diya padadurung tingód katô kasalábbuan na igpakita din kanak. Purisu mému kandin ka bággayanna i Maibuyan katô bógók na iring na dugi tun ta lawa ku na di makangé ébò diya gó padadurung. ⁸ Ikatálluwa igpamuyú tun ta Áglangngagán na kangén din ni bógók tikud kanak. ⁹ Asal ándà din kangayi. Iggagi baling sikandin kanak, “Nángngá gó tô tabang ku áknikó, su makita gó tô katulusan ku tun ta kalómétan nu.” Purisu ágkadayawanna gó ágpapadurung tingód katô mga kalómétan ku ébò makita na dini kanak tô katulusan i Cristo. ¹⁰ Purisu ángganni ágkadayawanna tingód katô mga kalómétan ku, su agad óróm-órómánna, agad kahirapanna, agad irrayatanna, agad dadattanna, asal kadayawan si Cristo kanak. Atin ka ágmalómétta, ágpabákkárránna i Cristo.

Dakál ginawa i Pablo katô mga taga Corinto

¹¹ Igpiritta ikiyu na padadurung iring katô ágkangulág! Tuu pa madigár ka sikiyu pád tô dumurung kanak. Agad iring na ándà ágpulusán kanak, asal isóddóran ku na ánnà a tun ta katapuriyan ka tandingán katô mga mà kagi mapandé apostoles. ¹² Tô diyanna pa áknuyu, makapira a gó igpakita áknuyu na bánnalla gó apostoles na igpapid katô Manama, su mallayat tô ginawa ku áknuyu róggun na igimu ku tô madigár mga kasalábbuan. ¹³ Sábbad dád tô igimu ku tun ta mga ágpampamaké tun ta duma mga banuwa na ándà ku gó imuwi diyan áknuyu, su ándà a pamuyú ka tabang tikud tun áknuyu. Atin ka ikasalà a áknuyu ukít kani, pasinsiyayiya dád!

¹⁴ Ikataganá ad na madun diyan áknuyu asta mému ni na makatállu dán. Asal diya pa gó mamuyú ka tabang tikud tun áknuyu, su ánnà man salapí yu tô ágdantulan ku, asal tô dakál ginawa yu kanak. Iring kó na mga gabatá ku, asta ánnà mga gabatá tô ágdóppón katô ámmà asta inná dan, asal ámmà asta inná tô ágdóppón katô kandan mga gabatá. ¹⁵ Purisu kadayawanna gó ka makabággéya áknuyu katô sarili ku asta katô langun dini kanak ébò makatabangnga áknuyu. Agad dakál gó tô ginawa ku áknuyu, asal iring na délák dád tô áknuyu ginawa kanak!

¹⁶ Agad isóddóran yu na ándà palang igpamuyú ku tikud tun áknuyu, asal duwán kun ágkagi na iglukuwa asta iglimbungnga áknuyu. ¹⁷ Tô igpasadun ku tô mga manubú tun áknuyu, ándà kó gó limbungi ikandan. ¹⁸ Agad igpasadun ku tun áknuyu si Tito na igtákkássan katô sábbad kataladi, asal ándà kó gó lukuwi i Tito. Magunawa tô ágkémun dé si Tito, asta magunawa tô ágdantulan dé.

* **12-2:3** 12:2 Agad iggamit tô kagi “Igpidda,” tun ta bersikulo 2 sippang ka bersikulo 6, ándà uliti i Pablo na sikandin tô igpid, asal igsulat din na “Duwán sábbad sakup i Cristo na igpid.” Tun ta bersikulo 7, matayyó tô igsulat din na sikandin tô igpid.

¹⁹ Kéman yu ka ágkagi ké kani langun ébô sikiyu tô makasóddór na nángngá tô linumuwan dé. Asal ánnà ni tô ágdantulán dé. Ágkagi ké kani langun tun ta saruwan ka Manama, su sikami tô mga ágsuguánnán i Cristo. Áglumun dé tô langun ébô imun masarig tô kapamaké yu na ágginawaan dé. ²⁰ Itanaanna agó ka dumunggú a diyan ákniyu, diya kadayawan tingód katô áglumun yu, asta di kó kadayawan tingód katô lumun ku ákniyu. Itanaanna agó kitanán ku na ágpapulé kó, ágpasabué kó, ágpasókówé kó, ágpallaggáddé kó, ágpaddaté kó, ágpaséléké kó, ágpallayat-layat kó, asta ágpasamuké kó. ²¹ Itanaanna agó ka dumunggú a puman diyan ákniyu, kayyaanna tun ta saruwan ka Manama tingód katô madat na áglumun yu. Maranuwa gó tingód katô marapung tun ákniyu na ándà rákkád katô mga salà na íglumu dan dángngan, asal inalayun ágtuman dan katô madat kakalyag ka lawa, áglayuk katô ánnà kandan sawa ó duma, asta tuu malyag áglumu katô mga makayayyá.

13

Katapuriyan mga panalan

¹ Ni gó tô ikatállu kasadun ku diyan ákniyu. Tumanán ku tô kagi ka Manama na igsulat na kailangan duwán duwa ó tállu testigos.*

² Tô ikaduwa kasadun ku diyan ákniyu, igkagiyan ku tô mga íglumu ka salà dángngan na supakan ku sikandan. Agad madiyù ad diyan ákniyu, asal kagiyan kud puman sikandan asta tô langun duma na atin ka lumónódda diyan ákniyu, ándà gó tun ákniyu na makaluwá katô kadisiplina ku, ³ su pakitanán ku ákniyu na ágkagi si Cristo ukit kanak. Ánnà malómét tô kadisiplina din ákniyu, su matulus gó sikandin. ⁴ Agad iring na malómét si Cristo su igpansalan tô lawa din tun ta krus asta inaté, asal áknganni manté gó sikandin ukit katô katulusan ka Manama. Sikami pagsik, agad malómét ké iring ki Cristo, asal su igpasábbad ké tun kandin, kitanán yu na duwán katulusan ka Manama dini áknamí.

⁵ Sállág yu tô ákniyu sarili ka bánnal tô kapamaké yu ki Cristo. Atin ka góddô si Jesu-Cristo diyan ákniyu, kasóddóran yu na bánnal kó na mga ágpampamaké! ⁶ Kakalyag ku na makasóddór kó na sikami tô bánnal na mga apóstoles i Cristo. ⁷ Ágdasal ké tun ta Manama tingód ákniyu ébô ándà gó palang madat na áglumun yu. Ágdasal ké kani ánnà ébô pakitanán na duwán igpulus katô íglumu dé diyan ákniyu, asal kakalyag dé na madigár gó tô áglumun yu agad di ké matanggap na mga apóstoles i Cristo. ⁸ Di mému ka atuwan dé tô kabánnalan, asal kailangan pénagpáttán dé gó tô kabánnalan. ⁹ Atin ka masarig tô kapamaké yu, kadayawan ké agad iring na duwán kalómétan dé su ándà kailangan disiplinán dé. Ágdasal ké tun ta Manama na manayun kó gó kumasarig. ¹⁰ Róggun diya pa madun diyan ákniyu, igsulatta kani ébô ka dumunggú a, ándà dán kailangan disiplinán ku. Igpapidda katô Áglangngagán ánnà ébô dadattan ku sikiyu, asal ébô imun na masarig tô kapamaké yu.

¹¹ Na, mga kataladi, ni gó tô ágtamanán kani sulat ku ákniyu. Piyai yu tô ágkémun yu. Tuman yu tô igsulat ku ákniyu. Pasábbadé kó tun ta ginawa. Óddô kó tun ta kasunayan. Atin ka lumun yu ni, dumaan kó katô Manama na ágtikudan katô ginawa asta kasunayan.

¹² Atin ka malimud kó mangadap, kailangan papangumustaé kó. ¹³ Tô langun sakup ka Manama kannun ágpangumusta ákniyu.

¹⁴ Mólá pa ka tabangan tô langun yu katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo, asta ginawaan kó katô Manama, asta bággayan kó katô kapasábbadé ka pusung tikud tun ta Ugis Espiritu.

* 13:1 13:1 Ahaán tô Deuteronomio 19:15.

Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Galacia

Una Basan

Tô ikaduwa kasadun i Pablo tun ta duma mga banuwa ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo, igsadun sikandin tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Galacia, asta igtinurù sikandin na inaté si Jesu-Cristo ébô matábbus dan asta ébô tanggapán dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. Marapung tó mga ánnà Judio na igpamaké.

Tô igpanó si Pablo tikud tun ta Galacia, igdunggù tó mga Judio tun ta Galacia, asta igtinurù dan na kailangan tumanán dan pa tó mga ágkémun katô Judio na igbággé ka Manama ki Moises ébô tanggapán dan ikandin na nángngà tun ta saruwan din. Purisu ilibug tó panámdám katô mga ágpampamaké na ánnà Judio. Tó ikasóddór si Pablo, igsulat sikandin tun kandan. Ukit kani sulat igpasóddór din na igtábbus dan ukit katô kapamaké dan ki Jesu-Cristo, su ándà palang makatuman katô langun sugù i Moises. Igtinurù pagsik si Pablo ka ándin tó madigár ágkémun katô mga ágpamaké ki Jesu-Cristo.

Nit sulat, igsulat i Pablo tó kagi “sikami” asta tó kagi “sikiyu.” Tó kagi “sikiyu,” tó gó tó mga ánnà Judio na igsulatan din tun ta Galacia. Tó kagi “sikami,” tó gó si Pablo asta tó mga unawa din na Judio.

¹ Ni sulat tikud kanak si Pablo. Inémuwa na apostoles ánnà su igsalinna ó igpapidda katô mga manubù, asal igsalinna gó i Jesu-Cristo asta tó Ámmà Manama na iganté puman ki Cristo tikud tun ta kamatayan.

² Ni sulat tikud kanak asta tikud tun ta langun kataladi na igduma kanak dini. Ágpangumusta ké ákniyu na mga ágpampamaké diyan ta mga lunsud tun ta probinsya ka Galacia.

³ Mólà pa ka matanggap yu tó tabang asta kasunayan ka pusung tikud tun ta Manama na Ámmà, asta tikud tun ta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

⁴ Igmataan si Cristo na bullas áknita ébô kapasinsiyaan tó mga salà ta, asta ébô tábbusán ki tikud tun ta madat ágkémun nit banuwa su ni gó tó kakalyag katô Manama na Ámmà ta.

⁵ Mólà pa ka durungán tó Manama tun ta ándà ágtamanán! Matuman gó ni.

Ándà ássa Madigár Gulitán

⁶ Isalábbuanna gó tingód ákniyu su sékót kó dád igtayyug katô Manama na igtawar ákniyu ébô matanggap yu tó langun na ágbággén din ukit katô iglumu i Cristo. Igbánnal kó baling katô mà kagi madigár gulitán. ⁷ Asal ándà gó ássa Madigár Gulitán! Igkagi ku ni su duwán mga manubù na ágsamuk dád ákniyu, su bullasan dan pát tó Madigár Gulitán tingód ki Cristo.

⁸ Asal di mému ni! Atin ka sikami na mga apostoles ó agad pa tó panaligan na tikud tun ta langit tó mulit-ulit katô ássa gulitán na ánnà magunawa katô taganà igulit-ulit dé ákniyu, mólà pa ka supakan sikandin ka Manama! ⁹ Umanán ku tó taganà igkagi dé ákniyu. Atin ka duwán mulit-ulit katô ássa gulitán na ánnà magunawa katô igpamaké yu, mólà pa ka supakan sikandin ka Manama!

¹⁰ Yakó ágpánámdám na duwán kakalyag ku na durungánna katô duma mga manubù, su ánnà gó bánnal! Asal kakalyag ku na nángngà tó áglumun ku tun ta saruwan ka Manama. Atin ka duwán kakalyag ku na durungánna katô mga manubù, ánnà a gó bánnal ágsuguánnán i Cristo.

Tikud tun ki Cristo tó gulit-ulitán i Pablo

¹¹ Na, mga kataladi, kakalyag ku na kasóddóran yu na tó Madigár Gulitán na igulit-ulit ku ákniyu ánnà igimu-imu dád ukit katô panámdám ka manubù. ¹² Ándà ku tanggapi ni tikud tun ta manubù, asta ándà a gó tinurui ka manubù, asal si Jesu-Cristo tó igpasóddór kanak kani madigár gulit-ulitán ku.

¹³ Idinággan yu tó mga linumuwan ku róggun igtuman ku tó ágkémun katô Judio. Ándà gó kédu ku katô mga ágpamaké katô Manama na igirrayatan ku, asta kakalyag ku pád na dadattan ku sikandan. ¹⁴ Tun ta karapungan katô mga Judio na magunawa tó idad dan kanak, sakán gó tó tuu pa igággár-ággár ébô tumanán ku tó mga ágkémun katô mga kamónaan dé.

¹⁵ Asal tó ándà a pa kamanubù, inéduwan gó tó Manama kanak, asta taganà ad igsalin ébô tawaranna ikandin. ¹⁶ Igpakita din kanak tó Batà din ébô mulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesus tun ta mga ánnà Judio. Ándà gó palang manubù na igpamuyuan ku ka mga tinurù. ¹⁷ Ándà a gó sadun tun ta Jerusalem ébô tinuruanna katô mga apostoles na ikóna

kanak. Asal sékotta baling igsadun tun ta Arabia, asta tikud tun ta Arabia iglónódta tun ta Damasco. ¹⁸ Tò iglabé dán tò tállu ámmé, igsadunna tun ta Jerusalem ébo pakitaé ké si Pedro. Igóddò ta tun kandin sippang dád ka sapulù lima (15) álló. ¹⁹ Igkita ku si Santiago na kataladi katò Áglangngagán, asal ándà duma mga apostoles na igkita ku.

²⁰ Bánnal ni langun na igsulat ku ákniyu, asta ikasóddór tò Manama na ánnà bulaló ni!
²¹ Tò igpanówa tikud tun ta Jerusalem, igsadunna tun ta mga probinsya ka Siria asta Cilicia. ²² Asal tò timpo tò, ándà a pa kinnam kitayi katò mga ágpamaké ki Cristo tun ta probinsya ka Judea. ²³ Idinág dan dád na tò igirrayat kandan dāngngan gulit-ulit dán áknganni tingód katò kapamaké ki Cristo agad dadattan din pād dāngngan tò mga ágpampamaké. ²⁴ Purisu igdurung dan tò Manama ukit katò iglumu din kanak.

2

Si Pablo asta duma mga apostoles

¹ Tò iglabé dán tò sapulù áppat (14) ámmé, iglónódta tun ta Jerusalem. Si Bernabe tò kadumaan ku, asta igpid ku si Tito. ² Igsadunna su igpasóddór tò Manama kanak na kailangan madunna. Igpalmudé tò mga tarapid katò mga ágpampamaké na ándà duma manubù. Sikandan dád tò igulitan ku ka ándin tò Madigár Gulitán na igulit-ulit ku tun ta mga ánnà Judio su kakalyag ku na di dan manámdám na ándà ágpulusán katò linumuwan ku dāngngan asta áknganni. ³ Igkagi dan na nángngà tò igulit-ulit ku, su agad ánnà Judio si Tito na kadumaan ku, asal ándà dan piriti na tupuwan sikandin tingód katò ágkémun ka Judio.* ⁴ Tò gó tò tinóngkóan dé su igapil tò mga Judio na mà kagi mga kataladi. Igpapimuya dan áknami na mga ágpampamaké ébo kasóddóran dan ka ándin tò áglumun dé tingód katò kaluwaan na itanggap dé ukit katò kapasábbadé ta tun ki Jesu-Cristo. Kakalyag dan na piritán ké ébo tumanán dé tò mga ágkémun katò Judio. ⁵ Asal agad délák, ándà ké gó nunug katò kakalyag dan. Igéllé ké kandan ébo ándà palang bulaló na mabalát tun ta kabánnalan katò Madigár Gulitán na ágtinuruán dé tun ákniyu.

⁶ Tò ángngadanan na mga tarapid katò ágpampamaké na ilimud tun ta Jerusalem, ándà dan gó dugangi tò ágtinuruán ku. Agad mapandé dan, asal ándà kayyà ku tun kandan, su ándà manubù na ágmusingán ka Manama agad ándin tò bónnóng dan. ⁷ Ándà dan dugangi tò ágtinuruán ku, su isóddóran dan na sakán tò igsarigan ka Manama katò kólit-ólit ku ka Madigár Gulitán tun ta mga ánnà Judio, iring na si Pedro tò igsarigan ka Manama katò kólit-ólit din tun ta mga Judio. ⁸ Manama gó tò igimu ki Pedro na apostoles para katò mga Judio, asta Manama gó pagsik tò igimu kanak na apostoles para katò mga ánnà Judio. ⁹ Si Santiago, si Pedro asta si Juan kun tò mapandé mga tarapid katò ágpampamaké. Tò ikasóddór dan na igbággayanna katò Manama kani lumu ni, igtanggap ké ikandan, sakán asta si Bernabe, asta inému ké na mga kadumaan dan tun ta katinuru katò Madigár Gulitán. Igpasábbadé ké langun na sakán asta si Bernabe tò mulit-ulit tun ta mga ánnà Judio, asta sikandan tò mulit-ulit ta mga Judio. ¹⁰ Igpédu-édu dan dád áknami na tabangan dé tò mga ágpampamaké na ágkahirapan tun ta Jerusalem, asta tò gó tò kakalyag ku na lumun.

Igsapadan i Pablo si Pedro tun ta Antioquia

¹¹⁻¹² Na, tò igdunggù si Pedro tun ta Antioquia, inalayan sikandin ágduma ágkan tun ta mga ánnà Judio na ágpamaké. Agad nángngà ni, asal duwán álló na igkagiyan ku sikandin tun ta tubang katò mga ágpampamaké na di nángngà tò iglumu din, su tò kadunggù katò mga Judio na igpapid i Santiago, igsódo dán si Pedro ágkan duma katò mga ánnà Judio. Ágkamáddangan sikandin agó buyasán katò mga Judio na ágtinuru na tò mga ánnà Judio kailangan tumunan katò mga ágkémun katò Judio. ¹³ Agad ikasóddór tò duma mga Judio na ágpamaké na mému pasábbadé dan asta tò mga ánnà Judio, asal igiring dan ki Pedro na iglilí katò mga ánnà Judio. Agad si Bernabe inapid pagsik katò kataló dan.

¹⁴ Tò igkita ku na ándà dan tuman katò kabánnalan na ágtinuruán tun ta Madigár Gulitán, igkagiyan ku si Pedro tun ta tubang katò langun ágpampamaké. Igkagiya kandin, na mà ku, “Pedro, agad Judio ka gó su Judio tò mga kamónaan nu, asal tò ágkémun nu iring dán katò ánnà Judio. Ánnà iring katò ágkémun ka Judio tò ágkémun nu. Purisu di mému ka piritán nu tò mga ánnà Judio ébo tumanán dan tò ágkémun ka mga Judio!

¹⁵ “Na, Pedro, sikita gó tò mga Judio su Judio tò mga kamónaan ta. Ássa tò mga ánnà Judio na ángngadanan ta dāngngan na mga masalà-salà.† ¹⁶ Asal isóddóran ta na tanggapán ka Manama na nángngà tò mga manubù tun ta saruwan din ánnà ukit katò katuman dan katò

* 2:3 2:3 Ánnà Judio si Tito, asal Griego sikandin. Purisu ándà sikandin katupuwi su mga Judio dád tò duwán ágkémun ka katupu. † 2:15 2:15 Tò mga Judio ángngadán katò ánnà Judio na mga masalà-salà su tò mga ánnà Judio di ágtunan katò mga sugù na igbággé tun ta mga Judio.

mga sugù i Moises,[†] asal ukít katò kapamaké dan ki Jesu-Cristo. Purisu sikita na mga Judio, igpamaké ki gò ki Jesu-Cristo ébò tanggapán ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké ta ki Cristo, asta ánnà ukít katò katuman ta katò mga sugù, su ándà gò palang manubù na tanggapán ka Manama ukít ka katuman katò mga sugù.

¹⁷ “Na, su kakalyag ta na tanggapán ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké ta ki Cristo, inému ki na iring katò mga ánnà Judio na masalà-salà su igtananan ta tò katuman ta katò ágkémun ka Judio. Purisu duwán basì manámdám na inému ki na masalà-salà ukít ki Cristo. Asal si Cristo di gò ágpíd katò manubù tun ta salà! ¹⁸ Atin ka sarigan ku puman tò ágkémun na igtananan kud, pasóddórán ku na iglapassa katò mga sugù na ágtumanán katò mga Judio. ¹⁹ Agad igággár-ággárna na tumuman katò mga sugù, asal isóddórán kud na ándà ágpulusán katò katuman ku ébò tanggapánna ka Manama. Purisu inatáyad tun ta mga sugù[§] ébò mantéya tun ta saruwan ka Manama.* ²⁰ Tò igpamakéya ki Cristo, igpasábbadda ka Manama tun ki Cristo, asta inatáyad gò duma kandin tun ta krus. Purisu ánnà dán sarili ku tò ágpíd katò kantayan ku, asal si Cristo na góddò dini kanak tò ágpíd katò kantayan ku. Agad ándin tò áglumun ku áknganni, áglumun ku ukít katò kapamaké ku katò Batà ka Manama. Sikandin tò igginawa kanak asta igbullas kanak ukít katò kamatayan din tun ta krus. ²¹ Di ku gélléyan tò iglumu ka Manama ukít katò kédu din kanak, su atin ka tanggapán ki ka Manama ukít katò katuman ta katò mga sugù, ándà ágpulusán katò kamatayan i Cristo.”[†]

3

Katuman katò mga sugù ó kapamaké ki Cristo

¹ Sikiyu na mga taga Galacia, kulang tò kénagpát yu su igbánnal kó katò mga manubù na igpíd ákniyu ébò tumanán yu puman tò mga sugù i Moises! Asal matayyó gò tò kabánnalan na igpénagpát ku ákniyu dángngan tingód katò kamatayan i Jesu-Cristo tun ta krus. ² Purisu panámdám kó tingód kani. Itanggap yu tò Ugis Espiritu ánnà gò ukít katò katuman yu katò mga sugù i Moises. Itanggap yu gò tò Ugis Espiritu su tò kapaminág yu katò Madigár Gulitán, igpamaké kó ki Cristo. ³ Yakó giring katò manubù na kulang tò kénagpát din. Tò katigkané yu ka kapamaké ki Cristo, Ugis Espiritu tò igbággé katò mantu kantayan tun ákniyu. Yakó ápanámdám na tanggapán kó ka Manama ukít katò ákniyu sarili áglumun. ⁴ Iring na ándà gò ágpulusán yu ukít katò inókitan yu tingód ka kabánnal yu katò Madigár Gulitán. Asal dakál gò tò ágpulusán yu kani! ⁵ Igbággayan kó gò ka Manama katò Ugis Espiritu asta duwán mga kasalábbuan na áglumun din tun ákniyu. Asal kéman yu ka inému nì ukít katò katuman yu katò mga sugù, su itanggap yu gò tò langun ukít katò kapaminág yu katò Madigár Gulitán asta kapamaké yu ki Cristo.

⁶ Magunawa ki Abraham, su “Igpamaké sikandin katò Manama.

Purisu igtanggap ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din.”*

⁷ Purisu isóddórán ta na tò mga manubù na ágpamaké katò Manama, sikandan gò tò imun ka Manama na mga rubbad i Abraham.[†] ⁸ Sayyan duwán igsulat tun ta kagi ka Manama na duwán mga ánnà Judio na tanggapán din na nángngà tun ta saruwan din ukít katò kapamaké dan kandin. Ni gò tò Madigár Gulitán na igulit ka Manama ki Abraham, na mà din,

“Ukít áknikó, madigár tò bággén ku tun ta langun manubù nit banuwa.”[‡]

⁹ Igpamaké si Abraham katò Manama asta madigár tò igtanggap din. Purisu isóddórán ta na tò langun na mamaké katò Manama tò makatanggap ka madigár iring ki Abraham.

¹⁰ Asal tò manubù na ágsarig katò katuman dan katò mga sugù ébò tanggapán dan katò Manama, tò gò tò supakan katò Manama. Su mà katò kagi ka Manama na igsulat,

“Supakan tò di pakatuman katò langun-langun ka mga sugù na igsulat.”[§]

¹¹ Purisu isóddórán ta na ándà gò palang tanggapán ka Manama ukít katò katuman dan katò mga sugù, su mà katò kagi ka Manama na igsulat,

[†] **2:16** 2:16 Manama tò igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tò igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. **§** **2:19** 2:19a Tò kóbadan katò kagi i Pablo,

“inatáyad tun ta mga sugù,” diyad mapirit tumuman katò mga sugù. *** 2:19** 2:19b Tò kóbadan katò kagi i Pablo, “ébò mantéya tun ta saruwan ka Manama,” ébò makapadaniya tun ta Manama na ándà máddang ku. **†** **2:21** 2:21 Duwán ágpánámdám na bersikulo 14 ó 16 ó 21 tò ágsippangán katò igkagi i Pablo ki Pedro. *** 3:6** 3:6 Genesis 15:6. **†** **3:7** 3:7

Imun dan na mga rubbad i Abraham ébò bággayan dan pagsik katò igtandó ki Abraham. **‡** **3:8** 3:8 Genesis 12:3; 18:18; 22:18. **§** **3:10** 3:10 Deuteronomio 27:26.

“Tô mga tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katô kapamaké dan, tô gó tô bággayan din ka kantayan na ándà ágtamanán.”*

¹² Tô igbággé ka Manama tô mga sugù ki Moises, ándà din kagiyi na kailangan mamaké tô mga manubù, asal igkagi sikandin,

“Kailangan tumanán katô manubù tô langun-langun katô mga sugù ébô duwán kantayan din.”†

¹³ Si Cristo tô igbullas áknami asta igsupakan ka Manama ébô tábbusán ké na mga Judio asta di ké supakan agad ándà ké ikatuman katô langun-langun ka mga sugù. Igsupakan gó si Cristo, su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Atin ka matayan asta bitinán tô manubù tun ta kayu na igbunsud, tô gó tô pató na igsupakan sikandin.”‡

¹⁴ Itábbus ké ukit katô iglumu i Jesu-Cristo ébô tumanán ka Manama tô tandô din ki Abraham na madigár tô bággén din tun ta mga ánnà Judio. Itábbus ké ukit katô kapamaké dé ki Cristo ébô matanggap dé tô Ugis Espiritu na igtandô katô Manama. §

Mga sugù asta tandô ka Manama

¹⁵ Na, mga kataladi, ni gó tô panunggiringan ku. Atin ka duwán duwa manubù na patandóé asta papermaé, di mému ka andaán ó dugangan katô ássa manubù tô igtandô dan.

¹⁶ Tô igtandô tô Manama tun ki Abraham asta tun ta rubbad din, ándà din kagiyi na langun rubbad i Abraham tô bággayan din, su ánnà marapung tô bággayan din. Asal tô igkagi ka Manama, na mà din, “Asta tun ta rubbad nu.”* Tô igkagi din tingód katô sábbad dád rubbad din na si Cristo. ¹⁷ Na, ni gó tô kóbandan kani igsulat ku. Una tô igtandô katô Manama tun ki Abraham, asta tô iglabé dán tô áppat gatus tállu pulú (430) ámmé, igbággé ka Manama tô mga sugù, asal ándà din andai tô kasabotan din tun ki Abraham. Ándà pandai ka Manama tô igtandô din. ¹⁸ Atin ka matanggap tô bággén ka Manama ukit katô katuman katô mga sugù, ándà dán ágpulusán katô tandô su matanggap ni ukit katô linumuwan. Asal igbággé ni katô Manama tun ki Abraham su igtandô din tun kandin, ánnà su duwán mga sugù na igtuman i Abraham.

¹⁹ Na, duwán basi minsà, “Manan ka igbággé ka Manama tô mga sugù?” Igbággé katô Manama tô mga sugù ébô makasóddór tô mga manubù na tuu madat tô mga salá dan tun ta saruwan din. Asal tô kadugayan katô mga sugù sippang ka dumunggú tô sábbad rubbad i Abraham na igtandô. Igbággé ka Manama tô mga sugù tun ta mga panaligan din, asta sikandan tô igbággé kani tun ki Moises na taratapid tun ta tángngaan ka Manama asta mga manubù. ²⁰ Duwán taratapid ébô pénagpátté tô duwa manubù. Asal tuu pa madigár tô igtandô ka Manama ki Abraham, su ándà palang taratapid, asal Manama dád gó tô igtóngkó kandin.

²¹ Na, duwán basi minsà, “Tô igbággé ka Manama tô mga sugù, igpandá din tô tandô din?” Ánnà yan! Atin ka makatanggap ki katô kantayan na ándà ágtamanán ukit katô katuman ta katô mga sugù, ni gó pád tô kapókit katô Manama ébô tanggapán ki ikandin. ²² Asal igsulat tun ta kagi ka Manama na inallang ka salá tô langun manubù. Purisu tô mga mamaké ki Jesu-Cristo tô makatanggap katô igtandô ka Manama tun ta mga manubù na mamaké.

²³ Dángngan tô ándà pa dunggú si Jesu-Cristo ébô pamakén dé, iring na igpriso ké na mga Judio, su ipirit ké ágtuman katô mga sugù. Ándà ké tanggapi ka Manama sippang ka matuman dán na dumunggú tô Taratábbus ébô pamakén dé. ²⁴ Ágdóppónan ké katô mga sugù sippang ka dumunggú si Cristo ébô tanggapán ké ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katô kapamaké dé ki Cristo. ²⁵ Na, su igdunggú dán si Jesu-Cristo ébô pamakén dé, ándà dán kailangan na dóppónan ké katô mga sugù.

²⁶ Mga gabatà kóid katô Manama ukit katô kapamaké yu ki Jesu-Cristo, agad Judio ó ánnà Judio. ²⁷ Tô langun yu na igpasábbad tun ki Cristo ukit katô kapabunyag yu, igpamantu yu tô ágkémun yu iring katô ágkémun i Cristo. ²⁸ Tun ta saruwan katô Manama, ándà dán kassaan ka mga manubù, agad Judio ó ánnà Judio, agad állang ó ánnà állang, agad gamama ó gabayi. Ándà dán kassaan su igpasábbad dán tô langun yu tun ki Jesu-Cristo. ²⁹ Su igpasábbad kóid tun ki Cristo na rubbad i Abraham, inému kóid na mga rubbad i Abraham na bággayan ka Manama katô igtandô din.

4

¹ Na, panámdám yu ni. Atin ka maté tô manubù na ágkaduwánnan, agad tumigatun tô batà din katô langun ka kaduwánnan din, asal iring dád gó na állang tô kóddô din sippang ka

* 3:11 3:11 Habacuc 2:4. † 3:12 3:12 Levitico 18:5. ‡ 3:13 3:13 Deuteronomio 21:23. § 3:14 3:14 Joel 2:28-29,

Mga Lumu 2:16-21. * 3:16 3:16 Genesis 12:7.

dumakál sikandin. ² Su róggun ka délák pa tô batà, kailangan mánnal sikandin katô mga taradóppón sippang katô timpo na taganà igsalin katô ámmà din. ³ Tô ándà pa dunggù si Cristo, sikami na mga Judio iring na mga állang su kailangan mánnal ké katô mga sugù i Moises asta katô mga ágkémun ka mga kamónaan dé nit banuwa. ⁴ Asal tô igdunggù tô nángngà timpo na igsalin katô Manama, igpapid din tô Batà din. Igpamanubù sikandin, asta kailangan tumanán din tô mga sugù. ⁵ Igpapid ka Manama tô Batà din ébô tábbusán din tô langun dé na mga Judio na inallang katô mga sugù ébô imun ké na mga gabatà ka Manama. ⁶ Su sikiyu na mga ánnà Judio tô inému na mga gabatà katô Manama, igpapid din tô Ugis Espiritu katô Batà din nit mga pusung ta. Mému ka ágtawarán tad tô Manama na Ámmà ta! ⁷ Purisu áknganni ánnà kód mga állang, asal mga gabatà kód ka Manama. Su mga gabatà kód ka Manama, bággayan kó gó katô langun na igtandó din.

Tana i Pablo tingód katô mga taga Galacia

⁸ Tô ándà kó pa pasakup tun ta Manama, inallang kó katô mga ágmanaman. ⁹ Asal áknganni, ikasóddór kód katô bánnal Manama. Tô kabánnalan, Manama tô ikasóddór ákniyu. Purisu di gó mému ka lumónód kó tun ta mga sugù asta mga ágkémun nit banuwa na ándà ágpulusán na ikallang ákniyu dángngan! ¹⁰ Asal ágtumanán yu pa tô mga ágkémun katô Judio tingód katô áglumun kada álló ka kapaginawa, kada bulan, kada timpo ka palimudé asta kada ámmé!
¹¹ Ágkatanaanna agó mandà tô ágpulusán katô langun na iglumu ku diyan ákniyu.

¹² Na, mga kataladi, ágpédu-éduwa ákniyu na miring kó kanak, su tô igóddó a tun ta Galacia, agad sábbadda Judio, ikéringga ákniyu na ánnà Judio na di ágtuman katô mga ágkémun ka Judio.

Madigár gó tô katanggap yu kanak. ¹³ Isóddóran yu tô tagnà kasadun ku tun ta Galacia, ágkabógókana. Purisu igóddó a diyan ákniyu asta ikólit-ólitta katô Madigár Gulitán. ¹⁴ Agad ándà kó kadigárrí kanak tingód katô bógó kó ku, ándà a ikiyu élléyi, asal igtanggappa ikiyu iring katô katanggap yu ka panaligan tikud tun ta Manama, asta iring katô katanggap yu ki Jesu-Cristo. ¹⁵ Asal iring na ilingawan yu na idayawan kó gó dángngan ukít katô kólit-ólit ku ákniyu. Su dángngan, isóddóran ku na agad tô mga mata yu lásuán yu pád ébô bággén yu kanak. ¹⁶ Asal áknganni, iring na inémuwa na usig yu ukít katô kólit ku ákniyu katô kabánnalan.

¹⁷ Ánnà madigár tô ágdantulán katô mga manubù diyan ákniyu na pasuwé pád ákniyu tikud tun ta kabánnalan, su kakalyag dan na mandà tô kapasábbad katô ginawa ta ébô sikandan tô dapitan yu. ¹⁸ Asal madigár gó tô kakalyag ku para ákniyu, asta inalayunna gó makatabang agad diya móddó diyan ákniyu. ¹⁹ Sikiyu na mga gabatà ku tun ta kapamaké, ágriyun ku puman tô iring na kasakit katô ágpangalalan, su itanaanna tingód ákniyu sippang ka makita gó diyan ákniyu tô kantayan i Cristo! ²⁰ Madigár pád ka diyanna ákniyu áknganni ébô mulitta katô dakál ginawa ku, su ágkatanaanna ákniyu.

Duwa gabatà i Abraham

²¹ Na, tô langun yu na malyag tumuman katô mga sugù, kailangan manámdám kó ka ándin tô igsulat i Moises sayyan. ²² Igsulat din na duwán duwa gabatà gamama i Abraham. Tô sábbad batà din ipamasusu tun ta állang din na si Agar, asta tô sábbad batà din ipamasusu tun ta sawa din na si Sara. ²³ Duwán kasaan katô duwa gabatà i Abraham su tô batà din na ipamasusu tun ta állang din imanubù ukít katô kapókit ka manubù. Asal tô batà din na ipamasusu tun ta sawa din imanubù su tô Manama igtuman katô igtandó din. ²⁴ Na, ni gó tô kóbadan katô panunggiringan na igulit ku ákniyu. Tô duwa gabayi panunggiringan katô duwa kapókit na igimu ka Manama. Tô mga sugù na igbággé ka Manama ki Moises tun ta Pabungan ka Sinai, tô gó tô iring na állang na ágbatà ka mga állang. Purisu tô mga sugù iring na állang na si Agar. ²⁵ Agar tô pagngadan katô Pabungan ka Sinai tun ta Arabia. Ikéring si Agar katô lunsud ka Jerusalem áknganni, su tô Jerusalem iring na állang asta tô mga taga Jerusalem iring na mga gabatà din na állang su kailangan tumanán dan tô mga sugù i Moises.

²⁶ Asal tô mantu Jerusalem tun datas ta langit iring ki Sara na innà na ánnà állang. Tô mantu Jerusalem iring na innà ta su ánnà ki állang katô mga sugù, ²⁷ su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Sikuna bayi na ándà palang batà,
kailangan duwán dayó nu!

Agad ándà ka pa kinnam riyu katô kasakit ka kapamasusu,
asal yaka ágtagnáp. Ullaó ka baling tingód katô dayó nu!

Agad itananan kad,

asal kumarapung pa tô mga gabatà nu

ka tandingán katô bayi na duwán duma.”*

²⁸ Na, mga kataladi, sikita tô iring ki Isaac, su sikita tô mga rubbad na igtandô katô Manama ki Abraham. ²⁹ Sikita na igpasakup tun ki Cristo, girrayatan ki pagsik katô mga manubù na inallang katô mga sugù, iring ki Isaac sayyan na ipamasusu ukit katô katulusan ka Ugis Espiritu igirrayatan i Ismael na batà katô állang. ³⁰ Asal ni gó tô kagi ka Manama na igsulat,

“Pèwà nu tô állang asta tô batà din, su dì mému ka kabággayan tô batà ka állang katô tángngà katô kaduwánan nu ka maté ka, su bággén tô langun tun ta batà ka sawa nu na ánnà állang.”†

³¹ Purisu, mga kataladi, ánnà ki mga gabatà katô állang, asal mga gabatà ki katô ánnà állang.‡

5

Igtábbus ki gó i Cristo

¹ Ándà dán kailangan na tumanán ta tô mga sugù i Moises, su igtábbus ki gó i Cristo. Purisu éllé kó katô mga ágtinurù na kailangan patupu kó. Yakó puman ágpallang katô mga sugù.

² Sakán si Pablo, asta ni gó tô kagi ku ákniyu. Atin ka patupu kó ébô tanggapán kó ka Manama, ándà gó ágpulusán katô kapamaké yu ki Cristo. ³ Kumagiya puman na atin ka patupu kó, kailangan tumanán yu gó tô langun-langun katô mga sugù i Moises. ⁴ Atin ka sarigan yu tô katuman yu katô mga sugù ébô tanggapán kó ka Manama, igsuwé kó tikud tun ki Cristo. Igtayyugan yu gó tô kedu ka Manama. ⁵ Asal sikita na igpamaké ki Cristo, gangat ki pa ka tanggapán ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, su ágsarigan ta si Cristo, asta ágpasóddór tô Ugis Espiritu na matuman ni. ⁶ Tô langun ta na igpasakup tun ki Jesu-Cristo, isóddóran ta na agad itupuwan ki ó ándà ki katupuwi, ándà kasaan ta tun ta saruwan katô Manama, su tô tuu ágkailanganán tô kapamaké ta na kitanán ukit katô kaginawa ta katô mga unawa ta.

⁷ Igbánnal kó gó katô kabánnalan dángngan. Asal áknganni, isalábbuanna su iring na duwán dán ikadalang ákniyu, su di kó ágbánnal katô kabánnalan. ⁸ Atin ka ilibug tô panámdám yu, ánnà gó Manama tô ikalibug ákniyu, su sikandin tô ágtawar ákniyu ébô matábbus kó. ⁹ Banté kó agó makasuwé kó tikud tun ta kabánnalan, su agad délak dád tô pagpatubù ka pan, asal masig ágtubù tô tibuk ka harina na baláttan. ¹⁰ Asal su ágsarigga katô Áglangngagán, isóddóran ku na di yu dugangan tô kabánnalan na igtinurù ku ákniyu. Agad ágkabantug tô manubù na ágsamuk ákniyu, asal supakan gó sikandin katô Manama.

¹¹ Mga kataladi, yakó ágbánnal katô mga manubù na ágkagi na gulit-ulitta pa na kailangan tupuwan tô manubù ébô matábbus. Atin ka ágtinurù a pa na kailangan tupuwan, diya gó irrayatan katô mga Judio. Asal girrayatanna pa ikandan su ágtinurù a na matábbus gó tô manubù ukit dád katô kamatayan i Cristo tun ta krus. ¹² Tô mga manubù na ágsamuk ákniyu ukit katô ágtinuruán dan na kailangan patupu kó, mólà pa ka pakapunán dan tô sarili dan!

¹³ Mga kataladi, igtawar kó katô Manama ébô ándà dán kailangan na tumanán yu tô mga sugù i Moises ébô tanggapán kó ka Manama. Agad duwán dán kaluwaan yu tikud tun ta mga sugù, asal yakó ágpánámdám na mému ka tumanán yu tô madat kakalyag yu. Asal su ágpaginawaé kó, kailangan patabangé kó. ¹⁴ Su tô langun sugù ka Manama igpasábbad tun ta sábbad dád sugù na, “Ginawayi yu tô mga unawa yu na iring katô kaginawa yu katô ákniyu sarili.”* ¹⁵ Asal di kó gó ágpaginawaé. Ágpamatayé kó baling iring katô magani mga mannanap. Banté kó ébô di kó padatté tun ta kapamaké yu.

Yakó gó ágtuman katô madat kakalyag yu

¹⁶ Na, tô kagi ku ákniyu, kailangan bánnalán yu tô Ugis Espiritu ébô di yu tumanán tô madat mga kakalyag katô lawa yu, ¹⁷ su tô kakalyag katô sarili yu, tô gó tô gusig katô Ugis Espiritu, asta tô kakalyag katô Ugis Espiritu, tô gó tô gusig katô kakalyag katô sarili yu. Ágpamatayé tô duwa kakalyag ébô di kó pakatuman katô ákniyu mga kakalyag. ¹⁸ Atin ka ágbánnal kó katô Ugis Espiritu, ándà dán kailangan na tumuman kó katô mga sugù i Moises ébô matanggap kó katô Manama.

¹⁹ Isóddóran yud ka ándin tô áglumun katô mga manubù na ágtuman dád katô kakalyag katô sarili dan. Áglayuk dan katô ánnà kandan sawa ó duma. Maripà tô ágpánámdámmán asta áglumun dan. Malóggód dan áglumu ka madat. ²⁰ Ágpangadap dan katô ágmanaman. Ágbarang dan. Magani dan. Ágpamatayé dan. Gingà dan. Marag dan ágkasókó. Lággáddán dan. Ágpasuwayé dan. Ágpasa-assaé dan. ²¹ Ágkasabuan dan. Ágkalasing dan. Agad ándin tô

* 4:27 4:27 Isaias 54:1. † 4:30 4:30 Genesis 21:10. ‡ 4:31 4:31 Mga gabatà ki katô ánnà állang su igtanggap ki katô Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katô kapamaké ta. * 5:14 5:14 Levitico 19:18.

kakalyag dan, ágtumanán dan. Duwán pa mga áglumun dan iring kani. Kagin ku puman ákniyu tó igkagi ku dāngnan: Atin ka iring kani tó áglumun katō mga manubù, di gó sikandan masakup tun ta pagpangulu katō Manama.

²² Asal ni gó tó ágkitanán tun ta mga manubù na ágkapánnuan katō Ugis Espiritu. Ágginawa dan. Ágkadayawan dan. Duwán kasunayan katō pusung dan. Mallayat é ginawa dan. Madigár tó áglumun dan tun ta mga unawa dan. Mabasa dan. Ágkasarigan dan. ²³ Médu-édu dan. Pakapáttud katō sarili dan. Atin ka tó gó tó áglumun ta, ándà palang sugù na lapasán ta. ²⁴ Tó igpasakup tun ki Jesu-Cristo, tó gó tó igtanan dán katō madat mga kakalyag asta madat ágkémun dan, su igpansalan dan dán tó langun kani duma ki Jesu-Cristo tun ta krus.

²⁵ Su Ugis Espiritu tó igbággé áknita katō mantu kantayan, kailangan papangulun ta tó Ugis Espiritu. ²⁶ Kailangan di ki padadurung, di ki pósigé, asta di ki pasabué.

6

Kailangan patabangé ki

¹ Na, mga kataladi, atin ka duwán tun ákniyu na makasalà, sikiyu na ágkapánnuan katō Ugis Espiritu tó nángngà tumabang kandin ukit katō kapédu-édu ébò lumónód sikandin tun ta kabánnalan. Banté kó gó katō sarili yu agó makasalà kó pagsik. ² Atin ka duwán tun ákniyu na ágkahirapan, patabangé kó, su atin ka ni gó tó áglumun yu, ágtumanán yu tó ágpalumun i Cristo. ³ Atin ka duwán ágpánámdám na mallayat tó kamanubuan din, asal ándà kanné kallayatan ka kamanubuan din, áglimbungan din dád tó kandin sarili. ⁴ Asal tó tagsábbad-sábbad ákniyu kailangan gó sumállág katō ákniyu sarili áglumun. Atin ka nángngà tó áglumun yu, duwán dayó yu ánnà su ágpatandingé kó, asal tikud dád tun ta ákniyu sarili áglumun. ⁵ Kailangan sumállág kó katō ákniyu áglumun su duwán gó kailangan lumun katō tagsábbad-sábbad ákniyu.

⁶ Sikiyu na ágtinuruan katō kabánnalan tingód katō Manama, kailangan tumabang kó asta dumóppón kó katō taratinuru yu.

⁷ Yakó yu áglimbungi tó ákniyu sarili, su ándà gó manubù na makalimbung katō Manama. Sulian kó tingód katō linumuwan yu, su agad ándin tó ágparámmasán katō manubù, tó gó pagsik tó káttun din! ⁸ Atin ka tumanán ka manubù tó madat kakalyag din, ukit kani matanggap din tó supak na ándà ágtamanán. Asal ka tumanán ka manubù tó kakalyag katō Ugis Espiritu, ukit kani matanggap din tó kantayan na ándà ágtamanán. ⁹ Purisu sikita na áglumu ka madigár, kailangan di ki sumódó, su atin ka manayun ki, dumunggu gó tó álló na igsalin ka Manama na duwán madigár tanggapán ta. ¹⁰ Purisu kailangan inalayun ta tabangan tó langun manubù, asta tuu ta pa gó tabangan tó pamilya ka Manama.

Ágtamanán kani sulat

¹¹ Sakán gó si Pablo tó igsulat kani katapuriyan mga kagi ku ákniyu. Sállág yu na magdakál ni mga litra na igsulat ku.

¹² Duwán mga manubù na kakalyag dan na matanggap dan katō mga unawa dan na Judio ukit katō áglumun dan. Purisu piritán dan pád sikiyu ébò patupu kó. Su mà dan atin ka mulit-ulit dan na nángngà gó tó kamatayan i Cristo tun ta krus ébò matábbus tó mga manubù, irrayatan dan katō mga Judio. ¹³ Agad mirit dan pád ákniyu ébò patupu kó asta tumuman kó katō mga sugù i Moises, asal di dan gó ágtuman katō langun sugù. Kakalyag dan dád na patupu kó ébò padadurung dan ukit katō kanunug yu kandan.

¹⁴ Asal sakán, diya gó padadurung. Sábbad dád tó durungán ku, tó gó tó Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo na inaté tun ta krus. Tingód katō kamatayan din tun ta krus, tó duwán ágpulusán tun ta mga di ágpamaké ándà ágpulusán dini kanak, asta tó duwán ágpulusán dini kanak ándà ágpulusán tun kandan. ¹⁵ Tun ta saruwan ka Manama, ándà gó kassaan katō igtupuwan asta tó ándà katupuwi. Asal tó tuu ágkailanganán tó kapamantu katō ágkémun ta. ¹⁶ Mólà pa ka bággén ka Manama tó kasunayan ka pusung asta tó kédu din tun ta langun na ágtuman kani kabánnalan, su sikandan gó tó bánnal mga gabatà ka Manama, agad Judio ó ánnà Judio.

¹⁷ Na, tikud áknganni, di mému ka duwán pa sumamuk kanak, su duwán gó mga ulat dini ta lawa ku na pató katō kabánnal ku ki Jesus.

¹⁸ Mga kataladi, mólà pa ka tabangan kó katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. Matuman gó ni!

Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Efeso

Una Basan

Sayyan tuu dakál tô lunsud ka Efeso, asta igóddóan ka marapung manubù. Ágkabantug tô mga taga Efeso su ágkaduwánnan sikandan. Duwán dakál simbaan na ágpangadapan dan katô ágmanaman na ánggadanan si Diana. (Ahaán tô Lumu 19:21-41.)

Dalám ka tállu ámmé igóddó si Pablo tun ta Efeso, asta marapung tô igpaminág katô igulit-ulit din tingód ki Jesu-Cristo. Duwán mga kasalábbuan na igimu i Pablo, asta marapung tô igpamaké ki Cristo. Pángnga ka tállu ámmé igpanó si Pablo tun ta duma mga lunsud.

Tô igpriso si Pablo tun ta lunsud ka Roma, igsulat din ni tun ta mga ágpampamaké na góddó tun ta Efeso asta tun ta mga duma lunsud na madani tun ta Efeso.

Nit sulat din, igulit din na igpasábbadé dán tô mga ágpampamaké ukit katô kapasábbad dan tun ki Jesu-Cristo. Marapung tô mga panunggiringan na iggamit i Pablo tingód kani. Mà din, sikandan tô iring na lawa asta si Cristo tô iring na ulu. Sikandan tô iring na balé, asta si Cristo tô iring na masarig batu na ágpónsadan na ka balé. Sikandan tô iring na sawa, asta si Cristo tô iring na duma.

Igsulat din pagsik tô tingód katô madigár ágkémun dan asta tô tingód katô kapanalu dan ki Maibuyan.

¹ Sakán si Pablo na inému apostoles i Jesu-Cristo tingód katô kakalyag ka Manama. Ágpangumusta a ákniyu diyan ta lunsud ka Efeso. Sikiyu tô mga sakup ka Manama asta ágkasarigan kó na igpasábbad tun ki Jesu-Cristo.

² Mólà pa ka tabangan kó ka Manama asta bággayan kó katô kasunayan tikud tun ta Manama na Ámmà ta asta tikud tun ta Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

Mga kadigárran na ágbággén i Cristo áknita

³ Durungán ta gó sikandin na Manama asta Ámmà katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo! Igbággé ka Manama áknita tô langun kadigárran na tikud tun ta langit su igpasakup ki tun ki Cristo. ⁴ Sayyan tô ándà pa imuwí ka Manama ni banuwa, taganà kid igsalin ikandin ébò imun ki na malinis asta ándà salà tun ta saruwan din tingód katô kapasábbad ta tun ki Cristo. Tingód katô dakál ginawa katô Manama áknita, ⁵ taganà dán duwán plano din na imun ki ikandin na mga gabatà din ukit katô iglumu i Jesu-Cristo, su ni gó tô ágdantulán katô kakalyag din. ⁶ Purisu durungán ta gó tô Manama su igtábbus ki ikandin tingód katô tuu dakál ginawa na igbággé din áknita iring na gasa ukit katô kapasábbad ta tun ta Batà din na ágginawaan din!

⁷ Ukit katô dipanug i Cristo tun ta kamatayan din tun ta krus, igtábbus kid katô Manama asta igpasinsiyaan din dán tô mga salà ta tingód katô tuu dakál kédu din áknita. ⁸ Mabasa sikandin asta igbággayan ki ikandin ka kapandayan asta kagpáttan. ⁹ Ukit kani, igpasóddór ka Manama áknita tô plano din na ándà din pasóddóri sayyan na tumanán din ukit ki Cristo. ¹⁰ Ni gó tô igplano din. Ka dumunggú dán tô nángngà álló, pasábbadán din tô langun-langun na igimu din, agad tun ta langit ó nit banuwa, asta pasakupán din tun ta pagpangulu i Cristo.

¹¹ Agad ándin tô plano asta kakalyag katô Manama, tô gó tô ágkatuman. Tun ta katigkanayan tô ándà din pa imuwí ni banuwa, taganà duwán plano din na salinán ké ikandin ébò imun ké na mga sakup din ukit katô kapasábbad dé tun ki Cristo, ¹² su sikami na mga Judio tô una igiman asta igpamaké ki Cristo. Igsalin ké katô Manama ébò durungán asta pabantugán sikandin ukit áknami. ¹³ Sikiyu pagsik na mga ánnà Judio, tô igdinág yu tô kabánnalan na Madigár Gulitán tingód katô makatábbus ákniyu, igpamaké kó ki Cristo. Purisu igpóddó ka Manama diyan ákniyu tô Ugis Espiritu na igtandó din, su tô gó tô pató na mga sakup kó ka Manama. ¹⁴ Su igpóddó din dán tô Ugis Espiritu dini áknita, isóddóran ta na bággayan ki gó katô langun na igtandó ka Manama. Purisu isóddóran ta na igtábbus ki gó langun ikandin ébò imun ki na mga sakup din. Ukit áknita durungán asta pabantugán tô Manama.

Dasalán i Pablo tingód katô mga taga Efeso

¹⁵ Na, tuu gó madigár ni igimu ka Manama. Purisu tikud tun ta kadinág ku tingód ka kapamaké yu katô Áglangngagán na si Jesus asta tingód ka ginawa yu katô langun sakup ka Manama, ¹⁶ inalayunna gó ágpasalamat tun ta Manama tingód ákniyu. Inalayunna ágdasal para ákniyu. ¹⁷ Ágdasalla tun ta Manama na matulus Ámmà katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo ébò ukit katô Ugis Espiritu bággayan kó ikandin katô kapandayan asta kagpáttan ébò

tuu kó makasóddór katô Manama. ¹⁸ Ágdasalla na imun din mappawà tô panámdám yu ébô kasóddóran yu ka ándin tô gimanan tun ta pagtawar din ákniyu. Mólà pa ka kasóddóran yu na tuu madigár tô ágpulusán na igtandô ka Manama katô langun sakup din. ¹⁹ Kakalyag ku na kasóddóran yu na tuu gó matulus tô Manama na ágtabang áknita na ágpamaké kandin. Ni katulusan din ²⁰ tô iggamit din tô iganté din puman si Cristo asta tô igpónsad din sikandin dadan tun ta kawatan din* tun ta langit. ²¹ Purisu si Cristo tô ágpangulu katô langun, agad ándin tô duwán katulusan ó ágpangulu ó ághari tun ta langit, su tô ngadan na igbággé tun ki Cristo tuu pa mallayat ka tandingán katô langun ka duma mga ngadan, agad áknganni ó agad pa tun ta tapuri álló. ²² Igpasakup katô Manama tô langun-langun tun ta pagpangulu i Cristo, asta igimu din sikandin na ágpangulun katô langun ébô katabangan ki na mga ágpampamaké. ²³ Si Cristo tô ulu katô langun ágpampamaké na ipanunggiringan katô lawa din. Su igpasakup ki tun kandin, ándà dán kulang dini áknita, su tingód katô pagpangulu din katô langun, ándà kulang agad tun datas ta langit ó nit banuwa.

2

Manté dán tô mga igpasábbad tun ki Cristo

¹ Dángngan, tô ándà kó pa pamaké ki Cristo, inaté kó* tun ta saruwan ka Manama su marapung gó tô mga salá yu. ² Dángngan igtuman kó katô madat ágkémun ka mga manubù nit banuwa na di ágpamaké. Igbánnal kó ki Maibuyan na hari katô mga madat espiritu tun ta kawang-awangan. Sikandin tô espiritu na ágpíd katô langun manubù na di ágbánnal katô Manama. ³ Tô gó tô ágkémun katô langun ta dángngan, su agad ándin tô madat kakalyag ka panámdám ta asta lawa ta, tô gó tô ágtumanán ta. Su tô gó tô ágkémun ta, supakan ki pád katô Manama iring katô langun duma na di ágpaminág kandin.

⁴ Asal dakál gó tô kedu katô Manama áknita, asta dakál gó tô ginawa din áknita. ⁵ Agad inaté ki tun ta saruwan ka Manama su ikasalá ki, asal iganté ki puman ikandin duma ki Cristo. Igtábbus ki ukít dád katô dakál kedu ka Manama. ⁶ Tingód katô kapasábbad ta tun ki Jesu-Cristo, iganté ki puman ka Manama duma ki Cristo asta igpónsad ki ikandin duma ki Cristo tun ta langit ébô mangulu ki duma kandin. ⁷ Tô gó tô igimu ka Manama para áknita ébô pakitanán din ka ándà ágtamanán na di katáppángngan tô dakál kedu din asta kadigárran din áknita ukít katô iglumu i Jesu-Cristo. ⁸ Tingód katô dakál kedu ka Manama, igtábbus kó ukít ka kapamaké yu ki Cristo, asal ánnà ni ukít katô lumu yu, su ni gó ni gasa ka Manama ákniyu. ⁹ Tô igtábbus ki ikandin, ánnà kasulí din katô madigár linumuwan ta. Purisu ándà gó palang manubù na makapadadurung tun ta saruwan ka Manama. ¹⁰ Tingód katô kapasábbad ta tun ki Jesu-Cristo, igpamantu ki katô Manama ébô makalumu ki katô madigár na igplano din sayyan para áknita.

Igpasábbadé dán tô langun ta ukít katô iglumu i Cristo

¹¹ Na, yakó ágkalingó na tingód katô kapamasusu ákniyu, ánnà kó Judio. Ágkaringasaan kó gó katô mga Judio su ándà kó tupuwi iring kandan na igtupuwan. Tô gó tô áglumun ka manubù tun ta lawa dan, asal ándà gó ágpulusán tun ta pusung dan. ¹² Dángngan ándà sinóddóran yu tingód ki Cristo. Madiyù kó tikud tun ta mga manubù na igsalin ka Manama. Ándà kó kasakup tun ta mga manubù na igtandóan ka Manama. Ukít katô ágkémun yu nit banuwa, ándà gó gimanan yu na madigár, asta ándà sóddór yu katô Manama. ¹³ Asal áknganni igpasakup kó tun ki Jesu-Cristo. Agad madiyù kó tun ta Manama dángngan, asal áknganni igpid kó ka Manama tun ta madani din ukít katô dipanug i Cristo na inaté tun ta krus. ¹⁴ Ukít katô kamatayan i Cristo, duwán dán kasunayan ta, asta igpasábbadé dán tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio, su igpandà gó i Cristo tô kapósigé ta na iring na labat tun ta tángngaana katô mga Judio asta katô mga ánnà Judio. ¹⁵ Ukít katô kamatayan i Cristo igpandà din tô mga sugù na kailangan tumanán katô mga Judio, su kakalyag din na pasábbadán din tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio ukít ka kasakup din katô langun ébô mandà tô kapósigé dan. ¹⁶ Purisu iring na sábbad dán lawa tô mga Judio asta tô mga ánnà Judio. Ukít katô kamatayan i Cristo tun ta krus, igpandà din dán tô kapósigé ta, asta igpasábbad kid ikandin tun ta Manama. ¹⁷ Tô igdunggu si Cristo, igulit-ulit din tô Madigár Gulitán tingód ka kasunayan. Tô gó tô igtinurú din ákniyu na mga ánnà Judio na madiyù tun ta Manama, asta igtinurú din pagsik áknami na mga Judio na madani tun ta Manama. ¹⁸ Tingód katô iglumu i Cristo, agad Judio ó ánnà Judio, tô langun ta makapadani dán gó tun ta Ámmà ta na Manama ukít ka tabang katô Ugis Espiritu.

* **1:20** 1:20 Tô munsad dadan tun ta kawatan katô ágpangulun, tô gó tô mabantug, asta mému pagsik mangulu.
2:1 Iring na inaté dan su madiyù dan tikud tun ta kakalyag ka Manama.

* **2:1**

¹⁹ Purisu sikiyu na mga ánnà Judio, ánnà kód iring na ássa manubù na tikud tun ta madiyù, su igpasábbad kód gó tun ta mga sakup ka Manama. Inému kód gó na pamilya din. ²⁰ Tò langun ta na mga ágpampamaké tò iring na mga bahin katò balé na gimun ka Manama. Tò mga apostoles asta tò mga propeta ka Manama tò iring na mga sumbál katò balé, asta si Jesu-Cristo tò iring na masarig batu na ágpónsadanán katò balé. ²¹ Si Cristo tò itgagù katò tagsábbad-sábbad áknita tun ta balé din ébò imun ki ikandin na ugis templo para katò Áglangngagán. ²² Sikiyu na mga ánnà Judio na igpamaké pagsik ki Cristo, igpasábbad kó ka Manama tun áknami na mga Judio ébò imun ki na góddóan katò Manama ukit katò Ugis Espiritu din.

3

Plano katò Manama para katò mga ánnà Judio

¹ Sakán si Pablo tò igpriso su ágsuguánnána i Jesu-Cristo ébò mulit-ulitta áknuyu na mga ánnà Judio. ² Isóddóran yu gó na tingód katò kédu ka Manama kanak, igimuwa ikandin na ágsuguánnán ébò tabangan ku sikiyu na mga ánnà Judio. ³ Igpasóddór katò Manama kanak tò plano na ándà din pasóddóri sayyan. Igsulatta ka mabbabà dád tingód kani. ⁴ Atin ka basan yu tò igsulat ku, kagpáttan yu tò isóddóran ku tingód katò plano ka Manama na ándà din pasóddóri sayyan na tumanán din ukit ki Cristo. ⁵ Agad ándà pasóddóri katò Manama ni plano tun ta mga kamónaan ta sayyan, asal áknganni, igpasóddór din dán tun ta igsalin na mga apostoles asta tun ta mga propeta din ukit katò Ugis Espiritu. ⁶ Ni gó tò plano din na igpasóddór din dán. Mému tanggapán yu tò madigár na bággén ka Manama áknami na mga Judio, su sikiyu na mga ánnà Judio igbánnal pagsik katò Madigár Gulitán tingód ki Cristo. Tò langun ta isakup tun ta sábbad dád lawa, asta tò langun ta tò bággayan katò ágpulusán na igtandò ka Manama na tumanán din ukit ki Jesu-Cristo.

⁷ Ukit katò kédu ka Manama asta ukit katò katulusan din, inémuwa ikandin na taraulit katò Madigár Gulitán. ⁸ Agad mabbabà dád é kamanubuan ku ka tandingán katò langun sakup ka Manama, asal ukit katò kédu din, igsalinna ikandin ébò ulit-ulitán ku tò Madigár Gulitán tun ta mga ánnà Judio na duwán tuu madigár na di gó katáppángngan na mému dan tanggapán tikud tun ki Cristo. ⁹ Igsalinna ka Manama ébò pénapáttán ku tun ta langun manubù ni plano na ándà pasóddóri sayyan ka Manama na igimu katò langun-langun. ¹⁰ Kakalyag ka Manama na ukit katò mga ágpampamaké pasóddór din gó tò kadakállan katò kapandayan din tun ta langun pangulu asta mga duwán katulusan tun ta kawang-awangan. ¹¹ Ni dán gó tò igplano din sayyan tò ándà pa imuwi ni banuwa, asta igtuman din dán ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta.

¹² Ukit katò iglumu i Cristo asta ukit katò kapamaké ta kandin, ándà máddang ta na padani tun ta Manama su tanggapán ki gó ikandin. ¹³ Purisu yakó ágsungkù tingód katò mga kahirapan na inókitan ku, su ilmu ni para katò kadigárran yu.

Tò ginawa i Cristo áknita

¹⁴ Atin ka ágpanámdámma tingód katò madigár plano katò Manama áknita, áglíngkóódda asta ágdasalla tun ta Ámmà Manama. ¹⁵ Sikandin gó tò Ámmà na igitkudan katò langun panaligan tun ta langit asta mga manubù nit banuwa. ¹⁶ Ágdasalla tun ta matulus Manama na duwán dakál ginawa na di katáppángngan ébò bággayan kó katò kabákkárran asta kasarig katò kapamaké yu ukit katò Ugis Espiritu. ¹⁷ Mólà pa ka inalayun móddò si Cristo tun ta pusung yu tingód katò kapamaké yu kandin. Ágdasalla ébò tò gunayan katò áglumun yu tò dakál ginawa yu tun ta Manama. ¹⁸ Mólà pa ka makagpát kó asta tò langun ka duma mga sakup katò Manama ka ándin tò tuu kadakállan katò ginawa i Cristo áknita. ¹⁹ Mólà pa ka kasóddóran yu na dakál tò ginawa i Cristo áknuyu, agad di yu tuu kagpáttan tò kadakállan katò ginawa din. Atin ka makagpát kód na ágginawaan kó ikandin, mapánnù kó katò kapánnuan ka Manama.

²⁰ Durungán tad tò Manama na ágtabang áknita ukit katò katulusan din. Sikandin tò makému katò sobra pa katò langun na pamuyúan ta asta panámdámmán ta. ²¹ Mólà pa ka durungán tò Manama ka ándà ágtamanán ukit áknuyu na mga ágpampamaké asta ukit ki Jesu-Cristo. Matuman gó ni!

4

Igpasábbadé ki tun ki Cristo

¹ Purisu igprisowa tingód katò kabánnal ku katò Áglangngagán. Ágpédu-éduwa áknuyu na kailangan madigár tò ágkémun yu na nángngà tun ta Manama na igtawar áknuyu. ² Kailangan pabbabà-babà kó, médu-édu kó asta mallayat é ginawa yu tun ta mga unawa yu. Papisinsiyaé kó, su ukit kani, ágpakitanán yu na ágpaginawaé kó. ³ Ággár-ággár kó

asta panayun kó tun ta kapasábbadé yu na tikud tun ta Ugis Espiritu, su inaggát kód na igpasábbadé ukít katò kasunayan. ⁴Su tò langun ta na mga ágpampamaké igimu ka Manama na sábbad dád lawa, sábbad dád tò Ugis Espiritu na góddô dini áknita, asta sábbad dád tò gimanan tun ta katawar din áknita. ⁵Sábbad dád tò Áglangngagán ta, sábbad dád tò ágpamakén ta, asta sábbad dád tò gunayan ka kapabunyag ta. ⁶Sábbad dád tò Manama na Ámmà katò langun. Sikandin tò ágpangulu katò langun, sikandin tò ágtuman katò kakalyag din ukít katò langun, asta sikandin tò góddô tun ta langun.

⁷Duwán gasa na igbággé i Cristo tun ta tagsábbad-sábbad áknita tingód katò dakál ginawa din. ⁸Mà katò kagi ka Manama na igsulat,

Tò igsadun sikandin tun datas,

Igpíd din tò marapung mga igtalu din,

Asta igbággé din tò mga gasa tun ta mga manubù.*

⁹(Na, ukít kani kagi na, “Tò igsadun sikandin tun datas,” isóddóran ta na iguna pa sikandin igsunnad nit banuwa.† ¹⁰Sikandin na igsunnad tò igsadun pagsik tun datas ta langit ébò imun din na nángngà tò langun-langun.) ¹¹Si Cristo tò igbággé kani mga gasa áknita, su duwán igimu din na mga apostoles, duwán mga propeta, duwán mga taraulit katò Madigár Gulitán, asta duwán mga tarapid asta mga taratinurù katò kabánnalan. ¹²Tò gó tò igbággé din para ágkagamit katò mga sakup ka Manama ébò kumasarig tò kapamaké katò langun ta na igpanunggingiran na lawa i Cristo. ¹³Ukít kani, makému ki pasábbadé tun ta kapamaké asta tun ta kasóddór ta katò Batà ka Manama ébò mému ki na mabákkár, asta makéring tò ágkémun ta katò nángngà ágkémun i Cristo.

¹⁴Atin ka matuman ni, di kid méring na mga gabatà. Di kid méring na barko na ágpiddán ka balud asta áglayapán ka karamag, su di ki sékót ágkapid katò mga ágtinuruán ka mga katig áglimbung ukít ka bulaló. ¹⁵Asal tingód katò kapaginawaé ta, kailangan mulit ki gó baling katò kabánnalan. Purisu méring ki gó ki Cristo agad ándin tò áglumun ta. Sikandin tò iring na ulu ta, ¹⁶asta sikita tò iring na lawa din. Ukít katò kapid i Cristo áknita, ágpasábbadé tò langun ta, iring na mga bahin ka lawa. Atin ka nángngà tò áglumun katò tagsábbad-sábbad bahin ta asta ágpaginawaé ki, dumakál asta kumasarig ki na mga ágpampamaké iring na sábbad lawa.

Mantu ágkémun katò mga ágpampamaké

¹⁷Purisu duwán kagin ku áknuyu na tikud tun ta Áglangngagán. Yakó ágpéring katò ágkémun yu tun ta mga manubù na di ágpamaké katò Manama, su ándà ágpulusán katò mga panámdám dan. ¹⁸Ingittángngan tò panámdám dan su ándà dan ikagpát katò kabánnalan. Igéllé dan katò kantayan na ágbággén ka Manama su ándà gó sóddór dan asta matággas gó tò ulu dan. ¹⁹Ándà dán kayyà dan. Ikataglang dan katò madat mga áglumun dan. Di dan ágsódò áglumu katò langun klasi ka kadattan.

²⁰Asal ánnà iring kani tò igtinurù áknuyu tingód ki Cristo! ²¹Isóddóran ku na tò ikadinág kó tingód ki Jesus, igtanggap kó katò kabánnalan na igtinurù áknuyu tingód kandin. ²²Purisu sódò kó katò katuman yu katò madat mga kakalyag yu, su tò gó tò taganá ágkémun yu na igdadat ukít katò tapé kakalyag yu na iglimbung áknuyu. ²³Kailangan pamantun yu tò pusung yu asta tò panámdám yu. ²⁴Igbággayan kó katò mantu ágkémun, su igimu kó ka Manama na mantu iring kandin. Kailangan pakitanán yu gó na igpamantu kó ukít katò áglumun yu na nángngà asta malinis tun ta saruwan ka Manama.

²⁵Purisu yakó ágbulaló. Kailangan bánnal gó tò kagin yu tun ta mga unawa yu, su tò langun ta mga bahin tun ta lawa i Cristo.‡ ²⁶Yakó ágkapid katò sókò yu ébò di kó makasalà.§ Sódòí yu tò sókò yu ka di pa sumalláp tò álló, ²⁷asta yakó ágbággé ka lugar ki Maibuyan. ²⁸Tò takón kailangan di dán tumakó. Kailangan lumumu sikandin katò madigár ébò duwán magamit din asta makatabang sikandin katò mga ágkahirapan. ²⁹Yakó gó ágkagi ka madat, asal kailangan madigár dád tò ágkagin yu ébò katabangan tò mga unawa yu, asta kumasarig tò kapamaké katò mga maminág áknuyu. ³⁰Yakó yu ágparanuwi tò Ugis Espiritu na Manama ukít katò mga áglumun yu, su sikandin gó tò pató na sikiyu tò mga sakup katò Manama ébò kasóddóran yu na matuman gó na tábbusan kó tun ta tapuri álló. ³¹Sódò kó lumu kani langun. Yakó gusig. Yakó sékót ágkaringasa. Yakó ágkasókó. Yakó ágsapá. Yakó ágkagi ka madat. Yakó ágkagi asta áglumu ka madat tun ta duma manubù. ³²Asal kailangan madigár tò lumun yu tun ta mga duma manubù asta pédu-éduwé kó. Kailangan papasinsiyáé kó iring katò kapasinsiyá katò Manama áknuyu ukít ki Cristo.

* 4:8 4:8 Salmo 68:18. † 4:9 4:9 Nit banuwa, ó tun dalám ka taná. ‡ 4:25 4:25 Ahaán tò Zacarias 8:16. § 4:26 4:26 Ahaán tò Salmo 4:4.

5

Kailangan madigár tō ágkémun yu

¹ Na, su inému kó d na mga gabatá katō Manama na ágginawaan din, kailangan makéring kó kandin. ² Agad ándin tō áglumun yu, kailangan ágginawa kó katō mga unawa yu iring katō kaginawa i Cristo áknita, su igbullas gó sikandin áknita asta igmatayan sikandin ébō pasinsiyaan katō Manama tō mga salà ta. Tō inaté si Cristo, iring sikandin na mammut na ágbággén tun ta Manama na makadayó kandin.

³ Mga sakup kó gó katō Manama. Purisu yakó áglayuk katō ánnà áknuyu sawa ó duma, yakó áglumu katō agad ándin na maripà, asta yakó ágkasabuan katō kaduwánnan ka duma manubù. Kailangan di kó lumumu kani mga salà ébō ándà makabuyas áknuyu, su di mému ni lumun katō mga sakup ka Manama. ⁴ Di mému ka kumagi kó katō maripà ó katō ándà ágpulusán ó katō tamparasa, asal kailangan pasalamat kó baling tun ta Manama. ⁵ Kailangan kasóddóran yu na di makahu tun ta pagpangulu i Cristo asta katō Manama tō mga manubù na áglayuk katō ánnà kandan sawa ó duma, tō áglumu katō agad ándin na maripà, asta tō ágkasabuan katō kaduwánnan ka duma manubù. Atin ka ágkasabuan tō manubù, duwán ágmanaman na ágpangadapán din.

⁶ Tingód kani mga linumuwan ka mga manubù, supakan dan ka Manama, su di dan ágbánnal kandin. Purisu yakó ágkapid katō mga lumimbung pád áknuyu ukit katō ágkagin dan na ánnà madat ni mga lumu ni. ⁷ Purisu yakó gó ágduma kani mga manubù na madat tō áglumun dan. ⁸ Dángngan, duwán kangitángngan tun ta panámám yu, asal áknganni duwán dán kappawaan yu su igpasakup kó d tun ta Áglangngagán. Purisu tō ágkémun yu kailangan makéring katō ágkémun ka mga manubù na duwán kappawaan. ⁹ Su madigár, nángngà asta ágkasarigan tō áglumun katō mga manubù na duwán dán kappawaan. ¹⁰ Ággár-ággár kó ébō makagpát kó ka ándin tō kakalyag katō Áglangngagán na lumun yu. ¹¹ Lili kó katō madat mga lumu na ándà ágpulusán na áglumun katō mga sakup ka kangitángngan. Asal ukit katō madigár ágkémun yu, ágpasóddór kó na madat tō mga áglumun dan. ¹² Asal makayayyá agad tō ágkagi dád katō mga áglumun dan na inallás. ¹³ Atin ka madigár tō áglumun yu, kagpáttan dan na tuu madat tō áglumun dan, ¹⁴ su kappawaan tō langun na ágtaddawan katō kabánnalan. Purisu duwán ágkagin na,

“Atin ka ágtudug ka, lagimmata kad.

Atin ka inaté ka, ánnó kad,

su kataddawan ka i Cristo.”

¹⁵ Purisu tuu kó banté katō ágkémun yu. Yakó yu giringi tō mga ándà kapandayan, asal iringi yu tō mga manubù na duwán kapandayan. ¹⁶ Yakó yu gulai tō oras yu, asal kailangan lumumu kó katō madigár, su marapung gó tō mga áglumu ka madat áknganni. ¹⁷ Purisu yakó áglumu katō ándà ágpulusán, asal kailangan kagpáttan yu ka ándin tō kakalyag katō Áglangngagán na lumun yu.

¹⁸ Yakó ágkalasing, su kadattan kó dád gó, asal kailangan kapánnuan kó katō Ugis Espiritu. ¹⁹ Atin ka ágpalmudé kó, pasalamat kó katō Áglangngagán ukit katō kakanta yu ka mga kagi ka Manama na igsulat, asta ukit katō mga kanta tingód ki Jesus, asta ukit katō mga kanta na tikud tun ta Ugis Espiritu. Kailangan tikud gó tun ta pusung yu tō kakanta yu. ²⁰ Agad ándin tō kókitan yu, kailangan ágpasalamat kó tun ta Ámmà Manama, su igpasakup kó d katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

Mga sugù para katō mga taladuma

²¹ Kailangan pasakup tō tagsábbad áknuyu tingód katō karespeto yu ki Cristo.

²² Sikiyu na mga sawa, pasakup kó tun ta áknuyu duma, iring katō kapasakup yu tun ta Áglangngagán. ²³ Tō mama tō ágpangulu katō kandin sawa, iring na si Cristo tō ágpangulu katō mga ágpampamaké, su sikandin gó tō igtábbus katō mga ágpampamaké na igpanunggirangan na lawa din. ²⁴ Purisu kailangan pasakup asta numunug tō mga sawa tun ta kandan duma, iring na kapasakup katō mga ágpampamaké tun ki Cristo.

²⁵ Sikiyu na mga gamama, ginawayi yu tō áknuyu sawa iring katō kaginawa i Cristo katō mga ágpampamaké, su igbullas gó sikandin áknita asta igmatayan ²⁶ ébō ukit katō kagi ka Manama imun ki malinis tun ta saruwan din, su igurasan kid ikandin ukit katō kabunyag. ²⁷ Igurasan kid ikandin ébō tanggapán ki na mga ágpampamaké iring na bayi na kasalán na tuu madigár ágsállággán su ándà palang buring ó maripà ó agad ándin na madat. Kakalyag ka Manama na tuu ki malinis asta ándà palang salà. ²⁸ Purisu tō mga gamama kailangan gó guminawa katō kandan sawa iring katō kaginawa dan katō kandan sarili lawa, su tō mama na ágginawa katō kandin sawa ágginawa gó katō kandin sarili lawa. ²⁹ Ándà gó palang manubù na ágkaringasa katō kandin sarili lawa, asal ágpakannán din asta ágdóppónan din. Tō

gó tò áglumun i Cristo tun ta mga ágpampamaké na igpanunggiringan na kandin lawa, ³⁰ su sikita tò mga bahin tun ta lawa din. ³¹ Mà katò kagi ka Manama, “Purisu tumanan tò mama katò ámmà din asta katò innà din, asta pasábbadé tò mama asta tò sawa din. Tò duwa dan mému dán sábbad.”*

³² Tuu gó madigár ni kabánnalan na igpasóddór ka Manama áknita ukit kani kagi din, su ni gó tò panunggiringan tingód ki Cristo asta áknita na mga ágpampamaké. ³³ Asal duwán gó kailangan tumanán katò mga taladuma. Tò tagsábbad-sábbad ákniyu na mga gamama, kailangan ginawaan yu gó tò ákniyu sawa iring katò kaginawa yu katò ákniyu sarili lawa. Asta tò tagsábbad-sábbad ákniyu na mga sawa, kailangan respetowan yu gó tò ákniyu duma.

6

Mga gabatà asta kandan mga ámmà asta innà

¹ Sikiyu na mga gabatà, bánnal kó katò ákniyu mga ámmà asta innà iring katò kabánnal yu katò Áglangngagán, su tò gó tò nángngà lumun yu. ² Ni gó tò una sugù na duwán tandò para katò mga ágbánnal,

“Respetowi yu tò ákniyu ámmà asta innà

³ ébò kumallayat tò kantayan yu nit banuwa.”*

⁴ Na, sikiyu na mga ámmà asta mga innà, yakó yu ágpasókówi tò ákniyu mga gabatà, asal dóppóni yu ukit katò disiplinà asta tambag na makadayó katò Áglangngagán.

Mga állang asta mga amo

⁵ Sikiyu na mga állang, tuman yu tò kakalyag katò ákniyu amo nit banuwa. Kailangan respetowan yu sikandan. Kailangan tikud tun ta pusung yu tò katuman yu katò mga sugù dan magunawa katò kabánnal yu ki Cristo. ⁶ Inalayun kó bánnal kandan, ánnà dád róggun ka sumállág dan ákniyu ébò madurung kó. Su mga állang kó gó i Cristo, kailangan tikud tun ta tibuk ka pusung yu tò katuman yu katò kakalyag ka Manama. ⁷ Kailangan malóggód kó áglumu, su ánnà dád manubù tò ágbánnalán yu, asal tò Áglangngagán tò ágbánnalán yu. ⁸ Yakó ágkalingó na agad ándin tò áglumun yu na madigár, duwán gó madigár suli katò Áglangngagán ákniyu, agad állang kó ó ánnà kó állang.

⁹ Sikiyu na mga amo, kailangan madigár tò kapid yu katò mga állang yu. Yakó áglagaggà kandan, su agad sikiyu asta tò mga állang yu, sábbad dád gó tò Amo yu tun ta langit, asta ándà manubù na ágmusingán din agad ándin tò bónnóng dan.

Mga laniban na ágbággén ka Manama áknita

¹⁰ Na, ni gó tò ágtamanán katò mga ágtinuruán ku ákniyu. Su igpasábbad kó tun ta Áglangngagán, pasarig kó gó ukit katò katulusan din. ¹¹ Gamit yu tò langun laniban na ágbággén katò Manama ébò makatu kó katò mga kapókit asta limbung i Maibuyan. ¹² Su ánnà mga manubù tò mga usig ta, asal tò madat mga espiritu asta tò ághari na di ágkitanán, tò duwán katulusan ka kangittánggan nit banuwa, asta tò madat mga espiritu tun ta kawang-awangan. ¹³ Purisu kailangan gamitán yu tò langun laniban na ágbággén katò Manama ákniyu ébò makatu kó katò mga usig ta ka dumunggù tò álló ka kadattan. Purisu atin ka mapángnga dán tò langun kani, makita na ándà kó gó katalu. ¹⁴ Purisu taganá kó iring na sundalo na ágtaganà katò gira. Gamit yu tò kabánnalan iring na sinturon. Gamit yu tò katanggap ka Manama ákniyu na nángngà tun ta saruwan din iring na putó salimbutung tun ta kagpa. ¹⁵ Gamit yu iring na sapatús tò kataganá yu na mulit-ulit katò Madigár Gulitán tingód katò kasunayan na ágbággén katò Manama. ¹⁶ Gamit yu tò kapamaké yu ki Cristo iring na kalasag ébò di kó kasugatan katò iring na mga ágrágrág na ápanaán i Maibuyan tun ákniyu. ¹⁷ Gamit yu tò katábbus ka Manama ákniyu iring na putó sambariro. Gamit yu tò kagi ka Manama na igbággé katò Ugis Espiritu iring na kampilan. ¹⁸ Agad ándin tò dumunggù ákniyu, yakó ágsódó na ágdasal ukit katò katulusan katò Ugis Espiritu. Patannáb kó asta panayun kó tun ta kadasal para katò langun sakup ka Manama. ¹⁹ Dasal kó pagsik para kanak ébò bággayanna ka Manama katò nángngà mga kagi na ándà máddang ku ka mulit-ulitta katò Madigár Gulitán na ándà pasóddóri sayyan. ²⁰ Inémuwa na ágsuguánnán katò Manama ébò mulit-ulitta kani Madigár Gulitán, asta tò gó tò gunayan na igprisowa áknganni. Asal dasal kó para kanak na diya kumataló asta nángngà tò kólit-ólit ku.

Ágtamanán kani sulat

²¹ Si Tiquico tò kataladí na ágginawaan. Ágkasarigan sikandin na kadumaan ku na ágtuman ka kakalyag katò Áglangngagán. Atin ka dumunggù sikandin diyan ákniyu, ulitán din tò

* 5:31 5:31 Genesis 2:24. * 6:3 6:2-3 Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16.

inému kanak dini. ²² Purisu pasadunán ku sikandin diyán ákniyu ébô makasóddór kó tingód áknami, asta ébô pabákkárrán tó pusung yu.

²³ Mga kataladi, mólà pa ka duwán kasunayan yu asta duwán ginawa yu tikud tun ta Ámmà Manama asta Áglangngagán na si Jesu-Cristo ukit katô kapamaké yu. ²⁴ Mólà pa ka tabangan ka Manama tó langun yu na ággina katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo ukit katô ginawa na ándà ágtamanán.

Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Filipos

Una Basan

Tô lunsud ka Filipos isakup tun ta probinsya ka Macedonia tun ta banuwa ka Grecia. Dakál lunsud tô Filipos, asta igóddóan katô marapung mga sakup ka Roma.

Tô igdunggu si Pablo tun ta Macedonia, igulit-ulit sikandin tun ta mga taga Filipos. Purisu marapung tô igpamaké ki Jesu-Cristo. Tuu masarig tô kapamaké dan. Dakál tô ginawa dan ki Pablo, asta dakál tô ginawa i Pablo kandan. Marag sikandin igсадun tun ta Filipos, asta igtabang tô mga ágpampamaké kandin.

Tô igdinág dan na igpriso si Pablo, igpapid dan tô kadumaan dan na si Epafrodito ébô tumabang kandin. Igpapid dan pagsik tô salapí ébô duwán magamit i Pablo.

Purisu igsulat si Pablo kandan ébô pasalamat tingód katô tabang dan kandin. Igtalan din kandan na kailangan pabákkárrán dan tô kapamaké dan ki Jesu-Cristo, asta kailangan ágkadayawan dan agad ágkahirapan dan. Igsulat din na kailangan liluyan dan tô mga taratinurú katô ánnà nángngà. Igpapanámdám din sikandan na igtábbus dan su igpasábbad dan tun ki Cristo, asta tô gó tô gasa na igbággé katô Manama tingód katô kapamaké dan, asta ánnà ukit katô katuman dan katô mga sugù asta mga ágkémun ka Judío.

¹ Ni sulat tikud kanak si Pablo, asta si Timoteo tô kadumaan ku. Mga ágsuguánmán ké i Jesu-Cristo. Ágpangumusta ké ákniyu diyana ta lunsud ka Filipos. Igsulatan ku tô langun yu na mga sakup ka Manama na igpasábbad tun ki Jesu-Cristo, tô mga tarapid ákniyu, asta tô mga manubù na ágtabang kandan tun ta lumu ka Manama.

² Mólà pa ka matanggap yu tô tabang asta tô kasunayan tikud tun ta Manama na Ámmà ta asta tikud tun ta Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

Dasalán i Pablo tingód katô mga taga Filipos

³ Atin ka ágsampátta ákniyu, ágpasalamatta katô Manama tingód ákniyu. ⁴ Kada ágdasalla para ákniyu langun, duwán dayó ku. ⁵ Ágpasalamatta katô Manama su tikud tun ta kapamaké yu sippang áknganni, sikiyu tô igtabang kanak tun ta kólit-ólit ku katô Madigár Gulitán. ⁶ Igtigkanayan ka Manama tô madigár lumu din diyana ákniyu, asta isóddóran ku na panayunán din ni sippang ka lumónód si Jesu-Cristo. ⁷ Nángngà gó tô dayó ku tingód ákniyu langun su ágginawaan ku gó sikiyu. Róggun igprisowa asta róggun igdapitta katô kabánnalan asta igpasóddóran na bánnal gó tô Madigár Gulitán, igtabang kó kanak tingód katô igpalumu ka Manama kanak ukit katô kedu din. ⁸ Isóddóran ka Manama na tuuwa ágkabugaan ákniyu, su ágginawaan ku gó sikiyu magunawa katô kaginawa i Jesu-Cristo ákniyu.

⁹ Ágdasalla gó para ákniyu na mólà pa ka kadugangan gó tô kapaginawaé yu ébô tuu yu kasóddóran asta tuu yu kagpáttan. ¹⁰ Mólà pa ka kasóddóran yu ka ándin tô madigár ágkémun asta áglumun yu ébô malinis kó gó tun ta saruwan ka Manama asta ándà makabuyas ákniyu sippang ka lumónód si Cristo, ¹¹ asta ébô ándà gó salá na áglumun yu ukit katô tabang i Jesu-Cristo ákniyu. Purisu pabantugán asta durungán gó tô Manama.

Tô dayó i Pablo

¹² Mga kataladi, kakalyag ku na kasóddóran yu na agad ándin tô inókitan ku, asal ikólit-ólita pa. Agad igprisowa, asal tuu pa gó marapung tô igpaminág katô Madigár Gulitán, ¹³ su tô langun sundalo na ágbanté katô palasyo katô emperador, asta tô langun ka duma mga manubù dini, isóddóran dan na igprisowa su igulit-ulitta katô Madigár Gulitán tingód ki Cristo. ¹⁴ Tô karapungan ka mga kataladi, igmabákkár tô kasarig dan tun ta Áglangngagán ukit katô kapriso kanak, asta igmagani dan na gulit-ulit katô kagi ka Manama na ándà máddang.

¹⁵ Agad duwán mga duma manubù na gulit-ulit tingód ki Cristo su ágkasabuan dan kanak asta gingà dan, asal duwán mga duma na gulit-ulit tingód ki Cristo su madigár tô kakalyag dan. ¹⁶ Gulit-ulit dan su ágginawaanna ikandan. Isóddóran dan na igpapidda dini ébô makataba a katô mga géllé katô Madigár Gulitán. ¹⁷ Asal tô mga ágkasabuan kanak, agad gulit-ulit dan tingód ki Cristo, ánnà madigár tô ágdantulán dan. Ágpallayat-layat dan dád katô sarili dan. Kéman dan ka kadugangan tô madat na ágriyun ku dini ta prisowan ukit katô áglumun dan.

¹⁸ Asal tógón din! Agad madigár ó madat tô ágdantulán dan, asal ágkadayawanna gó su mólit-ólit pa tô kabánnalan tingód ki Cristo.

Manayunna gó kadayawan, ¹⁹ su isóddóran ku na ukit katô ákniyu mga kadasal asta ukit katô tabang katô Espiritu i Jesu-Cristo, madigár tó dungguán ku. ²⁰ Tuu dakál tó kakalyag ku asta tó gimanan ku na diya gó kayyaan, asal iring katô inalayun áglumun ku, maganiya gó pabantug ki Cristo ukit katô áglumun ku, agad mantéya ó matéya.

²¹ Kakalyag ku na róggun mantéya pa, si Cristo gó tó ágpabantugán ku. Atin ka matéya, tuu pa madigár su dumuma ad kandin. ²² Asal ka mantéya pa, duwán pa lumun ku na duwán ágpulusán. Ánda ku kasóddóri ka ándin tó tuu madigár para kanak. ²³ Iibug tó panámdám ku su kakalyag ku na tananan ku ni banuwa su tuu pa madigár ka dumuma a ki Cristo. ²⁴ Asal tuu pa ágkailanganán ka mantéya pa ébô makatabangnga pa ákniyu. ²⁵ Purisu isóddóran ku gó na mantéya pa asta manayunna dumuma ákniyu ébô tuu pa kumasarig asta kadayawan kó tingód katô kapamaké yu. ²⁶ Atin ka makalónódda diyán ákniyu, tuu kó gó kadayawan tingód katô iglumu i Jesu-Cristo para kanak.

²⁷ Na, agad ándin tó kókitan ku, kailangan nángngá tó ágkémun yu magunawa katô ágtinuruán tun ta Madigár Gulitán tingód ki Cristo ébô agad makasadunna ó diya makasadun diyán ákniyu, kadinággan ku na masarig tó kapamaké yu asta ágpasábadé kó na ágpénagpát katô mga géléé asta gulit-ulit kó katô Madigár Gulitán ébô duwán mamaké. ²⁸ Yakó gó ágkamáddangan katô mga manubù na gusig ákniyu. Atin ka di kó kamáddangan, ni gó tó pató ébô kasóddóran dan na supakan dan asta sikiyu tó tábbusán. Manama tó ágtikudan kani langun, ²⁹ su tingód katô kakalyag ka Manama, igسالin kó ánnà dád ébô mamaké kó ki Cristo, asal igسالin kó ébô irrayatan kó pagsik tingód kandin. ³⁰ Purisu ágtiisán yu tó kérrayat katô mga géléé ka Madigár Gulitán, iring katô inókitan ku na igkita yu dángngan, asta iring katô inókitan ku sippang áknganni na igdinágg yu.

2

Tô kapabbabà i Cristo

¹ Na, ágpabákkarrán kó gó i Cristo, górorán kó ukit katô kaginawa din ákniyu, ágpasábad tó Ugis Espiritu tun ákniyu, asta ágpaginawaé asta ágpéduwé kó. ² Purisu bággé kó kanak katô bánnal dayó ukit kani mga áglumun yu. Pénagpáté kó. Paginawaé kó. Pasábadé kó tun ta ginawa asta tun ta panámdám.

³ Agad ándin tó áglumun yu, yakó ágtingát, asta yakó ágpallayat-layat, asal pabbabà-babà kó baling, asta pabantug yu tó mga unawa yu sobra pa katô kapabantug yu katô ákniyu sarili. ⁴ Yakó ágpapanámdám tingód dád katô ákniyu kadigárran, asal panámdám kó tingód ka kadigárran katô mga unawa yu.

⁵ Kailangan magunawa tó panámdám yu katô panámdám i Jesu-Cristo.

⁶ Agad Manama gó sikandin,

ándà din awidi tó kagunawa din katô Ámmà Manama,

⁷ asal igtananan din tó kagunawa din

asta inéring sikandin na állang.

Igpamanubù sikandin asta ipamasusu.

⁸ Tó igpamanubù sikandin, igpabbabà-babà sikandin

ukit katô katuman din katô kakalyag katô Manama

sippang ka kamatayan,

agad ukit katô kamatayan tun ta krus.

⁹ Purisu tuu gó igpabantug ka Manama si Jesu-Cristo,

asta igbággé ka Manama tun kandin tó ngadan na tuu pa mallayat ka tandingán katô langun ka duma mga ngadan,

¹⁰ ébô ka dinággán tó ngadan i Jesus, lumingkóód asta pabantug kandin tó langun,*

agad tun ta langit, ó nit tanà, ó tun ta siráb kani tanà,

¹¹ asta ébô tó langun kumagi na si Jesu-Cristo gó tó Áglangngagán.

Purisu pabantugán tó Manama na Ámmà.

Iring ki na karani

¹² Purisu mga ágginawaan ku, su inalayun kó igtuman katô kakalyag ka Manama, ággár-ággári yu tó nángngá áglumun katô mga manubù na igtábbus ka Manama tingód katô karespeto† yu kandin. Ággár-ággári yu ánnà dád róggun katô diyanna pa ákniyu, asal tuu pa gó áknganni agad ánda ad diyán ákniyu. ¹³ Makagaga kó tumuman su ágtabangan kó ka Manama na ágbággé ákniyu katô kakalyag asta makému ébô makatuman kó katô kakalyag din.

* 2:10 2:10 Ahaán tó Isaias 45:23. † 2:12 2:12 Karespeto, ó máddang.

¹⁴ Agad ándin tô áglumun yu, yakó ágburáng-buráng asta yakó ágpapulé ¹⁵ ébô makita na malinis kó asta ándà salá yu na mga gabatà ka Manama, agad madat asta masalà-salà tô ágkémun katô duma mga manubù, su ágkitanán dan tô nángngà ágkémun yu iring na mga karani na ágsèllà tun ta langit. ¹⁶ Pasóddór kó kandan na duwán kantayan na ándà ágtamanán na bággén ka Manama. Nángngà ni áglumun yu ébô tun ta kalónód i Cristo, duwán gó dayó ku su duwán ágpulúsán katô linumuwan ku diyan ákniyu.

¹⁷ Atin ka matayanna, marus tô dipanug ku iring na bino na parusán asta bággén tun ta Manama. Su igpamaké kó asta igbággé kó katô sarili yu tun ta Manama, iring kó na mannanap na matayan asta bággén tun ta Manama. Purisu duwán dayó ku su igbággé ku ni sarili ku tun ta Manama, asta kadayawanna duma ákniyu su igbággé yu tô sarili yu tun ta Manama. ¹⁸ Iring kani, duwán dayó yu su igbággé yu tô sarili yu tun ta Manama, asta kadayawan kó duma kanak su igbággé ku ni sarili ku tun ta Manama.

Si Timoteo asta si Epafrodito

¹⁹ Na, tô gimanan ku tun ta Áglangngagán na si Jesus na pasadunán ku si Timoteo diyan ákniyu ka di dán madugé ébô kadayawanna ka ulitanna ikandin tingód katô kóddô yu. ²⁰ Sikandin tô pasadunán ku su ándà duma manubù iring kandin na tuu ágpanámdám tingód katô kadigárran yu. ²¹ Tô duma mga manubù ágpanámdám dád tingód katô kandan kakalyag áglumun. Di dan ágpanámdám tingód katô kakalyag na palumun i Jesu-Cristo kandan. ²² Asal isóddóran yu na ágkasarigan si Timoteo. Isóddóran yu na igtabang sikandin kanak na gulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Cristo, iring katô katabang ka batà katô kandin ámmâ. ²³ Gimanna na pasadunán ku sikandin diyan ákniyu ka kasóddóran ku ka ándin tô dungguán katô kaso ku. ²⁴ Gimanna pagsik na tabanganna katô Áglangngagán ébô makasadunna diyan ákniyu ka di dán madugé.

²⁵ Igpánámdámna na kailangan pólián ku si Epafrodito diyan ákniyu. Sikandin tô kataladi ku asta igtabang kanak na ágtuman katô kakalyag ka Manama. Igdapit sikandin katô Madigár Gulitán iring na sundalo. Igpasadun yu sikandin dini ébô tumabang kanak tun ta kahirapan ku. ²⁶ Pólián kud sikandin diyan ákniyu su ágkabugaan dán sikandin ákniyu langun, asta di dán sikandin pakatónnók tingód katô tana din su ikadinág kó na ibógókan sikandin. ²⁷ Ibógókan gó sikandin asta masig pád maté. Asal inéduwan tô Manama kandin, asta ándà sikandin kamaté. Inéduwan pagsik tô Manama kanak ébô makaliliya katô tuu pa dakál ranu.

²⁸ Purisu masig kud pólián sikandin diyan ákniyu ébô ka kitanán yu puman sikandin, kadayawan kó, asta méwâ tô tana ku. ²⁹ Purisu tanggap yu sikandin na dakál tô dayó yu, iring na madigár áglumun ka mga sakup katô Áglangngagán. Pabantug yu sikandin asta tô langun manubù na iring kandin, ³⁰ su masig pád sikandin inaté tingód katô katuman din katô kakalyag i Cristo. Agad isóddóran din na maté pád sikandin, asal kakalyag din na tumabang kanak, su sikiyu di makagaga tumabang.

3

Tô manubù na tanggapán ka Manama

¹ Na, mga kataladi ku, mólá pa ka kadayawan kó su igpasakup kó tun ta Áglangngagán! Diya ágkabállé agad umanán ku tô kasulat ku kani, su kakalyag ku na di kó kadattan.

² Banté kó katô mga Judio na áglumu ka madat. Iring dan na madat mga asu, su mirit dan pád ákniyu na patupu kó ébô tanggapán kó ka Manama. ³ Asal sikita gó baling tô duwán mga pató na bánnal ki mga sakup katô Manama agad ándà tupuwi tô langun ta, su ágpangadap ki katô Manama ukít katô tabang ka Ugis Espiritu, asta ágkadayawan ki su igpasábbad ki tun ki Jesu-Cristo, asta isóddóran ta na di ki tanggapán ka Manama ukít katô kapatupu ta.

⁴ Atin ka matábbus ki tingód katô lawa ta asta linumuwan ta, duwán gó gunayan ku kumagi na sopra a pa ka tandingán katô duma mga manubù. ⁵ Tô ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu kanak, igtupuwanna gó. Sakán tô sábbad rubbad i Israel, asta sábbadda sakup katô mga rubbad i Benjamin. Sábbadda Judio.* Tuuwa gó igtuman katô mga sugù i Moisés† su igpasakuppa tun ta mga Pariseo. ⁶ Su malóggódáa igtuman katô mga sugù, igirrayatan ku pa tô mga ágpamaké ki Cristo. Asta tingód katô katuman ku ka mga sugù ébô tanggapánna ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, ándà ágkasawé kanak.

⁷ Tô langun kani na igpanámdám ku dángngan na duwán ágpulúsán ku, ándà dán ágpulúsán áknganni, su kakalyag kud na pasábbadda tun ki Cristo. ⁸ Isóddóran kud gó na ándà palang ágpulúsán katô langun ka tandingán katô kapasábbad ku ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ku.

* 3:5 3:5a Judio, ó Hebreo. † 3:5 3:5b Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises.

Iring dád na ussu tó langun igsarigan ku dangingan. Purisu igtananan kud tó langun ébó pasábbada tun ki Cristo, ⁹ asta ébó masakuppa gó tun kandin. Ánda a tanggapi ka Manama na nánggà tun ta saruwan din ukit kató katuman ku kató mga sugù, asal igtanggappa gó kató Manama na nánggà ukit dád kató kapamaké ku ki Cristo, su ukit dád kató kapamaké ta tó katanggap ka Manama áknita na nánggà tun ta saruwan din. ¹⁰ Kakalyag ku na pasábbada tun ki Cristo asta kasóddoran ku tó katulusan din magunawa kató iggamit ka Manama tó iganté din puman si Cristo. Kakalyag ku na kókitan ku tó kahirapan na magunawa kató kahirapan i Cristo. Kakalyag ku na méringnga kandin agad matayanna magunawa kató kamatayan i Cristo para kanak, ¹¹ su kakalyag ku na anténna puman ikandin.

Panayun kó ugtun kató ganti

¹² Ánda a kagi na ikéringngad ki Cristo. Ánda ku pa katuman tó langun kató kakalyag din kanak. Asal gággar-ággarra ébó tuuwa makéring ki Cristo, su igsalinna i Jesu-Cristo ébó makéringnga kandin. ¹³ Mga kataladi, ánda a panámdám na ikéringngad ki Cristo. Asal sábbad dád tó gugtunán ku, su diyad gó ágpanámdám tingód kató iglumu ku, asal gággar-ággarra ébó ugtunán ku tó kakalyag ku. ¹⁴ Inalayunna gággar-ággár sippang ka dumunggu a tun ta ágtamanán ébó tanggápán ku tó ganti ka Manama na igtawar kanak tun ta langit ukit ki Jesu-Cristo.

¹⁵ Purisu iring pád kani tó panámdám kató langun ta na ágsunnad dán é kapamaké. Asal ka ánnà magunawa tó panámdám yu tingód kani, pénapáttán kó kató Manama. ¹⁶ Asal kailangan tumanán ta gó tó kabánnalan na igpasóddór dán kató Manama áknita.

¹⁷ Na, mga kataladi, iringi yu gó tó ágkémun ku, asta sállág yu tó ágkémun kató mga manubù na igiring áknami ébó duwán iringan yu. ¹⁸ Su marapung tó mga mà kagi igpamaké ki Cristo, asal ukit kató madat linumuwan dan, ágpasóddór dan na gusig dan kató ágtinuruán tingód kató kamatayan i Cristo tun ta krus. Ikapira ad igulit áknayu tingód kani mga manubù ni, asta igsággówa róggun kató kapasampát ku puman kani áknayu. ¹⁹ Asal matuman dan gó supakan ka Manama, su agad ándin tó kakalyag kató lawa dan, tó gó tó ágtumanán dan. Agad kailangan kayyaan dan tingód kató madat mga linumuwan dan, asal ágpadadurung dan baling. Ágpanámdámmán dan dád tó tingód kató kóddô dan nit banuwa. ²⁰ Asal sikita gó tó mga sakup tun ta pagpangulu ka Manama tun ta langit na tikudan kató Taratábbus ta. Gangatan ta tó Áglangngagán na si Jesu-Cristo. ²¹ Ukit kató katulusan din, pamantun din ni lawa ta na ágkamaté ébó tó lawa ta méring kató tuu madigár lawa din na di maté. Magunawa tó katulusan na gamitán din ka talun din tó langun agad ánda.

4

Mga ágtinuruán

¹ Purisu mga kataladi ku na ágginawaan ku, pasarig kó kató kapamaké yu tun ta Áglangngagán. Ágkabugaan ad áknayu, su sikiyu tó ágbággé kanak ka dayó, asta sikiyu tó pató na duwán ágpulusán kató linumuwan ku.

² Ágpédu-éduwa áknayu Euodia asta Sintique na kailangan pasábbadé kó, su mga sakup kó kató Áglangngagán. ³ Ágpédu-éduwa pagsik áknikó na ágkasarigan rarak ku na tabangan nu ni duwa gabayi ébó pasábbadé dan, su sikandan tó kadumaan ku na gulit-ulit kató Madigár Gulitán, asta sikandan tó kadumaan i Clemente asta tó duma mga kadumaan ku na igsulat dán tó mga ngadan dan tun ta libro ka kantayan na ánda ágtamanán.

⁴ Kailangan inalayun kó gó kadayawan tingód kató kapasakup yu tun ta Áglangngagán. Umanán ku tó igkagi ku, na kailangan kadayawan kó gó!

⁵ Pakita yu tun ta langun manubù na mallayat tó ginawa yu. Masig dán tó kalónód kató Áglangngagán.* ⁶ Agad ándin tó dumunggu tun áknayu, yakó gó ágkatanaan, asal dasal kó tun ta Manama tingód kató langun. Ulit yu kandin tó mga ágkailanganán yu, pamuyú kó kató tabang din, asta pasalamat kó kandin. ⁷ Atin ka lumun yu ni, bággayan kó kató Manama ka kasunayan ébó ánda palang tana yu. Masuné kó su ágsarig kó ki Jesu-Cristo. Tó kasunayan na tikud tun ta Manama di yu tuu ágkagpáttan su tuu gó madigár.

⁸ Na, mga kataladi, duwán pa sábbad kagin ku áknayu. Panámdám yu dád gó tó mga bánnal, tó mga ágkabantug, tó mga nánggà, tó mga malinis, tó mga ágbággé ka dayó, asta tó mga madigár ágdinággán. Agad ándin tó mga madigár, asta agad ándin tó mga ágkadurung, panámdám yu ni. ⁹ Tuman yu tó langun na igtinurú ku áknayu, tó mga kabánnalan na igtanggap yu asta tó igpaminág yu tikud kanak. Agad ándin tó linumuwan ku na igkita yu, tó gó tó kailangan lumun yu, asta dumaan kó gó kató Manama na ágbággé ka kasunayan.

* 4:5 4:5 Masig dán tó kalónód kató Áglangngagán, ó madani gó tó Áglangngagán tun áknayu.

Kapasalamat tingód katô tabang

¹⁰ Dakál gó tô dayó ku asta ágpasalamatta katô Áglangngagán su igpasóddór yu puman na iginawaanna ikiyu. Isóddóran ku na agad duwán kakalyag yu na tumabang kanak, asal ándà dád timpo para katô katabang yu. ¹¹ Yakó ágpanámdám na igkagiya kani su ikulanganna, su agad ándin tô kóddô ku, isóddóran ku na nángngà gó para kanak. ¹² Isóddóran ku na nángngà para kanak agad ágkandaanna, asta nángngà para kanak agad ágkaduwánanna. Isóddóran ku na nángngà tô kóddô ku agad ándin. Nángngà kanak agad ágkabássugga ó agad ágballusáanna. Nángngà kanak agad duwán dakál ó agad ikulanganna. ¹³ Agad ándin tô dumunggù kanak, makatiissa katô langun ukit katô tabang i Cristo na ágpabákkár kanak. ¹⁴ Asal madigár tô tabang yu kanak áknganni su ihirapanna gó.

¹⁵ Sikiyu na mga taga Filipos, isóddóran yu na tô igpanówa tikud tun ta probinsya ka Macedonia asta tô igtigkanéya igulit-ulit katô Madigár Gulitán tun ákniyu, sikiyu dád gó tô mga ágpampamaké na igpapid ka tabang para kanak ébô makatinurù a katô duma mga manubù iring katô katinurù ku ákniyu. ¹⁶ Agad dutunna ta lunsud ka Tesalonica, asal ikapira kó igpapid katô tabang yu para kanak. ¹⁷ Yakó ágpanámdám na duwán kakalyag ku na tumabang kó puman kanak, asal kakalyag ku na duwán matanggap yu tikud tun ta Manama tingód katô kabággé yu kanak.

¹⁸ Áknganni ándà a kakulangí su itanggap kud tô dakál tabang yu kanak, asta duwán pa sobra katô ágkailanganán ku su itanggap kud tô tabang na igpapid yu kanak ukit ki Epafrodito. Nángngà tun ta Manama tô tabang yu asta ágkadawayan sikandin, su tô gasa yu kanak iring na mambut na ágbággén tun ta Manama. ¹⁹ Na, tô Manama na ágdóppón kanak tô mággé ákniyu katô langun na ágkailanganán yu su ñi katáppángngan tô dakál ginawa ñin na ágbággén ñin áknita ukit ki Jesu-Cristo. ²⁰ Purisu durungán ta tô Manama na Ámmà ta ka ándà ágtamanán. Matuman gó ñi!

Ágtamanán kani sulat

²¹ Ágpangumusta a katô langun sakup ka Manama na ágpamaké ki Jesu-Cristo. Tô mga kataladi na igduma kanak ñini, ágpangumusta dan ákniyu. ²² Ágpangumusta ákniyu tô langun sakup ka Manama ñini, asta tuu pa gó tô mga taralumu tun ta palasyo katô emperador.

²³ Mólà pa ka tabangan kó katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Colosas

Una Basan

Colosas tō délák lunsud tun ta probinsya ka Asia. Tō mga ágpampamaké tun ta Colosas ándà kita ki Pablo. Tō dád igkita kandin si Epafra na taga Colosas, su igpamaké sikandin ki Cristo ukit ki Pablo. Ukit katō kólit-ólit i Epafra tun ta Colosas, duwán mga manubù na igpamaké ki Cristo.

Róggun igpriso si Pablo, igdunggù si Epafra asta igulit ki Pablo tingód ka problema tun ta Colosas. Mà din na duwán mga taratinurù na igdunggù tun ta Colosas na ássa tō ágtinuruán dan. Igbuyas dan gó si Cristo. Igtinurù dan na tuu pa mallayat tō mga panaligan ka tandingán ki Cristo, asta mga panaligan baling tō ágpadani katō mga manubù tun ta Manama. Purisu igduwa-duwa gó tō panámdám katō mga ágpampamaké tingód ki Jesu-Cristo, asta igpapulé dan.

Purisu igsulat si Pablo kandan, asta igpapid din ni sulat ki Epafra tun ta Colosas. Nit sulat, igkagí si Pablo kandan na kulang tō igtinurù katō mga taratinurù. Igpasóddór din kandan na si Jesu-Cristo gó tō tuu bánnal Batà ka Manama, igpallayat ka Manama sikandin, asta ándà palang na tuu pa mallayat ka tandingán kandin. Sikandin gó tō ágpangulu katō langun. Sikandin dád gó tō makapasábbad katō Manama asta katō mga manubù. Sikandin tō Áglangngagán katō langun na mamaké kandin.

¹ Sakán si Pablo na igsalin ka Manama ébò imunna na apostoles i Jesu-Cristo. Sakán asta si Timoteo na kataladí ta ² tō ágpangumusta ákniyu diyana tun ta Colosas. Sikiyu tō mga sakup ka Manama asta ágkasarigan kó na mga kataladí tun ki Cristo.

Mólà pa ka tabangan kó katō Ámmà Manama ta, asta bággayan kó ikandin ka kasunayan.

Kapasalamat asta kadasal i Pablo

³ Atin ka ágdasal ké tingód ákniyu, inalayun ké ágpasalamat tun ta Manama na Ámmà katō Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ⁴ Ágpasalamat ké kandin su idinág dé na masarig tō kapamaké yu ki Jesu-Cristo, asta dakál kun tō ginawa yu tun ta langun sakup ka Manama. ⁵ Masarig tō kapamaké yu asta dakál tō ginawa yu su giman kó katō ágpulusán yu na igtaganà ka Manama para ákniyu tun ta langit. Ni gó tō igimanan yu dāngngan tikud tun ta álló na igdinág kó katō kabánnalan, asta tō gó tō Madigár Gulitán tingód ki Cristo. ⁶ Ni Madigár Gulitán ágpamayun dán gó ágkatalap sippang tun ta kaluwagan kani banuwa. Marapung dán tō duma mga manubù na igpamaké, asta igpamantu katō ágkémun dan iring katō inému ákniyu tō álló na igbánnal yu tō kabánnalan tingód katō kedu ka Manama tun ta mga masalà-salà. ⁷ Tō gó tō kabánnalan na igtinurù i Epafra ákniyu. Sikandin tō kadumaan dé na ágginawaan dé asta tō ágkasarigan na ágsuguánnán i Cristo na igpasadun dé tun ákniyu na bullas áknami. ⁸ Sikandin tō igulit áknami tingód katō dakál ginawa yu na igbággé katō Ugis Espiritu ákniyu.

⁹ Purisu tō ikasóddór ké kani tingód ákniyu, inalayun ké ágdasal tingód ákniyu. Inalayun ké áppédu-édu katō Manama na makasóddór kó katō langun ka kakalyag din na lumun yu. Ágdasal ké na tanggapán yu tō kapandayan asta tō kénagpáttan na ágbággén katō Ugis Espiritu ¹⁰ ébò makatuman kó katō kakalyag katō Áglangngagán, asta ébò kadayawan gó sikandin tingód ákniyu. Ágdasal ké na manayun kó lumumu ka madigár, asta kadugangan gó tō isóddóran yu tingód ka Manama. ¹¹ Mólà pa ka pabákkárrán kó gó ka Manama ukit katō kandin makasalábbù katulusan ébò ka dungguan kó ka mga kahirapan, makatiis kó katō langun asta kumallayat tō ginawa yu. Mólà pa ka duwán dayó yu, ¹² asta makapasalamat kó katō Ámmà na Manama, su igimu kó ikandin na nángngà ébò masakup kó tun ta mga manubù na bággayan din katō igpataganà para kandan tun ta pagpangulu din na giló.

Si Cristo tuu mallayat ka langun

¹³ Igpaluwà kid ka Manama tikud tun ta pagpangulu katō kangittángngan, asta igalin ki ka Manama tun ta pagpangulu katō Batà din na ágginawaan din. ¹⁴ Ukit katō kamatayan katō Batà din, igtábbus kid ka Manama, asta igpasinsiyaan kid ikandin tingód katō mga salà ta.

¹⁵ Ukit ki Cristo ikitaan ta tō Manama na di ágkitanán.

Si Cristo tō tuu mallayat ka tandingán katō langun-langun na igimu ka Manama,

¹⁶ su ukit ki Cristo igimu ka Manama tō langun-langun,

agad tun ta langit asta nit banuwa,

agad tō ágkitanán asta tō di ágkitanán,

- agad ándin tô mga duwán katulusan asta tô ágpangulu ó tô ághari.
 Sikandin tô tuu mallayat ka tandingán katô langun,
 su igimu katô Manama tô langun ukit kandin asta para kandin.
 17 Tô ándà pa imuwi tô agad ándin, taganà duwán dán sikandin,
 asta ukit kandin, madigár tô katagú
 asta tô kapasábbadé katô langun.
 18 Sikandin tô tuu mallayat su sikandin tô ulu katô langun ágpampamaké na igpanung-
 giringan katô lawa din.
 Sikandin tô ágtigkanayan katô langun,
 asta sikandin tô una inanté puman na di puman maté
 ébô ágkasóddóran ta na sikandin tô tuu pa mallayat ka tandingán katô langun.
 19 Sikandin tô ikitaan katô ágkémun ka Manama,
 su kakalyag ka Manama na tô Batá din gó tô mapánnú
 katô kapánnuan ka Manama.
 20 Ukit ki Cristo igpasábbad ka Manama tô langun tun kandin,
 agad tô nit banuwa asta tô tun ta langit.
 Ukit katô dipanug din tô inaté sikandin tun ta krus,
 mému dán masábbad tô mga manubù tun ta Manama.
 21 Dángngan, madyù kó tikud tun ta Manama, asta inému kó na mga usig din, su madat
 tô panámdám yu asta madat tô mga linumuwan yu. 22 Asal igpasábbad kó d tun ta Manama
 ukit katô kapamanubù i Cristo asta katô kamatayan din tun ta krus ébô piddán kó ikandin
 madani tun ta Manama, su ándà dán salà yu, asta malinis kó d tun ta saruwan ka Manama.
 23 Asal kailangan manayun kó na masarig tô kapamaké yu. Yakó ágsuwé tikud tun ta
 gimanan na igpasóddór ákniyu dángngan tô igdinág yu tô Madigár Gulitán na igulit-ulit dán
 tun ta langun manubù tun ta kaluwagan kani banuwa, asta igpapidda katô Manama ébô
 mulit-ulitta kani Madigár Gulitán.

Linumuwan i Pablo para katô mga ágpampamaké

- 24 Agad ágkahirapanna áknganni, asal idayawanna su ukit katô katiis ku kani mga kahi-
 rapan, katabangan kó gó. Ni ágriyun ku kannun ta lawa ku iring katô igtis i Cristo ébô
 katabangan ku tô langun ágpampamaké na igpasakup kandin. 25 Igimuwa ka Manama na
 ágsuguánnán ébô tabangan ku tô langun yu na ágpampamaké, su kakalyag din na ulit-ulitán
 ku tô langun kagi din tun ákniyu. 26 Ni gó tô kabánnalan na ándà pasóddóri ka Manama
 tun ta mga manubù sayyan. Asal áknganni igpasóddór din dán áknita na mga sakup din.
 27 Kakalyag din na ni tuu madigár kabánnalan kasóddóran katô langun manubù agad ánnà
 Judio. Ni gó tô ándà din pasóddóri dángngan na papiddán din si Cristo ébô móddô duma
 ákniyu. Su diyan dán ákniyu si Cristo, duwán madigár gimanan yu na bággén ka Manama.
 28 Purisu gulit-ulit ké katô langun manubù tingód ki Cristo. Ágtalan asta ágtinurú ké kandan
 ukit katô kapandayan na igbággé ka Manama áknami ébô ka piddán dé sikandan tun ta
 saruwan ka Manama, nángngà gó tô kapasábbad dan ki Cristo. 29 Purisu tuu ku ággár-
 ággárran tô katinurú ku kani ukit katô bákkár na ágbággén i Cristo kanak.

2

1 Kakalyag ku na kasóddóran yu na tuuwa gággár-ággár ébô katabangan ku sikiyu na mga
 taga Colosas, asta tô mga manubù tun ta lunsud ka Laodicea, asta tô langun ágpampamaké
 na ándà pa ikakita kanak. 2 Tô gó tô áglumun ku ébô mabákkár tô pusung yu na sumarig ki
 Cristo ébô pasábbadé kó ukit katô kapaginawaé yu. Tô gó tô áglumun ku ébô kagpáttan yu gó
 tô kabánnalan tingód ki Cristo na ándà pa pasóddóri ka Manama dángngan. 3 Si Cristo dá d
 ágpasóddór katô langun ka kakatigan asta kapandayan na ándà pa pasóddóri dángngan.

4 Tô gó tô igsulat ku ákniyu ébô di kó mapid katô mga manubù na ágtinurú ka bulaló,
 agad madigár tô kagi dan. 5 Agad madyù a tun ákniyu, asal inalayunna ágtinurú tingód
 ákniyu. Idayawanna su idinág ku na nángngà tô ágkémun yu, asta masarig gó tô kapamaké
 yu ki Cristo.

Si Cristo tô nángngà tákkássan ta

6 Su igpasakup kó tun ki Jesu-Cristo na Áglangngágán, kailangan manayun kó tumuman
 katô kakalyag din. 7 Atin ka tô gó tô panayunán yu, pasábbad kó tun ki Cristo iring na kayu
 na madalám é dalid, asta iring na balé na tuu masarig. Kumasarig tô kapamaké yu iring
 katô igtinurú ákniyu. Kailangan inalayun kó pasalamat tun ta Manama.

8 Banté kó gó ébô di kó mapid katô mga manubù na malyag mid ákniyu ukit katô mga
 bulaló na ágtinuruán dan, su ágtinuruán dan tô mga ágkémun katô mga kamónaan dan asta
 tô mga ágkémun guné katô panámdám kani banuwa. Ándà ágpulusán katô ágtinuruán dan,

su ánnà ni tó kabánnalan tingód ki Cristo, ⁹ su si Cristo tó kapánnuan katô langun-langun na kamanamaan katô Manama. ¹⁰ Ukit katô kapasábbad yu tun ki Cristo, igbággayan kó katô tuu madigár kantayan na ándà dán gó kulang, asta si Cristo tó tuu pa mallayat tun ta langun espíritu na ágpangulu asta duwán katulusan. ¹¹ Tó igpasábbad kó tun ki Cristo, iring na igtupuwan kó. Ánnà lawa yu tó igtupuwan ka manubù, asal si Cristo gó tó igiwà katô madat kakalyag tikud tun ta pusung yu.* ¹² Tó igpabunyag kó, iring na inaté kó asta iglábáng kó duma ki Cristo, asta iring na inaté kó puman duma kandin su igsarig kó katô matulus Manama na iganté puman ki Cristo. ¹³ Dángngan, iring na inaté kó, su masalà-salà kó asta di kó ágtuman katô mga sugù ka Manama na ágtumanán katô mga Judio. Asal áknganni igbággayan kó ka Manama katô kantayan duma ki Cristo, asta igpasinsiyaan din dán tó langun salà ta. ¹⁴ Dángngan, supakan ki pád su iglapas ki katô mga sugù ka Manama. Asal ukit katô kapansal ki Cristo tun ta krus, igiwà ka Manama tó lista katô mga salà ta, asta áknganni di kíd supakan. ¹⁵ Ukit katô kamatayan i Cristo tun ta krus, igpanalu dán tó Manama katô langun espíritu na ágpangulu asta duwán katulusan, asta igpasóddór din tun ta langun na igpanalu dán sikandin katô langun.

¹⁶ Purisu pabayà yu dád tó ágbuyas ákniyu tingód katô ágkannán asta ginámmán yu, asta tingód katô di kó gapil tun ta mga kalimudan dan kada ámmé, asta kada bulan, asta kada álló ka kapaginawa. ¹⁷ Tó langun kani ágkémun dan, tó dád gó tó alung tingód katô dumunggù. Asal tó gangatan dan ituman dán gó, su itanggap tad tó madigár ukit katô kadunggù i Cristo. ¹⁸ Pabayà yu dád tó ágbuyas ákniyu asta tó mirit pád ákniyu ébò pabbabà-babà kó asta mangadap kó katô mga panaligan ka Manama. Mà kagi igpakita tó Manama kandan, asal ándà ágpulusán katô kapadadurung dan, su tikud dád tun ta panámdám dan na masalà-salà. ¹⁹ Di dan malyag na pasakup dan tun ki Cristo na ulu ta. Su igpasakup ki tun ki Cristo, ágpabákkár ki asta ágpasábbadé ki iring na mga laluwadan asta ugat. Ukit kani, makatuman ki katô kakalyag ka Manama.

Mantu kantayan na ágbággén i Cristo

²⁰ Su iring na inaté kó duma ki Cristo asta igpaluwà kó tikud tun ta mga ágkémun kani banuwa, yakó yu ágnunugi tó ágtinurù ka mga sugù iring kani, ²¹ “Yakó gawid kani! Yakó ágkinnam kani! Yakó ágdappán kani!” ²² Ni mga sugù ni tingód dád katô mga ágkannán asta ginámmán na ágkémám dád. Yakó yu ágnunugi tó ágtinurù ka mga sugù iring kani, su tó ágtinuruán dan tikud dád tun ta panámdám ka mga manubù. ²³ Tó katamanan kani tó katuman dan katô kakalyag ka lawa dan. Agad iring na mapandé ni mga sugù su tingód ka kapangadap, kapabbabà-babà, asta kérrayat katô lawa, asal ándà ágpulusán katô mga manubù na ágtuman kani mga sugù.

3

Tapé asta mantu kantayan

¹ Purisu, su inaté kó duma ki Cristo, kailangan pamasakán yu tó tun ta langit na gunsadanan i Cristo dadan tun ta kawanan ka Manama asta ágpangulu duma kandin. ² Yakó ágpánámdám tingód dád kani banuwa, asal kailangan manámdám kó gó tingód katô tun ta langit, ³ su iring gó na inaté kó, asta ágbantéyan ka Manama tó mantu kantayan yu tingód katô kapasábbad yu tun ki Cristo. ⁴ Si Cristo tó igbággé áknita katô mantu kantayan na ándà ágtamanán. Atin ka lumónód puman sikandin asta kitanán katô langun manubù tó katulusan din asta kabantug din, dumuma kó gó kandin.

⁵ Purisu yakó áglumu katô madat mga kakalyag yu. Yakó áglayuk katô ánnà ákniyu sawa ó duma, asta yakó áglumu ka agad ándin na maripà. Yakó ágtuman katô madat mga kakalyag yu, asta yakó ágpánámdám tingód kani. Yakó ágkasabuan ka kaduwánnan ka duma manubù, su tó ágkasabuan iring gó katô ágpangadap katô ágmanaman. ⁶ Supakan ka Manama tó áglumu ka madat iring kani. ⁷ Ni gó tó íglumu yu dángngan tó inapid kó katô madat mga kakalyag yu.

⁸ Asal áknganni sódò kó lumu katô langun madat iring kani. Yakó ágkasókó. Yakó sékót ágkaringasa. Yakó gimú-imu ka salà tun ta mga duma. Yakó ágbuyas. Yakó ágkagi ka madat. ⁹ Yakó ágbulaló, su igtananan yud tó tapé ágkémun yu, ¹⁰ asta igtanggap yud tó mantu ágkémun tikud tun ta Manama, asta inalayun kó ikandin ágpamantun sippang ka makéring kó kandin ébò tuu kó makasóddór kandin. ¹¹ Purisu tun ta saruwan katô Manama, ándà dán kassaan ka mga manubù, agad mga Judio na igtupuwan ó mga ánnà Judio na ándà katupuwi, agad mga manubù tun ta madiyù mga banuwa, agad mga manubù na ándà

* **2:11** 2:11 Igtupuwan tó mga Judio su tó gó tó pató na igpasábbad dan tun ta Manama. Asal tó pató na igpasábbad ki tun ki Cristo, tó gó tó kéwà din katô madat kakalyag ta.

kakatigan, agad állang ó ánnà állang. Asal si Cristo tô tuu mallayat ka tandingán katô langun, asta góddô sikandin tun ta langun ágpampamaké.

¹² Igsalin kó ka Manama, asta ágginawaan kó na mga sakup din. Purisu kailangan médu-édu kó, asta madigár tô áglumun yu tun ta mga unawa yu. Kailangan pabbabà-babà kó. Yakó gésá, asal kailangan mallayat é ginawa yu. ¹³ Kailangan madalám tô ginawa yu. Atin ka duwán makasalá tun ákniyu, papasinsiyáé kó ébô pasábbadé kó, su igpasinsiyaan kó katô Áglangngagán. ¹⁴ Asal ni gó tô tuu ágkailanganán ka tandingán katô langun. Paginawaé kó. Atin ka paginawaé kó, madigár su inaggát kó na igpasábbadé.

¹⁵ Su igbággayan kó i Cristo katô kasunayan, kailangan duwán kasunayan tun ta langun yu na mga ágpampamaké. Igsalin kó ka Manama ébô duwán kasunayan katô langun yu na ágpalmudé asta ágpangadap kandin. Kailangan inalayun kó pasalamat kandin. ¹⁶ Mólá pa ka kapánnuan tô panámdám yu katô madigár ágtinuruán tingód ki Cristo ébô kumapandé kó. Gamit yu tô mga kagi din ka ágpatinurué kó asta ágpatambagé* kó. Pasalamat kó katô Manama ukit katô kakanta yu ka mga kagi ka Manama na igsulat, asta ukit ka mga kanta tingód ki Jesus, asta ukit ka mga kanta na tikud tun ta Ugis Espiritu. ¹⁷ Agad ándin tô lumun yu asta kagin yu, pasóddór yu gó na mga sakup kó katô Áglangngagán na si Jesus, asta pasalamat kó tun ta Ámmà Manama ukit kandin.

Mga sugù para katô madigár kapadumaé

¹⁸ Sikiyu na mga sawa, pasakup kó katô duma yu, su tô gó tô madigár na lumun ka mga ágpamaké katô Áglangngagán.

¹⁹ Sikiyu na mga duma, ginawayi yu tô sawa yu, asta yakó yu ágpasakiti.

²⁰ Sikiyu na mga gabatá, tuman yu tô langun sugù katô ákniyu ámmà asta innà, su atin ka tô gó tô lumun katô mga igpasakup tun ta Áglangngagán, kadayawan tô Manama.

²¹ Sikiyu na mga ámmà asta innà, yakó yu ágpasobrayi tô kadisiplina yu katô mga gabatá yu ébô di dan sumódô lumumu ka madigár.

²² Sikiyu na mga állang, tuman yu tô langun ka sugù katô mga amo yu nit banuwa. Inalayun kó bállal kandan ánnà dád róggun ka sumállag dan ákniyu ébô madurung kó iring katô áglumun ka mga ágpadadurung. Tuman yu tô mga sugù dan tingód katô karespeto yu katô Áglangngagán. ²³ Kailangan malóggód kó agad ándin tô lumun yu, su ánnà dád manubù tô ágbállalán yu, asal tô Áglangngagán tô ágbállalán yu. ²⁴ Yakó ágkalingó na Áglangngagán tô mággé ákniyu katô ágpulusán na igtandô ka Manama, su Áglangngagán na si Cristo tô bállal amo na ágbállalán yu. ²⁵ Asal ka madat tô áglumun ka manubù, madat tô sulí kandin, su ándà manubù na ágmusingán ka Manama agad ándin tô bónnóng dan.

4

¹ Sikiyu na mga amo, kailangan nángngà tô kapid yu katô mga állang yu. Yakó ágkalingó na kailangan tumubang kó pagsik katô Amo yu tun ta langit.

Duma mga sugù

² Tô langun yu, yakó ágsódô ágdasal, asal patannáb kó asta pasalamat kó tun ta Manama. ³ Dasal kó pagsik tingód áknami ébô bággayan ké ka Manama ka timpo ébô makólit-ólit ké katô kabállalán tingód ki Cristo na ándà pasóddóri ka Manama sayyan. Tô gó tô gunayan na igprisowa dini su igulit-ulit ku tô tingód kandin. ⁴ Dasal kó kanak ébô malumák kagpáttan tô kólit-ólit ku kani tun ta mga manubù.

⁵ Kailangan mapandé tô ágkémun yu róggun móddô kó tun ta mga duma na di ágpamaké. Yakó gulá katô mga oras yu. ⁶ Atin ka ágtóngkô kó katô mga di ágpamaké, kailangan duwán kédu yu kandan asta madigár tô ágkagin yu. Kailangan matayyó tô taba yu katô mga insà dan ébô makagpát dan.

Ágtamanán kani sulat

⁷ Si Tiquico tô kataladi na ágginawaan. Ágkasarigan sikandin na kadumaan ku na ágtuman ka kakalyag katô Áglangngagán. Atin ka dumunggù sikandin diyan ákniyu, ulitán din tô langun na inému kanak dini. ⁸ Purisu pasadunán ku sikandin diyan ákniyu ébô makasóddór kó tingód áknami, asta ébô pabákkárrán tô pusung yu. ⁹ Pasadunán ku pagsik si Onesimo na ágkasarigan kataladi na ágginawaan ta. Sikandin tô unawa yu na taga Colosas. Duwa dan si Tiquico tô mulit ákniyu tingód katô langun na inému dini.

¹⁰ Ágpangumusta ákniyu tô kadumaan ku dini ta prisowan na si Aristarco. Ágpangumusta ákniyu si Marcos na imaluy kataladi i Bernabe. Atin ka dumunggù si Marcos tun ákniyu, tanggap yu sikandin iring na taganà igkagi ku ákniyu. ¹¹ Ágpangumusta si Josue na ángngadanan

* 3:16 3:16 Ágpatambagé, ó ágpakagiyé.

ki Justo. Tun ta langun Judio na ágpamaké, sikandan dád tállu tó ágtabang kanak róggun igtinurù a tingód katô pagpangulu ka Manama. Tuu igmabákkár tó pusung ku ukit kandan.

¹² Ágpangumusta si Epafras na unawa yu. Ágsuguámmán sikandin i Jesu-Cristo. Inalayun sikandin ágdasal para ákniyu. Kakalyag din na imun kó ka Manama na masarig asta matullid, asta tuu kó makasóddór katô langun ka kakalyag ka Manama. ¹³ Ikita ku na tuu gó gággár-ággár sikandin ébô katabangan kó asta tó mga taga Laodicea, asta tó mga taga Hierapolis.

¹⁴ Ágpangumusta si Demas asta tó doktor na ágginawaan ta na si Lucas.

¹⁵ Papid yu ni kapangumusta ku katô mga kataladi tun ta lunsud ka Laodicea, asta tun ki Ninfa asta katô mga ágpampamaké na ágpalmudé tun ta balé din. ¹⁶ Atin ka mapángnga tó kabasa yu kani sulat ku, papid yu ni tun ta mga ágpampamaké tun ta Laodicea ébô basan dan pagsik. Basa kó pagsik katô sulat ku kandan. ¹⁷ Uliti yu si Arquipo na kailangan tumanán din tó igpalumu katô Áglangngagán kandin.

¹⁸ Sakán gó si Pablo tó igperma kani ágtamanán ka sulat ébô kasóddóran yu na tikud gó kanak. Yakó ágkalingó na igprisowa pa.

Mólà pa ka kéduwan kó katô Manama.

Una Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Tesalonica

Una Basan

Ni libro igsulat i Pablo tun ta mga ágpampamaké tun ta Tesalonica na sábbad dakál lunsud tun ta probinsya ka Macedonia na sakup ka banuwa ka Europa. Ni Europa ágpanguluwan katô gobyerno ka Roma. Tô karapungan kandan ánnà Judio.

Tô ikaduwa kapanó i Pablo, igtákkás si Silas asta si Timoteo. Igsadun dan tun ta mga probinsya na sakup ka mga banuwa ka Asia asta Europa. Igtinurú dan katô Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo.

Tun ta probinsya ka Macedonia, igirrayatan si Pablo katô mga Judio na di ágbánnal katô ágtinuruán din tingód ki Jesu-Cristo. Dutun ta lunsud ka Filipos, igpalagpás asta igpapriso si Pablo asta si Silas. Na, tô igluwà dan, igsadun dan tun ta lunsud ka Tesalonica na madani tun ta Filipos.

Tô igdunggú dan tun ta Tesalonica, igtinurú si Pablo tingód ki Jesu-Cristo tun ta simbaan ka Judio. Marapung tô mga ánnà Judio na igpamaké ki Jesu-Cristo ukit katô kagi ka Manama na igtinurú i Pablo. Asal isókó ki Pablo tô mga Judio na di ágbánnal ki Jesu-Cristo. Purisu igtabang tô mga ágpampamaké ki Pablo ébò makaluwà asta di mamánnu sikandin tun ta Tesalonica.

Na, tô igsadun si Pablo tun ta Atenas, itanaan sikandin tingód katô mga mantu ágpampamaké tun ta Tesalonica agó sumódò dan mamaké ki Jesu-Cristo tingód katô kérrayat kandan. Purisu igpalónód din si Timoteo tun ta Tesalonica ébò tumabang kandan.

Na, tikud tun ta Atenas, igallus si Pablo tun ta lunsud ka Corinto. Dalám katô kóddò din tun ta Corinto, igdunggú si Timoteo asta igulit sikandin ki Pablo tingód katô madigár lumu katô mga ágpampamaké tun ta Tesalonica. Purisu igpapid i Pablo ni sulat tun kandan. Igpasalamat sikandin tun ta Manama tingód kandan su masarig tô kapamaké dan ki Jesu-Cristo. Igpabákkár din tô ginawa dan asta igkagiyan din sikandan na manayun dan lumumu ka madigár ébò kadayawan tô Manama. Igtaba pagsik i Pablo tô mga insà dan tingód katô kalónód i Jesu-Cristo.

Mabasa tun ta libro na ánggadanan Lumu 16:1-17:10 tingód katô kapanó i Pablo asta katô inókitan din.

¹ Ni sulat tikud áknami na si Pablo, si Silas, asta si Timoteo. Igsulatan dé sikiyu na ágpamaké tun ta Tesalonica na mga sakup katô Ámmà ta na Manama asta katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

Mólà pa ka matanggap yu tô kédu asta tô kasunayan tikud tun ta Manama.

Igpasalamat si Pablo tingód katô mga taga Tesalonica

² Atin ka ágdasal ké, inalayun dé sikiyu ágpasalaman tun ta Manama, asta inalayun dé gapilán sikiyu tun ta dasalán dé, ³ su tun ta kadasal dé tun ta Ámmà ta na Manama, ágpánámdám ké tingód katô kapamaké yu ki Jesu-Cristo na igpasóddór yu ukit katô áglumun yu, asta ukit katô ginawa yu tun ta duma mga manubù su gággár-ággár kó ágtabang kandan, asta ukit katô masarig gimanan yu tun ta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ⁴ Mga kataladi na ágginawaan katô Manama, isóddóran dé na igsalin kó ikandin, ⁵ su tô igtinurú ké ákniyu katô Madigár Gulitán, ánnà dád na igkagi ké ákniyu, asal tô kagi dé igtákkásan pagsik katô katulusan ka Ugis Espiritu, asta isóddóran dé na duwán igpulus yu. Isóddóran yu tô ágkémun asta iglumu dé róggun katô kóddò dé diyan ákniyu dánggan. ⁶ Na, sikiyu, ikéring kó áknami asta ikéring kó katô Áglangngagán. Agad igirrayatan kó tingód katô kabánnal yu katô kagi ka Manama, igbággayan kó ka dayó katô Ugis Espiritu. ⁷ Purisu sikiyu dán tô madigár giringanan katô langun ágpampamaké tun ta mga banuwa ka Macedonia asta Grecia,*

⁸ su ukit ákniyu, italap dán tô kagi ka Manama tingód katô Áglangngagán ánnà dád tun ta Macedonia asta Grecia, asal ikasóddór dán tô marapung manubù tun ta duma mga banuwa na igpamaké kó tun ta Manama. Purisu ándà dán kailangan ka mulit ké katô duma mga manubù tingód katô kapamaké yu, su ikasóddór dan dán, ⁹ su gulit dan tingód katô katanggap yu áknami. Gulit dan na igsódò kó ágbánnal katô mga ágmanaman ébò tumuman kó ka kakalyag katô bánnal manté Manama. ¹⁰ Gulit dan na gangat kó katô kalónód katô Batà din na si Jesus tikud tun ta langit. Iganté puman katô Manama si Jesus na ágpaluwà áknita tikud tun ta supak katô Manama.

* 1:7 1:7 Grecia, ó Acaya.

2

Iglumu i Pablo tun ta Tesalonica

¹ Na, mga kataladi, sikiyu tō ikasóddór na duwán ágpulusán katō langun iglumu dé diyan ákniyu dāngngan, ² su isóddóran yu na agad irasayan ké asta igpayayyá ké tun ta Filipos, asal igtabangan ké katō Manama ta, su duwán kagani dé ébō tuminurū tun ákniyu katō Madigár Gulitán tikud tun ta Manama, agad marapung tō mga manubū diyan ákniyu na tuu igusig ákname. ³ Na, ánnà bulaló tō ágtinuruán dé, ánnà madat tō áglumun dé, asta ándà ké limbung ákniyu, ⁴ asal nángngà ké tun ta saruwan ka Manama. Purisu igsarigan ké ikandin katō katinurū ka Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo. Tō gó ágtinurū ké ánnà ébō kadayawan tō mga manubū ákname, asal kakalyag dé na kadayawan tō Manama ákname, su sikandin tō pakasóddór katō ákname pusung. ⁵ Isóddóran yu na ándà ké gó paniyuk* ákniyu. Asta ánnà mà kagi dád tō kararak ébō ákniyu ébō makasalapi. Ikasóddór tō Manama na bánnal ni igkagi ku. ⁶ Ánnà kakalyag dé na durungán ké ikiyu asta katō duma mga manubū. Agad mému ka piritán dé na dumurung kó ákname su apostoles ké i Cristo, ⁷ asal róggun na igóddó ké tun ákniyu, inéduwan ké ákniyu iring katō kédu ka innà na ágdóppón katō kandin mga gabatá. ⁸ Tingód katō ginawa dé ákniyu, kakalyag dé na di ké dád tuminurū ákniyu katō Madigár Gulitán tikud tun ta Manama, asal hággén dé pád pagsik tun ákniyu tō kantayan dé ébō makatabang ké ákniyu, su ágginaawaan dé sikiyu.

⁹ Mga kataladi, ándà yu kalingawi na tuu ké gággár-ággár áglumu róggun igóddó ké tun ákniyu, su tō igitinurū ké ákniyu katō Madigár Gulitán tikud tun ta Manama, iglumu ké agad álló asta dukilám ébō ándà kailangan na mággé kó ka magasto dé. ¹⁰ Isóddóran yu asta isóddóran pagsik katō Manama na nángngà tun ta saruwan din tō ágkémun dé asta tō iglumu dé na ándà gó kabuyas katō mga ágpampamaké. ¹¹ Isóddóran yu na madigár tō igkagi dé katō tagsábbad-sábbad ákniyu, iring katō áglumun ka ámmà tun ta kandin mga gabatá, ¹² su inalayun ké igkagi ákniyu, igpabákkár ké katō ginawa yu, asta igpénagpát ké ákniyu na kailangan madigár tō ágkémun yu tun ta saruwan ka Manama. Sikandin tō igtawar ákniyu ébō masakup kó tun ta madigár pagpangulu din.

¹³ Na, inalayun ké ágpasalamat pagsik tun ta Manama su tō igitinurū ké ákniyu katō kagi ka Manama, igpaminág kó asta igtanggap yu ni kagi na ánnà dád tikud tun ta manubū, asal bánnal kagi ka Manama. Tō kagi ka Manama tō gamitán din ébō mapalin tō ágkémun katō langun yu na ágpamaké kandin. ¹⁴ Mga kataladi, tō inému tun ákniyu magunawa katō inému katō mga sakup ka Manama na ágpamaké ki Jesu-Cristo tun ta Judea, su girrayatan kó katō mga kadumaan yu na ánnà Judio magunawa katō kerrayat kandan katō mga kadumaan dan na Judio. ¹⁵ Tō mga Judio na di ágpamaké tō igmaté katō Áglangngagán na si Jesu-Cristo asta katō mga propeta ka Manama sayyan, asta girrayatan ké ikandan. Ánnà nángngà tun ta saruwan ka Manama tō áglumun dan, asta gusig dan katō makatabang katō langun manubū, ¹⁶ su ágdalangan dan tō kólit-ólit dé tun ta mga ánnà Judio na duwán katábbusan tikud tun ta salá. Ukit katō madat áglumun dan, ágkadugangan tō salá dan sippang ka mapánnù dán. Purisu masig dan dán gó dungguan katō supak ka Manama!

Kakalyag i Pablo na lumónód tun kandan

¹⁷ Na, mga kataladi, agad igtanan ké ákniyu tun ta mabbabá timpo, ágkabugaan ké ákniyu, asta duwán gó kakalyag dé na kumita ákniyu, ¹⁸ su plano dé na lumónód ké tun ákniyu. Makapira a pád lumónód, asal igdalanganna i Maibuyan. ¹⁹ Kakalyag dé na kumita ké puman ákniyu su ukit ákniyu duwán gimanan dé asta duwán dayó dé, su tō álló katō kalónód katō Áglangngagán ta na si Jesus, sikiyu tō pabantugán dé tun kandin, ²⁰ su sikiyu tō bantug dé asta dayó dé.

3

¹ Na, su di kéd pakatiis katō bugà dé, igplano ké na móddó ké tun ta Atenas, ² asal pasadunán dé si Timoteo tun ákniyu. Sikandin tō kataladi dé asta áglumu para katō Manama ukit katō katinurū din ka Madigár Gulitán tingód ki Cristo. Igpapíd dé sikandin ébō pabákkárrán din tō kapamaké yu tun ta Manama asta ébō manayun kó lumumu ka madigár, ³ ébō ándà makasamuk katō kapamaké yu ukit katō kerrayat na ágdunggū ákniyu. Isóddóran yu na ni gó tō kakalyag ka Manama na kókitan ta, ⁴ su róggun igóddó ké tun ákniyu dāngngan, igkagi ké ákniyu na dumunggū tō álló na irrayatan ki, asta isóddóran yu na ituman dán tō igkagi dé. ⁵ Purisu su tuuwa ágkatanaan tingód ákniyu, igpapíd ku si Timoteo ébō kasóddóran ku ka masarig pa tō kapamaké yu tun ta Manama. Itanaanna agó mapíd kó i Maibuyan asta ándà ágpulusán katō iglumu dé dutun ákniyu.

* 2:5 2:5 Paniyuk, ó mà kagi ágduring (pag-ulog-ulog).

⁶ Asal idayawan ke su iguli dán si Timoteo dini áknami tikud tun ákniyu, asta madigár tó igulit din áknami tingód kató kapamaké yu tun ta Manama asta kató kapaginawaé yu. Ikgagi sikandin na inalayun kó ágpánámdám ka madigár tingód áknami, asta duwán kakalyag yu na kumita áknami na magunawa kató kakalyag dé. ⁷ Purisu mga kataladi, agad tuu ké ágkahirapan asta girrayatan, asal ágkadayawan ké ukít kató kapamaké yu tun ta Manama. ⁸ Madigár dán tó panámdám dé su isóddóran dé na masarig tó kapamaké yu tun ta Áglangngagán. ⁹ Na, tuu ké ágpasalamat tun ta Manama tingód ákniyu, su ukít ákniyu duwán dayó dé tun ta saruwan ka Manama ta. ¹⁰ Álló asta dukilám inalayun ké ágdasal asta ágpamuyú ké na kumita ké puman ákniyu ébô makatabang ké kató kapamaké yu.

¹¹ Mólà pa ka tabangan ké kató Ámmà ta na Manama asta tó Áglangngagán ta na si Jesus ébô makasadun ké tun ákniyu. ¹² Mólà pa ka Áglangngagán tó dumugang asta papanayun kató kapaginawaé yu asta kató ginawa yu tun ta langun manubù, iring kató ginawa dé ákniyu. ¹³ Ukít kani pabákkárrán din tó ginawa yu ébô kitanán kó na ándà salà asta nángngà kó tun ta saruwan ka Ámmà ta na Manama tó álló ka lumónód tó Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo na tákkássan kató langun sakup din.

4

Kailangan madigár tó áglumun yu

¹ Na, mga kataladi, iktinuruan dé sikiyu tingód kató madigár áglumun na makabággé ka dayó tun ta Manama, asta tó gó tó áglumun yu. Asal ukít kató ngadan ka Áglangngagán na si Jesus, ápédu-édu ké asta ágkagi ké ákniyu na panayun kó lumu ka madigár, ² su isóddóran yu tó iktinurú dé ákniyu tikud tun ta Áglangngagán na si Jesus. ³ Ni gó tó kakalyag ka Manama na lumun yu ébô tanggapán kó ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. Kailangan di kó áglayuk kató ánnà ákniyu sawa ó duma. ⁴ Kailangan makapáttud tó tagsábbad-sábbad kató ákniyu lawa ébô nángngà tó áglumun yu asta ébô respetowan kó. ⁵ Yakó ágkapid kató madat kakalyag kató ákniyu lawa iring na áglumun kató mga di ágpamaké kató Manama. ⁶ Purisu yakó áglumu ka salà ukít kani mga lumu ni ébô di kó makalapas tun ta mga kataladi yu. Su atin ka lumumu tó manubù kani salà ni, sulian sikandin kató Áglangngagán, asta tó gó tó igtalan dé ákniyu dángngan. ⁷ Igtawar ki kató Manama ánnà ébô lumun ta tó madat, asal ébô nángngà tó áglumun ta tun ta saruwan din. ⁸ Purisu ka duwán di ágbánnal kani kagi ku, ánnà manubù tó igélléyan din, asal tó Manama na igbággé ákniyu kató Ugis Espiritu.

⁹ Na, tingód kató ginawa yu tun ta mga kataladi, ándà dán kailangan na tuminurú a ákniyu ukít ka sulat, su iktinuruan kód kató Manama na kailangan paginawaé kó, ¹⁰ asta isóddóran dé na duwán ginawa yu tun ta langun kataladi tun ta kaluwagan ka probinsya ka Macedonia. Asal mga kataladi, kagiyon dé sikiyu na kailangan inalayun kó gó paginawaé. ¹¹ Na, kailangan lumumu kó kató ákniyu áglumun ébô di kó makasamuk kató duma mga manubù. Kailangan mággár-ággár kó lumumu ébô duwán magasto, su tó gó tó igkagi dé ákniyu dángngan. ¹² ébô respetowan kó kató duma mga manubù agad di dan ágpamaké, asta ébô ándà kailangan na pamasakán yu tó magasto tun ta duma manubù.

Tingód kató inaté dán asta kalónód ka Áglangngagán

¹³ Mga kataladi, kakalyag dé na kasóddóran yu tó tingód kató mga ágpampamaké na inaté dán ébô di kó ágkaranu iring na karanu kató mga manubù na ándà gimanan. ¹⁴ Ágkasóddóran ta na inaté si Jesus, asta inaté puman sikandin. Purisu kailangan kasóddóran ta na antén puman ka Manama tó taganá mga igpamaké ki Jesus ébô dumuma dan kandin.

¹⁵ Ni igsulat dé ákniyu igpasóddór áknami kató Áglangngagán, asta ulitán kud ákniyu. Ka lumónód tó Áglangngagán, sikita na manté pa di muna sumumar kandin, su muna tó mga ágpampamaké na inaté dán, ¹⁶ su sumunnad tó Áglangngagán tikud tun ta langit, ullaón din tó sugú, tumawar tó mallayat panaligan ka Manama, asta padagingán tó trumpeta ka Manama. Na, muna manté puman tó mga inaté na igpamaké ki Cristo. ¹⁷ Pángnga ka manté sikandan, sikita na mga manté pô mabatun duma kandan tun ta mga sagulapun, asta sumumar ki kató Áglangngagán tun ta langit. Inalayun kid móddô duma kató Áglangngagán. ¹⁸ Purisu papabákkárré kó tun ta ginawa yu ukít kani mga kagi.

5

Kailangan makataganà ki kató kalónód ka Áglangngagán

¹ Na, mga kataladi, ándà dán kailangan na sumulat ké pa ákniyu tingód ka ándin állawi na matuman ni, ² su tuu yud isóddóran na tigkó dád dumunggu tó álló ka kalónód kató Áglangngagán iring kató kadunggu kató takón ka tángngà ka dukilám. ³ Agad kumagi tó

mga manubù na duwán kasunayan asta ándà kamáddangan, asal tigkò dád dungguan dan ka kadattan, iring katò bayi na ágpangalalan. ⁴ Asal sikiyu na mga kataladi, ánnà kòd tun ta kangittángngan. Dì kó kasalábbuan tingód katò álló ka kalónód din iring na manubù na ágkasalábbuan katò kadunggù katò takón. ⁵ Su sakup kó i Jesu-Cristo, sikiyu tó tingód katò kappawaan asta tó tingód katò álló. Ánnà ki tingód katò dukilám asta tingód katò kangittángngan. ⁶ Purisu kailangan dì ki makéring katò mga dì ágpamaké, su iring dan katò ágtudug. Asal kailangan iring ki na ágbanté asta pakapáttud. ⁷ Su tó mga manubù na tingód katò kangittángngan, iring dan katò ágtudug asta ágkalasing ka dukilám. ⁸ Asal sikita tó manubù na tingód katò kappawaan. Purisu kailangan makapáttud ki. Atin ka inalayun ki ágsarig katò Manama asta ágpaginawaé ki, tó gó tó iring na salimbutung katò pusung ta, asta tó gimanan ta katò katábbus ka Manama áknita iring na salimbutung katò panámdám ta. Na, ni gó tó ikéring na sundalo na duwán putó na salimbutung ka lawa din asta ulu din. ⁹ Igsalin ki katò Manama ánnà ébò supakan ki ikandin, asal ébò tábbusán ki ikandin ukít katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ¹⁰ Sikandin tó igpamaté bullas áknita ébò móddó ki duma kandin agad inaté kid ó manté ki pô ka lumónód sikandin. ¹¹ Purisu papabákkarré kó katò kapamaké yu, asta patabangé kó, iring katò áglumun yu áknganni.

Katapuriyan mga panalan

¹² Na, mga kataladi, pédu-édu ké ákniyu na kailangan respetowan yu tó mga gággar-ággár áglumu tun ákniyu, su igsalin dan katò Áglangngagán ébò mid ákniyu asta mággé ka tambag ákniyu. ¹³ Kailangan pabantugán yu asta ginawaan yu sikandan tingód katò áglumun dan para ákniyu. Kailangan duwán kasunayan katò kóddó yu.

¹⁴ Na, mga kataladi, kagiyan dé sikiyu na kailangan tuminurù kó katò mga tukukán ébò lumumu dan. Pabákkár yu tó ginawa katò mga ágkamáddangan. Tabangí yu tó mga ágmólómét é kapamaké tun ta Manama. Pallyat yu tó ginawa yu tun ta langun. ¹⁵ Yakó ágsulí katò mga manubù na áglumu ka madat tun ákniyu, asal kailangan inalayun kó lumumu ka madigár tun ta mga ágpampamaké asta tun ta langun manubù.

¹⁶ Kadayawan kó inalayun. ¹⁷ Dasal kó agad ándin urasi. ¹⁸ Agad ándin tó dumunggù ákniyu, pasalamat kó tun ta Manama, su tó gó tó kakalyag din na lumun yu tingód katò kapasábbad yu tun ki Jesu-Cristo.

¹⁹ Yakó yu ágdalangi tó áglumun katò Ugis Espiritu tun ákniyu. ²⁰ Yakó géllé katò kagi na igpólít katò Manama, ²¹ asal kinnami yu ka bálnal tó langun katò igkagi. Atin ka ágkasarigan tó kagi na igulit ákniyu, bálnal kó kanan. ²² Asal yakó ágbálnal katò langun madat kagi.

²³ Na, mólà pa ka Manama na ágbággé katò kasunayan tó tumanggap ákniyu na nángngà tun ta saruwan din. Mólà pa ka nángngà tó tun ta pusung yu, tó tun ta panámdám yu, asta tó tun ta lawa yu ébò dì kó mabuyas ka lumónód tó Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ²⁴ Tumanán ka Manama ni langun su ágkasarigan sikandin na igsalin ákniyu.

²⁵ Mga kataladi, dasali ké.

²⁶ Papangumustae kó langun na kataladi ágtákkássan katò kapaginawaé yu.

²⁷ Tun ta saruwan katò Áglangngagán, ni gó ni talan ku ákniyu. Basa yu ni sulat tun ta langun kataladi.

²⁸ Mólà pa ka kéduwan tó Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo ákniyu.

Ikaduwa Sulat I Pablo Tun Ta Mga Taga Tesalonica

Una Basan

Ni libro igsulat i Pablo tun ta mga ágpampamaké tun ta Tesalonica ébò tuu dan makasóddór tingód katò álló ka kalónód katò Áglangngagán na si Jesu-Cristo. Igsulat i Pablo kandan na una dumunggu tò tuu áglumu ka salà. Sikandin tò mid katò karapungan ka mga ò ágpamaké ébò lumumu sikandan katò tuu pa madat. Kumagi sikandin na sikandin tò Manama. Pángnga ka malumu tò langun, lumónód tò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

Igpasalamat si Pablo katò mga taga Tesalonica su masarig tò kapamaké dan agad tuu dan girrayatan asta ágkahirapan. Igtalan din kandan na kailangan ágkasarigan asta ágpaginawaé dan. Igtinurù si Pablo na inalayun dan lumumu ébò duwán magasto dan katò kandan ágkailanganán, asta ò dan mému tukukán.

¹ Ni sulat tikud áknami na si Pablo, si Silas, asta si Timoteo. Igsulat ké ákniyu na mga ágpampamaké tun ta Tesalonica na mga sakup katò Ámmà ta na Manama asta katò Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

² Mólà pa ka matanggap yu tò kédu asta tò kasunayan tikud tun ta Ámmà na Manama asta tikud tun ta Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

Kalónód katò Áglangngagán asta supak din

³ Mga kataladi, inalayun ké ágpasalamat tun ta Manama tingód ákniyu. Na, nángngà tò kapasalamat dé su tuu dán gássud tò kapamaké yu, asta tuu kód ágpaginawaé. ⁴ Purisu sikiyu tò ágpabantugán dé tun ta mga ágpampamaké tun ta duma mga lunsud, su gulit ké kandan na pakatiis kó asta ágpanayun kó ágpamaké ki Jesu-Cristo, agad inalayun kó girrayatan asta ágkahirapan.

⁵ Ukit kani, ágpasóddór tò Manama na nángngà tò karuud din katò mga manubù tun ta tapuri álló, su pasóddórán din na nángngà kó na sakupán tun ta pagpangulu din, su tò gó tò gunayan katò karasayan yu áknganni. ⁶ Nángngà tun ta Manama tò kasulí din katò mga girrayat ákniyu, ⁷ asta nángngà tun ta Manama tò kabággé din ákniyu asta áknami katò kasunayan agad girrayatan ki áknganni. Tò gó tò lumun din ka lumónód tò Áglangngagán tikud tun ta langit na ágtákkássan katò matulus mga panaligan din. ⁸ Lumónód sikandin na ágtákkássan katò rágrág ka apuy ébò sulian din tò langun na ò ágpamaké katò Manama asta tò ándà bánnal katò Madigár Gulitán tingód katò Áglangngagán ta na si Jesus. ⁹ Supakan dan katò Áglangngagán ka ándà ágtamanán, su péwaan dan tikud tun ta saruwan din, asta tikud tun ta séllaán katò katulusan din. ¹⁰ Matuman ni tun ta álló katò kalónód din, su lumónód sikandin ébò durungán katò langun sakup din asta ébò pabantugán katò langun ágpamaké kandin. Mapil kó gó kandan su igbánnal kó katò igulit-ulit dé ákniyu.

¹¹ Ni gó é gunayan na inalayun ké ágdasal para ákniyu ébò nángngà tun ta Manama ta tò katanggap yu katò madigár tingód katò katawar din ákniyu. Mólà pa ka tabangan kó ukit katò katulusan ka Manama ébò matuman tò langun kakalyag yu na madigár lumun ukit katò kapamaké yu kandin, ¹² asta ébò durungán tò ngadan katò Áglangngagán na si Jesus ukit ákniyu, asta durungán kó ikandin. Matuman ni su inéduwan ákniyu tò Manama ta asta tò Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

2

Kalónód katò Áglangngagán ta

¹ Na, mga kataladi, tingód ka kalónód katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo asta tingód katò kalimud din áknita ébò dumuma kandin, duwán pédu-édu dé ákniyu. ² Yakó sékót ágkasasó, asta yakó ágkatanaan agad dinággán yu na igdunggu dán tò álló na rumuud tò Áglangngagán, agad ágkagi tò mga manubù na duwán igpasóddór katò Ugis Espiritu tun kandan, ó duwán igulit kandan, ó duwán kun sulat tikud áknami. ³ Yakó ágpalimbang, agad ándin tò dinággán yu! Di pa dumunggu tò álló tò sippang ka méllé pa ka Manama tò karapungan ka mga manubù asta pakitanán pa sikandin na tuu áglumu ka salà. Supakan gó sikandin ka Manama ka ándà ágtamanán! ⁴ Tò di pa supakan, musig sikandin ka Manama, asta pallayatán din tò sarilí din tun ta langun na ágmanaman asta tun ta mga ágpangadapán, su

mahu sikandin tun ta templo katô Manama,* munsad sikandin, asta kumagi na sikandin katô Manama. ⁵ Kailangan kasampattan yu na tô gô tô igtinurû ku ákniyu rôggun igduma a ákniyu dângngan.

⁶ Isóddóran yu pagsik na duwán pa ikadalang kandin áknganni ébô pakitanán tô tuu áglumu ka salà tun ta álló na igsalin ka Manama. ⁷ Agad duwán dán mga manubù na ágpiddán din ébô di dan mánnal katô kagi ka Manama, asal di pa ágkitanán tô tuu áglumu ka salà su duwán pa ikadalang kandin. Asal duwán álló na kangén ka Manama tô ikadalang. ⁸ Ka kangén dán tô ikadalang, kitanán tô tuu áglumu ka salà, asta matayan sikandin katô Áglangngagán na si Jesu ukit katô kagin din. Manalu tô Áglangngagán katô katulusan ka usig din ukit katô séllaán ka kadunggû din.† ⁹ Rôggun ka di pa maté, tô tuu áglumu ka salà, gamitán din tô katulusan i Maibuyan asta makému sikandin katô marapung mga kasalábbuan na matulus asta makalimbung. ¹⁰ Ukit katô madat mga lumun din limbungan din tô mga manubù na dungguan ka supak ka Manama. Kalimbungan dan su méllé dan na mánnal katô kabánnalan na makatábbus pád kandan. ¹¹ Su méllé dan katô kabánnalan, duwán lumun ka Manama kandan ukit katô katulusan din ébô mapid dan katô limbung asta ébô mánnal katô bulaló. ¹² Purisu supakan ka Manama tô langun na di ágbánnal katô kabánnalan su kakalyag dan na lumumu ka salà.

Igsalin kó ébô tábbusán

¹³ Mga kataladi na ágginawaan katô Áglangngagán, nángngà tô kapasalamat dé tun ta Manama tingód ákniyu, su tikud tun ta tigkanayan, igsalin kó katô Manama ébô tábbusán kó ukit katô kalinis ka Ugis Espiritu ákniyu asta ukit katô kabánnalan na igbánnal yu. ¹⁴ Tô gô tô gunayan na igtawar kó katô Manama ukit ka katinurû dé ákniyu katô Madigár Gulitán, su kakalyag din na masakup kó tun ta kadigárran katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ¹⁵ Purisu mga kataladi, pasarig yu tô kapamaké yu ki Jesu-Cristo, asta panayun kó bánnal katô kabánnalan na igbággé áknami asta igtinurû dé ákniyu ukit katô kólit-ólit dé asta ukit katô sulat dé ákniyu.

¹⁶ Na, ágdasal ké tun ta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo asta tun ta Ámmà ta na Manama na igginawa áknita asta igbággé áknita katô kabákkárran na ándà ágtamanán asta katô madigár gimanan ukit katô kédu din áknita. ¹⁷ Mólà pa ka bággén ka Manama ákniyu tô kabákkárran asta makému na lumun yu asta kagin yu tô langun na madigár.

3

Dasal kó para áknami

¹ Na, mga kataladi, dasal kó para áknami ébô di madugé tuu pa marapung tô mga manubù na makasóddór katô kabánnalan na ágtinuruán dé asta mánnal dan, iring katô ilmu diyan ákniyu. ² Dasal kó para áknami ébô paluwaán ké tikud tun ta bállad katô mga masalà-salà, su ándà pamaké tô langun.

³ Asal ágkasarigan gô tô Áglangngagán. Sikandin tô pasarig katô kapamaké yu asta dumóppón ákniyu ébô di kó dadattan i Maibuyan. ⁴ Ágsarig ké katô Áglangngagán na inalayun yu ágtumanán tô mga igtalan dé ákniyu.

⁵ Mólà pa ka Áglangngagán tô pênagpát ákniyu tingód katô ginawa ka Manama ákniyu, asta tingód ka katiis yu katô mga kahirapan iring ki Cristo.

Kailangan mággár-ággár kó

⁶ Na, mga kataladi, ni gô tô talan dé ákniyu su igppapíd ké katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. Yakó ágduma katô mga ágpamaké na tukukán asta di ágbánnal katô igtinurû dé ákniyu. ⁷ Taganá yud isóddóran ka ándin tô kailangan lumun yu ébô makéring kó áknami. Rôggun igóddó ké diyan ákniyu, ándà ké patukuk-tukuk. ⁸ Ándà ké tanggap katô ágkakan na ándà dé bayadi, asal igággár-ággár ké iglumu agad álló asta dukilám ébô di kó masasó tingód áknami. ⁹ Tô gô tô iglumu dé ánnà su di mému ka bággayan ké ikiyu, asal ébô mému ké na madigár iringan yu. ¹⁰ Su tô igóddó ké diyan ákniyu, ni gô é igtalan dé ákniyu: Atin ka di malyag tô manubù áglumu, yakó yu ágpakanni.

¹¹ Tô gô tô talan dé ákniyu su igdinág dé na duwán mga tukukán diyan ákniyu. Di dan áglumu, asal ágbaring dan dádat katô áglumun katô duma mga manubù. ¹² Purisu su igppapíd ké katô Áglangngagán na si Jesu-Cristo, talanan dé asta kagiyan dé sikandan na kailangan

* 2:4 2:4 Tingód kani kagi “templo,” duwán mga katig manubù na ágkagi na ni gô é pagngadan katô mga ágpamaké ka Manama. (Ahaán tô 1 Corinto 3:16-17 asta 2 Corinto 6:16.) Duwán pagsik mga duma ágkagi na ni gô tô dakál templo tun ta Jerusalem. (Ahaán tô Ezequias 28:2.) † 2:8 2:8 Ahaán tô Isaias 11:4.

lumumu dan ébô ò dan makasamuk katô дума mga manubù asta ébô duwán ágkakangayan dan para katô kandan ágkailanganán.

¹³ Na, mga kataladi, yakó ágsungkù áglumu ka madigár. ¹⁴ Atin ka duwán manubù diyan ákniyu na ò mámmal kani mga talan dé ukit kani surat, pamatawi yu sikandin, asta yakó ágduma-duma kandin ébô kayyaan. ¹⁵ Yakó ágpanámdám na usig yu sikandin, asal tambagi yu sikandin iring na kataladi yu. ¹⁶ Mólà pa ka tô Áglangngagán na ágtikudan katô kasunayan mággé ákniyu ka kasunayan agad ándin tô dumunggù ákniyu.

Ágtamanán kani surat

Mólà pa ka Áglangngagán tô dumuma ákniyu langun.

¹⁷ Sakán, si Pablo, tô igsurat kani mga kagi nit katapuriyan kani surat ku. Iring kani tô kaperma ku katô langun igsurat ku ébô kasóddóran yu na bámmal sakán tô igsurat kani.

¹⁸ Mólà pa ka kéduwan tô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo ákniyu langun.

Una Sulat I Pablo Tun Ki Timoteo

Una Basan

Ni libro igsulat i Pablo ki Timoteo na sábbad mallaki. Si Timoteo taga Listra na sábbad lunsud tun ta banuwa ka Asia. Judio tó innà i Timoteo na ánggadanán ki Eunice, asta ágpamaké sikandin ki Jesu-Cristo. Ánnà Judio tó ámmà din asal Griego. (Ahaán tó Mga Lumu 16:1-3.)

Si Timoteo tó batà i Pablo ukit ka kapamaké din. Igtákkás si Timoteo ki Pablo tó ikaduwa kapanó din tun ta mga simbaan ka ágpampamaké ébò tuminurù. Igsadun dan tun ta Corinto, Macedonia, Efeso asta sippang tun ta Jerusalem dalám ka pira ámmé. Dakál tó inagpáttan i Timoteo katò kagi ka Manama ukit ki Pablo. Igpóddò i Pablo si Timoteo tun ta Efeso ébò tuminurù sikandin katò mga ágpampamaké dutun asta tun ta mga banuwa na madani ka Efeso.

Na, tó igdunggù si Pablo tun ta Macedonia, igsulat sikandin tun ki Timoteo ébò pabákkárrán din tó pusung i Timoteo. Igtinurù sikandin ki Timoteo na kailangan nángngà tó áglumun din tun ta saruwán ka Manama, su sikandin tó ágpíd katò mga ágpampamaké. Igsulat si Pablo na kailangan sápadan i Timoteo tó mga ágtinurù katò ánnà nángngà ágtinuruán. Igsulat din tó tingód katò kadasal, tó tingód katò lumun ka mga gabayi tun ta simbaan, asta tó tingód katò kasalin ka mga tarapid ka simbaan.

Duwán igsulat tingód ki Timoteo tun ta Lumu 16:1-5 asta 17:14-15.

¹ Sakán, si Pablo, tó igsulat kani. Inémuwa apostoles i Jesu-Cristo ukit katò sugù ka Manama na Taratábbus ta, asta ki Jesu-Cristo na gimanan ta.

² Igsulatta áknikó Timoteo na bánnal batà ku tun ta kapamaké.

Mólà pa ka matanggap nu tó tabang, kédu, asta kasunayan tikud tun ta Ámmà Manama asta tikud tun ta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

Mga ágtinurù katò ánnà bánnal

³ Umanán ku tó igkagi ku tun ákniyu tó igsadunna tun ta Macedonia dángngan. Óddò ka pa tun ta Efeso ébò sápadan nu tó mga manubù na ágtinurù katò ánnà magunawa katò ágtinuruán ta. ⁴ Kagiya nu sikandan na kailangan di dan mánnal katò mga igimu-imu gulitán katò mga kamónaan asta katò ituran ka mga ngadan katò mga kamónaan na ándà ágpulusán, su sumippang dád tun ta mga insà na di ágkataba. Ukit kani, di katabangan tó katuman ta katò plano ka Manama, su matuman ni ukit dád katò kapamaké ta kandin. ⁵ Na, tó gó tó gunayan kani talan nu kandan ébò duwán ginawa dan tikud tun ta malinis pusung, tikud tun ta madigár panámdám, asta tikud tun ta bánnal kapamaké dan. ⁶ Asal duwán mga manubù na ikasuwé kani langun, asta inalayun dan dád ágpátóngkóé asta ágpapulé tingód katò ándà ágpulusán. ⁷ Agad kakalyag dan na mému dan mga taratinurù katò mga sugù i Moises,* asal ándà dan kagpátti ka ándin tó kóbadan katò ágkagin dan asta tó tingód ka ágtinuruán dan.

⁸ Isóddóran ta na madigár tó mga sugù ka gamitán ta tun ta nángngà kapókit. ⁹ Isóddóran ta na tó gunayan katò mga sugù ánnà para katò mga manubù na nángngà tó áglumun dan, asal para katò mga áglapas katò mga sugù asta di ágbánnal ka Manama, para katò mga di ágrespeto ka Manama asta ágsalà-salà, para katò mga di malyag ka Manama asta di ágpangadap kandin, para katò mga ágmaté katò kandan ámmà ó innà, asta para katò mga taramaté. ¹⁰ Tó gunayan katò mga sugù para katò mga áglayuk katò ánnà kandan sawa ó duma, para katò áglayuk katò unawa dan na mga gamama ó gabayi, para katò mga gámmát ébò patábbusán dan, para katò mga bulalón asta mga ágtestigós ka bulaló. Tó gunayan katò mga sugù para katò manubù na áglumu ka agad ándin na di nángngà tun ta kabánnalan na ágtinuruán. ¹¹ Tó gó pagsik tó kabánnalan tun ta Madigár Gulitán na igpasóddór katò Manama na ágdurungán, asta tó gó tó igsarig din kanak.

Pasalamat tingód katò kédu ka Manama

¹² Ágpasalamatta tun ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta su panámdám din na ágkasariganna. Purisu igsalinna ikandin ébò lumumuwa para kandin, asta sikandin tó igbággé kanak ka bákkár tingód katò kalumu ku. ¹³ Tó gó tó igimu din agad igbuyas-buyas ku sikandin

* 1:7 1:7 Manama tó igbággé katò mga sugù ki Moises, asta si Moises tó igbággé katò mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katò mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises.

dángngan, igirrayatan ku tō mga sakup din, asta iringasaan ku sikandin. Asal inéduwan sikandin kanak, su tō iglumuwa kani, ándà ku kasóddóri na madat tō iglumu ku, su ándà a pamaké kandin. ¹⁴Tuu dakál tō kēdu katō Áglangngagán ta kanak. Purisu igpamakéya asta igginawa a katō duma mga manubù ukit katō kapasábbad ku ki Jesu-Cristo. ¹⁵Bánnal ni kagin ku, asta kailangan bánnalán ta ni. Igsadun si Jesu-Cristo nit banuwa ébō tumábbus katō mga masalá-salà. Tun ta langun dan, sakán tō tuu madat. ¹⁶Asal inéduwan tō Manama kanak ébō ukit kanak kasóddóran na tuu mallayat tō ginawa i Jesu-Cristo, su agad sakán tō tuu madat ka tandingán katō langun masalá-salà, asal inémuwa iringanan katō langun na mánnal kandin asta makatanggap katō kantayan na ándà ágtamanán. ¹⁷Di gó maté tō Manama, asta di sikandin ágkitanán. Sikandin dád tō Manama. Mólà pa ka pabantugán asta durungán sikandin na ágpangulu ka ándà ágtamanán! Matuman ni!

¹⁸Na, Timoteo na batà ku tun ta kapamaké, ni gó tō talan ku áknikó. Yaka nu ágkalingawi tō igkagi katō mga propeta ka Manama tingód áknikó dāngngan. Ukit katō kagi dan, katabangan ka ébō tumanán nu tō igtalan áknikó, iring na sundalo na ágkasarigan. ¹⁹Kailangan masarig tō kapamaké nu katō Manama, asta nángngà tō áglumun nu na ándà kayyaan nu. Duwán mga manubù na igéllé katō nángngà áglumun, asta tō gó ágpamaké dan katō ágtinuruán na ánnà bánnal. ²⁰Iring kani tō iglumu i Himeneo asta i Alejandro. Igpasupakan ku sikandan ki Maibuyan ébō katinuruan dan na di mému ka kumagi dan katō madat tingód ka Manama.

2

Tinurù tingód katō kadasal

¹Purisu tō una kagin ku na kailangan dumasal tō mga manubù asta mamuyù dan katō ágkailanganán dan tun ta Manama. Kailangan dumasal dan para katō duma mga manubù, asta pasalamat dan tun ta Manama. ²Kailangan dumasal dan tingód katō mga hari asta tingód katō langun ágpangulu ébō duwán kasunayan katō kóddó ta asta ébō makatuman ki katō kakalyag ka Manama asta katō nángngà ágkémun. ³Madigár ka tō gó é áglumun ta, asta kadayawan tō Manama na Taratábbus ta. ⁴Kakalyag din na matábbus tō langun manubù asta makasóddór dan katō kabánnalan. ⁵Sábbad dád gó tō Manama, asta sábbad dád gó tō Taratapid tun ta tángnga ka Manama asta manubù. Ni Taratapid si Jesu-Cristo na igpamanubù. ⁶Igbággé din tō sarili din asta inaté ébō tábbusán din tō langun manubù. Tō nángngà álló, igpasóddór din na duwán kakalyag ka Manama na tumábbus katō langun manubù. ⁷Purisu igsalinna asta inémuwa apostoles ébō mulit-ulitta tun ta mga ánnà Judio tingód katō kapamaké asta kabánnalan. Ánnà bulaló ni, asal bánnal tō igulit ku.

⁸Purisu kakalyag ku na agad ánda palimudé tō mga ágpampamaké, dumasal tō mga gamama, asta tō ballad dan na ágtayón dan kailangan di ággamitán para katō kalumu ka salà. Kailangan ándà ágkasókówan dan asta ándà gapulan dan.

⁹Tingód katō mga gabayi na ágpampamaké, kakalyag ku na kailangan miyà-miyà dan mumpak katō nángngà. Kailangan di dan sobra tapidán tō ulu dan, asta di dan gamitán tō tuu dakál é lagà, iring na bulawan, asta perlas, asta mga óggét ébō durungán dan katō duma mga manubù. ¹⁰Asal kailangan ágkadurung dan ukit katō madigár áglumun dan, su tō gó é kailangan lumun katō mga gabayi na ágpamaké. ¹¹Kailangan di maránnás tō mga gabayi, asal miyà maminág katō ágtinuruán ébō kakitaan tō kapabbabà dan. ¹²Di mému kanak ka mga gabayi tō tuminurù ó mid katō mga gamama. Kailangan tumagnáp dan dád, ¹³su si Adan tō una igimu ka Manama, asta si Eva tō ikatalundug na igimu din.* ¹⁴Ánnà si Adan tō iglimbungan i Maibuyan, asal tō bayi tō iglimbungan, asta sikandin tō una ikalapas katō sugù ka Manama.† ¹⁵Asal atin ka inalayun ágpamaké tō mga gabayi, asta ágginawa dan, asta nángngà tō áglumun dan tun ta saruwan ka Manama, asta madigár tō ágkémun dan, duwán kaluwaan dan dalám katō kapamasusu dan.

3

Mga tarapid ka simbaan

¹Bánnal ni ágkagin: Atin ka duwán kakalyag katō manubù na mému na tarapid ka simbaan, madigár lumu tō idigárran din. ²Purisu tō tarapid ka simbaan, kailangan ándà gó lumu din na mabuyas, sábbad dád tō sawa din,* makapáttud sikandin katō sarili din, matannáb, asta ágkarespetowan. Kailangan madigár galit-alit asta katig sikandin ágtinurù. ³Di ágkasing, asta di sékót ágkasókó, asal kailangan médu sikandin katō mga manubù, di ágsamuk, asta di ágginawa ka salapi. ⁴Kailangan madigár tō kapid din katō sawa din asta

* **2:13** 2:13 Ahaán tō Genesis 2:7,21-22. † **2:14** 2:14 Ahaán tō Genesis 3:1-6. * **3:2** 3:2 Sábbad dád tō sawa din asta di áglilug.

mga gabatà din. Kailangan disiplin din tō mga gabatà din ébō mánnal asta rumespeto kandin, ⁵ su atin ka di katig sikandin ágpíd katō pamilya din, pamánnun din ka kapíd tō mga ágpamaké ka Manama? ⁶ Di mému ka imun tarapid ka simbaan tō mantu pa igpamaké ki Jesu-Cristo, agó padadurung sikandin, asta supakan ka Manama iring katō kasupak din ki Maibuyan. ⁷ Kailangan nángngà pagsik tō ágkémun din ébō respetowan sikandin katō mga di ágpamaké, su atin ka di nángngà, buyasán sikandin, asta madabù sikandin tun ta tagán i Maibuyan.

Mga opisyales ka simbaan

⁸ Magunawa pagsik tō mga opisyales ka simbaan, su kailangan nángngà tō ágkémun dan. Kailangan bánnal tō ágkagin dan. Di mému ka tuu dan ginám asta di mému ka sobra tō kakalyag dan na makasalapí. ⁹ Kailangan masarig tō kapamaké dan tingód katō kabánnalan na igpasóddór ka Manama na tákkássan katō nángngà panámdám. ¹⁰ Tō di dan pa imun na opisyales ka simbaan, kailangan ahaán ka ándin tō ágkémun dan. Atin ka ándà gó mabuyas kandan, mému imun dan na mga opisyales ka simbaan. ¹¹ Tō mga gabayí† pagsik, kailangan nángngà tō ágkémun dan. Di dan mému ágsélék, asal makapáttud katō sarili dan asta ágkasarigan dan agad ándin tō lumun dan. ¹² Tō mga gamama na imun opisyales ka simbaan, kailangan sábbad dád tō sawa dan. Kailangan madigár tō kapid dan katō mga gabatà dan asta mga pamilya dan. ¹³ Atin ka madigár tō áglumun katō mga opisyales ka simbaan, respetowan dan katō mga manubù, asta di dan kayyaan katō katinurù dan tingód katō kapamaké ki Jesu-Cristo.

Kabánnalan na igpasóddór katō Manama

¹⁴ Na, agad gimanna na makasadunna tun ákníkó ka di madugé, asal igsulat ku ni ákníkó ¹⁵ ébō ka mabaringnga, kasóddóran nu ka ándin tō madigár lumun katō mga gabatà ka Manama. Sikita na ágpamaké tō pamilya katō manté Manama. Iring ki na mga sumbál asta balabag katō balé, su sikita tō igsarigan din katō katinurù ka kabánnalan. ¹⁶ Ágpasóddór ki na tuu madigár tō kabánnalan na igpasóddór katō Manama tingód ki Jesu-Cristo, Sikandin tō igpamanubù nit banuwa. Igpasóddór katō Ugis Espiritu na nángngà sikandin. Igkita sikandin katō mga panaligan ka Manama. Sikandin tō ágtinuruán tun ta mga ánnà Judio. Sikandin tō igpamaké dan tun ta kaluwagan kani banuwa. Ibatun sikandin tun ta langit.

4

Tingód katō ánnà nángngà ágtinuruán

¹ Na, matayyó tō igpasóddór katō Ugis Espiritu na tun ta katapuriyan mga álló, duwán mga sumuwé tikud tun ta kabánnalan na ágbánnalán ta, su mánnal dan baling katō madat mga espiritu na áglimbung katō manubù, asta mánnal dan katō ánnà nángngà ágtinuruán tikud tun ta madat mga espiritu. ² Su tō mga manubù na tuminurù kani, agad áglimbung asta mà kagi dan na taratinurù katō kabánnalan, asal ándà sóddór dan na madat tō áglumun dan. ³ Tumínurù dan na di mému ka kumalyag tō manubù. Tumínurù dan na duwán di mému kannán. Asal di nángngà tō tinuruán dan su igimu ka Manama tō ágkakan ébō tanggapán katō mga ágpamaké na ikasóddór katō kabánnalan asta ébō pasalamatan ta tun kandin. ⁴ Madigár gó tō langun na igimu katō Manama, asta kailangan di ta élléyan tō ágkannán na tanggapán ta, asta pasalamatan ta tun kandin. ⁵ Ukit katō igkagi ka Manama asta ukit katō kapasalamat ta kandin, ágkasóddóran ta na nángngà tō kakan ta katō langun na ágkakan.

Ágsuguánnán i Jesu-Cristo

⁶ Atin ka ni gó tō tinuruán nu tun ta mga kataladi, madigár ka ágsuguánnán i Jesu-Cristo. Kumasarig tō kapamaké nu ukit katō kabánnalan na igpamaké ta, asta ukit katō madigár ágtinuruán na igbánnal nu. ⁷ Yaka ágpaminág katō mga igimu-imu gulitán na ánnà tikud tun ta Manama, su ándà ágpulusán. Asal pabákkár nu tō kabánnal nu katō kakalyag ka Manama. ⁸ Atin ka pabákkár ki katō lawa ta, duwán madigár na matanggap ta. Asal tuu pa madigár tō matanggap ta ukit ka kapabákkár ta katō kabánnal ta ka Manama, su duwán ágpulusán ta áknganni asta tun pagsik ta tapuri álló. ⁹ Bánnal ni igkagi ku, asta kailangan bánnalan. ¹⁰ Purisu pabákkár ki lumumu para katō Manama, su tō manté Manama tō gimanan ta, su sikandin tō Taratábbus para katō langun manubù, asta tuu pa para katō mga ágpamaké kandin.

† 3:11 3:11 Mga gabayi, ó mga sawa dan.

¹¹ Sugù nu asta tinurù nu ni mga igsulat ku ákníó. ¹² Agad sumuddù ka pa, yaka nu ágnunugi tó muyas katô katinurù nu katô kabánnalan, asal pasóddór nu tó kailangan lumun katô mga ágpampamaké. Kagi ka katô nángngà. Lumu ka katô madigár. Ginawa ka katô mga manubù. Pamaké ka katô Manama. Pasunnad ka. ¹³ Sippang ka makasadunna tun ákníó, basa ka katô kagi ka Manama para katô mga manubù, ulit-ulit ka kandan, asta tinurù ka kandan. ¹⁴ Gamit nu tó gasa na itanggap nu dângngan ulit katô igkagi katô mga propeta ka Manama tingód ákníó asta ukit katô kadappán* ka mga tarapid ka simbaan katô ulu nu. ¹⁵ Lumu nu ni asta panámdám nu ni langun ébò kasóddóran katô langun na bánnal duwán igássudan nu. ¹⁶ Banté ka katô áglumun nu asta ágtinuruán nu. Panayun ka lumu kani, su ukit kani, makalili kó katô supak ka salá, agad sikuna asta tó mga ágpaminág katô ágtinuruán nu.

5

Lumun katô tarapid ka mga ágpampamaké

¹ Yaka gesà katô tugál mama na ikalumu ka ánnà nángngà, asal kailangan kagiya nu sikandin iring katô kakagi nu tun ta ámmà nu. Kagiya nu tó mga adi pa ákníó gamama iring na kataladi nu. ² Kagiya nu tó mga tugál gabayi iring na innà nu, asta tó mga adi pa ákníó gabayi iring na tábbé nu. Kailangan ándà salá nu kandan.

³ Respetowí nu tó mga gabayi balu na ándà gó ágdóppón kandan, asta tabangi nu sikandan. ⁴ Asal ka duwán gabatá asta mga apù katô bayi balu, tinurui nu sikandan na kailangan sikandan tó médu asta tumabang katô kandan pamilya. Kailangan sumuli dan katô kandan innà asta ámmà, su tó gó é makadayó katô Manama. ⁵ Na, tó bayi balu na ándà palang ágtabang kandin, tó gó tó giman katô tabang ka Manama asta inalayun ágdasal agad álló asta dukilám. ⁶ Asal tó bayi balu na inalayun ágtuman katô kandinnù kakalyag, iring na inaté dán sikandin tun ta saruwan ka Manama, agad manté pó sikandin. ⁷ Kagiya nu tó langun ágpampamaké ébò ándà makabuyas kandan. ⁸ Atin ka duwán ágpamaké na di ágtabang katô kandin gakád, asta tuu dán gó tó di ágtabang katô kandin pamilya, tó gó é itgayyug katô kapamaké, asta tuu pa madat sikandin ka tandingán katô di ágpamaké ki Jesu-Cristo.

⁹ Mému listan* tó bayi balu ka kannámmán (60) dán tó idad din, asta sábbad dád é duma din na inaté. ¹⁰ Kailangan ágkabantug sikandin tingód katô madigár áglumun din, asta madigár tó kapid din katô mga gabatá din. Kailangan ágtanggap sikandin katô mga manubù na ágsadun tun kandin, guras ka paa katô mga ágpampamaké, ágtabang ka mga ágkahirapan, asta áglumu katô agad ándin madigár áglumun.

¹¹ Di mému ka listan tó gabayi balu na ánnà tugál agó mapid dan katô madat kakalyag dan asta kumalyag dan puman. ¹² Purisu buyasán dan su ándà dan tumani tó taganá tandó dan ki Cristo. ¹³ Tó mga gabayi balu na ánnà pa tugál, gulaan dan dád tó oras dan, asta ágpánumbalé dan. Tó tuu pa madat kani, ágpaséléké dan, gilabut dan katô duma mga manubù, asta ágkagin dan tó di nángngà ágkagin. ¹⁴ Purisu tuu pa madigár ka kumalyag puman tó mga gabayi balu na ánnà pa tugál, asta matá dan, asta dóppónan dan tó kandan pamilya ébò di dan buyasán katô mga usig ta na di ágpamaké. ¹⁵ Tó gó é kakalyag ku, su duwán dán mga gabayi balu na igsuwé tikud tun ta kabánnalan, asta ilimbungan dan dán i Maibuyan. ¹⁶ Tó bayi na ágpamaké kailangan tumabang katô gakád din bayi na ibalu. Di mému ka tó mga ágpampamaké tun ta simbaan tó tumabang kandin, su tó mga ágpampamaké tó makatabang katô duma pa mga gabayi balu na ándà palang gakád dan na ágtabang kandan.

¹⁷ Tó mga tarapid ka simbaan na madigár é kapid dan, kailangan tuu dan respetowan, asta bággayan dan ka salapi na nángngà para katô ágkailanganán dan. Atin ka tuu madigár tó katinurù katô mga gulit-ulit ka kagi ka Manama, kailangan tuu pa dakál tó bággén kandan, ¹⁸ su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Yakó ágpungus katô babbà ka baka na marik ka trigo ébò makakan.”†
Asta,

“Tó manubù na áglumu kailangan tandanan.”‡

¹⁹ Yaka ágtawang ágpaminág ka duwán ágdadat katô tarapid ka simbaan sippang ka duwán duwa manubù ó tállu na ágtestigos na bánnal duwán madat ilumu din.§ ²⁰ Atin ka áglumu ka salá tó mga tarapid ka simbaan, sapa di nu sikandan tun ta tubang katô langun ágpampamaké, ébò kamáddangan tó duma mga manubù na miring kandan.

²¹ Na, tun ta saruwan katô Manama, asta ki Jesu-Cristo, asta katô mga panaligan na igsalin katô Manama, ágkagiya ákníó na kailangan mánnal ka kani igsulat ku. Yaka ágdapit

* **4:14** 4:14 Kadappán, ó pandong. * **5:9** 5:9 Listan tó bayi balu na tabangan asta palumun tun ta simbaan. † **5:18**

5:18a Deuteronomio 25:4; 1 Corinto 9:9. ‡ **5:18** 5:18b Ahaán tó Levitico 19:13; Deuteronomio 24:14-15; Mateo 10:10;

Lucas 10:7; 1 Corinto 9:14. § **5:19** 5:19 Ahaán tó Deuteronomio 19:15.

katô mga tarapid ka simbaan. Kailangan ándà mga manubù na musingán nu agad ándin tó bónnóng dan. ²² Yaka ágtawang ágdappán ka ulu katô manubù ébô imun na tarapid ka simbaan, su atin ka lumumu sikandin ka salà, mabuyas ka duma kandin. Purisu lili ka kanan.

²³ (Na, sódò ka inám ka wayig dád. Inám nu tó délák bino ébô kabawian tó bógóok ka gátták nu na marikit ágdunggù áknikó.)

²⁴ Agad duwán mga áglumu ka salà na sékót ágkasóddóran tó di dan pa ruudan, asal duwán duma mga manubù na di sékót ágkasóddóran tó salà dan su inallás asal duwán álló na ruudan sikandan. ²⁵ Iring pagsik kani, agad duwán mga áglumu ka madigár na sékót ágkasóddóran, asal duwán pagsik mga áglumu ka madigár na inallás, asal di mallás ni inalayun.

6

¹ Na, tó langun állang na ágpamaké kailangan rumespeto katô kandan amo ébô ándà makabuyas katô ngadan ka Manama, asta ándà makabuyas katô ágtinuruán ta. ² Tó mga állang na duwán kandan amo na ágpamaké ki Jesu-Cristo, di mému ka di dan rumespeto katô amo dan su mataladi dan, asal kailangan tuu pa madigár tó lumun dan para katô amo dan, su tó ágtabangan dan tó ágpamaké ki Jesu-Cristo asta ágginawaan ka Manama.

Tinurù nu asta kagi nu ni langun tun ta mga ágpampamaké.

Mga ágtinuruán

³ Atin ka duwán manubù na ássa gó tó ágtinuruán din na ánnà iring katô nángngà kagi tikud tun ta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo, asta ánnà iring katô kabánnalan na ágtinuruán ta tingód ka madigár ágkémun ta, ⁴ tó gó é ágpallayat-layat dád asta ándà palang isóddóran din. Kakalyag din na gapul dád tingód katô mga kagi na ándà ágpulusán. Tó gó é ágtikudan katô mga ágpasabué, ágpasókówé, ágpabuyasé, asta madat mga ágpanámdámmán. ⁵ Ágpapulé dan su madat tó panámdám dan, asta ágsuwé dan tikud tun ta kabánnalan. Ágpanámdám dan na mému dan na kaduwánnan ukít katô kapamaké dan.

⁶ Bánnal na dakál tó ágpulusán katô manubù na mánnal katô Manama, asta ágkanángngaan ka ándin dád tó itanggap din. ⁷ Su tun ta kapamasusu áknita, ándà palang kaduwánnan na igpid ta nit banuwa, asta ándà gó palang kaduwánnan na mapid ta ka maté ki. ⁸ Purisu ka duwán dán ágkakan ta asta gumpakán ta, kailangan kanángngaan kid. ⁹ Asal duwán mga manubù na malyag na mému kaduwánnan, tó gó é mapid, asta matagán katô kakalyag dan na ándà ágpulusán asta makadadat kandan. Purisu dungguan dan ka kadattan. ¹⁰ Atin ka ágginawa tó manubù ka salapi, tó gó é ágtikudan katô marapung madat mga lumu. Tingód katô ginawa dan ka salapi, duwán dán tun kandan na igsuwé tikud tun ta kapamaké, asta tuu dan iranu tingód katô kadattan na ikadunggù kandan.

Mga talan i Pablo ki Timoteo

¹¹ Asal sikuna tó igsalin ka Manama asta inému ágsuguámmán din. Purisu lili ka kani langun. Lumu nu tó nángngà tun ta saruwan ka Manama, bánnal nu tó kakalyag din, asta pabákkár nu tó kapamaké nu kandin. Ginawayi nu tó duma mga manubù, tiis nu tó mga kahirapan, asta duwán kédu nu. ¹² Tuman nu tó nángngà tingód katô kapamaké nu ki Cristo. Tanggap nu tó kantayan na ándà ágtamanán, su igtawar tó Manama áknikó ébô kabággayan ka katô kantayan, asta su igulit nu tun ta tubang katô marapung manubù na igpamaké kad katô kabánnalan.

¹³ Purisu duwán kagin ku áknikó tun ta saruwan katô Manama na ágbággé ka kantayan tun ta langun, asta tun ta saruwan i Jesu-Cristo na igulit ki Poncio Pilato katô kabánnalan. ¹⁴ Ni gó tó kagin ku áknikó. Tuman nu tó igpalumu áknikó. Kailangan madigár tó ágkémun nu ébô ándà makabuyas áknikó sippang ka lumónód tó Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ¹⁵ Palónódán ka Manama sikandin ka dumunggù tó nángngà álló. Manama dád tó mallayat Pangulu na ágdurungán ta. Sikandin tó Hari katô langun hari, asta sikandin tó Áglangngagán katô langun ágpangulun.* ¹⁶ Sikandin dád tó ágtikudan ka kantayan. Góddó sikandin tun ta séllaán na di ágkapadaniyan. Ándà palang manubù na ikakita kandin, asta ándà palang manubù na makakita kandin. Mólà pa ka durungán asta mangulu sikandin ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

¹⁷ Kagiyi nu tó mga ágkaduwánnan na kailangan di dan ágpallayat-layat, asta di dan sumarig katô kaduwánnan dan, su di kasóddóran ka kadángngan mandà. Asal Manama dád tó kailangan sarigan dan, su sikandin tó ágbággé katô tuu dakál ágkailanganán ta ébô duwán dayó ta. ¹⁸ Kagiyi nu tó mga ágkaduwánnan na kailangan madigár tó áglumun dan, asta

* 6:15 6:15 Ahaán tó Deuteronomio 10:17; Igpakita 17:14; 19:16.

dugangan dan tô madigár áglumun dan. Kailangan malóggód asta mabasa dan tumabang katô duma mga manubù. ¹⁹ Atin ka tô gó é lumun dan, duwán ágpulusán dan na mému gimanan dan tun ta tapuri álló. Tô gó tô kailangan lumun dan ébô matanggap dan tô kantayan na ándà ágtamanán, su tô gó é bánnal kantayan.

Katapuriyan mga panalan

²⁰ Na, Timoteo, piyà-piyai nu tô katinurù nu katô kabánnalan na igsarig áknikó. Liliyi nu tô mga manubù na ágpatóngkóé tingód katô ánnà kakalyag ka Manama. Liliyi nu tô ágtinuruán ka mga manubù na dì nángngà tun ta kabánnalan, agad ágkagi dan na duwán kakatigan, ²¹ su duwán ágkagi na duwán kandan kakatigan, asal igsuwé dan tikud tun ta kapamaké.

Mólà pa ka kéduwan tô Manama ákniyu.

Ikaduwa Sulat I Pablo Tun Ki Timoteo

Una Basan

Ni libro igsulat i Pablo ki Timoteo róggun igpriso sikandin tun ta Roma. Ikasóddór si Pablo na masig dán sikandin matayan tingód katò katinurù din katò Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo. Purisu igsulat sikandin puman ki Timoteo na ágginawaan din.

Marapung tó mga panalan na igsulat i Pablo ki Timoteo. Igpabákkár din tó kapamaké i Timoteo ébò kumasarig, su masig dán dumunggù tó ágtamanán ka banuwa asta tuu kahirapan tó mga ágpampamaké. Purisu irrayatan dan tingód katò kapamaké dan ki Jesu-Cristo.

¹ Sakán, si Pablo, tó igsulat kani. Inémuwa na apostoles i Jesu-Cristo ukit katò kakalyag ka Manama. Igpapidda ikandin ébò tuminurù a na duwán kantayan na ándà ágtamanán na igtandò din tun ta langun na mánnal ki Jesu-Cristo.

² Igsulatta áknikó, Timoteo na batà ku tun ta kapamaké na ágginawaan ku.

Mólà pa ka matanggap nu tó tabang, kédu, asta kasunayan tikud tun ta Ámmà na Manama asta tikud tun ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta.

Igpasalamat si Pablo tingód ki Timoteo

³ Ágpasalamatta tun ta Manama na ágbánnalán ku na ándà ágkayyaan ku tun ta saruwan din iring katò kabánnal ka mga kamónaan ku kandin. Atin ka ágdasalla agad álló asta dukilám, inalayunna ágpasalamat tun kandin tingód áknikó. ⁴ Atin ka ágkasampáttan ku tó luhà nu tó igtananan ku sikuna, tuuwa malyag kumita áknikó ébò kadayawanna. ⁵ Ándà ku kalingawi tó bánnal kapamaké nu, iring katò una kapamaké katò apù nu na si Loida, asta katò innà nu na si Eunice. Isóddóran ku na mabákkár dán tó kapamaké nu iring kandan. ⁶ Purisu pasampáttán ku áknikó na kailangan gamitán nu tó gasa na igbággé ka Manama áknikó dángngan tó igdappánna katò ulu nu asta tó igdasalla para áknikó, ⁷ su igbággé ka Manama tó Ugis Espiritu áknita ánnà ébò kumataló ki, asal ukit katò Ugis Espiritu kumabákkár tó áglumun ta, asta guminawa ki, asta pasunnad ki.

⁸ Purisu yaka ágkayyaan na mulit-ulit tingód katò Áglangngagán ta. Yaka pagsik ágkayyaan tingód kanak na igpriso guné katò kabánnal ku kandin. Asal makataganà ka katò karasayan na dumunggù áknikó ukit katò katinurù nu katò Madigár Gulitán. Makatiis ka ukit katò kabákkárran na bággén ka Manama áknikó. ⁹ Igtábbus ki asta igtawar ki ikandin ébò nángngà ki tun ta saruwan din. Igtábbus ki asta igtawar ki ikandin ánnà ukit katò madigár linumuwan ta, asal ukit katò kandin kakalyag asta kédu áknita, su tikud tun ta tigkanayan, taganà dán igplano katò Manama na tumabang áknita ukit katò kapasakup ta ki Jesu-Cristo. ¹⁰ Ukit ka kapapid ka Manama katò Taratábbus ta na si Jesu-Cristo, igtuman din gó tó kakalyag din. Ukit katò iglumu i Jesu-Cristo, ándà dán máddang ta katò kamatayan. Áknganni, ukit ka kabánnal ta katò Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo, igpasóddór ka Manama na manté ki ka ándà ágtamanán tun ta lawa na òi dán maróddóg.

¹¹ Igsalinna katò Manama asta inémuwa na apostoles ébò mulit-ulit asta tuminurù a katò Madigár Gulitán. ¹² Agad irasayanna áknganni, asal diya ágkayyaan, su isóddóran ku ka sadan tó ágpamakén ku, asta isóddóran ku na sikandin tó makadóppon katò igsarig din kanak sippang katò álló ka kalónód din. ¹³ Itur ka katò kabánnalan na igtinurù ku áknikó. Panayun ka pamaké asta panayun ka ginawa ukit ki Jesu-Cristo. ¹⁴ Ukit ka tabang katò Ugis Espiritu na góddò tun áknita, piyà-piyai nu tó katinurù nu katò kabánnalan na igsarig tun áknikó.

¹⁵ Na, isóddóran nud na igtanananna katò langun ágpampamaké tun ta probinsya ka Asia, apil si Figelo asta si Hermogenes. ¹⁶⁻¹⁷ Asal mólà pa ka kéduwan tó Áglangngagán ki Onesiforo asta katò pamilya din, su tó kadunggù din nit Roma, tuu igpamasak sikandin kanak sippang ka ikitaanna ikandin. Marikit sikandin gahà kanak asta igmabákkár ni ginawa ku ukit kandin. Agad igprisowa, asal ándà sikandin kayyai tingód kanak. ¹⁸ Isóddóran nu gó na dakál tó tabang din kanak tun ta Efeso. Mólà pa ka kéduwan tó Áglangngagán kandin tun ta kalónód katò Áglangngagán tun ta tapuri álló.

2

¹ Purisu, sikuna, Timoteo na batà ku, pabákkár ka ukit katò tabang i Jesu-Cristo. ² Na, tò kabánnalan na igtinurù ku áknikò asta isóddóran katò marapung manubù, tò gó é kailangan tinuruán nu tun ta mga manubù na ágkasarigan ébò makatinurù dan pagsik tun ta duma mga manubù.

³ Atin ka karasayan ka tingód katò kasarig nu ki Jesu-Cristo, tiis ka iring na sundalo na ágkasarigan. ⁴ Iringi nu tò sundalo na di ágkasasó katò áglumun ka ánnà sundalo ébò kadawayan tò kapitan na igsakup kandin. ⁵ Iringi nu tò manubù na ágpatónaé ágpalayuy, su di sikandin manalu asta di bággayan katò ganti ka di sikandin mánnal katò mga kapókit tingód ka kapalaguy. ⁶ Iringi nu tò gággár-ággár ágkamát, su sikandin tò makatanggap katò tagnà buuy katò mga igpamula din. ⁷ Panámdám nu ni igkagi ku áknikò, su tò Áglangngagán tò tumabang áknikò ébò kagpáttan nu tò langun.

⁸ Panámdám nu si Jesu-Cristo na inaté puman tikud tun ta kamatayan, asta rubbad sikandin i David. Tò gó tò Madigár Gulitán na gulit-ulitán ku. ⁹ Tingód katò kólit-ólit ku katò Madigár Gulitán, irasayanna gó iring katò madat manubù asta igprisowa, asal ándà kadalangì tò kagi ka Manama. ¹⁰ Purisu ágtiissa katò langun kahirapan na igdunggu kanak ébò katabangan ku tò mga manubù na igsalin ka Manama asta ébò matábbus dan pagsik ukit katò kapamaké dan ki Jesu-Cristo, asta móddò dan tun kandin tun ta ándà ágtamanán.

¹¹ Bánnal gó ni ágkagin,
“Atin ka inaté kid duma ki Jesu-Cristo,
manté kid pagsik duma kandin.

¹² Atin ka makatiis ki katò kérrayat áknita,
mangulu ki pagsik duma kandin.

Atin ka di ki kumagi na sikandin tò Áglangngagán ta,
di pagsik kumagi sikandin na sikita tò mga sakup din.

¹³ Agad sikita tò ánnà ágkasarigan,
asal sikandin gó tò ágkasarigan,
su bánnal gó tò ágkagin din.”

Tarapid na makapadayó ka Manama

¹⁴ Pasampát nu tò mga manubù tingód kani igsulat ku. Sapadi nu sikandan tun ta saruwan katò Áglangngagán na kailangan di dan papulé tingód katò kóbadan katò mga kagi na ándà ágpulusán, su makadadat ka kapamaké katò mga ágpaminág. ¹⁵ Ággár-ággár ka ébò kadawayan tò Manama tingód áknikò. Kailangan nángngà tò katinurù nu katò kagi ka Manama ébò di ka kayyaan. ¹⁶ Liliyi nu tò tinóngkóan na ánnà kakalyag ka Manama, su tò gó é makapadiyù tikud tun ta kakalyag ka Manama. ¹⁷ Tò tinóngkóan dan makadadat ka mga duma manubù iring ka madat bógóok. Iring kani si Himeneo asta si Fileto, ¹⁸ su igsuwé dan tikud tun ta kabánnalan, asta ágtinurù dan na ipángnga dán tò állò na antén puman ka Manama tò mga manubù na inaté. Ukit katò ágtinuruán dan, duwán mga manubù na ágduwa-duwa tò kapamaké dan tun ta Manama. ¹⁹ Asal di mapalin tò kabánnalan na tikud tun ta Manama, su iring na masarig ágpónsadan na igsulatan kani,
“Isóddóran katò Áglangngagán tò langun na igpasakup tun kandin.”*

Asta,
“Tò langun na ágkagi na ágbánnalán dan tò Áglangngagán, kailangan sumódò dan lumumu katò salà.”†

²⁰ Na, tun ta dalám katò dakál balé, duwán mga pinggan na igimu tikud tun ta bulawan asta mapputi bulawan. Duwán pagsik mga pinggan na igimu tikud tun ta kayu, asta tikud tun ta tanà iring na kudán. Duwán mga pinggan na dakál é lagà na ággamitán ka duwán mga bisita, asta duwán délák dád é lagà na ággamitán ka állò-állò. ²¹ Tò ágpamaké na lumili ka madat, méring sikandin katò pinggan na gamitán ka duwán bisita, su salinán sikandin katò amo din ébò gamitán din, su ikataganá sikandin lumumu katò agad ándin madigár lumu. ²² Purisu liliyi nu tò madat mga kakalyag katò sumuddù. Asal ugtun nu tò madigár lumu na nángngà tun ta saruwan ka Manama, pamaké ka tun ta Manama, ginawa ka katò mga duma, asta pasunay ka katò ginawa nu tun ta mga ágdasal katò Áglangngagán ágtákkássan ka madigár tò ágkémun dan tun ta saruwan din. ²³ Yaka ágpaminág katò mga manubù na ágpapulé dád tingód katò ándà ágpulusán, su isóddóran nu na sumippang dan tun ta samuk. ²⁴ Asal tò ágsuguánnán ka Áglangngagán kailangan di ágsamuk, asal kailangan médu baling sikandin katò langun manubù, madigár tò katinurù din, asta mallayat é ginawa din. ²⁵ Atin ka duwán mga manubù na méllé kandin, kailangan tinuruan din sikandan na tákkássan ka kédu, su palinán pád ka Manama tò panámdám dan ébò rumákkád dan asta makasóddòr

* 2:19 2:19a Numeros 16:5. † 2:19 2:19b Isaias 26:13.

dan katô kabánnalan. ²⁶ Tô gó makaluwá dan tikud tun ta tagán i Maibuyan na iglimbung kandan ébô mánnal dan katô kakalyag din.

3

Katapuriyan mga álló

¹ Na, panámdám nu ni. Tun ta katapuriyan mga álló, madat tô kahirapan na dumunggù, ² su duwán mga guminawa dád katô sarili dan asta katô salapi, padadurung dan, pallayat-layat dan, muyas dan, di dan mánnal katô kandan ámmà asta innà, di dan pasalamat, asta gélléyan dan tô Manama. ³ Di dan médu, di dan pósay, sumélék dan, di dan tumiis, magani dan, asta miringasa dan katô madigár. ⁴ Pammáttán dan tô mga kadumaan dan, tawangán dan tô kalumu dan, asta tuu dan pallayat-layat. Di dan guminawa katô Manama, su ginawaan dan baling tô kadayawan nit banuwa. ⁵ Agad kumagi dan na ágpangadap dan katô Manama, asal di dan pasakup tun ta Manama. Liliyi nu sikandan, ⁶ su duwán tun kandan na ágkagi ébô pahun dan tun ta mga góddóan, asta áglimbungan dan tô mga gabayi na sékót ágkapid. Masalá-salá tô mga gabayi, asta sékót dan ágbánnal katô madat mga kakalyag dan. ⁷ Agad inalayun ágtinuruan sikandan, asal di dan gó ágkasóddóran tô kabánnalan. ⁸ Tô mga gamama na ágtinurù kandan, gusig dan katô kabánnalan, su ikéring dan ki Janes asta ki Jambres na igusig ki Moises sayyan.* Madat tô panámdám dan, asta di nángngà tô kapamaké dan tun ta saruwan ka Manama. ⁹ Asal di dan makapanayun, su kasóddóran katô langun manubù na kulang tô áglumun dan, iring katô inému ki Janes asta ki Jambres sayyan.

Panayun ka bánnal katô kabánnalan

¹⁰ Asal sikuna, Timoteo, isóddóran nu tô mga igtinurù ku, tô ágkémun ku, tô kakalyag ku na lumun, tô kapamaké ku katô Manama, tô kallayat katô ginawa ku, tô kaginawa ku, tô katiis ku katô kahirapan, ¹¹ tô kérrayat kanak, asta tô mga karasayan na inókitan ku. Isóddóran nu tô langun katô ilmu kanak dángngan tun ta Antioquia, Iconio, asta Listra. Agad igirrayatanna, asal ikatiissa, asta igpaluwá a katô Áglangngagán tikud tun ta langun. ¹² Irrayatan gó tô langun na malyag na nángngà tô ágkémun dan tun ta saruwan ka Manama su igpasábbad dan tun ki Jesu-Cristo. ¹³ Asal inalayun kumarapung tô mga áglumu ka madat asta tô mà kagi ágpamaké. Lumimbung dan asta kalimbungan dan. ¹⁴ Asal sikuna, panayun ka bánnal katô kabánnalan na igtinurù áknikó asta isóddóran nu, su tuu ágkasarigan tô mga manubù na igtinurù áknikó. ¹⁵ Tô tikud tun ta délák ka pa, isóddóran nud tô kagi ka Manama na igsulat. Tô gó é makabággé ka kakatigan áknikó tingód katô katábbus ukít katô kapamaké nu ki Jesu-Cristo. ¹⁶ Tô langun na igsulat tun ta kagi ka Manama igpasulat gó katô Manama, asta duwán ágpulusán kani para patinurù, para pagsapad, para pagtullid, asta para pagpasóddór tingód ka pagtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁷ Ukít katô kagi ka Manama, tuu katig tô ágsuguánnán ka Manama ébô makataganá sikandin lumumu katô agad ándin madigár.

4

¹ Na, duwán kagin ku áknikó tun ta saruwan katô Manama asta ki Jesu-Cristo na rumuud katô manté pò asta katô inaté dán, su lumónód sikandin asta mangulu. ² Ni gó tô kagin ku áknikó. Ulít-ulít ka katô kagi ka Manama. Taganá ka ébô tuminurù agad maminág tô mga manubù ó di dan maminág. Pénagpát nu tô mga manubù na ánnà nángngà tô áglumun dan. Sapadi nu tô mga áglumu ka madat. Kagiyi nu ka ándin tô madigár lumun dan. Pallayat nu tô ginawa nu kandan dalám katô katinurù nu. ³ Tô gó é igkagi ku áknikó, su dumunggù tô álló na di dán malyag tô mga manubù maminág katô bánnal ágtinuruán. Asal malyag dan maminág katô mantu ágtinuruán kandan. Purisu mamasak dan katô mga tuminurù kandan katô mga idigárran dan ágpaminággán. ⁴ Tumayyug dan katô kabánnalan na ágtinuruán kandan, asta bánnalán dan baling tô igimu-imu dád mga gulítán na ánnà bánnal. ⁵ Asal sikuna, Timoteo, kailangan inalayun ka pasunnad. Taganá ka ébô makatiis ka katô karasayan. Ulít-ulít ka katô Madigár Gulítán tingód ki Jesu-Cristo. Tuman nu tô igpalumu katô Manama áknikó.

⁶ Na, tô kantayan ku méring katô bino* na ágbusbusán asta ágbággén tun ta Manama, su di dán madugé tô álló na matayanna. ⁷ Igtumanna katô igpalumu ka Manama kanak. Iringnga katô igpalaguy na igpatónaé na ikadunggù dán tun ta tamanán. Ándà a suwé tikud tun ta kapamaké. ⁸ Purisu su nángngà tô iglumu ku tun ta saruwan ka Manama, duwán dán

* **3:8** 3:8 Si Janes asta si Jambres tô mga tarasalamangka sayyan tun ta Ehipto. Ahaán tô Exodo 7:11; 8:7,18-19. * **4:6** 4:6 Tô iggóbbó tô mga Judío katô mannanap na bággén tun ta Manama, duwán pagsik bino ó wayig na ágbusbusán tun ta bówwó.

korona na igtaganà na bággen katô Áglangngagán kanak tun ta állò ka lumónód sikandin. Tuu nángngà tò karuud din, asta ánnà dád sakán tò bággayan din katô korona, asal bággayan din tò langun na gimán katô kalónód din.

Mga panalan i Pablo

⁹ Ággár-ággár ka sadun dini kanak ka di madugé. ¹⁰ Igtanan si Demas kanak, su kakalyag din tò kadayawan kani banuwa, asta igsadun sikandin tun ta lunsud ka Tesalonica. Igsadun si Cresente tun ta probinsya ka Galacia. Igsadun si Tito tun ta Dalmasya. ¹¹ Si Lucas dád tò kadumaan ku dini. Angé nu si Marcos asta patákkás nu sikandin ka madun ka dini, su makatabang sikandin katô áglumun ku dini. ¹² Igpasadun ku si Tiquico tun ta lunsud ka Efeso. ¹³ Ka madun ka dini, pid nu tò makáppal umpak ku na igtananan ku ki Carpo tun ta lunsud ka Troas. Pid nu pagsik tò mga libro, asta kailangan piddán nu tò mga igsulatan.

¹⁴ Tuu madat tò iglumu kanak katô taraimu ka talumbaga na si Alejandro. Supakan sikandin katô Áglangngagán tingód katô madat iglumu din. ¹⁵ Banté ka kandin, su tuu gusig sikandin katô kabánnalan na ágtinuruán dé.

¹⁶ Tò tagnà igpatubang kanak tun ta huwes, ándà palang manubù na igdapit kanak, su igtananan katô langun kadumaan ku. Asal mólà pa ka pasinsiyaan ka Manama sikandan! ¹⁷ Agad sikandan tò igtananan kanak, asal igtabang tò Áglangngagán kanak, asta igpabákkarra ikandin. Purisu ikémuwa igulit-ulit katô Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo, asta igpaminág tò marapung mga ánnà Judio. Agad kakalyag katô mga usig ku na matayanna, asal igpaluwà a ikandan. ¹⁸ Agad ándin tò madat lumun dan kanak, paluwaánna katô Áglangngagán tikud tun ta langun, asta piddánna ikandin tun ta pagpangulu din tun ta langit. Mólà pa ka durungán sikandin ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

Ágtamanán kani sulat

¹⁹ Ágpangumusta a ki Prisca[†] asta ki Aquilas, asta tò pamilya i Onesiforo. ²⁰ Igóddò pa si Erasto tun ta Corinto. Igpóddò ku pò si Trofimo tun ta Mileto, su ibógókan sikandin. ²¹ Ággár-ággár ka sadun dini kanak tò di pa dumunggù tò magánnò timpo.

Igpangumusta áknikó si Eubulo, si Pudente, si Lino, si Claudia asta tò langun kataladi.

²² Mólà pa ka dumóppón tò Áglangngagán áknikó.

Mólà pa ka kéduwan tò Manama ákniyu langun.

[†] 4:19 4:19 Prisca, ó Priscila.

Sulat I Pablo Ki Tito

Una Basan

Ni libro igsulat i Pablo ki Tito na sábbad Griego na igpamaké ki Jesu-Cristo ukit katô katinurù i Pablo. Sikandin tô igsarigan i Pablo asta igtabang katô katinurù ka Madigár Gulitán tingód ki Jesu-Cristo.

Igtákkás si Tito ki Pablo tun ta purù na ánggadanan Creta ébô tuminurù tingód ki Jesu-Cristo. Tô igpanó si Pablo, igóddô pô si Tito tun ta Creta ébô pabákkárrán din tô kapamaké katô mga ágpampamaké.

Igsulat si Pablo ki Tito tingód katô kasalin din katô mga tarapid ka mga ágpampamaké asta tingód katô nángngà áglumun katô mga tarapid. Igsulat si Pablo pagsik na kailangan sapadan i Tito tô mga manubù na ágtinurù katô ánnà nángngà, su ukit katô ágtinuruán dan, duwán mga ágpampamaké na ágpapulé asta ágpasáé.

¹ Sakán si Pablo na ágsuguánnán ka Manama asta apostoles i Jesu-Cristo.

Igpapidda ka Manama ébô pabákkárrán ku tô kapamaké katô mga igsalin ka Manama asta ébô makasóddór dan katô kabánnalan tingód katô Manama. Na, ukit kani, katabangan sikandan ébô nángngà tô ágkémun dan, ² asta ébô gimanan dan tô kantayan na ándà ágtamanán. Tô gó tô igtandô katô Manama tikud pa tun ta katigkanayan, asta di ágbulaló tô Manama. ³ Purisu tô igdunggu tô álló na igsalin din, igpasóddór din tô Madigár Gulitán. Tô gó é kabánnalan na igsarig din kanak asta gulit-ulitán ku, su igpapidda katô Manama na Taratábbus ta.

⁴ Ni gó tô igsulat ku áknikó Tito na bánnal batà ku tun ta kapamaké ta.

Móla pa ka matanggap nu tô kédu asta kasunayan tikud tun ta Ámmà Manama asta tikud tun ki Jesu-Cristo na Taratábbus ta.

Kasalin ka mga tarapid ka simbaan

⁵ Dángngan, igpóddô ku sikuna tun ta purù ka Creta ébô tullidán nu tô ánnà nángngà áglumun dutun, asta ébô salinán nu tô mga manubù na imun na tarapid ka simbaan tun ta tagsábbad-sábbad lunsud iring katô igkagi ku áknikó. ⁶ Na, kailangan salinán nu dád tô manubù na ándà lumu din na mabuyas. Kailangan sábbad dád tô sawa din.* Kailangan ágpamaké tô mga gabatà din, ándà kabantug na ágsamuk, asta ándà kabantug na gatú. ⁷ Kailangan ándà palang lumu din na mabuyas, su tô tarapid katô mga ágpampamaké tô ágsarigan katô Manama na lumumu katô ágpalumun din. Di mému tô ágpallayat-layat, di mému tô ágsamuk, di mému tô ágkalasing, di mému tô sékót ágkasókó, asta di mému ka sopra tô kakalyag din na makasalapi. ⁸ Kailangan malit-alit sikandin katô duma mga manubù, asta kakalyag din na áglumu ka madigár. Kailangan matannáb, ágkasarigan, nángngà tun ta saruwan ka Manama, asta pasunnad katô kandin sarili. ⁹ Kailangan mánnal sikandin katô ágkasarigan kabánnalan na ágtinuruán ta ébô makatinurù sikandin katô mga manubù ka ándin tô nángngà lumun dan, asta ébô makagpát tô mga manubù na géllé katô kabánnalan.

¹⁰ Marapung tô géllé katô kabánnalan. Gulit dan tingód katô ándà ágpulusán, asta áglimbung dan katô duma mga manubù. Mga Judio tô karapungan dan.† ¹¹ Asal kailangan sapadan nu tô katinurù dan, su marapung tô mga pamilya na ágsamukán dan ukit katô ágtinuruán dan na ánnà bánnal ébô kabággayan dan ka salapi. ¹² Duwán sábbad kandan na propeta tikud tun ta Creta na igkagi kani, na mà din, “Tô mga taga Creta bulalón asta iring dan na méla mannanap na magani. Tukukán dan asta áglólóban.” ¹³ Bánnal gó tô igkagi din. Purisu maggát ka sasad kandan ébô katabangan dan asta kumasarig tô kapamaké dan. ¹⁴ Kailangan di dan maminág katô igimu-imu na mga gulitán ka Judio sayyan. Kailangan di dan mánnal katô mga sugù ka manubù na géllé katô kabánnalan. ¹⁵ Tun ta mga manubù na iglisan ka Manama, malinis dán tô langun.‡ Asal tun ta mga manubù na duwán pa salá asta di ágpamaké, ándà palang malinis,§ su madat tô panámdám dan, asta ándà sóddór dan ka ándin tô madigár asta tô madat. ¹⁶ Agad ágkagi dan na ikasóddór dan katô Manama, asal ukit katô áglumun dan, ágpasóddór dan na ándà dan ikasóddór kandin. Ágkaringasaan sikandan ka Manama, asta di dan ágbánnal kandin. Di dan gó makalumun katô madigár.

* **1:6** 1:6 Kailangan sábbad dád tô sawa din asta di áglubug. † **1:10** 1:10 Mga Judio, ó tô mga ágtinurù na kailangan tupuwan tô manubù ébô matanggap ka Manama. ‡ **1:15** 1:15a Malinis dán tô langun, ó ándà makaparipá kandan. § **1:15** 1:15b Ándà palang malinis, ó ándà palang makapalnis kandan.

2

Nángngà ágtinuruán

¹ Asal sikuna Tito, tinurù ka katò nángngà ágtinuruán tingód katò kabánnalan. ² Kagiyi nu tò mga tugál gamama na pasunnad dan, patannáb dan, patalláng dan, pasarig dan katò kapamaké, katò kaginawa dan, asta katò katiis dan ka karasayan. ³ Iring pagsik kani tò kagin nu tun ta mga tugál gabayi. Kailangan nángngà tò áglumun dan tun ta saruwan ka Manama. Di mému ka sumélék asta állangan ka kénám. Kailangan tuminurù dan katò madigár ⁴ ébò miring tò mga gabayi na ánnà pa tugál tingód ka ginawa katò kandan mga duma asta mga gabatà. ⁵ Kailangan matannáb dan, di dan áglibug, kailangan katig dan dumóppón katò kandan pamilya, duwán kédu dan, asta rumespeto dan katò kandan duma ébò ándà makabuyas katò kagi ka Manama.

⁶ Iring pagsik kani tò kagin nu tun ta mga gamama na ánnà pa tugál, su kailangan pasunnad dan. ⁷ Sikuna pagsik, agad ándin tò áglumun nu, kailangan mému ka giringanan katò mga madigár lumu, asta ukít katò katinurù nu, pakita nu na ágkasarigan ka asta matannáb ka. ⁸ Kailangan matullid tò ágkagin nu ébò ándà makabuyas áknikó asta ébò kayyaan tò mga gusig su ándà palang madat kagin dan tingód áknita.

⁹ Kagiyi nu tò mga állang na kailangan mánnal dan katò mga amo dan agad ándin tò lumun dan ébò kadayawan tò mga amo dan. Kailangan di dan mapul. ¹⁰ Kailangan di dan tumakó, asal kailangan inalayun nángngà tò lumun dan ébò pasóddórán dan na tuu dan ágkasarigan. Atin ka iring kani tò áglumun dan, kasóddórán katò mga duma na madigár tò ágtinuruán ta tingód katò Manama na Taratábbus ta.

¹¹ Igpasóddór ka Manama tò kédu din ébò mému dán matábbus tò langun manubù. ¹² Isóddórán ta na kailangan sumódò ki ka kalumu ta katò di ágkadigárran ka Manama, asta di ki mamasak katò kadigárran kani banuwa. Asal kailangan matannáb ki, áglumu ki katò nángngà tun ta saruwan ka Manama, asta tumuman ki katò kakalyag ka Manama dalám katò kóddò ta nit banuwa. ¹³ Kailangan lumun ta ni róggun na gangatan ta tò madigár gimanan ta, tò álló ka kitanán ta tò séllaán katò matulus Manama asta Taratábbus ta na si Jesu-Cristo. ¹⁴ Sikandin tò igbullas áknita asta inaté ébò tábbusán ki tikud tun ta langun salá. Iginisan ki ikandin ébò sakupán ki ikandin asta imun ki na mga manubù na malyag áglumu ka madigár.*

¹⁵ Tinurù nu ni langun tun ta mga manubù. Kagiyi nu sikandin asta sapadi nu tò madat áglumun dan, su sikuna tò ágsuguánnán din. Di mému ka duwán muyas áknikó.

3

Mga talan tun ta mga ágpampamaké

¹ Pasampát nu tò mga ágpampamaké na kailangan mánnal dan katò mga pangulu asta katò mga opisyaales ka gobyerno. Kailangan makataganà dan lumumu katò langun na madigár. ² Di dan muyas, asta di dan pasamuké. Kailangan médu asta rumespeto dan katò langun manubù, ³ su dángngan sikita tò mga ágkatuluan, di ágbánnal, malumák ágkapid i Maibuyan, asta inallang ki katò madat kakalyag ta asta kadayawan nit banuwa. Inalayun ki ágpanámdám katò madat áglumun tun ta duma manubù, asta inalayun ki ágkasabuan. Ágkaringsaan ki asta ágparingasaé ki. ⁴ Asal tò igpasóddór tò Manama na Taratábbus ta katò kédu din asta ginawa din áknita, ⁵ igtábbus ki ikandin ánnà ukít katò nángngà linumuwan ta tun ta saruwan din, asal ukít katò kédu din áknita. Ukít katò kóras din áknita, igbággayan ki ikandin ka mantu kantayan ukít katò Ugis Espiritu. ⁶ Ukít katò iglumu i Jesu-Cristo na Taratábbus ta, igipánnù ki katò Ugis Espiritu na igbággé ébò tumabang áknita. ⁷ Tò gó é iglumu katò Manama ukít katò kédu din ébò tanggapan ki ka Manama na nángngà tun ta saruwan din, asta ébò bággyan ki katò kantayan na ándà ágtamanán na gimanan ta. ⁸ Bánnal ni ágkagin ku áknikó.

Purisu kakalyag ku na ándà kayyaan nu tuminurù kani langun na igsulat ku áknikó ébò tuu mággár-ággár tò mga igpamaké ka Manama lumumu katò madigár, su madigár gó ni, asta madigár tò matanggap katò manubù na mánnal. ⁹ Asal liliyi nu tò mga ágpapulé tingód katò ándà ágpulusán asta tingód katò mga ngadan ka kamónaan. Liliyi nu tò mga ágpasókówé asta tò mga ágpapulé tingód katò mga sugù, su ándà ágpulusán kani. ¹⁰ Atin ka duwán ágtinurù katò ássa ágtinuruán ébò sumuwé tò mga ágpampamaké, tambagi nu ébò sumódò sikandin. Atin ka di sikandin mánnal, uman nu kagiyi. Asal ka di pò gó sikandin mánnal, yaka ágpaminág kandin, ¹¹ su isóddórán nu na igtanyug sikandin katò kabánnalan asta masalà-salá sikandin, su isóddórán din na ánnà nángngà tò áglumun din.

Ágtamanán kani sulat

* 2:14 2:14 Ahaán tò Ezequias 37:23.

¹² Ka papiddán ku si Artemas ó si Tiquico tun áknikó, ággár-ággár ka ébô kumita ka kanak tun ta Nicopolis, su kakalyag ku na móddó a pa dutun róggun ka magánnó timpo. ¹³ Ággár-ággár ka tabang ki Senas na abogado asta ki Apolos ébô makapanó dan. Bággé nu tó ágkailanganán dan ébô di dan ágakulangan. ¹⁴ Tinurù ka katô mga kataladi ta na kailangan mággár-ággár dan lumumu ka madigár ébô makatabang dan katô duma mga manubù na tuu ágkandaan, asta ébô duwán ágpulusán katô kantayan dan.

¹⁵ Ágpangumusta áknikó tó langun kadumaan ku dini. Ágpangumusta ké katô mga ágpampamaké na ágginawa áknami.

Móla pa ka kéduwan tó Manama ákniyu langun.

Sulat I Pablo Ki Filemon

Una Basan

Ni libro igsulat i Pablo ki Filemon na sábbad taga Colosas. Igpamaké si Filemon ki Jesu-Cristo ukit katò katinurù i Pablo. Purisu igpararaké dan.

Na, duwán állang i Filemon na ánggadanan ki Onesimo. Sábbad álló, igpanó si Onesimo na ándà sabi asta igsadun sikandin tun ta Roma. Róggun na igóddò sikandin dutun, igkita din si Pablo asta igtinurù si Pablo kandin. Igpamaké si Onesimo ki Jesu-Cristo asta igtabang sikandin ki Pablo tun ta prisowan.

Su igpamaké si Onesimo, madigár ka lumónód sikandin tun ta amo din. Asal tò timpo tò, duwán sugù ka gobyerno na mému supakan tò állang na igpanó na ándà sabi katò amo din. Purisu igsulat si Pablo tun ki Filemon ébò pasinsiyaan din si Onesimo asta tanggapán din iring na kataladi din su igpamaké dán si Onesimo.

Na, si Onesimo tò igpid kani sulat i Pablo tun ki Filemon.

¹ Ni sulat tikud dini kanak, si Pablo, asta tikud tun ta kataladi ta na si Timoteo. Igsulat ké áknikó Filemon na ágginawaan dé asta ágtabang áknami tun ta lumu ta para katò Manama. Igprisowa pa tingód katò kapamaké ku ki Jesu-Cristo. ² Igsulat ké pagsik ki Apia na tábbé ta, asta ki Arquipo na ikéring na sundalo su ágkasarigan sikandin na kadumaan ta tun ta lumu para katò Manama. Igsulat ké pagsik tun ta langun ágpampamaké na ágpangadap tun ta balé nu.

³ Mólà pa ka matanggap yu tò kédu asta kasunayan tikud tun ta Ámmà ta na Manama asta tikud tun ta Áglangngagán na si Jesu-Cristo.

Igpasalamat si Pablo tingód ki Filemon

⁴ Na, atin ka ágdasalla áknikó, inalayunna ágpasalamat tun ta Manama, ⁵ su ikadinágga tingód katò ginawa nu tun ta langun sakup ka Manama, asta tingód katò kapamaké nu tun ta Áglangngagán na si Jesus. ⁶ Ágdasalla ébò ukit katò kólit nu tingód katò kapamaké nu, kadugangan tò isóddóran katò mga manubù tingód katò langun madigár na ágbággén i Cristo áknita. ⁷ Na, kataladi ku, tuuwa idayawan asta igmabákkarra ukit katò kaginawa nu su igmabákkár tò langun sakup ka Manama ukit áknikó.

Tò kakalyag i Pablo tingód ki Onesimo

⁸ Su igpapidda i Cristo, mému ka sumugù a áknikó ébò lumumu ka katò kailangan lumun nu, ⁹ asal su ágpaginawaé ki, pédu-éduwa dád áknikó. Sakán si Pablo na ágtugállán* asta igprisowa tingód katò kabánnal ku ki Jesu-Cristo. ¹⁰ Pédu-éduwa áknikó para katò manubù na batà ku tun ta kapamaké, su ukit kanak igpamaké sikandin róggun igprisowa. Sikandin si Onesimo.† ¹¹ Agad ándà ágpulusán nu kandin dángngan, asal áknganni dakál tò pulusán ku asta tò pulusán nu kandin.

¹² Na, igpóli ku tun áknikó si Onesimo na tuu ku ágginawaan. ¹³ Kakalyag ku na póddóan ku pò pád sikandin dini kanak ébò sikandin tò tumabang kanak na bullas áknikó, róggun na igprisowa tingód katò kólit-ólit ku katò Madigár Gulitán. ¹⁴ Asal su ándà ka pa nunug, panámdám ku na diya gó póddò kandin dini kanak. Diya malyag ka mapirit ka tumabang kanak, su madigár ka tikud gó tun ta áknikó kakalyag.

¹⁵ Ni gó basi tò gunayan ka Manama na igdiyà si Onesimo áknikó tun ta mabbabà timpo ébò mamaké sikandin asta ébò móddò puman sikandin tun áknikó ka ándà ágtamanán. ¹⁶ Áknganni ánnà dád állang nu sikandin, asal tuu madigár su kataladi nud sikandin. Agad tuuwa ágginawa kandin, asal tuu ka pa guminawa kandin ka tandingán katò kaginawa ku kandin, su sikandin tò állang nu asta tò kataladi nu ukit ka kapamaké din katò Áglangngagán.

¹⁷ Purisu atin ka ágpánámdám ka na sakán tò kadumaan nu, tanggap nu sikandin iring katò katanggap nu kanak. ¹⁸ Atin ka ilmu din tò madat tun áknikó, ó ka duwán utang din áknikó, sakán tò sukutan nu. ¹⁹ Sakán, si Pablo, tò igsulat kani mga kagi. Sakán tò mullas katò utang din, agad isóddóran nu na dakál pa tò igsuli nu kanak ka tandingán katò igsuli i Onesimo áknikó, su ukit kanak igtanggap nu tò kantayan na ándà ágtamanán. ²⁰ Na, kataladi ku, kakalyag ku na duwán pulusán ku tikud tun áknikó, su sakup ki katò Áglangngagán. Purisu bággayia ka dayó tingód katò kapasakup ta tun ki Cristo.

* **1:9** 9 Ágtugállán, ó ágsarigan. † **1:10** 10 Tò kóbadan katò ngadan Onesimo, “pulusán.” Makatállu iggamit i Pablo tò kagi “pulusán” tun ta bersikulo 11.

²¹ Ándà a duwa-duwa tingód kani igsulat ku áknikó, su isóddóran ku na tumuman ka kani kakalyag ku, asta isóddóran ku na sobra pa tó lumun nu ka tandingán kani. ²² Na, taganaiya ka ágdággaan diyan áknikó, su gimanna na paluwaánna ukit katô kadasal yu tun ta Manama para kanak ébô makasadunna tun ákniyu.

Ágtamanán kani sulat

²³ Na, ágpangumusta áknikó tó kadumaan ku na si Epafras na igpriso tingód katô kapamaké din ki Jesu-Cristo. ²⁴ Ágpangumusta pagsik tó mga kadumaan ku na taralum na si Marcos, si Aristarco, si Demas, asta si Lucas.

²⁵ Mólà pa ka tó Áglangngagán na si Jesu-Cristo tó kéduwan ákniyu langun.

Sulat Tun Ta Mga Hebreo

Una Basan

Tun ta Bibliya, si Abram na una ngadan i Abraham tō una ingnadan Hebreo. (Ahaán tō Genesis 14:13.) Ingnadanan pagsik tō mga rubbad din na Hebreo. Si Juda tō apū abul i Abraham, asta ingnadan Judio tō mga rubbad i Juda. Tō igsulat kani tun ta mga Hebreo, iring na ándà kassaan katō ngadan Judio asta Hebreo.

Ándà kasóddóri ka sadan tō igsulat kani. Igpapad ni sulat tun ta mga Judio na igpamaké ki Jesu-Cristo. Su igsarig dan asta igbánnal dan ka Manama, iringasaan dan katō duma mga Judio na ándà pamaké ki Jesus. Igbuyas-buyas dan asta igirrayatan dan ébō sumungkū dan sumarig ki Jesus asta lumónód dan tun ta tapé ágkémun dan. Duwán mga igpamaké na iglónód dán tun ta tapé ágkémun dan su ándà dan ikatiis katō kérrayat. Purisu igpapid ni sulat tun kandan ébō pabákkárrán tō pusung dan asta ébō masarig tō kapamaké dan.

Nit sulat, igulit na si Jesus tō bánnal Batà ka Manama, asta tuu mallayat sikandin ka tandingán ki Moises asta katō mga panaligan ka Manama. Sikandin tō Mesiyas na gimanan katō mga Judio. Igulit pagsik na tuu ágkailanganán tō kamatayan i Jesus ébō matábbus dan tikud tun ta salá. Si Jesus tō Taratapid tun ta Manama para katō mga manubú, asta ándà palang ássa, su si Jesus dád gó tō Taratapid.

Igkagi tō Manama ukit katō Batà din

¹ Sayyan, ukit katō mga propeta ka Manama igkagi sikandin tun ta mga kamónaan ta na Judio. Marapung asta ássa-ássa tō mga kapókit ka kakagi din kandan. ² Asal áknganni, ássa dán tō iglumu ka Manama, su ukit katō kandin Batà igkagi tō Manama áknita. Ukit katō Batà din igimu tō Manama katō langun-langun, asta igsalin ka Manama sikandin ébō tumigatun katō langun. ³ Ukit pagsik kandin, ágkitanán tō bánnal kallayatan ka Manama, asta sikandin tō ágkitaan ta katō ágkémun ka Manama. Sikandin tō gawid katō langun nit banuwa ukit katō matulus kagi din. Pángnga inaté sikandin ébō linisan ki tikud tun ta mga salá, iguli sikandin tun ta langit, asta igunsad dadan tun ta kawatan katō matulus Manama ébō mangulu duma kandin.

Tō Batà ka Manama mallayat pa ka tandingán katō mga panaligan

⁴ Tō igunsad tō Batà din, igpasóddór ka Manama na tuu pa mallayat tō Batà din ka tandingán katō langun panaligan. Mallayat pa pagsik tō ngadan na igbággé ka Manama kandin ka tandingán katō ngadan ka mga panaligan din. ⁵ Ándà palang panaligan ka Manama na igkagiyan din na iring kani igkagi din katō Batà din, na mà din, “Sikuna tō Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tō Ámmà nu.”*

Asta ándà pagsik kagi tō Manama tingód katō mga panaligan na,

“Sakán tō Ámmà din,

asta sikandin tō Batà ku.”†

⁶ Tō masig dán pasadunán ka Manama tō Batà din nit banuwa ébō imun sikandin na panganayan batà tun ta mga ágpampamaké, igkagi pagsik tō Manama, na mà din,

“Kailangan pangadapán sikandin katō langun panaligan ku.”‡

⁷ Na, tingód katō mga panaligan, igkagi tō Manama, na mà din,

“Mga ágsuguánnán ku tō mga panaligan,

asta mému na imun ku sikandan na iring na karamag asta iring na apuy.”§

⁸ Asal tuu pa madigár tō igkagi ka Manama tingód katō Batà din, su igkagi sikandin, na mà din,

“Sikuna na Manama tō mangulu ka ándà ágtamanán,

asta nángngà tō pagpangulu nu.

⁹ Ágginawa ka katō mga áglumu ka nángngà,

asta ágkaringasa ka katō mga áglumu ka madat.

Purusu igsalin ka katō Manama na áknikó Manama,

asta igbággayan ka katō kadayawan na sobra pa ka tandingán katō kadayawan na

igbággé tun ta mga kadumaan nu.”*

¹⁰ Asta igkagi tō Manama tun ta Batà din,

* 1:5 1:5a Salmo 2:7. † 1:5 1:5b 2 Samuel 7:14. ‡ 1:6 1:6 Deuteronomio 32:43. § 1:7 1:7 Salmo 104:4. * 1:9

1:8-9 Salmo 45:6-7.

“Áglangngagán, sikuna tô igimu kani banuwa tun ta katigkanayan,
asta sikuna tô igimu katô langun tun ta langit.

11 Mandà ni banuwa asta tô langit,
asal mugtuk ka ka ándà ágtamanán.

Kadattan ni langun iring na umpak.

12 Iring na tapé umpak, lulunán nu tô banuwa asta tô langit,
asta sékót nu bullasan.

Asal sikuna tô di gó mapalin,
su ándà palang ágtamanán nu.”†

13 Ándà palang panaligan na igkagiyan ka Manama kani,

“Unsad ka nit dadan ta kawatan ku
sippang ka patalun ku tô mga usig nu.”‡

14 Tô mga panaligan tô ágsuguánnán dád ka Manama ébô tumabang katô mga tábbusán din.

2

Madigár tô katábbusan

1 Purisu su mallayat tô Batà ka Manama, kailangan tuu ki mánnal katô kabánnalan na igtinurù áknita agó makasuwé ki. 2 Ágkasarigan tô mga sugù ka Manama na igulit ka mga panaligan,* asta igsupakan tô langun na iglapas ó ándà bánnal katô mga sugù. 3 Purisu sikita gó pagsik tô supakan ka élléyan ta tô kagi din tingód katô katábbusan. Áglangngagán tô una igpasóddór na duwán katábbusan, asta tô mga igdinág kandin igpasóddór áknita na bánnal gó ni. 4 Ukit katô mga kasalábbuan asta matulus mga áglumun din, igpasóddór pagsik ka Manama na ágkasarigan tô kagi din na igulit dan. Tikud tun ta kandin kakalyag, igbággé din tun kandan tô mga gasa katô Ugis Espiritu.

Igpamanubù tô Taratábbus ta

5 Ánnà mga panaligan ka Manama tô igsalin din ébô mangulu katô mantu banuwa tun ta tapuri álló, ni banuwa na igulit kud ákniyu, 6 su duwán igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na mà din,

“Manama, agad mga manubù ké dád,
asal igpanámdám ké ikuna!

Agad mga manubù ké dád,
asal ágdóppónan ké gó ikuna!

7 Igimu nu tô mga manubù na mabbabà ka tandingán katô mga panaligan tun ta mabbabà timpo.

Igbággayan ké ikuna ka durung asta bantug,

8 su igpapangulu ké ikuna tun ta langun.”†

Agad igsulat na igpapangulu ki ka Manama tun ta langun, isóddóran ta na ándà palang iliyasan na ándà din papanguluwi, agad isóddóran ta na ándà ki pa pangulu katô langun áknganni. 9 Asal isóddóran ta na si Jesus tô inému mabbabà dád ka tandingán katô mga panaligan ka Manama tun ta mabbabà timpo. Tingód katô kamatayan din, igimu dán ka Manama sikandin na ágkadurung asta ágkabantug su igirrayatan asta inaté sikandin tun ta krus para áknita. Ukit katô kédu ka Manama, inókitan i Cristo tô kamatayan na bullas áknita langun. 10 Igimu ka Manama tô langun-langun, asta ni langun igimu para pabantugán sikandin. Purisu nángngà tô igimu ka Manama ébô piddán din tô marapung mga gabatà din tun ta séllaán katô pagpangulu din. Ukit katô kahirapan na igtiis i Jesus, inému sikandin na nángngà Pangulu ébô makatábbus áknita.

11 Su si Jesus tô iglinis katô mga salà ta, magunawa tô Ámmà din asta Ámmà ta. Purisu di mayyà si Jesus kumagi na sikita tô mga kataladi din. 12 Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Ámmà, igulitta tingód áknikó tun ta mga kataladi ku.

Durungán ku sikuna ukít katô kanta ku tun ta tubang dan.”‡

13 Igkagi pagsik sikandin,

“Manama tô sarigan ku.”§

Asta igkagi pagsik sikandin,

“Kannunna gó asta tô mga gabatà ka Manama na igсарig din kanak.”*

† 1:12 1:10-12 Salmo 102:25-27. ‡ 1:13 1:13 Salmo 110:1. * 2:2 2:2 Igbággé ka Manama tô mga sugù tun ta mga panaligan din, asta sikandan tô igbággé katô mga sugù ki Moises. Ahaán tô Lumu 7:53; Galacia 3:19. † 2:8 2:6-8 Salmo 8:4-6. ‡ 2:12 2:12 Salmo 22:22. § 2:13 2:13a Isaias 8:17. * 2:13 2:13b Isaias 8:18.

¹⁴ Na, su ágakamaté tô lawa katô langun ta na mga gabatà katô Manama, si Jesus pagsik igpamanubù ébò ukít katô kamatayan din, talun din si Maibuyan na pangulu ka kamatayan, ¹⁵ asta ébò paluwaán din tô mga inalayun inallang ka máddang ka kamatayan. ¹⁶ Isóddóran ta na ánnà mga panaligan tô igtabangan din, asal tô langun rubbad i Abraham tô igtabangan din. ¹⁷ Purisu inému gó sikandin iring áknita na mga kataladi din ébò makatabang áknita. Inému gó sikandin iring áknita ébò imun sikandin Pangulu na Pari na duwán kedu din asta ágkasarigan tun ta saruwan ka Manama, asta ébò pasinsiyaan tô mga salà ta. ¹⁸ Su igdungguan sikandin ka kahirapan asta ikatiis sikandin katô pagtintal i Maibuyan, makatabang sikandin katô langun na tintalán i Maibuyan.

3

Mallayat pa si Jesus ka tandingán ki Moises

¹ Purisu mga kataladi* na sakup ka Manama asta igsalin din, panámdám kó tingód ki Jesus na gulit-ulítan ta. Sikandin tô igpapid ka Manama dini áknita ébò imun Pangulu na Pari ta. ² Ágkasarigan sikandin su inalayun sikandin igbánnal ka Manama na igpapid kandin. Purisu iring sikandin ki Moises sayyan na inalayun igbánnal ka Manama tô igpid sikandin katô mga kamónaan ta na iring na pamilya ka Manama. ³ Asal tuu pa ágkabantug si Jesus ka tandingán ki Moises, su tuu pa ágkabantug tô gimú ka balé ka tandingán katô balé na gimun din. ⁴ Atin ka duwán balé, duwán igimú katô balé, asal Manama tô igimú katô langun-langun. ⁵ Si Moises tô ágsuguánnán ka Manama tô igpid sikandin katô langun kadumaan din. Su ágkasarigan si Moises, isóddóran ta na ágkasarigan tô igkagi din tingód katô gulítan tun ta dumunggù álló. ⁶ Asal si Cristo na Batà ka Manama tô ágkasarigan ágpíd katô langun ta na pamilya ka Manama. Pasóddórán ta na igpasakup ki tun ta pamilya din ka manayun ki ágsarig kandin asta gimanan ta tô igtandó din.

Madigár tô igpataganà para katô mga gabatà ka Manama

⁷ Purisu kailangan paminággán ta tô igkagi katô Ugis Espiritu, na mà din,

“Agad ni álló ni, ka duminág kó katô kagi din,

⁸ yakó géllé asta ágpatággas katô ulu yu.

Yakó giring katô mga kamónaan yu tun ta disyerto sayyan na igkinnaman dan katô Manama.

⁹ Agad igkita dan tô mga kasalábbuan na igimú ku dalám ka kappatan (40) ámmé, asal igkinnam dan pô gó kanak ka ánda tô sippangan katô kapallayat ku ka ginawa tingód katô madat na áglumun dan.

¹⁰ Purisu isókówa gó kandan, asta igkagiya tingód kandan,

‘Inalayun dan ágsuwé tikud dini kanak.

Di dan gó ágtuman katô igtinurú ku kandan.’

¹¹ Purisu isókówa asta igsapà a,

‘Dì kud sikandan póddóán tun ta paginawaanan na igpataganà ku.’”†

¹² Purisu mga kataladi, banté kó ágó tun ta ákniyu pusung duwán madat asta di ágbánnal, asta makasuwé kó tikud tun ta manté Manama. ¹³ Kailangan papabákkarré kó tun ta kapamaké yu kada álló róggun na duwán pa álló ébò di kumatággas tô ulu yu ukít katô kalimbung ka salà. ¹⁴ Atin ágkasarigan ki asta manayun ki ágpamaké ki Cristo sippang tun ta ágtamanán iring katô katigkanayan ka kapamaké ta, tanggapán ta tô langun na bággén tun ta mga sakup i Cristo.

¹⁵ Yakó ágkalingó kani kagi ka Manama na igsulat,

“Ni álló ni, ka duminág kó katô kagi ka Manama,

yakó géllé asta ágpatággas katô ulu yu

iring katô iglumu katô mga kamónaan yu.”‡

¹⁶ Tô mga manubù sayyan na igdinág ka kagi ka Manama asal igéllé kandin, tô gó tô igtákkás ki Moises tô igiwà dan tikud tun ta Ehipto. ¹⁷ Sikandan tô isókówan ka Manama sippang ka kappatan (40) ámmé su inalayun dan áglumu ka salà, asta inaté tô langun dan tun ta disyerto. ¹⁸ Sikandan tô igsapaan ka Manama na di dán póddóán duma kandin tun ta paginawaanan na igpataganà din, su igéllé dan kandin. ¹⁹ Purisu isóddóran ta na ánda dan ikóddó duma katô Manama, su ánda dan bánnal kandin.

* 3:1 3:1 Mga kataladi na sakup ka Manama, ó ugis mga kataladi. † 3:11 3:7-11 Salmo 95:7-11. ‡ 3:15 3:15 Salmo 95:7-8.

4

¹ Na, duwán pa katumanan katô tandô ka Manama su mému ki móddô duma kandin tun ta paginawaanan na igpataganà din. Purisu kailangan manté ki agó ka dumunggù tò álló ka karuud, duwán musing áknita na di póddóan duma kandin. ² Igulitan kid ka madigár gulitán na magunawa katô igulit tun ta mga kamónaan ta sayyan. Agad igdinág dan katô madigár gulitán, asal ándà igpulus dan, su ándà dan pamaké. ³ Asal sikita na ágpampamaké tò póddóan ka Manama tun ta paginawaanan na igpataganà din, su igkagi tò Manama tingód katô mga kamónaan ta sayyan, na mà din,

“Isókówa asta igsapà a:

Dì ku sikandan póddóan duma kanak

tun ta paginawaanan na igpataganà ku.”*

Duwán banuwa na igpataganà din dán, su igóddóan din tikud tun ta katigkanayan kani banuwa. ⁴ Mà katô kagi ka Manama tingód katô ikapittu álló ka kému din kani banuwa,

“Igpaginawa tò Manama ka ikapittu álló, su ipángnga dán tò langun iglumu din.”†

⁵ Asal igkagi tò Manama tingód katô mga kamónaan ta na ándà bánnal kandin, na mà din,

“Dì ku sikandan póddóan duma kanak tun ta paginawaanan na igpataganà ku.”‡

⁶ Agad igdinág dan gó tò madigár gulitán, asal ándà dan póddói ka Manama duma kandin, su ándà dan bánnal kandin. Purisu duwán pa duma mga manubù na póddóan din duma kandin. ⁷ Isóddóran ta na nánggà tò áglumun ka Manama, su agad marapung tò ámmé na iglabé, asal ukít kani igsulat i David, igpasóddór ka Manama na duwán ássa álló, agad áknganni, na póddóan din tò mga manubù duma kandin. Tò gó é kóbadan kani kagi din na taganà ku igulit, na mà din,

“Agad ni álló ni, ka duminág kó katô kagi ka Manama,

yakó géllé asta ágpátággas katô ulu yu.”§

⁸ Tò igpid si Josue katô mga kamónaan ta sayyan, ánnà tò é lugar na igpataganà ka Manama para paginawaan dan, su igkagi tò Manama na duwán pa ássa álló na póddóan din tò mga manubù duma kandin. ⁹ Purisu isóddóran ta na duwán pa paginawaanan na igpataganà ka Manama ébò makapaginawa tò langun ta na mga sakup din, iring katô kapaginawa din sayyan tun ta ikapittu álló. ¹⁰ Tò manubù na maginawa duma kandin, ipángnga dán tò áglumun din, iring katô kapaginawa ka Manama pángnga katô kému din kani banuwa. ¹¹ Purisu su duwán paginawaanan na igpataganà ka Manama áknita, kailangan mággár-ággár ki gó ébò makahu ki tun ta paginawaanan, su atin ka di ki mánnal, di ki makahu tun ta paginawaanan, iring katô mga kamónaan ta sayyan.

¹² Tò kagi ka Manama duwán manté katulusan. Tuu pa matam ka tandingán katô kampilan na duwán duwa sarab. Tò kagi ka Manama gunsáb tun ta kadalámman katô gimukud asta espiritu, asta sippang tun ta laluwadan asta uták katô tullan. Ágpasóddóran tò ágpánádmám ta asta tò kakalyag ta. ¹³ Ándà palang manubù na makallás tun ta Manama, su ágkitanán din tò langun, asta matayyó tun ta kasállág din. Sikandin gó tò kailangan tubangán ta.

Si Jesus tò Pangulu na Pari ta

¹⁴ Duwán mallayat Pangulu na Pari ta na igsadun dán tun datas ta langit, asta sikandin si Jesus na Batà ka Manama. Purisu kailangan manayun ki sumarig kandin na gulit-ulitán ta, ¹⁵ su tò Pangulu na Pari ta ikasóddór katô kalómétan ta. Inókitan din tò langun pagtintal na gukitan ta, asal ándà palang salà na ilmu din. ¹⁶ Su duwán Pangulu na Pari ta, di ki kayyaan ka padani ki tun ta Manama na inalayun ágtabang ébò médu asta tumabang sikandin áknita ka duwán ágkailanganán ta.

5

¹ Tò manubù na imun pangulu na pari, salinán sikandin ébò tumubang tun ta Manama tingód katô duma mga manubù. Ágtanggap sikandin katô mga ágbággén dan tun ta Manama, asta katô mga mannanap na ágmatayan tingód katô salà dan. ² Tò pangulu na pari sékót pakasalà iring áknita. Purisu makagpát sikandin katô duma manubù na ágkapid na makasalà. ³ Su pakasalà sikandin, kailangan duwán mannanap na matayan din tingód katô kandin salà, iring na kamaté din ka mannanap tingód katô salà ka duma mga manubù.

⁴ Dì mému ka salinán ka manubù tò sarili din ébò imun pangulu na pari, su kailangan tawarán sikandin ka Manama, iring na katawar ka Manama ki Aaron sayyan. ⁵ Agad si Cristo, ándà sikandin pabantug katô sarili din ébò imun Pangulu na Pari ta, asal igsalin sikandin ka Manama na igkagi kandin, na mà din,

* 4:3 4:3 Salmo 95:11. † 4:4 4:4 Genesis 2:2. ‡ 4:5 4:5 Salmo 95:11. § 4:7 4:7 Salmo 95:7-8.

“Sikuna tô Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tô Ámmà nu.”*

⁶ Igekagi pagsik tô Manama tun kandin,

“Sikuna tô Pangulu na Pari sippang ka ándà ágtamanán,

iring katô kapari i Melkisedec sayyan.”†

⁷ Róggun na igóddô si Jesus nit banuwa, inalayun sikandin igdasal tun ta Ámmà din. Duwán álló igullaó sikandin asta igsággó, su Manama tô makatabang kandin ébô di maté. Igpaminág tô Manama ki Jesus su inalayun sikandin igbánnal. ⁸ Agad Batà ka Manama si Jesus, asal ukit katô katiis din ka kahirapan, ikakatig sikandin na ágtuman ka kakalyag katô Ámmà din. ⁹ Inému sikandin na ágtikudan ka katábbusan na ándà ágtamanán para katô langun na ágbánnal kandin, su nángngà tô katiis din katô langun. ¹⁰ Tô gó igimu sikandin ka Manama Pangulu na Pari, iring katô kapari i Melkisedec sayyan.

Yakó ágsódô ágpamaké

¹¹ Na, tingód katô kapari i Melkisedec asta i Jesus, duwán pa pád dakál sulatán ku tun ákniyu, asal mahirap tô kapénagpát ku ákniyu, su inandà dán tô kakalyag yu na maminág. ¹² Su idugé kóid igpamaké, makatinurù kóid pád ka duma mga manubù. Asal sippang áknganni kailangan duwán tuminurù gó puman ákniyu katô tagnà mga ágtinuruán tikud tun ta kagi ka Manama. Iring kó na délak batà na ginám pa ka gatas asta di pa pakakan. ¹³ Iring na batà na ginám pa ka gatas tô manubù na ándà ikasóddór katô kagi ka Manama tingód katô nángngà lumun tun ta saruwan ka Manama. ¹⁴ Asal makakan tô igdakál dán manubù, su inalayun sikandin pakasóddór ka kapókit ébô ássan din tô madigár asta tô madat.

6

¹ Purisu tumanan kid mistudyô katô mga kabánnalan na sékót ákgagpáttan tingód ki Cristo, asta manyun ki baling mistudyô katô ágtinuruán na makapabákkár katô kapamaké ta. Di ta lónódan tô mga kabánnalan na isóddórán tad tingód katô karákkád ta katô mga linumuwan na ándà ágpulusán asta tingód katô kapamaké ta katô Manama. ² Di mému ka inalayun ta lónódan tô kéring ta tingód katô kapabunyag, tingód katô kadappán ka manubù ébô tumanggap ka Ugis Espiritu, tingód katô kantayan puman tun ta tapuri álló, asta tingód katô supak ka Manama ka ándà ágtamanán. ³ Madigár baling ka manyun ki tun ta mga kabánnalan na tuu pa madalám, asta tô gó é lumun ta ka mému tun ta Manama.

⁴⁻⁶ Manyun ki ébô di ki tumayyug katô Manama, su atin ka tumayyug tô mga manubù ka Manama na taganà dan inayadan, di dan puman makarákkád. Agad taganà dan isóddórán tô kabánnalan, agad duwán igbággé ka Manama kandan, agad duwán iglumu katô Ugis Espiritu tun kandan, agad isóddórán dan na madigár tô kagi tikud tun ta Manama asta igkita dan tô mga kasalábbuan iring katô malumu tun ta tapuri álló, asal ka tumayyug dan ka Manama na taganà dan inayadan, di dan puman makarákkád. Iring dan katô mga manubù na igpansal katô Batà ka Manama tun ta krus, su ágpayayyaán dan sikandin tun ta duma mga manubù.

⁷ Atin ka inalayun gudanán tô tanà asta ágtubuan ka mga pamulanán, duwán makangé katô mga igpamula, asta duwán pulusán tikud tun ta Manama. ⁸ Asal tô tanà na ágtubuan dád ka mga dugin asta mga sigbát, ándà ágpulusán. Tô gó tô masig dán dungguan ka supak ka Manama asta góbbón.

⁹ Mga ágginawaan ku, agad tô gó é igsulat ku ákniyu, asal isóddórán ku na tuu pa madigár tô tamanán yu na igtábbus ka Manama. ¹⁰ Nángngà tô karuud ka Manama, asta di din kalingawan tô madigár linumuwan yu asta tô ginawa yu kandin na igpakita yu ukit katô katabang yu katô mga sakup ka Manama, iring katô áglumun yu sippang áknganni. ¹¹ Kakalyag ku na manyun kó guminawa sippang ka lumónód tô Áglangngagán ébô tanggapan yu tô langun madigár na gimanan yu. ¹² Yakó ágpatakuk-tukuk, asal kailangan miring kó katô duma mga manubù na igpamaké ka Manama asta mallayat é ginawa dan sippang ka igtanggap dan katô igtandô din kandan.

Matuman tô tandô ka Manama

¹³ Na, tô igtandô tô Manama ki Abraham sayyan, kakalyag din na makasóddór si Abraham na matuman tô tandô din. Purisu iggamit ka Manama tô kandin ngadan, su ándà palang ngadan na tuu pa mallayat ka tandingán katô kandin ngadan. ¹⁴ Igekagi sikandin ki Abraham, na mà din, “Tumandô a na madigár tô bággén ku áknikó, su imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu.”* ¹⁵ Purisu itanggap i Abraham tô igtandô ka Manama kandin, su igpanayun sikandin gangat katô katumanan.

* 5:5 5:5 Salmo 2:7. † 5:6 5:6 Salmo 110:4.

* 6:14 6:13-14 Ahaán tô Genesis 22:16-17.

¹⁶ Atin ka ágsapà tò mga manubù, gamitán dan tò ngadan na tuu pa mallayat ka tandingán katò kandán ngadan. Atin ka tò gó é lumun dan, mánnal tò duma mga manubù, asta ándà dán apulan. ¹⁷ Tò Manama pagsik igsapà ukit katò kandin ngadan, su kakalyag din na makasóddór tò igtandóan din na di mapalin tò tandò. ¹⁸ Di gó mapalin ni duwa: Atin ka ágtandò tò Manama, di ágbulaló sikandin. Atin ka ágsapà sikandin, di ágbulaló. Purisu kumabákkár tò pusung ka langun ta na igaput tun kandin, asta inalayun ta gimanan tò igtandò din áknita. ¹⁹⁻²⁰ Su matuman tò tandò ka Manama, masarig tò gimanan ta iring na masarig angkla ka barko. Si Jesus tò iring na pangulu na pari na igukit tun ta tabir katò tángngaan ka templo, su ikóna dán si Jesus tun datas ta langit ébò tumubang sikandin tun ta Manama tingód áknita. Tumanggap ki gó katò igtandò din, su si Jesus igimu na Pangulu na Pari ta ka ándà ágtamanán, iring katò kapari i Melkisedec sayyan.

7

Si Melkisedec

¹ Na, si Melkisedec tò hari tun ta lunsud ka Salim, asta sikandin tò pangulu na pari ka mga ágpamaké ka Manama na Tuu Mallayat. Tò iguli si Abraham tikud tun ta kapanalu din katò mga hari na igusig kandin, igsumar si Melkisedec kandin, asta igdasal sikandin para ki Abraham ébò bággayan sikandin ka Manama ka madigár. ² Si Melkisedec tò igbággayan i Abraham ka ikasapulù katò langun na ikangé din. Tò kóbadan katò ngadan i Melkisedec, Nángngà Hari na Ágpangulu. Ágtawarán pagsik sikandin na Hari ka Salim. Tò kóbadan ka kagi Salim, kasunayan. ³ Tun ta kagi ka Manama na igsulat, ándà sulati ka sadan tò ámmà asta innà din. Ándà ta kasóddóri ka sadan tò mga kamónaan din. Ándà sulati tò tingód katò kapamasusu din asta tò tingód katò kamatayan din. Iring sikandin katò Batà ka Manama na ándà ágtamanán katò kapari din.

⁴ Na, isóddóran ta na tuu ágrespetowan si Melkisedec! su sikandin tò igbággayan ka kamónaan ta na si Abraham ka ikasapulù katò mga ikangé din. ⁵ Tingód katò mga sugù, tò mga pangulu na pari na mga rubbad i Levi, ágtanggap dan ka ikasapulù tikud tun ta mga kataladi dan na mga rubbad i Abraham. ⁶ Asal tuu pa ágrespetowan si Melkisedec, su agad ánnà rubbad i Levi, asal sikandin tò igbággayan i Abraham ka ikasapulù katò ikangé din. Tuu pa ágrespetowan si Melkisedec ka tandingán ki Abraham, su sikandin tò igdasal tingód ki Abraham na taganà igtandóan ka Manama, ⁷ su isóddóran ta na tò manubù na dumasal para katò duma, tò gó é tuu ágrespetowan ka tandingán katò manubù na dasalan din, asta si Melkisedec tò igdasal para ki Abraham.

⁸ Na, tò mga pangulu na pari na ágtanggap ka ikasapulù, ágkamaté dan. Asal tuu pa ágrespetowan si Melkisedec, su ándà uliti tò tingód katò kamatayan din, iring na ándà ágtamanán katò kapari din.

⁹ Tuu pa ágrespetowan si Melkisedec, su agad si Levi tò igtanggap katò ikasapulù, asal iring na igbággé din tò ikasapulù tun ki Melkisedec ukit ki Abraham, ¹⁰ su tò igbággé si Abraham katò ikasapulù tun ki Melkisedec, ándà pa kamanubù si Levi na rubbad i Abraham, asal dutun pa ta lawa i Abraham.

¹¹ Na, igbággé ka Manama tò mga sugù ki Moises tingód katò kapari ka mga rubbad i Levi. Atin ka itanggap tò mga manubù na nángngà tun ta saruwan ka Manama ukit katò kapari ka mga rubbad i Levi, ándà pád kailangan na bullasan ka ássa klasi ka kapari. Asal su ándà dan katanggap na nángngà, duwán iring katò kapari i Melkisedec na igbullas kandan. Ánnà sikandin rubbad i Aaron. ¹² Su igbullasan tò kapari, igbullasan pagsik tò mga sugù. ¹³⁻¹⁴ Isóddóran ta na igbullasan tò tapé mga sugù, su tò Áglangngagán ta ánnà rubbad i Levi, asal rubbad i Juda. Ándà palang rubbad i Juda igimu na pangulu na pari, su ándà kagi i Moises na mému imun na pari tò rubbad i Juda.

Mantu Pangulu na Pari na iring ki Melkisedec

¹⁵ Isóddóran ta na igbullasan tò kapari ka mga rubbad i Levi, su duwán dán mantu Pangulu na Pari na iring ki Melkisedec.

¹⁶ Igimu sikandin na Pangulu na Pari ánnà ukit katò mga sugù ka kamónaan din, asal ukit katò matulus kantayan din na ándà ágtamanán. ¹⁷ Mà katò kagi ka Manama na igsulat tingód kandin,

“Sikuna tò Pangulu na Pari sippang ka ándà ágtamanán,

iring katò kapari i Melkisedec sayyan.”†

¹⁸ Purisu isóddóran ta na igbullasan dán ka Manama tò tapé mga sugù su ándà dán ágpulusán ta kaní asta di makatabang áknita. ¹⁹ Di ki tanggapán katò Manama na nángngà tun ta

* 7:2 7:1-2 Ahaán tò Genesis 14:17-20. † 7:17 7:17 Salmo 110:4.

saruwan din ukit katô mga sugù. Asal duwán dán mantu kapókit na tuu pa madigár ka tandingán katô tapé, su ukit katô iglumu katô Pangulu na Pari ta, makapadani kid tun ta Manama.

²⁰ Ni mantu kapókit tuu pa madigár ka tandingán katô tapé, su tô igimu tô Manama katô Áglangngagán ta na pari, igsapà sikandin. ²¹ Tô igimu tô Manama katô mga rubbad i Levi na pari, ándà sikandin sapà. Asal tô igimu sikandin ki Jesus na Pangulu na Pari ta, igsapà tô Manama tingód kandin, su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Dì gó mapalin tô igtandó katô Áglangngagán kandin:

Sikuna tô Pangulu na Pari sippang ka ándà ágtamanán.”[‡]

²² Purisu si Jesus tô pató na duwán katumanán katô kasabotan na tuu pa madigár.

²³ Kailangan marapung tô taganá mga pangulu na pari, su tô tagsábbad-sábbad kandan inaté, asta duwán ágtamanán katô kandan lumu. ²⁴ Asal tuu pa madigár tô pagpangulu i Jesus na pari, su di gó maté sikandin, asta manayun tô áglumun din ka ándà ágtamanán.

²⁵ Purisu inalayun sikandin makatábbus katô langun na padani tun ta Manama ukit katô kapamaké dan ki Cristo. Su manté sikandin ka ándà ágtamanán, sikandin tô taratapid tun ta Ámmà din para áknita.

²⁶ Purisu nángngà tô kapari i Jesus na Pangulu na Pari ta. Ugis sikandin. Ándà palang salà din su ándà madat linumuwan din. Ánnà sikandin iring na masalà-salà. Sikandin tô igimu na mallayat tun ta langun, agad tun datas ta langit. ²⁷ Sikandin tô tuu pa madigár ka tandingán katô mga pangulu na pari, su kada álló kailangan matayan dan tô mga mannap asta góbbón dan tingód katô salà dan asta salà katô langun Judio. Asal nángngà tô iglumu katô Pangulu na Pari ta, su makasábbad dád sikandin igbággé katô lawa din ébô matayan. ²⁸ Dángngan, tingód katô mga sugù, gimun pangulu na pari tô mga masalà-salà. Asal áknganni, duwán dán igsapà ka Manama na bullas ka mga sugù, su igimu din tô Batà din na Pangulu na Pari ta, asta nángngà dán gó sikandin sippang ka ándà ágtamanán.

8

Si Jesus tô Pangulu na Pari ta

¹ Na, tô punto kani langun na igsulat ku ákniyu, nángngà tô Pangulu na Pari ta. Si Jesus tô igpónsá katô Manama dadan tun ta kawanan din tun datas ta langit. ² Sikandin tô Pangulu na Pari ta tun ta Tuu Ugis Lugar katô Manama tun datas ta langit. Tô gó é bánnal templo na ándà imuwi ka manubù, asal igimu katô Áglangngagán.

³ Tô langun pangulu na pari, kailangan duwán mga ágbággén dan asta mga ágmatayan dan na bággén tun ta Manama. Purisu kailangan duwán pagsik ágbággén katô Pangulu na Pari ta tun ta Manama. ⁴ Atin ka dini pa ta banuwa tô Pangulu na Pari ta, di mému ka sikandin tô pangulu na pari, su duwán ássa mga pangulu na pari na ágbággé tun ta Manama tingód katô mga sugù. ⁵ Tô áglumun katô mga pangulu na pari igpèring dád katô áglumun tun datas ta langit. Tô ándà pa patindág si Moises katô tulda na ágsimbaan dan, igsugù tô Manama kandin, na mà din, “Kailangan imun nu tô langun iring katô igpakita ku áknikó tun ta pabungan.”*

⁶ Asal tô áglumun i Cristo, tô gó tô tuu pa madigár ka tandingán katô iglumu katô mga pangulu na pari ka Judio. Tô mantu kasabotan ka Manama na igtigkanayan i Jesus tuu pa madigár ka tandingán katô tapé kasabotan, su tuu pa madigár tô igbággé ukit katô mantu kasabotan.

⁷ Atin ka nángngà tô tagnà kasabotan, ándà dán kailangan na bullasan ka ikaduwa. ⁸ Ánnà nángngà tô tagnà su ándà kadayawi tô Manama tingód ka mga manubù. Purisu mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Igakagi tô Áglangngagán:

Duwán álló na dumunggu na

imun ku tô mantu kasabotan tingód ka langun manubù, agad tô mga rubbad i Israel asta tô mga rubbad i Juda.

⁹ Tô mantu kasabotan ánnà iring katô tapé kasabotan ku tun ta mga kamónaan dan tô igpid ku sikandan tikud tun ta Ehipto.

Igélé dan katô tapé kasabotan.

Purisu igpabayà ku sikandan,

mà katô Áglangngagán.

¹⁰ Iring kani tô mantu kasabotan ku katô mga rubbad i Israel:

Tun ta tapuri álló, igkagi tô Áglangngagán,

[‡] 7:21 7:21 Salmo 110:4. * 8:5 8:5 Exodo 25:40.

Papanámdámmán ku kandan tô mga sugù ku ébô di dan kalingawan, asta taguán ku tô mga sugù ku tun ta pusung dan.

Sakán tô Manama dan,

asta sikandan tô kanak mga manubù.

¹¹ Ándà dán kailangan na tuminurù tô manubù ka mga kataladi din na kailangan kasóddóran dan tô tingód katô Áglangngagán, su kasóddóran katô langun manubù tô tingód kanak, agad ágkayù-ayuan dan ó ágkangadanan dan.

¹² Agad madat tô iglumu dan, asal pasinsiyaan ku sikandan, asta di kud panámdámmán tô mga salà dan.”†

¹³ Tô igkagi tô Manama na duwán mantu kasabotan, igpasóddór din na tapé dán tô tagnà. Tô tapé asta tô ándà ágpulusán di dán magamit asta mandà dán.

9

Kapangadap nit banuwa asta dutun ta langit

¹ Tun ta tagnà kasabotan ka Manama sayyan, duwán mga sugù din tingód katô kapangadap dan, asta duwán ágsimbaanan dan dini ta banuwa. ² Tô igimu dan ka simbaan, igimu dan tô tulda na duwán duwa sinabáng. Tô una gahuwan ánggadanan na Ugis Lugar katô Manama. Tô gó é igtaguan dan katô sulu asta lamisa na ágtaguan katô pan na ágbággén tun ta Manama. ³ Duwán ikaduwa sinabáng na isidalungan ka tabir, asta ánggadanan yan Tuu Ugis Lugar katô Manama. ⁴ Duwán bulawan lamisa na ággóbbówan ka pamammut, asta duwán kaban na ánggadanan na kaban ka kasabotan, asta igpadákkátan ka bulawan. Tun dalám katô kaban ka kasabotan igtagù tô bulawan tibud na igtaguan ka pan na ánggadanan mana, tô tukád i Aaron na ígséngé, asta tô duwa maluwag batu na ígsulatan ka Manama katô mga sugù na ígbággé din ki Moises. ⁵ Tun ta bówwó katô kaban duwán duwa igimu panaligan na pató na góddóan ka Manama na ágpasinsiya katô mga salà.* Asal ánnà pa nángngà tô álló ébô mulitta ákniyu tingód katô langun.

⁶ Tô igtaganà dan katô langun, kada álló gahu tô mga pangulu na parì tun ta sinabáng dadan ta luwà, su ágtumanán dan tô áglumun dan. ⁷ Asal tô sábbad sinabáng tun dalám, tô tuu mallayat dád pangulu na parì tô mému mahu, asta makasábbad dád sikandin mahu dalám ka sábbad ámmé. Atin ka gahu sikandin, kailangan piddán din tô dipanug ka mannanap na bággén din tun ta Manama tingód katô kandin salà asta tingód katô salà ka langun kadumaan din. ⁸ Ukit katô iglumu dan, igpasóddór katô Ugis Espiritu áknita na róggun igpatindág pa tô tulda, di mému ka mahu tô manubù tun ta Tuu Ugis Lugar ébô makapadani dan tun ta Manama. ⁹ Tô gó é iring na panunggiringan, asta duwán kéringan ta áknganni. Agad pira tô mga mannanap na matayan dan asta bággén tun ta Manama, asal di kasóddóran katô mga ágpangadap na matanggap dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁰ Ánnà nángngà tô mga sugù, su tingód dád katô áglumun ka manubù nit banuwa. Duwán sugù tingód ka ágkakan, tingód ka ginámmán, asta tingód katô paglinis ka agad ándin. Tô gó tô kailangan tumanán dan sippang ka pamantun ka Manama tô langun.

Tô dipanug i Cristo

¹¹ Asal igdunggù dán si Cristo, asta igimu dán sikandin na Pangulu na Pari ta. Ukit kandin, madigár tô igdunggù áknita. Tuu pa madigár tô templo na igahuwan din tun datas ta langit. Tô templo tô, ándà imuwi ka manubù, su ánnà nit banuwa. ¹² Ikaábbad dád sikandin igahu tun ta Tuu Ugis Lugar tun datas ta langit, su nángngà dán. Ánnà dipanug ka kambing asta baka tô igpid din tun dalám, asal kandinnù dipanug tô ígbággé din. Ukit katô kamatayan din, ígtábbus kid gó ikandin ka ándà ágtamanán. ¹³ Tingód ka mga sugù, atin ka makawid tô manubù ka lawa ka inaté, kailangan taliktikan sikandin ka dipanug ka kambing ó baka, asta bóbóran ka abu ka íggóbbó nati ka baka ébô kumalinis puman tô lawa din. ¹⁴ Asal tuu pa madigár tô inému ukit katô dipanug i Cristo, su iglinisan kid tikud tun ta salà. Ukit katô Ugis Espiritu na ándà ágtamanán, ígbággé i Cristo tô kandinnù lawa tun ta Manama. Agad ándà palang salà din, asal ígmatayan sikandin ébô kalinisan tô pusung ta tikud tun ta salà. Ukit katô dipanug i Cristo, ándà dán ágkailanganán ka kasarig ta tun ta linumuwan ta na ándà ágpulusán, asal ígsarig kid tun ta Manama.

Si Cristo tô ígtigkané katô mantu kasabotan

† 8:12 8:8-12 Jeremias 31:31-34. * 9:5 9:5 Tô duwa panaligan igimu tikud tun ta bulawan, asta duwán duwa pakpak dan. Ágbisbisan katô tuu mallayat pangulu na parì tô kaban ka dipanug ka mga mannanap ébô tambunan tô mga salà. Ahaán tô Exodo 25:10-22.

¹⁵ Purisu si Cristo tō igtigkané katō mantu kasabotan ébō tō langun ta na igsalin ka Manama mému makatanggap katō igtandō din na ándà ágtamanán. Ukit katō kamatayan i Cristo, igtábbus tō mga manubù tikud tun ta salà na inému dan rōggun duwán tapé kasabotan.

¹⁶ Na, atin ka ágpandalan tō manubù tingód katō kaduwánnan din, pángnga ka maté sikandin, duwán tanggapán katō mga manubù na ipganalanán din. ¹⁷ Ándà palang tanggapán dan ka di pa maté sikandin, su di mabággé ka manté pō tō tigatun. ¹⁸ Purisu tun ta katigkanayan katō tapé kasabotan, kailangan duwán dipanug ka mannanap ébō masarig tō kasabotan. ¹⁹ Pángnga ka igtinurú si Moises katō langun sugù ka Manama tun ta mga manubù, igpid din tō dipanug ka baka asta kambing na igmatayan din, asta igbaláttan din ka wayig. Igarám din tō mallutù bulbul ka karnero na igtakós din tun ta panga ka kayu isupu, asta igtaliktik din tō dipanug tun ta libro na igsulatan ka mga sugù, asta tun ta langun manubù. ²⁰ Igkagi si Moises, na mà din, “Ni dipanug katō kasabotan tō pató na duwán dán sugù ka Manama na kailangan tumanán ta.”[†] ²¹ Igtaliktik pagsik i Moises tō dipanug tun ta tulda na ágsimbaanan dan asta tun ta langun na ággamitán dan katō kapangadap dan, ²² su tingód katō mga sugù, kailangan duwán dipanug ébō pógisán tō karapungan na ággamitán dan. Atin ka ándà matayan ébō duwán dipanug, di kapasinsiyaan tō duwán salà.

Nángngà tō makasábbad kamatayan i Cristo

²³ Tō templo nit banuwa igpéring dád katō templo tun datas ta langit. Tō dipanug ka mga mannanap tō gamitán ébō pógisán tō templo nit banuwa. Asal kailangan tuu pa madigár tō gamitán ébō pógisán tō bánnal templo tun datas ta langit. ²⁴ Purisu pángnga inaté si Cristo, ánnà ugis sinabáng na igimu ka mga manubù tō igahuwan din, su igpéring dád katō Tuu Ugis Lugar tun datas ta langit. Asal igsadun si Cristo tun datas ta langit ébō tumubang ka Manama tingód áknita. ²⁵ Tō pangulu na pari tō gahu tun ta Tuu Ugis Lugar katō templo kada ámmé ébō piddán tō dipanug ka mannanap. Asal si Cristo, ikasábbad dád gó tō kabággé din katō kandin lawa, su nángngà tō kamatayan din. ²⁶ Atin ka di nángngà, kailangan makapira pō sikandin maté tikud tun ta katigkanayan kani banuwa sippang áknanni. Asal nángngà si Cristo, su ikasábbad dád tō iglumu din ni ka tapuri álló. Igpamanubù sikandin ébō mangé katō salà ta ukit katō kamatayan katō kandin lawa. ²⁷ Kailangan makasábbad dád maté tō manubù, asta pángnga ka maté, ruudan katō Manama. ²⁸ Ikasábbad dád inaté si Cristo ébō mangé katō salà ka langun ta, asta lumónód pa sikandin ánnà ébō kangén puman tō salà ta, asal lumónód ébō kangén din tō langun manubù na tuu maggát gangat kandin.

10

¹ Na, tō mga sugù na ágbánnalán katō mga kamónaan ta, tō dád gó tō kakilalaan na duwán pa madigár na igtaganá ka Manama para áknita, su tō mga manubù na ágbánnal pád katō mga sugù, kailangan inalayun dan ágmatayan tō mannanap na bággén tun ta Manama kada ámmé. Agad tō gó é áglumun dan ébō makapadani dan tun ta Manama, asal di dan tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katō áglumun dan. ² Atin ka iglinisan dan tikud tun ta salà ukit katō mga mannanap na ágbággén dan tun ta Manama, kasóddóran dan na igpasinsiyaan tō salà, asta mému dan sumódó ka kabággé dan ka mga mannanap. ³ Asal su kailangan inalayun dan mággé ka mannanap, duwán igpasóddór kandan kada ámmé na inalayun duwán salà dan, ⁴ su di makangé tō salà ka mga manubù ukit katō kabággé dan katō dipanug ka mga baka asta mga kambing.

⁵ Purisu tō masig dán dumunggù si Cristo nit banuwa, igkagi sikandin tun ta Ámmà din, na mà din,

“Ánnà kabággé asta kamaté ka mga mannanap tō nángngà para áknikó.

Purisu duwán lawa na igbággé nu kanak ébō matayanna.

⁶ Di ka kadayawan ukit katō kagóbbó asta kabággé ka dipanug ka mannanap ébō pasinsiyaan tō mga masalà-salà.

⁷ Igkagiya, ‘Manama, ikataganà ad gó ébō tumanán ku tō kakalyag nu, iring na igsulat tingód kanak tun ta libro ka mga sugù nu.’^{*}

⁸ Na, tō una igkagi din, di nángngà tun ta Manama tō kabággé ka manubù ka mga mannanap tun kandin. Agad matayan dan tō mannanap tingód katō mga sugù, agad góbbón dan tō mannanap, agad bággén dan tō dipanug ka mannanap tun kandin tingód katō salà dan, asal di gó kadayawan tō Manama. ⁹ Igkagi pagsik sikandin, na mà din, “Ikataganà ad gó ébō tumanán ku tō kakalyag nu.”

[†] 9:20 9:19-20 Ahaán tō Exodo 24:6-8. * 10:7 10:5-7 Salmo 40:6-8.

Igpandà dán ka Manama tô una kapókit ébô tigkanayan din tô ikaduwa kapókit. ¹⁰ Su igtunan i Jesu-Cristo tô kakalyag ka Manama, iglinisan kid tikud tun ta salà ukit katô kabággé din katô kandin lawa. Ikasábbad dád gó igmatayan sikandin su nángngà dán ni.

¹¹ Tô langun pangulu na pari, álló-álló ágtindág dan tun ta saruwan ka Manama asta ágmaté dan ka mga mannanap na ágbággén tun ta Manama. Asal di makangé tô salà ukit katô áglumun dan. ¹² Asal ikasábbad dád inaté si Cristo ébô kangén tô salà ta, asta nángngà ka ándà ágtamanán. Pángnga inanté sikandin, igunsad sikandin dadan tun ta kawanan ka Manama tun datas ta langit. ¹³ Gangat dán sikandin katô álló ka manalu tô Manama katô mga usig din ébô mangulu sikandin tun ta langun. ¹⁴ Purisu ikasábbad dád inaté si Cristo, asta ukit katô kamatayan din, igtanggap kid ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ka ándà ágtamanán ukit katô kalinis din áknita tikud tun ta salà.

¹⁵ Duwán pagsik igpasóddór katô Ugis Espiritu áknita, su duwán kagi din na igsulat,

¹⁶ “Igakgi tô Áglangngagán:

Iring kani tô mantu kasabotan ku kandan tun ta tapuri álló.

Papanádmámán ku kandan tô mga sugù ku,

su sulatán ku ni tun ta pusung dan.”†

¹⁷ Igakgi pagsik sikandin,

“Pasinsiyaan ku tô mga salà dan,

asta diyad manádmám tingód katô madat mga linumuwan dan.”‡

¹⁸ Purisu ándà dán kailangan ka kamaté ta ka mannanap, su igpasinsiyaan dán ka Manama tô mga salà ta.

Makapadani ki tun ta Manama

¹⁹ Purisu mga kataladi, su igbággé dán si Jesus katô dipanug din tô inaté sikandin para áknita, ándà dán kayyaan ta ka mahu ki tun ta Tuu Ugis Lugar katô Manama tun datas ta langit. ²⁰ Ukit katô iglumu i Jesus, duwán dán mantu ukitanan ta ébô tanggapán ta tô kantayan. Ándà dán makadalang áknita tun ta Manama, su ukit katô kamatayan i Jesus igkangé din dán tô tabir tun ta tángnga ta asta katô Manama. ²¹ Su si Jesus tô Mallayat Pangulu na Pari katô langun ta na mga sakup ka Manama, ²² makapadani kid tun ta Manama, su mabákkár ni pusung ta na ágpamaké kandin. Iglinisan dán ni pusung ta asta ni panádmám ta su iring na igtaliktikan ni katô dipanug i Jesus asta iglinisan dán ni lawa ta ka wayig ka kapabunyag. ²³ Kailangan manayun ki giman katô igtandô ka Manama na ágpamakén ta, su ágkasarigan sikandin ágtuman katô langun tandô din. ²⁴ Kailangan patabangé ki ébô paginawaé ki asta lumumu ki ka madigár. ²⁵ Yakó ágsódó ágpangadap, iring katô duma mga manubù, asal kailangan palimudé kó ébô tuu ki pabákkárré ka ginawa asta ébô makatiis ki, su isóddóran ta na di madugé dumunggù tô álló na lumónód tô Áglangngagán.

²⁶ Atin ka isóddóran tad tô kabánnalan asal inalayun ki pa áglumu ka madat, ándà dán ássa maté ébô kapasinsiyaan tô salà ta. ²⁷ Tô manubù na áglumu ka salà ágpadunggù dád man katô supak na makamáddang asta katô dakál apuy na igtanganà ka Manama para katô mga usig din. ²⁸ Atin ka duwán méllé katô sugù i Moises sayyan, ka duwán tállu manubù ó duwa na tumestigos ka bánnal, di sikandin kéduwan, asal matayan. ²⁹ Tuu pa madat tô supak na dumunggù tun ta manubù na géllé katô Batà ka Manama, su ukit katô kéllé din, pasóddóran din na ándà ágpulusán din katô dipanug i Jesus na makalinis pád kandin, agad tô gó é kakilalaan ka duwán dán kasabotan ka Manama. Supakan sikandin su igringasa din tô Ugis Espiritu na ágkéduwan áknita. ³⁰ Isóddóran ta na Manama tô igkagi kani, “Sakán tô sumupak kandan.

Sakán tô sumuli kandan.”

Igakgi pagsik,

“Rumuud tô Áglangngagán katô mga sakup din.”§

³¹ Makamáddang gó ka tô manté Manama tô sumupak.

³² Sampát yu tô tingód ka katigkanayan ka kapamaké yu dángngan. Tô ikasóddór kó katô kabánnalan tikud tun ta Manama, marapung tô kahirapan na igdunggù ákniyu, asal ikatiis kó katô langun. ³³ Duwán timpo na igpayayyaan kó asta igirrayatan kó tun ta tubang ka mga manubù, asta duwán timpo na ikatabang kó katô duma mga manubù na igirrayatan. ³⁴ Duwán kédu yu katô duma mga manubù na igpriso, asta igtambang kó kandan. Agad ikangé tô langun kaduwánnan yu, asal ágkadayawan kó gó, su isóddóran yu na tuu pa madigár tô pulusán yu ka tandingán katô ikangé, asta di gó ni makangé tikud tun ákniyu. ³⁵ Purisu yakó ágsungkù ka kasarig yu tun ta Manama, su atin ka mabákkár tô kasarig yu kandin, dakál tô pulusán na tanggapán yu. ³⁶ Kailangan mallayat tô ginawa yu ébô makatuman

kó katô kakalyag ka Manama, asta tanggapán yu tô igtandô din ákniyu. ³⁷ Mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Masig dán gó dumunggù tô gimanan yu.

Dì sikandin ágbaring-baring.

³⁸ Asal tô mga manubù na ágtanggapán ku na nángngà dan tun ta saruwan ku, tô gó é makatiis, agad ándin tô kahirapan tingód katô kasarig dan kanak.

Asal ka sumungkù tô manubù na mákkás kanak tingód katô kataló din, diya kadayawan kandin.”*

³⁹ Asal sikita ánnà iring katô talón na supakan ka Manama, su mabákkár tô kapamaké ta kandin. Purisu matábbus kí.

11

Marapung tô mga igpamaké ka Manama

¹ Na, atin ka mamaké ki katô Manama, kasóddóran ta na matuman na makatanggap kí katô madigár gimanan ta, asta kasóddóran ta na duwán gó madigár na mému agad ándà ta pa kitayi. ² Igdurung katô Manama tô mga kamónaan ta sayyan tingód katô kapamaké dan kandin.

³ Ukit ka kapamaké ta ka Manama, isóddóran ta na igimu din ni banuwa ukit dád katô kagi din. Di ágkitanán tô iggamit din tô igimu din tô langun na ágkitanán ta.

⁴ Ukit ka kapamaké i Abel ka Manama sayyan, igbággé din tun ta Manama tô tuu nángngà ka tandingán katô igbággé katô kataladi din na si Cain. Ukit ka kapamaké i Abel katô Manama, igtanggap ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din. Igpasóddór ka Manama na nángngà si Abel tun ta saruwan din ukit katô katanggap din katô igbággé din. Agad idugé dán si Abel inaté, asal duwán pa kéringan ta tun kandin tingód katô kapamaké din ka Manama.*

⁵ Ukit ka kapamaké i Enoc ka Manama, ándà sikandin kamaté, su igbatun ka Manama sikandin tun ta langit. Pángnga igbatun ka Manama sikandin, ándà kitayi, su igbatun ka Manama. Duwán kagi ka Manama na igsulat tingód kí Enoc. Róggun na ándà pa sikandin kabatun, idayawan tô Manama tingód kandin. ⁶ Di kadayawan tô Manama áknita ka di kí mamaké kandin. Atin ka padani tô manubù tun ta Manama, kailangan manámdám sikandin na duwán Manama, asta duwán ágpulusán na bággén ka Manama tun ta langun manubù na padani tun kandin.

⁷ Ukit ka kapamaké i Noe ka Manama, igpasóddór ka Manama kandin na duwán dumunggù na makapánnas ka mga manubù. Agad ándà pa kitayi i Noe tô makapánnas, asal igbánnal sikandin ka Manama, asta igimu din tô dakál barko na ángadanan arka. Tô gó é igsakayan din asta katô pamilya din. Tô iglunupan ni banuwa, ándà dan kalánád. Ukit katô kapamaké i Noe katô Manama, igpasóddór din na nángngà tô supak ka Manama katô mga manubù na ándà pamaké kandin. Igtanggap ka Manama si Noe na nángngà tun ta saruwan din ukit katô kapamaké din ka Manama.†

⁸ Ukit ka kapamaké i Abraham ka Manama, tô igtawar tô Manama kandin, igbánnal sikandin. Agad ándà din kasóddóri ka ánda é sadunan din, asal igpanó sikandin tikud tun ta lunsud na igóddóan din asta igsadun tun ta lugar na igtandô ka Manama kandin. ⁹ Ukit ka kapamaké i Abraham ka Manama, igóddó sikandin iring na bisita tun ta banuwa na igtandô ka Manama kandin. Ándà balé na igimu din asal igóddô dád sikandin tun ta tulda na iring katô igóddóan katô batà din na si Isaac, asta katô apù din na si Jacob, su magunawa pagsik tô igtandô ka Manama kandan.‡ ¹⁰ Iring na bisita si Abraham, su giman sikandin katô góddóan din tun datas ta langit na di gó mapalin su igimu ka Manama.

¹¹ Ukit ka kapamaké i Sara, agad di sikandin ágbatà asta tugál dán, ikabatà sikandin, su isóddóran din na ágkasarigan tô Manama na igtandô.§ ¹² Agad ándà gimanan i Abraham na makabatà pa su tugál dán, asal sikandin tô igtikudan katô marapung mga rubbad din iring katô karapungan ka mga karani tun ta langit, asta iring katô baklayan tun ta ligad ka dagat na di ágkéyap.*

¹³ Tô langun dan na igpamaké ka Manama, tô inaté sikandan, ándà dan pa katanggap tô igtandô ka Manama. Agad madugé pa tô katumanan, asal iring na igkita dan asta idayawan dan. Igpasóddór dan na ánnà nit banuwa tô góddóan dan na ándà ágtamanán. ¹⁴ Atin ka ágkagi tô mga manubù na ánnà nit banuwa tô góddóan dan, kasóddóran ta na duwán pa ássa góddóan na gimanan dan. ¹⁵ Ándà panámdám tô mga kamónaan ta sayyan na kandan tô

* **10:38** 10:37-38 Habacuc 2:3-4. * **11:4** 11:4 Ahaán tô Genesis 4:3-10. † **11:7** 11:7 Ahaán tô Genesis 6:13-22.

‡ **11:9** 11:8-9 Ahaán tô Genesis 12:1-8. § **11:11** 11:11 Ahaán tô Genesis 17:19; 18:11-14; 21:2. * **11:12** 11:12 Ahaán tô Genesis 15:5-6.

banuwa na igtikudan dan, su atin ka tō gó é panámdám dan, makému dan lumónód dutun. ¹⁶ Asal gimanan dan tō góddóan na tuu pa madigár, tō banuwa tun datas ta langit. Purisu ándà kayyai tō Manama ka ágtawarán sikandin na Manama dan, asta igpataganà din dán tō lunsud para kandan.

¹⁷⁻¹⁸ Ukit ka kapamaké i Abraham, tō igkinnam tō Manama kandin, ignunug sikandin katō sugù ka Manama na matayan din tō kandin batà na si Isaac asta góbbón ébò bággén tun ta Manama. Agad igtandóan ka Manama si Abraham na ukit ki Isaac kumarapung tō mga rubbad din, asal ikataganà si Abraham na matayan din tō bugtung batà din ébò bággén tun ta Manama.† ¹⁹ Igbánnal si Abraham ka Manama, su panámdám din na makému tō Manama manté puman ka mga inaté. Purisu iring na iganté puman katō Manama si Isaac asta igpóli ki Abraham.

²⁰ Ukit ka kapamaké i Isaac katō Manama, igtandô sikandin katō gabatà din na si Jacob asta si Esau na madigár tō bággén ka Manama kandan.†

²¹ Ukit ka kapamaké i Jacob katō Manama, tō masig dán sikandin maté, igkagi sikandin tingód katō duwa apù din na gabatà i Jose na madigár tō bággén ka Manama kandan. Róggun na igunduk sikandin tun ta tukád din, igpangadap sikandin katō Manama.§

²² Ukit ka kapamaké i Jose katō Manama, tō masig dán sikandin maté, igkagi sikandin na dumunggù tō álló na panó tō langun rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto, asta duwán panalan din na piddán dan tō mga tullan din ka manó dan.*

²³ Ukit ka kapamaké katō ámmà asta innà i Moises katō Manama, ándà máddang dan ka sugù katō hari ka Ehipto, asal igállás dan si Moises sippang ka tállu bulan ébò di kamatayan, su igkita dan na madigár sikandin.†

²⁴ Ukit ka kapamaké i Moises ka Manama, tō igdakál sikandin, di malyag na tawarán na apù katō hari,† ²⁵ su igpanámdám sikandin na agad irrayatan sikandin duma katō mga sakup ka Manama, asal tuu pa madigár ka tandingán katō kadayawan ukit ka salá tun ta mabbabà dád timpo. ²⁶ Igpánámdám sikandin na agad buyasán asta kayyaan sikandin tingód ka kapamaké din katō Mesiyas, asal tuu pa madigár ka tandingán katō dakál kaduwánnan din tun ta Ehipto. Tō gó é igsalin din su gimanan din tō pulusán na bággén ka Manama kandin. ²⁷ Ukit ka kapamaké din ka Manama, igpanó sikandin tikud tun ta Ehipto. Ándà máddang din katō sókó katō hari. Igpabákkár sikandin su iring na ágkitanan din tō Manama na di ágkakita.§ ²⁸ Ukit ka kapamaké i Moises ka Manama, igkagi sikandin na kailangan matayan dan tō karnero asta pólétán tō dipanug tun ta sállat ka balé dan ébò di matayan tō tambang kaké katō mga gabatà ka Hebreo ka papiddán ka Manama tō Panaligan na Ágmaté.*

²⁹ Ukit ka kapamaké dan ka Manama, ikatalipag dan tun ta Dagat Mallutù asta igpanó dan tun ta matákkang tanà. Asal tō mga taga Ehipto na iglupug kandan, tō igkinnam dan na ágtalipag, ilánnád tō langun asta inaté.†

³⁰ Ukit ka kapamaké katō mga Hebreo ka Manama, iglibut dan tun ta mallayat koral ka lunsud ka Jerico sippang ka ikapittu álló, asta igbantang ka Manama tō mallayat koral.†

³¹ Si Rahab na madat bayi, ukit ka kapamaké din ka Manama, madigár tō katanggap din katō duwa espiya na igpasadun i Josue, asta ándà sikandin matayi tákkás katō mga taga Jerico na ándà bánnal ka Manama.§

³² Dakál pa tō kagin ku pád ákniyu tingód katō mga manubù na igpamaké ka Manama, asal ánnà nángngà tō álló ébò mulitta ákniyu tingód ki Gideon, ki Barak, ki Samson, ki Jepte, ki David, ki Samuel, asta katō duma mga propeta ka Manama sayyan.* ³³ Ukit katō kapamaké dan ka Manama, duwán mga manubù na ikatalu ka mga hari na igusig kandan. Duwán mga igbánnal ka Manama asta igtanggap dan tō igtandô din kandan. Duwán mga igpagtangkáb ka babbà ka mga liyun na kumagat pád kandan. ³⁴ Duwán mga ikapadáng ka dakál apuy. Duwán mga ikaluwà tikud tun ta bállad ka mga manubù na mimmaté pád kandan. Duwán mga malómét na inému mabákkár. Duwán magani na igatu ka mga usig dan, asta igpanalu dan katō mga igsulung kandan tikud tun ta ássa banuwa.†

† **11:17-18** 11:17-18 Ahaán tō Genesis 22:1-10. † **11:20** 11:20 Ahaán tō Genesis 27:27-29,39-40. § **11:21** 11:21 Ahaán tō Genesis 47:31,48. * **11:22** 11:22 Ahaán tō Genesis 50:24-25. † **11:23** 11:23 Ahaán tō Exodo 1:22; 2:2. † **11:24** 11:24 Apù katō hari, ó batà katō prinsesa na batà katō hari tun ta Ehipto. Ahaán tō Exodo 2:10. § **11:27** 11:27 Ahaán tō Exodo 2:15. * **11:28** 11:28 Ahaán tō Exodo 12:21-30. † **11:29** 11:29 Ahaán tō Exodo 14:21-31. † **11:30** 11:30 Ahaán tō Josue 6:12-21. § **11:31** 11:31 Ahaán tō Josue 2:1-21; 6:22-25. * **11:32** 11:32 Ahaán tō Maghuhukom kapitulo 6-8; 4-5; 13-16; 1 Samuel kapitulo 16-30; 2 Samuel kapitulo 1-24; 1 Mga Hari kapitulo 1-2; 11; 1 Samuel kapitulo 1-12; 15; 16:1-13. † **11:34** 11:33-34 Ahaán tō Daniel kapitulo 3 asta 6.

³⁵ Duwán pagsik mga gabayi na igpamaké ka Manama, asta inanté puman tô kandan mga gabatà na inaté. Duwán mga дума na igpamaké ka Manama na igirrayatan sippang na inaté, asal ándà dan tanan katô kapamaké dan agad makaluwà dan pád, su isóddóran dan na dumunggù tô álló na antén dan ka Manama asta matanggap dan tô tuu madigár kantayan.† ³⁶ Duwán igpamaké ka Manama na ihirapan su igbuyas-buyas asta iglappás. Tô mga дума igbagkás ka kadina, asta igpriso. ³⁷ Duwán mga дума na igtimbag ka batu ébò maté. Iggabas tô lawa katô mga дума, asta igmatayan tô mga дума ukít ka kumpulan. Igpáno-panó tô дума mga manubù na igumpak ka kindal ka karnero asta kambing su ándà ássa umpak dan. Ágkayù-ayuan dan, igpahirapan dan, asta igirrayatan dan. ³⁸ Igpapalaguy dan tun ta disyerto asta tun ta pabunganán, asta igóddô dan tun ta mga takub asta tun ta kóbbang ka tanà. Agad madigár dan mga manubù, asal ándà dan respetowi ka дума mga manubù nit banuwa.

³⁹ Agad igdurung ka Manama tô langun dan tingód ka kapamaké dan kandin, asal ándà dan pa ikatanggap katô igtandô ka Manama, ⁴⁰ su duwán ágdantulán din na tuu pa madigár para áknita langun ka tandingán kandan, su kakalyag ka Manama na masakup ki tun kandan ébò makatanggap ki katô madigár na igtandô din.

12

Ágdisiplinan ka Manama tô langun gabatà din

¹ Na, tuu marapung tô mga manubù na igpamaké ka Manama sayyan, asta ágpasóddór dan áknita na tuu ágkasarigan tô Manama. Purisu kailangan tumanan ki katô langun na makabaring áknita iring na ágpatónaé ágpalaguy. Kailangan sumódó ki lumumu ka salà na inalayun pakékát áknita. Kailangan mallayat tô ginawa ta rôggun na malaguy ki sippang ka dumunggù ki tun ta ágtamanán. ² Kailangan sumállág ki ki Jesus su sikandin tô ágkéringan ta katô kapamaké ta, asta sikandin tô ágpabákkár katô kapamaké ta. Ikatiiis si Jesus katô kahirapan tô igpansalan sikandin tun ta krus. Ándà kayyai sikandin katô igimu dan kandin, asal ikatiis sikandin katô kamaté dan kandin, su isóddóran din na kadayawan sikandin ka mapángnga tô langun. Gunsad dán sikandin dadan tun ta kawatan katô Ámmà din na Manama asta ágpangulu дума kandin.

³ Tuu madat tô kahirapan na igtiiis i Jesus, su igirrayatan katô mga manubù na masalà-salà. Purisu panámdám kó tingód kandin ébò di kó sumódó sumarig kandin. ⁴ Agad gusigán kó katô mga masalà-salà, ándà pa palang manubù tun ákninyu na igmatayan. ⁵ Iring na ilingawan yud tô kagi ka Manama tun ta langun yu na mga gabatà din, su mà katô igsulat, “Batà ku, atin ka disiplinán ka katô Áglangngagán,

yaka ágpadannan kandin.

Atin ka supakan ka ikandin,

yaka ágsódô ágsarig kandin,

⁶ su ágdisiplinan katô Áglangngagán tô langun na ágginawaan din,

asta ágsupakan din tô langun na igimu din mga gabatà din.”*

⁷ Purisu ka dungguan kó ka kahirapan, kailangan manayun kó tumiis, su disiplinán kó ka Manama ukít katô kahirapan. Atin ka disiplinán kó ikandin, tô gó é pató na sikiyu tô bálnal mga gabatà din, su ándà palang batà na di disiplinán ka ámmà din. ⁸ Ágdisiplinan ka Manama tô langun yu na igpasakup tun kandin. Atin ka di kó ikandin disiplinán ánnà kó bálnal mga gabatà din asta ánnà sikandin Ámmà yu. ⁹ Agad igdisiplina ki katô áknita mga ámmà nit banuwa, ágrespetowan ta sikandan. Purisu tuu pa madigár ka di ki géllé katô kadisiplina katô Ámmà ta tun datas ta langit ébò makatanggap ki katô kantayan na ándà ágtamanán.

¹⁰ Tô mga ámmà ta nit banuwa, tô gó é ágdisiplina áknita tun ta mabbabà dád timpo tingód ka agad ándin na igpanámdám dan na madigár. Asal tô Ámmà ta tun datas ta langit, tô gó é ágdisiplina áknita ébò tabangan ki ikandin asta ébò tanggapán ki ikandin na nánggà ki tun ta saruwan din. ¹¹ Atin ka ágdisiplinan ki katô Manama, di ki ágkadayawan asal ágkaranu ki su mahirap tô pókitan din áknita. Asal pángnga katô kadisiplina din áknita, duwán pulusán ta, su masunay tô pusung ta, asta katig ki lumumu katô nánggà tun ta saruwan din.

Supakan tô di maminág ka kagi ka Manama

¹² Purisu yakó ágmalómét iring na ágpatónaé ágpalaguy. Agad ihirapan kó, yakó ágsódô, asal kailangan pabákkár kó asta pabákkárrán yu tô kasarig yu katô Manama. ¹³ Yakó ágsuwé tikud tun ta dalan ka kabánnalan ébò kumabákkár tô mga kadumaan yu na malómét é kasarig tun ta Manama.

† **11:35** 11:35 Ahaán tô 1 Mga Hari 17:17-24; 2 Mga Hari 4:25-37.

* **12:6** 12:5-6 Mga Panultihon 3:11-12.

¹⁴ Ággár-ággár kó pasábbadé asta tô langun manubù. Ággár-ággár kó lumu katô nángngà tun ta saruwan ka Manama, su tô manubù na di nángngà tun ta saruwan ka Manama di gó kumita katô Áglangngagán. ¹⁵ Banté kó agó duwán di makatanggap katô kédu ka Manama. Banté kó agó duwán mimu ka samuk tun ákniyu, su ukit kani, kadattan tô marapung manubù. ¹⁶ Banté kó agó duwán lumayuk katô ánnà kandin sawa ó duma, asta tumayyug ka Manama. Makéring dan ki Esau sayyan, su agad sikandin tô panganayan batà na makatanggap pád katô langun tikud tun ta ámmà din, igbullas din dád ka sábbad kakan. ¹⁷ Isóddóran yu na pángnga igbullas din, kakalyag din na bággayan sikandin ka langun, asal igéllé tô ámmà din. Di mapalin tô iglumu din, agad tuu igsággó sikandin asta igpédu-édu.†

¹⁸ Tô igpadani kó tun ta Manama, ánnà iring katô kapadani katô mga kamónaan ta tun ta pabungan ka Sinai, su igkita dan tô dakál apuy, tô kangittánggan na makamáddang, asta igriyu dan tô mabákkár karamag. ¹⁹ Igdinág dan tô kédup ka trumpeta asta tô kagi ka Manama. Tô igdinág dan katô kagi din, tuu dan imáddangan, asta igpédu-édu dan na di sikandin kumagi kandan. ²⁰ Ándà dan ikatiis katô igkagi din kandan, na mà din, “Agad manubù asta mannanap, ka lumapas dan tun ta pabungan, kailangan timbagán dan ka batu ó panaán dan ébò maté.”‡ ²¹ Tuu dan imáddangan tingód katô igkita dan, agad si Moises igkagi na igkárkár sikandin ka máddang din.§

²² Asal ánnà iring kanan tô kapadani ta tun ta Manama, su iring na igpadani kid tun ta pabungan na ángngadanan Sion, tô lunsud na góddóan ka manté Manama. Tô gó é lunsud tun datas ta langit na ángngadanan Mantu Jerusalem na ágkalimudan ka tuu marapung panaligan ka Manama na di ágkéyap. ²³ Isakup kid duma katô mga gabatà ka Manama na iring katô tambang kaké din. Igsulat tô ngadan dan tun datas ta langit. Igpadani kid tun ta Manama na rumuud ka langun, su igsakup ki ikandin tun ta langun duma mga sakup din na inaté dán asta igtanggap din sikandan na nángngà tun ta saruwan din tun datas ta langit. ²⁴ Igpadani kid tun ki Jesus na igtigkané katô mantu kasabotan ébò makapadani ki tun ta Manama. Iglinisan kid katô dipanug din tikud tun ta salà, asta tô gó é pató na duwán kédu ka Manama áknita. Tô igpasóddór ukit katô dipanug i Jesus tuu pa madigár ka tandingán katô dipanug i Abel.

²⁵ Na, yakó géllé katô kagi ka Manama. Igsupakan ka Manama tô mga kamónaan ta sayyan su igéllé dan katô kagi ka Manama na igulit i Moises nit banuwa. Atin ka méllé ki katô igkagi ka Manama tikud tun ta langit, tuu ki ikandin supakan. ²⁶ Tô igkagi tô Manama tun ta pabungan ka Sinai sayyan, ikálláng tô tanà ukit katô kabákkárran ka kagi din. Asal duwán pa igtandó din, na mà din, “Makasábbada pa kumagi, asta ánnà dád tanà tô kállángngán ku, su kállángngán ku pagsik tô langit.”* ²⁷ Ukit kani igkagi ka Manama, isóddóran ta na kállángngán din tô langun na igimu din asta iwaán din ébò masamá dád tô di ágkakálláng.

²⁸ Purisu kailangan pasalamat ki tun ta Manama su igsakup kid ikandin tun ta pagpangulu din tun ta langit na di ágkéwà. Kailangan mangadap ki kandin magunawa katô kakalyag din na lumun ta, asta tuu ki rumespeto kandin, ²⁹ su tô Manama na ágpangadapán ta iring na apuy na pakagóbbó.†

13

Kapangadap na makabággé ka dayó tun ta Manama

¹ Kailangan panayunán yu tô dakál ginawa tun ta mga kataladi yu. ² Yakó ágkalingó na kailangan malit-alit kó katô mga manubù agad ándà yu kilalayí, su duwán mga manubù na igitalit-alit katô mga panaligan ka Manama na igádding tun kandan, asal ándà dan kasóddóri.* ³ Yakó ágkalingó na kailangan tumabang kó katô mga ágpampamaké na igpriso iring na sikiyu tô igpriso duma kandan. Kailangan tumabang kó katô mga ágpampamaké na igirrayatan iring na sikiyu tô igirrayatan duma kandan.

⁴ Kailangan manámdám tô langun na madigár asta malinis tô ágkémun katô taladuma. Kailangan ándà lumibug, su supakan ka Manama tô lumibug asta lumayuk katô ánnà kandin sawa ó duma.

⁵ Yakó ágginawa ka salapi, asal kailangan kanángngaan kó katô kaduwánnan yu áknganni, su igkagi tô Manama, na mà din, “Diya tumanan ákniyu. Diya dumiyà ákniyu.”† ⁶ Purisu di ki kamáddangan, asal makakagi ki, na mà ta, “Su Áglangngagán tô ágtabang kanak,

† 12:17 12:16-17 Ahaán tô Genesis 25:29-34; 27:30-40. ‡ 12:20 12:20 Ahaán tô Exodo 19:12-13. § 12:21 12:21 Ahaán tô Deuteronomio 9:19. * 12:26 12:26 Hageo 2:6. † 12:29 12:29 Ahaán tô Deuteronomio 4:24. * 13:2 13:2 Ahaán tô Genesis 18:1-8; 19:1-3. † 13:5 13:5 Deuteronomio 31:6,8.

diya kamáddangan,

agad ándin tò lumun ka duma manubù kanak.”[†]

⁷ Sampát yu tò mga tarapid ka simbaan na igtinurù ákniyu ka kagi ka Manama dangingan. Panámám kó tingód katò madigár linumuwan dan tò ándà dan pa kamaté, asta iring kó kandan. ⁸ Si Jesu-Cristo di ágkapalin agad sayyan, áknganni, asta tun ta ándà ágtamanán. ⁹ Atin ka duwán tuminurù ákniyu ka ássa klasi ka katinurù na ánnà iring katò kabánnalan na taganà igtinurù ákniyu, yakó ágbánnal kandan. Ukit katò tabang ka Manama, kumabákkár tò kasarig ta kandin. Di kumabákkár tò kasarig ta kandin ukit katò katuman ta katò mga sugù na ágtinuruán dan tingód katò makan ta, su di ágkatabangan tò mga ágtuman katò mga sugù ka Judio.

¹⁰ Inaté si Jesus ébò tábbusan din tikud tun ta salà tò langun ta na igpamaké kandin. Asal tò langun na ágtuman katò sugù tingód ka kamaté ka mannanap tun ta templo, di dan makapil katò langun ta na igtábbus i Jesus tikud tun ta salà. ¹¹ Kada ámmé ka matayan ka mallayat pangulu na pari tò mannanap tingód katò salà ka manubù, piddán din tò dipanug tun dalám katò Tuu Ugis Lugar ka templo. Asal piddán din tò lawa katò mannanap tun ta luwà katò lunsud asta góbbón.[§] ¹² Iring kani tò inému ki Jesus, su igmatayan sikandin tun ta luwà katò lunsud ébò linisan din tò mga manubù ukit katò kandin dipanug. ¹³ Purisu kailangan madun ki tun ki Jesus na inaté tun ta luwà katò lunsud agad buyasán ki asta payayaán ki iring kandin. ¹⁴ Makatiis ki su nit banuwa ni ándà palang góddóan ta na ándà ágtamanán. Asal gımanan ta pa tò lunsud na óddóan ta tun datas ta langit ka tapuri álló. ¹⁵ Purisu kailangan duwán dán bággén ta tun ta Manama ukit ki Jesus, tò gó kadurung ta katò Manama ka ándà ágtamanán. Kailangan inalayun ki ágpasalamat tun kandin. ¹⁶ Yakó ágkalingó na kailangan madigár tò áglumun yu, asta kailangan tumabang kó katò mga kadumaan yu na ágkahirapan, su atin ka tò gó é áglumun yu para katò Manama, kadayawan sikandin.

¹⁷ Bánnal kó katò mga tarapid ka simbaan. Yakó géllé kandan, su ágtómmóngan kó ikandan. Kailangan ágkasarigan sikandan, su duwán álló na ruudan dan ka Manama. Atin ka mánnal kó kandan, kadayawan dan. Asal ka di kó mánnal kandan, maranu dan, asta di ni makabággé ka kadigárran ákniyu.

¹⁸ Inalayun kó dasal tun ta Manama para áknami. Isóddóran dé na ándà linumuwan dé na mému buyasán, asta kakalyag dé na ándà palang lumun dé na di durungán ka Manama. ¹⁹ Kakalyag ku gó na dumasal kó tun ta Manama ébò sékóta makalónód tun ákniyu.

Tò kadasal

²⁰⁻²¹ Manama tò ágbággé ka kasunayan, asta móla pa ka bággayan kó ikandin katò langun madigár tabang din ébò makatuman kó katò kakalyag din. Iganté puman ka Manama tò Áglangngagán ta na si Jesus, su ukit katò kamatayan din, igtigkanayan din tò mantu kasabotan ébò makapadani ki tun ta Manama ka ándà ágtamanán. Iring sikandin na Taradóppón ta, su iring ki na mga karnero na ágdóppónan din. Móla pa ka tabangan kó ikandin ébò makabággé kó ka dayó kandin ukit katò tabang i Jesu-Cristo ákniyu. Móla pa ka durungán sikandin ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

Katapuriyan mga panalan

²² Mga kataladi, ágpédu-éduwa na tuu kó maminág kani mga tinurù ku, su mabbabà dád ni sulat ku ákniyu. ²³ Kakalyag ku na kasóddóran yu na igpaluwà dán tò kataladi ta na si Timoteo tikud tun ta prisowan. Atin ka sékót sikandin dumunggu, patákkássán ku sikandin ka madunna tun ákniyu.

²⁴ Uliti yu tò mga tarapid ka simbaan asta tò langun sakup ka Manama na ágpangumusta a kandan. Ágpangumusta pagsik ákniyu tò mga taga Italia.

²⁵ Móla pa ka kéduwan tò Manama ákniyu langun. Matuman ni.

Sulat I Santiago

Una Basan

Ni libro igsulat i Santiago na sábbad batà i Jose asta si Maria na innà i Jesus. Si Santiago tò tarapid katò simbaan ka mga ágpamaké ki Jesu-Cristo tun ta Jerusalem.

Igsulatan i Santiago tò mga ágpampamaké na góddô tun ta mga banuwa na madiyù tun ta Jerusalem. Sikandan tò igirrayatan tingód katò kapamaké dan ki Jesu-Cristo. Purisu igsulat si Santiago kandan ébò pabákkárrán din tò kapamaké dan ki Jesu-Cristo asta ébò manayun dan áglumu ka madigár.

Ukit kani sulat, igtinurù si Santiago na kailangan pagunawan dan tò kalit-alit dan katò mga ágkaduwánnan asta katò mga ágkayu-ayuan. Igkagiyan din sikandan na di dan mánnal katò ágtinuruán katò mga di ágpamaké, su tò igtinurù dan ánnà magunawa katò kabánnalan na igtinurù i Jesus.

Igkagiyan din sikandan na kailangan mallayat tò ginawa dan róggun na gangat dan katò kalónód katò Áglangngagán ta. Kailangan kagiyan dan tò mga igsuwé tikud tun ta kapamaké dan ki Jesu-Cristo ébò lumónód dan. Kailangan pabbabà dan, pallayat dan ka ginawa, asta mánnal dan katò Manama asta katò mga opisyales ka gobyerno.

¹ Sakán si Santiago na ágsuguánnán katò Manama asta katò Áglangngagán na si Jesu-Cristo. Igsulatta ákniyu na mga Judío na ágpamaké na ikatalap asta igóddô tun ta duma mga banuwa. Ágpangumusta a ákniyu!

Kapamaké asta kahirapan

² Mga kataladi ku, atin ka ágdunguan kó katò marapung mga klasi ka kahirapan, kailangan kadayawan kó, ³ su ikasóddór kó na ágkinnaman tò kapamaké yu ébò makému kó tumiis katò kahirapan. ⁴ Purisu tiis kó katò mga kahirapan, su atin ka makatiis kó, mému kó nángngà, asta ándà kulang diyán ákniyu.

⁵ Na, atin ka duwán tun ákniyu na ándà sóddór ka ándin tò kakalyag ka Manama na lumun din, kailangan mamuyù sikandin tun ta Manama, asta pasóddórán ka Manama kandin, su mabasa tò Manama, asta di sikandin géllé katò mga ágpamuyù tun kandin. ⁶ Asal atin ka ágpamuyù kó, kailangan sumarig kó na tabangan kó katò Manama. Kailangan di kó ágduwa-duwa, su tò ágduwa-duwa inéring katò balud na gidupán asta ágpiddán katò karamag. ⁷ Tò manubù na ágduwa-duwa, ándà gó tanggapán din tikud tun ta Áglangngagán, ⁸ su di sikandin ágkasarigan tingód katò mga áglumun din.

Ágkayù-ayuan asta ágkaduwánnan

⁹ Na, tò kataladi na ágkayù-ayuan kailangan kadayawan su igpabantug ka Manama sikandin. ¹⁰ Asta tò kataladi na ágkaduwánnan kailangan kadayawan su igpabbabà ka Manama sikandin, su duwán ágtamanán katò kantayan asta kaduwánnan din, iring katò mga bulak ka sigbát. ¹¹ Atin ka ágménit tò álló, ágkalanás tò sigbát, ágkómpad tò mga bulak, asta ágkandà tò kadigárran. Iring kani tò mga ágkaduwánnan, su maté dan agad marapung pa pád tò lumun dan.

Kinnam asta tintal

¹² Ágkadayawan tò mga manubù na pakatiis katò mga kahirapan. Su ka makatiis sikandan katò pagkinnam kandan, tanggapán dan tò pulusán* na kantayan na ándà ágtamanán na igtandò ka Manama tun ta mga manubù na ágginawa kandin. ¹³ Atin ka ágdunggù tò mga kahirapan asta duwán kakalyag ka manubù na lumumu ka madat, di mému ka kumagi sikandin na Manama tò igtintal kandin, su di ágkatintal tò Manama, asta di sikandin ágtintal katò manubù. ¹⁴ Asal matintal ki ukit katò áknita kakalyag na madat. ¹⁵ Na, atin ka tumanán ta tò kakalyag ta na madat, salà tò katamanan ta. Atin ka inalayun ki áglumu ka salà, dungguan ki ka supak na ándà ágtamanán.

¹⁶ Na, mga kataladi na ágginawaan ku, yakó áglimbung katò ákniyu sarili! ¹⁷ Tuu madigár asta ándà palang kulang katò langun na ágbággén áknita katò Ámmà na Manama na igimu katò langun tun ta langit na pakamappawà kani banuwa. Agad ágkapalin asta ágkasidalungan tò mga giló tun ta langit, tò Manama di gó mapalin. ¹⁸ Tingód katò kakalyag ka Manama, igbággayan ki ikandin ka mantu kantayan ukit katò kabánnal ta katò kabánnalan na ágtinuruán ébò imun ki na una igsalin din tun ta langun igimu din.

* **1:12** 1:12 Pulusán, ó korona.

Kapaminág asta kabánnal katò kagi ka Manama

¹⁹ Na, mga kataladi na ágginawaan ku, paminág kó kanak. Kailangan maminág kó katò kagi ka Manama. Yakó sékót ágkagi, asta yakó sékót ágkasókó. ²⁰ Atin ka ágkasókó kó, di kó makalumu katò nángngà tun ta saruwan ka Manama. ²¹ Purisu sódò kó áglumu katò langun maripà asta madat. Pabbabà kó tun ta saruwan ka Manama, asta bánnal yu tò kagi din na igpasódòr din ákniyu, su sikandin gó tò makatábbus ákniyu.

²² Purisu tuman kó katò kagi ka Manama na igpaminág yu. Di nángngà ka maminág kó dád, su atin ka di kó tumuman katò igpaminág yu, áglimbungan yu tò ákniyu sarili. ²³ Tò ágpaminág asal di ágtuman inéring katò gahà dád katò bónnóng din tun ta pangalungan. ²⁴ Agad mangalung sikandin, asal sékót din dád kalingawan tò igkita din. ²⁵ Asal tò gestudyò katò tuu nángngà kagi ka Manama na makapaluwà ákniyu, asta gahà kani, asta di ágkalingó katò idinág din, asal ágtuman kani, bággayan ka Manama sikandin katò kadayawan tingód katò katuman din.

²⁶ Atin ka ágpamádmám tò manubù na ágpamaké sikandin, asal di ágbanté katò ágkagin din, áglimbungan din dád tò kandin sarili, asta ándà ágpulusán katò kapamaké din. ²⁷ Na, tò manubù na bánnal asta matullid tò kapangadap din tun ta saruwan ka Manama na Ámmà ta, tò gó tò ágtabang katò mga minélu asta katò mga balu tun ta kahirapan dan, asta tò di ágkapid katò madat áglumun katò mga manubù nit banuwa.

2

Kailangan magunawa tò kalit-alit yu katò mga manubù

¹ Na, mga kataladi ku, su ágpamaké kó katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo na ágkitaan ta katò séllaan ka Manama, pagunawa yu tò kalit-alit yu katò mga manubù agad ándin tò bónnóng dan. ² Su atin ka duwán duwa manubù na dumunggù róggun na palimudé kó, asta gumpak tò sábbad ka dakál é laga asta ágpaningsing ka bulawan, asta ágkayù-ayuan tò sábbad na bissé é umpak, ³ asta galit-alitán yu tò ágkaduwánnan asta ágpónsadan yu sikandin tun ta madigár gunsadanan, asal tò ágkayù-ayuan patindággán yu dád ó pónsadan dád tun ta asag, ⁴ madat ni su gássan yu tò mga manubù, asta madat tò panámdám yu.

⁵ Na, mga kataladi na ágginawaan ku, paminág yu ni kagin ku. Igsalin ka Manama tò mga ágkayù-ayuan nit banuwa ébò duwán ágpulusán dan ukit katò kapamaké dan kandin, asta mapil dan tun ta pagpangulu katò Manama na igtandò din tun ta mga ágginawa kandin. ⁶ Asal ándà yu gó alit-aliti tò mga ágkayù-ayuan. Tò mga ágkaduwánnan na galit-alitán yu, tò gó tò girrayat asta ágpíd ákniyu tun ta ágruudanan. ⁷ Sikandan tò ágbuyas katò ágkabantug ngadan katò igsakup ákniyu.

⁸ Na, duwán sugù katò Manama na igpasulat din, na mà din,

“Ginawayi yu tò unawa yu na iring katò kaginawa yu katò ákniyu sarili.”*

Atin tò gó tò ágtumanán yu, madigár tò áglumun yu. ⁹ Asal ka di yu pagunawan tò kalit-alit yu katò mga manubù, makasalà kó. Supakan kó ka Manama su ándà kó tuman katò sugù din. ¹⁰ Atin ka mánnal tò manubù katò mga sugù ka Manama, asal sábbad dád sugù tò di din bánnalán, supakan sikandin ka Manama su ándà tuman katò langun sugù. ¹¹ Su tò Manama na igkagi, “Yakó áglibug,” igkagi pagsik sikandin, “Yakó ágmaté.”† Na, agad ándà ka ikalibug, asal igmaté ka, inému ka gó na iglapas katò sugù ka Manama.

¹² Purisu agad ándin tò ágkagin yu asta tò áglumun yu tun ta duma mga manubù, kailangan duwán kedu yu, su Manama tò rumuud ákniyu ukit katò kagi din na makapaluwà áknita. ¹³ Ka rumuud tò Manama, di gó sikandin médu katò ándà kedu dan tun ta duma mga manubù. Asal tò duwán kedu, ándà máddang din katò karuud ka Manama.

Áglumun katò ágpampamaké

¹⁴ Mga kataladi ku, atin ka duwán kumagi na ágpamaké sikandin, asal di áglumu ka madigár tun ta duma mga manubù, ándà ágpulusán katò kapamaké din, su di makapaluwà tò manubù na iring kani. ¹⁵ Atin ka duwán mga kataladi ta na ándà gumpakán asta ándà ágkakan dan, ¹⁶ asta duwán kumagi kandan, na, “Móla pa ka duwán kasunayan yu, asta móla pa ka bággayan kó ka umpak asta ágkakan yu,” asal ka ándà bággén din kandan, ándà ágpulusán katò igkagi din. ¹⁷ Na, magunawa kanan tò kapamaké yu, su atin ka di ágtákkássan ka madigár lumu, ándà ágpulusán katò kapamaké yu.

¹⁸ Na, duwán basi kumagi kanak na, “Sikuna tò duwán kapamaké, asta sakán tò duwán linumuwan.” Asal insaán ku na, pamánnun nu ka kapasállág kanak tò kapamaké nu ka ándà tákkási katò madigár linumuwan nu? Su pasállággán ku gó áknikò tò kapamaké ku ukit katò madigár áglumun ku. ¹⁹ Atin ka igbánnal ka na sábbad dád tò Manama, nángngà ni, asal

* 2:8 2:8 Levítico 19:18. † 2:11 2:11 Ahaán tò Exodo 20:13-14; Deuteronomio 5:17-18.

agad tō madat mga espiritu ágbánnal kani asta ágkárkarrán dan tingód katō máddang dan ka Manama. ²⁰ Ágkatuluan ka! Pasóddórán ku áknikó na ándà ágpulusán katō kapamaké ta ka Manama ka di ágtákkássan katō madigár áglumun ta. ²¹ Tō kamónaan ta na si Abraham tō igtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katō íglumu din, su igtuman din tō sugú ka Manama asta ígtaganà din matayan tō batà din na si Isaac tun ta ággóbbówanan ébò bággén tun ta Manama. † ²² Purisu ikasóddór ki na tō kapamaké i Abraham ígtákkássan katō íglumu din. Na, ukit kani, isóddórán ta na bánnal gó tō kapamaké din. ²³ Ituman tō ígpasulat katō Manama sayyan, na mà din, “Igpamaké si Abraham katō Manama.

Purisu igtanggap ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din.”§

Tō gó tō gunayan na ágtawarán sikandin na rarak ka Manama.* ²⁴ Purisu isóddórán ta na tanggapán ka Manama tō manubù na nángngà tun ta saruwan din ukit katō áglumun din, asta ánnà dád ukit katō kapamaké din. ²⁵ Iring kani si Rahab na madat bayi sayyan, su igtanggap din tō duwa manubù na ígpasadun i Josue, asta su ígtáddù din kandan tō ássa dalan ébò makaluwà dan, igtanggap ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din ukit katō íglumu din. †

²⁶ Ándà ágpulusán ka lawa na inatè dán. Iring pagsik kani, ándà ágpulusán katō kapamaké ka di ágtákkássan katō madigár áglumun.

3

Tō dilà

¹ Na, mga kataladi ku, di mému ka marapung tun ákniyu tō imun na taratinurù katō kagi ka Manama, su isóddórán yu na tuu maggát tō karuud katō Manama áknami na mga taratinurù ka tandingán katō karuud din katō duma mga manubù. ² Tō langun ta sékót pakalumun asta pakakagi ka mga ánnà nángngà. Tō manubù na di pakakagi ka ánnà nángngà, tō gó tō nángngà tun ta saruwan ka Manama, asta pakabanté sikandin katō kandin sarili. ³ Na, ágkakangán ta tō kudà ébò mánnal áknita. Purisu ágkapid ta tō kudà agad ánda é pasadunan ta. ⁴ Na, panámdám yu tō barko. Agad tuu dakál tō barko asta ágpiddán katō tuu mabákkár karamag, asal ukit katō délák timon, ágkapid tō dakál barko agad ánda é pasadunan katō manubù na ágpíd. ⁵ Ni dilà ta pagsik, agad délák bahin nit lawa ta, asal makapadadurung ki tingód ka dakál áglumun ukit katō ágkagin ta. Agad maluwag gó tō puwalásán, asal magóbbó tō langun ukit katō délák dád apuy! ⁶ Tō dilà ta iring katō apuy na ágrágrág tikud tun ta ágsupakanan, su agad délák dád bahin kani lawa ta, asal ukit katō madat kagin ta, makadadat katō áknita sarili. Ni gó tō makadadat katō panámdám ta, asta manayun tun ta tibuk kantayan ta.

⁷ Na, agad tō mga mannap na ágpanó, áglayang, ágtákkap, asta góddò tun ta dagat, tō langun dan mému ágnayadán asta ágtinuruan ka manubù, asta duwán dán gó inayad. ⁸ Asal ándà makapáttud katō kandin dilà, su inalayun ni ágkagi ka madat su di makatónnók asta ikéring katō pakélu na makamaté. ⁹ Ni dilà ta tō ággamítán ta para pasalamat tun ta Áglangngagán asta tun ta Ámmà, asta ni dilà ta tō ággamítán ta para tuláddán tō unawa ta na igimu ka Manama na iring kandin. ¹⁰ Purisu tikud tun ta sábbad dád babbà ágluwà tō madigár asta tō madat ágkagin ta. Mga kataladi ku, di ni madigár áglumun. ¹¹ Tō wayig na matabbang asta tō wayig na masin di ágtikud tun ta sábbad dád sánnáp. ¹² Mga kataladi ku, ándà kayu igerá na muuy ka olibo, asta ándà paras na muuy ka igerá. Di pagsik makangé tō matabbang wayig tikud tun ta dagat.*

Kapandayan tikud tun ta Manama

¹³ Na, atin ka duwán manubù na mapandé asta katig ginaggpát tun ákniyu, kailangan pakitanán din tō madigár ágkémun din ukit katō madigár áglumun din na ágtákkássan katō kandin kapabbabà asta kapandayan. ¹⁴ Asal ka gingà kó asta ágginawa kó dád katō ákniyu sarili, yakó ágpdadurung na mapandé kó su makabulaló kó tingód katō kabánnalan. ¹⁵ Su ni kapandayan ni ánnà tikud tun ta Manama, asal tikud dád nit banuwa, asta tikud tun ta kakalyag katō manubù, asta tikud tun ki Maibuyan. ¹⁶ Su atin ka duwán mga manubù na gingà asta ágginawa dád katō kandan sarili, duwán samuk asta langun ka madat mga lumu. ¹⁷ Asal tō duwán kapandayan na igtikud tun ta Manama, tō gó tō nángngà, tō malyag ka kasunayan, tō ágginawa, tō manunug-nunug, tō tuu médu-édu, tō ágtabang katō mga kadumaan din, tō di ágduwa-duwa, asta tō di áglimbung. ¹⁸ Tō mga manubù na gusay katō

† 2:21 2:21 Ahaán tō Genesis 22:1-19. § 2:23 2:23a Genesis 15:6. * 2:23 2:23b Ahaán tō 2 Cronicas 20:7; Isaias 41:8. † 2:25 2:25 Ahaán tō Josue 2:1-21; 6:17; Hebreo 11:31. * 3:12 3:12 Purisu kailangan madigár tō ágkagin ta na di kabalátan ka madat.

ágpasamuké ébô duwán kasunayan, tô katamanan dan na tanggapán dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din.

4

Gunayan katô ágpapulé asta ágpamatayé

¹ Manan ka ágpapulé asta ágpamatayé kó? Na, kagin ku ákniyu, tô gunayan kani su inapid kó katô ákniyu dád kakalyag. Purisu ágkasamuk tô panámdám yu. ² Atin ka duwán kakalyag yu na di yu ágkógtun, tô kakalyag yu na mimmaté kó katô unawa yu. Atin ka di yu ágkatanggap tô tuu ágkadigárran yu, ágpamatayé asta ágpatuwé kó. Asal ándà yu katanggap tô ágkadigárran yu su ándà kó pamuyù tun ta Manama. ³ Agad ágpamuyù kó tun ta Manama, di yu ágkatanggap su ánnà nángngà tô ágdantulán yu, su tô ágpamuyuan yu gamitán yu dád para katô ákniyu sarili dayó.

⁴ Na, igtayyugan yud tô Manama iring katô bayi na iglibug katô duma din! Ilingawan yu basi na tô manubù na ágginawa katô kadigárran kani banuwa, sikandin tô gusig katô Manama. Purisu agad sadan tô ágginawa katô kadigárran kani banuwa, inému sikandin na usig katô Manama. ⁵ Yakó yu ágpanámdámmi na ándà ágpulusán katô kagi ka Manama na igsulat,

“Tuu dakál tô kakalyag katô espiritu na igpóddó katô Manama dini áknita na ágkasarigan ki tun ta saruwan ka Manama.”

⁶ Asal tuu pa dakál tô kédu ka Manama áknita. Purisu mà katô kagi ka Manama na igsulat, “Sapadan katô Manama tô ágpadadurung,

asal ágkéduwan din tô ágpabbabà.”*

⁷ Purisu bággé yu tô sarili yu tun ta Manama. Atuwi yu si Maibuyan, asta malaguy sikandin tikud tun ákniyu. ⁸ Padani kó tun ta Manama, asta padani sikandin tun ákniyu. Sikiyu na mga masalà-salà, sódóy yu tô madat mga áglumun yu. Sikiyu na mga ágduwa-duwa, bánnal kó sarig tun ta Manama. ⁹ Rákkád kó, asta ranu kó, asta sággó kó tingód katô salà na iglumun yu. Yakó ánggisi asta ágkadawayan katô salà yu, asal sággó kó asta ranu kó kani. ¹⁰ Pabbabà kó tun ta saruwan katô Áglangngagán, asta sikandin tô pallayat ákniyu.

Karuud ka unawa ta

¹¹ Na, mga kataladi, yakó ágkagi ka madat, su tô ágkagi ka madat ó ágruud katô kataladi din, ágkagi sikandin ka madat asta ágruud katô sugù ka Manama. Atin ka ágruud kó katô sugù ka Manama, di kó ágbánnal katô sugù, asal inému kó baling tararuud. ¹² Asal sábbad dád tô igbággé katô mga tumù, asta sikandin dád tô ágruud katô áglumun katô mga manubù. Manama dád tô makému tumábbus asta sumupak katô mga manubù. Purisu di mému ka rumuud kó katô unawa yu.

Yakó ágpadadurung tingód katô mga plano yu

¹³ Sikiyu na ágplano, paminág kó. Atin ka duwán plano yu, ágkagi kó na, “Kani pa ó simag madun ké tun ta sábbad lunsud, asta móddó ké dutun ka sábbad ámmé, asta numegosyo ké ébô makasalapi ké.” ¹⁴ Asal ándà yu kasóddóri ka ándin tô makadunggù ákniyu simag, su tô kantayan ta iring katô áddup na sékót dád ágkandà. ¹⁵ Madigár pa baling ka kumagi kó, “Atin ka duwán kakalyag katô Áglangngagán, manté ké pô asta duwán lumun dé.” ¹⁶ Asal ágpadadurung kó gó ukít katô mga plano yu. Na, madat ni kapadadurung yu tun ta saruwan ka Manama.

¹⁷ Atin ka isóddóran ka manubù ka ándin tô nángngà áglumun, asal di din áglumun, pakalumu sikandin ka salà.

5

Kasapad katô mga ágkaduwánnan

¹ Paminág kó na mga ágkaduwánnan. Sággó kó asta ullaó kó tingód katô kadattan na dumunggù ákniyu. ² Tô kaduwánnan yu maróddóg, asta tô mga umpak yu kátkáttán. ³ Agad igtagù yu tô salapi yu, asal igkararing asta ándà dán ágpulusán. Tô kararing iring katô apuy na makadadat ákniyu, su tô gó tô pasóddór na kailangan supakan kó. Inugunan dád gó tô kalimud yu su masig dán gó dumunggù tô mga tapuri álló na supakan kó. ⁴ Paminág yu tô mga taralumu tun ta kinamát yu na ándà yu tandani. Igullaó tô mga tarakátu tun ta Áglangngagán na Manama na matulus katô langun, asta igdinág din sikandan. ⁵ Tuu kó ágkadawayan nit banuwa, asta iring kó na mannanap na iyón su igpalambù yu tô ákniyu sarili na igtaganà para katô álló na matayan asta supakan kó. ⁶ Igruudan asta igmatayan yu tô mga manubù na ándà salà, agad ándà dan atu ákniyu.

* 4:6 4:6 Mga Panulihon 3:34.

Pallayat yu é ginawa yu

⁷ Purisu mga kataladi, pallayat yu tô ginawa yu sippang ka lumónód tô Áglangngagán. Panámdám yu tô taralumu ka tanà na mallayat é ginawa din rôggun gangatan din tô tagná asta tô katapuriyan udan ébô duwán madigár mga buuy katô igpamula din. ⁸ Sikiyu pagsik, pallayat yu tô ginawa yu. Pasarig yu tô pusung yu su masig dán lumónód tô Áglangngagán.

⁹ Na, mga kataladi, yakó ágburáng-buráng agó supakan kó katô Áglangngagán, su masig dán lumónód tô rumuud katô áglumun ta.

¹⁰ Na, mga kataladi, sampát yu tô mga propeta sayyan na igulit-ulit katô kagi ka Áglangngagán, su sikandan tô inému iringanan ta ukit katô kallayatan ka ginawa dan katô karasayan na inókitan dan. ¹¹ Isóddóran tad na ágkadayawan tô mga ikatiis katô karasayan. Igulitan kó tingód katô katiis i Job.* Isóddóran yu na agad irasayan sikandin, madigár tô igsulí katô Áglangngagán kandin tun ta katapuriyan, su tuu madigár tô Áglangngagán, asta médu-édu sikandin.

¹² Na, mga kataladi ku, tô tuu ágkailanganán ka langun, atin ka tumandô kó, di mému ka pókitán tô tandô tun ta langit, ó tanà, ó agad ándin tô ágkagin. Kagi yu dád tô bánnal, su nángngà ka kumagi kó dád na “Óó” ó “Dì,” ébô di kó supakan katô Manama.

Bánnal kadasal

¹³ Atin ka duwán manubù tun ákniyu na ágkahirapan, kailangan dumasal sikandin tun ta Manama. Atin ka duwán ágkadayawan, kailangan kumanta sikandin ka kadurung tun ta Manama. ¹⁴ Atin ka duwán manubù tun ákniyu na ágkabógókan, kailangan pakangén din tô mga tarapid ka simbaan ébô dumasal dan para kandin asta patalluan ka langis† na ágtákkássan katô katawar ka ngadan katô Áglangngagán. ¹⁵ Na, ukit katô kadasal na ágtákkássan katô kapamaké, tô ágkabógókan kólian katô Áglangngagán. Atin ka duwán salà na ilmu din, pasinsiyaan sikandin.

¹⁶ Purisu políté kó katô mga salà yu asta padasalé kó ébô kólian kó. Ukit ka kadasal katô manubù na nángngà tun ta saruwan ka Manama, duwán dakál ágkalumuwan din. ¹⁷ Sampát yu si Elias tô propeta ka Manama sayyan. Agad manubù sikandin na magunawa áknita, asal maggát sikandin igdasal ébô di mudan. Purisu dalám ka tállu ámmé ágtángngà, ándà gó udan.‡ ¹⁸ Tô igdasal puman sikandin ébô mudan, igudan puman asta igbuuy tô mga igpamula.

¹⁹ Na, mga kataladi ku, atin ka duwán manubù diyan ákniyu na igsuwé tikud tun ta kabánnalan, madigár ka duwán tun ákniyu na kumagi ébô palónód kandin, ²⁰ su kasóddóran yu na tô makapalónód katô sábbad masalà-salà tikud tun ta madat linumuwan din, tô gó tô makapaluwà katô iglumu ka salà tikud tun ta supak na ándà ágtamanán, asta pasinsiyaan ka Manama tô marapung mga salà din.

* 5:11 5:11 Ahaán tô Job 1:21-22; 2:10; Salmo 103:8. † 5:14 5:14 Tô mga Judio ággamit katô langis ka olibo. ‡ 5:17 5:17 Ahaán tô 1 Hari 17:1; 18:1.

Una Sulat I Pedro

Una Basan

Ni libro igsulat i Pedro na disipulu i Jesu-Cristo na igsalin ébô mulit-ulit katô kagi din. Na, tô igsulat si Pedro kani surat, tugál dán sikandin. Igpapíd din ni una surat tun ta mga ágpamaké ki Jesu-Cristo na ikatalap na góddô tun ta lima mga probinsya.

Tô mga ágpampamaké ikatalap su igirrayatan dan katô mga di ágbánnal ki Jesu-Cristo. Igpapíd i Pedro ni surat tun kandan ébô pabákkárrán din tô kapamaké dan, su tuu dan ágkahirapan katô mga ágkókitan dan tingód katô kapamaké dan ki Jesu-Cristo.

Igpapanámdám i Pedro kandan tô gimanan dan tingód katô kamatayan i Jesu-Cristo, asta katô kanté puman kandin, asta katô kalónód din. Su ka makatiis dan katô mga kérrayat, duwán madigár na matanggap dan tun ta kalónód i Jesu-Cristo. Igpapanámdám pagsik i Pedro kandan na kailangan nángngá tô ágkémun dan tun ta saruwan ka Manama, asta kailangan mánnal dan katô mga ágpangulu kandan.

¹ Sakán si Pedro na apostoles i Jesu-Cristo. Igsulatta tun ákniyu na igsalin katô Manama asta ikatalap na góddô tun ta mga probinsya ka Ponto, Galacia, Capadocia, Asia asta Bitinia.

² Taganá kóid igsalin ukít katô kakalyag katô Ámmà Manama, asta iglinisan kóid ukít katô Ugis Espiritu ébô mánnal kó ki Jesu-Cristo asta ébô kórasan tô salá yu ukít katô dipanug din. Molá pa ka tuu kéduwan tô Manama ákniyu, asta duwán kasunayan yu.

Duwán gimanan ta su inanté puman si Jesus

³ Durungán tô Manama na Ámmà katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo! su ukít katô tuu dakál kédu din igbággayan ki ikandin ka mantu kantayan, asta duwán dán gimanan ta su inanté puman si Jesu-Cristo. ⁴ Igtaganà ka Manama tô bággén din áknita na mga gabatà din. Igtagù tun ta langit tô tanggapán ta na di maróddóg, asta di kadattan, asta di mandà tô kadigárran. ⁵ Ukít katô katulusan ka Manama, ágtómmóngan kó ikandin sippang ka tanggapán yu tô katábbusan tun ta tapuri álló ukít katô kapamaké yu kandin.

⁶ Purisu kailangan kadayawan kó, agad maranu kó pa dógó tingód katô ássa-ássa mga kahirapan na inókitan yu. ⁷ Duwán kahirapan yu áknganni su tô gó tô pagkinnam ébô pakitanán ka bánnal tô kapamaké yu. Kinnaman tô kapamaké yu iring katô bulawan na ágkinnaman asta áglinisan ukít ka apuy. Su tô kapamaké yu tuu pa dakál é lagà tun ta Manama ka tandingán katô bulawan na ágkandà. Purisu atin kumasarig tô kapamaké yu ukít katô kahirapan, duwán during asta bantug yu tun ta álló ka pakitanán dán si Jesu-Cristo. ⁸ Ágginawaan yu sikandin agad ándà kó ikakita kandin. Agad di kó ágkita kandin, asal ágbánnal kó kandin. Agad áknganni, tuu kó ágkadayawan katô dakál dayó na di ágkakagi, ⁹ su tô katamanan katô kapamaké yu, tô gó matábbus kó.

¹⁰ Duwán kakalyag katô mga propeta ka Manama sayyan na makasóddór tingód kani katábbus ka Manama. Agad igkagi dan tingód kani, asal ándà dan kagpátti ka ándin é kóbadan katô ágkagin dan. ¹¹ Agad sikandan tô igpakagi katô Espiritu i Cristo tingód katô mga kérrayat ki Cristo asta tingód katô séllaán ka bantug na dumunggú kandin, asal ándà dan ikasóddór ka sadan manubù asta pamánnun ka katuman kani. ¹² Igpasóddór ka Manama kandan na tô katumanan ánnà para katô kandan sarili, asal para ákniyu áknganni. Ni gó tô Madigár Gulitán na igulit-ulit ákniyu ukít katô katulusan ka Ugis Espiritu na igpapíd tikud tun ta langit. Agad tô mga panaligan ka Manama, duwán kakalyag dan na kagpáttan ni katábbus.

Kailangan ugis tô ágkémun ta

¹³ Purisu taganá yu tô panámdám yu. Pasunnad kó katô sarili yu. Iman kó katô bággén ákniyu ka pakita dán si Jesu-Cristo. ¹⁴ Bánnal kó katô Manama, su sikiyu tô mga gabatà din. Yakó yu ágnunugi tô madat kakalyag yu dangngan tô ándà kó pa ikasóddór katô kabánnalan. ¹⁵ Asal agad ándin tô áglumun yu, kailangan pógis kó iring katô Ugis Manama na igtawar ákniyu. ¹⁶ Su duwán igsulat tun ta kagi ka Manama, “Pógis kó su sakán ugis.”*

¹⁷ Tô “Ámmà” na Manama na ágdasalan yu, ándà ágmusingán din ka rumuud, su ágruud sikandin katô mga manubù tingód katô linumuwan dan. Purisu kailangan respetowan yu sikandin róggun katô kóddô yu nit banuwa, ¹⁸ su isóddóran yu na igtábbus tô Manama ákniyu ébô paluwaán kó ikandin tikud tun ta ágkémun katô mga kamónaan yu na ándà ágpulusán. Igtábbus kó ánnà ukít katô bulawan ó mapputi bulawan na ágkandà, ¹⁹ asal igtábbus kó ukít

* 1:16 1:16 Levitico 11:44-45.

katô mahal dipanug i Cristo na iring ka nati ka karnero na ándà palang bógók ó buiring.
²⁰ Sikandin tó igsalin katô Manama tó ándà pa imuwi ni banuwa, asal igpapid din sikandin nit banuwa ébò tumábbus ákniyu nit katapuriyan mga álló. ²¹ Ukit ki Cristo igсарig kóð katô Manama na iganté asta igpabantug kandin. Purisu Manama tó ágpamakén yu asta gimanan yu.

²² Igurasan dán tó salà yu ukit katô pagtuman yu katô kabánnalan, asta duwán dán gó ginawa yu para katô mga kataladi yu. Purisu paginawaé kó tikud tun ta tibuk pusung yu. ²³ Ipamasusu kó puman ánnà tikud tun ta ákniyu ámmà asta innà, su tó kantayan na igbággé dan ákniyu sumippang dád ka kamatayan. Asal ni mantu kantayan na sumippang ka ándà ágtamanán igbággé ka Manama ukit katô kagi din na manté ka ándà ágtamanán. ²⁴ Su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Tó langun manubù iring na sigbát,
 asta tó kadigárran ka bónnóng katô manubù iring na bulak ka sigbát,
 su tó sigbát ágkalanás, asta tó bulak ágkómpad.

²⁵ Asal tó kagi katô Áglangngagán di mandá sippang ka ándà ágtamanán.”†
 Ni kagi ni tó Madigár Gulitán na igulit-ulit dán diyan ákniyu.

2

Pamasak kó katô kagi ka Manama

¹ Purisu tanani yu tó ringasa, tó bulaló, tó mà kagi ginawa, tó sabù, asta tó kagi na ágdadat katô unawa yu. ² Iring katô délák batà na ágpamasak ka dugsun katô kandin innà, pamasak kó katô kagi ka Manama na bánnal makanté katô espiritu yu ébò mássud tó kapamaké yu sippang ka tanggapán yu tó katábusan, ³ su bánnal isóddóran yu na madigár tó kédu katô Áglangngagán.

⁴ Padani kó tun ki Cristo na iring na manté batu. Agad igélléyan sikandin katô mga manubù, asal igsalin sikandin asta dakál é lagà din tun ta Manama. ⁵ Na, iring kó na manté mga batu na gamitán ka Manama tun ta templo na patindággán din para pangadapan kandin. Imun kó ikandin na mga pari na igsalin din ébò mággé katô kadurung asta kapangadap na tanggapán din ukit ki Jesu-Cristo. ⁶ Mà katô kagi ka Manama na igsulat sayyan,

“Paminág kó kanak. Duwán sánnarán ku tun ta lunsud na ánggadanan Sion.*
 Iring sikandin na batu na imun pónsadanán,
 su igsalin ku asta dakál é lagà.

Asta tó mamaké kandin di gó kayyaan.”†

⁷ Na, tun ákniyu na ágpamaké ki Jesus, dakál é lagà din. Asal tun ta mga di ágpamaké kandin, mà katô kagi ka Manama,

“Duwán sábbad batu na igantug katô mga gimu ka balé,
 su kéman dan ka ándà ágpulusán.

Asal ándà dan kasóddóri na tó gó tó batu

na tuu ágkailanganán katô balé.”‡

⁸ Asta mà katô ássa kagi ka Manama na igsulat,

“Iring sikandin na batu na kasungkulan dan
 asta gélléyan dan.”§

Ikasungkul dan su ándà dan bánnal katô kagi ka Manama. Ni gó ni kakalyag katô Manama kandan.

⁹ Asal sikiyu gó tó mga manubù na igsalin katô Manama, asta inému kó na mga pari na ágkasarigan taralumu katô Manama. Sikiyu tó manubù nit banuwa na igsalin asta igsakup ka Manama ébò mulit-ulit katô ágkasalábbuan mga áglumun katô Manama na igtawar ákniyu tikud tun ta kangittángngan asta igpasadun tun ta kandin makasalábbù kappawaan.*

¹⁰ “Dángngan, ánnà kó mga sakup katô Manama,
 asal áknganni sikiyu tó mga sakup din.

Dángngan, ándà yu tanggapi tó kédu din,

asal áknganni igtanggap yud tó kédu din.”†

Madigár ágkémun katô mga gabatà ka Manama

¹¹ Na, mga ágginawaan ku, iring kó na ágróggun dád nit mga banuwa na góddóan yu. Purisu ágpédu-éduwa ákniyu na kailangan liliyan yu tó mga ágkadigárran katô lawa yu na ágdadat

† 1:25 1:24-25 Isaias 40:6-8. * 2:6 2:6a Sion tó ássa ngadan ka Jerusalem. † 2:6 2:6b Isaias 28:16. ‡ 2:7 2:7 Salmo 118:22. § 2:8 2:8 Isaias 8:14. * 2:9 2:9 Ahaán tó Isaias 43:20-21; Exodo 19:6. † 2:10 2:10 Ahaán tó Hoseas 1:6,9; 2:23.

katô espiritu yu. ¹² Banté kó katô ágkémun yu agad ágbalát kó tun ta mga di ágpamaké, ébô agad agluyas dan ákniyu, asal kitanán dan tô madigár linumuwan yu asta durungán dan tô Manama tun ta álló ka rumuud sikandin.

¹³ Bánnal kó katô langun opisyaales, su ni gó tô kakalyag katô Áglangngagán. Bánnal kó katô emperador na ágpangulun yu, ¹⁴ asta katô mga opisyaales na igpapid din ébô sumupak katô mga áglumu ka madat, asta ébô dumurung katô mga áglumu ka madigár. ¹⁵ Tô kakalyag ka Manama na ukit katô mga madigár áglumun yu, tumagnáp tô mga manubù na ágbuyas ákniyu asta ándà ikasóddór katô kabánnalan. ¹⁶ Ánnà kó mga állang, su igpaluwà kó. Asal yakó yu ággamiti tô kaluwaan yu para pagtambun katô madat mga áglumun yu. Igpaluwà kó ébô mému kó na mga ágsuguánnán katô Manama. ¹⁷ Respetowi yu tô langun manubù, ginawayi yu tô mga kataladi yu tun ta kapamaké, kamáddangi yu tô Manama, asta respetowi yu tô emperador.

Palumun katô mga ágsuguánnán

¹⁸ Sikiyu na mga ágsuguánnán, kailangan mánnal asta rumespeto kó katô ákniyu mga amo. Ánnà dád mga amo na médu-édu asta madigár tô bánnalán asta respetowan yu, asal tô mga amo pagsik na madat é ágkémun. ¹⁹ Su atin ka makatiis kó katô kahirapan agad ágpagtámman kó katô amo yu katô ándà yu kalumu tingód katô kabánnal yu katô Manama, nángngà ni tun ta saruwan din. ²⁰ Atin ka tiisán yu tô supak tingód katô linumuwan yu na madat, ándà ágpulusán yu. Asal ka tiisán yu tô kahirapan agad madigárrù tô linumuwan yu, durungán kó katô Manama, ²¹ su tô gó igtawar kó katô Manama. Si Cristo tô iringan yu, su ihirapan gó pagsik sikandin para ákniyu. Tákkás kó kandin. ²² Ándà sikandin ikasalà, asta ándà sikandin bulaló. ²³ Agad duwán igbuyas-buyas kandin, asal ándà sikandin suli buyas. Agad igirrayatan sikandin, ándà sikandin bantà kandan, asal igсарigan din tô Manama na nángngà ágruud. ²⁴ Igpapid din tô mga salà ta tun ta krus ukit katô lawa din ébô paluwaán ki tikud tun ta salà, asta ébô manté ki na nángngà tun ta saruwan din. Ukit katô mga amù tun ta lawa din, inólian kó. ²⁵ Agad igpanó-panó kó iring na mga karnero na itadin, asal áknganni iglónód kó tun ta Taradóppón asta Taratómmóng ákniyu. [§]

3

Katinurù tingód katô taladuma

¹ Iring pagsik kani tô áglumun yu na mga sawa, su kailangan mánnal kó katô ákniyu mga дума agad di dan ágbánnal katô kagi ka Manama. Agad di kó kumagi kandan, ka kitanán dan tô madigár ágkémun yu, mapid dan mamaké ki Jesu-Cristo. ² Mapid dan ukit ka kasállág dan katô madigár ágkémun yu na matullid asta karespeto yu. ³ Tô kapiyà-piyà yu ánnà dád tô tun ta luwà ka lawa yu, iring na katémmós ka ulu, asta kagamit katô mga bulawan ó mga kapa na dakál é lagà. ⁴ Asal tô kapiyà-piyà yu tô tun ta dalám yu. Kailangan masunay asta madigár tô ágkémun tikud tun ta pusung yu na di ágkapalin, su ni gó tô duwán dakál é lagà tun ta saruwan katô Manama. ⁵ Su iring kani igpapiyà-piyà tô mga gabayi sayyan na igсарig tun ta Manama, asta igrespeto katô kandan mga дума. ⁶ Iring kani si Sara na igbánnal ki Abraham asta igtawar din na “Sir.” Na, sikiyu tô inému dán iring ki Sara su áglumu kó katô madigár asta ágpakita kó na ándà máddang yu.

⁷ Na, sikiyu pagsik na mga gamama, kailangan madigár tô áglumun yu tun ta ákniyu mga sawa iring katô isóddóran yu tingód katô kakalyag ka Manama. Kailangan pabantugán yu sikandan. Agad malómét tô bayi ka tandingán katô mama, asal tô taladuma tô makatanggap ka kantayan na ándà ágtamanán na ágbággén katô Manama. Lumu yu ni ébô di kadalangan tô kadasal yu.

Katiis tun ta kahirapan

⁸ Nit katapurian, pasábbadé kó tun ta panámdám. Riyu kó katô ágriyun katô дума mga manubù. Paginawaé kó na mga kataladi. Pédu-éduwé kó. Pabbabà-babà kó. ⁹ Atin ka duwán áglumu ka madat tun ákniyu, yakó ágsuli áglumu ka madat. Atin ka ágbuyasán kó, yakó ágsuli ágbuyas, asal suli yu baling ka madigár, su tô gó tô kakalyag katô Manama ákniyu, asta bággayan kó ikandin ka kadigárran. ¹⁰ Su mà katô kagi ka Manama na igsulat, “Atin ka malyag kó na kadayawan asta madigár tô kóddó yu,

yakó ágkagi ka madat, asta yakó ágbulaló.

¹¹ Tayyug kó katô madat lumu, asta lumu yu tô madigár.

Ággár-ággár kó pamasak katô kasunayan.

¹² Ágtómmóngan katô Áglangngagán tô mga áglumu ka madigár, asta ágpaminággán din tô mga dasalán dan.

‡ 2:22 2:22 Ahaán tô Isaias 53:9. § 2:25 2:24-25 Ahaán tô Isaias 53:5-6.

Asal ágtayyugan din tô mga áglumu ka madat.”*

¹³ Atin ka tuu kó malyag áglumu ka madigár, ándà dumadat ákniyu. ¹⁴ Agad girrayatan kó tingód katô kalumu yu ka madigár, duwán ágpulusán na bággén ka Manama ákniyu. Purisu yakó ágkamáddangan, asta yakó ágkasarukur. ¹⁵ Asal kailangan pabantugán yu baling si Cristo na bánnal Áglangngagán yu. Taganà kó inalayun ébô makataba kó katô minsà tingód katô gimanan yu. Asal piyai yu tô kataba na duwán respeto. ¹⁶ Kailangan malinis tô panámdám yu ébô ka buyasán tô madigár ágkémun yu tingód katô katákkás yu ki Cristo, kayyaan tô mga ágbuyas ukit katô ágkagin dan. ¹⁷ Su atin ka kakalyag ka Manama na irrayatan kó, tô kér-rayat ákniyu tingód katô kalumu yu ka madigár tuu pa madigár ka tandingán katô kér-rayat ákniyu tingód katô kalumu yu ka madat. ¹⁸ Ihirapan pagsik si Cristo tingód katô áknita salà asta makasábbad dáð sikandin inaté. Agad ándà palang salà din, asal inaté sikandin para bullas áknita na masalà-salà ébô piddán ki ikandin tun ta Manama. Agad igmatayan tô lawa din, asal inanté gó puman sikandin ukit ka katulusan katô Ugis Espiritu. ¹⁹ Igsadun tô gimukud din tun ta góddóan katô mga gimukud na igpriso, asta igulit-ulit sikandin kandan. ²⁰ Tô gó tô ándà bánnal katô Manama sayyan tô manté pa si Noe na igimu ka arka. Agad mallayat tô ginawa katô Manama na gangat katô mga manubù ka rumákkád dan katô mga salà, asal ándà dan gó rákkád. Délák dáð su duwán dáð walu mga manubù na igahu tun ta arka i Noe asta ándà kamaté ukit katô lunup.† ²¹ Na, tô lunup tô panunggiringan tingód katô kabunyang, su tô igpabunyang kó, itábbus kóð ukit katô katulusan na iganté puman ki Jesu-Cristo. Itábbus kó ánnà ukit katô kóras ka bureng tun ta lawa yu, asal ukit katô tandô yu katô Manama na igrákkáddan yud tô salà. ²² Igsadun dán si Jesus tun ta langit. Dutun dán sikandin dadan ta kawanan katô Manama. Ágpangulu sikandin katô mga panaligan asta katô langun na duwán katulusan tun datas ta langit.

4

Mantu kantayan

¹ Purisu su ikatiis si Cristo katô kahirapan, kailangan makataganà kó tumiis katô kahirapan na dumunggù tun ákniyu, su sikiyu na ágtiis katô kahirapan, ig-sugban kóð áglumu ka salà, ² ébô róggun manté kó pa, di yu tumanán tô kakalyag ka lawa yu, asal tumanán yu tô kakalyag ka Manama. ³ Su sobra dán tô igulaan yu dāngngan iring katô kóddô ka mga di ágpamaké na ipánnuan katô kadattan, áglumu ka madat, ágkalasing, áglólóban asta áglumu ka madat ukit katô kapangadap dan katô mga ágmanaman. ⁴ Asal ákngami tô mga di ágpamaké ágkasalábbuan ákniyu su di kóð gapil kandan tun ta madat mga áglumun dan. Purisu ágbuyasán kó ikandan. ⁵ Asal tumubang dan tun ta Manama na rumuud katô langun, agad tô mga manté ó tô mga inaté. ⁶ Tô gó igulit-ulit pagsik tô Madigár Gulitán tun ta mga manubù na inaté dán. Su agad inaté tô lawa dan magunawa katô dungguán ka mga manubù,* asal manté gó tô espiritu dan iring na manté Manama.

Gasa na igbággé ka Manama

⁷ Masig dán dumunggù tô kapāngngaan kani langun. Purisu pasunnad kó asta bantayi yu tô ákniyu sarili ébô makapanayun kó dumasal. ⁸ Tô tuu ágkailanganán ka langun, panayun kó paginawaé, su atin ka ággina-wa tô manubù, makapasinsiya sikandin katô marapung mga salà na ilumu katô duma manubù. ⁹ Kailangan palit-alité kó tun ta ákniyu góddóan, asta yakó ágburáng-buráng. ¹⁰ Na, tô tagsábbad-sábbad ákniyu igbággayan ka Manama ka gasa ébô patabangé kó. Gamit yu ka madigár tô mga igbággé din ukit ka kédu din. ¹¹ Tô igbággayan ka gasa ka kólit-ólit kailangan mulit-ulit katô ágpólitan ka Manama kandin. Tô igbággayan ka gasa na ágtabang kailangan tumabang ukit katô kabákkárran na ágbággén ka Manama. Tuman yu ni ébô agad ándin tô áglumun yu, Manama tô madurung ukit ki Jesu-Cristo. Mólà pa ka durungán asta mangulu sikandin ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

Katiis katô mga ágpampamaké

¹² Sikiyu na ággina-waan ku, yakó ágkasalábbuan tingód katô mga mappait kahirapan na ágdunggù ákniyu. Yakó ágpanámdám na sikiyu dáð tô igdungguan kani, su ágdunggù ni ébô kinnaman ka masarig tô kapamaké yu. ¹³ Asal kadayawan kó su inapil kó tun ta kér-rayat ki Cristo ébô kadayawan kó pagsik tun ta álló na pakitanán tô séllaán ka bantug din tun ta kalónóð din. ¹⁴ Atin ka ágpayayyaán kó tingód katô kapasábbad yu tun ki Cristo, kadayawan kó su ágpasóddór ni na dutun dán ákniyu tô matulus Espiritu ka Manama. ¹⁵ Atin ka irrayatan kó, di mému ka guné katô kamaté ka manubù, ó katakó, ó kalapas ka sugù, ó

* 3:12 3:10-12 Salmo 34:12-16. † 3:20 Ahaán tô Genesis kapitulo 6 sippang ka kapitulo 8. * 4:6 4:6 Su ikasalà si Adan asta si Ewa, igruudan katô Manama na maté dan. Ahaán tô Genesis 3:17-19.

kélabut katô duma mga manubù. ¹⁶ Asal ka girrayatan kô tingód katô kapamaké yu ki Cristo, yakó ágkayyaan. Durung yu baling tó Manama, su sikiyu tó mga sakup din.

¹⁷ Igtigkané dán tó timpo na ruudan ka Manama tó mga manubù, asta tó mga gabatâ ka Manama tó una ruudan din ukit katô kérrayat asta kahirapan. Atin ka sikita na mga ágpampamaké tó unan din ruudan, tuu pa makamáddang tó karuud din katô mga di ágbánnal katô Madigár Gulitán na tikud tun ta Manama. ¹⁸ Mâ katô kagi ka Manama na igsulat, “Atin ka mahirap tó katábbus katô mga manubù na nángngâ tun ta saruwan ka Manama, mamánnu tó mga ándâ bánnal katô Manama asta tó mga masalâ-salâ?”†

¹⁹ Purisu atin ka girrayatan kô tingód ka kakalyag ka Manama, panayun kó lumu ka madigár, asta sarig kó tun ta Manama na igimu ákniyu, su ágkasarigan sikandin.

5

Nángngâ áglumun katô mga tarapid ka simbaan

¹ Na, duwán kagin ku ákniyu na mga tarapid ka simbaan. Sakán pagsik tó sábbad tarapid duma ákniyu, asta ikatestigossa katô mga kérrayat na inókitan i Cristo, asta mapilla katô séllaán ka bantug din na pakitanán din. Ágpédu-éduwa ákniyu na ² dóppóni yu tó mga manubù na igsarig katô Manama ákniyu, su iring dan na mga karnero, asta sikiyu tó iring na taradóppón. Dóppóni yu sikandan ánnâ su igpirit kó, asal ukit katô kakalyag yu, su tó gó tó kakalyag ka Manama. Lumu yu ni ánnâ ébô manalapi kó, asal su tuu kó malyag lumumu. ³ Yakó ágpallayat-layat katô mga manubù na igsarig ka Manama ákniyu ébô dóppónan yu, asal pakita yu kandan na sikiyu tó madigár giringanan dan. ⁴ Na, ka lumónód dán tó Pangulu katô mga taradóppón, makatanggap kó katô korona na ágséllâ na di mandâ tó kadigárran.

⁵ Sikiyu pagsik na mga adi dáð, kailangan rumespeto kó katô mga tarapid ka simbaan, asta tó langun yu, pabbabâ kó katô kamanubuan yu asta patabangé kó, su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Sapadan katô Manama tó ágpadaðurung.

Asal ágkéduwan din tó ágpabbabâ.”*

⁶ Purisu pabbabâ kó tun ta matulus Manama ébô pallayatán kó ikandin tun ta nángngâ timpo. ⁷ Bággé yu kandin tó langun ágkasasówan yu, su ágdóppón sikandin ákniyu.

⁸ Pasunnad kó asta banté kó, su tó usig yu na si Maibuyan ágpanó-panó iring na liyun na ginigár asta ágpamasak katô dawin din. ⁹ Atuwi yu sikandin ukit katô masarig kapamaké yu, su ikasóddór kó na tó langun kataladi yu tun ta kapamaké nit kaluwagan kani banuwa ágkinnaman pagsik katô kérrayat na magunawa katô inókitan yu. ¹⁰ Asal tingód katô kédu ka Manama, igtawar kó ikandin ukit ki Cristo ébô mapil kó tun ta séllaán din na ándâ ágtamanán. Pángnga irrayatan kó tun ta mabbabâ timpo, Manama tó pamantu, pasarig, asta pabákkár ákniyu, asta sumánnar ákniyu tun ta pónsadanan na di ágkakálláng. ¹¹ Sikandin tó matulus na mangulu sipangg ka ándâ ágtamanán! Matuman ni.

Ágtamanán kani sulat

¹² Igsulatta ákniyu kani mabbabâ sulat na igtabangan i Silvano.† Tun ta panámdám ku, sikandin tó ágkasarigan kataladi ta. Igsulat ku ákniyu ébô pabákkárrán tó kapamaké yu asta ébô pasóddórán kó na bánnal gó tó kédu ka Manama. Purisu yakó ágsuwé tikud tun ta kédu din.

¹³ Tó mga kataladi yu tun ta Babilonia‡ na igsalin pagsik katô Manama, ágpangumusta dan ákniyu, asta ágpangumusta si Marcos na batâ ku tun ta kapamaké. ¹⁴ Papangumustae kó langun yu na ágpampamaké, su tó gó tó kakilalaan na ágpaginawaé kó.

Mólâ pa ka duwán kasunayan katô langun yu na igpasakup ki Cristo.

† **4:18** 4:18 Panultihon 11:31. * **5:5** 5:5 Mga Panultihon 3:34. † **5:12** 5:12 Silvano, ó Silas. ‡ **5:13** 5:13 Tó mga kataladi yu tun ta Babilonia, ó tó bayi tun ta Babilonia. Ni bayi ni tó mga ágpampamaké. Babilonia tó pagngadan dan katô lunsud ka Roma, su tó madat áglumun dutun iring katô madat iglumu tun ta Babilonia sayyan. Ahaán tó Daniel kapitulo 5 asta tó Igpakita kapitulo 17 asta 18.

Ikaduwa Sulat I Pedro

Una Basan

Ni libro igsulat i Pedro tun ta mga ágpamaké ki Jesu-Cristo na ikatalap na góddô tun ta lima mga banuwa tun ta probinsya ka Asia. Tô timpo tô, marapung é mga taratinurù na ágtinurù katô ánnà bánnal. Purisu ni gó é igsulat din tun ta mga ágpampamaké ébô di dan mánnal katô ánnà bánnal ágtinuruán.

Marapung tô mga igtinurù i Pedro tun ta mga ágpampamaké ukit kani sulat. Ikgagiyan dan na di dan dumuma katô mga ánnà bánnal taratinurù su tô áglumun dan igtikud tun ta madat kakalyag katô lawa dan, asta kakalyag dan na miring tô mga manubù kandan (2 Pedro 2:1-22). Ikgagi din pagsik na kailangan lumili dan katô mga manubù na di ágbánnal na lumónód si Jesus nit banuwa (2 Pedro 3:4). Igpapanámdám din sikandan na bánnal gó lumónód si Jesus nit banuwa, asta sikandin tô mangulu. Igtinurù din pagsik kandan na marapung pa tô mga dumunggù nit banuwa ka masig dán tô sippangan.

¹ Sakán si Simon Pedro na ágsuguánnán asta apostoles i Jesu-Cristo. Igsulatta tun ákniyu na igpamaké na magunawa ákname na igpamaké kandin. Ni kapamaké ta igbággé áknita ukit ki Jesu-Cristo na Manama ta asta Taratábbus na igimu áknita na nángngà tun ta saruwan ka Manama.

² Mólà pa ka ágkadugangan tô kédu asta tô kasunayan ka Manama tun ákniyu tákkás katô kasóddór yu katô Manama asta ki Jesus na Áglangngagán ta.

Katawar asta kasalin katô Manama

³ Na, igbággé ka Manama áknita tô langun na ágkailanganán ta ébô manté ki asta tumuman ki katô kakalyag din. Tô gó tô igbággé din ukit katô katulusan din asta ukit katô kasóddór ta kandin. Igtawar sikandin áknita ébô tanggapan ta tô séllaán ka bantug din asta tô kadigárran din. ⁴ Tingód kani kadigárran din, igtandóan ki ikandin na bággén din áknita tô tuu madigár asta tô tuu dakál pulusán, ébô ukit kani mga igtandô din, makalili kó katô mga kakalyag na makadadat nit banuwa, asta mému tô ágkémun yu iring katô ágkémun din. ⁵ Purisu ággár-ággári yu dugangi tô kapamaké yu katô kadigárran, asta tun ta kadigárran dugang yu tô kagpáttan, ⁶ asta tun ta kagpáttan dugang yu tô kapasunnad, asta tun ta kapasunnad dugang yu tô katiis katô kahirapan, asta tun ta katiis dugang yu tô madigár ágkémun tun ta saruwan ka Manama, ⁷ asta tun ta madigár ágkémun dugang yu tô kaginawa katô mga kataladi yu, asta ánnà dád tô mga kataladi yu tô ginawaan yu asal tô langun manubù. ⁸ Atin ka duwán iring kani tun ákniyu asta kadugangan pa ni, pasóddórán yu na ággamitán kó katô Manama asta duwán ágpulusán din ákniyu ukit katô kasóddór yu katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ⁹ Atin ka duwán ágpamaké na ánnà iring kani tô ágkémun din, iring na bólóg sikandin ó ánnà matayyó tô kasállag din, su ilingawan din na igurasan dán ka Manama tô mga salá din.

¹⁰ Purisu mga kataladi, ággár-ággár kó ébô kasóddórán na igtawar asta igsalin kó gó katô Manama. Atin ka lumun yu ni, di kó sumódô ágpamaké, ¹¹ asta tuu madigár tô kahu yu tun ta ándà dán ágtamanán pagpangulu katô Áglangngagán ta asta Taratábbus na si Jesu-Cristo.

¹² Purisu agad isóddórán yud ni langun, asta inagpáttan yud tô kabánnalan na igtanggap yu, asal inalayunna ágpapanámdám ákniyu tingód kani. ¹³ Na, igpanámdámna na madigár ka pabákkárrán ku sikiyu ukit katô kapasampát ku ákniyu tingód katô igtinurù ku ákniyu róggun mantéya pa. ¹⁴ Isóddórán ku na masiggad maté,* su igrasóddór ni kanak katô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ¹⁵ Purisu lumun ku sippang ka malumu ku ébô inalayun yu kapanámdámman ni mga katinurù ku agad matéyad.

Igkita dé si Jesu-Cristo

¹⁶ Na, igulit ké ákniyu na matulus tô Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo, asta lumónód gó sikandin. Tô igulit dé ánnà igimu-imu mga gulitán, asal sikami tô igkita katô séllaán ka katulusan din. ¹⁷ Tô igpabantug tô Ámmà Manama kandin asta tô igdurung din sikandin, idinág tô kagi ka matulus Manama tikud tun ta langit, na mà din, “Ni gó ni Batà ku na áginawaan ku, asta tuuwa idayawan kandin.”† ¹⁸ Tô igduma ké kandin dangngan tun ta pabungan katô Manama‡, sikami gó tô ikadinág katô kagi tikud tun ta langit.

* **1:14** 1:14 Masiggad maté, ó masiggad tumanan kani lawa ku. † **1:17** 1:17 Ahaán tô Mateo 17:1-5; Marcos 9:2-13; Lucas 9:28-36. ‡ **1:18** 1:18 Pabungan katô Manama, ó ugis pabungan.

¹⁹ Purisu ukit katô igkita dé, idugangan tô kasarig dé katô kagi ka mga propeta ka Manama sayyan. Kailangan panámdámmán yu tô igsulat dan, su tô igsulat dan iring katô sulù na ágpappawâ katô kangittángngan sippang ka lumónód puman si Jesu-Cristo na miló tun ta pusung yu. [§] ²⁰ Na, una ka langun, sampát yu ni. Ándâ palang igsulat katô mga propeta ka Manama sayyan na igtikud tun ta kandan dád kénágpát, ²¹ su ándâ palang igsulat katô mga propeta ukit dád katô kakalyag dan, asal tô mga propeta igpakagi katô Ugis Espiritu, asta igkagi dan tô mga kagi na tikud tun ta Manama.

2

Ándâ bánnal mga taratinurù

¹ Asal sayyan duwán mga ánnâ bánnal propeta, asta iring kanan áknganni, su duwán pagsik mga ánnâ bánnal taratinurù na madun tun ákniyu. Tuminurù dan katô ánnâ bánnal ágtinuruán na makadadat katô kapamaké yu, asta méllé dan katô Áglangngagán na igtábbus kandan. Purisu tigkó dád supakan sikandan. ² Marapung tô mákkás katô mga áglumun dan na makayayyâ. Purisu ukit katô áglumun dan, mabuyas tô tullid kapókit ka kabánnalan. ³ Tingód katô katagaw dan mimu-imu dan katô mga bulaló ébô makasalapí dan. Sayyan igruudan dan ka Manama, asta dungguan dan gó ka supak.

⁴ Ándâ kéduwi ka Manama tô mga panaligan din na ikasalâ, asal igantug din sikandan tun ta kangittángngan,* asta igpriso dan sippang ka dumunggu tô álló ka karuud. ⁵ Ándâ kéduwi katô Manama tô mga manubù sayyan nit banuwa na ándâ bánnal kandin. Agad igulit-ulitan dan i Noe na kailangan nángngâ tô lumun dan, asal igipánnas dan katô Manama ukit katô lunup. Isamá dád si Noe asta tô pittu mga manubù na igduma kandin.† ⁶ Igsupakan ka Manama tô langun tun ta lunsud ka Sodoma asta Gomora ukit ka kagóbbó. Inému ni na panunggiringan katô inókitan katô mga di ágbánnal katô Manama. ⁷ Asal igpaluwâ din si Lot tikud tun ta Sodoma, su matalláng sikandin asta ágkaranu tingód katô madat mga áglumun katô mga manubù. ⁸ Su tô igóddó si Lot duma kandan, igkita asta igdinág din tô madat mga áglumun dan álló-álló, asta tuu ágkaranu sikandin.‡ ⁹ Purisu ukit kani, ikasóddór ki na tô Áglangngagán katig ágpaluwâ tikud tun ta mga pagkinnam katô mga manubù na ágpamaké kandin, asta katig sikandin sumupak katô madat mga manubù tun ta álló ka karuud. ¹⁰ Tuu dán gó madat tô dungguán katô mga ágkapid katô madat kakalyag ka lawa dan asta ágbuyas katô langun ágpangulu kandan.

Ni mga ánnâ bánnal taratinurù, magani dan na ágpallayat-layat asta ándâ máddang dan ágbuyas-buyas katô ágrespetowan mga panaligan na igpapid ka Manama ébô mangulu. [§] ¹¹ Tô mga panaligan ka Manama, agad tuu dan matulus asta mallayat pa ka tandingán katô mga ánnâ bánnal taratinurù, asal di dan makému na muyas-buyas katô mga ágpangulun tun ta saruwan katô Áglangngagán. ¹² Asal ni mga taratinurù iring katô mga mannanap tun ta kabánnássan na ándâ panámdám asta ágtákkás dád katô kakalyag ka lawa dan. Inanté ébô ámmáttán dád asta giyón. Na, ni mga taratinurù, ágbuyas-buyasán dan tô mga lumu na ándâ dan kagpátti. Purisu supakan dan katô Manama iring katô mga mannanap ka kabánnássan na ágmatayan dád. ¹³ Sulian dan tingód katô madat ilumu dan. Tô dayó dan tô áglumu ka madat kakalyag ka lawa dan agad álló áglumun dan. Iring dan katô ditâ tun ta umpak su tuu makayayyâ ka dumuma dan ákniyu dalám katô kapalimudé yu, su ágpanayun dan áglumu ka madat. ¹⁴ Ágdantulán dan tô áglibug, su di dan ágkanánngaan katô mga salâ na áglumun dan. Ágpahun dan tô mga ágkapid tun ta tagán dan. Supakan dan katô Manama su tô pusung dan ipánnuan katô katagaw! ¹⁵ Itadin dan su igtananan dan tô dalan ka kabánnalan. Iring dan katô propeta sayyan na si Balaam na batâ i Bosor, su ágginawa sikandin ka salapí na ágbággén kandin ukit katô kalumu din ka madat.* ¹⁶ Asal igsapadan tô madat lumu i Balaam ukit katô asno na igsakayan din na igkagi iring na manubù asta igsapad katô kangulággan lumu katô propeta.

¹⁷ Ni mga manubù ni ándâ ágpulusán iring katô sánnáp na itittian, asta iring katô mga sagulapun na ágkapid ka karamag. Tapé igtaganâ ka Manama tô lugar na tuu mangittáng para kandan, ¹⁸ su ágpadadurung dan ukit katô kagi dan na ándâ ágpulusán. Ukit katô madat mga kakalyag ka lawa ágpiddán dan tô mga manubù na mantu pa igtanan katô mga áglumu

§ **1:19** 1:19 Sippang ka lumónód puman si Jesu-Cristo na miló tun ta pusung yu, ó sippang ka suméllâ tun ta pusung yu tô álló asta tô karani na ágkitanan ka sállám. * **2:4** 2:4 Kangittángngan, ó Tartarus. Igbánnal tô mga Griego na ni Tartarus é mangittáng lugar tun ta siráb katô linó ka apuy para prisowan katô mga espiritu na madat é áglumun sippang ka ruudan dan. † **2:5** 2:5 Ahaán tô Genesis 6:5-8:22. ‡ **2:8** 2:6-8 Ahaán tô Genesis 19:1-29. § **2:10** 2:10 Ahaán tô Judas 8.

* **2:15** 2:15 Ahaán tô Numeros 22:1-38.

ka madat. ¹⁹ Ágtandô dan na mému lumun tô agad ándin na kakalyag dan, asal sikandan gó tô inallang katô kadattan, su agad ándin tô pakapid katô manubù, tô gó tô ikallang kandin. ²⁰ Na, tô mga manubù na ikaluwà dán tikud tun ta madat ilmu dan nit banuwa ukit katô kasóddór dan katô Áglangngagán ta asta Taratábbus na si Jesu-Cristo, atin ka lumónód dan tun ta tapé madat kantayan dan, mému dan puman állang katô salà na áglumun dan. Purisu tô katamanan dan tuu pa madat ka tandingán katô tagnà. ²¹ Atin ka ánda dan ikasóddór katô kapókít ka katanggap ka Manama katô manubù na nángngà tun ta saruwan din, madigár pa ka tandingán katô kasóddór dan, asta katanan dan katô nángngà katinurù katô Manama kandan. ²² Ituman dan tô bánnal panunggiringan, “Tô asu ágkan puman katô kandin inutà,”† asta “Tô babuy na igpadigusan áglónód puman áglubug tun ta libutà.”

3

Matuman lumónód tô Áglangngagán

¹ Sikiyu na ágginawaan ku, ni gó tô ikaduwa sulat ku ákniyu. Ni ta duwa sulat ku, igpasampát ku ákniyu ébò papabákkarré kó katô madigár mga panámdám na isóddóran yu. ² Kakalyag ku na makasampát kó katô igulit katô mga propeta na igbánnal ka Manama sayyan, asta katô igsugú katô Áglangngagán na Taratábbus ukit katô mga apostoles yu. ³ Una katô langun, kailangan kagpáttan yu na tun ta katapuriyan mga álló, dumunggú tô mga manubù na yumamá-yamá katô kabánnalan, asta mapid dan katô kakalyag ka kandan lawa, ⁴ su kumagi dan, na mà dan, “Igtandô si Jesus na lumónód sikandin. Asal ánda dán sikandin? Su tikud tun ta inaté tô mga kamónaan ta, ándawú kapalinan kani banuwa su magunawa tikud tun ta kému kani!” ⁵ Tô gó tô kagin dan, su di dan malyag na sumampát katô igimu ka Manama sayyan. Ukit katô kagi din, duwán langit asta banuwa na igimu tikud tun ta wayig asta inému ukit katô wayig. ⁶ Ukit katô kagi din, igpalunupan din ni banuwa asta idattan.* ⁷ Asta ukit katô kagi ka Manama, tô langit asta ni banuwa na ágkitanán ta áknganni igtaganà din na góbbón ka dumunggú tô álló na ruudan asta supakan tô mga manubù na ánda bánnal kandin.

⁸ Asal sikiyu na ágginawaan ku, yakó yu ágkalingawi na tun ta Áglangngagán, tô kadugéyan katô sábbad álló iring na sábbad mararan (1,000) ámmé, asta tô kadugéyan katô sábbad mararan (1,000) ámmé iring na sábbad dád álló. ⁹ Di ágbaring-baring tô Áglangngagán na ágtuman katô tandô din, iring katô ágpanámdámmán katô mga manubù. Asal mallayat é ginawa din ákniyu, su di malyag na mandà tô mga manubù, asal kakalyag din na rumákkád tô langun.

¹⁰ Asal sékót dumunggú tô álló na lumónód tô Áglangngagán, iring na kadunggú ka takón. Tô álló tô, mandà tô langit tákkás katô mabákkár dagunután, asta kadattan ka apuy tô mga bahin kani. Magóbbó ni tibuk banuwa tákkás katô langun-langun kannun. ¹¹ Na, su iring kani dadattan ka Manama ni langun, kailangan nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan ka Manama ¹² róggun na tuu kó gangat asta ágtaganà para katô kalónód katô Áglangngagán tun ta álló na igsalín ka Manama, su magóbbó asta mandà tô langit, asta matunó tô mga bahin tingód katô kénit! ¹³ Asal ukit katô igtandô ka Manama, gangatan ta tô mantu langit asta tô mantu banuwa na óddóan katô mga manubù na igtanggap ka Manama na nángngà tun ta saruwan din.†

¹⁴ Purisu sikiyu na ágginawaan ku, róggun na gangat kó katô katumanan kani, ággár-ággár kó ébò tuu kó malinis asta di kó mabuyas tun ta saruwan ka Manama, asta duwán kasunayan yu. ¹⁵ Panámdám yu ni. Mallayat é ginawa katô Áglangngagán ta ébò matábbus tô mga manubù. Magunawa pagsik tô igsulat katô áknita ágginawaan kataladi na si Pablo, su duwán igpasóddór katô Manama kandin. ¹⁶ Tun ta langun sulat din, magunawa tô kagi din tingód katô álló ka Manama, agad duwán gó mga mahirap ginagpáttan tun ta mga sulat din. Purisu tô mga manubù na ánda tuu ikasóddór asta sékót ágkapid, ágpalinán dan tô kóbadan katô igsulat din iring katô kapalín dan katô duma mga kagi ka Manama na igsulat. Asal dunggun dan ka kadattan.

Katapuriyan mga panalan

¹⁷ Purisu sikiyu na ágginawaan ku, su taganà kó ikasóddór kani, banté kó ébò di kó mapid katô mga bulaló ka mga di ágbánnal katô Manama, su di mému ka ágduwa-duwa kó tingód katô igpamaké yu áknganni. ¹⁸ Asal panayun yu tanggapi tô kédu asta tô kagpáttan tikud tun ta Áglangngagán ta asta Taratábbus na si Jesu-Cristo. Mólà pa ka durungán asta pabantugán sikandin áknganni asta sippang ka ánda ágtamanán! Matuman ni.

Una Sulat I Juan

Una Basan

Tò igsulat kani si Juan na sábbad katò sapulù duwa (12) disipulu i Jesu-Cristo na igpapid din ébò mulit-ulit katò kagi din. Tugál dán si Juan tò timpo na igsulat sikandin kani.

Ni una sulat din igpapid din tun ta mga ágpampamaké na ágginawaan din asta igsarigan katò Manama tun ta marapung ássa mga banuwa. Tò timpo tò, duwán mga manubù na ágtinurù katò ánnà bánnal. Duwán mga ágkagi na ánnà Batà katò Manama si Jesu-Cristo su manubù dád kun sikandin. Duwán mga duma na ágkagi na tò Batà ka Manama ándà pamanubù. Asta duwán pô gó mga ássa mga bulaló na igtinurù dan.

Kannun ta una sulat i Juan, matayyó na si Jesu-Cristo tò bánnal Batà ka Manama, asta igpamanubù gó sikandin.

Igtinuruan din tò mga ágpampamaké na kailangan imátmáttán dan ka duwán ágtinurù katò tullid ágtinuruán i Jesu-Cristo ébò liliyan dan tò ánnà bánnal ágtinuruán.

Tuu matayyó ni igsulat din na tò langun ágpamaké ki Jesu-Cristo asta ágginawa katò Manama, kailangan ginawaan dan tò mga unawa dan.

Si Jesu-Cristo tò ágbággé ka kantayan

¹ Igsulatta ákniyu tìngód kandin na duwán dán taganà tò ándà pa imuwi ni banuwa. Sikandin gó tò igdinág dé, igkita dé, isállággan dé, asta igawidan dé. Sikandin tò ánggadanan na Kagi ka Manama na ágbággé ka kantayan na ándà ágtamanán. ² Ni ágbággé ka kantayan tò igpakita ka Manama áknami, asta igkita dé sikandin. Sikami tò mga testigos na gulit-ulit ákniyu na sikandin tò manté ka ándà ágtamanán. Sikandin tò igduma katò Ámmà Manama asta igpakita sikandin áknami. ³ Igulit-ulit dé ákniyu tò igkita dé asta tò igdinág dé ébò pasábbad kó áknami, su igpasábbad ké tun ta Ámmà Manama asta tun ta Batà din na si Jesu-Cristo. ⁴ Igsulat ké kani ákniyu ébò tuu ki gó kadayawan.

Mga manubù na dutun ta kappawaan

⁵ Ni gó tò igtinurù i Jesu-Cristo na igdinág dé, asta ni gó tò gulit-ulitán dé ákniyu. Tò Manama tò ágtikudan ka kadigárran iring na kappawaan, asta ándà palang madat tun kandin iring na kangittánggan. ⁶ Purisu atin ka kumagi ki na igpasábbad kid tun ta Manama, asal góddó ki pô tun ta kangittánggan, bulaló tò ágkagin ta, asta di ki ágtuman katò kabánnalan. ⁷ Asal ka góddó ki tun ta kappawaan iring katò Manama na góddó tun ta kappawaan, duwán sinábbadan ta, asta tò dipanug ka kamaté i Jesus na Batà katò Manama tò áglinis áknita tikud tun ta langun salá ta.

⁸ Atin ka kumagi ki na ándà salá ta, iglimbungan ta tò áknita sarili, asta ándà ki tuman katò kabánnalan. ⁹ Asal atin ka ulitán ta tun ta Manama na bánnal iglumu ki ka salá, pasinsiyaan din tò mga salá ta asta linisan ki ikandin tikud tun ta langun ka madat mga lumu ta, su ágkasarigan sikandin asta nánggà tò áglumun din. ¹⁰ Atin ka kumagi ki na ándà ki ikasalá, magunawa dád ka kumagi ki na ágbulaló tò Manama, asta ándà ta tanggapi tò kagi din.

2

¹ Igsulatan ku sikiyu na mga gabatà ku ébò di kó lumumu ka salá. Asal atin ka duwán tun ákniyu na makalumu ka salá, duwán pédu-édu tun ta Ámmà para áknita. Sikandin si Jesu-Cristo na ándà gó salá. ² Sikandin tò igpamaté na bullas áknita ébò pasinsiyaan tò mga salá ta. Ánnà dád áknita mga salá tò mému pasinsiyaan din, asal tò mga salá katò langun manubù nit banuwa.

³ Ukit katò pagtuman ta katò mga sugù ka Manama, kasóddóran ta na bánnal igpasábbad kid tun kandin. ⁴ Atin ka ágkagi tò manubù na igpasábbad sikandin tun ta Manama, asal di sikandin ágtuman katò mga sugù ka Manama, bulalón sikandin, asta ándà din tanggapi tò kabánnalan. ⁵ Asal tò manubù na ágtuman katò kagi ka Manama, ágginawa sikandin ka Manama iring katò kaginawa ka Manama kandin. Ukit kani kasóddóran ta na igpasábbad kid tun ta Manama. ⁶ Tò manubù na ágkagi na igpasábbad sikandin tun ta Manama, kailangan tò ágkémun din iring katò ágkémun i Jesu-Cristo.

Tò mantu sugù

⁷ Mga ágginawaan ku, ánnà mantu ni sugù na igsulat ku ákniyu na kailangan paginawaé kó. * Asal tò igpamaké kó, ni gó tò taganà igsugù ákniyu. Ni gó tò sugù na igpasóddór ákniyu

* 2:7 2:7 Ahaán tò Juan 13:34.

tikud pô tun ta kapamaké yu. ⁸Asal iring na mantu ni sugù na igsulat ku ákniyu su igpakita i Cristo tó bánnal ginawa din ukit katô iglumu din, asta sikiyu pagsik tó ágpakita katô ginawa yu ukit katô áglumun yu. Su ukit katô katanan yu katô madat mga linumuwan, iring na inandâ dán tó kangittángngan, asta ukit katô kalumu yu katô nángngâ tun ta saruwan ka Manama, iring na ágséllâ dán tó kappawaan katô Manama.

⁹Atin ka ágkagi tó manubù na dutun sikandin ta kappawaan, asal ágkaringasa katô kataladi din, dutun pô sikandin ta kangittángngan. ¹⁰Asal atin ka ágginawa tó manubù katô kataladi din, dutun sikandin ta kappawaan, asta ándâ dán mému gunayan na makasalâ sikandin. ¹¹Asal atin ka ágkaringasa tó manubù katô kataladi din, dutun pô sikandin ta kangittángngan. Ágpanó sikandin tun ta kangittángngan, asta ándâ din kasóddóri ka ánda tó sadunan din, su di pakakita guné katô kangittángngan.

¹²Igsulatta ákniyu na mga gabatâ su igpasinsiyaaan dán ka Manama tó mga salâ yu ukit katô iglumu i Jesu-Cristo. ¹³Igsulatta ákniyu na mga ámmâ su ikasóddór kó ki Jesu-Cristo na duwán dán taganá tikud pô tun ta tigkanayan ka langun. Igsulatta ákniyu na mga sumuddù gamama, su igpanalu kó ki Maibuyan.

¹⁴Igsulatta ákniyu na mga gabatâ su isóddóran yud tó Ámmâ Manama. Igsulatta ákniyu na mga ámmâ su isóddóran yud si Jesu-Cristo na duwán dán taganá tikud pô tun ta tigkanayan. Igsulatta ákniyu na mga sumuddù gamama su masarig tó ákniyu kapamaké, asta inalayun ágbánnal kó katô kagi ka Manama, asta igpanalu kó ki Maibuyan.

¹⁵Yakó yu ágginawayi tó madat ágkémun katô mga manubù na di ágpamaké, asta yakó yu ágginawayi tó madat mga kakalyag katô duma mga manubù nit banuwa. Atin ka ágginawaan yu tó madat ágkémun nit banuwa, ándâ ginawa yu katô Ámmâ Manama, ¹⁶su tó langun ka ágkémun nit banuwa, yan tó kébág ka mga manubù ukit katô lawa, ukit katô kasállág, asta ukit katô kapadadurung. Ni mga ágkémun ánnâ tikud tun ta Ámmâ Manama, asal tikud dád nit banuwa. ¹⁷Duwán ágtamanán katô mga manubù na di ágpamaké asta katô madat mga ágkadigárran dan nit banuwa, asal tó ágtuman katô kakalyag ka Manama manté sippang ka ándâ ágtamanán.

Tô usig i Cristo

¹⁸Mga gabatâ ku, masig dán dumunggù tó katapuriyan mga álló. Ikadinág kó ki dán dumunggù tó usig i Cristo, asta bánnal na igdunggù dán gó tó marapung mga usig i Cristo. Purisu isóddóran tad na masig dán dumunggù tó katapuriyan mga álló. ¹⁹Agad ni mga usig ta igtanan áknita dângngan, asal ánnâ dan bánnal mga kadumaan ta. Atin ka bánnal dan na mga kadumaan ta, igpanayan dan pád igduma áknita. Asal igtanan dan ébô kasóddóran ta na ánnâ dan bánnal mga kadumaan ta.

²⁰Asal sikiyu, ánnâ kó iring kandan su igpasunnadan kó ki Jesu-Cristo katô Ugis Espiritu. Purisu ikasóddór tó langun yu katô kabánnalan. ²¹Ágslatan ku sikiyu ánnâ su ándâ sóddór yu katô kabánnalan, asal su ikasóddór kó katô kabánnalan, asta ikasóddór kó na ándâ bulaló na ágtikud tun ta kabánnalan.

²²Na, ágkagi tó mga bulalón na ánnâ Mesiyas[†] si Jesus. Tó gó tó mga usig i Cristo, su géllé dan katô Ámmâ Manama asta katô Batâ din na si Jesus. ²³Tó géllé katô Batâ ka Manama, ándâ sikandin pasábbad tun ta Ámmâ Manama, asal tó gulit na igpasábbad sikandin tun ta Batâ ka Manama, igpasábbad pagsik sikandin tun ta Ámmâ.

²⁴Purisu kailangan tumanán yu tó kabánnalan na igtinurù ákniyu tikud pô tun ta kapamaké yu. Atin ka tumanán yu tó igtinurù ákniyu, ágpasábbad kó tun ta Batâ asta tun ta Ámmâ. ²⁵Igtandô katô Manama na duwán hággén din áknita, asta tó gó tó kantayan na ándâ ágtamanán.

²⁶Igsulatta ákniyu ébô kasóddóran yu tó tingód katô mga manubù na malyag lumimbang ákniyu. ²⁷Asal sikiyu, góddóan kó katô Ugis Espiritu na igtanggap yu tikud tun ki Jesu-Cristo. Purisu di dán kailangan na tinuruan kó katô duma manubù, su tó Ugis Espiritu tó ágtinurù ákniyu katô langun. Bánnal tó ágtinuruán din, asta ánnâ bulaló. Purisu panayan kó ágtuman katô igtinurù katô Ugis Espiritu ákniyu.

²⁸Na, mga gabatâ ku, pasábbad kó tun ki Jesu-Cristo ébô di ki kamáddangan asta di ki kayaan tun ta saruwan i Cristo tun ta kalónód din. ²⁹Isóddóran yu na nángngâ tó áglumun ka Manama. Purisu kailangan kasóddóran yu na atin áglumu tó langun manubù katô nángngâ tun ta saruwan ka Manama, igimu dan ikandin na mga gabatâ din.

[†] 2:22 2:22 Mesiyas tó kagi ka Hebreo na magunawa katô kagi ka Griego “Cristo.” Tó kóbadan kani, “tó isalin ka Manama.” Si Jesu-Cristo tó ánggadanan na Mesiyas.

3

Mga gabatà katò Manama

¹ Panámdám kó tingód katò dakál ginawa ka Ámmà Manama na igpakita din áknita, su igtawar ki ikandin na mga gabatà din. Sikita gó tò mga gabatà din. Purisu tò mga manubù nit banuwa na di ágpamaké ándà ikasóddór na sikita tò mga gabatà ka Manama su ándà dan kasóddóri ka sadan tò Manama. ² Mga ágginawaan ku, agad mga gabatà kid katò Manama áknganni, ándà pa pasóddóri ka Manama áknita ka ándin tò kéringan ta tun ta katapuriyan álló. Asal isóddóran ta na ka pakita dán si Cristo, makéring ki kandin, su kitanán ta sikandin na magunawa gó katò bónnóng din áknganni tun ta langit. ³ Purisu tò manubù na gimán na makéring sikandin ki Cristo, inalayun áglili ka salà, iring ki Cristo na ándà salà.

⁴ Asal tò áglumu ka salà, tò gó tò ruudan su iglapas katò sugù ka Manama, su salà tò áglapas katò sugù ka Manama. ⁵ Isóddóran yu na igpamanubù si Jesu-Cristo ébò miwà katò mga gunayan ka salà, asta ándà gó sikandin ikasalà. ⁶ Purisu tò manubù na igpasábbad tun kandin di dán manayun áglumu ka salà. Asal tò mga manubù na ágpanayun áglumu ka salà ándà pa gó ikagpát ka sadan si Cristo, asta ándà ikasóddór kandin.

⁷ Purisu mga gabatà ku, yakó áglimbung katò ákniyu sarili! Atin ka ágpanayun tò manubù áglumu katò nángngà, kasóddóran na nángngà sikandin tun ta saruwan ka Manama, iring ki Cristo na nángngà. ⁸ Asal atin ka ágpanayun tò manubù áglumu ka salà, sakup sikandin i Maibuyan, su si Maibuyan áglumu ka salà tikud pô tun ta katigkanayan. Purisu igpamanubù tò Batà ka Manama ébò dadattan tò mga áglumun i Maibuyan.

⁹ Atin ka inému dán tò manubù na batà ka Manama, di dán sikandin manayun áglumu ka salà, su dutun dán kandin tò ágkémun ka Manama. Di dán sikandin makapanayun áglumu ka salà su inému dán sikandin na batà ka Manama. ¹⁰ Ukit kani, kilalan ta ka sadan tò mga gabatà ka Manama asta ka sadan tò mga gabatà i Maibuyan. Ánnà batà katò Manama tò manubù na di áglumu katò nángngà asta di ágginawa katò kataladi din.

Kailangan paginawaé ki

¹¹ Kailangan paginawaé ki, su ni gó tò igtinurù na igdinág yu tikud pô tun ta kapamaké yu. ¹² Di mému ka miring ki ki Cain na sakup i Maibuyan. Igmatayan i Cain tò kataladi din su madat tò mga linumuwan i Cain, asta nángngà tò mga linumuwan katò kataladi din tun ta saruwan ka Manama.*

¹³ Purisu mga kataladi, yakó ágkasalábbuan ka ágkaringasaan kó katò mga manubù nit banuwa. ¹⁴ Na, isóddóran ta na igtikud kid tun ta kamatayan† asta dutun kid ta mantu kantayan, su ágginawaan ta tò mga kataladi ta. Tò manubù na di ágginawa dutun pô ta kamatayan. ¹⁵ Tò manubù na ágkaringasa katò kataladi din, iring sikandin katò taramaté. Isóddóran yu na ándà taramaté na ágbággayan ka Manama katò kantayan na ándà ágtamanán. ¹⁶ Kasóddóran ta ka ándin tò bánnal ginawa su igpamaté si Cristo na bullas para áknita. Purisu kailangan makataganà ki pamaté na bullas para katò mga kataladi ta. ¹⁷ Atin ka madigár é kóddó ta, asta kitanán ta na ágkahirapan tò kataladi ta, asal ka di ki ágkéduwan kandin, di ki ágginawa katò Manama. ¹⁸ Mga gabatà, di nángngà ka kumagi ki dád na ágginawa ki katò mga kataladi ta, asal kailangan pakitanán ta na bánnal tò kaginawa ta kandin ukit katò mga áglumun ta.

¹⁹ Na, ukit katò kaginawa ta, kasóddóran ta na ágbánnalán ta tò kabánnalan na ágtinuruán, asta pasunayán ta tò pusung ta tun ta saruwan ka Manama. ²⁰ Agad ágpanámdám ki na duwán kayyà ta, asal tuu pa dakál tò isóddóran katò Manama ka tandingán katò isóddóran ta, su isóddóran din gó tò langun-langun. ²¹ Mga ágginawaan ku, atin ka isóddóran ta na di ki kayyaan, ándà gó máddang ta ka tumubang ki katò Manama. ²² Purisu atin ka duwán pamuyuan ta kandin, matanggap ta, su ágtumanán ta tò mga sugù din asta áglumun ta tò makapadayó kandin. ²³ Ni gó tò sugù din áknita na kailangan mamaké ki katò Batà din na si Jesu-Cristo, asta kailangan paginawaé ki iring katò igsugù din áknita. ²⁴ Tò ágtuman katò mga sugù ka Manama igpasábbad dán tun ta Manama, asta tò Manama igpasábbad tun kandin. Ukit katò Ugis Espiritu na igbággé ka Manama áknita, isóddóran ta na igpasábbad tò Manama áknita.

4

Bánnal asta ánnà bánnal ágtinuruán

¹ Mga ágginawaan, yakó sékót ágbánnal katò mga ágtinurù tingód katò Manama, asal kinnami yu tò ágtinuruán dan ébò kasóddóran yu ka tikud tun ta Manama ó ánnà. Su

* **3:12** 3:12 Ahaán tò Genesis 4:1-25. † **3:14** 3:14 Tò kóbadan kani kamatayan, tò gó é ágkémun ka manubù na di ágpamaké ki Jesu-Cristo, su katamanan din tò supak ka Manama na ándà ágtamanán.

marapung tó ánnà bánnal mga propeta na ágtalap nit banuwa. ² Ni gó tó kapókit ébò kasóddóran yu ka tikud tun ta Manama tó ágtinuruán, su tó ágtinurú na igpamanubú si Jesu-Cristo, tikud tun ta Manama tó ágtinuruán din. ³ Asal tó di ágtinurú na igpamanubú si Jesu, ánnà tikud tun ta Manama tó ágtinuruán din. Sikandin gó tó usig i Cristo. Ikadinág kódi na dumunggu tó usig i Cristo, asta dini dán gó sikandin ta banuwa.

⁴ Asal mga gabatá, sakup kó katò Manama, asta ándà kó kapid katò ánnà bánnal mga propeta, su tó Manama diyán ákninyu tuu pa matulus ka tandingán ki Maibuyan na ágpangulu katò mga manubú na di ágpamaké nit banuwa. ⁵ Ni ánnà bánnal mga propeta tó isakup tun ta mga di ágpamaké nit banuwa. Purisu tó ágkagin dan magunawa katò ágkagin katò mga di ágpamaké, asta ágpaminág kandan tó mga di ágpamaké. ⁶ Asal su sikami tó mga sakup ka Manama, ágpaminág áknami tó mga ikasóddór katò Manama, asal tó ánnà mga sakup ka Manama di ágpaminág áknami. Ukit kani, kasóddóran ta tó ágtinuruán na bánnal asta tó ágtinuruán na ánnà bánnal.

Ginawa tikud tun ta Manama

⁷ Mga ágginawaan, kailangan paginawaé ki, su Manama tó ágtikudan ka ginawa, asta tó mga ágginawa katò kataladi dán, tó gó tó inému dán mga gabatá katò Manama, asta ikasóddór dan katò Manama. ⁸ Asal tó di ágginawa ándà ikasóddór katò Manama, su Manama tó ágginawa. ⁹ Igpakita katò Manama na ágginawa sikandin áknita ukit katò kapapid din katò bugtung Batà din kannun ta banuwa ébò bággayan ki katò kantayan na ándà ágtamanán ukit katò kamatayan din para áknita. ¹⁰ Ni gó tó ágpasóddór ka ándin tó bánnal ginawa. Ánnà sikita tó igginawa katò Manama, asal Manama tó igginawa áknita asta igpapid din tó Batà din na igmatayan ébò kapasinsiyaan ka Manama tó mga salà ta.

¹¹ Mga ágginawaan, su ni gó tó kaginawa katò Manama áknita, kailangan paginawaé ki. ¹² Ándà gó manubú na ikakita katò Manama. Asal atin ka ágpaginawaé ki, igpasábbad tó Manama áknita, asta ukit kandin, ágginawa kid kandin.

¹³ Ukit kani, makasóddór ki na igpasábbad ki tun ta Manama asta tó Manama igpasábbad áknita, su igbággé din dán áknita tó Espiritu din. ¹⁴ Ipkita dé asta igulit dé na igpapid katò Ámmà Manama tó Batà din ébò imun sikandin na Taratábbus katò mga manubú nit banuwa. ¹⁵ Purisu atin ka gulit tó manubú na si Jesu tó Batà ka Manama, igpasábbad tó Manama tun kandin, asta igpasábbad sikandin tun ta Manama. ¹⁶ Ikasóddór ki asta igbánnal na ágginawaan ki katò Manama. Su Manama gó tó ágginawa, atin ágginawa tó manubú katò mga kataladi din, igpasábbad sikandin tun ta Manama asta igpasábbad tó Manama tun kandin. ¹⁷ Ukit katò ágkémun ta na iring katò ágkémun i Cristo nit banuwa, ágginawa ki iring katò kakalyag ka Manama, asta di ki kamáddangan ka tumubang ki tun ta Manama tó álló ka rumuud sikandin. ¹⁸ Di kamáddangan tó manubú na tuu ágginawa katò Manama, su atin ka ágginawa ki kandin, ándà gó máddang ta. Kamáddangan tó manubú na supakan, asta tó manubú na ágkamáddangan ka Manama di tuu ágginawa katò Manama.

¹⁹ Ágginawa ki su una tó Manama igginawa áknita. ²⁰ Purisu ka kumagi tó manubú na ágginawa sikandin katò Manama, asal ágkaringasa katò kataladi din, bulalón sikandin. Atin ka di sikandin ágginawa katò kataladi na igkita din, di ágginawa katò Manama na ándà din kitayi. ²¹ Ni gó tó sugú katò Manama áknita. Atin ágginawa tó manubú katò Manama, kailangan guminawa pagsik sikandin katò kataladi din.

5

Kapanaluwan ta katò madat nit banuwa

¹ Tó mga manubú na ágbánnal na si Jesu tó Mesiyas, tó gó tó mga gabatá ka Manama, asta tó mga manubú na ágginawa katò Ámmà Manama, ágginawa dan pagsik katò mga gabatá ka Manama. ² Atin ka tuu ki ágginawa katò Manama asta ágtuman ki katò mga sugú din, kasóddóran ta gó na ágginawa ki katò mga gabatá ka Manama. ³ Atin ka ágginawa ki katò Manama, ágtumanán ta tó mga sugú din, asta di mahirap tó pagtuman ta katò mga sugú din. ⁴ Tó langun gabatá ka Manama makapanalu katò madat nit banuwa. Ukit katò kapamaké ta ikapanalu kid katò madat nit banuwa. ⁵ Tó manubú na ágbánnal na si Jesu tó Batà ka Manama, tó dádi gó tó makapanalu katò madat nit banuwa.

Tállu ágtestigós tingód ki Jesu-Cristo

⁶ Si Jesu-Cristo tó igpamanubú, asta igpasóddór din na sikandin tó Batà ka Manama ukit katò wayig tun ta kabunyag kandin asta ukit katò dipanug tun ta kamatayan din. Igsadun sikandin dini ánnà dádi ébò pabunyag, asal ébò maté sikandin. Bánnal tó ágtestigósán katò Ugis Espiritu, su sikandin gó tó ágtikudan ka kabánnalan. ⁷ Purisu duwán tállu na ágtestigós tingód ki Jesu-Cristo, ⁸ tó gó tó Ugis Espiritu, tó wayig tun ta kabunyag kandin, asta tó dipanug tun ta kamatayan din, asta ni tállu ni igpasábbadé. ⁹ Su ágbánnalán ta tó ágkagin

katô mga manubù, asta tô igkagi ka Manama tuu pa ágkasarigan ka tandingán katô igkagi ka mga manubù, ágbánnalán ta gó tô igkagi ka Manama tingód ki Jesu na Batà din. ¹⁰ Purisu tô manubù na ágpamaké katô Batà ka Manama, ágbánnal sikandin katô igkagi ka Manama tingód katô Batà din. Asal tô manubù na di ágbánnal kani, magunawa dád ka kumagi sikandin na ágbulaló tô Manama, su ándà din bánnali tô igkagi katô Manama tingód katô Batà din. ¹¹ Ni gó tô igkagi katô Manama. Igbággé ka Manama áknita tô kantayan na ándà ágtamanán, asta ni kantayan igbággé ukit katô kapasábbad ta tun ta Batà din. ¹² Tô manubù na igpasábbad dán tun ta Batà ka Manama, duwán kantayan din na ándà ágtamanán. Asal tô manubù na ándà pasábbad tun ta Batà ka Manama, ándà kantayan din na ándà ágtamanán.

Kantayan na ándà ágtamanán

¹³ Igsulatta áknuyu na igpamaké katô Batà ka Manama ébò kasóddóran yu na duwán kantayan yu na ándà ágtamanán. ¹⁴ Ándà máddang ta na padani tun ta Manama. Purisu atin ka duwán pamuyuán ta na nángngà tun ta kakalyag din, maminág gó sikandin áknita. ¹⁵ Su isóddóran ta na ágpaminág tô Manama áknita, agad ándin tô pamuyuán ta kandin, kasóddóran ta gó na matanggap ta tô igpamuyù ta.

¹⁶ Atin ka kitanán yu tô kataladi yu na áglumu ka salà na di makapid kandin tun ta kamatayan, dasal kó para kandin, asta bággén ka Manama tô kantayan tun ta ikému ka salà na di makapid tun ta kamatayan. Duwán gó lumumu ka salà na makapid tun ta kamatayan. Ándà a kagi na kailangan dumasal kó para katô manubù na áglumu ka salà iring kanan. ¹⁷ Salà tô langun na mga áglumun ta na ánnà nángngà, asal duwán salà na di makapid tun ta kamatayan.

¹⁸ Isóddóran ta na di ágpamayun áglumu ka salà tô manubù na inému dán na batà ka Manama, su ágdóppónan sikandin katô Batà ka Manama ébò di sikandin kadattan i Maibuyan.

¹⁹ Isóddóran ta na mga sakup ki katô Manama, asta isóddóran ta na ágpangulu si Maibuyan katô langun manubù na di ágpamaké nit banuwa.

²⁰ Isóddóran ta na igpamanubù tô Batà ka Manama, asta igpénagpát din áknita ka mánnun ta tô kasóddór ta katô bánnal Manama. Igpasábbad ki tun ta bánnal Manama asta tun ta Batà din na si Jesu-Cristo. Sikandin tô bánnal Manama na ágbággé katô kantayan na ándà ágtamanán.

²¹ Purisu mga gabatà, liliyu yu tô mga ánnà bánnal manama.

Ikaduwa Sulat I Juan

Una Basan

Ni ikaduwa sulat i Juan igsulat din tun ta sábbad bayi na ágpamaké na igsalin katô Manama, asta tun ta mga gabatà din. Duwán mga manubù na ágkagi na igkílala i Juan ni bayi asta tô mga gabatà din. Ágkagi tô duma mga manubù na ánnà bánnal bayi asta mga gabatà din tô igsulatan i Juan, asal igsulatan din tô grupo ka mga ágpampamaké, ó tô sábbad simbaan asta tô mga kadumaan dan na mga ágpampamaké.

Kannun ta ikaduwa mabbabà sulat i Juan, igpédu-édu sikandin na paginawaé tô langun dan, asta igpasóddór din kandan tô tingód katô ánnà bánnal taratinurù asta tô tingód katô mga ágtinuruán dan.

¹ Sakán na tarapid katô mga ágpampamaké tô igsulat áknikó asta tun ta mga gabatà nu, su sikuna tô sábbad bayi na isalin katô Manama. Tuuwa ágginawa ákniyu, asta ánnà dád sakán tô ágginawa ákniyu asal tô langun pagsik na ikasóddór katô kabánnalan. ² Ágginawaan dé sikiyu su isóddóran ta gó tô kabánnalan asta tumanán ta gó sippang ka ándà ágtamanán.

³ Mólà pa ka tabangan ki, kédúwan ki, asta bággayan ki katô kasunayan tikud tun ta Ámmà Manama asta tikud tun ki Jesu-Cristo na Batà din. Matuman ni dini áknita na ikasóddór katô kabánnalan asta igginawaan ka Manama.

Kabánnalan asta ginawa

⁴ Tuuwa idayawan su isóddóran ku na marapung tô mga gabatà nu na ágtuman katô kabánnalan, iring katô igsugù katô Ámmà Manama áknita. ⁵ Purisu ágpédu-éduwa áknikó na ágginawaan ku. Ánnà mantu ni sugù na igsulat ku áknikó, asal igsugù ni katô Manama áknita tikud pô tun ta kapamaké ta na kailangan paginawaé ki. ⁶ Atin ka ágginawa ki katô Manama, tumanán ta tô mga sugù din áknita, asta igsugù din na kailangan paginawaé kó, su tô gó tô igdinág yu tikud tun ta kapamaké yu.

⁷ Marapung dán tô mga áglimbung na igtalap nit banuwa. Ándà dan bánnal na igpa-manubù si Jesu-Cristo. Sikandan tô mga taralimbung asta tô mga usig i Cristo. ⁸ Purisu banté kó ébô di kó kalimbugan ikandan asta ébô di kó kandaan katô pulusán na bággén ákniyu tun ta tapuri álló.

⁹ Tô manubù na ágsuwé asta di ágpanayun ágbánnal katô igtinurù i Cristo ándà igpasábbad tun ta Manama. Asal tô ágpanayun ágbánnal katô igtinurù i Cristo igpasábbad tun ta Ámmà Manama asta tun ta Batà din. ¹⁰ Purisu atin ka ágsadun tun ákniyu tô di ágtinurù katô mga igtinurù i Cristo, yakó ágtanggap kandin tun ta balé yu, asta yakó yu galit-aliti. ¹¹ Su tô malit-alit kandin makapil katô madat áglumun din.

¹² Marapung pa pád tô ulitán ku áknikó, asal di ku sulatán, su kakalyag ku na madunna diyán áknikó ébô patóngkóé ki, asta ébô tuu ki kadayawan.

¹³ Ágpangumusta áknikó tô mga gabatà katô áknikó tábbé na igsalin katô Manama.

Ikatállu Sulat I Juan

Una Basan

Ni ikatállu mabbabá sulat i Juan, igsulat din tun ta rarak din na ángngadanan ki Gayo na tuu din ágginawaan. Si Gayo tó ágpangulun kató sábbad grupo ka mga ágpampamaké. Igdurung i Juan sikandin tingód ka katabang din kató duma mga ágpampamaké. Si Gayo, si Diotrefes asta si Demetrio tó mga taratinurú kató kagi ka Manama na ágtalap tun ta mga simbaan ka mga ágpampamaké. Na, nit sulat ni, igpasóddór i Juan ki Gayo tó tingód kató madat ágkémun i Diotrefes.

¹ Sakán na tarapid kató mga ágpampamaké tó igsulat áknikó, Gayo na rarak ku na tuu ku ágginawaan.

² Rarak ku, mólà pa ka madigár é kóddó nu asta madigár é lawa nu iring kató kabákkárran ka kapamaké nu. ³ Igsulatta kani su tuuwa idayawan tó igdunggu tó mga kataladi ta asta tó igulit dan kanak tingód kató katuman nu kató kabánnalan. ⁴ Ándà makabággé kanak ka tuu dakál dayó ka tandingán kató kadinág ku na ágtákkás tó mga gabatá ku kató kabánnalan.

Igdurung i Juan si Gayo

⁵ Gayo na ágginawaan ku, ágkasarigan ka gó ka ágdóppónan nu tó mga kataladi ta na gukit diyan áknikó, agad ándà nu kilalayi sikandan. ⁶ Igulitan dan tó mga ágpampamaké dini tingód kató ginawa nu kandan. Madigár ka manayun ka tumabang kató mga manubú iring kandan ébó makapanayun dan tun ta panawán dan, su tó gó tó makabággé ka dayó tun ta Manama. ⁷ Tó igpanó dan ébó tuminurú tingód ki Jesu-Cristo, ándà tabang na igtanggap dan tikud tun ta mga di ágpamaké. ⁸ Purisu sikita na mga ágpampamaké, kailangan tumabang ki kató mga manubú iring kandan ébó makapil ki kató katinurú dan kató kabánnalan.

Si Diotrefes asta si Demetrio

⁹ Igsulatta tun ta mga ágpampamaké diyan ákniyu tingód kani, asal ándà tanggap si Diotrefes na igpapidda ka Manama, su malyag sikandin mangulu kató mga ágpampamaké dutun. ¹⁰ Purisu ka dumunggu a diyan ákniyu, ulitán ku tó madat áglumun din. Madat tó mga ágkagin din na igimu-imu din ébó dumadat áknami. Asta ánnà nángngà yan, su di din ágtanggapán tó mga kataladi na gukit diyan ákniyu, asta ágsapadan din pagsik tó mga tumanggap pád kandan ukit kató kapéwà din kandan tikud tun ta simbaan.

¹¹ Rarak ku na ágginawaan ku, yaka giring kató madat áglumun din, asal iringi nu tó madigár. Tó áglumu ka madigár igpasábbad tun ta Manama, asal tó áglumu ka madat ándà sóddór din kató Manama.

¹² Tanggap nu si Demetrio, su ágkagi tó langun ágpampamaké na madigár sikandin, asta ukit kató ágkémun din ágpakitanán din na bánnal tó ágkagin dan. Sikami pagsik makakagi na madigár sikandin, asta isóddóran nu na bánnal tó igkagi dé tingód kandin.

Ágtamanán kani sulat

¹³ Marapung pa pád tó ulitán ku áknikó, asal di ku solatán, ¹⁴ su kakalyag ku na madunna diyan áknikó ka di madugé ébó patóngkóé ki.

¹⁵ Mólà pa ka bággayan ka ka kasunayan. Tó mga rarak nu dini ágpangumusta áknikó. Padunggu nu ni kapangumusta ku tun ta langun rarak ta diyan ákniyu.

Sulat I Judas

Una Basan

Ni libro igsulat i Judas na kataladi i Santiago. Na, si Jesus tō kaké dan tun dád ta innà. Agad si Judas tō adi i Jesus, asal ándà kabantug na sikandin tō adi din, asal igulit si Judas na sikandin tō ágsuguánnán i Jesu-Cristo na Áglangngagán din.

Igsulat si Judas tun ta mga ágpampamaké ébō pasóddórán din kandan tō tingód katō mga ágtinurù ka ánnà bánnal. Di dan ágrespeto katō Manama, asta ágkagi dan na mému tumanán tō kakalyag ka lawa dan agad madat, su pasinsiyaan ka Manama sikandan ukit katō kédu din. Purisu igsulat si Judas ébō makasóddór tō mga ágpampamaké na matuman supakan ka Manama tō áglumu ka madat.

Nit mabbabà sulat, duwán mga kagi na magunawa katō igsulat tun ta Ikaduwa Sulat I Pedro. Ni sulat ágtinurù katō langun manubù na masa ébō kumabákkár tō kapamaké dan na igbággé katō Manama, asta ébō gamitán dan tō kabánnalan na isóddórán dan ébō makatu dan katō mga ágtinurù katō ánnà bánnal.

¹ Sakán si Judas na ágsuguánnán i Jesu-Cristo asta kataladi i Santiago.

Igsulatta ákniyu na igsalin asta ágginawaan katō Ámmà Manama, asta ágdóppónan i Jesu-Cristo.

² Mólà pa ka inalayun yu ágtanggapán tō kédu, tō kasunayan, asta tō ginawa tikud tun ta Manama.

Ánnà bánnal mga taratinurù

³ Mga ágginawaan ku, kakalyag ku gó pád na sumulatta ákniyu tingód katō katábbus áknita. Asal áknganni kailangan sumulatta asta pédu-éduwa ákniyu ébō magani kó matu katō mga ágtinuruán na ánnà bánnal, su di mému ka mapalin tō kabánnalan na ágtinuruán tingód katō kapamaké na makasábbad dád igbággé katō Manama tun ta mga sakup din. ⁴ Igsulat ku ni su duwán mga manubù na igapil tun ákniyu na di ágrespeto katō Manama. Limbungan dan pád sikiyu ukit katō ágtinuruán dan na mému ki tumuman katō madat mga kakalyag ta su pasinsiyaan ki gó ka Manama. Sayyan duwán igsulat katō Manama na supakan dan su igéllé dan katō sábbad dád Pangulu asta Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo.

Mga igsupakan katō Manama

⁵ Na, isóddórán yu ni, asal kakalyag ku na pasampáttán ku ákniyu na agad igpaluwà ka Manama tō mga rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto, asal pángnga katō, igmatayan din tō mga manubù na ándà bánnal kandin. ⁶ Sampát yu tō mga panaligan na ándà tuman katō lumu na igsarig tun kandan, asal igtanan dan baling katō góddóan dan tun ta langit. Purisu igbagkás katō Manama ka mga kadina na di ágkabugtus, asta igpriso din tun ta mangittáng lugar sippang ka dumunggù tō álló ka ruudan dan ikandin. ⁷ Sampát yu tō mga taga Sodoma, tō mga taga Gomora, asta tō mga manubù tun ta duma mga lunsud na madani. Iglumu dan pagsik ka salà, su kakalyag dan lumayuk katō ánnà kandan sawa ó duma, asta itaglangan dan agad tō mga ánnà manubù. Igmatayan dan ka apuy ébō makasóddór ki na supakan tō mga áglumu ka madat ukit katō apuy na di mapadáng ka ándà ágtamanán.*

⁸ Iring gó kanan tō madat mga manubù na ágduma-duma ákniyu. Su inapid dan ukit katō mga tagénáp dan, duwán áglumu ka salà tun ta kandan sarili lawa, asta duwán géllé katō igpapangulu ka Manama asta ágbuyas katō mga panaligan ka Manama. ⁹ Asal agad tō sábbad matulus panaligan ka Manama na si Miguel ándà buyas ki Maibuyan, su tō igpapulé dan ka sadan tō mému mangé katō lawa i Moises na inaté, ándà kagi si Miguel na ruudan din si Maibuyan tingód katō kabuyas din, asal mà din dád, “Tō Áglangngagán tō sumapad áknikó!”†

¹⁰ Asal ni mga manubù ni ágbuyas katō agad ándin na ándà dan kagpátti. Iring dan katō mga mannanap na di ágpanámdám, su áglumun dan dád tō agad ándin na inayadan dan, asta tō gó tō ágpíd kandan tun ta kadattan. ¹¹ Makédu-édu dan! su inéringan dan tō iglumu i Cain na igmaté katō kataladi din. Itaglangan dan tō madat mga lumu ébō manalapì dan iring katō iglumu i Balaam. Igatu dan katō Manama iring katō katu i Core, asal supakan dan.‡

¹² Ni mga manubù ni ágdadat katō kapalimudé yu ágkan, su tuu dan ágkan asta ginám, asta ándà kayyà dan. Tō dád sarili dan tō ágpanámdámmán dan. Ándà ágpulusán dan iring katō mangittáng sagulapun na áglayapán ka karamag asta di ágkému udan. Iring dan katō mga

* 1:7 7 Ahaán tō Genesis 19. † 1:9 9 Ahaán tō Zacarias 3:2. ‡ 1:11 11 Ahaán tō Genesis 4:3-8; Numeros kapitulo 16, asta mga kapitulo 22, 23 asta 24.

kayu na ándà buuy, agad timpo ka kabuuy. Purisu igbéttód dan su ilanás asta igangu dán gó. ¹³ Iring dan katò magdakál balud na ágkitanán tò burà na ágluwà tikud tun ta mga balud, su ágpakitanán dan tò mga makayayà linumuwan dan. Iring dan katò mga karani na ágsuwé tikud tun ta gukitanan dan. Purisu igtaganà dán katò Manama tò mangittáng lugar na ándà gó kappawaan para óddóan dan sippang ka ándà ágtamanán.

¹⁴ Na, si Enoc na ikapittu kógpuwan i Adan igkagi sayyan tingód kandan, na mà din, “Na, dumunggù tò Áglangngagán na tákkássan katò mga mararan ugis panaligan din.

¹⁵ Rumuud sikandin katò langun manubù.

Sumupak sikandin katò langun di ágpamaké tingód katò langun ka madat mga linumuwan dan, asta tingód katò langun ka madat mga kagi dan tingód kandin.”

¹⁶ Ni mga manubù ni ágburáng-buráng tingód katò Manama. Di dan ágkanángngaan. Ágpanámdámmán dan tò kakalyag katò kandan sarili. Ágpadadurung dan ukit katò kagi dan. Ágpaniyuk[§] dan katò mga manubù ébò matuman tò kakalyag dan.

Kapasóddór asta katinurù

¹⁷ Asal sikiyu na mga ágginawaan, sampát yu tò igkagi dángngan katò mga apostoles ka Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo. ¹⁸ Igkagi sikandan ákniyu, na mà dan, “Tun ta tapuri mga álló dumunggù tò mga manubù na yumamá-yamá ákniyu, asta tumanán dan dád tò madat mga kakalyag dan.” ¹⁹ Ni gó tò mga manubù na gimu ka kapókit ébò passae kó. Ágkapid dan katò kakalyag ka lawa dan. Ándà Ugis Espiritu tun kandan.

²⁰ Asal sikiyu na mga ágginawaan ku, panayun kó patabangé ébò kumasarig tò kapamaké yu. Dasal kó na tákkássan kó katò Ugis Espiritu. ²¹ Papánnù kó katò ginawa ka Manama róggun na gangat kó katò kantayan na ándà ágtamanán na bággén katò Áglangngagán ta na si Jesu-Cristo ukit katò kédu din.

²² Kéduwi yu tò mga ágduwa-duwa. ²³ Tabangi yu tò duma mga manubù ébò makaluwà dan tikud tun ta apuy na supak ka Manama. Kéduwi yu tò mga manubù agad madat é mga linumuwan dan, asal banté kó agó mapil kó katò mga salà dan.

Ágtamanán kani sulat

²⁴ Na, mólà pa ka durungán tò Manama na makému dumóppón ákniyu ébò di kó madabù tun ta salà, asta makapid ákniyu ébò ándà masawé ákniyu asta duwán dayó yu tun ta saruwan din na ágséllà ka bantug. ²⁵ Mólà pa ka durungán tò sábbad dád gó Manama na Taratábbus ta ukit ki Jesu-Cristo na Áglangngagán ta. Mólà pa ka duwán séllaán din, bantug din, katulusan din, asta pagpangulu din tikud tun ta katigkanayan, áknganni, asta sippang tun ta ándà ágtamanán! Matuman ni.

§ 1:16 16 Ágpaniyuk, ó mà kagi ágdurung (pag-ulog-ulog).

Igpakita I Jesu-Cristo Ki Juan

Una Basan

Tô igsulat si Juan kani libro, tugál dán sikandin, asta igóddô tun ta délák purù na ánggadanan Patmos. Igpóddô si Juan tun ta purù su isókó tô gobyerno ka Roma kandin tingód katò kólit-ólit din tingód ki Jesu-Cristo. Purisu igpéwà sikandin, asta igpóddô tun ta Patmos na iring na igpriso. Tô igsulat si Juan kani, masig dán sikandin maté.

Igsulat i Juan ni libro ébò pabákkárrán din tô pusung katò mga ágpamaké ki Jesus. Igsugù tô hari tun ta Roma na mému irrayatan tô langun ágpamaké ki Jesu-Cristo. Purisu marapung tô mga igmatayan.

Igulit i Juan tô igpasóddór i Jesu-Cristo kandin tingód katò malumu ka tapuri álló ka lumónód sikandin asta magóbbó ni banuwa. Marapung tô kasalábbuan na igpakita kandin, asta madalám tô kóbadaan kani. Nit libro, ánggadanan Nati Karnero si Jesus, su tô inaté sikandin, iring katò karnero na ágmatayan ébò kapasinsiyaan tô salá ka mga manubù. Tun ta tapuri álló, manalu tô Manama ki Maibuyan, asta mangulu tô Manama katò langun.

¹ Nit libro, igsulat tô igpakita i Jesu-Cristo. Igsarig ni ka Manama ki Jesu-Cristo asta sikandin tô igulit áknita na mga ágsuguánnán din ébò kasóddóran ta ka ándin tô masig dán matuman na dumunggù. Igpasóddór din ni kanak na si Juan na sábbad ágsuguánnán din ukít ka panaligan na igpapid din dini kanak. ² Igsulatta katò langun na igkita ku, asta ulítán kud ákniyu tô tingód katò kagi ka Manama na igulit i Jesu-Cristo.

³ Kadayawan tô mga manubù na ágbasa kani mga kagi na igpasulat ka Manama ébò maminág tô duma mga manubù. Kadayawan tô mga manubù na ágpaminág asta ágbánnal katò igsulat ku, su masig dán ni matuman.

Mga sulat tun ta pittu simbaan

⁴ Sakán si Juan tô igsulat kani ákniyu na mga ágpampamaké tun ta pittu mga simbaan ka probinsya ka Asia. Mólà pa ka tabangan kó asta duwán kasunayan yu tikud tun ta Manama na duwán áknganni, tikud sayyan, asta tun ta tapuri álló. Mólà pa ka tabangan kó asta duwán kasunayan yu tikud tun ta Ugis Espiritu* tun ta saruwan katò gunsadanan ka Manama tun ta langit. ⁵ Mólà pa ka tabangan kó asta duwán kasunayan yu tikud tun ki Jesu-Cristo na ágkasarigan tô kagi din asta tagnà inaté na inaté puman, asta ágpangulu katò mga hari nit banuwa.† Dakál tô ginawa din áknita, asta igpaluwà kid ikandin tikud tun ta mga salá ta ukít katò dipanug ka kamatayan din tun ta krus. ⁶ Igsakup ki ikandin tun ta pagpangulu din. Inému ki ikandin na mga pari katò Ámmà din na Manama. Mólà pa ka sikandin tô durungán asta mangulu ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

⁷ Na, paminág yu ni kagin ku ákniyu. Lumónód si Jesu-Cristo na tákkássan ka mga sagulapun tikud tun ta langit. Kumita kandin tô langun manubù, agad tô langun igmaté kandin. Dumarawit tô langun grupo ka manubù nit banuwa tingód katò máddang dan, su supakan din sikandan.‡ Bánnal ni. Matuman ni.

⁸ Tuu matulus tô Áglangngagán na Manama na duwán áknganni, tikud sayyan, asta tun ta tapuri álló. Igkagi sikandin, na mà din, “Sakán tô Alpa asta tô Omega.”§

Igpakita si Jesus ki Juan

⁹ Sakán si Juan na kataladi yu tô igsulat kani. Iringnga ákniyu, su mallayat tô ginawa ku ágtiis katò kéraray na igdunggù kanak, su sakán tô igpasakup tun ta pagpangulu ka Manama. Igsupakanna ka gobyerno, asta igpapidda tun ta purù na ánggadanan Patmos* tingód katò kólit-ólit ku katò kagi ka Manama na igtinurù i Jesus. ¹⁰ Álló ka Linggo róggun igpangadappa katò Áglangngagán, ipánmuanna katò Ugis Espiritu. Duwán igdinág ku na igkagi dadan tun ta bókkóg ku, asta mabákkár tô kagi din iring na kédup ka trumpeta. ¹¹ Igkagi sikandin, na mà din, “Sulat nu ni kitanán nu, asta papid nu tun ta mga ágpampamaké tun ta pittu mga simbaan ka lunsud ka Efeso, Ismirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, asta Laodicea.”

* **1:4** 1:4 Ugis Espiritu, ó pittu mga espiritu. Ahaán tô Zacarias 4:1-10. Tô numero pittu tô panunggiringan tingód ka kanángngaan katò Ugis Espiritu ó kanángngaan katò áglumun din. Magunawa pagsik tun ta 3:1, 4:5, asta 5:6. † **1:5** 1:5 Ahaán tô Salmo 89:27. ‡ **1:7** 1:7 Ahaán tô Daniel 7:13. § **1:8** 1:8 Tô alpa asta tô omega tô una litra asta tô tapuri litra tun ta kinagiyán ka Griego. Tô kóbadaan katò igkagi din, “Sakán tô katigkanayan asta tô ágtamanán katò langun.” * **1:9** 1:9 Patmos tô sábbad purù na madani tun ta probinsya ka Asia.

¹²Tô igdinágga katô kagi, igbariringnga ébô kitanán ku tô igkagi kanak. Tô igbariringnga, igkita ku iring na bónnóng katô Igpamanubù.[†] Kapa tô umpak din, asta bulawan tô iglibád tun ta kagpa din. ¹⁴Mapputi tô ulu din iring na kapputi ka óggét na tuu mapputi, asta tô mga mata din iring na apuy na ágrágrág. ¹⁵Ágséllà tô mga paa din iring na burunsi na igpénit tun ta apuy asta igpaséllà. Mabákkár tô kagi din iring na arukán ka magdakál mga wayig na garus.[‡] ¹⁶Tun ta kawanan bállad din, igawidan din tô pittu mga karani. Tikud tun ta babbà din, ágluwà tô kampilan na duwán duwa sarab. Pakasirang tô báttuk din iring na sánnang katô malássád álló.[§]

¹⁷Tô igkita a kandin, ibantangnga tun ta mga paa din iring na inaté. Asal igdappánnanna ikandin ka kawanan bállad din, asta igpatindágga ikandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágkamáddangan. Sakán tô katigkanayan asta tô ágtamanán.* ¹⁸Sakán tô manté. Inatéya, asal inatéya puman, asta mantéya gó sippang ka ándà ágtamanán. Sakán tô makanté puman katô mga manubù, asta sakán tô makapapid kandan tun ta Hades.[†] ¹⁹Sulat nu tô igpakita ku áknikó, tô ilumu dán áknganni, asta tô pakitanán ku áknikó na malumu tun ta tapuri álló. ²⁰Pasóddórán kud áknikó tingód katô pittu mga karani na igkita nu na igawidan ku tun ta kawanan bállad ku, asta tô pittu mga sulù na bulawan. Tô pittu mga karani, tô gó tô pittu mga panaligan[‡] na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta pittu mga simbaan, asta tô pittu mga sulù, tô gó pagsik tô pittu mga simbaan.”

2

Sulat tun ta simbaan ka Efeso

¹Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan ka lunsud ka Efeso. ‘Ni gó tô kagin ku ákniyu. Sakán tô gawid katô pittu mga karani tun ta kawanan ku, asta sakán tô ágpanó-panó tun ta pittu mga sulù na bulawan. ²Isóddórán ku tô áglumun yu. Isóddórán ku na gággar-ággár kó, asta mallayat tô ginawa yu dalám katô katiis yu ka kahirapan. Isóddórán ku na ágsapadan yu tô mga manubù tun ákniyu na áglumu ka madat. Igkinnaman yu tô mga mà kagi apostoles, asta igkita yu na mga bulalón dan. ³Isóddórán ku na agad ihirapan kó tingód katô kapamaké yu kanak, asal ikatiis kó asta mallayat tô ginawa yu, asta ándà kó gó sungkù. ⁴Asal isóddórán ku na duwán áglumun yu áknganni na ánnà nángngá, su agad dakál tô ginawa yu kanak dángngan, asal délák dán tô ginawa yu kanak áknganni. ⁵Sampát yu tô ákgémun yu dángngan na igtananan yu. Rákkád kó katô mga salá yu, asta lumu yu puman tô madigár, iring katô iglumu yu dángngan. Atin ka dì kó rumákkád, madunna tun ákniyu asta kangén ku tô sulù tikud tun ákniyu.* ⁶Asal ágdurungnga ákniyu su ágkaringasaan yu tô madat na áglumun katô mga Nicolaita[†] na ágkaringasaan ku pagsik. ⁷Kailangan maminág kó ébô makagpát kó kani ágkagin katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké. Tô mga makapanalu ka kadattan, tô gó tô pakannán ku katô mga buuy ka kayu na ágbággé ka kantayan na igpamula tun ta madigár góddóan ka Manama.’”[‡]

Sulat tun ta simbaan ka Ismirna

⁸Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan ka lunsud ka Ismirna. ‘Ni gó tô kagin ku ákniyu. Sakán tô katigkanayan asta tô ágtamanán. Inatéya, asal inatéya puman. ⁹Isóddórán ku na ágtiis kó katô kérrayat. Isóddórán ku na agad ágkayù-ayuan kó, asal dakál tô kaduwáman yu tun ta langit. Isóddórán ku na ágbuyas-buyasán kó katô mga Judio. Agad ágkagin dan na bánnal dan Judio, asal igpasakup dan ki Maibuyan. ¹⁰Yakó ágkamáddangan katô kahirapan na masig dán dumunggù ákniyu. Duwán mga manubù tun ákniyu na paprison i Maibuyan ébô kinnaman ka bánnal kó ágsarig kanak. Kailangan irrayatan kó tun ta mabbabà timpo na mga sapulù (10) álló. Agad matayan kó, asal sarig kó kanak, su bággén ku ákniyu tô korona ka kantayan na ándà ágtamanán. ¹¹Kailangan maminág kó ébô makagpát kó kani ágkagin

[†] **1:13** 1:13 Tô kagi “Igpamanubù” iggamit i Jesus, su sikandin tô Manama na igpamanubù ébô tábbúsán ki ikandin tikud tun ta salá ta. Ahaán tô Daniel 7:13; 10:5. [‡] **1:15** 1:15 Ahaán tô Ezequias 1:24. [§] **1:16** 1:16 Ahaán tô Exodo 34:29

* **1:17** 1:17 Ahaán tô Isaias 44:2,6. [†] **1:18** 1:18 Hades tô ngadan katô góddóan ka mga inaté sippang ka ruudan dan. Ahaán tô Lucas 10:15; Lumu 2:27. [‡] **1:20** 1:20 Panaligan na ágtómmóng, ó grupo. Tô kagi panaligan tô panunggiringan tingód katô mga grupo ka ágpamaké tun ta pittu mga simbaan. Magunawa tun ta 2:1,8,12,18; 3:1,7,14.

* **2:5** 2:5 Tô kóbadan katô igkagi din, iwán din tô mga ágpampamaké. [†] **2:6** 2:6 Ángngadanan mga Nicolaita tô mga manubù na igpasakup ki Nicolas na igtinurù katô ánnà kabánnalan. Magunawa pagsik tun ta 2:15. [‡] **2:7** 2:7 Ahaán tô Genesis 2:9.

katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké. Tô mga makapanalu ka kadattan, tô gó tô di kadattan katô ikaduwa kamatayan.’ ”§

Sulat tun ta simbaan ka Pergamo

¹² Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan katô lunsud ka Pergamo. ‘Ni gó tô kagin ku ákniyu. Sakán tô ágpíd ka kampilan na duwán duwa sarab. ¹³ Isóddóran ku na agad góddô kó tun ta lunsud na ágpanguluwan i Maibuyan, asal igsarig kó gó kanak. Ándà kó sungkù ka kapamaké yu kanak agad dánggan tô kamaté ki Antipas na ágkasarigan na igulit-ulit tingód kanak, asta igmatayan tun ta lunsud yu na ágpanguluwan i Maibuyan. ¹⁴ Asal isóddóran ku na duwán áglumun yu na di madigár, su duwán manubù tun ákniyu na ágtákkás katô bulaló na igtinurù i Balaam sayyan. Igtinurù sikandin ki Balak katô kapókit ka pagkinnam din katô mga rubbad i Israel. Purisu igkan dan tô ágkakan na igbággé tun ta mga ágmanaman, asta iglayuk dan katô ánnà kandan sawa ó duma.* ¹⁵ Duwán pagsik mga manubù tun ákniyu na ágtákkás katô bulaló na igtinurù ka mga Nicolaita. ¹⁶ Purisu rákkád kó. Atin ka di kó rumákkád, sékóttà madun tun ákniyu ébò matayan ku sikandan ukit katô kampilan na ágluwà tikud tun ta babbà ku. ¹⁷ Kailangan maminág kó ébò makagpát kó kani ágkagin katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké. Tô mga makapanalu ka kadattan, tô gó tô bággayan ku katô mana† na igtagù para kandan tun ta langit. Bággén ku kandan tô mapputi batu na igsulatan ka mantu ngadan. Tô bággayan ku kani, tô dád gó é makasóddór ka sadan ngadan tô igsulat dutun.’ ”

Sulat tun ta simbaan ka Tiatira

¹⁸ Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan ka lunsud ka Tiatira. ‘Ni gó tô kagin ku ákniyu. Sakán tô Batà ka Manama. Tô mga mata ku iring na apuy na ágrágrág, asta tô mga paa ku iring na burunsi na igpaséllà.† ¹⁹ Isóddóran ku tô mga áglumun yu. Dakál tô ginawa yu kanak. Ágpamaké kó kanak. Ágtabang kó ka duma mga manubù. Mallayat tô ginawa yu dalám ka katiis yu katô kahirapan. Tô áglumun yu áknganni tuu pa madigár ka tandingán katô iglumu yu dánggan. ²⁰ Asal isóddóran ku na duwán áglumun yu na di madigár, su mému ákniyu ka ágtinuruan kó katô bayi na si Jezabel na mà kagi propeta. Áglimbung sikandin katô mga ágsuguánán ku ukit katô katinurù din na mému layukan tô ánnà kandan sawa ó duma, asta mému kannán tô ágkakan na ágbággén tun ta mga ágmanaman. § ²¹ Agad igangatan ku sikandin ébò rumákkád katô kalayuk din katô ánnà kandin duma, asal ándà kakalyag din na rumákkád. ²² Purisu supakan ku sikandin, asta dungguan sikandin ka bógók. Atin ka di rumákkád tô mga áglayuk kandin, supakan ku gó sikandan ébò kahirapan dan. ²³ Matayan ku tô mga gabatà din ébò kasóddóran katô langun ágpampamaké na sakán tô ikasóddór katô tun dalám ka pusung yu, asta bággén ku tun ta tagsábbad-sábbad ákniyu tô pulusán tingód katô iglumu yu. ²⁴ Asal duwán pa kagin ku ákniyu na mga taga Tiatira na ándà tákkás katô madat na ágtinuruán katô bayi, asta ándà kasóddóri tô ágkagin dan na madalám kakatigan i Maibuyan. Sábbad dád ni kagin ku ákniyu. ²⁵ Panayun kó sarig kanak sippang ka lumónódda. ²⁶ Tô mga makapanalu ka kadattan asta mánnal ka kakalyag ku sippang ka lumónódda, tô gó tô imun ku na mga pangulu katô mga banuwa, ²⁷ iring katô kapapid katô Ámmà ku kanak ébò manguluwa katô mga banuwa. Mangulu kó katô mga manubù tun ta langun banuwa, iring na tukád putó. Mému dan iring na tibud na ipássà, su talun yu sikandan. ²⁸ Bággén ku ákniyu tô karani na ágséllà ka masig dán malló. ²⁹ Kailangan maminág kó ébò makagpát kó kani ágkagin katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké.’ ”

3

Sulat tun ta simbaan ka Sardis

¹ Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan ka lunsud ka Sardis. ‘Ni gó tô kagin ku ákniyu. Dini kanak tô Ugis Espiritu na igpanunggiringan ka pittu mga espiritu, asta tô pittu mga karani na gawidan ku. Isóddóran ku tô áglumun yu. Agad ágkangadanan kó na duwán kantayan yu, asal iring na inaté kó. ² Ánnó kó ébò makataganà kó. Pabákkár yu tô kasarig yu kanak, su masig dán mandà. Isóddóran ku na ánnà nángngà tô áglumun yu tun ta saruwan katô Ámmà ku na Manama. ³ Purisu sampát yu tô kabánnalan na igtinurù ákniyu asta igdinág yu dánggan. Bánnal kó katô kabánnalan, asta rákkád kó. Atin ka di kó mánnó, dumunggu

§ 2:11 2:11 Tô ikaduwa kamatayan, tô gó tô linó ka apuy. Ahaán tô 20:14. * 2:14 2:14 Ahaán tô Numeros 31:16; 25:1-2. † 2:17 2:17 Mana, ó ágkannán. Ahaán tô Exodo kapitulo 16. ‡ 2:18 2:18 Ahaán tô Daniel 10:6. § 2:20 2:20 Ahaán tô 1 Hari 16:31; 2 Hari 9:22,30-37.

a ka di kó makataganà, iring na kadunggù katô takón, su di yu kasóddóran ka ándin orasi tó kadunggù ku. ⁴ Tagsábbadé dád tó tun ákniyu na mga taga Sardis na ándà karipai katô madat na áglumun katô duma. Sikandan tó mákkás kanak asta pómpakán ku ka mapputi, su ágkasarigan dan. ⁵ Tó mga makapanalu ka kadattan, tó gó tó pómpakán ku ka mapputi. Di ku gó péwaán tó mga ngadan dan tikud tun ta libro ka kantayan.* Kumagiya katô Ámmà ku asta tó mga panaligan din na tó gó tó mga sakup ku. ⁶ Kailangan maminág kó ébò makagpát kó kani ágkagin katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké.’”

Sulat tun ta simbaan ka Filadelfia

⁷ Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan ka lunsud ka Filadelfia. ‘Ni gó tó kagin ku ákniyu. Sakán tó Ugis, asta ágkasariganna. Sakán tó ágpíd ka susi katô Lunsud i David.† Atin ka ágpókéan ku tó sállat, ándà palang makasagpáng. Atin ka ágsagpángngan ku tó sállat, ándà palang makapóké.’” ⁸ Isóddóran ku na madigár tó áglumun yu. Igpókéan kud tó sállat ébò mukit kó, asta ándà makasagpáng.‡ Isóddóran ku na agad ágmalómét kó, asal ágbánnal kó katô kagi ku. Ándà kó bulun na sikiyu tó mga sakup ku. ⁹ Tó mga manubù na isakup i Maibuyan, agad ágkagin dan na bánnal dan Judío, asal ágbulaló dan, su mà kagi dan ágtákkás kanak. Palingkóódán ku sikandan tun ta tubang yu ébò kasóddóran dan na ágginawaan ku sikiyu.* ¹⁰ Igtuman yu tó igsugù ku ákniyu na kailangan mallayat tó ginawa yu dalám ka katiis yu ka kahirapan iring na katiis ku katô kahirapan. Purisu tumómmóngnga ákniyu ébò di kó dungguan ka madat kahirapan na masig dán dumunggù tun ta mga manubù na góddò nit banuwa. ¹¹ Masiggad lumónód. Bantayi yu tó kasarig yu kanak ébò ándà makagó katô korona na bággén ku ákniyu ka makapanalu kó. ¹² Tó mga makapanalu ka kadattan, tó gó tó imun ku na ágkasarigan, iring na mga sumbál tun ta templo katô Ámmà ku na Manama. Móddò dan gó dutun, asta sulatan ku sikandan katô ngadan ka Ámmà ku na Manama, asta tó ngadan katô lunsud na góddóan katô Ámmà ku, tó lunsud na ánggadanan Mantu Jerusalem† na sumunnad tikud tun ta langit asta tikud tun ta Manama. Sulatan ku sikandan katô mantu ngadan ku.‡ ¹³ Kailangan maminág kó ébò makagpát kó kani ágkagin katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké.’”

Sulat tun ta simbaan ka Laodicea

¹⁴ Na, igkagi si Jesus kanak, na mà din, “Sulat nu ni kagin ku katô panaligan na ágtómmóng katô mga ágpampamaké tun ta simbaan ka lunsud ka Laodicea. ‘Ni gó tó kagin ku ákniyu. Sakán tó ánggadanan na Amen.§ Ágkasarigan asta bánnal tó gulitán ku. Sakán tó igtikudan katô langun na igimu ka Manama. ¹⁵ Isóddóran ku tó áglumun yu. Ánnà bánnal tó ginawa yu kanak. Purisu iring kó na ginámmán na malataggé dád, di magánnó asta di ménit. Mólà pa ka iring kó na magánnó ginámmán ó ménit ginámmán! ¹⁶ Asal su iring kó na malataggé na di magánnó asta di ménit, péwaán ku sikiyu iring na ginámmán na ágluwaán, ¹⁷ su agad ágpapadurung kó na ágkaduwánnan kó, asta ándà dán kulang tun ta kaduwánnan yu, asal ándà yu kasóddóri na sikiyu tó makédu-édu. Ándà yu kasóddóri na iring kó na ágkayù-ayuan, asta bólóg, asta ándà umpak tun ta saruwán ka Manama. ¹⁸ Purisu ni gó tó kagin ku ákniyu. Kangé yu tikud dini kanak tó duwán bánnal lagá iring na bulawan na mantu inému ébò bánnal kó ágkaduwánnan. Kangé yu tikud dini kanak tó bánnal pagtambun katô kayyaan yu iring na umpak na ándà kaburingi ébò katambunan tó kayyaan yu. Kangé yu tikud dini kanak tó bánnal makatabang ákniyu iring na bawì na makóli ka mata ébò kumita kó ka kabánnalan. ¹⁹ Tó mga ágginawaan ku, tó gó tó ágsapadan ku asta ágdisiplinan ku. Purisu rákkád kó, asta piyai yu tó ágkémun yu. ²⁰ Na, ágtindágga nit sállat, asta ágtáktákka. Atin ka duwán maminág katô kagi ku, asta pókéan din tó sállat, mahuwa, asta kumanna duma kandin. ²¹ Tó mga makapanalu ka kadattan, tó gó tó pónsádán ku madani tun kanak dalám ka pagpangulu ku, iring na igunsadda madani tun ta Ámmà ku pángnga igpanaluwa katô langun. ²² Kailangan maminág kó ébò makagpát kó kani ágkagin katô Ugis Espiritu tun ta mga ágpampamaké.’”

* 3:5 3:5 Ánggadanan “libro ka kantayan” tó libro na igsulatan ka ngadan ka mga manubù na ágbággayan ka kantayan na ándà ágtamanán. Ahaán tó Daniel 12:1. † 3:7 3:7a Tó pangulu katô lunsud tó ágpíd ka susi katô lunsud. Ánggadanan Lunsud i Hari David tó lunsud ka Jerusalem. Ánggadanan Mantu Jerusalem tó mantu góddóan na igimu ka Manama na sumunnad tikud tun ta langit. Ahaán tó 3:12 asta 21:2. ‡ 3:7 3:7b Ahaán tó Isaias 22:22. § 3:8 3:8 Tó kóbadan, ándà makabalabag katô lumun yu para kanak. * 3:9 3:9 Ahaán tó Isaias 60:14. † 3:12 3:12a Ánggadanan Mantu Jerusalem tó góddóan na igimu ka Manama para óddóan katô mga igsalin din. Ahaán tó kapitulo 21 asta 22. ‡ 3:12 3:12b Ahaán tó Isaias 62:2. § 3:14 3:14 Ánggadanan si Jesus na “Amen,” su tó kóbadan, “Matuman ni.”

4

Gunsadanan ka pangulu tun ta langit

¹ Na, pángnga igsulatta kani, igkita ku tô sállat na igpókéan tun ta langit! Tô taganá igkagi kanak ka mabákkár iring na kédup ka trumpeta, tô gó tô igkagi puman, na mà din, “Pénék ka dini, su pakitanán ku áknikó tô matuman na dumunggu tun ta tapuri álló.”

² Na, tigkó dád igpidda katô Ugis Espiritu tun ta langit, asta igpakita din kanak tô gunsadanan ka pangulu tun ta langit, asta duwán igunsad dutun! ³ Madigár tô bónnóng din iring na bónnóng ka batu na ánggadanan haspe asta kornalina na dakál é lagà. Iglibutan tô gunsadanan din katô malunnó binangun iring na bónnóng ka batu na ánggadanan esmeralda na dakál é lagà. ⁴ Iglibutan tô gunsadanan katô duwa pulù áppat (24) mga gunsadanan, asta duwán duwa pulù áppat (24) mga ágpangulun na igunsad dutun. Mapputi tô umpak dan, asta itaguan tô ulu dan ka korona na bulawan. ⁵ Igkirám tô gunsadanan ka pangulu, asta igdinág ku tô dalágdág ka kilat. Tun ta saruwan katô gunsadanan ka pangulu, duwán pittu mga sulù na ágrágrág. Tô gó tô pató katô Ugis Espiritu ka Manama na igpanunggiringan ka pittu mga espiritu. [†] ⁶ Tun ta saruwan katô gunsadanan ka pangulu, duwán iring na ranó na matió iring na pangalungan. [‡]

Madani tun ta mga gunsadanan ka pangulu, duwán áppat mannanap na matulus. Ipánnuan ka mga mata tô tun ta báttuk dan, asta tô tun ta bókkóg dan. ⁷ Tô tagná matulus mannanap iring na liyun, tô ikaduwa iring na baka, tô ikatállu iring na manubú tô báttuk din, asta tô ikappat iring na banug na áglayang. [§] ⁸ Duwán ánnám pakpak tun ta tagsábbad-sábbad katô áppat matulus mannanap. Ipánnú tô lawa dan ka mga mata, agad dutun dalám asta tun ta luwà. Di dan ágsódó ágkanta agad álló asta dukilám, asta ni gó tô kagi katô kanta dan.

“Ugis, ugis, ugis

tô Áglangngagán na matulus Manama.

Duwán sikandin tikud sayyan, áknganni,

asta tun ta tapuri álló!” ^{*}

⁹ Manama tô gunsadanan tun ta gunsadanan ka pangulu, asta sikandin tô manté sippang ka ándà ágtamanán. Sikandin tô ágdurungán katô áppat matulus mannanap, asta ágpabantugán dan, asta ágpasalamatan dan. ¹⁰ Atin ka ágkanta dan, áglingkóód tô duwa pulù áppat (24) mga ágpangulun tun ta saruwan ka Manama na gunsad tun ta gunsadanan ka pangulu. Ágpangadapán dan sikandin na manté sippang ka ándà ágtamanán. Ágsánnarán dan tô mga korona dan tun ta saruwan din. [†] Ágkanta sikandan, na mà dan,

¹¹ “Áglangngagán dé na Manama,
sikuna tô nánggà durungán asta pabantugán,
asta sikuna tô tuu matulus,
Su sikuna tô igimu katô langun,
asta tikud tun ta áknikó kakalyag,
igimu nu tô langun na duwán áknganni.”

5

Papel na iglulun asta Nati Karnero

¹ Na, duwán papel na igkita ku tun ta kawanan bállad katô igunsad tun ta gunsadanan ka pangulu. Igsulatan tô tun ta dalám asta tô tun ta luwà, iglulun, asta igpatówan ka pittu mga silyo ébó di bákkan. ² Duwán matulus panaligan ka Manama na igkita ku, asta igullaó sikandin, na mà din, “Sadan tô nánggà makakas kani mga silyo asta makabákka kani papel?”

³ Agad tun ta langit, tun ta bówwó ka banuwa, asta tun ta siráb ka tanà, ándà palang ikita na makabákka asta makabasa kani papel. ⁴ Purisu tuuwa igsággó, su ándà palang ikita na makabákka asta makabasa katô papel. ⁵ Duwán sábbad ágpangulun na igkagi kanak, na mà din, “Yaka ágsággó, su nánggà tô ánggadanan Liyun* na tikud tun ta pamilya i Juda na rubbad i David. Sikandin tô ikapanalu. Purisu sikandin tô makakas kani pittu mga silyo, asta makabákka kani papel.”

* **4:2** 4:2 Ahaán tô Ezequias 1:26-28. [†] **4:5** 4:5 Ahaán tô 3:1 asta Zacarias 4:2. [‡] **4:6** 4:6 Pangalungan, ó bildo ó salamin. Magunawa tun ta 15:2; 21:18,21. [§] **4:7** 4:7 Ahaán tô Ezequias 1:10. * **4:8** 4:8 Isaias 6:2-3. [†] **4:10** 4:10 Tô gó tô pató na ágpabbabà-babà dan tun ta Manama. * **5:5** 5:5 Si Jesus tô igngadanan Liyun. Ahaán tô Genesis 49:9.

⁶ Na, duwán igkita ku tun ta tángngaan katô gunsadanan ka pangulu asta tô áppat matulus mannanap asta mga ágpangulun. Duwán Nati Karnero[†] na igtindág dutun, asta igkita ku tô mga ulat ka amú ka kamaté kandin sayyan, asal inanté puman sikandin. Duwán pittu mga panga din, asta pittu tô mga mata din na pató katô Ugis Espiritu[‡] ka Manama na igpapid tun ta kaluwagan ka banuwa. ⁷ Igpapadani tô Nati Karnero tun ta gunsadanan ka pangulu, asta igkangé din tô papel na iglulun tikud tun ta kawanan bállad katô igunsad dutun. ⁸ Tô igkangé din tô papel, iglingkóód tô áppat mga matulus mannanap asta tô duwa pulú áppat (24) mga ágpangulun tun ta saruwan katô Nati Karnero. Igpapadani katô tagsábbad-sábbad mga ágpangulun tô alpa na ágpadangín asta tô bulawan linipung na ipánnú ka pamammut na ággóbbón. Tô gó tô panunggiringan tingód ka mga kadasal katô mga sakup ka Manama. ⁹ Ikganta sikandan ka mantu kanta, na mà dan, “Sikuna dád tô nángngà makakangé katô papel na iglulun asta makakas katô silyo, Su sikuna tô igmatayan,

asta ukit katô dipanug nu igtábbus nu tô mga manubù para ka Manama tikud tun ta langun grupo, mga kinagiyan, mga klasi ka manubù, asta mga banuwa.

¹⁰ Inému nu sikandan na mga pangulu asta mga pari ka Manama, asta mangulu dan dán tun ta banuwa.”

¹¹ Na, tô igsállágga, igdinág ku tô kanta katô marapung mga panaligan na ilimud tun ta gunsadanan ka pangulu tákkás katô áppat matulus mannanap asta tô mga ágpangulun. Tuu marapung tô mga panaligan, su mga mararan mararan dan na di ágkéyap. ¹² Ikganta sikandan ka mabákkár, na mà dan, “Tô Nati Karnero na igmatayan tô nángngà durungán ta, Su duwán kandin katulusan, kaduwánnan, kapandayan, asta kabákkárran.

Sikandin tô pabantugán ta, asta pangadapán ta, asta durungán ta!”

¹³ Igdinág ku tô kanta katô langun tun ta langit, tun ta banuwa, tun ta siráb katô taná, asta tun dalám katô dagat. Ikganta sikandan, na mà dan, “Nángngà ka durungán sikandin na gunsad tun ta gunsadanan ka pangulu, asta durungán tô Nati Karnero.

Mòla pa ka pabantugán, asta pangadapán, asta duwán kabákkárran ka ánda ágtamanán!”

¹⁴ Igtaba tô áppat matulus mannanap, na mà dan, “Matuman ni!”

Iglingkóód tô mga ágpangulun, asta igpangadap dan.

6

Igakas tô mga silyo tun ta papel

¹ Na, igkita ku na igakas katô Nati Karnero tô tagnà katô pittu mga silyo na igpató tun ta papel na iglulun. Igdinág ku tô kagi katô tagnà matulus mannanap, asta iring na dalágdág ka kilat tô kagi din, na mà din, “Sadun ka dini!”

² Na, igkita ku tô mapputi kudà, asta duwán igsaké na igpid ka panà. Igbággayan sikandin ka korona, asta igpapid sikandin ébô talun din tô mga usig din.*

³ Tô igakas katô Nati Karnero tô ikaduwa silyo, igdinág ku tô kagi katô ikaduwa matulus mannanap, na mà din, “Sadun ka dini!”

⁴ Igluwa tô kudà na tuu mallutú. Tô igsaké, tô gó tô igpapid ébô samukán tô mga manubù nit banuwa. Purisu pamatayé dan. Duwán mallayat kampilan na igbággé tun ta igsaké.

⁵ Tô igakas katô Nati Karnero tô ikatállu silyo, igdinág ku tô kagi katô ikatállu matulus mannanap, na mà din, “Sadun ka dini!”

Na, igkita ku tô métám kudà. Duwán igsaké na igpid ka timbangan. ⁶ Duwán igdinág ku iring na kagi tun ta tángngaan katô áppat matulus mannanap. Ikgagiyan din tô igsaké, na mà din, “Pallayat nu tô lagà ka makan dan, su sábbad dád litro ka trigo na mému bállin ka sábbad abuk ka salapi na denario,[†] asta tállu dád litro ka sebada na mému bállin ka sábbad abuk ka salapi na denario. Asal yaka ágpallayat katô lagà ka langis ka olibo asta katô bino!”

⁷ Tô igakas katô Nati Karnero tô ikappat silyo, igdinág ku tô kagi katô ikappat matulus mannanap, na mà din, “Sadun ka dini!”

⁸ Na, igkita ku tô mararám kudà. Si Kamatayan tô ngadan katô igsaké, asta si Hades tô ngadan katô ágtalundug kandin. Igpapid dan ébô matayan dan tô ikappat bahin katô

[†] 5:6 5:6a Ahaán tô Isaias 53:7; Zacarias 4:10.

[‡] 5:6 5:6b Ugis Espiritu, ó pittu mga espiritu. Ahaán tô 1:4.

* 6:2

6:2 Ahaán tô Zacarias 1:8; 6:1-3. [†] 6:6 6:6 Tô sábbad abuk ka salapi na denario, tô gó tô tandan ka sábbad dád álló.

mga manubù nit banuwa ukit katò gira, ballus, bógók, asta magani mga mannanap ka kabánnássan nit banuwa.

⁹ Tô igakas katò Nati Karnero tô ikalima silyo, duwán igkita ku tun ta ligad katò dakál ággóbbówanan tun ta saruwan ka Manama. Igkita ku tô mga gimukud katò mga manubù na igmatayan tingód katò kólit dan ka kagi ka Manama asta katò kapamaké dan ki Jesus.

¹⁰ Igullaó sikandan, na mà dan, “Áglangngagán na Matulus, ugis asta ágkasarigan ka. Madugé pa tô karuud nu asta tô kasupak nu katò mga manubù na góddò nit banuwa tingód katò kamaté dan áknamí?”

¹¹ Na, duwán mapputi kapa na igbággé tun ta tagsábbad-sábbad kandan. Iggagiyan dan na kailangan mangat dan pa tun ta mabbabà timpo sippang ka makompleto tô langun kadumaan dan na ágsuguánnán asta kataladí dan, su duwán pa matayan iring kandan.

¹² Tô igakas katò Nati Karnero tô ikannám silyo, duwán linug na tuu mabákkár, asta igmangittáng tô álló iring na óggét na tuu métám, asta igmallutù tô bulan iring na dipanug.[‡]

¹³ Idabù tô mga karani nit bówwó ka tanà iring na mangngud mga buuy ka kayu igera na ágkómpad ka duwán mabákkár karamag.[§] ¹⁴ Itángngà tô langit iring na papel na ilulun. Ilubá asta inalin tô langun pabungan asta tô mga purú tikud tun ta lugar dan. ¹⁵ Tô mga manubù, agad mga hari, duma mga manubù na igpangulu, mga pangulu ka sundalo, mga ágkaduwánnan, mga magani, asta langun manubù agad állang ó ánnà, igállás dan tun ta mga takub asta tun ta siráb ka mga magdakál batu tun ta pabungan. ¹⁶ Igtawar sikandan katò mga pabungan asta mga magdakál batu, na mà dan, “Tambuni ké, asta sidalungi ké ébò di ké kitanán katò Manama na gunsad tun ta gunsadanan ka pangulu tun ta langit. Állás ké ébò di ké dungguan katò supak tikud tun ta Nati Karnero, ¹⁷ su igdunggu dán tô álló ka kasupak dan ka mga manubù, asta ándà palang makaluwà tikud tun ta supak.”*

7

Igpatówan tô 144 mararan Judio

¹ Na, duwán áppat panaligan na igkita ku. Igtindág dan tun ta áppat sunu ka banuwa, asta igpasódo dan tô áppat karamag ébò di ágkaramagan tô tanà, dagat, asta mga kayu. ² Igkita ku tô ássa panaligan na igdunggu tikud tun ta silatan. Igpíd din tô pagpató katò manté Manama. Igtawar sikandin ka mabákkár tun ta áppat panaligan na igbággayan ka Manama katò katulusan ébò dadattan tô tanà asta dagat. ³ Iggagi tô panaligan, na mà din, “Yakó ágdadat katò tanà, dagat asta kayu ka di dé pa patówan tô bukád katò mga ágsuguánnán ka Manama ta.”*

⁴ Na, idinág ku tô karapungan katò mga manubù na igpatówan. Sábbad gatus kappatan áppat mararan (144,000) tô igpatówan tikud tun ta langun grupo ka mga rubbad i Israel. ⁵ Sapulù duwa mararan (12,000) tô manubù na igpatówan tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Juda. Sapulù duwa mararan (12,000) tô igpatówan tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Ruben. Sapulù duwa mararan (12,000) tô igpatówan tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Gad. ⁶ Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Aser. Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Manases. ⁷ Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Simeon. Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Levi. Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Isacar. ⁸ Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Zabulon. Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Jose. Sapulù duwa mararan (12,000) tô tikud tun ta grupo ka mga rubbad i Benjamin.

Mga manubù tun ta saruwan katò gunsadanan ka Manama

⁹ Na, igkita ku tô tuu marapung manubù na di ágkéyap. Tikud dan tun ta langun banuwa, mga grupo, mga klasi ka manubù asta mga kinagiyan. Igtindág dan tun ta saruwan katò gunsadanan ka pangulu, tun ta saruwan katò Nati Karnero. Igumpak dan ka mapputi kapa, asta igawidan dan tô mga daun ka palmera. ¹⁰ Igullaó sikandan, na mà dan, “Durungán tô Manama ta na gunsad tun ta gunsadanan ka pangulu, asta durungán tô Nati Karnero, su igpaluwà ké ikandan tikud tun ta kérrayat!”

¹¹ Tô langun panaligan iglibut tun ta gunsadanan ka pangulu, mga ágpangulun, asta áppat matulus mannanap. Iglíngkóod dan tun ta saruwan katò gunsadanan ka pangulu, asta igpangadap dan ka Manama. ¹² Iggagi sikandan, na mà dan, “Matuman ni! Sikuna

‡ 6:12 6:12 Ahaán tô Joel 2:31. § 6:13 6:13 Ahaán tô Isaias 34:4. * 6:17 6:17 Ahaán tô Malaquias 3:2. * 7:3 7:3 Ahaán tô Ezequias 9:4.

Manama tō durungán dé, pangadapán dé, pasalamatan dé, asta pabantugán dé. Bánnal ka mapandé, matulus, asta makému katō langun sippang ka ándà ágtamanán! Matuman ni.”

¹³ Na, duwán sábbad ágpangulun na iginsà kanak, na mà din, “Isóddóran nu ka sadan ni mga manubù na igumpak ka mapputi kapa? Isóddóran nu ka ánda é igtikudan dan?”

¹⁴ Igtaba a, na mà ku, “Sir, ikasóddór ka, asal sakán ándà.”

Igkagi sikandin, na mà din, “Sikandan tō igtikud tun ta dakál kérrayat.† Iglabaan dan tō kapa dan‡ ukit ka dipanug katō Nati Karnero ébō tuu kumapputi. ¹⁵ Purisu igtindág dan dán tun ta saruwan katō gunsadanan ka Manama. Ágtuman dan katō kakalyag din tun ta templo din agad álló asta dukilám. Ágtómmóngan dan katō Manama na gunsad tun ta gunsadanan ka pangulu. ¹⁶ Di dan gó ballusán. Di dan gó katákkangan. Di dan kagáttasan tingód katō kénit ka álló, ó agad ándin klasiyi ka kénit. § ¹⁷ su ágdóppónan dan katō Nati Karnero na madani tun ta gunsadanan ka pangulu. Piddán din sikandan tun ta mga sánnáp ka wayig na makabággé ka kantayan. Punasan ka Manama tō langun luhà dan.”*

8

Igakas tō ikapittu silyo

¹ Na, tō igakas katō Nati Karnero tō ikapittu silyo, igtagnáp tō langun tun ta langit dalám ka tángngà ka oras. ² Na, igkita ku tō pittu mga panaligan na ágtindág tun ta saruwan ka Manama, asta duwán pittu mga trumpeta na igbággé kandan. ³ Duwán ássa panaligan na igpid ka bulawan ágtaguanan ka pamammut. Igpadani sikandin tun ta dakál ággóbbówanan na bulawan tun ta saruwan katō gunsadanan ka pangulu. Duwán dakál pamammut na igbággé kandin na igtákkássan katō mga kadasal ka langun sakup ka Manama. * ⁴ Igábbál tō pamammut na iggóbbó tun ta ágtaguanan na gawidan katō panaligan tun ta saruwan ka Manama, asta tō ábbál igtákkássan katō mga kadasal katō mga sakup ka Manama. ⁵ Na, igipánnù katō panaligan tō ágtaguanan ka бага tikud tun ta dakál ággóbbówanan, asta igdabù din tun ta banuwa. Purisu mabákkár tō dalágdág ka kilat, igséllà tō kirám, asta iglinug.

Mga trumpeta

⁶ Na, ikataganà tō pittu mga panaligan ébō midup dan katō pittu mga trumpeta.

⁷ Igidup tō tagnà panaligan katō trumpeta din, asta duwán idabù tun ta banuwa iring na magdakál mga ayis iring na mabággat mga batu. Idabù tō apuy na duwán ibalát dipanug. Purisu igóbbó tō ikatállu bahin katō tanà. Igóbbó tō ikatállu bahin ka mga kayu. Igóbbó tō langun ka sigbát.

⁸ Igidup tō ikaduwa panaligan katō trumpeta din, asta duwán idabù tun ta dagat iring na tuu dakál pabungan na igrágrág. Purisu tō ikatállu bahin ka dagat inému na dipanug, ⁹ asta inatè tō ikatállu bahin ka mga sáddà, asta idattan tō ikatállu bahin ka mga barko.

¹⁰ Igidup tō ikatállu panaligan katō trumpeta din, asta idabù tō dakál karani tikud tun ta langit na ágrágrág iring na sulù. Idabù tō dakál karani tun ta ikatállu bahin ka mga wayig asta mga sánnáp. ¹¹ Mappait tō ngadan katō karani. Purisu igmappait tō ikatállu bahin ka wayig, asta marapung tō mga manubù na inatè su iginám dan kani.

¹² Igidup tō ikappat panaligan katō trumpeta din, asta igmangittáng tō ikatállu bahin ka álló, igmangittáng tō ikatállu bahin ka bulan, asta igmangittáng tō ikatállu bahin ka mga karani, su inandà tō ikatállu bahin ka iló dan. Purisu ándà palang giló dalám ka ikatállu bahin ka oras ka álló asta dukilám.

¹³ Na, igkita ku tō banug na áglayang tun ta kawang-awangan. Igdinág ku tō kagi din na mabákkár, su igullaó tō banug ka makatállu, na mà din, “Makédu-édu gó! Makédu-édu gó! Makédu-édu gó tō mga manubù na góddò tun ta banuwa, su masig dán midup tō tállu pa mga panaligan katō trumpeta dan!”

9

¹ Na, igidup tō ikalima panaligan katō trumpeta din, asta duwán igkita ku iring na karani tun ta banuwa, su taganà sikandin idabù tikud tun ta langit. Igbággayan sikandin ka susi ébō pókéan din tō sagpáng katō bóbbó na ándà ágtamanán tō kadalámman. ² Igpókéan din tō sagpáng katō bóbbó, asta igluwà tō ábbál iring na ágtikud tun ta dakál ággóbbówanan. Tō álló isidalungan asta igmangittáng, su igluwà tō ábbál tikud tun ta bóbbó. ³ Igluwà tō marapung mga apang tikud tun ta ábbál, asta igbággayan dan ka katulusan ébō makadadat katō mga manubù ukit katō sággád dan iring na aras ka mananipit. ⁴ Igkagiyen sikandan na di dan

† 7:14 7:14a Ahaán tō Daniel 12:1. ‡ 7:14 7:14b Tō kalaba dan katō kapa tō panunggiringan tingód katō kapamaké dan ki Jesus ébō pasinsiyaan ka Manama tō salà dan ukit katō dipanug i Jesus. § 7:16 7:16 Ahaán tō Isaias 49:10; Salmo 121:6. * 7:17 7:17 Ahaán tō Salmo 23:2; Isaias 25:8. * 8:3 8:3 Ahaán tō Salmo 141:2.

dadattan tō sigbát, tō mga pamulanán, asta tō mga kayu. Asal mému dan dád dadattan tō mga manubù na ándà pató ka Manama tun ta bukád dan. ⁵ Agad mému dan irrayatan tō mga manubù dalám ka lima bulan, asal di dan mému matayan tō mga manubù. Iring na aras ka mananipit tō kerrayat dan katò mga manubù. ⁶ Dalám katò lima bulan, pamasakán katò mga manubù tō kapókít ébò maté dan, asal ándà kitanán dan. Agad kakalyag dan na maté, asal di dan makému.

⁷ Tō lawa katò mga apang iring na lawa ka kudà na sakayan katò manubù na gumira. Iring na korona na bulawan tō igtagù tun ta ulu dan. Tō báttuk dan iring na báttuk ka manubù, ⁸ mallayat tō ulu dan iring na ulu ka bayi, asta tō ngipán dan iring na ngipán ka liyun. ⁹ Tō kagpa dan iring na putó kalasag. Tō iglayang dan, igdagunut tō pakpak dan iring na dagunután ka marapung mga kalesa na ágguyudán ka kudà na ágpalayug tun ta gira. ¹⁰ Tō ikug dan iring na ikug ka mananipit, su duwán sággád ébò makadadat dan katò mga manubù dalám ka lima bulan. ¹¹ Harì dan tō panaligan tikud tun ta bóbbó na ándà ágtamanán tō kadalámman. Si Abbadon tō ngadan din tun ta kinagiyan ka Hebreo. Si Apolygon* tō ngadan din tun ta kinagiyan ka Griego.

¹² Ipángnga dán tō tagnà karasayan, asal duwán pa duwa karasayan na dumunggù.

¹³ Na, igidup tō ikannám panaligan katò trumpeta din, asta duwán igdinág ku na igkagi tikud tun ta áppet panga katò dakál ággóbbówanan na bulawan tun ta saruwan ka Manama. ¹⁴ Iggagi tō igdinág ku tun ta ikannám panaligan na igpid katò trumpeta, na mà din, “Lángngai nu tō áppet panaligan na igbagkás tun ta dakál Wayig ka Eufrates.”

¹⁵ Purisu iglángngaan katò ikannám panaligan tō áppet panaligan na igpataganà para kani ámmé, bulan, álló asta oras ni, ébò matayan dan tō ikatállu bahin ka mga manubù. ¹⁶ Idinág ku tō karapungan katò mga sundalo na ágsaké ka kudà, na duwa gatus milyun (200,000,000). ¹⁷ Iring kani tō bónnóng katò mga kudà asta katò mga sundalo na igpakita kanak. Tō mga sundalo na ágsaké duwán mga umpak dan na mallutù putó, iring na kallutù ka apuy. Duwán mga umpak dan na malunnó, iring na baták ka batu na ánggadanán sapiro na dakál é lagà. Duwán mga umpak dan na mararag, iring na asupri. Tō ulu katò mga kudà dan iring na ulu ka liyun, asta tikud tun ta babbà dan igluwà tō apuy, tō ábbál asta tō asupri. ¹⁸ Inaté tō ikatállu bahin katò mga manubù ukít kani tállu kadattan na apuy, ábbál, asta asupri na igluwà tikud tun ta babbà katò mga kudà dan. ¹⁹ Tun ta babbà asta tun ta ikug katò kudà duwán makadadat, su tō ikug dan iring na áppuy na garas, asta tō gó é makadadat katò mga manubù.

²⁰ Tō mga manubù na isamà asta ándà matayi katò mga kudà na makadadat, ándà dan rákkád katò mga madat na iglumu dan. Ándà dan sódò ka kapangadap dan katò madat mga espiritu asta katò mga ágmanaman na di pakakita, di pakadinág, asta di pakapanó na igimu dan tikud tun ta bulawan, mapputi bulawan, burunsi, batu, asta kayu. ²¹ Ándà rákkád tō mga manubù katò kamaté dan, katò katimbaluy dan, katò kalayuk dan katò ánnà kandan sawa ó duma, asta katò katakó dan.

10

Tō panaligan asta tō délak papel

¹ Na, igkita ku tō ássa matulus panaligan na igsunnad tikud tun ta langit. Itángngás sikandin ka sagulapan, asta duwán binangunan na igpabówwó katò ulu din. Ágséllà tō báttuk din iring na sánnang ka álló, asta tō mga paa din iring na mga sumbál na ágrágrág. ² Tun ta bállad din igawidan din tō délak papel na ándà luluni. Tō kawanan paa din igpagit din tun ta tángngaan ka dagat, asta tō ibang paa din igpagit din tun ta tanà. ³ Igullaó sikandin iring na kagi ka liyun. Tō igullaó sikandin, igkilat ka makapittu. ⁴ Tō igkilat ka makapittu, sumulatta pád katò kagi na igdinág ku. Asal igdinág ku tō igkagi tikud tun ta langit, na mà din, “Yaka ágsulat katò igkagi katò pittu mga kilat, su di mému gulitán.”

⁵ Na, tō panaligan na igkita ku na igtindág tun ta dagat asta tanà, igtayó sikandin ka kawanan bállad din, ⁶ asta igtandó sikandin ukít katò ngadan ka manté Manama sippang ka ándà ágtamanán, tō igimu katò langit, tanà, dagat, asta langun-langun. Igtandó din na di dán maring-baring, ⁷ su ka midup tō ikapittu panaligan katò trumpeta din, tumanán katò Manama tō kakalyag din na taganà din igulit tun ta mga propeta na ágsuguánnán din sayyan.

⁸ Na, igkagi puman kanak tō igdinág ku tikud tun ta langit, na mà din, “Sadun ka tun ta panaligan na igtindág tun ta dagat asta tun ta tanà. Kangé nu tō papel na ándà luluni tun ta bállad din.”

* 9:11 9:11 Tō kóbadan katò duwa ngadan din, Taradadat.

⁹ Purisu igسادunna tun ta panaligan, asta igpamuyù ku tò delák papel. Ipkagi sikandin, na mà din, “Tanggap nu ni papel, asta kan nu. Mammis iring na tánnáb tun ta babbà nu, asal ka dumunggù ni tun ta gátták nu kumappait.”*

¹⁰ Purisu igتanggap ku tò delák papel na igpid katò panaligan, asta igkan ku. Mammis iring na tánnáb tun ta babbà ku, asal tò igلاممád ku, igmappait tun ta gátták ku. ¹¹ Na, igkagi puman tò igdinág ku tikud tun ta langit, na mà din, “Kailangan mulit-ulit ka puman katò ágpakagin ku áknikò tingód katò marapung klasi ka mga manubù, mga banuwa, mga kinagiyan asta mga hari.”

11

Tò duwa taraulit ka kabánnalan

¹ Na, duwán pagtáppáng iring na tukád na igbággé kanak. Duwán igkagi kanak, na mà din, “Tindág ka, asta táppáng nu tò templo ka Manama asta tò dakál ággóbbówanan, asta iyap nu tò mga manubù na ágpangadap dutun. ² Asal yaka ágtáppáng katò plasa tun ta luwà katò templo. Pabayá nu yan, su igbággé tun ta mga ánná Judío. Sumulung dan katò ugis lunsud ka Jerusalem dalám ka kappatan duwa (42) bulan. ³ Papiddán ku tò duwa taraulit na gumpak ka óggét na gimun sako,* asta pakagin ku sikandan dalám ka sábbad mararan duwa gatus kannámman (1,260) álló.”

⁴ Tò duwa taraulit na papiddán din, tò gó tò igtádduan katò panunggiringan sayyan tingód katò duwa kayu olibo asta tò duwa sulù tun ta saruwan katò Áglangngagán na ágpangulu katò langun manubù nit banuwa. ⁵ Atin ka duwán dumadat katò duwa taraulit, duwán apuy na lumuwà tikud tun ta babbà dan ébò góbbón tò mga usig dan. Ukit katò apuy, matayan dan tò mga dumadat kandan. ⁶ Papiddán tò duwa taraulit ébò dalangan dan tò mga sagulapun ébò di mudan dalám ka álló ka kapakagi ka Manama kandan. Papiddán dan ébò imun na dipanug tò mga wayig, asta irrayatan dan tò mga manubù nit banuwa ukit katò mga kadattan agad kadángnan é kakalyag dan. ⁷ Atin ka mapángnga dan mulit-ulit, sulungán dan katò magani mannanap na lumuwà tikud tun ta bóbbó na ándà ágtamanán tò kadalámman. Talun katò magani mannanap tò duwa taraulit, asta matayan din sikandan. ⁸ Tò mga lawa katò inaté pabayaán tun ta dakál dalan katò ágkabantug lunsud na igmatayan katò Áglangngagán dan na igpansalan tun ta krus. Tun ta panunggiringan tingód katò lunsud, ánggadanan tò lunsud Sodoma† ó Ehipto. ⁹ Marapung tò mga manubù na madun tikud tun ta ássa-ássa klasi ka mga manubù, mga grupo, mga kinagiyan asta mga banuwa ébò sumállág dan katò mga lawa katò duwa taraulit dalám ka tállu álló ágtángnga. Di mému kandan ka lábbángngán tò duwa lawa. ¹⁰ Kadayawan tò mga manubù na góddò tun ta banuwa tingód ka kamatayan katò duwa taraulit. Purisu palimudé dan, asta pabággayé dan ka mga gasa, su inaté dán tò duwa propeta na taganá igdadat kandan. ¹¹ Asal pángnga ka tállu álló ágtángnga, iganté puman ka Manama tò duwa taraulit, asta igtindág dan. Purisu tuu imáddangan tò mga manubù na igsállág kandan. ¹² Duwán igdinág katò duwa taraulit na igkagi ka mabákkár tikud tun ta langit, na mà din, “Sadun kó dini!”

Na, ibatun tò duwa taraulit tun ta langit na igtákkássan ka sagulapun, asta isállággan katò mga usig dan. ¹³ Tigkò dád duwán mabákkár linug, asta idattan tò ikasapulù bahin ka mga balé tun ta lunsud. Pittu mararan (7,000) tò mga manubù na inaté tingód katò linug. Tuu imáddangan tò mga manubù na isamá, asta igdurung dan tò Manama na góddò tun ta langit.

¹⁴ Ipángnga dán tò ikaduwa karasayan, asal duwán pa ikatállu karasayan na masig dumunggù.

Ikapittu trumpeta

¹⁵ Na, igidup tò ikapittu panaligan katò trumpeta din, asta marapung tò mga igkagi ka mabákkár tun ta langit, na mà dan, “Tò mga pangulu ka manubù isakup dán tun ta pagpangulu katò Áglangngagán ta asta katò kandin Mesiyas.‡ Magulu sikandin sippang ka ándà ágtamanán.”§

¹⁶ Na, iglingkóód tò duwa pulù áppat (24) mga ágpangulun na gunsad tun ta saruwan ka Manama, asta igpangadap dan katò Manama. ¹⁷ Ipkagi sikandin, na mà dan, “Áglangngagán dé na Manama na matulus, duwán kad sayyan asta áknganni. Ágpasalamat ké áknikó su

* **10:9** 10:9 Ahaán tò Ezequias 2:8-3:3. * **11:3** 11:3 Gumpak dan ka óggét na gimun sako, su tò gó tò patò na kailangan rumákkád tò mga manubù na gulitan dan. † **11:8** 11:8 Sodoma tò lunsud na madani tun ta Ranó ka Asin na igdadattan ka Manama sayyan ukit katò apuy su tuu madat tò áglumun ka mga taga Sodoma. Ahaán tò Genesis 19:23-26. ‡ **11:15** 11:15a Mesiyas tò kagi ka Hebreo na magunawa katò kagi ka Griego “Cristo.” Tò kóbadan kani, “tò isalin ka Manama.” Si Jesu-Cristo tò ánggadanan na Mesiyas. § **11:15** 11:15b Ahaán tò Daniel 7:14.

igpakita nud na matulus ka, asta igtigkané kad ágpangulu nit banuwa. ¹⁸ Agad isóko tô mga manubù áknikó, asal igdunggù dán tô álló na sumupak ka kandan, asta tô álló na rumuud ka katô mga manubù na inaté. Igdunggù dán tô álló na mággé ka katô pulusán tun ta mga ágsuguánán nu na mga propeta, asta tun ta mga sakup nu asta mga manubù na ágrespeto áknikó agad ágkayù-ayuan ó mallayat é kamanubuan. Igdunggù dán tô álló na matayan nu tô mga manubù na igdadat katô banuwa.”

¹⁹ Na, igpókéan tô templo ka Manama tun ta langit, asta igkita ku tô kaban na ágtagan katô kasabotan ka Manama. Igkirám, mabákkár tô dalágdág ka kilat, iglinug, asta idabù tô magdakál mga ayis iring na mga batu.

12

Kasalábbuan tingód katô bayi asta dragon

¹ Na, duwán dakál kasalábbuan na igkita ku tun ta langit. Igkita ku tô bayi na igumpak katô iring na álló. Duwán bulan tun ta siyung katô mga paa din, asta duwán sapulù duwa (12) karani na igkorona tun ta ulu din. ² Masig dán mamasusu tô bayi, asta igullaó sikandin tingód katô kasakit, su ágpangalalan sikandin.*

³ Na, duwán ássa kasalábbuan na igkita ku tun ta langit. Duwán dakál mallutù dragon na igkita ku. Pittu tô mga ulu din, sapulù (10) tô mga panga din, asta duwán korona tun ta tagsábbad-sábbad katô ulu din. ⁴ Ukit katô ikug din, igkarit din tô ikatállu bahin ka mga karani, asta igdabù din tô mga karani tun ta banuwa. Igtindág tô dragon tun ta tubang katô bayi na masig dán mamasusu ébò sékót din kannán tô batà na pamasusun katô bayi. ⁵ Duwán batà mama na ipamasusu, asta sikandin tô mangulu katô langun manubù nit banuwa, asta ándà makatu kandin. Asal igdagmit ka Manama tô batà, asta igpid din tun ta gunsadanan din tun ta langit. ⁶ Igpalaguy tô bayi tun ta disyerto, su duwán lugar na igtaganà katô Manama ébò dóppónan din tô bayi dalám ka sábbad mararan duwa gatus kannámmán (1,260) álló.

⁷ Na, duwán gira tun ta langit. Si Miguel† tô igpid katô mga panaligan ka Manama, asta igsulung dan tô dragon. Agad igatu tô dragon asta tô mga panaligan din, ⁸ asal italu tô dragon asta tô mga panaligan din, asta igpéwà dan tikud tun ta langit. ⁹ Igdabù tô dakál dragon tikud tun ta langit. Sikandin tô áppuy sayyan, asta ánggadanán ki Maibuyan ó Satanas. Katig sikandin áglimbung katô langun manubù tun ta banuwa. Igdabù sikandin asta tô mga panaligan din tun ta banuwa.

¹⁰ Na, igdinág ku tô kagi na mabákkár tun ta langit, na mà din, “Igdunggù dán tô álló na tábbusan ka Manama tô mga manubù. Igpakita din dán na matulus sikandin. Igtigkané dán tô pagpangulu ka Manama, asta igpapangulu din dán tô Mesiyas, su igdabù din dán tikud tun ta langit tô ágdimanda tingód katô mga kataladi ta. Di sikandin ágsódó ágdimanda tingód kandan tun ta saruwan katô Manama dé agad álló asta dukilám. ¹¹ Italu dán si Maibuyan katô mga ágpampamaké ukit katô dipanug katô Nati Karnero na igmatayan tun ta krus, asta ukit katô kólit dan tingód ki Jesu-Cristo. Di dan ákamáddangan agad matayan dan. ¹² Purisu kailangan kadayawan kó na mga taga langit asta sikiyu na góddò tun ta langit! Asal makédu-édu kó gó na mga taga tanà asta mga taga dagat, su igdunggù dán si Maibuyan tun ákniyu. Tuu isóko sikandin, su isóddóran din na masig dán sikandin supakan!”

¹³ Tô ikasóddór tô dragon na igdabù dán sikandin tun ta banuwa, igagtà din tô bayi na igpamasusu ka batà mama. ¹⁴ Asal duwán duwa papkap na iring na papkap ka dakál banug na igbággé ka Manama tun ta bayi ébò makalayang sikandin tun ta disyerto asta di kasabban katô dragon. Dóppónan sikandin ka Manama dalám ka tállu ámmé ágtángngá. ¹⁵ Igpaluwà katô dragon tô dakál wayig tikud tun ta babbà din ébò anudán din tô bayi, ¹⁶ asal igtabangan katô tanà tô bayi, su ibóbbówan tô tanà, asta ikahu tô dakál wayig na igpaluwà katô dragon tikud tun ta babbà din. ¹⁷ Purisu isóko tô dragon katô bayi, asta igtigkané sikandin igsulung katô duma mga gabatà katô bayi. Sikandan tô ágbánnal katô mga sugù ka Manama asta gulit katô kabánnalan na ágtinuruán tingód ki Jesus.

Igtindág tô dragon tun ta baklayanán na madani tun ta dagat.

13

Tô duwa mannanap

¹ Na, igkita ku tô magani mannanap na igláltó tikud tun ta dagat. Sapulù (10) tô mga panga din, asta pittu tô mga ulu din. Duwán korona na igtagù tun ta tagsábbad-sábbad panga din. Duwán tuu madat ngadan na ágtulád ka Manama na igsulat tun ta mga ulu din. ² Tô

* **12:2** 12:2 Ahaán tô Miqueas 4:10. † **12:7** 12:7 Si Miguel tô sábbad pangulu katô mga panaligan ka Manama. Ahaán tô Judas bersikulo 9.

magani mannanap na igkita ku iring na magani mannanap ka kabánássan na ánggadan leyopardo. Tô mga paa din iring na paa ka mannanap ka kabánássan na ánggadan oso. Tô babbà din iring na babbà ka liyun. Igbággé katô dragon tun ta magani mannanap tô katulusan din, tô pagpangulu din, asta tô kapid din. ³Tô sábbad ulu katô magani mannanap duwán dakál amù, asta iring na makamaté. Asal inólian, asta isalábbuan gó tô langun manubù nit banuwa, asta igtákkás dan katô magani mannanap. ⁴Igpangadap dan tô dragon, su sikandin tô igbággé katô pagpangulu tun ta magani mannanap. Igpangadap dan tô magani mannanap, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà palang makéring kani magani mannanap, asta ándà makatu kandin.”

⁵Igpabayà pò ka Manama tô kapadadurung katô magani mannanap asta tô katulád din kandin, asta tô kalumu din ka madat dalám katô kappatan duwa (42) bulan. ⁶Tô igkagi sikandin, igtulád din tô Manama, tô góddóan ka Manama tun ta langit, asta tô mga ágpamaké ka Manama na góddó tun datas ta langit. ⁷Igpabayà pò ka Manama tô kasulung katô magani mannanap katô mga sakup ka Manama tun ta banuwa, asta tô kapanalu katô magani mannanap kandan. Inému sikandin na pangulu katô langun grupo, mga klasi ka manubù, mga kinagiyan, asta mga banuwa. ⁸Pangadapán tô magani mannanap katô langun manubù na góddó tun ta banuwa, agad sadan tô mga manubù na ándà kasulat tô ngadan dan tun ta libro ka kantayan.* Tô ándà pa imuwi tô banuwa, taganà gó igsulat tô mga ngadan dan tun ta libro katô Nati Karnero na igmatayan.

⁹Kailangan maminág kó ébò makagpát kó kani ágkagin ku.

¹⁰Sikiyu na igsalin ébò ámmáttán,

matuman kó gó ámmáttán.

Sikiyu na igsalin ébò matayan ukít ka kampilan,

matayan kó gó ukít ka kampilan.†

Purusu sikita na mga sakup ka Manama, kailangan tumiis ki katô kahirapan, asta kailangan sumarig ki katô Manama.

¹¹Na, igkita ku tô sábbad magani mannanap na igluwà tikud tun ta siráb ka tanà. Duwán duwa panga din iring na panga ka nati ka karnero, asta tô kagi din iring na kagi ka dragon. ¹²Iggamít din tô katulusan katô tagnà magani mannanap ébò piritán din tô mga manubù nit banuwa na mangadap katô tagnà magani mannanap na duwán amù na makamaté na inólian dán. ¹³Marapung tô mga kasalábbuan na igimu katô ikaduwa mannanap, su duwán apuy na igdabù din tikud tun ta langit na igkita katô mga manubù. ¹⁴Ukít katô mga kasalábbuan na igpalumu katô ikaduwa mannanap kandin, iglimbungan din tô mga manubù nit banuwa. Igsugù din sikandan ébò imun dan tô ágmanaman na iring katô bónnóng ka tagnà mannanap na inamù ka kampilan asal ándà kamaté. ¹⁵Igbággé katô ikaduwa mannanap tô liginawan tun ta ágmanaman na igpému. Purisu ikakagi tô ágmanaman, asta igpamatayan din tô mga manubù na di ágpangadap kandin. ¹⁶Igpatówan din pagsik tô langun manubù tun ta kawanan bállad dan ó tun ta bukád dan, agad ágkangadanan ó di ágkangadanan, agad ágkaduwánnan ó ágkayù-ayuan, agad állang ó ánnà. ¹⁷Ándà makabálli, asta ándà makabarigya ka di dan patówan katô ngadan ka magani mannanap ó numero katô ngadan din. ¹⁸Kailangan duwán kapandayan katô mubad ka panunggiringan ka numero katô ngadan ka mannanap, su igállás tô ngadan din tun ta numero ka manubù na ánnám gatus kannámman ánnám (666).

14

Kanta katô mga ágtákkás katô Nati Karnero

¹Na, igkita ku tô Nati Karnero na igtindág tun ta pabungan na ánggadan Sion.* Dutun pagsik tô kadumaan din na sábbad gatus kappatan áppat mararan (144,000) mga manubù. Sikandan tô mga manubù na duwán ngadan katô Nati Karnero asta ngadan katô Ámmà din na Manama na igsulat tun ta bukád dan.† ²Na, duwán igdinág ku tun ta langit na igkagi iring na arukán ka magdakál mga wayig na garus, asta iring na mabákkár dalágdág ka kilat. Tô kagi na igdinág ku iring na dagingán ka marapung mga ágpadaging ka alpa. ³Igtindág dan tun ta saruwan katô gunsadanan ka pangulu, katô áppat matulus mannanap, asta katô mga ágpangulun. Igkanta dan ka mantu kanta. Ándà duma na ikakatig ka mantu kanta katô sábbad gatus kappatan áppat mararan (144,000) mga manubù na itábbus tikud tun ta mga manubù na góddó tun ta banuwa. ⁴Matalláng dan mga manubù su iring dan na mallaki na ándà pa layuk ka bayi. Ágtákkás dan katô Nati Karnero agad ánda é ágsadunan

* 13:8 13:8 Tingód katô libro ka kantayan, ahaán tô 3:5. † 13:10 13:10 Ahaán tô Jeremias 15:2. * 14:1 14:1a Sion tô ássa ngadan katô lunsud ka Jerusalem. † 14:1 14:1b Ahaán tô Ezequias 9:4.

din. Itábbus dan tikud tun ta banuwa, asta inému dan na iring na tagnà buuy na ágbággén tun ta Manama asta tun ta Nati Karnero. ⁵ Ándà palang bulaló na igkagi dan, su matalláng dan.

Tô tállu panaligan

⁶ Na, igkita ku tô ássa panaligan na áglayang tun ta kawang-awangan. Igulit din tô madigár gulitán na di ágkapalin tun ta mga manubù na igóddô tun ta kaluwagan kani banuwa, agad tun ta langun banuwa, mga grupo, mga kinagiyan asta mga klasi ka manubù. ⁷ Igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Respetowi yu tô Manama, asta pabantug yu sikandin, su igdunggù dán tô álló na ruudan din tô mga manubù. Kailangan pangadapán yu sikandin na igimu ka langit, tanà, dagat, asta mga sánnáp.”

⁸ Duwán ikaduwa panaligan na igtalundug katô tagnà, asta igullaó sikandin, na mà din, “Idattan dán tô ágkabantug lunsud na ánggadanan Babilonia, su igkinnaman katô mga taga Babilonia tô langun manubù tun ta kaluwagan ka banuwa ébô masakup dan tun ta madat lumu dan.”[†]

⁹ Na, duwán ikatállu panaligan na igtalundug katô ikaduwa, asta igullaó sikandin, na mà din, “Atin ka mangadap tô mga manubù katô magani mannanap asta katô ágmanaman na igpému din, asta patówan dan tun ta bukád ó tun ta bállad, ¹⁰ supakan dan ka Manama, su ikataganà dán sikandin sumupak, asta ándà kédu din. Supakan ka Manama sikandin ukit ka apuy asta asupri tun ta saruwán katô mga panaligan ka Manama asta tun ta Nati Karnero. ¹¹ Mábbál tô apuy katô supak din kandan sippang ka ándà ágtamanán. Agad álló ó dukilám, di gó sumódô tô supak kandan, su igpangadap dan katô magani mannanap asta katô ágmanaman na igpému din, asta igpatówan dan ka ngadan katô magani mannanap.”

¹² Kailangan tumiis katô kahirapan tô mga sakup ka Manama, tô mga manubù na ágtuman katô mga sugù ka Manama asta ágpamaké ki Jesus.

¹³ Na, duwán igdinág ku na igkagi tikud tun ta langit, na mà din, “Sulat nu ni. Agad maté tô mga ágpamaké katô Áglangngagán, asal kadayawan dan.”

Igkagi tô Ugis Espiritu, na mà din, “Kadayawan dan gó su sumódô dan katô lumu dan, asta makapaginawa dan dán, su duwán madigár bággén kandan tingód katô madigár linumuwan dan!”

Supak tun ta banuwa

¹⁴ Na, igkita ku tô mapputi sagulapun, asta duwán igunsad dutun na iring na bónnóng katô Igpamanubù. [§] Duwán korona na bulawan na igtagù tun ta ulu din, asta duwán matam garab na gawidan din. ¹⁵ Duwán ássa panaligan na igluwà tikud tun ta templo, asta igtawar sikandin ka mabákkár tun ta igunsad tun ta sagulapun, na mà din, “Gamit nud tô garab nu, asta káttu kad. Igdunggù dán tô álló ka kakáttu, su tuu dán malutù tô ágkátun tun ta banuwa.”*

¹⁶ Purisu tô igunsad tun ta sagulapun, iggamit din tô garab din, asta igkátuwan din ni banuwa.

¹⁷ Na, duwán ássa panaligan na igluwà tikud tun ta templo tun ta langit, asta duwán pagsik matam garab din. ¹⁸ Na, igdunggù tô ássa panaligan tikud tun ta dakál ággóbbówanan ka pamammut tun ta templo. Sikandin tô ágtómmóng ka apuy tun ta dakál ággóbbówanan. Igtawar sikandin ka mabákkár tun ta panaligan na igpid ka garab, na mà din, “Gamit nud tô garab nu, asta kangé nud tô mga buuy ka paras tun ta banuwa, su malutù dán.”

¹⁹ Purisu iggamit katô panaligan tô garab din, asta igkangé din tô mga buuy ka paras tun ta banuwa. Igdabù din tun ta dakál garikanan ka buuy ka paras na panunggiringan ka supak ka Manama katô mga masalá-salá. ²⁰ Na, igarik tô mga igkangé tun ta garikanan tun ta luwà ka lunsud, asta sábbad metro ágtángngà tô kadalámman katô dipanug. Igarus tô dipanug tikud tun ta garikanan sippang ka mga tállu gatus (300) kilometro.

15

Tô mga panaligan na igpid ka mga kadattan

¹ Na, duwán ássa dakál kasalábbuan na igkita ku tun ta langit na tuu makasalábbù. Duwán pittu mga panaligan na igpid ka pittu mga kadattan. Ni gó tô ágtamanán ka kadattan, su ni gó tô ágtamanán katô supak ka Manama.

² Duwán igkita ku iring na ranó na tuu matiò iring na pangalungan, asal ibaláttan ka apuy. Igkita ku tô mga manubù na ikapanalu katô magani mannanap, su ándà dan pangadap

[†] 14:8 14:8 Ahaán tô Isaias 21:9. [§] 14:14 14:14 Tô kagi “Igpamanubù” tô iggamit i Jesus, su sikandin tô Manama na igpamanubù ébô tábbusan ki ikandin tikud tun ta salá. * 14:15 14:15 Ahaán tô Joel 3:13. Magunawa tun ta bersikulo 18.

katô ágmanaman na igpému din, asta ándà dan papató katô numero ka ngadan din. Igtindág dan tun ta ligad katô matiô ranó, asta igpadaging dan tô mga alpa na igbággé ka Manama kandan. ³ Igkanta dan katô kanta i Moises* na ágsuguánnán ka Manama sayyan, asta tô kanta katô Nati Karnero, na mà dan,

“Áglangngagán na matulus Manama,
tuu madigár tô áglumun nu!

Nángngà asta ágkasarigan tô áglumun nu.
Sikuna tô hari tun ta langun banuwa!

⁴ Áglangngagán, respetowan ka asta pabantugán ka katô langun manubù,
su sikuna dád tô ugis.

Pangadapán ka katô mga manubù tun ta langun banuwa,
su igpakita nud na madigár tô áglumun nu.”

⁵ Na, pángnga igkanta dan, igkita ku na igpókéan tô templo ka Manama tun ta langit, asta igkita ku tô tun dalám katô Ugis Lugar na ágtaguan katô mga sugù ka Manama na igsulat. ⁶ Igluwà tikud tun ta templo tô pittu mga panaligan na igpid katô pittu mga kadattan. Igumpak dan ka mapputi kapa na ágséllà, asta bulawan tô iglibád tun ta kagpa dan. ⁷ Duwán pittu mga bulawan linipung na ipánnù katô supak ka Manama na manté ka ándà ágtamanán. Tô gó tô igbággé katô sábbad katô áppat matulus mannap tun ta pittu mga panaligan. ⁸ Ipánnù tô templo ka ábbál na pató katô kabantug asta katulusan ka Manama, asta ándà makahu tun ta templo sipang ka mapángnga tô pittu mga kadattan na igpid katô pittu mga panaligan.

16

Mga linipung na igtaguan katô supak ka Manama

¹ Na, duwán igdinág ku tun ta templo na igtawar ka mabákkár tun ta pittu mga panaligan, na mà din, “Pid yu tô pittu mga linipung tun ta banuwa, asta busbus yu, su tô gó tô supak ka Manama.”

² Purisu igpid katô tagnà panaligan tô linipung din, asta igbusbus din tun ta banuwa. Madat asta tuu masakit tô bakukang na igdunggu tun ta mga manubù na igpatówan katô magani mannap asta igpangadap katô ágmanaman na igpému din.

³ Na, igbusbus katô ikaduwa panaligan tô linipung din tun ta dagat. Purisu tô dagat inému na dipanug, iring na dipanug ka manubù na inaté, asta inaté tô langun tun dalám ka dagat.

⁴ Na, igbusbus katô ikatállu panaligan tô linipung din tun ta mga wayig asta tun ta mga sánnáp. Purisu tô langun wayig inému na dipanug. ⁵ Igdinág ku tô panaligan na igsarigan katô mga wayig, na mà din, “Ugis Manama na duwán áknganni, asta duwán sayyan, matullid tô karuud nu katô mga manubù áknganni, ⁶ su igmaté dan katô mga sakup nu asta katô mga propeta nu sayyan. Purisu igpénám nu ka dipanug tô mga igsupakan nu, su tô gó tô nángngà kandan!”

⁷ Duwán igdinág ku tun ta dakál ággóbbówanan na igullaó, na mà din, “Áglangngagán na matulus Manama, nángngà asta matullid tô supak nu katô mga manubù!”

⁸ Na, igbusbus katô ikapat panaligan tô linipung din tun ta álló, asta ilapa tô mga manubù ukit katô tuu kénit. ⁹ Ilapa dan su tuu igménit tô álló, asta igtulád dan tô Manama na igpapid kani mga kadattan. Asal ándà dan rákkád katô madat lumu dan, asta ándà dan durung ka Manama.

¹⁰ Na, igbusbus katô ikalima panaligan tô linipung din tun ta gunsadanan katô magani mannap, asta igmangittáng tô ágpanguluwan din. Igkagat katô mga manubù tô dilà dan tingód katô kasakit na igdunggu kandan. ¹¹ Igtulád dan tô Manama tun ta langit tingód katô mga kasakit asta mga bakukang na inókitan dan. Asal ándà dan rákkád katô madat mga lumu dan.

¹² Na, igbusbus katô ikannám panaligan tô linipung din tun ta dakál Wayig ka Eufrates. Purisu ititti tô wayig ébò makókit tô mga hari na dumunggu tikud tun ta silatan. ¹³ Igkita ku tô tállu madat espiritu, asta tô bónnóng dan iring na bakbak. Igluwà tô sábbad tikud tun ta babbà katô dragon, igluwà tô ikaduwa tikud tun ta babbà katô magani mannap, asta igluwà tô ikatállu tikud tun ta babbà katô bulalón propeta. ¹⁴ Tô tállu madat espiritu ikému ka mga kasalábbuan, asta igpapid dan i Maibuyan tun ta langun hari tun ta kaluwagan ka banuwa ébò limudán dan tô mga sundalo, su matu dan katô Manama na matulus ka dumunggu tô álló na manalu tô Manama katô langun-langun. ¹⁵⁻¹⁶ Purisu iglimud katô tállu madat espiritu tô mga hari asta tô mga sundalo katô mga hari tun ta lugar na ángngadan Armagedon tun ta kinagiyan ka Hebreo.

* 15:3 15:3 Ahaán tô Exodo 15:1; Salmo 145:17.

Igkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Tō kadunggù ku iring na kadunggù ka takón na di kasóddóran! Kadayawan tō di ágtudug tun ta kadunggù ku, asal gumpak ébò di kitanán na ándà umpak asta di kayyaan tun ta tubang katò mga manubù!”

¹⁷ Na, igbusbus katò ikapittu panaligan tō linipung din tun ta karamag, asta duwán igtawar ka mabákkár tikud tun ta gunsadanan ka Manama tun ta templo, na mà din, “Ipángnga dán!”

¹⁸ Tigkò dád igkirám, duwán mabákkár dalágdág ka kilat, asta duwán dakál linug. Tikud tun ta katigkanayan ka banuwa, ándà palang manubù na igriyu ka linug iring kani, su tuu igkállang-kállang tō tanà. ¹⁹ Tō ágkabantug lunsud ka Babilonia ibahin ka tállu, asta idattan tō mga lunsud ka banuwa. Igtuman ka Manama tō tandò din tingód katò mga taga Babilonia. Purisu igpadunguan din sikandan ka supak din, su tuu isókó sikandin. ²⁰ Inandà tō langun purù asta tō langun pabungan. ²¹ Idabuan tō mga manubù ka magdakál mga ayis tikud tun ta langit iring na magdakál mga batu na kaliman (50) kilo tō kabággat katò tagsábbad-sábbad abuk. Igtulád dan tō Manama su tuu makamáddang tō kadattan.

17

Ágkabantug madat bayi

¹ Na, igpadani kanak tō sábbad panaligan na taganà igpid katò linipung, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tákkás ka kanak, asta pakitanán ku áknikò tō supak ka Manama katò madat bayi na ágkabantug asta gunsad tun ta marapung mga wayig.* ² Iglayukan sikandin katò mga hari ka banuwa, asta ilasing tō mga manubù na góddò tun ta banuwa ukít katò bino na igpénám din kandan ébò lumayuk dan kandin.”

³ Na, igpidda katò panaligan tun ta disyerto, asta duwán igpakita katò Ugis Espiritu kanak. Igkita ku tō madat bayi na igsaké ka mallutù magani mannanap. Marapung tō mga ngadan na ágbuyas-buyas ka Manama na igsulat tun ta lawa katò mannanap, asta pittu tō mga ulu din asta sapulù (10) tō mga panga din. ⁴ Tō madat bayi igumpak ka mallutù na tuu dakál é lagà iring na gumpakán ka hari. Igtagan sikandin ka bulawan, mga batu na dakál é lagà, asta mga perlas. Igawidan din tō bulawan kopa na ipánnú ka mga madat asta maripà tingód ka kalayuk din katò mga ánnà kandin duma. ⁵ Tun ta bukád din igsulat tō ngadan na duwán kóbadan na ikallás, “BABILONIA NA ÁGKABANTUG LUNSUD, ASTA ÁGTIKUDAN KATÒ MADAT MGA GABAYI ASTA MGA KADATTAN NIT BANUWA.” ⁶ Igkita ku na ilasing dán tō madat bayi, su iginám din tō dipanug katò mga sakup ka Manama na igmatayan din su igulit dan tingód ki Jesus.

Tō igkita a katò madat bayi, tuuwa isalábbuan. ⁷ Asal igkagi tō panaligan, na mà din, “Yaka ágkasalábbuan, su ulitán kud áknikò tō kóbadan tingód kani madat bayi, asta tingód katò magani mannanap na igsakayan din na pittu tō mga ulu asta sapulù (10) tō mga panga. ⁸ Tō magani mannanap na igkita nu, agad manté dángngan, asal áknganni inaté dán. Tun ta mabbabà timpo, lumuwà sikandin tikud tun ta bóbbò na ándà ágtamanán tō kadalámman. Dabuán sikandin tun ta ágsupakanan. Kasalábbuan tō mga manubù na góddò tun ta banuwa na ándà kasulat tō ngadan dan tun ta libro ka kantayan. Tō gó tō libro na igsulat tō ándà pa imuwi ni banuwa. Kasalábbuan dan su tō magani mannanap manté dángngan asta inaté, asal inanté puman.

⁹ “Kailangan mapandé tō manubù ébò makagpát kani. Tō pittu mga ulu katò magani mannanap, tō gó tō pittu mga pabungan na gunsadan katò madat bayi. ¹⁰ Tō pittu mga ulu katò magani mannanap, tō gó pagsik tō pittu mga hari. Inaté dán tō lima hari, duwán sábbad hari na manté áknganni, asta duwán pa sábbad hari na ándà pa pangulu. Atin ka dumunggù tō ikapittu hari, mangulu sikandin tun ta mabbabà timpo. ¹¹ Tō magani mannanap na manté dángngan asta inaté dán, tō gó tō ikawalu hari, asal magunawa sikandin katò pittu mga hari na ikóna, asta dungguan sikandin ka supak.

¹² “Tō sapulù (10) mga panga na igkita nu, tō gó tō sapulù (10) mga hari na ándà pa pangulu. Asal imun dan na mga hari, asta padángngané dan mangulu na tákkásan katò magani mannanap, asal tun ta mabbabà dád timpo. ¹³ Pasábbadé tō panámdám katò sapulù (10) hari, asta pasakup dan katò magani mannanap, asta mánnal dan kandin. ¹⁴ Sumulung dan katò Nati Karnero, asal talun din sikandan, su sikandin tō Áglangngagán katò langun ágpangulun, asta sikandin tō Hari katò langun hari.† Tō mga manubù na ágtákkás katò Nati Karnero, tō gó tō igtawar asta igsalin ka Manama, asta ágkasarigan dan.”

¹⁵ Igkagi tō panaligan kanak, na mà din, “Tō mga wayig na igkita nu na igunsadan katò madat bayi, tō gó tō marapung klasi ka mga manubù na di ágkéyap tikud tun ta mga banuwa asta mga kinagiyán. ¹⁶ Tō sapulù (10) mga panga na igkita nu asta tō magani mannanap

* 17:1 17:1 Ahaán tō Jeremias 51:13. † 17:14 17:14 Ahaán tō Deuteronomio 10:17; 1 Timoteo 6:15; Igpakita 19:16.

masókó katò madat bayi. Sulungán dan tô bayi, adólan dan, kannán dan tô ákkud din, asta góbbón dan sikandin, ¹⁷ su bággayan dan ka Manama ka kakalyag ébò tumanán dan tô ágdantulán din. Purisu pasábbadé dan ka panámdám ébò imun dan na pangulu dan tô magani mannap sippang ka matuman tô kagi ka Manama na igsulat sayyan. ¹⁸ Tô madat bayi na igkita nu, tô gó tô ágkabantug lunsud na ágpangulu katò langun hari ka banuwa.”

18

Kadattan katò Babilonia

¹ Na, igkita ku tô ássa panaligan na igsunnad tikud tun ta langit. Matulus ni panaligan ni, asta igmappawá tô tibuk banuwa tingód katò séllaán din. ² Igullaó sikandin, na mà din, “Idattan dán. Idattan dán tô ágkabantug lunsud ka Babilonia!

Inému dán góddóan ka madat mga espiritu.

Ipánnuan ka langun ka madat mga espiritu.

Ipánnuan ka langun ka maripà mga manuk ta kayu.*

³ Ikataglang tô langun manubù tun ta bówwó ka tanà katò madat mga kakalyag din.

Tô mga hari ka banuwa iglayuk kandin.

Iduwánnan tô mga negosyante tun ta banuwa ukit katò madat mga kakalyag din.”†

⁴ Na, duwán igdinág ku tun ta langit na igkagi, na mà din, “Sikiyu na igpasakup kanak, iwà kóid tikud tun ta lunsud ébò di kó makéring katò mga salà din, asta ébò di kó mapil katò supak na dumunggù kandin. ⁵ Atin ka limudán tô mga salà din, dumunggù tun ta langit, su tuu marapung tô mga salà din, asta di gó kalingawan ka Manama. ⁶ Agad ándin tô madat na iglumu din, tô gó tô lumun tun kandin, asta makaduwan pa luppián tô suli kandin. Makaduwan pa luppián tô kasuli ka Manama kandin ka tandingán katò kérrayat katò bayi ka duma mga manubù. ⁷ Agad igmánnu din tô kapadaturung din asta katuman din katò madat kakalyag din, asal tô suli kandin tô kahirapan asta karanu. Igpánámdám sikandin na su rayna sikandin, di gó maranu iring katò mga balu. ⁸ Purisu dalám ka sábbad dád álló, dungguan sikandin katò mga kadattan na mga bógó, ranu, asta ballus. Góbbón sikandin, su matulus tô Áglangngagán na Manama na rumuud kandin.”

⁹ Atin ka kitanán tô ábbál tikud tun ta kagóbbó kandin, sumággó asta maranu tô mga hari na iglayuk kandin asta igpasábbad tun ta madat kakalyag din. ¹⁰ Matud dan tun ta madiyù su agó mapil dan katò supak na dumunggù kandin, asta kumagi sikandan, na mà dan, “Makédu-édu gó! Makédu-édu gó tô tuu ágkabantug lunsud na Babilonia! Su tun ta sábbad dád oras, igdungguan ka supak.”

¹¹ Sumággó asta maranu tô mga negosyante nit banuwa tingód katò kadadat kandin, su ándà dán málli katò mga ágbariyyaán dan ¹² na bulawan, mapputi bulawan, mga batu na dakál é lagà, mga perlas, mapputi óggét, óggét ka hari na dakál é lagà, mallutù óggét, mga kayu na pamammut, asta marapung klasi ka mga kaduwánnan na igimu tikud tun ta bangkil ka elefante, mga tabla na dakál é lagà, tumbaga, putó, asta batu marmol. ¹³ Ándà málli katò mga kaningag, mga anag, pamammut na góbbón, bawì na ángngadanan mira, dità na pamammut, bino, langis ka olibo, harina, trigo, mga baka, mga karnero, mga kudà, mga kareton, asta agad mga állang dan.

¹⁴ Kumagi tô mga negosyante, na mà dan, “Inandà dán tô mga ágkadigárran nu. Inandaan kad katò langun kaduwánnan nu na dakál é lagà, asta katò mga impán na ágpadaturungán nu, asta di nud kitanán!”

¹⁵ Tô mga negosyante na iduwánnan ukit katò lunsud tumindág tun ta madiyù agó mapil dan katò kadattan. Sumággó asta maranu dan. ¹⁶ Kumagi sikandan, na mà dan, “Makédu-édu gó! Makédu-édu gó tô ágkabantug lunsud! Tô mga manubù diyán igumpak ka madigár mapputi óggét, asta óggét ka hari, asta mallutù. Igtagan dan ka bulawan, mga batu na dakál é lagà, asta mga perlas! ¹⁷ Makédu-édu gó, su dalám ka sábbad dád oras, idattan tô langun ka kaduwánnan din.”

Igpadiyù tô mga tarapid ka barko, asta tô mga ágsaké ka barko, tô mga taralumu ka barko, asta tô langun manubù na ágpapid ka karga tun ta barko. ¹⁸ Tô igkita dan katò ábbál tikud tun ta kagóbbó katò lunsud, igullaó sikandan, na mà dan, “Ándà palang lunsud na tuu ágkabantug ka tandingán kani lunsud ni!”

¹⁹ Igtagù dan tô barukbuk ka tanà tun ta kandan ulu tingód katò ranu dan. Igsággó dan, asta igullaó sikandan, na mà dan, “Makédu-édu gó! Makédu-édu gó tô ágkabantug lunsud! Iduwánnan tô langun tigatun ka barko na igpid ka kaduwánnan katò lunsud na dakál é lagà! Makédu-édu gó su idattan tô tibuk lunsud dalám ka sábbad dád oras!”

* 18:2 18:2 Ahaán tô Isaias 21:9. † 18:3 18:3 Ahaán tô Jeremias 25:15,27.

²⁰ Kailangan kadayawan kó na taga langit tingód ka kadattan katô lunsud. Kailangan kadayawan kó na mga sakup ka Manama, mga apostoles, asta mga propeta, su igsupakan dán ka Manama tô lunsud tingód katô iglumu din ákniyu!

²¹ Na, igpudut katô matulus panaligan tô dakál batu iring na dakál gilingan, asta igdabù din tun ta dagat. Ikgagi sikandin, na mà din, “Iring katô batu na igdabù ku, masig dán idattan tô ágkabantug lunsud ka Babilonia, asta di dán gó kitanán. ²² Di dán gó dinággán tô dagingán ka mga alpa, asta tô manubù na ágkanta, asta tô dagingán ka plawta asta trumpeta. Di dán gó kitanán dutun tô mga manubù na katig gimu ka agad ándin, asta di dán gó dinággán dutun tô dagunután ka gilingan. ²³ Ándà dán palang rumákkát ka sulú dutun. Ándà dán pakasal dutun. Igsupakan tô mga taga Babilonia su igpadadurung tô mga negosyante dutun, asta ukít katô katimbaluy katô mga taga Babilonia, ilimbungan tô langun manubù tun ta banuwa. ²⁴ Igsupakan tô mga taga Babilonia, su sikandan tô igmaté katô mga propeta, katô mga sakup ka Manama, asta katô langun manubù na igmatayan tun ta banuwa.”

19

Dayó tun ta langit

¹ Na, duwán igdinág ku na iring na igullaó tô tuu marapung manubù tun ta langit. Igullaó sikandan, na mà dan, “Durungán tô Manama! Sikandin tô ágtábbus, mabantug asta matulus. ² Matullid asta nángngà tô karuud ka Manama katô mga usig din. Igruudan din dán tô ágkabantug madat bayi na igdadat katô mga manubù tun ta banuwa ukít katô kalayuk din kandan. Igsupakan sikandin ka Manama su igmatayan din tô mga ágsuguánnán ka Manama.”

³ Igullaó puman sikandan, na mà dan, “Durungán tô Manama! Gábbál tô apuy ka kagóbbó katô ágkabantug lunsud sippang ka ándà ágtamanán.”

⁴ Na, iglingkóód tô duwa pulú áppat (24) mga ágpangulun asta tô áppat matulus mga mannanap, asta igpangadap dan ka Manama na igunsad tun ta gunsadanan ka pangulu. Ikgagi sikandan, na mà dan, “Ituman dán. Durungán tô Manama!”

⁵ Na, duwán igkagi tikud tun ta gunsadanan ka pangulu, na mà din, “Tô langun yu na mga ágsuguánnán ka Manama ta asta ágrespeto kandin, agad ágkayù-ayuan asta mallayat é kamanubuan, durung yu tô Manama.”

Kasal katô Nati Karnero

⁶ Na, duwán igdinág ku iring na igullaó tô tuu marapung manubù, iring na arukán ka magdakál mga wayig asta dalágdág ka kilat. Igullaó sikandan, na mà dan, “Durungán tô Manama! su igpangulu dán tô Aglangngagán ta na Manama na matulus. ⁷ Kailangan kadayawan ki, asta durungán ta sikandin, su igdungù dán tô timpo ka kasal katô Nati Karnero, asta ikataganá dán tô pakasal kandin. ⁸ Duwán umpak na igbággé kandin na tuu mapputi óggét asta ándà buring.” Tô kóbadan katô mapputi óggét, tô gó tô nángngà linumuwan katô mga sakup ka Manama tun ta saruwan din.

⁹ Na, igkagi tô panaligan, na mà din, “Sulat nu ni. Kadayawan tô mga manubù na iginggat tun ta kalimudan ka kasal katô Nati Karnero.”

Na, igkagi sikandin kanak, na mà din, “Ni gó tô bánnal mga kagi ka Manama.”

¹⁰ Na, iglingkóóda tun ta saruwan katô panaligan ébô pangadapán ku sikandin, asal igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágpangadap kanak! Tô Manama dád tô nángngà pangadapán nu. Ágsuguánnána dád na iring áknikó asta iring katô mga kataladi nu na gulit-ulit katô kabánnalan tingód ki Jesus.”

Tô kabánnalan tingód ki Jesus, tô gó tô igkagi asta igsulat katô mga propeta ka Manama.

Tô igsaké katô mapputi kudá

¹¹ Na, igkita ku tô langit na ipókéan, asta duwán mapputi kudá! Tô igsaké, tô gó tô ángngadanan Ágkasarigan asta Kabánnalan. Nángngà tô karuud din asta kasulung din katô mga usig din. ¹² Tô mga mata din iring na apuy na ágrágrág. Marapung tô mga korona tun ta ulu din. Duwán ngadan na igsulat tun ta ulu din, asal sikandin dád tô ikasóddór katô kóbadan. ¹³ Tô kapa din igarám tun ta dipanug, asta ángngadanan sikandin Kagi ka Manama. ¹⁴ Igtalundug kandin tô tuu marapung mga sundalo tikud tun ta langit. Igumpak dan ka óggét na tuu mapputi asta ándà buring, asta igsaké dan ka mga kudá na mapputi. ¹⁵ Duwán matam kampilan na ágluwá tikud tun ta babba din, asta tô gó tô laniban din ébô talun din tô mga pangulu tun ta kaluwagan ka banuwa, asta ándà makatu katô kandin pagpangulu. Pakitanán din kandan tô supak katô Manama na matulus. ¹⁶ Duwán ngadan na igsulat tun

* 19:12 19:12 Ahaán tô Daniel 10:6.

ta kapa din asta tun ta bubun din, “HARÌ KATÒ LANGUN HARÌ, ASTA ÁGLANGNGAGÁN KATÒ LANGUN ÁGPANGULUN.”†

¹⁷ Na, igkita ku tó ássa panaligan na igtindág tun ta sámang katò álló. Igtawar sikandin ka mabákkár tun ta langun manuk na áglayang tun ta kawang-awangan, na mà din, “Sadun kó dini. Palimudé kó, su dakál tó pakannán ka Manama áknuyu. ¹⁸ Kuman kó katò ákkud ka mga hari, mga kapitan, mga sundalo, mga kudà, asta mga manubù na igsaké ka kudà. Kannán yu tó ákkud katò langun manubù, agad állang asta ánnà állang, agad ágkayù-ayuan asta mallayat é kamanubuan.”

¹⁹ Igkita ku tó magani mannanap asta tó mga hari tun ta banuwa na igtákkássan katò mga sundalo dan. Ilimud dan ébò sumulung katò igsaké tun ta mapputi kudà asta katò mga sundalo din na tikud tun ta langit. ²⁰ Tó igsulung dan, inammát tó magani mannanap, asta tó ánnà bánnal propeta na taganà igimu katò mga kasalábbuan ukit ka katulusan katò magani mannanap ébò makalimbung katò mga manubù na igpatówan katò magani mannanap, asta katò mga igpangadap katò ágmanaman na igpému din. Igdabù tó magani mannanap asta tó ánnà bánnal propeta din tun ta linó ka apuy na duwán asupri na ágrágrág. ²¹ Asal igmatayan tó mga sundalo dan ukit katò kumpulan na ágluwà tikud tun ta babbà katò igsaké ka mapputi kudà. Ibássug tó langun manuk ta kayun na igkan katò ákkud dan.

20

Tó sábbad mararan ámmé

¹ Na, igkita ku tó panaligan na igsunnad tikud tun ta langit. Igpíd din tó susi katò bóbbó na ándà ágtamanán tó kadalámman, asta duwán dakál kadina na igbitbit din. ² Igámmát din tó dragon na áppuy sayyan na si Maibuyan. Igbagkás din ni dalám ka sábbad mararan (1,000) ámmé. ³ Igdabù din tó dragon tun ta bóbbó na ándà ágtamanán tó kadalámman, igsagpángngan din tó bóbbó, asta igpatówan din tó sállat ébò di makalimbung tó dragon katò mga manubù tun ta langun banuwa. Pángnga ka sábbad mararan (1,000) ámmé, lángngaan sikandin asal tun dád ta mabbabà timpo.

⁴ Na, igkita ku tó mga gunsadanan ka pangulu. Igunsad dutun tó mga manubù na igsalin ébò rumuud.* Igkita ku tó mga gimukud katò mga manubù na igtampáddan ka alig tingód katò kólit-ólit dan tingód ki Jesus asta tingód katò katinurú dan ka kagi ka Manama, su ándà dan pangadap katò magani mannanap ó ágmanaman na igpému din, asta ándà dan papató† tun ta bukád dan ó bállad dan. Inanté dan puman, asta igpangulu dan na duma i Cristo dalám ka sábbad mararan (1,000) ámmé. ⁵ Tó gó tó tagnà kanté puman ka Manama katò mga manubù na inaté, su ándà din pa antayi puman tó duma mga inaté róggun na ándà pa kapángnga tó sábbad mararan (1,000) ámmé. ⁶ Kadayawan asta ugis tó mga manubù na antén puman ka Manama tun ta tagnà kanté din! Di dan dungguan ka ikaduwa kamatayan,‡ asal imun dan na mga parí na ágtuman ka kakalyag ka Manama asta i Cristo. Mangulu dan duma ki Cristo dalám ka sábbad mararan (1,000) ámmé.

Igdabù si Maibuyan tun ta linó ka apuy

⁷ Pángnga katò sábbad mararan (1,000) ámmé, lángngaan si Maibuyan tikud tun ta igprisonan kandin, ⁸ asta limbungan din tó mga manubù tun ta kaluwagan ka banuwa, tó banuwa na ánggadanan Gog asta Magog. Limudán i Maibuyan sikandan ébò sumulung dan tun ta mga sakup ka Manama. Marapung tó mga manubù na limudán din iring na karapungan katò mga baklayan tun ta dagat na di ágkéyap.§ ⁹ Atin ka panó dan, tumalap dan tun ta kaluwagan ka tanà, asta libutan dan tó kampo katò mga sakup ka Manama asta tó lunsud na ágginawaan din. Asal dabuan ka Manama sikandan ka apuy tikud tun ta langit, asta maté dan. ¹⁰ Si Maibuyan na iglimbung kandan dabuán tun ta linó ka apuy asta asupri na taganà igdabuan katò magani mannanap asta katò ánnà bánnal propeta din. Supakan dan dutun agad álló asta dukilám sippang ka ándà ágtamanán.

Kapángngaan ka karuud

¹¹ Na, igkita ku tó dakál mapputi gunsadanan ka pangulu, asta duwán igunsad dutun. Inandà tó tanà asta tó langit, asta di dán ágkitanán. ¹² Na, igkita ku tó mga inaté agad mallayat é kamanubuan asta ágkayù-ayuan. Igtindág dan tun ta saruwan katò gunsadanan ka pangulu. Igbákka tó mga libro. Igbákka pagsik tó libro ka kantayan. Igruudan dan ukit katò igsulat tun ta mga libro tingód katò linumuwan dan.* ¹³ Igluwà tó mga inaté tikud tun ta dagat, tikud tun ta tanà, asta tikud tun ta Hades. Igruudan tó langun dan tingód

† 19:16 19:16 Ahaán tó Deuteronomio 10:17; 1 Timoteo 6:15; Igpakita 17:14. * 20:4 20:4a Ahaán tó Daniel 7:9,22,27.

† 20:4 20:4b Papató, ó pamarka. ‡ 20:6 20:6 Ahaán tó 20:14. § 20:8 20:8 Ahaán tó Ezequias 38:1-23. * 20:12 20:11-12 Ahaán tó Daniel 7:9-10.

katô linuwan dan. ¹⁴ Igdabù tun ta linó ka apuy tó kamatayan asta tó Hades. Tó linó ka apuy, tó gó tó ikaduwa kamatayan. ¹⁵ Tó manubù na ándà kitayi tó ngadan din tun ta libro ka kantayan, tó gó tó igdabù tun ta linó ka apuy.

21

Mantu langit asta mantu banuwa

¹ Na, duwán mantu langit asta mantu banuwa na igkita ku, su ibullasan tó tagnà langit asta tó tagnà banuwa, asta inandà dán tó dagat. ² Igkita ku tó ugis lunsud na ángngadanan Mantu Jerusalem* na igpasunnad katô Manama tikud tun ta langit. Ni lunsud ni ikataganà dán, iring katô ágkasalán bayi na igumpak dán para ka kasal asta ikataganà dán sumumar katô mama na kalyagan din. ³ Na, duwán mabákkár kagi na igdinág ku tun ta gunsadanan ka pangulu, na mà din, “Na, móddò dán tó Manama tun ta mga manubù. Móddò sikandin duma kandan. Imun din sikandin na kandin mga manubù. Sikandin tó dumóppón kandan, asta sikandin tó ágsarigan dan. ⁴ Punasan din tó luhà tun ta mga mata dan. Ándà dán palang maté. Ándà dán maranu. Ándà sumággó. Ándà palang kabógókan, su inandà dán tó tagnà banuwa.”†

⁵ Na, igkagi tó igunsad tun ta gunsadanan ka pangulu, na mà din, “Pamantun ku tó langun.”‡

Igkagi sikandin, na mà din, “Sulat nu ni, su ágkasarigan asta bánnal ni kagi na igdinág nu.”

⁶ Na, igkagi sikandin kanak, na mà din, “Ituman dán! Sakán tó Alpa asta tó Omega,§ su sakán tó katigkanayan asta tó ágtamanán. Pénámmán ku tó mga ágkatákkangan tun ta sánnáp ka wayig na ágbággé ka kantayan, asta di ku pabayadan.* ⁷ Duwán pulusán na bággén ku tun ta mga manubù na makapanalu ka kadattan, su imunna na Manama dan, asta imun ku sikandin na mga gabatà ku. ⁸ Asal tó mga talón, tó mga di ágpanayun ka kasarig dan kanak, tó mga masalà-salà, tó mga taramaté, tó áglayuk ka ánnà kandan sawa ó duma, tó ágtimbaluy, tó ágpangadap ka mga ágmanaman, asta tó langun bulalón, tó sadunan dan tó linó ka apuy asta asupri. Tó gó tó ikaduwa kamatayan.”

Mantu Jerusalem

⁹ Na, igpadani kanak tó sábbad katô pittu panaligan na taganà igbusbus katô pittu kadattan tikud tun ta pittu linipung dan. Igkagi sikandin, na mà din, “Sadun ka dini, su pakitanán ku áknikó tó bayi na mému dán sawa katô Nati Karnero.”

¹⁰ Na, ipánnuanna katô Ugis Espiritu, asta igpidda katô panaligan tun ta pabungan na tuu mallayat. Igpakita din kanak tó ugis lunsud ka Jerusalem na igpasunnad katô Manama tikud tun ta langit. ¹¹ Duwán séllaán ka Manama dutun. Igsélla tó lunsud iring na mga batu na dakál é lagà, iring na haspe, asta matiò iring na pangalungan. ¹² Tuu mallayat tó koral na áglibut katô lunsud, asta sapulù duwa (12) tó mga sállat. Sapulù duwa (12) tó mga panaligan tun ta mga sállat. Igsulatan tó sállat katô ngadan ka sapulù duwa (12) grupo katô mga rubbad i Israel. ¹³ Duwán tállu mga sállat dadan tun ta silatan, tállu tó mga sállat dadan tun ta norte, tállu tó mga sállat dadan tun ta sur, asta tállu tó mga sállat dadan tun ta salláppan. ¹⁴ Sapulù duwa (12) tó magdakál mga batu na igpónsadan katô mallayat koral, asta igsulatan tó batu katô mga ngadan katô sapulù duwa (12) mga apostoles katô Nati Karnero.

¹⁵ Tó panaligan na igkagi kanak igpid katô pagtáppáng na bulawan iring na tukád ébò táppángngán din tó lunsud, tó mga sállat, asta tó koral. ¹⁶ Magunawa tó kallayatan, tó kaluwagan asta tó kadakállan katô lunsud. Tó igtáppáng sikandin katô lunsud, duwa mararan áppat gatus (2,400) kilometro tó kallayatan. Magunawa tó kaluwagan, tó kallayatan, asta tó kadakállan. ¹⁷ Igtáppáng din pagsik tó kallayatan katô koral, kannámman áppat (64) metros. Magunawa tó kallayatan katô metro na iggamit katô panaligan asta katô metro na ággamitán ta. ¹⁸ Igimu tó mallayat koral ka mga batu na dakál é lagà na ángngadanan haspe, asta igimu tó lunsud ka bánnal bulawan na matiò iring na pangalungan. ¹⁹ Tó magdakál mga batu na igpónsadan katô mallayat koral, tó gó tó igtaguan ka marapung mga klasi ka batu na dakál é lagà. Haspe tó tagnà, sapiro tó ikaduwa, agata tó ikatállu, esmeralda tó ikappat, ²⁰ onise tó ikalima, kornalina tó ikannám, krisolito tó ikapittu, birilo tó ikawalu, topasyo tó ikasiyó, krisopraso tó ikasapulù, hasinto tó ikasapulù sábbad, asta amatista tó

* 21:2 21:2 Ángngadanan Mantu Jerusalem tó góddóan na igimu ka Manama para óddóan katô mga manubù na igsalin din.

† 21:4 21:4 Ahaán tó Isaias 25:8. ‡ 21:5 21:5 Ahaán tó Isaias 43:19. § 21:6 21:6a Tó alpa asta tó omega tó una litra asta tó tapuri litra tun ta kinagiyan ka Griego. Tó kóbadan katô igkagi din, “Sakán tó katigkanayan asta tó ágtamanán katô langun.” * 21:6 21:6b Ahaán tó Isaias 55:1.

ikasapulù duwa. ²¹ Perlas tō sagpáng katō sapulù duwa (12) sállat, su igimu tō tagsábbad-sábbad sagpáng ka sábbad dád dakál perlas. Tō dakál dalan katō lunsud igimu ka bánnal bulawan na matiò iring na pangalungan.

²² Ándà templo na igkita ku tun ta lunsud, su taddò tō Áglangngagán na matulus Manama asta tō Nati Karnero na ágpangadapán dan. ²³ Ándà ágkailanganán katō séllaán ka álló ó bulan nit lunsud ni, su tō Manama tō ágséllà dutun, asta tō Nati Karnero tō sulù dutun. ²⁴ Tō langun manubù tun ta kaluwagan ka banuwa kappawaan katō séllaán tikud tun ta lunsud. Piddán ka mga hari ka banuwa tō kaduwánnan dan tun ta lunsud. ²⁵ Inalayun ágpókéan tō mga sállat katō lunsud ka álló, asta ándà palang dukilám dutun. ²⁶ Mid tō mga manubù katō mga kaduwánnan dan na tuu dakál é lagà tun ta lunsud. ²⁷ Asal di makahu tō mga maripà asta tō mga áglumu ka madat ó ágbulaló. Asal tō mga manubù na isulat tō ngadan dan tun ta libro ka kantayan katō Nati Karnero, tō dád gó é makahu tun ta lunsud.

22

¹ Na, igpakita katō panaligan kanak tō wayig na ágbággé ka kantayan na tuu matiò iring na pangalungan, asta ágsánnáp tun ta gunsadanan katō Manama asta katō Nati Karnero. ² Gukit tō wayig tun ta tángngaan ka dakál dalan tun ta lunsud. Tun ta ligad katō wayig duwán mga kayu na ágbággé ka kantayan. Sapulù duwa (12) tō mga klasi ka buuy katō kayu, asta ágbuuy kada bulan. Tō daun katō kayu ágbawián katō mga manubù. ³ Ándà dán palang kitanán dutun na ágkasókówan ka Manama.

Dutun tō gunsadanan katō Manama asta katō Nati Karnero, asta ágpangadapán tō Manama katō mga ágsuguánnán din. ⁴ Kumita dan katō bónmóng ka Manama, asta ngadan din tō sulatán tun ta mga bukád dan. ⁵ Ándà dán dukilám dutun. Purisu di dan dán ágkailanganán tō mga sulù ó tō séllaán ka álló dutun, su tō Áglangngagán na Manama tō ágséllà kandan. Mangulu dan duma katō Manama sippang ka ándà ágtamanán.

Lumónód tō Áglangngagán

⁶ Na, igkagi tō panaligan kanak, na mà din, “Ágkasarigan asta bánnal ni mga kagi na igdinág nu, su tō Áglangngagán na Manama na igpakagi katō mga propeta din sayyan, igpapid din tō panaligan din ébò pakitanán katō mga ágsuguánnán din ka ándin tō masig dán malumu.”

⁷ Ágkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Na, masig ad dumunggù. Kadayawan tō mga manubù na mánnal katō mga kagi na igpasulat ku nit libro.”

⁸ Sakán si Juan, asta igdinág ku asta igkita ku tō igsulat ku kannun. Tō igdinágga kani asta tō igkita a kani, iglingkóódda tun ta saruwan katō panaligan na igpakita kani kanak ébò pangadapán ku sikandin. ⁹ Asal igkagi sikandin, na mà din, “Yaka ágpangadap kanak! Tō Manama dád tō nángngà pangadapán nu. Ágsuguánnánna dád na iring áknikó asta iring katō mga kataladi nu na mga propeta ka Manama, asta iring katō mga manubù na mánnal katō kagi na igsulat nu nit libro.”

¹⁰ Na, igkagi sikandin kanak, na mà din, “Yaka gállás kani mga kagi na igpasulat ka Manama nit libro, su masig dán ni matuman. ¹¹ Manayun pa lumumu ka madat tō mga áglumu ka madat, asta manayun pa manámdám ka maripà tō mga ágpanámdám ka maripà. Asal tō mga áglumu ka madígár asta nángngà tun ta saruwan katō Manama manayun pa lumumu ka madígár asta nángngà.”

¹² Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, di dán madugé lumónódda, asta duwán pulusán na bággén ku tun ta langun manubù tingód katō mga linumuwan dan. ¹³ Sakán tō Alpa asta tō Omega, sakán tō ikóna asta tō tapuri, asta sakán tō katigkanayan asta tō ágtamanán katō langun.”

¹⁴ Kadayawan tō mga manubù na iglaba katō kapa dan,* su mému dan kuman katō mga buuy ka kayu na ágbággé ka kantayan, asta mému dan mahu tun ta mga sállat katō lunsud. ¹⁵ Asal di makahu tun ta lunsud tō mga áglumu katō makayayá, tō mga ágsalamangka, tō áglayuk katō ánnà kandan sawa ó duma, tō mga taramaté, tō ágpangadap ka mga ágmanaman, asta langun bulalón.

¹⁶ “Sakán si Jesus na igpapid katō panaligan ku tun áknikó ébò ulitán ni kagi ku tun ta mga ágpamaké kanak tun ta mga simbaan. Sakán tō rubbad i David na igtandò sayyan. Sakán tō ágtawarán na karani na ágséllà ka masig dán malló.”†

¹⁷ Ágkagi áknuyu tō Ugis Espiritu asta tō bayi na kasalán katō Nati Karnero, na mà dan, “Sadun kó dini.”

* 22:14 22:14 Tō kalaba ka kapa dan tō panunggiringan tingód katō kapamaké dan ki Jesus ébò pasinsiyaan ka Manama tō salá dan ukít katō dipanug i Jesus. † 22:16 22:16 Ahaán tō Isaiás 11:1,10.

Asta tō mga ágpaminág kani kailangan kumagi tun ta mga kadumaan yu, na mà yu, “Sadun kó dini.”[‡]

Agad sadan tō mga ágkatákkangan, papadani yu. Agad sadan tō mga duwán kakalyag, mému dan minám katō wayig na ágbággé ka kantayan na ándà bayad.

Ágtamanán kani sulat

¹⁸ Ni gó tō kagin ku tun ta langun na maminág kani mga kagi na igpasulat ka Manama nit libro. Atin ka duwán dumugang kani libro, dugangán ka Manama tun kandin tō mga kadattan na igulit ku nit libro. ¹⁹ Atin ka duwán mangé ka mga kagi tikud kani libro na igpasulat ka Manama, kangén ka Manama tikud tun kandin tō bahin din katō mga buuy ka kayu na ágbággé ka kantayan, asta di sikandin pahun tun ta ugis lunsud na igulit ku nit libro.

²⁰ Si Jesus tō ágpasóddór na bánnal ni igsulat ku, asta igkagi sikandin, na mà din, “Bánnal gó na masiggad lumónód.”

Matuman ni. Áglangngagán Jesus, mólà pa ka lumónód kad!

²¹ Mólà pa ka kéduwan katō Áglangngagán na si Jesus tō langun yu na mga sakup ka Manama. Matuman ni.

[‡] 22:17 22:17 Ahaán tō Isaias 55:1.